Tingbok nr. I. A. 39 13/10.1766-1772 for Sunnhordland
Året 1766

1766: 1

In Nomine Jesu

Anno 1766 Den 13de Octobris Blev Retten til Almindelig Høste Sage og Skatte ting Sadt paa gaarden Haavig, og betjent med Strandvigs Skibreedes for dette Aar opnefnte 8te Eedsoerne Laug Rettes mænd Nafnlig Ole Boelstad, Ole Sundfiord, Haldor Leigland, Steen Houge, Lars Qvale, Hugne Windenes, Villum Ballesem, og Anders Tomre Overværende i Retten Stædets Foged Velædle og Velbyrdige Hr: Kammer Raad Andreas Juel med Lænsmanden Hans Engelsen Giøen og Meenige Tingsøgende Almue.

Hvorefter Allerunderdanigst og hørsomst blev Læst de ankomne Forordninger og høj Øvrigheds Ordre saasom

1te Forordning hvorved Handel med Thee forbydes Matrosserne paa de fra Danmrk: og Norge til Stor Britanien farende Skibe. Datteret Friderichsberg Slott d: 21 Julj Ao: 1766.

2. Stiftets brev til Fogden Hr: Kamer Raad Juel, hvorudj Communiceres Rente Kammerets Skrivelse af 7 Junj med jnddragne Kongel: Resolution, hvorved først Almuen udj de 3de Fogderier Nordhord og Woss, Sundhord og Hardanger samt yttre og Indre Sogn, frie tages i stæden for de 14 s: de af 12te Sept: 1763, er paalagt at betale pr: Løb, er nedsadt pr: Løb 6 s:, og andet at Fogderne Sønden Fields for eller til jndførsels penge i Matriculen er tillagt af enhver gaard af et Skippund tunge og derover 64 s: Men af en gaard under Eet Skippund tunge 48 s: samt Fogderne Norden fields Ligeledes af 1 Løb eller 1 Spand og derover 32 s: Mens af Mindre end 1 Løb eller Spand 24 s: Datteret 26 Junj 1766.

3. Placat fra det Westjndiske og Genueiske Rente samt General Told Kamer udstæd, hvorved bekjendt giøres at Hans Kongl: Maj:t ved allernaadigst Resolution om at Haand vercks Folck, Daglønnere, Arbeids og tieniste Folck udi Danmrk: og Norge for at betale de ved Consumptions Forordningerne for Danmrk: af 31 Dec: 1700 og for Norge af 24 Januarj 1682 for Dennem ansadte Copulations penge. datteret 27 Aug: 1766.

4to Hr: Stifts befallings mand Scheels brev til Fogden angaaende at her af Fogderiet for Spedalske Menniskers jndlemmelse i Hospitalet skal betales 139 rd: 14 s: jtem Restance for same jndlemmede Mennisker 171 rd: 1 Mrk: 2 skil: datteret 26 Aug: 1766.

5to Høy bemelte Hr: Stifts befallings mandens brev til Fogden at af Ide og Marcher Fogderie fra Lænsmand Ole Korregaarden er bortrømt Delinqvent Niels Dahlberg, Lars Kronberg, og Tarald Hanssen med ordre at skal paagribes om antreffes, Datteret 13 September 1766.

og 6te Stifts befallings

1766: 1b

Mandens brev til Fogden Hr: Kammer Raad Juel om at Fogden vilde lade sig informere om i hvad Districter i Fogderiet som Misvæxt paa Korn Sæden er jndtruffet, samt om saa er, hvor Stort Qvantum enten af Byg eller Havre til den trængende Almues undsætning kunde udfordres. Ved same Skrivelse meldes og at endnu i Bergen er til overs et anseeligt Qvantum af Hans Majestets opsendte Havre og Byg. Datteret 26 Septembris 1766. Paa det oplæste høje brev Svarede Almuen her udj Skibredet, at dette Aar er disverre Skeed misvext paa Korn Sæden dette Aar, og at Mange altsaa af dem Kommer til at tiltrænge undsætning af Korn

Vahrer, mens hvormeget Eenhver vil behøve, kand de endda icke viide siden de fast ingen af Dem begyndt med tærskningen. Fogden udbad herom Attest fra Retten, som blev bevilget.

Derefter blev Læst følgende Particulaire Documenter saasom
1te Læst til Mortification Engel Joensens udstædde Obligation til Nichlas Hatvig paa Capital 98 rd: som er betalt efter Creditors Qvittering af 2 Julj 1766 Datteret 11te October 1756.
2. Læst Ole Hafschaars bøxel Seddel til Hans Nielssen paa 1 pd: 4 Mrk:r Smør i Lille Lie mod Lovlig bøxel, og Lejlendings Revers. dat: 9 Oct: 1766.
3. Skiftebrev efter Lars Larssen Opsahl, hvis Sterfboets Jordegods i Opsahl er udlagt som Pandte bogen udviser. datteret 16 Junj 1766.
4. Skiftebrev efter Herborg Ols Datter Store Ballesem, hvorefter Jordegodset i Store Ballesem er Udlagt til Creditorer og Arvinger, hvilket Pandte bogen nermere udviser. datteret 4de Junj 1766.
5. Skiftebrev efter Engel Andersen Store Ballesem, hvis Sterfboets Jordegods i Store Ballesem er Udlagt til Creditorer, Encken og Datteren datteret 2 Junj 1766.
6. Skiftebrev efter Sisselle Axels Datter Henanger, hvis Sterfboets Jordegods i Henanger saavelsom Strandvigs Kircke er udlagt som Pandte bogen udviser datteret 6te Junj 1766.
7. Ditto efter Elias Johansen Store Wiig, hvorefter Jordegodset i Store Wiig er Udlagt som Pandte bogen udviser. datt: 15 April 1766.

Siden Fogden med Skatternes hævelse giorde anfang blev Retten til i Morgen ophævet.

Anden Dagen den 14 October blev Retten atter sadt paa bemelte Ting stæd Haavig og betjent med det Gaars dagen anførte Laug Rett undtagen at i Stæden for Anders Tomre som er Syg Sadt Engel Joenssen Haavig.

hvorda blev Læst
1te Ole Hanssen Steensland med de fleres Skiøde paa 2 pund 8 285/644 Mrk: Smør i Berge mod 112 rd: 4 Mrk: 9 s: til Joen Steffensen Datteret 13 Oct: 1766.
2. Baar Østefiords og Hans

1766: 2

Giøens Skiøde paa 1 pund Smør 1/3 hud i Store Ballesem til Berte Baars Datter mod 66 rd: dat: 13 Octbr: 1766.
3. Ole Olsen Aases Skiøde til Hans Jansen paa 2 pund 6 Mrk:r Smør i Aase mod 86 rd: datteret 13 Oct: 1766.
4. Anders Drageids Skiøde paa 1/3 part i Haalands Dahls Kircke til Datteren Elen Hans Datter mod 73 rd: 2 Mrk: datt: 10 Oct: 1766.
5. Johanes Olsen Selsvolds Odels Lysning paa Gaarden Kiilen for sine børn datteret 14 Oct: 1766.
6. Samuel Sandahls paa egne og med Ejeres Veigne, hans udstædde bøxel Seddel til Ole Endresen paa 18 Mrk:r Smør ¼ hud i gaarden Hougen datt: 13 Oct: 1766.
7. Skiftebrev forrettet af Hr: Cancellie Raad og Sorenskriver Fleischer efter afg: Engel Helleland, hvis Sterfboets Jordegods i Mit Røe er Udlagt som Pandte bogen udviiser Datteret 21 Nov: 176? (1763?)
8. Hr: Sorenskriver Hesselbergs Skifte Instrument efter Axel Sandahl, hvorefter Strandvig Kirke for 450 rd: er Udlodnet paa Encken og hans 3 Døttre. Datteret 14 Oct: 1766.

9. Anders Helleland med de fleres Skiøde paa 2 pund 6 Mrk:r Smør i Aase til Hans Anderssen mod 100 rdlr: Datteret 14 Oct: 1766.
10. Hans Aases Contract til Sisselle Niels Datter paa Føderaad af Aase Datteret 14 Oct: 1766.
11. Torckel Baartvedts bøxel Seddel paa 19 ½ Mrk: Smør i Lille Ballesem til Villum Pedersen med Revers datteret 14 Oct: 1766.
12. Hans og Torjuls Giøens Fæste brev til Elling Ellingsen paa pladset Giøennesset med Revers datteret 14 October 1766.
13. Læst til Mortification Axel Sandahls udgifne Obligation til Sal: Engel Echeland paa 210 rd: som efter Hans Echelands Qvittering af 2den Maj 1766 er betalt.

Med det oplæste Skiøde af Anders Drageide udstæd til sin Datter Elen Anders!! (Hans?) Datter paa 1/3 part i Strandvigs Kirke, protesterede ungKarl Hans Poulsen Kiilen paa Grund af at hand holder sig først berettiget til at jndløse den Solgte Kircke part paa Grund deraf at hand formeener der til at være Odels berettiget, og dernæst fordie at hans Formynder i hans uMyndige Aar har Solgt Eendeel af den nu af Anders Drageide bortskiødede 1/3 part, paastoed altsaa at Hand efter Lands Loven har første Kiøbe Rett.

Derefter er Sagerne Foretaged.

Fogden Hr: Kammer Raad Juel i Rette æskede den fra seeniste ting efter forige Protocols udviis fol: 352 udsadte Sag Contra Anders Tomre Fortiilig Sammen Leje betreffende.
Anders Tomre Mødte icke efter paaraab ej heller nogen paa hans Veigne,
thi fremstoed Stefne Vidnerne Ole og Berje Røe som ved Eed beckræftede at de for Meer end 14 Dage siden haver Stefnt Anders Tomre til at Lide Dom og betale Processens omckostning.

Eragted

Anders Tomre forelegges til næste ting at Møde for Dom udj Sagen at paahøre.

1766: 2b

Abraham Aarre i Rette æskede sin fra seeniste Ting udsadte Sag ved Procurator Hans Giøen betreffende en Kircke Koe Vide forige Protocol fol: 356 anden side.
Indstefnte Hans Kiilen mødte for Retten og tilstoed Lovlig Stefnemaal.
Abraham Aarre tilstoed paa tilspørgende at den paastefnte Koe er Givet for en Grav stæd i Kircken.
Procurator Giøen fandt fornøden at begiære Anstand i Sagen til næste ting, hvorda Citanten agter at lade føre Eendeel Vidner at Citantens huustroe haver Forærred denne Koe til Kircken for hendes Sal: Mand Jon Aarres Grav Stæd i Haalands Dahls Kircke paa den Condition at hun den omtvistede Koe ville beholde saa længe hun det behagede, hvorom hand afvartede Rettens Eragtning.
Hans Kiilen paastoed Dom.

Eragted!

Paa det at Citanten ej med Lovs føje, skal Klage over at blive med Retten overiilet; Saa bliver Sagen til Endelig afgiør udsadt til næste ting, til hvilken tiid hand uden Minste jndvending haver at føre de paaraabte Vidner.

Fogden Hr: Kammer Raad Juel hafde til dette Ting med Mundtlig varsel ladet jndstefne Sisselle Peders Datter for begangne Lejermaal med Hans Steensen Wandvig, derfor Dom at Lide og erstatte Processens omckostning.

Den jndstefnte Sisselle Peders datter mødte icke efter paaraab ej heller nogen paa hendes Veigne,

thi fremstoed Stefne Vidnerne Berje og Ole Røe som bekræftede ved Eed at de for Meer end 14 Dage siden haver Stefnt den paagieldende, som tilstoed Sigtelsen.

Eragted

den Lovlig Stefnte Zisselle Peders Datter forelegges til næste ting at Møde, for Dom at anhøre.

Encken Ingeborg Schogseide hafde ved Skriftlig Stefnemaal under 24 Sept: 1766 til dette ting tiid og Stæd jndstefnt Haldor Schogseide for et udlovet Vilkaar med Videre efter bemelte Stefnemaals formeld som blev i Rettelagt og oplæst.

Paa den jndstefnte Haldor Schogseides Veigne mødte Procurator Giøen, og vedtog lovlig Stefnemaal og dernæst afvarte Sagens videre fremgang.

Johanes Tomre paa sin Moders Veigne begiærede vidnerne frem kaldet til Examen og Eeds aflæg.

1te Vidne Torckel Kiilen aflagde Eed og provede: at næstleden foraar blev Vidnet med Johannes Eide af Johanes Tomre forlanget at gaae til Omund Eide, hvilket de og efterckom, Ved Deris ankomst til

1766: 3

Eide forefandt De Omund Eide, som paa tilspørgende af Vidnet og Johanes Eide svarede: at hand nu er Kommen i Svogersckab med Haldor Schogseide som hans Svoger, derfor frasagde hand sig da Laugværgeskabet for Inger!! (Ingeborg) Schogseide. derfra begav de sig til Schogseide og tilspurgte Haldor som nu jndstefnt om hand vilde holde det udLovede Vilkaar til Encken Ingeborg Schogseide, som gav dem dette Svar at hand jntet har Lovt, og den Kand holde Vilkaaret, der same haver Lovet. hafde ej Videre at prove uden dette at Omund Eide ej efter Johanes Tomres begiær, vilde følge med til Schogseide.

2. Vidne Johanes Eide aflagde Eed og provede i et og alt med første Vidne uden forandring.

3. Vidne Torckel Baartvedt aflagde Eed og provede at hand var nærværende paa Arve Skiftet efter afgangne Gitle Schogseide nu 3 aar siden, hørdte da blev talt at Encken Ingeborg med sine der værende Venner talte om at ville have hos Haldor Schogseide Vilkaar af gaarden, Mens hørdte ej at Haldor det Samtykte. Gaarden Schogseide skulle Encken Ingeborg Selge til Haldor, og igien modtage Obligation hvilcke penge som Obligationen jndeholdt, bemelte Haldor Schogseide skulle have for billig Rente. Vidnet veed ej vist hvor stor Obligations Summen var, Mens Meener at skulle være 100 rd:, hafde ej Videre at prove.

4. Vidne Engel Store Ballesem aflagde Eed og provede Ligesom 4de Vidne uden Forandring dog med tillæg at Encken Ingeborg ville have sit tilhold paa Gaarden, og derfor ville eftergive Haldor 46 rdlr: Vidnet hørdte og den omprovede tiid tale om at Salig Gitle Schogseide hafde Sagt paa sit yderste dog med fuld fornuft at Godset Schogseide paa Skiftet efter ham ej skulle ansettes for Meer end 100 rdlr:

Vidnet Torckel Baartvedt forcklarede og dette siste under forige Eeds Kraft.

5. Vidne Gitle Leigland aflagde Eed og provede i et og alt med 3. og 4. Vidne uden forandring.

6. Vidne Engel Giøen aflagde Eed og provede: at paa Skiftet efter afg: Gitle Schogseide hørdte Vidnet at bemelte Gitle hafde sagt at godset ej skulle staae for Meere end 100 rd: og at

de hafde mellem sig om Vilkaar at Ingeborg skulle nyde, mens hørdte ej at Haldor Lovede same, hafde ej Videre at prove.
Johanes Schogseide nu paa Tomre begiærede Dom i Sagen.
Procurator Giøen Lod tilføre at i andledning af de denne sinde jnden Retten førdte Vidner fandt hand sig beføjed at begiære Anstand i Sagen til næste ting, hvor hand da til den tiid paa sin Principals Veigne, ej allene vilde

1766: 3b

Formere Sagen med Contra Stefnemaal, men end og oplyse Sagen udj sin rette form ved sin Skriftlige Deduction, hvortil hand vilde forvente Rettens Eragtning.
Citanten begiærede Dom endnu som før.

Eragted!

Den forlangte Anstand bliver Contra Citanten paa grund af Lov accorderet.

Derefter tilkjendegav Hr: Kammer Raad Juel at uagted hand ved de udgangne høste ting breve udj Fogderiet har betydet Almuen at de nu paa høste tinget maatte betale den Ræsterende extra Skatt, Maae hand dog fornemme at ej fleere end nogle faae Mænd nu paa dette Skibredes ting sig dermed har jndfundet, Almuen blev nu og jnden Retten derom betydet, Rodemæsterne Declare\re/de og hver for sin Rode at De ej er i Stand til at faae jndsamlet Een Skilling end siige Meere deraf, Omskiøndt de har anvendt al uMage. Fogden begiærede det passerede sig beskreven som blev bevilget.

ForMynderen for Gitle Samsonsen Anders Uglehuus Lod jnden Retten opbyde hans Arve Midler Stoer 12 rd: med forspørgsel om nogen same mod Suffisant Pandt og Lovlige Renter ville antage, men som ingen dertil jndfandt sig, blev pengene bemelte Formynder under Sorenskriverens Seigl tilbage leveret.

Derefter blev Hr: Fogdens tingsvidner examineret og blev for Almuen fremsadt følgende Qvestioner saasom 1te Om her i Skibredet eller af dets Almue er fundet eller bierget noged Slags Vrag, eller Strandet Gods. 2. Om nogen Arvepart for Kort eller Lang tiid siden kand være faldet paa Kongens eller det Beneficerede Godses Grund, der fra er afført, og om nogen der paa bemelte Grunder haver Arvet, med Deris Arveparter fra Arvetompten maatte være bort reist. 3de Om Deris Maj:t jndeværende Aar 1766 her i Skibreedet er tilfalden nogen forbrudte boes lodder, Arveløst Gods, 6te og 10. penge for uden Rigs førdte Midler eller andre deslige uvisse Indkomster. 4de Om her i Skibreedet Ejedes nogen uSkyldsadte Herligheder, saasom Rydnings Pladser, Laxe og Fiske Vaager, Skove teiger, Qverner eller andre deslige Herligheder, som icke tilforn under Gaardernes Jord skyld er anseet i Skatt, men end nu i Conformitet med Skatte Forordningen bør Skyldsettes og Skatt legges. 5. Om her i Skibredet findes nogen Jorddrot eller Self Ejer som dette Aar under sin egen paaboende Gaard, har brugt nogen Anden Hannem tilhørende Gaard eller plads. 6te hvad Sauger her fjndes udj dette Skibreede, hvorpaa bord Skiæres om nogen Forandring er Skeed med samme Sauger

1766: 4

Siden afvigte Aar, enten i henseende til Saugernes eller Dam stockernes forfløttelse, eller i henseende til meere Tømmers erholdelse af Kongens eller beneficerede godses Skove, end hvad de vedkommende Saug Ejeres Eedelige Angivelser indbefatter. 7. Om heri Skibredet dette Aar har væred nogen Strand siddere, Kremmere, Giestgiver eller Kroeholder, som enten

er Borger til nogen Kiøbstæd eller icke, jtem om dette Aar har været nogen Huus Mænd og Haand Værks Folck som efter Skatte Forordningen Skatte bør. 8. Hvad og hvor Stoer Gaardepart dette Skibredes bøigde Lænsmand bruger og beboer, og hvad enten samme henhører til Søe eller Land Lægd. 9. Om nogen i dette Skibreede er befunden at have begaaet uLovlig Skov Hugst, være sig med Undermaals Tømmer eller andet til Knaphold og saa viidere eller bordskiørsel jmod de om Skov Væsenet udgangne Andordninger og om dette Aar nogen bøder des formedelst er falden og 10. Om det er Almuen bekjendt, om her er nogen af de saa Kaldede Almjndinger, og om der er nogen som Derudj kand have Ryddet og der boer, haver hugget udj den tilliggende Skove, være sig Saug Tømmer eller anden Trælast Sorter.

Til hvilke Qvestioner Almuen med Lænsmanden gav følgende Svar: Paa 1te Post Nej her er jntet noged Vrag eller Strandet gods falden. 2. Post Nej de veed ingen Arveparter for Kort eller Lang tiid siden været falden og derfra afført uden at Deris Maj:t ved Arvens fraflottelse fra det beneficerede gods, deraf strax har nødt sine Forlovspenge, Men dette Aar vidste de slet ingen at være falden. 3. Post nej dette Aar 1766 er ej falden nogen forbrudte boes Lodder, Siette og Tjende penge for uden Rigs førte Midler, eller nogen deslige uvisse Indkomster. til 4. Post Nej herudj Skibredet fjndes Slet ingen uSkyldsadte herligheder. 5. Post Nej ingen Jorddrot eller Self ejer har dette Aar brugt meere end sin paaboende Gaard med sine herligheder. 6te herudj Skibredet er ej flere Sauger, hvorpaa bord Skiæres end Femanger, Sundfiord, Reinersvig og Schielbrigt Sauger, hvormed ingen Forandring er Skeed i henseende til Deris forfløttelse. 7. Nej af de omspurdte Persohner har Slet ingen været eller opholdt sig herudj Skibreedet. 8de Dette Skibredes Bøigde Lænsmand Hans Giøen har brugt og beboet udj Gaarden Giøen 1 Løb 6 Mrk:r Smør Land Lægd. 9. Post Nej herudj Skibreedet er Slet ingen som har begaaed uLovlig Skov hugst være sig med undermaals tømmer eller andet, eller og bord Skiørsel, saa at des formedelst ingen Bøder dette Aar er falden. 10. Nej herudj Skibredet findes Slet ingen Almjndinger, eller Skove, og altsaa er ej derudj dette Aar icke enten Ryddet eller hugget nogen slags Trælast Sorter, ej heller er nogen hugst skeed i de beneficerede godses Skove.

Fogden Velbemelte Hr: Kam-

1766: 4b

mer Raad Juel var herom Tings vidne begiærende som blev bevilget og udstæd.

Paa Fogdens tilspørgende Svarede Lænsmanden og Almuen at den affeldte Gaard Sandahl herudj Skibreedet ej er saaledes forbedret, at den noged igien kand paalegges, jtem at opsideren derpaa har nødt alle Skatter godtgiordt af det affeldte gods undtagen udredning og Standqvarteer pengene for jndeværende Aar 1766. herom Tings vidne udstæd.

Almuen Svarede Eenstemmig at den Skydsende Almue har jndeværende Aar nødt Deris betaling af Fogden og Sorenskriveren til og fra Tingene dette Aar med 4 s: pr: Miil á Mand. Tings vidne og derpaa udstæd.

Fogden begiærede oplæst det af ham over Self Ejerne herudj Skibreedet oplæst!!, og efter at same saaledes var oplæst, tilstoed Almuens dets Rigtighed. Tings vidne derpaa udstæd.

Restancen for Skibredet blev oplæst beløbende til 195 rdr: som blev af alle ujmodsagt.

Retten blev derpaa for Skibredet ophæved.

Anno 1766 den 17 Octobris blev Retten til Almindelig Høste Sage og Skatte tings holdelse sadt paa Gaarden Øvre Waage med Strandebarms Skibreede og betjendt med efterskrefne otte Eedsoerne Laug Rettes Mænd Nafnl: Torbiørn Øfsthuus, Hacktor Aachre, Godskalck Jenssen Fladebøe, Godskalck Mickelsen ibm:, Ole Echenes, Torbiørn Engedahl, Endre ibm: og Samson Houchenes Overværende i Retten Stædets Foged Hr: Kammer Raad Juel med Lænsmanden Hans Waage og Ting søgende Almue.

Hvor da Allerunderdanigst og hørsomst blev de Kongel: Forordninger og høj Øvrigheds Ordres som ved Strandvigs Ting i denne Protocoll ere extraherede i Protocollen oplæste.

Derefter for Almuen fremsadt de Self samme 10 qvestioner som Protocollen forhen af Fogden Strandvigs Skibrede er tilførdt, hvortil sc: 1, 2, 3, 4 og 5 qvestioner, Almuen svarede Ligesom Strandvigs Skibreedes Almue Svaret haver. Til 6. qv: at herudj Skibredet fjndes ej flere Sauger hvorpaa bord Skiæres end Femstenevig, Ness, Rørvig, Torsnes, Kysnes, Aarvig, Echenes, Aachre, Svindlands, Øyerhafns, Dybslands og Westervigs Sauger, hvormed ingen Forandring i henseende til Flyttelsen er Skeed. Til 7. qv: At af de omspurdte Persohner har Slet jngen væred eller opholdt sig herudj Skibreedet. Til 8. qv: Dette Skibreedes Bøigde Lænsmand Hans Waage bruger og beboer i Gaarden Øvre Waage Land Lægd 1 pund 21 Mrk:r Smør. Til 9 og 10 qvestion Ligesom Strandvigs Skibreedes Almue Svaret haver. herom Tings vidne blev udstæd.

Paa Fogdens tilspørsel Svarede Almuen at af de affeldte Gaarder Neerhuus og Gierde har opsiderne af det bort tagne, nødt for jndeværende Aar, Skatterne gotgiordt undtagen udrednings og Qvarteer penge, Ligesom og at Dito gaarder ej saa meged er forbædret at samme

1766: 5

Noged til aftagenes forminskelse igien kand paalegges. Herom Tings vidne udstæd.
Ligesom og for Ting Skydsen, som blev besvared Ligesom ved Strandvigs Skibreede.
Odels Mandtallet blev oplæst, og befunden rigtig anførdt, hvorpaa Tings vidne blev udstæd.

Paa det oplæste Hr: Stifts Amt mandens brev henseende hvad Misvext paa Korn Vahrer kand være faldet, Svarede dette Skibredes Almue Ligesom Strandvigs Almue Svaret haver.

Dernæst blev Læst følgende Documenter saasom
1. Baar Jenssen Tvedts Skiøde til Erick Baarsen paa 1 Løb 6 Mrk:r Smør i Tvedt mod 96 rd: 1 Mrk: 14 s: dat: 17de Octbr: 1766.
2. Siur Baarsen Omes Obligation til Erich Aachre paa 60 rd: jmod 4 p:Cto: og 1 pund 3 Mrk: Smør 3/8 huds underpandt i Øye datteret 17 October 1766.
3. Peder Larssen Fosses Skiøde til Ole Olsen Aase paa ½ Løb Smør i Fosse mod 100 rd: datteret 17 Oct: 1766.
4. Niels Siursen Soelbergs Obligation til Hans Furreberg paa 51 rd: dat: 17 October 1766.
5. Baar Bundhuus og Hans Waage Deris Skiøde til Ole Samsonsen paa 1 pd: 6 Mrk:r Smør i Neerhuus til Ole Samsonsen!! mod 36 rd: datteret 3 Martj 1766.
6. Siur Ohmes bøxel Sedler til Lars Ludvigsen paa 1 pd: 3 Mrk: Smør 3/8 huud i Øye med Revers. datteret 17 Oct: 1766.

Derefter Er Sagerne foretaged.

Omund Traae i Rette æskede sin fra seeniste Ting udsadte Sag Contra Hans Furhovde 3 rd: 14 s: Gield betreffende.
Den Laug dag Givne Hans Furhofde mødte icke efter paaraab,
thi fremstoed Stefne Vidnerne Hans Andersen Waage og Erick Baarsen Tvedt som beckræftede ved Eed at de for Meer end 14 Dage siden haver Stefnt den paagieldende og hannem forkyndt Rettens foreleggelse, som tilstoed at være Skyldig Citanten de paastefnte 3 rd: 14 s:

Afsagt

Indstefnte Hans Fureberg (Furhofde), som for Stefne Vidnerne har tilstaaed den paastefnte Fordring, bør same til Citanten at betale med 3 rd: 14 s: jtem udi Processens omkostning 2 rd: 3 Mrk: 15 Dage efter denne Doms Lovlige Forckyndelse under adferd efter Loven.

Procurator Waage mødte for Retten og tilkjendegav at hand Møder paa Qvinde Mennisket Boel Johans Datter Store Fosses Veigne, der til dette Ting tiid og Stæd hafde ladet indstefne Hans Furreberg eller Furhovde for Skyldig værende 5 rd: 1 s: Derfor Dom at Lide og erstatte Processens omckostning.
Den jndstefnte Mødte icke efter paaraab.
Stefne vidnerne Hans Waage og Erick Tvedt, bekræftede ved Eed at de for Meer end 14 dage siden haver Stefnt den paagieldende Ligesom inCaminationen ommelder.

Eragted

den Lovlig Stefnte Hans Furhofde forelegges til næste ting at Møde Sagen at tilsvare.

ForMynderen Ørjans Ome fremckom for Retten

1766: 5b

Og Lod opbyde sin Myndling Sirj Arnes Datter Aase, hendes Arve Midler 24 rd: 3 s: med Forspørgsel om nogen same mod Lovlig Rente og underpandt i Jordegods ville modtage, Men som ingen dertil jndfandt sig, blev pengene under Rettens Seigl forMynderen tilbage leveret.

Godskalck Giere frem viste Fællen af 2de Voxne Biørner som af ham er feldet udj gaarden Fladebøes Marcker, hvorfor Fogden betalte ham Skudpengene med 4 rdlr:

Derpaa Læst
Skiftebrevet efter Hans Brynildsen Ohme, hvorefter Jordegodset i yttre Ohme er Udlagt som Pandtebogen udviser Datteret 26 Aprilis 1766.

Restancen beløbende til den Summa 76 rdr: 1 Mrk: 4 s: blev oplæst og af alle ujmodsagt.

henseende Extra Skatten forholdt det sig jnden Retten Ligesom ved Strandvigs Skibrede.

Retten blev derpaa for Skibreedet ophævet.

Aastæds Sag paa Støle i Opdahls Schibr:

Anno 1766 den 29 Octobris blev Retten udj følgende Aastæds afhandling sadt paa Gaarden Øfre Støle udj Opdahls Skibrede og Tysnes Præstegield beliggende, og betjendt med

eftterskrefne otte Eedsoerne Laug Rettes Mænd Nafnlig Anders Opdahl, Torckel Wee, Ole Gierstad, Samson Ohnerim, Hans Wermedahl, Hans Teigland, Sæbiørn Beltestad og Jon Onerim. Overværende i Retten Lænsmanden Madts Godøen som Laug Rettet Med sig til Stædet bragte.

For Retten fremstillede sig Procurator Hans Giøen og gav til kjende at hand Møder for Citanterne Hans Johansen og Knud Olsen Øwre Støle, der til denne Reqvirerte og beramede Tægte Dag haver ved Skriftlig Stefnemaal Ladet jndstefne sine nærgrænssende og uroelige Naboer Hans Jørgensen og Niels Hanssen nedre Støle, fordie at bemelte Nedre Støles opsidere vil tileigne sig allene et støkke Marck, som alletider har været brugt saavel af øvre som Nedre Støles beboere med Meere som Stefnemaalet Vidløftigere jndbefatter, hvilket i Retten blev anvist og oplæst.

De jndstefnte Hans Jørgensen og Niels Hanssen Nere Støle mødte for Retten og tilstoed det oplæste Stefnemaals Lovlige Forkyndelse og Declarerede at have begiegnet Sagen med Skriftlig Stefnemaal datteret 5te Septbr: 1766 hvilket

1766: 6

For Retten blev oplæst.

Citanterne tilstoed det oplæste Contra Stefnemaals lovlige forckyndelse.

Citanternes Fuldmægtig fandt fornøden at protestere jmod det af Contra Parterne i Rette lagde Stefnemaal, at det ej maatte Komme hans Principaler til nogen præjudice, efterdie det var saa ugrundet at hand i Post viis af Stefnemaalet maatte undsee sig at besvare det. Udj det øvrige vilde hand have sin Lovlige tiltale til Contra Parterne fordie de haver Ladet af Eendeel saa kaldede Vinckel Skrivere forfatte Deris i Rettelagde Stefnemaal. dernæst vilde hand have sig Reserveret ved lovlig tiltale jmod de udj Stefnemaalet fremsadte beskyldninger, Foruden dette begiærede hand at Retten ville fremkalde de af Citanterne jndstefnte Vidner at de under Eeds aflæg maatte forcklare hvad de om Sagen kand være Viidende.

Foruden de i Stefnemaalet Nafngivne Vidner er og jndstefnt Marj Salmons Datter og Karj Hans datter Nedre Støle samt Johanes Jacobsen Lygre.

Alle af Citanternes Vidner mødte undtagen Berte Jacobs datter Mevatne, hvilcke Citanterne frafaldt siden hun nærværende tiid er Svag.

Af Contra Citanternes Vidner mødte og alle undtagen Gurj Brottetvedt, Astri Amland, Sissella Settre, Otte Høvischeland, Anna Søreide og Haagen Schaarro.

For de Mødende Vidner blev Eedens forcklaring af Lov bogen forelæst med Formaning til Sandheds udsigende. Nu Mødte Otte Høvischeland.

Contra Citanterne anmeldte at have Stefnt uden for Stefnemaalet Hans Møllevig og Sirj Drange hvilcke Citanterne benægtede ej at være Stefnt til at anhøre.

Eragtet

I andledning af det udstædde Contra Stefnemaal admitteres Vidnerne Hans Møllevig og Sirj Drange.

1te Vidne Knud Olsen Nordbustad aflagde Eed og provede: at næstleden Sommer noged efter Pintsedagene, blev Vidnet af øvre Støele Mænd nu i denne Sags Citantere forlanget at paahøre et Forliig, som mellem dem og Nedre Støles beboere var opretted og indgaaed, betreffende denne paastefnte saakaldede Støels Lie, hvilcket forlangende Deponenten og eftterkom, og til den Ende indfandt sig paa bemelte Støels Lies Ejendom, da hørdte Deponenten at saavel Hans Nere Støle som huustroe Marj med Søn Niels Hanssen og øvre Støles beboere Hans og Knud, bleve betreffende bemelte

1766: 6b

Støels Lie saaledes henseende dessens brug saaledes forEenet: at Een hver med sin gaards og brugs Stoerhed i bemelte Lie for sine Melcke Kiør skulle haves felles beite og brug, samt i fald at naar enten af Parterne ej kunde forskaffe saa Mange Melke Kiør da skulle Mangelen deraf saaledes oprettes at beskadigede Creature eller andre i dessens Stæd skulle jndsettes saaledes at det fulde antall altiid skulle udgiøres som Meldt eftter brugets Storhed. bemelte Lie skulle jndgierdes saaledes at ingen af gaardernes øvrige Creature der skulle jndkomme enten oven eller neden for. hafde ej videre at prove.

2. Vidne Jacob Amland aflagde Eed og provede: at hand den af forige Vidne vidne!! omvundne tiid blev af Nere Støle opsidere forlanget at paahøre det omvundne Forliig, og derfor provede i et og alt med første Vidne uden Forandring.

3. Vidne Ole Rangelstvedt gamel omtrent 79 Aar gamel, føed her paa gaarden nedre Støle hvor hand deels opholdt sig og deels i Naboe Lauget indtil at hand var 30 Aar gammel, udj den tiid Kiørte og drev øvre Støles opsidere sine Creature need over \N:/ Støles bøe ubehindret. derfra førend de kom til Lien, Kiørdte de et Støcke over sin egen bøe, Kaldet Spans teigen, som laae tedt til Gierdes Gaarden, som er jmod Lien, og naar de Kom til Lien gick Creaturene udj freed og Roe for nedre Støles opsidere, og hørdte Vidnet ej nogen ancke derom, og forcklarede Deponenten at denne drift skeede om Vaaren saalenge som fornøden det udkrævede. Lovede ved Aastæderne at anvise det omprovede.

4. Vidne Lars Joensen Sæd gammel 64 ½ Aar føed paa Gaarden Sæd her i Naboe Lauget hvor hand al sin tiid sig har opholdt og boed, provede at hand for ohngefehrlig Førgetiuge Aar og Meere siden veed at Nere Støle ej nogen sinde den tiid eller der efter nu 17 Aar her foran har hindret øfre Støle Mænd frie ræxter Vej over Deris Bøe med Creaturene eller siden til og i den saa Kaldede Støels Lie, mens Lien har været i forige tider

1766: 7

og til denne tiid et felles brug og ejendom for gaarderne øvre og Nedre Støle hafde ej viidere at prove uden at hand ved Aastæderne skal anvise det omprovede.

5. Vidne Niels Ingebretsen Søreide gamel 63 Aar føed paa gaarden Borgen her i Sognet provede: at ohngefehr 40 Aar siden tiente Deponenten hos Gurj Nere Støle som Contra Citantens Moder ej fuldt et aar, thi Vidnet Kom i tieniste hos hende Sancte Hans dags tiider og fra gick tienisten næstpaafølgende Vaar Frummes eftterfølgende aar, hørdte da ej andet end at øvre Støles Creature hafde frie beide i den paastefnte saa Kaldede Støels Lie, Ligesom og at Creaturene af øvre Støle hafde den tiid eller det aars høst frie rexter eller axter Vej over Nedre Støles Bøe. Vidnet har boed paa Søreid næste naboe gaard herved 36 aar, i bemelte tiid ej hørdt andet end at bem:te gaard øvre Støle har haft sit brug i bemelte Støels Lie, Mens som ofteste hørdt at des angaaende har været et slags Kiæglerie af nu værende Hans Nedre Støle. hafde ej viidere at prove. Lovede ved Aastæden at ville anvise hans udsigende.

6. [Vidne] Karj Anders datter Søreide gamel 68 aar føed og opholdt samt boed paa Søreid al sin tiid provede: at øvre Støles Mænd har benøtted sig af den saa Kaldede Støeles Lie i uMindelig tiid saalenge vidnet kand erjndre, Nere Støles beboere som nu er har vel giort om bruget et Slags Kiangel!! (Krangel?) eller trette, men desuagtet har dog Øvre Støle Mænd brugt same i Hans Nere Støles brugs tiid som forhen. henseende Ræxter (axter) Vejen over bøen N: Støle tilhørig kand vidnet ej giøre nogen forcklaring om, dog Declarerede Vidnet at hun ofte har seed at øvre Støles Creature har gaaed om Nedre Støles bøe til Lien, og at ingen anden Vej er til Lien uden største fare oven om gaardene Lovede ved Aastæden at vil anvise det omprovede.

7. Vidne Christj Ols Datter Søreide aflagde Eed og provede: at hun for 16 aar siden har tjent Citanten Hans øvre Støle udj foregaaende 5 aar. i bemelte tiid blev vidnet adskillige Gange overskieldet, men til sist en aftenstund

1766: 7b

om Sommeren, da hun skulle Melcke sin huusbondes Creature udj den saakaldede Støels Lie, Kom Contra Citantens huustroe Marj Støle med Datter og en nu afdød Søn af Nafn Jørgen til Vidnet og hafde med sig en Hund, bemelte Marj tiltalede vidnet med Forbud at Deponentjnden ej skulle Malcke beesterne der, vidnet derpaa bad hende om at hun den aften Maatte være j freed, Marj Støle agtede ej Deponentjndens begiær, Mens visede hende at Melcke der og der, hvortil hun ej nafngav Egentlig Stædet, Mens strax derpaa Slog henderne samen og hissede medhafte hund paa den Koe Deponentjnden Malckede, som blev Skye og Rendede eller gick liige til Fields, hvor Deponentjnden Maatte gaae efter, og ej hiem kom til øvre Støle hvor hun tjendte førend Klocken 12 om natten, hafde ej viidere at prove uden dette at hun har ofte seed i den tiid hun tjente her at Nere Støles beboere hund jagede øvre Støles Creature høstens tiid paa eller af Deris Bøe uagted at det \er/ Felles haae eller høst Bejde.

8. Vidne Niels Christophersen Søreide aflagde Eed og provede: at hand den omvundne tiid af 7de Vidne, saae Vidnet at Nere Støles Beboeres hund jagede øvre Støles Fæe beester opefter Lien, og blev hunden hidset af Marj Nere Støle. For ohngefehr 6 aar siden saae og Vidnet at øvre Støles Creature blev hund jaged mens saae ej da, Hvem som hidsede hunden. hafde ej viidere at prove. Deponenten provede end viidere at næstleden Sommer efter at Parterne hafde med hinanden Slutted det forhen omvundne Forliig, Saae hand den opsadte Gierdes Gaard i Støels Lien kaldet, hvilken i et og alt forsvarlig var i Stand sadt, Mens Leehderne Manglede.

9. Vidne Thomes Nielsen Høvischeland aflagde Eed og provede: i et og alt med 8de Vidne, dog med den Forandring at hand ej tjente paa øvre Støle, Mens opholdt sig paa Høvischeland hvor hand hørdte bemelte 8de Vidne Skreg og Gav sig Jammerlig. hafde ej Videre at prove.

10. Vidne Mons Johansen Søreide

1766: 8

aflagde Eed og provede: at næstleden Sommer, da Vidnet stoed paa sin Slaatte Eng paa Søreide, saae Vidnet at Hans Nedre Støles børn jagede øvre Støles Creature fra Støele Lien og op til Field Marcken. hafde ej videre at prove.

11. Vidne Guro Mons Datter Hovdenes aflagde Eed og provede: at for 2 aar siden saae vidnet at Nedre Støles Mand Hans Jørgensens børn jagede \Ø:/ Støles Creature fra Lien og op til Fields. hafde ej videre at prove.

12. Vidne Peder Nielssen Brottetvedt aflagde Eed og provede: at ongefehr 12 aar siden tjente Hand Citanten Hans Øvre Støle som giesle dreng, arriverede da blant andet dette: at Marj Støle med afdøde Søn Jørgen Støle kom til Deponenten og en anden Dreng som den dag Vogtede Fæe Creaturene, hafde Hunden med sig, hvilcken de hidsede ej allene paa Kiørs beesterne, mens end og Faarene, hvilcke for Vidnet ej fandtes samlet førjnden de næsten Kom op under høyeste Field. Deponentjnden!! (Deponenten) fornam og andre tider det same af Nedre Støles beboere den tiid hand tjente bemelte Hans øvre Støle, hafde ej videre at prove.

13. [Vidne] Ole Pedersen Botten aflagde Eed og provede at for omtrent 6 aar siden Kom Vidnet en passent gaaende her forbie gaarden Øvre Støle, saae da at øvre Støles Creature blev hund jaged af Nedre Støles Folck, hvilke efter det vidnet da hørdte, var drevet den dags Morgen Kyndels Mis dags tiider om Vinteren, til Lien, hvor øvre Støle Mænd den dag var at hugge Veed, for at æde Krum af den Fældede Veed, hafde ej videre at prove uden dette at Hans øvre Støle Skiød Vidnet til Vidnes byrd om samme.

14. Vidne Anna Hans datter Flyensfehr aflagde Eed og provede: at hun for 6 aar siden tiente Knud øvre Støle, hvor da hun Kyndels Misse tiider en dag om Vinteren blev befallet at drive eller Kiøre Creaturene til Lien, hvilket hun og efterckom, mens hun var ej snarere Kommet ned om huusene fra Øvre Støle førend Marj Støle med Søn Niels Kom beesterne i Møde og hidsede hunden paa dem, hvorved altsaa Creaturene blev Skrekket og gick hver sin Vej, og beesterne Kom ej den Dag til Lien, hafde ej videre at prove.
15de Vidne Inger Lars Datter Høvischelands Lien

1766: 8b

Aflagde Eed og provede: at næstleden Sommer 1765 blev hun af Hans øvre Støle forlanget at Reise over fra hendes boepæll til Støels Lien for at see Creaturene som den aften blev lagt frem, da Deponentjnden Kom der, forefandt hun Hans Nedre Støles Datter af Nafn Karj, som da foretog sig og Skildte øvre og Nedre Støles Creature fra hin anden, Vidnet Spurgte derpaa bemelte Karj Hans Datter, hvorfor hun same Giorde, hvilken Gav det Svar at beesterne Stanger hin anden, og altsaa ej kand være sammen. Vidnet saae derefter at bemelte Karj tog ned til Marcken, Mens hvad enten det var en Steen eller Stav hun saaledes optog, kand vidnet ej ret sige, men en af deelene var det, og hvormed hun slog et af øvre Støles beester, som derpaa løb fra det Stæd hvor same var Staaende. Karj Hans datter vedblev den fattede Resolution med at drive beesterne, og sagde at skulle drive dem om øvre Støle Mænd saae derpaa. hafde ej videre at prove.
16. Vidne Tarald Johansen Høvischelands Lien aflagde Eed og provede: i et og alt med 15. Vidne uden forandring.
17. Vidne Ole Jacobsen Øvre Støle aflagde Eed og provede: at næstleden Sommer 1766 anden Pintsedag blev Nedre og Øvre Støles beester af Nedre Støle Mænds Folck jaged af Lien oven Rinden, og tog Niels Støele det opsadte Leed og Kastede det need over Hougene. hafde ej viidere at prove.
18. Vidne Berte Niels Datter Støle aflagde Eed og provede: at næstleden Sommer blev øvre Støles beester af Deponentjnden og en anden pige Jaged til Lien. hvorda Marj Støle Kom Creaturene j Møde og Jagede Creaturene tilbage, altskiøndt mellem Parterne hafde været opretted Forliig og Lien jndgierdet. hafde ej Videre at prove.
19. Vidne Johanes Jacobsen Lygre aflagde Eed og provede: at for 8 aar siden tjente vidnet her paa Øvre Støle foregaaende 2de Aar, i den tiid blev øvre Støles Creature saavel Kiør som Faar Hund jaget og til deels af Mennisker af Lien og Bøen. Vidnet blev som Giessle dreng overskjendet af \N:/ Støle Mand med huustroe, hafde ej videre at prove.
Citanterne frafaldt 20 og 21 Vidne Marj og Karj Nedre Støle.

1766: 9

Contra Citanternes vidner.
1. Vidne Britta Gripne aflagde Eed og provede at for 32 aar siden tjente hun her paa gaarden øvre Støele hos Jacob Støle nu boende paa Amland, foregaaende 2 aar, i den tiid brugte øfre Støele beboere Lien Ligesom derefter, og blev ej Creaturene af Nedre Støles Mand Jaget enten ved Hund eller Folck. Beesterne blev ej udj de omprovede 2de Aar jaged need over Nere Støles Bøe, mens naar de skulle gaae til Lien, maatte de gaae oven for Gaarden. hafde ej videre at prove.
2. Vidne Anders Erritzvehr provede at hand for 36 aar siden tjente her paa Gaarden Anna Støle foregaaende 3 aar, i den tiid hørdte Vidnet ej andet end alt got mellem Naboerne paa øvre og Nedre Støle. Støels Lien brugte de jmellem hin anden uden trette, og blev ej øvre Støles Creature hvercken hund jaget eller af Folck drevet af Lien, Rægster Vej hafde ej øvre

Støles beester Ned over Nedre Støles Bøe, til Lien, Mens maatte Gaae oven Gahren, Mens fra Lien Vinters tiid skeede det med Minde at beesterne i Uvejr gick over Bøen. hafde ej videre at prove, men Lovede ved Aastæderne at anvise det omprovede.

3. Vidne Petter Brottetvedt aflagde Eed og provede jnted til oplysning i Sagen.

4. Vidne Anders Beltestad gamel 36 aar føed her paa Gaarden øvre Støle, hvor hand hos sin Fader Jacob Amland opholdt sig her til at hand var 18 Aar Gammel, hvis Fader boede herpaa Gaarden i 18 aar nu 20 aar siden, i den tiid brugte hans Fader Lien uformeent og blev ej beesterne enten hund jaget eller af Nedre Støle Folck drevet fra Lien. Rægster Vej baade til og fra Lien over Nere Støle bøe saa ofte de hafde det nødig uformeent af Nere Støles beboere. Lovede ved Aastæderne at anvise det omprovede.

5. Vidne Kristie Søreide, som forhen afhørdt Vidne i Sagen, vedblev sit udsagde vidnes byrd og hafde ej videre i Sagen at forklare.

6. Vidne Otte Høvischeland aflagde Eed og provede: at hand ej har tilforn førend nu hørdt at øvre Støeles Creature har været Hund Jaget eller af Folck drevet af Lien før nu nogle Aar, da hand har hørdt og i dag at beesterne af Nedre Støles Folck er blevet Hund jaget, hafde ej videre at prove.

7. Vidne Berthe Støle Ligesaa forhen afhørdt Vidne i Sagen, provede under forige Eeds Kraft at øvre Støles beboere, har ej Videre Kiørt Deris beester i Marcken uden naar

1766: 9b

UVejr har foraarsaget same, saaledes at de har jaget dem fra Fieldet og need Lien, og har Nedre Støles Folck som melt Jaged Dem tilbage igien.

8. Vidne Ole Støle forcklarede under forige Eeds kraft at hand ej veed Videre at forklare i Sagen end hand allerede har forcklaret.

9. Vidne Hans Møllevig aflagde Eed og provede i et og alt med Contra Citanternes 2det Vidne Anders Erritzvehr dog med denne Forandring at hand ej har tjendt her paa Støle.

10. Vidne Sirj Drange aflagde Eed og provede at da hendes broder Anders Nere Støle brugte Nere Støle, over 30 aar siden, viste vidnet ej at øvre Støles beboere hafde nogen Rexter Vej over Nedre Støeles Bøe med sine Creature, Mens beesterne hafde frie Gres gang i Støels Lien. hafde ej videre at prove.

11. Vidne Marthe Tvedt aflagde Eed og provede: at noged over 20 Aar siden var vidnet Eet aar hos Hans Nedre Støle, saae da at ej øvre Støle Mænd Kiørdte Deris beester over Nedre Støles Bøe. Vidnet sagde ellers at hendes huekommelse Slager hende Feil og ej erjndrer hvad hende i forige tider er vederfaret eller hendet.

Da det Lidet paa Aftenen, saa bliver Retten til j Morgen ophævet.

Anden Dagen den 30te October blev Retten atter sadt paa bemelte Gaard øvre Støle og betjent med Gaars dagen anførte Laug Rett i Parternes overværelse.

hvorda Contra Citanterne Hans og Niels Nedre Støle Declarerede at de frafalder Deris jndstefnte og nu Mødende Vidner, og altsaa er fornøjed med de førdte i denne Sag.

Procurator Giøen paa Citanternes Veigne fremstillede Vidnet Jacob Larssen Amland til nærmere forklaring i Sagen, henseende hvorledes at det forholdt sig med bruget i den tiid hand boede her paa Gaarden Øvre Støle.

bemelte Jacob Larsen Amland fremstoed derpaa for Retten og fremførde følgende Forcklaring hvilken hand siden eftter at det omprovede af ham ved Aastæderne er anviist Lovede at aflegge sin Corporlige Eed: Nemlig at hand har boed herpaa Gaarden Øvre Støle 18 aar nu ohngefehrlig 20 aar siden, eftter ham Kom Citanten Hans øvre Støle til Gaarden, i brugs tiiden forholdt det sig saaledes at henseende Støels Lien hafde øvre og Nedre Støele

Felles Ejendom og brug, baade henseende Skoug og Fæe bejte, og betreffende Rexter Vejen af øvre Støles beester over Nedre Støle[s] Bøe, da

1766: 10

Vaar og Høstens tiid ej tillod beesterne at Kome til Lien over Bøe gaarden, saa blev de drevet over Nedre Støle[s] Bøe og til Lien, Mens den øvrige tiid af Aaret, skeede ej den Rexter Vej over Bøen, hvorfor, fordie de ej trengede dertil, siden Vejen oven \Gierdes/ Gaarden var den tiid beqvem saa at beesterne kunde der Komme til Lien.

Retten begav sig der paa til Marcken for at besee den paaanckede Rexter Vej, Ligesom og Vejen oven Gierdes gaarden til Lien. Samme befandt Mand af følgende beskaffenhed saasom 1te Vejen over Gierdes gaarden, hvor Beesterne fra Hiemmetunet bliver Kiørdt ej allene til Field Marcken mens end og til Lien Sommers tiid. At Beesterne uMuelig om forAaret eller Vaaren naar de er arme, ej kand opkomme for de der værende og bratte Klever, for den da jndfaldende og Liggende Snee og Iis klage. derfra gick Vi for det andet til den omprovede Rexter Vej som øvre Støles beboere har benøtted og benøtter sig af med Deris Creature til Lien, Samme kand ej efter Rettens Skiøn geraade Nere Støle Mand til nogen Skade, allerhelst da øvre Støle Mænd Maae Ligesaa taale at Nedre Støle Mænd gaar og Reckcker over Øvre Støele Mænds Bøe forjnden de kand med beesterne Komme til Lien.

Citanternes Fuldmægtig Lod tilføre, at som med Sagen nu saavit er avangeret, saa vilde hand ej opholde Retten med Lang Procedur, men fremlagde udj Retten sit jndlæg i Sagen af Dags Dato, som blev oplæst.

Contra Citanten Niels Nedre Støle paastoed at Støels Lien maae blive som den tilforn har været nemlig uSteent og ureent, og Lovede at Creaturene ej skal blive enten hund jaget eller drevet af Mennisker ud af Lien. og i øvrigt var fornøjed med at Dom udj Sagen denne sinde bliver Afsagt.

Derefter blev samtlige vidner som ej har aflagt forhen Eed i Sagen nu fremckaldet, undtagen Lars Sæd som nu var absent, som derpaa aflagde sin Corporlige Eed paa det omvundne.

Derefter blev udj Sagen af den ganske Rett saaledes Kjendt dømt og

Afsagt

Citanternes Vidner har alle Eenstemmig forcklaret at øvre Støles beboere har al sin tiid og saalenge de kand erjndre tilbage udj tiiden, haft Rexter vej med sine Creature over Nedre Støles Bøe Vaar og Høst til den saa kaldede Støels Lie som er Felles Ejendom og Beite for Øwre og Nedre Støles Fæe Creature, saa længe at Nødvendigheden det udkrævede, fordie at øvre Støles Beboere den tiid ej uden Creatures Forliis kand komme til Støels Lien i den Vej som Ligger oven Gierdes Gaarden \paa Øvre Støle/ hvilken Retten i dag har besigtiged og anseet in practicable for beesterne at opkomme naar Snee, Iis eller Klage og Rim Frost samt Haugle Slette indfalder, Vinter Vaar og Høst. Altsaa af disse og de fleere i Sagen befundne omstændigheder Kjendes og Dømmes for Ret at øvre

1766: 10b

Støles nu værende Beboere og efterkommere bør og skal have friehed at benøtte sig af den gamle Rexter Vej over Nedre Støles Bøe Vaar og Høst og ellers saa ofte som den højeste Nødvendighed same udfordrer for at komme med sine Creature til den saa Kaldede Støels Lie, dog paa den Maade at alle tiider 2de Mennisker følger Creaturene over Dito Bøe paa det at \ej/ Nedre Støles Beboere bliver tilføjed nogen Skade henseende til Gressets afædelse og skal drivingen skee det allersnareste som Mueligt være Kand der igiennem paa det at al ancke i den tilfelde Kand foreckommes, hvorjmod og Nedre Støles beboere skal som forhen have friehed at bruge sin gamle Rexter Vej over øvre Støles Bøe til Lien, dog med den

jndskreckckelse!! (jndskrenckelse) at drivningen derover og skal skee af bemelte Nedre Støles Folck det hastigste Muelig være kand som skal skee ved med havende Folck. Den saa Kaldede Støels Lie bliver som [tilforn] Øvre og Nedre Støles felles {beide og} Ejendom, fremdeeles en frie og ubehindret Ejendom og Fæebeite for øvre Støle og Deris Creature, og maae ej Nedre Støles Beboere under Straf som vedbør, eftterdags understaae sig som hid til skeed er, enten ved sig self, tienere eller andre Mennisker ej heller ved Hunde at Jage øvre Støeles Creature af den saa Kaldede Støels Lie, Mens same bør der gaae udj freed liige med Deris egne Creature, og der blive Melcket saa ofte som samme der befjndes. Støels Lien forbliver herefter som hidtil uSteent og ureent til Fællig benøttelse for Øvre og Nedre Støle. Til nogenledes Rettelse for den af Hans Nedre Støles huustroe udviste omgang med Citanternes beester ved hund jagning med Viidere som omprovet er, bør Hans Nedre Støle betale og udreede til Opdahls Sogns Fattige 1 rdlr: Og til Citanterne, da hand \med Søn/ har givet andledning til Citanternes paaanckcke og denne Sags anlæg udj Processens Omckostning 24 rdlr: det paadømte udredes og efterkom/m/es under Lovlig adferd eftter Loven.

Aastæds Sag paa Ebne i Schonevig.

Anno 1766 den 6te November blev Retten I andledning af Johanes Ebnes forlangende og udstædde Continuations Stefnemaal Sadt paa gaarden Sør Ebne efter udsettelse fra fra!! sistl: 16de Aug: og Retten betjendt med eftterskrefne otte Eedsorne Laug Rettes Mænd Nafnlig de som seeniste Rettes dag den 16de Augustj er anførdt i forige Protocol Fol: 372 Anden siide.

1766: 11

For Retten fremstillede Hr: Procurator Hans Waage som gav tilkjende at Johannes Jobsen Sør Ebne har til denne tægte tiid og dag Contra jndstefnt sine Naboer Lars Mathisen og Arne Aslacksen Ebne, først til at anhøre vidner angaaende et Mellem dem Slutted Forening og forliig betreffende det af dem paastefnte Kalvetræe samt et støcke Slaatte bøe, saa og at faae sin gaardeparts Skoug udSteenet og Reent, saa og at faae dom til at faae Gierdes Skifttes gaard jmellem ham og hans Naboer, alt følgel: Contra Stefnemaalet af dato den 15 Oct: sistl: som blev i Rettelagt og oplæst.

De jndstefnte Mødte og tilstoed det oplæste Contra Stefnemaals Lovlige forckyndelse.

Johanes Ebne Declarerede med Fuldmægtig at Maatte faae sine jndstefnte vidner førdt til Eeds aflæg.

Da det Lider paa Aftenen bliver Retten til i Morgen ophævet.

Dagen næst efter den 7 Novembr: blev Retten atter sadt paa bemelte Gaard og betjent Med det anførte Laug Rett.

hvorda Johanes Ebne med sin Procurator Hans Waage mødte for Retten, Ligesom og Lars og Arne Ebne, som Declarerede at have antaget udj Sagen til sit Forsvar Procurator Hans Giøen. Som for Retten sig til den Ende Sisterede.

Johanes Ebnes Fuldmægtig Procurator Waage i Rettelagde det Forliig som Mellem Parterne skal være jndgaaed den 16 Martj 1759 ej allene in Originale, Mens end og siden det ej paa Stemplet Papiir er forfatted, da oversadt Notarialiter af Sorenskriveren udstæd under 9 Sep: 1766. som et efter andet blev oplæst.

Procurator Waage begiærede Vidnerne fremkaldet til examen og Eeds aflæg.

For Vidnerne blev Eedens Forcklaring af Lov bogen forelæst med Formaning til Sandheds udsigende.

1te Vidne Baar Hamre aflagde Eed og provede Ligesom hand forhen har Omprovet, og at de saaledes nemlig Parterne den Omvundne tiid blev Foreenet. hafde ej Videre at prove.
2. Vidne Rejnert Underhougen. Citanternes

1766: 11b

Fuldmægtig gav Retten tilkjende at det nu for Retten fremstillede Vidne er Søskende Barn til Johanes Ebnes qvinde, haver og desuden været medhandler jmellem Parterne om et saa kaldet Forliig som Skulle afhandles med Dem, i des andledning fandt hand sig beføjed at protestere jmod dette Vidnes forcklaring, siden same er stridende jmod Lovens bydende. Contra Citantens Fuldmægtig Lod tilføre at hand paastaar det jndstefnte Vidne Rejnert Underhougen maae efter Loven føres og afhøres. Paa Rettens tilspørgende Svarede Rejnert Underhougen ej allene dette: at hand er Johannes Ebnes Kone Karj Ebne saaledes beslægted at de er føed af hver sin Søster, mens hvad de Kaldes efter ordsproget, Veed hand ikke. og dernæst at hand af Johanes Ebne blev forlanget at være nærværende for at giøre et Forliig jmellem Johanes Ebne og hans Naboer. Vidnet Rejnert Underhougen aflagde Eed og provede: saaledes at det i Rettelagde Skriftlige Forliig er i et og alt sandferdig og blev det tydelig oplæst da det var forfatted for alle de vedkomende, og blev det underskrevet af Peder Killesvig. Mens Signeter blev ej paafordret ej heller holdt nogen paa pennen da deris Nafn blev undersadt. Citanternes Fuldmægtig fandt endnu som før at protestere jmod dette Vidnes byrds giorde forklaring som strider tvert jmod Lovens bydende at et Vidne bør ej ansees jmod vedkomendes benægtelse, thi som allerede tilforn er tilførdt at maae være en 7 aar siden det omvundne skeede og at same giordte forcklaring ej bør Komme hans Principaler til nogen Nachdeel eller prejudice. Contra Citantens Fuldmægtig Lod tilføre at hand paastaar at bemelte Vidnes byrd maatte af Retten ansees siden ingen andre Vidner er at faae.
Contra Citanten frafaldt Vidnet Christie Hougen som for Retten ej kunde vidne Noged til Sagens oplysning.
3. Vidne Jon Løvig aflagde Eed og provede paa Contra Citantens Spørgsmaal at afvigte Sommer da vidnet med Peder Gielmervig samt Lars Nord Ebne Stefnede Johanes Ebne i Sagen

1766: 12

Saae de at paa den saa Kaldede Lahammer var lagt en saakaldet Stor braat at Creature der kunde gaae igiennem samt og at der igiennem kunde Kiøres med en Slee. paa andre Stæder var fuldkommen Gahr opsadt. Mens hvad enten den Gahr har \været/ før eller icke, veed Vidnet ej, Mens bragcken derpaa var visnet. Vidnet provede og at Johanes Ebne den tiid sagde at den Gahr var af ham ej skeed for nogen indhegning, Mens blot for en hastigheds skyld, fordie hand ej kunde Kome til Gierdes Gaarden, hafde ej videre at prove.
4. Vidne Peder Gielmervig aflagde Eed og provede Ligesom 3. Vidne med dette tillæg at vidnet sagde til Johanes Ebne disse ord: Nu veed jeg hvad du bliver spurdt, {thi de} nemlig dette: at Ligesaa snart som denne Gahr eller veed blev Lagt her, Ligesaa snart kunde samme blevet Kasted beent need over Slettene her og ned til den rette Gahr, hvortil da Johanes Ebne svarede det kand vel saa være, Mens Vidnet siger Johanes kunde vel see at det var ej Røddet, eller jndtaget paa den Maade. Vidnet saae at det ej heller var Ryddet. hafde ej videre at prove.
Vidnet Jon Løvig forcklarede og under forige Eeds Kraft dette siste som af Peder Gielmervig er omvundet.
5. Vidne Lars Steensen Ebne aflagde Eed og provede som 3, og 4. Vidne uden forandring.

Lars og Arne Ebne samt Ole Bierchenes fremkom for \Retten/ og aflagde Corporlig Saligheds Eed at den i Retten jndleverede og oplæste Contract {er} aldrig af dem er underskrevet eller jndgaaet med Johanes Ebne, de talte vel den tiid om et slags Forliig, Mens derudj Kom aldrig nogen Endskab, Mens de Ventede hver tiid paa at hand hafde Kommet til Tinge for at indgaae Contract med Dem, hvortil Johanes Ebne aldrig jndfandt sig.
Fra Sogne Præsten Hr: Celius blev jndleveret hans Skriftlige vidnes byrd under 30 Oct: 1766 som blev oplæst.
Ligesaa blev jndleveret fra Mr: Hans David Celius hans Vidnes byrd uden Eed Datteret 30 Oct: 1766 som blev oplæst.
Johanes Ebne Declarerede at Sogne Præsten med Søn er jndstefnt til Vidner.
Procurator Giøen Lod tilføre at det af Præsten Hr: Celius i Rettelagde vidnes byrds forklaring, kunde ej ansees saasom det Meere kunde kaldes en angivelse, eller til Nogen Sandheds oplysning i Sagen. desuden haver Præstens

1766: 12b

Søn jndgivet sin Skriftlige forcklaring om et Vidnes byrds afleg, som ej af ham er Eed fæsted, om hand des uden er Confirmeret eller icke, viste Comparenten ej. Altsaa protesterede hand jmod begge Deele, at de ej maae Kome hans Principaler til nogen præjudice.
Contra Citantens Fuldmægtig kand ej nocksom forundre sig over Procurator Giøens Declaration og paastand, mens paastoed at same maae blive fulgt.
Citanternes Fuldmægtig Procurator Giøen begiærede at Retten ville behage at fremkalde Stefne vidnerne for at giøre forcklaring om hvorledes de har Stefnt Sogne Præsten Hr: Celius med Søn.
Stefne Vidnerne Søfren Schoge og Joen Løvig bekræftede ved Eed at de for Meer end 14 dage siden nemlig som i gaar Torsdag, har Stefnt Sogne Præsten Hr: Celius som \og/ hans Søn til Vidne saaledes om ej Contra Citanten ved ham har budet Citanterne Forliig, mens ej i anden Maade ej heller at aflegge Forklaring om hvad ord der faldt Mellem Velbemelte Hr: Celius og Citanterne den tiid det tilbudne Forliig Skeede.
derefter begav Retten sig efter Contra Citantens Continuations Stefnemaal, for at see hvorledes det af Citanterne paastefnte vand kand Veiledes paa bæste Maade. Og befantes det som forhen er beskrevet.
Procurator Giøen Lod tilføre hvad sig betreffer den af Contra Parten paastefnte Skove Skifte ved Steening og Reening, da haver Ole Bierchenes Declareret at hand ej udj den Sag i Morgen kand være til Vedermehle, altsaa kunde de andre heraf gaarden Ebne ej i den Sag tage til Gienmæhle, Men om Johanes Ebne en anden og belejlig tiid trøster sig til den Sag at jndstefne da vil Ejeren herpaa Gaarden have sig Reserveret at svare til Sagen.

Eragted

Da det er Tægte tidens siste Dags Aftten, i over Morgen Søndag, og Domeren paa først kommende Manddag skal Reise til Tingstædet Møchlebust i Qvindherret, hvor Ting paa Tirsdag holdes og derefter Høste tingene Continuerer fra den Dag til 3 Decbr: først komende, Saa Kand den paastefnte Post om Reening og Steening i Skougen ej denne Sjnde foretages, allerhelst da Parterne har Declareret ej at vil Møde i Morgen; Saa beroer same til en anden tiid, og skal Johanes Ebne straxens med Retten, naar hand samme Reqvirer[er],

1766: 13

blive assisteret, en anden tiid efter da udstæd og foregaaende Lovlig Stefnemaal.
Citanternes Fuldmægtig Lod tilføre at som med Sagen nu saavidt var bleven avangeret, Saa fandt hand fornøden følgende at erjndre 1te At det paastefnte Flom Vand ved Geilen som

anstøder paa Parternes Huusse, paastoed hand at Retten vilde udfjnde den beleiligste Stæd at Vejlede Vandet saa det uden Minste Skade kand tilføje Parterne nogen hinder ved Deris huuser. 2det hvad sig angaar den paastefnte udmarck som af Contra Parten paastaar!! (paastaaes) at faae udsteenet henseende Gres gangen, derjmod protesterede Comparenten, at den ej Maae blive uddeelt, Men at blive til felles Nytte og brug end nu som tilforn, og det fra uMindelige tider. 3de Den paastefnte saa kaldede Contract som paastaaes af Contra Parten at blive ved Magt Kjendt, der om er ej Minste oplysning til Sagen udj sig self, thi vidnerne derom haver ej giordt nogen Forcklaring at Citanterne dermed var fornøjed eller af dem underskrevet, ja og Self under Eed forcklaret at den ej af dem er jndgaaet Langt Mindre underskrevet, altsaa paastaar Comparenten at det i Rette lagde Carteqve aldeles maae blive Mortificeret Kuld Kasted og til jntet giordt. 4de paastoed hand at den Slaatte som af felles beide og af Johanes Ebne udgierdet ved Melcke Støelen aldeles maae blive Neddømt. 5te paastoed hand i Ligemaade at Johanes Ebne som haver jmod Citanternes Villie udgierdet af felles buehauge et støcke Marck Kalve træ Kaldet derfor at nyde Represallier efter den tilforn af Retten sadte Taxt med 4 rd: 3 Mrk: og Endelig det af Johanes Ebne opsadte Steen Gierde neddømt, jtem Kiørsel over Deris Engeland med det Meere paastefnte aldeeles til side sadt. De andre jmellem Parterne paaanckede Poster jndstillede hand til Rettens gode overvejende med videre paastand at Johannes Ebne Self har givet Aarsage til denne bekostelige Process og Rettergang, saa paastoed hand at Contra Parten bør betale til Citanterne udj det Minste med 40 rdr: hvormed hand i alt jndlod Sagen under Dom.

Procurator Waage Lod tilføre At hvad sig angaar det paastefnte vand, da er derom jntet af Parterne bevist, men paastaar at Parterne maae blive tilkjendt oven paa øverste Støelen lige i øst til Saug Elven, at Vejlede same da giør det Parterne ingen Skade. for det 2det paastaar hand og setter udj Rette i Kraftigste Maade betreffende det indhegnede Slaatte Bøe

1766: 13b

og det jndhegnede Kalve træe, er angaaende, da paastaar hand efter de nu allerede førdte Vidner angaaende den paastefnte Contract og ForEening maae blive ved Magt Kjendt og Dømt alt efter Lovens 5 bogs 1 Capt: 1 art: Iligemaade paastaar hand at Hans Principal Johanes Ebne maae blive af Retten tilkjendt at faae opsadt en Gierdes Skiftes Gaard i hiemme udmarcken, som hand formener efter Loven at den som Skifte begiærer maae Skifte nyde. Hvad sig angaar det paaankkede Lahamers jndhegning, da har hans Principal Self nedrevet Gierdet og lagt same til Fælles Beide som det var, altsaa paastaar hand at same ej Maae Kome til Hans Principals \Dis/Justice. i det øvrige paastaar hand Citanterne maae blive tilfunden at betale ham i Processens omkostninger med 12 rdr: Fremdeles jndstillede hand Sagen til Doms efter Rettens eged godt befjndende.

Siden Laug Rettes Manden Torchel Ness er Svag saa blev i hans Stæd udnefnt Peder Gielmervig.

Derefter blev udj Sagen af den ganske Rett Kjendt Dømt og

Afsagt.

Citanterne har med de førdte Vidner ej allene oplyst at Gaarderne Midt og Sør Ebne al tiid har haft Felles Gres Gang og Fæe bejte i den Gaarderne under liggende buehauge som aldrig har væred uddeelt eller \derj/ Skiftes gaard opsadt, Men{s} beboerne af begge Gaarder har al sin tiid væred dermed fornøjed jndtil at nu Johanes Ebne derpaa ved sine udstædde Stefnemaale har giordt paaancke, Mens end og ved den i Rettelagde usvæckede Aastæds Dom Datteret 10 Junj 1758 bevist at det nu paastefnte Kalve træ derved er dømt i Grund, jtem at aldrig nogen Jndhægning udj Dito Marcker har væred, naar exciperes det før dito Gaarder Indtagne Kalve træ, hvorudj Johanes Ebne ej har vildet indsadt sine Kalver, Mens derjmod benøtted sig, saavel før som siden af forbem:te ved berørte Dom ned dømte \Kalve/ træ, hvilket hand efter

eged behag har jndtaged, dog same ej brugt før Domens afsigelse under 10 Junj 1758, udj hæfds tiid. Ja de Neml: Citanterne, har og foruden forestaaende, ved de førdte Eedelige Vidner, Ligesaa afbeviist det Mæste af sine paastefnte Søgemaaler, hvilket Johanes Ebne og Self til deels ved Aastædernes begranskelse har tilstaaed, Men og tillige under Proceduren paaberaabt til sit forsvar at have giordt alt paa Grund af den af Afg: Peder Killesvig skrevne og med det saa kaldede Nafn Contract, hvilcken i denne Rett er jndleveret, og hvorefter hand ved sin Procurator Hans Waage

1766: 14

har Procederet Sagen til Dom. Altsaa af de anførdte og de fleere i Sagen befjndende Omstændigheder, Kjendes og Dømmes herved af den Ganscke Rett, for Rett. 1te at den i Rettelagde Contract bør, siden at der ved ej er i agt taged hvad Lovens bydende befaller, og udj dens 5 bogs 1 Capt: 3 Art: er fastsadt, som død og Magtes Løs være at ansee, og derfor bliver Mortificeret. 2det Tilfjndes Johannes Ebne at Endtholde sig fra Citantens Lars Mathiesens Engebøe udj uLovlig tiid nemlig naar det derpaa staaende Gres tager Skade. 3de den jndtagne Høe Slaatte saavelsom det indhegnede Kalve træe \dessens Gierder/ bør straxens af Johanes Ebne eller i Mangel deraf ved Rettens Middel, paa hans egen bekostning nedrives, og sammes Distance bør tilligemed den øvrige Bue og hiemme hauge herefter som tilforn være til Mit og Sør Ebnes felles benøttelse for Deris Creature hvortil den gamle hæfd og brug giver en fuldkommen og {Lovlig} \uomstødelig/ hiemmel, \Og derved bliver altsaa paastanden om Skiftes Gaard herved til jntet giort/, hvorjmod Johannes Ebne for eftertiden har at benøtte sig for sine Kalver af det Gamle for Gaarderne Mit og Sør Ebnes \indgierdede/ Fælles Kalve træ, hvilcket kand udviides naar og om fornødenheden det udfordrer og saadant skeer med berørte 2de Gaarders beboeres Villie, men ellers icke. 4de Johanes Ebne, bør ej Slaae sit høe paa den paastefnte Ager Reen førend at Citanten Arne Ebnes der under Liggende Ager er jndhøstet. 5. Ligesaa bør tit Meldte Johannes Ebne straxens ned rive det af ham efter egen tilstaaelse, opsadte Steen Gierde, der efter besigtelse, betager Citanternes almjndelige Kiørsle Vej fra Marken med det fornødne huuse Reparationer, Citanten Arne Ebne bør \og/ efter egen tilstaaelse ned tage det af ham i Heggedahlen opsadte Leed. 6te Som det ved Aastæderne er befunden at det paastefnte Vand som falder need backckene Liggende straxen oven bøe Gaarden, tilføjer Parterne Skade; Saa bør De og efterkommere paa Deris Gaarde alle tiider uden forskiel optage og ved lige holde aarlig den op i backen optagne Veide saaledes at vandet bliver Leedet til den paa østre siide deraf Rindende Store Elv, og med Vandet neden for bemelte Veide skal det saaledes forholdes at same skal have sin frie gang ubehindret, og skal ej Sør Ebne Mand understaae sig at igien lade det i Gierdes Gaarden værende hul, hvilket stedse skal være aabet og ej af meere Størrelse end en Korn Stør kand gaae igiennem. \Beboerne af/ Mit Ebne skal og være forbuden at Legge Steene i Vejen for at hemme vandets Løb til Giilen, men vandet at have sit frie udspring som melt ubehindret af nogen. 7de siden Johanes Ebne har i 18 aar benøtted sig af det brugte og nu saavel som før ned dømte Kalve træe, hvori, efter Rettens Skiøn Aarlig kand underholdes 6 Voxne beester, hvis Gresning Aarlig til 8 s: pr: Støcke er Concidereret, Saa tilfjndes hand at betale til Citanterne den halvedeel af dito Gres Leje med 4 rd: 3 Mrk: hvad de øvrige af Parterne paastefnte ancke Poster betreffer, da forbie gaaes samme denne sinde som ubeviiste, Mens vedkomende Reserveres Deris Rett dertil i alle Maader, i fald de agter same herefter at paatale. Udj Processens bekostning betaler Johanes Ebne til Citanterne 24 rd:, jtem til Rettens betjente for Deris umage i Sagen \siste Session/, og andre

1766: 14b

medgaaende omckostninger saasom til Fogden for Laug Rettets opnefnelse samt Stefnepenge i alt med 12 rdlr: Det paadømte udredes og eftterckomes Næste 15 dage efter denne Doms Lovlige forckyndelse under Viidere Lovlig Adferd.

Qvindherrets Skibreedes Høste Ting

Anno 1766 den 11 Novembr: blev Almindelig Høste Sage og Skatte ting holdet med Qvindherrets Skibredes Almue paa Møchlebust, og Retten betjendt med efterskrefne otte Eedsoerne Laug Rettes Mænd Nafnlig Hans Tufte, Harald Møchlebust, Anders Hougland, Samson Døsseland, Anders Lille Møchlebust, Lars Larssen ibm:, Ole Sunde og Gabriel Fedt.

Hvornæst allerunderdanigst og hørsomst blev Læst de Kongelige Forordninger og Høj øvrigheds Ordres som i denne Protocoll er extraheret.

Paa Stifts Amt mandens brev betreffende Korn Vexten og det j den henseende behøvende Korn, Svarede Almue som de andre Skibreders Almue Svaret haver.

derefter Læst

1te Hr: Biskop Arentz bøxel Seddel til Elling Olsen paa 18 Mrk: Smør ¼ hud i Natterstad med Revers datteret 22 Januarj 1766.

2. Hr: Forvalter Elkiers bøxel Seddel til Jon Tørrissen paa 12 Mrk: Smør i Lille Fusch. datt: 15 Febr: 1766.

3. Gunder Boxnes med de fleres Skiøde paa 2 pd: 10 Mrk: Smør 1 hud jmod 94 rd: til Morten Samsonsen datteret 11 Novbr: 1766.

Paa Fogdens forlangende blev de Sædvanlige 10 Qvestioner som ved Strandebarms Ting er ordlydende i denne Protocoll anførdt, jnden Retten for dette Skibredes Almue oplæst, og hvortil de gav følgende Svar Til 1. qv: Nej herudj Skibredet er Slet jnted Vrag eller Strandet Gods fundet eller bierget. 2. Nej icke, enten dette Aar eller nogen tiid forhen er falden Forlovspenge for Arfs afførsel fra Deris Maj:ts eget beholdne eller det beneficerede Gods, uden at same Aarlig er bereignet Deris Maj:t til Indtægt, mens dette Aar er ingen falden. Til 3. post Nej dette Aar 1766 er Deris Maj:t ej tilfalden nogen forbrudte boes Lodder, Siette og tjende penge for uden Rigs førdte Midler, eller andre deslige uvisse Indkomster. 4. Nej herudj Skibredet fjndes Slet ingen uSkyldsadte herligheder af hvad Nafn gives og Nevnes Kand. 5. Nej herudj Skibredet har dette Aar ej været nogen Jorddrott, som under sin paaboende Gaard har brugt nogen anden ham tilhørende Gaard eller plads. 6. Post herudj Skibredet fjndes ej flere Sauger hvorpaa bord Skiæres end Helvigen, Onnerim og Huuse Sauger, hvormed ingen Forandring er

1766: 15

Skeed i henseende til forflyttelse eller bords Skiørsel. 7. Post herudj Skibredet har Slet icke været eller opholdt sig nogen af de omspurgdte Persohner, som efter Skatte Forordningen Skatte bør. 8. dette Skibredes bøigde Lænsmand Søfren Rickartsen har dette Aar brugt og beboet udj Gaarden Møchlebust for Aftag og i Land Lægdernes District 2 Løber 2 pund 6 Mrk:r Smør. 9. Post herudj Skibredet har dette Aar 1766 ingen forseed sig med uLovlig Skovhugst eller bord Skiørsel jmod den om Skov Væsenet udgangne Andordninger, og altsaa er ej heller nogen Bøder des formedelst falden. Til 10 qv: herudj Skibredet findes Slet ingen Almindinger eller Skove, og altsaa er ingen som derudj har ryddet og der boer, ej heller er

nogen Slags hugst derudj Skeed, ej heller anden undermaals tømmer hugst af hvad Nafn være eller Nefnes kand. Fogden var herom Tingsvidne begiærende, som blev bevilget.

Paa Fogdens tilspørgende Svarede Lænsmanden og Almuen, at opsiderne paa Gaarderne Møchlebust og Kierland har for dette Aar 1766 nødt alle Skatters giørelse af den affeldte Skyld i Ditto Gaarder, udrednings og Stand qvarteerpengene undtagen, og at ej Dito Gaarder, er saa meged forbædret, at dennem noged igien kand paalegges. Herom blev Tings vidne udstæd.

Paa Fogdens tilspørgende Svarede Almuen at Almuen som har Skydset Fogden og Sorenskriveren til og fra Tingene dette Aar, har nødt Deris betaling pro persona med 4 s: pr: Miil. herom Tingsvidne udstæd.

Odels Mandtallet blev oplæst, og af alle ujmodsagt.

Derefter Læst
Jan Røsselands Skiøde med fleres til Knud Thorsen paa 23 2/5 Mrk: Smør i Grødstøel mod 57 rd: 3 Mrk: dat: 29 Dec: 1765.
2. Jens og Lars Undahls pengemangel paa Nedre Sandvig Datteret 30 Oct: 1766.

Richart Halvorsen Scheje af Rosendahls Gods hafde til dette ting tiid og Stæd med Mundtlig Varsel Ladet jndstefne Lars Lund fordie at hand ej vil holde en Contract, som jmellem Citanten og ham er jndgaaed, derfor Dom at Liide og erstatte Processens omckostninger, samt at anhøre Vidnes byrd af Søfren og Rickart jtem Lars Møchlebust.
Den jndstefnte Lars Lund mødte for Retten og tilstoed i denne Sag Lovlig Stefnemaal.
Vidnerne mødte alle.
Citanterne!! (Citanten) begiærede de siste fremkaldet til Examen og Eeds aflæg.
1te Vidne Søfren Møchlebust aflagde Eed og provede: at efter [at] Lars Lunds Jord Ejer Høy ærværdige Hr: Biskop Arentz hafde tilskrevet

1766: 15b

Vidnet om at tage den jndstefntes huuse paa Gaarden Lund som hand beboede under øyesiufn, Indfandt Vidnet sig næstleden Sommer noged over Sancte Hans dag paa Gaarden Lund med tiltagne Mænd de jndbemelte Vidner, for Hr: Biskoppens Reqvisition at fuldføre. Der kommende, forefandt Vidnet Lars Lund med huustroe, samt Rickart Halvorsen, hvorda op kom en Slags Dispute jmellem Lars Lund og huustroe, hvilken for det mæste udgick paa det Løfte Lars hafde passeret til Rickart Halvorsen om Gaardens afstaaelse. hvortil Rickart jnted svarede i førstningen, Mens omsider udbrød \med/ at gaarden var ham Lovt og det holdt hand sig til. Da Lars ej ville fjnde sig udj hvad Rickart sagde, Saa begav Deponenten sig med de 2de andre Vidner til Forretningen, og paalaae huusene til Reparation 7 rdr: der efter hørdte Vidnet at Lars og Halvor!! (Rickart) blev saaledes Eenige at Halvor!! skulle tage Gaarden i den stand same henseende huusene befandtes, blot at Lars Skulle opslaae Eendeel bordtags Fiæler og gaarden tiltræde Fardag 1767 jmod at Lars Skulle nyde følgende udj Vilkaar Aarlig 1 Stue frie uden Afgift som stoed paa Gaarden, og \Rickart/ Halvor\sen/ at opsette en nye, jtem føde 1 Koe for ham i sin Floer, og Endelig 1 ager Fleck hvor paa ohngefehrlig kand avles aarlig 1 tønde Korn, og Endelig have friehed at oprydde ager paa tørre Rabber paa Bøen, om hvilket alt de bleve haandragte. hafde ej Videre at prove.

2. Vidne Rickart Møchlebust aflagde Eed og provede Ligesom 1te Vidne, dog med den forandring at hand blev af sin Fader første vidne blev befallet at være med i den Forretning som Vurderings Mand.
3. Vidne Lars Møchlebust aflagde Eed og provede Ligesom 2det Vidne.
Den jndstefnte Lars Lund i Rette lagde en af Hans Høj ærværdighed Hr: Biskop Arentz meddeelt beviis af 23 Junj 1766.
Ligesaa jndleverede Citanten Eet ham af Velbemelte Hr: Biskoppen givet beviis Datteret Ligesaa 23 Junj 1766 som blev og oplæst.
Citanten paastoed Dom.
Paa Rettens tilspørgende Declarerede Citanten at hand ej kunde nægte joe at have hos Hr: Biskoppen

1766: 16

Angivet at Lars Lunds paaboende Gaards huuse var brøstfeldig og tillige anmeldet at Lars Lund hafde Lovet at opsige for ham Gaarden.
Lars Lund var og fornøjed med Dom med begiær at det maatte af Dommeren tages i betragtning at Citanten har været hans Fjende ved at angive ham for Hr: Biskoppen for desto hastigere ved Huusse besigtelses Forretningen at tvinge ham til fuldkomen at opfylde et Løfte hand ej kand nægte jo at have passeret til Ham om Gaardens afstaaelse, og blev hand den tiid Lænsmand og Mænd ville trine!! til huusenes besigtelse, altereret og bange for at derpaa kunde have blevet saadan Aaboed Lagt at den ej af ham kunde udredes, hvilcken Skræck overtalede ham til dette Forlig som er omprovet at jndgaae.
Sagen optages til Doms til i Morgen tiilig.

Anden Dagen den 12 November blev Retten atter sadt paa bemelte Tingstæd og betjendt med det gaars dagen anførdte Laug Rett.

Hvorda udj Sagen jndstefnt af Rickart Halvorsen Contra Lars Lund, som udsadt fra igaar til Dom, blev saaledes Kiendt Dømt og

Afsagt

Vel har de 3de Eedelige afhørdte Vidner Eenstemmig forklaret at jndstefnte Lars Lund har jndgaaet med Citanten Richart Halvorsen den omprovede accorde nemlig mod jndbemelte Vilkaars nydelse til Fardag 1767 at fravige sit havende brug i Gaarden Lund; Mens naar betragtes Richart Halvorsens brugte omgang med ej allene at angive for Hr: Biskoppen at Lars Lund hafde passeret dette Løftte: Sc: for ham at afstaae bruget i Lund, Mens end og at Hans Huusse paa bemelte Gaard var i Slette omstændigheder, hvilket Rickart Halvorsen self jnden Retten har Declareret; Kand ej andet udfindes end at bemelte Rickart Halvorsen har anseed denne omgangs Maade som bæst for sig, i hast, for derved Ligesom at tvinge jndstefnte Lars Lund til at opfylde det Løftte hand hafde udgivet, hvilket og for Ham nød en ønskelig fremgang. Altsaa Kjendes og Dømmes for Rett at den omvundne og af Lars Lund med Rickart Halvorsen indgangne og nu paastefnte Contract, bør ej nyde den Regur som Lov befaller henseende deslige, alt paa Grund deraf at den ej Kand Meritere det Nafn frievillig, mens ansees Ligesom Nød og tvungen at jndgaaes, derfor herved bliver Mortificeret og skal ansees som død og Magtes Løs. Processens omckostninger ophæves.

Restancen, beløbende til 56 rd: 2 Mrk: 8 s: blev oplæst og af alle ujmodsagt.

Retten blev derpaa for Skibredet ophævet.

1766: 16b

Anno 1766 den 14 Nov: blev Retten til Almindelig Høsteting for Schonevigs Skibrede, Sadt paa Gaarden Gielmervig, og betjent med efterskrefne otte Eedsoerne Laug Rettes mænd Nafnlig Peder Rullestad, Lars Tungesvig, Siur ibm:, Anders Tvedte, Torger Rafdahl, Iver Øfstebøe, Christen Sunde og Anders Storhoug.

hvorda allerunderdanigst og hørsomst blev Læst de Kongel: Forordninger og Høj øvrigheds Ordre som paa forige Tinge ere Læste og i denne Protocoll extraheret.

Paa det oplæste Stifts Amt mandens brev, betreffende Korn Avlingen, Svarede dette Skibredes Almue, Ligesom de andre Skibreders Almue Svaret haver og ved Strandebarms Ting er anførdt.

derefter Læst følgende Particulaire Documenter
1te Hr: Lieut: Elijs Skiøde til Halvor Hanssen paa Gaarden Melchevig af Skyld 1 pd: 18 Mrk:r Smør for 140 rd: dat: 3 April 1766.
2. Prousten Hr: Rennords bøxel Seddel til Tollef Tørressen paa 1 Løb 18 Mrk: Smør i Sævereide med Revers. datteret 8 Januarj 1766.
3. Madame Bøchmans bøxel Seddel til Anphind Pedersen paa 1 Løb Smør i Storhoug med Revers. datteret 20 Sept: 1766.
4. Helje Waage og Erick Aachres bøxel [Seddel] til Kiddel Iversen paa 1 Løb Smør 1 giedskind i øvre Sandvig med Revers datt: 12 Maj 1766.
5. Læst til Mortification Hr: Lieut: Elijs Obl: til Hr: Kamer Raad Juel paa 120 rdr: som er jndfriet, datteret 3 April 1765.
6. Halvor Melchevigs Obligation til Hr: Kammer Raad Juel paa 100 rdr: jmod Pandt [i] Melchevig og 5 p:Cto: Renter. dat: 14 Novbr: 1766.

Som jnted Videre til Publication fremkom og Fogden med Skatternes Hævelse, giorde anfang, blev Retten til i Morgen ophævet.

Anden Dagen den 15 Nov: blev Retten atter sadt paa bemelte Ting stæd, og betjent med det gaars dagen anførdte Laug Rett.

Hans Molnes i Rette æskede sin fra seeniste ting udsadte Sag Contra Huus Manden Tollef ibm:, betreffende.!! Citanten i Rettel: Rettens Laug dag som blev oplæst.
Indstefnte Tollef Molnes Mødte for Retten og tilstoed den oplæste Laug dags Lovlige forkyndelse.
Citanten som maatte fornehmme at hans Vidner i Sagen nemlig Peder og Torbiørn Mortvedt end nu ej Møder Maatte begiære Sagen udsadt til næste ting.
Tollef Molnes Declarerede at have Stefnt Citanten til at anhøre Vidnes byrd af Christopher Gielmervig, Zacharias Løvereide, Niels Tungesvig, Johanes ibm:, Helje Sævereide, \og/ Johanes Østrim, hvilcke Citanten tilstoed at være Lovlig Stefnt de jndstefnte Vidner at an og paahøre.

1766: 17

Citanten Hans Molnes Declarerede at hand er villig at paahøre de jndstefnte Vidner.

1te Vidne Helje Sævereide aflagde Eed og provede: at for 11 aar siden blev Vidnet af sin broder Citanten forlanget at Reise med ham til Molnes. der Kommende blev Citanten med Tollef saaledes Eenige at Hans Molnes skulle faae gaarden til brug og at Tollef skulle fravige same gaard, jmod at Tollef skulle faae til brug \et Plads/, hvilcken Vidnet sagde at den jndstefnte til denne tiid har brugt, hvilket plads jndstefnte Tollef Molnes skulle faae at bruge som for opseign af Gaarden Molnes, eftterdie hand af Citanten i saa fald ej nød andet. hafde ej Videre at prove.

2. Vidne Christopher Gielmervig aflagde Eed og provede: at ohngefær for 11 Aar siden blev Vidnet tilligemed flere forsamlet paa Molnes, den tiid blev Hans Molnes saaledes ForEenet med Tollef ibm:, at den siste fordie hand skulle afstaae Gaarden Molnes skulle Tollef nyde det Gamle plads sin Livs tiid tilligemed en Ager Dybevigs Ager kaldet hvilket plads blev uddeelt og hvilcket hand til Dato har betalt for og brugt mod 1 rdlr:s Aarlig Afgift til Sal: Hr: Krigs Commissaire Dahl, da Dito plads af Vidnet med flere var Tollef tildeelt, paastoed bemelte Tollef endda til opseigns penge 10 rd:, hvortil Vidnet Svarede at du skal Leve og Leve Lade, for paastanden blev de saaledes med {Johann} Hans Molnes Eenige at Tollef skulle nyde Eendeel aske Stuer som hand Aarlig skulle benøtte sig af til Løvning. Nogen Aaboed skulle ej Hans Molnes nyde, men tage gaardens huse i den Stand de fandtes, Hans har siden faaed Aaboed, skiøndt med Trudsel under da værende Ejers Eene Søn, neml: Hr: Krigs Commissaire Dahls 2den Søn, hvilket Sal: Krigs Comissairen siden til Vidnet udlod sig med, ej at var fornøjed med. hafde ej Videre at prove.

3. Vidne Zacharias Løvereide aflagde Eed og provede i et og alt med første Vidne uden forandring.

4. Vidne Niels Tungesvig aflagde Eed og provede som de forige Vidner uden forandring.

5. Vidne Johanes Tungesvig aflagde Eed

1766: 17b

Og provede Ligesom de andre Vidner uden forandring.

Citanten begiærede endnu som før Sagen udsadt til næste ting.

Eragted

Sagen udsettes eftter Citantens forlangende til næste ting udsadt!!, til hvilcken tiid hand haver at jndkomme med alt hvad hand til sin Sags fremme Agter nødig,

For Retten fremstillede sig Johannes Østensen Rullestad, Vier Østensen Eilervig og {Vier Olsen} Ole Viers: Fiere og til kjendegav at de for Stædets Foged velædle og Velbyrdige Hr: Kammer Raad [Juel] har anmeldet at de ej allene for sig self, mens end og omkring værende Naboer i Aachre Sogn saavel som Eendeel af Etne, seer sig nød at ansøge hans Kongel: Maj:t om allernaadigst Bevilling om at faae opsadt en Flom og bekke Saug opsadt!! i Eilervigs Elv, efterdie at udj det ganske Aachre Sogn ej befjndes fleere bord Sauger, end den saakaldede Wesekiers Flom Saug, der ej Ved Skiørsel kand overckomme alt hvad Bøigde Lauget til de fornødne huuse Reparationer behøver og tiltrænger, allerhelst i disse tiider, fremfor i foregaaende Aaringer, da Reqvirenternes saavel som Andre bønders gaarder tilhørdte forige gaarden Millies Ejere, hvorpaa tilforn var Staaende en bord Saug, som nu for lange tiider siden er ødelagt, og der da følgelig fick Skaaret alt sit fornødne. Reqvirenterne Declarerede dernæst at den Reqvirerte Saug bliver Staaende paa Self ejer Godsets Grund med Damstock og alt, jtem at derpaa uden Skougenes Minste medtagelse til huus fornødenhed, kunde Skiæres 400 bord.

Fogden Velbemelte Hr: Kamer Raad Juel som jnden Retten nærværende tilspurdte derpaa Lænsmanden med ting søgende Almue om hvad beskaffenhed det med den Reqvirerte Saug kand have, om Bøigd til denne Saug er trengende og om det har den beskaffenhed med

Visekier Saug og det Viidere som Reqvirenterne har andraget? hvor paa af de tilspørgende Eenstemmig blev forklaret, at alt hvad de har andraget, forholder sig i Sandhed og at de af Etne Præstegield, hvor ingen bord Sauger fjndes, bliver der ved tillige og tjendt ved at spare de store omckostninger, som for

1766: 18

Dem tilforn har væred medgaaet for at bringe sit Tømmer til andre end Visekiers Saug, der ej har kundet tient Bøigde Lauget med Skiørsel efterdie den, Ligesom den Reqvirerte Saug, ej er andet end en Flom og Becke Saug, Ligesom og at Skougene, hvoraf Tømmeret til denne Saug skulle udbringes, ej medtages i Minste Maade til den proponerede Qvantum 400 bord, som alt vil udkomme fra Self ejer og bønder godses Skouge. Reqvirenterne var herom et vel beckræftted Tingsvidne sig begiærende beskreven meddeelt, som blev bevilget.

Fogden tilkjendegav at hand til dette ting tiid og Stæd med Muntlig Varsel Ladet jndstefne Soldat Ole Nielssen Bogstøe nu tjenende paa Ebne for begangne Lejermaal med pigen Brithe Guttorms Datter, derfor Dom at Lide til bøders udredelse og Processens omckostning.
Den jndstefnte Mødte ikke efter paaraab ej heller nogen paa hans Veigne,
thi fremstoed Stefne Vidnerne Niels Tarildsøen og Jon Løvig som ved Eed bekræftede at de for meer end 14 dage siden haver Stefnt Ole Nielssen som inCaminationen ommelder.
Eragted
den Lovlig Stefnte Ole Nielssen forelegges til næste ting at Møde Sagen at tilsvare.

Omund Tvedt Lod anvise Fællen af 1 Voxen Biørn hvorfor Skud pengene blev betalt af Fogden med 2 rd: Ligesom for 2 biørn unger, Ligesaa Skud penge 1 rdlr:

Hacktor Tielmeland lod anvise Fællen af 1 Voxen Biørn, hvorfor Skud pengene Ligesaa betalt Med 2 rdlr:

Læst følgende Documenter saasom
1te Læst til Mortification Lars Lechnesses Obl: til Hr: Lieut: Dahl, som er betalt efter Qvittering af 14 Nov: 1766.
2. Hr: Lieutenant [Dahls] Skiøde af Lars Lechnes udstæd paa 1 ½ Løb Smør i Lechnes mod 140 rd: dat: 1 Martj 1766.
3. Hr: Lieutenant Dahls Obligation til Msr: Heming Dahl paa 180 rd: iMod Pandt i Lechnes. datteret 6 Martj 1766.
4. Lars Tungesvigs Skiøde til Askiel Rafdahl paa 1 Løb Smør i Indre Tungesvig mod 599 rd: dat: 14 Nov: 1766.
5. Lars Tungesvigs og Torger Rafdahls med hinanden oprettede Contract datteret 14 Nov: 1766.
6. Ole og Mickel Lunddahls Skiøde paa Lunddahlen 12 Mrk:r Smør til Ole Torckelsen mod 20 rd: dat: 14 Novbr: 1766.
7. Marthe Teiglands Obl: til Ole Sævereide paa 24 rd: jmod Pandt ½ Løb i Teigland dat: 14 Nov: 1766.
8. Abraham Rafdahls Obligation til Anders Storhoug paa 41 rd: 3 Mrk: 8 s: datteret 14 Nov: 1766.
9. Hr: Lieutenant Dahls bøxel Seddel til Huusmanden Lars Stephensen paa Pladset Echren dat: 14 Maj 1766.

Dereftter blev de Sædvanlige Fogdens 10 fremsadte Qvestioner for Almuen fremsadt, hvortil blev Svaret ligesom for de forige Skibreders Almue

1766: 18b

Svaret er undtagen med den forskiel saasom til 6. qvestion Nej herudj Skibredet paa Lehnets Godset fjndes ej flere Sauger, hvorpaa Bord Skiæres end Handelands 2de Sauger, Wahlens, Storhougs, Vigs, Visekiers, Gielmervigs og Nord Ebne Flom Sauger, hvormed ingen Forandring i henseende til Forfløttelse er Skeed, betreffende Nedre Sandvigs Saug, har dette som de foregaaende Aaringer væred og Nedreven. Til 7de Post Nej af de omspurdte Persohner har ej væred nogen uden Jens Wahlen paa Giæst giveriet Toftevaagen som ej har haft anden Næring og brug end for Reisende at holde fornødne Fornødne!! forpf[l]egnings Vahrer. 8. Post dette Skibreedes Bøigde Lænsmand Christopher Gielmervig har dette som de foregaaende Aaringer, brugt og beboet udj gaarden Gielmervig 2 Løber 2 pund Smør i Land Lægd. herom blev Tingsvidne udstæd.

Opsiderne paa de affeldte gaarder Indre Tungesvig, Sunde, Millie og Roullestad tilstoed at dennem alle Slags Skatter [undtagen]? udrednings og Qvarter pengene, er dennem gotgiordt af det affeldte i deris gaarder, og at ej gaarderne er saa forbædret, at Dennem noged til aftagenes forminskelse igien kand paalegges. herom blev Tings vidne udstæd.

Paa Fogdens tilspørgende Svarede Lænsmanden og Almuen at ingen Første bøxler er falden paa Hans Majestets Strøe gods neml: Glømie 12 Mrk:r Smør og Blaateigen 12 Mrk:r Smør. herom blev Tingsvidne udstæd.

Almuen tilstoed at den Skydsende Almue har nødt af Fogden og Sorenskriveren Deris betaling for Ting skydsen med 4 s: pr: Mil pro persona. derom Tings vidne udstæd.

Odels Mandtallet blev oplæst og af alle ujmodsagt joe Rigtig at være som anførdt er. derpaa og Tingsvidne udstæd.

Restancen stoer 158 rd: 1 Mrk: 6 s: blev oplæst og af alle ujmodsagt.

Retten blev derpaa for Skibredet ophævet.

Anno 1766 den 18 Novembris blev almindelig Høste Sage og Skatte Ting holdet med Etne Skibredes Almue paa Fittie og betjent med efterskrefne Otte Eedsoerne Laug Rettes Mænd Nafnlig Ingemon Engelsgierd, Niels Ousnes, Torsten Ousvog, Joen Mæland, Ole Flaaden, Johanes Waagen, Thord Fiøsne og Halvor Eichrem. Overværende i Retten Stædets Foged Hr: Kamer Raad Juel med Lænsmanden og Meenige Ting søgende Almue.

Hvornæst allerunderdanigst og hørsomst blev

1766: 19

Læst de Kongelige Forordninger og høj Øvrigheds ordres som paa forige tinge er Læste og i Protocollen extraheret.

Videre Allerunderdanigst Læst
1te Patent angaaende Princesse Styrs eftergivelse udj Danmrk: og Norge. datteret Christiansborg Slot den 6 Octobr: Ao: 1766.
2. Læst Hr: Stift amt mand Scheels brev til Fogden, hvorved Communiceres at Hans Kongel: Maj:t allernaadigst har tilladt at Instrumental og Vocal Musiqve som ved Hans Majestets Hr: Faders Sal: og Høj lovlig i huekommelse Kong Friderich den Femtes dødelige afgang har været forbuden, datteret 27 Oct: 1766.

Derefter blev Hr: Fogdens sædvanlige 10 Qvestioner for dette Skibredes Almue fremsadt og hvortil Almuen Svarede Ligesom de andre Skibreders Almue Svaret har uden med denne forandring saasom til 6. qv: at herudj Skibredet fjndes Slet ingen Sauger hvorpaa bord Skiæres. Til 7. qv: herudj Skibredet har slet icke været eller opholdt sig nogen af de omspurdte Persohner som efter Skatte Forordningen Skatte bør. og til 8. qv: at dette Skibredes Lænsmand Svend Ericksen, har dette Aar brugt og beboet i gaarden Fittie som er Land Lægd 1 Løb 1 pd: 21 Mrk: Smør. herom blev Tings vidne udstæd.

Paa tilspørgende Declarerede opsiderne paa aftags gaardene Silde, Støle, Østrim, Wae, Grønstad, Schieldahl, Wiig, yttre og Indre Haaland, Tvedte, Lunde, Vinnie, Heggeløv, Schiold, Tvedte, Flaaden, Ramme, Grindem, Øchland, Lille Dahle, Gravelsetter, Steene, Øyen, Bierch, Gundegierd, Hardeland, Walmoe, Hovland, Gierde, Flaaden, Schiedsvold, Hougen, Dynniebachen og Sæbøe, at dem alle slags Skatter er gotgiort undtagen udrednings og Qvarter pengene. Ligesom og Almuen Declarerede at bemelte gaarder ej saa meget er forbædret at dennem noget til aftagenes Forminskelse igien kand paalegges. herom blev Tingsvidne udstæd.

Paa Fogdens tilspørgende Declarerede Lænsmanden og Almuen at opsidderne paa Øvre Grindem har for dette Aar 1766 saavel nødt Landskyld og Aarlig tages gotgiørelse som de andre Kongelige Skatter af den udj same gaard affeldte 1 Løb Smør 9 Spand Korn. herom Tings vidne udstæd.

Ligesaa blev og Tingsvidne udstæd at ingen første bøxel er falden af Grindem dette Aar.

Den Ting søgende Almue Declarerede at de af dem som har giordt Ting Skyds dette Aar, har nødt Deris betaling pro persona med 4 s: Miilen.

Odels Mandtallet blev oplæst og befunden Rigtig hvorom saavelsom og om Ting Skydsen, Tings vidne blev udstæd.

Paa Stiftets brev betreffende Korn Avlingen, svarede dette Skibredes Almue, som de andre svaret haver.

1766: 19b

Derefter Læst
Siur Bierchenesses bøxel Seddel til Thor Fiøsne paa 1 pd: 3 Mrk: Smør ½ huud i Øfstebøe ødegaard med Revers. datteret 16 Maj 1766.

Christian Altan Lod anvise Fællen af 1 Voxen Biørn som er \feldet/ paa gaarden Echelands grund, hvorfor Skud pengene ham af Fogden blev betalt.

Retterne!! (Retten) bliver til j Morgen ophævet.

Anden Dagen den 19 Nov: blev Retten atter sadt paa bemelte Ting stæd, og betjendt med det gaars dagen anførdte Laug Rett.

Siur Biørnsen Hollen af Ryefølche Lod Lyse sin {Odel} Vær Søster Marthe Tollefs datters Odels og penge mangels Lysning til det brug udj Gaarden Berge som Lars Pedersen ejer bruger og beboer som Skylder 1 Løb Smør med Declaration at [saa] snart penge kand erholdes agter hun same Gods at indløse. udbad herom Rettens Attest som blev bevilget.

Sager.

Erick Sille Lod ved sin Søn Sackarias Sille til kjendegive at h/an/d til dette ting tiid og Stæd med Muntlig varsel har ladet jndstefne Ole Sille for af ham over Citanten faldne Skields ord, derom at anhøre Vidnes byrd af Marthe Sille, Britta ibm:, og Knud Hanssen Houge. de faldne Skiels ord er og faldet om Citantens huustroe og datter.

Den jndstefnte Ole Sille Mødte icke efter paaraab, ej heller nogen paa hans Veigne, thi fremstoed Stefne Vidnerne Jens Juuleskaar og Peder Hougen som ved Eed bekræftede at de for Meer end 14 dage siden ej allene haver Stefnt Ole Sille [men end] og ovenmelte Vidner.

Citantens Søn Maatte begiære Sagen til næste ting udsadt.

Eragted

de Lovlig Stefnte Ole Sille som Sag Volder Berthe og Marthe Sille samt Knud Houge som vidner, forelegges til næste ting at Møde den første Sagen at tilsvare, og de 3de siste under Lovens [Fals]maal Deris Vidnes byrd i Sagen at aflegge.

Lars Evensen Indbioe, hafde til dette ting tiid og Stæd med Muntlig varsel ladet jndstefne Biørn Udstuen til Møde paa dette Ting for at anvise sine Skiøder for gaarden Udstuen, til hvis halvedeel hand neml: Lars Evertsen!! (Evenesen) holder sig Odels berettiget, samt at anhøre Vidnes byrd af Anders Wee og Siur Udstuen, som de der har budet bemelte Biørn Udstuen Lov bydelig Løsnings penge for godset.

1766: 20

Biørn Udstuen mødte for Retten og tilstoed Lovlig Stefnemaal og Declarerede at hand ej Modtager Løsningspenge, Ligesom og at hand har glemt at medtage sit Skiøde for godset, Mens anviste derjmod 1 bøxel Seddel som ham af sin Vær Fader Johanes Udstuen var meddeelt. tilstoed ellers at hand vel af Lars Evensen har væred budet penge, mens som hand ej forstoed sig paa Banco Sedler hvorudj Løsnings pengene var bestaaende, saa kunde hand ej den tiid modtage pengene, Ligesom hand og Declarerede i øvrigt at hand ej Modtager Løsnings penge førend hand dertil bliver dømt.

Citanten Declarerede at hans Vidner ej Møder, mens anviste Biørn Udstuen i Retten Løsnings penge for den halve deel i Udstuen med 48 rdlr: hvilcke Biørn Udstuen endnu benægtede.

Eragted

da denne Sag Dependerer af Odels Løsnings Retten til denne halve gaard Udstuen, følgelig altsaa paa Odels tompten bør Tracteres og Afhandling!!, bliver altsaa der hen Remitteret i fald Citanten sig dertil trøster.

Torckel Dreggernes hafde til dette ting tiid og stæd Med Muntlig varsel ladet jndstefne Jens Axdahl Contra for 1 bucke Kied, hvorom Jens Axdahl tilforn for Torckel Dreggernes har anlagt Sag, derom at taale Dom samt at anhøre Vidnes byrd af Steen og Anna Axdahl, Lambert ibm:, Ingelev Udstuen, Lars Schibevig, Endre Osnes og Lars Madschaar.
Den jndstefnte Jens Axdahl mødte for Retten og tilstoed i denne Sag at være Lovlig Stefnemaa!! (Stefnt) Ligesom inCaminationen ommelder.
af Vidnerne Mødte ej fleere end Steen Axdahl og Endre Osnes,
for de udeblevne Vidner blev af Stefne vidnerne Jens Juleskaar og Peder Hougen under Corporlig Eeds aflæg afhiemlet Lovlig Stefnemaal.
1te Vidne Jens!! (Steen) Axdahl aflagde Eed og provede at Jens Axdahl Sagde at den tiid Jens Axdahls ung Smaler Kom hiem til Axdahl der hafde gaaed i Biørgens Marck, sagde jeg har mit!! (mist?) et aalet Kid og har faaed et Sort igien, mens Merket Kjender jeg Mig til. Noged dereftter Declarerede Jens Axdahl for Vidnet at hand har sendt bud til Biørgen om nogen har misted nogen Kid, Mens har jnted bud derom faaed, Vidnet hafde ej Videre at prove.

1766: 20b

2. Vidne Endre Osnes aflagde Eed og provede Ligesom første vidne uden forandring. og med tillæg at hand efter Jens Axdahls ordre, hvor hand tiente, Reiste til Deggernes for at besee et Kid som var aalet, der gick hos Torckel Deggernes, Mens som Vidnet ej Kunde Kjende eller see at Jens Axdahls Mercke var der paa, saa kunde Deponenten ej tage Kidet med sig. hafde ej videre at prove.
Torckel Deggernes Declarerede derforuden at Biørn Udstuen og til Vidne i Sagen er jndstefnt. som derpaa efter Jens Axdahls godsigende tilstoed at være Stefnt at paahøre, Fremstoed aflagde Eed og provede: at i et Brøllup paa Biørgen hørdte at jndstefnte Jens Axdahl sagde til Torckel Deggernes at hand var en hendesløise og en utoe, hvilket ellers efter den almindelige Bøigde tale har den forstaaelse at det er ubeqvems ord. hafde ej videre at prove.
Citanten begiærede Sagen til næste ting udsadt. Ligesom og Vidnerne forelagt til vidnes byrds aflæg.

Eragted

De Lovlig Stefnte og udeblevne Vidner Anna og Lambert Axdahl, samt Ingeles!! (Ingelev) Udstuen, Lars Schibevigen og Lars Madschaar forelegges til næste ting at Møde Deris Eedelige Vidnes byrd i Sagen at aflegge.

Lars Gravelsetter hafde til dette ting tiid og Stæd med Muntlig varsel ladet jndstefne Karj Hans Datter fordie hun har malket hans Kiør, samt Staalet Høe og Meel fra ham. hendes broder Ole Hanssen er tillige Stefnt til Vedermehle i Sagen. til Vidner i Sagen er jndstefnt Aadsel Fosse, Mickel Moe, Rasmus Gravelsetter, Jacob Tollefsen ibm:, Anna Torgers datter og Karj Jons Datter Schidsvold. Endelig er hun og Stefnt at Lide Dom til undgieldelse som vedbør samt at betale Processens omckostning.
Den jndstefnte Karj Hans Datter Mødte icke efter paaraab, den jndstefnte som til Vedermehle Ole Flaaden Mødte og tilstoed Lovlig Stefnemaal for saavidt Sagen ham kand paagielde.
De jndstefnte Vidner mødte alle for Retten og tilstoed i denne Sag Lovlig Stefnemaal, Ligesom og for Dem Eedens forklaring af Lov bogen af Domeren blev

1766: 21

Forelæst med formaning til Sandheds udsigende.
1te Vidne Aassel Fosse aflagde Eed og provede at næstleden {en S} Sommer en Søndag Morgen eftter at Citantens Creature var Kommet hiem paa det saa Kaldede Haae Beede, saae Deponenten at jndstefnte Karj Hans datter, da hun sad sig paa Marcken for at Melcke beesterne, at hun tog i 1 Koe Spende og Lutte sit hoved saaledes ned at hun suede Melcken af same Spende adskillige gange Mens hvor mange det skeede talgte vidnet ej den Tiid, kand ej heller same nu erindre hvor ofte det skeede. Vidnet saae og Lige Medfart af hende med en anden Citanten tilhørende Koe. hafde ej videre at prove.
2. Vidne Michel Moe aflagde Eed og provede i et og alt med første vidne, dog med den forandring at hand saae den jndstefnte giorde \det/ med 5 af Citantens Kiør, Ligesom og at bemelte Karj Hans datter forjnden hun gick hen at Melcke beesterne, tog vand i Møddingen og hafde det i bøtten, hvilcket forblev i bøtten, medens hun Melckede beesterne. hafde ej videre at prove.
3. Vidne Rasmus Gravelsetter aflagde Eed og provede at næstleden Sommer saae vidnet at Citanten Lars Gravelsetter kom bærende paa en Meel pose, hvilcken hand sagde Karj Hans Datter hafde staalet fra ham, hvilcken hand tillige berettede Vidnet at hand!! (hun?) hafde taget i Qvern huuset. hafde ej videre at prove.
4. Vidne Jacob Gravelsetter aflagde Eed og provede: Ligesom 3. vidne uden forandring.
5. Vidne Ana Torgers Datter Dynniebachen aflagde Eed og provede: at næstleden Vaar i Vindens tiid, saae vidnet en Søndag at jndstefnte Karj Hans datter bar en Sort Stack eller Skiørt frem for sig med noged udj efter vidnets tancke, hvilket hun dog ej til visse kand sige, mens hvad enten Stackcken tilhørdte Lars Gravelsetter eller den jndstefnte veed Vidnet icke. hafde ej videre at prove.
6. Vidne Karj Jons datter som endda ej Confirmeret lovede at aflegge saadan {Eed} Forcklaring som hun siden ved Eed vil beckræftte. hvilcken blev saaledes som næst forige vidnets uden forandring.
Fogden i andledning af at Hannem i i!! denne Sag fra Sogne Præsten Hr: Hegelund er jnd-

1766: 21b

Løbet Communication alt eftter Citantens til Hr: Hegelund givne Angivelse under 23 Octobr: sistleden, Saa var det at Hr: Fogden i Rettelagde same som blev oplæst.

Eragted

den Lovlig Stefnte Karj Hans Datter forelegges til næste ting at Møde Sagen at tilsvare.

Erick Tvedten af Schonevigs Præstegield, hafde til dette ting tiid og Stæd med Muntlig varsel ladet jndstefne Ingemon Haaland for Skyldig værende 4 rd: 8 s: derfor Dom at Lide og erstatte Processens omckostning,
Den jndstefnte Ingemon Haaland mødte for Retten og Declarerede at vil modtage Lovlig Stefnemaal, skiøndt hand ej var hiemme den tiid hand blev Stefnt. Indleverede i øvrigt i Sagen sit Skriftlige Indlæg under 18 Nov: 1766 som blev oplæst.
Erich Tvedt paa det oplæste Indlæg Declarerede at hvad enten de paastefnte 4 rd: 8 s: Var modtaget som haandpenge eller Reent Kiøb, kand det ej Differere ham, Mens Ingemon Haaland bliver dog hans Virckelige Debitor for de paastefnte 4 rd: 8 s: I øvrigt kand ej Ing\emon/ fra gaae at hand joe Solgte til ham de paaraabte Kiør for 9 rd: mod at den Eene skulle Kalve til Juul afvigte Aar. hvilcket Ingemon Rasmusen ej kunde benægte.
Parterne begiærede Dom i Sagen.

Afsagt

Ligesaa Lidet som jndstefnte Ingemon Rasmussen har kundet benægte at have med Citanten indgaaet Kiøb om 2de Kiør for 9 rd: paa Condition at den Eene deraf skulle Kalve næste Juul

afvigte Aar, Ligesaa Lidet kand hand og fra gaaet at bemelte Koe til denne tiid ej har baaret, som var andledning til at Erick Tvedt, som ubeseed {Kiø} \Kiøbte beesterne, dereftter/ fraveg {Kiøbet} \same/ og lod beesterne Komme tilbage. Altsaa Kand ej Ingemon Rasmussens giorde indsigelse tages udj Minste Consideration mod hans Reene tilstaaelse joe at have nødt fuldkomen Vederlaug for de af Citanten paastefnte 4 rd: 8 s: Altsaa Kjendes for Ret at jndstefnte Ingemon Rasmusen bør betale til Citanten de paastefnte 4 rd: 8 s:, jtem udj Processens omckostning med Domens Løsning jndbereignet 2 rd: 15 Dage eftter denne Doms Lovl: forckyndelse under adferd

1766: 22

eftter Loven.

Steen Axdahl og Lars Gravelsetter i Rette æskede sin fra seeniste ting udsadte Sag Contra Ole Brendeland betreffende Eet Vilkaar til Knud Brendeland.
den jndstefnte Ole Brendeland mødte og tilstoed lovlig Stefnemaal.
Derefter Declarerede Parterne at være med hin anden forliigte, og hvorved Sagen bliver ophævet.

Ole Sille hafde til dette ting tiid og Stæd med Muntlig varsel hafde!! ladet indstefne Erick Sille for faldne Skiels ord om ham. derfor Dom at Lide og erstatte Processens omkostning. samt anhøre Vidnes byrd af Brønelle Sille og Zackarias ibm:, som er den jndstefntes Kone og Søn.
De jndstefnte Mødte icke eftter paaraab ej heller nogen paa Deris Veigne.
Citanten fremstillede Stefne vidnerne Jens Juleskaar og Peder Hougen som ved Eed bekræftede at de for Meer end 14 dage siden haver Stefnt Erick Sille som inCaminationen ommelder.

Eragtet

Erick Sille som Part, samt Brønelle og Zacharias Sille forelegges til næste ting at møde, den første Sagen at tilsvare, og de siste under Lovens Fals maal Deris Vidnes byrd at aflegge.

derefter Læst
1te Hr: Kamer Raad Juels bøxelseddel paa 2 pd: 15 Mrk:r i Grindem til Christopher Aslacksen. datteret 19 Nov: 1766.
2. Torbiørn Rasmusens Odel og penge Mangel paa det brug i Østrim som Johanes paaboer. datteret 3 Nov: 1766.
3. Læst til Mortification Hr: Major Holfeltes Obligation udstæd til Hr: Krigs Raad Legaard paa 140 rdr: den 29 Martj 1758 som er betalt efter Qvittering af 20 Martj 1766.
4. Biørn Pedersen Wees Contract med Moderen Ragnelle Jens Datter Wee om Føde Raad af Wee Datteret 19 Novbr: 1766.
5. Zacharias Neernes med de fleres Skiøde paa 17 Mrk:r Smør i Bache til Thor Zackariassen mod 23 rd: 4 Mrk: 2 s: dat: 18 Nov: 1766.

Restancen 100 rd: 2 Mrk: 8 s: blev oplæst og af alle ujmodsagt.

Retten blev der paa for Skibreedet ophævet.

Anno 1766 den 20 Novembr: blev Almindelig Høste Sage og Skatte ting holdet med Fieldbergs Skibreedes Almue paa Killesvig, og Retten betjendt med efterskrefne otte Eedsoerne Laug Rettes mænd Nafnl: Gunder Alne, Peder ibm:, Jens ibm:, Torger ibm:, Gabriel Dahlen, Stephen Myren, Hans Arnevig og Christopher Axdahl. Overværende i Retten Stædets Foged Hr: Kam/m/er Raad Juel med Lænsmanden Tollef Killesvig, og Meenige Ting søgende Almue.

hvornæst allerunderdanigst og Hørsomst blev Læst de Kongelige Forordninger og høj øvrigheds Ordre som paa forige Tinge ere Læste og ved Etne Ting extraheret i ProtoCollen.

Paa det oplæste Stiftets brev henseende til Korn Avlingen Svarede Almuen, som de forige Skibreders Almue Svaret haver.

1766: 22b

Dereftter Læst
Sergeant Galtungs Odels Rettes Skiøde til Svale Joensen udstæd paa 1 Løb Smør 1 hud i Store Gierevig mod 95 rd: datteret 28 Decbr: 1765.

Ingebret Johansen Romsøe fremckom for Retten og Lod Lyse paa sin huustroes Karj Gunders Datters Odels og Løsnings Rett til Gaarden Hougland af Skyld (ope rum) hvilken gaard hand agter saa snart penge kand erholdes at indløse fra nu værende Ejer Siur Hougland. udbad herom Rettens Attest. som blev bevilget.

Retten bliver til j Morgen ophævet.

Anden Dagen den 21 Novembr: blev Retten atter sadt paa bemelte Tingstæd og betjendt med det anførte Laug Rett.

da Læst
1te til Mortification af Ole Hanssen Fatlands udstædde Obligation til Ole Schorpen med flere paa 79 rd: 4 Mrk: 12 s: den 23 Nov: 1762. den halvedeel med 38 rd: 5 Mrk: 8 s: som Niels Jenssen er tilhørig og betalt efter Qvittering af Ole Schorpen udstæd under 11 Nov: 1766.
2. Ligeledes Læst til Mortification Ole Berges Obl: til Colben Berge paa 40 rd: d: 21 Nov: 1762 som er betalt eftter Qvittering af 11 Nov: 1766.
3. Ligeledes Læst til Mortification Jens Alnes udgivne Obligation til Hr: Krigs Raad Koren paa 67 rd: 3 Mrk: som er betalt efter Qvittering af 11 Junj 1765.
4. Niels Dørrems Skiøde!! med de fleres Skiøde til Endre Torkelsen paa 1 Løb 12 Mrk: Smør i Hegge til Endre Torckelsen mod 87 rd: 3 Mrk: datteret 30 Dec: 1765.
5. Ole Uhrdahls Skiøde paa 1 Løb 18 Mrk: Smør i Heggebøe til Poul Poulsen mod 125 rdlr: dat: 1 Martj 1766.
6. Poul Heggebøes Obligation til Ole Uhrdahl paa 100 rd: dat: 11 Junj 1766.
7. Johannes Houge med de fleres Skiøde til Steen Nielssen paa 2 pd: 12 Mrk: Smør i Stangeland mod 75 rd: datt: 3 Martj 1766.
8. Størchor Hoversholm og Endre Weastads Skiøde til Even Hanssen paa ½ Løb Smør ½ hud ½ vog Korn i Qvamen mod 95 rd: dat: 20 Nov: 1766.
9. Johanes Tvedts Skiøde paa ½ Løb Smør ½ hud i Wig mod!! med Odels Rett Der til mod 70 rd: til Halvor Larsen datteret 20 Nov: 1766.

10. Jens Alnes Skiøde paa 1 Løb Smør 1 hud i {Weastad} Alne til Endre Weastad mod 130 rd: dat: 16 Junj 1766.
11. Tollack Qvamens Skiøde til Sønen Mickel Tollacksen paa ½ Løb Smør ½ hud ½ Vog Korn i Qvamen mod 150 rdr: datteret 20 Nov: 1766.
12. Even Qvamens Obligation til Gudmund Aarvig paa 90 rd: datteret 21 Nov: 1766.
13. Siur Houglands Obl: til Gunder Sandvig paa 100 rd: dat: 21 Nov: 1766.
14. Halvor Larsen Wigs Obl: til Ingebret Hamersland mod 70 rd: datteret 21 Nov: 1766.
15. Peder Wache og Ole Halvorsen Østereides med hinanden jndgangne Declarations Skriftt. datteret 31 Decbr: 1765.

Omund Sandvig Lod ved sin Svoger Gunder Sandvig jnden Retten Lyse sin Odels Rett til det brug udi Gaarden Weastad som Helje Haraldsen nu er fradød og ejede 2 pund 6 Mrk:r Smør ¾ hud, som den der har Retten, til Dito brug efter Osmund Schartland, hvilken Godset har

1766: 23

Solgt til nu afdøde Helje Weastad, med Declaration at enten \vil/ h/an/d godset {vil} jndløse for sig self eller hans Datter børn af gaarden Wee i Etne. udbad herom Rettens Attest.

Sagerne Foretaget.

Niels Waag af Ryefølche hafde til dette ting tiid og Stæd med Muntlig varsel ladet jndstefne Torckel Dreggernes for Skyldig værende 15 rd: derfor Dom at Lide og erstatte Processens omckostning.
Den jndstefnte mødte icke eftter paaraab, ej heller nogen paa hans Veigne
thi fremstoed Stefne Vidnerne Baar Hamre og Halvor Skaffer, hvoraf den første nu blev meldt at være blevet Syg. den siste aflagde Corporlig Eed at hand og Baar Hamre har Stefnt Torckel Dreggernes for Meer end 14 dage siden som ej Svarede det Minste til Stefnemaalet.
Med Sagen beroer til næste ting.

Gudmund Aarvig hafde til dette ting tiid og Stæd med Muntlig varsel Ladet jndstefne Lars Gluggehafn, fordie hand uden Lov har hugget et Furre træ i Citantens tilhørende Gaard Aarvigs Skoug, derfor Dom at Lide og erstatte Processens omckostning.
Den jndstefnte mødte for Retten og tilstoed i denne Sag Lovlig Stefnemaal og Declarerede derhos at Citantens huustroe gav ham tilladelse at hugge det paastefnte træe.
Citanten har Ladet dito Furre træ ved de 2de Stefne Vidner Askiel Øvrebøe og Halvor Wiig besigtige Dito \træe/ hvilcken er langt Større og bædre end den Citantens Huustroe Lovede den jndstefnte, hvilcken skulle ej være andet end een fortørret Fure træe. hvilcke under Eed forcklarede at den Furre som var af den jndstefnte Hugget var af 3de Stockers Længde og ganske friskt træe, vurderede same for 1 Mrk: 4 s:
Den jndstefnte paastoed sit same

Eragted

Den jndstefnte paalegges til næste ting at afbeviise at {dend jndstefnte ej} \hand hos Citantens [huustroe]/ fick {an}den tilladelse {…….} \Nemlig at/ hugge det {paa}\Om/talte træe, da dereftter i Sagen {kand} skal blive dømt hvad \Lov/ og Rett medfører.

Knud Nere Houge paa sin afdøde Fader Svend Liens Veigne i Rette æskede den fra seeniste Ting udsadte Sag Contra Lars Didricksen, Tollef Siursen Eide, Marte Orms Datter og Anna Johans Datter Houge, en Baad betreffende fra forige Protocol [Fol:] 334 og 369.
Af de jndstefnte Mødte icke Anna Johans Datter.

Lars Didricksen, Tollef Siursen og Marte Orms Datter begiærede Sagen udsadt til næste ting paa Grund der af at Johanes Houge som Deris da værende huusbonde var den som befallede Dem at giøre den gierning de nu er Stefnt [for] neml: at optræcke Svend Liens baad i Marcken, Ligesom og

1766: 23b

at bemelte {Anna} Johanes Houges Datter af Nafn Anna var med da baaden blev op baaret.
Knud Houge paastoed Dom med paastand udj Processens omckostninger 6 rdr:
de jndstefnte frafaldt sin paastand henseende udsettelsen, og begiærede Dom.

Afsagt!

Den paastefnte Sigtelse er ej allene med de førdte Vidner oplyst, Mens end og ved de i dag jnden Retten Mødende 3de Sag voldere fuldkommen tilstaaed Med tillæg at jndstefnte Anna Johans Datter Houge var med udj gierningen at op drage nu afdøde Svend Liens baad op i Marcken og tillige at tage den af Nøsted hvori den af Svend Lien var jndsadt, og Endelig at Johanes Houge som Deris da værende Huusbonde var den som instigerede Dem til at i værcksædte same af dem begangne Giærning. Saa da den begangne Forseelse af de jndstefnte er Ligesaa Last værdig, som i Sig Self skadelig for Sag Søgeren, eller nu hans eftterladte Sterfboe, Saa bør de jndstefnte 4 Vederparter, hvilcket og hermed for Rett Kjendes og Dømmes Først til Rettelse for sig self og Andre til Exempel at betale til Sognets Fattige og huus Arme 1 Mrk:, jtem at betale den beskadigede baad med 2 Mrk: 4 s: pro persona. og Endelig Ligesaa hver udj Processens omckostning 1 rd: 2 Mrk: 4 s: Hvad den beskyldning Johanes Houge af de jndstefnte er paalagt angaar, da bort falder same denne sinde som ubeviist, mens Vedkomendes ancke og Ret Reserveres, i fald de sig trøster same at paatale. Det paadømte udredes og eftterckomes 15 Dage eftter denne Doms Lovl: forckyndelse under Adferd eftter Loven.

Qvinde Mennisket Kari Omunds Datter j Rette æskede sin fra seeniste ting udsadte Sag Contra Ole Ulvenes fra forige Protocol Fol: 369 udsadt.
Indstefnte Ole Ulvenes mødte for Retten og tilstoed at være Lovlig Stefnt, Ligesom og at hand vil efter Forordningen self efter sin andeel betale til Barnets opforstring saaledes at da hand nu er gift, vil hand tage Barnet til sig.
Karj Omunds Datter paastoed Dom des uagted, thi i fald Ole Ulvenes ej ville siden eftterleve dette sit Løftte, saa maatte hun Self have al den Fornødne tilsiufn og beobagtning.

Afsagt

jndstefnte Ole Ulvenes som Self jnden Retten har tilstaaed at vil efter andeel opdrage sit Barn, bør og efter den Kongl: allernaadigste Forordning samme at ureede!! (udreede). Ligesom og efter sin paastand, barnet at Modtage, men i fald omstændigheder saaledes skulle jndtreffe at hand ej enten kunde eller ville modtage Barnet, da bør hand aarl: betale til Barnets

1766: 24

opdragelse ved Føde og Klæde 4 rdlr: alt til dets alders 10 Aar. siden hand ej har giort nogen Aftale med Qvinde Mennisket hvorledes og paa hvad Maade hand sig med Barnet ville forholde Saa da det har givet og værred andledning til Søgemaalet, Saa bør hand betale til Karj Omunds datter den halve beckostning som paa denne Sag er medgaaet med 2 Mrk: 10 s: Femten dage eftter denne Doms Lovl: Forckyndelse under Adferd eftter Loven.

Niels Gorm Borger og Giæstgiver paa Leervigen Lader herved Inden Retten for Jan Ottesen Borger og Indvaaner i Bergen for alle og Eenhver bekjendt giøre, det hans Fader Otte

Ericksen var Ejer og Odels berettiget til gaarden Wiig i Fieldbergs Skibrede og Dito Sogn beliggende, som nu beboes af Torckel Siursen og hans broder Søn Tjeran Hanssen, Altsaa benefnte Jan Ottesen fjnder sig til denne Gaard Odels baaren og berettiget, hvorfor hand og til dens jndløsning forbeholder sin Rett til lovlig Indtale saa snart hand kand og hans penge Mangel, den hand og nu lader Lyse til Tinge, ej hindrer ham. Udbad herom attest fra Retten som blev bevilget.

Derefter blev Hr: Fogdens Tingsvidner Examineret. saasom
1te det ordinaire bestaaende af 10 Poster hvoraf 1, 2, 3 og 4 samt 5te blev besvared med Nej. Til 6. qvest: at udj Skibredet findes og er følgende Flom Sauger, neml: Espeland, Wache, Øvre Houge, Fatland, Arnevig og Aarvig Sauger, hvormed ingen forandring i henseende til forfløttelse er Skeed. Til 7. qvest: herudj Skibredet har ej været eller opholdt sig nogen af de omspurgte Persohner som efter Forordningen Skatte bør. Til 9 og 10 qvest: Ligesaa nej. herom Tings vidne udstæd.

Paa tilspørgende Svarede Almuen paa følgende aftags gaarder sc: Huustvedt, Tvedt, Dørem, Ryen, Hegge, Kaatte, Indbioe og Kaattebøe er af Hr: Fogden alle slags Skatter undtagen udrednings og Qvarteer pengene, gotgiordt for jndeværende Aar. Almuen Declarerede og at bemelte gaarder er ej saa meget er forbædret at Dennem noget til aftagenes Minskelse igien kand paalegges. herom blev tingsvidne udstæd.

Paa tilspørgende Declarerede opsiderne paa Gaarden Indbioe [at de] er godtgiordt dette Aar baade Landskyld Aarlig tage og Arbeids penge af den derudj affeldte Skyld. herom blev Tings vidne udstæd.

Paa Hr: Fogdens tilspørgende Declarerede Almuen at 1 Løb Smør 1 Hud i Øvre Axdahl har og dette Aar efter al anvendt Fliid været ødeliggende om at faae den beboet, Ligesom og at dette Aar ej har været Svaret Meer deraf End i Gresleje 1 rd: og Udredning 20 s: herom blev Tings vidne udstæd.

Odels Mandtallet for Skibreedet blev oplæst, hvis Rigtighed blev af Almuen bekræftet, og hvorpaa Tings vidne blev udstæd.

Almuen tilstoed at De af Dem, som har Skydset Fogden og Sorenskriveren til og fra de 2de ordinaire tinge har dette Aar nødt sin betalling med 4 skil: pr: Miil pro persona. herpaa Tings vidne udstæd.

Retten blev for Skibredet ophævet.

1766: 24b

Anno 1766 den 24 Novbr: blev Retten udj følgende Ting for Føjens Skibreede Sadt paa Ting stædet Leervigen og betjent Med eftterskrefne otte Eedsorne Laug Rettes Mænd Nafnl: Ole Staveland, Simon Sæverud, Salmon Halderager, Christen Nesse, Johanes ibm:, Christen Mæland, Tosten Alsvog og Ole ibm:, overværende i Retten Stædets Foged Hr: Kamer Raad Juel med Lænsmanden og Meenige Ting søgende Almue.

hvornæst allerunderdanigst og hørsomst blev læst de Kongelige Forordninger og høj øvrigheds ordres som paa forige Tinge ere Læste og i denne Protocoll extraherede.

Ligeledes Forordning hvorved de under 16 April 1736 og 19 Febr: 1753 giorde Forbude mod Guld og Sølf at bære i Klæde dragt igientages Datteret Christians borg Slott den 27 Oct: Ao: 1766.

Formedelst Fogden med Skatternes hævelse giorde anfang, bliver Retten til j Morgen ophævet.

Anden dagen den 25 Novbr: blev Retten atter Sadt paa bemelte Ting stæd og betjent med det gaars dagen anførte Laug Rett.

da Læst

1te Salmon Deggernes nu øvre Eschelands Obligation til Madame Schmidt paa 60 rd: dat: 2 Januarj 1766.

2. Hr: Hertzbergs bøxel Seddel til Østen Endresen paa 1 pund Smør i Biørnevig. dat: 18 Junj 1766.

2.!! Sr: Colds bøxel Seddel til Rasmus Salmonsen paa 18 Mrk: Smør i Staveland dat: 21 Junj 1766.

3. Nathanael Olrich og Gullef Hidschens Deris bøxel Seddel til Hans Simonsen paa 27 Mrk: Smør i Fylchesnes dat: 22 Nov: 1766.

4. Sr: Mariagers bøxel Seddel til Siur Knudsen paa 13 Mrk: Smør i Halderager dat: 5 Dec: 1765.

5. Mariagers bøxel Seddel til Joen Rasmusen paa 13 ½ Mrk: Smør i Halderager dat: 5 Dec: 1765.

6. Hr: Lieutenant Dahls bøxel Seddel til Helje Nielsen paa 1 pd: 3 Mrk: Smør i Spidsøen datteret 11 Maj 1766.

7. Jon Mariagers bøxel Seddel til Mathias Johansen paa ½ Løb Smør ¾ hud i Hystad datt: 26 Oct: 1766.

8. Otthe Aadlands afkald til Jens Horneland paa 59 rd: 4 Mrk: 14 s: dat: 24 Nov: 1766.

9. Hr: Hertzbergs bøxel Seddel til Jacob Andersen paa ½ Løb i Killestvedt datt: 25 Nov: 1766.

10. Helje Nielsen Spidsøens bøxel Seddel til Abraham Østensen paa 1 pd: 18 Mrk: Smør i Stoche dat: 24 Nov: 1766.

11. Læst til Mortification Karj Stuves Obligation til Anders Løning som er betalt efter Qvittering af 24 Nov: 1766.

12. Halvor Fedts Skiøde til Knud Olsen Lechnes paa 13 ½ Mrk: Smør 1/8 hud i Stuve mod 18 rd: dat: 25 Nov: 1766.

13. Vallentin Røgsunds Obl: til Hr: Hertzberg paa 80 rdr: dat: 25 Nov: 1766.

14. Madame Bergendahls Skiøde til Vallentin Pedersen paa 1 pd: Smør i Røgsund datteret 11 Novbr: 1766.

15. Endre Berøen den ældre hans med de fleres Skiøde til Endre Endresen mod 112 rd: paa 1 pd: 12 Mrk:r Smør 1 1/3 hud i Berøen dat: 25 Nov: 1766.

16. Lars Pedersen Sæveruds Bøxel Seddel til Elias Larsen paa 1 pd: 4 Mrk: Smør i Siøvold datteret 25 Nov: 1766.

Sager:

Lars Haavigen hafde til dette Ting tiid og Stæd med Muntlig varsel ladet jndstefne Salmon Nielssen Holme for ham over Citantens Søster Cathrine Endres Datter faldne ærrørige Skields

ord, derfor Dom at Lide og erstatte Processens omckostning, samt at anhøre Vidnes byrd af Ole Larsen Hallerager og Marithe Peders Datter Hille.
Den jndstefnte Vederpart mødte og tilstoed Lovl: Stefnemaal. Mens vidnerne Mødte icke.
Salmon Holme Declarerede dernæst at hand ej kand fragaae, jo at have beskyldt Catharine Lars Datter

1766: 25

for Tyv saaledes at hand har sagt hun hafde Staalet 1 rdr: fra hendes broder. udbad Citanten om Forladelse og hafde ej andet end al ære og godt at tale om hende.

Afsagt

de af Salmon Holme efter egen tilstaaelse faldne ærrørige ord om Cathrine Endres Datter, bør ej Komme hende paa gode Nafn og Rygte til Minste Præjudice, Mens bør som død og Magtesløse at ansees, Mens som same bør forsohnes, Saa bør hand til nogeledes rettelse for sig self, og andre til Exempel, bøde til Findaas Præstegields Fattige 1 rd: 12 s:, jtem til Lars Haavig udj Processens omckostning 1 rd: 12 s: 15 Dage efter denne Doms Lovl: forckyndelse under adferd eftter Loven.

Othe Aadland i Rette æskede sin Sag Contra Lars Wichenes 23 rd: Gield betreffende.
Den jndstefnte Lars Wichenes mødte icke efter paaraab, ej heller nogen paa hans Veigne,
thi fremstoed Stefne Vidnerne Johanes Løning og Jens Skaffer som ved Eed bekræftede at de for Meer end 14 dage siden haver Stefnt Lars Wichenes i eged!! hans huustroes paahør.

Eragted

Lars Vichenes forelegges til næste ting [at møde] for Dom i Sagen at anhøre.

Torbiørn Leervigsplads i Rette æskede sin fra seeniste ting udsadte Sag paa Jørgen Lunds Veigne 7 rd: 2 Mrk: 8 s: gield betreffende.
den jndstefnte Bernt Settre mødte for Retten og Declarerede at af det paastefnte er hand ej Citanten meer Skyldig end 5 rd: 5 Mrk:, hvilket hand med Eed kand bekræfte.

Eragted

Citanten paalegges til næste ting at bevise Kravet, eller i Mangel deraf for de Manglende 1 rd: 3 Mrk: 8 s: at anhøre den jndstefntes benægtelses Eed. da derefter Dom i Sagen skal blive Afsagt.

dereftter Læst
Hr: Kamer Raad Juels bøxel Seddel paa Sæhle til Rasmus Peders: dat: 25 Nov: 1766.
2. Hr: Lieut: Gran og Hr: Lieut: Møllerops Odel og penge Mangel paa Kaarevig. dat: 6 Octobr: 1766.

Derefter Hr: Fogdens Tings vidner Examineret
1te det ordinaire bestaaende af 10 poster. hvorpaa Almuen svarede som ved de andre Skibreder svaret neml: til 1, 2, 3, 5, 9 og 10. Til 4. qv: herudj Skibredet findes eller er ej Nogen uSkyldsadte herligheder, uden de som forhen er Skyldsadte nemlig Gisøens Laxevog, hvoraf svares aarl: Skat 24 s: Holme Ligesaa 48 s: Tenurens 48 s: Nappens 32 s: Schatningen 40 s: Schagen 16 s: Oddevogen 40 s: Kulleseids Skoug Teig 16 s: Kalven 32 s: Souøen 24 s: Gaaddenesset Laxe voger 1 rd: 48 s: og Soulrusteens Skouge teig 32 s:, hvilke alle ej taaler det minste mere paalæg, siden med Fiskerierne er aarl: afgang. Til 6 Post ej flere Sauger findes [end] Agdesteen, Aadland, Valvatne, Ornings gaard, Høylands og Berøens Sauger hvormed er ingen Forandring. Til 7 qv: at herudj Skibredet dette Aar ej har opholdt sig flere Persohner som efter Skatte Forordningen Skatte bør, undtagen Nathanael

Olrich, Jonas Budde, Ole Lydersen Holm, Jens Hertzberg, Rasmus Falch og Niels Gorm, der alle ere priviligerede Giæstgivere og tillige har brugt Fiske Handel med Almuen. Til 8. qv: at Skibredes Lænsmand har brugt i Løning 1 Løb 1 pund Smør som er Søe Lægd. herom blev Tings vidne udstæd.

Paa tilspørgende Svarede Lænsmand og Almue at ingen første bøxel er falden af Hans Maj:ts Strøe Gods i Sæhle dette Aar 1766.

Almuen tilstoed at Dennem [er betalt] ting skydsen med 4 s: pr: Miil [pro persona] af Fogden og Sorenskriveren. Om disse 2de siste og Tingsvidne udstæd.

Odels Mandtallet blev oplæst og af alle ujmodsagt.

Restancen 160 rd: 1 Mrk: 4 s: blev af alle ujmodsagt, og hvorpaa Tingsvidne blev udstæd.

Retten blev for Skibredet ophævet.

1766: 25b

Anno 1766 den 27 Nov: blev Retten til Almindelig Høste Sage og Skatte ting Sadt paa Ting stædet Leervigen for Fiere Skibrede og betjent med eftterskrefne otte Eedsorne Laug Rettes mænd Nafnlig Joen Flatnes i stæden for Aslack Tvedteschoug, Ole Wihofde, Lars Nordschoug, Simen Owe, Hans Tvedte, Peder Ulverager, Erick Grimstvedt og Siur Eidsvog. Overværende i Retten Stædets Foged Hr: Kamer Raad Juel med Lænsmanden og Meenige Ting søgende Almue.

Da Læst Forordningerne og Stifttets breve.

paa det oplæste brev henseende Misvexten paa Korn Avlingen svarede dette som den øvrige Fogderiets Almue Svaret haver.

dereftter læst

1te Hr: Hertzbergs bøxel Seddel til Mons Monssen paa 12 Mrk: Smør 6 spd: i Korn i Tvedtelie dat: 24 Aug: 1766.

2. Hr: Houges bøxel Seddel til Christen Jonsen paa 1 Løb Smør 9 Spand Korn i Tvedt. datteret 22 Oct: 1766.

3. Hr: Holbys bøxel Seddel til Ole Monsen paa 1 Løb Smør 9 Spand Korn i Tvedte. datteret 15 Dec: 1764.

4. Hr: Hertzbergs bøxel Seddel til Halvor Ellingsen paa 1 pd: 3 Mrk: Smør i Feraas. datteret 19 Nov: 1766.

5. Hr: Hertzbergs Fæste Seddel til Cornelius Ellingsen paa huusmands Sædet Nordbøe dat: 20 Sep: 1766.

6. Hr: Hertzbergs bøxel Seddel til Ole Corneliusen Eltrevog paa et plads under Eltrevog dat: 4 Nov: 1766.

7. Juchum Nielssens bøxel seddel [til ??] paa ½ Løb Smør ½ hud i Øchland datteret 23 Nov: 1766.

Retten bliver til i Morgen ophævet.

Anden Dagen d: 28 Nov: blev Retten atter sadt paa bemelte Ting stæd og betjent med det gaars dagen anførte Laug Rett.

Gunder Welde hafde til dette ting tiid og Stæd med Muntlig varsel ladet jndstefne Ole Øvrebøe for Eendeel Ræsterende Landskyld nemlig først af {1}7 ½ Mrk:r Smør i 17 aar 4 rd: 7 s: og af 20 Mrk:r i 12 Aar 3 rd: 1 Mrk: 8 s: tils: 7 rd: 1 Mrk: 15 s: jtem for 1 Sølf Skied 5 Mrk: og 1 tønde Korn 5 Mrk:, tilsamen 8 rd: 5 Mrk: 15 s: som alt tilhører hans Myndtling Susana Christophers Datter tilhørig.
Den jndstefnte Ole Øwre bøe Mødte for Retten og tilstoed at være Lovlig Stefnt til at Lide Dom til betaling og betale Processens omckostning. Ligesom hand og Declarerede at hand ej har betalt Sara Christophers Datter eller nogen anden Landskyld af hendes ejende gods i Øvrebøe, Ligesaa at vil betale den paastefnte Sølf skied og 1 tønde Korn 1 rd: 4 Mrk: udbad i øvrigt udsettelse i Sagen til næste ting.

Eragted.

Sagen udsettes til næste ting, til hvilcken tiid, Ole Øwrebøe

1766: 26

har at jndkomme med Lov bydelig beviis, eller i Mangel deraf at Lide Dom i Sagen til hvilcken Ende hun og udsettes.

For Retten fremstillede sig beboeren af gaarden Mæcheland Nr: 68 Skyldende udj Skatt 1 ½ Løb Smør og i Landskyld ½ Løb Smør 1 hud 6 spand Korn, Jacob Zachariassen, hans Søn Sacharias Jacobsen, og becklagelig gav til kjende at Dito gaards paastaaende huuse er næstleden Sommer ved en uLyckelig Ildebrand lagt udj aske med alle hans Forældres ejendeele. Og da hans Forældre agter allerunderdanigst at nedlegge sin ansøgning til hans Kongel: Maj:t om nogle Aars Skatte friehed; Saa i andledning deraf tilspurgte han Lænsmanden og Almue om ej dennem er bekjendt denne uLyckelige tilDragelighed? hvortil den Ganske Almue svarede: at dennem dessverre alt formeged er bekjendt denne uLyckelige tildragelighed, ja enstemmig Declarerede ej allene at alle paa gaarden Mæcheland staaende huuse jngen Undtagne blev lagt i aske, men end og alle opsiderens ejendeele undtagen Creaturene som var i Marcken. Opsideren er altsaa trengende til Hans Maj:ts Naade.
Reqvirenten udbad herom Tings vidne, sig under Rettens Seigl Meddeelt, som blev bevilget.

Johanes Halseid hafde til dette ting tiid og Stæd med Muntlig varsel ladet jndstefne Hans og Niels Qvalvog til at paahøre Vidnes byrd af Juchum Waage og Joen Flatnes om at hand er den rette Rydnings Mand til Qvalvogenesset,
De jndstefnte Mødte saavel som vidnerne.
1te Vidne Jochum Waage aflagde Eed og provede: at Johanes Halseids Fader af Nafn Peder Apeland var den første der ryddede og beboede Qvalvognesset, eftter ham hans Encke, og da hun ved døden afgick en hendes datter som blev giftt og boede der jndtil sist afvigte Vaar da hendes Mand Siur Troensen døde og besagde Peder Apelands Datter blev blind og derfor maatte forlade Pladset. Vidnet veed at det nu er næsten 30 Aar siden at Peder Apeland begynte og Rydde Qvalvognesset og der sadt sig til at boe. hafde ej videre at prove.
2. Vidne Jon Flatnes aflagde Eed og provede Ligesom 1te Vidne, dog med den Forandring at \det/ er 38 [Aar] siden at Peder Apeland begynte at Rydde og boe i Pladset Qvalvognesset.
Citanten Johanes Halseid, begiærede dette under

1766: 26b

Tingsvidnelig beseigling sig beskreven meddeelt, som blev bevilget.

Fogden Hr: Kammer Raad Juel gav til kjende at hannem fra Lænsmanden er bleven i afvigte Høst tilMeldet at ved Ryevarens Land og den saa Kaldede Sletten, dog under denne Jurisdiction og Fogderie var indkommet en ringe andeel af en Liden Skibs bund, som blev funden og bierget af Halvor og Jørgen Mølstre, der og same hafde indbragt paa saadant Stæd, hvor det ej Lenge kunde blive Liggende, har derfor da Fogden saavelsom Sorenskriveren med høste tingene var occuperet, tillagdt Lænsmanden Ordre med tiltagne Mænd same at Vurdere, og i fald ej var Lejlighed at faae same bragt i Sickerhed, da for højeste penge det at selge. bemelte Skibs bund er Vurderet for 4 rdr: som af Halvor og Jørgen Mølstre samt Erich Afløbet er bleven Kiøbt for 4 rdr:, siden jnted bud af andre derpaa Skeede, skiønt Auction derover for alle var til kjende givet. Biergerne blev derpaa fremckaldet som under Eed forcklarede at de ej har fundet Meer end hvad Lænsmandens Forretning jndeholder, hvilket de maatte lade sig tilslaae siden ingen ville same Kiøbe, paa det de dog kunde faae noged for Deris saavel som medhafte 5 andre Mænds umage der hialp dem at jndkomme til Landet med dito sønderslagne Skibs bund, Forcklarede ellers j øvrigt at 8 Mand arbejdede paa dette i 3de dage kand derfor ej have Mindre paa Deris Kost end 1 Mrk: pro persona.

Derpaa blev Hr: Fogdens Tings vidner Examineret af 10 Poster bestaaende hvorpaa Almuens Svar faldt saaledes: Til 1, 2, 3, 5, 9 og 10 qvest: Ligesom ved forige Strandvigs Skibrede er anførdt og Almuen Svaret haver. Til 4. Qvestion at herudj Skibredet findes Slett ingen uSkyldsadte Herligheder. Til 6. qvestion at herudj Skibredet findes ej flere Sauger hvorpaa bord Skiæres end efterskrefne sc: Lindaass, Ervisvog, Øvre og Nedre Wiigs Sauger, hvormed ingen Forandring i henseende til Forfløttelse er Skeed. Til 7. qv: de omspurdte Persohner har ej værede fleere eller opholdt sig dette Aar i Skibredet end Ole Baarsen og Juchum Nielssen, som efter Forordningen Skatte bør. Til 8. qv: Dette Skibredes bøigde Lænsmand har 1766 brugt og beboet udj gaarden Hougland. Marin Lægd 2 Løber 6 Mrk:r Smør. herom blev Tingsvidne udstæd.

Odels Mandtallet blev oplæst og af alle ujmod-

1766: 27

sagt, hvorpaa og Tingsvidne blev udstæd.

Den deel af Almuen som dette Aar heraf Skibredet har Skydset Fogden og Sorenskriveren til og fra de Ordinaire Tinge dette Aar, tilstoed at Dennem pr: Miil er betalt hver 4 s: hvorom Tings vidne blev udstæd.

Paa tilspørgende Svarede Lænsmanden og Almuen, at jndeværende Aar 1766 er Slet jngen første bøxel falden af Deris Maj:ts ejende Strøe Gods udj gaarden Flatnes 2 tønder Korn, Mens same har værede ødeliggende.

Paa tilspørgende Svarede Lænsmanden og Almuen at den ødepart udj gaarden Flatnes, har dette som de foregaaende Aar, værede, uagtet al anvendt Fliid, reent(?) ødeliggende, og ej været Meer deraf at faae, ved opbud af Fogden til Tinge, end for lidet Græs derpaa at slaae, værede Svaret Gresleje 1 rd:, samt at Gaarden vel er i Marin Lægdernes District mens uden Lægd. herom blev Tings vidne udstæd.

Dereftter blev Publiceret følgende Particulaire Documenter saasom:
1te Knud Aagesen Lindlands Skiøde til Hans Hanssen Fioen paa gaarden Lindland ½ Løb Smør 1 Vet Korn mod 80 rd: datteret 27 Nov: 1766.
2. Morten Mathiesen med de fleres Skiøde paa ½ Løb ½ hud i Drange. datteret 27 Nov: 1766 mod 81 rd:
3. Frantz Frantsens Obligation udstæd til Knud Bue paa 90 rd: jmod Pandt i Drange datteret 27 November 1766.
4. Knud Olsen Bues Skiøde til Gunna Knuds datter \paa/ Gaarden Kind ½ Løb Smør 1 Vet Korn mod 70 rd: 5 Mrk: 4 s: datteret 27 Novbr: 1766.
5. Gunna Kinds Obligation til Provstjnde Winding paa 74 rd: 5 Mrk: 4 s: jmod pandt i Kind dat: 27 Novbr: 1766.
6. Endre Mølstres Skiøde paa 10 Mrk:r Smør 1/3 huud i Waage til Jucum Waage mod 15 rd: 5 Mrk: 3 s: datteret 27 Nov: 1766.
7. Ole Siursen Flatnes, hands Skiøde til Ole Olsen paa 3 Vetter Korn i Flatnes mod 51 rdlr: datteret 27 Novbr: 1766.
8. Helje Olsen Framnes, hands Skiøde til Sønen Knud Heljesen paa 1 Løb Smør 1 hud i Flatnes!! (Framnes?) mod 150 rdlr: datteret 27 Novbr: 1766.
9. Endre Weastad og Christen Domesnes, Deris Skiøde til Ole Juchumsen paa ½ Løb Smør ½ hud i Erve mod 151 rd: 4 Mrk: datteret 27 Novembr: 1766.
10. Gunder Bogsnes, hans Skiøde til Samson Jonsen paa 1 Løb Smør 1 hud i Owe moed 150 rd: datteret 27 Nov: 1766.
11. Hans Evensen Tvedt med de fleres Skiøde paa 1 pd: 1 Mrk: Smør ½ hud i Houchaass til Lars Osmundsen mod 28 rd: 4 Mrk: datteret 27 Novbr: 1766.
12. Hans Nunslie med de fleres Skiøde paa 2 pd: 12 Mrk:r Smør i Nunslie til Erich Berntsen mod 26 rd: 4 Mrk: datteret 27 Nov: 1766.
og 13. Erich Nunslies Obligation til Hans Nunslie med flere paa 26 rd: 4 Mrk: jmod Pant i Nunslie. datt: 27 Novbr: 1766.

Restancen Stoer 57 rd: 1 Mrk: 4 s: blev oplæst og af alle ujmodsagt.

Retten blev derpaa for Skibreedet ophævet.

1766: 27b

Anno 1766 den 29 Novembr: blev Almjndelig Høste Sage og Skatte ting holdet med Føjens og Waags Skibreeders Halsnøe Closters gods paa Sørhuglen, og betjent med efterskrevne otte Eedsorne Laug Rettes mænd Nafnl: Johanes Schomsnes, Poul Lille Ness, Siur Hovland, Johanes Andahl, Torbiørn Bielland, Thord Børtvedt, Gabriel Hage og Halvor Grow. Overværende i Retten Fogden Velædle og Velbr: Hr: Kamer Raad Juel. Saa var og tilstæde Skibredes Lænsmand Iver Gram med Lænsmanden!! og Meenige Tingsøgende Almue.

Hvornæst allerunderdanigst og hørsomst blev Læst de Kongel: Forordninger og høy øvrigheds Ordres som paa forige Tinge ere Læste og i denne Protocoll extraherede.

Paa det oplæste Stiftets brev, Svarede denne Almue betreffende Korn Sæden, Ligesom forige Skibreders Almue Svaret haver.

Dereftter Læst

1te Hr: Kamer Raad Juels bøxel Seddel til Abraham Larsen paa ½ Løb Smør ½ hud ½ giedskind i Stensbøe dat: 29 Nov: 1766.
2. do: til Samson Bergesen paa ½ Løb Smør ½ hud i Urrang. dat: 30 Janu: 1766.
3. Dito til Dag Ellingsen paa 1 pd: 3 Mrk: Smør 3/8 huud i Hovland. dat: 30 Janu: 1766.
4. do: til Johanes Olsen paa 2 pd: Smør 5/8 hud i Lørhammer dat: 29 Nov: 1766.
5. Boel Lind og Ole Holm som ægteFolck, Deris Obligation til Hr: Consul Wallace paa 312 rd: datteret 21 Julj 1766.

Hans Peterteigen hafde til dette ting tiid og Stæd med Muntlig varsel ladet jndstefne Torbiørn Bielland for 1 Koe som den jndstefnte har afkiøbt Citanten for 4 rd: 2 Mrk: og same ej vil betale Derfor Dom at Lide og erstatte Processens omckostning.
Den jndstefnte mødte for Retten og Declarerede at hand ej ved hvorledes og paa hvad Maade hand er Stefnt.
Thi fremstillede Citanten Stefne vidnerne Iver Gram og Gudmund Sørhuglen som ved Eed bekræftede at de for Meer end 14 Dage siden var paa Bielland og Stefnede Torbiørn som ej var den tiid hiemme, i hans huustroes paahør, Ligesom inCaminationen ommelder.
Parterne begiærede at Deris forliig maatte protoCollen tilføres saaledes at den jndstefnte betaler til Citanten i alt 5 rd: Pintse dag 1767, hvormed Sagen har sit forblivende.

Fogden hafde til dette ting tiid og Stæd med Muntlig varsel ladet jndstefne Poul Settervig for Fortiilig Sammenleje med hans huustroe for Dem begge 3 rd: 1 Mrk: 4 s: Derfor Dom at Liide og erstatte Processens omckostning.

1766: 28

Den jndstefnte Poul Settervig mødte for Retten og tilstoed den paastefnte Forseelse. Declarerede ellers at være {Matross} \Lods/, mens ej enroulleret som Matross.
Fogden begiærede Sagen til næste ting udsadt, som blev bevilget. anviste i Retten sit Lods patent under 28de Maj 1750 som ham med paateigning blev tilbageleveret.

Fogden hafde til dette ting tiid og Stæd med Muntlig varsel ladet jndstefne Lars Endresen Otterøen fordie hand forjnden sin Confirmation har begaaet Lejermaal med Enckeqvinden Anna Siøvats datter Otterøen, hvilken hand eftter Confirmationen har ægtet, derfor Dom at Liide og erstatte Processens omckostning.
Den jndstefnte Mødte for Retten og tilstoed den paastefnte Sigtelse Ligesom og at hand og hun har udstaaed Kirckens Disciplin.
Fogden begiærede Sagen til Somertinget udsadt.

Derefter Læst
Hr: Christian Dahls bøxel Seddel paa ½ Løb Smør ½ hud til Lars Otterøen. dat: 12 Julj 1766.
2. Iver Grams Obligation til Torbiørn Lande paa 99 rd: mod Pandt 1 Løb Smør i Sørhuglen og 4 proCento. dat: 29 Novembr: 1766.

Derpaa blev Hr: Fogdens Tingsvidner Examineret bestaaende af 10 Poster, og hvorpaa Almuens Svar faldt saaledes: til 1, 2, 3, 5, 9 og 10de Qvestion saaledes som forhen ved Strandvigs Skibrede Speciel er i Protocollen anførdt. Til 4de Qvestion blev saaledes Svaret: herudj Skibredet er Slet ingen uSkyldsadte Herligheder. Til 6. post, herudj Districterne findes ej heller Sauger, hvorpaa bord Skiæres. Til 7. Post af de omspurdte Persohner har Slet ingen været eller opholdt sig udj Districterne dette Aar 1766. Til 8. qv: Dette Aar 1766

har Bøigde Lænsmanden Iver Gram brugt og beboet udj Gaarden Sørhuglen, som Sorterer under Søe eller Marin Lægd 2 ½ Løb Smør. Herom blev Tingsvidne udstæd.

Paa tilspørgende Declarerede Almuen at de deraf som har Skydset Fogden og Sorenskriveren til og fra de 2de ordinaire Tinge dette Aar, har nødt Deris betaling med 4 skil: pr: Miil, hvorom Tings vidne blev udstæd.

Odels Mandtallet over den deel af Almuen som har beboet Deris tilkiøbte Gaarder af forige Halsnøe Closters Gods blev oplæst og befunden Rigtig, og hvorom Tings vidne blev udstæd.

Restancen stoer 55 rd: 2 Mrk: 8 s: blev oplæst og af alle ujmodsagt.

Og da jnted Videre ved Tinget var at forrette, blev Retten ophævet.

1766: 28b

Anno 1766 den 2 Decbr: blev almindelig Høste Sage og Skatte ting holdet med Opdahls og Schonevigs Skibreders Halsnøe Closters Almue paa Sioe og betjendt med efterskrefne otte Eedsoerne Laug Rettes mænd Nafnl: Anders Storhoug, Johanes Marchhus, Christopher Bierchestrand, Halvor Waage, Ole Sandvold, Hendrick Lande, Peder Lande og Søren Settre, Overværende i Retten Stædets Foged Velædle og Velbr: Hr: Kamer Raad Juel med Lænsmanden Torger Sioe og Meenige Ting søgende Almue

hvornæst allerunderdanigst blev publiceret de Kongel: Forordninger og høy Øvrigheds Ordres som paa forige Tinge ere læste og i denne Protocol extraherede.

derefter følgende Documenter
1te Johanes Sundvords bøxel Seddel til Jon Nielssen paa 1 pd: 18 Mrk: Smør i Tvedt. dat: 13 Maj 1766.
2. Johanes Haldorsens odel og pengemangel paa 1 pd: 18 Mrk:r Smør i Tvedt. dat: 1 Dec: 1766.
3. Vier Sævereides Skiøde til Erick Iversen paa 1 Løb Smør 1 Hud i Sævereide mod 87 rd: dat: 2 Dec: 1765.
4. Anphind Holmedahls Skiøde til Tøris Storhoug paa 1 Løb Smør 1 buckskind i Holmedahl mod 250 rd: dat: 18 Aug: 1766.

Derefter blev Hr: Fogdens Tings vidner examineret, og hvorpaa Almuens Svar faldt saaledes til 1, 2, 3, 4, 5, 9 og 10 Post Lige med de andre Skibreders Almue, og som ved Strandvigs Skibrede er anførdt. Til 6. qv: Nej herudj Districterne findes Slet ingen Sauger, hvorpaa bord Skiæres. Til 7. qvest: Af de omspurdte Persohner har Slet ingen væred eller opholdt sig udj Districtet dette Aar. Til 8. qvestion: Dette Skibreedes Lænsmand Torger Olsen har dette Aar 1766 brugt og beboet udj Gaarden Sioe 2 Løber Smør Land Lægd. herom blev Tings vidne udstæd.

Paa tilspørgende Declarerede Almuen at ingen paa bædre Conditioner har villet antage sig gaardeparterne Mehuus, yttre Bouge og Wattendahl, til brug nemlig deraf at svare fuld afgift, og des aarsage har Opsiderne og for dette Aar nødt friehed for Jordebogens Indkomster.

Opsiderne paa Aftags Gaardene yttre Tungesvig og Fatland tilstoed jnden Retten, at Dennem er bleven gotgiordt alle Slags Skatter, udrednings og Standqvarter pengene undtagen, af den affeldte Skyld i Deris Gaarder, Ligesom og Almuen tilstoed at Gaarderne ej kand forbædres, altsaa ej heller noget igien kand paalegges, hvorom Tings vidne blev udstæd.

Den Skydsende Almue tilstoed at de af Fogden og Sorenskriveren har nødt Deris betaling med 4 skil: pr: Miil.

Restancen Stoer 100 rd: 2 Mrk: 8 s: blev oplæst og af alle ujmodsagt.

Retten blev derpaa for Skibredet ophævet.

Og herved er resten av året 1766 ferdig avskrive.

Tingbok nr. I. A. 39 1766-1772 for Sunnhordland
Året 1767

1767: 29

1767

Anno 1767 den 27 Aprilis blev Retten udj følgende Huuse besigtelses Forretning Sadt paa gaarden Øvre Echeland i Strandvigs Skibrede og Ous Præstegield beliggende, og Retten betjendt med eftterskrevne Sex Eedsoerne Laug Rettes Mænd som af Stædets Foged Velbr: Hr: Kamer Raad Juel opnefnt. sc: Axel og Niels Schielbrigt, Jon Echeland, Johanes Schielbrigt, Ole og Berje yttre Røe.

For Retten fremckom Dannemanden Hans Engelsen Echeland, som tilkjendegav at hand med Skrifttlig Stefnemaal har ladet jndstefne Simon Isacksen der for nogle Aar siden har Solgt til Comparenten sin ejendom herudj Gaarden Øvre Echeland, og same nu dette Foraar for Ham Lovlig opsagt, til at overvære en Lovlig Huuse Besigtelses Forretning med Viidere alt følgel: Stefnemaalets Formeld under 1te Aprilis som blev i Rettelagt og oplæst.

Den jndstefnte Simon Isacksen mødte icke eftter paaraab ej heller nogen paa hans Veigne, thi fremstoed Stefne Vidnerne Ole og Berje Røe, som ved Eed bekræftede at de for Meer end 14 Dage siden haver oplæst det i Rettelagde Stefnemaal i hans Huustroes paahør i hans hafte boepæl Her paa Gaarden.

Dereftter begav Retten sig til at besigtige Huusene, hvilke befandtes at være følgende saasom.

1te Eet Muret Nøst ved Søen med over bygning af træ Værck med et ubrugeligt helle eller Steen Tag med Lidet gamelt og \u/brugeligt Nævertag med fordervet træ Værck, hvor til behøves til Reparations beckostning i det Minste 10 rd:

2. Een Udlahde 6 al: Lang 5 alen bred, brøstfeldig baade tag og bordklædning, hvortil vil medgaae til dens forbædring 2 rd:

3. Een Liden Høe Lahde her hiemme paa Gaarden, omtrent 10 al: Lang og 7 ½ al: breed fordervet baade tag og bordklædning. Vil medgaae til sames i Standsettelse 7 rd:

4. Gaardepartens Høe og Korn Lahde, befindes i Slet Stand henseende tag og bordklædning, samt 1 brøstfeldig Stav Leje og 2de Sperrer med Viidere. Til i Stand settelse vil medgaae 8 rd:

5. Floren befjndes udj Slet Stand saa den vil i grund ned rives, hvortil vil medgaae Eendeel Nyt Tømer, tag og bordklædning Med Viidere tilhørende Materialier, udj alt andsadt til Reparation 14 rdlr: End Videre befandtes med same Floer en Langs med Floeren tilbygd Lidet Huus eller Kaave, som er nu af jngen Verdie, og ej kand for eftter tiiden opbygges.
6te Endnu befandtes Een Møge Skud, som ej Kand opbygges, formedelst Forraadnelse, men er Taxeret i den Stand den nu befjndes for 4 Mrk:
7. Eet Smale Huus, som i adskillige tilfælde er Fordervet, til hvis i Stand settelse vil megaae 5 rd:.
8. Een Hæste Stald som er fordervet og brøstfeldig, til dessens i Standsettelse vil medgaae 2 rd: 3 Mrk:

1767: 29b

9. Een gamel forraadnet Borge Stue, vil i grund nedrives, og forbædres med Nyt tømer tag og bord klædning med Videre som fattes alt vil Koste at i Stand sette 14 rd:
10. Eet gamel Stave Ild huus, som ej Staar til Forbædring, Men Vurderet i den Stand det nu befjndes for 4 Mrk:
11. Een Liden Sænge Boe, fattes til Tag og bord klædning med Videre i alt 8 rd:
og 12. Eet Stabur som ej er at forbædre, Taxeret i Itzige tilstand for 3 rd:
Ved Forestaaende Aaboed eller Taxation er indbefatted ej allene Materialiernes anskaffelse Mens end og Arbeidsløn samt Kosthold. Samme beløber Altsaa til 70 rd: 3 Mrk: hvorfra Afgaar de forældede indbenefnte gamle Huuses Verdie 4 rd: 2 Mrk: Altsaa tilbage 66 rd: 1 Mrk:
Dereftter paastoed Hans Echeland at siden hand henseende Præcaution for sig og sine i tiid og tilfælde, har væred Nød at Kalde Retten paa Stædet, og derved haft en anseelig bekostning baade ved udstæd Stefnemaal som underholdning og Stefne penge; Saa paastoed hand at ham af Odels mand maae i fald Løsning skeer, erstattes 24 rd:, som Vederlaug j omkostninger.
dereftter blev saaledes

Afsagt

Naar Odels mand i tiiden agter at Indløse det nu Solgte gods af Simen Isacksen, bør hand eller de, naar først Hans Echeland har Lovlig bevist at have nedlagt paa Huusene den nu fast sadte Aaboed, hvilket alt vil anckome paa en da skeed Lovlig besigtelses Forretning, da bør bemelte Hans Echeland nyde erstatning for sit Udlagde og bevislig giorde beckostning, Ligesom og udj Vederlaug for denne Forretnings omckostning 22 rdlr:

Anno 1767 den 28 Aprilis blev Retten udj følgende Odels Sags afhandling som her til indstefnt Foretaget paa Gaarden Indre Røe under Haalandsdahls Kircke beliggende i Strandvigs Skibrede og Ous Præstegield, og betjent med eftterskrefne af Stædets Foged Velædle og Velbr: Hr: Kamer Raad Juel ved Lænsmanden Engel Giøen opnefnte Laug Rettes Mænd Nafnl: Ole Foer, Ole Berge, Elling Opsahl, Svend og Lars Hage, Johannes Øfstestue. Ole Schiørsand og Christopher Oustestad. Overværende Lænsmanden, som Laug Rettet med sig til Stædet bragte.
For Retten fremckom Procurator Giøen og gav til kjende at hand Møder for Citanten Hans Poulsen Kiilen, der til denne Reqvirerte og beramede tægte dag, haver ladet jndstefne sine Medejere til Haalandsdahls Annex Kircke For at udløse hver af dem for 1/3 part udj bemelte Kircke, og som Sagen er jndstefnt ved Skrifttl: Stefnemaal datteret 23 Octobr: 1766. som hand i Rettelagde, der blev oplæst.
Studiosus Juris Peder Reutz Mødte i Lovl:

1767: 30

Absence for sin Fader Johan Reutz, paa Contra Citanterne Ole Lille Hougen og Anders Drageide samt Demoiselle Elen Anders Datter, Deris Veigne og producerede 1te den ham Givne Fuldmagt, som hand i Rette lagde. hvornæst Comparenten lod tilføre at hand gad nock Gierne see hvormed Hans Poulsen ville {see hvormed hand ville} bevise sin infabulerede indløsnings Rett til de paastefnte 2/3 parter i Haalands dahls Anex Kircke, thi af Stefnemaalet kunde hand icke fornemme hvormed same skal Ligitimeres, Endskiøndt det er jnddeelt i 6 poster, hvilket prelimineriter maae tjene til hans Stefnemaals 1te post, Ligesom og Comparenten ynckede Stefnemaalets Forfatteres dybe Vanckundighed i Juris Prudancen at hand i sames jndeholdende 2. post, har Stefnet de sigtendes til at bevise hans Søgemaal, som Comparen[ten] fLetter(?) Maae Kome deraf at hand ej har læst Lovens 5 bogs 5 Capt: 5 art:, thi naar hand ej dette kand gotgiøre, Maae Mine Commitentere nødvendig ej allene blive frie kjendt for urigtig Sag og søgeMaal i følge af Lov, Men end og tilføjes Skadesløs omckostninger, og da Comparenten ej kand indsee hvor med Citanten vil gotgiøre sin omskraalende Odels Rett, saa kand hand ej andet end belee(?) den over dem giorde i Rettesettelse, besynderl: sagde Comparenten at hand ej kunde Andet end forundre sig over den 4. post udj Stefnemaalet, hvor Citanten jndbilder sig at faae omckostninger erstattede af de Persohner som urettelig Angribes, og hvilcket den Naturlige billighed og de derpaa grundede Love tillegger Skadesløs omckostninger af Temere Litigante, hvilcken Caracteer, hand vist haaber Citanten maae fortjene, som den der uden grundig Andledning vil fortrænge Comparentens Committerede. Fremdeles sagde Comparenten at Citanten først Maae bevise sin Odels og indløsnings Rett til de 2/3 parter i Kircken og Godset, førend hand med føje kunde paastaae at Anders Drageide skulle tilbyde ham jndløsning, besynderlig maatte Comparenten forundre sig over Hans Poulsen Kiilens uLovlige adferd, at hand icke

1767: 30b

har undseet sig for at anlegge Sag imod hans Committenderes Lejlendinger til besigtelse og Aaboed, paa de dem tilhørende gaarder i øvrigt Declarerede Comparenten at hand paa de jndstefntes Veigne vedtager lovlig Stefnemaal.

den i Rettelagde og paaberaabte Constitution blev derpaa oplæst.

Citantens Fuldmægtig Procurator Giøen lod tilføre at hand Syntes det giordes unødig at besvare Msr: Reutzes Vidløfttige Declaration, Men Gav dernæst Retten tilkjende at de behøvende Reqvisita var ej udj hans bevaring, Men haver en Lang tiid [værеd] udj Anders Drageides Giemme, og som bemelte Anders Drageide Lovlig er Stefnet at i Rettelegge Skiødet, som er udgivet eller udstæd af Sal: Hr: General Major Segelche til Citantens Fader, sampt Skiftte brevet eftter Citantens Fader Poul Kiilen. desligeste Skiftte brevet eftter Citantens broder Vintzens Poulsen Kilen. og naar hand same udj Rette Producerer, Saa fjndes deraf eftter Stefnemaalet, Alle ting at have sin Rigtighed.

Reutz Reffererede sig til sit forige og i besynderlighed til den allegerede Articul, hvilcken hand indstillede under Rettens Kjendelse.

Giøen paastoed paa Citantens Veigne at Retten ville behage at paalegge Anders Drageide at i Rettelægge de allegerede Documenter.

Paa Rettens tilspørgende Declarerede Anders Drageide at hand jndstiller til Rettens Decision, hvad enten hand er pligtig eller ej at i Rettelegge Documenterne.

De i hoved Stefnemaalet Nafngivne Vidner Mødte icke eftter paaraab, ej heller nogen paa deris Veigne. \ej heller nogen som meldte Deris forfald./

thi fremstoed Stefne vidnerne Engel Giøen og Niels Biøndahl, som ved Eed beckræftede at de for Juul næst Afvigte Aar Stefnte Jan Berhofde og Kaare Hougervold til at Møde som i Dag.
Citanten Declarerede at Vidnet Brynild Tomre ej er Stefnt.
Citanten fremstillede Vidner som har tilbudet saa vel Ole Lille Hougen som Elen Anders Datter Lovbydelig Løsningspenge for Deris ejendom i Kirckerne!! (Kircken) nemlig Johanes Eide, Jan Biøndahl og Anders Lassesen Sævereide som ved Corporlig Eeds aflæg Declarerede at have budet de jndstefnte Lovlig Løsnings penge for Deris ejendom i Haalands dahls Kircke nemlig Anders Sævereide og Johanes Eide budet Elen Anders datter 10 rdr: over hendes Kiøb som er 73 rd: 2 Mrk: altsaa 83 rd: 2 Mrk: Men ej Ole Lille Hougen, hvilcket alt Deponenterne under

1767: 31

Corporlig Eed beckræfttede.
Da nu Comparenten Reutz formerckede at Citanten Hans Poulsen ej kunde bevise sin paastaaede Odels Rett, altsaa {paastoed} producerede hand sin udstædde Contra Stefning, som Lovlig forckyndt, Ligesom og Comparenten i Rettelagde Ole Olsen Lille Hougens Skiøde af dato 9 Maj 1758. Publiceret same dato samt Anders Størcksen Drageides Skiøde af 12 Maj 1755. Publiceret den 13 Dito jtem Anders Størchsen Drageides Skiøde til sin Datter Elen Anders Datter af dato 10 Oct: 1766. Publiceret d: 14 dito, af hvilket alt denne høystærede Domer formercker hvad Adkomster de haver til Deris 2/3 parter i Haalandsdahls Annex Kircke, og altsaa sees lettelig, hvor Lovbeføjed Contra Citanterne har væred til deris udvirckede Contra Stefning, til hvilcken Comparenten Reffererede sig, og i Relation til oven Anførte og producerede bevisligheder indlod Sagen under den høistærede {Rettens} \Domers/ Retsindige Dom, protesterende imod al ophold til ufornødne omckostninger for hans Committentere med paastand og i Rettesettelse. 1mo At Hans Poulsen Kilen, som ej har kundet bevise sin sigtelse, vorder tildømt at oprette dem de paa dene højst Nødvendige Contra Stefning anvendte omckostninger saa vel i henseende til Hans bekostede Forsvar her paa Stæden, som Anders Drageides Reises beckostning i alt billigst med 36 rd: 2do at Hans Poulsen Kiilen for sit trette Kiere Forhold eftter Forordningen som temere Litigans bliver afstraffet med anseelige bøder. De i Rettelagde documenter blev Oplæste.
Procurator Giøen lod paa sin Principals Veigne tilføre at hand fornam nock at Anders Drageide ej vilde i Rette Komme med de paastefnte Documenter, Saa var hand i des andledning, begierende Anstand i Sagen til en anden beleilig tiid, hvor hand da til den tiid vilde Forsyne sig Copie af de nu Manglende Documenter, samt at indstefne Vidner at giøre Forcklaring at de benægtede Documenter er Anders Drageide Leveret og haver væred til efttersiun \udj/ hans Gieme og Forvaring, samt om skulle fornødiges at indstefne Anders Drageide under Eeds aflæg

1767: 31b

At giøre forcklaring om hand icke er vidende, hvor de paastefnte Documenter er eller har været.
Procurator Reutz i andledning af Msr: Giøens tilførdt som jnted siger og beviser, protesterede Kraftigst imod al anstand og udsettelse i denne Sag og Reffererede sig i øvrigt til sin forige Procedur.
Giøen Reffererede sig og til sit forige.
Citanten producerede Løsnings pengene for en hver Kircke Ejer de jndstefnte med 158 rd: 2 Mrk:, med tilbud om de same ville Modtage, hvortil Procurator Reutz Svarede Nej!

Eragted

da Loven udj 5 bogs 5 Capt: 5 Art: hiemler Contra Citanterne Deris paastand, saa kand jndstefnte Anders Drageide ej heller(?) paa Grund deraf paalegges at Producere de Manglende Documenter, alt for saavidt den post betreffer. Ligesom og paastanden fra Citanten henseende udsettelse i Sagen ej ham kand nægtes, thi bliver same og herved jndvilget, og skal Dagen til Sagens foretagelse betjmelig vorde Citanten beckjendt giort, til hvilcken tiid ham paalegges at Producere alt hvad til Sagen udfordrer til dessens Styrcke paa Hans side.

Sommer Tingene 1767.

Anno 1767 den 4 Maj blev Retten til Almindelig Sommer, Sage og Skatte Ting Sadt paa Bechervig med Waags Skibrede, og betjent med eftterskrefne otte Eedsorne Laug Rettes mænd Nafnl: Torsten Øchland, Lasse Torranger, Ole Sandvig, Lars Drivenes, Mickel Sandtorv, Niels Wiig, Niels Rabben og Ole Gouxeim. Overværende i Retten Stædets Foged Velædle og Velbr: Hr: Kamer Raad Juel med Lænsmanden og Meenige Ting søgende Almue.

Fogden tilkjendegav at hand i andledning af Hans Høj Velbaarnheds Hr: Stifts befallings manden Scheels Skrivelse under 4. passato betreffende de herudj Fogderiet værende Qverner eller Mølle brug, haver beordret Lænsmanden for Waags Skibrede til sig at indgive en nøjagtig Specification over de udj hans Skibrede værende og befjndende Qverne Stæder, og i hvilcken Andledning hannem saadan er givet, som fremlegges. hvoreftter da Fogden begiærede at Lænsmanden med Laug Rett maatte forcklare udj hvad tilstand eller hvorledes de af ham anførdte Qverner eller Mølle Stæder kand ansees, om same kand kaldes nogen Aargangs Qverner eller Møller, eller de i sig Self ickun ere til de Gaarder, paa hvis Grunde de ere Staaende, [til] Deris paaboende opsideres

1767: 32

Egen Fornødenhed, og det Lidet hvormed de kand tiene Deris omboende Naboer, Om same da videre kunde ansees for end en Gaarden tilliggende herlighed, for hvilcket den forhen vil være Skatt lagt? hvortil Lænsmand med Almue Svarede at her udj Skibredet findes ej fleere Qverner end de som oplæste Specification ommelder, hvormed ingen anden beskaffenhed end Ejerne der paa i Floms tiid kand benøtte sig til Deris huus fornødenhed, ja same tiid tiene en og anden Deris Naboe. Ligesom og at disse Qverner ere anseed som en herlighed tilforen under Gaarderne. 2det Om herudj Skibredet er nogen stæd at finde at en Aar Gangs Mølle kunde oprettes, og derved de Mindre at blive Needlagt, saaledes at Almuen paa det Stæd kunde søge, og dereftter blive Skatt lagt? hvortil Almuen med Lænsmand Svarede Nej? Fogden var herom Tings vidne begiærende som blev bevilget.

Hereftter Registeres De forhen allerunderdanigst i dag Publicerede Kongel: Allernaadigste Forordninger og Stiftets høje breve som til Publication ere anckomne saasom

1te Patent angaaende Princesse Styrs eftergivelse udj Danmrk: og Norge dateret Christiansborg Slot d: 6 Oct: 1766.

2. Forordning hvorved de under 16 April 1736 og 19 Febr: 1753 Giorde Forbude mod Guld og Sølf at bære i Klædedragt igientages. dateret Christiansborg Slot den 27 Oct: 1766.

3. Forordning at af de penge som i Danmrk: og Norge hereftter udsettes, icke maae tage Højere Rente end 4 af hundrede Aarl: med Videre. dateret 13 Febr: 1767.

4. Placat Hvorved det ergangne Forbud paa Fremet Slagen og Reven Metals jndførsel til Danmrk: og Norge jndtil Videre ophæves. dat: 3 Martj 1767.

5. Stifts brev til Fogden hvorudj Communiceres en Kongl: Resolution bestaaende af 11 Poster, som handler om adskilligt af de Klage Poster Almuen hafde indgivet til Commissionen udj Bergen Aaret 1755. dateret 18 Martj 1767.
6. Stiftets brev til Sorenskriveren, hvorudj Communiceres en Kongel: Allernaadigst Resolution, hvorved Borgemæster Sr: Fasmer hereftter som tilforn allernaadigst, er Forbudet at Skrive Memorialer for hvem det end være Maatte, under alvorlig Straf saavel for Fasmer som den der benytte og betjene sig af Ham, og sig her imod Forsee. datteret 25 April 1767.
7. Rente kamerets Patent, hvorved Comuniceres Hans Kongel: Maj:ts Resolution af 23 Decembr: 1766 hvorved at haandværcks Svenne, Daglønnere, Arbeids og tjeniste Folck, som Søge og erholde bevilling paa at Lade sig Vie udj Huuset, skal betale Copulations penge eftter Consumptions Forordningerne saaledes som forhen har været andordnet. datteret 29 Decbr: 1766.
8. Rente Kamerets brev til Fogden betreffende at Capitain Leutenanter jndtil Cornetter og Fendricker eftter berørte Forordning og Rescripter, skal betale i Copulations penge 4 rdlr: og fra Capitainer inClusive 50 rd: datteret 20 Decbr: 1766.
9. Stiftets brev til Sorenskriveren med hosfulgte Hans Høj Velbaarnheds Hr: Stift amt mands Scheels

1767: 32b

Placat som jndeholder, at hvo der efter 2 Maaneders Forløb, kand optage en Told Defraudition som er passeret Natten jmellem den 25 og 26 Novembr: 1766 paa Nordnes Fiord ved Bergen, skal derfor nyde 100 rd:, Ligesom og at i fald opdageren enten Self har væred i Gierningen eller Medviidere, skal hand for Straf være befriet. Placaten datteret 23 og brevet d: 24 April 1767.

Dereftter Publiceret andre Particulaire Documenter
1te Læst til Mortification Hr: Poul Olrichs udgivne Obligation til afg: Foged Heiberg paa Capital 590 rd:, som er Transporteret af Creditors Søn Hr: Bye Foged Heiberg. datteret 4 Maj 1747.
2. Hr: Bye Foged Heibergs Transport Obligation paa 590 rd: til Sr: Johan Nielssen Weinvich datteret 4 Sept: 1761.

Som jnted Videre til Publication fremckom, og Fogden med Skatternes hævelse, giorde anfang, blev Retten til j Morgen ophævet.

Anden Dagen den 5 Maj blev Retten med forjndførte Laug Rett atter sadt paa bemelte Tingstæd.

Hvorda Fogden Hr: Kamer Raad Juel jnden Retten paackrævede den Allernaadigst paabudne Extra Skatt. Mens derom indfandt sig ej nogen hvercken den Rige eller Fattige med Minste Skilling. hvilket gav Velbemelte Hr: Kamer Raaden Andledning at tilspørge Lænsmanden Knud Rydland hvorvidt at hand har i agt taget og eftterlevet hans ordre i det udgangne Ting brev hvortil Lænsmanden Svarede at Ting brevet er paa alle Kircke backer for Almuen beckjendt giort saaledes nemlig {den} ej allene den gl: Restance af extra Skatten, Men end og hvad Rode Mæstere skulle jndkræve om noged der paa tilbagestoed, Ligesom og de vedkomendes Ræsterende dito Skatt fra Septembr: Maaneds begyndelse Afvigte Aar til Aprilj udgang jndeværende Aar, alt at betale nu paa Somer tinged. Og da ingen nu som meldt eftter paaraab, dermed har indfundet sig, begiærede Fogden same Protocollen tilførdt, og derom begiærede sig Rettens attest i sin tiid beskreven meddeelt som blev bevilget.

Dereftter publiceret
1te Niels Waag og Hans Siursetters med hinanden oprettede Mage Skiftte brev hvorved den siste bliver Ejer for 1 Løb Smør 1 hud 6 s: penge i Houchenes. dateret 3 Martj 1766.
2det Knud Rydlands Skiøde til Sønen Lars Knudsen paa ½ Løb Smør ½ hud i Rydland for 54 rd: dat: 4 Martj 1767.
3. Sisselle Ols Datters bøxel Seddel til Lars Aarentsen paa 1 pd: 3 Mrk: Fisk i Kleppe. dat: 4 Maj 1767.
4. Poul Olrichs paa Hr: Raadmand Weinvichs veigne, udstæde bøxel Seddel paa 1 1/8 spands teig i Nedre Waage dateret 25 April 1767.
5. Salmon Aarschougs bøxel Sedel til Knud Vermundsen paa ½ Løb Smør i Tvedte datteret 20 Decbr: 1766.

dereftter er Sagerne Foretaged.

For Retten fremstillede sig Procurator Hans Giøen og gav til kjende at hand Møder for Sr:

1767: 33

Severin Andreas Heiberg, der til dette ting tiid og Stæd haver ved Skrifttl: Stefnemaal ladet jndstefne Procurator Sr: Jens Isach Holch for Eendeel Ræsterende Rente og Rentes Rente eftter Obligation af 6 Maj 1752 Med Meere som Stefnemaalet Vidløfttig Forcklarer. hvilket blev i Rettelagt og oplæst.
Den jndstefnte Sr: Holch Mødte for Retten og tilstoed det oplæste Stefnemaals lovlige forckyndelse, viidste og for lang tiid forhen at Hoved Capitalen 230 rd: burde væred betalt tilligemed de Ræsterende Renter Men da hand neml: Holckes intension stedse derhen haver Sigtet at faae Pantet Engesund afhendiget, for derved at afbetale Sr: Søfren Heibergs Arv faldne Obligation med Renter. og til sist i den Andledning haver bemelte Holch offentlig af Velædle Hr: Sorenskriveren forlanget at Stædet Engesund hvorudj Panted er beroende Maatte blive ved Auction d: 23 Junj først komende bortsolt. Begiærede derfor Sagen til næste ting udsadt.
Procurator Giøen paa sin Principals Veigne fandt fornøden at Protestere mod Procurator Holches paastand om udsettelse i Sagen, som ickun hensigter til Sinckelse og adskillige udflugter for Hans Principal. Fandt dernæst fornøden at producere Holches udgifne Obl: hvoreftter de Ræsterende Renter og Rentes Renter bør betales samt at erstatte denne Processes omckostning. de Ræsterende Renter og Rentes Renter beløber til 78 rd: 15 s:
Eragted!
den forlangte Anstand til næste ting, bliver Procurator Holch accorderet.

Jens Rydland og Lars ibm: i Rette æskede sin fra seeniste ting udsadte Sag fra forige Protocoll fol: 378 betreffende en død buck, anlagt mod Niels Larsen Tvedte.
Den jndstefn[t]e Niels Tvedte mødte for Retten og tilstoed i Sagen Lovlig Stefnemaal. dernæst begiærede Sagen udsadt paa Grund at faae førdt Vidner til sin Sags oplysning til befrielse.
Eragted!
den forlangte udsettelse bliver accorderet, da Niels Tvedte har \at/ i Rette Kome med det fornødne Forsvar, eller i Mangel deraf at Lide Dom eftter det bevislige i Sagen.

Endre Tvedte i Rette æskede sin fra forige Ting vide forige Protocol: fol: 377 udsadte Sag mod Lars Tvedte, Slagsmaal betreffende Contra Lars Tvedte.

Den jndstefnte Lars Tvedte mødte for Retten og tilstoed i Sagen Lovlig Stefnemaal saaledes at hand til tinget er Stefnet, men hvorledes Veed ej,
thi fremstillede Citanten Stefne Vidnerne Knud Rydland og Rasmus Remereide som ved Eed bekræftede at de for Meer end 14 Dage siden haver Stefnt Lars Tvedte til at Lide Dom i den anlagde Sag og betale Processens omckostning.
dereftter Declarerede Lars Tvedte at have Contra Stefnt Endre til at bevise at Lars Haver Slaget ham, samt at betale Omckostninger.

1767: 33b

Dereftter blev udj Sagen saaledes Dømt og
Afsagt.
De Eedelige i Sagen førdte Vidner har vel omvundet at jndstefnte Lars Tvedte har i vreed hue taged Citanten udj haaret, mens ej egentlig seed at Citanten blev af den jndstefnte beskadiget, Mens da Forseelsen paa en hellig dag er passeret, Saa bør jndstefnte Lars Tvedte bøde for sin Forseelse, saaledes. Nemlig 1te At udreede sine Hellig dags brøde 1 rdr: 3 Mrk: samt til Citanten udj Processens omckostning 2 rd: 3 Mrk: og til Præstegieldets Fattige 4 Mrk: alt 15 Dage eftter denne Doms Lovlige Forckyndelse under adferd eftter Loven.

dereftter Læst
Hr: David Colds bøxel Seddel til Carsten Larssen paa Peter Jørgensens brug i Lundøen datteret 19 Martj 1767.
2. Hr: Kamer Raad Juels Fred Lysning paa øerne Rorøen og Kaakkerøen som skal underligge Gaarden Rolfsnes Findaas Præsteboel tilhørig. dateret den 5 Maj 1767.
3. Hr: Kamer Raad Juels Fred Lysning paa Torden datteret 5 Maj 1767.
4. do: paa Siglen datteret 5 Maj 1767.
4.!! Ole Mehamers Skiøde til Sr: Bugge paa et Stole Stæd paa den Søndre Side med underliggende Grav stæd for 5 rd: dat: 3 Maij 1767.

Lænsmanden Knud Rydland Andmelte at i Skibredet befjndes et Qvinde Menniske af Nafn Lispet Heljes datter Age som med den Spedalske Sygdom er behefftted, Ligesom og at hun inted til sin jndlemmelse i Hospitalet er ejende.
I andledning af dene anmeldelse blev Laugretted med Almue tilspurgt om dette Andragende sig saaledes forholder, hvor til de Svarede at same i et og alt er Rigtig, og hvorom Tings vidne i des andledning blev udstæd.

Dereftter blev Læst
1te Skifttebrevet eftter Hans Vintzensen Haugland, hvis Sterfboed ejede udj gaarden Haugland 19 ½ Mrk: Smør som blev andsadt for 30 rd:, er Udlagt som Pandte bogen udviser dateret 3 Oct: 1766 og 7 Martj 1767.
2. Sr: Bugges bøxel Seddel [til ??] paa Huusmands Sædet Stølen under Settre. Dateret 5 Maj 1767.

Fogden Hr: Kammer Raad Juel gav til kjende at hand i andledning af anteignelserne udj Hans allerunderdanigst aflagde Reignskab pro Anno 1765, maatte tilspørge Lænsmand med Laug Rett og Almue, om Bendt Mejer i Qvalvogen under dette Tinglaug er andet end en tjener af Hr: Raadmand Weinvich udj Bergen som same Stæds Ejer, af ham bliver lønnet, Ligesom og at hvad handel \der/ paa Stædet bliver førdt og brugt, Skeer blot for Hr: Raadmandens Reigning, der svarer den anførte \Aarlige/ Skatt? hvortil Lænsmand og Almue Svarede: At

De ej andet veed eller er bekjendt \end/ at Hr: Raadmand Weinvich som Qvalvogens Ejer er den som holder handelen der, og at omspurdte Bendt Mejer ickun er en tiener af Weinvich

1767: 34

der tager sin aarlige Løn. Velbemelte Hr: Fogden var herom Tings vidne begiærende som blev bevilget.

Restancen stoer 339 rd: 15 s: for begge Terminer blev oplæst, og af de Skyldige ujmodsagt.

Som jnted Videre eftter 3de Ganges udraab ved Retten var at bestille, Saa blev den for Skibredet ophævet.

Anno 1767 den 6 Maj blev Almindelig Sommer Sage og Skatte Ting holdet med Opdahls Skibredes Almue paa Bechervig, og Retten betjendt med eftterskrefne otte Eedsoerne Laug Rettes mænd Nafnlig, Torsten Singelstad, Halsteen og Siur Tysnes, Ole Larsen Onerim, Niels og Jacob Nesse, Rasmus Lunde og Torckel Lande i hans Stæd Mads Godøen. Overværende i Retten Fogden Hr: Kamer Raad Juel med Lænsmanden og Meenige Ting søgende Almue.

da blev Læst de Kongl: Forordninger og høje Ordres, som ved Waags Skibreede er i ProtoCollen Registeret.

Fogden igientog de Self same Qvestioner henseende Qvernerne her i Præstegieldet som ved Waags Skibreede er anført. Lænsmanden indleverede en Liste over de udj Skibredet befjndende Qverner. Qvæstionerne besvarede Almuen saaledes: at ej fleere Qverner befjndes end de som Designationen udviser, Ligesom og at ingen af de ommelte Qverner har andet brug end {kand} Ejeren kand i floms tiid, Male sit Fornødne. undtagen Sæd, Møchlestad og Fladerager Qverner, deris Ejere kand assistere Andre af Deris Naboer, naar de trenger at Male, Men disse Qverner ere andseedte som en herlighed til Gaarderne, og derfor Skatt lagt. I øvrigt Declarerede Almuen at i Skibredet befindes ej saadant Stæd, hvor almindelig Qverne Stæd \til Aars gangs Mølle/ kunde være at jndrette til Almuens Fornødenhed, jmod at Deris egne, bleve Nedlagte. Herom begiærede Fogden, Tings vidne, som blev udstæd.

Henseende Extra Skatten, saa blev Laug Retted og Almuen tilspurdt, om ej Lænsmanden har ankyndiget dem det af Hr: Fogden udstædde Ting brev, hvortil de Svarede Ja at det er dem forelæst. Des uagted jndfandt sig dog ej nogen Mand med Extra Skattens betaling, eftter Adskillig paaraab af Fogden. herom blev Rettens attest forlanged og udstæd.

Derefter blev Læst følgende Particulaire Documenter, saasom

1. Sr: Johan Dahls Skiøde paa 3 Spand Smør i Ohnerim til Jon Olsen mod 130 rd: dat: 10 April 1767.
2. Peder og Johanes Poul Søners Skiøde paa Odels Retten til 1 Løb 18 Mrk: 1 hud i Nere Beltestad til Ole Ørjesen mod 24 rd: dat: 6 Maj 1767.

1767: 34b

3. Jon Onerims Obligation til Johan Dahl paa Capital 80 rd:, jmod Pandt 3 Spand Smør i Onerim og 4 proCt: Renter datteret 10 April 1767.
4. Frue Dahls Skiøde til Hans Andersen paa 3 Spand Smør i Wee mod 75 rd: dat: 20 Oct: 1766.
5. Hans Wees Obl: til Frue Dahl paa 40 rd: dat: 10 Apr: 1767.
6. Frue Dahls Skiøde til Anders Olsen paa 3 Spand Smør i Ohnerim mod 130 rd: datteret 10 April 1767.
7. Anders Onerims Obl: paa 100 rd: til Ingemon Røraaen dat: 6 Maj 1767.
8. Ole Goltens bøxel Seddel til Ole Ingebretsen paa 1 pund 3 Mrk: Smør ¼ hud i Landeraaen dat: 6 Maj 1767.
9. Johanes Rolsems bøxel Seddel til Ole Andersen paa 2 pd: Smør i Erritzver dat: 6 Maj 1767.
10. Ole Botten med de fleres Skiøde paa ½ Løb Smør ½ hud som er gaarden Bottens Skyld til Hans Olsen mod 54 rd: dat: 7 Janu: 1767.
11. Colbeen Hillesvigs Obl: til Ole Møchlestad paa 54 rd: dat: 6 Maj 1767.
12. Ole Andersen og Johanes Hielmeland, Deris Skiøde [til ??] paa 12 Mrk:r Smør i Mæland for 18 rd: dat: 2 Martj 1767.
13. Johanes Kleppes Obl: til Johanes Tranøen paa 21 rd: dat: 6 Maj 1767.
14. Ole Larsen Tvedts Skiøde til Hans Larssen paa ½ Løb Smør ½ hud i Tvedt datteret 7 Janu: 1767.
15. Synneve Hegland med de fleres Skiøde til Ole Andersen paa 1 pd: 1 105/166 Mrk: ½ hud i Hegland mod 75 rd: 4 Mrk: 8 s: dateret 12 Febr: 1767.
16. Jacob Siursen Nesses Obl: til Knud Fladerager paa 60 rd: dat: 6 Maj 1767.

Retten bliver til i Morgen ophævet.

Anden Dagen den 7 Maj blev Retten atter sadt paa bem:te Ting stæd, og betjent med det gaars Dagen anførdte Laug Rett.

Opsadte Sager.

Lars Fladerager i Rette æskede sin fra seeniste ting udsadte Sag Contra Ole Vintzensen Fladerager med huustroe Ingeborg Torbiørns Datter Vide forige Protocoll fol: 380.
de jndstefnte Mødte icke eftter paaraab, ej heller de Laug dag Givne vidner Guroe Niels datter og Marj Jacobs Datter
Thi fremstillede Citanten Stefne Vidnerne Ole Godøen og Lars Reigsem, som ved Eed bekræftede at de for Meer end 14 dage siden haver Stefnt ej allene de paagieldende, men end og de Laug dage Vidner, de første at lide Dom saavel i Sagen i sig Self som Omckostninger og de siste under Lovens Fals maals Straf at aflegge sit Vidnes byrd i Sagen.
Citanten begiærede Sagen til næste ting udsadt henseende hoved Sagen. Og vidnerne forelagt til næste ting.

Afskediget

Da vidnerne Guroe Niels datter samt Marj Jacobs Datter som 2de Gange i Sagen Lovlig Stefnt ej endnu har villet ære Retten med Møde bliver herved i andledning af den Kongelig Allernaadigst Forordning {Mulcteret} \de Dato 3 Martj 1741 dømt at udreede sine Falsmaals bøder/ hver {paa} 10 rdr:, \hvoraf hans Kongl: Maj:ts Cassa tilfalder den halvedeel og Citanten den anden halvedeel/, Ligesom \de/ og herved til næste ting forelagt end Videre under Lovens Fals maals Straf

Deris Vidnes byrd i Sagen at aflegge, Alt saa fremt de den tiid, ej paa Andre 10 rdr: vil vorde anseet.

Berte Johans datter Reigsem med Laug værge Mads Godøen hafde til dette ting tiid og Stæd med Muntlig varsel ladet jndstefne Hans Reigsem at Taale Dom til at holde det Forliig som jmellem den jndstefnte og broder Ole Olsen paa høste tinget 1766 er Skeed betreffende 2 pd: 6 Mrk:r Smør i gaarden Reigsem. samt at anhøre Vidner og betale Processens omckostning. bemelte Stefnemaal blev oplæst.

Dereftter blev Parterne saaledes jnden Retten forEenede at jndstefnte Hans Reigsem skal beholde de 2 pd: 6 Mrk: Smør i Reigsem, og derjmod betale til broderen Ole Olsen 20 rd: frie penge, jtem betale til Ole Reigsem 4 rd: 1 Mrk: 8 s: som er udgaaet til Processens omckostning, og i øvrigt begierede dette Deris Forliig som ved haander baand jnden Retten er jndgaaet, maatte blive ved Rettens Dom Confirmeret.

Afsagt

Det af Parterne jnden Retten giorde Forliig, bør i alle dens ord Clausuler og Muncter!! (Puncter) ved Magt at Stande følgelig Lovens 5 bogs 5 Cap: 1 og 2 Art:

Nye Sager

Hans Øvre Støle hafde til dette ting tiid og Stæd Med Muntlig varsel ladet jndstefne Niels Hanssen Nedre Støle fordie at hand med Een Lorck eller Kiep [? ? ?], Derfor Dom at Lide og erstatte Processens omckostning, samt at anhøre Vidnes byrd af Moderen Marj Støle og Johanes Støle.

De jndstefnte Mødte icke efter paaraab, ej heller nogen paa hans Veigne ej heller Vidnerne.

Thi fremstoed Stefne Vidnerne Ole Godøen og Halsteen Tysnes, som ved Eed bekræftede at de for Meer end 14 dage siden haver Stefnt vedkommende, som inCaminationen ommelder.

Eragted

Den jndstefnte Niels Støle forelegges til Næste ting at møde Sagen at tilsvare, Ligesaa forelegges vidnerne Marj og Johanes Støle under Lovens Fals maal til same tiid at Møde sit vidnes byrd i Sagen at aflegge.

Hans Øwre Støle haver Stefnt Hans Nedre Støle fordie at hand over Citanten har ladet falde endeel ubeqvems ord, derfor Dom at Lide og erstatte Processens omckostning, samt at anhøre Vidnes byrd af Jacob Kongsvig og Carl Holme, hvilcke begge Møder.

For den udeblevne Hans \N:/ Støle, blev ved Stefne vidner Jacob Kongsvig og {Carl Holme} Ole Natvig afhiemlet Lovl: Stefnemaal ved Corporlig Eed.

Citanterne!! (Citanten) begiærede sine Vidner førdte

1767: 35b

1te Vidne Jacob Kongsvig aflagde Eed og provede: at næstleden Høst noged før tinget, Kom jndstefnte Hans Nedre Støle til Vidnet paa Hans Gaard Kongsvig, hvor da hos Deponenten var det Andet Vidne Carl Holme, i arbeide, hvilcken siste tilspurgte Hans Nedre Støle om De paa Støle ej kunde leve i Fred. Hans Nere Støles ærende var at faae Deponenten med sig udj en Reise, som vidnet ej hafde tiid til. Vidnet spurte den jndstefnte om det var sandt at Hans Nedre Støles Søn Niels Slog Citanten Hans Øvre Støle, hvortil jndstefnte Hans, Svarede ja. det er Sandt, hand skal blive passet bædre en anden gang, hafde ej videre at prove.

2. Vidne Carl Holme aflagde Eed og provede i et og alt med første Vidne uden forandring dog med dette tillæg, at dette Slag ickun var en begyndelse, hafde ej videre at prove.

Eragted

Hans Nedre Støle forelegges til næste ting at Møde Sagen at tilsvare.

Lars Fladerager hafde ved Skrifttlig Stefnemaal ladet jndstefne Ingeborg Fladerager med Søn Michel samt Fader Ole Fladerager, Een hver Ligesom Stefnemaalet ommelder. Det udstædde Stefnemaal blev i Rettelagt og oplæst.
Af de i Stefnemaalet Nafngivne Vidner mødte icke Steen Fladerager med huustroe samt Ole Fladerager.
Citanten begiærede de Mødende Vidner fremkaldet til Examen og Eeds aflæg.
For de udeblevne vidner blev af Stefne vidnerne Ole Godøen Ligesom Lars Reigsem afhiemlet Lovlig Stefnemaal, Ligesom og for de jndstefnte Parter, alt under Corporlig Eed. Stefne vidnerne Declarerede dernæst under forige Eeds Kraft at den tiid de Stefnede Mickel Fladerager Svarede hand at hand stoed paa sit arbeide, og giorde som hand blev befallet, mens hvad befaling det var udlod ej Mickel sig med.
1te Vidne Ole Holme aflagde Eed og provede at næstleden Høst 14 dage for Juul arriverede dette paa gaarden Fladerager, hvor Deponenten var udj Arbeide hos Lars Fladerager: At Lars Fladeragers Søn af Nafn Niels Kom Kiørende med et Læs Veed, hvor paa jndstefnte Mickel Fladerager Kom til Niels og vilde ligesom forbyde ham at legge Vedden der hand vilde. derpaa blev de adskilt og Niels gick atter eftter 1 Læs Veed, og da hand kom atter med et Andet Læs, hvor Mickel da i en buske tog sin haand, og vilde paa nye Forbyde ham, Niels

1767: 36

tog Dito buske paa en anden Siide, og blev lagt der da hvor Niels vilde have den. strax dereftter løb Mickel fra Niels op paa en backe, Ole Fladerager som først tiltalede Niels for ej at legge Veehden der, blev tiltalt af Lars Fladeragers Qvinde at hand ej Maatte yppe nogen Synd, i hendes Mands fraværelse. Vidnet gick jnd i Stuen hvor hand Arbeidede, hørdte da at Mickel og Lars\es/ Qvinde Kom i Skienderie, blev og fortalgt af et Larses barn at hand Neml: Mickel blev af Gurj tiltalt disse ord: har jeg forskyldt at du skal giøre af med Mig som et beest med en øx. Larses datter Britta stom!! (som) stoed i vinduet og saae ud, hvor vidnet sad i Stuen og gav sig med disse ord, Gud bædre Mig nu giør hand ondt i Dag. Vidnet hafde ej Videre at prove uden dette: at Steen Fladerager fortalgte vidnet dette at Michel sagde til Larsses Kone, Gaar du icke bort, skal jeg Giøre ildt, eller ondt. Denne Gierning Skeede ude paa Gaarden.
2. Vidne Berte Fladerager aflagde Eed og provede: at den af forige vidne omvundne tiid, hørdte Deponentjnden ej allene at jndstefnte Mickel Fladerager Kalde Gurj Fladerager, en tyv, men end og udlod sig med disse ord at dersom Gurj ej gick fra ham skulle hand Slaae hende i hiel som en Hund, hun saae og tillige at Mickel med begge hænder holdt en øx i haanden paa hvilcken hand viiste Skarpen til hende og holdt den over Hovedet, paa tilspørgende Declarerede Vidnet at det en Alen ohngefehrlig var jmellem Mickel og Gurj da den første holdt øxen over hovedet. Vidnet Stoed i Stue Vinduet og saae det, samt sagde alt til første Vidne hvad hun saae. hafde ej videre at prove.
1te Vidne Declarerede og under forige Eeds Kraft at hand omvundne tiid hørdte at Mickel kaldte Larses Qvinde Gurj for en tyv.
3.!! Vidne Lars Reigsem aflagde Eed og Provede at den tiid hand tjente paa Fladerager hos Ingeborg, saae hand ofte at Larses børn hafde sin gang hos Ingeborg og saae at naar det undertiden saa skeede at Larses huustroe Kom og raabte paa Stif Børnene, blev de af Ingeborg udladt at gaae tilbage af en anden dør end den de Kom jnd, hafde ej Videre som kunde ansees til Sagens oplysning at prove.
4. Vidne Joen Leithe aflagde Eed og provede inted til Sagens oplysning.

Citanten begiærede Sagen udsadt til næste ting og vedkomende forelagt.

Eragted!

Sagen udsadt til Næste ting, de indstefnte Sagvoldere \bliver/ Sagen at tilsvare for saa vidt den Een hver paagielder Ligesom og Vidnerne paalegges under Lovens

1767: 36b

Falsmaals Straf at Møde neml: Steen Fladerager med huustroe og Ole Fladerager.

Lænsmanden Mads Godøen hafde til dette ting tiid og Stæd med Skriftlig Stefnemaal Ladet jndstefne Christie Rolseide med Mand Johanes Rolseide for Eendeel over Citanten faldne ord med meere som Stefnemaalet, ommelder hvilket blev i Rettelagt og oplæst.

De jndstefnte Mødte icke eftter paaraab, ej heller nogen paa Deris Veigne,

thi fremstillede Citanten Stefne vidnerne Ole Godøen og Lars Reigsem som ved Eed bekræftede at de for Meer end 14 dage siden haver Stefnt Christie og Johanes Rolseim, Ligesom Stefnemaalet ommelder.

Citanten begiærede Sagen til næste ting udsadt.

Eragted

den forlangte Anstand accorderes, og forelegges de jndstefnte at Møde Sagen at tilsvare.

Størck Opdahl hafde til dette ting med Skriftlig Stefnemaal ladet jndstefne sin Fader broder Ole Mickelsen Opdahl for Slagsmaal med Videre efter Stefnemaalets Formeld under 12te April 1767, som blev i Rettelagt og oplæst.

Den jndstefnte Ole Opdahl mødte icke for Retten ej heller nogen paa hans Veigne. af Vidnerne mødte ej fleere end Anders og Jacob Opdahl,

thi fremstillede Citanten Stefne vidnerne Ole Godøen og Lars Reigsem som ved Eed forklarede at de for Meer end 14 Dage siden haver Stefnt Ole Opdahl Ligesom inCaminationen, ommelder, Ligesom og de udeblevne Vidner.

1te Vidne Anders Opdahl aflagde Eed og provede: at næstleden Vaar i Martj Maaned 1 dag da Citanten Kiørte Eendeel Møg ud paa sine agre, Kom Citanten ned til Deponenten og becklagede sig at være ligesom overfaldet af sin Fader broder med Slag, ja sagde og tillige foreviiste Deponenten sit ansigt som saaledes var tilreed at paa begge sider over øynene Randt blod af Størk Opdahls pande og at Panden paa et Stæd var haaven, hvilket var saa højt som et barns haand, derpaa Forlod Vidnet Citanten som gick hiem, noged dereftter kom Deponenten ud i gaarden mødte da Citantens Huustroe som bad Deponenten om at hand ville Kom/m/e ind i Deris Stue, hvilket Vidnet og Lovede, Mens forjnden saa skeede, Kom jndstefnte Ole Opdahl ham I Møde, hvilken Deponenten tiltalede med disse ord: Gud bevare Mig, hvad Huus her holdes, Mig Syntes det at være bædre at de Levede i fred {end} Hvortil Ole Opdahl sagde og Svarede. Nu seer Du Anders, at De vil tage den Ager fra Mig, som Jeg har haft. derpaa

1767: 37

Kom Størch Opdahl gaaende og hafde en afslagen Stock i Haanden, sagde til Vidnet disse ord: Anders er icke det en Fader broder jeg har, med denne Stock har hand slaget mig saa med, at same er gaaed i Sønder. Ole Declarerede derpaa, Slog icke du Størck mig først under. hafde ej videre at prove.

2. Vidne Jacob Opdahl aflagde Eed og provede at den omprovede Dag Kom {Vidnet} Størck Opdahl jnd i Deponentens Stue, og sagde, Her Kand de see hvorledes at Min Fader broder Ole Opdahl har slaget Mig. Vidnet forcklarede at blodet Randt af Størcks pande need

over ansigted, Ligesom og at Størck Opdahls Pande var ganske ophaavnet hafde ej Videre at prove.
Citanten begiærede Sagen til næste ting udsadt.

Eragted

jndstefnte Ole Opdahl forelegges til næste ting at Møde, Sagen at tilsvare, Ligesaa gives de Lovlig Stefnte men Absente vidner Dordi Johans Datter Opdahl, Mickel Olsen Opdahl og Karj Johans datter Schorpetvedt, Laug dag til næste ting at Møde alt under Lovens bydende Falsmaal, Deris Vidnes byrd i Sagen at aflegge.

Fogden Hr: Kammer Raad Juel tilspurgte Lænsmand med Laug Rett og Almue Om Encken Johanne Neshavn har \haft/ anden Næring og brug paa Giæst giver Stædet Neshavn, end at holde Forphlegnings Vahrer for Reisende? Hvortil de Svarede at Dennem aldeeles ej er beckjendt, at Johanne Neshafn paa Neshafn har holdt eller haft anden Næring og brug end at holde Forplegnings vahrer for Reisende. Herom Fogden begiærede Tings vidne som blev bevilget.

Derefter Læst
Hans Reigsems udstædde Vilckaars Contract til Moderen Berthe Jans Datter. dat: 7 Maj 1767.

Restancen Stoer 924 rd: 4 s: blev oplæst og ujmodsagt

hvorpaa for Skibredet Retten blev ophævet.

Anno 1767 den 9 Maj blev almindelig Somer ting holdet med Ous Skibredes Almue paa Haavig og Retten betjent med efterskrefne otte Eedsorne Laug Rettes Mænd Nafnlig Jon Haavig, Hans Aase, Nichlas Hatvig, Hans Lundervig, Anders Tomre, Niels Vindenes, Torbiørn Henanger og Engel Haavig. Overværende i Retten Stædets Foged Hr: Kamer Raad Juel med Lænsmand og Meenige Ting søgende Almue.

Da Allerunderdanigst Læst de Kongelige Forordninger og Høj øvrigheds ordre som paa forige Tinge ere Læste og i denne Protocoll extraherede.

dereftter Læst følgende Particulaire Documenter
1te Hr: Consistorial Raad Gelmeidens bøxel [Seddel] til Lars Andersen paa 9 Mrk: Smør i Servold. datteret 5 Julj 1766.
2. Proustjnde Legangers dito paa 3 Spand Smør i Lepsøen til Ingebret Ingebretsen dat: 15 April 1767.
3. ditos bøxel Seddel til Lars Andersen paa ½ Løb i Servold Datteret 11 Decembris Ao: 1765.

1767: 37b

4. Skifttebrev eftter Niels Nielsen Rolsvog, hvorefter Sterfboets Jordegods i Rolsvog er Udlagt som Pandte bogen udviser. dat: 12 Januarj 1767.

Knud Nordvig anmeldte jnden Retten at i Samnanger Sogn findes et Qvinde Menniske af Nafn Anna Johans datter, som med den Spedalske Sygdom er behefted, Ligesom og at hun

jnted er ejende. I den andledning blev Lænsmand med Laug Rett og Almuen tilspurdt om Dennem henseende dette Menniskes Omstændigheder er beckjendt, hvortil de Svarede: at det dessverre alt formeged er beckjendt at bemelte Anna Johans Datter er med den Spedalske Sygdom behefted, og at hun ej er ejende det minste til sin jndlemelse i Hospitalet. herom blev begiæt!! (begiært) Tings vidne fra Retten, som blev bevilget.

Fogden Hr: Kamer Raad Juel igientog sine Qvestioner, som til forige Skibreders Almue Skeed er, henseende til Qverner eller Mølle Stæder her i Skibredet, hvorover af Lænsmand blev indleveret en Liste over alle de Qverner som fjndes? hvortil Almuen Svarede 1te At herudj Skibredet ej findes flere {Sauger} Qverner og Møller, end som paa den oplæste Liste er anført, Ligesom jngen Anden beskaffenhed haves dermed end som anførdt er, og om en eller Anden Qvern kand være af den beskaffenhed at den kunde Male uden for sit brug, saa vil det falde Almuen for besværligt at Søge derhen baade henseende de Lange Veje, som Meen Iis høstens og Vinterens tiid. I øvrigt findes jnted Stæd som en Almindelig Mølle kunde opsettes. Og er de omrørte Qverner Anseed tilforn som en herlighed under Gaardene som er derfor blant andet Skatt lagt.

Fogden Giorde paaKrav om Extra Skatten saa vel om Restancen deraf, som jndeværende Aar, Men med betaling, jndfandt sig ej Meere end en Mand af nafn Anders Koldahl. Almuen tilstoed paa tilspørgende at Hr: Fogdens Ting brev er af Lænsmanden dem beckjendtgiordt om Extra Skattens betaling. herom blev Rettens Attest udstæd.

Derefter blev udraabt om Nogen hafde Videre ved tinget at forrette enten henseende Sager eller Viidere hvortil ingen Meldte sig.

Men som Ting for Ous Skibrede paa Manddag og er beramet, saa bliver Retten til den tiid udsadt.

Manddagen den 11 Maj blev Retten atter sadt paa bemelte Ting stæd og betjent med det anførte Laug Retten!!

da Restancen blev oplæst Stoer 331 rd: 1 Mrk: 5 s: hvilcken blev ujmodsagt,

og hvorpaa Retten for Skibredet blev ophævet.

1767: 38

Anno 1767 den 11 Maj blev Almindelig Sommer ting holdet med Strandvigs Skibredes Almue paa Haavig, og Retten betjent med eftterskrefne otte Eedsorne Laug Rettes Mænd Nafnlig Jon og Engel Haavig, Hans Aase, Anders Tomre, Niels Windenes, Engel Marchus, Samuel Sanddahl, og Torbiørn Henanger. Overværende i Retten Stædets Foged Hr: Kamer Raad Juel med Lænsmanden og Meenige Ting søgende Almue.

Hvornæst Allerunderdanigst og hørsomst blev Læst de Kongel: Forordninger og høj øvrigheds ordres som paa forige Tinge ere Læste og i dene Protocol extraherede.

Fogden Hr: Kammer Raad Juel igientog sin Qvestion som til forige Skibreders Almue skeed er, henseende til Qverner eller Mølle stæder her i Skibredet, hvor over Af Lænsmand blev

jndleveret en Liste over alle Qverner som findes? hvortil Almuen Svarede: 1te at herudj Skibredet ej findes flere Sauger!! (Qverner) end som paa den oplæste Liste er anført, Ligesom at ingen anden beskaffenhed haves der med end som anførdt er. og om en eller anden Qvern kand være af den beskaffenhed at den kunde Male uden for sit eged brug, saa vil det falde Almuen for besværligt at søge derhen baade henseende Lange Veje, som Meen Iis høstens og Vinterens tiid. i øvrigt findes jnted saadant Stæd som en almindelig Mølle kunde opsettes. I øvrigt blev herom Tings vidne udstæd.

Fogden Giorde paaKrav om extra Skatten, da Lænsmanden Declarerede, hvilcket Almuen tilstoed, at have giort paakrav om extra Skatten til Tinget eftter det oplæste og udstedde Ting brev, Nogle faa indfandt sig med deris Restance deraf for afvigte Aar, Mens ingen for jndeværende Aar. herom blev forlanget Rettens attest.

Niels Tvedtenes fremkom for Retten for Marthe Anders Datter af Bergen og lod Lyse sin Odel og penge Mangel til det brug udj Gaarden Tomre som bruges af Brynild Andersen med Declaration at saa snart penge Kand erholdes, agter hun godset at indløse. Udbad i øvrigt sig herom Rettens attest, som blev bevilget.

Gitle Torchelsen Boelstad fremckom for Retten og lod Lyse sin Odels og penge Mangel til det brug udi Gaarden Øvre Bolstad som ejes bruges og beboes af Lars Guttormsen med Declaration at saa snart penge Kand erholdes agter hand Dito Gods at jndløse. udbad her om Rettens attest, som blev bevilget.

Som jnted til Publication fremckom og Fogden med Skatternes {Op}hævelse giorde anfang blev Retten til i Morgen ophævet.

1767: 38b

Anden Dagen den 12 Maj blev Retten atter sadt paa bemelte Tingstæd, og betjendt d..g(?) med det i gaar anførte Laug Rett.

Dereftter Læst følgende Documenter

1te Niels Tvedt med fleres Skiøde til Engel Johansen paa 2 pd: 13 ½ Mrk: Smør i Store Ballesem mod 123 rd: dat: 12 Febr: 1767.

2. Jon Sundfiord med de fleres Skiøde til Steen Steensen paa 1 pd: 9 ½ Mrk: i Houge mod 58 rd: 2 Mrk: dat: 8 Febr: 1767.

3. Ole Andersen Nordtveds Skiøde til Ole Hansen paa 1 pd: 3 Mrk: Smør 3/8 hud i Hiertager mod 80 rd: dat: 7 Janu: 1767.

4. Hans Hiertnes med fleres Skiøde til Christie Engels datter paa 1 pd: 21 7/16 Mrk: Smør 1/6 hud i Nordtvedt mod 29 rd: 4 Mrk: 8 s: dat: 11 Maj 1767.

5. Thomes Larssen Gierevigs Skiøde til Wintzens Larsen paa 1 ½ Løb Smør i Opsahl mod 20 rd: dat. 13de Octbr: 1766.

6. Hans Windenesses Skiøde til Jon Olsen paa 1 pd: 3 Mrk: Smør ½ g:skind i Tuft til Jon Olsen mod 60 rd: dat: 7de Januarj 1767.

7. Johanes Selsvolds Skiøde paa 18 Mrk: Smør ¼ hud ½ g:skd: til Steen Hansen mod 148 rd: 14 s: dat: 8 Febr: 1767.

8. Hans Hansen Giøens udstædde Obl: til Johanes Neernes Læst til Mortification som betalt.

9. Hans Giøens Skiøde til Sønen Jan Hansen paa ½ Løb Smør i Giøen mod 100 rd: dat: 12 Febr: 1767.
10. Jan Hanssen Giøens Obl: til Jan Berhovde paa 80 rd: dat: 11 Maj 1767.
13.!! Ole Hiertagers Obl: til Hans Biøndahl paa 80 rd: dat: 11 Maj 1767.
14. Jon Olsen Tuftes Obl: til Haldor Leigland paa 60 rd: dateret 11 Maj 1767.
13.!! Contract mellem Sørtvedt, Store og Lille Baartvedt samt Kleppes opsidere. dat: 11 Maj 1767.
14. Niels Simensens Skiøde til Hans Engelsen paa Odels Retten til 1 pd: 18 Mrk: Smør mod 41 rd: 3 Mrk: 8 s: dat: 11 Maj 1767.
15. Hans Hansen Giøens Obl: til Johanes Linge paa 77 rd: 3 Mrk: 8 s: dat: 11 Maj 1767.
16. Svercke Hiertnesses bøxel Seddel til Tosten Svendsen paa 1 Løb 6 Mrk:r Smør i gaarden Revne. dateret d: 14 April 1767.
17. Læst til Mortification Villum Hatletvedts Obl: til Guro Femanger og Hans Hiertnes paa 190 rd: som betalt.
18. Johanes Selsvolds Obligation udstæd til Sverche Hiertnes paa 129 rd: 3 Mrk: derpaa betalt 64 rd: 4 Mrk: 8 s: dateret (ope rum)
19. Læst til Mortification Ole Røes udgivne Obl: til Hans Echelands Moder stoer 20 rd: som er betalt eftter Qvittering.

Fogden i Rette æskede den fra seeniste ting udsadte Sag Contra Anders Gundersen med huustroe Fortiilig Samen Leje betreffende.
den jndstefnte Mødte for Retten og tilstoed Lovlig Stefnemaal, Ligesom og at hand Someren 1765!! hafde brøllup og Juulen 1766!! fick hans huustroe Barn.
Fogden paastoed Dom.
Anders Tomre paastoed at være befriet.

Afsagt

indstefnte Anders Gundersen Tomre, bør følgelig Loven betale til Hr: Fogden som Justitiens Actor udj Fortilig Samen Lejes bøder hand 2 rd: 1 Mrk: 8 s: og Hun 1 rd: 12 s:, jtem udj Stefnepenge 2 Mrk: 4 s: til Stefne vidnerne 15 Dage eftter denne Doms Lovlige Forckyndelse under Adferd eftter Loven.

Sr: Didrich Anderssen fra Bergen hafde

1767: 39

til dette ting tiid og Stæd med Muntlig varsel ladet jndstefne Engel Berlandstvedt for Skyldig værende 13 rd: 3 Mrk: 11 s: derfor Dom at Lide og erstatte Processens omckostning.
den jndstefnte Mødte icke eftter paaraab, ej heller nogen paa hans Veigne
thi fremstoed Stefne Vidnerne Ole og Berge Røe som ved Eed bekræftede at de for 14 Dage siden haver Stefnt den paaGieldende som inCaminationen ommelder.

Eragted

den Lovlig Stefnte Mens udeblevne Engel Berlandstvedt forelegges til Næste ting at Møde Sagen at tilsvare.

Abraham Aarre i Rette æskede sin fra seeniste ting udsadte Sag Contra Hans Kilen en Leje Koe betreffende.
Hans Kilen mødte icke, men paa hans Veigne var tilstæde broderen Omund Eide. som vedtog Lovlig Varsel.

Abraham Aarre til kjende gav at have Stefnt til Vidner i Sagen jtem Hans Kiilen same at paahøre. Nemlig Lars Boelstad og Torckel Kiilen, samt Ole Nielsen Hougen og Ole Joensen Aarre.

Omund Eide tilstoed at Hans Kiilen er Stefnt disse vidner at paahøre.

1te Vidne Lars Boelstad aflagde Eed og provede at hand hørdte af forige Kircke Ejer Wintzens Kiilen at hand Lovede at den af Jorna Aarre givne Koe til Haalandsdahls Kircke, for hendes Mands begravelse, Skulle være paa Leje hos hende, saa lenge hun ville. hafde ej videre at prove.

2. Vidne Ole Nielsen Hougen aflagde Eed og provede: at for 2 Aar ohngefehrlig siden var vidnet beordret at Rejse til Abraham Aarre for at afkræve ham 5 aars Leje af en Kircke Koe. hvortil Abraham Aarre svarede at hand ej vil betale Meere end Leje for de 2de aar, men for de øvrige vil hand ej betale før end hand forspørger sig, siden i bøigden har været den skick at hvoe der ynger en Koe, faar de 3de første Aar frie uden Leje, hafde ej videre at prove.

3. Vidne Ole Joensen Aarre aflagde Eed og provede ligesom 2. vidne uden forandring.

Procurator Giøen som paa Citantens veigne mødte, lod tilføre, at hand [var] fornøden at begiære Anstand i Sagen, for at faae Lovlig jndstefnt den udeblevne vidne Torckel Kiilen til Næste ting, hvornæst hand begiærede Laug dag for dito vidne, saa vilde hand da til den tiid fremckome med sit paastand til videre Forsvar udj Retten.

Omund Kiilen paa sin broders Veigne begiærede Dom i Sagen, og bad Retten tage i betragtning at Citanten har benøtted sig af 2de sine Stif Søner til Vidne i Sagen. og dereftter paastoed Dom med Refusion til Processens omckostninger.

Ole og Berje Røe afhiemlede ved Eed at de for Meer end 14 dage siden haver Stefnt Torckel Kilen til denne tiid som vidne i Sagen.

Eragted

det Lovlig Stefnte Vidne Torckel Kilen foreleges til næste ting under Lovens Falsmaal at møde sit vidnes byrd i Sagen at aflegge. til hvilcken tiid Abraham Aarre

1767: 39b

Paalegges som den siste gang at Procedere Sagen til Doms.

For Retten fremckom Engel Giøen, og gav til kjende at udj Skibredet befindes et Spedalsk Qvinde Menniske af Nafn Ingeborg Lars Datter Botten under Holdhuus, som ej til jndlemelsen i Hospitalet er ejende, og til den Ende tilspurgte Lænsmand med Laug Rett og Almue om dette Andragende ej saaledes forholder sig Rigtig? hvortil Lænsmand med Laug Rett og Almue svarede at bemelte Ingeborg Lars datter Botten er ej Allene med den Spedalske Sygdom behefted, men er og aldeles jnted ejende til sin jndlemelse. Udbad herom tings vidne som blev bevilget.

Restancen Stoer 373 rd: 3 Mrk: 8 s: blev for Skibredet oplæst og af Alle ujmodsagt.

Retten blev derpaa for Skibredet ophævet.

Anno 1767 d: 14 Maj blev Almindelig Somer ting holden med Strandebarms Skibredes Almue paa Waage og betjent med eftterskr: 8te Eedsoerne Laug Rettes Mænd Nafnl: Anders Kierevig, Helje Traae, Anders Svindland, Knud Neernes, Knud Bertun, Ole Berge, Ole Schogesahl og Peder Traae. Overværende i Retten Stædets Foged Hr: Kamer Raad [Juel] med Lænsmanden Hans Andersen Waage med Meenige Ting søgende Almue.

Fogden igientog sine Qvestioner henseende Qverner og Møller som ved Waags Skibredes Ting er anført, hvorda Almuen, eftter at en Liste fra Lænsmanden over Qvernerne var i Rette leveret Svarede. 1te at ej fleere Qverner fjndes i Skibredet end de som paa den oplæste Liste er anført, \Ligesom/ og at af samme ej findes fleere end Øyerhoufns og Sunddahls Qverner, som vil kunde være Aar Gangs Møller, Mens derved er den uLejlighed at ingen kand Kome dertil Høstens og Vinters tiid, formedelst Meen Iis saa at i fald de Mindre flom Qverner, skulle afskaffes, blev i Skibredet en Almindelig Mangel hos Folck paa Føde og underholdning. og 2det At i Skibredet fjndes jnted Stæd hvor en Aar Gangs Mølle kunde jndrettes. herom blev Forlanget Rettens attest som blev bevilget.

Dereftter publicerede følgende Documenter, saasom
1te Anders Hellelands Skiøde paa ½ Løb Smør i Nedre Brue mod 125 rd: 3 Mrk: til Hans Pedersen dateret 11 Maj 1767.
2. Jaen Mariagers bøxel Seddel til Peder Baarsen paa 1 Løb Smør 1 hud i gaarden Ohme. dat: 15 Nov: 1766.
3. Christian Lerches Dahls Transport Obligation Stoer 150 rd: til sine brødre Hening Friman og Johan Koren Dahl, udgivet af Hr: Capitaine Tausan. datteret 1te Martj 1767.
4. Marthe Gitles datter Ness med Laug værge Hans Waages Skiøde paa 1 pd: 10 1/5 Mrk: Smør 5/16 hud jtem den halve Ness Saug alt for 147 rd: datteret 9 Januarj 1767.
5. Sivert Sivertsens udgivne Contract om Føde Raad af Aase til Knud Knudsen og Huustroe datteret 14 Maj 1767.

1767: 40

6. Hans Furhovdes Obligation til Gitle Giertsen Mundem paa Capital 91 rd: 3 Mrk: 10 s: jmod Pandt 2 pd: 6 Mrk: Smør i Furhovde, jtem [?] Kiør 6 Souver og 6 gieder. dat: 14 Maj 1767.

Retten bliver til paa Mandag d: 15 Maj opsadt.

da Læst
1te til Mortification Baar Jensen Tvedtes udgivne Obligation til Lænsmand Hans Waage paa 110 rd: dateret 19 Oct: 1741. som ved en Nye Obligation er i Kraft fastsadt.
2. Baar Jensen Tvedts udstædde Obligation til Hans Waage paa 120 rd: datteret 16 Maj 1767.
3de Engel Tvedts Vilkaars brev til Schviger Fader Erich Tvedt og huustroe dat: 14 Maj 1767.
3.!! Johanes Linges Skiøde paa 2 pd: 11 1/6 Mrk: Smør i Neernes til Knud Knudsen mod 136 rd: 3 Mrk: dat: 14 Janu: 1767.

Ole Monsen Schogesahl hafde til dette ting tiid og Stæd med Muntlig varsel til et Lov Skicket Tings vidnes erholdelse jndstefnt Bonde Manden Engel Torjelsen Brathuus fordie at Eendeel af hans Faars beester, som befengt af en uReen Syge har besmitted Comparentens Faar, som skal være derved blevet døde. Om alt at anhøre vidnes byrd af Johanes Brue, Hans Brue og Ole Berge.
Den jndstefnte Engel Brathuus Møtte icke eftter paaraab ej heller nogen paa hans Veigne eftter.!!
Vidnerne Mødte alle. For hvem Eedens Forcklaring af Lov Bogen blev forelæst med Formaning til Sandheds udsigende.

1te Vidne Johanes Brue aflagde Eed og provede at næstleden Høst ved Michaelj tiider blev vidnet af Ole Schogesahl forlanget at Kome til ham paa Schogesahl for at besee 4 bucks beester som da stoed jnde, saa at de 3de var Skabbede under bugen saaledes som var usædvanlig, mens hvem same bucker tilhørdte veed vidnet icke. hafde ej videre at prove.
2. Vidne Hans Brue aflagde Eed og provede Ligesom 1te Vidne med tillæg at af de omvundne 4 bucker, tilhørdte Engel Brathuus Een, fra Tvedte 1 do: og de Andre tilhørdte andre Folck i Haalands dahlen.
3. Ole Berge aflagde Eed og provede at Vidnet Een Dag før Kyndels misse afvigte Aar Kom gaaende forbie Schogesahl, blev da af Ole Schogesahl forlanget at beesee endeel bucker som vare hos ham inde staaende, hvoraf hand saae tvende vare Syge saaledes at de var Skabbede under bugen Men hvem som dito bucker ejede, veed vidnet icke. hafde ej viidere at prove.
De i Sagen brugte Stefne vidner forcklarede under forige Eeds Afkraft at da de Stefnede Engel Brathuus Declarerede hand først at hand ej kunde fragaae joe at hans bucker joe var Skurvet den tiid de blev opsadt i Fieldet. 2det At af de bucker som var paa Schogesahl ejede hand ickun Een, hans Fader en og 1 paa Tvedte og den Anden tilhørte paa Femanger. 3de At hand paa tilspørgende svarede ej at kunde oprette Ole Schogesahl hans Skade, fordie hand ej viiste hvad enten Oles Gieder søgte hans beester, eller

1767: 40b

hans bucker dito Gieder. hafde ej Videre at prove.
Ole Schogesahl begiærede det passerede sig beskreven meddeelt, som blev bevilget.

Anders Svindland hafde til dette Ting, tiid og Stæd med Muntlig varsel ladet jndstefne sin Naboe Peder Svindland, fordie at hand afvigte aar har Opkiørt hans bøe medens hand pløjede sine Agre jtem fordie Peder har beskyldt Anders fordie at hand eller Kone skal have stucket Peders Hund. Derfor Dom at Liide og erstatte Processens omkostning samt at anhøre Vidnes byrd af Torbiørn Jacobsen Hiertnes, Lars Knudsen. til Slutning Declarerede Anders Svindland at hand og har Stefnt Peder fordie hand har beskyld ham fordie at hand bruger Nidings verck med hans Creature. Jtem fordie at Peder har beskyldt ham for en Snad og en Løgnere.
jndstefnte Peder Svindland mødte for Retten og tilstoed at være Lovlig Stefnt, Ligesom inCaminationen ommelder. disligeste Declarerede hand at have Stefnt Anders Contra fordie at hand skal have Slaget Peders beester med Svøber, jtem for at hand og den tiid har ligesaa opkiørt hans Eng ved Agerens oppløjning. Derfor Dom at Lide og erstatte Processens omckostning med Videre jtem at anhøre vidnes byrd af Lars Knudsen og Ingeborg Nielsdatter. og Endelig at de har Skieldt ham ud.
Anders Svindland tilstoed at være her til Lovlig Stefnt undtagen Skields ordene.
Stefne vidnerne Declarerede ej at have Stefnt paa det siste af Peder tilførte, altsaa frafaldt Peder same til næste ting.
i Stæden for Anders Svindland som Laug Rett, blev udnefnt Erich Aachre.
1te Vidne Torbiørn Jacobsen aflagde Eed og provede at næstleden Vaar, hørdte vidnet af Peder Svindland en dag, Kaldte Citanten en Snad og sagde at forgangen høst hafde Anders taget alt hans fra ham, hand tager og Konen hiemmer, dernæst beskyldte og Anders for at hand hafde stucket hunden, og sagde derpaa at hand ei veed hvad enten Anders fick tyck eller smal Kurv deraf. og Endelig at Peder paa Anders tilspørgende, svarede at Anders kand ej true ham til at giøre andet end det hand vil. Ligesom og svarede paa tilspørgende at det ord Snad betyder i blant dem en tyv, hafde ej videre at prove. uden hand har og hørt at Peder

kaldte ham en Løgner, og at Anders skulle holde sine tyve Fingre, hvilket alt blev talt afvigte høst.
2. Vidne Lars Knudsen aflagde Eed og provede Ligesom 1te Vidne dog med tilleg at Peder sagde, jeg veed icke hvad enten du fick blød eller tør Kurv af Hunden du Stack i gaar, hafde ej videre at prove, end Peder sagde til Anders at hand var en Snad og Løgner. Vidnet vandt inted til oplysning henseende Peders Stefnemaal. Mens dette Vidne tillige med forige Vidne forcklarede at de

1767: 41

ofte har hørdt at Anders ofte har bedet sine Børn vare sig for ej at slage Peders beester.
3. Vidne Ingeborg Niels datter aflagde [Eed] og provede at næstleden Foraar da vidnet med sin huusbonde Peder stoed paa en Ager og pløjede hørdte vidnet at Peders Hun!! (Hund) Skreg ynckelig tvende Gange, Mens hvem der same forAarsagede, viste hun icke, saae ej Altsaa enten Anders eller Kone Giorde hunden noget hafde ej videre at prove.
Citanten begiærede Stefne Vidnerne fremckaldet for under Eed at forcklare hvad ord der faldt af Peder om Anders.
derpaa fremckom Helje og Peder Traae som ved Eed beckræfttede at Peder den tiid de Stefnede ham, Kaldte Anders en Snad.
Citanten begiærede Dom.
Peder Svindland begiærede Sagen til Næste ting udsadt paa Grund af at faae Sagen begiægnet med Continuations Stefnemaal og faae flere vidner ført neml: Christie Omunds datter \Øfsthuus/ og Omund Nielsen Traae.

Eragted

Den forlangte anstand bliver herved indvilget og haver Peder Svindland til første tinget at jndstefne de paaberaabte Vidner.
Eftter at eragtningen Skeede blev Parterne Forliigte.

Restancen stoer (ope rum) blev oplæst og ujmodsagt.

Derpaa Læst
1te Hans Waages Skiøde til Frøcken Karen Butler paa 1 Løb 1 hud i Kysnes mod 516 rd: dat: 4 Martj 1767.
2. Johan Dahls bøxel Seddel til Heine Andersen Bache paa ½ Løb Smør i Bache dateret 12 April 1767.
3. Skifdebr: paa Neernes hvoreftter Jordegodset i Neernes er Udlagt som Pandte bogen udviser. datteret 11 Oct: 1766 og 23 Janu: 1767.
4. Skiftebr: eftter Elj Niels Datter Grøning, hvoreftter jordegodset i Grøning er Udlagt som Pandte bogen udviser dat: 3 Febr: 1767.
5. Skiftebr: paa Store Fosse eftter Omund Sverckesen dat: 7 Janu: 1767.
6. Skiftebr: eftter Knud Netteland dateret 12 Febr: 1767.
7. Skiftebr: eftter Frue Butler dat: 4 Martj 1767.
8. Frøcken Karen Butlers Obl: til Hans Waage paa 516 rd: jmod Pandt 1 Løb 1 hud i Kysnes dat: 4 Martj 1767.

Anno 1767 d: 16 Maj blev Almindelig Somer ting holden med Qvindherets Skibredes Almue paa Waage og betjent med det for Strandebarms Skibrede anførte Laug Rett

da Allerunderdanigst og hørsomst Læst de Kongelige Forordninger og høj øvrigheds Ordres som forige tinge ere Læste og i denne Protocoll extraherede.

derpaa læst
Msr: Christian Dahls Transport Obl: paa 200 rd: af Lars Bielland udstæd til sine brødre Jan og Hening Dahl, som derved bliver ejer i hoved Obl: for 100 rd: dat: 28 Febr: 1767.

Fogden igientog sin[e] Qvestioner henseende Qverner og Møller her udj Skibredet, blev indleveret en Liste af Lænsmand og Almue derover forfatted, og hvorpaa Almuens Svar faldt som ved Waags ting er Andførdt.

Lars Monsen Kleppe af Opdahls Sogn Lod jnden Retten Lyse sin Odel og penge Mangel til 1 ½ Løb Smør ½ huud udj gaarden Røsseland, som bruges af Jon Torgersen og Mons Bergesen Røsseland, med Declaration at saasnart penge kand erholdes agter hand ved sine Myndige Aars tiltrædelse at jndløse Ditto

1767: 41b

Gods fra Ejerne. Udbad herom Rettens attest som blev bevilget.

Jens Biørnebølle fremckom for Retten og lod Lyse sin Odel og penge Mangel for Sønen Lars Jenssen til gaarden Biørnebølle af Qvindherrets Skibreede, med Declaration at bemelte Lars Jenssen agter dito gaard fra Ejeren Lars Larsen, saa snart hand komer til sine Myndige Aar og penge kand faaes, udbad herom Rettens attest, som blev bevilget.

Som jnted Videre til Publication fremckom saa blev Sagerne foretaged som til Tinge er indstefnt.

Jon Ludvigsen Møchlebust, Thor Thorsen Stueland og Lars Pedersen Leite tilkjende Gav at de med Skriftlig Stefnemaal har Ladet indkaldet Ole Gundersen for Eendeel ærrørige ord med Videre efter Stefnemaalets Formeld under 10 April 1767 som blev oplæst.
jndstefnte Gunder Olsen!! (Ole Gundersen) Mødte for Retten og tilstoed at være Lovlig Stefnt Ligesom det i Rettelagde Stefnemaal ommelder. Indleverede der paa sit indlæg i Sagen.
Citanterne begiærede sine Vidner fremkaldet til examen og Eeds Aflæg.
1te Vidne Ole Olsen Røsseland aflagde Eed og provede: At næstleden Vaar før Vaar vinden var Vidnet tilligemed Lars Ericksen forsamlet paa Lille Møchlebust, saae da at jndstefnte Ole Gundersen uden for Jon Ludvigsens Løe Dør med en Spae Skrev eller Skrabet 2de Linier, hvilket gav Vidnet Andledning at spørge sin Kamerat Lars Ericksen om hand kunde læse hvad Skrevet var, hvortil bemelte Lars Svarede jeg seer der Staar Thor Thorsen, hvorpaa Ole Gundersen straxens udstreg den Eene af Linierne, som tilforn vare 2de, og derpa sagde nu har jeg Skrevet, Lad de andre Læse. hafde ej videre at prove uden at Alis Jons datter saae det, som Gick og Vand….(?) til beesterne. hafde ej videre at prove.
2. Vidne Lars Ericksen Møchlebust aflagde Eed og provede at en Søndag Aften 14 dage før Paaske, var Vidnet paa Møchlebust, Saae da Ole Gundersen hafde med en Spade opsadt 2 Linier med bogstaver, hvorudj paa den øverste var otte og i den Anden Linie 5 stk:r hvilcken hand hafde Skrevet til halvten. første vidne Spurgte Deponenten om hand kunde læse same, hvorpaa vidnet sagde mig synes at kunde see det er Thor Thorsen, hvorpaa Gunder!! (Ole) Svarede ja det er saa, Thi same er blot hoved bogstaver. hafde ej videre at prove.
3. Vidne Jon Frantsen Røsseland aflagde Eed og provede: at næstleden Foraar noged

1767: 42

Før Paaske, blev Deponenten af Jon Ludvigsen hented at Komme til hans gaard for at efttersee de bogstaver som var Skrevet paa Marcken uden for Lahde Døren, til hans Komme der paa Gaarden saae hand nogle bogstaver, Men hvem som same hafde Skrevet same veed hand icke. Bogstaverne vare følgende: T. T. S. P: A. T. T. S. P. U. Ø. B. D. Vidnet hafde ej videre at prove. den jndstefnte tilstoed bogstaverne mens i Stæden for anførte P. var det en R.

4. Vidne Helje Rippel aflagde Eed og provede i et og alt med 3. vidne uden forandring.

Jon Ludvigsen og Thore Thoresen paastoed at den jndstefnte skulle forcklare i hvad Meening og tancke hand skrev disse bogstaver? hvortil hand Svarede nemlig den jndstefnte at hand giorde saadant for sin plaiseer og i øvrigt Reffererede sig til sit Indlæg.

dereftter Declarerede Ole Gundersen Inden Retten at hand ej med de af ham Skrevne bogstaver haver Meendt det Minste onde til noged Menniske enten Jon Møchlebust, Thor Thorsen eller Ølegaard Berjes datter jtem Alis Jons datter, hvorpaa hand tog Jon Møchlebust i haand.

og derved blev Sagen ophævet.

Mig foreviist paa Øvre Waage Tingsted d: 16de Mai 1767. J E Scheel

Dereftter anmeldte Ole Berge at her i Skibredet befindes et Qvinde Menniske af Navn Herborg Ols Datter, som med den Spedalske Sygdom [er behefted], og at hun ej Ejer noged til sin jndlemmelse i Hospitalet? I den Andledning blev Lænsmand og Mænd tillige med Laug Rettet tilspurgt om dette Andragende sig saaledes forholder? Hvortil Lænsmand med Laug retted og Almue Svarede: at det disverre er alt for sandt at Herborg Ols Datter, som sig opholder paa gaarden Store Fosse er med den Spedalske Sygdom behefted, Ligesom og at hun til sin Indlemmelse i Hospitalet jnted er ejende. herom blev udstæd Tings vidne.

Restancen for Qvindherrets Skibrede stoer (ope rum) blev oplæst og af Alle ujmodsagt.

Retten blev derpaa for Skibredet ophævet.

Odels Sag paa Udstuen.

Anno 1767 den 26 Maj blev Retten udj følgende Odels Sags afhandling, sadt paa Gaarden Udstuen i Etne Skibrede og betjendt med eftterskrevne 8te af Stædets Foged Velbr: Hr: Kamer Raad Juel opnevnte Laug Rettes Mænd, Ingemon Engelsgierd, Steen Axdahl, Peder Wee, Jens Axdahl, Torsten

1767: 42b

Ousvog, Niels Wettestøe, Tjeran ibm: og Baar Gierde Overværende i Retten Lænsmand Svend Fittie, som Laug Retted med sig til Stædet bragte.

Citanten i Sagen Lars Evensen fremckom for Retten og indleverede sit udstædde Stefnemaal under 26 Novembr: 1766 som blev oplæst.

Indstefnte Biørn Olsen Udstuen Mødte for Retten og tilstoed det oplæste Stefnemaals Lovlige forckyndelse. desligeste at hand har begiegnet Sagen med Contra Stefnemaal saaledes 1te Citanten at anhøre Vidner om at Citanten har nødt betaling for Godset, som

hand i sit Stefnemaal benægter, og 2det at paahøre Prov at Gaarden Udstuen har ej i nogen tiid været 2de brug, og 3de til at erstatte Processens omckostninger.
Citanten tilstoed Contra Stefnemaalets Lovl: Forkyndelse.
For samtlige Vidner blev Eedens Forklaring af Lov bogen forelæst med Formaning af Dommeren til Sandheds udsigende, hvilket de Lovede at i agt tage.
Citantens Vidner.
1te Vidne Gunnelle {Tollefs} \Ols/ Datter gl: 86 Aar Føed paa Gaarden Kaldem opholdt sig og boed her paa Gaarden Udstuen fra sit Alders 6te Aar, aflagde Eed og provede at forjnden hendes Fader Kom her til Gaarden Udstuen at boe, Var same vel af 2de Mænd i nogle faae Aar beboed, Mens dette Skeede saaledes at en Mand af Nafn Knud opsagde det halve brug i Udstuen for en sin Svoger af Nafn Ole Larssen, begge disse Mænd blev aldeeles udboed, eller bragt i de slette omstændigheder at De Gaarden ej Lenger kunde Styre, eftter Dem fick Deponentjndens Fader den ganske Gaard Udstuen i brug, som hand tilbøxlede, hvoraf den halvedeel tilhørte Hans Kongel: Maj:t under Halsnøe Closter Gods, og den Anden halvedeel af en persohn af Nafn Mørch, Eftter hendes Fader kom Deponentjnden til Gaarden som \da/ gift med Niels Joensen, som ligeledes bøxlede Gaarden, mens eftter en Kort tiids beboelse ved døden afgick, eftter denne Niels Jonsens død, blev Vidnet Atter gift med Johanes Olsen som ligeledes er død, hvilken Kiøbte det Gods som omvundne Mørch ejede, Af Madame Clara Sal: Magister Abels, hvilket det derpaa udstædde Skiøde nermere vil udviise. Paa Contra Citantens Spørgsmaal, Forcklarede Vidnet at Gaarden er saa ringe af bonite i et og alt, at det neppe er udkomme for en End sige 2de beboere. til Slutning forcklarede Vidnet at hun aldrig har hørdt eller Veed at Gaarden Udstuen

1767: 43

aldrig i formaals tiid har været brugt af 2de beboere førend at omprovede Knud Viglicksen opsagde den halve Gaard for sin Svoger Ole Larsen. hafde ej videre at prove.
2. Vidne Siur Tollefsen Bioe aflagde Eed og provede: at hand af afdøde Johanes Udstuen en gang hørdte da Deponenten var hos ham \i/ arbejde, sagde at paa det stæd hvor Deponenten med ham stoed, neml: Gierdes gaarden, Sagde at her siger de at Skiftted paa Udstuen har gaaed i forige tiider. hafde ej videre at prove.
dereftter blev jndleveret af Citanten et brev fra den Spedalske Lars Iversen, som er Citantens Søskende barn, og Afdøde Johanes Olsen Udstuens ælste broder Søn, hvilcket blev oplæst.
Contra Citanten Biørn Udstuen tilstoed at Lars Evensen er af ham og alle anseed for at være Johanes Olsen Udstuens yngste broder Søn.
Citanten jndleverede derpaa i Retten hans af Abraham Løvaas og ovenmelte Lars Iversen, meddeelte Skiøde paa Odels og Bunestads Retten til den halve Gaard Udstuen under 23 Julj 1764. den første som Johanes Udstuens broder og den Anden som hans broder Søn. bemelte Skiøde blev oplæst.
Contra Citantens Vidner
1te Vidne Ole Tjeransen Bierchenes aflagde Eed og provede: at ongefehr 9 Aar siden Kom Biørn Udstuen til Vidnets Gaard Bierchenes med Eendeel penge, som skulle afleveres til dem som Arvede Jordegods eftter Johanes Olsen Udstuen som blev Leveret til Abraham Løvaass, Lars Spillemands næss og Ole Evensen, som skulle være Alle de penge som Arvingerne alle hafde Arvet i Udstuen. Vidnet hørdte ingen Ancke af Nogen derpaa. Mens hvor mange pengene var, veed Vidnet ikke, som blev af Biørn Udstuen tilligemed Thor Fiøsne forlanget at være overværende medens pengene blev betalt, og tog Biørn jngen penge med sig tilbage. Mens Citanten Lars Evensen var icke tilstæde.
2. Vidne Thor Fiøsne aflagde Eed og provede i et og alt med første Vidne uden forandring.

3. Vidne Ingemon Engelsgierd aflagde Eed og provede: at hand ej har viist eller veed at 2de Mænd har beboed Gaarden Udstuen, før at afgangne Johanes Udstuen tog sin Svoger nu værende Contra Citant jnd paa bruget med Sig, hvilket ej varede Lenge eftterdie Johanes ved døden afgick, da Biørn fick den ganske Gaard. Vidnet forcklarede og at herpaa Gaarden

1767: 43b

har opsideren alle tider Kiøbt Korn, og at gaarden Altsaa ej taaler at blive beboed af tvende opsidere, eftterdie den baade som Melt er ringe af Korn, som Forster, thi derpaa kand ej fødes Meer end 13 Nøed med Faar og Gieder samt 1 Øgge!! beest. hafde ej Videre at prove.
4. Vidne Steen Axdahl aflagde Eed og provede i et og alt som 3de Vidne uden forandring.
5. Vidne Anders Andersen Udstuen tjener Biørn Udstuen, aflagde Eed og provede at Næstleden Vinter har Biørn Udstuen paa den Ganske Gaard Udstuen fød 12 Fæe Creature 2 Hopper og 30 stk:r Faar og Gieder Ligesom og Biørn har maatted Kiøbet Korn fra vaarvinden og til denne tiid, og maae dermed Continuere jndtil at hand faar jndhøstet. hafde ej videre at prove.
6. Vidne Britta Lars Datter tjener Ligesaa Biørn Udstuen, aflagde Eed og provede Ligesom 5te Vidne uden forandring.
Citanten i Rette lagde hans Sal: Fader broder Johanes Olsen Udstuens af Madame Clara Sal: Magister Abels meddeelte Skiøde under 12te Nov: 1726, jtem Skiftte brevet eftter bemelte Johanes Udstuen, begynt 15 Julj 1758 og Slutted 6 Febr: 1759, hvilke begge blev oplæst. hvoreftter hand paastoed Dom til de 2 pd: Smørs jndløsning i gaarden Udstuen som hans Odel, samt erstatning for Processens omckostninger.
Contra Citanten jndleverede følgende Documenter 1te Hans Kongel: Maj:ts ham meddeelte Skiøde paa 2 pd: Smør i Udstuen datteret 23 Sept: 1758. 3. Forige Fogeds Hr: Kamer Raad Heibergs bøxel seddel paa 2 pd: Smør i Udstuen dat: 22 Martj 1752. 4. Afg: Johanes Udstuens ham meddeelte bøxel Seddel paa Andre 2 pd: Smør i gaarden Udstuen dat: 17 Junj 1752. 5. det ham af Citanten med de flere Johanes Udstuens Arvinger meddeelte Skiøde under 17 Nov: 1758. hvoreftter hand paastoed sig frie kjendt ved Dom for Citantens Sigtelse, og sig tildømt de ibragte Processens Omckostninger erstatted.

Eragted

Sagen udsettes til den 18 Junj førstkomende da for Etne Skibredes Almue paa ting gaarden Killesvig er berammet Somerting, da Parterne der har at Møde for Dom udj Sagen at anhøre.

Odels Sag paa Øvre Berge.

Anno 1767 den 27 Maj blev Retten udj følgende Odels Sags afhandling Sadt paa Gaarden Øvre Berge, og betjendt med eftterskrefne otte Eedsorne Laug Rettes mænd Nafnlig Steen Axdahl, Ingemon Engelsgierd, Jon og Niels Steene, {Niels Aslacksen Ryg}, Halvor Ryg, Erick Ouestad, Siur og Jacob Nielsen Tesdahl. Overværende i Retten Lænsmanden Svend Fittie, der Laugretted

1767: 44

som efter Fogdens ordre er opnefnt, med sig til Stædet bragte.
Citanten Siur Holle af Wads Sogn i Ryefølche Fogderie fremckom for Retten og i Rettelagde sit i denne Sag paa Egne og sin Vær Søsters Veigne udstedde Stefnemaal, hvorved hand jndstefner Lars Pedersen for sig til Fardag at Røddig giøre 1 Løb Smør udj Øvre Berge med Videre efter Stefnemaalets Formæld, som blev oplæst!

jndstefnte Lars Berge mødte for Retten og tilstoed det oplæste Stefnemaals Lovlige Forckyndelse. tilstoed og at Citanten afvigte høst var her paa hans Gaard med de 2de Mænd Tosten og Erick Ouestad med en pung, og bød penge for Godset, mens pengene saae hand icke.

Citanten Siur Hollen anviste i Retten en pung med 45 rdr: med tilspørgende til Citanten Lars Pedersen om hand same for hans ejende 1 Løb Smør her i Berge vil Modtage, hvortil hand Svarede Nej, Mens underkaster sig Rettens Dom i Sagen.

Citanten anmeldte dernæst at have i Sagen Stefnt følgende Vidner Niels Aslacksen Ryg, Johanes Evensen Grindem, Lars Madsen Nere Berge, Ove Grindem og Ingebret Øchland, hvilcke Lars Berge efter Stefnemaalets Formeld er Stefnt at paahøre, hvis Lovl: Afhiemling Lars Berge forhen har tilstaaed.

1te Vidne Niels Aslacksen Ryg aflagde Eed og provede: At hand i sin ungdom har hørdt fortelle at Citanternes Far Fader af Nafn Lars Berge ejede Gaarden Øvre Berge, Mens hans Datter af Nafn Anna Lars Datter, jndstefnte Lars Berges Moder ejede pengene, mens hvad enten omvundne Lars Berge hafde Skiøde paa Gaarden eller hand same brugte som Ejendom i Hævds tiid, er Deponenten aldeles ubeckjendt. Om Citanternes Fader af Nafn Tollef Larsen ejede al Gaarden Øvre Berge eller ej er vidnet Ligesaa ubeckjendt, Mens dette veed dog vidnet at Tollef Larsen ejede noged Gods en tiid og en Anden tiid Mere Ligesom og at bemelte Tollef Larsen beboede Gaarden Øvre Berge, fløttede og der fra til Naboe Gaarden Hardeland, og atter derfra igien til Øvre Berge, og derfra endnu fløtted tilbage og igien til Hardeland. hafde ej Videre at prove.

2. Vidne Johanes Evensen Grindem aflagde Eed og provede i et og alt med første Vidne uden Forandring.

3. Vidne Lars Madsen Nere Berge aflagde Eed og provede: i et og alt med de forige Vidner.

4. Vidne Ove Grindem aflagde Eed og provede Lige med de andre Vidner uden Forandring.

1767: 44b

5te Vidne Ingebret Øchland mødte icke.

Citanten Siur Holle i Rettelagde en af hans Afdøde Svoger Peder Tollefsen udstæd pengemangel paa den omtviste Gaard Øvre Berge datteret 19 Junj 1759 jtem Hans og Vær Søsters Odel og pengemangel paa bem:te Gaard dat: 19 Nov: 1766. som blev oplæst.

Nu Mødte det udeblevne Vidne.

Ingebret Øchland aflagde Eed og provede: og Vidnede jnted til Sagens oplysning. Erindrer sig at have hørt at jndstefnte Lars Berges Moder Kiøbte Gaarden Øvre Berge hafde ej videre at prove.

Indstefnte Lars Berge i Rettelagde 2de hans i hænde havende Skiøder paa Gaarden, som et eftter andet blev oplæst.

Dereftter blev Parterne nemlig Siur Hollen og Lars Berge saaledes forEenede at Siur Hollen frafalder sin paastand henseende Gaarden Øvre Berge dens indløsning samt Odel og bunestads Rett, hvorjmod Lars Berge skal betale til Citanten udj Processens omckostninger 10 rdr:, hvilcke Lars skal tilbage betales i fald Gaarden Øvre Berge fra ham ved Dom bliver fravunden. og i øvrigt begiærede dette forliig ved Rettens Dom Confirmeret.

Afsagt

Parternes jnden Retten giorde forliig som ved haand baand er paalagt, bør i alle dessens ord Clausuler og Puncter ved Magt at Stande, alt følgelig Lovens 5 bogs 1 Capt: 1te og 2 Art.

Odels Sag paa Stuve.

Anno 1767 den 30 Maj blev Retten udj følgende Odels Sag Sadt paa Gaarden Stuve i Føjens Skibreede, og betjendt med eftterskrefne otte Eedsoerne Laug Rettes Mænd Nafnl: Ole Watne, Johanes Søre Stochen, Samson Hysingstad, Torbiørn ibm:, Rasmus Tvedte, Halvor Dyvig, Ole Presthoug og Halvor Rometvedt. Overværende i Retten {paa} \udj/ Lænsmanden Johanes Lønings Stæd siden hand til dend jndstefnte Lars Stuve er Stif Fader, Lænsmanden Iver Gram som Laug Retted med sig til Stædet bragte.

Citanten Knud Olsen fremckom for Retten og i Rettelagde sit i denne Sag udstædde Stefnemaal under 12te Decembr: 1766, som blev oplæst.

Indstefnte Lars Stuve Mødte for Retten og tilstoed det oplæste Stefnemaals Lovlige forckyndelse. desligeste at hand af Stefne vidnerne Samson Hystad og Ole Lundemandsverch blev budet de 40 rd: som Stefnemaalet ommelder for hans ejendom herudj Stuve.

Af de i Stefnemaalet Navn givne Vidner var ej fleere Absente end Jens Horneland for hvis Lovlig Stefnemaal blev Eedelig afhiemlet af Samson Hystad og Ole Lundemandsverch til i Dag.

For de Mødende Vidner blev Eedens forklaring af Lov bogen forelæst med formaning til Sandheds udsigende: hvilket de lovede at ville eftterkomme.

1767: 45

1te Vidne Hans Aadland gl: ongefehr 60 aar føed paa gaarden Aadland her i Naboelauged hvor hand har opholdt sig og boed al sin tiid, Aflagde Eed og provede: at Een Mand ved Nafn Sæbiørn Danielsen ejede Gaarden Stuve, eftter ham Kom Svogeren Peder Isacksen som er Fader til Citanten Knud Olsens huustroe Ingeborg Peders Datter, som nu ejer den halve Gaard Stuves Skyld. Vidnet Veed og at Peder Isacksen ejede Gaarden al sin tiid. Vidnet hafde ej Videre at prove.

2. Vidne Mads Hysingstad gl: 48 aar føed paa Gaarden Hystad hvor hand al sin tiid sig har opholdt, aflagde Eed og provede: at Sæbiørn Danielsen i Vidnets tiid, saa lenge hand kand erindre ham, var ejer for den ganske Gaard Stuve, eftter ham Kom Svogeren Peder Isacksen som Ligeledes ejede og brugte Gaarden over 20 Aar, eftter Ham blev godset deelt paa Encken og hans Børn, Encken blev dereftter Gift med Gunder Aadland som Ejendomen nemlig ½ Løb Smør Solgte til sin broder Søn Helje Anphindsen, som dereftter døde, og Godset som meldt ½ Løb udlagt paa Heljes Sødskende Otho Aadland med flere der godset har Solgt til jndstefnte Lars Pedersen. hafde ej Videre at prove.

3. Vidne Lars Dahle gl: 62 aar føed paa Gaarden Dahle hvor hand har opholdt sig og boed al sin tiid, provede i et og alt med Vidnet Mads Hysingstad dog med dette tilleg at omvundne Sæbiørn{sen} Danielsen ejede og beboede Gaarden Stuve i 46 Aar jtem Peder Isacksen eftter ham i 24 Aar. hafde ej videre at prove.

4. Vidne Mads Lillebøe gl: 62 Aar føed paa Gaarden Nere Lillebøe her udj Præstegieldet og Sogn hvor hand al sin tiid sig har opholdet, Provede i et og alt med Vidnet Mads Hysingstad uden Forandring.

Citanten Knud Lechnes i Rettelagde in Copie det hans Sal: Sviger Fader Peder Isacksen af Hans Kongel: Maj:t Sal: og Høy lovlig ihuekomelse Kong Friderich den Femte meddeelte Kongel: Skiøde, hvilket i Retten blev oplæst. Ligesaa Declarerede Knud Lechnes at da hand ej endnu har forsynet sig med Copie af hans Kones Fædres Skiøder, Saa maatte hand begiære Sagen udsadt til en anden tiid {udsadt}.

Jndstefnte Lars Pedersen Stue jndleverede sit formerede jndlæg i Sagen jtem sit Skiøde paa sin ejendom i gaarden Stuve, som et eftter Andet blev oplæst.

Eragted

Sagen udsettes til førstkomende 22 Junj {da Sagen} eftter Knud Lechnesses som Citant, hans forlangende, da hand tilligemed Lars Pedersen har at Møde for Dom i Sagen at anhøre.

1767: 45b

Aastæds Sag paa Nedre Lillebøe

Anno 1767 den 1te Junj blev Retten udj følgende Aastæds Sag Sadt paa Nedre Lillebøe, og betjendt med eftterskrefne otte Eedsoerne Laug Rettes mænd Nafnlig Mads Hysingstad, Niels Hage, Tøris Bielland, Anders ibm:, Giermund Eldøen, Baar ibm:, Johanes Hage og Ole Hetleseter. Overværende i Retten Stædets Bøjde Lænsmand Iver Gram, som eftter Fogdens ordre Laugretted har opnefnt, og med sig til Stædet bragte.

Citanten Madtz Nedre Lillebøe i Rettelagde sit i Sagen udstædde Stefnemaal under 12te Maj sistl: som blev oplæst.

Jndstefnte Halvor og Hans Lars Søner Dahle mødte for Retten og tilstoed det oplæste Stefnemaals Lovlige forkyndelse. Declarerede dernæst at have Stefnt Madtz Nedre Lillebøe til at anhøre beskikkelses Vidnernes forcklaring til i Dag. Ligesaa er Mads Lillebøe jndstefnt at anhøre Vidnes byrd af Johanes Løning, Jørgen Nyesetter, Stephen Kanne Løning og Hans Peterteig, \item Ingeborg ibm:/ som de der var næstleden Høst nærværende og giorde Parterne Eet Forliig imellem Skougen.

Samtlige Vidner mødte alle undtagen Hans \og Ingeborg/ Peterteigen.

For de Mødende Vidner blev Eedens forcklaring af Lov bogen forelæst med Formaning til Sandheds udsigende.

1te Vidne Lars Halvorsen Dahle gamel 62 Aar føed opholdet og boed paa Dahle al sin tiid provede at hans Fader Halvor Dahle sagde Vidnet, og hvorefter hand og i brugs tiiden har holdt sig eftterretlig at Skouge Skiftterne jmellem Gaardene Dahle og Nere Lillebøe tager sin begyndelse fra en uRørlig Stoer Steen Klov Steenen Kaldet, gaar derfra been Linnie til en Stoer Furre Stuv hvorudj var hugget et Kros nemlig i det derpaa Staaende træ, derfra Ligesaa been Linie til et der ved Liggende Vand. Lovede ved Aastæderne at Anvise same Skiftter. sagde ellers at have saaledes brugt Skougen i sin brugs tid paa Dahle.

2. Vidne Baltzer Halvorsen Børtvedt gammel 70 Aar omtrent, føed paa Gaarden Dahle hvor hand opholdt sig til hand var 26 Aar Gamel siden boed paa Børtvedt, Provede i et og alt med første Vidne, og Lovede ved Aastæderne at anvise det omvundne.

3. Vidne Hans Biørcheland gl: 50 Aar, føed paa Gaarden Langeland, Mens værred opvoxet paa Gaarden Dahle, provede at Skiftterne Mellem Dahle og Nere Lillebøe, Gaar Ligesom de forige vidner har omvundet. Lovede ved Aastæderne at anvise samme.

4. Vidne Anders Bielland aflagde Eed og provede at hand eftter Citantens forlangende for onhege!! (ongefehr) for 3 uger siden, var paa Dahle og tilspurgte Halvor og Hans Dahle om de ville være Fornøjed med de Skiftter som deris Fader og Mads Lillebøe hafde tilsammen, hvortil de Svarede. aldeles icke, Men holder sig eftterretlig de Skiftter, som mellem Dem og Madtz

1767: 46

Nedre Lillebøe blev giort og fastsadt næstleden Høst ved Dannemænd.

Contra Citanternes vidner

5. Vidne Jens Leervigen aflagde Eed og provede i et og alt med 4 Vidne uden forandring.

6. Vidne Johanes Løning aflagde Eed og provede at hand med fleere, dog paa Lænsmand Iver Grams veigne, af Parterne næstleden høst var forlanget at opgaae Skiftterne jmellem Dahle og Nedre Lillebøe, hvilket Vidnet og eftterkom, hvilke Skiftter bleve saaledes at det tog sin begyndelse fra Klov Steenen og til den omvundne Stuv, i hvilcken Distance i adskillige træer blev hugget bleg. fra Stuen igien, og need i Vandet. hafde ej videre at prove.

7. Vidne Jørgen Nyesetter aflagde Eed og provede i et og alt med 6. Vidne uden Forandring.
8. Vidne Stephen Kane Løning aflagde Eed og provede i alt med 6. og 7. Vidne.
Nu mødte Vidnerne Hans og Ingeborg Peterteig \samt Jørgen Walvatne/, hvoraf de 2de siste skal vidne om Skiftterne jmellem Dahle og Nedre Lillebøe.
9. Vidne Hans Peterteig aflagde Eed og provede at næstleden høst var vidnet forlanget at gaae med Parterne, for at eftersee Skiftterne jmellem Dahle og Nedre Lillebøe, som blev saaledes at same tog sin begyndelse fra den saa kaldede Klov Steen, og need i en Furre Stuv, derfra Need i et bierke træ og Need i Vandet, og hvorpaa Mads Nedre Lillebøe tog Halvor Dahle i haand paa at Skifterne ej Skulle af ham blive Meere omtalt, hafde ej Videre at prove.
10. Vidne Ingeborg Halvors Datter Peterteigen gl: 71 aar, Føed paa Gaarden Dahle, hvor hun opholdt sig til hun var 20 Aar gamel, provede at hendes Fader afgangne Halvor Dahle fortalgte hende at Skiftterne imellem Dahle og Nedre Lillebøe, gick fra den saa kaldede Klov Steen og Dybedahls berget som var Ende Skiftterne, hafde ej videre at prove, Mens lovede at anvise det omvundne ved Aastæderne.
11. Vidne Jørgen Walvatne gamel 53 Aar føed paa Gaarden Walvatne, hvor hand opholdt sig til sit Alders 26 Aar, siden boed paa Gaarden Isdahl provede at hand af en Mand som nu er død af Nafn Daniel Stuve, har hørdt at Skiftterne jmellem Dahle og Nedre Lillebøe gaar fra Klov Steenen og til Dybedahls Bierget, hafde ej videre at prove, Mens Lovede ved Aastæderne at anviise det omvundne.
Derefter begav Retten sig til Aastæderne i følge med Parterne og Vidnerne, og opgick Mand først til den omvundne Klov Steen, der Kommende, blev Parterne saaledes forEenede at Skiftterne jmellem Dahle og Nedre Lillebøe skal for efttertiden blive saaledes som samme haver været brugt i Lars Dahles tiid. og begyndte Mand da 1te at hugge et Kros udj Klov Steenen strax derved 1 Marcke Steen needsadt med sine Vidner. derfra Eet Kros udj Eet Fure træe.

1767: 46b

og følger saa Skiftted efter Field Eggen. derfra need i bakken, atter sadt Een Marcke Steen med sine Vidner. Noged derfra udj en Dahl i et Stort Fure træ Skaaret et Kros. gaar saa ud igiennem, og blev i Ole Pers Aasen i et Fure træ hugget et Kros. Derfra ud efter atter i Een Stoer Furre hugget et Kros. Videre i Ole Pers Aasen nedsadt Een Marcke Steen med sine Vidner. Videre hen hugget 1 Kros udj et Fure træ. derfra i Een Houg jnden for Sandreds hougen i et Furre træ hugget et Kros. Videre i Sandreds hougen i et Fure træ hugget et Kros. same stæds blev nedsadt Een Marcke Steen med sine Vidner. strax ved dog uden for sadt {Een Marcke steen med sine vidner} \Eet Kros i et Fure træe./ Videre i Troehoug-holdet i Eet Furre træ hugget et Kros. gaar saa til den omvundne Furre Stuv. Strax neden for i et Fure træ hugget et Kros derfra atter i et Fure træ hugget et Kros i Dybedahls Reeset. Lenger Need atter i et Furretræ {i} et Kors hugget. Jtem i Ende Skiftted ved Vandet udj en urørlig Steen hugget et Kros. Eftter denne Skiftte Streckning tilhører Nedre Lillebøe paa den Østre og Dahle paa den Væstre Siide.
hvorefter Retten gick til Gaarden {Dahle} Nedre Lillebøe. Der kommende blev saa mange af Vidnerne som ej forhen har aflagt Eed, Frem kaldet, og derpaa Aflagde sin Corporlige Eed om hvad de har omprovet og derefter ved Aastæderne Anvist.
Derefter Declarerede Citanten Mads Lillebøe at da hand med sine Contra Parter henseende omckostninger ej kand blive Eenig efterdie de der udj ej vil gaae udj nogen Andeel, Mens at same allene skal gaae paa ham, paastoed derfor ham i omckostninger erstatted 24 rdlr: henseende Skiel Skiftet var de fornøjed og derpaa inden Retten ræckede sine hænder.
Dereftter blev udj Sagen af den ganske Rett saaledes Kjendt, Dømt og

Afsagt.

Det af Parterne jnden Retten frivillig indgangne gangne!! Forliig ved haanders baands paalæg, bør i alle dens ord, Clausuler og Puncter ved Magt at stande følgelig Lovens 5 bogs 5 Capitul 1te og 2. Art: Ligesom og de fast sadte Skifter med Steene og Krosse, bør og skal være Parterne og eftterckommere paa Gaarderne Dahle og Nedre Lillebøe, til Regul og Rettesnoer som Skiel og Skifte henseende Skougen. Udj Processens omkostninger betaler Halvor og Hans Dahle til Citanten 10 rdr: nemlig hver af dem den halvedeel, som alt er halvParten \af/ hvad denne Process er anseed til at have Kosted Citanten Mads Lillebøe. Af det hugne Tømmer, beholder Citanten Mads Lillebøe 1 Tylt \4 støcker/ Saug Førdt deraf, og det øvrige af det hugne saavel det allerede bortførte som 1 tylt {og 4 støcker} som bliver endda tilbage, skal tilhøre Dahles beboere alt paa Grund af det Forliig og Skouge Skifte som næstleden høst er Skeed, og hvor med Parterne den tiid vare Fornøjede. Det paadømte udredes og eftterckomes 15 Dage eftter denne Doms Lovl: forckyndelse under Adferd eftter Loven.

1767: 47

Forretning paa Revne i Strandvig Skibreede

Anno 1767 den 11 Junj blev Retten udj følgende huuse besigtelses Forretning Sadt paa Gaarden Revne udj Strandvigs Skibreede Ous Præstegield og Strandvigs Sogn beliggende, og betjendt med eftterskrevne Sex af Stædets Foged Velædle og Velbr: Hr: Kammer Raad Juel opnefnte Laug Rettes Mænd Nafnl: Engel og Joen Haavig, Hejne og Johanes Henanger, Haldor Sævereide og Torbiørn Houge. Overværende i Retten Stædets Lænsmand Hans Giøen som Laug retted med sig til Stædet bragte.

Reqvirenten af denne Forretning Dannemanden Sverche Hanssen Hiertnes i Rettelagde det af hannem til denne Forretnings fuldfør udstædde Stefnemaal under 16 Maj sistl: som blev oplæst.

Den jndstefnte Niels Engelsen med Formynder Willum Hatletvedt mødte begge for Retten, og tilstoed det oplæste Stefnemaals Lovlige forckyndelse.

Dereftter begav Retten sig til at besigtige Huuserne som befandtes at være \udj/ følgende omstændigheder. saasom

1te Høe og Korn Lahden som opbygt for sig Self med et Lidet tømret Smale huus paa den Eene Siide, hvor bemelte Lahde er Mæstendeel forraadnet, vil ned rives og af nye opbyges undtagen opstanderværket kand vel blive Staaende og haver en Stav Leje og en tverbeete nogen Skade, der vil og Eendeel af Staverne afstaves og med god Muur undersettes, og til deels blive beent sadte. Lahdens Laave er og i Slette omstændigheder, og kand det derudj needlagdte ej bruges. bemelte Lahde blev Taxexeret!! (Taxeret) i den Stand, den nu befjndes, for 8 rdr:

2. Een Røgstuve fattes forbædring henseende til bord klædning 4re tl: bord 8 al: Lang á 4 Mrk: [er] 2 rd: 4 Mrk: Arbeids Løn saasom at hendte bord fra Saugen og same at opslaae 3 rd: 4 Mrk:

3. Eet Stabur fattes følgende forbædring saasom til bordklædning 4 ½ tylt bord 8 al: Lang 3 rd: 14 s: 14 Spære træer for 3 Mrk: 10 Voger Næver á 1 Mrk: 2 s: er 1 rd: 5 Mrk: 4 s: alt vil Koste Arbeids Løn 2 rd: tilsamen 7 rd: 3 Mrk: 4 s:

4. Een Sænge boe Fattes bord til bordklædning og til Tag Arbeids Løn i bereignet 5 rd: 1 Mrk: 8 s:

5. Een Floer Stoer Floeren, fattes til forbædring 16 Voger Næver á 18 s: 3 rd: 2 ½ tylt bord á 3 Mrk: 3 s: 1 rd: 2 Mrk: 12 s: Een Svil Stock 1 Mrk: 8 s:, arbeids Løn 2 rd: tilsamen 6 rd: 4 Mrk: 4 s:

6te 1 dito Floer Lille Floeren fattes til forbædring 3 Sviller á 1 Mrk: 3 Mrk: 6 Voger Næver 1 rd: 12 skil: 1 tylt bord 7 al: Lang 3 Mrk: 8 s: Arbeids Løn 1 rd: 3 Mrk: tils: 3 rd: 4 Mrk: 4 s:
7. Eet Nøst ved Søen fattes til dessens forbædring 10 Voger Næver á 1 Mrk: 2 s: 1 rd: 5 Mrk: 4 s: 2 tl: huun á 10 s: 1 Mrk: 4 s: torvhald og Kroger 3 Mrk:, Arbeids Løn 1 rd: [tilsammen] 3 rd: 3 Mrk: 8 s:
og 8de 3de Sæhl boeder paa Støelen udj Slet og forraadnet tilstand, som vil i grund Ned rives, og af Nye opbyges, same er nu ej Mere værd end 2 rdlr:
Flere huuse fandtes icke, thi beløber Aaboeden til 33 rd: {? Mrk:} 12 s: og de gamle huuse 10 rdr: Altsaa igien 23 rd: 2 Mrk: 12 s:

1767: 47b

Svercke Hiertnes paastoed til Vederlaug for denne Forretnings Fuldfør 26 rdlr:, som hand ville Formode af Odels Manden Maatte blive erstatted i fald bemelte Odels Mand skulle falde paa de uRimelige Tancker at jndløese dette gods i Revne fra sig.
Den jndstefnte Niels Engelsen med Formynder Willum Hatletvedt hafde jnted mod den Skeede besigtelse at erjndre.
dereftter blev af den Ganske Rett saaleedes Kjendt Dømt og
Afsagt.
Naar Ejeren Sverche Hiertnes i sin tiid beviser at have nedlagt paa indbemelte Huuse den nu fastsadte brøstfeldigheders Reparations omckostninger, bør Odels manden erstatte ham samme omckostninger, med hvad Videre hand da beviislig kand giøre at have Anvendt paa Løen og Sæhls Huusene, Ligesom og Skee til Vederlaug for denne Forretnings omckostninger 24 rdlr:

Anno 1767 den 15 Junj blev almindelig Somer ting holden med Schonevigs Skibredes Almue paa Gielmervig, og Retten betjent med eftterskrefne otte Eedsoerne Laug Rettes Mænd Nafnl: Lars Nord Ebne, Joen Løvig, Peder Mortvedt, Ole Tielflaat, Ole Fleschie, Lars Wiche, Ole ibm: og Thor Sævereide. Overværende i Retten Stædets Foged Velbr: Hr: Kamer Raad Juel med Lænsmanden og Meenige Ting søgende Almue.

Dereftter blev Allerunderdanigst Læst de Kongelige Forordninger og høj Øvrigheds Ordres som paa forige tinge ere Læste og i denne \Protocol ere/ Protocollerede.

Der efter Læst Allerunderdanigst
1te Forordning og Declaration angaaende de frieheder udj Handelen som Frie havnene Sancte Thomas og Sancte Jean udj America jndtil Videre ere blevne Forundte og tilstaaede Dateret Christians borg Slott d: 22 April Ao: 1767.
2. Forordning hvorefter brendevins brenden igien tillades at Maae skee udj Kiøbstæderne i Norge, og at for saavidt det giordte Forbud af 8 Martj 1757, vorder ophævet dateret Christiansborg Slott den 12 Maj 1767.

Der eftter Læst
1. til Mortification Siur Larsen Tungesvigs Obl: til Tøris Storhoug paa Capital 200 rd: dat: 2 Janu: 1760 som er betalt efter Qvittering af 2 Maj 1767.
2. Lars Larsens Tungesvigs Obl: til Elias Ness ligeledes Mortificeret, Lydende paa 200 rd:, som er betalt eftter Qvittering af 31 Decbr: 1766.

3. Siur Tungesvigs udgivne Obligation til Niels Tungesvig paa 200 rd: jmod Pandt 1 Løb Smør i Tungesvig og 4 p:Cto Renter. dat: 15 Junj 1767.
4. Torger Askelsens udgivne Obl: paa 300 rd: til Elias Ness mod 12 rd: Rente og 1 Løbs underpandt i Indre Tungesvig dateret 31 Dec: 1766.
5. Anders Tvedtes Obl: til Siur Odsen Axland paa 70 rd: jmod Pandt i 1 Løb Smør 1 huud i Tvedte og 4 p:C: dat: 15 Junj 1767.
6. Encken Ingeborg Sandvig med de fleres Skiøde [til Lars ??] paa 1 Løb 2 ¼ Mrk: Smør ½ huud i Sandvig mod 107 rd: 3 Mrk: 12 s: dat: 15 Nov: 1767.
7. Lars Sandvigs Obl: til Ingeborg Sandvig paa 40 rd: 3 Mrk: 12 s: jmod 4 p:Cto og underpandt i 16 ¾ Mrk: ½ hud i Sandvig dat: 15 Junj 1767.
8. Torckel Nesses Skiøde til Ole Johansen paa 1 Løb 12 Mrk: Smør ½ buckskind jmod 68 rd: dat: 12 Febr: 1767.
9. Torckel Ness og Ole

1767: 48

Johansen, Deris med hin anden oprettede Contract dateret 5 Junj 1767.
10. Skifttebrev eftter Ingerie Tøris Datter Tielle hvorefter Jordegodset er Udlagt som Pandte bogen udviiser. dateret (ope rum).
11. Skiftte brev efter Jon Sandvig, hvoreftter Jordegodset i {Tielle} Sandvig er Udlagt Ligesom Pandte bogen udviser. datteret 2 Dec: 1766.
12. Skiftte brev efter Lars Aarthun, hvorefter Jordegodset i Aarthun er udlagt som Pandte bogen udviser dat: (ope rum) 1767.
13. Skifttebrev eftter afg: Marithe Christophers Datter yttre Matre, hvorefter Jordegodset i yttre Matre er udlagt som Pandte bogen udviser datteret 13 April 1767.

Derefter er Sagerne Foretaget

Hans Molnes i Rette æskede sin fra seeniste Ting udsadte Sag Contra Tollef ibm:
Den Lovlig Stefnte Tollef Molnes Mødte for Retten og tilstoed Lovlig Stefnemaal.
Citanten i Rettelagde sit i Sagen udstædde jndlæg under 15 Junj 1767. som blev oplæst.
jndstefnte Tollef Molnes begiærede sit fra siste Ting Laugdag givne Vidne Johanes Østrim fremkaldet til examen og Eeds aflæg.
Johanes Olsen Østrim aflagde Eed og provede at den tiid Hans Molnes fick gaarden af Tollef Molnes ved opsigelse, tilstoed Hans Molnes at Tollef Skulle nyde det Plads under gaarden sædvanlig har væred, samt en Ager og et lidet Støcke af Bøene. Vidnet forcklarede og at Hans talte om at j fald Hand blev Kiøber for Gaarden, var det ondt for ham at hand nu Skulle bøxle og siden Kiøbe gaarden. Hans fick hos Tollef et Smide huus og et Qverne Huus. hafde ej videre at prove.
Tollef Molnes begiærede Dom i Sagen og Processens omckostninger erstatted.
Hans Molnes begiærede Sagen som før til næste Ting udsadt. For at faae førdt Vidner.

Eragted

Sagen udsettes end en Gang til næste ting eftter Citantens forlangende, til hvilken tiid Citanten Haver at stefne Vidnerne som paa\be/raabt er.

Carl du Wahl mødte for Retten og gav til kjende at hand til dette ting tiid og Stæd med Skriftlig Stefnemaal haver Ladet jndstefne Erich Tvedt fordie at hand ej vil meddeele Citanten Lovlig Skiøde paa den af ham Solgte Gaard Støle med Videre efter Stefnemaales Formeld.
jndstefnte Erich Tvedt mødte icke eftter paaraab ej heller nogen paa hans Veigne,

Saa foruden den paateigning som af Stefne vidner er Skeed, blev de fremckaldet sc: Søfren Schoge og Elias Gielmervig, som ved Eed beckræfttede at de Lovlig til dette ting har oplæst Stefnemaalet som i Rettelagt.

Carl du Wahl i Rettelagde Erich Tvedts udstædde beviis under 12 Martj 1766, som blev oplæst.

Eragted

Erick Tvedt som Lovl: Stefnt forelegges til næste ting at Møde, og i fald ej saa skeer, da skal udj Sagen blive Kjent og Dømt hvad Rett er.

1767: 48b

Siur Hogstøel hafde til dette ting med Muntl: varsel ladet jndstefne Ales Aartun med nu havende Mand Ole Aarthun, fordie at hun ved Arve Skiftted efter hendes Afdøde Mand Lars Aarthun har paasagt Citanten at være Skyldig hendes afdøde Mand. Derfor Dom at Lide og erstatte Processens omckostninger, samt at anhøre Vidnes byrd af Peder Gielmervig og Niels Tielle.

Den jndstefnte Alles Aarthun med Mand Ole Aarthun Mødte icke efter paaraab, ej heller nogen paa Deris Veigne.

Thi fremstoed Stefne Vidnerne Anders Storhoug og Christen Sunde som ved Eed beckræfttede at de for Meer end 14 dage siden haver Stefnt de paagieldende som incaminationen ommelder.

1te Vidne Niels Tielle aflagde Eed og provede at hand som Vurderings mand paa Arve Skiftted eftter den jndstefntes afg: Mand Lars Aarthun, af Folck hørdte tale at bemelte Lars Aarthun paa sit yderste hafde Sagt at hand Skulle have 20 rd: hos Citanten som hans broder. hafde ej Videre at prove.

2. Vidne Peder Gielmervig aflagde Eed og provede i et og alt med første Vidne, med tillæg at paa omprovede Arve Skiftte, hørdte hand og at jndstefnte Alis Aartun Krævede Siur Hogstøel 20 rd: som hendes Mand hafde Sagt til Ole Hillesdahl at Siur var Skyldig til den Afdøde. hafde ej videre at prove.

Citanten begiærede Sagen til næste ting udsadt.

Eragted

de Lovlig Stefnte Allis Aarthun med Ole Aarthun forelegges til næste ting at møde med tilsvar i Sagen.

Ole Hegland hafde til dette ting tiid og Stæd med Muntlig varsel ladet jndstefne Siur Matre for Skiels ord, derfor Dom at Lide og erstatte Processens omckostninger samt anhøre Vidnes byrd af Tollef Matre og Ole Matre samt Biørn Schaarren.

Den jndstefnte Siur Matre Mødte for Retten og tilstoed i denne Sag Lovlig Stefnemaal.

1te Vidne Tollef Matre aflagde Eed og provede at næstleden Paaske tiider var Vidnet forsamlet i den jndstefntes Stue huus paa Gaarden Matre tillige med Citanten, hørdte da at Siur Matre tilspurgte ej allene Ole Dahlen, men end og Vidnet om de hafde noged at sige om ham, hvor til Ole Dahlen Svarede jeg haver icke Sagt noged. henseende Een tale som var faldtt!! {jmellem} over Siur Matre, blev hand vreed, og bandte Ole Dahlen og hans broder fra den første tiid de Kom paa Gaarden, og udskieldede dem for Fante tøy allesammen. Vidnet sagde og at Siur Matres Datter hafde været

1767: 49

befriet af Ole Dahlens broder, hafde ej Videre at prove.

2. Vidne Ole Matre aflagde Eed og provede at næstleden Paaske hørdte Vidnet at Siur Matre udskieldede Ole Dahlen for Fante tøy allesamen og forbandede ham fra første tiid hand Kom i Bøigden, hafde ej videre at prove.
3. Vidne Biørn Schaarren aflagde Eed og provede: i et og alt med 2. vidne uden forandring.
Citanten paastoed Dom.
Siur Matre var og Fornøjed med Dom.

Afsagt,

De af Siur Matre faldne ord som Vidnerne har omvundnet, bør ej Kome Citanten til nogen fornermelse paa ærlige gode Nafn og Rygte, mens bør som død og Magtes Løse at være og herved \blive/ til Jndtet giort. Siur Matre bør sig self til Rettelse og andre til Exempel henseende de faldne ord, bøde til Præstegieldets Fattige 5 Mrk: 4 s: og udj Processens omckostning 1 rd: 4 Mrk: 4 s: alt 15 dage eftter denne Doms Lovl: forckyndelse under adferd eftter Loven.

Siur Matre hafde til dette ting tiid og Stæd med Muntlig varsel Ladet jndstefne Biørn Schaaren, Niels Schrome, Tollef Matre og Ole Dahlen for uLovlige beskyldninger. Derfor Dom at Liide eftter Lov og Forordninger, samt at anhøre Vidnes byrd af Niels Tvedt, Ole ibm: Askel Matre, {Ole Matre} og Johanes Dahlen.
De jndstefnte Møtte alle undtagen Sagvolderen Niels Schrome,
thi fremstoed Stefne Vidnerne Anders Storhoug og Christen Sunde som ved Eed bekræftede at de for Meer end 14 dage siden haver Stefnt Niels Schrome som inCaminationen ommelder. desligeste har de og Stefnt den udeblevne som Vidne i Sagen over de Andre jndstefnte.
1te Vidne Niels Tvedt aflagde Eed og provede at næstleden Vinter, hørdte hand hos Anders Lien en tale om nogle Hæste Skoe, som var aftaged af en hæst som Laae død i Stranden, at der gick det ord at Siur \Matre/ skulle taged den!! (dem) af hæsten, hafde ej videre at prove.
2. Vidne Ole Tvedt aflagde Eed og provede at hand har hørdt at Siur Matre Skulle have taged nogen Hæste Skoe. hafde ej videre at prove.
3. Vidne Askiel Matre aflagde Eed og provede at næstleden Aar noged for Michaelj hørdte Vidnet at Niels Schrome tillige med Ole Dahlen og hans broder samt Biørn Schaaren hafde for sig dette nemlig at hæste Skoene var aftaget en død funden hæst. noged derpaa \dog/ same dag Spurgte jndstefnte Niels Schrome vidnet, om deris neml: Vidnets Huusbonds Liaae var gode, om de vare møre, hvortil Vidnet gav jnted svar. hafde ej Videre at prove.

1767: 49b

4. Vidne Johanes Dahlen aflagde Eed og provede at næstleden Foraar, hørdte Vidnet af Ole Dahlen at hand var meged forlægen for et Duste baand hvilcket Ole bad Biørn Schaaren skulle gaae til Siur Matre at faae, hvortil Biørn Svarede at hand skulde saa giøre. hafde ej videre at prove.
5. Vidne Biørn Schaaren aflagde Eed og provede at hand har vel hørdt at Siur Matre har været tiltænckt at have taget hæste Skougene!! (Skoene) af den hæst som fandtes død, Men om nogen har beskyldt ham derfore, har vidnet hvercken hørdt eller veed. hafde ej videre at prove.
6. Vidne Tollef Matre aflagde Eed og provede: at næstleden Sommer, var vidnet med Biørn Skaaren forsamlet nede ved Matre Søen for at Slaae Høe, saae da at Skoene var aftaget den død fundne Hæst, hvilcke Biørn Schaaren sagde at Siur Matre hafde aftaged, eftter at hand nogle gange hafde sagt at ingen hafde oftere Reist Hæsten forbie end Siur Matre og Hans Fader. hafde ej videre at prove.

7. Vidne Ole Dahlen aflagde Eed og provede at hand af Niels Schrome forgangen Sommer hørdte at hands Huusbonde og Biørn Schaaren hafde først ømtet paa Siur Matre at hand var den som hafde taged \hæste/ Skoene. hafde ej videre at prove.

Citanten begiærede Sagen udsadt til næste ting

Eragted

den Lovlig Stefnte saavel Sagvolder som Vidne Niels Schrome forelegges til Næste ting at møde alt under Lovens Fals maals bøders Straf sit vidnes byrd i Sagen at aflegge.

Retten bliver til i Morgen ophævet.

Anden Dagen den 16 Junj blev Retten atter sadt paa bemelte Ting stæd og betjent med det Gaars dagen anførte Laug rett.

Torger Indre Tungesvig hafde til dette Ting tiid og Stæd med Muntlig varsel ladet indstefne Lars Larssen Wiche fordie at hand ej har giort for Citanten Rødig Gaarden Indre Tungesvig, derfor Dom at Lide og erstatte Processens omkostning.

Lænsmanden Christopher Gielmervig i Rettelagde Fogdens Ordre til ham under 20 Aprilis sistleden, hvorefter Lars Tungesvig nu boende paa Wiche er lovlig indkaldet.

Den jndstefnte Lars Tungesvig mødte for Retten og tilstoed i denne Sag Lovlig Stefnemaal, desligeste at hand efterloed sig paa Gaarden Eendeel Syge Faar, hvilcke blev jndsadt hos hans broder Siur Tungesvig.

Torger Tungesvig begiærede Dom i Sagen.

Afsagt

Lige saa Lidet som jndstefnte Lars Wiche har kundet fragaae jo at have fra sin frafløttede Gaard Tungesvig eftterlat sig Eendeel med Syge befengte Faar, Lige saa Lidet kand hand og fragaae at have overtraad Hr: Fogdens ordre udgaaet i almindelighed betreffende den i Fogderiet Grasserende Syge,

1767: 50

Saa, da saadant hans Forhold, ej kand ansees for Andet end Nachlessig Selfraadighed og intention at paaføre sin Næste saadan Skade, som hand ved Andre kand være tilføjed. Thi bliver hand herved tilfunden, som den der ej har Respecteret sin foresadte øvrigheds Ordre, at bøde til Bergens Manufactur Huus 2 rd: og til Sognets Fattige 1 rd:, jtem til Citanten udj Processens omckostninger 1 rd: 4 Mrk: 12 s: Ligesom hand og straxens bør og skal aflive sine Syge Smaler eller Faar som endnu befjndes paa Gaarden yttre Tungesvig. Det paadømte udredes og eftterckommes 15 dage eftter denne Doms Lovl: Forckyndelse under Adferd eftter Loven.

Torger Tungesvig hafde til dette ting tiid og Stæd med Muntlig varsel Ladet jndstefne Siur Tungesvig fordie at hand har huset eller helmet sin broder Lars Wiches tilbage blevne Svar, derfor Dom at Lide og erstatte Processens omckostning.

Den jndstefnte Siur Tungesvig møtte icke eftter paaraab ej heller nogen paa hans Veigne, thi fremstoed Stefne Vidnerne Ole Tindahl og Niels Tielle som ved Eed beckreftede at de for Meer end 14 Dage [siden] haver Stefnt Siur Tungesvig, som inCaminationen ommelder. Siur Tungesvig Declarerede ved Stefnemaalets anckyndigelse at hand ej har haft Larses Tungesvigs Faar \under sit tag/ Mens kunde ej nægte joe at hans Folck hafde baade ind og udladt same Faar.

Eragted

den Lovl: Stefnte mens udeblevne Siur Tungesvig forelegges til næste ting at møde med tilsvar i Sagen.

Christen Sunde hafde til dette ting tiid og Stæd med Muntlig varsel ladet indstefne Encken Berte Sloche med hendes Foresadte og Antagne Laug værge Tjerand Matre for 14 rd: som bemelte Encke eller hendes afdøde Mands Sterfboe ham er Skyldig, derfor Dom at Lide og erstatte Processens omckostning.

de jndstefnte Mødte icke eftter paaraab, ej heller nogen paa hands og hendes Veigne.

thi fremstoed Stefne Vidnerne Anphind Storhoug og Anders Storhoug [som] bekræftede ved Eed at de for Meer end 14 Dage siden Lovlig haver Stefnt de paagieldende som inCaminationen ommelder. declarerede dernæst at Encken tilstoed at hendes Sal: Mand hafde faaed pengene, Mens vilde ej same betale.

Eragted

den Lovlig Stefnte Berthe Sloche med Laugværge Tjerand Matre forelegges til næste ting at Møde med tilsvar i denne Sag, alt saa fremt de ej vil Vente at Dom udj Sagen eftter Lov og billighed vorder feldet.

Lænsmanden Christopher Gielmervig hafde til dette ting tiid og Stæd med Muntlig varsel ladet indstefne Johanes Ebne for ærrørige Skields ord, derfor Dom at lide og erstatte Processens

1767: 50b

Processens!! omckostninger, samt at anhøre Vidnes byrd af Anders Storhoug, Mons Larsen Ebne, Baar Hamre, Arne Ebne og Søfren Schoge.

Den jndstefnte Mødte efter paaraab og tilstoed i Sagen lovlig Stefnemaal ligesom inCaminationen ommelder.

1te Vidne Anders Storhoug aflagde Eed og provede at næstleden 6te Novembr: 1766 da en Aastæds Sag paa Gaarden Sør Ebne blev Ventileret jmellem jndstefnte Johanes Ebne og Gaarden Nord Ebnes beboere, Forekom i Rette et Documente hvorunder var Sadt Citantens haand, hvilcken hand inden Retten forhen under aflagt Eeds Kraft hafde fragaaet ej at være af ham undersadt, hvor paa jndstefnte Johanes Ebne tiltalede Citanten med disse ord joe I viste det nock, Mens det er Eders uretferdighed at J same ej vil tilstaae. Vidnet hafde ej videre at prove.

2. Vidne Baar Hamre aflagde Eed og provede: i et og alt med første vidne uden forandring.

3. Vidne Søfren Schoge aflagde Eed og provede: som forige vidner uden forandring.

4. Vidne Mons Larssen Ebne aflagde Eed og provede: at næstleden høst da den ommeldte Aastæds Sag var paa Ebne tiltalte Johanes Ebne Lænsmanden disse ord. I giorde Eed i Sommer, Men I aflagde og giorde da en uretferdig Eed.

5. Vidne Arne Ebne aflagde Eed og provede at den omvundne tiid hørdte Deponenten at Johannes Ebne siger til Lænsmanden det var hans uRetferdighed. hvad tale det var udj, Veed vidnet icke.

Lænsmanden paastoed Dom udj Sagen eftter Lov og Forordninger, Ligesom hand og ej skal være imod at i fald Johanes Ebne vil giøre jnden Retten sin offentlige Abbigt!! (Afbigt).

dereftter Declarerede Johannes Ebne at hand igientager de af ham faldne ord som af vidnerne Eedelig er omvundet, som Løgnagtige og som Løigner af ham udtalte.

Lænsmanden begiærede for det øvrige Dom i Sagen til Rettelse for ham en Anden Gang og Andre Ligesindede til Exempel.

Afsagt

De af Johanes Ebne faldne ærrørige ord, hvilke af Vidnerne Eedelig er omvundet, de bør som død og Magtes Løse at være anseed og bliver herved aldeles Mortificeret og til jnted giordt. Johanes Ebne bør for sin Kaadmundhed og Skamelige Indgreb paa Citanten Christopher Gielmervigs ære og Lempe sig self til nogenledes erindring og Andre Liige sindede Vanartige Mennisker til Exempel, bøde til Bergens Manufactuur huus 4 rd: til Christians hafns Kircke Ligesaa 4 rd: samt til Præstegieldets Fattige og huus Arme 2 rdlr: og Endelig til Citanten udj Processens omckostninger 2 rd: 3 Mrk: det paadømte udredes og eftterkomes 15 dage eftter denne Doms Lovlige Forckyndelse under Adferd eftter Loven.

1767: 51

Lars Mit Ebne paa egne og medArvingers Veigne eftter Afgangne Siur Mathiesen Teigendalsvig, hafde til dette ting tiid og Stæd med Skrifttlig Stefnemaal Ladet Jndstefne hans Encke for Eendeel uAngivne Ejendeeler eftter afg: Siur Teigendalsvig, som hendes mand alt eftter Stefnemaalets Formeld som blev oplæst.

den jndstefnte Mødte icke efter paaraab, ej heller hendes Laugværge Oliver Pedersen Gram.

Vidnerne Halvor og Ole Waldre \samt Knud Wigen/ mødte Alle for Retten.

Citanten fremstillede Stefne Vidnerne Lars Tielle og Søfren Schoge som ved Eed bekræftede at de for Meer end 14 dage siden haver Stefnt Anna Wiigen og oplæste det Skriftlige Stefnemaal som er i Rette lagt. Mens Laugværgen Oliver Gram Stefnede de icke af den Raison at De ved Deris Kome til ham Declarerede hand at hand ej vilde Kongens Navn skulle blive Nevnt i Hans huus, Ligesom hand og sagde at hand veed Kongens Lov, derpaa oplæste Stefnevidnerne Stefnemaalet som er i Rettelagt.

1te Vidne Halvor Waldre aflagde Eed og provede at den Sal: Mand med Fuld Fornuft dog udj sin Svaghed Declarerede at den af ham og hans Kone som Lengst Levede, Skulle beholde den paa pladset Wigen opbygte Sænge boe. Ligesaa at hans Kone med indstefnte Anna Wigen hafde endeel heele penge mellem sig paa Waldre enten det var 3 eller 4re støcker hafde ej videre at Prove uden Ane sagde det var hendes Fæstens gaver.

2. Vidne Ole Waldre aflagde Eed og provede at same tiid paa Waldre hørdte Vidnet {at} af Sal: Siur Teigendalsvig at den Længst levende af ham og Kone skulle beholde den i Wigen opsadte Sænge boe, hafde ej videre at prove uden at hand hafde nogle penge i sin daglige pung, Men hvor mange de var, veed vidnet icke.

3. Vidne Knud Wigen aflagde Eed og provede at ommelte tiid paa Waldre hørdte Vidnet at den Afdøde Siur Wigen sagde paa sin Sotte Seng at den Lengst Levende Skulle beholde den opsadte Sænge Boe i Wigen, hafde ej videre at prove. Mens hand med de øvrige Vidner var ej tilsamen da Siur Wigen udtalte disse ord.

Citanten Maatte begiære Sagen til næste ting udsadt.

Eragted.

den Lovlig Stefnte Anna Wigen forelegges til næste ting at Møde med tilsvar i denne Sag.

Lars Mit Ebne hafde til dette ting tiid og Stæd med Muntlig varsel ladet indstefne Johanes Ebne for 15 Aars Grunde Leje af et Nøst som i den tiid har Staaed paa Citantens Grund, hvilket Nøst den jndstefnte har benøtted sig Aarlig 1 Mrk: 8 s: er 2 rd: 3 Mrk: derfor Dom at Lide og erstatte Processens Omckostning, samt at anhøre Vidnes byrd af Ole Bierchenes.

Den jndstefnte Johanes Ebne mødte for Retten og tilstoed i denne Sag lovlig Stefnemaal.

Vidnet Ole Bierchenes aflagde Eed og provede at nøsted som paastefnte Grundeleje er paastaaed for har staaed i 15ten aar, Mens for 24 aar siden det paa Tompten Lars Ebnes Grund blev opsadt.

Citanten i Rettelagde Een Aastæds Dom passeret

1767: 51b

og afsagt den 10 Junj 1758 som blev oplæst for saa vidt insigneret er.

Eragted

til næste Ting haver Citanten at indkomme med en Lovlig Taxation over hvad Grunde Lejen kand være værdt.

der eftter blev Parterne forligt med Sagen og betalte Johanes Ebne til Citanten udj Aarl: Grunde Leje af Nøsted for 15 Aar 1 rd: 5 Mrk: 4 s: og udj Processens omckostninger 1 rd: 1 Mrk:

Fogden Hr: Kamer Raad Juel hafde til dette ting tiid og Stæd med Muntlig varsel ladet indstefne Qvinde Mennisket Sirj Gunders datter for begangne Lejermaal \med/ den uConfirmerede Siur Knudsen Frønsdahl, derfor Dom at Lide til bøders udredelse.

Den jndstefnte Mødte icke Mens Hendes broder Haldor Wattendahl var tilstæde som paa hendes Veigne ej allene tilstoed Lovlig Stefnemaal, Mens end og den begangne Forseelse, Ligesom og at hun ej er enten besvogret eller beslægted med Siur Frønsdahl.

Fogden i Rette lagde Præstens attest som blev oplæst. Fogden paastoed Dom i Sagen.

Afsagt

jndstefnte Sirj Gunders datter bør følgelig Lovens 6 Bogs 13 Cat: 1 Art: bøde sine Lejermaals bøder til Fogden \med/ 6 rd: Ligesom hun og bør følgel: Forordningen af 2 Septembr: 1745 jndsendes til det Bergenske Tugt og Manufactuur huus for der at Arbeide udj et halvt Aar. Ligesom og udstaae Kirckens Disciplin. Det paadømte udredes og eftterckomes 15 dage eftter denne Doms Lovlige Forkyndelse under Adferd eftter Loven.

Lars og Arne Ebne hafde til dette ting tiid og Stæd med Muntlig varsel ladet jndstefne Johanes Jobsen Ebne til at anhøre et af Dem \Reqvireret og/ ved Kongens Foged d: 27 April sistl: Effectueret Lovlig Forbud, dessens Confirmation og Stadfæstelse ved Dom, samt at erstatte Processens omckostninger.

Jndstefnte Johanes Ebne mødte for Retten og tilstoed Lovlig Stefnemaal. Declarerede dernæst at have Stefnt Citanterne Contra Ligesaa at anhøre et af Hr: Fogden paa hans Reqvisition, Giorde Forbud ved Lænsmand og Mænd dat: 17 Maj sistl:

Citanterne tilstoed Contra Stefnemaalets Forckyndelse. De 2de Forbuds Forretninger blev derpaa et efter Andet oplæst.

Citanterne i Rettelagde Deris jndlæg i Sagen under Dags dato som blev oplæst.

Johanes Ebne i Rettelagde Ligesaa sit Jndlæg som blev oplæst.

Eftter disse indlægger paastoed Parterne Dom.

[Afsagt]

Da ved de udvirkede og i Rette lagde Forbuds Forretninger er i agt taget alt hvad Lov i Saa tilfælde præscriberer; Saa bliver De begge i et og alt for saavidt Eet hvert i saa fald jndbefatter, herved Confirmeret, mens hvad Rett enhver af Parterne har til de Reqvirerte Forbuder bliver i sin tiid Naar Sagen, som for Laug tinget er jndstefnt, bliver at paaskiønne. De herved hafte Omckostninger pro et Contra bliver herved

1767: 52

ophævet.

Der eftter Læst

Hr: Cehusses bøxel Seddel paa 2 Løber Smør 1 hud i Sloche til Jon Jonsen dateret 10 Junj 1767.

Fogden igientog sit forige henseende Qverner og Møller.
Lænsmændene Torger Sioe og Christopher Gielmervig indleverede en Liste over de i Skibredet befundne Qverner og Mølle Stæder, hvortil Almuen Svarede som de andre Skibreder Svaret haver.

Paa Fogdens tilspørgende Svarede Lænsmand og Almue at herudj Skibredet ej er faldne nogen Første bøxler af Halsnøe Closters Gods herudj Skibredet, hvorom Tingsvidne blev udstæd.

Restancen Stoer (ope rum) blev for Skibredet oplæst og af alle ujmodsagt.

Derpaa blev Retten for Skibredet ophævet.

Anno 1767 den 18 Junj blev Almindelig Somer Skatte og Sage Ting holdet med Etne Skibreedes Almue paa Killesvig, og Retten betjent med Eftterskrevne 8te Eedsoerne Laug Rettes Mænd Navnl: Jesper Øwrebøe, Mads ibm:, Torckel Wiig, Halvor Sæbøe, Lars Sæbøe, Askiel Øvrebøe, Siur Sundnes og Elias Øvrebøe. Overværende i Retten Stædets Foged Velbr: Hr: Kamer Raad Juel saavelsom Lænsmanden Svend Fittie med Ting søgende Almue.

Hvornæst allerunderdanigst og hørsomst blev Læst de Kongel: Forordninger og høj øvrigheds ordres som paa forige Tinge ere Læste og i denne Protocoll extraherede.

Paa Fogdens tilspørgende Svarede Lænsmanden og Almuen at ej fleere første bøxler er falden paa Kongens Gods heri Skibreedet afvigte Aar 1766 end af 2 pd: 15 Mrk: Smør i Grindem, som er bortbøxlet til Christopher Aslacksen, hvorom Tings vidne blev udstæd.

Retten bliver til j Morgen ophævet.

Anden Dagen den 19 Junj blev Retten atter sadt paa bemelte Ting stæd.

Hvorda først blev foretaged den fra sistl: 26 Maj til i Dag udsadte Odels Sag paa Gaarden Udstuen og Retten betjent med Forskrefne Laug Rett undtagen i Biørn Wees Stæd som Syg mødte Zackarias Løwereid som af ham dertil Formaaet.
Dereftter er udj Sagen af den ganske Rett saaledes Kiendt Dømt og
Afsagt
Ligesaa uNægtelig som Citanten Lars Evensen eftter saavel det i Rettelagde Skiøde under 23 Julj 1764 som Contra Citantens Biørn Olsens jnden Retten giorde tilstaaelse, har bevist at være Odels og bunestads berettiget til de paastefnte 2 pund Smør i gaarden Udstuen som hans Afg: Fader broder Johannes Olsen har brugt og beboed Langt over hævds tiid neml: fra 12 Nov: 1726 til 15 Julj 1758 upaaancket af Selgeren Clara Abel og Arvinger eller {Andre} nogen Anden. Ligesaa Lidet kand Contra Citanten Biørn Olsens brugte Argumenter saasom 1te at Gaarden Udstuen som dog eftter Matriculen er Anført under 2de Skatte Nummer Sc: 79 og 65. ej kand underholde 2de opsidere, hvilcken og ej anderledes af 2de har værede styret end Fader deels har opsagt for Søn og deels for Svoger den halvedeel og 2do at siden hand af Hans Maj:t har tilkiøbt sig Halsnøe Closter Gods af Skyld 2 pund Smør og har Lovlig

Skiøde paa de paastefnte 2 pund, da at være nermere berettiget til gaardens beboelse. Naar nu Retten tager udj betragtning

1767: 52b

Sagen pro et Contra, Saa udfindes ej Andet, hvilket og hermed for Rett Kiendes og Dømes at jndstefnte Biørn Olsen, bør for Citanten Lars Evensen, jndRømme og Røddig Giøre til førstkomende Far dag 1768 de paastefnte 2 b:pd: Smør i gaarden Udstuen mod de Løsnings \penge/ som Godset paa Arve Skiftted eftter Afgangne Johannes Olsen er Andsadt for, og der eftter af bemelte Johanes Olsens Arvinger igien overdraget Biørn Olsen, Alt følgelig hans i hænde havende Skiøde under 17 Nov: 1758, nemlig den Summa 40 rd: hvad Citantens paastand mod Contra Citanten betreffer, henseende ej at have nødt hos Biørn Olsen penge for det ham tilSkiødede Gods for saavidt Citanten tilkom og hand i allegerede Skiøde har Solgt, da bliver Contra Citanten berørte Biørn Olsen derfor friefunden paa Grund ej allene af at Skiødet viser Citantens underskrift, hvilket hand for denne Rett ej har Contra Careret med noget Lov gyldig beviis, Men end og følgelig de der om \i Sagen/ førdte Eedelig Vidners Forcklaring. Udj Processens omckostning betaler den indstefnte efter Sagens omstændigheder, til Citanten 5 rdlr: Det paadømte udredes og eftterckomes alt under Lovlig Adferd.

Dereftter blev Sagetinged foretaged igien for Skibredet.

Erick Sille i Rette æskede sin fra seeniste ting udsadte Sag Contra Ole Sille Skielsord betreffende.

Den jndstefnte Ole Sille Mødte for Retten og tilstoed i denne Sag Lovlig Stefnemaal.

Af de Laug dag Givne Vidner mødte Knud Houge, Berthe Sille og Tollef Nortvedt.

For det udeblevne Vidne blev af Stefne vidnerne Jens Skaffer og Baar Gierde afhiemlet Lovlig Stefnemaal.

1te [Vidne] Knud Hansen Houge aflagde Eed og provede: at næstleden Somer var Deponenten i et ærjnde paa gaarden Sille i Etne, hvorda jndstefnte Ole Sille kom til Citanten [og] tiltalede ham med disse ord: jeg er komen til Dig for at tacke Dig for Dine Velgierninger. Velgierningerne, var derudj bestaaende at Erich Sille ej ville tillade Ole at opbygge en Støels Boe i brøsted af Erichs Silles Støels huus, hvor til Grunden var denne at Erichs huus blev derved Mørck, hvortil Ole sagde at Erick Løj, og at Erich skulle være en tyv og en Skielm jndtil at hand beviste det.

2. Vidne Britta Johans Datter Sille aflagde Eed og provede: at den af forige Vidne omvundne tiid hørdte Vidnet, som tiente den tiid paa Sille at Ole Siger til Citantens Huustroe, at du ligger over mig som en Tæve. noged der eftter hørdte Vidnet, at i Aar har du slicket dig ind i Støels Buen Vor. hafde ej Videre at prove.

1767: 53

3. Vidne Tollef Thomesen Nordtvedt aflagde Eed og provede: at den af forige Vidner omvundne tiid, var vidnet nærværende paa Sille hørdte da at jmellem Ole og Erich Sille var en Slags talle om en Støels boe, saa og at Ole Sille Stoed med Knytted Næve mod Erich, kaldte ham en Tyv, og Skielm, og sagte at en Fandt og Kieltring var hand neml: Erich. hafde ej videre at prove uden at Vidnet fulgte Ole Need i in!! (en) Stue, og sagde til Ericks Kone at hun laae over ham som en Ruue(?) tæve.

Citanten begiærede Sagen til næste ting udsadt og Marthe Sille forelagt til næste ting.

Eragted

Sagen udsettes til næste ting, til hvilcken tiid Vidnet Marthe Sille forelegges under Lovens Fals maals Straf sit Vidnes byrd i Sagen at aflegge.

Ole Sille i Rette æskede sin fra seeniste ting udsadte Sag Contra Erich Sille Skiels ord betreffende.
jndstefnte Erich Sille Mødte for Retten og tilstoed Lovlig Stefnemaal.
Af Vidnerne mødte Sacarias Sille.
For det udeblevne vidne Brønelle Sille blev afhiemlet Lovlig Stefnemaal af Skaffer Jens Juule Schaar og Baar Giere.
Citanten til kjende gav at hand til dette ting haver Stefnt som vidne Tollef Nørtvedt (Nortvedt) og Niels Tjerandsen Støle, hvoraf den siste ej eller!! (heller) Møder Mens blev afhiemlet Lovlig Stefnemaal.
1te Vidne Zackarias Sille aflagde Eed og provede: at næstleden høst, førend Folck hafde Sluppet Kom Ole Silles Kone til Vidnets Fader Erich Sille ind i hans Stue, da bemelte Erich Sille Siger \til/ Marthe Sille disse ord: hvem har Sluppet eller hvordan er Svinene i dag indkomen paa Bøen, hvortil hun Svarede Det haver Vi hos os giordt, derpaa sagde Erich Sille det var en Skielms Giær. Vidnet forcklarede at De ej hafde faaed Deris Haae jnd eller jndtaged Deris Næber samt opsancket det paa Ager liggende Korn, Mens Kornet som var Sadt paa Stør, var indkomet, hafde ej videre at prove.
2. Vidne Tollef Nørtvedt aflagde Eed og provede: at næstleden Sommer en dag noged for Sancte Hans dag, var Vidnet paa Sille, hørdte da at Brønelle Sille sagde til Citanten at i fior Sleckede du dig ind i Støels buen vor, i aar vil du slicke dig ind i bue brøsted. hafde ej videre at prove.
Citanten begiærede Sagen til næste ting udsadt.

Eragted

de Lovlig Stefnte vidner Brønelle Sille og Niels Støle forelegges til næste ting at Møde sit vidnes byrd under Lovens Fals maal, da at aflegge.

Jens Axdahl og Torckel Dreggernes i Rette æskede deris Med hin anden fra siste ting udsadte Sag, da de Declarerede dereftter at være med hin anden forligte og igientog Torckel Degernes de faldne ord som Løgnagtige, og betalte 2 rd: i Processens omckostninger.

1767: 53b

Den Sag fra forige ting udsadt anlagt af Lars Gravelsetter Contra Kari Hans datter blev paaraabt Skiønt \Citanten/ ej var tilstæde, som har bedet Stefne vidnerne Jens Jule Skaar og Baar Giere at jndstefne Karj Hans datter til Doms Lidelse til dette Ting.
Paa jndstefnte Karj Hans Datters Veigne mødte broderen Ole Hansen Flaaden som Declarerede paa sin Søsters Veigne at være fornøjed med Dom.
dereftter blev udj Sagen følgende Dom

Afsagt.

De førdte Vidner har Eedelig forklaret at jndstefnte Karj Hans Datter, har ved Citantens Creature brugt en uSkickelig omgang ved at i Stæden at nedlade Melcken udj Melcke bøtten, har taged og Suet Melcken af Koe Spenden i sin Mund, med Meere, hvilket foretagende hensigter til forurettelse og altsaa stridende mod den troeskab, som tienere er deris huusbonde pligtige, Altsaa bør hun derfor ej allene udstaae Kirckens Disciplin, Mens end og bøde til Præstegieldets Fattige 2 Mrk: 4 s: og til Citanten udj Processens omckostning 2 rd: 3 Mrk: hvad det øvrige af Citantens Sigtelse betreffer da bortfalder same som ubevist af sig Self.

Det paadømte udredes og eftterckomes 15 dage eftter denne Doms Lovlige forckyndelse under Adferd eftter Loven.

Lars Haraldseid hafde til dette ting tiid og Stæd med Muntlig varsel ladet indstefne Ole Brendeland for 4 rd: 2 Mrk: 12 s: som skal Dependere af den Lod Lod!! Citanten tilfalt eftter sin Fader af det vilckor den jndstefnte var pligtig at betale til Knud Brendeland. derfor Dom at Lide og erstatte Processens omckostning.
Den jndstefnte Mødte icke eftter paaraab, ej heller nogen paa hans Veigne,
thi Fremstoed Stefne Vidnerne Jens Jule Skaar og Baar Giere som ved Eed beckræftede at de for Meer end 14 dage siden haver Stefnt Ole Brønlunds!! (Brendelands) Kone i hans fraværelse, Ligesom inCaminationen ommelder.
Citanten begiærede Sagen udsadt.

Eragted

Sagen udsettes til Næste ting til hvilcken tiid Ole Brendeland forelegges at Møde Den at tilsvare.

Ole Halvorsen Tvedten hafde til dette ting tiid og Stæd med Skrifttlig Stefnemaal ladet indstefne Lars Iversen Biøndahl for en Gied med Videre efter Stefnemaalets Formeld under 25 Maj 1767 som blev oplæst.
Af de indstefnte saavel Vederpart som vidner mødte ingen eftter paaraab.
Foruden den paateigning som paa Stefnemaalet er Skeed blev end og afhiemlet af Stefne vidnerne Lovlig Stefnemaal.

Eragted!

Sagen udsettes til Næste

1767: 54

ting da Ole Biøndahl (Biørdahl) har at Møde Sagen at tilsvare. Ligesaa forelegges vidnerne under Lovens Fals maal same tiid at Møde sit vidnes byrd i Sagen at aflegge.

Ole Tvedte hafde til dette ting tiid og Stæd med Muntlig varsel ladet jndstefne Sirj Størchors Datter Biøndahl for Skiels ord, derfor Dom at lide og erstatte Processens omckostning samt at anhøre Vidnes byrd af Marthe Rasmus Datter Haaland og Ingeborg Halvors Datter Haaland.
De jndstefnte Mødte icke eftter paaraab ej heller nogen paa hans!! (hendes) Veigne.
thi fremstoed af Stefne vidnerne Jens Skaffer siden det andre neml: Gunder Olsen som er Syg, som \ved/ Eed bekreftede at hand med Gunder Olsen har Stefnt den paagieldende Ligesom inCaminationen ommelder Ligesaa vidnerne.

Eragted.

Indstefnte Sirj Biøndahl forelegges til næste ting at Møde Sagen at tilsvare, Ligesaa vidnerne under Lovens Falsmaal at aflegge sit vidnes byrd i Sagen.

Ole Hanssen Flaaden hafde til dette ting tiid og Stæd med Muntlig varsel ladet indstefne Lars Gravelsetter for Eendeel errørige beskyldninger i sit angivende over Søsteren, Derfor Dom at lide og erstatte Processens omckostning.
Den jndstefnte mødte icke eftter paaraab ej heller nogen paa hans Veigne,
thi fremstoed Stefne vidnerne Jens Juleschaar og Baar Giere, som ved Eed bekræftede at de for Meer end 14 dage siden haver Stefnt Lars Gravelsetter, som inCaminationen ommelder.

Eragted

Lars Gravelsetter forelegges til næste ting at Møde Sagen at tilsvare.

Dereftter er følgende Documenter Publicerede
1te Hr: Hegelunds Gave brev til sin Madame Kiæreste paa gaarden Hougen. datteret 14 Martj 1767.
2. Biørn Udstuens Vilkaars brev til Encken Gunnele Udstuen dat: 12 Janu: 1767.
3. Niels Aslacksens Rygs Skiøde til Halvor Knudsen paa 1 ½ Løb Smør i Ryg for 160 rd: dat: 2 Febr: 1767.
4. Hr: Major Holfelts Skiøde til Lars Pedersen paa gaarden Sæbøe 4 pd: Smør med paastaaende huuse for 600 rd: dat: 30 Nov: 1765.
5. Lars Pedersen Sæbøes Obl: til Omund Neervig paa 150 rd: jmod Pandt {1} ½ Løb i Sæbøe dat: 18 Nov: 1766.
6. Msr: Henings Dahls Skiøde paa 1 pd: 17 ½ Mrk: i Lunde til Lars Torgersen for 364 rd: dat: 9 Janu: 1767.
7. Sr: Johan Dahls Skiøde paa 1 ½ Løb i Bierchenes til Ole Tjerandsen mod 380 rd: dat: 16 Martj 1767.
8. Skiftebrev eftter Lussi Ryg, hvoreftter Jordegodset er Udlagt som Pandte bogen udviser. dateret [?] April 1767.
9. do: eftter Anna Tøris Datter Grindem hvoreftter Jordegodset er Udlagt som Pandte bogen udviser dat: [?] April 1767.
10. do: efter!! ???

1767: 54b

Anno 1767 den 19 Junj blev Almindelig Somer, Sage og Skatte ting holdet med Fieldbergs Skibredes Almue paa Killesvig og Retten betjent med eftterskrevne otte Eedsorne Laug Rettes Mænd Nafnlig Jesper Øvrebøe, Mads Øvrebøe, Askiel ibm:, Elias ibm: Halvor Sæbøe, Lars ibm:, Torckel Wiig og Siur Sundnes. Overværende i Retten Stædets Foged Hr: Kamer Raad Juel med Lænsmanden og Meenige Tingsøgende Almue.

Hvorda blev Læst de Kongelige Forordninger og høj øvrigheds ordres, som paa forige Tinge ere læste og i denne Protocoll extraherede.

Niels Hansen Sandnes hafde til dette ting tiid og Stæd med Muntlig varsel ladet jndstefne Rejnert Espeland fordie hand icke vil Modtage penge de Ræsterende 8 rd: som stoed eftter, da de øvrige betalte penge for gaarden Espeland blev betalt efter den mellem dem ved Dom Confirmerede Contract, jtem fordie hand ej vil meddeele sit beviis for de Modtagne penge jtem for 9 voger tag eller Næver. og Endelig fordie at Rejnert forbyder Citanten at Skiere paa Saugen til Gaarden Espelands huuses Reparation. Derfor Dom at Liide og erstatte Processens omckostning, samt at anhøre Vidnes byrd af Zackarias Bachevold, Johanes Espelandspladset og Gabriel Wieland samt Hans Dueland.
Den jndstefnte Rejnert Espeland mødte icke ej heller nogen paa hans Veigne.
thi fremstoed Stefne vidnerne Gabriel Wiland og Hans Dueland som ved Eed bekræftede at de for Meer end 14 dage siden haver Stefnt Rejnert Espeland, som inCaminationen ommelder.
Vidnerne mødte alle.
1te Vidne Zackarias Bachevold aflagde Eed og provede: at noged for sistl: høsteting var vidnet med Citanten paa gaarden Espeland og betalte Rejnert Espeland 58 rd: og Stoed tilbage paa Niels {Esp} Sandnes Gield til ham tilbage 8 rd: og vilde ej Rejnert give qvittering for de betalte 58 rd: førend hand fick de som meldt Ræsterende 8 rd: Niels bad at Rejnert

vilde bie ham med ermelte 8 rd: til Julen, Mens Rejnert ville have dem til høstetinged 1766, og lovede aldeles Rejnert icke det forlangte. der blev ellers mellem Rejnert Espeland og Niels Sandnes Aftalt at nu var Rejnert i alt betalt 112 rd: hafde ej videre at prove.
2. Vidne Johanes Espelandsnesset aflagde Eed og provede: i et og alt med første Vidne, dog med den forandring at hand ej hørdte hvor Mange penge der i et og alt var betalt af Niels Sandnes til Rejnert Espeland.
Da saavidt var avangeret Declarerede Citanten at hand vil ophæve Sagen til høstetinged.

Gudmund Aarvig i Rette æskede sin fra seeniste Ting udsadte Sag Contra Lars Gluggehafn, betreffende

1767: 55

et hugget Fure træ i Citantens Skoug.
den jndstefnte Lars Gluggehafn mødte icke for Retten ej heller nogen paa hans Veigne,
thi fremstoed Stefne vidnerne Peder og Torger Alne som saavidt var tilført Declarerede Citanten at de ej endnu Møder, maatte derfor begiære stilstand i Sagen til i Aften eller i Morgen.

Johanes Hanssen Sundførre hafde til dette ting tiid og Stæd med Muntlig varsel til et Tings vidnes erholdelse jndstefnt Endre Jensen Weastad at anhøre Vidnes byrd af følgende Vidner Lars Bierchelands Rabben med huustroe Britta, Peder Alne, Torger Alne, Tron Qvame, Ingebret Olsen Schartland, Niels Støen, Ole Baarsen med huustroe Mari Siverts Datter Efge, Torbiørn Nere Wiig, Torbiørn Øwre Wig, Simon Domesnes, og Torckel Svensbøe, som skal forcklare 1te om Endre Weastads forhold nogle Dage forinden hand blev Fæsted med Johanes Sundføres Datter, og 2do om bemelte Endres Forhold jmedens hans Fæste Møe Var i hans Huus.
Den jndstefnte Endre Weastad mødte for Retten og tilstoed at være Stefnt af Johanes Sundførre til at anhøre Vidnes byrd mens ej Stefnt anderledes.
Citanten Declarerede at hans Eene Stefne Vidne er borte og har altsaa ej Meer end det Eene sc: Halvor Skaffer, som ved Eed bekreftede at hand har Stefnt Endre Weastad først at anhøre Vidnes byrd om hvad som kand bryde det baand som er lagt paa ham og Johanes Sundføres Datter. Declarerede dernæst at Christopher Fodsel var med ham og Stefnede.

Niels Waag af Ryefølche i Rette æskede sin fra seeniste Ting udsadte Sag Contra Torckel Dreggernes.
den jndstefnte Mødte og blev med Citanten saaledes aftalt at dersom hand ej før anstundende Somerting betaler 13 rd: skal Sagen til same ting staae ham lige aaben.

Nu blev Sagen af Gudmund Aarvig anlagt Contra Lars Gluggehafn foretaged.
da Mødte dend jndstefnte og tilstoed Lovlig Stefnemaal til dette Ting.

Afsagt.

da den jndsteftne ved Rettens Eragtning høstetinged 1766 er paalagt at beviise \det/ Citantens huustroe har givet ham tilladelse at hugge et Tørt Fure træe i Aarvigs Marck, og nu ej til dette ting har i agt taget same, altsaa kand Retten ej andet end samtycke Citantens paastand denne sinde nemlig udj Sagen at felde Dom, thi den jndstefntes intention kand ej ansees for andet end udflugter, og derved blot Søger at udhale Sagen fra Ting til andet. Saa da Lars Gluggehafn tilstaar at have feldet den Furre i Citantens udmarck som af besigtelses vidnerne under Eeds Aflæg er anseed fersck og god samt et tilvoxende træe, altsaa derved overtraad den paaberaabte skiønt ubeviste tilladelse at hugge det tørre Fure træe, bliver hand herved ej

allene tilfunden at betale det hugne træes Verdie med 1 Mrk: 4 s: samt for den øvede Gierning at betale til Sognets Fattige 1 rdr: og Endelig til Citanten udj Processens omckostning 2 rd: 3 Mrk: alt 15 dage under!! (eftter) Domens Lovl: Forckyndelse under adferd eftter Loven.

1767: 55b

Derefter blev i Rettelagt fra Lænsmanden 1 Liste over Qvernerne og Møllene heri Skibredet, hvortil Almuen svarede at ingen Qverner eller Møller findes af anden beskaffenhed end som anført er, hvorom Tings vidne blev udstæd.

Om Extra Skatten blev giort paakrav, Mens ingen indfandt sig med betaling.

Der paa Læst følgende Particulaire Documenter.
1te Torckel Stangelands Obl: til Goude Bierchenes paa 75 rd: jmod pandt 1 Løb Smør i Stangeland dat: 19 Junj 1767.
2. Hr: Kahrs med fleres Skiøde [til ??] paa 2 Løber Smør 1 hud i Udbioe for 270 rd: dat: 21 Janu: 1766.
3. Ole Fatland med fleres Skiøde paa Fieldbergs Kircke for 418 rdr: til Kari Anders Datter Dahlen dat: 23 Nov: 1765.
4. Peder Hixdahls Skiøde paa 1 Løb 9 Mrk: Smør 1 tønde Korn til Hans Christophersen mod 130 rdlr: Dat: 7 Janu: 1767.
5. Johanes Larssen Øvre Houges Obl: til Haagen Solem paa 250 rd: jmod Pandt 3 Løber Smør i Houge dateret 19 Junj 1767.
6. Læst til Mortification Wier Tvedts Obl: til Torckel Moe paa 70 rd: dat: 20 Junj 1759.
7. Læst til Mortification Lars Stangelands Obl: til (ope rum)
8. Skifte brev eftter Knud Frønsdahl, hvoreftter Jordegodset i Frønsdahl er Udlagt som Pandte bogen udviser dat: (ope rum)
9. Skiftte brev eftter Helje Weastad {i} Jordegodset i Weastad udlagt ligesaa som Pandte bogen udviser dat: (ope rum)

Restancen stoer (ope rum) blev oplæst og ujmodsagt.

Retten blev derpaa for Skibredet ophævet

Mens forjnden saa Skeede fremckom følgende Skifttebreve til Publication saasom
1te Skiftte brev eftter [?] Dørem hvoreftter jordegodset i Dørem er Udlagt som Pandte bogen udviser datteret (ope rum)
2. Skifttebrev eftter [?] Dørem hvoreftter Jordegodset er Udlagt som Pandte bogen udviser dateret (ope rum)
3. Skifttebrev eftter [?] Svinevig hvoreftter Jordegodset i Svinevig er Udlagt til Pante Manden Ole Fatland dat: (ope rum)
og 5. Skifttebrev eftter J[?] Hetland, hvorefter Jordegodset i Hetland er Udlagt som Pandte bogen udviser. datteret (ope rum)

Anno 1767 den 22 Junj blev Retten eftter udsettelse Sadt paa gaarden Stuve i den Odels Sag som fra sistl: 30 Maj er udsadt til i Dag, og betjendt med det i Sagen forhen betjendte Laug Rett og som siste Session er anført.

Procurator Holch Mødte paa Citantens veigne og Producerede et af ham i Sagen udstæd Continuations Stefnemaal under 3 Junj sistl: som blev oplæst. Producerede derpaa sit affattede jndlæg i Sagen med dette tillæg, At da som store Omstændigheder og Store Skade i sin tiid er Skeed Knud Olsen af jndstefnte Lars Pedersen, same tog hand sig Reserveret i sin tiid at bevise. Foruden og dette jndleverede Gunder Othosens Stuves Skiøde til Helje Anphindsen paa ½ Løb Smør i Stuve Mod 40 rd: dat: 25 Nov: 1767. Ligesaa et Skiøde eller en Extract af et Skiøde til Peder Isacksen af sin Vær Fader Sæbiørn Danielsen. dateret (ope rum)

Gunder Stuve som den der har til ægte Afg: Peder Isacksens Kone til ægte og har Solgt den ham med sin

1767: 56

huustroe paa Arve Skifted tilfaldne ½ Løb i Stuve, fremckom for Retten og Declarerede at da hand solgte den nu paaanckede ½ Løb Smør i Stuve, bøed hand ej sine Stif Børns Formyndere godset til ej heller børnene Self, Mens da hand Solgte godset blev hands broder og hans Søn Helje Anphindsen saaledes aftalt at hand ej Solgte godset paa anden Maade end at hands Stif børn Skulle same igien løse om de ville, og derfor ej tog Meere end 40 rd: som godset paa Skiftted eftter Peder Isacksen blev andsadt for. Ligesaa Declarerede hand at Otho Aadland ej bød hand godset til da hand Solgte same til Lars Stuve for 72 rd: som Skiødet nermere udviser.

Procurator Holch paastoed at den jndstefnte Lars Stuve End videre maatte tilfindes at bøde til Justits Cassen, som den der inClinerer til uNødig trette. og saaledes j et og alt jndlod Sagen under Dom.

Den jndstefnte indloed Sagen under Dom.

Dereftter blev udj Sagen af den Ganske Rett saaledes Kjendt Dømt og

Afsagt

Citanten Knud Olsen der har til ægte Afgangne Peder Isacksen Stuves ælste Datter Ingeborg Peders datter beviser med den authoriserede Copie af det Kongel: Skiøde som bemelte Afg: Peder Isacksen paa L.S. Reluitions Retten til 1 Spand Smør 1 huud i Stuve, under 6te Martj 1759, \at besagde Peder Isacksen/ er givet og afstaaed den Rett som Hans Majestet til den tiid hafde til bemelte Skyld i besagde gaard, som Ejendomlig har fulgt Anna Sæbiørns Datter og hendes ædtlæg tilligemed andre 18 Mrk:r Smør uReluabelt gods i Gaarden Stuve over 46 aar samt at hun og Afdøde Mand nock berørte Peder Isacksen {self har} Self beboed \gaarden i/ 24 aar, imod 6 rdlr: betaling saaledes at dito Rett skal følge ham og Arvinger samt eftterkomende Ejere til Odel og Ejendom. Altsaa Naar Retten betragter den udj Skiødet anførte Kongelig Villie med disse ord insereret /: dog af fremdeles Kongl: Naade haver for got befunden under 27de Junj 1757 Allernaadigst at Resolvere, ej paa anden Maade at benytte denne os forbeholdne indløsnings Rett end at lade same ved offentlig Auction Afhende paa det at berørte opsidere Self kunde have Lejlighed at blive høist bydende, i hvilcken fald dennem ved Auctions Conditionerne under Kiøbe Sum/m/en efttergives at erstatte den forringelse {side} som inbemelte gods siden dets første Afstaaelse enten ved Skovenes uLovlige medfart eller i andre Maader kand være tilføjed, hvor imod og bort falder den gotgiørelse som en eller anden med billighed kunde tilkome om \derpaa/ nogen Reel forbedring som til dets Merckelige Nytte og indkomsters forøgelse Skulle være skeed med Videre :/ Saa udfindes dette at Afg: Peder Isacksen var fra Skiødets dato til Godset den {besagd} Ligitime Odels {gods} Mand og hans Arvinger eftter ham, thi Kongen har derved Solgt som Konge, og ej som en Privat Selger. Altsaa har ej Gunder Othesen Stuve {eftter ..} der hafde Encken eftter Peder Isacksen til ægte paa anden Maade Solgt godset end det skulle være til Løsning for

1767: 56b

hans Stif Børn, Mens ej i agt taged det udj Loven befallede bud at Lov byde. Derfor Kjendes og Dømes for Rett, at siden godset i gaarden Stuve eftter anførte Raison er og bliver et urørlig Odels gods, {altsaa da samme} og derved af Selgerne Gunder Stuve og Othe Aadland ej er i Agt taget Kongens bud ved Lovbydelse og første Kiøbe Rettes i Agt tagelse, Saa {tilfindes} \ansees/ Knud Olsen Stuve som i ægteskab med Kiøberen Peder Isacksen Stuves ælste datter Ingeborg Peders Datter Ligitim til det paaanckede godses jndløsning, derfor tilfindes jndstefnte Lars Pedersen Stuve ej allene at Modtage af Citanten Knud Olsen for den paastefnte ½ Løb Smør i gaarden Stuve den Summa 40 rd: som det fra Gunder Stuve og hans huustroe Anna Sæbiørns Datter er udkommet, Men end og same halve Løb Smørs brug i gaarden Stuve til først komende 1768 aars Fardag til jndrømelse, Røddig giørelse og beboelse for Citanten Knud Olsen at affløtte. Ligesom og til ham at betale udj Processens omckostninger 10 rdr: Det paadømte udredes og eftterckomes {15 dage} eftter denne Doms lovlige forckyndelse under videre Adferd eftter Loven.

Anno 1767 den 22 Junj blev Almindelig Somer ting holden med Føjens Skibredes Almue paa Leervigen og Retten betjent med eftterskrevne otte Eedsoerne Laug Rettes Mænd Nafnlig Lars Langeland, Tollef Øchland, Hans Escheland, Størck Hougland, Joen Rometvedt, Helje ibm:, Salmon Escheland, og Hermand Nordhuglen. Overværende i Retten Stædets Foged Hr: Kamer Raad Juel med Lænsmanden og Meenige Tingsøgende Almue. !!Overværende i Retten Fogden Velbr: Hr: Kamer Raad Juel med Lænsmanden og Menige Tingsøgende Almue.!!

Hvornæst Allerunderdanigst og hørsomst blev Læst de Kongelige Forordninger og høj øvrigheds ordres som paa forige Tinge ere Læste og i denne Protocoll extraherede.

Jacob Stochvig hafde til dette ting tiid og Stæd med Muntlig varsel ladet jndstefne Abraham Stochvig for af ham udtalte Skiels ord jmod hans Kone paa ære og Lempe, derfor Dom at lide og erstatte Processens omckostning, samt at anhøre Vidnes byrd af Bertel Grønaas, Lars ibm: og Ole Espeland.

Den jndstefnte Abraham Stoche mødte icke eftter paaraab, ej heller nogen paa hans Veigne.

Vidnerne Mødte Alle.

1te Vidne Bertel Grønaas aflagde Eed og provede: at næstleden Foraar noged eftter Paaske, Kom Citanten Jacob Stochvig til Deponenten og begierte at hand med broder ville følge med ham til Abraham Stoche, hvilket og Vidnet med broder eftterkom. da de Kom til Stoke!! tilspurte Citanten den indstefnte om hand ville vedstaae de ord hand hafde sagt anden 3de Paaskedag til Jacobs Kone hvorpaa Abraham Stoche Svarede jeg har aldrig noged ondt at sige om hvercken Dig eller din Kone, Mens Een dreng af Nafn Torger Alsvog som Dig haver tjendt, har fortalgt Mig at en gang, da du og Din Kone sad ved Dit bord med bemelte Torger, sagde Din Kone at den som Komer til Stoche, skal ingen Lycke faae.

1767: 57

Abraham sagde derhos at bemelte Torger Alsvog hafde sagt, at det skulle Stoche Mand faae fordie at Citanten og hans huustroe ej fick Pladset Vinterstøe bachen som Ligger under

Stoche. (Vestre Stokken i Finnås) hafde ej Videre at prove. uden dette at vidnet ej veed noged ondt om Citanten og hans huustroe at sige, Thi de har boed i Naboelauget med ham.
2. Vidne Lars Grønaass aflagde Eed og provede: Ligesom 1te Vidne dog med den forandring: at Abraham Stoche sagde at hand hafde sagt til Citantens huustroe dette: at dersom du ej kunde giøre ondt Self, kunde Du faae andre til at giøre det neml: ondt.
1te Vidne Declarerede og at hand hørdte disse siste ord og af Abraham Stoche den omvundne tiid.
3. Vidne Ole Espeland aflagde Eed og provede at hand med Citanten har boed udj 8 aar som Naboe Mand, hafde da saavelsom nu jnted ondt paa ham at sige. Men tacker ham for hver tiid og Stund. hafde ej videre at prove.

Eragted!

Sagen udsettes til næste ting, til hvilcken tid den jndstefnte haver at Møde Sagen at tilsvare.

Retten bliver til j Morgen ophævet.

Anden dagen den 23 Junj blev Retten atter sadt paa bemelte Tingstæd og betjent med det Gaars dagen anførte Laug Rett.

Fogden hafde til dette ting tiid og Stæd med Muntlig varsel ladet jndstefne Ole Hanssen, Ole Hanssen, og Ole Isacksen Gillie, Hans og Torbiørn Folchesnes, Tosten Alsvog, Mons ibm:, Ole Størcksen ibm:, jtem Erich Alsvogs Dreng Torgier, til at Lide Dom for at de paa en Søndag haver Arbeidet med Deris Torske garn, jtem at anhøre vidnes byrd af Ole Staveland, Lars, Ole og Jon Halderager, og Ole Alsvognesset og Endelig at betale Processens omckostninger.
De jndstefnte Sagvoldere Mødte alle undtagen Hans Olsen Gillie og Mons Alsvog. Af vidnerne Mødte ej flere undtagen Ole Staveland.
Stefne vidnerne Johanes Løning og Ole Endvehr aflagde Corporlig Eed at de for Meer end 14 Dage siden haver Stefnt saavel de udeblevne Sagvoldere som Vidner for Meer end 14 dage siden, de første som jnCaminationen ommelder, og de siste under Fals maal sit Vidnes byrd i Sagen at aflegge.
De indstefnte og Mødende Sagvoldere Declarerede at sigtelsen i sig Self befjndes Rigtig. Mens dens Største Nøed, drev Dem til at foretage det i vercksadte, Thi de hafde den foregaaende onsdag udsadt Deris Torske garn, hvilcke de de paafølgende Dage, Formedelst jndfaldende Storm Veir som ej gav sig førend Natten til næst følgende Søndag og den ganske Søndag, da de Resolverede at bierge garnene, thi ellers hafde den i Søen faldende Strøm bort drevet garnene, og saaledes blevet dem frackommet.
Det Mødende vidne Ole Staveland aflagde

1767: 57b

Eed og provede: At den af Parterne omvundne Søndags eftterfølgende Manddag, Mødte Vidnet den jndstefnte Tosten Alsvaag, som Declarerede paa Vidnets tilspørgende at de foregaaende Søndag fick sine Torske Garn optaget, Ligesom og \at/ hand ej hafde udreist i Fald de andre ej hafde været Reist ud. til Slutning Provede vidnet at de!! (det) \fra/ den næst foregaaende onsdag og til Søndagen var saa ondt Veir at inted Menneske kunde være paa havet, Altsaa uMuelig for de jndstefnte at bierge sine Torske garn, hvilcke hafde udsadt Dem ommeldte onsdag.
Hr: Camer Raad Juel begiærede Sagen til næste ting udsadt.

Eragted.

De Lovlig Stefnte, Mens udeblevne Vidner Lars, Ole og Jon Halderager item Ole Alsvognesset, Forelegges til næste ting under Lovens Fals maal sit Vidnes byrd i Sagen at aflegge. Ligesaa haver saa vel de nu Mødende som udeblevne Sagvoldere Hans Gillie og Mons Alsvog at Møde Sagen at tilsvare, og Dom at anhøre.

Niels Rønholm af Waags Skibreede hafde til dette ting tiid og Stæd Med Muntlig varsel ladet jndstefne Thommes Grow fordie hand har beskyldt ham for Tyverie, derfor Dom at Lide og erstatte Processens omckostning samt at anhøre Vidnes byrd af Jon Rønholm, Lars Eide, Rejnert Agdesteen og Hans Mølleviig.

Den jndstefnte Thomes Grov Mødte icke, ej heller nogen paa hans Veigne.

thi fremstoed Stefne vidnerne Iver Gram og Halvor Grov som ved Eed bekræfttede at de for Meer end 14 dage siden haver Stefnt Thomas Grov Ligesom inCaminationen ommelder.

Citanten anmeldte og at have til Vidner jndstefnt tillige Hans og Biørn Rønholm, hvoraf den første Mødte, thi blev tillige af forbemelte Stefne vidner under forhen aflagt Eeds Kraft, afhiemlet Lovlig Stefnemaal.

1te Vidne Jon Rønholm aflagde Eed og provede at næst afvigte 1766 Aars Sommer udj Slaattens tiid fulgte den indstefnte Deponenten en Søndag paa baad fra gaarden Lille Kongsvig til Opdahls Kirke, under Veis Spurgte Thomas Grov vidnet om nogen bebreidede Citanten i brølluppet, for det Korn som var bleven borte i Anders Agdesteens Nøst, hvortil Vidnet gav det Svar. Nej! mens Niels Rønholm, gav sig same stæds derfor, at saadan tale var udkommet blant Folck, hvortil Thomes sagde at Knud Solhoug som var ejer af det bort komne Korn, hafde faaed ved Hardangerne paa Rometvedt i Hardanger eftter giort hvem der hafde taged Kornet. Thomes Grov sagde ej at Citanten hafde taget det bort blevne Korn. hafde ej Videre at prove.

2. Vidne Lars Eide aflagde Eed og provede

1767: 58

at næstleden Sommer hørdte Vidnet at jndstefnte Thomes Grov paa et Fiske Stæd ved Tornes i Lang Nuven, sagde eftter at det Mellem Fiskerne var Komet paa tale, om det bort tagne Korn i Agdesteen Nøst, at der var af Ejeren Knud {Esche} Solhoug og Peder Escheland ladet giort eftter hvem same hafde taged, og taltes der at en paa Stranden af Lang Nuvens væstre Side boende Mand, der var Sort brynet, hafde Sort haar, boed 3 aar, og hafde et Barn, hafde taget Kornet. Vidnet hørdte ej at den jndstefnte Sagde at Niels Rønholm hafde taged Kornet, hafde ej videre at prove.

3. Vidne Rejnert Augdesteen aflagde Eed og provede: at næstleden Sommer hørdte Vidnet paa gaarden Grov at den jndstefnte Thomes Grov sagde til Vidnet at Knud Soelhoug saavelsom hand hafde hørdt at Citanten hafde taget det bort blevne Korn paa Agdesteen, Mens sagde ej at Niels Rønholm hafde taget det. hafde ej videre at prove.

4. Vidne Hans Møllevig aflagde Eed og provede: at næstleden Somer noged eftter Sancte Hans Dag var vidnet paa baad med den jndstefnte, hørdte da at Thomes Grov sagde at de siger i heele Bøigden Niels Rønholm hafde taget det borte blevne Korn paa Agdesteen, Mens hand sagde ej at Niels hafde virckelig taget det. hørdte og at Knud Solhoug skulle i vand have (vandhave?) giort eftter Kornet i vandet hos andre hafde ej videre at prove.

Hans Rønholm Declarerede under Eed at hand ej har seet det bort komne Korn er Komet til Rønholm.

Citanten Declarerede at Vidnerne Jon Rønholm og Lars Eide har Sagt ham, hvad de nu har omvundet.

Eragted

den lovlig Stefnte Thomes Grov forelegges til næste ting at Møde Sagen at tilsvare, Ligesom og vidnet Biørn Rønholm forelegges til den tiid at aflegge sit vidnes byrd i Sagen.

Torbiørn Leervigs Plads paa Jørgen Lunds veigne i Rette æskede sin fra seeniste ting udsadte Sag Contra Berndt Settre og i Rette {æske} lagde Hr: Lunds Reigning under 10 Sep: 1765. som blev oplæst.

den jndstefnte Berndt Settre Mødte for Retten og ej allene vedstoed lovlig Stefnemaal, Mens end og vedblev sit seeniste Rettes dag tilførte, at hand ej af de paastefnte 7 rd: 2 Mrk: 8 s: er Meer end 5 rd: 5 Mrk: Skyldig og derom erbød Saligheds Eed.

Torbiørn Leervig kunde ej Modsige hans Declaration.

hvorpaa den jndstefnte aflagde Saligheds Eed ej at være meer Skyldig end 5 rd: 5 Mrk: af de paastefnte 7 rd: 2 Mrk: 8 s:

Afsagt

da jndstefnte {5 rd: 5 Mrk:} Bernt Settre ved Eed har purgeret ej at være af de paastefnte 7 rd: 2 Mrk: 8 s: Meer skyldig end 5 rd: 5 Mrk:, Saa bør hand same 5 rd: 5 Mrk: til Citanten at betale, Ligesom hand og bør siden hand haver gived andledning til Sags anleg, at betale udj Processens omckostning 1 rd: 3 Mrk: Alt 15 dage eftter denne Doms lovlige forckyndelse under Adferd eftter Loven.

Johanes Løning fremckom for Retten og anmelte at i Skibredet befindes et Spedalsk Qvinde Meniske af Nafn Aagaathe Endres Datter, som ej noged til sin jndlemelse er ejende. I den Andledning

1767: 58b

blev Laug Retted med Lænsmand og Almue tilspurt om same Andragende befindes Rigtig, hvortil de Svarede at bemelte Aagaathe Endres Datter Sagvog ej Allene med den Spedalske Sygdom er behefted, men end og aldeles jnted ejer til sin jndlemmelses omckostninger i Hospitalet. herom blev tings vidnet forlanget, som blev bevilget.

Dereftter blev Læst

1te Natanael Olrichs bøxel Seddel paa ½ Løb Smør i Waage til Jacob Olsen. dateret 23 Junj 1767.

2. Hr: Hertsbergs bøxel Seddel til Ole Olsen paa 1 pd: Smør i Jndvehr med Revers. datteret 5 Junj 1767.

3. Læst til Mortification Ole Almaas Obl: til Jocum Kluben dat: 23 Junj 1759.

4. Jngemon Størchsen med fleres Skiøde til Ole Størcksen paa 1 pd: 3 Mrk: Smør 15/16 hud i Øchland for 60 rd: dat: 22 Junj 1767.

5. Jens Hertzbergs Obl: paa 98 rd: til Proustjnde Leganger dat: 1 Martj 1766.

6. Jon Colbensens Skiøde paa 1 pd: 16 Mrk:r Smør i Alsvog til Ole Colbensen mod 36 rd: dat: 20 Janu: 1767.

7. Lars Wichenes Skiøde til Haagen Stochen mod 46 rd: for 2 pd: Smør i Wichenes. dat: 22 Junj 1767. Mod dette Skiødes Tinglysning protesterede Hans Peterteigen og Jørgen Nyesetter paa Grund af at godset ej er Lovbydet.

8. Baltzer Børtvedts Skiøde til Thor Hanssen paa 18 Mrk: Smør 3/8 hud i Børtvedt mod 90 rd: dat: 12 Janu: 1767.

9. Lars Lillebøes Skiøde til Sønen Lars Larssen paa 18 Mrk:r Smør ½ hud i Lillebøe [mod] 54 rd: dat: 4 Janu: 1767.

10. Rasmus Falches Obl: til Madame de Besche paa 320 rd: dat: 22de April 1767.

11. Hr: Brues bøxel Seddel paa 6 Mrk: Smør i Klubben til Mons Monssen dat: 7 Julj 1766.

Paa tilspørgende Svarede Almuen at ej fleere første bøxler er falden af det tilbage blevne Halsnøe Closters gods end udj Mit Hovland til Dag Ellingsen 1 pd: 3 Mrk: Smør 3/8 hud i Urrang til Samson Berjesen ½ Løb ½ hud i Lørhamer 2 pd: Smør 3/8 hud og i Steensbøe ½ Løb ½ hud uden bøxel til Samson Larsen. herom blev tingsvidne udstæd. jtem af Strøe godset i Sæhle 1 pd: Smør 1 pund Fisk til Stephen Endresen.

Lænsmændene i Rettelagde en Liste over de Qverner og Møller som fandtes i {Fogderie} Skibredet hvortil Almuen Svarede at ingen flere Qverner eller Møller findes i Skibredet. Ligesom og i øvrigt med hvad Waags Skibredes Almue Svaret haver.

Jngen betalte Extra Skat skiøndt derom blev af Fogden giort erjndring.

Restancen blev oplæst beløbende til (ope rum) som blev ujmodsagt.

Retten blev derpaa for Skibredet ophævet.

Anno 1767 den 25 Junj blev Almindelig Somerting holdet med Fiere Skibredes Almue paa Leervig, og Retten betjent med eftterskrevne 8 Eedsorne Laug Rettes Mænd Nafnl: Størckor Hoversholm, Johanes Biørgen, Endre Eidsvog, Niels Gramshoug, Elling Kind, Ole Wihofde, Lars Brattestøe, og Aadne Wahlen. Overværende i Retten Fogden Hr: Kamer Raad Juel med Lænsmanden og Menige Ting søgende Almue.

Hvornæst Allerunderdanigst og hørsomst blev Læst de Kongel: Forordninger og høj Øvrigheds Ordres som paa forige Tinge ere Læste og i denne Protocol extraherede.

Dereftter Læst
Gunder Miaanesses Skiøde til Elling Jngebretsen paa 18 Mrk: Smør ½ vet Korn i Kind mod 60 rd: dateret [?] Febr: 1767.
2. Gunder Miaanes Skiøde til Niels Olsen paa 18 Mrk:r Smør ½ Vet Korn [i Kind] jmod 60 rd: dat: 23 Junj 1767.

Gunder Welde i Rette æskede sin fra seeniste Ting udsadte Sag Contra Ole Øvrebøe 8 rd: 5 Mrk: 15 s: Gield betreffende.
Den jndstefnte Mødte for Retten, tilstoed lovlig

1767: 59

Stefnemaal Ligesom og Fordringen i sig Self!! Self. bad Citanten om frist Med pengenes betaling til høstetinget.
Citanten paastoed Dom i fald den jndstefnte ej kand prestere Caution.
Den jndstefnte kunde ej prestere same,
Thi blev udi Sagen saaledes Dømt og

Afsagt.

Ole Øvrebøe bør til Citanten Gunder Welle betale de paastefnte 8 rd: 5 Mrk: 15 s:, jtem udj Processens omckostning 2 rd: 3 Mrk: Femten dage eftter denne Doms Lovlige Forckyndelse under Adferd eftter Loven.

Dereftter blev examineret om Qvernerne og Møllerne, hvorom Designation blev jndleveret.

Ligesaa om extra Skatten, mens ingen betalte.

Derpaa blev Retten for Skibredet ophævet.

Anno 1767 den 14 Julj blev Retten følgelig Reqvisition af Anders, Siur, Torger, Jacob og Ebbe alle af Opdahl, sadt paa Gaarden Opdahl, og betjendt med eftterskrefne 6 af Stædets Foged Hr: Kamer Raad Juel opnefnte Laug Rettes Mænd, og det udj følgende Reenings og Steenings Forretning, Nafnlig Ørje Middahlen, Hans Teigland, Johanes yttre Wee, Torckel Jndre Wee, Johanes Onerim og Ørje Thoe. Overværende Lænsmanden, som Laug Rettet med sig til Stædet bragte.

Ovenmelte opsidere Declarerede dereftter at de ej paa enten af siderne har ladet udgaae noged Stefnemaal eftterdie at de om Forretningen alle ere Eenige, hvilken nu skeer paa det at Deris Forliig som afvigte Aar er skeed jnden Aastæds Retten her paa Gaarden Opdahl, for saa vidt Gaardeparternes Mage Skiftte her i gaarden Opdahl \inde Gierds/ kand vorde annoleret og til jnted giordt. og Declarerede De dereftter at Anders og Siur Opdahl skal udj afstaaelse henseende same Mage Skiftte nyde følgende i den saa kaldede Hans Ager jtem et Støcke Marck af hiemestølen. og til Slutning at betale Rettens Betjendte for Deris umage ved Forretningen.

dereftter begav Retten sig til den saakaldede Hansse Ageren hvorudj blev Need sadt 3de Marckesteene med sine Vidner af bemelte Nedsadte Mercke steenes \Streckning/ ejer Anders og Siur den nederste part, og de andre den øverste part. derfra blev paa Enge bøen Orme hougene kaldet nedsadt en Marcke Steen med sine vidner, noged bædre hiem eftter nedsadt Een Steen uden vidner. J Ormehoug Hadlet i en urørlig Steen hugget et Kros. Paa Ekrene blev Nedsadt en Steen med sine Vidner. Viidere i den saakaldede Ekkrer(?) noget hiem til Thuet!! (Thunet?) nedsadt 2 Marcke Steen med sine Vidner. disse Streckninger tilhører Anders og Siur samt Jacob Opdahls Ejendomme, de 2de første paa Væstre og den siste paa Østre siide.

derfra begav Mand sig til den saa kaldede hiemme Melcke støel, hvilcken blev efter Parternes forlangende uddeelt og derved nedsadt Marcke Steene hvor eftter Gierder paa hver sit uddeelede Stæd skal nedsettes og tilhører Anders og Siur Opdahl den Nordreste part og Deel deraf, Torger den Mellemste og Jacob samt Ebbe Opdahl den Søndre part og Deel.

Dereftter Declarerede Parterne at som forestaaende Deris forliig som nu giort og beskreven er, Er opretted

1767: 59b

og Skeed for at kuldkaste det Mage Skifte, som Mellem dem forhen har væred opretted med at bytte hiemme Jordene, saa begierede de nu dette forliig ved Dom Confirmeret.

Afsagt

Det af Parterne jndgangne Forliig bør i alle dens ord Clausuler og Puncter ved Magt at Stande Ligesom og de Nedsadte Marcke steene saavel i den saa kaldede Hans Ager, som Skifte Streckningen paa Stølen bør være en fuldkomen Regul og Rette snoer for Deris indbemelte ejendomme heri gaarden Opdahl. Og Skulle nogen af dem nu bryde dette, da skal den skyldige betale og udrede til Præstegieldets Fattige 10 rdr: og derforuden dette første Forliig at staae udj sin Fulde kraft, Ligesom og til Slutning betale denne Forretnings beckostninger hver eftter sin anpart af Jordskylden og Deris brug i gaarden Opdahl Nemlig Torger Opdahl

4 rd: 2 Mrk: Anders og Siur Opdahl hver 3 rd: 1 Mrk: 8 s: samt Torger og Jbbe!! (Ebbe) hver 1 rd: 8 s: tilsamen 13 rdr:, som alt bør udredes under Lovlig adferd.

Extra Ting

Anno 1767 den 17de Septembris blev Extra Rett udj følgende Confisqvations Sag, Sadt paa Bechervig som det Ordinaire Ting stæd for Waags Skibreede i andledning af Høy Velbaarne Hr: Stiftsbefallings mand Scheels Resolution under 6te Septbr: sistl: teignet paa den af Hr: Camer Assessor og General Told Forvalter Ramsharts til Høj bemelte Herre jndgivne Memorial af 5 Septbr: sistl:, og betjendt med de 3de Eedsoerne Laug Rettes Mænd Nafnl: Niels Larssen Wiig, Ole Anderssen Sandvig og Lars Nielssen Drivenes.

Studiosus Juris Peder Reutz var tilstæde paa sin Fader Procurator Reutzes Veigne og producerede den ham af ham hans Fader givne Fuldmagt til at gaae i Rette udj denne Sag, som blev i Rettelagt og oplæst.

Der eftter i Rettelagde Comparenten den udtagne Stefning hvorved Hr: Kamer Assessor og General Told Forvalter Ramshardt har jndstefnt Sr: Natanael Mathiesen til at anhøre Vidner og Lide Dom, hvilcken hand i følge Lov paastoed af Stefne vidnerne Eedelig Afhiemlet. bemelte Stefning blev oplæst.

Paa jndstefnte Nathanael Mathiesens Veigne mødte Procurator Rasmus Kragh som paa hans Veigne tilstoed Lovlig Stefne Maal Ligesom og et paa Mathiesens Veigne forfatted indlæg som hand begiærede oplæst. hvoreftter hand forbeholdt det fornødne.

Alle de jndstefnte Vidner mødte. bemelte indlæg blev oplæst.

Sr: Reutz Reserverede sig at besvare det fra Hr: Mathiesen jndgivne Skriftlige indlæg i beleilig tiid, og eftter at Vidner ere først afhørdte Men til det fra Gische Lankring fremckom[ne] jndlæg C at Loven ej Dispencerer hende fra at Møde persohnlig for Retten, thi Comparenten agter icke at jndjage hende Skræck og hun har ej bevist

1767: 60

at hun hvercken er saa svag eller Fornehme at hun ej kand fremstille sig for Retten, thi paastoed Comparenten hende af Retten paalagt at Møde.

der eftter Producerede Comparenten 2de Told boed Vægtere Axel Larssen og Jørgen Olsen [Deris] Eedfæstede Skriftlige Forcklaringer underskreven af de 2de Vitterligheds Vidner Torckel Størcksen og Peder Nielssen, hvilcke Comparenten bad Maatte afhiemle Deris Forretning Lige eftter Deris paateigning.

Procurator Kragh Reffererede sig til sit indlæg og i sær at Vidnerne eftter sames paastand Maatte vorde Examineret.

Eedens forcklaring blev af \Lov/ bogen forelæst med Formaning til Sandheds udsigende, hvilcket de alle lovede at eftterckomme.

Hr: Reutz fremsadte for Vidnerne Hans Giellestad, Peder Nielsen, Gudmund Pedersen og Torckel Størcksen følgende q:stioner 1te Om Vidnet icke saae da de med Told Betjenterne Segelche og Frich anckom til Salthellen at der blev baared fra Sr: Natanael Mathiesens Søe boed 3de Anckere brendevin igiennem hans Huus. 2do Af hvem det blev baared. 3de Om de saae at der blev kasted 3de Anckere brendevin i Søen af bem:te Nathanael Mathiesen. 4. Om Vidnet saae eller hørdte at Nathanael Mathiesen efter at brendevinet og Caffe bounerne af Told betjenterne var anholdt, talte til sine tienere eller huus Folck paa Salthellen. 5to Hvad hand da talede og hvad ordene vare. 6te Om Vidnet icke Merckede at de self same Folck og tienere som Natanael den tiid talede med, strax begav sig til de omliggende gaarde. 7. Om Vidnet Veed J hvad ærende de saa hastig begav sig bort eller blev udsendt. 8. om Vidnet icke saae at Nathanaels Drenge kom Løbende fra gaardens bøe til Huusene efter at

brendevinet var anholdt. 9. om icke self same Drenge efter at Nathanael Mathiesen hafde talt med dem, i hastighed løb til de ved Salthellen omLiggende Gaarde. 10. Om de Kjender disse Drenge. 11. Om vidnet icke saae at Nathanael Skuvede eller Skiøv Told boed Vægteren Jørgen Olsen til side den tiid da hand hemmelig talede {ved} eller ville tale ved sine Drenge og om de icke strax forføjede sig bort.

Procurator Kragh paa Grund af Lov, protesterede Mod Vidnet Axel Larssen og Jørgen Olsen, Hans Giellestad, Peder Nielssen, Gudmund Pedersen, og Torchel Størchsen siden de ere Angivernes Tjenere eller Folck, altsaa er det Ventelig at de maae ansees som villige Vidner, der ej noged vil forcklare

1767: 60b

Mod Deris huusbonders Villie. Men ellers for at Observere Nathanael Mathiesens fornødne udbad af Retten Sagen til i Morgen udsadt, hvor da hand haabede at nyde Rettens Kjendelse i hvad hand har paastaaed.

Reutz erjndrede at Loven ingenlunde forbyder disse 4 Vidners forcklaringer, men meged Mere tillader same, da ingen Andre vidner paa den tiid og paa det Stæd kunde haves, thi paastoed Comparenten dem admitterede.

Procurator Kragh sagde at hand ei Rettere veed, end at Velædle og Velbr: Hr: Assessor Ramshard foruden besagde vidner, har indstefnt andre over 20 i tallet, altsaa Sr: Reutz ej har føje at grunde sin paastand paa Lov i det tilfælde naar ej Andre Vidner kand faaes hvorfor Comparenten Vedblev sin forige protest, hvilket hand nermere indstillede til Domerens Lov Grundede Kjendelse.

Reutz Reffererede sig til Lovens 1 bogs 13 Captl: 17 Artl: som end og tillader villige Vidners førelse, og disse Vidner hvorjmod Hr: Kragh protesterer, icke ere villige, Altsaa Maae de saa meged Mere føres, thi Urgerede Comparenten paa Deris Afhørelse.

Procurator Kragh sagde at disse Vidner ere Angivernes tienere, altsaa maae Vidne mod og ej med Deris huusbonder.

Eragted

de af Procurator Kragh protesterede Vidner bliver admitteret og Vidnet Gische Lankring paalagt for Retten Persohnlig at Møde \for at/ aflegge sit Vidnes byrd. Ligesom og den forlangte udsettelse accorderes til j Morgen dog paa Natanael Mathiesens egen beckostning henseende Vidnernes tiids Spilde.

Anden Dagen den 18 Sept: blev Retten atter sadt paa bemelte Stæd og betjent med de 3de indbenefnte Laug Rettes Mænd.

Der paa blev de 2de i gaar i Rettelagde 2de Skriftlige Vidnes byrd af Axel Larsen og Jørgen Olsen udstædde, end og Eedelig bekræfted af de 2de Vitterligheds Vidner Torckel Størcksen og Peder Nielssen, efter at same Lydelig for Retten vare oplæste.

Procurator Kragh næst at benægte alt stridende mod Nathanael Mathiesen, af hvad besagde Vidner har forcklaret, forbeholdte i belejlig tiid sin Rett og Lovlig tiltale. Ellers bad Comparenten at de vidner som her omckring paa Landet er boende, og nu er tilstæde Maatte først aflegge Deris Vidnes byrd, siden de for nærværende tiid er for Nathanael Mathiesens bekostning. desuden er det og ubilligt at hefte dem for nærværende tiid fra Deris Arbeide og Fiske.

Procurator Reutz Replicerede til denne af Procurator Kraghes benægtelse henseende Vidnernes udsagn, at den er jnted betydende

1767: 61

og Følgelig uSvarverdig. og hvad Procurator Kraghs paastand Anbelanger, om at faae de jndstefnte bønder til Vidnes byrd forjnden Roers Folckene først aflegger Deris da paastoed Comparenten at den Orden som i Stefningen er taget maatte følges, da Procurator Kragh som ingen Stefning har udtaget, kand Forandre Hoved Stefningens Ordre henseende til Vidnerne, og det saa meged Mindre som Qvestioner Allerede til Roers Folckene ere anførte, hvilcket ville give en Stor Confussion, naar Acten i sin tiid skal gives beskreven.

Procurator Kragh henstillede til Retten at maatte nyde den begierte paastand, {saa} ser (sær) da Lov aldrig forbyder jndstefnt Vidner enten først eller sist skal aflegge provemaal sagde ellers og at de af Sr: Reutz i Rette førdte qvestioner ej kand giøre Minste Confussion til Actens {Confus} beskrivelse, thi det finder nock Domeren sin Rigtighed.

Reutz protesterede jmod Sr: Kraghs uRimelige paastand, og vedblev sit forige.

Procurator Kragh sagde at den Proceduur hand har førdt, skal i sin tiid blive paaskiønet af Fornuftige Domere, altsaa kand det være ham det same, enten Sr: Reutz vil holde den for Rimelig eller uRimelig.

Reutz vil ej opfylde Protocollen med uNyttig vidløftighed, hvorfor hand ej gad Svare til det fremførdte.

Kragh vilde ej heller opholde Retten, hvorfor hand har begiært de vidner først førdt, som kunde tage Mæst tiid at føres.

Eragted

Stefnemaalet i Sagen bliver fulgt, altsaa admitteres Reutz de Vidner hvor til qvestioner allerede Protocollen er tilførdt.

1te Vidne Hans Giellestad aflagde Eed og provede paa de Protocollen tilførdte qvestioner saaledes: til 1te at den omstefnte tiid saae Vidnet 2de Anckere blev baared igiennem Mathiesens huus. 2de qv: blev baared af en Mand udj en blaae trøje, mens da vidnet var ej saa nær ham, kunde hand ej heller Kiende bæreren. 3de saae at Anckerne de 3de blev kasted af Søen, Men af hvem veed icke, til 4de at hand sc: Natanael talede til sin Dreng. til 5te Veed icke hvad det var. til 6te at den tiid Mathiesen hafde talet med sin Dreng, saae hand dereftter at Drengen gick fra ham op over hougene. til 7de Veed icke derom. [8de] Saae ej det omspurgte. til 9. Reffererede sig til sit Svar paa 6. qvestion. Til 10. qvestion

1767: 61b

Kiender ej den dreng som omprovet er, thi hand har ej seed ham Meer end en gang. og til 11. qv: Svarede vidnet at hand saae Mathiesen Skiøv omspurgte Jørgen Olsen bort, da hand hemelig ville tale ved sin dreng, som dereftter strax forføjede sig bort. Reutz fremsadte for dette vidne for det 12te Om vidnet icke saae at der den omstefnte tiid blev bragt 13 poser Caffee bouner fra Hr: Nathanael Mathiesens Jægt ind paa Told Betjenternes baad. Resp: Saae det omspurgte, Mens var ej med og tog same af Jægten.

Procurator Kragh for Hr: Mathiesen fandt fornøden følgende Contra qvestioner at faae sig af Vidnerne afspurgdt.

Procurator Reutz protesterede jmod Contra qvestioners Antagelse paa grund af Sr: Mathiesen ej har indstefnt vidnerne til Examination icke heller Comparentens Principal til at anhøre Deris udsagn.

Kragh Reffererede sig til Stefnemaalets indhold, hvilket udtrøckelig viser at Hr: Mathiesen saavel er Stefnt at anhøre Vidner som Lide Dom, altsaa Maatte det blive alt for haardt mod Lov at hand ej til Sagens Stødte i sin tiid skulle blive bevilget at nyde den fornødne oplysning af de vidner som nu er tilstæde, hvorfor Comparenten under ald paaancke, protesterede mod Rettens Nægtelse og derfor paastoed de begiærte Contra Qvestioner i Rette førdt.

Reutz sagde at det udvirckede hoved Stefnemaal jngenlunde hiemler Hr: Mathiesen til Contra Qvestioners afhørelse, da Contra Stefning i saa fald fornødiges, og protesterede Comparenten derfor iMod sames Antagelse,

Kragh under Protest vedblev sit forige og desuden tilkjendegav for Domeren at de vidner som nu er tilstæde ej kand fjndes naar hand ved Contra Stefning agter dem at indkalde, Altsaa er det jmod Lov og al billighed som af Sr: Reutz er paastaaed at nægte vidners udsagn og nytte enten paa Citanten eller den paagieldendes side.

Reutz vedblev sit forige og indstillede at i fald Retten skulle finde for got jmod den skeede protest, som Comparenten ej kunde formode, at antage disse uStefnede 4 Vidner til provemaals Aflæg efter Contra Qvestioner, Vidnerne de samtlige da 1st maatte afhøres 1st eftter Comparentens Hoved Qvestioner, og at med Contra Qvestionernes besvarelse maatte beroe indtil Vidnerne først har aflagt Deris forcklaring paa hoved Qvestionerne, men ellers proteste-

1767: 62

rede Comparenten som før Mod Deris Antagelse.

Kragh forestillede at det maatte ansees alt for uOrdentlig og tvert jmod den rette Maade at bie med Contra qvestioner til alle Vidner ere Afhørdte, Men Langt Meere ordentlig efter hvert vidnet har giordt sin forcklaring, hvorfor og Comparenten vedblev sit forige, og under al anckemaal, protesterede mod Rettens Nægtelse.

Eragted!

da denne Sags Natuurlige beskaffenhed paa denne eene siide efter allernaadigst præscribsion ej bør eller kand liide ophold, og det paa den Anden siide ville være \Ligesaa/ ubillig som Haardt at jndstefnte Nathanael Mathiesen ej skulle nyde sin paastand opfylt ved at give Contra {Vidner} Qvestioner til Vidnerne, allerhelst da \ved/ denne Sags \Lovl:/ indstefning, ej har væred tiid til Contra Stefnemaals udferdigelse. Mathiesens paastand, bliver altsaa paa Grund deraf accorderet dog saaledes at \Alle/ Vidnerne først aflegger sit Vidnes byrd paa hoved Qvestionerne.

2. Vidne Peder Nielssen aflagde Eed og provede til 1te qvest: at da vidnet den omvundne tiid Med Told betjenterne Segelche og Frich kom næsten til Lands ved Salthellen, saae Vidnet at 2de Mænd med hver sit Ancker Kom bærende fra Mathiesens Søe boed og bar dem op til Huusene, mens hvor same Anckrer blev lagt, veed vidnet icke. Sub qvestione tilspurgte Reutz vidnet om hand Kjendte de 2de Mænd som bar brendevinnet den omvundne tiid. hvortil vidnet Svarede Nej. 2. qvestion er altsaa derved besvaret. Til 3 qv: Saae ej det omspurgte. Til 4. qvestion eftter at brendeviinet af Betjenterne var Anholdt, saae Deponenten at Nathanael Mathiesen udj en boe ved Kiøckenet talede ved 2de sine Drenge. Til 5. qv: hørdte ej hvad ordene eller talen var. til 6. qvestion at efter den Samtale var skeed, forføjede Folckene eller Mathiesens Drenge sig fra ham opefter Marcken, Mens hvor de gick hen, veed vidnet icke. Til 7. qvestion Veed ej derom. Til 8. qv: forjnden at brendevinet blev Anholdt, saae Deponenten at en af Nathanael Mathiesens Drenge kom gaaende fra bøen og Need til huusene gaaende. 9. qv: Vidnet saae at folck gick op efter Marcken, mens hvor hen og \.../ hva..(?) Mathiesens Drenge veed vidnet icke. Til 10de er besvaret under 9de. Til 11te qvestion Saae at Mathiesen Laae sin haand paa Jørgen Olsens brøst eller Skuldre da hand talede ved sine Drenge, som vare de same vidnet saae fra første tiid hand kom paa Salthellen, Mathiesen Luckede en Dør til, hvilcken Jørgen Olsen igien opluckede, med sigende at Nathanael ej kunde forbyde ham at giøre sin Forretning, hvor da Natha-

1767: 62b

nael sagde ieg har joe friehed at tale med sine Drenge. til Slutning Replicerede vidnet at Nathanael førde Jørgen Olsen tilside i det same hand laae sin haand paa hans brøst eller Skuldre. Til 12. blev af vidnet Svaret saaledes at hand saae der blev posser med Caffe bouner indbragt fra eller af den omspurgte Jægt ind paa Betienternes baad, Mens tallet derpaa veed vidnet icke. Reutz tilspurgte Vidnet om hand Videre om denne tildragelighed ved at forcklare samt at give oplysning om hvorledes og paa hvad [Maade] disse anholdte Vahre igien bleve Dem fratagne med Vold og overMagt. Vidnet provede Videre at der fandtes 10 anckere brendevin i tallet hos Nathanael Mathiesen hvor af 2de blev funden udj en Sval eller Nøst i blant Eendeel tønde Stav og der paa et Seigl overlagt hvoraf det Eene af Deponenten og det Andet af en Anden af betjenternes Folck, blev baared need i baaden, hvor, paa et berg var Liggende {paa et berg} ved Søen 3de anckere som var fundet af Betjenterne og de Andre Folck, under en Nøst eller Svale. 3de anckere blev optaged af Søen og 2de anckere blev fundet af de Andre betjenteres Folck op ved nogle Agre jmellem nogle Store Steene paa Salthellen. Da de nu saaledes hafde indbragt disse vahrer i baahden, forføjede Deponenten med betjenterne og de flere medhafte Folck sig til Piirholmen, hvor de Anckom Klockcken ohngefehr jmellem 11 og 12 Slet om Natten, hvor da betienterne Segelche og Frich gick af baaden op til Betjenten Gielman, nogen Stund eftter Kom Betjenterne need igien til Deponenten og de andre Folck, da bad at passe vahrene op, og eftter at bemelte Betjendtere hafde leveret Folckene Deris Hertz Fenger, gick de op til Gilman igien, ohngefehr 1 ½ times tiid der eftter kom 2de baade Reisende som laae til Betjentens baad{e}, og hvorpaa paa hver var 8 eller 10 Mand som var bønder eftter anseende i Mørcket sidende saaledes vare klæde med nedslagde Hadter, hvilcke alle uden at tale et ord strax greb til at slaae med Større som de bragte med sig paa baaden paa vidnet med flere som vare derudj. Told boed vægteren Axel Larssen som sad bagers i baaden paa godset blev Slaget over haanden og hovedet, hvilcket blev saa jlde tilreed at blodet Randt deraf og need over Ansigted med Legeme eftter at bemelte Axel Larssen som den siste der gick af baaden, \hvori/ {eftter at de alt} godset \endnu var/ hafde borttaged, Slog de bemelte Axel Larssen paa hovten og Skar Fæsten Af Betjenternes baad som dereftter Ræckede paa Søen. Den tiid hørdte Vidnet først at en af disse Folck talede, mens hvad ord kunde vidnet icke samle. alle Folckene vare Komne

1767: 63

af Betjenternes baad forjnden Fæsten blev afskaaret, hvilcken de Folck som Kom \til/ dem, derefter halede til Deris baade og da indskibede de omvundne vahrer, Hertz fengrene tillige med omprovede Sabel var og borte. Vidnet forcklarede til Slutning at just den tiid de til dem komne Folck saaledes hafde ind bragt Vahrene i sin baad kom Betjenterne need, hvoraf Frich først anckom som saae dene gierning, og Raabte med disse ord: heraf skeer en uLyckcke. Frich med Deponenten Reiste derpaa udj en Liden Færings baad, hvori var noged vand og laae i Landet belagt Og da de saaledes var Komet et støcke ud paa vandet saae!! (saa) hafde de omvundne Folck allerede forladt betjenternes baad, paa hvem Aarene var aftaged som laae Separat flydende paa Søen og baadene Reiste imellem Landet paa den Væstre side af Bagholmen. hafde ej videre at prove.

1te Vidne Hans Giellestad blev fremkaldet \og/ under forige Eeds kraft, forcklarede i et og alt med tildrageligheden \paa Pirholmen/ som Vidnet Peder Nielsen har omvundet med tillæg at det var 11 anckere brendevin som blev bragt paa Deris baad fra Salthellen til Pirholmen.

3. Vidne Gudmund Pedersen aflagde Eed og provede og paa de fremsadte 12 qvestioner Svarede saaledes: til 1. qv: det omspurgte forholder sig i Sandhed. \dog i Stæden for 3de blev ickun baaret 2de./ til 2. qv: at Nathanael Mathiesen bar deraf et, og det Andet blev baaret af en Persohn udj 1 blaae trøje. til 3. qv: At Nathanael Mathiesen kasted Self 3de

Anckere i Søen med brendeviin. Til 4. qv: Saae at Nathanael Mathiesen talede til sine Drenge efter at de fundne Vahrer var bragt i Baaden. Til 5te kunde ej høre hvad ord det var, eller hvorudj talen bestoed. Til 6. qvestion at bemelte Drenge gick op efter Marcken. Til 7de veed ej derom. 8. qvestion Saae ej det omspurgte. Til 9. qvestion Nej. Til 10. qv: Joe Vidnet kjender de omspurgte Drenge. til 11. qv: blev saaledes besvaret at Nathanael Mathiesen Sagde til Jørgen Olsen, hvad komer det Eder ved, maae jeg ej tale ved Mine Drenge, Ligesom og at Nathanael derpaa Ligesom Skiøv Jørgen Olsen tilsides. Til 12. Saae det omspurgte. J øvrigt Provede til Slutning Ligesom Vidnet Hans Giellestad med tilleg at det var 13 Poser Caffee bouner.

4. Vidne Torckel Størcksen aflagde Eed og provede til 1te og 2. qvestion Ligesom 3. vidne. Til 3. qv: Saae ej det omspurgte. Til 4. qvestion eftter at brendevinet var Anholdt, saae Deponenten at Mathiesen talede ved sine Drenge. til 5. qv: Svarede som forige. Til 6. qv: Saae at 2de Persohner Løb op efter Marcken, hvilcke Mathiesen sagde Self var hans Drenge. Til 7. veed ej det omspurgte. Til 8. Saae ej det omspurte den tiid, Mens før det blev Anholdt. til 9de Saae Nathanaels Drenge som før løb op eftter Marcken, Men hvorhen veed Vidnet icke.

1767: 63b

til 10. qvestion Kiender de omspurgte Drenge, Naar seer Dem. 11. Vidnet saae det omspurgte. og Endelig til 12. Saae det omspurgte og at det var 13 poser Caffee bouner. Forcklarede i øvrigt at det som meldt var {13 Sæcke Caffee bouner} 13 poser Caffee bouner og 11 ancker brendeviin, som blev fundet paa Salthellen og som dereftter paa Pirholmen blev fradraget. Fremdeles Lige med de øvrige om tilDrageligheden paa eller ved Pirholmen.

Da de indstefnte Vidner Kirstine Mads Datter Bejer, Gidsche Jons Datter Lanchring, Drengen Lars jtem Leje Manden Johannes Nielssen og Kypperen Ved Nafn Niels Larssen, alle nu ej øjenblicklig er tilstæde, Saa for tiiden at vinde, bliver de jndstefnte bønder efter Stefnemaal, jmidlertiid afhørdte, hvilcke alle Fremstoed,

Procurator Reutz fremsadte for Dem følgende 7 qvestioner: 1te om Dennem icke er beckjendt og Vitterligt at nogle af Deris Naboer eller Grander, var udreist paa 2de Baade den same Aften eller Natt, som Betjenterne havde attraperet det Confisqverede Gods i Salthellen. 2. Af hvem de bleve udsendte, og i hvad ærende. 3. Om der paa same 2de baader icke var Een eller flere af Bye Folck og om de icke Kjendte samme og dem kand angive. 4. Om de icke vidste hvorfore de vare saa Mandstercke paa baahdene udreist. 5. Om icke Nathanael Mathiesen eller andre paa hans Veigne ved sine Folck har sendt Dem bud, enten ved ord eller budstickcke til at samles og forud efter de Betjendte er som hafde attraperet og anholdet det gods som hos ham blev attraperet. 6. Om vidnet er beckjendt eller har hørdt at den Eene grande har sendt bud fra sig til den Anden at Møde enten hos Nathanael eller paa Andet stæd for at overfalde Betjente og fratage Dem Godset igien. 7. om vidnet kand Nafngive nogen af de Persohner som paa same 2de Baader henreiste efter Told Betjenternes baad den samme Nat? og hvad vidnet ellers kand være viidende om denne Affaire.

Reutz erjndrede at Lovens 1 bogs 12 Captl: 8 Articul Maatte Observeres. derpaa blev \af/ de indstefnte vidner alle udvist undtagen

Ole Salthellen som aflagde Eed og provede, Til 1te qvest: Veed jnted der om. Til 2. qv: Nej Til 3de qvestion var ej den aften hiemme eller ved sit huus, altsaa veed ej af det omspurgte, Mens om Natten var hand Gieme og laae i sin Seng. Til 4. Nej veed ej Derom. til 5. Ligesaa Nej. 6. Ligesaa Nej Til 7de Aldeles icke.

Andet Vidnet Lars Stenevig aflagde Eed og provede Ligesom 1te Vidne til alle de fremsadte qvestioner.

3. Vidne Knud Steenevig aflagde Eed og provede i alt med de forige Vidner.

1767: 64

4. Vidne Axel Steenevig aflagde Eed og provede og besvarede qvestionerne med Nej.
5. Vidne Johanes Steenevig aflagde Eed og provede Lige med de andre vidner.
6. Vidne Lars yttre Rabben aflagde Eed og provede at den same Nat eller Aften da denne gierning skal være Passeret var hand 2 Miile fra sit hiem paa et Stæd Langnuen kaldet som er 3 Mile fra Pirholmen, altsaa veed ej om alt det omspurgte.
7. Vidne Niels yttre Rabben aflagde Eed og provede til qvestionerne Ligesom de første afhørdte Vidner.
8. Vidne Niels Johannessen Indre Rabben aflagde Eed og provede: i et og alt med de forige vidner.
9. Vidne Johanes Indre Rabben aflagde Eed og provede: Ligesom forige vidner.
10. Vidne Johanes Toche (Tøche) aflagde Eed og provede i et og alt som forige vidner.
11. Vidne Hans Nilsen Dybevog aflagde Eed og provede Ligesom forige vidner.
12. Vidne Niels Hanssen Dybevog aflagde Eed og provede Lige med de andre.
13. Vidne Omund Johanssen Naaven aflagde Eed og provede i et og alt med forige.
14. Vidne Ole Larssen Wevog aflagde Eed og Provede paa Qvestionerne med de forige.
15. Vidne Niels {Andersen} \Olssen/ Wevog aflagde Eed og provede i et og alt med de øvrige.
16. Vidne Eilef Wevog aflagde Eed og provede i et og alt med {første} \de/ forige vidner.
17. Vidne Niels Andersen Wevog aflagde Eed og provede: Ligesom forige.
18. {Vidne} 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27 og 28 Vidne Lars Ingebretsen Skaffer, Jacob Fagerbache, Jacob Egholmen, Lars østre Drivenes, Jacob og Asbiørn Store Drivenes, Knud, Herman og Johanes Søre Drivenes, Villum og Ole Kalvenes aflagde samtlig Eed og provede Eenhver for sig i et og alt med de forige Vidner.

Nu Mødte alle de andre Vidner for hvem Hr: Reutz indleverede sine Skriftlige Qvestioner 15 i tallet, som blev for et hvert i sær for Retten oplæst, {hv..r(?)} Af Vidnerne fremstoed Christine Mads Datter Bejer som aflagde Eed og provede til qvestionerne saaledes til 1te qvestion har tient jndstefnte Nathanael Mathiesen fra Paaske sistleden, altsaa nu næsten et halvt aar. Til 2. qvestion Vidnet var paa Salthellen den tiid Betienterne Segelche og Frich kom til Stædet og da saae Dem. Til 3. qvestion Veed jnted derom. Til 4. qvestion veed jnted derom. Til 5. qvestion Ligesaa.

1767: 64b

til 6. qvestion besvared med Nej. til 7. qvestion Ligesaa Nej veed jnted derom. til 8. qv: besvared med Nej. til 9. qv: Nej. Til 10. qv: Nej. til 11. Nej. til 12. Nej. Til 13. Ligeledes Nej. til 14. Nej. til 15 qv: Var i sit huus og hiem. Videre blev vidnet tilspurgt de 5(?) sist benefnte Poster, hvilcke Deponentjnden besvarede med Nej, og med Declaration Videre til 5te at der jngen flere fremede var paa Salthellen, undtagen en Lods af Nafn Jørgen.

2. Vidne Drengen Lars Johansen aflagde Eed og provede: til 1te qvestion tient jndstefnte Mathiesen i 4re aar nu Komende hellig tre Konger 1768. Til 2. qvestion hand var hiemme, Mens oppe paa Marcken og Slog Høe for sin huusbonde. Til 3. qvestion veed jnted derom. til 4. qvestion veed eller!! (heller) ej Derom. til 5. qv: Ligesaa Nej. til 6. Qv: Ligesaa Nej. til 7. qv: veed jntet derom. Til 8. qvestion at Deponentten fick af sin huusbonde ordre at gaae ind til Hans Svoger Hr: Bugge i Bechervigen for at sige bemelte Bugge det Betjendterne var paa Salthellen. til 9. qv: Veed aldeles jnted derom. til 10 qv: veed Vidnet jntet om. til 11. veed jnted derom. til 12. qv: veed ej heller derom. til 13. qvestion og Nej. til 14. qvestion aldeles icke. til 15. qvestion provede Vidnet at hand ej veed hvad enten jndstefnte

Nathanael Mathiesen var hieme den Nat eller icke eftersom Deponenten gick om Aftenen til Sængs og Laae den ganske Natt i Borgestuen. Videre Declarerede Vidnet til de Anførte siste qves: saasom til 1te at hand Refferer sig til sit forhen giordte Svar, nemlig at hand eftter Ordre gick som meldt til Bechervig. til 2. qv: talede ved ingen anden end Bugge. til 3. qv: veed icke enten der var andre Fremede eller icke. til 4. qvestion vidnet veed slet icke noged om det omspurgte til 15!! (5?) qvestion veed ej om det omspurgte. hafde ej videre at prove.

3. Vidne Niels Larssen Kipper aflagde Eed og provede til Qv: saaledes Neml: til 1te qvestion at Vidnet har som Kipper og Dag Lønner været hos Nathanael Mathiesen i 3de Aar. til 2. qvestion var ved sin boepæl paa Salthelle holmen. Til 3. qvestion veed inted derom. til 4. qv: veed vidnet jnted om. til 5. qv: veed jnted derom. til 6. qvestion veed ej heller derom. til 7. Ligesaa veed ej derom. til 8. qvestion besvared med Nej. til 9. qv: Nej. til 10. qv: Nej. til 11. Ligeleedes Nej. til 12. veed ej derom. til 13. Nej til 14. Aldeles icke. til 15. qv: Veed ej hvad enten Natanael Mathiesen var hieme eller icke, siden vidnet Laae paa sin Sæng i Egen boepæl, som er som meldt paa Salt\helle/ holmen et støcke fra Mathiesen. Videre til de Anførdte siste qvestioner Svarede saasom til 1te Veed ej derom. til 2. qv: Nej. til 3de qvestion Veed ej nogen andre fremede var der uden en Lods, hvis Nafn hand ej erjndrer. til 4. qv: Nej. Til 5. qv: er besvared ved næstmeldte 3 qvestioner.

1767: 65

Det jndstefnte Vidne Gidsche Lankring fremkom for Retten, Men befandtes af de omstændigheder af hendes sædvanlige Svaghed som er en Green af den faldende Sygdom, som hafde den Svite med sige at 2de andre Fruentimmere i Huuset blev Syge, at hun altsaa ej til vidne i Sagen \i aften/ kunde admitteres.

Da det Lider Langt ud paa aftenen og Vidnet Johanes Nielsen nu er absent, og gaaet til sit hiem i den uSkyldige tancke at siden hand forhen i Dag blant de indstefnte bønder har aflagt sin forcklaring og de da fremsadte qvestioner for ham, besvaret, saa bliver Retten til i Morgen Klocken 7 Slett ophævet.

Den 19 Septembris blev Retten atter sadt paa bemelte Ting stæd og betjendt med det Anførte Laug Rett.

hvorda for Retten blev enpressenteret Vidnet Gidsche Lanchring, som End da befandtes i De omstændigheder og af den beskaffenhed at hendes Sandse hende er Ganske betaget. altsaa icke kunde admitteres til Eeds Aflæg.

Procurator Reutz begiærede Vidnet Johanes Nielssen Steenevig som nu tilstæde fremkaldet til forcklaring paa hans i Rettelagde Qvestioner.

Vidnet bemelte Johanes Nielssen Stenevig aflagde Eed og provede paa bemelte qvestioner saaledes Til 1te qvestion har ej tiendt eller tiener Nathanael Mathiesen, Men i Fiskeriets tiider været hos ham Lejed, var og den tiid med ham Lejed, da hand fick Ordre at indreise med Mathiesen til Bergen. til 2. qv: at den Aften Told betjenterne Segelche og Frich var paa Salthellen, Kom Vidnet af Søen og Fisket, saae da at Velbemelte Betjentere vare same stæds, Mens paa Salthellen var ej Deponenten. til 3. qv: veed Aldeles inted derom. til 4. Veed icke. 5. Nej. til 6. qv: hvercken Ordre af nogen eller viste det omspurgte var der. til 7. qv: veed ej derom. til 8. veed ej det Minste derom. til 9. qv: Ligesaa veed icke. Til 10. qv: Ligesaa Nej. til 11. saae og veed ej det omspurgte. til 12. veed ej derom. til 13. qv: veed ej heller derom. til 14. qv: Aldeles icke. til 15. qv: veed ej andet end jndstefnte Mathiesen var i sit huus. Videre Svaret paa 1te qv: veed det icke. til 2. qv: veed icke. til 3. qv: veed icke nogen Fremede paa den tiid eller Andre var paa Salthellen, thi vidnet hafde ej sin Daglig Gang i huuset. til 4. qv: veed icke. til 5. qv: Saae hverken Lods eller Andre.

Procurator Kragh paa Nathanael Mathiesens Veigne i Rettelagde sine Skriftlige Qvestioner 8 i tallet, \som/ for dette Vidne blev begiert fremsadt hvorpaa Vidnet Svarede til 1. qv: Ja det omspurgte forholder sig i Sandhed. Vidnet explicerede sig at hand ej hørte om Nathanael blev tilsagt eller forlanget at Reise til Bergen af Betjenterne.

1767: 65b

til 2. qv: 3 á 4 Mand Reiste paa Jægten til Bergen, Men enten det var til ejendom eller paa Anden Maade Veed Vidnet icke. til 3. qv: det omspurgte forholder sig. 4. qv: blev besvaret med Nej. til 5te qv: aflagde forcklaring paa Bergens Told boed Men ej same bekræftede ved Eed. til 6. qvest: Nej. til 7. qv: det omspurgte forholder sig. {til} 8. qvestions indhold blev saaledes besvared at Jægten Laae efter Dem i Bergen, Mens veed ej enten same blev hefted eller at Nathanael ej kunde faae den med sig.

Procurator Kragh i Rettelagde sine qvestioner til Told betjenternes med hafte Folck. hvilcke hand for dem begiærede oplæst. og der eftter at Retten ville behage at indhente derpaa Eet hvert Vidnes Svar Separatim.

1te Vidne Hans Giellestad provede under forhen aflagde Eeds Kraft til 1. qv: at hand ej allene er gift mens end og boefast udj Bergen det siste af qvestionen blev af Retten forckasted. til 2. qv: at vidnet veed at alt var Fransk brendeviin, hvilket kunde erfahre[s] paa dets Lugt. {Procurator} 3. qv: veed ej om det baarne {brendeviin} fra Nøsted var brendeviin eller icke, Mens alt som Kom i baaden var Fransk brendeviin. 4, 5 og 7 qvestion blev af Retten afslagen, som er jmod Lov. Til 8. qv: Joe det omspurgte forholder sig Rigtig. til 9. qv: \brendevins/ Vahrene vare Allerede funden forjnden Told betjenterne begiærede at giøre hos Mathiesen inqvisition, Mens Caffee bounerne {der}eftter den tiid. til 10. qv: Nej. til 11. qv: kom ej til Nathanaels brygge, mens lagde til ved den der strax værende Broe, hvor over Vidnet med de flere gick over til Nathanaels Huuse. til 12. qv: Nej. til 13. qv: var ej vreed den tiid Jørgen Olsen blev Skiøvet af ham neml: Nathanael. til 14. qv: Joe. til 15. qv: Nej blev ej Vejed ej eller fandtes der paa noged Mercke.

2. Vidne Peder Nielsen under forige Eeds kraft aflagde følgende Svar paa qvestionerne saasom til 1te qv: tiener hos Hr: Ober Told Betjent Hviid i Bergen. til 2. qvest: Svarede som forige Vidne. til 3. qv: Ligesaa som forige Vidne. Til 6. qvestion det omspurgte fandtes paa hans neml: Nathanael Mathiesens egen grund. til 8. qv: Joe. til 9de Veed ej naar betjenterne begiærede inqvisition. til 10 qv: Nej. til 11. qv: som 1te Vidne. til 12. qv: Nej. til 13. qv: Reffererede sig til sit forige Svar. til 14. qv: Nej. til 15. qv: Nej.

3. Vidne Gudmund Pedersen under forige Eeds Kraft, aflagde {følgende} \paa/ qvestionerne følgende Forcklaring til 1. qv: Tjener hos Told Betjenten Sr: Frich i Bergen. til 2. var Fransk brendeviin

1767: 66

og i anckrer. til 3. qv: Ligesom forige Vidner. til 6. qv: var paa Nathanael Mathiesens grund. til 8. qv: Jo. til 9. qv: brendevinet var fundet før Mens Caffe bounerne icke. til 10. qv: veed icke. til 11. qv: Svarede Ligesom de andre Vidner. til 12. qvestion Nej. til 13. qvestion [??] til 14. qv: Reffererede sig til sin forige forcklaring. til 15 qvestion aldeles Nej.

4. Vidne Torchel Størchsen under forige Eeds Kraft forcklarede til 1. qv: tiener hos Hr: Told Jnspecteur Dischingthun i Bergen. til 2. qv: det \var/ Fransck brendeviin og i ancker, hvilcket vidnet smagede. til 3. qvestion det var Fransck brendeviin, thi de blev baared oppaa Marcken, hvor same blev taget. til 6. qv: var paa Nathanael Mathiesens grund. til 8. qv: Ja. til 9. qvestion blev fundet før, Mens Caffee bounerne siden inqvisionen skeede. til 10. qv:

veed ej det omspurgte. til 11. qv: Ligesom de forige vidner. til 12. qv: Nej. til 13. qv: Stødte den omspurgte til side med haanden Mens veed ej om det var i vreed hue. Til 14. qvestion Nej var ej nærværende. til 15. qvestion Nej.

Procurator Kragh næst at benægte alt modstridigt, Reffererede sig til Videre Rettens Lovlige pleje og i øvrigt forbeholdt sin Rett naar Sr: Reutz er indkommet med hvad hand har at siige.

Reutz Reserverede det fornødne. og begierede Anstand i Sagen til paa Manddag, for at indkome med sin Deduction i Sagen, som bevilget.

Manddagen d: 21 Sept: blev Retten atter sadt paa bemelte Ting stæd i Alle Parters nærværelse.

Procurator Reutz i Rettelagde sit indlæg i Sagen af Dags dato som blev oplæst med sine bielager.

Procurator Kragh næst at Refferere sig til si/n forige Proceduur, og da hand Ventelig ej kand vinde denne Sag udsadt, Saa Indlagde hand sit Skriftlige Jndlæg under Dags Dato, hvor næst at benægte Al \u/Lovligt, Submitterede Ligesaa Sagen under Dom.

Procurator Reutz, benægtede Alt uRigtigt og ubevisligt, som Procurator Kroghs indgivne indlæg maatte befatte, og vedblev sit forige.

Derefter blev udj denne Sag af Dommeren og Laug Rettet, saaledes Kjendt Dømt og Afsagt.

Det er vel jndstefnte Nathanael Mathiesen med de førdte 6 Eedelig Afhørdte Vidner Told betjenternes medhafte Folck overbevist at hos ham paa Salthellen, deels i og ved Hans Huuse deels paa Søen og Salthelle Marck er fundet og attraperet 11 ancker Fransck brendeviin og 13 poser Caffee bouner, som alt er Told Betjenterne paa en Voldsom Maade igien fra taged, Men om hand har væred viiden-

1767: 66b

de at de attraperede Vahrer, var i hans huus er ej plene afbevist. Jckcke desto Mindre naar indsees udj den omgang, der har væred brugt med de Confisqverede Vahrer, saa kand indstefnte Nathanael Mathiesen Lige saa Lidet eschapere ansvar, som hans undskyldning med at have af det Confisqverede brendeviin, Kiøbt 3 Ankere af Kiøbmanden i Bergen Sr: Raufnsberg blive Reflecteret. Naar nu Retten betragter denne Sags Væsentlige beskaffenhed, Saa udfindes at den Allernaadigste Told Ordonances 19 Captl: 2 og 6 Artl:, bliver aplicable og Fulgt udj Dom, altsaa Kjendes og Dømes for Rett, at jndstefnte Natanael Mathiesen, bør og skal udrede til hans Kongl: Maj:ts Cassa de Confisqverede Vahrer som opløber Eftter den i Rettelagde bereigning til 322 rd: 82 s: og Skriverpenge 24 s: Ligesom Told, Consumption, og accsise deraf 132 rd: 25 s: jtem til Stemplet Papiir for Andgivelsen og Told seddelen 1 rd: 48 s: samt 10 proCento udj Straf bøder af de attraperede Vahrer, Ligesaa at Arbeide paa Nermeste Fæstning 4 uger. Videre tilfindes hand følgelig Forordningen af 3 Julj 1758, som upriviligert at holde brendeviin, at udreede, {deraf} derfor udj Straf 50 rd:, og Endelig at betale udj Processens omckostning 51 rd: 2 Mrk: 4 s: For Sigtelsen henseende den voldsomme omgang, som Told betjenterne er over gaaed, med de Confiscable og Anholdte vahrer, friefindes Nathanael Mathiesen, som ubevist i et og alt. Det paadømte udreedes [inden]? 3de Sole mercker, alt under Videre Lovlig Adferd.

Procurator Kragh begiærede Domen og dens fulde Act sig beskreven meddeelt da hand agter Sagen for højere Rett at indstefne.

Anno 1767 den 30 Sept: blev Retten til Almindelig Høste Sage og Skatte tings holdelse, sadt paa Tingstædet Bechervig for Waags Skibreede og betjent med eftterskrefne 8te Eedsoerne Laug Rettes Mænd Nafnlig Torsten Øchland, Lasse Torrang, Niels yttre Rabben, Niels Wiig, Ole Sandvig, Ole Gouxeim, Lars Drivenes og Mickel Sandtorv. Overværende i Retten Stædets Foged Hr: Kamer Raad Juel med Lænsmanden og Meenige Ting søgende Almue.

Hvornæst allerunderdanigst og hørsomst blev Læst de Kongl: Forordninger som til Publication ere ankomne, som bestaar af følgende saasom 1te!!

1767: 67

1te Forordning angaaende det i Loven for Lejermaal andordnede Aabenbare Skriftemaal herefter \at/ skal være ophævet. dateret Friderichsborg Slot den 8 Junj Ao: 1767.
2. Nermere Andordning angaaende den Extra Skatt paa Landet udj Norge Datteret Altona d: 3 Julj 1767.
3. Kongel: Rescript at Tjende Ejerne for Storøens Fittie og Wallestrands Konge Tjende skal nyde same Aarl: eftter Capituls Taxten dateret 7 Aug: 1767.
4. Stiftets brev til Fogden at af af!! Sundhord og Hardanger Fogderie skal svares udj Hospitals penge ibereignet for de Syge i Strandvig Skibreede 357 rd: 75 s: og for Delinqvent penge ibereignet Fogderiets Arrest huuses Reparation 118 rd: 57 s: datteret 24 Aug: 1767.

Dereftter Læst Andre Particulaire Documenter
1te Sorenskriver Hesselbergs Auctions Skiøde til Lars Olsen paa ¾ Vog Fisk 3!! (6?) s: penge i Nordre Aarland mod 61 rd: 2 Mrk: dat: 19 Junj 1767.
2. Do: Skiøde til Lars Monsen paa ½ Vog Fisk 3 s: penge i Søre Aarland mod 46 rd: dat: 19 Junj 1767.
3. Do: til Jørgen Olsen paa ½ Vog Fisk 3 s: penge i Søre Aarland mod 46 rd: dat: 19 Junj 1767.
4. Do: til Sr: Hans Jacob Bugge paa ½ Vog Fisk 3 s: penge i Søre Aarland mod 46 rd: dat: 7 Maj 1767.
5. Do: til Hr: Hans Bugge paa ½ Vog Fisk 3 s: penge i Søre Aarland mod 46 rd: 3 Mrk: dat: 7 Maj 1767.
6te Ole Halvorsen Fosses Skiøde paa den halve Fittie Annex Kircke til Ole Larsen mod 275 rd: dateret 23 Junj 1767.
7. Ole Mehamers Obligation til Johanes Løning paa 200 rd: jmod Pandt i Fittie Kircke datteret 23 Junj 1767.
8. Lars Nordre Aarlands bøxel Seddel til Torsten Larssen paa ¾ Vog Fisk 6 s: penge i Nordre Aarland datteret 30 Septr: 1767.
9. Hans Houchenesses bøxel Seddel til Sønen Ole Hanssen paa ½ Løb Smør ½ hud 3 s: penge i Houchenes med Revers. dat: 30 Sep: 1767.
10. Hans Bugges bøxel Sedel til Anders Hanssen paa 3/8 hud i Gresdahl med Revers. Datteret 30 Sept: 1767.
11. Ana Hougland med fleres Skiøde paa 39 Mrk: Smør i Hougland mod 32 rd: til Johanes Larsen Walhammer dat: 30 Sep: 1767.
12. Læst til Mortification {Halvor} \Askiel/ Waldens Obl: til Niels Titzlevold paa Capital 54 rd: som er betalt. Datteret 3 Maj 1756.
13. Hr: Bugges bøxel Seddel til Thomes Nielssen paa ½ Vog Fisk 3 s: penge i Søre Aarland datteret 30 Sep: 1767.

14. Anders Bachesunds bøxel Seddel til Joen Hanssen paa 4 Mrk: 8 s: penge i Møgster dat: 28 Sept: 1767.
15. Johanes Walhamers bøxel Seddel til Jacob Rasmussen paa 1 pd: 3 Mrk: Smør 1/3 hud i Hougland til Jacob Rasmussen datteret 30 Septbr: 1767.
15.!! Jørgen Hielms bøxel Seddel til Johanes Larssen paa 15 Mrk: Smør i Risøen. dat: 6 Dec: 1766.
16. do: bøxel Sedler til Lars Zackariasen paa 15 Mrk:r Smør i Riisøen dat: 5 Dec: 1766.

Retten bliver til i Morgen ophævet.

Anden Dagen den 1te Oct: blev Retten atter sadt paa bemelte Tingstæd og betjent med det gaars dagen anførte Laug Rett.

Fogden til kjendegav at da hannem er bleven til meldet at en Bondemand af Fittie Sogn Nafnlig Salmon Salmonsen af gaarden Hofstad er bleven død funden ved Strand bredden paa et Stæd Krosvigen Kaldet under Gaarden Helleland. altsaa har til den Ende til denne tiid og Stæd indkaldet hans Encke Allis Lars Datter, med hans Fader Salmon Hovstad til at anhøre følgende

1767: 67b

Vidner {Lars Iversøen} Jens Isach Holch, Salmon Aarschoug, Niels Titzlevold, Knud Rydland og Ole Tidtzlevold, som alle Mødte.
For de Mødende Vidner blev Eedens Forcklaring af Lov bogen Dennem forelæst med formaning til Sandheds udsigende.
1te Vidne Jens Isach Holch aflagde Eed og provede dette at ved adskilligt, deels ved KiøbMandskab deels Andre Affaire har hand befunden afgangne Salmon Salmonsen, efter sin ForMeening, Roelig og Stille, Men i betragtning af et Menniskes opførsel, en som maatte ansees duelig henseende til Freqventation og hand nemlig Holch kand vidne og prove dette: At hand ….saae(?) Salmon Hofstad ganske Vanckelmodig og hafde ej sine Sandse.
2. Vidne Salmon Aarschoug aflagde Eed og provede at 3de uger før den Afgangne Salmon Hofstad omckom, Giemte hand sig udj øystaalet!! (høy-?) saaledes at hand ej Kom frem for noged Menniske førend at hans Kone Kom træckendes paa ham, da hand spurgte hende hvad hun ville, og derpaa udlod sig med de ord Gud trøste og bædre ham, noged derfor, gick hand ud paa et Vand, Mens gick Self tilbage. Provede i øvrigt at hand var Vanckelmodig og gick saa stille hen hafde ej videre at prove.
3. Vidne Niels Titzlevold aflagde Eed og provede: at hand nemlig den Afdøde har væred Svagelig og gaaed saa Stille hen i sin tiid, allerhelst siden hand hafde brøllup. hafde ej Videre at prove.
4. Vidne Knud Rydland aflagde Eed og provede at næstleden Somer har Afgangne Salmon Hofstad væred Syg, og haft som en Vanckelmodighed udj sig, Thi hand har gaaed saa stille hen, og altiid anraabt paa Gud om hielp. hafde ej videre at prove.
5. Vidne Ole Titzlevold aflagde Eed og provede Ligesom 4. Vidne med tillæg at hand nemlig Salmon Hofstad den siste gang hand skulle gaae til Herrens bord, vilde hand icke gaae til Kircken hafde ej Videre at prove.
Samtlige Vidner blev tilspurgt om Dennem er beckjendt hvorledes den Afdødes \bort/gang blev af Verden, hvortil de Svarede Nej, same er dennem ej beckjendt, Mens de troer inted andet har til afgangen væred Aarsage, end hans Vanckelmodighed siden hand gick eftter brende allene.

Fogden i Rettelagde Præsten Hr: Wendelboes Kundskab Liste dateret [?] Sept: sistl: som blev oplæst.
Fogden Hr: Kamer Raad Juel paastoed den Afgangne Salmon Hofstads boe, Hans Majestet hiemfalden og det døde Legeme begravet uden Kircke gaard.

Afsagt

Saavel af den indkomne Sogne

1767: 68

Præstes Kundskabs Liste, som de Eedelig afhørte Vidners forcklaring, oplyses tydelig at den Afgangne Salmon Hofstad har i lange tiider væred Vanckelmodig og Ligesom ej ved fuld Fornuft, altsaa ansees at den uLyckelige tildragelighed er skeed udj same, {og}, hvilket Confirmeres derved at hand tilforn har begaaed dette nemlig gaaed med Een Veehde bør Lige op et Vand blott i tancker, Altsaa Kjendes og Dømes for Rett At hans Boe bør tilfalde hans Arvinger, og det døde Legeme at begraves udj Fittie Kircke gaard dog uden al Ceremonie.

Procurator Giøen mødte for Retten og gav til kjende at hand Møder for Sr: Severin Andreæ Heiberg, som haver ladet stefne ved Muntl: Stefnemaal Sr: Jens Isach Holch boende paa Engesund at taale Dom til betalings erholdelse for Manglende Rente og Rentes Rente til Hoved Stefnemaalets jndhold og efter den af Msr: Holch udstædde Pandte Obligations udviis som blev i Rettelagt paa sist holdte Somerting da Sagen første gang blev inCamineret, saavelsom de paa Processen anvendte beckostninger at erstatte.
Jens Isaack Holch i Lov følge som før Mødte, tilbandt sig icke andet at inClinere for end at betale sin Creditor men, da hans omstendigheder og Lejligheder i henseende til hans Contra Partes hastige overjlelser, ere saa stercke at hans pretension kand udreede, hvilcket Holch ønskede, Saa blev Holches paastand denne at Velædle Hr: Sorenskriver ville aller gunstigst behage eftter hans Skrifttlige brev til Sorenskriveren at opraabe Engesund til Auction forjnden Dom i Sagen gaar i Sagen.
Med Sagen blev givet Anstand en liden tiid, da Engesund jmidler tiid blev opraabt, Mens derpaa skeede inted bud.
Holch fører fuldkomen bevislighed at hand inClinerer sterckere for at betale sin Creditor, end Creditor ham, og for at Heiberg som Creditor kand nyde en Retferdig Dom, saa Maae jngen Dom fældes, undtagen at det Maae beroes af Panted som er ham Suffisance nock. og da Holch allene er Stefnt for Renter, og Holch deslige inClinerer at betale hoved Stolen med Renter af det sadte Pandt, saa tager hand sig en tancke om at alle ting maae icke søges paa engang, Allerhelst det Minste skal søges og det Største staae Ligesom at søge Folck i Drøme. protesterede i øvrigt mod Dom.
Procurator Giøen Lod tilføre at førend hand kunde giørne!! (giøre) paastand om Sagen i sig Self, Fremlagde hand sin Skriftlige

1767: 68b

Reigning saavel over Rente som Rentes Rente, saavelsom denne Sags medgaaende omckostninger som blev oplæst.
Holch {eftter} Reffererede sig til sit forige, og er fornøjed med Dom. dog saaledes at Dommen maae hensigte til Pantet og at rette for sig Self, og derudj kand og Maae Msr: Heiberg ej allene \see/ sig betalt for hoved Stoel og Renter. Holch kunde vel paafinde adskillige Opstockula!! saavel henseende adskillige breve og Skrevne Reigninger som Comparenten icke tilforn var til kjendegivet, Men pt Honeur(?) tilgiver Holch ej alleene Msr:

Heiberg Men end og hans Procurator Hans Giøen deris begangne Fauter!! som er skeed ved dem.
  Giøen paa Sr: Heibergs veigne lod tilføre at hand protesterede imod Holches paastand og giorde Declaration, Men paastoed dernæst at Holch ved Dom bør betale ej allene de paastefnte Rente og Rentes Rente eftter Hoved Stefnemaalet og Reigningens jndhold som jndbefatted med Processens erstatning, hvorefter Comparenten paastoed Dom.
  Holch protesterede jmod denne paastand saaledes at Sagens omckostninger Maae Retournere paa Sr: Heiberg Self.

Afsagt

Citanten Heiberg har ved det i Rettelagde Stefnemaals jndhold viist jndstefnte Holch al den {artig}\føjelig/hed som \af/ nogen Creditor kunde vises nemlig ved at Tardere tiiden med (ved) Stefnemaals udstædelse, blot paa den jndstefntes Løfter, som alt har væred Frugtes Løse; Saa, Ligesaa billigt som Ret, der er at hver bør nyde sit tilkomende, Saa ubillig er den \indstefntes/ Holches paastand at Creditor for det paastefnte bør holde sig til Pandtet, Thi Obligation forpligter Holch Aarlig at svare 5 proCento af Capitalen. Indstefnte Holch bør og skal derfore betale til Citanten de Ræsterende 5 pro Cento Renter af den Ganske Capital fra 6te Maj 1761 jndtil betaling skeer jtem Rentes Renter fra før melte 6 Maj 1761, til betalings tiid. og Endelig udj Processens omckostninger 12 rd: ibereignet Doms Løsning alt at udredes og eftterckomes 15 dage efter denne Doms lovlige forckyndelse under Adferd eftter Loven.

Jver Halvorsen Siglem gav til kjende at have til dette ting tiid og Stæd med Muntlig varsel ladet indstefne Johanes Tranøen fordie at bemelte Johanes Tranøen haver beskyldt Comparenten Jver Siglens huustroe for teine Drag som skal betyde at tage sig en uberettigelse til at røre en Andens Ejendom der bør Ligge i Fred

1767: 69

Derfor Dom at Liide og erstatte Processens omckostninger, samt at anhøre Vidnes byrd Johanes Aalfurren, Christie Svends Datter Siglen og Svend Larssen Siglen, som under Lovens Fals maal er jndstefnte.
  den indstefnte Sagvolder saavelsom Vidnerne mødte icke eftter paaraab.
  Thi fremstoed Stefne vidnerne Mons Jversøen og Christian Larssen Kiedholmen, som ved Eed beckræftede at de for Meeer!! end 14 dage siden haver Stefnt vedkomende som inCaminationen ommelder.
  Procurator Holch paa Citantens veigne Declarerede at siden Vidnerne icke Møder, begiærede ham dem til næste ting forelagt.

Eragted

jndstefnte Johanes Tranøen forelegges til næste ting at Møde Sagen at tilsvare Ligesaa forelegges de Lovlig Stefnte mens udeblevne Vidner Johanes Aalfurren, Christie Svends datter og Svend Larssen Siglen, under Lovens Fals maal Deris Vidnes byrd i Sagen at aflegge.

Sr: Nicolai Petersen Borger og Handels mand i Bergen hafde her for Retten lovlig ladet indstefne Afgangne Rasmus Møgsters Arvinger at Lide Dom til at betale hannem den Debet nemlig 11 rd: 5 Mrk: 12 s: som den Afdøde hanem Retmesig Skyldig er, hvor om hand nu i Retten fremlagde sin Skriftlige Deduction og paastand datteret Bergen den 26 passato, som hand begiærede maatte for Retten oplæses. hvornæst Citanten gav tilkjende at de vedkomende Arvinger til denne Sag har faaed Lovlig Kald og varsel som ved Lænsmand Knud Rydland og Lars Fagerbache er Lovlig forckyndt.

indstefnte Niels Møgster som Arving eftter afgangne Rasmus Møgster mødte paa egne og sine værSøstres Veigne og tilstoed at være i denne Sag Lovlig Stefnt. Den jndstefnte Niels Møgster Declarerede at naar de Andre Formyndere vil tilstaae Kravet, vil hand og for sin deel giøre det same. declarerede til Slutning at de burde være Stefnt og til at anhøre dette.
Citanten benægtede alt hvad paa de jndstefntes Siide som \u/bevislig er bleven forestillet og allene Reffererede sig til hans indkomne og Avvartede der paa Endelig Dom.
Der paa aflagde Sr: Petersen for sin fordrende 11 rd: 5 Mrk: 12 s: sin Corporlige Eed.

Afsagt

Samtlige 3 Arvinger eftter afgangne Rasmus Hanssen Møgster bør Een hver \for sig/ betale til Nicolai Petersen af de paastefnte 11 rd: 5 Mrk: 12 s:, 3 rd: 5 Mrk: 14 s: jtem udj Processens omckostninger Ligesaa hver ibereignet Doms Løsning 2 rd: 3 Mrk: 14 s: alt 15 Dage eftter denne Doms Lovl: Forckyndelse under Adferd eftter Loven.

Carsten Rasmusen Leerøen af Nordhordlehn hafde til dette ting tiid og Stæd med Muntlig varsel ladet jndstefne Niels Eliassen Møgster for af ham mod Citanten faldne

1767: 69b

ubeqvems tale, Derfor Dom at Lide og erstatte Processens omckostninger samt at anhøre Vidnes byrd af Erich Olsen og Johanes Monssen Nordre Giellestad som er Stefnt under Lovens Fals maal sit Vidnes byrd i Sagen at aflegge.
Den jndstefnte Niels Møgster Mødte for Retten og tilstoed i denne Sag Lovlig Stefnemaal Ligesom inCaminationen ommelder. begge Vidner mødte.
For Vidnerne blev Eedens forcklaring af Dommeren Dem forelæst med formaning til Sandheds udsigende, hvilket de lovede at ville eftterkomme.
1te Vidne Erich Olsen Nordre Giellestad aflagde Eed og provede at næstleden Vaar i Fiskets tiid udj Bachesund var Vidnet med flere en dag forsamlet {i Fisk} Saae da at Citanten Carsteen Leerøen kom ind i den derværende Stor Stue med sin Dreng, hvor vidnet tillige før var jnde, en Liden stund derefter Kom Niels Møgster og jnd, som strax tiltalte Carsteen Leerøen, Men hvad ord det var som blev talt, kand ej vidnet erjndre. Niels Møgster ville tage Fat paa Carsten som bad Niels Lade sig være, hvorpaa Carsteen Leerøen sagde til Niels Møgster disse ord: Du har Slaged som en Skielm, hvorpaa Niels Møgster Svarede jeg!! har \ieg ej/ slaget nu saa skal jeg Slaae Meer en Anden gang, og skal hævne det igien om det var 10 Aar herefter. Carsteen tog og Reddede sin Eene Foed til Niels Møgster, Men hvad enten hand dermed Spendte Niels eller icke, Observerede Vidnet ej. da tog Niels Møgster en Veede Skie op af gulvet, hvilcken en Anden tog fra ham. hafde ej Videre at prove.
2. Vidne Johanes Monssen Nordre Giellestad aflagde Eed og provede i et og alt med første vidne uden forandring.
Citanten begiærede Sagen udsadt til Næste ting.
den jndstefnte begiærede Ligesaa Sagen udsadt til næste ting for at faae førdt Vidner.

Eragted

den begiærte Anstand bliver Parterne accorderet til næste ting.

Retten bliver til i Morgen ophævet.

2 October blev Retten atter sadt paa bemelte Ting stæd og betient med det anførte Laug Rett.

Fogden Hr: Kammer Raad Juel tilkjendegav at da hannem fra Sogne Præsten Hr: Sunde er indløbet attest, hvilcken af hannem til høj Velbaarne Hr: Stifts befallings manden er jndsendt, betreffende Bonde manden Niels Nielssen Drønens Svagelige omstændigheder af den

Spedalske Sygdom; Saa var det at hand i følge af det fra høj bemelte herre af ham needlagte, nu jnden Retten tilspurgte Ting søgende Almue 1te Om Dennem ej er beckjendt at bemelte Niels Nielsen Drønnen er med den Spedalske

1767: 70

Sygdom behefted og for det Andet i hvad omstændigheder hand befindes udj. hvortil til!! ej allene Naboer men end og Lænsmand med Tingsøgende Almue Eenstemmig Svarede at Ligesaa stor Sandhed som det er at Niels Drønen med den Spedalske Sygdom er behefted, Saa er hand og i de alleryderste omstændigheder og \derfor/ jnted ejer til sin jndlemmelse i hospitalet, thi hand har i en 8 aars tiid ej kundet fortiendt det ringeste, og derfor været med Kone og 3 Børn nødt at Leve af hvad de Ejede, som Langt i fra icke har tilstrecket og hvorfor Naboer har af Christen Kierlighed forundt dem det fornødne af og til Lives ophold. De Declarerede i øvrigt at hans {Sterf}boe er af de omstændigheder at ej Creditorer kand erholde Langt fra det de Retmessig hos ham tilckommer. Fogden var herom Tings vidne begiærende som blev bevilget.

Dereftter Læst
Nathanael Mathiesens bøxel Seddel med Revers paa 15 Mrk: Smør i Nore Drivenes til Jens Jørgensen. dat: 2 Oct: 1767.
2. Anders Lundemands verches Skiøde til Salmon Jacobsen Windenes paa 18 Mrk: Smør i Fittie mod 25 rd: dat: 2 Octobr: 1767.
3. Salmon Windenes Skiøde til Anders Lundemandsverch paa ½ Løb Smør i Fittie mod 36 rd: datteret 2 Ovt: 1767.

Derefter blev Hr: Fogdens Tings vidner Examineret. saasom
1te blev Almuen tilspurgt om icke de af dennem som har Skydset Fogden og Sorenskriveren til og fra de ordinaire Tinge dette Aar, har nødt sin betaling med 4 s: pr: Miil, hvortil blev Svaret ja. derpaa er Tings vidne udstæd.
2. Fremsadt for Almuen de Self same 10 qv: som Fol: 3 og 4 i denne Protocoll er Speciel anført hvortil blev Svaret saasom til 1. qv: Nej her er jnted vrag eller Strandet gods falden. Til 2. Nej de ved ingen Arveparter, for Kort eller Lang tid siden væred falden og derfra afført uden at Deris Maj:t ved Arvens frafløttelse paa det beneficerede gods, deraf strax har nødt sine Forlofs penge, men dette Aar viste de Slet ingen at være falden, heri Skibredet. til 3. qv: Nej dette Aar 1767 er ej falden nogen forbrudte boes Lodder 6te og 10 penge for uden Rigs førte Midler eller nogen deslige uvisse jndkomster. 4. her findes ej flere uSkyldsadte herligheder enten af Laxe eller Fiske vaager, Skove teiger, Qverner eller deslige som eftter Skatte Forordningen bør Landskyld Settes og Skatt legges uden de som forhen er Skyldsadt og Skat lagt og er følgende Snogsdahls og Schomsnes Laxe Vaager, hvoraf svares Aarl: 3 rd: 48 s: Hanøens 2 rdr: Klamerholmens 1 rd: 48 s: Schierret 3 rd: Haarge Kalven og Wandersholmen 2 rdlr: Steenberget, Torget og Langenøen tilsamen 2 rd: Store Habo holmen 1 rd: 48 s: Lille dito 48 s: Egøen 1 rd: 48 s: Torsdags øen 1 rd: Storholmen 4 rd: Nordholmen og Kierret 2 rd: Aalfur Klubben 24 s: Søvig Waagens Silde Vaag 5 rd: og ej fleere og hvilcke ej taaler Meere paalæg. til 5. qv: Nej ingen Jord drott eller Selv Ejere

1767: 70b

har dette Aar brugt meer end sin egen Gaard til 6. qv: Nej herudj Skibredet findes icke flere Sauger hvorpaa bord skiæres end Rydland liden flom Saug, hvormed ingen Forandring i

henseende til Damstockcken og Saugens forfløttelse er Skeed. Til 7. qv: af de omspurdte Persohner, er ej flere herudj Skibredet en!! (end) i Øster Bagholmen Poul Olrich, Bendt Mejer som Kiøb Svend for Raadmand Weinvich i Bergen, i Qvalvogen, Hans Bugge i Bechervigen, Jens Isach Holch i Engesund og Anders Knudsen i Bachesund. til 8. qv: Dette Skibredes bøigde Lænsmand Knud Larssen har dette som de foregaaende Aar, brugt og beboet udj gaarden Rydland Søe Lægd 1 Løb 2 pund Smør. 9. Nej herudj Skibredet er slet ingen som har begaaet uLovlig Skov hugst være sig med under maals Tømer eller andet deslige, eller og bord Skiørsel, saa at des formedelst ingen Bøder dette Aar er falden. til 10. qv: Nej herudj Skibredet findes slet ingen Almindinger eller Skove, og altsaa ej derudj dette Aar icke enten Ryddet eller hugget nogen slags Trælast Sorter, ej heller er nogen hugst skeed i de Beneficerede Skove. Fogden begiærede herom Tings vidne som blev udstæd.

Odels Mandtallet blev oplæst og af alle ujmodsagt derpaa og Tings vidne,

Extra Skats Restancen blev oplæst stoer den Suma (ope rum) blev oplæst og ujmodsagt.

Ligesaa over de ordinaire Skatter [stoer ??] som blev oplæst ogsaa ujmodsagt.

Retten blev der paa for Skibredet ophævet.

Anno 1767 den 5 Octobr: blev Almindelig Høste Sage og Skatte ting holdet med Opdahls Skibredes Almue paa Godøesund, og Retten betjent med efterskrefne otte Eedsoerne Laug Rettes Mænd Nafnl: Halsteen og Siur Tysnes, Torckel Lande, Jacob Nesse, Niels ibm:, Rasmus Lunde, Ole Larsen Ohnerim, og Johanes Breche. Overværende i Retten Stædets Foged Hr: Kamer Raad Juel med Lænsmand og tingsøgende Almue.

hvornæst Allerunderdanigst og hørsomst blev Læst de Kongl: Forordninger og høj øvrigheds ordres som paa Waags ting er Læst, undtagen det Kongl: Rescript om Konge Tjende i Storøens Præstegield.

Hr: Lieutenant Mejdel og Anders Houchaass hafde til dette ting tiid og Stæd med Muntlig varsel Ladet jndstefne Guldbrand Nielssen til at Lide Dom til at jndfrie sin til Citanternes Sviger Fader afg: Lænsmand Hans Waage udstædde Pandte Obligation under 5te October 1761 paa Capital 50 rd: hvoraf Ræster Renter fra bemelte dato til denne tiid, hvilcken Capital hannem lovlig opsagt af Hans Haavig og Siur Hamerhoug. og er hand ligesaa Stefnt at betale Processens omckostninger.

Citanterne Declarerede at Stefne Vidnerne nu er borte.

Jens Alsager mødte for Retten og tilstoed paa den jndstefntes Veigne Lovlig Stefnemaal

1767: 71

Ligesom inCaminationen ommelder.

Dereftter anmeldte Citanterne at ej mee[r af] opsigelse Vidnerne Møder end Hans Haavig thi det andet er Syg pro tempora.

Vidnet Hans Røesteen aflagde Eed og provede at næstleden Vaar i Vindens tiid var vidnet med Siur Hamerhoug efter afg: Hans Waages forlangende paa Berge og opsagde den indstefnte Guldbrand Berge den Capital som hand til bemelte Lænsmand er pligtig, altsaa over ¼ aar som Obligationen til opsigelsen fast setter.

Eragted

den Lovlig Stefnte Guldbrand Berge forelegges til næste ting at Møde Sagen at tilsvare. Siur Hamerhoug haver og til same tiid at møde under Lovens faals maal sit Vidne at aflegge.

Retten bliver til j morgen ophævet.

Anden Dagen den 6 Octbr: blev Retten atter sadt paa bemelte Tingstæd og betjent med det Gaars dagen anførte Laug Rett.

For Retten fremkom Procurator Hans Giøen som til kjendegav at hand Møder for Sr: Severin Andreæ Heiberg, der til dette ting tiid og Stæd haver ved Muntlig Stefnemaal Ladet Stefne Capitain Schuneman for Ræsterende Renter 11 rd: efter Obligationens udviis dat: 30te April 1749, samt Processens omckostninger.

jndstefnte Capitain Schuneman Mødte icke eftter paaraab, ej heller nogen paa hans Veigne thi fremstoed Stefne Vidnerne Ole Madtzen og Jan Madtsen, som ved Eed bekræftede at de for meer end 14 dage siden haver Stefnt Hr: Capitaine Schuneman Ligesom inCaminationen ommelder.

Citantens Fuldmægtig begiærede Hr: Capitaine Schuneman forelagt til næste ting Sagen at tilsvare.

Eragted!

Lovlig Stefnte Capitaine Schuneman forelegges til næste Somer ting at Møde Sagen at tilsvare.

Lars Fladerager i Rette æskede sin fra afvigte Aars Høsteting jmod Ole Fladerager og huustroe anlagde Sag ærrørige ord betreffende.

De Laug dag givne Vidner mødte alle 2de neml: Gurj Niels datter og Marthe Jacobs Datter for hvem Edens forcklaring af Lov bogen [blev] forelæst med Formaning til Sandheds udsigende som de lovede at eftterckome.

1te Vidne Gurj Niels Datter aflagde Eed og provede: at Someren 1766 en dag var Vidnet med jndstefnte Jngeborg og Ole Fladerager paa Bøen hørdte da at Børnene af Jngeborg Fladerager Skreg og Græddede, hvorpaa Jngeborg Fladerager raabte til Dem og sagde Løb hiem eller dræber hand Eder. hvad Persohn det var, veed Vidnet icke, eftterdie hun hørdte ej noged Nafn. Same dag hørdte Vidnet at {jndstefnte} Citanten Lars Fladerager sagde til Jngeborg Fladeragers Søn Mickel at hand var en hunds unge, og tillige sagde at Fanden Skulle brend stege dem alle sammen, baade vidnet

1767: 71b

og de flere som laae paa Marcken. Vidnet hafde ej videre at forcklare.

2. Vidne Marthe Jacobs Datter [aflagde Eed og provede] at den samme Dag som forige Vidne har omprovet var vidnet eftter Løv, hørdte da i et og alt de self same ord som næste Vidne har omprovet.

Citanten begiærede Dom i Sagen, hvor med jndstefnte Ole Fladerager tillige var fornøjed.

Afsagt

De i denne Sag af Citanten \indstefnte og Eedelig af/hørdte {Eedelige} Vidner har {beviist} \omvundet/ ej allene at jndstefnte Ole Fladerager har sagt at {jndstefnte} Citanten gaar som en Ræv og som hand har giordt Gierningen til, Men end og at Citanten ej allene har brugt en uanstændig talemaade jmod jndstefnte Jngeborg Fladerager {i Som} med meere som Acten nermere udviser; Saa, da saadanne ord som ere faldne imellem Parterne ej bør have Stæd blant Grender!! (Grander) og Naboer eller andre, Saa bør de begge \nemlig Citanten og indstefnte Ole Fladerager/ bøde til Præstegieldets Fattige \hver/ 1 rdr: 3 Mrk: og de faldne ord være Mortificeret. Ligesom og Lars Fladerager som en trette Kiær Persohn bøde til Justits \Cassen/ 1 rd: og Processens omckostninger at være ophævet. Det paadømte udredes

og eftterkomes 15 Dage eftter denne Doms Lovl: forckyndelse under videre Adferd eftter Loven.

Lars Fladerager i Rette æskede sin fra seeniste ting udsadte Sag Contra Mickel Pedersen med Moder Jngeborg Fladerager.
De Laug dag givne Vidner mødte for Retten og tilstoed Lovl: Varsel, Mens Mickel og Jngeborg Fladerager Mødte icke. Mens Ole Fladerager som Stif Fader og Mand var tilstæde. paa hvis Veigne mødte Procurator Hans Giøen som vedtog Lovlig Stefnemaal, udj det øvrige vilde hand afvarte hvad Lars Fladerager hafde paa sin Siide at fremføre.
Citanten begiærede sine Mødende Vidner fremkaldet til Examen og Eeds aflæg.
1te Vidne Steen Fladerager aflagde Eed og provede at næstleden Aars høst omtrent 14 Dage for Juul, Stoed Vidnet og bord klædde paa sine huuse paa den Søre siide, hvor hand hørdte at der blev en Vred tale samen paa den Anden siide af hans huuse, hvilket gav Deponenten andledning at gaae bort for at eftterhøre same. Der Komende saae Vidnet at Niels Larsen og Mickel Pedersen Kom hver Kiørende med sit Læs brende Veed, og Skiendtes de med hin anden, Mens hvad ord og tale det var Gav ej Vidnet Agt paa som gick bag Døren ind til sin Stue, hvor vidnet hørdte at Citantens huustroe Gurj Fladerager og jndstefnte Mickel Pedersen hafde en tale samen om Een Vog Korn, Af talen fick Vidnet ingen

1767: 72

Samling, Mens hørdte at Mickel derpaa sagde saaledes: du kunde have gaaet fra mig da, hafde ej videre at prove.
2. Vidne Berthe Knuds Datter Fladerager aflagde Eed og provede: at den omvundne tiid saae Deponentjnden at Niels Larssen og jndstefnte Mickel Pedersen Kom hver Kiørende med sit Læs Veed fang, hvilket Niels vilde Legge sit Læs ud for Mickels Faders Veed Skycke dør, som Mickel ville hindre, derpaa blev de vreed paa hinanden og Kastede Veede busker paa hin anden, derpaa forføjede Niels sig atter til Marcken eftter et andet Læs, og da hand kom tilbage, blev de omelte Persohner endda uEenige henseende tale maader hvor paa Vidnet hørdte at Jngeborg Fladerager raabte først paa sin Mand Ole og dereftter paa Sønen Mickel at de skulle Kome ind, hvoraf Ole gick ickun ind. Vidnet provede Videre at Ole Fladerager var i gaarden den første Gang at de Kom med de omvundne Læs. hvilcken sagde til Niels ej at ville have Veeden Liggende paa det omvundne Stæd. Videre hørdte Vidnet at Mickel sagde til Citantens huustroe Gurj Fladerager at hun hafde Staalet 1 Vog Korn i Opdahl af hans bæste Faders (bæsteFaders) Stolpe eller Stave boed; hafde ej Videre at prove.
Giøen Lod tilføre at hand protesterede jmod Lars Fladeragers jndstefnte Vidne Ole Fladerager der ej kand ansees eller aflegge Vidnes byrd i denne Sag, der paagielder hans huustroe og Stif Søn, derfor protesterede jmod hans Vidnes byrd.

Eragted

Da Lov ej med Vidners førsel, Giør anden Exception end at beslægtede ej skal vidne med, altsaa admitteres Vidnet Ole Fladerager.
3. Vidne Ole Fladerager aflagde Eed og provede at den af forige Vidner omvundne tiid var hand Nærværende, derfor provede i et og alt med 2. Vidnet Berthe Fladerager.
Giøen Gav til kjende at Ole Fladerager paa sin Stif Søn Mickel Pedersens Veigne har til dette ting tiid og Stæd med Muntlig varsel ladet jndstefne Lars Fladerager Contra for hans uLovlige beskyldninger, Derfor Dom at Liide og erstatte Processens omckostninger, samt anhøre Vidnes byrd af Steen Fladerager, Berthe ibm:, Carl Holme, Niels Jngebretsen Søreide, Knud Nordbust og Lars Træ.
Da saavidt var passeret frafaldt Ole Fladerager sit Søgemaal.
Citanten paastoed Dom i Sagen.

Afsagt

Vidnerne som Eedelig afhørdt i denne Sag nemlig Berthe, Steen og Ole Fladerager har Eenstemmig forcklaret at jndstefnte Mickel Fladerager har beskyldt Citantens huustroe den paastefnte tiid, at hun af hans {beste} \Far/ Faders Stabuur har Staalet 1 Vog Korn. Som nu dette udsigende

1767: 72b

Af jndstefnte Mickel Pedersen er {ej} afbeviist; Saa bør og skal disse ærrørige ord ej komme Citantens huustroe paa ærlige gode Nafn og rygte til minste præjudice, Men være anseed som død og Magtes Løse. Mickel Pedersen bør for sin KaadMundhed til Rettelse for sig Self, og Andre Liige sindede til Exempel at bøde til Bergens Manufactur huus 3 rd: til Christians hafn Kircke 2 rdlr: og Endelig til Præstegieldets Fattige 1 rd: og Endelig til Citanten udj Processens omckostning 3 rd: 3 Mrk: Jngeborg Fladerager saavelsom Søn Mickel bliver for det øvrige af Citantens Søgemaal som ubeviist i et og alt friefunden. Det paadømte udredes og eftterckomes 15 Dage eftter denne Doms Lovlige forckyndelse under adferd eftter Loven.

Størck Opdahl i Rette æskede sin fra seeniste ting udsadte Sag Slagsmaal betreffende Contra Ole Opdahl.

Citanten i Rette {æskede} lagde Rettens Laug dag som blev oplæst.

den Laug dag givne Ole Opdahl saavelsom Vidnerne mødte alle, hvilcke Citanten begiærte afhørdte.

Eedens forcklaring blev Dennem af Lov bogen forelæst Med formaning til Sandheds udsigende, som de Lovede at ville eftterckome.

1te Vidne Dordi Opdahl aflagde Eed og provede at næstleden Foraar, Kom Citanten Størck Opdahl ind i Deponentjndens Stue og Spurgte efter hendes Søn, som ej var hieme, Men udj et ærjnde \ude/ paa Marken. Deponentjnden som blev bange over Citantens Spørsmaal, I andledning af Frøgt at hand var komet noged til, attenderede icke andet end at Citanten var Lidt Rimslet i Ansigted. hafde ej Videre at prove.

2. Vidne Mickel Olsen Opdahl aflagde Eed og provede at næstleden Vaar da Folck Kiørte Møg ud, Kom Vidnet en Dag gaaende ud paa Bøen, forefandt da sin Fader og Størck Opdahl staaende paa et Stæd i en bæck Kaldet Lille bækken, tilsamen i Vred hue og talte med hin anden, og Kom de i haandgemeng samen og faldt Ole Opdahl under. Vidnet Observerede at Størckor Opdahl var Lidt blodig i Ansigtet. hafde ej Videre at prove.

3. Vidne Karj Johans datter Schorpetvedt aflagde Eed og provede: at næstleden Vaar var Vidnet den omvundne Dag opi Marcken, hørdte da et Skrig, hvilket hun tænckte var af Smaae Børn

1767: 73

som gav andledning til at hun gick need for at see hvad det var, da hun der anckom, Observerede hun at Størck og Ole Opdahl var tilsammen paa et stæd kaldet Lille Bæcken. saae da at de var samen saaledes at Ole Opdahl med Søn Laae oven paa Størck Opdahl. Ligesom og at Ole Opdahl var den som Laae oppaa. hafde ej videre at prove.

Citanten paastoed Dom.

Ole Opdahl Submitterede og Sagen under Dom.

Afsagt

De Eedelig afhørdte Vidner har Eenstemmig forklaret at den af Dem omvundne Sag, var Citanten Størck Opdahl blodig og haaven i Ansigted, med tillæg af Vidnerne Mickel Olsen Opdahl og Karj Hans Datter Schorpetvedt at de begge i Vreed hue har været i haand Gemeng

sammen og Skiøvet hver andre til Jorden, hvilket end mere stadfæstes af den Declaration Ole Opdahl til Vidnet Anders Opdahl den paastefnte dag Gierningen blev begaaed, som {a..t} af Acten er at see. De bør \og skal/ altsaa begge bøde til Hans Kongel: Maj:ts Cassa hver 3de Sex Lod Sølv eller penge 9 rd: Alt 15 dage eftter denne Doms Lovl: forckyndelse under Adferd eftter Loven.

Hans Øvre Støle i Rette æskede sin fra seeniste ting udsadte Sag Contra Niels Nedre Støle og i Rettelagde Rettens Laug dag, som blev oplæst.
Niels Støle saavelsom Vidnerne mødte for Retten og tilstoed den oplæste Laug dags Lovlige forkyndelse.
1te Vidne Marj Støle aflagde Eed og provede: at næstleden Aars 1766 Foraar, da de Skulle gierde en Gierdes gaard, var Vidnet tilligemed Citanten og hendes Søn Niels og Johans, saae da ved Gierdes gaarden at hendes Søn Niels og Hans Øvre Støle Kom i tale sammen, og at Hans Støle holdt sin haand Lige over Nielses hoved, Men hand!! (hun) saae ej at jndstefnte Niels Støle Slog Hans. hafde ej Videre at prove.
2. Vidne Johanes Hanssen Nere Støle som uConfirmeret, aflagde saadan forcklaring, som hand siden i sin tiid med Eed vil bekræfte. provemaalet var saaledes: at den af førte vidne omvundne tiid blev hand af Citanten Slaget over begge sine hænder meged haardt, Men saae ej det paastefnte Slagsmaal, eftterdie hand vendte Ryggen fra Hans og Niels Støle.
Citanten frafaldt Sagen.

Mads Godøen i Rette æskede sin fra seeniste ting udsadte Sag Contra Christie Rolseim med Mand Johanes Rolseim ærrørige ord betreffende. Af de jndstefnte mødte ickun Christie Rolseim som paa egne og Mands Veigne tilstoed Lovlig Stefnemaal

1767: 73b

og at anhøre Vidnes byrd af Johanes Wee og Torckel Lande.
Citanten begiærede sine Vidner fremkaldet til Examen og Eeds afleg.
1te Vidne Johanes Wee aflagde Eed og provede at næstleden høst ohngefehr noged før Disse tiider, Kom jndstefnte Christie Rolseim til Vidnets gaard med Peder Biøndahl, og sagde at hun ej har kundet faaet Læst Skiftebrevet ret eftter Hans Christensen Teigland, mens nu har hun faaed en Mand. Lænsmanden Mads Godøen har Læst Skiftebrevet paa 2de Maader, og fick ham ej til at Læse det rett, Lænsmanden giort Ole Teigland til Villie, alt skrabet fick hun. og ej faar det ud som hun krævede. derpaa Svarede Peder Biøndahl, at det turde icke Lænsmanden for sit Liv giøre. hafde ej videre at prove.
2. Vidne Torbiørn Dalland aflagde Eed og provede at Christje Rolseim kom til Vidnet den før omprovede Dag paa hans Gaard Dalland og Da Sagde de self same ord, som første Vidne har forcklaret.
{Citant} jndstefnte Christie Rolseide!! (Rolseim) begiærede hos Citanten Forliig, hvilket hand ej ville modtage paa grund af \at/ den jndstefnte ej kand bare sig for at lade sin Mund gaae Videre end den bør. J øvrigt bad den jndstefnte Sagen udsadt til næste ting at føre Vidner.

Eragted

den forlangte Anstand bliver accorderet, da Christie Rolseim til næste ting haver Lovlig at jndstefne Vidner, jtem Lænsmanden dem at paahøre.

Ole Opdahl hafde til dette ting tiid og Stæd med Muntlig varsel ladet indstefne Størch Opdahl for Skiels og ubeqvems ord, derfor Dom at Lide og erstatte Processens omckostninger, samt at anhøre Vidnes byrd af Bagge Jngebretsen, Johanes Pedersen og Dordi Opdahl.

Størck Opdahl mødte for Retten og tilstoed i denne Sag at være Lovlig Stefnt.
Citanten begiærede sine Vidner fremkaldet til Examen og Eeds aflæg.
1te Vidne Bagge Jngebretsen Kleppe aflagde Eed og provede at for omtrent en 3 uger siden en dag paa Opdahl, da Vidnet stoed og Slog haae kom Citanten Kiørende med et Læs Haae, og strax tilspurgte Størck Opdahl hvorledes hand hafde omgaaed med Skiftterne dette Aar, hvortil Størck Svarede end du hvad har du giort. den Ager her borte som du har taget fra Mig, Størch kaldede Ole en gamel Skjelm. hafde ej Videre at prove.

1767: 74

2. Vidne Dordi Opdahl aflagde Eed og provede: i et og alt med første uden forandring, uden at hun stoed paa sin ager og Skar. og at Størck tillige kaldte Ole Opdahl en Kieltring {ja} og sagde en Fant var hand og en fandt bliver hand.
3. Vidne Johanes Pedersen aflagde Eed og provede at den af forige Vidne omvundne tiid hørdte Deponenten at Størck kaldte Ole Opdahl en gl: Skielm, et Fante plads er det, og Ole skulle blive en Fandt som boer derpaa.
Indstefnte Størck Opdahl begiærede Sagen til næste ting udsadt for at føre Vidner.
Eragted
den begiærte anstand accorderes til næste ting.

Jens Reigsem hafde til dette ting tiid og Stæd med Muntlig varsel ladet indstefne Ludvig Studsvig, som har hafdt i Værge hans huustroes arve Midler for 1 Koe og {2de} 1 Smale{r} som endnu Ræster, jtem Landskyld af 3 ½ Mrk: Smør i gaarden Studsvig for 10 Aar 3 Mrk: 12 s: og Endelig Leje for 2 Kiør i 10 Aar á 3Mrk: er 5 rd:, og Endelig at i Rette Komme med Skifte brevene saavel efter Citantens huustroes Fader som Moder, jtem at betale Processens omckostninger.
Jndstefnte Ludvig Studsvig mødte icke eftter paaraab, ej heller nogen paa hans Veigne,
thi fremstoed Stefne Vidnerne Ole Godøen og Ole Natvig som ved Eed bekræftede at de for Meer end 14 Dage siden haver Stefnt Ludvig Studsvig som inCaminationen ommelder.
Eragted
Ludvig Studsvig som Lovlig Stefnt forelegges at møde til næste Ting for Sagen at tilsvare.

Fogden hafde til dette ting tiid og Stæd jndkaldet følgende Vidner Samson Belt, Anna Belt og Guro Bøen til at aflegge Eedelig forcklaring om i hvad omstændigheder Haagen Monsen har været og var udj den tiid hand ved uLøckelig hendelse omkom i Strømmen Kaldet, og naar saa er skeed, vil hand i Rette Kome med sin paastand og i Rettesettelse.
Vidnerne mødte alle som Declarerede at være Lovlig stefnt.
1te Vidne Samson Belt aflagde Eed og provede at ongefehrlig 14 dage forjnden afgangne Haagen Monssen omckom, som nu er 3 til 4 uger siden Observerede Vidnet at hand ej var med sine fulde Sandse og Altsaa betaget Fornuften thi Alt hvad Vidnet med fleere Spurgte ham om Gav hand inted Reelt Svar \paa/, mens Slog same hen i Galen tale. hand blev død funden i en Kiøn eller Vand Strømmen kaldet. hafde ej Videre at prove.
2. Vidne Anna Belt aflagde Eed og provede i et og Alt med 1te Vidne uden Forandring.
3. Vidne Guro Bøen aflagde Eed og provede

1767: 74b

i et og alt som de forige Vidner.
Fogden jndstillede Sagen under Dom.
Dereftter blev udj Sagen af den Ganske Rett saaledes Kjendt Dømt og

Afsagt.

Da de 3de Eedelig Afhørdte Vidner Eenstemig har forcklaret at den Afgangne Haagen Monsen ej forinden hand Omkom i den omvundne Kiøn eller vand var ved sin Fornuft og Sandse, Saa bør det døde Legeme begraves udj Tysnes Kircke gaard, dog uden al Ceremonie, Mens i al stilhed. Ligesom og hans eftterladenskaber skal tilfalde hans Arvinger. Det paadømte udredes og eftterckomes under Lovlig Adferd.

Den af Hans Øwre mod Hans Nedre Støle anlagde Sag blev paaraabt.
Parterne Mødte for Retten og blev saaledes ForEened at Hans Nedre Støle skal betale Stefnepenge og derved frafaldes Sagen denne sinde, Men Skulle bemelte Hans Nedre Støle i den tilfælde en anden tiid tentere Noged skal same staae ham Lige Aaben.

Dereftter blev Læst følgende Documenter saasom
1te Skiftebrev efter Marthe Niels Datter Kleppe, hvorefter Jordegodset i Kleppe er Udlagt, som Pandte bogen udviser dateret 18 Maj 1767.
2. Jver Hanssen Nessems bøxel Sedler til Peder Olsen paa 1 pd: 18 Mrk: Smør 3/8 hud udj Aase dat: 6 Oct: 1767.
3. Endre og Johanes Haaland Deris bøxel Sedel til Jon Johansen paa Ervisvig 12 Mrk: Smør datteret 6 Oct: 1767.
4. Peder Jansen Wees Skiøde til Sæbiørn Pedersen paa 1 Løb Smør ½ hud udj Jndre Wee for 99 rdlr: datteret 6 Oct: 1767.
5. Halvor Svendsen med fleres Skiøde paa 1 pd: 21 Mrk: Smør i Gripne til Halvor Svendsen jmod 37 rd: 2 Mrk: dateret 6 Oct: 1767.
6. Lars Gierstads Skiøde til Ole Nielsen paa ½ Løb Smør ½ hud i Gierstad mod 143 rd: d: 6 Oct: 1767.
7. Knud Møgster og Elias Forlands Skiøde til Peder Jørgensen paa ½ Løb Smør ½ hud i Lie mod 108 rdlr: datteret 2 Oct: 1767.
8. Peder Lies Obligation til Jacob Settre paa 70 rd: jmod 5 p:C:to og underpant 2 pd: 6 Mrk: Smør I Lie datteret 6 Oct: 1767.
9. Isack Hougenes med fleres Skiøde til Lars Siursen paa 1 pd: 14 Mrk: Smør i Øvre Humlevig mod 38 rd: dateret 6 Octbr: 1767.
10. Guri Femangers bøxel Seddel til Simen Jngebretsen paa 2 pd: 6 Mrk: Smør i Malchenes til Simen Jngebretsen dat: 6 Oct: 1767.
11. Hans Reigsems Obligation til Ole Schiolde paa 54 rd: jmod 4 proC:to og 2 pd: 6 Mrk: Smørs underpandt i Reigsem. datteret 6 Oct: 1767.
12. Niels Godøens bøxel Seddel til Jon Torbiørnsen paa 2 pd: 6 Mrk:r Smør i Lande. dateret 6 Oct: 1767.
13. Haagen Solems Skiøde paa 2 pd: 6 Mrk: Smør ¾ hud i Nordbustad mod 81 rd: dat: 6 Oct: 1767.
14. Hr: Capitaine Schunemans Obligation paa 150 rd: til Afg: Abraham de Erpecom datteret d: 15 Decbr: 1756.
15. Ole Koste med de fleres Skiøde til Elling Knudsen [paa] 1 pund 6 Mrk:r Smør ½ huud [i ??] jmod 48 rd: datteret 6 Octobr: 1767.
16. Johanes og Axel Dahlens Skiøde til Omund Olsen Hachestad [paa] 2 pd: 6 Mrk:r Smør 3/5 hud 3/5 Giedskind i Dahlen mod 40 rd: 3 Mrk: dat: 6te Oct: 1767.
17. Omund Hachestads bøxel Seddel til Axel Dahlen paa 1 pd: 3 Mrk: 3/10 hud 3/10 Giedskind i Dahlen datteret 5 Octbr: 1767.

Dereftter blev Hr: Fogdens sædvanlige Tings vidner Examineret, og hvorpaa Almuens Svar faldt saaledes Til 1 og 2 samt 3 \9 og 10/ qvestion Ligesom ved Waags Skibrede er anførdt. Til 4. Nej. til 5. qv: Nej. Til 6. qv: herudi Skibredet fjndes ej flere Sauger hvorpaa bord Skiæres end Fladerager Hope og Hovland hvor med ingen forandring siden afvigte aar er Skeed. Til 7. qv: af de omspurte Persohner fjndes ej flere end Enkken paa Neshafn og Johannes Qvalheim paa Godøesund, som er beskikket Giestgivere for Reisende. Til 8. qv: Dette Skibredes bøigde Lænsmand Mads Godøen har dette Aar og brugt 1 Løb Smør Land Lægd, Lige saa at Ejeren af gaarden Hovland Hr: Major du Wahl har dette har!! (Aar?) brugt same gaard. herom blev Tingsvidne udstæd.

Paa Hr: Fogdens tilspørgende Svarede Almuen at gaardeparten Kleppe samt gaarden Høysetter har og dette Aar været øde. altsaa ej blev Svared Meer end 64 s: gresleje af Kleppe. herom Tings vidne udstæd.

Ligesaa Declarerede Almuen at jngen første bøxler er falden af bemelte Øde Liggende gods. Tingsvidne udstæd.

Almuen tilstoed at de af Dem som har Skydset Fogden og Sorenskriveren til og fra Tingene har nødt Deris betaling med 4 s: pr: Miil.

Odels mandtallet blev oplæst og af alle ujmodsagt. Ligesaa Restancen som og blev ujmodsagt. Ligesaa over Extra Skatten.

Retten blev derpaa for Skibredet ophævet.

Anno 1767 den 9. Octbr: blev Almindelig Høste Sage og Skatte ting holdet med Ous Skibredes Almue paa Lundervig og betjent med eftterskrefne Eedsoerne Laug Rettes mænd Mons Gougstad, Peder ibm:, Mathias Røsvold, Steen Øwre Bouge, Johanes ibm:, Salmon ibm:, Rasmus Nedre Bouge og Hans Lundervig. Overværende i Retten Stædets Foged Hr: Kammer Raad Juel med Lænsmanden og Menige Ting søgende Almue.

dereftter blev allerunderdanigst og underdanigst Læst de Kongel: Forordninger og høj øvrigheds ordres som paa forige Tinge ere Læste og i Protocollen extraheret.

Ligesaa Læst
Consistorial Raad Geelmydens Declarations Skrift til Almuen af Ous Præstegield om at De Forminsker hans indkomme i alt, og altsaa paastaar sin Tjende eftter Loven. dateret 19 Augustj 1767.
til dette opLæste: Declarerede samtlig tilstæde værende Almue at de aldeeles icke har haft eller haver den intentension!! (intension) jmod Deris Sogne Præst, at De Ham udj noged i sin jndkomme, vil forkorte, Mens i alle deele skal og vil holde sig ved den Gamle Vedtægt, naar blot den Foræring, som sædvanlig haver medfulgt, naar Forretninger har vered bestilte, Maatte modtages Ligesom enhver dertil hafde ævne, og som de af et got hierte udgiver.

Johanes Siursen Helleland hafde til dette ting tiid og Stæd med Muntlig varsel ladet indstefne sin broder Lasse Siursen Hafschaar for Skyldig værende 14 rd: 1 Mrk: 8 s: Derfor Dom at Lide og erstatte Processens omckostning.

Den jndstefnte Lasse Hafschaar var paa tinged, Mens vilde ej ind komme for Retten,
Thi fremstoed Stefne Vidnerne Anders og Johanes

1767: 75b

Helleland, som ved Eed bekræftede at de for Meer end 14 Dage siden haver Stefnt Lasse Hafschaar som inCaminationen ommelder og som tilstoed den tiid Fordringen.
Citanten begiærede Dom.

Afsagt

Lasse Hafschaar som for Stefne Vidnerne har tilstaaed den paastefnte Fordring, bør same 14 rd: 1 Mrk: 8 s: til Citanten at betale, jtem udj Processens omckostning ibereignet Doms Løsning 2 rd: 3 Mrk: Alt 15 dage eftter denne Doms Lovlige Forkyndelse under Adferd eftter Loven.

Lars og Jon Hovland hafde til dette ting, tiid og Stæd med Mundtlig varsel Ladet jndstefne Engel Berge for Skiels og ubeqvems ord, Derfor Dom at Lide og erstatte Processens omckostning. Samt at anhøre Vidnes byrd af Hans Echeland og Lars Tøsdahl.
jndstefnte Engel Berge mødte icke eftter paaraab, ej heller nogen paa hans Veigne. Ligesaa var vidnet Hans Eegeland Absent.
thi fremstoed Stefne Vidnerne Lars Vafet og Friderich Tvedt som ved Eed bekræftede at de for Meer end 14 Dage siden haver Stefnt Engel Berge som inCaminationen ommelder i hans huustroes paahør. Forsaavidt Vidnet Hans Echeland betreffer, som Godvillig har tilsagt Self at ville Møde, blev af Hans Lundervig og Ole Echeland afhiemlet Varselen til Tinget.
1te Vidne Lars Tøsdahl aflagde Eed og provede at næstleden Sommer Søfte Saag dag efter at Guds tienisten ved Ous Kircke var Endt, uden for Kirke gaarden, Var Vidnet med flere der samlet og Staaende, hørdte da at Engel Berge sagde at paa gaarden Hovland hænger de hunde op. eftter at dette var talt, trinede Jon Hovland frem og sagde til Engel Berge du tager feil. Derpaa Svarede Engel, Nej men giør jeg icke, jeg veed hvad ieg taler. Jon Hovland sagde derpaa, Det er vel nock, Du skal faae Viide hvad Du i Dag har talt paa en Kirke backe. hafde ej Videre at prove. uden Engel Berge paa Jon Hovlands siste udsigende, svarede, Ja vel nock, jeg er at finde.
Citanten begiærede Sagen til næste ting udsadt.

Eragted

den forlangte Anstand accorderes, og Engel Berge til næste ting forelagt Sagen at tilsvare. Siden Vidnet Hans Echeland er uden for Ting Lauget boende, saa kand \hand/ ej til næste ting forelegges, Men Citanterne for!! (faar?) see ham til Møde for Ous ting overtalet.

1767: 76

Jacob Larsen Nordbøe hafde til dette ting tiid og Stæd paa sin Moder Marthe Mons Datters Veigne, Med Muntlig varsel Ladet jndstefne Niels Nielssen Schielaaen for 1 ½ aars Vilckaar af gaarden Schielaaen nemlig aarl: 1 tønde Korn og et Koes Forster. Derfor Dom at Lide \alt/ paa Grund af den forpligt hand ved sin bøxel Seddel har indgaaet, samt at erstatte Processens omkostning.
Den jndstefnte Mødte icke eftter paaraab ej heller nogen paa hans Vegne,
thi fremstoed Stefne Vidnerne Jacob Sandvig og Anders ibm: som ved Eed bekræftede at de ej for Meer end 9 Dage siden haver Stefnt Niels Schielaaen, som inCaminationen ommelder, siden at Ting brevet ej Kom før.
Sagen beroer til næste ting.

Der paa blev publiceret
Hans Hansen, Hans Engelsen og Peder Engelsen, Deris Skiøde til Engel Engelsen paa 1 pd: 21 Mrk: Smør i Nore Holmefiord mod 67 rd: 3 Mrk: datteret 9 Oct: 1767.

Fogden Hr: Kamer Raad Juel hafde til dette ting tiid og Stæd med Muntlig varsel ladet jndstefne Qvinde Mennisket Giertrud Steentvedt for begangne Lejermaal, derfor Dom at Lide og erstatte Processens omckostninger.
Den jndstefnte Mødte icke eftter paaraab ej heller nogen paa hendes Veigne.
thi fremstillede Hr: Fogden Stefne Vidnerne Jacob og Anders Sandvig som ved Eed bekræftede at De som i Dag Morges 14 dage siden Lovlig har Stefnt Giertrud Steenstvedt, som inCaminationen ommelder.
Fogden Hr: Kammer Raad Juel begiærede den jndstefnte forelagt til næste Ting at møde for den Rette Barne Fader at angive. Ligesom og Sigtelsen enten at fragaae eller tilstaae.

Eragted

Den Lovlig Stefnte Giertrud Steenstvedt forelegges til næste Sommer ting at Møde, for ej allene Sigtelsen enten at tilstaae eller fragaae, og i første Fald den Rette og Sande Barne Fader at angive.

Derefter blev Hr: Fogdens Tings vidner Examineret saasom
1te det saakaldede Ordinaire Tings vidne, som bestaar [af] 10 qvestioner, hvilke alle blev besvaret med Nej undtagen til 6. qv: At herudj Skibredet ej findes flere bord Sauger end Tøsse eller Houchenes Saug, hvormed ingen forandring er Skeed. og til 8. qv: At dette Skibredes Bøygde Lænsmand Hans Lundervig, har dette Aar brugt gaarden Lundervig Af Skyld 2 Løber Smør i Land Lægd. herom blev tings Vidne udstæd.
Almuen svarede paa tilspørgende at enhver af dem som har Skydset til Tingene og derfra, har nødt Deris betaling med 4 s: pr: Miil herom blev Tings vidne tillige udstæd.

1767: 76b

Odels Mandtallet blev oplæst og af alle ujmodsagt Rigtig at være.
Restancen over de Kongelige Ordinaire, samt Extra Skatten blev Ligesaa oplæst og af alle ujmodsagt Rigtig at være.

Som jnted Videre paa Tinged efter udraab var at forrette blev Retten for Skibredet ophævet.

Anno 1767 den 12te Octobris holdtes Almindelig Høste Sage og Skatte Ting holdet med Strandvig Skibredes Almue paa Haavig, og Retten betjent med eftterskrefne otte Eedsoerne Laug Rettes Mænd sc: Samuel Sanddahl, Anders Sævereide, Torbiørn Henanger, Anders Tombre, Jan Qvale, Engel Haavig, Jon ibm:, og Niels Windenes. Overværende i Retten Stædets Foged Hr: Kamer Raad Juel med Lænsmanden og Meenige Ting søgende Almue.

Hvornæst allerunderdanigst og hørsomst blev Læst de Kongel: Forordninger og høj øvrigheds Ordres som forhen er ProtoColleret.

Ligesaa Læst
Hr: Consistorial Raad Gelmejdens Declarations Skrift som ved Ous Skibreede er Anført, hvortil Almuen gav jnted Svar.

Dereftter Læst følgende Documenter saasom
1te Hans Larssen og Lars Hanssens Skiøde paa 9 Mrk: Smør til Samuel Qvernes i Hamersland uden bøxel mod 10 rd: dat: 9 Oct: 1767.
2. Anders Uglehuus og Engel Biøndahl Deris Skiøde til Haldor Hansen paa ½ Løb ½ hud i Tvedte mod 98 rd: dat: 12te October 1767.
3. Haldor Tvedtes Contract om Føde Raad af Tvedte til Faderen Hans Haldorsen dat: 12 Oct: 1767.
4. Gitle Mundem og Torbiørn Henangers Skiøde paa 1 pund 8 5/6 Mrk: Smør i Henanger med Hiortedahl til Hejne Olsen mod 65 rd: 4 Mrk: dat: 12 Oct: 1767.
5. Ole Hanssen og Ole Olsen Svinesteens Skiøde til Siur Olsen paa 1 pd: 16 Mrk: Smør 1/3 huud i Aachre mod 78 rd: dat: 12 Oct: 1767.
6. Siur Olsen Aachres Obligation til Alv Schaar paa Capital 60 rd: dat: 12 Oct: 1767.
7. Sorenskriver Hesselbergs Skiøde til Lars Hanssen paa 2 pd: Smør 1/3 huud i Aachre mod 80 rd: dat: 12 Oct: 1767.
8. Lars Aachres {Skiøde} Obligation til Jon Houge paa 80 rd: dat: 12 Oct: 1767.
9. Læst til Mortification Haldor Baartvedts Obl: til Berje Femanger paa 80 rdlr: som er betalt. datteret 13 Oct: 1765.
10. Skifttebrev eftter Hans Aachre og huustroe, hvis Jordegods i Aachre er Udlagt som Pandte bogen udviser. dat: 1 Junj 1767.
11. Willum Hatletveds Skiøde til Lars Hanssen paa 18 Mrk: Smør ¼ hud ½ faarskind i Hatletvedt mod 80 rd: dat: 12 Oct: 1767.
12. Lars Hanssens Obligation til Engel Biøndahl paa 100 rd: dat: 12 Oct: 1767.
13. Engel Ballesems Obligation til Baar Østefiord paa 100 rdlr: dateret 12 October 1767.

Retten bliver til i Morgen ophævet.

Anden Dagen den 13 Octbr: blev Retten atter sadt paa bem:te Ting stæd og betjent med det gaars dagen anførte Laug Rett.

da Læst
Hr: Consistorial Raad Gelmydens bøxel Seddel paa 18 Mrk:r Smør 1 giedskind i Kleppe til Hans Pedersen dateret 4 Maj 1767.

For Retten fremckom Opsiderne af Gaarden Opsahl. Matriculs Nommer 55 nafnlig Niels Ellendsen, Elling Olsen, Niels Olsen og Larsses Encke Mette Wintzens Datter, og beklagelig til kjende gav at bemelte Deris Gaard, som eftter Matriculen skylder udj Skat 3 Løber 2 pd: 12 Mrk: Smør og i Landskyld 2 ½ Løb 2 ½ hud, 8te Dage før sistl: Sancte Hans Dag, overgick en Skadelig Jlds Vaade, og hvorved de blev bragt i yderste og Fattige omstændigheder, Almuen blev Derpaa af Retten tilspurgt om Dette Andragende sig saaledes forholder, hvortil Almuen Svarede at Dennem alt for meged er be-

1767: 77

kjendt denne uLyckelige tildragelighed Ligesom og at opsiderne ej hafde meere i behold af sine ejendeele end Chreaturene og at alt det andet saavelsom huusene blev fortæred af Jlden.
bemelte opsidere begiærede herom Tingsvidne sig beskreven meddeelt, for at ansøge Hans Kongel: Maj:t om nogle Aars Skatte friehed, som Dennem blev bevilget.

Haldor Anderssen Schogseide Lod jnden Retten Lyse sin Odels \Ret/ og penge mangel til det brug udi Gaarden Leigland som Ejeren og beboeren deraf Haldor Siursen nu paaboer Skyldende 1 Løb 9 Mrk:r Smør, hvilket hand agter ved sine Myndige Aars tiltrædelse at indløse fra bemelte Haldor Siursen. Udbad sig herom Rettens attest, som blev bevilget.

Sr: Didrich Anderssen fra Bergen i Rette æskede sin fra seeniste ting udsadte Sag Contra Engel Berlandstvedt 13 rd: 3 Mrk: 11 s:s Gield betaling.
den forelagte Engel Berlandstvedt Mødte icke eftter paaraab ej heller nogen paa hans Veigne,
thi fremstoed Stefne Vidnerne Ole og Berje yttre Røe som ved Eed bekræftede \ved Eed/ at de som i gaar 14 dage siden Stefnte den paagieldende i eget paahør som Declarerede at have betalt til Sr: Anderssen til Afdrag paa det paastefnte 5 rd:
Engel Giøen paa Sr: Andersens veigne begiærede Anstand i Sagen til næste ting, som bliver accorderet.

Sr: Anderssen i Rette æskede sin fra Somertinged 1766 udsadte Sag mod Steen Mit Røe 28 rd: 1 Mrk: 8 s: Gield betreffende.
Engel Giøen Declarerede paa Citantens Veigne at den jndstefnte paa Gielden har betaldt 20 rd:
jndstefnte Steen Mit Røe mødte icke eftter paaraab, ej heller nogen paa hans Veigne.
thi fremstoed Stefne Vidnerne Ole og Berje Røe som ved Eed beckræftede at de for Meer end 14 dage siden haver Stefnt \Steen/ Mit Røe som tilstoed at være Skyldig de Ræsterende 8 rd:
Citantens Fuldmægtig begiærede Dom.

Afsagt

Steen Mit Røe som for de I Sagen brugte Stefne Vidner har tilstaaed at være skyldig de paastefnte 8 rd:, bør same til Citanten Diderich Andersen betale, tilligemed 2 rd: 3 Mrk: udj Processens omckostninger alt 15 Dage eftter denne Doms Lovlige Forckyndelse under Adferd eftter Loven,

Sr: Søren Heiberg hafde til dette ting tiid og Stæd med Muntlig varsel ladet jndstefne Hans Knudsen Nedre Egeland for skyldig værende Renter og omckostninger 1 rd: 12 s:, Derfor Dom at Liide og erstatte denne Processes omckostninger.
Den jndstefnte Hans Knudsen Nedre Egeland mødte ej, icke heller nogen paa hans Veigne,
thi fremstoed Stefne Vidnerne Ole og Berje Røe som ved Eed beckræftede at de for Meer end 14 Dage siden haver Stefnt Hans Knudsen Echeland som inCaminationen ommelder.

1767: 77b

Procurator Giøen paa Sr: Heibergs Veigne begiærede den Lovlig Stefnte Hans Egeland forelagt til næste ting at Møde for Sagen at tilsvare.

Eragted

Hans Knudsen Nedre Egeland forelegges at Møde til næste ting for Sagen at tilsvare.

Anders Gundersen Tomre hafde til dette ting tiid og Stæd med Muntlig varsel ladet jndstefne Haldor Mehuus til at betale Ham 8 rd: som staar til Ræst paa 1 hoppe og 1 hæst som hand af Citanten har Kiøbt. Derfor Dom at Lide og erstatte Processens omckostning.
Den jndstefnte Haldor Mehuus mødte for Retten og tilstoed i denne Sag Lovlig Stefndt Ligesom inCaminationen ommelder, Declarerede dernæst at Hoppen var ej Lyde Løs, thi saasnart at hand tog hende fra Citanten, og Kom til Leersteen hvor den til en Hardanger

skulle leveres, var same Halt, og altsaa maatte selge hende for 4 ½ rdlr: og hæsten 9 rdr: hvilke penge hand Citanten har tilbudet, som hand nægtede. Declarerede i øvrigt at have tilbudet Citanten hoppen saasnart hand kom i erfahring om at bemelte hoppe var halt, hvilcket hand ligesaa nægtede.

Citanten begiærede Dom.

Haldor Mehuus begiærede Sagen til næste ting udsadt for at føre Vidner.

Eragted

den forlangte Anstand accorderes.

Torjuls Hanssen Giøen hafde til dette Ting tiid og Stæd med Mundtlig varsel Ladet jndstefne Lænsmand Engel Hanssen Giøen til at Lide Dom og erstatte Processens omckostning fordie at hand skal have taged Eendeel Bocker hiem af Citantens \Egen/ Marck, jtem fordie at hand jndlod same bucker i Citantens Fiøs, hvilcket hand nemlig af Citantens huustroe blev hindret, som hand dereftter med hug og Slag overfaldet. til Vidner i Sagen er Stefnt Engel Engelsen Giøen, Jan Engelsen ibm:, Lars Vintzensen Giøen, Haldor Thomessen, og Margarethe Rasmus Datter, samt Lisbet Jvers Datter, Omund Poulsen Eide, Hans Poulsen Eide, Jan Hanssen Giøen, Marte Rasmus Datter Giøen og Elling Ellingsen Giøennesset, hvilcke Engel Giøen er Stefnt at anhøre.

Den jndstefnte Engel Hanssen Giøen mødte for Retten og tilstoed at være Stefnt Lovlig henseende Sigtelsen og til Vidners paahør Men ej at Lide Dom og erstatte Processens omckostning.

Citanten i andledning af den jndstefntes giorde Declaration, begiærede Stefne Vidnerne Ole og Berje Røe \fremckaldet/ som ved Eed bekræftede at de som i gaar 14 Dage siden tillige og Stefnte Engel Giøen til at Lide Dom i Sagen og betale Processens omckostninger.

Af de indstefnte Vidner mødte ej fleere

1767: 78

end Haldor Thomessen, Lisbet Jvers Datter, Omund Poulsen Eide, Hans Poulsen ibm: og Elling Giøennesset.

For de udeblevne Vidner blev af Stefne Vidnerne Ole og Berje Røe aflagt Lovlig Eedelig afhiemlet Stefnemaal.

1te Vidne Haldor Thomesen aflagde Eed og provede: at Fredagen efter Pintse dagene sistl: Saae Vidnet at Citantens Huustroe Marj Giøen var paa den Eene Arm blaae Striblet og hafde paa den anden tvende Stribler, hvad for en Af Armene der var Mæst paa, kand vidnet ej erjndre. hafde ej videre at prove.

2. Vidne Lisbet Jvers Datter Giøen aflagde Eed og provede at Søndags Aften for Pinse Dagene, da Vidnet Kom fra Støelen, saae Deponentjnden at Marj Giøen var ganske blodig i Ansigtet, som og Randt need over brøsted. Fredagen der eftter saae og Vidnet at bemelte Marj Giøen var Striblet paa sine arme og at blodet var Sprutet igiennem hendes Stejgle, men det siste saae hun icke. Vidnet provede til Slutning at i {en} høst en Dag i Korn Skuren, da Vidnet med flere stoed paa en ager og Skar, hørdte af jndstefnte Engel Giøen disse ord: hun fick for Lidet, hun skulle have faaed Mere. Paa tilspørgende af jndstefnte, Svarede Vidnet at Engel Giøen og Marj Giøen var j tale samen paa bemelte Agre.

3. Vidne Omund Poulsen Eide aflagde Eed og provede at omvundne Søndag før Pintse Dag Kom Vidnet til Giøen, da hand hafde hørt at hans bucker var hiemhentet af Fjeldet eller Marcken, saae Vidnet om Aftenen at Marj Giøen sad i sin Stuen og var blodig i Ansigtet, hvilcket hun sagde Engel Giøen hafde giort, Mens Vidnet saae det icke, Vidnet saae og at hendes Armer eftter Anseende var slaget. hafde ej Videre at prove.

4. Vidne Hans Poulsen Eide aflagde Eed og provede i et og alt med 3. Vidne uden Forandring.
5. Vidne Elling Giønnesset aflagde Eed og provede: at Fredagen eftter Pinse Dagene, viste Marj Giøen Vidnet sine Arme, hvor af Vidnet troer det var den Vænstre som hafde Mange Stribler paa sig, og den højre 2de blaae Stribler paa sig. hafde ej Videre at prove.
Citanten begiærede Sagen udsadt til næste ting udsadt og de udeblevne Vidner forelagt under Fals maal at Møde da til Vidnes byrds aflæg.

Eragted!

De Lovlig Stefnte, mens udeblevne Vidner Engel Engelsen og Jan Engelsen Giøen, Lars Vintzensen Giøen, Magrethe Rasmus Datter, Jan Hansen Giøen og Marte Rasmus Datter, forelegges Eenhver for sig under Lovens Fals maals bøder at møde til næste ting, for sit Vidnes byrd i Sagen at aflegge.

Abraham Aarre i Rette æskede sin fra seeniste

1767: 78b

Ting udsadte Sag Contra Hans Kilen en Kircke Koe betreffende.
indstefnte Hans Kiilen mødte for Retten og tilstoed Lovlig Varsel, Ligesaa og det Laug dag givne [Vidne] Torckel Poulsen Kiilen, hvilket Citanten begiærede Eedfæsted og Afhørdt.
Vidnet Torckel Kiilen aflagde Eed og provede at Citantens huustroe Jorna Aarre gav den paastefnte Koe til Haalandsdahls Kircke for hendes Sal: Mand Jon Aarres begravelse i dito Kircke og at Koen skulle staae hos hende for Aarlig Leje 1 Mrk: 8 s: hafde ej Videre at prove.
Citantens Fuldmægtig Procurator Giøen Lod tilføre, for icke at opholde Retten, med Lang Procedur fremlagde hand Citantens Skrifttlige Forsædt datteret 12te Oct: sistl: som blev oplæst.
Hans Kiilen paastoed at {Vidnet} jndstefnte Abraham Aarre bør Lovlig bevise nemlig med upartiske Vidner at hand har taged Koen uLovlig, og i øvrigt indlod Sagen under Lov grundet Dom. dog saaledes at hans Stif Søn Lars Joensen[s] Vidnes byrd ej Maatte Reflecteres \eftter indhented underretning; skal do: Lars Jonsen være Stif Søn/

Afsagt

Aarsagen til denne Sags oprjndelse har været de 5 aars Ræsterende Leje af den Kircke Koe som Citantens huustroe Jorna Aarre for sin afgangne Mand Jon Aarres Ligs nedsettelse i Haalands dahls Kircke hafde givet, og hvoraf Citanten ej ville betale Meer end for 2de aar á 1 Mrk: 8 s: paa grund af at den givne Koe var opynget, og hvorfor det eftter bøigde Skick er en sædvane at for de 3 første Aar for saadan en Koe ej gives nogen Leje. Ligesaa ubevist som det da er for denne Rett at bemelte Koe er blevet af Citanten opynget, saa ubevist er det og at jndstefnte Hans Kiilen med Vold har frataged Citanten Koen, Vel har et af de i Sagen førdte Vidner sc: Lars Joensen derom giort et Slags prove Maal, som efter jndstefnte Hans Kilens nu først i dag jnden Retten giorde Declaration og Citantens derpaa fulgte tilstaaelse, er en Kiødelig Søn af Citantens huustroe. Naar nu Retten betragter denne Sag pro et Contra med Vidnerne Confronteret, da udfjndes icke at den grund Citanten Stødter sin Sag paa, neml: At have Rett at beholde Koen først fordie den er givet til Kircken jmod deraf Aarl: at svare Leje, og dernæst \siden/ at afg: Wintzens Kilen som da værende Ejer hafde lovet det, Kand Krængke en Ejer, i den Magt den har at Dispencere over sin Ejendom, og forbinde ham at holde hvad en {ha.} anden hafde Loved Altsaa Kjendes og Dømes for Rett at jndstefnte Hans Kiilen bør og skal for Citantens Sigtelse

1767: 79

i denne Sag, som ubevist frie at være, Mens Citanten Abraham Aarre tilfindes \derjmod/ at betale {til} \Contra Citanten/ Hans Kiilen de paastefnte 5 aars Koe Leje med 1 Mrk: 8 s: [Aarlig] jtem udj Processens omckostning 2 rd: 3 Mrk:, alt 15 dage Eftter denne Doms Lovl: forckyndelse under Adferd eftter Loven.

Derpaa blev Læst
Ole Bergesen Sundfiords Skiøde paa 1/8 part i Femanger Saug til Anders Nordtvedt mod 10 rd: dateret 13 Oct: 1767.

Fogdens Tings vidner blev dereftter Examineret saasom
1te Det Ordinaire Tings vidne, som bestaar af 10 qv: hvortil paa enhver Post i sær Eenstemmig blev Svaret som Afvigte Aar. hvorpaa Tings vidne blev udstæd.
Paa tilspørgende Declarerede Almuen at Gaarden Sanddahl ej er saa meged forbædret, at den noged til aftagenes Forminskelse igien kand paalegges.
Almuen Declarerede Ligesaa at de af dem, som har Skydset Fogden og Sorenskriveren til og fra de Ordinaire Tinge dette Aar, har nødt Deris betaling med 4 s: pr: Miil, om begge deele, blev Tingsvidne udstæd.
Odels Mandtallet blev oplæst og af alle ujmodsagt.
Ligesaa Restancen saavel over Extra Skatten som de Ordinaire Skatter der Ligeledes blev ujmodsagt.

Som jnted Videre ved Tinget eftter udraab var at forrette, blev Retten for Skibredet ophævet.

Forretning paa Den Adelige Sæde Gaard Hovland

Anno 1767 den 16de Octobris blev Retten Sadt paa Gaarden Hovland i Opdahls Skibreede og Tysnes Præste Gield beliggende, j andledning af Dessens Ejer Velbaarne Hr: Major du Wahls Reqvisition, og betjendt med eftterskrevne af Stædets Foged Hr: Kamer Raad Juel opnefnte Sex Eedsorne Laug Rettes Mænd Nafnlig Halsteen og Siur Tysnes, Johanes Wee, Hans Teigland, Torbiørn Wevatne, og Thor Tvedt.
I andledning af Reqvisitionen, forføjede Retten sig til Marcken, for at tage Gaardens Skoug udj øjesiufn, hvilcken befandtes i en Abundance saavel og!! (af?) Fyrre som alle andre Sorter Løv Skoug, bøge og Grane træer undtagen, alt deels fuld Voxen og deels oprønnings Skoug. Befandt og at til Gaarden er en overflødig Bue og hiemme hauge til Creaturene, og derforuden anseelige Field beeder og haufn gange, hvilket her i Circumferencen, Mangler de fleeste Gaarder, der fra forføjede Retten sig til hjemme Jorden, hvor Mand forefandt saa vel et anseelig \{og}/ {got} Ager- som Engeland af Stoer og god bonite. jtem udj den ved Gaarden Rindende Elv opsadt en {bord} Saug, hvorpaa eftter Velbemelte Hr: Majorens ansøgning er tilladt en 300de bords Aarlig Skiørsel blodt til Huusene paa Gaarden, dessens aarlige Vedligeholdelse. Der udj befjndes og Eet Møllestæd, hvorpaa Ejerens fornødne Maling til Huusholdningen kand Males. Befandt og at under Gaarden Ligger 4re huus Mands pladser hvoraf Aarlig Svares 12 rdlr:

1767: 79b

til Gaardens Ejer. Foruden befjndes gaarden Forsynet med Alle fornødne Huuse til gaardens brug og en Vaaning til Ejerens beboelse.
Henseende disse Gaardens beskrevne herligheder, except huuse Vaaningerne, som jlde brand kand være underckasted, bliver Gaarden \uden Creatures beseting(?)/ som Skylder i Skatt 6

Løber 2 pund og i Landskyld 1 ½ Løber Smør 4 huuder med sine Privilegier, ansadt pr: Løb 222 rdlr: er tilsamen 2000 rdr:
Som jnted Videre var ved Forretningen at erjndre, blev same Slutted og skal Hr: Majoren blive beskreven meddeelt.

Anno 1767 den 17 Octobris holdtes Almindelig Høste Sage og [Skatte] Ting med Strandebarms Skibreedes Almue paa Øvre Waage, og Retten betjent med efterskrefne otte Eedsoerne Laug Rettes mænd Nafnlig Anders Kierevig, Ole Berge, Helje Traae, Johanes Brue, Knud Neernes, Peder Traae, Jens Grønevig, og Anders Svindland. Overværende i Retten Stædets Foged Hr: Kammer Raad Juel med Lænsmanden Hans Anderssen Waage med Meenige Tingsøgende Almue.

hvornæst allerunderdanigst og hørsomst blev Læst de 2de Kongelige Forordninger og Stifttets brev som paa forige Tinge ere Læste og i denne Protocoll extraheret.

Andre Particulaire Documenter:

1te Skifttebrev eftter Boel Peders Datter Houge, hvorefter Jordegodset i Houge er Udlagt som pandte Pogen udviiser. Datteret 17 Junj og 1 Sept: 1767.
2. Erick Nettelands Skiøde til Sønen Lars Ericksen paa 18 Mrk: Smør ¼ hud mod 60 rd: dat: 17 Oct: 1767.
3. Læst til Mortification Hans Giøens Obligation til Johanes Neernes paa Capital 120 rdlr: datteret 12 Maj 1755.

Hr: Lieutenant Meidel og Anders Houchaas som Arvinger eftter Afgangne Hans Waage hafde til dette ting tiid og Stæd med Muntlig varsel Ladet jndstefne \Hr: Cap: Bryger/ for hvad hand paa siste holdte Auction eftter afgangne Frue Butler Lod sig tilslaae \11 rd: 4 Mrk: 5 s:/ Derfor Dom at Liide og erstatte Processens omckostning.
Den jndstefnte Hr: Capitaine Bryger Mødte for Retten og Declarerede at hans Værne ting er for Liuse Closters Jurisdiction, og er boende.
Citanterne Declarerede at Vel har Hr: Capitaine Brygger tilbøxlet sig en part af Liuse Closters Gods i Gaarden Fosse, Mens boer paa Lille Fosse Grund og same sig tilbøxlet af Lille Fosse Mænd, hvor hand holder Dug og Disk. hvilket de Lovede at ville bevise.
Hr: Capitaine Bryger exciperede paa Grund deraf Forum.
Hr: Lieutenant Meidel Declarerede at da h/an/d forefandt at Hr: Capitaine Bryger icke i Mindelighed vil indfinde sig i Boen eftter hans Afdøde værfader Lænsmand Hans [Waage] med den Gield hand til same er behefted, for de Kiøbte Vahrer paa Frue Butlers Auction, Bedes ydmygst den høj Respective Rett ville Skiøne og Døme, hvad Rett i denne Sag, Skulle henhøre, over alt saa tilholdt hand sig den Respective

1767: 80

Rett at Skiønne og Døme i hvad hand tilckommer at betale.
I andledning af Hr: Capitaine Brygers Declaration; som var denne at da h/an/d ej kand nægte joe at holde Dug og Disk paa Lille Fosse Grund, saa begiærer hand Sagen til Næste ting [udsadt] for at føre Vidner om urigtige Fordringer saavelsom Debet udj Kysnes Auctioner i henseende til Mit eged Krav.

Lieutenant Mejdel Lod tilføre, da Hr: Capitaine Bryger Lovlig har tilslaged sig paa Frue Butlers Auction, Saa begiærede hand at Hr: Capitainen enten ville betale Contant eller stille Suffisant Pandt, som Lænsmanden og 2de Mænd haver at vurdere.
Capitainen Reffererede sig til sit forige.

Eragted

Den forlangte Anstand accorderes.

Hr: Søfren Heiberg hafde til dette ting tiid og Stæd med Muntlig varsel Ladet jndstefne Lars Torgersen Fosse for Skyldig værende \99 rd: med/ Renter som Ræster der af fra Obligationens dato til betaling skeer, Derfor Dom at Lide og erstatte Processens omckostning. den af Lars Torgersen Fosse i Rettelagde Obligation blev oplæst.
Den jndstefnte Lars Fosse mødte for Retten og tilstoed i denne Sag Lovlig Stefnemaal og Declarerede ej at være opsagt Capitalen Men tilstoed Gielden.
Procurator Giøen paa Sr: Heibergs veigne i Rettelagde 1mo Eet brev fra Sr: Thomsen til Citanten dat: 21 Maj 1767. jtem et brev fra Citanten til afg: Hans Hanssen Waage dat: 27 Maj 1767, som begge et eftter Andet blev oplæst. Til Slutning Producerede Procurator Giøen \paa/ Sr: Heibergs Veigne hans Reigning dat: 17 Oct: 1767, som Ligeledes blev oplæst, og hvornæst hand indsluttede Sagen under Dom

Afsagt

Den af jndstefnte Lars Torgersen Fosse udstædde Obligation stoer 99 rdlr:, bør og skal hand indløse tilligemed Renter deraf fra Obligationens dato jndtil betaling skeer, jtem betale udj Processens omkostninger 6 rdr: 6 s: \alt til Citanten/, {alt} 15 dage eftter denne Doms Lovlige forckyndelse under Adferd eftter Loven.

Fogden hafde til dette ting tiid og Stæd med Muntlig varsel Ladet indstefne Torbiørn Jacobsen og Sirj Anders Datter, for begangne Lejermaal med hin anden, Derfor Dom at Lide og erstatte Processens omckostning.
Af de jndstefnte mødte Sirj Anders datter som tilstoed Lovlig Stefnemaal Ligesom og Sigtelsen i Sig Self. Paa!! jndstefnte Torbiørn Jacobsen mødte for Retten og tilstoed i Sagen Lovlig Stefnemaal.
Fogden i Rettelagde Sogne Præstens Kundskabs Liste under 14 October 1767 som blev oplæst.

Afsagt

indstefnte Torbiørn Jacobsen og Sirj Anders

1767: 80b

Datter Hisdahlen, som med hin anden har begaaed Lejermaal eftter den ind komne Sogne Præstes Kundskabs Liste, hvilket for denne Rett er tilstaaed, bør derfor følgelig Loven betale til Hr: Actor hand 12 rdlr: og Hun 6 rdlr: samt derforuden paa egen bekostning fremsendes til Fogderiets Arrest huus, for der at forblive paa Vand og brød følgelig Forordningen af 8 Junj 1767, \hver/ udj 8te Dage. Endelig tilfindes jndstefnte Torbiørn Jacobsen i allerunderdanigst følge Forordningen af 14 October 1763, at {underholde og opdrage} \være Ansvarlig for den halve deel som vil medgaae til/ Barnets underholdning og opdragelse til dets Alders 10de Aar. det paadømte udredes og eftterckomes 15 dage eftter denne Doms Lovlige forckyndelse under Adferd eftter Loven.

Fogden hafde til dette ting tiid og Stæd med Muntlig Varsel, i andledning af høj Velbaarne Hr: Stiftts befallings mand Scheels ordre under 26 Junj sistl:, til dette ting tiid og Stæd, med Mundtlig varsel Ladet jndstefne følgende Vidner for at giøre Eedelig Forcklaring om alt hvad

de kand være Vidende om tildrageligheden med den i Gaarden Ohmes Marck sistl: Sommer døed fundne Qvinde Menniske Britta Samsons Datter Nafnlig Rasmus Ohme, Samson Jonsen ibm:, Siur Baarsen ibm:, Mickel Olsen ibm:, Anna Jacobs Datter ibm:, og Arne Jonsen Egebreche. som Alle Mødte. bemelte Herres brev blev derpaa oplæst.

1te Vidne Rasmus Ome aflagde Eed og provede: at den Afgangne Berthe Samsons Datter tiente ham for Kost og Løn udj 3 aar, hafde 2 á 3 gange om aaret en begavings Syge (dvs. epilepsi), og derfor altiid var et Svageligt Menniske, hafde den Syge i Fastens tiid nest afvigte. Hun blev ej af nogen beordret den dag at gaae i Marcken, Men fick af egen villie den same Dags Morgen som hun døde i Marcken, op i Marcken for at Leede eftter en Sov, som foregaaende Nat hafde Lagt ude og var frackomet de andre Faar. Vidnet Declarerede dernæst at aarsagen til, hvorfor de ej nogen Morgen tiilig, turde opvekke hende af Søvnen, var denne, at Naar hun saaledes blev Vækket, fick hun følgende Dage begavinger. til Slutning provede Vidnet at det var Christj Himmelsdags Aftten hun gick i Marcken og same dag Klocken 10 ohngefehrlig om ForMiddagen blev funden Død. Aarsagen til at hun saa hastig blev sendt til Jondahl, var denne: at saa snart hun blef fundet, sendte Deponenten hendes Fader Samson Ouestad bud derom, som ved same Lejlighed bad \at/ hun maatte straxens til ham jndsendes, hvilket og Vidnet derpaa eftterkom. hafde ej Videre at prove.

1767: 81

2. Vidne Samson Joensen Ohme aflagde Eed og provede: at Christj himmels dags aftten sistl: hørdte Vidnet om Morgenen tilig at Berthe Samsons Datter gick op i Ohme Marck, for at Leede eftter en Souv som næst foregaaende Nat hafde lagdt ude. Vidnet Reiste bort fra Gaarden i et ærende, og da hand der fra Kom tilbage, var Berthe Samsons datter i Marcken død fundet. provede til Slutning at Berthe Samsons datter hafde begavinger, og var der af inComoderet sistl: Fastens tiid, hafde ej Videre at prove.

3. Vidne Siur Baarsen Ohme aflagde Eed og provede: at eftter at Britta Samsons datter den omvundne Dag, var død funden i Marcken, gick Vidnet med fleere der op og bragte hende til Ome. Vidnet provede til Slutning at den Afdøde hafde begavinger, og siste gang i Fasten sistl: hafde ej Videre at prove.

4. Vidne Mickel Olsen Ohme aflagde Eed og provede: i et og alt med 3. Vidne dog med tillæg at hun fandtes død paa Slet Marck.

5. Vidne Anna Jacobs Datter Ome aflagde Eed og provede: at den omvundne Dag blev vidnet af Rasmus Omes Kone begiært at ville Raabe paa den Afdøde Op i Marcken, som hun Syntes var noged Lenge, hvilcket Vidnet og eftterckom, dog saaledes at hun gick op eftter til Marcken, hvor hun strax fandt den døde, paa Slet Marck, da hun der fra Raabte ned til Folckene paa Gaarden, og hvoraf Rasmus Ohme med Baar ibm: og Arne Egebreche, samt Mickel Ohme Kom op og bragte Liiget need til Gaarden Ohme. om Svagheden Vidnede dette Vidne Ligesom de forige. hafde ej videre at prove.

6. Vidne Arne Egebreche aflagde Eed og provede Ligesom 3de og 4. Vidne, dog med den forandring at hand ej Viidere Veed af Berthe Samsons datters Svaghed, end hvad hand den omvundne Dag efter at hun var død funden, hørdte tale om af Andre paa gaarden, hvor hand paa den tiid var i Arbeide, hafde ej videre at prove.

Hr: Fogden begiærede det passerede sig beskreven Meddeelt.

For Retten fremckom Siur Aase og Lod Lyse for Knud Pedersen Tvedt, den sistes Odels Rett og penge mangel til 1 pund 3 Mrk:r Smør ½ hud udj Gaarden Jndre Ohme, som nærværende tiid ejes og bruges af den Dannemand Ørjens Baarsen Ohme, hvilket Gods hand ved sine Myndige Aars tiltrædelse agter fra bemelte Ejer at jndløse. Udbad sig herom Rettens attest, som blev bevilget.

Derpaa Læst
\Lars/ Tor\sen/ Fosses Skiøde paa ½ Løb Smør i Store Fosse med andeel i det overbøxlende Rosendahls gods i bemelte brug for 120 rdlr: Datteret 17de Octobris Anno 1767.

1767: 81b

For Retten fremckom Lars Ericksen, Johanes Pedersen og Gabriel Knudsen af Gaarden Netteland og tilkjendegav, at da de agter allerunderdanigst at nedgaae til Hans Kongel: Majestet med Deris ansøgning om at faae opsadt en Bøigde Saug i Nettelands Elv, hvortil de bliver andlediget eftterdie at, den Johannes Netteland med flere allernaadigst bevilgede Huus Saug som opsadt i Hytte Elv, er \dem/ afKiøbt af det i Sundhordlehn i Klow optagne Kaaber Værckes Ejere og i bund og grund nedreven. Saa var det at de begiærede sig Almuens Svar, Protocollen tilførdt, om følgende Deris Spørsmaale saasom 1te Om Almuen icke er bekjendt at Huus Saug som opbygt i Hytte Elv ej allene af Kaaber Værkets Ejere er Kiøbt men end og i bund ned reven. 2. Om icke den af Dem ansøgende Saug, Kommer til at Staae med Damstock og alt paa egen Odels Gaards Grund. 3. Om icke de omliggende Gaarder saasom Fugleberg og Scharvethun, samt Jndre og yttre Netteland dessens Skouge, uden Minste Skade og medtagelse kand afgive til Dito Saug det af Dem Ansøgende Qvantum neml: 400 bords Skiørsel de 300de til udførsel og det Eene hundrede til huus fornødenhed, alt af Vankantede bord. hvortil Lænsmanden med Almue Svarede Eenstemmig at den i Hytte Elv eftter Kongelig Allernaadigst tilladelse opsadt bøigde Saug er Johanes Netteland med de flere, bleven af Klows Kaaber Verkes Ejere afkiøbt, og i Grund aldeles ned revet, til 2. qv: At den Ansøgende Saug Kommer til at Staae paa Gaarden Jndre Nettelands Grund med Damstock og alt, som er Self Ejer Bondegods. og til 3. qvestion, at det omspurgte Qvantum bord kand uden de omliggende Gaarders Skouges Skade, Afgives saasom af Gaarden Fugleberg og Scharvethun, som Self Ejer Gods hver 2 tylter. Gaarden yttre Netteland Rosendahls Gods 4 tylter, og af Jndre Nettelands Skoug Ligesaa Selfejer Gods 4 tylter, Altsaa tilsamen 12 tylter, som kand udbringe de forommelte 400 bord.
Reqvirenterne begiærede Det passerede Sig under Tingsvidnelig beseigling, beskreven meddeelt, som blev bevilget.

Dereftter blev Hr: Fogdens Tings vidner Examineret, og hvorpaa Almuens Svar faldt i et og alt som næstleden Aar Vide Fol: 4 anden side og 5 i denne Protocoll.

Restancen saavel over de Ordinaire som Extra Ordinaire Skatter blev oplæst og af alle ujmodsagt.

Retten blev derpaa ophævet.

1767: 82

Anno 1767 den 10 Novbr: blev almindelig Høsteting med Qvindherrets Skibredes Almue [sadt] paa Møchlebust og Retten betjent med eftterskref: otte Eedsoerne Laug Rettes Mænd Jver Helvig, Svend Døsseland, Johannes Tvedt, Peter Lande, Peter Helvig, Harald Møchlebust, Lars Møchlebust og Ole Samsonsen Kierland.

hvornæst allerunderdanigst og hørsomst blev Læst de Kongel: Forordninger og høj øvrigheds Ordres som paa forige tinge ere Læste og i denne Protocoll extraherede.

Videre Læst
den allernaadigst udgivne Brand Forsickrings Andordning i særdeleshed for Kiøbstæderne i Norge datteret Friderichs berg Slott den 18 Augustj 1767.

Dereftter Læst følgende particulaire documenter saasom
Hr: Provst Nyegaards bestallings brev til Hans Olsen paa at være Skole holder i Qvindherrets Præstegield dateret 10 Oct: 1767.
2. Hr: Sorenskriver Hesselbergs Auctions Skiøde til Jon Christensen paa 1 Løb Smør 1 hud i Nedre Feedt mod 155 rd: dat: 3 Febr: 1767.
3. Mons Røsselands Obligation til Rickart Møchlebust paa 80 rd: dat: 10 Nov: 1767.

Procurator Sønderborg tilkjendegav ved Skrifttlig Stefnemaal som hand i Rettelagde, at have til dette ting indstefnt Hr: Lieutenant Niels Dahl med Kiæriste Jnger Worm Førstenborg Encke af Sal: Cancellie Raad Alstrup, Dom at Liide til betaling af 102 rd: med Videre, hvorom Stefnemaalet Anmeldelse.!! Til afhiemling for bemelte Stefnemaals Lovlige Forckyndelse den 15 Sept: næst afvigte, begiærede hand Stefne vidnerne Cornelius Ring Kiøbing (RingKiøbing) boende i Bergen, og den Velagte Dannemand Ole Echeland antaged eftter paateigningen. bemelte Stefnemaal under 11 Sep: 1767 blev oplæst.
Stefne vidnerne Cornelius Ringkiøping og Ole Echeland aflagde Corporlig Eed at de sistleden 15 Sept: indfandt sig paa Sandvig, hvoraf den første overleverede Stefningen i Hr: Lieutenant Dahls egen haand hvilcket den siste ogsaa saae ja tillige igiennem Læste same. der eftter bad Hr: Lieutenanten den første at gaae jnd med sig i Stuen, og den siste tillige med Jngebret Kolven blev af Hr: Lieutenanten bort viset ind i Borgestuen. Procurator Sønderborg videre begiærede Ole Echelands Svar, om hand icke saae bemelte tiid at Lieutenant Dahl Self Læste Stefningen i hans paasyn, og om icke Lieutenanten tog Stefningen, uden at have det minste mod {Stefn} same da at erjndre. Svarede under forige Eeds Kraft at Hr: Lieutenant Dahl paa den tiid saae i Stefningen, og paastoed same ej oplæst, Ligesom ej heller paa den tiid hafde noged at indvende.
Procurator Sønderborg dernæst, producerede den i Stefningen ommelte Reigning af 7 Nov: 1765 samt tillige derhos Gienpart af 4 originale breve

1767: 82b

Det Eene dateret LilleGraven den 11 Dec: 1759. Det Andet Dateret ibm: in Janu: 1764. underskrevet af Jnger Worm Sal: Alstrups det 3de ibm: dateret d: 9 Maj 1765 underskrevet af den jndstefnte, Alle disse 3de breve med Udskrift til Comparenten. Det 4de et brev fra jndstefnte Hr: Lieutenant Dahl til Cancellie [Raad] {Alstrup} Fleischer datteret den 2 Junj 1765 paa Lille Graven. hvornæst hand begiærede Original breverne som hand Anviste paateignet sig tilbage Leveret, og i fald Hr: Lieutenant Dahl ej Møder med Frue Kiæriste, De Da til næste ting maatte Gives Laugdag, til hvilcken tiid Comparenten forbeholdt sig det fornødne i Sagen.
Jndstefnte Hr: Lieutenant Dahl med Frue Kiæreste mødte icke eftter paaraab ej heller nogen paa Deris Veigne.

Eragted

Hr: Lieutenant Niels Dahl {med Kiæreste} forelegges til næste Ting at møde Sagen at tilsvare.

Der eftter Læst
Jens Musselands Skiøde til Jens Torrissen (Tørrissen) paa ½ Løb Smør ½ hud i Musseland mod 60 rd: dat: 10 Nov: 1767.
2. Hr: Dahls Skiøde til Knud Eliassen paa 1 Løb 9 Mrk: Smør i Løning for 270 rd: dat: 8 Aug: 1767.

dereftter blev Hr: Fogdens Tings vidner Examineret, og hvorpaa Almuens Svar faldt i et og alt som næste Aar uden forandring.

Odels Mandtallet saavelsom Restancen saavel over den Ordinaire som Extra Skatten blev oplæst og af alle ujmodsagt.

Retten blev derpaa for Skibredet ophævet.

Anno 1767 den 17 Novbr: blev Almindelig Høste Sage og Skatte Ting holdet med Ethne Skibredes Almue paa Fittie, og Retten betjent med eftterskrefne otte Eedsoerne Laug Rettes Mænd Nafnlig Johanes Olsen Østrim, Erich Sille, Ole ibm:, Siur Larssen Grønstad, Peder Østrim, Christopher Grindem, Hendrick Echeland, og Niels Wettestøl. Overværende i Retten Stædets Foged Velbr: Hr: Kamer Raad Juel med Lænsmanden Svend Fittie og Menige Almue.

hvornæst Allerunderdanigst blev Læst de Kongel: Forordninger, og høj Øvrigheds Ordres som paa forige Tinge ere Læste og i denne Protocoll Extraherede.

Dereftter Læst følgende Documenter
1te Hr: Hening Dahls Skiøde til Niels Ericksen Wettestøe paa 1 Løb Smør 1 hud i Fiøsne mod 388 rd: dat: 6 Julj 1767.
2. Ditoes Skiøde til Thor Haldorsen paa Andre 1 Løb Smør 1 hud i Fiøsne mod 388 rd: dat: 6 Julj 1767.
3. Biørn Olsen Udstuens Skiøde til Lars Evensen paa 2 pd: Smør i Udstuen dat: 17 Nov: 1767 mod 50 rd:
4. Biørn Olsens Skiøde paa Andre 2 pd: Smør i Udstuen til Anders Anderssen mod 220 rd: dat: 17 Nov: 1767.
5te Hr: Lieutenant Niels Dahls Skiøde til Tjeran Jngebretsen paa 1 Løb Smør 1 hud i Wettestøe mod 433 rd: dat: 10 Januarj 1767.

1767: 83

Retten bliver til j Morgen ophævet.

Anden Dagen den 18 Novbr: blev Retten atter sadt paa bemelte Tingstæd, og betjent med det Gaars dagen anførte Laug Rett.

Dereftter er Sagerne foretaged

Opsadte Sager

Lars Haraldseide i Rette æskede sin fra seeniste Ting udsadte Sag Contra Ole Brendeland 4 rd: 2 Mrk: 12 s:s Gield betreffende.
Den jndstefnte Mødte for Retten og tilstoed i denne Sag at være Lovlig Stefnt, desligeste at hand med Citanten er forligt saaledes at hand skal betale Fordringen og de paa Sagen af Citanten anvendte beckostninger tilsamen 1 rd: 2 Mrk: hvilcket Citanten tilstoed. og dermed ophævet Sagen.

Ole Haldorsen Tvedte i Rette æskede sin fra seeniste Ting udsadte Sag Contra Lars Biøndahl, en paastefnt Gied med videre betreffende.
jndstefnte Lars Biøndahl mødte for Retten og tilstoed i denne Sag Lovlig Stefnemaal Lige eftter det i Sagen udstædde Stefnemaal.
af Vidnerne som i Stefnemaalet er anført Mødte alle undtagen Christie Haldors Datter.
Den jndstefnte Declarerede dernæst at have Stefnt i Sagen Contra, og derved jndstefnt Siur Halvorsen ej allene paa sin Eed, men end og at anhøre Vidnes byrd af Ole Haaimsnes og og!! Anna Torbiørns Datter jtem at betale omckostninger.
Eedens Forcklaring blev for samtlige Vidner af Domerne forelæst med formaning til Sandheds udsigende.
1te Vidne Gunder Olsen Øwrenes aflagde Eed og provede: at næste foraar blev Vidnet af Citanten forlanget at Kome til Biøndahl hvor paa den tiid Siur Halvorsen Haaimsnes var tilstæde, hørdte da at Siur Haaimsnes paa Citantens tilspørgende Declarerede at have Solgt den paaanckede Gied til Citanten, og ej den jndstefnte Lars Biøndahl. hafde ej videre at prove uden dette: at Citantens huustroe Sirj Biøndahl sagde til Citanten at Retten Ligger i hans pung.
2det Vidne Siur Rasmusen Haaland aflagde Eed og provede i et og alt med første Vidne {uden} dog med denne forandring at hand ej kand erjndre hvad enten Sirj Biøndahl sagde at Retten var i eller kunde være udj hans pung.
paa Contra Citantens tilspørgende Svarede de afhørdte Vidner at Lars Biøndahl spurgte Citanten hvor hand afhentede Gieden, hvorpaa Ole Tvedte [svarede]? her hentede jeg same. hafde som Melt, ej videre at prove.

1767: 83b

3. Vidne Gotskalck Haaland aflagde Eed og provede at næstleden Vaar nogen tiid eftter at Citanten hafde hentet den paastefnte Gied, Kom jndstefnte Lars Biøndahl ind i Deponentens Stue og sagde at hand hafde Merket Gieden, og at hand derfor ville hendte same. hafde ej Videre at prove undtagen at Larsses dreng Kom derpaa til Haaland og sagde at Ole Tvedte Allerede hafde hented Gieden, hvorda dereftter de af Lars talte ord falt, nemlig at ville hendte Gieden.
4. Vidne Tollef Rasmusen Haaland aflagde Eed og provede: i et og alt med 3de Vidne uden forandring.
5. Vidne Marthe Rasmus Datter Haaland aflagde Eed og provede Ligesom 3. og 4. Vidne uden forandring.
Den til Vedermehle i Sagen jndstefnte Siur Halvorsen Haaimsnes fremckom for Retten og Declarerede: At Ligesaa Lidet hand kand nægte at joe jndstefnte Lars Biøndahl har giort ham et bud paa den omvundne Gied med derfor at ville give 4 Mrk: 8 s:, Ligesaa Lidet har hand med den jndstefnte haft handel med Gieden eller same Solgt thi Comparenten paastoed derfor 5 Mrk: hvilcket Lars Biøndahl ej ville give. Har Solgt same til Citanten for 5 Mrk: som er endnu i den indstefnte Lars Biøndahls Værge. Declarerede dereftter at hand Aldrig har Solgt Gieden til andre end Citanten. kand Lars Biøndahl Gotgiøre Contrarum for hand same Lovlig beviise.

Citanten frafaldt det udeblevne Vidne Christie Haldors datter.
Contra Citantens Vidner.
1te Vidne Anna Haaimsnes aflagde Eed og provede: at næstleden Vaar spurgte Vidnet sin Søn om hand hafde Solgt sin Gied til Lars Biøndahl, da hand svarede Nej, jeg Giver icke Lars Biøndahl Gieden for icke. Vidnet Sagde derpaa du skulle Selge hende thi hun er en Slængge, hvilket siste ord bemercker dette: At Gieden er saadan Een, der skiller sig fra de andre. Nogen tiid dereftter Spurgte Vidnet atter sin Søn om hand nu hafde Solgt Gieden, hvor til hand svarede Ja. Men til hvem, sagde hand icke. Nogen Stund dereftter Kom Lars Biøndal til Vidnet og bad hende at hun skulle overtale sin Søn at sige det hand Gieden til ham hafde Solgt

1767: 84

da Vidnet derpaa sagde til Lars har Min Søn Solgt Gieden til dig og du har taged Aalbrøsten derpaa, Kand du beholde hende til Siur kommer hiem. hafde ej Videre at prove.
2. Vidne Ole Haaimsnes aflagde Eed og provede at hans huustroe fortalgte ham at hun hafde spurgt sin Søn om hand Gieden hafde Solgt til Biøndahl da hand Svarede Nej, Vidnet der ej har sin fulde hørsel, var vel Nærværende, Men kunde icke høre hvad ord som faldt.
3. og 4. Vidne Siur Haaland og Gunder Øvrenes aflagde under forige Eeds Kraft hørte at Lars Biøndahl og huustroe den omvundne tiid, Declarerede at de ej viste af at Ole Tvedte hafde hented Gieden.
Citanten begiærede Dom i Sagen og Lars Biøndahl anseet udj Mulct.
Da Sagen er af den Natur at den ej kand blive oplyst uden Eed og da Siur Haaimsnes af Contra Citanten er Stefnt paa sin Eed, og hand \ej/ der til er villig saa bliver Eeden som anbudet {af}(?) \Lars Biøndahl/ modtaget.
Dereftter aflagde Lars Biøndahl Eed at hand af Siur Halvorsen har tilkiøbt sig den omprovede Gied for 5 Mrk:

Afsagt

Citanten Ole Tvedte har ej allene ved de førdte vidner, men end og ved den til Vedermehle jndstefnte Siur Halvorsen Haaimsnes udsagn, afbeviist at hand af den siste har tilkiøbt sig den paastefnte Gied for 5 Mrk: Danscke altsaa haft Grund til Sagens anlæg mod Lars Biøndahl, som uvidende om den accorde og Kiøb der om dito Gied forhen hafde været jmellem besagde Siur Haaimsnes og jndstefnte Lars Biøndahl, hvilcket siste er afbevist derved at Lars Biøndahl har eftter Siur Haaimsnesses paastand aflagt Corporlig Eed, at have af ham tilkiøbt sig nock berørte Gied for 5 Mrk: Danscke. Saa, da Siur Haaimsnes har væred Aarsag til denne Process, Saa bør hand ej allene betale tilbage til Citanten Ole Tvedte de af ham oppebaarne 5 Mrk: Danscke, men end og til ham udj Processens omckostning 2 rd: 3 Mrk: jtem til Lars Biøndahl Ligesaa udj Processens omckostning ibereignet Doms Løsning 1 rd: 5 Mrk:, hvorudj bør Decorteres de for Gieden accorderede 5 Mrk: danscke. og Endelig tilfindes hand for den brugte omgangs Maade i denne Sag at betale til Præstegieldets Fattige og huus Arme 1 rdlr: J øvrigt forbeholder Ole Tvedte sin Rett og tiltale til Lars Biøndahl for de af ham brugte Expressioner i sit udstædde Contra Stefnemaal, i fald Ole Tvedte same agter at paatale. Det paadømte ud-

1767: 84b

reedes og eftterckomes 15 Dage eftter dene Doms Lovl: forckyndelse under Adferd eftter Loven.

Ole Tvedte i Rette æskede sin fra seeniste ting udsadte Sag Contra Siri Størchs datter Biøndahl.

Den jndstefnte Siri Biøndahl Mødte icke, men paa hendes Veigne var til stæde hendes Mand Lars Biøndahl. som tilstoed paa sin huustroes Veigne Lovlig Stefnemaal i Sagen.

Citanten begiærede de Laug dag Givne og Mødende Vidner fremkaldet til Examen og Eeds aflæg.

1te Vidne Marthe Rasmus Datter aflagde Eed og provede: At næstleden Somer en dag da vidnet tilligemed jndstefnte Sirj Biøndahl var nede paa Haalands bøe og Ryddede paa same, hørdte vidnet, at Siri Biøndahl sagde til Vidnet At hendes Mand hafde bedet Giesle Drengen, at i fald hand Komer igien, idag, saa Skulle hand nemlig Drengen gaae og Raabe saaledes at nu er Giedde tyven Kom!! (Kommet) igien hafde ej videre at prove.

2. Vidne Jngeborg Halvors Datter aflagde Eed og provede: at den omvundne Dag af første vidne, hørdte Deponentjnden at Hun nemlig Sirj Biøndahl sagde disse ord: at hendes Mand Lars Biøndahl hafde sagt til sin dreng at dersom Ole Tvedte Kom igien, Skulle hand Raabe nu Komer Giede Tyven igien, hafde ej Videre at prove.

Ole Tvedte Declarerede dernæst at siden Siri Størchs Datter saa skamelig har indgaaed paa hans ære, gode Nafn og Rygte, at hun derfor Anseelig maatte vorde Anseed og Straffet. hun vil vel eller hendes Mand paa hendes Veigne Excipere paa Grund af at det Eene Vidne ej har omvundet at Siri Nefnte hans Nafn, Mens naar Retten tager i betragtning hendes Mand Lars Biøndahl i sit Stefnemaal har Kaldet ham for en der har Snappet den paastefnte Gied.

Lars Biøndahl begiærede Sagen udsadt til næste ting.

Citanten paastoed endnu som før Dom i Sagen.

Afsagt.

De af Siri Størchors Datter faldne ærrørige ord, bør ej Kome Citanten paa Gode Nafn og Rygte til Forckleinelse, Men bør og skal som død og Magtes Løse være at ansee. Hun bør derfor til Rettelse for sig Self en anden Gang, bøde til Præstegieldets Fattige 1 rd: jtem udi Processens omckostning, ibereignet Doms Løsning 2 rd: alt 15 Dage eftter denne Doms Lovl: forckyndelse under Adferd eftter Loven.

1767: 85

Nye Sager.

Lænsmanden Peder Gielmervig hafde til dette Ting, Tiid og Stæd jndstefnt Thor Fiøsne med huustroe Ragnille Johans Datter til at aflegge sit Vidnes byrd om hvorledes hand af Rejnert Espeland blev begiegnet paa gaarden Fiøsne afvigte Somer.

Vidnerne mødte og tilstoed Lovlig Stefnemaal.

1te Vidne Thor Haldorsen Fiøsne aflagde Eed og provede: at næstl: Høst eftter Michels Dag var Lænsmanden Peder Gielmervig og Rejnert Espeland forsamlet paa hands Gaard Fiøsne, og som de alle sad til bords at spise, saa Kom Deponenten og Lænsmanden i tale med hin anden om at ville bytte en hæst med hver andre, og hvorom de ej blev Eenige med hin anden, eftterdie Lænsmanden ej ville give det som Deponenten ville have imellem udj Bytted. Rejnert Espeland sagde der paa til Lænsmanden og Deponenten disse ord: slaae nu til, saa skal jeg Legge haand jmellem og 2de Gange pægede med sin Kniv som Hand hafde i haanden: den siste gang Lastede \eller Skiøv/ hand Kniven need paa Lænsmandens \højre/ Haand \med fuld force/ som tilføjede hand den Skade hand derved fick huul paa haanden og blødede saa sterckt at en Dug, hvilcken hans Kone Gick eftter og som blev Lagt paa haanden eftter, At det, neml: Saaret, var Afvasket i brendeviin, blev Ganske udblød og en Anden dito Ligeledes. Reinert som dette Ansaae bad om Forladelse, og sagde at hand ej var at agte siden hand var trucken!! (drucken). Deponenten saae vel at Rejnert Espeland var beskiencket,

Men dog ej anderledes end at hand baade kunde gaae, og Giøre hvad hand ville. hafde ej videre at prove.
2det Vidne Ragnille Johans Datter Fiøsne aflagde Eed og provede at den omvundne tiid var hun nærværende, hørdte da den tale som omvundet er af første vidne angaaende Bytte med hæstene, Ligesom og saae Rejnert Espelands foretagende, hvorom dette vidne provede, Ligesom forige Vidne uden forandring. dog med tilleg at hun var den som lagde 2de Duger paa Lænsmandens haand. som blev udblødet.
Vidnet Thor Fiøsne i Rettelagde den Kniv hvormed Rejnert Espeland stack Lænsmanden som blev eftter Lænsmandens forlangende Rejnert blev frataged.
Lænsmanden var herom Tings vidne begiærende som blev bevilget.

Zacharias Hovland hafde til dette Ting tiid og Stæd med Muntlig varsel Ladet jndstefne Carl du Wahl for Skyldig værende 22 rdlr:

1767: 85b

hvorpaa er Leveret Eendeel Sølf udj Pandt !!er Leveret!!, Derfor Dom at Lide og erstatte Processens omckostning.
Den jndstefnte Mødte icke eftter paaraab ej heller nogen paa hans Veigne,
thi fremstoed Stefne vidnerne Svend Fittie og Ole Halvorsen, som ved Eed beckræftede at de for Meer end 14 Dage siden haver Stefnt Carl du Wahl i Eget paahør Ligesom inCaminationen ommelder.

Eragted.

den Lovl: Stefnte Carl du Wahl forelegges til næste ting at Møde Sagen at tilsvare.

Christopher Grindem og Hans Jonssen hafde til dette Ting tiid og Stæd med Muntlig varsel !!hafde til dette Ting tiid og Stæd!! jndstefnt Carl du Wahl for hvad hand til Endelig Ræst bliver Dem skyldig som Arvinger eftter Afgangne Erich Ryg, Derfor Dom at Lide og erstatte Processens omckostning.
jndstefnte Erich!! (Carl) du Wahl Mødte icke eftter paaraab, ej heller nogen paa hans Veigne,
Thi fremstoed Stefne vidnerne Svend Fittie og Ole Halvorsen som ved Eed beckræftede at de for Meer end 14 Dage siden haver Stefnt Carl du Wahl som inCaminationen ommelder.

Eragted

Carl du Wahl forelegges til næste ting at Møde Sagen at tilsvare.

Justits Sager

Fogden hafde til dette Ting tiid og Stæd med Muntlig varsel ladet jndstefne Berthe Ols Datter Ryg for begangne Lejermaal med Soldat Rasmus Haldorsen Lille Dahlen, Derfor Dom at Liide.
jndstefnte Berthe Ols Datter mødte icke eftter paaraab, Mens blev anmeldet at hun Nyelig har giort Barsel.
thi fremstoed Stefne vidnerne Jens Juleschaar og Baar Giere, som ved Eed beckræfttede at de for Meer end 14 Dage siden haver Stefnt Berthe Ols Datter Ligesom inCaminationen ommelder.

Eragted!

den lovlig stefnte Berthe Ols Datter forelegges til næste ting at Møde, Sagen at tilsvare.

Fogden hafde Ligesaa til dette ting jndstefnt Margarethe Michels Datter med Muntlig varsel, for begangne Lejermaal med ægteGift Mand Peder Monsen, som er Soldat.

Den jndstefnte Mødte icke eftter paaraab, ej heller nogen paa hendes Veigne.
thi fremstoed Stefne Vidnerne Jens Juleskaar og Baar Giere som ved Eed beckræfttede at de for Meer end 14 Dage siden haver Stefnt den paagieldende, som inCaminationen ommelder.

Eragted

jndstefnte Margarethe Michels Datter forelegges til næste Ting at Møde Sagen at tilsvare.

1767: 86

Fogden Hr: Kammer Raad Juel, hafde til dette ting tiid og Stæd med Muntlig varsel ladet indstefne Niels Steene til at betale hans afgangne Søster Marthe Siurs Datters Lejermaals bøder for begangne Lejermaal med Landværns Manden Thor Halvorsen Tvedte, derfor Dom at Liide og erstatte Processens omckostning.
Den jndstefnte Mødte icke eftter paaraab ej heller nogen paa hans Veigne,
thi fremstoed Stefne Vidnerne Jens Jule Schaar og Baar Giere som ved Eed bekræftede at de for Meer end 14 dage siden haver Stefnt Niels Steene som inCaminationen ommelder.

Eragted

den Lovlig Stefnte Niels Stene forelegges til næste ting at Møde Sagen at tilsvare.

Fogden Hr: Kamer Raad Juel hafde til dette ting tiid og Stæd med Muntlig varsel ladet jndstefne Magdella Lars Datter Østrem for begangne Lejermaal med ægtegift Mand Carl du Wahl forjnden hun hafde været til Confirmation Derfor Dom at Liide {og erstatte Pro}
Den jndstefnte Mødte icke efter paaraab, Men hendes Fader Lars Østrim mødte og tilstoed Sigtelsen paa hans Datters Veigne, Ligesom og at hun har udstaaed Kirckens Disciplin siden Forseelsen var begaaed forjnden den Kongel: Allernaanaadigste!! Forordning de dato 8de Junj 1767.
Fogden paastoed Dom i Sagen eftter Lov og Forordninger.

[Afsagt]

Jndstefnte Magdella Lars dater Østrim bør for den begangne Lejermaals forseelse med ægtegift mand Carl du Wahl, førend \hun/ udj sin Daabes Pagt var Confirmeret, ej allene bøde eftter Loven, til Justitsiens Actor Fogden Kamer Raad Juel 6 rdr: udj bøder, men end og henbringes til Bergens Tugt og Manufactuur [Huus], For der i allerunderdanigst Følge Forordningen af 2den Septembris Ao: 1745 ved arbejde \at/ temmes et halvt aar. Det paadømte udredes og eftterckomes 15 Dage eftter denne Doms Lovlige Forckyndelse under Adferd eftter Loven.

Fogden Hr: Kamer Raad Juel hafde til dette ting tiid og Stæd med Muntlig varsel ladet jndstefne Ægtegift Mand Carl du Wahl for begangne Lejermaal med Qvinde Mennisket Magdella Lars datter Østrim, Derfor Dom at Lide og erstatte Processens omckostning.
Den jndstefnte Carl du Wahl Mødte icke for Retten, men paa hans Veigne jndfandt sig Peder Østrim, som er bedet for ham at gaae i Rette, hvilcken paa Du Wahls Veigne tilstoed den begangne Forseelse med Qvinde Menisket Magdella Lars Datter Østrim.
Fogden begiærede

1767: 86b

Sagen udsadt til næste ting, for jmidlertiid at kunde faae den anbefalede undersøgnings Forretning \udj/ {Sterf}boed effectueret.

{Afsagt} Eragted

Sagen udsettes til næste ting da du Wahl har at møde, For Dom i Sagen at anhøre.

Dereftter blev publiceret.
Zacharias Fittie med de fleres Skiøde til Jngeborg Fittie paa 1 Løb 1 pd: 7 5/7 Mrk: i Norem mod {6} 68 rdlr: 24 s: datteret 18 Novbr: 1767.
2. Jngeborg Fitties Skiøde til Johanes Olsen paa 2 pd: 6 Mrk: Smør i Østrim mod 150 rd: dateret 18 Nov: 1767.
3. Lars Evensens Obligation til Niels og Tollef Udbioe paa 50 rdlr: datteret 17 Nov: 1767.
4. Lars og Anders Udstuens Vilkaars brev til Gunnelle Udstuen datteret 18 Nov: 1767.

Derpaa blev Hr: Fogdens Tings vidner Examineret og hvorover Almuens Svar faldt som sædvanlig.

Odels Mandtallet blev oplæst og Af Alle ujmodsagt.

Restancen for Skibredet saavel over Extra Skatten som de Ordinaire Skatter blev oplæst og ujmodsagt.

Retten blev derpaa for Skibredet ophævet.

Anno 1767 den 20 Nov: blev Almjndelig Høste Sage og Skatte ting holdet med Fieldbergs Skibreedes Almue paa Killesvig og Retten betjent med eftterskr: 8te Eedsoerne Laug Rettes Mænd. Jesper, Mads, Askiel og Elias Øvrebøe, Halvor og Lars Sæbøe, Torckel Wiig og Siur Sundnes.

Derpaa Allerunderdanigst Læst de Kongel: Forordninger og høj øvrigheds ordres som paa forige Tinge ere Læste og i denne Protocoll extraherede.

hereftter følgende Particulaire Documenter saasom
1. Læst til Mortification Ole Stenslands Obligation til Thord Fiøsne paa Capital 60 rd: datteret 22 Nov: 1759, som er betalt eftter Qvittering af 17de Nov: 1767.
2. Ole Stenslands Skiøde paa Gaarden Stensland til Goute Haldorsen Bierchenes mod 90 rd: Dat: 20 Nov: 1767.
3. Knud Tvedts Skiøde til Lars Taraldsen paa Gaarden Tvedt mod 250 rd: dat: 20 Nov: 1767.
4. Aarndt Jørgensens Skiøde paa ½ Løb ½ hud i Wig til Jørgen Jørgensen mod 90 rd: Dat: 20 Nov: 1767.
5. Goude Bierchenes med de fleres Skiøde paa 1 Løb 1 pd: 6 Mrk: Smør i Store Nerim til Goute Knudsen mod 85 rd: dat: 20 Nov: 1767.
6. Halvor Sæbøe med de fleres Skiøde til Tjerand Larsen paa 1 Løb Smør i Sæbøe mod 72 rd: dat: 20 Novbr: 1767.
7. Jngebret Bioe med de fleres Skiøde paa 1 Løb Smør 1 hud i Arnevig til Svend Halvorsen mod 314 rd: 3 Mrk: 5 s: datteret 20 Nov: 1767.
8. Tollef Bioes Skiøde til Jver Nielsen paa 22 Mrk: Smør ½ tønde Korn i Hetland mod 40 rd: dat: 19 Nov: 1767.
9. Halvor Heggens Obligation til Zacharias Løvereide paa 110 rd: dateret 18 Junj 1767.
10. Jon Siursen Asches Obligation til Jon Meland paa 90 rd: datteret 20 Nov: 1767.
11. Gunder Pedersen Alnes Skiøde til Sønen Peder Gundersen paa 1 Løb Smør 1 hud i Alne mod 80 rd: datteret 20 Novbr: 1767.

1767: 87

12. Skifttebrev eftter Svend Lien, hvorefter Jordegodset er Udlagt som Pandte bogen udviser dat: 1 Julj 1767.
13. Skifttebrev eftter Torbiørn Stangeland, hvoreftter Jordegodset i Stangeland er Udlagt som Pandte bogen udviser datteret 3 Julj 1767.

Askiel Øvrebøe hafde til dette ting tiid og Stæd med Muntlig varsel ladet jndstefne Johanes Øvrebøe for udøste Skiels ord mod Citanten, derfor Dom at Liide og erstatte Processens omckostninger, samt at anhøre Vidnes byrd af Christopher Axdahl, Rasmus Biellebøe, Jver Dahle og Halvor Sæbøe.
Den jndstefnte Mødt for Retten og Declarerede at hand ej Veed hvad enten hand er Lovlig Stefnt eller icke.
thi fremstillede Citanten Stefne Vidnerne Torckel og Halvor Wiig som ved Eed bekræftede at de for Meer end 14 dage siden haver jndfundet sig paa gaarden Øvrebøe, Men ej fandt Johanes Jespersen hiemme, Og derfor sagde same Stefnemaal Ligesom inCaminationen ommelder til hans huustroe for hans og hendes boepæl.
Citanten begiærede Vidnerne som Møder fremckaldet til Examen og Eeds Aflæg.
1te Vidne Christopher Axdahl aflagde Eed og provede: at næstleden Michaelj tiider indeværende aar var Deponenten saavelsom baade Citanten og den jndstefnte med fleere i et Graver øl paa gaarden Sæbøe, da arriverede dette om aftenen at Deponenten og den jndstefnte [gick]? ud af Stuen, og da de saaledes Var ud komet tiltalede Johanes Øvrebøe \ham/ med disse ord: Du som hæler tyver hos dig, hvortil hand svarede giør jeg det, der kommer Mange Reisende, jeg kjender dem icke, Deponenten spurgte derpaa den jndstefnte er den her i Lavet som du Meener hvortil Johanes Øwrebøe svarede Ja. det er Askel Øvrebøe, Deponenten spurgte Johanes Øvrebøe om h/an/d tør tilsige Askiel det, hvortil hand Svarede: Ja, hand har Staalet baade Sølf og Høe. hafde ej Videre at prove.
2det Vidne Rasmus Biellebøe aflagde Eed og provede: at den omvundne aften paa Sæbøe, hørdte Vidnet at den jndstefnte kaldte Citanten Tyv Mange Gange, hafde ej Videre at prove.
3. Vidne Jver Dahle aflagde Eed og provede i et og alt med 2det Vidne uden forandring.
4. Vidne Halvor Sæbøe aflagde Eed og provede at den omvundne aftten, og eftter at 1te Vidne med den jndstefnte var jnd komen i Stuen, tiltalede Christopher Axdahl den jndstefnte med disse ord, Du skal bevise at jeg hæler tyver, hvortil Johanes Øvrebøe sagde ja det skal jeg, Askiel Andersen Øvre bøe (Øvrebøe) er en forgylt Sølf tyv og Een høe tyv, hafde ej Videre at prove.

1767: 87b

Citanten begiærede at den jndstefnte bør bevise hvad hand har beskyldt ham for, eller j mangel deraf at blive dømt eftter Lov og Forordninger.
den jndstefnte begiærede den Af Citanten mod ham Anlagde Sag til næste ting udsadt paa Grund af at føre Vidner.

Eragted

den forlangte Anstand bliver Johannes Øvrebøe accorderet, og herved paalagt at jndstefne de paaraabte Vidner, eller j mangel deraf den tiid, at Lide Dom i Sagen.

Askiel Øwre bøe (Øwrebøe) hafde til dette ting tiid og Stæd med Muntlig varsel ladet jndstefne !!Askiel Øwrebøe!! (Johannes Øvrebøe) for Skiels ord og haardrag derfor Dom at

Lide og erstatte Processens omckostninger, samt at anhøre Vidnes byrd af Niels Øvre Axdahl og Lars Sæbøe.
Den jndstefnte Mødte for Retten og Declarerede at hand ej Veed hvad enten hand er Lovl: Stefnt eller icke
thi fremstoed Stefne Vidnerne Torckel og Halvor Wig som ved Eed beckræfttede at de for den jndstefntes boepæl i hans huustroes paahør, har stefnt som inCaminationen ommelder.
Vidnerne mødte, hvilcke Citanten begiærede fremckaldet.
1te Vidne Niels Øvre Axdahl aflagde Eed og provede at næstleden Sommer noged eftter Sancte Hans Dag jndeværende Aar var saavel Deponenten som den jndstefnte og Citanten i et brøllup paa Gaarden Axdahl, hørdte da at Johanes Øvrebøe Kaldte Citanten Een Guld Smed, jtem Klordede(?) Askel Øvrebøe udj haaret, hafde ej Videre at prove.
2. Vidne Lars Sæbøe aflagde Eed og provede: at i det af første Vidne omvundne brøllup paa Axdahl, hørdte Deponenten at den jndstefnte og Citanten tiltalede hin Anden, Mens ordene kand hand ej erindre. i øvrigt saae Vidnet at Johanes Skiøv efter Askiel, Men hvad enten hand traf Citantens Haar eller Skulder Saae Vidnet icke. hafde ej Videre at prove.
Citanten begiærede Dom, hvormed den jndstefnte og var fornøjed.

Afsagt

jndstefnte Johanes Øvrebøe friefjndes for Citantens Sigtelse i denne Sag, som ubeviist og processens omckostninger ophævet.

Siur Wich hafde til dette ting tiid og Stæd med Muntlig Varsel ladet jndstefne Jver Hetland for Skyldig værende 3 rd: 3 Mrk:, derfor Dom at Lide og erstatte Processens omckostninger.
Den jndstefnte Jver Hetland mødte for Retten

1767: 88

Og tilstoed i denne Sag Lovlig Stefnemaal desligeste at Citantens paastand Dependerer af aftjent Løn eftter Gyri Wig, hvoreftter hand saavelsom Anders Jenssen Ervisvogsplads var Arving,
Halvor Wig paa Citantens Veigne bad at Retten ville Skiønne udj denne Sag, siden Jver Hetland som Arving eftter Gyri Wiig Anviste Citanten for Lønen udj en Stue paa gaarden Wig, som siden er afbevist at tilhøre Gaarden.
Citanten begiærede Vidnerne som er Stefnt fremckaldet til Examen og Eeds Aflæg, hvilcke Jver Hetland Declarerede at være Stefnt til at anhøre.
1te Vidne Halvor Sæbøe aflagde Eed og provede: at da Jver Hetland som Arving eftter Gyri Wig Sluttede Skifted eftter hende, blev saa afgiordt, at Citanten skulle tage sin Løn i en Stuve paa gaarden, som siden blev befunden at tilhøre Gaarden Wig. Provede ellers at da Anders Ervisvog kom til Stædet var hand fornøjed med hvad Jver Hetland hans medArving hafde giort, hafde ej Viidere at prove.
2. Vidne Elling Hetland mødte nu icke.
3. Vidne Jørgen Wig aflagde Eed og provede: Ligesom 1te Vidne uden forandring.
Jndstefnte Jver Hetland mødte for Retten endnu og Declarerede at have betalt sine 3 rdlr: 3 Mrk: Men det er hans medArving Anders Ervisvognes som same skal betale. og i øvrigt begiærede Anstand i Sagen til i Morgen, som blev bevilget.

Jørgen Wig hafde til dette ting tiid og Stæd med Muntlig varsel ladet jndstefne Jver Hetland for Skyldig værende 5 rd:, Derfor Dom at Lide og erstatte Processens omckostning.
Den jndstefnte Jver Hetland Mødte for Retten og tilstoed i denne Sag Lovlig Stefnemaal. Declarerede dernæst at have betalt sin andeel, Mens Anders Ervisvognes er den som skal

betale det paastefnte. declarerede i øvrigt at være fornøjed med at Citanten fører sine Vidner, hvilcke hand ej er Stefnt at om- og paahøre.
1te Vidne Torckel Wig aflagde Eed og provede at den tiid den Reqvirerte huuse besigtelse Forretning paa Wig blev effectueret, sagde Jver Hetland at i fald den paa Wig staaende Stue befandtes at være paalagt Huusene eftter Gyrj Wigs Mand, Saa skulle hand betale dito Stues Verdie til Citanten. hafde ej Videre at prove.

1767: 88b

2. Vidne Askiel Øvrebøe aflagde Eed og provede i et og alt med 1te Vidne uden forandring.
3. Vidne Jver Dahle aflagde Eed og provede i et og alt som 1te Vidne uden forandring.
Citanten paastoed Dom eftterdie den jndstefnte har Declareret sig villig at anhøre de indstefnte Vidner.
Jver Hetland var og fornøjed med Dom.

Afsagt

De førdte Vidner har Eenstemig forklaret at jndstefnte Jver Hetland, ved den holdte besigtelses Forretning over Citantens huuse paa Gaarden Wiig, frie villig uden minste forbeholdenhed til Regres til sin Med Arving, Obligerede sig Self at betale den paa Gaarden Wig Staaende Stuve i fald same var eftter Gyrie Wigs Mand var!! paalagt de øvrige Huuse til Aaboed, Altsaa tilfjndes Jver Hetland {da} siden same Stuve er paalagt Gaardens huuse til Aaboed eftter Torbiørn Wig, At betale til Citanten de paastefnte 5 rd: jtem udj Processens omckostning ibereignet Doms Løsning 2 rd: 3 Mrk:, Alt 15 dage eftter denne Doms Lovlige forckyndelse under Videre Adferd eftter Loven.

Retten bliver til j Morgen ophævet.

Anden Dagen den 21 Novembr: blev Retten atter sadt paa bemelte Ting stæd og betjent med det Gaars dagen anførdte Laug Rett.

Gabriel Dahlen hafde til dette ting tiid og Stæd med Muntlig varsel ladet jndstefne Thord Gierevigen for hand icke vil !!icke vil!! Levere hans Myndlings Marthe Colbeens Datters Arve Midler i den Stand som hand same Modtog til Citanten som nu andordnet Formynder, eller j Mangel deraf igien at antage sig Værgemaalet. Om alt taale Dom.
Den jndstefnte Mødte icke eftter paaraab ej heller nogen paa hans Veigne.
Citanten Declarerede at det Eene hans Stefne vidne Baar Waagen er Absent.
Stefne vidnet Halvor Skaffer aflagde Corporlig Eed at hand og Baar \Waagen/ for Meer end 14 Dage siden haver Stefnt Tord Gierevig som inCaminationen ommelder.

Eragted

Med Sagen beroer til næste ting.

Rasmus Klungland hafde til dette ting tiid og stæd med Muntlig varsel ladet jndstefne Christen Stumoe at anhøre Vidner samt taale Dom, fordie at hand har gaaed jmod et Lovl: forbud, med sine ung Smaler og ladet Dem gaae baade i Citantens Ager og Eng, jtem Lader sine

1767: 89

Børn gaae hen paa Rasmus Klunglands bøe for at tage Citantens Løv som falder høstens tiid falder!! af Skoven.

Fra jndstefnte Christen Stumoe blev jndleveret hans Skriftlige jndlæg af 12 Novbr: sistl: som blev oplæst.

Eragted

Da denne Sag er af den Natur, at Syn og Granskning {bør} \maae/ skee forinden Dom kand afsiges, og altsaa paa Aastæderne bør behandles følgelig Land Loven, Saa bliver same derhen Remitteret.

Lænsmanden Peder Gielmervig hafde til dette ting tiid og Stæd med Muntlig varsel Ladet jndstefne Rejnert Espeland til at anhøre Dom for hans behandling mod Citanten og at anhøre Vidnes byrd som Citanten for Deris Værneting Ethne Skibreede har jndstefnt. og derover erhvervet et Lovlig {Stefnemaal} Tings vidne.

jndstefnte Rejnert Espeland mødte icke eftter paaraab ej heller nogen paa hans Veigne.

thi fremstoed Stefne Vidnerne Wintzens Galtung og Stephen Lille Gierevig som ved Eed beckræfttede at de for Meer end 14 Dage siden haver Stefnt Rejnert Espeland som inCaminationen ommelder.

Citanten i Rette lagde det før paaberaabte Tings vidne som blev oplæst.

Eragted

den Lovlig Stefnte, men Absente Rejnert Espeland forelegges til næste ting at Møde Sagen at tilsvare.

Niels Waag fremckom for Retten og Declarerede at hans Contra part Torkel Dreggernes har ej efter sit indgangne Forliig paa Afvigte Sommer ting, neml: 14 Dage for dette ting at betale de 13 rd: som forEenet var \af Fordringen/, des Aarsage har hand til dette ting tiid og Stæd Ladet jndstefne Torkel Dreggernes til at anhøre Dom same at betale.

Haldor Skaffer fremckom for Retten og Declarerede under Corporlig Eed at hand og Tollef Hamre har i Torckel Dreggernesses \hustroes/ paahør Stefnt ham {at tale} til at betale de 13 rd: hand paa Somer tinged har indgaaet at betale.

Nu Mødte Tollef Hamre, som Aflagde Lige Eed med Halvor Skaffer.

dereftter er udj Sagen saaledes Kjendt Dømt og

Afsagt.

jndstefnte Torckel Dreggernes bør eftter egen tilstaaelse betale til Citanten de paastefnte 13 rdlr: jtem udj Processens omckostning ibereignet Doms Løsning, da hand ej har betalt berørte 13 rd: den af ham fastsadte tiid nemlig 14 Dage for nu holdende høsteting med 1 rd: 3 Mrk: 12 s: Alt 15 dage eftter denne Doms lovlige forckyndelse under Adferd eftter Loven.

Nu blev den fra i gaar til i dag udsadte Sag Contra Jver Hetland foretaged.

Parterne mødte, saavelsom det udeblevne Vidne Elling Hetland. som fremstoed, aflagde Eed og provede som 1te Vidne uden forandring.

1767: 89b

Citanten paastoed Dom.

jndstefnte Jver Hetland paastoed sig befriet og i øvrigt fornøjed med Dom.

{Ligesaa Lidet}

Afsagt

jndstefnte Jver Hetland har ej kundet nægted joe at Citantens Krav er Retmessig, og Dependerer af aftjent tieniste Løn hos Encken Afg: Gurj Wiig, eftter hvem Jver Hetland har self som Myndig Arving Skifted og Deelt og ved hvilcken hans Forretning har udlagt Citanten udj en Stue som paa gaarden Wig var staaende hvilcken siden eftter ..ere(?) oplysning er befunden at tilhøre Gaarden Wiigs huuse. Ligesaa ubilligt det er at Citanten skal

miste sin Retmessige fordring Ligesaa ubilligt er det og at jndstefnte Jver Hetland bør allene udbetalle Citantens fordring uden Regress til sin medArving, Men da Acten viser at Jver Hetland Self har giort Deelings Forretningen eftter Gyrie Wiig saa sickert Uden forbeholdenhed eller Reservation, ja self med sin medArving taged det overskydende sig til bæste, da hand dog viiste sin medArving Anders Ervisvogs omstændigheder Saa bør hand dog mod Regres til sin MedArving ermelte Anders Ervisvog, betale til Citanten de paastefnte 3 rd: 3 Mrk: jtem udj ProCessens omckostning ibereignet Doms Løsning 2 rd: Alt 15 Dage eftter denne Doms Lovl: forckyndelse under Adferd eftter Loven.

Derefter blev Hr: Fogdens Tings vidner Examineret og hvorpaa Almuens Svar faldt som sædvanlig.

Odels Mandtallet blev oplæst og af Alle ujmodsagt.

Restancen saavel over den Ordinaire som Extra Ordinaire Skatt, blev oplæst og af Alle ujmodsagt.

Retten blev derpaa for Skibredet ophævet.

Anno 1767 d: 23 Novembr: blev Almindelig Høste Sage og Skatte Ting holdet med Føjens Skibredes Almue paa Leervig og Retten betjent med eftterskrefne otte Eedsoerne Laug Rettes Mænd Nafnl: Lars Langeland, Tollef Øchland, Størck Hougland, Hans Escheland, Salmon Escheland, Jon og Helje Rometvedt, og Hermand Nordhuglen. Overværende i Retten Stædets Foged Hr: Kamer Raad Juel med Lænsmanden og Meenige tingsøgende Almue.

Allerunderdanigst og hørsomst Læst de Kongelige Forordninger og høj øvrigheds Ordres, som paa forige Tinge ere Læste, og i denne Protocoll extraheret.

Derpaa Læst
  Salmon Olsen Føjens penge Mangel paa sin Myndtlings Veigne til Folgerøen datteret 24de Novbr: 1757.

Retten bliver til i Morgen ophævet.

Anden Dagen d: 24 Novbr: blev Retten atter sadt.

hvorda Læst
  1te Svend Berøens bøxel Sedel til Helje Ericksen paa 2 pd: 8 Mrk: Smør 1 1/3 hud i Berøen med Nødsund. dat: 24 Nov: 1767.

1767: 90

  2. Bertel Grønaasses Skiøde til Sønen Omund Bertelsen paa 1 pd: 3 Mrk: Smør 1 5/8 Vog Korn i Grønaas mod 60 rd: dateret 24 Nov: 1767.
  3. Bertel Grønaasses bøxel Seddel til Omund Bertelsen paa 1 pd: 3 Mrk: Smør 1 5/8 Vog Korn i Grønaass. datteret 24 Nov: 1767.
  4. Jens Hornelands bøxel Seddel til Ole Jensen paa gaarden Biercheland ½ Løb Smør uden bøxels betaling. dat: 24 Nov: 1767.

5. Mads Hystads Skiøde til Næl Madsen paa ½ Løb i Lunde mod 50 rd: dat: 24 Nov: 1767.
6. Stener Berøens bøxel Seddel til Daniel Pedersen paa 14 Mrk: Smør 18 Mrk: Fisk i Stochvig dat: 24 Nov: 1767.
7. Hans Gillies Skiøde paa 16 Mrk: Smør i Hiertnes til Hans Torbiørnsen mod 67 rd: dat: 24 Nov: 1767.
8. Gunder Hanssen Nesses Skiøde til Peder Gundersen paa 18 Mrk:r Smør i Grutle og 6 Mrk:r Smør i Hope mod 50 rd: datteret 24 Nov: 1767.
9. Ole Jngebretsen Mæland og de fleres Skiøde paa 1 pd: 7 ½ Mrk: Smør i Nøchling til Niels Christensen mod 58 rd: dat: 24 Nov: 1767.
10. Niels Larsens Titzlevolds bøxel Seddel til Peder Rasmussen paa 2 pd: Smør 8 s: penge i Huuse datteret 24 Nov: 1767.
11. Hr: Hertzbergs bøxel Seddel til Helje Siursen paa 1 Løb Smør i Hille dat: 24 Nov: 1767.
12. Hr: Hertzbergs bøxel Seddel til Jørgen Tollefsen paa ½ Løb Smør ½ hud i Hille datteret 24 Nov: 1767.
13. Hr: Hertzbergs bøxel Seddel til Samuel Aanensen paa ½ Løb Smør i Teigland datt: 24 Nov: 1767.
14. Natanael Olrich med de fleres Skiøde paa 1 pd: 20 Mrk: Smør 1/3 huud i Berøen mod 71 rd: 3 Mrk: 15 s: dat: 22 Junj 1767.
15. Hr: Hening Dahls Skiøde til Torbiørn Knudsen paa 1 Løb Smør i Tvedte mod 400 rd: dat: 2 Janu: 1767.
16. Ole Johansen Schalleschougs afkald paa 600 rd: for sin Kones Arv eftter Moderen Mette Sem udstæd til Jonas Bude datteret 22 April 1767.
18. Torbiørn Knudsen Tvedtes Obligation til Sr: Hening Dahl paa 290 rd: dat: 6 Oct: 1767.

Gunder Saxeide fremckom for Retten og Lod Lyse sin Søn Gunder Gundersens Odels Rett til 1 pund 6 Mrk:r Smør i yttre Saxeide, som bruges af Comparenten, Men ejes af Helje Spidsøen med flere, hvilket gods hand agter paa sin Søns Veigne ved hans Myndige Aars tiltrædelse at indløse. Udbad sig herom Rettens attest, som blev indvilget.

Fogden i Rette æskede den fra seeniste ting udsadte Sag Contra Torsten Alsvog \med flere/ som alle mødte undtagen Ole Hansen Gielie (Gillie). De Laug dag givne Vidner mødte alle.
1te Vidne Lars Halderager aflagde Eed og provede at en dag eftter at den begangne Gierning af de jndstefnte var begaaed, talte Vidnet med Torsten Alsvog, som tilstoed at have begaaed den paastefnte Gierning, hafde ej Videre at prove.
2. Vidne Ole Halderager {hafde til dette ting tiid og St} aflagde Eed og provede

1767: 90b

Ligesom Vidnet Lars Halderager uden forandring.
3. Vidne Jon Halderager aflagde Eed og provede saaledes at hand jnted Veed at forcklare til Sagens oplysning uden dette at hand saae Ole Hansen, Hans Olsen og Ole Jsacksen den omvundne Søndag Morgen med Torske Garn i sin baad.
4. [Vidne] Ole Alsvognesset aflagde Eed og provede i et og alt med 3. Vidne uden forandring.
Samtlig jndstefnte tilstoed den paastefnte Forseelse.
Fogden paastoed Dom.

Afsagt,

Samtlig jndstefnte Nemlig Ole Hansen, Hans Olsen og Ole Isacksen af Gillie, Hans og Torbiørn Følchesnes, jtem Torsten, Mons, Ole {Torsen} og Erick Alsvogs Dreng Torger af

Alsvog, som ej allene ved de førdte Vidner er overbeviist at have Arbeidet paa en Søndag med at optage af Søen Deris Torske garn, men end og self Same Eenstemmig for Retten tilstaaed bør pro persona eller Een hver for sig, betale til Findaas Præstegields Fattige og huus Arme 1 Mrk: 8 s: jtem eftter det Kongelig allernaadigste Udgangne Rescript{er}, betale hver for sig til Domeren udj introductions penge for Sagen 5 Mrk: 4 s: og Endelig til Lænsmanden og med hafte Stefne vidner for 2de Stefnemaal {for} for 14 Persohner i talet 3 rd: 5 Mrk: 8 s: hvoraf komer paa en hver 2 Mrk: 15 s: Det paadømte udredes og eftterckomes 15 Dage eftter denne Doms Lovl: forckyndelse under Adferd eftter Loven.

Jacob Stochvig i Rette æskede sin fra seeniste ting udsadte Sag Contra Abraham Stoche, som mødte og tilstoed Lovlig varsel, Ligesom og at have begiegnet Sagen med Contra Stefnemaal og derved indkaldet Jacob Stochvig med huustroe at anhøre Vidnes byrd af Torger Alsvog, Sara Siggervog, Berndt Settre og Margarethe Folgerøen, som alle Mødte undtagen siste Vidne.

Jacob Stochvig med huustroe tilstoed lovlig Stefnemaal.

Paa Rettens tilspørgende Svarede Vidnerne at det er 4 til 5 aar siden de har hørdt hvad de kunde forcklare.

Eragted

I allerunderdanigst Følge af Lovens 1te bogs 13 Capitul 23 art: Art:!! kand ej de stefnte Vidner admitteres til Eeds aflæg.

Dereftter blev Parterne forligte saaledes at Abraham Stoche skal betale til Citanten de paa Sagen anvendte omckostninger med 2 rd: 2 Mrk: 8 s: til Paaske 1768.

Dereftter Læst

Skifttebrevet eftter Lars Mægebachen hvoreftter Jordegodset er udlagt som Pandte bogen udviser dat: 29 Junj 1767.

Skifttebrev eftter Jngeborg Gillie. Jordegodset i Gillie udlagt som Pandte bogen udviser dat: 1 Julj 1767.

3. do: eftter Marite

1767: 91

Siøvold. Jordegodset i Siøvold udlagt som Pandte bogen udviser dat: 1 Julj 1767.

Dereftter blev Fogdens tings vidner examineret og hvorpaa Almuens Svar faldt som sædvanlig.

Odels Mandtallet blev oplæst,

Restancen saavel over Extra Skatten som de Ordinaire Skatter blev oplæst og af alle uimodsagt.

Retten blev derpaa for Skibredet ophævet.

Anno 1767 den 26 Novbr: blev Retten til Almjndelig Høste Sage og Skatte ting holdet med Fiere Skibredes Almue paa Leervigen, og betjent med eftterskrefne 8te Eedsorne Laug Rettes Mænd Nafnl: Torckel Svensbøe, Torbiørn Nere Wiig, Jens Vihofde, Simen Domesnes, Johanes Todsvold, Niels Gramshoug, og Aadne Nedre Wahlen og Zacharias Hage.

Overværende i Retten Stædets Foged Hr: Kamer Raad Juel med Lænsmand og Tingsøgende Almue.

Dereftter blev allerunderdanigst og hørsomst Læst de Kongl: Forordninger og høj øvrigheds ordres som paa forige Tinge ere Læste og i denne Protocol Extraherede.

Hr: Hans Jacob Bugge hafde til dette ting tiid og Stæd med Muntlig varsel ladet indstefne bonde Manden Niels Bielland fordie at hand har Solgt til Citanten 1 Gied den 21 Novbr: 1766 som siden er befundet at have væred befengt med den i blant Almuen her i Fogderiet paa Deris Faar Creature Grasserende Sygdom, hvorved Citanten er paaført en betydelig Skade, derfor Dom at Liide og erstatte Processens omckostning. samt at anhøre Vidnes byrd ej allene af Citantens den tiid hafte huus Folck Ole Pedersen Kipper, Carsten Larssen Lundøen og Thomas Johanssen, men end og af de Folck som var paa baahden med den jndstefnte da hand til Citanten Solgte Gieden Nemlig Knud Tvedte, Hans Tvedte, Ole Wandeschoug, Mathias Wixe, Mickel Olsen Wixe (Wixøe), Joen og Aanen Sveen.

Den jndstefnte Niels Bielland mødte icke eftter paaraab ej heller nogen paa hans Veigne, thi fremstoed Stefne Vidnerne Gregorius Echeland og Omund Øchlandsnesset, som ved Eed bekræftede at de for Meer end 14 Dage siden haver Stefnt den paagieldende Ligesom inCaminationen ommelder.

Af Vidnerne mødte alle undtagen Hans Tvedte og Joen Sveen. For de Mødende Vidner, bliver!! (blev) Eedens Forcklaring af Lov bogen forelæst med ForManing til Sandheds udsigende.

1te Vidne Ole Kipper aflagde Eed og provede: at næstleden høst, Kom {Citan} jndstefnte Niels Bielland til Citanten og Solgte ham den Gied som er paastefnt, hørdte da at Citanten sagde til den jndstefnte: at i fald jeg viste Gieden hafde den Skadelige Sygdom ville hand ej Kiøbe den Om den jndstefnte ville give ham 60 rd: hvor til Niels Bielland sagde at den Sygdom ej hafde værед

1767: 91b

Hans boepæl Nær paa 3 Miles Destance. hafde ej videre at prove.

2. Vidne Carsten Lundøen aflagde Eed og provede: at den Gied som Citanten af den jndstefnte Kiøbte forgangen høst, befandtes 3de uger eftter at være Syg, hvilket Erfartes deraf at den blev ganske Skurvet og strax derpaa døde, hvorover Citanten Leed en stoer Skade paa sine Faar og beester, som Størtede, og blev ej fornummet den Minste Sygdom paa Citantens beester førend den Gied Kom paa Gaarden. hafde ej videre at prove.

3. Vidne Thommes Johansen aflagde Eed og provede: i et og alt med 2. Vidne uden forandring dog med tilleg at 2 Fæe Creature foruden Gieder og Faar Størtede. hafde ej videre at prove uden dette at Deponenten ville Kiøbt den omvundne Gied, hvilket hand af Sr: Bugge blev forbudet af Frøgt for den Grasserende Smale eller Faar Syge.

4. Vidne Knud Tvedte aflagde Eed og provede: at næstleden høst Solgte {Citante} Niels Bielland Gieden til Citanten, Men hørdte ej at der blev talt noged om Faare Sygdomen da Kiøbet blev Slutted. hafde ej Videre at prove.

5. Vidne Ole Wandeschoug aflagde Eed og provede at næstleden høst var Vidnet i Citantens huus, hørdte da at Citanten Spurgte til Niels Bielland om at skulle have Gieden for hvad derfor budet var hvortil Niels svarede Nej. Veed ej videre at forcklare i Sagen.

6. Vidne Mathias Wixe aflagde Eed og provede: at næstleden høst Kiøbte Citanten den paastefnte Gied af Niels Bielland, som eftter at Kiøbet var Slutted, blev af Citanten tilspurgt om hand viste den var ej frisk, da ville hand ej have Gieden for Mange penge, hvortil Niels

Bielland svarede hand {ej} viiste ej andet end Gieden var Frisk. Vidnet provede dette: At den Grasserende Sygdom var paa Gaarden Sveen som Naboe Gaard af Bielland.
Dette siste Forcklarede og 5te Vidne.
7. Vidne Mickel Wixøe aflagde Eed og provede at hand hørdte forgangen høst i Bechervig at Sr: Bugge accorderede om den paastefnte Gied, Mens hørdte ej at Kiøbet blev Slutted, Men hørdte siden at Bugge hafde Kiøbt same Gied hafde ej videre at prove.
8. Vidne Aanen Sveen aflagde Eed og provede

1767: 92

at næstleden høst var Faare Sygdommen paa Deponentens gaard. Men ej veed at same den tiid var paa Bielland. hafde ej Videre at prove.
Citanten begiærede Sagen udsadt til næste ting, og den jndstefnte til same tiid forelagt.

Eragted

den Lovlig Stefnte Niels Bielland forelegges til næste ting at Møde Sagen at tilsvare. Ligesaa forelegges Vidnerne Hans Tvedte og Aanen Sveen under Fals maals Straf til same tiid at Møde deri Vidnes byrd i Sagen at aflegge.

Derpaa Læst
til Mortification Ole Øwrebøes Obligation til Gudmund Aarvig paa Capital 42 rd:, som er betalt eftter Qvittering af 5 Nov: 1767.
2. Frantz Frantzen fra Bergen, hans Obligation til Knud Bue paa 90 rd: som er betalt eftter Qvittering af 27 Nov: 1766.
3. Ole Øwrebøe hans Skiøde til Baar Biordahl paa ½ Løb Smør i Øwre!! (Øwrebøe) mod 150 rd: dat: 26 Nov: 1767.
4. Baar Biordahls Obl: til Knud Bue paa 120 rd: dat: 26 Nov: 1767.
5. Torckel Svendsens!! (Svensbøes?) Skiøde til Hr: Ole Baarsen paa 2de øer eller holmer under Svensbøe for 10 rd: dat: 3 Martj 1767.
6. Torckel Svensbøes Skiøde til Hans Halvorsen paa Svensbøe mod 290 rd: dat: 26 (25?) Nov: 1767.
7. Hans Svensbøes Obl: til Anders Netteland paa 150 rd: dat: 25 Nov: 1767.
8. Torckel og Hans Svensbøes Contract med hinanden dat: 26 Nov: 1767.
9. Knud Framnes Contract til Faderen Helje Framness dat: 26 Nov: 1767.
10. Frantz Bergens!! (Frantz Frantzen fra Bergen? – sjå post 2) Skiøde til Knud Pedersen Sexe paa Gaarden Drange mod 260 rd: dat: 25 Sep: 1767.
11. Hr: Stift befallings mand Scheels Udgifne bestallings brev til Gregorius Echeland paa at være Lænsmand over Fiere Skibredes Lehnets gods. dat: 31 Julj 1767.

Anphind Biørgen Lod oplyse sine Myndlinger Aslack, Anna, Siri og Waljer Lars børns Moder Arv 2 rd: 2 Mrk: 1 s: med forspørgelse om nogen same ville modtage, Men som jngen indfandt sig blev pengene Formynderen under Forseigling tilbage leveret.

Fogden hafde til dette ting tiid og Stæd med Muntlig varsel ladet jndstefne Dordi Mons Datter for begangne Lejermaal med ægtegift mand Christen Domesnes, Derfor Dom at Liide og erstatte Processens omckostning.
Dordi Mons datter Mødte icke eftter paaraab, ej heller nogen paa hans!! (hendes) Veigne,
thi fremstoed Stefne vidnerne Torbiørn Wiche og Christen Olsen Lie, som ved Eed beckræftede at de for Meer end 14 Dage siden haver Stefnt Dordi Mons Datter, som inCaminationen ommelder.

Eragted

jndstefnte Dordi Mons Datter forelegges til næste ting at Møde Sagen at tilsvare.

Fogden hafde til dette ting tiid og Stæd med Muntlig varsel ladet jndstefne ægtegift Mand Christen Nordmandsen for begangne Lejermaal med Dordi Mons Datter derfor Dom at Lide og erstatte Processens omckostninger eftter Lov og Forordninger.
Christen Dommesnes mødte icke eftter paaraab, ej heller nogen paa hans Veigne,
thi fremstoed Stefne vidnerne Simen Domesnes og Jon Wiche som ved Eed beckræftede, at de for Meer end

1767: 92b

14 Dage siden haver Stefnt den paagieldende, som inCaminationen ommelder.
Fogden begiærede den udeblevne forelagt til næste ting, da hand til den tiid vil jndkome Med Sogne Præstens attest.

Eragted

Christen Domesnes haver til næste ting at Møde for Dom udj Sagen at anhøre.

Dereftter blev Hr: Fogdens Tings vidner Examineret, og hvorpaa Almuens Svar faldt som sædvanlig.

Odels Mandtallet blev oplæst og af alle ujmodsagt.

Restancen saavel over Extra Skatten som den Ordinaire Skatt, blev oplæst og af alle ujmodsagt.

Derpaa Læst følgende Skifttebreve saasom
1te eftter Karj Mathias Datter Røgenes, hvoreftter Jordegodset i Røgenes er Udlagt som Pandte bogen udviser. datteret 20 Aug: 1767.
2. Eftter Aslack Rasmussen Førde, hvoreftter Jordegodset i Førde, er Udlagt som Pandte bogen udviser dateret 6 Julj 1767.
og 3. eftter Anna Halsteens Datter Biørgen, hvoreftter Jordegodset i Biørgen er Ligesaa Udlagt som Pandte bogen udviser dat: 9 Julj 1767.

hvoreftter Retten for Skibredet blev ophævet.

Anno 1767 den 28 Novbr: blev Almindelig Høste ting holdet med Føjens og Waags Skibreders Halsnøe Closters Almue paa Sørhuglen, og Retten betjent med eftterskrefne otte Eedsorne Laug Rettes Mænd Nafnl: Ingemon Schomsnes, Niels ibm:, Knud Tofteland, Thomes ibm:, Salmon Tvedt, Tarald ibm:, Lars Westvig og Biørn Rønholm. Overværende i Retten Stædets Foged Hr: Kamer Raad Juel med Lænsmand Jver Gram og Ting søgende Almue.

Allerunderdanigst Læst de Kongel: Forordninger og høj Øvrigheds ordres, som paa forige Tinge ere Læst og i Protocollen extraheret.

Derpaa Læst
Hr: Krigs Raad Korens bøxel Seddel paa ½ Løb ½ hud i Eldøen til Baar Hanssen. datt: 16 Oct: 1767.

2. Mickel Pedersen Brandvigs Skiøde til Johanes Larsen paa ½ Løb ½ hud udj Tvedt mod 36 Rd: datteret 28 Novbr: 1767.

Niels Rønholm i Rette æskede sin fra seeniste Ting udsadte Sag Contra Thomas Grow.
Den jndstefnte Thomes Grow mødte for Retten og tilstoed i denne Sag Lovlig Stefnemaal.
Citanten begiærede det Laug dag givne Vidne fremkaldet til Examen og Eeds aflæg.
Vidnet Biørn Rønholm aflagde Eed og provede at næstleden Sommer hørdte Vidnet en dag hand kom til Grov i et ærende til den jndstefnte, som Spurgte Deponenten, hvad Citanten arbeidede paa, Ligesom og om ej Citanten var Sturen eller Mismodig for det snack der gick om ham Nemlig om det i Agdesteen Nøst bortkomne Korn, hvilcket eftter et Bøigde Rygte Skulle være taged af Citanten, hvilcket ej jndstefnte Thomes Grov sagde at Citanten hafde taged.

1767: 93

hafde ej Videre at prove.
jndstefnte Thomes Grov benægtede in totum at have paasagt Citanten beskyldningen Men har talt som et bøigde Rygte.
Citanten Declarerede dereftter at hand eftter den jndstefntes forlangende har paa følgende Condition forligt Sagen saaledes at Thomes Grov skal betale ham i Process omckostninger 2 rd: 3 Mrk: til Paaske først kommende Aar 1768, hvilcket Thomes Grov og for Retten tilstoed.

Biørn Rønholm hafde til dette ting tiid og Stæd med Muntlig varsel ladet indstefne sin Naboe Niels Rønholm 1te fordie at hand haver beskyldt Citanten fordie at hand Jætet sine Faar eller Smaler i hans Ager. 2det Fordie at hand ej holder sin Gierdes gaard i Lovfør stand, og 3de fordie at hand har Slaget og beedt Citanten, for alt at Lide Dom og erstatte Processens omckostning, samt at anhøre Vidnes byrd af Jon Rønholm, Johanes Hageberg og Hans Rønholm.
jndstefnte Niels Rønholm mødte for Retten og tilstoed i denne Sag Lovlig Stefnemaal.
For det udeblevne Vidne Hans Rønholm blev afhiemlet Lovlig Stefnemaal af Anders Mickelsen Hovland og Engel Hageberg.
1te Vidne Jon Rønholm aflagde Eed og provede at jndeværende Aars Sommer blev Vidnet af Citanten forlanget at gaae med ham til Gierdes gaarden For at see same, da Deponenten Kom derhen, saae hand at Niels Rønholm og Hans Rønholm først da gierdet garen som var Sancte Hans Dags tiider. Deponenten saae at Citantens bøe var ganske opædt, saa og den jndstefntes Ager, men hvem som beesterne tilhørdte der hafde giort Skaden veed Vidnet icke. Endelig provede Vidnet at Citantens Gierdes Gahr, var ej Stort bædre. Ligesom og at den jndstefnte beskyldte Citanten for at hans Smaler hafde gaaed i hans ager og at Citanten hafde giæted dem derudj. hafde ej Videre at prove.
2. Vidne Johanes Hageberg aflagde Eed og provede: i et og alt med første Vidne, dog med den forandring at hand ej saae Citanten[s] Gierdes gaard.
Citanten saavel som den jndstefnte begiærede Sagen til næste ting [udsadt], den siste for at føre Vidner.

Eragted

Sagen udsættes til Næste ting.

Dereftter blev Hr: Fogdens Ordinaire Tings vidnet!! (vidner) Examineret, og hvorpaa Almuens Svar faldt som sædvanlig.

Odels Mandtallet blev oplæst og befunden i et og alt Rigtig.

Paa tilspørgende Declarerede Almuen at have nødt sin betaling som har Skydset Fogden og Sorenskriveren pro persona med 4 s: af Miilen.

Restancen saavel over den Ordinaire som Extra Skatten blev oplæst og af Alle ujmodsagt.

Retten blev for Skibredet ophævet.

1767: 93b

Anno 1767 d: 1te Decembris, blev Retten til Almindelig Høste Sage og Skatte ting Sadt paa ting stædet Sioe med Schonevigs og Opdahls Skibreders Halsnøe Closters godsets Almue, og betjent med eftterskrefne otte Eedsorne Laug Rettes Mænd Nafnlig Haktor Tielmeland, Johannes Aarthun, Ole Sandvold, Johanes Røe, Anders Tofte, Ole Vattendahl, Colben Biørgen og Torgier Sioe i stæden for Niels Tungesvigen. Overværende i Retten Stædets Foged Velædle og Velbr: Hr: Kamer Raad Juel med Lænsmanden og Meenigt søgende Almue til Tinge.

hvornæst Allerunderdanigst og hørsomst blev Læst de Kongelige Forordninger og høy Øvrigheds ordres som paa forige Tinge ere Læste og i denne Protocoll extraherede.

Dereftter Læst følgende Particulaire Documenter

1te Læst til Mortification Abraham Hvidevolds Obligation til Mons Rørvig, som er betalt med 100 rdlr: dateret 3 Dec: 1762.
2. Læst Ligeledes til Mortification Ole Torgersen Hamerslands til Ole Waagen udstædde Obligation paa 49 rd: som er betalt. datteret 1te Decbr: 1758.
3. Siur Olsens Obligation til Ole Waagen paa 49 rdlr: jmod pandt udj 1 pd: Smør 1 Vet Næver i Hamersland datteret 1 Decbr: 1767.
4. Jon Larsen[s] Skiøde til Lars Joensen paa 2 pd: 6 Mrk: Smør i Bogstøe for 76 rd: dat: 1 Dec: 1764.
5. Hans Hiertnesses Skiøde til Ole Nielsen paa 2 pd: 6 Mrk: Smør ½ hud i Langeland mod 76 rd: datteret 1te Decbr: 1767.
6. Ole Nielsen Langelands Obligation til Jacob Onerim paa 120 rd: datteret 1 Decbr: 1767.
7. Ole Nielssen Langelands Vilkaars Seddel til Giertrud Knuds Datter datteret 7 Maj 1767.
8. Abraham Hvidevolds Obligation til Anders Storhoug paa 100 rd: datteret 1 Decbr: 1767.

Johanes Marchus Anviste Fællen af 1 Voxen biørn som er Skudt i Bierchestrands Marck af Mads Bierchestrand.

hvoreftter Fogdens Tings vidner blev Examineret og hvorpaa Almuens Svar faldt, som sædvanlig.

Odels Mandtallet blev oplæst, og af alle ujmodsagt.

Restancen saavel over de Ordinaire Skatter, som Extra Skatten, hvilke begge deele blev oplæst og af de vedkomende ujmodsagt.

hvorpaa Retten for Skibredet blev ophævet.

Anno 1767 den 15 Decembr: blev Retten eftter udsettelse fra sistl: Novembr: da Foged og Sorenskriver formedelst Stormende Vind ej kunde Komme til dette Tingstæd, eftter Høy Velbaarne Hr: Stiftts befallings mand Scheels bevilling, Sadt paa Tingstædet Gielmervig med Schonevigs Skibredes Almue og be-

tient med efterskrefne otte Eedsoerne Laug Rettes Mænd Nafnl: Halver Waldre, Mons Schaalnes, Lars Tielle, Niels ibm:, Johanes Lechnes, Lars ibm:, Svend Aasem og Ole Teigendahl.

Hvornæst Allerunderdanigst og hørsomst blev Læst de Kongel: Forordninger og høj øvrigheds ordres, som paa forige tinge ere Læste og i denne Protocoll Extraherede.

Dereftter Andre Particulaire Documenter.

1. Hr: Sorenskriver Hesselbergs Skiøde til Knud Taraldsen paa 1 Løb Smør 1 hud i Aasem jtem overbøxel i gaardens øvrige Skyld som er beneficeret Ullensvan[g] og Schonevigs Præsteboel dat: 16 Nov: 1767.
2. Knud Taraldsen Aasems Obligation til Klocker Elias Nes paa 250 rd: jmod Pandt 1 Løb 1 hud i Aasem. dat: 16 Nov: 1767.
3. Knud Taraldsen og Svend Andersen Aasems med hin anden oprettede Contract datteret 14 Decbr: 1767.
4. Læst til Mortification Johanes Dahlens Obl: paa 17 rd: til Elias Ness som er betalt.
5. Ligeledes Læst til Mortification Johanes Dahlens Obligation udstæd til Elias Ness paa 30 rd: som er betalt.
6. Johannes Dahlens Obligation til Anders Storhoug paa 90 rd: datteret 3 Julj 1767.
7. Torckel Olsen Diuve og Torjuls Pedersen Biellands Skiøde til Johanes Torckelsen paa 1 Løb 1 hud i Aarthun mod 162 rd: datt: 22 October 1767.
8. Poul Houchenes og Anders Liens Skiøde paa 2 pd: Smør i Lien til Peder Torbiørnsen. dat: (ope rum) 1767.
9. Hr: Forvalter Elkiers bøxel Seddel til Søfren Larssen paa Schouge 1 Løb Smør 1 huud med Revers. dat: 10 Nov: 1766.
10. Klocker Elias Nesses bøxel Seddel paa Ferevig 18 Mrk:r Smør til Johanes Larssen dat: 1 Maj 1767 mod Revers.
11. Ole Bierchenesses paa sin Søn Job Olsens Veigne hans Odel og penge Mangel til det brug udj Gaarden Mit Ebne, som ejes, bruges og beboes af Arne Aslacksen Skyldende 16 ½ Mrk: Smør ½ hud ½ vog Korn dat: 14 Nov: 1767.

Carl du Wahl i Rette æskede sin fra seeniste ting udsadte Sag Contra Erich Tvedten.

Paa jndstefnte Ericj Tvedts Veigne mødte hans Naboe Johanes Tungesvig og tilstoed Lovlig Stefnemaal i Sagen og indleverede paa hans Veigne et af Carl du Wahl til ham udstæd beviis datteret 12te Martj 1766 som blev oplæst.

Citanten jndleverede sit Skriftlige jndlæg i Sagen og begiærede dereftter Dom. bemelte jndlæg blev oplæst.

Johanes Tungesvig paa Erich Tvedts Veigne begiærede Sagen udsadt.

Afsagt

Jndstefnte Erich Tvedtes udstædde beviis under 12te Martj 1766 Forpligter ham at udstædde til Citanten Lovlig Skiøde paa Gaarden Støle som hand af Erich Tvedt sig har tilkiøbt, men dets til dato \ej/ at opfylde, Synes Erick Tvedt at have haft føje paa Grund af at Citanten til ham i sit udstædde beviis paa 16 rd: som ham Skyldig, under dito 12te Martj Declarerer at skal jndtages i Skiødet. Naar Retten nu betragter denne Sag pro

1767: 94b

et Contra, Saa kand jndstefnte Erich Tvedtens Grund til at hindre Citanten det Lovlige Skiøde paa Gaarden Støle, være Valable, mod hans udstæde beviis hvori hand ej allene Declarerer at have Modtaged Kiøbe pengene, men end og saasnart Stemplet Papiir kand faaes udstædde Skiødet. Alt\saa/ Kiendes for Rett at jndstefnte Erich Tvedten strax bør og skal meddeele Citanten Lovlig Skiøde, og i stæden for de paastaaede Renter \hvilcke Citanten alligevel til sine Creditorer maatte udrede om Skiødet hafde været udstæd/, betale Citanten 2 aars Odelskat, som hand i Mangel af Skiødets udstædelse har betalt udj den Kongel: Cassa, jtem udj Processens omckostning 2 rd: 3 Mrk: Alt 15 dage eftter denne Doms Lovl: forckyndelse under Adferd eftter Loven.

Siur Høgstøl (Hogstøl) i Rette æskede sin fra seeniste ting udsadte Sag Contra Allis Aarthun med Mand Ole Aarthun,
jndstefnt Ole Aarthun eller Hillesdahl mødte for Retten og tilstoed Lovlig Stefnemaal, Ligesom og at hans huustroe er Svag, begiærede i øvrigt Sagen til næste ting udsadt som med Citantens Samtøcke blev bevilget.

Siur Matre i Rette æskede sin fra seeniste Ting udsadte Sag Contra Biørn Schaaren med fleere.
det Laug dag givne Vidne Niels Schrome mødte for Retten og tilstoed Lovlig Stefnemaal.
Niels Schrome aflagde Eed og provede: at Næstleden Sommer en dag paa Gaarden Matre, eftter at det Røgtedes at Skoene paa en hæst som var død funden der ved Landet, var bort kommet hørdte Vidnet at Biørn Schaaren som stod og talte ved Tollef Matre, sagde disse ord: Mon det var Min Fader eller {Biørn Schaaren} Siur Matre som hafde taget hæste Skoene. hafde ej videre at prove.
Citanten Lod ved sin Svoger begiære Dom i Sagen.

Afsagt,

Naar de i denne Sag førdte Vidners Eedelige forcklaringer overvejes, da udfindes at jndstefnte Biørn Schaaren er den første, hvorfra det skamelige Rygte om Siur Matre; er udstrød neml: at hand Muelig var den der hafde aftaged Skoene paa den ved Matre Land død funden og opfløed død hæst, hvilket end Viidere bliver bestørcket ved Vidne{t}\rne/ Tollef Matre, \Ole Dahlen/ og Niels Schromes Provemaal, som tydelig har forcklaret at bemelte Biørn Schaaren {udlod} Nafngav Siur Matre som Een der hæste Skovene sig hafde Anmasset; Saa da Saadant Biørn Schaarens udsigende er Lastverdig, bør hand til \nogenledes/ Rettelse for sig Self og andre Ligesindede til Exempel bøede til Præstegieldets Fattige 2 Mrk: 8 s: Ligesom og at det udspredde Rygte om Siur Matre henseende de bortkomne Hæste Skoe, bør og skal som død og Magtesløs være at ansee. Ligesom Biørn Skaaren bør og betale til Citanten udj Processens omckostning 2 rd: 3 Mrk: Alt 15 Dage eftter dene Doms Lovl: forckyndelse under Adferd eftter Loven. De øvrige indstefnte bliver for Citantens Søgemaal

1767: 95

som ubeviist, friefunden.

Christen Sunde i Rette æskede sin fra seeniste ting udsadte Sag Contra Encken Sloche med Laugværge 14 rdr: Gield betreffende.
de jndstefnte Mødte icke eftter paaraab ej heller nogen paa Deris Veigne,
thi fremstoed Stefne vidnerne Anders og Anphind Storhoug som ved Eed bekræftede at de for Meer end 14 Dage siden haver Stefnt de paagieldende til dette Ting at betale de paastefnte 14 rd: samt Processens omckostning.
Citanten begiærede Sagen til Næste ting udsadt.

Eragted

Sagen udsettes til Næste [Ting] at Møde for at indkome med tilsvar i Sagen, eller j Mangel deraf Liide Dom i Sagen.

Lars Ebne i Rette æskede sin fra seeniste Ting udsadte Sag Contra Anna Teidendahlsvig!! (Teigendahlsvig), blev paaraabt og blev Parterne saaledes forEenet at Encken Anna Wigen skal Levere fra sig det i Boed befundne Sølf Støb, jtem 3 rd: 3 Mrk: udj Courant Myndt som skal Leveres første Søndag i Faste. hvor med og omkostningerne bliver ophævet.

Erich Tvedten hafde til dette ting tiid og Stæd med Muntlig varsel Ladet indstefne Torckel Ness fordie hand Reiste til Byen med den Jægt som Citanten hafde Lejed, jtem fordie hand tog 1 Aare uden Lov af Citantens Jægt, hvor ved Citanten paa sin Reise blev med sit Slagter ganske Forlægen om alt at Lide Dom og erstatte Processens omckostning. Paa Ligemaade er og Ole Larsen Lechnes derfor jndstefnt. Endelig er de begge Stefnte at anhøre Vidnes byrd af Ole Johansen Ness.
Af de jndstefnte Mødte icke eftter paaraab fleere end Torckel Ness. som Declarerede hvercken at have {Stefnt} \taged/ den paastefnte Aare ej heller betaged Citanten Jægten, thi den er hyret Comparenten af Lars Lechnes.
Stefne vidnerne Peder Gielmervig og Søfren Schoge aflagde Corporlig Eed at de for Meer end 14 Dage siden haver Stefnt Ole Lechnes og Ole Ness som inCaminationen ommelder.

Eragted

de Lovlig Stefnte Ole Lechnes og Ole Næss forelegges til næste ting at Møde, \den 1te/ Sagen at tilsvare og den siste sit Vidnes byrd derudj at aflegge.

Erick Tvedten hafde til dette ting tiid og Stæd jndstefnt Lars Lechnes for 20 tønder Korn og 10 rdlr: udj penge, som hand er ham Skyldig og var Lovet denne høst til betaling, Derfor Dom at Liide og erstatte denne processes omckostning.
Den jndstefnte Lars Lechnes tilstoed at være Lovlig Stefnt Ligesom inCaminationen ommelder. Declarerede dernæst at hand ej har Lovet de paastefnte 20 tønder Korn ej heller de 10 rdlr:

Eragted

Sagen udsettes til næste ting.

Hermed ferdig med året 1768.

Tingbok nr. I. A. 39 1766-1772 for Sunnhordland
Året 1769

(1769: 172)

Anno 1769 den 7de April blev Retten efter udsettelse fra sistleden 27de October atter sadt paa bemelte Aastæd Fladerager og betiendt med de self same Laug Rettes mænd som forhen udj Sagen er Andførdt. Overværende udj Retten Skibredes LænsMand Mads Godøen som Laug Retted med sig til Stædet bragte.

Hvorda Procurator Hans Giøen indfandt sig for Retten og til kjendegav at hand møder paa Contra Citanten Ole Fladeragers Veigne som i Rettelagde hans Reqvirerete Contra Stefnemaal Dateret 6 Martj næst forhen som blev oplæst saalydende. Dernæst Gav bemelte Giøen Retten til kiende at Ole Fladerager har ladet Jndstefne b:e Lars Fladerager for et Smalehuus opsatt paa et ulovlig Stæd Ligeledes for halvedeelen udj Senge boen.

Citanten Lars Fladerager Declarered at være lovlig Stefndt udj alle de poster som det nu i Rettelagde Stefnemaal [indeholder]? saa ogsaa betreffende Smalehuuset mens Ej betreffende Senge boen.

Thi fremstoed Stefnevidnerne Ole og Jan Madssønner Godøen som ved Eed bekreftede at Lars Fladerager saavel udj den Post som i det Andet er lovl: Stefnt.

1769: 172b

Contra Citanten fremstillede derpaa \følgende af/ sine indstefnte Vidner sc: Erich Tangen, Knud Fladerager, Niels Jngebrichsen Søreide, og Marte Tvedt de øvrige mødte end nu icke for de mødende Vidner blev Edens Forcklaring af Domeren forelæst med formaning til sandheds udsigende den de lovede at efterkome.

1. Vidne Erich Tangen gl: 74 aar fød udj Hardange[r] hvor hand opholdt sig til hand var 30 aar været huusMand her paa Fladerager 14 aar nu 16 aar siden. provede: at Salig Peder Fladerager Oles formand udj ægteskabet sagde ham da hand opbygde det paa omtvistede Nøst grund staaende nøst at hand der{til}\om/ havde {faaet laav af} \bedet/ Knud Fladerager, ligesaa at Deponenten hialp ham at bygge paa same, men den tiid stod nøstet paa tvert, erindrede ej hvorlenge dett er siden, meener omtrent 10 (20?) aar, lovede at anviise Stædet.

2det Vidne Knud Fladerager har forhen udj Sagen første Rettes dag Aflagt sit Vidnesbyrd, hvilcket alt hand nu vedstoed. Lovede at andvise Aastæderne.

3de Vidne Niels Jngebrichsen Søreide aflagde Eed og provede, at hand var med den tid Salig Peder opbygde den Stue hvor udj Ved skyggen er satt udj brøsted, Stuen blev omtrent satt paa en Grund hvor tilforn en liden Stue og et Stabur var staaende som tilhørde bemelte Peder Fladerager, mens den skyggen som staar udj brøstet paa Stuen er sadt noget paa Stue tompten og noget uden om, hvormeget, eller paa hvis Grund det er, det Skyggen staar uden om veed Vidnet ej, lovede at anviise same.

4. Vidne Marte Ols Datter tilhuus paa Gaarden Tvedt, over 60 aar gl: provede, at Citanten Lars Fladeragers Fader \tilligemed Knud/ ejede et Stabur som Stoed paa den Grund, hvor nu Ole Fladeragers Stue staar, siden Ejede bemelte Lars Fladeragers Fader og hans broder, Contra Citantens huustrues Fader, same, \som nu staar paa Oles Stue/, mens hvorlenge veed Vidnet ej, ligesom og icke om det er 20 aar siden det blev nedreved Lovede at Anvise Stædet,

1te Vidnet Erich Tangen forcklarede end videre paa tilspørgelse at Larses Stue blev opsatt, for!! (før?) Oles Stue.

5. Vidne Ole Saugmester provede: at Qvernen er bleven tillaget og Repareret saavel af den ene som den Anden, mens Ole Fladerager har lejet ham til at Giøre Qvern kallen og en Anden at Giøre slaacken nemlig Karl Holme, Melderlejen veed hand icke hvem som oppeberger meener hver sin Andpart, helst forcklarede Vidnet at Lars Fladerager haver Andlagt ligesaa Store Reparationer som Ole. om det omprovede aflagde Vidnet sin Eed.

6te Vidne Axel Dahlen mødte for Rett og Declarerede at have første Rettes dag aflagt sit provemaal det hand nu vedstoed ligesom og paa tilspørgelse at hand for sin umag nød af Citanten udj 3 dage daglig 14 s:

Contra Citanten Ole Fladerager tilstod at Vidnet Carl Holme bort kiørdte den mul og skidt dunge fra Lars Fladeragers huus som af ham ved folck der blev lagt.

7. Vidne Mads Epland, mod dette Vidne Protesterede Lars Fladerager paa Grund deraf at hand til Michel Fladerager som part i Sagen er beslegtet. paa tilspørgelse Declarerede Vidnet at hans Fader

1769: 173

havde Michel Fladeragers Faster.

Contra Citanterne paastod Vidnet førdt og afhørdt.

Eragted

Da det indstefnte Vidne Mads Epland self inden Retten har tilstaaet at være udj slegtskab med Michel Fladerager som saavel udj hoved som Continuations Stefnemaalet er indlemet som part; Og Vidner desuden ej mangle(?) Contra Citanterne, saa bliver ej ovenmelte Vidne Mads Epland til Vidnes byrds aflæg admiteret.

De øvrige af Contra Citanten Stefnte Vidner som nu ej møder Reserverede de sig at føre siden.

Citanten indleverede sitt Skifttlige!! (Skrifttlige) i Sagen forfattede Continuations Stefnemaal under 2de Martj 1769 som blev oplæst af følgende indhold.

Contra Citanten tilstod det Oplæste Continuations Stefnemaals lovlige forckyndelse.

Citanten frafaldt de udj Continuations Stefnemaalet Nafngivne Vidner undtagen Steen Fladeragers huustrue Brithe Fladerager, ligesaa fremstillede Citanten det nu Godvillig mødende Vidne Hans Møllevig og Christopher Johansen, hvoraf fremstod

1. Vidnet Brithe Fladerager over 50 aar fød og opfød og boet her paa Gaarden Al sin tiid, aflagde eed og provede: at omckring Larses Stue blev lagt af Ole Fladeragers folck \Muld/ hvilcken de skuflede af en kaave, om same mul laag saanær at det tilføyed Citantens Stue huus nogen skade ligesaa at der var mul bencker som af Citanten self blev lagt, men hvad skade same {som} saavelsom den af Ole folck udskuflede muld tilføyede Citanten veed vidnet ej, dette veed hun: at hun saag endeel sope baas, hvilcket hun tencker at maa være komet fra Oles huus kand dog ej sige same til visse. paa tilspørgende Declarerede Vidnet at paa den huustoft hvor Stuen til Lars nu staar stoed tilforn en foer skygge, dog staar Stuen nu lengere sør, som komer deraf at Stuen er Større. Lovede at Anvise det omprovede.

Contra Citantens Fuldmægtig Giøen fandt fornøden at Angive for Retten at dette Vidne er beslegtiged til Ole Fladerager saasom hun er hans moderbroders huustrue, og som Comparenten ej erindrede denne slegskab!! (slegtskab), førend Vidnet Allerede havde begyndt med sin Giorde forcklaring, saa Protesterede hand imod dette Vidnes Forcklaring at det ej maatte kome hans Principal til nogen Nackdeel, eller fornermelse.

2. Vidne Hans Møllevig gl: 64 aar fød paa Holme her i naboe lauget hvor hand og sin mæste tiid har opholdt indtil hand nu udj 27 aar har boet som huusMand udj Møllevigen her nærved, provede at dett Stoere Stabur som stoed hvor Oles Stue nu er Ejede Citantens Fader og Contra Citantens huustrues Fader Torbiørn Fladerager saaledes at Torbiørn Ejede loftet og Larses Fader det underste hvilcket siden tilfalt Citanten, same Stabur Rev Contra Citantens huustrues første mand Peder Fladerager ned og satte det oppaa den stue som Contra Citanten nu beboer. veed ej om Lars Fladeragder!! der for har nødt betaling. paa det omprovede aflagde Vidnet sin Eed.

1769: 173b

3. Vidne Christopher Johansen som forhen første Rettes dag har aflagt sitt Vidnesbyrd, vedstod ej allene same men end og paa {Rette} tilspørgende forcklarede end videre at hand veed at Lars Fladerager ned rev den skygge som Stoed paa den tomp!! (tompt) som nu hans Stue huus Staar, mens af hvad Aarsag veed vidnet ej, dette veed hand at skygen staar lengere sør efterdie den er Større, og ej fick rum paa Skyggens Grund. Hand forcklarede end videre at der ej nogen stæds var tuft hvor Lars kunde opsette sin Stue, uden enten oppaa en houg eller paa en vaad myr.

Contra Citanten ved Fuldmægtig Andgav at nu møder Vidnet Siur Ochland (Øchland), hvilcket de fremstillede til afhørelse, mod dette Vidne Protesterede Lars Fladerager paa Grund deraf at Vidnes kone og Michel Fladerager er kiødelig Søskende barn, paa Rettens tilspørgelse svarede Vidnet at hands \kone/ vel er {Stefnt} Søskend og barn til Michel Fladerager, men hand veed ej om dett hand er Stefnt paa vedkomer Michel, saasom det er om Muld benkene om Larses Stue.

Eragted

Da Vidnet Siur Øchland allene skal Vidne om Muld benckene omkring Larses Stue, og slegstskabet er med Michel, saa kand same slegtskab ej hindre at jo bemelte Vidne i følge Lov af Retten bliver Andtaget og Eedelig Afhørdt.

Vidnet Siur Øchland fremstod for Retten og provede at Contra Citanten tog Vidned med sig og viisede ham hvilcket og Vidned saa at der havde været muld benck, hvoraf mulden hafde Giordt Veggen skade til over svillen. Mulden var den tid bordte men paalene som havde væred viisede at der tilforn havde været muld benck. hvem som same bort kiørdte veed vidnet icke, men den tid var det borte. Og hvorpaa hand aflagde sin Corporlige Eed.

Eragted

Da det lider paa Aftenen blev Retten til i morgen ophæved.

Anden Dagen den 8de April blev Retten Atter sadt paa bemelte Gaard Fladerager og betjent med det Gaars dagen Andførdte Laug Rett i alle parters overværelse.

Derefter Opgick man Aastæderne i følge med begge parter og Vidnerne, og Gick mand da først til det omprovede Nøst hvor Vidnerne Andmelte at Citanten Lars haver slaget paa den østre og Knud paa Væstre [side], og synes det efter skiønsomhed at bemelte Nøst for det mæste er staaende paa Knud og Steen sin Ejendom,

hvorfra Retten Gick til hvor den Stue som Lars bortfløttede har staaet og Anviiste Brithe Fladerager Os hvor den muld havde lagt, som fra Contra Citantens sval blev udskuflet. same kunde Retten ej Andet skiønne end at dett hafde tilføyet Citanten skade thi blev af Retten Taxeret hvor omtrent meget det hafde kosted Citanten at forflytte sitt Stuehuus naar tillige betragtes at hand for at faa det opsatt hvor det nu staar maatte ned rive en skygge, i alt taxeret for (ope rum) Rdr:

Videre Gick mand til det af Vidnet (ope rum) omprovede skygge som af Ole er udbygget paa Larses Ejendom, og befantes same omtrent en alen at

1769: 174

være staaende paa Larses Ejendom.

Betreffende Engelandet blev Retten Andvist hvor skiftted mellem parterne er Gaaende og blev til den Ende følgende Marckesteene etc: opsatt saasom først en Merckesteen med sine Vidner nedsatt ved Knudes staburs øverste stolpe, derfra udj en Grundfast steen paa Dannille hougen hugget en kros, videre gaar skiftted udj Søre Staflejen paa Knud og Steen sin Lade inden for svahlen, derfra udj Løehougen nedsatt en marckesteen med sine Vidner, videre i en stoer urørlig steen hugget en kros hvorfra skiftterne Gick op i hougerne hvor udj en Eeg blev

satt en kros og tet ned under en merckesteen med Vidner, derfra paa Østre side af Ageren Kracken kaldet nedsatt en merckesteen med Vidner, hvorfra skifttet Gick lige linnie udj en myhr nedsatt en marckesteen med Vidner, ved væstre ende paa myhren atter satt en merckesteen med Vidner, lige linnie derfra udj en urørlig steen hugget en kros, been linnie derfra nedsatt en marckesteen med Vidner, hvorfra skiftted Gick lige til Bøygdeleed, hvorudj et berg blev hugget et kros,

Derfra Gick mand ned om huuserne hvor den Grund hvor Larses Stue tilforn har staaet ligger same tilhører Lars og blev til den Ende opsatt udj Østre og Nordre Naaven en Marckesteen med Vidner derfra been need fra bemelte Larses huuse Grund paa Væstre side nedsatt en Merckesteen med Vidner, derfra been i en nord væst udj siggen satt en merckesteen med Vidner, atter et lidet stycke derfra i en syd væst nedsatt en steen med Vidner, videre been need nedsatt en merckesteen med Vidner. derfra udj en Ager reen Nyageren kaldet nedsatt en merckesteen med Vidner, udj væstre Nyager Reen atter satt en merckesteen med Vidner, videre i Guldringe Rejnen nedsatt en merckesteen med Vidner, udj Søre Enden paa nore Almager kloen udj en urørlig steen hugget en kros og var dett Ende skiftte paa Bøen neden(?) om huuserne Af denne deele streckning tilhører Citanten Lars paa Søre og Contra Citanten Ole paa Nordre side.

Parterne Declarerede dernæst at de haver et lidet stycke bøe kaldet Krocke backerne hvorom de er saaledes foreened at de for eftertiden skal bruge same hver sitt aar. Videre Declarerede de at [de] og haver et stycke Skitne myren kaldet det de er forened om at skal bruge halt om halt. nock Andgav parterne at de og er forened Om at væhr!! (hver) skal ophugge sin vehd \paa sin bøe/ udtagen!! (undtagen) Stavetræe som skal være tilladt at oparbejde udj Gaarden, Alle Gamle Veje skal blive brugt men ingen nye maa lægges og bruges End videre Declarerede parterne at de er foreenede om, naar Gud Giver at Marcken for snee og Js bliver befriet, at Lænsmand og 2 Mænd Gaar og opsetter Marcke steene omckring deres Agrer og deeler deres Giærde om bøen imellem Dem hvilcket de forpligtede sig at efterleve ligesaa fuldt som same nu af Retten blev uddeelt. Paa begge sider af den saakaldede Gadevej er parterne Ejende alt til Alle sletten, og hvoraf Citanten ejer paa Væstre og Contra Citanten paa Østre side, og blev til den Ende 2de Merckestener med Vidner opsatt, en udj Alle sletten og en udj Haaer (Haarr) hougen og endelig en udj Haare holle til slutning blev end følgende merckesteener nedsatt saasom den første udj det saackaldede Giede bierg hvor dette skiftte begynder, lige linnie derfra til en Stoer Eeg nedsatt 3 merckesteener med Vidner og udj Egen hugget en kros derfra lige linnie til Støls klejven nedsatt 4 merckesteener med Vidner. og er same Støels kleiv siste Ende af denne deele streckning tilhører Citanten paa Østre og Contra Citanten paa væstre kand eller side.

Vidnerne Aflagde derpaa sin Eed, saamange som forhen ej udj Sagen same havde Aflagt.

Contra Citantens Fuldmægtig lod tilføre, det hand af Retten er begiærende, same ved sagens Dom vilde Observere at fastsette hvormeget af denne Sags Omckostninger hans Principale Stif!! som Michel bør betale, efterdie hand stædse med Formyndere haver Stefnt med i sagen.

1769: 174b

Derefter blev Citanten tilspurgt om de noget Retten havde at tilføre, hvortil hand svarede nej, men begiærede Dom i de paastefnte poster.

Contra Citantens Fuldmægtig Giøen lod tilføre at som med sagen saavit er avangeret saa frafaldt hand denne sinde de lovlig Stefnte og udeblevne Vidners Forcklaring, dernæst tilkiendegav Comparenten at hand ej vilde opholde Retten med lang Procedur, thi lagde hand udj Rette sitt skrifttlige forsett af Dags dato, som blev oplæst. og dernæst begiærede Dom.

Derefter blev udj denne Sag af den Ganske Rett Saaledes kiendt Dømt og

Afsagt!

Eftter de udj Sagen befundne Omstendigheder kiendes og Dømes for Rett 1te At de af Retten opsatte Marcke Steene som udj Acten Opreignes skal være og blive en fuldkomen Regul og Rettesnor, saavel for Parterne som Deres Eftterkomere her paa dette brug udj Gaarden Fladerager til Eevig tiid. 2det skal det af parterne inden Retten indgangne forlig udj alle dens ord Clausuler og Puncter være til fuldkomen efterlevelse i følge Lovens 5 bogs 1 Capituls 1te og 2den Articul; 3de Da skiftterne fuldkomen viiser at Contra Citantens Ejendom saaledes er beliggende, at hand ingenstæds beqvemmelig kand have Nøst tuft det dog tillige er beviist at Citanten Ejer den halve tuft hvor nøsted nu er Staaende, Saa bør og skal Contra Citanten beholde Nøst tuften mod at Give til Citanten aarlig for sin halvedeel Udj bemelte Grund 4 s: hvem den Anden halvedeel tilhører paatager Retten sig ej at Raisonere om saasom same er upaastefnt. 4de som det af Retten ved eftersyn er Observeret at huuserne staar om en Anden her paa Gaarden, det og bliver en Reen umuelighed for parterne at kunde faa, hver sine huuser paa sin Ejendom saa bør og skal en hver frie og frælst beholde de tufter som af Dem til denne tiid er opbygd, undtagen 2de Alens Længde som Contra Citanten skal tage af den skygge som staar udj brøsted paa Stuen hans, efterdie Grunden dertil er Citanten tilhørende, men skulde nogen af Parterne herefter blive sindet at Opsette noged huus skal same opsettes paa Deres Egen Ejendom med mindre Andreledes!! bliver derom forenet dem Self imellem. 5te At Contra Citanten Ole Fladerager strax og uden nogen slags indvending bør og skal, lige saavel som Citanten sette og derefter begge holde det paastefnte Jldhuus, som Contra Citantens formand udj ægteskabet afgangne Peder Fladerager og Citanten Lars opsatte og som Vidnerne Johannes Luren og Ole Holme har omproved, udj tilbørlig God stand for saavitt hans halvedeel derudj betreffer, alt fordie de samtlige beboere kand leve i sickerhed, og uden fare for huus og Gaard formedelst sames sønderhed, dog forbindes ej Ole at bruge sin halvedeel derudj i fald hand self ej lyster. 6te Da det med Vidnerne Jacob Hansen Drange og Britha Fladerager tydelig er beviist at Contra Citanten Ole Fladeragers Folck haver skuflet muld af en kaave og op til Citantens Stue, og Vidnet Carl Holme har Declareret at hand bortkiørte samme, efter Contra Citantens begiær, det Contra Citanten og Self inden Retten har tilstaaet; Det Og tillige med Vidnerne Axel Dahlen og Christopher Drange er bevist at stuen neden til paa de omprovede sider var beskadiget til paa 3de Stock, da de same bortfløttede; Saa bør og skal Contra Citanten for denne sin ulovlige omgang der har foraarsaget at Citanten har værred nød til at bortfløtte sin Stue til en Anden Stæd, betale til Citanten den Suma 14 Rdr: Hvori er indbereignet de Omckostninger Citanten har haft med den vehd skygge hand maatte nedrive

1769: 175

for at faa tomt til Stuen. 7de Vel har de førdte Vidner Thomes Høvischeland, Hans Tvedt og Christopher Johansen Vidnet at Contra Citanten har udvidet sin Ager noget litt over Citantens Engebøe, men naar betragtes at Citanten har udvidet den saa kaldede Almager over Contra Citantens Engeland saa finder Retten at de begge i den post sig imod hverandre har forseet; Og hvorfore Skiftterne og merckesteenene som efter Deres Egen begiær af LænsMand og 2de Mænd om Agrene skal nedsettes herefter skal blive til efterlevelse. 8de Qvern huused skal og bør de begge ligemeget vedligeholde og ej den eene meer end den Anden oppebærge af melderlejen uden den som det Giør derfore vil Ansees som en tyv; 9de Citantens paastand henseende Godtgiørelse for den nederste deel af det paastefnte Stabur frafaldes, baade paa Grund deraf at hand ej krævede same udj Skiftted efter Salig Peder Fladerager som den der baade efter Citantens Eegen og Vidnerne Marthe Tvedt og Hans Møllevigens sigende benyttede sig af same, {for} som og fordie Citanten ej kand beviise at hand icke haver nødt noget Vederlaug for bemelte underste deel udj Staburet. De øvrige Poster frafaldes som ubeviist, udj Processens Omckostninger betaler Contra Citanten til Citanten 18 Rdr:

Ligesom og Contra Citanten betaler Self Rettens betiente for Deres Salario siste Session ibereignet Fogden for Mæns!! (Mænds) opnefnelse og LænsManden for sin umage i alt 12 rdr: Hvorimod Michel Pedersen Fladerager naar hand tiltræder Gaarden Fladerager skal betale ham nemlig Ole til hielpt udj disse Omckostninger /: i betragtning at bemelte Michel er den som komer at nyde Godt af siælskiftet :/ i tiiden :/ 10 Rdr: Det paadømte udredes og efterkomes under lovlig Adfærd.

Anno 1769 den 10de April blev Retten udj følgende Reenings og Stenings Forretning sadt paa Gaarden Fladerager udj Opdahls Skibrede og Thysness Præstegield beliggende, følgelig de 3de DanneMænd Knud Pedersen, Steen Olsen og Lars Nielsen Deres forlangende, og Retten betiendt med efterskrevne Sex af Stædes Foged Hr: Kamer Raad Juel ved LænsMand Mads Godøen opnefnte 6 Edsorne Laug Rettes med!! (mænd), Nafnlig, Ørje Meddahlen, Halsteen Thysness, Christopher Holme, Ole Humblevig, Torchel Wee, og Tosten Singelstad, Overværende udj Retten formelte Lænsmand som Laug Retted med sig til Stædet bragte.
Hvorda Retten i følge med parterne opgick følgende bøe eller Enge skiftter, og begyntes same udj de saa kaldede Blaastue backerne hvor nedsatt merckesteen med Vidner udj lige linnie til Enden paa Blaastue backerne nedsatt 2de Mercke stene med Vidner og udj Enden hugget en kros udj en urørlig bergende, derfra ned udj øverste Almacker rejnen nedsatt en merckesteen med Vidner, videre udj Almackeren nedsatt 2de merckesteener med Vidner, nock udj Guldringen neden for Almacker[r]einen nedsatt en merckesteen med Vidner. siden skiftter Søevejen som Gaar til Brattereinen i Søen, Af denne streckning Ejer Lars Nielsen paa Nordre og Knud og Steen paa Søre siden. Lars Ejer dog icke lengere end ned til Guldringen, siden modtager Dannemanden Ole Wintzensen Fladerager alt til Bratthe Rejnen og derefter Lars til Søen, paa Nordre side.
Derfra Gick mand tilbage igien til øverste merckesteen i Blaastue backen og beent i Sør til et Stæd

1769: 175b

kaldet Bynnen, hvor blev nedsatt en merckesteen med Vidner, lige ned igiennem Rejnen til Cathøljene nedsatt 6 merckesteene med Vidner hvoraf i den nederste ende paa søre Rejnen. hvorfra skiftterne Gik beent ned efter bæcken i den saa kaldede Homle hauge, /: same bek skal efter foreening som parterne der indgick, Rende (Rinde) lige meget paa hver :/ udj 1 krock paa denne beck blev nedsatt en merckesteen med Vidner videre et lidet stycke i Søedvæst nedsatt en merckesteen med Vidner derfra bent ned fra en Rogn nedsatt en merckesteen med Vidner, udj en hølje paa becken blev nedsatt en merkesteen med Vidner, af hvilcken streckning Lars Nielsen Ejer paa Østre og Knud og Steen paa væstre side; Saavitt som hertil beskreved er at skal tilhøre Knud og Steen Fladerager er en aparte teig for sig Self som ligger ind udj Larses Ejendom. Fra steenen i Haljen paa nederste ende udj Homlehaugen Gaar skiftted til en Eeg hvor blev hugget et kros, og et stycke imellem satt en merckesteen med Vidner. fra Egen Gaar Skiftted i et berg hvor blev hugget et kros. og Gaar skiftted beent bort efter Utle braattene, nederst udj bemelte Braat udj første Dahl nedsatt en merckesteen med Vidner, Atter i Anden Dal satt en merckesteen med Vidner nock udj 3de Dal satt en D:to med Vidner, derfra i 4de Dal nedsatt en merckesteen med Vidner, Endelig udj Ølvers smuget satt en merckesteen med Vidner, derfra udj Haarre hougens væstre og nederste Ende hugget et kros, og endelig derfra udj Væstre naaven paa Nøsted, hvorfra skiftted Gaar i Søen. Af denne Streckning Ejer Steen Olsen den nederste og Væstre Deel og Lars Nielsen den øverste og Østre deel. til slutning blev en Alen indpaa Steen sin Senge bue satt en merckesteen med Vidner, den Anden udj væstre hage {tuft} hiørne.

Derefter fremkom parterne for Retten og Declarerede at være forligt udj følgende Poster. 1. At naar Gud giver den paa Marcken værende Snee og Js fuldkomen er borte, skal LænsManden med 2de Mænd opsette merke Steener omckring Parternes Ager og Rejner, hvilcket skal Ansees ligesaa fuldkomen som om Retten det nu havde Giort. 2. skal Dannels haugen til fri benyttelse udj Alle deele tilhøre den teig som Knud haver imod at Lars derfore bekomer et stycke af bemelte teig fra Bruen til neden udj Brynden. 3de Den vehd som staar paa enhvers part paa Bøen skal tilhøre den som bøen tilhører, ligesaa og at huusmenderne {ej} skal hugge paa Deres Ejendom som de boer under og svarer Grundeleje til. 4de Alle nylagde Vejer skal afskaffes, mens de Gamle Vejer skal bruges baade for Folck og Fee. 5te De som Vil have ungsmaler Gaaende paa bøen skal forvare Dem at de ej komer uden paa Deres Egen, 6te Een hver skal være forpligted at holde sine høns fra den Andens Ager og Eng. 7de skal Knud og Steen Fladerager flytte sig Gierde som er udvidet tilbage i Skitne hougen og skal Lars Fladerager flytte sit Gierde tilbage med Sag Glipen. 8de skal de 2de Merckesteene 1 staaende i Østre hage hiørne og den 2den udj Løe Ager rejnen

1769: 176

og derfra udj søre Løehiørne være Dem efterlevelig. 9de hver skal beholde de Grunde til huuserne som de har Opsatt upaaancket og uden afgiftt.

Henseende Omckostninger Declarede Lars Fladerager at hand betaler icke meere end 2de af Laug Rettes mænderne tilligemed tilligemed!! 1 Mrk: 8 s: til Lænsmanden, Hvor med de øvrige var fornøyet, Og om alt begiærede Dom til efterlevelse.

Derefter blev udj denne Sag af den Ganske Rett saaledes Kiendt Dømt og

Afsagt!

De af Retten mellem Parternes Engeland, opsatte merckesteene, skal være beboerne Knud, Steen, og Lars Fladerager, med øvrige Eftterkomere paa Gaarden Fladerager, til fuldkomen Regul og efterlevelse til Eevig tiid; Ligesaa skal ogsaa de Siel Skiftte og mercke Stene være, som af Lænsmand og 2de mænd opsettes om Parternes Agre og Agre Rejner {opsettes}. Følgelig Lovens 5 Bogs 1 Capituls 1 og 2den Articul skal det af Parterne inden Retten Godvillig indgangne forlig udj Alle dens Ord Clausuler og Puncter ved magt at Stande. Det paadømte udredes og efterkomes under lovlig Adfærd.

Sommer Tingene 1769.

Anno 1769 den 2 Maj blev Retten til Almindelig Somer Skatte og Sageting Satt paa det Ordinaire tingstæd Bechervige[n] for Waags Skibredes Almue og Retten betiendt med efterskrevne 8 Eedsorne Laug Rettes mænd Nafnlig Tarrald Endresen Levog, Thomes Gregoriussen Sandvig, Axel Jngebrictsen Wig, Thomes Olsen Engevig, Casten Larsen Lundøen, Jngebrict Monsen Mæle, Ole Jngemorsen Præstbøe og Ole Pedersen Helland, Overværende i Retten kongelig Maj:ts Foged Hr: Kamer Raad Juel med LænsM: og meenige tingsøgende Almue,

hvornæst Allerunderdanigst og hørsomst blev læst følgende Forordninger og høy øvrigheds Ordre som her til Publication ere Andkomet. hvilcke var følgende

1. Kongel: Forord: om Skatternes Execution af 31 Januarj 1769.
2. Stiftes brev til Fogden hvori Comuniceres et Kongel: Rescript af 15 Decembr: 1752 om Millitaire Personers Straf hvorledes same skal udstaaes naar de af Civile Domere ere Dømt, Stiftes brev er Dateret 14 Nobr: 1768.

1 Dito, af same Dato hvori Comuniceres et kongel: Rescript af 29de Sept: 1768 om hvorledes Straffen skal udstaaes af Dem som for Lejermaal Dømes at sidde paa Vand og brød samt paa hvis bekostning same bør skee,
1 Dito af 4 Januarj 1769 hvorudj Comuniceres Rente kammeres brev, om fisketiendens ydelse af kierckerne, og hvorledes med same skal forholdes i eftertiden,
1 Dito af 7 Martj 1769 hvorudj Comuniceres at de som finder Belmiske (Bremiske?) Vess tønder sig hos Hendrich Normand skal Andmelde, som same mod bierge løn efter Coursen skal Annamme.
1 Dito hvorudj Comuniceres Rentte kameres skrivelse af 25 Febr: 1769 som indeholder at Jordejere ej skal tage Jord drottelige Rettigheder af Det som af en beskadiget Gaard bliver affeldt. breved er af 11 Martj 1769.
1 Dito hvorudj Comuniceres Geheime

1769: 176b

Raad Thottes Skrivelse af 11te Martj 1769 hvori til kjende gives at hans Majestet har Andordnet at {hvor}\om/ de fra Londen, til Nord kap afsente Astronomie nogen stæds herudj Rigerne skulde lande de Da skal blive beviist al hielp og tieneste her.
1 Dito [af] 25de April 1769 hvorudj Comuniceres en kongel: Forordning af 30te Octobr: 1767, som forbyder alle at bruge spil, som enten ej vil benytte sig af Stads Musicant Bonie(?) eller og betale ham al advenant om de benytter sig af Andre.
En Plackat udstæd af Stifts befall: Petersen, mod al slags forprang paa landet, Dateret 12te Nobr: 1768.

Den af Mons: Bønnemand sistleden Somerting andlagde Sag Contra Rasmus Møgsters Arvinger 10 Rdr: 12 s: Gield betreffende blev paaraabt, og Mødte saavel Citanten Bønnemand som hans Fuldmægtig Procurator Steen som Producerede Rettens Æragtning af 5 Maj 1768 og lovlig forckyndt 14 Nobr: 1768, af lænsM: Rydland og Knud Driveness,
Contra Citanten tilstod dette i Rettelagde Laugdags lovlige forckyndelse.
Citantens Fuldmægtig Reffereede sig til Stefnemaaled og de fremlagde Documenter og derefter begiær[ede] Dom saavel udj hoved Sagen som Process Omckost: hvilcke hand saaledes Specificerede, nemlig den i Rettel: beskick: med Stemp: pp: og forckyndelse 10 Mrk: stefne penge 1 Rd: incaminations p: 5 Mrk: 4 s: laugdag med stemp: og forkyndelse 1 Rd: 1 Mrk: 8 s: fløtp: til 2de ting á 1 Rd: 4 Mrk: Diet penge og Procurator Salarium, med 2de ting 4 Rd: {fløtp: til begge ting á 10 Mrk: er 20 Mrk:} bilags papiir 12 s: stemp: pp: til Doms acten, 4 Mrk: 8 s: Doms forckyndelse 1 Rd: tilsamens (ope rum)
Den indstefnte Declarerede at som hand allene er Stefnt og ej hans medArvingers Formyndere, saa begiærede hand Sagen saalenge Aviist indtil lovlig Stefnemaal bliver udferdiget.
Citanten Protesterede ved Fuldmægtig mod den begiærte Andstand og paastod uopholdelig Dom efterdie at baade Stefnemaal og Laugdag lyder paa Den indstefnte paa Egne og medarvinger[s] veigne, og mod hvilcke hand ej for nu har kundet eller Giordt nogen indsigelse efter aar og dags forløb.
Citanten tilbød sin Corporlige Eed for Sagen destoe Cortere at afgiøre og for at spare Omckostninger.
Contra Citanten Protesterede mod den ærbudne Eed.

Eragted

Da den af den indstefnte Giorde Protest imod Citantens Erbudne Eed, allene har udseende at forhale tiiden, som

1769: 177

ogsaa at føre sig med medarvinger udj Stoere omkostninger og hand haver haft meere end tiid nock saavel siden første Stefnning!! blev udstæd som siden Rettens laugdag lovlig blev forkyndt at indstefne sine Vidner, og havde dette da om same ej hafde mødt {om} været ventelig Retten til næste ting \hafde/ {at} ud{sætte}satt Sagen, men siden dette som meldt ej er i agt[t]aget og saadant paaraab uden videre efterlevelse, allerede tilforen er skeed, saa kand Retten ej nægte Citanten at aflægge den ærbudne Eed.

Citanten aflagde derpaa Sin Corporlige Eed om sit Krafs Rigtighed.

Afsagt

Ved den af Citanten aflagde Corporlige Eed er det paaStefnte krav fuldkomen afbeviist, og kand den indstefnte Niels Eliassen Møgsters paa Egne og hans medarvingers Veigne tilførte, ej tages udj minste betragtning derimod, thi Kiendes og Dømes for Rett at indstefnte Niels Eliassen Møgster bør og skal betale til Citanten Bønnemand de paastefnte 10 rd: 12 s:, jtem udj Process Omckost: ibereignet Doms løsning 8 Rd: 2 Mrk: 4 s: mod Regres til sine 2de Væhr Søstere nemlig hos en hver af Dem 6 Rdr: 1 Mrk: Det paadømte udredes og efterkomes 15 Dage efter denne Doms lovlige Forckyndelse under Adfærd efter Loven.

Procurator Steen paa Sr: Bønnemands Veigne i Rette æskede den fra sistl: 5 Maj 1767 ved Rettens Eragtning udsatte Sag Contra Colben Møgster, og Producerede Citantens Fuldmægtig Rettens Laugdag med der paa teignede lovlige forckyndelse.

Den indstefnte mødte for Retten og tilstoed ej allene lovlig indkaldelse til denne tiid, mens end ogsaa kraves Rigtighed.

Citantens Fuldmægtig Procurator Steen paastoed uopholdelig Dom saavel i hoved Sagen som Omckost: i det minste med 7 Rdr:

Afsagt!

Da den indstefnte \Colben Møgster/ har inden Retten tilstaaet kravets Rigtighed saa bør og skal hand derfore betale til Citanten Bønneman det paastefnte krav med 2 Rd: 4 s: jtem udj Process Omckostninger 3 Rd: 5 Mrk: 12 s: ibereignet Doms løsning. hvilcket alt skal udredes {ind} 15 dage efter Domens forckyndelse under Adfærd efter Loven.

Derefter læst

Peder Hamres bygselbrev til Erich Pedersen paa 1 pd: 3 Mrk: smør 3/8 hud i gaarden Torrang datteret 2 Maj 1769,

2. bemelte Peder Hamres bygselbrev til Omund Haagensen paa 9 Mrk: smør 1/8 hud i Torrang dat: 2 Maj 1769.

1769: 177b

3de Prostinde Christies Skiøde til Sr: Hans Jacob Bugge paa ¾ Vog fisk 6 s: penge i Nordre Aarland mod 64 Rd: 3 Mrk: 8 s: datteret 2 Maj 1769.

4. Ludvig Bugges Obligation til Sr: Severin Andreas Heiberg paa 600 Rd: mod Pandt udj Handels stædet Engesund etc: Dateret 20de Junj 1768.

Den af Colben Hillesvig mod Bent Mejer Andlagde Sag blev paaraabt og mødte Contra Citanten Mejer tilligemed Procurator Steen som ville forneme om Citanten møder eller nogen paa Hans Veigne, noget til Sagen at indvende eller forestille.

Den indstefnte Colben Hillesvig mødte ej og icke nogen paa hans veigne efter paaraab.

Procurator Steen paa Bent Mejers Veigne Giorde sig denne slutning om Sagen at Citanten Colben Hillesvig ventelig frafalder Sagen, Bent Mejer hafde ellers nu til dette ting udstæd en

Continuations Stefning mod Citanten men siden hand udebliver saa agter Mejer og paa sin side ufornøden at indlade sig videre i denne Sag, med mindre Citanten skulde driste Sig til at Continuere sit Søgemaal mod Mejer da det ej skal mangle paa Mejers side at tage til lovl: forsvar, imidlertiid Anviste Contra Citanten den paaberaabte Continuations Stefning af 23 Martj sistl: som hand begiærede Retten vilde paateigne at den hafde været i Rettelagt.

Eragtet

Da denne Sags Citant ej til dette ting haver udste{fnt}det noget Stefnemaal mod Contra Citanten Mejer, og bemelte Mejer haver Declareret ej at vilde {see} sagen paa sin side forfølge, naar hoved Citanten eftergiver, Altsaa beroer Sagen.

Hans Olsen Houchenes i Rette æskede sin fra seniste ting udsatte Sag Contra Salamon Houcheness Endeel af den siste paa Pladset Houchenes afslaget høe betreffende og vilde Citanten forneme om Citanten Møder og svarer til Sagen, hvortil Contra Citanten som nærværende svarede ja.

Citanten paastod Dom efter sine siste Rettes dag i Sagen førte Vidner og bevisligheder, med erstadtning for den erlidte Skade og Process Omckostninger.

Contra Citanten fremstillede sine indstefnte Vidner til Examen og Eeds Aflæg, og fremstod først

1769: 178

1. Vidne Ole Olsen Storebøe aflagde Eed og provede: at Citantens formand Niels Olsen, da hand boede her paa Houcheness Gav til den indstefnte dette siste aar for hand bort fløttede, for at hand skulde faa tilladelse at slaa Pladset 1 Mrk: 8 s: for den Andeel \Contra/ Citanten derudj var ejende, alt Endskiøndt bemelte Niels Olsen Self ejede den halve gaard. hafde ej videre at prove.
2. Vidne Jver Nielsen Houchenes mod dette Vidne{s} Protesterede Citanten paa Grund deraf at Vidnet self Ejer og beboer den Eene deel udj Gaarden Houcheness og følgelig er det at Ansee som om hand Vidnede i sin Egen Sag.

Eragted

Jver Nielsen Houcheness kand til Vidnes byrds Aflæg i denne Sag ej Andtages, efterdie at hand er en Ejer og beboer af en Andeel udj Gaarden Houcheness, og følgelig om saa skeede at Pladset skulle henhøre under heele Gaarden var det at Andsee som hand hafde vidnet udj sin Egen sag eller i det minste til Egen fordeel, men Contra Citanten paalegges at fremckome med Andtagelige bevisligheder til sin Sags styrcke om hand same agter videre at paatale, og følgelig udsettes sagen til næste ting til hvilcken tiid Contra Citanten paalegges at i Rette legge sitt Skiøde paa hans brugende Andeel udj Gaarden Houcheness.

Johannes Nielsen Nordeide i Rette æskede sin fra seeniste ting udsatte Sag Contra Baar Gresdahlen et omtvisted Sølf belte betreffende, og vilde hand forneme om den indstefnte møder.

Contra Citanten mødte og tilstod lovlig Stefnemaal {og} Declarerede i øvrig ej at have Stefnt Vidner denne gang.

Citanten paastod Dom. hvilcket og Contra Citanten var fornøjet med.

Afsagt

Ligesaalidet som det er bleven nægtet at det omtvistede Sølf belte var afgangne Anna Ellings datter Gresdahlens Virkelige Ejendom, ligesaalidet kand Baar Gresdahlens løse sigende om at det {omt} paastefnte Belte var hans kone Givet af bemelte Anna Gresdahlen, være hannem til nogen styrcke udj denne Sag, allerhelst da hand Self for Stefne Vidnerne har Declareret at hans Væhr moder Declarerede at Datteren skulde have det efter hendes død

1769: 178b

Og det tillige er bekiendt at Contra Citantens huustrue Døde før Moderen, og følgelig Gaven dermed ophæved. Thi kiendes og Døm/m/es for Rett at indstefnte Baar Gresdahlen bør fra sig levere dette paastefnte Sølf belte som er Vurderet for 10 Rdr: til Citanten Johannes Nordeide, item til ham at betale udj Process Omkostninger 2 Rd: 3 Mrk:, hvorimod Baar Gresdahlen skal have Regres til sitt Barn for saavitt det halve belte betreffer som paa same er Udlagt, ligesom og Samtlige Arvinger efter Anna Ellingsdatter Gresdahlen Gives Regres til Johannes Nordeide for saavit Dem efter Andeel udi bemelte Sølf belte kand tilkome. Det paadømte udredes næste 15 Dage efter Denne Doms Lovlige Forckyndelse under videre lovlig Adfærd.

Tarrald Knudsen Tvedt hafde til dette ting tiid og Stæd med mundtlig Stefnemaal indstefnt Aadne Michelsen Tvedta at lide Dom til at holde sit løfte om at selge Citanten hans paaboende Gaard Tvedt ligesom og at underskrive det skiøde som følgelig Contra Citantens tilladelse blev skreved, jtem at Andhøre endeel Vidner med videre bevisligheder til Citantens Sags Styrcke, samt at betale Process omkostninger. hvornæst hand vilde høre om Contra Citanten Møder.

Paa den indstefntes Veigne mødte hans kones Stif Fader Salamon Aarschoug som vedtog paa Contra Citantens Veigne lovlig Stefnemaal.

Citanten Producerede en til den indstefnte lovlig indretted og udstæd beskickelse af 1 Decembr: 1768 med paateigned forkyndelse af 8de Dito som blev oplæst.

Salamon Aarschoug paa den indstefntes Veigne paastod beskickelse Vidnerne skulde ved Eed bekrefte Deres paateignelse paa same,

thi fremstoed, 1 Lænsmand Jver Gram, Knud Tofteland og Omund Gloppen bekeftede!! (bekræftede) alle ved Eed at Arne Tvedt saaledes svarede paa beskickelsen som paateigningen udviiser.

Citanten Producerede derefter dette skrevne skiøde af 3de Octob: 1768 som hand begiærede oplæst og vilde hand forneme om den indstefnte Self eller ved nogen Anden lader dette skiøde undersk:

Paa den indstefntes Veigne Declarerede Salamon Aarschoug at hand Andseer det i Rettelagde skiøde som Ganske ulovlig, og har der Aldrig været Giordt nogen accord mellem parterne om denne Gaardepart, ja end icke været modtaget hvercken haandpenge eller noget saadant som \dog/ almindelig bør skee af en Selger.

Contra Citanten fremstillede til Examen og Eeds aflæg Lænsmanden {som} Knud Rydland som den der til Vitterlighed har underskreved det i Rette lagde Skiøde.

Vidnet Knud Rydland fremstoed og aflagde Eed og provede at den indstefnte Arne Tvedte kom til Vidnet paa Rydland {og b} omtrent

1769: 179

14 Dages tiid for Mecheli og forlangede at Vidnet skulde drage omsorg for at skiøde paa det omtvistede skulde til Citanten blive skreved og skulde Summen være 60 Rdr:; hvortil {Citanten} \Vidnet/ svarede Nej at hand icke vilde have med den Comission at bestille, den indstefnte svarede derpaa jo J maa endelig udrette det efterdie jeg ej Self er God at Rejse til tings, derpaa forlangede Vidnet Signetet, hvortil den indstefnte svarede Skiødet kand blive Giordt lige Godt, men jeg leverer ej mit Signet uden dette er med Salamon Aarschougs og de Andres Villie, hafde ej videre at prove.

Salamon Arschoug!! (Aarschoug) bad Retten behagelig vilde opservere {at} ej Allene hvad Vidnet Knud Rydland til sist haver Vidnet, men end ogsaa dette nemlig at den indstefnte for omtrent 6 aar siden haver afbetalt sine Arvinger for hvad de kunde tilkome efter hans død, følgel: formenede hand at det som efter den tiid tilhørde den indstefnte skulle og burde Ansees ej som den indstefntes mens vel som hans kones eller hendes Arvingers virkelige Ejendom og naar saa er kunde Contra Citanten ej uden deres samtycke indgaa noget kiøb mod lov.

Citanten Declarerede at hand {som Mand} formente den indstefnte som Mand hafde friehed at selge sin Ejende Jord uden samtycke af sin kone eller hendes slegt, til hvem hand vilde. i øvrigt begiærede Sagen udsatt til fleere Vidners førelse.

Salamon Aarschoug forlanged Sagen paa den indstefntes Veigne udsatt for at føre Vidner til Sagens styrcke paa Deres side, om alt det andgivne og meere fornødne.

Eragtet

Sagen udsettes til næste ting til hvilcken tiid Contra Citanten haver at iagt[t]age alt det fornødne til Sin Sags styrcke, og derefter {self} at møde med tilsvar i Sagen, ligesom og Citanten til same tiid haver at indstefne de paaberaabte Vidner.

Derefter læst

1te Peder Hamres bygsel brev til Even Jacobsen paa 2 pd: 6 Mrk: Smør i Kalve. \dat: 3 Maj 1769./

2. Hans Jacob Bugges bygsel brev til Hans Andersen paa 2 pd: 6 mrk: fisk 6 s: penge Dat: 1te Octob: 1768.

LænsManden Knud Rydland lod opbyde sin Myndtling Gabriel Gabrielsens Arvemidler stoer efter hans sigende 150 Rd: med forspørgelse om nogen dem for lovlig Rente og mod Sufficant Pandt vil modtage. Eftter opraab Declarerede Bondemanden Knud Andersen Bochesund at hand same for 4 proCento Renter vil Andtage og imidlertiid lade til underpant beroe Alle hans Ejendeele, til hvilcken ende Formynderen ham same leverede mod udstæd Revers under dags Dato.

videre læst

Skifttebrev efter Lars Andersen hvis stervboe ejede udj Gaarden Remereide noget Jordegods som blev udlagt saaledes som Pante bogen udviser.

2det et Dito efter Salamon Salamonsen som ejede {udj} ½ Løb Smør ½ hud udj Gaarden Helland for 84 Rdr: som er udlagt som pante bogen udviser Dateret 6te Julj 1768.

1769: 179b

Som ingen videre efter 3de Ganges udraab, noget med tinget hafde at bestille blev Retten for Skibredet ophæved.

Anno 1769 den 5 Maj blev Almindelig Somer Skatte og Sage ting holdet paa tingstædet Bechervig med Opdahls Skibredes Almue og Retten betiendt med efterskrevne Otte Edsorne Laug Rettes mænd Nafnlig Jngebrict Bruntvedt, Ole Øvre Lunde, Jaen Lande, Anders Leithe, Lars Siglevig, {Ole} \Elling/ Tvedt, Rasmus Rolsem og Thorbiørn Waage, Overværende udj Retten kongl: Majets: Foged Hr: Kamer Raad Juel, med LænsM: Mads Godøen og tingsøgende Almue,

Hvornæst Aller og underdanigst samt hørsomst blev læst de kongel: Allernaadigste Forord: og Høy øvrigheds Ordres som her til bekiendtgiørelse var Andkomet og udj denne Protocol extraheret
tilligemed Stifttes brev under 15 April 1769 til Fogden om at General Veimesteren skal nyde friskyds hvor hand her udj Fogderiet i Embeds Forretninger Rejser.

Derefter andre Particulaire Documenter saasom først
Guldbrand Berges Obl: til Michel Brandvig paa 50 Rd: mod pant ½ Løb smør ¼ hud udj Gaarden Berge Dateret 5 Maj 1769.
2. Biskop Arens bygsel seddel til Peder Haaversen paa 18 mrk: smør ¼ hud i Gaarden Grimsland dateret 13de Octobr: 1768.
3. Guri Olsdatter og Ørje Midahlens skiøde til Gregorius Jacobsen paa 1 løb 2 pd: 6 mrk: smør udj Nedre Beltestad for 205 Rd: Dateret 5 Maj 1769.

Den af Madame Johanne Aarre udj Neshafn mod Hans Kongsvig Andlagde Sag blev paaraabt og mødte LænsM: Mads Godøen paa Citantindens Veigne som tilkiendegav at hun i Continuation af det forhen i Sagen siste Rettes dag Passerde haver ladet til dette ting indstefne bemelte Hans Kongsvig, dog saaledes at den for paastefnte Qvige nu er forbiegaaet, mens haver nu allene Stefnt ham at lide Dom til at betale den for paastefnte ½ tønde korn jtem den Seck som bemelte korn var udj, som bestod af en bordug, som i en hast til Sæck var samen syet, hvor foruden hand og er Stefnt at betale Process Omckost: og Andhøre Vidner.
Jndstefnte Hans Kongsvig mødte icke for Retten og ej heller nogen paa hans veigne
thi fremstoed Stefnevidnerne Ole Nesse og Jacob Nesse, som ved Eed bekreftede saaledes at have Stefnt Hans Kongsvig som oven andførdt er og Declarerede den indstefnte for Dem at vilde betale det paastefnte korn.

1769: 180

LænsM: Mads Godøen fremstillede paa Citantindens Veigne hendes udj Sagen Stefnte Vidner til examen og Eds aflæg og hvoraf fremstoed
1te Vidne Brithe Andersdatter Kriken eller Kongsvig aflagde Eed og provede: at omtrent 3 aar siden saag Vidnet at Madamen i Neshafn leverede indstefnte Hans Kongsvig 4 Mrk: 14 s: at kiøbe hende ½ tønde korn for, jtem 1 Sæck som bestod af 1 samensyet bordug hvorudj hand skulde have bemelte korn {udj}, Dette korn og Sæck veed Vidnet at Citantind: ej haver beckomet, ligesom og den indstefnte Self igaar tilstod same for Vidnet. Dugen eller Secken meener Vidnet omtrent er værd 3 Mrk: hafde ej videre at prove.
2. Vidne Niels Larsen Nesse aflagde Eed og provede udj et og alt som første Vidne uden forandring.
Paa Citantindens Veigne paastod LænsM: Dom.

Afsagt

Citantindens krafs Rigtighed, oplyses og afbeviises tilstreckelig med de 2de Af hende udj Sagen førdte Vidner, som Ej allene har forcklaret at indstefnte Hans Kongsvig haver Annamet men ej Giordt Rigtighed for de paastefnte ting mens end ogsaa at Contra Citanten Self haver same nylig tilstaaet, Thi kiendes og Dømes for Rett at indstefnte Hans Kongsvig bør og skal betale til Citantinden det paastefnte med 1 Rd: 1 Mrk: 14 s: jtem udj Process Omckost: 2 Rd: 3 Mrk: ibereignet Doms Løsning. Det paadømte udredes og efterkomes 15 Dage efter denne Doms lovlige forckyndelse under videre lovlig Adfærd.

Kiøbmanden Monsr: Niels Larsen Gorm indfandt sig for Retten og til kiende gav at som hannem fra Hr: Bergskriver Niels Hunth denne dags dato er til hende komet et brev under 26de April næst afvigte, hvorudj bergskriveren af ham forlanget det hand saavel af dette som efterfølgende Skibreders Almue vil erværve svar {af} paa endeel fremsatte Qvestioner om bemelte Bergskrivers Opførsel udj den tiid hand som Fuldmægtig saavel hos itsige Foged Hr: Kamer Raad Juel som forige Foged Afg: Kamer Raad Heiberg haver Conditioneret, til hvilcken Ende Monsr: Gorm for Almuen fremsatte følgende Qvestioner, 1. om det icke er LænsM: og meenige Almue bekiendt i fulde 15 aars tiid, har som Fuldmægtig Conditioneret deels hos Jtsige Foged over Sundhord og Hardangers Fogderie Hr: Kamer Raad Juel, og deels hos hans formand i Embedet

1769: 180b

Sal: Hr: Kamer Raad Heiberg, efter at hand ligeledes forhen 8 aars tiid havde været hos sin Sal: Fader Fogden Hunth i Ryfylche Fogderie. 2. Om dem og icke er bekiendt at hand Adskillige og mange Gange i Princepalernes lovl: forfald, har bivaanet Embedenes betydelige Kongel: Jntraders Oppebørseler og Andre Forretninger, og Om hand icke i det anbetroede har opførdt sig Redelig og troe mod enhver.

Hvorpaa LænsM: og meenige tingsøgende Almue svarede saaledes: til 1. Qvestion at dennem meget vel er bekiendt at Bergsk: Niels Hunth udj fulde 15 aars tiid Conditionerede herudj Fogderiet som Fuldmægtig hos Stædets Fogder, lige som dennem ogsaa er bekiendt at han kom herhid fra sin Fader \Fogd:/ Niels Hunth, mens hvorlenge hand der hafde opholdt sig, samt om hand den tiid var bleven Fuldmægtig er dennem ubekiendt. til 2. Qvestion sarede!! (svarede) De samtlig, at Reqvirenten Mange Gange udj Fogdernes lovlige forfald hafde de efter Deres Formening bydeligste af Embedes Forret: under henderne, saasom Executioner og Skatters hævelse, ligesom de og samtlig langtfra at have noget at klage over ham meget meere seer sig forbunden udj Alle muelige maader at tiene hannem for hans Reedelige og Skickelige opførsel hand viste mod en hver af Dem udj serdeeleshed og Alle udj Almindelighed i den tiid hand var blandt Dem.

Monsr: Gorm paa Bergsk: Veigne begiærede sig det Passerede under tingsVidnelig beseigling beskreven meddeelt som blev bevilget.

Derefter læst

Ole Pedersen Andersland med flere Deres skiøde til Peder Andersen paa 1 pd: 18 mrk: smør i Andersland [mod] 63 Rd: dat: 5te Maj 1769.

2. Hans Larsen og Peder Hanssens oprettede Contract dateret 5 Maj 1769.

3. Ole Kostes skiøde til Ole Johansen paa 2 pd: 6 mrk: smør ½ hud ½ giedskind i Gaarden Haaim for 85 Rd: dateret 5 Maj 1769.

For Retten fremckom Dannem: Peder Olsen Schaar og lod paa sinn!! (sin) Myndtling Salamon Nielsen Flornesses Veigne lyse hans Odel og pengemangel til ½ løb smør udj Gaarden Hallekim (Hollekim) herudj Skibredet som for nærværende tiid Ejes bruges og beboes af Dannemanden Knud Michelsen, hvilcken Jordepart den umyndige ved sine myndige aars tiltrædelse agter som sit odel at indløse udbad herom Rettens attest som blev bevilget.

1769: 181

Videre læst

1te Svend Sæløyen med de fleere Formyndere for Niels Flornesses Børn deres bygsel brev til Hans Knudsen paa ½ løb smør i Hollekim dat: 6te Maj 1769.
2det Jsach Olsen Wermedahls skiøde til Axel Ørjesen paa ½ løb smør ½ huud [i ??] for 107 Rd: Dat: 5 Maj 1769.
3. Jver Bergesen Svaasand med flere Deres skiøde til Joen Bergesen Kopre paa 3 spand smør i Opdahl for 46 Rd: Dateret 7 Martj 1769.
4de Jver Bergesen Svaasands skiøde til Niels Giertsen Bache paa 1 spand smør i Opdahl for 18 Rd: Dat: 7 Martj 1769.

Sagen Andlagt af Moten!!(Morten) Aase mod soldat Knud Houchefæhr Andlagde Sag, betreffende slagsmaal og skieldsord blev paaraabt og hvortil parterne Svarede at de er forligt, hvortil Morten Aase sagde sig at være nød formedelst slette omstendigheder bemelte Soldat er udj da hand aldeeles intet er Ejende og hvorfore hand begiærede \at/ Sagen maatte beroe.

Den {af} \mod/ Morten Aase af Lars og Elling Houchefæhr andl: Sag blev paaraabt og hvortil blev svared at parterne er forligte.

LænsManden Mads Godøen i Rette æskede sin fra seniste ting udsatte Sag Contra Lars Hansen Humblevig Eendeel Gield og beskyldning betreffende, hvornæst hand vilde forneme om den indstefnte møder,
Den indstefnte mødte icke efter paaraab
thi fremstod Stefne Vidnerne Ole Lund, og Ole Godøen som beckreftede at bemelte Lars Humblevig er lovlig Stefnt.
LænsM: paastod Dom efter Stefnemaalet.

Afsagt

Det er indstefnte Lars Hansen Nedre Humblevig fuldkomen overbeviist med de 2de i Sagen af Citanten førte Vidner Halsteen Grimsland og Hermand Nedre Humblevig at Contra Citanten haver beskyldet Citanten at have skreved meer paa ham end hand med Rette bør have, ligesom hand og self for Vidnerne haver tilstaaet kravet, og aldrig siden hvercken Self eller ved nogen Anden haver jort!! (gjort) indsigelse mod kravet efter Sagen lovlig var incamineret. Thi kiendes og Dømes for Rett, at de af Contra Citanten mod Citanten faldne beskyllingsord bør og skal som død og magtesløs Ansees. Ligesom hand og skal betale til Citanten de paastefnte 21 Rd: 4 Mrk: 8 s: jtem udj Processens Omckost: ibereignet Døms løsning og Trendeganges stefning 3 Rd: 1 Mrk: 8 s: Det paadømte udredes 15 dage efter Domens lovlige forckyndelse under videre lovlig Adfærd.

Fogden Hr: Kamer Raad Juel til kiendegav for Retten at hand ved mundtlig Stefnemaal haver ladet indstefne de 2de Mænd Berge og Niels Flyensfæhr, hvilcke vel ved en over dem erverved hiem tings dom er tilfunden at bet: hver 5 Rd: 1 Mrk: 8 s: jtem udj Process Omckost: 2 Rd: 3 Mrk: mens same end nu ej efterkomet og fuldbyrdet som nu bemelte Dom har over staaet den tiid at same ej kand exeqveres saa

1769: 181b

har hand {af} nu til denne tiid indstefnt de begge til at modtage fornyelse dom til at betale de forhen idømte penge med videre Omckost: som for deres udeblivelse med bet: kand foraarsages Og vilde fogden for det første forneme om de indstefnte møder.
De indstefnte mødte og tilstoed lovl: stefnemaal ligesom de og udbad sig at slippe for Dom denne sinde da de fordringen vil udj mindelighed for (før) Høsten betale.

Fogden Declarerede hermed at være fornøyet i øvrigt i Rettelagde hand den forhen afsagde Dom under 5te Maj 1766.

Eragted

Sagen udsettes til næste ting, dog saaledes at de indstefnte i fald de ej til den tiid afClarerer fordringe[n] med derpaa Andvente lovl: beckost: skal de den tiid uden foregaaende Stefning eller indkaldelse taale saadan dom udj denne Sag, som Lov og Rett medfører.

Derefter læst

1te Ole Opdahls skiøde til Størch Opdal paa ½ løb sr: ½ hd: i Opdahl for 54 Rd: Dat: 6te Octobr: 1766.

2. Knud Hollekims skiøde til sønen Hans paa 18 mrk: smør ½ hd: [i Hollekim?] etc: for 108 Rd: dat: 6 Maj 1769.

3. {Ludvig} Johannes Qvalheims Obl: til Sr: Søren Heiberg paa 330 Rd: imod pandt stædet Godøesund med huuse dat: (ope rum)

Retten blev for Skibredet ophæved efterdie ingen videre dermed havde at bestille.

Anno 1769 den 8de Maj blev Almindelig Somer Skatte og Sageting holdet paa Gaarden Haavig med Ous {og Strandvigs} Skibredes Almue blev holden og Retten betiendt med efterskrevne Otte Edsorne Vurderingsmænd!! (Laug Rettes mænd) Nafnlig, Jaen Haavig, Engel Haavig, Jon Hauge, Rasmus Wig, Ole Nortvedt, Friderich Tuft, Jon (Jan) Qvale og Lars Qvale, Overværende udj Retten Stædets Foged Velædl: og Velbr: Hr: Kamer Raad Juel med Lænsmand Hans Lundervig og meenige ting søgende Almue.

Hvornæst allerunderdanigst og hørsomst blev læst de Kongel: Forord: og høy Øvrigheds forAndstalt: som her til Publication er Andkomen og forhen for Waags skibrede Extraheret.

Derefter læst Andre Particulaire Documenter saasom

1te Hr: Meldahls bygsel brev til Ole Olsen Salbue paa 1 Spand smør ¼ hud Dateret 5te Maj 1769.

2de Capitain Pritziers bygsel brev til Hans Hansen paa et huusmandsplads under Gaarden Molle datteret 1 Maj 1769.

3. Peder Thomassen Langelands \skiøde/ til Stiftt Sønnen Niels Nielsen paa ½ løb i Gaarden Qvittingen for 98 Rd: Dateret 5te Martj 1769.

4. Dito til Stiftt Sønen Erich Nielsen paa ½ løb ½ hud i Gaard: Hope for 98 Rd: Dat: 5te Martj 1769.

5te Dito til sønen Peder Peder!! (Pedersen) paa 2 pd: smør ¼ hud i Gaarden Langeland for 98 Rdr: Dat: 5 Martj 1769.

6. Dito med sønen Peder Oprettet Contract Dat: 5te Martj 1769.

7. læst til Mortification Ole Steenslands Obl: til Hans Echeland. Dat: 8 Maj 1762.

8de Engel Berge med fleeres skiøde til Mons Olsen Gougstad paa 2 pd: 6 mrk: Sr: ¼ hud i Øvre Bouge for 216 Rd: 3 Mrk: dat: 8 Maj 1769.

9de Svend Svendsdahlens Obl: til Haldor Helland og Jens Oppedahl paa 350 Rd: Dat: 8 Maj 1769.

10de Hans Lundervigen med fleere deres skiøde til Lars Helland paa 13 ½ mrk: [smør]? i Helland for 80 Rd: Dateret \3 Martj 1769/

11te Hans Lundervigen med fleere Deres skiøde til Nils Hansen Brathuus paa 2 pd: 6 mrk: smør udj Gaarden Hafschaar for 112 Rd: 3 Mrk: 8 s: dat: 9 Maj 1769.

1769: 182

For dette Skibredes Almue blev fremsatt de sefsamme!! (self-) Qvestioner som efter Hr: Bergsk: Hunthes forlangende blev fremsatt for Opdahls Skibredes Almue betreffende hans Opførsel etc: og hvor paa dette Skibredes [Almue] svarede ligesom med næst forrige er Andførdt; herom blev efter begiær tingsVidne udstæd.

LænsManden Hans Lundervig Gav for Retten til kjende at herudj Skibredet findes et menniske ved Nafn Niels Andersen Wafet som ej allene stærckt med den Spedalske Sygdom er befængt mens end og Aldeeles intet er Ejende til sin indlemelse udj Hospitalet. I Andledning heraf blev samtlige Almue med {Læns} Laug Rett tilspurgt om dette Andragende forholder sig saaledes Hvortil de Samtlig svarede, At dennem ligesaa fuldkomen er bekiendt at bemelte Niels Andersen Wafett meget stærckt med same Sygdom er beheftet som ogsaa at hand aldeeles intet til sin indlemelse i Hospitalet er ejende.
Det Passerede blev af LænsM: begiært beskreven som et tings Vidne som blev bevilget.

Engel Miaaness i Rette æskede sin fra sistleden somerting udsatte Sag Contra Nichlas Hatvig 3 Rd: 3 Mrk: Gield beheftende!! (betreffende) derfor Dom at lide og ersttatte Omckost:
Den indstefnte mødte vel men tilstod dog icke lovlig Stefnemaal.
Af Stefne Vidnerne mødte LænsM: Hans Lundervig som ved Eed bekreftede at hand tilligemed Anders Hansen Helland som nu ej møder lovlig haver Stefnt indbe:te Nichlas Hatvig.
Engel Miaanes Producerede i Retten det efter hans Sal: huustrue forrettede Skiftte brev hvormed hand vil beviise at Nichlas Hatvig haver kiøbt mere end hand haver betalt paa Auctionen over bemelte hans huustrues Ejendeele og at den indstefnte Enu!! (Endnu) Ræster 3 Rd: 3 Mrk: Hvornæst hand vilde afvarte Dom.

Eragted

Mod den indstefntes benegtelse at hand er lovlig Stefnt, kand det ene Stefne Vidne LænsM: Lundervig ej Ansees, endskiøndt hand same haver Afhiemlet. Altsaa {henv} beroer med Sagen til lovlig Stefning udstædes og Afhiemles med 2de Vidner over den indstefnte.

Anno 1769 den 10de Maj blev Almindelig Somerting holdet paa ting stædet Haavig og Retten betient med same Laug Rett for dette Strandvigs Skibrede som her næst foran med Ous Skibrede er Andførdt. Overværende udj Retten Stædets Foged Hr: Kamer Raad Juel med LænsM: Hans Giøen og menige tingsøgende Almue.

Hvornæst Allerunderdanigst og underdanigst samt Hørsomst blev læst de kongel: Forordninger og Høy øvrigheds forandstaltning, som her til Publication er Andkomen og ved Waags Skibrede extraheret.

derefter Andre Particulaire Documenter saasom
1te Hr: Hans Astrups bygsel brev til Baar Gundersen paa Fuuse Præstegaard dat: 14de April 1769.
2. Dito bygsel brev til Ole Larsen paa

1769: 182b

3 spandsteiger i Gaarden Hage. dat: 6 Maj 1769.
3de Dito bygsel brev til Thomas Johansen paa ½ løb og ½ spand smør ½ hud og ½ Giedskind [i ??] dat: 6 Maj 1769.
4de Monsr: Jan Legangers bygselbrev til Knud Wintzensen Windeness paa 1 Qverne stæd dat: 1 Octobr: 1768.
5te læst til Mortification Knud Hansen Neerhofdes Obl: til Michel Hansen Biøndahl paa 98 Rdr: Dat: 11te Octob: 1762.
6te Baar Østefiords bygsel brev til Lars Halvorsen Fugleberg paa at bruge ½ løb smør ½ hud i Store Balleseim i 10 aar Dat: 4 Martj 1769.
7de Johannes Olsen Selsvolds Obl: til Sverche Hansen Hiertness paa 30 Rd: 8 s: imod pandt 18 mrk: smør ¼ hud ½ giedskind \i Sælsvold/ dat: 10 Maj 1769.
8de Lars Larsen Opsahl med fleere deres skiøde til Wintzens Larsen paa 1 pd: 18 mrk: smør i Opsahl for 56 Rd: Dat: 9 Maj 1769.
9de Anna Halthe med flere Deres bygsel brev til Jaen Torbiørnsen paa 13 ½ mrk: smør i Houge dateret 9 Maj 1769.
10de Gitle Leiglands skiøde til Engel Gitlesen paa 1 pd: 3 mrk: smør med bygsel og overbygsel efter Andeel til 1 pd: smør 3 spd: korn kirkegods udj Gaarden Leigland for 98 Rd: Dat: 8 Martj 1769.
11te Hans Olsen Revnes Obl: til Engel Olsen Sørtvedt paa 207 Rd: mod pant 2 pd: 18 mrk: smør 5/6 hud i Gaarden Revne dat: 10 Maj 1769.
12te Knud Hansen Neerhofders Obl: til Jon Tørgelsen (Torgelsen) Berhofde paa 98 Rd: imod pandt 1 pd: 16 mrk: smør ½ hud i Gaarden Neerhofde dat: 10 Maj 1769.
13de Hans Jansen Giøens Skiøde til Ole Aase paa 2 pd: 6 mrk: smør med bygsel udj Gaarden Aase Dateret 8de October 1767 for 200 Rd:

Hvor da for Retten indfandt sig Procurator Hans Giøen og Gav tilkiende at hand møder paa Haldor Hansen Berhofde af Lieuse Closters Gods der til dette ting tiid og Stæd haver ved Mundtl: stefnemaal ladet indkalde sine nærimod Grensende Naboer til et lovskicket tingsVidnes erholdelse nemlig Kaare Andersen Hougervold og Johannes Johannessen ibm:, samt opsiderne paa Gaarden Haaland Ole Olsen og Guldbrand Johansen fordie de samtl: vil forhindre Citanten Haldor Berhofde sitt sædvanlige og ældgamle Fæe og Smale bejte Høst og Vaar, derom at anhøre følgende indstefnte Vidner sc: Sisselle Jacobsdatter Tvedtenes, Johannes Johannessen tilholdende paa Holdhuus Grund, Rangelle Johannes Dr: tilholdende paa Kilens Grund og Marthe Johansdatter som tiener paa Kilen bemelte Vid: paastod Comparenten maatte Edfæstes og afhøres.
De indstefnte mødte alle og tilstoed lovl: Stefnemaal.
Citanten fremstillede sine Vidner undtagen Marthe Johans Datter Kilen som ej møder endnu.
1. Vidne Sisselle Tvedtenes omtrent 80 aar føed paa Gaarden Berhofde hvor hun opholdt sig til hun var omtrent 40 aar den øvrige tiid opholdt sig paa Tvetenes herudj naboe lauget, aflagde Eed og provede at hendes Fader Jacob Berhofde boede paa Berhofde omtrent 40 aar og i Al den tiid hafde Alle sine Creaturer udj det omtvistede Bejte fra Kaarsmisse om høsten til Kaarsmisse om vaaren, mens naar

det led over somer maals tiid da mødte Bøygdens Folck deres Creature. Hafde ej videre at prove.

2. Vidne Johannes Johansen boende som huusM: paa Holdhuus Grund gl: omtrent 63 aar fød paa Haaland herudj Naboelauget hvor hand opholdt sig til hand var 40 aar siden boed hvor hand nu boer aflagde Eed og provede udj et og alt som 1. Vidne uden forandring.
3. Vidne Rangelle Johansdatter huusqvinde paa Kilens Grund gl: omtrent 70 aar føed paa Haaland herudj Naboelauget hvor hun opholdt sig til hun var over 40 aar, siden boed udj Naboe lauget paa Gaarden Kiøen i 10 aar siden boet paa Kilens Grund til nu. aflagde Eed og provede ligemed 2de forrige Vidner uden forandring.
Contra Citanterne Declarerede at De vil være Aldeeles frie for Citantens Creaturer indtil hand fuldkomen beviiser at Beite henhører under hans paaboende Gaard. tog sig i øvrigt Reserveret at føre Contra bevisligheder mod Citanten.
Citantens Fuldmægtig fandt fornøden at begiære Andstand med dette forlangte TingsVidne til næste ting hvor hand da ved Continuations Stefnemaal ville have sig Reserveret af!! (at) føre fleere Vidner som ydermere kunde oplyse denne Sags beskaffenhed og som same Laug Rett som nu Retten betiener bliver og nærværende næstkomende høste ting, saa det for Parterne kunde være den minste beckost: udj det øvrige paastoed hand at de!! (det) lovl: stefnte og udeblevne Vidne Marte Johans datt: matte blive forelagt at møde hvorom alt hand vil afvarte Rettens kiendelse eller biefald.

Eragted

Den forlangte Andstand som af Citanten ved Fuldmægtig Giøen er begiært og tillige har fuldkomen skin af billighed, kand hannem icke negtes, Altsaa {ud} bliver den begiærte udsettelse bevilget og Vidnet Marthe Johansdatter Kilen forelagt til same tiid at møde under lovens falsmaals straf sit Vidnes byrd at aflægge.

Asbiørn Olsen Eidestøe lod ved sin Fuldmægtig Giøen til kiende give at hand til dette ting tid og stæd ved muntlig varsel haver ladet indstefne Ole Haldorsen Yttre Røe for Skyldig værende 4 Rd: samt at Andhøre Vidner Hans Hansen Giøen og Berge Haldorsen Yttre Røe jtem at betale Process Omckost: og taale Dom.
Contra Citanten tilstod lovlig Stefnemaal efter incaminationen.
Citanten fremstillede sine Vidner til examen og Eeds aflæg. og hvoraf fremstod
1. Vidne Hans Hansen Giøen aflagde Eed og provede at Citanten

1769: 183b

begierte ham at Gaae med sig til Contra Citanten for at kræve ham 7 Rdr: som hand til Citanten skulde være skyldig, der komende blev parterne saaledes forened at Contra Citanten skullle!! bet: til Citanten 4 Rd: noget af gangen, hvilcket Citanten indgick for at faae dem noget hastigt. hafde ej videre at prove.
2. Vidne Berge Haldorsen Yttre Røe aflagde Eed og provede, at Contra Citanten lovede at bet: ham neml: Citanten {skulde bie udj} \om/ 10 aar {paa} de efter Deres forlig skyldig værende 4 Rd: mens vilde Citanten have det straxt skulde hand ej beckome mere end en Graa Gied vilcket Citanten ej vilde modtage. hafde ej videre at prove.
Eftter tilspørgelse Declarerede begge Vidner at det er omtrent 8 aar siden denne Contract blev indgaaet.
Contra Citanten tilstoed at Citanten intet af kraved haver bekomet, fordie hand intet kand beviise at hand same lovlig skal have.
Giøen lod tilføre at som Vidnerne saa oplyselig haver forcklaret, sagen i sig Self at være Rigtig; saa for at Giøre sagen end meere Oplyselig, i Rette lagde hand et skifte brev af 16 Maj 1756, efter afdøde Encke Qvinde Marithe Anders datter indre Røe som viiser at Citanten er paalodnet udj Gields fordring de paastefnte 4 Rd: Hvilcket skiftte er holdet efter Citantens Moder Moder, ligesom same skifte brev tillige viiser at Stervboet den tiid de same 4 Rd:

hafde til gode hos den indstefnte. Foruden dette begiærede Comparenten af Retten at hand maatte undes Andstand i sagen til næste ting, hvorda Contra Citanten maatte forelægges at Andviise og fremlægge skiftte breved efter sin salig afdøde huustrue Mangela Jaensdatter hvoraf da kand udfindes at bemelte Contra Citant haver tilstaaed Fordringens Rigtighed hvorom hand vil afvarte Rettens biefald.

Den indstefnte nægtede at i Rette lægge det omtalte skiftte brev efter sin huustrue.

Eragted

Foruden at den indstefnte self haver tilstaaet at indtet paa de paastefnte 4 Rd: {hav}er betalt, Haver og de 2de førdte Vidner fuldkomelig oplyst at Contra Citanten efter Forlig med Citanten skulde betale de paastefnte 4 Rd: med tiid og lejlighed. Ligesaa lidet da som Dommeren kan begrive!! (begribe) hvorfore Citanten haver forlanget denne Sag til næste ting udsatt, ligesaa lidet kand ogsaa Contra Citanten paalegges tvertimod lov at i Rette lægge sin Salig huustrues Skifttebrev i hvor vel Sagen efter forlangende til næste ting bliver udsatt.

1769: 184

Videre læst

1te Gitle Leigland med flere Deres skiøde til Niels Nielsen paa 13 mrk: smør i Biøndahl mod 26 Rd: Dat: 2 Martj 1769.

2de Ole Mortensen Schogs Eide lod oplyse sitt skiøde af Samson Knudsen Solaas ustæd!! (udstæd) hvorved bemelte Ole Schogseide er bleven Ejer af 1 pd: smør ½ hud udj Gaarden Solaas for 230 Rd: med tilspørgelse om nogen til same Gods er Odels berettiget de da inden den udj loven forskrevne tiid vil indfinde sig enten med løsnings penge eller og lade lyse sin pengemangel, skiødet er Dateret 10 Maj 1768.

For dette Skibredes Almue blev fremsatt de Self same Qvestioner betreffende Hr: Bergsk: Hunthes Opførsel i den tiid hand Conditionerte som Fuldmægtig hos Fogderne Heiberg og Juel; etc: og Hvorpaa Almuens svar faldt saaledes som ved Opdahls ting er Andførdt. hvorom blev paa forlangende tingsVidne uds{at}tæd.

Som ingen videre efter 3de Ganges udraab noget med tinget hafde at forrette, blev Retten for Skibrede[t] ophæved.

Anno 1769 den 19 Maj blev Almindelig Somer Skatte og Sage Ting holdet med Strandebarms Skibredes Almue paa Tingstædet Øvre Waage, og Retten betiendt med Eftterskrevne Otte Edsorne Laug Rettes mænd Nafnlig Torbiørn Gougsvig, Peder Aarsan[d], Lars Bache, Godskalck Giære, Paal Dybsland, Hendrich ibm: Hans ibm: Hactor Bache, Overværende udj Retten Kongel: Maj:ts Foged Hr: Kamer [Raad] Juel med LænsM: Hans Waage og menige tingsøgende Almue.

Hvornæst allerunderdanigst og underdanigst blev læst de Kongel: Allernaadigste Forord: og Høy Øvrigheds Ordre som paa Beche[r]vig for Waags Skibrede udj denne Protocol ere extraheret.

Viidere Allerunderdanigst læst

kongel: Allernaadigst Forord: af 14 April 1769 hvorved Odels mænder tillades at deele Odels Gaarder mellem Deres børn.

2de en Dito af 11te April 1769 om tilladelse at bære Guld og Sølf fra 1te Nobr: 1769.

Derefter følgende Particulaire documenter saasom:
1te Jan Mariagers bygsel brev til Niels Siursen, ½ løb smør udj Gaarden Breche Dateret 15 Martj 1769.

Hr: Lieutenant Meydel paa Egne og sin Svaager Anders Houchaases Veigne i Rette æskede den fra sistl: Høsteting udsatte Sag Contra Capitaine Brygger en deel Gield betreffende. og til den ende i Rettelagde sit mod Capitainen udstædde Continuations Stefnemaal af 1 Maj 1769 som blev oplæst.
Den indstefnte mødte icke ej heller nogen paa hans Veigne
thi fremstoed Stefne Vidnerne Anders Kierevig og {Joen} \Knud/ Tvedt som ved Eed bekreftede at her Capitaine Brygger {er} \den 2 Maj blev/ lovl: Stefnt til at lide Dom til den paastefnte Gields afbetaling med Process Omckostninger. Ligesom hand og er mundtlig Stefnt at paahøre Vidned Hendrich Dybsland.
De indstefnte Vidner som af Citanterne indkaldet, blev til Examen og Eds aflæg fremstillet og hvoraf først fremstoed

1769: 184b

1. Vidne Jaen Galtung aflagde Eed og provede: at Somertinget 1767 hørdte Vidnet at Salig LænsM: Hans Waage krævede indstefnte Capitaine Brygger for det hand kiøbte paa Auctionen efter Frue Obriste Lieutenant Butler. mens hvad Capitainen dertil svarede hørdte Vidnet icke efterdie hand sad og Skrev. hafde ej videre at prove.
2. Vidne Erich Aachre aflagde Eed og provede: at Same tiid som det forrige Vidne har omproved tiltalte Vidnet Sal: LænsM: om hvorledes samenhengen var med Auctionen efter Frue Butler og om ej hver kunde faa sitt. Hvorpaa LænsM: svarede at hand ej kunde klarere det efter die hand som incassator ej kunde faae ind hos Dem som hafde kiøbt hvad de skulde betale. og var Hr: Capitain Brygger en af de som Ræstet, derpaa Gick Vidnet til Capit: som spaserede paa Gulvet og spurgte ham hvorfore hand icke betalte. Derpaa Gick Capteinen bort og talte med Lænsmanden, mens hvad de talte samen veed Vidnet ej dette veed hand at LænsM: adskillige Gange sagde at Capitainen Ræster det nu paastefnte. hafde ej videre at prove.
3. Vidne Anders Svindland afl: Eed og provede: i et og Alt lige som Vidnet Galtung uden forandring.
4. Vidne Hendrich Jversen Dybsland aflagde Eed og provede: at hand Aldrig nogensinde hvercken for kordt eller lang tiid siden haver betalt eller førdt nogen penger for Hr: Capitain Brygger til afg: LænsM: Hans Waage. Ligesom hand og Decla: Aldrig \at/ have{r} modtaget nogen Qvitering af LænsM: for at føre tilbage til Capt: hafde ej videre at prove.
For Retten begiærede Lieutenant Meydel efter Vidnernes Forcklaring at maatte faae en Reen Dom, at Hr: Capt: Brygger maatte bet: hvad hand paa Auct: eft: Frue Butler kiøbte, derhos tilligemed at blive tilkiendt at betale alle Processens Omckost: dernæst at den Qvitering som Vidnet Hendrich Dybsland ej veed af, og at Retten same Qvitering vilde behage at besigte. Hvor efter hand ervarter den Høy Respective Rettes Dom. Den i Rettelagde Qvitering blev derpaa efterseed og befunden saaledes som om same forhen er beskreved.
Fra Hr: Capitaine Brygger blev indleveret et Skrifttlig indlæg dateret 18 Maj 1769, som blev oplæst saaledes lydende.

1769: 185

Afsagt

Med den i Rettelagde Auctions Forret: holdet paa Gaarden Kysnes den 16 Julj 1765 \efter afg: Fru Oberstelieutenantinde Butler/ oplyste Citanterne at indstefnte Capitaine Brygger lod sig tilslage Vahrer for 11 Rd: 4 Mrk: 5 s:, ligesom Citanterne nu dette haver oplyst, ligesaa haver og Deres indkaldede Vidner forclaret at LænsManden Hans Hansen Øvre Waage /: hvis Arvinger{ne} Citanterne er :/ haver paa sin Syge-Seng kræved Capitainen for hvad hand kiøbte paa bemelte Auction. End videre haver Vidnet Hendrich Dybsland forcklaret at hand Aldrig nogen sinde haver førdt Penger for Capitainen til afdøde LænsM: Hans Waage eller af ham modtaget nogen Qvitering for at levere Capitain Brygger. Af disse og de fleere udj Sagen befundne Omstendigheder /: hvoriblandt ogsaa er denne som Capitainen udj indlæg af 10 Maj 1768 haver behaget at skrive om Citanterne nemlig at 3de Mænd foruden ham er blevet urigtig kræved, det hand dog icke har paataget sig at beviise :/ kiendes og Dømmes for Rett, at indstefnte Hr: Capitaine Brygger skal betale til Citanterne Hr: Lieutenant Meydel og Anders Houchaas de paastefnte 11 Rd: 4 Mrk: 5 s: jtem udj Process Omckostninger ibereignet Doms Løsning og Stefning nu til 4de ting 3 Rdr: 2 Mrk: ligesom og den i Rettelagde Qvitering, ej bør Ansees som en der henhører til det nu paaStefnte kraf. Det paadømte udredes og efterkomes 15 Dage efter denne Doms lovlige forkyndelse under videre lovlig adfærd.

Hr: Lieutenant Meydel begiærede sig denne Dom beskreven.

Knud Fosse Gav til kiende at hand til dette ting Tiid og Stæd med mundtlig Varsel haver ladet indstefne Knud Risse til at lide Dom for ulovlige beskyldninger og skiældsord samt at betale Proces Omckost:

Den indstefnte mødte icke for Retten ej heller nogen paa hans Veigne

thi fremstoed Stefne Vidnerne Niels Olsen Rise [og] Johannes Torbiørnsen Fosse som ved Eed forcklarede at de for meere end 14 dage siden lovlig haver Stefnt Knud Rise saaledes som incaminationen ommelder samt at paahøre Vidner.

Vidnerne fremstoed dernæst for hvem Edens Forcklaring af Dommeren blev forelæst med formaning til sandheds udsigende den de lovede at efterkome, og fremstod først

1. Vidne Peder Pedersen Lille Fosse aflagde Eed og provede, at den indstefnte haver Adskillige Gange og seniste Gang nu næst for Juel sagt udj Vidnes Faders huus, sagt at Citanten haver brugt Giertru Danielsdatter ligesaafuldt som det skulle været hans Egte huustrue Hafde ej videre at prove.

1769: 185b

2. Vidne Herborg Larsdatter Store Fosse Aflagde Eed og provede at den indstefnte omtrendt allehelgens tiider udj Høst sagde at Citanten brugte Giertrue Danielsdatter, saa fuldkomelig som en ægtemand brugte sin huustrue. Hvilcke ord faldt af den indstefnte udj en Lade paa Lille Fosse hvor Vidnet stoed allene. hafde ej videre at prove.

3. Vidne Hans Pedersen Lille Fosse mødte icke.

Eragted

Sagen udsettes til næste ting til hvilcken tiid det lovlig stefnte Vidne Hans Pedersen Lille Fosse, forelegges at møde sit Vidnes byrd i Sagen under lovens Falsmaal at aflægge, ligesom og Contra Citanten forelægges til same tiid at møde med sit nødig agtende tilsvar i denne Sag.

Knud Fosse Gav Retten til kiende at hand til dette ting tiid og Stæd med mundtlig Varsel haver indstefnt Pigen Kristie Larsdatter Fosse til at lide dom for endeel beskyldnings Ord og at betale Processens Omckost: samt at paahøre Vidne.

Den indstefnte mødte icke efter paaraab ej heller nogen paa hendes Veigne

thi fremstoed Stefne Vidnerne Niels Rise og Johanness Fosse som ved Eed beckreftede at de for meere end 14 dage siden lovlig haver Stefnt indbemelte Christie Larsdatter saaledes som incaminationen ommelder.

Vidnerne fremstoed derpaa nemlig

1te Vidne Herborg Larsdatter Store Fosse aflagde Eed og provede at næstleden Høst Allehelgens tiider sagde den indstefnte at Knud Fosse Gick Nacken i Seng til Giertrue Danielsdatter som er ugiftt, mens Citanten er Giftt. Hafde ej videre at prove.

2. Vidne Sisselle Larsdatter Fosse Aflagde Eed og provede at hun af den indstefnte har hørdt det hun nu dette aar efter Juel udj en Stue paa Store Fosse sagde at Citanten Knud Fosse Gick nacken i seng til Giertru Danielsdatter. hafde ej videre at prove.

3. Vidne Herborg Torbiørnsdatter Bache aflagde Eed og provede at hun afvigte aar i Augustie maaned hørdte af den indstefnte at hun sagde at Citanten Knud Fosse var ej meere frie for Giertrue Danielsdatter, end den indstefnte var frie for mad. hafde ej videre at prove.

Eragted

Sagen udsettes til næste ting, til hvilcken tiid den ind-

1769: 186

stefnte Christie Larsdatter forelægges at møde Sagen at tilsvare.

Berge Haugchaas!! (Houchaas) haver til dette Ting tiid og Stæd med Mundtlig Varsel ladet indstefne Niels Solberg at lide Dom fordie hand haver jaged Citantens Stif-Søn af Tienisten, samt at anhøre Vidner Lars Houchaas og Torger Siusæter, item betale Process Omckostninger.

Den indstefnte mødte for Retten og tilstoed lovlig Stefnemaal.

Citanten fremstillede sine Vidner til examen og Eeds aflæg og hvoraf fremstoed

1te [Vidne] Lars Houchaas aflagde Eed og provede: at hand tilligemed Torger Siufseter var hos indstefnte Niels Solberg efter at hand hafde jaged Citantens Stifsøn fra sig, for at tilspørge ham af hvad aarsag det var skeed, svarede han at det skeede fordi hand hafde været ulydig mod den indstefnte og huustrue, og fordie at hand hafde sagt til den instefntes huustrue det hun skulde kiøsse ham bag, jtem at den indstefntes børn ej fick fred paa kirckegaarden for Citantens Stifsøn med hans slegt. hafde ej videre at prove.

2. Vidne Torger Siufseter aflagde Eed og provede udj et og alt med første Vidne dog med denne Forandring at hand ej hørdte det at den indstefnte talte noget, om at hans børn icke fick freed paa kirckegaarden. hafde ej videre at prove.

Citanten Declarerede ej at have fleere Vidner.

Contra Citanten Declarerede at hand haver begiegnet Sagen med Contra Stefnemaal for at beviise at hand haver haft Største aarsag til at jage {Den} Citantens Stifsøn af sin tieniste og til den ende vil beviise sin Sag med sine Vidner, saaledes som hand har paastefnt nemlig at Berge Houchaas skal med huustrue taale Dom til undgieldelse for endeel beskyldninger samt at betale Process Omckost: af Vidnerne fremstoed først

1te Vidne Tollef Olsen Fosse aflagde Eed og provede at, aftene[n] forinden Gutten blev bortjaget sagde Citantens Huustrue {sagde} at Contra Citanten med Huustrue og børn undtagen den ene Datter haver Skicket sig mod hendes Søn som hunder og kieltringer, hafde ej videre at prove.

2. Vidne Jver Larsen Houchaass aflagde Eed og provede intet til Sagens Oplysning.

3. Vidne Marj Olsdatter aflagde Eed og provede, at morgenen efter Niels Sobbiør!! (Solbiør) hafde jaget Citantens Stifsøn fra sig sagde Citantens huustrue at Niels Solbiørg hafde jaget hendes søn fra sig som en hund og skicket sig mod ham som en hund og en

1769: 186b

kieltring. hafde ej videre at prove.
Begge Parter begiærede Dom.

Eragtet

Sagen opsettes til Doms afsigelse {udj} til imorgen klocken Otte formidag.

Videre læst
1te Rasmus Tvedtes bygsel brev til Godschalch Svendsen paa ½ løb Smør ½ hud i Øvre Echeness Dateret 19 Maj 1769.
2de læst til Motification!! Knud Siufseters Obl: paa 99 Rd: til Ole Johansen Berge dat: 13 Maj 1763 og Qviteringen 12te Decembr: 1768.
3. Sisselle Fosses Skiøde til Ole Endresen paa 1 pd: 20 mrk: smør ½ hud i Fosse med overbygsel til 10 ½ mrk: smør 4/27 hud Dat: 3 Martj 1769 for 350 Rdr:
4de Jaen Aarvigs Skiøde til sønen Joen paa 18 mrk: smør 1 Giedskind i Aarvig for 30 Rd: Dateret 19 maj 1769.

Niels Tangeraas Gav til kiende at hand til dette ting tiid og Stæd haver ladet indstefne Anders Giærevig til at lide Dom udj følgende poster, saasom først for 10 Mrk: udj Extraskatt som Citanten haver udl: for sin kone den indstefntes {Datter} \Søn!!/(?), hvilcket hand formente at den indstefnte som Arving burde betale, 2. for endeel Ræsterende Vilkaar 3de for 1 stack af Blaacklæde kiersie, 4de for 1 høyen med 2de vaa.(?) 5te for 2 Rd: udj 1 horse. Derfor Dom at lide, paahøre Vidner og erstatte Process Omckostninger.
Den indstefnte mødte og tilstod lovlig Stefnemaal paastod i øvrigt Citanten at beviise sigtelsen,
Citanten begiærede Sagen til næste ting [udsatt] for at føre Vidner om det paastefnte.

Eragtet

Sagen udsettes til næste ting, til hvilcken tiid Citanten haver at i Rette føre sine Vidner og bevisligheder til sin Sags styrcke.

Eragted

Retten bliver til i morgen ophæved.

Anden dagen den 20 Maj blev Retten atter sadt paa bemelte ting stæd med det i Gaars dagen Andførdte Laug Rett.

Parterne udj den fra i Gaar til i dag til Doms optagne Sag Berge Houchaass, og Niels Solberg. Declarerede for Retten at de saaledes er forligt at de af Berge Houchaasses kone mod Contra Citanten faldne Ord ej skal kome Ham til Prejudice. og hvor med Sagen haver sitt forblivende.

For dette Skibredes Almue blev fremsatt de selfsame Qvestioner betreffende bergsk: Hunthes Opførsel i den tiid hand Conditionerede som Fuldmægtig her i Sundhordlehn hos Stædets Fogder og Hvorpaa Almuens svar faldt som ved de Andre Skibreder er Andførdt. herom blev tingsvidne udsatt!! (udstædt?)

1769: 187

Hendrich Olsen Undtvedt og Ole Olsen Belanes lod oplyse sin myndtling Mari Østensdatters ArveM: stoer efter Deres sigende 147 Rd: 5 Mrk: 15 s: med forspørgelse om nogen dennem

vilde have mod Renter og Sufficant Pandt mend som ingen sig Andmelte blev same som var udj 1 stryPung forseglet og ForM: tilbageleveret. Myndtl: er efter Deres sigende 20 aar gl:

læst!!

Eftter 3de Ganges udraab hafde ingen med dette ting at betille!! (bestille) thi blev Retten for Skibredet ophæved.

Ao: 1769 den 20 Maj blev almindelig Somer Skatte og Sage ting holdet med Qvindherres Skibredes Almue og Retten betiendt med det for Strandebarm Skibrede Andførdte Laugrett, og det paa Øvre Waage, nærværende udj Retten Fogden Hr: Kamer Raad Juel med LænsM: og menige tingsøgende Almue.

Hvornæst Aller- og underdanigst bleve læste De kongel: Allernaadigste Forord: og Høy øvrigheds Ordre som her til bekiendtgiørelse er Andkomen og deels ved Waags og deels for Strandebarms Skibreder her udj denne Protocollen extraheret.

Anno 1769 d: 30te Maj blev udi anledning af Fogden Welædle og Welbyrdige Hr: Juels Respective Mesive Extra Rett Sadt udi følgende undersøgnings og Examinations Sag angaaende Et Sig Self ombragt Qvinde Meniske Nafnlig Christie Lars Datter Toftten, paa Bonde gaarden Toften udi Etne Præstegield og Sundhord Læhns Sorenskrifverie, og betient med eftterskrevne 8te Eedsorne Laug Rettes Mænd Sakarias Løfrei, Rasmus øfre Næs, Erick Næsse, Gotskalck Holland, Syver Holland, Niels Holland, Torbiørn Holland og Tord Næsse. Velbem:te Hr: Kam/m/er Raad Juels Mesive under 27de Maj 1769 blev derpaa oplæst. Derpaa blev og oplæst Velbem:te Sogne Præsten Hr: Heggelunds Mesive under 24de Maj 1769.

Ved Retten var Tilstæde den Sig ombragtes Forældre Lars Mickelsen og Gyri Østens Datter.

For Retten blev derpaa Fremstillet Peder Gundersen Toftten og Hands Hustroe Jngeboer Jens Datter der aflagde Eed og vandt at bem:te Sig Selv ombragte Christi Lars datter ei eftter Meneskelige Siun og Sandse hafver været ved fulde Sandse fra Næstl: Paaske Høy Tid og indtil Hun Sig Selv udi virkelig Raserie ombragte.

Der eftter blev af den gandske Rett Saaledes Dømt og

Afsagt

Da det inden Retten til fulde er oplyst at det Drab Christie Larsdatter Sig Selv hafver tilføyet, er udi \det/ Hende før paakomne og til Hendes Siste Leve Stund vedvarende Raserie begaaet, Saa maae og bør Hendes Afsiælede Legeme /: dog uden Sang eller Klockers Klang :/ udi Sognets Kiercke gaard begraves og Conceqventer i fald Hun noget Sig hafver eftterladt, Hendens Arfvinger tilfalde.

Hvilcke bør betale Retten Deres Salario Saaledes som same her Specificeret bliver: fogden 1 dags forret: 2 Rdr: Skyds fra Closteret og til stæden med 3 Mand 3 mil á 8 s: 4 Mrk: 8 s: Diet paa hen og hiem Rejsen 1 Rd: 2 Mrk:, Sorensk: 1 dags forret: 2 Rd: Skyds 3 Mrk:!! (Mand) 3 mil á 8 s: 4 Mrk: 8 s: ligesaa tilbage 4 Mrk: 8 s: 2 Dages Dietp: 1 Rd: 2 Mrk: de 8 Laug Rettes mænd tilligemed LænsManden hver 1 Mrk: er 1 Rd: 3 Mrk: det paadømte udreedes efter lovlig Adfærd.

1769: 187b

Anno 1769 den 30 Maj blev Retten udj følgende Aastæds Sags afhandling sadt paa Gaarden Gundegiær udj Etne Skibrede og Præstegield bel: og Retten betiendt med efterskrevne af Stædets Foget Hr: Cammerraad Juel Opnefnte Laug Rettes mænd Nafnlig GodSchalch Siold, Christen Tvedte, Lars Lunde, Abraham Liusness, Zacharias Lovereide (Løvereide), Rasmus Øvreness, Erich Nesse, og Christen Tvedte, Nærværende paa LænsM: Svend Fitties Veigne den DanneMand Christian Althan som Laug Retted med sig til Stædet bragte og tillige i Retten Producerede det af Fogden til LænsM: udstædde brev om Laug Rettes Opnefnelse der blev i Rette lagt og oplæst saalydende.

Hvorda Dannemanden Halvor Erichsen Gundegiær mødte og for Retten til kiende gav at hand til denne tægte dag og tiid ved Skrifttlig Stefnemaal af 12te December 1768 haver indkaldet Encken Siri Joens Datter Øchland med Laug værge Siur Abelsen Tesdahl og Enckens Søn Tierrand Westøe, om at fravige et Støels bejte Kracke Stølen kaldet med videre som Stefnemaalet ommelder, der blev i Rettelagt og oplæst.

Jndbemelte Enckes Laugværge med søn mødte for Retten og tilstod lovlig Stefnemaal ligesom hand og til kiende gav at have Stefndt Citanterne!! (Citanten?) saaledes at han vil nyde Stølen ligesaavel som sin Fader der brugte same udj Hvs!! (Hævds?) tiid, ligesaa haver hand og Stefnt dem at paahøre alle hans bevisligheder og Vidner baade Stefnte og udstefnte!! (ustefnte) samt at betale Processens Omckostninger.

{Contra} Citanten tilstod Contra Stefningens Rigtighed.

Eragtet

Formedelst at det lider paa Aftenen bliver Retten til imorgen ophæved.

Anden dagen den 31 Maj blev Retten atter sadt paa bemelte Gaard Gunnegiær og betient med det Gaars dagen Andførdte Laug Rett i begge Parters overværelse.

Citanterne fremstillede derpaa sine Vidner til Examen og Eeds aflæg for hvilcke Eedens forcklaring af lov bogen blev forelæst med formaning til Sandheds udsigende den de lovede at efterkomme. og til den ende fremstod først

1. Vidne Siur Larsen Hardeland Gl: 54 aar føed opfød og boet her paa Gaarden Hardeland al sin tiid. mod dette Vidne Protesterede

1769: 188

Contra Citanten Tierrand Westøe paa Grund deraf at Vidnet er self en medejer udj den omtvistede Støel og følgelig er at Andsee som hand Vidner udj sin egen Sag. paa tilspørgende Declarerede Vidnet at hand ogsaa er en medejer og bruger udj bemelte Støel. Citanterne paastod Vidnet førdt.

Eragted!

Da Vidnet Siur Larsen Hardeland haver self tilstaaet at være en som ejer udj fieldet og bruger udj Støelen, saa deels paa Grund af lovens bydende udj 1 b: 13 C: 18 Art: og deels paa Grund deraf at det var Vidnes Egen fordeel {joe} om Contra Citanten Stølen blev fra dømt, Altsaa kand Vidnet udj denne Sag ej til Vidnes byrd, andtages for saavitt hævd paa Stølen Andgaar.

{2. Vidne Ole Larsen} mens vel om det øvrige hand haver at forklare. derpaa Aflagde Vidnet Eed og provede at omtrent for 21 á 22 aar siden bygde den Jndstefntes Fader Jngebrict Øchland den paa Kracke Stølen Staaende Støels bue, for tilligge at bruge Stølen Gick Vidnet tilligemed Ole Larsen Onesteen og forbød Jngebrict Øchland at hand icke maatte have sitt levende paa Stølen uden Retten hannem det tilsagde, hvorpaa hand svarede at han ingen Stæds fornære og {maae}\vilde/ derfore kiøre Creaturerne om ej mere end et Stycke paa Vejen derefter same aften kom hand ned og bad om Stølen i 3 aar til et om raae (omraae) \til sine kiør og Vel:/, hvorpaa Vidnet svarede Nej. dernæst Sagde bemelte Jngebrict Øchland at

ifald hans opsatte Støels huus var dem til fornærmelse vil han bort tage same. siden den tiid haver han Stædse brugt dett uden betaling imod at han lovede \dog uden at nefne Stølen/ at være Vidnet til Villighed, og brugte hand saaledes stølen til sin døds dag i {fior} høst, uden kiæremaal af Vidnet mens ej af de Andre i sær Citanten som nu i 5 á 6 aar dog uden Stefning indtil i fior Høst. Dernæst forklarede Vidnet at da Sal: Jngebrict Øchland inckom paa Støelen saa for at faa Vidnes tilladelse vilde hand Give hans Moder penge for at legge til gode for sig. hafde ej videre at prove.

2. Vidne Ole Larsen Onesteen Gl: 54 aar fød, opfød og boet paa Gaarden Onesteen her næst veed aflagde Eed og provede i et og alt som første vidne med dette tillæg at hand en og Anden Gang nød betaling for bruget i Kracke Stølen for sin Andpart, der haver i øvrigt udj Jngebrict Øchlands brugs tiid Stædse være smaa mangler dog ingen lovlige, Halver Gundegiærd haver Stefnt høsten 1767 paa at faae ham fra Stølen, paa Tinget forinden Sagen blev indkamineret blev de saaledes forligt at Jngebrict Øchland skulde

1769: 188b

Give Halvor Gundegiærd 1 slotte eller Skurredag, ligesom det falt for dem og skulde der om mellem dem oprettes Contract, hvilcken siden aldrig blev fuldført. hafde ej videre at prove.

3. Vidne Jacob Jaensen (Joensen) Kaldem gl: 42 aar føed i Christiansands Stiftt boed her paa Kaldem 4 aar, aflagde Eed og provede \at/ 1767 om Høsten hørdte hand at Ingebrict Øchland skulde Give Halvor Gundegiærd for at faa tilladelse at bruge Stølen 1 dags arbejde aarlig, hafde ej videre at prove.

4. Vidne Erich Sille Aflagde eed og provede at 1767 høstens tiid Hørte Vidnet at Ingebrict Øchland og Halvor Gundegiærd blev om stølen {saaledes} forenet men hvorledes veed Vidnet ej hafde ej videre at prove.

5. Vidne Haldor Rasmussen Lille Dahlen Aflagde eed og provede at for 22 á 23 aar siden fløttede Salig Jngebrict Øchland fra Lilledahls Stølen og til Kracke Stølen hvor han haver Stølen brugt til denne tiid dog haver Alle tiid der været nogle smaa trattel derom dog ingen lovlig forfuldt, hafde ej videre at prove.

6. Vidne Tosten Øuestad!! (Ouestad) aflagde eed og provede at han kom til Øchland disse tiider forgangen aar for at forfatte deres forlig Skrifttlig, der komende sagde Jngebrict Øchland at hand icke vilde have noget skrifttlig om Støelen svarede ellers Halvor Gundegiær skulle bekome det hand hafde loved ham, Vidnet veed ej vad!! (hvad) same var, hafde ej videre at prove.

Jergtrue Tollefsdatter Grindem Gamel over 80 aar og saa svag at hun ej kand kome her til stædet. thi frafalt Citanten hende.

Peder Olsen Gundegiær 46 aar gl: at hand tiente paa Harland som dreng i 16 aar nu 11 aar siden provede at imedens hand tiente paa Harland kom Jngebrict Øchland og bad Lars Haarland om hand icke maatte bruge Stølen til et omraae udj nogen tiid, mens veed ej hvad svar hand fick, dette veed hand at Jngebrict Øchland stædse siden den tiid haver brugt Støelen, mens ej om derfore noget har været betalt. Disputt haver der Stædse været hafde ej videre at prove.

Torger Erichsen Dynniebachen 68 aar føed paa Hougen i Ølen boet paa Dinniebachen 44 aar her nærved, aflagde Eed og provede at Jngebrict Øchlands formand Steen Øchland brugte denne nu omtvistede Støel, uden betaling saavitt som hand veed, hafde ej videre at prove.

1769: 189

fr!! (fra) Vidnet Anna Olsdatter Harland \som nu døde over 100 aar gl:/ blev indleveret hendes Skrifttlige Vidnes byrd Dateret 7 April 1768. at bemelte Vidnes byrds Rigtighed er forfattet lige efter hendes udsigende det bevidnede Tosten Ouestad og Ole Tesdahl ved Eed.

Contra Citantens Vidner

1. Vid[ne] Trorbor!! Nielsdatter Kaldem 84 aar gl: føed paa Lien her i præstegieldet været her næromkring i 49 aar aflagde Eed og provede at da hun tiente \i 3 aar/ paa Onesteen, over 50 aar siden Stølte Steen Øchland paa Kracke Stølen i bemelte 3 aar siden veed hun at hand hafde dem sc: sine Creature i 8 aar paa Stølen, veed ej der haver været nogen trette i mellem Dem om Stølen, af eftertiden veed vidnet intet om. hafde ej videre at prove.

2. Vidne Jngeri Steensdatter Gravelsæter 71 aar sengeliggende paa hendes veigne fremstod Lars Gravelsæter og Hendrich Echeland som ved Eed bekreftede at oven melte Qvundemenniske!! for dennem Aflagde Eed og provede saaledes at hendes Fader Steen Øchland brugte og Stølte paa Kracke Stølen al sin tiid som var over 30 aar og i den tiid aldeeles intet betalt, mens videre Declarerede hun at der nærved denne omtvistede Støl skal ligge en Støel kaldet Vombelie Stølen som skulde tilhøre Øchland hafde ej videre at prove.

3. Vidne Torjer Dynniebachen som forhen haver aflagt sin Eed {det} vedblev sin forcklaring.

4. Vidne Lars Pedersen Berge gl: 54 aar at nu 21 aar siden var hand med og flyttede Engebrict Øchlands Støels \huus/ fra Lille Dahls Stølen til Kracke Stølen hvor hand Stølede til sin døds dag, hensende!! (henseende) k.engelskabet(?) (krengel-?) og betaling veed Vidnet intet om. hafde ej videre at prove.

5. Vidne Haldor Lille Dahlen har tilforen aflagt sin Eed med forcklaring den han vedblev.

Denne forretnings Omckostninger Andføres saaledes, 2 Dages forret: 5 Rd: Skyds 4 Mand 2 mile frem og 2 tilbage 1 Rd: 2 Mrk: Diet penge 1 Rd: 2 Mrk: de 8 Laug RettesM: hver 2 Mrk: LænsM. 4 Mrk: tilsamen i Alt /: foruden beskrivelsens beckost: etc: for Acten om nogen den begiærer :/ (ope rum gjeldande sluttsummen)

Efter tilspørgelse Declarerede {Vidnerne} \Parterne/ at de intet videre Forretningen haver at tilføre mens begiærede Dom efter Deres Stefnemaaler.

Derefter blev udj denne Sag af den Ganske Rett Saaledes kiendt Dømt og

1769: 189b

Afsagt

Naar betragtes de udj denne Sag førdte og Edelig afhørdte Vidners udsigende, saa sees lettelig, at indstefnte Tierrand Westøes Fader Jngebrict Øchland, haver brugt det nu paaStefnte Kracke Støels bejte over i hævds tiid, Hvilcken hævd, ej derved kand siges at være foruroliget, at Citanten tiid efter Anden nu paa nogle Aar, haver lagt og Maglet derpaa, efterdie same mangel ej haver været lovlig, langt mindre ved nogen Rett fuldførdt, saaledes at det den, indstefntes Rette hævd, derved er bleven forspilt. Thi kiendes og Dømes for Rett, at indstefnte Siri Jacobsdatter Øchland med søn Tierrand Westøe, der følgelig lovens 5 b: 5 C: 4 Art: haver faaet hævd paa bruget, ogsaa skal have friehed at benytte sig af den saa kaldede Kracke Støel, til de Creaturer som paa Deres Ejendom i Øchland om Vinteren bliver føed, for hvilcket brug i Stølen Øchlands beboere skal betale til Citanten Halvor Gundegiær 1 Mrk: 8 skill: Aarlig, udj Process Omckost: betaler Contra Citanterne 8 Rd: og Citanten i betragtning derudaf at han haver underholdt Retten bør han ej betale mere end 3 Rd: Det paadømte udredes og efterkomes under lovlig Adfærd.

Ao: 1769 den 5 Junj blev Retten udj følgende Huuse besigtelses Forretning satt paa Gaarden Øvrebøe udj Fiære Skibrede og !!Fieldbergs Skibrede!! bel: og Retten betient med

efterskrevne 6 af Stædets Foged Hr: Kamer Raad Juel ved LænsM: Gregorius Echeland opnefnte Laug Rettes Mænd Nafnlig Paal Stueland, Torchel Svensbøe, Svend Stoupe, Torbiørn Nedre Wig, Størch Haaversholm og Andbiørn Ulvebne, \med LænsM: Gregorius Echel: som Laug Retted med sig til Stæde førde/ Alt i følge DanneM: Baar Biordahl\s begiær/ som Ejer af Eendeel udj denne Gaard {Biordahl} \Øvrebøe/ {hans begiær} \som blev opl:/ \derefter til kiende Gav hand at have indstefnt sælgeren at møde paa Egne og øvrige OdelsM. veigne ved denne forret. for at see sig sicker i tiiden {af} for selgernes \eller efterkomende/ Odels Mænder \etc:/

med forretningen blev derpaa begyndt og fortfared \med/ besigtelsen saaledes

1. Røgstuen behøver til tag Sper og bordtag Torvald og Svidler 10 Rd: Arbeidsløn 6 Rd:

2det en Sengeboe behøver til tages og bordtages Reparation med Arbejdsløn 4 Rd:

[3.] Jldhuuset 2 Rd: 4 Mrk:

4. Laden mangler tag, bordtag, sper, torvald og Arbejdsløn 11 Rd:

5te en Floer kand ej blive Staaende men maa ned rives kand i den Stand den nu befindes være værd 6 Rd: en nye i Stæden vil koste 30 Rd:

6te Smalehuuset med Hæste Stald under et tag behøver en og Anden Reparation sær Stav værck, sper og bordtag, med Arbejdsløn 10 Rd:

Staburet mangler bordtag, tag med meere iberejgned Arbejdsløn 3 Rd:

Suma Alle Reparationer 70 Rd: 4 Mrk: naar de 6 Rd:

1769: 190

for det ned dømte fiøs er fra trækket. til de Andførte 70 Rd: 4 Mrk:
komer denne Forretnings Omckostninger:
Stemplet papir 1 Mrk: 8 s: Sorenskriveren for sin Reje!! (Rejse) til og fra stædet med 4 Mand 3 ½ Mil er 2 Rd: 2 Mrk: 2 Dages Fiet 1 Rd: 2 Mrk: 1 Dags forretning 3 Rd:

beskrivelsen og seiglet 1 Rd: 8 s: er	8	
Fogden for Mændernes Opnefnelse efter sædvane	1	
6 Laug Rettes Mænd for 1 dags Forretning á 1 Mrk: 8 s:	1	3
LænsManden lige saa ibereignet hans Rejse		4
tilsamens in alles	81 Rd:	5 Mrk: 0 s:

Til at nyde disse oven andførte Firdssindstiuge og 1 Rigsdl: Fem marck Gives Baar Biørdahl Regres til som {nogen} sig med Rette som Odelsmand vilde indfinde og ham fra sin havende ejendom her i Øvrebøe udløse. Alt i fald Baar Biordahl eller Øvrebøe kand Godtgiøre at have nedlagt det nu taxerede.

Som indte[t] videre med Forretningen var at Observere blev same sluttet og til endebragt.

Anno 1769 den 14 Junj blev Almindelig Somer skatte og Sage ting holdet med Schaanevigs Skibredes Almue paa tingstædet Gielmervig og Retten betient med efterskrevne Otte Edsorne Laug Retts Mænd Nafnlig, Anders Storhoug, Anders Tvedt, Ole Handeland, Peder Toftekalven, Johannes Handeland, Hans Molness, Ole Sandvold, Mons Schaalness, Overværende udj Retten Stædets Foged Hr: Kamer Raad Juel med LænsM: og meenige tingsøgende Almue,

Hvornæst Aller- og underdanigst blev læst de kongel: Allernaadigste Forordninger og høy øvrigheds Ordre som til Publication er Andkomet og paa de forrige tinge udj denne Protocol extraheret.

Erich Tvedt i Rette æskede sin fra sistleden Høste Ting udsatte Sag Contra Torchel Nesses Arvinger en omtvistet Jægte aar[e] betreffende, og i Rette lagde hand et lidet beviis udstæd af Hendrich Peglau, hvormed hand vil beviise de indstefnte hvad skade hand formedelst aarens skyld led paa sine Creature. dernæst vilde hand forneme om de indstefnte møder.

Af de indstefnte mødte ingen undtagen Tollef Torchelsen son!! (som) Declarerede at hand ej Svarer til sagen uden for sin egen part saasom hand troer de ej er lovlig Stefnt,

Thi fremstoed Stefne Vidnerne Mons Schaalnes og Erich Leichness som ved Eed bekreftede at ingen af Afgangne Torchel Nesses Arvinger er Stefnt undtagen Encken Magdalle Olsdatter {Stefnt} med Søn Tollef mens icke enckens Laug værge eller nogen af de Andre paagieldende.

Erich Tvedt paastod Dom efter Stefnemaalet og sine i Rettelagde bevisligheder.

1769: 190b

Eragted

Erich Tvedtes paastand, om denne Gang at faae Dom, kand ej følges saasom hans Stefnemaal strider tvert imod lovens Allernaadigste Forskriftt, som befaller \at/ Alle paagieldende i en Sag skal være Stefnt, da derimod hand ickuns haver Stefnt {Encken} afg: Torchel Nesses Encke og ene Søn Tollef, mens ej de Andre Arvinger, eller Enckens Laug værge, følgelig afviises Sagen til lovligere Stefnemaal i fald Citanten sig dertil trøster, da en hver af Parterne haver at iagtaget!! (iagttage) alt hvad de til sin Sags Styrcke haver fornøden.

Ole Olsen Dahlen havde til dette ting tiid og Stæd med Mundtlig Varsel ladet indstefne Johannes Omundsen Dahlen for ulovlige Ord og beskyldningder!!, derfor Dom at lide, og betale Processens Omkostninger samt at paahøre Vidnes byrd af Anders Storhoug, Ole Aamundsen Dahlen, Ole Tvedt, Biørne Schaaren og Aslach Sunde.

Den indstefnte Mødte icke for Retten ej heller nogen paa hans Veigne

thi fremstoed Stefne Vidnerne Peder Gielmervig og Ole Tindahlen som Ved Eed bekreftede at indstefnte Johannes Dahlen er lovlig Stefnt ligesom incaminationen ommelder.

Vidnerne Mødte alle undtagen Aslach Sunde. Af de Mødende Vidner fremstoed først

Ander Olsen Storhoug som aflagde Eed og provede, at Jndstefnte Johannes Dahlen saavel for et aars tiid siden som nu for nogle uger siden sagde at hand ingen lycke hafde med sine Creaturer, mens der findes Adskilligt, og fant ½ kalf i min Mottinge Dam, og der var ingen Andre Creaturer som hafde boret end en første kalfs Qvige hos min Grane!! (Grande) derfore troer ieg det maae være Adskilligt. hafde ej videre at prove, paa Rettens tilspørgelse svarede Vidnet at den indstefnte haver ej flere Grander end Citanten Ole Olsen Dahlen.

2. Vidne Ole Omundsen Dahlen Aflagde Eed og provede: at den indstefnte haver Sagt at hans Grande Ole Dalen kand trolle, dette sagde den indstefnte i høst, hafde ej videre at prove.

3. Vidne Ole Tvedt aflagde Eed og provede: at for omtrent et aars tiid siden fortalgte den indstefnte Vidne[t] at hand hafde fundet et laar med Rygbeen og noget videre af en kalf udj sin Motting, derpaa siger Vidnet til ham at hand meener den Jndstefntes hund same hafde Giordt derpaa svarede den indstefnte at hand tog baade hunden og Grenden!! (Granden) neden(?) for frie, og at de var ej langt i fra de var paa Gaarden de som same hafde Giortdt. hafde ej videre at prove.

4. Vidne Biørne Skaaren aflagde Eed og provede at for omtrent 2 aar siden hørdte hand af den indstefnte

Eragted

Da dette Vidnes forcklaring Gaar ud paa noget som af den indstefnte ubeqvens!! (ubeqvems) skal være talt om Citanten for omtrent 2 aar

1769: 191

siden Saa kand Vidnet icke tvert imod lovens Allern: forskriftt udj 1 b: 13 C: 23 A: Afhøres.

Eragted

Sagen udsettes til næste ting, til hvilcken tiid den Jndstefnte Johannes Omundsen Dahlen haver at møde med sit nødig Agtende tilsvar i denne Sag.

Ole Simonsen Sandvold Gav til kiende at hand til denne tiid ting og Stæd haver Stefnt Velbr: Frue Sal: Krigs Commissaire Dahl til at lide Dom at betale for de 2de Damstocker henhørende til Handelands Sag, som ligger paa Citantens Ejendom, hvad som Almindelig derfore haver været betalt, jtem at paahøre Vidner og betale Process Omckost:

Den indstefnte Mødte icke ej heller nogen paa hendes Veigne

thi fremstoed Stefne Vidnerne LænsM: Torger Sioe og Johannes Tofte som ved Eed beckræftede at frue Sal:!! er lovl: stefnt saaledes som incaminationen ommelder.

Vidnerne Sr: Jens Undahl, Anders Storhoug, Ole og Johannes Handeland mødte alle og hvoraf fremstoed først

1. Vidne Sr: Jens Undahl Aflagde Eed og provede at alt det hand kand mindes og har hørdt ligesom og hand self [veed]? i den tiid hand brugte Handelands Saug som var 4 aar nu 16 aar siden har der af Handelands Saug brugere været betalt til Sandvolds Ejere eller beboere paa hvis Grund Damstocken ligger, saaledes at Sandvolds Mænd alle tiider haver nødt fri skur paa Handelands Saug, til alt det timer!! (timmer) de af deres Skuge!! (Skouge) kunde udbringe, hvad de og bordene vilde bruge til, hafde ej videre at prove.

2.Vidne Anders Storhoug aflagde Eed og provede: at hand veed dette at i 9 aar nu omtrent 19 aar siden blev der af Sal: Chrigs Comissaire Dahl i de 4 og Vidnet i de 5 aar tilladt at Sandvolde Mand Alle tiider uden minste betaling skar paa Handelands Saugene {uden bet:} alt det timer som hand feldede udj sin egen skoug. Ligesom ogsaa Salig Crigs Comissaire Dahl da hand forpagtede Handeland Saugen til Vidnet brugte dette forord i Contracten at Sandvold Mænd {vild} skulde nyde den omprovede frie skur, hvorpaa Vidnet svarede at hand heller vilde Give 1 Rdr: til end leve i den tvang, derpaa svarede Dahl at det var noget som ej stoed i hans Magt. hafde ej videre at prove.

3. Vidne Johannes Jacobsen Handeland Aflagde Eed og provede: at i de Aar forinden Anders Storhoug fick Saugen til brug blev der ej Anderledes betalt end at Sandvold Mænd en og anden Gang fick tilladelse at skære en \2 á 3/ tylt: bord uden betaling, paa Handelands Saug. hafde ej videre at prove, ligesom hand og ej kunde erindre hvor længe for den tiid som at Anders Storhoug har omvidnet at betalingen haver været Givet.

Eragted

Sagen udsettes til næste ting, til hvilcken tiid Velbyrdige frue Dal forelægges at fremckome med sit fornødig agtende tilsvar i denne Sag.

1769: 191b

For Retten fremkom Bondemanden Lars Omundsen Tielle og beklagelig Gav til kiende at hans Søn Omund Larsen med den Spedalske Sygdom saa stærckt udj næstafvigte aar blev Andgrebet at hand som Fader saag sig nød at faae ham udj dette Bergenske Hosbital indlemmet; Som nu bemelte hans Søn efter sin Moder Jngeri Tørresdatter haver Arved følgelig i Rettelagt Skifttebrev den Suma 24 Rd: saa vilde hand nu for Retten til kiendegive

dette hand forinden de sædvanlige \første/ 18 Rd: til bemelte hans Søns indlemelse i Hosbitalet ogsaa laag ud saavel til Doctores for deeres tilsiun og Atest, som og til fornødne Senge og Andre klæder da same hans som til Hosbitalet blev indbragt alt det øvrige af hans Arvedeele saa at intet meere nu er til overs af hans arv, Og som hand er en Mand der sidder med Mange smaae børn og langt fra icke er i Stand til at udreede de øvrige 18 Rd: som endnu til Hosbitalet skal betales, Saa vilde hand herved have den samtlige Almue med LænsM: og Laug Rette tilspurgt om hans Andgivende icke medfører Sandhed; Dertil LænsM: med Laug Rett og samtlige Almue svarede at dennem ligesaavel er bekiendt, Lars Tielles slette Omstendigheder, som altformeget at hans Søn udj Hosbitalet er indlemet.
Det Passerede begiærede Lars Tielle sig som et tings vidne beskreven \og forsegl:/ som blev bevilget.

Derefter læst følgende Documenter saasom
1. Lieut: Niels Dahls Skiøde til Jver Erichsen Øfstebøe paa 1 løb 18 mrk: smør i Øfstebøe for 240 Rd: datteret 16 Maj 1769.
2. Peder Lies udstædde Vilkaars brev til Anders Jensen Dat: 14 Junj 1769.
3. Forvalter Elkiers bygsel brev til Ole Larsen paa 1 løb smør 1 hud udj Gaarden Schoge dat: 4 Januarj 1768,
4. Lars Johansen Jndre Bouges skiøde til sønnen Johannes Larsen paa 2 løber smør i Jndre Bouge for 240 Rd: dat: 13 Junj 1769.
5. Klocker Elias Nessess!! bygselbrev paa 18 mrk: snør i Færevig til Giermun Heljesen dat: 12 Junj 1769.
6. Johannes Larsen Jndre Bouges Vilckaars brev til Lars Johansen Jndre Bouge dat: 14 Junj 1769.

Fogden Hr: Kamer Raad Juel tilspurgte LænsM: med tingsøgende Almue i hvad tilstand de 2de Mænd Johannes Omundsen Hegland og Ole Halvorsen Yttre Matre befindes udj som af det af hans kongel: Majestet opsente korn er bleven udleveret hver 2 tønder korn, om de same er betalt, Dertil samtlige Almue svarede: at de begge ere saa Aldeeles fattige at det!! (de) Aldeeles icke er i stand til at betale det koren de af hans kongel: Majested er forstrackt med, ja neppe ejer de klæder som de siuler deres legeme udj, de beboer vel begge Jorden

1769: 192

dog med Andre folckes Ejendeele, som i fald {de} vilde tage sitt paa timen kom at Gaa paa bygden.
Det Paserede begiærede Fogden sig beskreven som et tingsvidne der blev bevilget.

Mons Larsen Skoemager paa sin Fader Lars Mathisens og Arne Aslachsen Ebne deres veigne, Gav til kiende, at De til dette ting tiid og Stæd med {Mund}\Skriftt/lig Stefnemaal haver ladet indstefne Johannes Jobsen Sørebne saaledes som dett i Rettelagde Stefnemaal under 29 Maj 1769 lyder, der blev i Rettelagd og oplæst.
Den indstefnte Johannes Ebne Mødte icke ej heller nogen paa hans Veigne
thi fremstoed StefneVidnerne Peder Gielmervig og Lars Nor Ebne som ved Eed bekreftede at de for meere end 14 dage lovlig haver Stefnt Johannes Ebne i hans huustrues paahør. Ligesom incaminationen ommelder samt at paahøre Vidner. og Oplæste De for hende forbe:te Skrifttlige Stefnemaal.
Vidner udj Sagen Lars Steensen, og Elias Christophersen Gielmervig, Knud Aasem, Ole Larsen Leichness, og Rasmus Jacobsen Tindalsvig, af hvilcke mødte ingen undtagen Lars Steensen Nord Ebne, Knud Aasem og Ole Larsen Leichness og hvoraf fremstoed.

1. Vidne Lars Steensen Nord Ebne aflagde Eed og provede at hand efter forlangende af Lars Mathisen og Arne Aslachsen var hos Johannes Ebne og tilspurgte ham hvem som Gav ham tilladelse at opsette den \Gierdes/ Gaard som de efter lovlig indrettet forbud udj kongens Nafn hafde faaet ned reved, hvortil hand svarede at hand hafde Givet sig Self tilladelse. med vidnet {hafde} var {med} Elias Christophersen. hafde ej videre at prove.
2. Vidne Knud Aasem aflagde Eed og provede, at nu af{lagde}vigte 3de Pindtse dag, hørdte Vidnet at Mons Skomager blant Anden tale den Vidnet nu ej erindrer {hørte dette at Mons Skomager} tilspurgte Johannes Ebne om de ej den tiid var forligt om træet, hvortil Johannes {Sv} Ebne svarede at de vel den tiid \som Stefnemaaled ommelder/ var forenet, men det er icke meere det, same tiid var Johannes Ebne noget drucken, hafde ej videre at prove.
3de Vidne Ole Larsen Leichness aflagde Eed og provede i et og alt som forrige Vidne, dog med dette tillæg at hand den tiid forliget var Giordt fick et brev at hand icke skulde holde noget forlig. hafde ej videre at prove.
Vidnerne Elias Gielmervig og Rasmus Tindalsvig mødte icke er ej heller Stefnt.

Eragted

Den lovlig Stefnte mens udeblevne Johannes Ebne Gives laugdag til næste ting, {med} at møde med sitt tilsvar udj denne Sag.

1769: 192b

Jaen Jaensen Schaache (Schanche) paa Egne og samtlige medArvingers Veigne i Rette æskede den fra seniste ting udsatte Sag Contra Christen Sunde de 14 Rdr: Gield betreffende.
Den indstefnte Christen Sunde Mødte icke ej heller nogen paa hans veigne,
Thi fremstoed Stefne Vidnerne, Lars Sveland og Tollef Sveland som ved Eed bekreftede at indstefnte Christen Sunde udj denne Sag er lovlig Stefnt til doms i denne Sag

Eragted

Som det nu er 4de Ting denne Sag haver mellem parterne været ageret og intet af det paastefnte lovlig beviist paa nogen af siderne, Altsaa henviises denne Sag til nytt Andlæg og Stefnemaal om nogen af Parterne sig dertil trøster.

Fogden til kiendegav at hand til denne!! (dette) ting tiid og Stæd ved Mundtlig Stefnemaal haver indstefnt Hans Sørensen Sætre for begangne Lejermaal med Pigen Jngeborg Pedersdatter Sioe.
Den indstefnte mødte icke efter paaraab.
Stefnevidnerne icke heller.
Thi frafaldes Sagen denne sinde.

Fogden Hr: Kamer Raad Juel tilspurgte den tilstædeværende Almue med LænsM: og Laug Rett om dennem icke er bekiendt at Qvindemennisket Siri Gundersdatter er saa fattig og i saa slette omstendigheder at hun ej kunde udrede de bøder hun formedelst sitt begangne Lejermaal med Soldaten (ope rum om namnet) {hafde begangen} \blev idømt, hvortil den Samtlige Almue med Laug Rett svarede ja at dennem same er bekiendt/, {og} hvorfore {hand} \Fogden/ imodtog inden Retten under aftingning 4 Rigsdaler.
Det Passerede begiærede Fogden Hr: Kammer Raad Juel sig som et Tings vidne beskreven meddelt som icke kunde nægtes.

Betreffende Bergskriver Niels Hunthes Opførsel i den tiid hand som Fuldmægtig Conditionerede her hos Stædets Fogeder Hr: Kamer Raad Heiberg, og Juel, blev de self same Qvestioner som for de forrige Skibreders Almuer ere fremsatte, ogsaa for denne Almue med

Laug Rett fremsatt hvilcke samtlig saaledes svarede som ved de forrige Skibreder er Andførdt.

Af det usolgte Halsnøe Closters Gods er ej fleere bygsler fulden!! (falden) end af de 1 løb 1 hud i Gaarden \Nedre/ Tofte som lejlendingen Johannes Tostensen formedelst fattigdom maatte fraflytte og hvilcket igien til Johannes Johansen er overladt mod bygsel 5 Rd: Kamer Raad Juel i Andledning tilspurgte den samtlige tilstædeværende Almue om nogen same for høyere og meere bygsel vilde Antage, hvortil de samtlig svarede Nej, og tillige var forundret over at nogen sig denne Gaard ihenseende til dens Ringhed mod Penges ærlæggelse vilde Andtage.
Herom blev tingsVidne udstæd.

Læst
Lars Egemoes Obl: til Christopher Brechestranden paa 100 Rd: imod Pandt 1 løb 1 pd: 6 mrk: smør i Egemoe dat: 13 Junj 1769.
Proclamation betreffende afg: Christian Hundtes Stervboe dat: 11 Maj 1769.

1769: 193

Ao: 1769 den 17de Junj blev Almindelig Somer Skatte og Sage ting holdet paa tingstædet Killesvig (i Fjelberg sk.r.) med Etne Skibredes Almue og Retten betiendt med efterskrevne Otte Edsorne Laug Rettes Mænd (frå Fjelberg sk.r.) Nafnlig Hans {Jle} Fattland, Knud Siøvangen, Ole Syndness, Omund Nervig, Lars Tvedt, Tierrand Sæbøe, Hans Jchsdahl!! (Hiksdal), og Tørchel (Torchel) Dreggerness. Edsorne, Overværende udj Retten Stædets Foged Hr: Kammer Raad Juel med LænsM: Svend Erichsen Fittie og meenige tingsøgende Almue,
Hvornæst Aller og underdanigst samt hørsomst bleve læste De kongelige Allernaadigste Forordninger og Høye Øvrigheds Ordre som til bekiendtgiørelse er Andkomen og forhen ved Waags og Strandebarms Skibreder udj denne Protocol extraheret.

Derefter læst følgende Particulaire documenter saasom
1te Jngeborg Gundersdatter Fittie med flere Deres Skiøde til Zacharias Johansen paa 2 pd: 4 mrk: smør udj Gaarden Giære for 51 Rd: Dateret 26 Nobr: 1768.
2. Jngeborg Gundersdatter Fitties Skiøde til Zacharias Johansen paa 1 løb 2 pd: 6 mrk: smør i Gaarden Tesdahl for 108 Rd: dat: 7 Jannuarj 1769.
3. Zacharias Johansen Fitties Skiøde til Svend Erichsen paa 1 løb smør i Gaarden Øvre Fittie for 550 Rd: dateret 17 Junj 1769.
4de Svend Fitties Obl: til Jngeborg Gundersdatter Fittie paa 250 Rd: imod Pandt 1 løb smør i Fittie dat: 17 Junj 1769.
5te Aslach Grindems Skiøde til Christopher Aslachsen paa 1 pd: 9 mrk: smør i Gaarden Grindem for 20 Rdr: dat: 17 Junj 1769.
6te Halvor Jonsen Tesdahls Obl: til Lieut: Niels Dahl paa 200 Rd: imod Pandt 2 løber smør i Tesdahl dateret 6 Jannuarj 1769.
7. Johannes Olsen Østrems Skiøde til klockeren Søren Larsen paa 2 pd: 4 mrk: smør med bygsel og overbygsel til 1 løb 2 mrk: smør i Gaarden Fosse for 310 Rdr: Dat: 13de Decembr: 1769!! (1768).
8. Proclamation betreffende Afg: Christian Hunthes Stervboe dat: 11 Maj 1769.

Hans Hansen Fosse i Rette æskede den fra Sistleden Høsteting til nu udsadte Sag som Johannes Østrem mod ham hafde Andl: betreffende Arve-Svig, og videre som hoved Stefnemaalet udviiser. Og Producerede Hans Fosse sitt mod Johannes Østrem forfattede Continuations Stefnemaal under 1 Martj 1769 som hand begiærede Oplæst.

Johannes Østrem mødte icke for Retten ej heller nogen paa hans Veigne thi fremstoed Stefne Vidnerne {Johannes} LænsM: Svend Fittie, og Erich Sille som ved Eed bekreftede at de henimod 3 ugers tiid siden lovlig haver Stefnt Johannes Østrem saaledes som det i Rettel: Cont: Stefnemaal lyder.

Dernæst indleverede bemelte {Johannes} Hans Fosse sitt Skrifttl: indlæg under 1 Martj 1769 som ligeledes blev oplæst,

Hans Fosse begiærede Dom udj Sagen efter det i Rettelagde Stefnemaal og indlæg, mens i fald ej dom udj denne Sag denne Gang bliver feldet tog hand sig Resserveret at føre fleere Vidner.

1769: 193b

Eragted

Da Johannes Østreim seniste Rettes dag absenterede sig fra Retten uden at tage sig noget Resserveret, og denne Gang ej Stefnt udj Sage[n], uagtet hand Self Ganske betids af sin Contrapart til dette ting er Stefnt, hvilken nu haver begiært Dom udj Sagen, Altsaa optages Sagen til Doms afsigelse paa Mandags formidag.

LænsMand Svend Fittie i Rette æskede sin fra Seniste ting udsatte Sag Contra Ole Sille, Peder og Thor Østreim et hæste bytte betreffende etc: Derfor Dom at lide og erstatte Process Omckostninger.

De indstefnte Mødte alle og tilstod lovlig Stefnemaal ligesom de og haver Stefnt Contra saaledes at LænsM: skal paahøre Vidne Carl du Wahl jtem at lide Dom saaledes som Sagen i Natur kand medføre.

Vidnet Carl Duval!! (du Wahl) Mødte for Retten og aflagde Eed og provede at i fior Vaar i Vindens tiid kom Vidnet tilligemed Ole Sille og Thor Østrem ned til LænsM: med den foromprovede hoppe, hvor de begiærede at faae hoppen igien til Vidnet efterdie de hafde lovet hannem Vaarvindehoppe, hvortil LænsM: svarede at hand icke kunde det saasom hand same self behøvede, De bød ham derfore 1 Rd: mens hand vilde ej modtage same. hafde ej videre at prove ligesom hand og ej veed om Deres paastefnte hæste bytte.

Hoved Citanten begiærede Dom i Sagen.

Contra Citanterne begiære[de] Sagen udsadt til næste ting for at føre fleere Vidner.

Eragted

Contra Citanterness forlangende som lovgrundet kand ej nægtes Altsaa udsættes Sagen til næste ting til hvilcken tiid de haver at i agtage alt hvad de Agter fornøden til sin Sags Styrcke, Og i fald de ej til den tiid same i Agtager, bliver Dom udj denne Sag ufeilbalig!! feldet, for det da.(?) forestaaende Vinters foster, ligesom og at LænsM: til Sagens uddrag skal besørge hæsten, i hauge mod den Regres som lovlig i sin tiid kand eragtes.

Hans Hansen Fosse Gav tilkiende at hand til dette ting tiid og Stæd med Mudtlig!! Stefnemaal haver ladet indstefne Johannes Olsen Østrem for Ræsterende 9 Rd: Dependerende af noget vehd som den indstefnte af Citanten haver kiøbt. Derfore Dom at lide og betale Process Omckostninger.

Jndstefnte Johannes Østreim mødte icke ej heller nogen paa hans Veigne thi fremstoed Stefne Vittnern[e] LænsM: Svend Fittie og Erich Silde som ved Eed bekreftede at de for

meere end 14 dage [siden] lovlig haver indstefnt Johannes Østreim saaledes som indkamminationen ommelder.

1769: 194

Eragted!

Den lovlig Stefnte Johannes Olsen Østreim Gives Laugdag til næste ting, med tilsvar i denne Sag, til hvilcken tiid Citanten haver at beviise sitt søgemaal, Alt saafremt hand vil undgaae den ulejlighed hand i mangel af beviis self kaster sig udj.

Jocum Althan boende paa Gaarden Wae lod ved sin broder Christian Althan for Retten tilkiendegive at hand til dette ting tiid og Stæd med Mundtlig Varsel haver ladet indstefne Pigen Marthe Olsdatter fordie hun først af Citanten modtog Fæste Penger og derefter ej vilde indtræde udj tieniste, derfore Dom at lide til bøders udredelse, og Process Omckostningers erstattelse, jtem at tiltræde sin tieniste.

Den indstefnte mødte icke mens hendes huusbonde Siur Larsen Hardeland vedtog lovlig Stefnemaal mens begiærede Sagen til næste ting udsatt for at føre Vidner og paa det Pigen self den tiid kand svare for Sig.

Citanten begiærede og Sagen udsatt til næste ting.

Eragted

Den af begge parter begiærte udsettelse bevilges.

Eragtet

Retten bliver til paa Mandag ophæved.

Mandagen den 19 Junj blev Retten Atter sadt paa bemelte ting stæd Killesvig for Etne Skibredes Almue og Retten betiendt med det forhen Andførdte Laug Rett.

Hvorda den fra om løverdag til i dag opsatte og til Doms Optagne Sag \mellem Johanes Østreim og Hans Fosse/ blev foretaget, samt derefter saaledes kiendt Dømt og

Afsagt

Ved det i denne Sag af Citanten Johannes Olsen Østreim udstæde skriftlige Stefnemaal, bliver hans Paastand at den indstefnte Hans Fosse maae tilfindes at betale ham de efter Contract udj Bergen belovede 50 Rdr: formedelst begangne Arve Svig, efter Citantens huustrues Moder Siri Eliasdatter, og til dette sit Søgemaal at Godtgiøre indstefnt og førdt Vidnerne Lambrict Larsen Tielle og Ole Hansen Fosse eftersees nu disse udj Sagen førte Vidners udsagn, da udfindes deraf at den instefnte Hans Fosse haver Giordt et tilsagn af 50 Rdr: som til Citanten Johannes Østreim skulde betales, mens ingensinde i den hensigt at være tilstaaet, som dett skulde skee at forsvare et af ham begaaet Arvesvig, men samenhengen med disse tilsagte 50 Rdr: vil saavel efter bemelte Vidners videre Forcklaring, som den af den indstefnte Hans Fosse siden udtagne Contra Stefning med indkomne indlæg blive denne: at da den indstefnte tilligemed sine Andre Naboer paa Gaarden Fosse, saae sig nød til at Reise til Bergen, for videre at fordtsette Rejsen til Sundfiord og der at finde Deres paaboende Gaards Ejer Capelanen Hr: Finde komer Citanten Strax efter dennem til Bergen og ved første Samenkomst med den indstefnte lader sig forlyde med at nu skulde

1769: 194b

hand betale ham for det det af hannem Giorde Arve-Svig, og hvis hand hannem nu ej vilde fornøje skulde hand Rejse med ham for at opbyde Jorden for ham. Over dette komer den indstefnte udj Frygt, vel kiendende sin Contra part at saafremt hand skulde faae lejlighed til

at øve dette sitt Andlæg, han enten kunde spilde ham Reent fra hans brug udj Gaarden eller og opbyde dett saa stergt for ham at han for icke at Gaae paa en bar hug!! (houg), maatte Give meere end enten Jorden var værdt, eller hans kræfter kunde taale, og for at skille sig med denne efter hans formening farlige Ven, der vilde Giøre ham Rejse følgeskab, Giorde ham efter hans Gaarde Naboers og Rejse Cameraters tilskyndelse som et løfte af 50 Rdr:, dog uden at der af Vidnerne i Ringeste maade er forcklaret, at det er skeed for at faae ned lagt noget af ham begaaet Arve svig, men i den henseende Allene, at de vilde faae ham nemlig Citanten hindret til at Rejse med Dem, og ved Gaarde kiøbet at Giøre Dem den forfang som de frygtede for, betragter nu Retten videre det af den indstefnte her i Rettelagde Afkalds brev dateret 20 Nobr: 1755, da frie tager same ham ej mindre for noget Arve Svig, end som setter ham i den hiemels Stand, at hand for den Arf som same Citantens huustrue tilkom som de øvrige medArvinger haver nødt, sin Fuldkomne Rett. Altsaa efter disse og de fleere udj Sagen befundne Omstendigheder kiendes og Dømmes for Rett, At saasom Citanten Johannes Olsen Østrim ej mindre med beskyldning af Arve Svig, som hand icke har kundet beviise har Andgrebet den indstefnte, end som ved trudsel og tvang, deraf ved den indstefntes forehavende Gaarde kiøb, sagt at vilde tilvinde Sig en ulovlig fordeel; Saa frie findes den indstefnte 1mo ej allene for den ham af Citanten paalagde beskyldning med Arve-Svig, som hannem icke i Ringeste maade skal kome til Prejudice paa ærlige Gode Nafn og Rygte men end og 2do for de paastefnte 50 Rdr: hvorom af den indstefnte er Giordt under tvang et slags tilsagn til Citanten. Derimod tilfindes Citanten Johannes Olsen Østrim {at betale} for sin ulovlige beskyldning, om Arve sviget, og for den Høyst-Strafværdige maade {at} \hvorpaa hand tenckte at/ vilde berige Sig, at betale til Bergens Tugt og Manufactuur huus 1 Rd: til Etne Sogns Fattige og huus Arme 2 Rdr: jtem udj Processens Omckostninger til den indstefnte 3 Rdr: Det paadømte udreedes og efterkomes 15 dage efter denne Doms lovlige Forckyndelse under videre lovlig Adfærd.

For dette Skibredes Almue blev de Self same Qvestioner fremsadt, betreffende Bergskriver Niels Hunthes Opførsel i den tiid hand som Fuldmægtig Conditionerede hos Stædets Fogder, og hvorpaa Almuens med Laug Rettes svar faldt som ved Opdahls Skibrede er Andførdt.

Anno 1769 den 19 Junj blev Retten {udj} Sadt til Almindelig Somertings holdelse paa ting stædet Killesvig [for Fjelbergs Almue] og Retten betient med det for Etne Skibrede Andførdte Laug Rett (Mrkn: som var frå Fjelberg sk.r.), udj overværelse

1769: 195

Af Fogden Hr: Kamer Raad Juel med LænsM: og meenige ting søgende Almue

hvornæst Aller og underdanigst samt hørsomst blev læst de kongel: Forord: og høy Øvrigheds ordre som til bekiendtgiørelse er Andkomen og forhen extraheret.

Derefter følgende Particulaire documenter saasom
1te Osmund Houchaas med fleere Deres skiøde til Jver Tostensen Dahlen paa 2 pd: 1 2/3 mrk: smør i Dahlen for 27 Rd: 3 Mrk: dat: 21 Nobr: 1768.
2det Hans Christophersen Jgsdahls!! (Hiksdals) Obl: til Poul Christophersen Lille Ness paa 40 Rd: imod Pandt 1 løb 9 mrk: smør i Jgsdahl!! (Hiksdal) dat: 19 Junj 1769.
3de Reinert Knudsen Espeland med fleere Deres skiøde til Jngeborg Reinertzdatter paa 1 løb smør ½ hud i Gaarden Frønsdahl for 300 Rd: Dat: 13 Martj 1768.

4. Torbiørn Mortensen Walens Odels Og pengemangels lysning paa 2 løber smør 2 huuder i Gaarden Øvre Houge dat: 19 Junj 1769.
5. Reinert Espeland med fleere Deres skiøde paa 1 løb smør ½ hud i Gaarden Frons!! etc: forhen extrah: (sjå nr. 3)

Ellef Siursen Wache som forhend Stefnt af Even Moe betreffende Ræsterende 5 Rd: for 1 koe tilkiendegav at have til dette ting tiid og Stæd ved mundtlig Varsel ladet Contra Stefne bemelte Even Moe til at anhøre Vidner betale Omckost: og lide dom efter Sagens beskaffenhed.
Even Moe Mødte icke ej heller nogen paa hans Veigne
thi fremstod Stefne vidnerne Jens Juleskaar og Jngebrict Pedersen som ved Eed bekreftede at de i lovlig tiid haver Stefnt Even Moe saaledes som incaminationen ommelder.
De{n} indstefnte Vidne mødte Alle for hvilck[e] Eedens forcklaring af lov bogen blev forelæst med formaning til Sandheds udsigende.
1. Vidne Siri Hansdatter tiener hos Haldor Lille Dahlen aflagde Eed og provede, at den self same koe som nu er paastefnt hafde Aldeeles ingen helst forinden den af Even Moe blev solgt til Ellef Siursen mens koen var af saadant slags bueskab som var spedalsk mens om den paastefnte koe var det veed Vidnet icke hafde ej videre at prove.
2. Vidne Gunnille Halvorsdatter tiener hos Erich Leichness aflagde Ed og provede, at forinden Even Moe solgte koen til Ellef Siursen veed Vidnet at koen hafde Sygdom og tvingelse mens hvad sort Sygdom veed Vidnet ej, ligesom og icke af hvad bue slag!! (slags bueskab) den var. hafde ej videre at prove.
3. Vidne Daniel Torbiørnsen Wache Aflagde Eed og provede at noget paa Someren efter Even Moe hafde Solgt den paastefnte koe til Ellef Siursen laag koen død og var hun stucken formedelst hafte Sygdom og fordie hun ej kunde leve, Vidnet var med og flaadde koen, og kunde ingen nytte kyddet!! (kiødet) efter die koen var som melt med sygdom beheftet, og lungene Ganske opløbet. hafde ej videre at prove.
Ellef Siursen Declarerede at efter hand hafde seet sig nød at tage lived af den paastefnte koe tilbød hand Citanten, alt sc: baade kyd og skind men som hand same ej vilde modtage solgte hand huuden

1769: 195b

for 1 Rdr: 1 Mrk:
1. Vidne Ales Olsdatter tiener hos Thor Kaathe Aflagde Eed og provede at saa snart Ellef Siursen hafde faaet den paaStefnte koe hiem saa Vidnet at koen hafde utrevne og laag en dags tiid og Strævede med Døden indtil Contra Citanten maatte lade tage livet af hende, derefter saltede de kydet, efter huuden var flaad af. hafde ej videre at prove.
Ellef Siursen begiærede Sagen til næste ting Udsatt for at beviise at hand maatte udkaste kyddet af den omtvistede koe.

Eragted

Den lovlig Stefnte Even Moe forelægges til næste ting, at møde til hvilcken tiid det og vil paaligge Ellef Siursen at beviise det han ej fick noget for kydet af den paastefnte koe.

Niels Hansen Espeland i Rette æskede Sin fra seniste ting udsatte Sag Contra Reinert Espeland betreffende begiærdets!! (bøe-) forfaldelse med videre derfore Dom at lide med erstatning af Processens Omckostninger.
Jndstefnte Reinert Espeland mødte for Retten og tilstoed lovlig Stefnemaal.

set!! (det?) seniste Gang saavelsom nu Stefnte Vidne Anders Kolbenshoug mødte for Retten og efter aflagt Eed provede {at} udj et og Alt som de 2de udj Sagen forhen afførdte!! (afhørdte) Vidner.

Den indstefnte tilstoed at paastefnte Vindue er af ham borttaget, men ej noget af det øvrige paastefnte. Dernæst indleve[rede] hand sitt skrifttlige indlæg under dato 16 Junj 1769, som blev oplæst saavitt denne Sag Vedkomer.

Parterne begiærede begge Dom udj Sagen efter Deres beviisligheder.

Afsagt

Ved det af Citanten Niels Hansen Espeland i Rette komne Stefnemaal af 22de Octobr: 1768 er hans paastand at blive tildømt 9 Voger næver, noget Saug Redskab, Eendeel kornstøer, samt Eendeel {korn} Vunder og endelig at den Jndstefnte Reinert Espeland foruden alt dette maae tildømes at i stand sette Gaarden Espelands Gierdes Gaard, hvilcken paastand Citanten Grunder paa et i Rettelagt forlig af 17 Junj 1766, Den indstefnte derimod benægter Alt undtagen Vinduerne de hand tilstaar at have tage[t] med sig fra Gaarden. betragte[r] Retten nu de i Sagen førdte 3de Vidner Tollef Killesvig, Wintzens Giærevig og Anders Colbenshoug Deres Edelige forklaring {da} som alle er enstemende derudj at Gierdes Gaarden ved Reinert Knudsen Espelands fraflyttelse var saa slett at den ej med Ringere end 3 Rd: kand i standsettes hvilcket ogsaa er Alt hvad de har forklaret, saa at ingen af de øvrige paastefnte

1769: 196

Ancke poster af Citanten er bevist; Thi kiendes og Dømmes for Rett at indstefnte Reinert Knudsen Espeland skal betale til Citanten de 3 Rdr: til Gierdes Gaarden paa Espeland dens i stand settelse efter de 3de førte Vidners Vurdering, ligesom hand og skal tilbage levere de efter hans Egen tilstaaelse bortagne Vinduer i den stand same var da hand bortog dem. for de øvrige paastefnte Poster befries den indstefnte efterdie Citanten same ej haver beviist. {mens} udjns(?) hans Rett Resserveres hannem til lovlig forfølgelse en Anden gang om hand same videre vil paastaae. udj Process Omckostninger betaler den indstefnte Reinert Espeland nu Dommesness 2 Rd: til Citanten Niels Espeland. Det paadømte udredes og efterkomes 15 dage efter denne Doms lovlige forckyndelse under videre lovlig Adfærd.

Reinert Knudsen Domesness i Rette æskede sin fra Seniste ting udsatte Sag Contra Niels Hansen Espeland et paastevnt bord med bord stoel med videre betreffende, derfor Dom at lide og betalte!! (betale) Processens Omckostninger samt at høre Vidner.

Jndstefnte Niels Espeland tilstoed lovlig Stefnemaal.

Det af Citanten forhen indstefnte Vidne som til nu forelagt mødte hvis Nafn var Anders Colbenshoug, som aflagde Eed og provede. at den tiid de Andre Vidner har omproved kom Thor Kaathe til Vidnet og spurgte ham hvorledes hand som hafde lov at Gaae ind i nøstet skulde slippe ind for at maale en baade kiøl efterdie hand siuntes det var tungt at Gaae alt optil Frønsdall for at faae nøgelen derpaa Vidnet Gick med Thor Kaathe og opluckede Nøst dørren, mens de da Stod i Nøsted kom indstefnte Niels Espeland ind til dem i Nøsted sagde derpaa nu seer jeg noget som mig tilhører hvorpaa hand udtog et bord med bordstoel og forsæde. hafde ej videre at prove.

Citanten indleverede sitt skrifttlige indlæg under 16 Junj 1769. jtem en haand udstæd under Jens Taaresen Ubøe dat: 22 Nobr: 1760. som begge blev et efter Andet oplæst.

Citanten begiærede Dom udj Sagen.

Den indstefnte begiærede Sagen udsatt for at føre Vidner at det paaStefnte bord er dett same som i Reinert Knudsens tiid stoed i Stuen og han efter forliget skulde have.

Eragted

Den af den indstefnte Niels Espeland forlangte Andstand kand hannem ej negtes, Altsaa udsettes Sagen til næste ting til hvilken tiid den indstefnte haver at Stefne de paaberaabte Vidner og tillige at Stefne Reinert Domersness same at paahøre, og ifald same ej i Agtages bliver Dom Alligevel den tiid feldet.

1769: 196b

Sr: Jacob Elcher fra Bergen lod ved bondeManden Niels Monsen Tvedt tilkiendegive at hand til dette ting tiid og Stæd med mundtlig varsel haver ladet indstefne Steffen Huustvedt for skyldig værende 4 Rd: 5 Mrk: 8 s: Derfore Dom at lide og betale Processens Omckostninger.
Den indstefnte mødte icke ej heller nogen paa hans Veigne
thi fremstoed Stefnevidnerne Siur Olsen Eide Ole Halvorsen Rabben, som ved Eed bekreftede at de for meere end 14 dage [siden] lovlig haver Stefnt Steffen Huustvedt saaledes som Incaminationen lyder og det i hans huustrues paahør.
paa Citantens Veigne paastod Niels Tvedt Dom.

Eragted

Citantens Paastand om denne sinde udj Sagen at faae Dom kand ej følges baade fordie den er imod lov, Saa og fordie Citanten ej haver beviist hvad det er hand kræver de paastefnte penge for, Altsaa udsettes Sagen til næste ting til hvilcken tiid den indstefnte Steffen Huustvedt forelegges at møde med tilsvar udj Sagen, ligesom og Citanten paalegges at Give sin Reigning ind udj Retten for at same der af kand Observere kraves Rigtighed.

Brithe Larsdatter Svalland hafde til dette ting tiid og Stæd med Muntlig Varsel ladet indstefne Jens Alne for Eendeel ærerørige beskyldningsord, derfore Dom at lide og betale Processens Omckostninger samt at Andhøre Vidnerne Torchel Svendsbøe, og Jens Hafnen, og Karj Baarsdatter og Gunder Alne med huustroe som Alle under lovens Falsmaal er Stefnt sit Vidnes byrd udj Sagen at aflægge,
Af de indstefnte mødte ingen ej heller Stefnevidnerne Altsaa beroer Sagen.

Thor Kaathe hafde til dette ting tiid og Stæd ved Mundtlig Varsel paa sin Myndtling Karj Andersdatter[s veigne] som Ejer af Fieldbergs hoved kirke haver ladet indstefne HuusManden Niels Dyrness for 6 aars Ræsterende Rettighed til kirken á Aarl: 8 s: Derfor Dom at lide og betale Process Omckostninger.
Den indstefnte Mødte icke efter paaRaab ej heller nogen paa hans Veigne
thi fremstoed Stefne Vidnerne Ole Rabben og Halvor Heggen som ved Eed bekreftede at de for meere end fiorten dage siden lovlig haver indstefnt Niels Dyrnes saaledes som indCaminationen ommelder.

Eragted

Den lovlig Stefnte Niels Dyrnes forelægges til næste ting

1769: 197

At møde med tilsvar i denne Sag.

Helje Olsen Framness Gav til kiende at hand paa Sin Sviger Søn Christen Nordmandsen Dommesnessess Veigne Møde[r] og for Retten til kiendegiver at bemelte Christen Dommessness haver til dette ting tiid og Stæd {haver} med mundtlig Stefnemaal ladet indstefne Endre Jensen Weastad for Ræsterende 27 Rd: paa et kiøb som bemelte Endre Weastad med Citanten henseende hans paaboende Part udj Gaarden Weastad dens Odel

\indgick/, har udloved derfor Dom at lide og betale Processens Omckostninger. samt at Andhøre Vidnes byrd af Torbiørn Øvre vig Anders Selsaas.

Den indstefnte mødte og tilstoed lovlig Stefnemaal. Ligesom hand og paastoed at Citanten ej maatte lade tale for sig udj Retten af sin væhr Fader.

Eragted

Følgelig lovens 1 bog 9 Capt: 14 Art: tillades Helje Framness at Procedere Sagen for sin Sviger Søn Christen Domesness,

Den indstefnte Endre Weastad tilstoed at Ræste de paastefnte 27 Rd: hvilcke hand vilde betale naar hand faar Retten til heele Gaarden Weastad.

Citanten fremstillede Sine Vidner til examen og Eeds Aflæg og hvoraf fremstoed først

1. Vidne Torbiørn Tronsøn Øvre Wig \etc:/!! at nu afvigte høst 2 aar Siden hørdte Vidnet at indstefnte Endre Weastad efter accord med Citanten blev saaledes foreenet at Endre Weastad skulde give Citanten for Odels Retten til si{tt}\n/ paaboende Gaardepart i Gaarden Weastad skyldende Aarlig 1 løb 9 mrk: S:r 55 Rdr: hafde ej videre at prove.

2. Vidne Anders Paalsen Selsaas Aflagde Eed og provede udj et og Alt med første Vidne uden forandring. dog med dette tillæg at hand hørdte at Endre paastoed at vilde være nærmest til at kiøbe Odels Retten til det øvrige i Gaarden hvilcket hand dog ej blev loved af Citanten, hafde ej videre at prove.

Den indstefnte leverede sitt Skrifttlige indlæg uden Dato som blev oplæst. Dernæst tilbød hand sig at foruden de 27 Rdr: hand Ræster for det Giorde kiøb vil hand legge noget til for at faae Odels Retten til de Andre 1 løb 9 mrk: i bemelte Gaard.

Citanten ved Fuldmægtig Declarerede ej at vilde modtage noget tilbud \nu/ for {det} \den/ øvrige Odel mens begiærede Dom.

Den indstefnte var og med Dom fornøyet.

Afsagt

1769: 197b

Citantens Paastand ved Sagens Andlæg og Stefnemaales udstædelse er at faae sig tildømt de Ræsterende 27 Rdr: som indstefnte Endre Jensen Weastad for den af ham til hans paaboende Andpart udj Gaarden Weastad skyldende 1 løb 9 mrk: smør af Citanten tilkiøbte Odels Rett. Den indstefntes paastand der imod er ej at blive {til} fri kiendt for de 27 Rd: hvilcke hand self inden Retten tilstaar at Ræste, mens vel at blive tilkiendt Odels Retten til 2 løber 18 mrk: smør i Gaarden Weastad For hvilcket at beckome hand dog haver tilbudet sig at Vilde Give noget meere end paastefnt er. Betragter Retten nu dette tilligemed de 2de førdte Vidner Torbiørn Øvre vig og Anders Selsaass {saa seer} \deres/ Vidnes byrd saa sees klarlig at den Jndstefnte ej med Citanten om meere end Odels Ret til til!! 1 løb 9 mrk: smør udj Gaarden Weastad er bleven accorderet. Altsaa af disse med de fleere udj Sagen befundne Omstændigheder kiendes og Dømmes for Rett At indstefnte Endre Jensen Weastad bør og skal betale til Citanten Christen Nordmandsen Dommessness de Resterende 27 Rdr: for Odels Retten til \de/ 1 løb 9 mrk: smør udj Gaarden Weastad som hand Self bebor imod at Christen Dommesness forpligtes lovlig at hiemle kiøberen same. udj Processens Omckostninger betaler Endre Weastad til Citanten 2 Rd: 3 Mrk: Det paadømte udredes og efterkomes 15 Dage efter denne Doms lovlige forckyndelse under videre lovlig Adfærd.

Derefter læst

Hr: Kamer Raad Juels fredlysning paa Gaarderne Eichaas og Jndbioe dat: 19 Junj 1769.

2. Hr: Karses bygsel brev til Johannes Heljesen paa ½ løb smør i Gaarden Bersvaag dateret 28 Decembr: 1768.

Jngebrict Halvorsen Udbioe haver til dette ting tiid og Stæd ved mundtlig Stefnemaal ladet indstefne Jon Samsonsen Ned i Stuen til at Giøre sin Eed om hand ej veed hvorledes 2de af de Mercke Steener som staar imellem Citanten og den indstefnte er bortkomen og i fald hand findes Skyldig da at betale Omkostninger og lide dom efter Sagens beskaffenhed.
Den indstefnte mødte icke efter paaraab ej heller nogen paa hans Veigne {thi fremstoed} \ej heller/ Stefne Vidnerne, og hvorfore Sagen beroer til næste ting.

Gabriel Steensen Dahlen i Rette æskede sin fra Seniste ting udsatte Sag Contra Thor Giærevig et Formynderskab betreffende.
Jndstefnte Thor Giærevig mødte for Retten og tilstod lovl: Stefnemaal

1769: 198

og derefter i Rettelagde Skifttebreved efter Anders Dahlen Af dato 19de og 20de Septb: 1753 der forsaavitt den uMyndige Marthe Colbensdatter Dahlens Arv betreffer blev oplæst. 2. Deres som ForMynderes udstædde Skiøde paa Myndtlingens 4de part udj Fieldbergs kircke af dato 27 {Junj} \Nobr:/ 1749, til Anders Dahlen. Skifttebreved efter Myndtlingens Fader Colben Dahlen Declarerede Hendes ForMynder indstefnte Thor Giærevig ej at vide Af mens veed dog dette at hun er udlagt efter ham en fierdepart i bemelte {Sag} kircke. Paa Rettens tilspørgende Declarerede Formynderen at hand icke tilspurgte Myndtlingen hvad enten hun vilde at Anders Dahlens Datter skulde indløse af hende det hun for sin fordring i Anders Dahlens Stervboe i kircken blev udlagt.
Citanten Declarerede at hand begiærer Dom udj Sagen Saaledes at hand maae bekome Alt hvad Myndtlingen [i] Arv faldt efter hendes Forældre og det in nature.

Eragted

Forinden Dom udj denne Sag kand erholdes haver den indstefnte Thor Giærevig at i Rette kome med Skiftte breved efter Colben Dahlen og huustrue ligesom og med Den efter Dem holdte Auctions Forretning. Og hvorfore Sagen nødvendig denne som siste gang maae udsettes dog saaledes at ifald Thor Giærevig ej i agtager det ham herved paalagde maae hand self tilskrive Sig den skade hannem Derved kand foraarsages, om Dom uden ovenmelte beviser bliver feldet.

Derefter læst
1te Reinert Knudsen Domesnesses skiøde til Niels Hansen paa 1 løb Smør 6 spand korn i Gaarden Espeland for 210 Rd: Dat: 21 Januarj 1768.
2det Mathias Larsen Roa hans udstædde Vildkaars brev til Ragnelle Torbiørns datter Stangeland dat: 19 Junj 1769.
3de Borgille Torbiørnsdatter Stangeland med Laugværge Lars Osness Deres skiøde til Mathias Larsen Roa paa 1 løb 2 pd: 15 mrk: smør i Gaarden Stangeland for 120 Rdr: dat: 19 Junj 1769.
4de Gunder Andersen Øvre Lunde hans udstæde Obl: til Anders Omundsen Giære i Wigedall Skibrede i Ryfylche paa 204 Rd: imod pandt 2 løber smør i Gaarden Øvre Lunde dat: 19 Junj 1769.
5. Aldvald Siursen Hamres Skiøde til Rasmus Larsen Stangeland paa 2 pd: 15 mrk: smør i Gaarden Stangeland for 72 Rd: dat: 19 Junj 1769.
6te Knud Nedre Houge med fleere Deres bygsel brev til Ole Siursen paa ½ løb smør ½ hud i Gaarden Lie, paa 16 aar dat: 20 Junj 1769.

Følgelig Bergskriver Hunthes forlangende blev de self same Qvestioner som ved Opdahls Skibrede er Andførdt for denne Almue med Laug Rette fremsadt, betreffende bergskriverens

Opførsel etc: og hvorpaa Almuens med LænsM: og Laug Rettes svar faldt som ved Opdahls ting er Andførdt.

Fogden Hr: Kamer Raad Juel tilspurgte LænsM: og Meenige tingsøgende Almue om i aar paa det usolgte Halsnøe Closters Gods er falden nogen bygsel, hvortil de samtlig Svarede Nej.

Eftter Trende Ganges udraab havde ingen videre med tinget at bestille; og hvorfore Retten blev for Skibredet ophæved.

1769: 198b

Anno 1769 den 21 Junj blev Almindelig Somer skatte og Sage ting holdet paa Tingstædet Lervigen og Retten betiendt for Føyens Skibredes Almue med efterskrevne Otte Edsorne Laug rettes Mænd Nafnlig Jørgen Hille, Østen Biønvigen, Helje Brøen!! (Berøen), Helje Spidsøen, Jørgen Teigland, Omund Grønaass, Fallentin Peersen Røgsund, og Samuel Teigland, Overværende udj Retten Stædets Foged Hr: Kamer Raad Juel med LænsM: og menige tingsøgende Almue,

hvornæst Aller og underdanigst blev læst de kongel: Allernaadigste Forord: og høy øvrigheds foranstaltning, som paa forrige tinge ere læste og i denne Protocol for Waags Skibrede extraheret.

Dernæst læst følgende Particulaire Documenter, saasom først
Anna Hynnemøers Pengemangel til kræmerstæde[t] Brandesund, som nu 4. gang dat: 4 Decembr: 1748.
2de Christian Andreas Krags Afkald til Otte Andfindsen Aadland for Arv med Renter 43 Rd: 1 Mrk: dat: 31 Maj 1769.
3. Hr: Hertzbergs bygselbrev paa 2 pd: 6 mrk: smør i Gaarden Rolsness til Tosten Biørnsen dat: 16 Junj 1769.
4. Hr: David Christies Skiøde til Brynild Tørchelsen paa 1 løb 12 mrk: Sr: 1 hd: 1 ½ Spd: korn i Gaarden Øchland for 340 Rd: dat: 9 Xbr: (Decbr:) 1768.

Eragtet

formedelst Aftenens paakome blev Retten til i morgen ophæved.

Anden dagen den 22 Junj blev Retten atter sadt paa bemelte ting stæd og Retten betient med det i Gaar anførte Laug Rett.

Derefter læst
Brønnild Tørchelsens Øchlands Obl: [til] Jomfr: Magdal: Schmidt paa 96 Rd: imod Pandt i 1 løb 12 mrk: smør 1 hud i Gaarden Øchland dat: 10 Decembr: 1768.
2de same Mands Obl: til Hr: Lieutenant Niels Dahl paa Capital 100 Rdr: imod 2den Prioritets Rett i 1 løb 12 mrk: smør 1 ½ Spand korn i Øchland dat: 2 Januarj 1769.

Johannes Johansen Wahlen hafde til dette ting tiid og Stæd med Skrifttlig Stefnemaal af 12 Maj 1769 ladet indstefne Heine Ertzland til at Giøre Rigtighed for Citantens huustrues Arv med Renter som hende saavel efter Forældre som bæste forældre Arvelig tilfaldt og den indstefnte var ForM: for derfor Dom at lide og betale Omckostninger samt at i Rette lægge Skifttebreverne.

Den indstefnte Heine Ertzland mødte icke for Retten ej heller nogen paa hans Veigne
thi fremstod StefneVidnerne LænsM. Johannes Lønning og Jens Skaffer som ved Eed bekreftede at de for meer end 14 dage siden lovl: haver Oplæst for den indstefnte det i Rettel: Stefnemaal.

Eragted

Sagen udsettes til næste ting til hvilcken tiid den lovlig Stefnte Heine Ersland haver at møde med tilsvar udj Sagen og at i Rettelægge Skifttebreverne hvorefter Citantens Huustrue Anna Knudsdatter haver Arved det paaStefnte.

Niels Aandenesset hafde til dette ting tiid og Stæd med Mundtlig Varsel ladet indstefne Ole Mehammer at lide Dom for 2 Rdr: som Ræster paa 2de kiør Derfor Dom at lide og betale Process Omckostninger og paahøre Vidner.
Den indstefnte Mødte icke ej heller nogen paa hans Veigne
thi fremstod LænsM: Johannes Lønning som declarerede at 1 Søndag for Pindse høytiid talede h/an/d med ham ved kircken om denne Sag hvortil Ole Mehammer svarede at LænsM: hafde icke fornøden at umage sig med

1769: 199

nogen Stefning, hand skulde møde paa tinget og vedtage lovlig Stefnemaal.
LænsM. tilbød ham paa Citantens Veigne forlig.
Citanten paastod sine Vidner førdte.

Eragted

Da lovens 1 b: 4 C: 2 Art: tydelig befaler at Sagsøgeren skal Stefne den som for Sagen er samt Andre Vedkomende med 2 Mand for hans boepæl for (før) Sol gaar ned, til at lide Dom og Anhøre Vidner med videre om hvad omtvistes. Og same ej i denne Sag af Citanten er i Agtaget Altsaa kand ej hans paastand om Vidners førelse efterkomes, ja den indstefnte kand end icke paalegges at møde til næste ting, men Sagen bliver herved som ulovlig Andlagt afvist.

Procurator Jens Jsach Holch indfandt sig for Retten paa Lars Andersen Seievaagens Veigne, og Gav tilkiende at der var formeeret af be:te Holch et StefneMaal for Lars Seiervaagen Contra Elias Tollefsen og Gunder Monsen begge boende paa Gaarden Søvold, bemelte Stefnemaal er dat: 27 Maj 1769 hvilcket han i Retten fremlagde og til sagens driftt begiærede Oplæst.
af De{n} indstefnte Mødte {icke} \ingen/ ej heller nogen paa {hans} \Deres/ Veigne
thi frem[stod] Stefne Vidnerne.
Nu mødte Elias Tollefsen Siovold (Siøvold), som vedtog lovl: Stefnemaal for sig og Gunder Monsen, saaledes som Stefnemaalet udviiser.
Holch maatte nødvendig Give tilkiende at det ene Citantens indstefnte Vidne Østen Habbestad er med megen Svaghed belagt, saa at hand icke personlig her til tingstædet efter lovs følge kunde møde, til den ende er hand af 2de foruftige!! (fornuftige) Mænd Jngebrict Schaalevig og Jon Jngebrictsen tagen i fuldkomen forhør, og for Dem haver Declareret og udsagt alt hvad hand i denne Sag er vidende, De Selfsame som forcklaringen af Østen Habbestad haver Andtaget, tilbydes her at aflægge sin Eed over den Sande forcklaring Østen Habbestad for Dem Giordt haver.
det Andet indstefnte Vidne Møder, som Holck begiær[ede] i Comformite af Stefnemaalet afhørdt.
1. Vidne Gunder Østensen Habbestad aflagde Eed og provede: at en løverdag {til} 1 Dag efter Bededagen dette aar tilspurgte Vidned med hans Fader Østen Habbestad, Gunder

Søvold, om hand vilde udsette sin laxe Nod, hvortil hand svarede nej ej endnu, videre spurgte de ham om hand havde været efter Stengerne sine, dertil svarede hand nej, videre spurgte De hvad hand Giorde om Godde Nesset, hvorpaa hand sagde han saag efter noget tye og don samt nogle lenger, samt efter Lars Seiervaagen sit lyre garn, hvorpaa de spurgte om hand saag det da hand svarede det stod i inderste vogen, videre spurgte de om hand talede [med] eller saag folck, dertil hand svarede nej, Nock spurgte de ham om der var fisk paa Garnet, nej sagde hand ej et been eller Risp, end nu spurgte De om hand tog det, dertil svarede {de} hand ja det fulgte Os, videre spurgte Vidnet {om} end nu en gang om hand talede med folck, hvortil hand sagde ej at see et liv, der efter Sagde hand at Citanten ej paa Anden maade haver bunden Garnet {paa}, end for at benytte sig af den inderste vog. Eftter Holches begiær

1769: 199b

blev Vidnet tilspurgt om hand ej er beckiendt at Lars Seiervaag har maat taget flugt for overlast af de indstefnte hans Contraparter, for og de skal have Grytt og kastet efter ham med Adskillige handdøvler, sam[t] paa hvad tiider [og] Stæder same er skeed.

Elias Siovold (Siøvold) paa Egne og Gunder Siøvolds veigne Protesterede saavel imod denne Qvestion, som Andre af Citanten fremsatt.

Holch vedtog at det kunde blive for denne tiid at vidnet icke svarer paa denne fremsatte Qvestion, Allerhelst siden Sagen bliver af saadanne svære Omstendigheder for de indstefnte, at de {i} med Continuations Stefnemaal af hans Principal maa begegnes.

Og da hand merckede dene Respective Domer lovfølgelig icke kunde Agnocere{d} de 2de Vidner, som havde Andhørdt Østen Habbestads Reene forklaring, siden same uden eed er taget, maae hans Principal ventelig begiære Sagen udsatt, efter die den Ovenmelte fout af hans Principal er begaaet. mens skal alt ved Continuations Stefnemaal Observeres.

Den indstefnte som mødte tog sig Resserveret Continuations Stefnemaal med videre lovlige beviisligheder til næste ting at fremføre.

Eragted

Den af begge parter forlanget Andstand bevilges til næste ting.

Jens Hertzberg Gav til kiende at hand til dette ting ved Skrifttlig Stefnemaal dat: Spidsøen den 18 Maj 1769 [haver] indkaldet Jon Halderager, Ole ibm: og Rasmus Staveland til at lide Dom og at Anhøre Vidnerne Ole Synstabøe, {og} Hans Olsen Hidschen, og hans da medhavende Dreng Lars Jversen, samt Gunder Østensen Habbestad og at bet: Process: Omckost: med bøders udredelse og Straf efter fortieneste for Deres Voldsome og ukristel: forøvede Jærning imod 1 skibruden Mand som ej alleneste Allerede da hafde Mist sin Veldfærd men og till: stoed i fare for at Redde sitt liv og 1 af hans medhavende da den Anden blev borte og fremlagde hand sit Skrifttl: Stefnemaal som blev oplæst.

De indstefnte vedstoed lovlig Stefnemaal lige som det nu blev oplæst.

De Samtlige Vidner Mødte Alle for hvem Eedens forcklaring af lov bogen blev forelæst med formaning til Sandheds udsigende og fremstod

1te Vidne Ole Synstabøe Aflagde Eed og provede at den 13 Febr: dette Aar kom Sr: Jens Hertzberg til ham men hand neml: Vidnet var ej hieme, mens da Vidnet kom hiem fortalgte Hertzberg ham hvorledes tilgaaet var med ham, nemlig at vind og Søe hafde slaged baaden hans ind {imellem} \over/ 2 sker og den ene Manden var bleven borte, morgenen derefter da de stod op og hafde spist siger Vidnet til Hertzberg at de vilde Rejse ud og see om der var noget igien og Rejste Da Vidnet med hans søn Hans Hidschen, samt Jens Hertzberg

1769: 200

og Præstens dreng Johans Siovatsen, samt Lars Jversen, da de nu kom der ud blev de var at noget var berget paa land af endeel Folck, Johans, Niels og Hans Mæling, Gunder Habbestad, Ole og Salamon Halderager, Rasmus Staveland, og for rette de!! (forrettede?) Disse folck intet indtil de kom i land og talede med Dem da de tillige saag at det fremste Stycke af baaden var heel til den fremste bett og laag paa skerre, og laag under dette vrag {alt} endeel Garn og liner og segl med videre og maatte de tage i tue Vraget forinden de kunde berge det Gods som underlaag hvilcket blev veltet alt i en bal ind i en baad, som var Vidnes og førte hand det hiem til lendingen sin og Grede det, op, 1te Sr: Jns!! Hertberg!! (Jens Hertzberg) begiærede den Respective Domer vilde tilspørge Vidnet da de kom paa Stædet om hand ej hørdte hvad Ord som blev talt af de foranførte Mælings Mænd tilligemed Halderages Mænd og Rasmus Staveland da jeg kom ud af Vingen og hafde efterseet hvad som var borte; hvortil Vidnet svarede Nej, 2de om ej hørdte at {hand} \De/ {nemlig VoldsM} var bædre bekiendt end VoldsM: i Vingen og viste hvor dixel Naver Gryde med Andre saadanne ting var at finde, dertil Vidnet svarede nej, 3de om ej veed eller hørt at Johannes Mæling Med de Andre sagde at Vii haver fundet Eders Øx og den staar her Responce Nej, 4de om ej hørdte at Johannes Mæling med de Andre {ej} Sagde til mig at {Vii} \de/ Aller!! (Alle?/Allerrede?) haver sendt bud til Findaas til Eders broder at J var forulycket her paa Stæde og til ydermere beviis hafde sendt hoved pude som laag i Vingen da jeg skiltes fra Fartøyet, Vidnet svarede jo hørdte at de hafde sendt bud, mens om puden veed vidnet ej. dette veed hand at det var en Mandag ulycken skeede og løverdagen efter blev en skind rye leveret til Hidschen, som siges at være skeed af Mælinge Mænd. hafde ej videre at prove, mens Hertzberg tog sig Resserveret videre om fornøden jørdes en Anden gang at tilspørge dette Vidne.

2. Vidne Hans Olsen Hidschen aflagde Eed og provede at hand var med og en af de som fulgte Jens Hertzberg til Vraget den af forrige Vidne omprovede tiid, der kommende saag Vidnet at de 3de Mælings Mænd som for melt Arbejdede tilligemed de 3de nu indstefnte {Arb} paa Vraget men om de hafde øx i haanden den tiid veed Vidnet ej dette veed hand at der med øx hafde været hugget og var der den tiid saavitt Vidnet veed ej meer heelt end et bord i Vraget som var hugget paa tvers af, kiølen og noget af botnen laag et lidet Stycke paa et Andet Nes. de ovenmelte 4 Qvestioner blev derpaa for Vidnet fremsatt hvortil hand svarede paa 1te Qvest Nej til 2de Nej til 3de Nej til 4de Nej mens at Hans Mæling spurgte Vidnet om nogen af dem var borte der til Vidnet svarede jo 2 var Reddet. Hertzberg fandt end nu fornøden at spørge Vidnet om hand ej hørdte at konerne paa Mæling hafde Sagt at de hafde hørdt Raab ved Søn!! (Søen) af Folck som maatte være j fare og ulycke dertil Vidnet svarede at hand [hørdte]

1769: 200b

Mælinge konerne Sagde at de hafde hørdt Raab ligesom og at Hans Mæling sagde at 4 Mand fra Mæling Gick ud over land for at høre om nogen kunde svare Dem naar de Raabte, hvilcket og Samtlige Almue Declarerede at have hørdt. Reserverede sig i øvrigt hvad som ved forrige blev Andført.

3. Vidne Lars Jversen Aflagde Eed og provede at han var en af de som fulgte med den foromprovede tiid til vraget med Hertzberg, saag da Mælings Mændene tilligemed de 3de Jndstefnte Gick omhinAnden ved Vraget mens saag ej de Arbejdede mens saag dette at der var hugget paa Vraget en stæd. der efter svarede Vidnet til 1te Qvestion at Mælings Mændene sagde at Hertzberg viste bædre hvor det var en vii!! {det} til 2de svarede Vidnet ligesom til første, til 3de svarede Vidne at Johannes og Hans Mæling sagde at de hafde fundet øxen og den stoed paa land. til 4de at Mælings Mændene Sagde at de hafde sendt

bud til Findaas til Citantens broder at Citanten var drucknet, om puden veed Vidnet ej, hafde ej videre at prove, mens Hertzberg tog sig Resserveret hvad ved de forrige tilførdt er.
4. Vidne Gunder Østensen Habbestad, Aflagde Eed og provede at hand var en af dem som Gick ud om Natten efter at Mælings Qvind folckene hafde Sagt at det skreg og var da De 3de Mælings Mænd med ham der komende Raabte De om nogen var i fare som vilde blive berget i land, mens de hørte intet Svar, dette var seent paa Natten. {Paa} Og saag da Vidnet tilligemed de Andre at Vraget med meget af tøyet laag og flød, paa hiemvejen sagde Johannes Mæling at ingen skulde Gaae til vraget morgenen efter forinden Solen var kommet et Godt Stycke frem og skulde de da i fald ej Ejermanden til den tiid kom berge det op paa en ærlig Maade og Sette vagt derover at intet skulle {være} kome bort, indtil de kunde faae bud til Hertzbergs broder efterdie de Saag tegn om aftenen til at det var Jens Hertzberg som hafde forlist den de og meente var borte. Morgenen efter noget paa dag imod klocken 7 Gick de 3de Mælings Mænd, Vidnet Rasmus Staveland, \og/ Ole Halderager, der komende bergede de Op en og andet af det som laag og flød ved landet, derefter tog de nemlig de indstefnte {og} touget af Masteren tilligemed Masteren som var i tue paa land. siden vilde de have seglene op, men fick dem ej efter die det var komen ind i hvor bode!! (baaden) var i tue. derpaa Gick Johannes Mæling hiem efter 1 øx kom saa igien og begynte at hugge paa baaden, den de ej kunde faae i land med mindre de maatte hugge et bord af, til Alle 4 Qvest: svarede Vidnet Nej. Herberg!! (Hertzberg) tog sig Resserveret at føre dette vidne tillige med de Andre om fornøden Giøres en Anden Gang.

1769: 201

4.!! Vidne Johannes Siovatsen aflagde Eed og provede at hand var i følge med Hertzberg baade da ulycken skeede og om morgenen da de kom til vraget saag Vidnet at de 3de Mælings Mænd tilligemed de her indstefnte stoed og Arbejdede \og huggede/ da de kom, mens da de indstefnte med Mælings Mændene saag Hertzberg og Vidnet med de fleere i følgeskabet holdt de op og Arbejde og talede til Hertzberg at de hafde fundet hans øx den vidnet og saag, derefter Roede Vidnet i Giennem sundet saag Vidnet et lidet Stycke af metterste kiøl, og saa vidnet at der var hugget paa baaden da de kom, og Rejste Vidnet om og bergede et og Andet som laag og flød paa søen, til 1te \og 2de/ Qvestion svarede Vidnet at en af de indstefnte svarede see om ej hand nemlig Hertzberg fandt {til} 2 til 3de som forhen Vidnet er til 4de at en af Sagvolderne Sagde at de hafde sendt bud til Findaas at Jens Hertzberg var bleven borte og til beviis sendte 1 hoved pude som laag i vingen. Videre Forcklarede Vidnet at øxen {sto} med det videre stod i Vengen og Citanten hafde Nøgelen til den igienlæste Ving i lommen saa at intet kunde kome af vingen efterdie allene et bord var knust i fra de forlod det og til de kom igien. hafde ej videre at prove mens Hertzberg tog sig Resserveret hvad ved de andre Vidner Andført er.
Contra Citanternes Vidner fremstod
Citanten Protesterede i mod Vidnernes førelse efter die hand ej er Stefnt at paahøre Dem.
Contra Citanterne paastod dem førdte

Eragted

De af de indstefnte fremstillede Vidner kand ej til Eeds aflæg admiteres siden Sr: Jens Hertzberg ej er lovlig Stefnt dem at paahøre, mens deres Rett Resserveres til Vidners førelse en anden gang naar de Allene iagtage lovlig at indstefne bemelte Hertzberg dem at paahøre.
De indstefnte tilbød sig for at forkorte Processen at Aflægge Deres Eed hvor vitt de ere skyldige i det paastefnte.
Citanten svarede at hand ej modtager nogen Eed af de indstefnte denne sinde mens Resserverede Sig sin Rett til videre paatale til {Cit} de indstefnte en Anden Gang.
De indstefnte begiærede Sagen til næste ting udsatt for at føre vidner.

Eragted
Sagen udsettes til næste ting efter de indstefntes forlangende

Sr: Jens Hertzberg Gav for Retten til kiende at hand til denne!! (dette) ting tiid og Stæd haver ladet indstefne Hans, Johannes og Niels Mæling til at paahøre endeel Vidner om hvorvitt de kand være indlemmed udj den bemelte Hertzberg tilføyede skade

1769: 201b

da hand den 13 Februarj med sin baad forulyckede.
De indstefnte mødte icke efter paaraab ej heller nogen paa hans Veigne
thi fremstod Stefnevidnerne Johannes Lønning og Ole Endvæhr at de indstefnte over for 4 uger siden er lovlig Stefnt at paahøre efterskrevne Vidners forcklaring.
Citanten fremstillede sine Vidner til examen og Eefs Aflæg, for hvilcke Eedens forcklaring af lov bogen blev forelæst med formaning til sandheds udsigende.
1. Vidne Ole Synstabøe aflagde Eed og provede {at han} i et og alt ligesom hand udj næst forrige Sag sit vidnes byrd aflagt haver.
2. Vidne Hans Olsen Hidschen aflagde Eed og provede ligesaa
3de Vidne Lars Jversen svarede under aflagd Eeds kraft ligesaa
4. Vidne Gunder Østensen Habbestad aflagde Eed og provede ligesaa
5te Vidne Johannes Siovatsen Aflagde Eed og provede ligesaa.
Citanten Declarerede ej at kunde lade dette tingsvidne denne sinde slutte mens tog sig Resserveret at indstefne fleere Vidner til næste ting, Og hvormed det haver sit forblivende.

Derefter læst
1te Kamer Raad Juel[s] bygselbrev til Tomas Thomassen paa 1 pd: 12 mrk: fisk i Gaarden Sæhle dat: 22 Junj 1769.
2. \Ole/ Colben\s:/ Alsvaag med fleere Deres bygsel brev til Endre Samuels: Staveland paa 18 mrk: smør ¼ huud i Gaarden Mæland dat: 22 Junj 1769.
4.!! Sorensk: Hesselbergs Auctions Skiøde til Hr: Hans Palludan paa 2 pd: smør i Gaarden Kaarrevig for 440 Rd: 1 Mrk: 2 s: dat: 22 Junj 1769.
5te Hr: Hans Palludans Obl: til de 3 Mænd Erich Aachre, Helje Sielnes og Ole Kierland paa 440 Rd: imod pant 2 pd: smør i Gaarden Kaarevig med paastaaende huuse dat: 22 Junj 1769.

Fogden Hr: Kamer Raad Juel i Rette æskede den fra seniste ting udsatte Sag som Andlagt mod Endre Tostensen og Christie Clasdatter hvoraf den første ej haver været til Comfirmation for det af dem begangne lejermaal, derfor Dom at lide som vedbør efter lov og Forordninger. og i Rette lagde han Præstens kundskabs liste om same forseelse.
De indstefnte mødte icke ej heller nogen paa deres Veigne
thi fremstoed Stefne Vidnerne LænsM: Johannes Lønning og Jens Skaffer som ved Eed bekreftede at de Paagieldende er lovlig Stefnt til at lide dom for Deres begangne forseelse.
Fogden paastod Dom.
Afsagt
Det er de indstefnte ej allene med den i Rette komne kundskabs liste, {mens} fra Sogne Præsten Hr: Hans Palludan mens end og ved Deres Egen tilstaaelse nocksom overbevist at De haver med

1769: 202

hin Anden begaaet lejermaal og det forinden han udj sin Daabes pagt Var bleven Confirmeret, thi kiendes og Dømes for Rett at de indstefnte følgelig lovens 6 b: 13 C: 1 Art: skal betale til Actor Hr: Kamer Raad Juel sine fulde lejermaals bøder hand 12 og hun 6 Rd: ligesom de og begge skal indbringes til Bergens tugt og Manufactuur huus for der i følge forordningen af 2 Septbr: 1745 at Arbejde udj ½ aar. Endelig bør de og udj Fogderies Aresthuus følgelig forord: af 8de Junj 1767 henbringes for der at sidde paa Vand og brød \i 8 dage/, hvilcken Straf Qvinde Mennisked dog ej skal udstaae forinden hendes barn bliver 1 aar gl: Det paadømte udredes under lovlig adferd.

Fogden Hr: Kamer Raad Juel til kiende gav at hand til dette ting tiid og Stæd ved Muntlig Varsel haver ladet indstefne ægtegiftt M: Knud Pedersen Øchland for beg: lejermaal med QvindeM: Marrithe Olsdatter derfor at lide Dom som vedbør.
Den indstefnte Mødte icke
thi fremstod Stefne Vidnerne Johannes Lønning og Ole Endvæh[r] som ved Eed beckreftede at De lovlig haver indstefnt Knud Pedersen Øchland saaledes som incaminationen melder.
Fogden til kiendegav at hand ej haver faaet kundskabs liste fra Præsten Ligesom og at den indstefntes Boe ej endnu er Registeret.

Eragtet

Sagen udsettes til næste ting til hvilcken tiid Hr: Actor besørger det Andførte.

Fogden Hr: Kamer Raad Juel Gav til kiende at hand til dette ting tiid og Stæd lov!! haver indstefnt Marrithe Olsdatter for begangne lejermaal med Egtegiftt mand Knud Pedersen Øchland derfor Dom at lide og betale Omckost: som vedbør.
Den indstefnte Mødte icke
thi fremstod Stefnevidnerne LænsM: Johannes Øchland og Ole Endvehr som beckræftede ved Eed at de lovlig haver indstefnt Marthe Olsdatter som incaminationen ommelder.

Eragter!! (Eragted)

Den lovlig Stefnte Marthe Olsdatter Gives laugdag til næste ting.

Torbiørn Kattetvedt i Rette æskede sin fra seniste ting udsatte Sag som af ham Andlagt mod Tron Rometvedt derfor Dom at lide og erstatte Proces Omckostninger mens ej at paahøre Vidner.
Den instefnte mødte og tilstod lovlig Stefnemaal og tillige til kiendegav at hand strax efter første Stefnemaal og indførsel tilbød Citanten de{t} paastefnte 1 Rd: 5 Mrk: samt incaminationen og Stefnepengene.
Citanten tilstod at den indstefnte tiente hos Proustinden den tiid hand kiøbte Jernet og Staalet for de paastefnte 1 Rd: 5 Mrk: mens uagted hand viste at Jernet og Staalet blev opbrugt til Proustinde Christies

1769: 202b

Nytte vilde hand dog holde sig til den indstefnte.
Parterne begiærede begge Dom.

Afsagt

Jndstefnte Tron Rometvedt bør og skal betale til Citanten de paaStefnte 1 Rd: 5 Mrk: ligesom og de ham budne 5 Mrk: 4 s: for Sagens indførsel og Stefne pengene til høste ting bereignet til 12 s: tilsamen med Omckost: 2 Rd: 5 Mrk: hvad sig de paa Sagens Continuation siden Gaaende Omckostninger Andgaar da ophæves same paa begge sider paa Grund deraf at Citantens ej ville Modtage den indstefntes lovlige og billige tilbud. Det paadømte udredes og efterkomes 15 dage efter Domens lovlige forckyndelse under videre lovlig adfærd.

Læst
1te Kamer Raad Juels bygselbrev til Jaen Jngebrictsen paa 2 pd: smør 2/3 hud i Gaarden Urrang dat: 22 Junj 1769.
2. Hans Samsonsen med fleere Deres skiøde til Samson Johansen paa 1 pd: 18 mrk: smør 1 huud i Nordhugl[o] for 81 Rd: 3 Mrk: dat: 23 {Junj} \Martj/ 1769.
3de!!

Poul Persen Closteret i Rette æskede sin fra seniste ting udsatte Sag Contra Sr: Rasmus Falch endeel Gield Eller Løn til Citanten betreffende.
Den indstefnte Mødte icke efter paaraab ej heller nogen paa hans Veigne
thi fremstoed Stefnevidnerne LænsM: Johannes Lønning og Jens Skaffer som ved Eed beckreftede at de i lovlig tiid haver Stefnt den indstefnte som svarede at hand vilde have udsettelse til næste ting, ligesom og at hand paastod at Citanten self skulde bet: Extraskatten for sig følgel: Forord: siden hand fick over 10 Rd: i løn.
Citanten Declarerede at som hand {nu} med den \nu/ i Rettel: Atest {kand} beviise\r/ at hans Contra part intet til Stædets Foged for ham Udj Extraskatt haver betalt altsaa paastaar han Dom icke Allene for de paastefnte 5 Rd: mens end og at den indstefnte Self skal betale Extraskatten for ham og erstatte Processens Omckost: skadesløs.

Afsagt

Jndstefnte Rasmus Falch som ligesaalidet {til dette} \nu/ som seniste Rettes dag er indkomen med noget lovgyldig som kand være ham til Styrcke udj denne Sag, {bør} mens Allene ved udsettelse søger at udhale same, bør og skal betale til Citanten Poul Pedersen de paastefnte 5 Rd: item udj Processens Omcost: ibereignet Doms løsning 2 Rd: 3 Mrk: Hvad sig den 1 Rd: Extraskatt betreffer som Contra Citanten haver Sagt at have udlagt for Citanten saa da det med den fra Hr: Kamer Raad Juel som Stædets foged i Rettelagde attest er bevist at ingen Extraskatt for Citanten er Udl: af Contra parten saa kand same hannem ej heller tillægges, mens {den ind} Citanten bør og skal Self af sin løn betale skatten for sig. Det paadømte udredes efter lovlig adfærd.

1769: 203

Formedelst Aftenens paakome bliver Retten til i morgen Ophæved.

Tredie dagen den 23de Junj blev Retten atter satt paa bemelte tingstæd og Retten betient med det den 21 Junj Andførdte Laug Rett.

Hr: Bergskriver Niels Hunth begiærede at for dette Skibredes Almue maatte fremsettes de Self same Qvestioner som for de Andre Skibreders Almue fremsatt været haver betreffende hans Opførsel udj den tiid hand som fuldmægtig Conditionerede hos Stædets Fogder etc: Og hvortil Almuen svarede som ved Obdahls!! (Opdahls) Skibrede Andførdt er.

Paa det usolgte Halsnøe Closters Gods er ej efter Almuens Svar paa tilspørgende falden fleere første bygsler end af ½ løb smør ½ hud udj Gaarden Eide som Aslach formedelst Svaghed maatte forlade og blev same til Sønnen Aamund Aslachsen for fuld bygsel 7 Rd: 48 s: herom blev tingsVidne udstæd.

Eftter Trende Ganges udraab hafde ingen noget med Tinget at forrette og hvorfore Retten blev for Skibredet ophæved.

Ao: 1769 den 26 Junj blev Almindelig Somer Skatte og Sage ting holdet paa ting stædet Lervigen med Fiære Skibredes Almue og Retten bet: med efterskrevne Otte Edsorne Laug Rettes Mænd sc: Johannes Buevig, Halver Nordskoug, Samson Ohe, Halvor Røe, Paal Stueland, Christen Lie, Gunder Ulverager, og Lars Wahlen, Overværende udj Retten Stædets Foged Hr: Kamer Raad Juel med LænsM: Gregorius Echeland,

Hvornæst Aller og underdanigst samt hørsomst blev læst de kongel: Allernaadigste Forordninger og Høy øvrigheds Ordre, som til bekiendtgiørelse er Andkomet og forhen i denne Protocol extraheret.

Derefter læst følgende Particulaire Documenter, saasom
1te Niels Olsen Jndre Biørdahls Skiøde til Ole Joensen paa ½ løb smør ½ hud i Gaarden Biørdahl {Dat:} for 220 Rd: dat: 13 Decembr: 1768.
2do Ole Joensen Jndre Biørdahls Obl: til Lieutenant Niels Dahl paa 200 Rd: imod pant ½ løb smør ½ hud i Jndre Biørdahl etc: dat: 13 Decemb: 1768.
3de Thron Torbiørnsen Weastads Skiøde til Faderen Torbiørn Thronsen paa 3 tønder 6 Spd: korn i Gaarden Ørrevig for 290 Rd: dat: 17 Junj 1769.
4de Simon Tostensen Biørchelands Skiøde til Goudte Haldorsen paa 1 løb Smør 1 hud i Gaarden Nedre Dommesness for 340 Rd: dat: 26 Junj 1769.
5te Ole Olsen Fladnesses Skiøde til Sævreide!! Johansen paa 3 Vetter korn i Gaarden Fladtness for 51 Rd: dateret 26 Junj 1769.
6te Hans Olsen Fatlands Gavebrev til Stifsønnen Jacob Erichsen paa 12 mrk: smør 7 1/3 spd: korn i Gaarden Rødmyr dat: 26 Junj 1769.
7. Thor Gudmundsen og Aslach Jngebrictsen Hovde deres bygsel Sedler til Samson Remereide og Mons Præstbøes Encke paa 1 laxevog Hovdenesset kaldet mod aarl: Afgiftt 2 Rd: dat: 3 Maj 1769.
8de Lars Størchsens bygsel brev til broderen Hans Størchsen paa 1 pd: 16 ½ mrk: smør ½ hud i Gaarden

1769: 203b

Hope dat: 26 Junj 1769.
Fogdens bygsel brev til Tron Erichsen paa ½ løb ½ hud i Gaarden Møchlevold dateret 26 Junj 1769.

LænsM: Gregorius Echeland fremkom for Retten og gav tilkiende at herudj Skibredet befindes et Qvinde Menniske af nafn Karj Monsdatter af Gaarden Røgenessnesse som med den Spedalske Sygdom saa Sterckt er Andgrebet at hun høyligen trenger til at blive udj Hospitalet indlemmet, ligesom og at hun til sin indlemelse Aldeeles intet er ejende; ja hendes Forældre saa Fattige at de Gaar og Betler Eftter den Mad de skal sticke saavel i Deres Egen som denne Deres Syge Datters Mund. J Andledning heraf blev den Samtlige Almue med Laug Rett tilspurgt om dette LænsM: Anddragende forholder sig Rigtig. Hvortil De samtl: svarede at De lige saa fuldkomen er bekiendt Karj Mons datter Røgenessnesses Spedalskhed, som overbevist om hendes Fattige tilstand.
Det Passerede begiærede LænsM: sig beskreven og som et tingsVidne forseiglet meddeelt, som blev bevilget.

Fogden Hr: Kamer Raad Juel til kiendegav at hand til dette ting tiid og Stæd med Mundtlig Varsel paa Justitiens Veigne ladet indstefne EgteGiftt Mand Baar Siursen {Dommessness} \Øvrebøe/ for begangne lejermaal udj sit ægteskab med Pigen Marthe Samsonsdatter Derfore Dom at lide som vedbør efter lov og Forordninger. Dernæst til kiænde Gav Fogden at som hand endnu ej haver faaet kundskabs listen fra Sogne Præsten til Siolds Præstegield i Christiansands Stiftt hvor ovenmelte Qvinde Menniske er komen i barsel seng er hand nød at begiære Andstand i Sagen til næste ting.

Eragted

Den begiærte Andstand bliver hermed bevilget.

Eragtet

formedelst Aftenens paakome blev Retten til i morgen ophæved.

Anden dagen den 27de Junj blev Retten Atter sadt paa bemelte Tingstæd og betient med det i Gaar andførte Laug Rett i fogdens overværelse.

hvorda blev læst

Helje Johansen Emberlands skiøde til Aanen Johansen paa 1 løb 9 mrk: smør i Gaarden Emberland for 81 Rd: Dateret 27 Junj 1769.

Erich Afløb af Ryfylche lod i Retten opbyde i 1 skind pung 5 ½ Rdr: Myndtlingen Lise Jacobsdatter [tilhørende] om nogen dennem mod Renter vilde Andtage men som ingen Andmelte Sig blev de forseglede [og] Formynderen tilbageleveret.

Det af Hr: Bergsk: Hunth forlangte tingsVidne blev ogsaa foretaget og blev same ordlydende med hvad som for Obdahls!! (Opdahls) Skibrede Andførdt er.

Som ingen efter 3de Gangens!! (Ganges) udraab hafde noget med tinget at bestille blev Retten for dette Skibrede Ophæved.

1769: 204

Anno 1769 den 28de Junj blev i andledning af Sogne Præsten til Storøens Præstegield hans til Stiftts befallingsMand Petersen indgivne Memorial af 1 Martj 1769 og Høy bemelte Herres der paa teignede Resolution af 4de i same maaned samt den videre der paa teignede beramelse Retten satt udj følgende Huuse besigtelse\s forret:/ paa Præstegaarden Thyse udj Storøens Præstegield og Føyens Skibrede og Retten betient med Eftterskrevne Otte Edsorne Laug Rettes mænd af Fieldbergs Præstegield som Fogden Hr: Kamer Raad Juel dertil hafde Opnefnt Nafnlig Helje Sætre, Wiching Sioe, Anders Tofte, Johannes Sæbøe, Peder og Hendrich Lande, Tallach Sæbøe og Johannes Tofte Overværende udj Retten Fogden Hr: Kamer Raad Juel med LænsM: Gregorius Echeland.

Hvorda forbemelte SognePræst i Rette lagde oven andførte til Stiftted indgivne Memorial der med sine paateigninger blev oplæst. Dernæst indleverede han den til forrige Præstes Arvinger til denne tægte dag Givne Varsel af 23 Maj h: a: med paateignet forckyndelse af 3 Junj jtem Deres skrifttlige Svar af bemelte 3 Junj hvori meldes at i fald de ingen paa Deres Veigne fick at møde var De Alligeveel fornøyet med at Forretningen nød sin fremgang. bemelte 2de Documenter blev et efter Andet Oplæst.

Paa Almuens Veigne mødte følgende mænd saa som af Storøens Hoved Sogn LænsM: Johannes Lønning, Niels Hope, Reinert Horneland, Johans Stochen, Halvor Dyvigen, af

Fittie Annex LænsM: Knud Rydland {og} /: Anders Agdesten tilhørende Storøens Sogn :/ af Wallestrand, Johannes Biørgen, Siur Eidsvaag, Tørres Øchland, Engel Strømøen, og Peder Ulverager.

Fogden forinden at der med denne besigtelses forret: videre kunde foretages maatte i forvæjen forneme hans Velær\v/ærd: Hr: Palludans tancker og formening i henseende til de Vaan huuse som paa Præstegaarden kunde agtes fornøden at være, om hand ligesom hans Salig Antecessor efter de ved Præstegaarden befindende Vanskeligheder i henseende til de fornødne kircke Rejser agter at forsiune sig Self med fornøden boepæl. Responcor, Da i foregaaende lovl: syns forret: er fastsatt hvad huuserne paa Præstegaarden tilforn, har været, saavelsom ogsaa ved taxation derover saa declarerede Præsten Palludan sig fuldkomen fornøyet med at modtage den Suma som antecessor har modtaget for ved forandring den igien at udlevere imod at betrygges(?) for videre andsvar om Successor i fremtiiden skulle ville paastaae fuldkomne vaaninger. i ligemaade allerede har forsiunet sig med fornøden boepæl, formedelst oven andførte Aarsag. Og derfore af Retten begiærede at med forret: maatte fordtfares.

1769: 204b

Derefter fordtfor mand med Forret: og tog mand sig først fore at tage udj Øyesiun de huuse som Samtlige Almue vedkomer at vedligeholde og som bestoed udj følgende saasom 1te

2de fæehuuse \under et tag/ med Gang igiennem, mangler til tag 32 Voger næver á 1 Mrk: 8 s:, 8 Rdr: 3 tylter sperrer á 2 Mrk: 4 s: er 1 Rd: 12 s: 8 tylter hun á 12 s: 1 Rd: 4 torvals træer á 8 s: 2 Mrk: 12 torvals kroger \12 s:/ 10 bielcker paa tvert i floerene á 8 s: 5 Mrk: 1 tylt bord til hielp til baaser 2 Mrk: Arbeidsløn kosthold kiørsel og førsel til det manglende til dette huus 6 Rd: 4 Mrk: in alles 18 2 8

2. borgestuen Nylig opbygget af Salig Hr: Wendelboe, Mangler indtet undtagen til bordtag 6 tylter hun á 12 s: 4 Mrk: 8 s: Arbeids løn 3 Mrk: 2 somslirer (søm-) 8 s: ½ tylt hun i brøstet 6 s: 1 2 6

---

19 Rd: 4 Mrk: 14 s:

Fogden i andledning vel at denne borgestue var {icke} et blant de huuse Almuen vedkom og ved seeneste besigtelses Forret: som brøstfeldig var Ganske fradømt toften følgelig at skulle nedrives, der\i/mod en nye at skulde opsettes hvis beckost: i alt var taxeret til 37 Rd: 5 Mrk: 14 s: mens som det motte fornemes at bemelte Borgestue nu af nye af afg: Hr: Wendelboe er opsatt og bekostet derudj vel at være taget til hielp hvad {at} nyttig i den Gamle kunde være, saa maatte hand {forn} tilspørge de nu nærværende paa Almuens veigne hvor vit de udj denne beckost:, kand have været Delagtig eller ej og hvad de Dertil haver Contribueret. Hvortil Almuen svarede at foruden de 4 s: som imellem den afdøde SognePræst og dennem har været Gived aarlig til huusenes Reparation er intet af dennem heltil!! (hertil?) Contribueret eller af hannem forlanget.

Fleere end de oven Andførte tilhørdte ej Almuen.

Dernest foretog Retten sig at besigte de huuse som Præst efter Præst tilkomer at vedligeholde og Gick da først til

Laden til høet og kornet, og tog vii først den øster part 4 udsvale Staver á 6 s: 1 Mrk: 8 s: 6 sømslirer 3 Mrk: 3 stocker til love á 18 s: 3 Mrk: 6 s: Skiære løn 2 Mrk: 4 s: 7 tylter hun til bordtag á 12 s: 5 Mrk: 4 s: den Væstre side 12 tylter huun til bordtag á 12 s: 1 Rd: 3 Mrk: 7 soum slirer á 8 s: 3 Mrk: 8 s: 1 svale stav 6 s: ½ tylt bord til Vindskeer 1 Mrk: 8 s: 7 Tolv alner til torvald 3 Mrk: 6 s: 36 Voger næver á 1 Mrk: 8 s: 9 Rd: 16 torvals kroger 1 Mrk: Arbejds løn og kosthold med kiørsel og førsel 10 Rd 1 Mrk: 8 s: in alles 24 5 10

2. Ildhuuset mangler 5 tylter hun á 1 Mrk: 8 s: 1 Rd: 1 Mrk: 8 s: 2 torv halder 12 al: 1 Mrk: 9 Voger næver á 1 Mrk: 8 s: 2 Rd: 1 Mrk: 8 s: 4 Soum slirer 2 Mrk: 1 dags tørv kiørsel 1 Mrk: kiørsel førsel Arb: etc: 2 Rd: 1 Mrk: 8 s: 6 2 8

3de en liden floer maae nedrives og til dens opbygning igien vil medgaae 1 tylt 9 al: tømer 2 Rd: 14 sperrer 2 Mrk: 10 s: 2 torv halder 1 Mrk: 6 tylter troe 4 Mrk: 8 s: 12 Voger næver

---

31 Rd: 2 Mrk: 2 s:

1769: 205

31 2 2

3 Rd: 6 torvalds kroger 6 s: 6 tylter hun til bordtag 2 til Gulv 1 Rd: ? tylt 9 alinger 3 Mrk: ½ tylt bord 8 al: 2 Mrk: Arbeids løn i Alt med førsel etc: 6 Rd: 3 Mrk: til samens dette huus 14 4 8

4de Staburet mangler 16 Voger {kor} Næver 4 Rd: 6 tylter hun til bordtag og 3 til hun!! (Gulv?) 1 Rd: 12 s: 1 Sal træe 12 al: 4 Mrk: 2 stolper og 1 Stock 2 Mrk: 4 vindskeer á 9 al: 2 Mrk: 2 torvhalder 12 al: 1 Mrk: ½ tylt 9 al: til Sømslier 24 s: 6 torvhals kroger 6 s: Arbeidsløn etc: 6 Rd: tils: 12 5 10

5. Hæste Stal fantes ingen anden end en saa kaldet halv tæcke staaende udj Brøste paa den nye opbygde Røgstue og kand same ej i Stand settes med mindre end 2

6te Slutelig et Spise kamer med et kamer ovenpaa som følgelig de foregaaende besigtelses forret: nu paa Stædet ej fantes mens da same udj dennem er Vurderet for 8 Rd: og derfor af Salig Hr: Wendelboe er modtaget i Contant, og vil same nu kome
Stervboet til last med be:te 8

---

69 Rd: 0 Mrk: 4 s:

Fleere huuse fantes icke enten Præsterne eller Almuen vedkomende.

Den udj forrige forret: Mentionerede Vind ovn befantes saaledes at det øverste stycke var i 3 parter.

Hr: Palludan indleverede i Retten 1 forteignelse paa det inventario som tilhører Præstegaarden Tyse og som udj de forrige forret: er Andførdt:

betreffende de Huuse som paa Præstegaarden fremdeeles paa Almuens Reigning ere bestaaende og hvis Reparation aarlig af Dennem bør besørges, saa blev imellem nu værende Hr: Palludan og Almue afhandlet og aftalt at De til ham som til hans forM: aarlig udj Reparationsp: for Deres Dem tillkomende huuse aarl: erlægger 4 s: hver Mand, hvorimod da saaledes Hr: Palludan besørger huusenes tillsiun og forsva\r/lige Reparation, hvorunder dog ej bliver at forstaae at naar huusene formedelst ælde eller Anden tilfælde skulde kome at forgaae eller forckyckre(?) hand derfor i nogen maade bliver Andsvarlig og same komer paa Almue Self.

Det af Salig Hr: Wendelboe opbygde Røgstue blev af Retten Taxeret i henseende til at hand haver brugt meget dertil af den Gamle Stue for 10 Rdr:

Hr: Palludan indleverede den den 15 Martj 1762 holdte besigtelses forret: hvoraf det fornødne her blev indraget.

Som ingen af Parterne noget videre forretningen hafde at tilføre men begiærede Dom blev denne Forret: Omckost: andførdt saaledes

1769: 205b

Fogden 1 dags forret: 3 Rd: skyds frem og tilbage med 3 Mrk:!! (Mand?) 1 mil 3 Mrk: 1 Dags diet p: 4 Mrk: for Laug Rettes Opnefnelse 1 Rd: er 5 Rd: 1 Mrk: Sorensk: 1 Dags forret: 3 Rd: skyds 2 ½ mil frem og tilbage med 3 Mand á 2 Mrk: 8 s: 1 Rd: 1 Mrk: 8 s: 1 Dags Diet 4 Mrk: er 4 Rd: 5 Mrk: 8 s: 8 Laug Rettes M: á 2 Mrk: 2 Rd: 4 Mrk: tilsam: i alt 12 Rd: 4 Mrk: 8 s:

Derefter blev saaledes kiendt Dømt og

Afsagt.

Med den i Rettel: besigtelses Forret: af 15 Martj 1762 er det ej allene oplyst at Salig Hr: Wendelboe af sin Anthesessors Stervboe modtog for de 3de huuse 1 Stoer Stue 1 Daglig Stue og 1 Spise kamer den Suma 89 Rd: 4 Mrk: 10 s: mens end og{saa} at hand med Almuen indgick den Contract aarlig at modtage af hver af Dem 4 s: for at Reparere de huuse som Almuen ellers burde vedligeholde, hvilcke 4 s: enhver af Dem aarlig til ham udrededе, med videre same Forret: som usvecket Giver Oplysning om, Altsaa kiendes og Dømmes for Rett, At afgangne Hr: Wendelboes Stervboe til nu værende SognePræst til Storøen Velærværdige Hr: Palludan skal betale 1te de {3de} 89 Rd: 4 Mrk: 10 s: som for ovenmelte 3de huuse af ham ved Ankomsten til kaldet blev modtaget, 2det den brøstfeldighed som nu paa huuserne blev befunden og det ej allene paa de ham Self tilkom at vedligeholde som Præst, mens end og de Almuen tilkom og det af oven andførte Aarsag. udj Alt efter Actens udviis den Suma 80 Rd: 5 Mrk: 2 s: af hvilcken Summa Almuen til Hr: Palludan skal betale de 10 Rd: som den af Hr: Wendelboe opsatte Røgstue er Taxeret for, efterdie bemelte Sal: Wendelboe for de af Almuen oppebaarne 4 s: per Mand vel forpligtede Sig at Reparere huuserne som Dem vedkom men ingenlunde at opsette noget Nytt huus for Dennem, Altsaa igien af de Taxerede brøstfeldigheder som Stervboet skal svare 70 Rd: 5 Mrk: 2 s:, 3de bør Hr: Wendelboes Stervboe betale til Jtzige Sogne Præst Hr: Palludan de 8 Rd: som hand af sin formand Hr: Smites Stervboe blev tillagt for et lidet af Hr: Smit borttaget spise kamer, 4de tilfindes Hr: Wendelboes Stervboe at svare det inventario som med Præstegaarden Thyse bør følge til Hr: Palludan in Natura eller om noget Mangler da efter den Pris det nu blant Andre kand Gielde i kiøb, 5te Og Endelig tilfindes Stervboet at betale af denne Forret: Omckost: 4 Rd: 1 Mrk: 12 s: Altsaa tilsamens den Suma som Afgang\n/e Hr: Wendelboes Stervboe til itzige Sogne Præst Hr: Palludan haver at svare med 172 Rd: 5 Mrk: 8 s: Samtlige Storøens Almue skal betale af denne Forret: Omckost: 4 Rd: 1 Mrk: naar dertil komer de 10 Rd: for det forommelte huus haver en hver Almues Mand til Hr: Palludan at betale 5 s: Hr: Palludan tilfindes at svare i sin tiid, sin Eftterkomer i kaldet ej allene de 89 Rd: 4 Mrk: 10 s: hand nu af Hr: Wendelboes Stervboe er tillagt for de 3de forhen Mentionerede huuse sc: 1 Stoer og [1] Daglig Stue og 1 spise kamer mens end ogsaa de 8 Rdr: hand blev tillagt for et lidet Spise kamer som af Hr: {Wendelboe} \Smidt/ blev benyttet og til Hr: Wendelboe betalt og nu Hr: Palludan som oven Andførdt tillagt, Hvorimod hand for videre Andsvar i tiiden til sin Successor befries undtagen for de brøstfeldigheder efter ham paa de nu paa gaarden befundne huuse da befindes, saa og det inventario hand nu modtager. Af Forret: Omkost: bet: Hr: Palludan 4 Rd: 1 Mrk: 12 s:, dog det Alt med 12 Rd: 4 Mrk: 8 s: mod Regress som ovenmelt saavel hos Hr: Wendelboes Stervboe som Almue for hvad enhver

1769: 206

blev idømt. Den af Almuen med Sogne Præsten Hr: Palludan indgangne Contract skal følgelig lov ved Magt Stande, og skal Hr: Palludan ej være forpligtet for de aarl: af Almuen oppebærende 4 s: per Mand videre, end ved Reparation at vedligeholde de huuse Sp: den Doble floer og borge Stuen mens ingenlunde at opbygge for Dem noget nytt huus. Det paadømte udredes og efterkomes under lovlig Adfærd.

Anno 1769 den 29 Junj blev Retten til følgende undersøgnings {og} Taxations og besigtelses forret: satt paa Gaarden Peterteigen og Retten betiendt med efterskrevne 6 Edsorne Laug Rettes Mænd som af Stædets Foged Hr: Kammer Raad Juel [er] Opnefnt til denne Forret: sc: Jens Horneland, Otte Olland, Ole Watne og Mats ibm: Lars Langeland og Friderich Watne, Overværende udj Retten baade Stædets Foged Hr: Kamer Raad Juel, og Stædets HoltsFørste Schrøder, som ogsaa Skibredes LænsM: Johannes Lønning der Laug Rettet med sig til Stædet førde.

Fogden indleverede da først den hannem af det høye Stiftt under 22 Maj sistl: til kome!! (tilkomne) Ordre Andgaaende denne Forret: holdelse, dernæst den under 20 Nov: 1768 fra BondeM: Hans Peterteigen indgivne forestilling om at tilhandle sig den saa kaldede Skougeteig Morcken 3de Fogdens forestilling der om til det høy lovl: Rente kamer under 2 Martj dette aar og 4de Det høy kongel: general Først!! (Forst) amt: betenck: af 14 April sistl: til det høyl: Rente kamer som et efter Andet blev Oplæst. og hvilcke alle Documenter hand forlangede i denne forret: at maae vorde indlemmes.

Af Andgrensende Naboe Gaarder til denne Skougeteig var nærværende saasom for Gaarden Peterteigen Opsideren Hans Roalsen for Gaarden Dyvigen Opsideren Halvor Larsen af Gaarden Lillebøe Opsideren Lars Larsen, af Gaarden Dale, Halvor og Hans Larsen, og af gaarden Rydland Opsidderne LænsM: Knud Larsen og Ole Knudsen.

Fogden forinden denne besigtelses forret: videre blev fortfaret fandt fornøden at tilspørge de samtlig nærværende forbe:te Gaarders Ejere om de haver eller kand tilegne Sig nogen Ejendom udj denne mellem deres Gaarder liggende saakaldede Almindings Skoug, Morcken. Hvortil de samtl: svarede at de til denne saa kaldede Morcketeig ej veed eller kand tileigne sig nogen Ejendoms Rett, allene at Opsideren Hans Peterteig Anviste sin Skatte bog at hand af Gaarden Peterteigen med den der underl: ØdeJord skulde svare Skatten efter skatte skylden for 1 Løb S: hvorimod Jordens Landsk: i sig Self ickun er 2 pd: S: og under denne Skatte Skyld Altsaa at være indbegrebet et lidet Stycke af denne Almindin\g/s teig der gaar fra den ved Gaarden Peterteigen løbende Elv, og et Støcke op i en uhr, i fieldet; og hvilcket Stycke af hannem slaaes, og i sig Self at være Reignet i Skat for 12 Mrk: Sr: Fogden i Andl: af dette tilførdte kunde hertill {Andgaaende}

1769: 206b

{dette tilførdte} betreffende Øde Jorden, Replicere: saasom hand ej hafde ved haanden de fornødne Matriculer, mens same ved sin Ercklæring nærmere skulle oplyse.

Retten tilligemed Holst-Førster Schrøder, begav sig derpaa udj Marcken for at besigtige Skouge teigen Morcken, følgelig de fra Førstamtet Givne Qvestioner, og befant Retten same saaledes 1te at i henseende til dens Streckning, da naar Retten vilde betragte dens vide i sig Self, da var den for det meste bestaaende udj et vildt Field, med Mange Myrer, og deri blant nogle faa dale, hvori befantes en taalelig Vogster Skouv, da vilde dens Streckning saasom fra Gaarden Peterteigen til Gaarden Rydland, {saasom} fra sønden til Norden, være en God half fiærding, den strack sig saa at sige videre optil Fields, hvor den angrenser optil Gaarderne Dahle og Lillebøe, en God fiærding henimod 1 halv mil, Opsideren paa Gaarden Peterteigen Andmelte ellers herved, at denne saa kaldede Morckes Egendtlige Grense skel skal være saaledes nemlig fra Peterteig Søen opigi[e]nnem ved heele Elven som er Grense skillet for Peterteigen, alt til de{t}n saa kaldede Gied uhren som er Grense skellet {som} mellem Gaarden Dahles Udmarck og Morcken, paa søndre side, derfra Gaar Den lige nord efter til den saa kaldede Barlinde dalen, i øverste Ende paa Rydlands Skoug i nord, atter derfra lige efter becken, ned til Rydlands Saugen /: udj Væst :/ som Staar ved søen. Af lejlighed til

ager eller Engeland forefandt Retten ej det Ringeste Stæd, undtagen det lille Engeland som forhen ved Gaarden Peterteigen er Andførdt. Ved undersøgning forefandt ellers Retten 1te at Opsideren paa Gaarden Peterteigen haver udj den mellem hans Gaard og Morcken Rindende Elv, opsatt sig 2de saa kaldede Qverne Stæder, for dets bædre at kunde \benytte sig af Vandet, og {derved}/ have sit brug derved til huusfornøden Maling, samt en og Anden Gang i fornøden tilfelde at kunde tiene sine omboende Naboer, mens disse Qverners Opbyggelse end og at have sit fæste paa Morckens Grund, Der næst at Ejerne til Gaarden Rydland, ligeledes hafde den til Gaarden meget Ringe værende Saug, saaledes Opsatt, at omtrent den halvedeel af Damstocken {op} \ligger/ paa Morckens Grund, mens Saugen i sig Self Staar paa Deres Egen frie Ejendoms Grund. Med Marcken i Sig Self forefandt ellers Retten dette, {udj sig Self} at saa Ringe som Marcken og dens Gres i sig Self var, saa ligesom dette Field udj sig Self maatte agtes som et Almindings Field, saa var det icke

1769: 207

paa nogen maade at indskrencke, {saa var} mens fremdeeles maatte være og forblive et Almindings bejte Stæd, lige som og en Almindelig Regster {eller} og kiørsel Vej, for de Gaarder som der igiennem kand have fornøden at kiøre eller fare. 1te Den udj denne saa kaldede Morck værende Skoug {er} \blev/ Allsaae Eene og alene {det som} \af/ Retten {kunde} Andseed at være {det som} værd 40 Rd:, 2det det herunder Gaarden Peterteigen {som} værende lidet Stycke Marck, som af Hans Roalsen var Andgivet at være indbegrebet under den saa kalde øde Jord under Gaarden \Peterteigen/, mens ej hans Ejendom, mens vel efter hans formeening skal være Morcken tilhørende, blev af Retten ifald same skulle tilhøre Morcken, Andseet /: efterdie formelte Qverner staar med halvedeelen paa same :/ af verdie saaledes at endskiøndt Laug Rettet, ingensinde kunde Andsee at dette indGierdede Stycke kunde være af skatte skyld for 12 mrk: smør, da de ej kunde finde Rettere end det var næppe forster for 2de kiør, end sige fleere, men naar det endelig {kand} \skulde/ Andsees for de 12 mrk: smør eller Rettere derunder være indbegreben, da kunde De ej Andsee det for mindre end 6 Rdr: 3de Grundelejen for de paa ovenmelte Stycke staaende Qverner, Andsaaes af Laug Rettet saaledes at der af Aarlig bør svares af den halvedeel som staar derpaa 2 Mrk: 4 s:, 4de for den udj Morckens Marck liggende ½ Damstock som forhen omskreved er skal efter Rettens skiøn svares aarlig 3 Mrk:, i fald deraf noget skal svares.
Eftterdie hvercken Holst Førster Schrøder, de Omkring boende mænd, eller nogen Anden, noget ved Forret:, hafde at erindre blev same sluttet.

Ao: 1769 den 30 Junj blev Retten udj følgende huusebesigtelses Forret: sadt paa Gaarden Øchland i Føyens Skibrede og Storøens Præstegield beliggende og Retten betiendt med Eftterskrevne af Stædets Foged Hr: Kamer Raad Juel Opnefnte 6 Edsorne Laug RettesM: sc: Otte Olland, Jens Horneland, Ole Watne, Friderich ibm: Mads ibm: og Aslach Lunde, Overværende udj Retten Skibredes LænsM: Johannes Lønning som Laug Retted med sig til Stædet førde.
Hvorda Dannemanden Brynill Tostensen Øchland fremkom for Retten og til kiendegav at hand som Ejer af 1 løb 12 mrk: smør 1 huud 1 ½ Spand korn her udj Gaarden Nedre Øchland følgelig i Rettelagt skiøde af 9 Decembr: 1768 og lovl: tingl: 21 Junj 1768 samt indførdt udj Pandte bogen pagina 420. haver seed sig nød til denne tiid og Stæd at indkalde .elg..(?)

1769: 207b

Velærværdige Hr: David Werner Christie at \paa Egne og øvrige OdelsMends Vegne/ overvære en lovlig siuns og taxations Forret: over denne Gaards huuse Alt for at see sig betrygget i tiiden om nogen OdelsM: sig skulde indfinde for at Vilde fra løse Gaarden af kiøberen eller efter komende Ejere. Det i Rettelagde Skiøde blev derpaa Oplæst.

Med besigtelsen blev derpaa fortfaret af Retten som foretog sig huuserne i denne Orden. saa som

1te Røgstue med ved heftet temret!! (tømret) kove, kand ej blive Staaende men maae ned rives, same blev i den Stand den hand nu befindes [taxeret] for 4 Rdr: en nye udj Stæden vil i det minste koste med kove 30 Rd:

2. halv tæcke bue staaende i Væstre bryst af Stuen same befantes saaledes at naar Stuen skal rives kand same ej blive Staaende er af verdie 1 Rd: 3 Mrk: 1 bue i Stæden som absolute fornøden. blev Taxeret af verdi i det minste {for} at vilde koste lige ved Stuen 30

3de Et timret Jldhuus æl[d]Gamel kand ej blive Staaende er af ingen værdie kand ej Taxeres efterdie det ej tiæner til andet end brendeved et Nytt i Stæden af Stave med bordtag Opsatt vil koste i alt 12

4de en liden Hæste Stald kand ej blive Staaende uden fare for hæsterne er af verdie 3 Mrk: en Nye i Stæden koster i det minste 6

5. Staburet som nu er timret kand formedelst ælde og sletthed ej blive Staaende Ansaaes av værdie 2 Rdr: et nytt i Stæden som af timmer vil Opsettes koster i det Allerminste 15

6. Floren af timer Opsatt indudj høe og korn Laden. befantes saa liden at Gaarden[s] Fæe Creaturer ej derudj kand berges og hvorfore timmeret blev taxeret for 2 Rdr: en nye floer med sit Eget tag og af timmer Opsatt vil koste i det minste 24

7de høe og korn Lade befandtes saaledes at same Omtrendt kand i stand settes naar derpaa bliver lagt 20

Fleere huuse befantes ej thi beløber aaboden Sig til 137 Rd:
derfra Afgaar de Gamle huusers værdie 10 Rd:

Igien den Sum/m/a 127 Rd:

hvortil komer denne Forretnings Omckostninger saasom Sorensk: for 1 Dags Forretning 2 Rd: 4 Mrk:!! Mand 2 ½ Mil frem til Stædet 5 Mrk: lige saa tilbage 5 Mrk: 1 dags Diet penge til Stædet 4 Mrk: Stemp: [papir]? til Forret: beskrivelse 1 Mrk: 8 s: beskrivelsen 1 Rd: 12 s: seglet 1 Mrk: 4 s: tilsamen 5 Rd: 5 Mrk: 8 s:

Fogden for Laug Rettes Opnefnelse
som Sædvanlig 1

de 6 Laug Rettes mænd hver 1 Mrk: 4 s:
LænsM: 2 Mrk: er 1 3 8 8 3

Altsaa tilsamens den fulde Suma 135 Rd: 3 Mrk:

Efter tilspørgende hafde ingen noget ved Forret: at erindre eller same noget At tilføre.

For den fulde Suma 135 Rdr: 3 Mrk: Gives Jtzige eller efterkomende Ejer af dette brug udj Gaarden Nedre Øchland Regres til den eller de som i tiiden {paa} \til/ denne Gaard vilde Andsees som Odels berettiget, Altsaa fremt!! (Alt saafremt) der kand beviises at de nu paalagde Reparationer paa Gaardens huuse er bleven {af Ejeren} nedlagde.

Og blev forretningen Allsaa herved slutted.

1769: 208

Anno 1769 den 30te Septb: blev Almindelig Høste Skatte og Sage ting holdet paa tingstædet Bechervig med Waags Skibredes Almue og Retten betiendt med efterskrevne Otte Edsorne Laug Rettes mænd sc: Ole Præstbøe, Ole Helland, Axel Wig, Thomes Engevig, Casten Lundøen, Tarrald Levog, Thomes Sandvig, Jngebrict Mælingen. {Edsorne} Overværende udj Retten Stædets Foged Velbr: Hr: Kammer Raad Juel med LænsM: Knud Rydland og meenige ting søgende Almue.

hvornæst Aller og underdanigst samt hørsomst blev læst følgende Kongel: Forordninger og høy-Øvrigheds Ordre som her til bekiendtgiørelse er Anckomen. saasom

1te Forord: Om Odels og Self Ejers bønder i Norge, maae skiftte og deele deres Ejende og paaboende Gaarder mellem Deres børn dat: Christians borg slott den 14 April 1769.

2. Om guld og Sølf etc: at bære dateret Christians borg slott 11 Aprel!! (April) 1769.

3de Placat om tolden paa Voxs dug som forhøyes til 20 skil: pr: alen dat: 27 Junj 1769.

4de Rente Cam: brev tilsendt ved Stiftted om de Creaturers foering som udpantes for Skatter. Rente Camerets af 24 pasato og Stifttes 8 Julj 1769.

5te Stifttes brev af 24 Augustj med derudj indl: Placat at de som Andkomer til Byen skal anvise deres passer dat: 14 Augustj 1769.

6te Stifttes brev betreffende en Persohn som har kaldet sig Leopold Baron von Bredal etc: dat: 7 Augustj 1769.

Stifttes brev til Fogden Hr: Kamer Raad Juel at Sundhord og Hardangers Fogderie skal svare for venerisk Syges Cuur i Nordhords Fogderier 144 Rd: 26 s: og for Spedalske Syges indlemelse 77 Rd: dateret 23 Aug: 1769.

Derefter læst følgende Particulaire documenter saasom først

Skifttebrev efter Endre Knudsen hvis Stervboe Ejede ½ Løb Smør i Gaarden Tvedt for 48 Rd: som er udl: som Pandte bogen udviiser. dateret 4 Julj 1769.

2do Eftter Anne Knudsdatter hvis Stervboe Ejede 1 pd: 21 Mrk: Smør 15/24 hud i Gaarden Windeness for 148 Rd: jtem 1 løb smør i Gaarden Fittie for 100 Rd: hvilcke begge Gaarder saaledes er udl: som Pandte bogen udviiser. date: 5 Julj 1769.

3tio Dito efter Jnga Nielsdatter hvis Stervboe Ejede udj Gaarden Kalvenesse 1 pd: 3 mrk: for 32 Rd: som er udl: som Pandte bogen viiser dat: 6 Julj 1769.

4to Eftter Mons Hansen Øchland hvis Stervboe Ejede i Gaarden Øchland for 30 Rd: som er udl: som Pandte bogen udviser dat: 7 Julj 1769.

Eragted

Som ej videre til Publication fremkom Og Fogden med Skatternes hævelse Giorde begyndelse bliver Retten til paa Mandag Ophæved.

Mandagen den 2 Octobr: blev Retten atter sadt paa bemelte tingstæd Bechervig og Retten betient med det den forrige tingdag Anførte Laug Rett i Fogden og LænsMandens overværelse.

læst

1. den Kongel: Allernaadigste bevilling for Ludvig Sørensen Bugge paa et kroe og Giæstgiverie ved Stædet Engesund dat: 15 Maj 1769.

2. Biskop Arens bygsel brev paa 1 pd: 6 Mrk: Smør i Troland til Arent Monsen dat: 11 Septb: 1769.

3de Dito til Johannes Nielsen paa 18 Mrk: Smør ½ vog fisk i Mælingen dat: 11te Septbr: 1769.
4de Jan Mariagers bygsel sedler til Hans Johansen paa 18 Mrk: Smør i Nøshilleren dat: 23 Septb: 1769.
5te Hr: Natanael Sundes bygsel brev til Størch Olsen paa 18 Mrk: Smør i Colbensvigen dat: 26 Septb: 1769.
6te Dito til Niels Johansen paa 18 Mrk: Smør i Drønen dateret 26 Septb: 1769.
7de Ole Arontsen Titzlevolds bygsel brev til Jørgen Jsachsen paa 15 Mrk: Smør i Ovigen dateret 2 Octob: 1769.
8de Nathanael Mathisens bygsel brev til Lars Arnesen paa 18 Mrk: Smør i Gaarden Nordre Driveness dateret 3de October 1769.

1769: 208b

Christopher Pedersen Waage Gav til kiende at hand til dette ting tiid og Stæd med mundtlig Stefnemaal haver ladet indstefne Aart(?) (Aarent) Monsen Troland fordie hand som Arving efter Væhr Faderen Størch Troland ej vil betale Citanten hvad hand lovlig bør tilkome fordie han var med og drab en brigde derfor dom at lide og betale Process Omckost:
Den indstefnte tilstoed ej lovlig Stefnemaal
thi fremstoed Stefne Vidnerne Christopher Østevold og Aadne Pirholmen som ved Eed bekreftede at den indstefnte er lovlig Steft!! (Stefnt) som incaminationen ommelder. og at paahøre Vidner.
Citanten fremstille[de] sine Vidner til examen og Eds aflæg og hvor af fremstoed først
Albrigt Nielsen Hævrøen aflagde Eed og provede at forleden Somer kom Vidnet fra haved, saag da at denne Sags Citant var udj Arbejde med en brigde tilligemed endeel Andre, hvoriblant og var den indstefntes Væhr Fader Størch Troland. mens hvad enten Citanten haver faaed noget for sin umagde!! (umage) eller ej veed Vidnet icke havde ej videre at prove, ligesom det og er Vidnet ubekient hvem som deelte(?) de af Brigden udkomne penge.
2. Vidne Ole Nielsen Mælingen mødte icke skiøndt lovlig Stefnt det Stefne Vidnerne under forrige Eds kraft forklarede.

Eragted

Sagen udsettes til næste ting til hvilcken tiid det vil paaligge den indstefnte Som Arving efter Størch Troland at fremkome med hvad hand til sin Sags fornødenhed Agter tienlig. ligesom og Vidned Ole Nielsen Mælingen paalegges under lovens falsmaals Straf sit Vidne i Sagen at aflægge.

Hans Olsen Houcheness i Rætte æskede sin fra seniste ting udsatte Sag Contra Salamon Houcheness endeel af den indstefnte afslaged høe betreffende derfor Dom at lide og betale Omckost:
Den instefnte møtte for Retten og indleverede sitt paa sit havende brug i Gaarden Houcheness hvorunder plasset Colbenshafn ligger hvorpaa det afslagne høe hafde voxet, bemelte Skiøde som dateret 1 Octob: 1761 blev oplæst.
Citanten indleverede {en} Sit skiøde dateret 3 Nob: 1766 hvormed hand vil beviise at Colbenshafn ene og Allene er ham tilhørende og følgelig ingen tilladt at slage høe derpaa uden hans tilladelse. bem:te Skiøde blev Oplæst. og paastoed hand ellers dom.
Jndstefnte Salamon Houcheness tilbød Citanten forlig saaledes at hand sc: Citanten skulde have friehed at benytte sig af Pladsett \Mitness/ mod at Give Contra Citanten 1 Mrk: aarlig og i fald same ej for bemelte Plads aarl: blev betalt skal denne friehed ophæves. Og i fald Citanten ej dette forlig vil modtage maatte hand begiære Sagen udsadt.

Derefter blev Parterne Saaledes forligt {at} inden Retten at den som beboer Pladsed Colbenshafn skal for den tilladelse at bruge Pladsed Midtnæsse Give aarlig 1 Mrk: til hver af de 2de mænd Salamon Monsen Houcheness og Jver Nielsen ibm: \eller efterkomere paa deres brug/ dog saaledes at same Plasses Giærder ej maae udviides, endskiønt Pladsed Giærne maae forbædres saa meged mueligt, og i fald det nu aarlig fastsatte ej strickte til hvert aars Michelie \bliver bet:/ skal Contracten være ophæved og hver af Ejerne udj Houcheness have

1769: 209

friehed at bruge sin Andpart i Mit{Sæter} Nesse hvilcke Deres forlig de begiærede ved Dom Confirmeret.

Afsagt

Følgelig Lovens Allernaadigste Forskriftt udj 5 bogs 1 Capt: 1te og 2 Art: skal Parternes inden Retten indgangne forlig udj Alle dens Ord Clausuler og puncter ved magt at stande. under straf som vedbør.

Jens Isach Holch forhen boende i Engesund i Sundhordlehns Fogderie og Waags Skibrede mens nu boende paa sin Ejende Gaard Jversøen i Dito Skibrede og Fogderie indfandt sig for denne i Deres Majest:s høye Nafn sadte Respective Rett, og Gav til kiende, at der ham var indløben 2de Skrivelser fra hans Stifsøn Sivert Roggens Sove bass boende i Amsterdam, ved Nafn Michael Mulder, det ene brev er dateret 24 Junj og det Andet 26 Dito næst efter 1769. Hvorudj bemelte Holch Gives til kiende at hans Stif Søn Sivert Roggen der foer fra Amsterdam, er ved døden afgangen, i Kust vor Genue vor Zelant beretted, dernæst at hans, nemlig Holches huustrue Marthe Jocomsdatter Roggen er Rette moder til afdøde Sivert Roggen, og er i live saa befindes at atter be:te hans afdøde Stif-Søn haver efterlatt sig halfsøskende sc: 1 halfbroder Ole Holch, Ælste Søster Anna Dorthea, 2de Elen, haver væred Giftt og Encke, 3de Marthe, og 4de Berthe Maria hvilke siste \er/ Comparenten Holches Kiødelig Afdøde børn med og ved den Afdøs!! (Afdødes) Moder Marthe Jocomsdatter Roggen i hendes Andet ægteskab.

For nu at faae denne hans sandfærdige demonstration bevislig giordt, til vedbørlig Anviisning paa sine Stæder hvor eller hos hvem hans afdøde Stif Søn Sivert Roggens Eftterladenskaber til udleverelse kunde være, Og paa det de Rette vedkomende som Arvinger kunde nyde den deel som lovtilladelig er, fremlagde Holch en af Sogne-Præsten Velædle Velærværdige Hr: Hans Palludan[s] skrifttlig udgivne Attest dateret 18 Augustj h: a: den hand i Retten fremla[g]de som blev oplæst. Som han og fremstillede sine Vidner Salamon Knudsen Aarschoug og LænsManden Knud Larsen Rydland der begge ere vel oplyste og vel {befindende} \viste/ at Comparenten Holches Andførte saaledes i sig Self henseende slegtskabet er Rigtig. til Examen og Eds aflæg og fremstoed

1te Vidnet Salamon Knudsen Aarschoug fremstoed for Retten og aflagde Eed paa at Jens Jsach Holches Huustrue Marthe Jocumsdatter Roggen er Rette moder til den {udj} paa Rejsen til Kust vor Genua vor Zelant ved døden afgangne Sivert Roggen ligesom og til 1 Søn og 4 Døttre som afled med bemelte Holch,

2. Vidne LænsMand Knud Larsen Rydland Aflagde eed og provede udj et og alt som forrige Vidne uden forandring.

Derefter begiærede \Holch/ den Respective Domer samt de Velagte Laug Rettes mænd Deres Attestation og det Passerede sig som et tings Vidne beskreven meddeelt.

Den af Tarrald Knudsen Tvedt mod Aadne Michelsen Tvedte sistl: Somer ting Andl: Sag blev paaRaabt mens som ingen af Parterne mødte beroer Sagen.

Derefter blev Fogdens Sædvanlige tingsVidne{r} som af 10 poster er bestaaende Examineret og hvorpaa Almue[ns] svar faldt saaledes saasom til 1te, 2, 3, 4 og 5 Post som sædvanl:

1769: 209b

til 6. Post at herudj Skibredet findes ej fleere end Rydlands Saug hvormed ingen forandring er siden næstl: aar er skeed. til 7. Qvest: svarede Almuen at {af} \med de Omspurgte Personer der holder Giestgiverie er ej Anden forandring skeed end at udj Qvalvogen er i Stæden for Hr: Raadmand Wenvigs Kiøb Svend Bent Meyer komen Hendrich Christie. til 8de At LænsM: Knud Rydland bruger som sædvanl: i Gaarden Rydland soelæg!! til 9. og 10. Nej. herpaa blev tingsVidne udstæd.

Den tingskydsende Almue Svarede at dennem af Fogden og Sorensk: er bleven bet: 4 s: per Mil for det de haver skydset.

Odels Mandtallet blev examineret og af Alle uimodsagt. hvor om tingsVidne blev udstæd.

Restancen over de Ordinaire Contributioner stoer 182 Rd: 4 Mrk: 8 s: og over de Extraordinaire sc: Extraskatten fra 1te Octob: 1767 til Septb: udg: 1769 stoer (ope rum) blev af Alle uimodsagt og hvorfore tingsVidne blev udstæd.

Laug Rettet som næstkomende Aar skal becklæde Retten er følgende sc: Carsten Nordre Aarland, Hans ibm: Mons Søre Aarland, Johanness Helleland, Jørgen Kuvig, Anders Hedemarch, Ole ibm: og Ole Saatendahl,

Eftter 3de Ganges udraab hafde ingen videre i Retten at bestille hvorfore same for skibredet blev ophæved.

Ao: 1769 den 5te October blev Almindelig Høste Skatte og Sage ting holdet [for Opdahls Skibredes Almue] paa tingstædet Godøesund og Retten betiendt med efterskrevne Otte Edsorne Laug Rettes Mænd sc: Ole \Ø:/ Lunde, Jngebrict Bruntvedt, Torbiørn And: Waage, Jaen Torb: Lande, Lars Nielsen Siglevig, Anders Hansen Teigland, Niels Rasmussen Rolseid i stæden for Rasmus Niels: Rolseide og Elling Knuds: Tvedt for hvem sadt Mads Godøen. Overværende udj Retten Stædets Foged Hr: Kamer Raad Juel med LænsM: og meenige tingsøgende Almue.

hvornæst Aller og underd: blev Publ: de Kongel: Forord: og høye Øvrigheds Ordre som til beckiendtgiørelse er Andkomen og her forand for Bechervig extraheret:

videre
Stifttes brev til Fogden af 25 Sept: 1769. betreffende en bortrømt Delinqvent af Nafn Erich Pedersen Klingenberg.

videre følgende Particulaire documenter. saasom
1te J. M. Molrups Grunde seddel til Knud Nielsen paa et uopryddet plads Træet kaldet under Gaarden Wernøen dateret 5 October 1769.

2. Hans Erichsen Korsnesses Skiøde til Lars Eliassen Øvre Waage paa 18 mrk: smør i Korsness for 27 Rd: dat: 5 Oct: 1769.
3. Lars Eliassen Øvre Waages bygselbrev til Hans Erichs: Korsness paa 18 mrk: smør i Korsness dat: 5 Octob: 1769.
4de læst til Mortification Hans Erichsen Korsnesses Obl: paa 16 Rd: som er bet: til Lars Eliassen Øvre Waage efter Qvitering af 5 No:!! (Oct:) 1769.
5. Dito læst til Mortification Isach Olsen Wermedahls Obl: paa 70 Rd: til Johannes Bache med fleere dat: 6 Octob: 1766 efter Qvit: 20 Maj 1769.
6te Ole Pedersen Boten med fleere Deres skiøde paa 2 pd: 13 Mrk: Sr: i Gaarden Fladerager til Lars Nielsen for 70 Rd: 3 Mrk: Dateret 3 Martj 1769.
7de Hr: Japhet Hegelunds

1769: 210

Skiøde paa 1 Løb Smør i Gaarden Store Sætre for 70 Rd: til Sylfæst Hameren dat: 24 Septbr: 1769.
8de Johan Nicolay Mollerups Obl: til Aapotheker Johan Carl de Besche paa 21 Rd: imod pandt 1 pd: 12 Mrk: Sr: ½ hud i Gaar[den] Wærnøen med 2 priorite dat: 5 Octo: 1769.
9de Skiftte efter Anne Botelsdr: hvis Stervboe Ejede ½ løb smør 1 hud i Opdahl for 72 Rd: som er udl: saaledes som Pante bogen udviser dat: 4 April 1769.
10de Dito efter Anna Nielsdatter som ejede 1 pd: smør ½ buckskind i Sunde for 33 Rd: udl: som pantebogen udviiser dat: 5 Ap: 1769.
11te Do: efter Peder Hansen som ejede 1 pd: Sr: ½ buckskind for 33 Rd: udl: som pante bogen udviiser dat: 5 April 1769.
12te Do: efter Anna Knudsdatter Windeness som ejede 1 løb 9 mrk: smør i Øfre Flyensfæh[r] for 81 Rd: som er udl: som Pante bogen udviser dat: 5 Julj 1769.
13de Do: efter Jngeborg Aadnesdat: Svinetre som ejede Øen Fladøe for 14 Rd: som er udl: som Pante bogen viser dat: 5 Julj 1769.
14de Do: efter Haagen Hansen som ejede 1 løb Sr: 1 hud i Gaarden Giersvig for 162 Rd: som udl: som pante bogen udviiser dat: 28 Julj 1769.
15de Do: efter Knud Peders: som ejede 18 Mrk: Sr: 1 hud i Gaarden Fladerager for 162 Rd: som er udl: som Pantebogen viser dat: 29 Julj 1769.
16de Torbiørn Olsen Waage med fleere deres skiøde til Ole Hansen Øvre Humlevig paa 18 Mrk: S:ør 1 Giedskind i Myrdal for 125 Rd: Dateret 5te Octob: 1769.

For Retten fremstillede Sig Procurator Hans Giøen og Gav til kiende at hand møder for Citanten Haagen Salamonsen Solem der til dette ting tiid og stæd haver ved skrifttlig Stefnemaal ladet indstefne sine Angrensende Naboer af Lie, Mit Waage og Nedre Waage betreffende et fæe bejte med deres Melcke kiør udj Dals Sæterlien, samt for de paa en ulovlig Maade paa same stæd haver ladet opbygge endeel Sæl og Støele huus det paaberaabte Stefnemaal lagde han i Rette som vidtløftigere forcklarer om denne Sags beskaffenhed dat: 8de Septbr: h: a: som hand begiærede for Retten oplæst.
hvornæst Procurator Giøen hvilde!! forneme om nogen af hans Principals Contraparter møder og tager til Gienmæle.
Paa de indstefntes Veigne møtte Torbiørn Waage og Jsach Olsen Lie som tilstoed paa Alle de indstefntes Veigne lovlig Stefnemaal og indl: sit indl: i Sagen uden dato som blev oplæst hvorved de paastaar denne Sag til Aastæden Afvist.
Procurator Giøen paa sin Principals Veigne fandt fornøden at Protestere imod dette af Contraparterne i Rettelagde indlæg som Allene hensigter til udflugter og pengespilde, Saa paastoed Comparenten dernæst at de indstefnte Vidner som nu mødendes Vorder maatte

Edfæstes og Afhøres. Og til den ende fremstillede sine Vidner som nu møder sc: Sæbiørn Tørrissen Sandshagen, Kari Tørrisdatter Reisem, Ørjan Thoe, Lars Monsen Singelstad,

1769: 210b

Ole Jngebrictsen Siolde, \og/ Ole Andersland hvilcke samtlige fremstoed og for hvem Edens Forklaring af lov bogen blev forelæst med formaning til Sandheds udsigende.
1. Vidne Sæbiørn Sandshagen noged Svagelig paa hans Veigne fremstoed Ole Godøen og Ole Natvig som de der skal have under Eed afhørt ham. mod dette Vidne saaledes som det nu bliver fremførdt Protesterede De indstefnte paa Grund deraf at hand ej er saa Svagelig hand jo Self kunde have mødt. Citanten paastoed Vidne[t] førdt.

Eragted

Da Vidnet Sæbiørn Sandshagen ej er meere Svagelig end at hand Self for Retten kunde have mødt for sitt Vidnes byrd i denne Sag at Aflægge, Altsaa kand de 2de sc: Ole Godøen og Ole Natvig som hannem skal have afhørdt ej af Rette[n] blive aftaget!! (antaget).
2. Vidne Kari Tørris datter Reisem 60 aar gl: føed paa Gaarden ..advig(?) (Fladvig?) hvor hun opholdt sig {til} i 30 aar, {siden} tient 7 aar i Mitvaag og paa Lie 4 aar siden Opholdt sig hos Andre og endelig nu Gift og boet paa Reisem 11 aar ej [i] slegt til nogen af Parterne. Aflagde Eed og provede at i den tiid hun tiente paa Mit Waage stølte Mit Waage Mænd paa et stæd kaltes Krackels bræcken langt stycke fra Dahls Sæter Lien mitte paa fieldet hvor Mit Waage mænd hafde intet Støelshuus, i denne tiid Støelede Nedre Waage mænd paa et Stæd kaltes Langedahls Heien, hvor de inted Støels huus hafde, same ligger et stycke Væsten for Dahls Sæter Lien, de paa Gaarden Lie støelede paa et Stæd kaltes Lie Støelen, mens Solems Mænd støelede paa et Stæd Solems støel kaldet. det er nu omtrent 40 aar siden og hvorleddes!! disse Gaarders beboere siden haver Støelet veed Vidnet ej. hafde ej videre at prove.
3. Vidne Ørjan Jacobsen Thoe føed paa Gaarden Sletteskoug hvor hand opholdt sig i 7 aar siden tiendt paa Solem 7 aar nu 26 aar siden boed paa Gaarden Thoe 13 aar, i 3de leed [beslegted] til Citanten Haagen Solem. Aflagde Eed og provede at i den tiid hand tiente paa Solem støelede Solems Mand ej paa noget vist stæd mens melckede nu hist og nu her med Dahls Sæter Vandet i Sollems Sætre, og undertiden i Dahls Sæter Lien, de hafde ellers inted Støels huus. Hvor Gaarden Lie hafde sin Støel veed vidnet icke, ligesom hand og veed at Lie Mænd ingen Sæter støel hafde kom og aldrig i den tiid i Dahl Sæter Marcken med sine melcke bester, Mit Waage, Nedre Waag\e Mænd/ kom ej heller Væst om br{oen}\unen/ saa at ingen af disse Gaarders Melcke Creaturer kom i den saa kaldede Dal Sæter Marck, mens hvor{ledes} disse samtlige Gaarders beboere haver siden den tiid haft deres melcke Creaturer veed Vidnet icke mens [veed]? til fulckomen sikkerhed at de i den tiid ingen Støels huus \hafde/. havde ej videre at prove.

1769: 211

4. Vidne Lars Monsen Singelstad 71 aar gl: føed paa Gaarden Onnereim hvor hand opholdt sig 30 aar, siden boet paa Singelstad 41 aar hvilcken Gaard ligger nær disse tvistende parters Gaarder ej slegt til nogen af parterne aflagde Eed og provede at Gaarden Solems beboere har haft sine Melcke Creaturer Væsten for Bruen!! (Brunen) i Dal Sæter Lien hvor de dog ingen Støls huus har haft, mens melcket dem hist og her. Gaarden Lie Mit Waage og Nedre Waages {Melcke Creaturer} \Mænd/ haver Aldrig ham bekiendt haft sine Melcke Creaturer Væst om bruen i Dahl Sæter Marcken, mens Altiid holdt sig Øst om broen, dog Veed hand ej paa hvad Stæd en hver af disse Gaarders beboere haver Melcket deres Cretaure. hafde ej videre at prove.

5. Vidne Ole Jngebrictsen Siolde Gl: 64 aar føed paa Borgen hvor hand opholdt sig til 22 aars Alder, værede paa Gaarden Siolde 42 aar næste Gaard med Solem. ej slegt til nogen af parterne. Aflagde Eed og provede: at i Al denne tid haver Solems beboer haft deres Melcke Creaturer i Dahl Sæter Marcken væsten for bruen uden paa noged stæd at have Støels huus, mens melcket besterne som det har truffen Gaarderne til, Mit og Nedre Waage haver Aldrig Melket sine Creaturer i Dal Sæter Marcken, mens Altiid holdt sig Østen for Bruen med sine Melcke bester. mens om de der haver Støels huuser eller hvor de melcker er ham ubekiendt. hafde ej videre at prove.

6te Vidne Ole Pedersen Andersland gl: 73 aar føed paa Gaarden Lande, opholdt sig der 7 aar. siden tient til han var 24 aar gl: {siden} boed den øvrige tiid paa Andersland som ligger et temeligt Stycke fra de Omtvistede Gaarders Marker. ej slegt til nogen af parterne aflagde Eed og provede: at i de 49 aar hand haver boed paa Gaarden Andersland haver hand Aldrig hørdt at der mellem de omtvistede Gaarders beboere haver været nogen trætte i henseende til hvor en hver skulde have sine melcke bester, mens en hvers melcke bester haver Gaaed hvor de vilde, og haver ingen af dem nogen vis støel. hafde ej videre at prove.

7. [Vidne] Hans Andersen \af/ Waage i Tysnes bøygden gl: 24 aar føed paa Gaarden Waage hvor han boer, tient hos Haagen Solem 3 aar nu 6 aar siden. aflagde Eed og provede /: ej slegt :/ at i den tiid hand tiente paa Solem havde hand sc: Solems Mand sine Creaturer i Dahl Sæter Marcken Væst om bruen, mens Gaarderne Lie, Mit og Nedre Waage hafde sine \Melcke/ Creaturer Østen for Bruen og kom ej til noged tilhold med dem Væsten for bruen i Dal Sæter Marcken hafde ej heller noged Støels huus der, hafde ej videre at prove.

1769: 211b

Procurator Giøen lod tilføre at som med Sagen og Vidnernes Afhørelse denne sinde er avangeret saa lagde hand i Rette en Forbuds forretning udvircket af Haagen Solem 27 Junj h: a: og Auctoriseret af Fogden Hr: Kamer Raad Juel den 28 Septb: pasato som hand begiærede Oplæst og acten tilførdt. Derefter i Rette lagde hand 2de Extracter af Rosendahls Matricul der er forfatted aar 1666, hvilcke som er beckrefted under Forvalteren Sr: Elchiers haand hand begiærede Oplæst.

Giøen lod tilføre at som hand ej videre \har/ denne sinde at lade i Rette føre, Saa paastoed hand dernæst at den i Rettel: Forb: Forr: maatte blive Comfirmeret. Og Endelig til slutning begiære[de] Anstand i Sagen til en Anden belejlig tiid.

Afsagt

Med den i Rettelag[de] Forbuds For Retning!! (Forretning) finder Retten inted som er forbiegaaet {der} af det som loven befaller at bør iagttages, og hvorfore same herved udj et og Alt bliver Comfirmeret; Enskiøndt Retten ej paatager sig denne sinde at paaskiønne hvad Rett Haagen Solem haver haft til at forlangge!! dette forbud, mens same tilligemed de der paa Anvente bekostninger bliver at paakiendes paa Aastæden hvor denne Sag forsaavitt Støels Rettighed i Dal Sæter Marcken betreffer bør Afhandles, og hvor til same bliver henviist efter Samtl: Contra Citanters begiæring.

Brithe Pedersdatter Opdahl hafde til dette ting tiid og Stæd med Mundtlig varsel ladet indstefne Christen Andersdatter Rolseide til at lide dom for æreRørige Ord, \om et plag/ og betale ProCessens Omckost: samt at paahøre Vidner.

Jndstefnte Christie Rolseide Mødte icke ej heller nogen paa hendes Veigne

thi fremstoed StevneVidnerne Ole Natvig og Ole Godøen som ved Eed bekreftede at de for meere end 14 dage siden lovl: haver Stefnt Christie Rolseide saaledes som inCaminationen ommelder.

1. Vidne Anna Jensdatter Møchlestad aflagde Eed og provede at omtrent 4 aar siden da Christie Rolseide kom hiem af et bryllup sagde hun til Vidnet at hun tvilte paa {at} eller tænckte at Brithe Pedersdatter hafde det 2 alns plag som hun sc: Christie Rolseide hafde mist efterdie hun hafde faaet seet i blant de Andres klæder mens ej {sid} blant Citantjndens. hafde ej videre at prove.
2. Vidne Anders Reisen!! (Reisem) Afl: Eed og provede, at Christie Rolseide her udj Vaar sagde at det plag hun hafde mist i Brøllupped udj paa Watne hafde hun seed hos Brithe Pedersdatter Opdahl, og viste at hun som en tyv hafde plagget og havde hun ville seet i Brite

1769: 212

Pedersdatter[s] klæder men hun vilde ej tillade det mens laag sig over et bome laag, saa hun ej fi\ck/ see, og hafde Marrithe Ols datter \som hafde sit tye i same bome/ Bregslet Citantjnden for plagget, og derfore er hun Gal paa mig sagde Christie Rolseide. hafde ej videre at prove.
Citantinden benægtede den beskyldning at hun hafde lagd sig over bome laaget.
Under forrige Eeds kraft {hafde} Forklarede Stefne Vidnerne at den indstefnte Sagde til Dem at hun hafde Self seet \sit/ plag{get} paa Citantindens Moder og hafde Citantjnden vist den indstefnte et plag mens det var ej hendes.

Eragted

Sagen udsettes til næste ting, til hvilcken tiid indstefnte Christie Rolseide haver at møde sagen at tilsvare.

Derefter læst
Christopher Larsen Møglebust[es] Obl: til Johannes Erichsen Sundvord paa 60 Rd: imod pandt 1 løb 18 mrk: smør i Møglebust dat: 6 Octob: 1769.
2. Størch Knuds: Opdahls Obl: til Hans Wintzensen Hiertness [paa] 79 Rd: 4 Mrk: imod pant 2 pd: 6 mrk: smør i Opdahl dat: 12 Septb: 1769.

Ole Andersen Gierstad mødte for Retten og til kiende Gav at hand til dette ting tiid og Stæd med Mundtlig Varsel haver ladet Jndstefne Morthen {Niels} og Lars Nedre Gierstad til at lide Dom fordie Deres Gieds Smaler haver været inde udj Citantens Ager og Giordt skade, derfore Dom at lide {og at} til Skadens erstattelse og ProCess Omckost: samt at paahøre Vidner.
af De indstefnte mødte icke efter paaRaab Andre end Lars Nedre Gierstad som ej allene tilstoed at hand er lovl: Stefnt mens end ogsaa at hans Gieds Smaler var med da Skaden blev Giordt og vil erstatte Skaden, den Anden Grande sc: Morthen Gierstad mødte ej
thi fremstoed Stefne Vidnerne Ole Natvig og Ole Godøen som ved Eed bekreftede at de for meer end 14 dage siden saaledes haver stefnt Morthen Gierstad som inCaminationen ommelder.
Citanten fremstillede sine Vidner, og hvoraf fremstoed
1te Vidne Jsach Olsen Giersvig aflagde Eed og provede at omtrent 3 Vidner!! (Uger?) for Mechaelii dette aar Var Vidnet tilligemed Ole Nielsen Gierstad efter Citantens forlangende for at besigte hvad skade som de indstefntes smaler havde giordt paa Citantens Ager \hvilcken de taxerede/ for omtrendt 1 ½ tønde korn af havre.
2. Vidne Ole Nielsen aflagde Eed og provede i et og alt som første Vidne uden forAndring.

Eragted

Denne Sag udsettes til næste ting paa Mortens Gierstads Egen beckostning, til hvilcken tiid hand haver at møde med tilsvar i denne Sag.

1769: 212b

Eragted

formedelst aftenens paakome bliver Retten til i Morgen ophæved.

Morgenen klocken 7 den 7 Octob: blev Retten atter sadt og betiendt med de for dette Skibrede Andførte Laug-Rett.

hvorda blev læst

1te Anders Hansen Leithes Obl: til Anders Siursen Opdahl paa 82 Rd: imod pant 1 Løb Sr: i Leite dat: 5 Octob: 1769.

2de Anna Cecilia GrubeMollers Odels skiøde til Svend Rasmussen, og Ole Svenden!! (Svendsen) paa Odels Rett til Odels Retten paa deres brug i Sæløen for 50 Rd: dat: 29 Nob: 1768.

3de Axel Ørjesen Wermedals Obl: til Ole Johansen Bache paa 70 Rd: og Gunder Hansen Øchland for 30 Rd: mod pand[t] ½ løb smør ½ hud i Wermedal Dat: 6 Octob: 1769.

4de Karj Thomasdatter Sundes Vilckaars brev til \Hans/ Pedersen Sunde dat: 6 Octob: 1769.

5te Søgnie Gundersdatters med fleere Deres skiøde til Christopher Madsen paa 1 løb Sr: 1 hud i Giersvig for 145 Rd: Dat: 7 Octob: 1769.

6te Lars Gierstads Odels lysning paa sine børens Veigne til 1 Løb 9 Mrk: Smør i Gaarden Gierstad som Niels Siursen bruger dat: 6te Octob: 1769.

7de Fogden Hr: Kamer Raad Juel[s] Fredlysning paa Gaarden Øvre og Nedre Gierstads Marker dat: 6te Octob: 1769.

8de Ole Hansen Øvre Humlevigs skiøde til Svogeren Axel Madsen paa 18 Mrk: Smør 1 giedskind i Myrdal for 155 Rd: dateret 7 Octob: 1769.

Den ved Eragtning seniste ting mod Berge og Niels Flyensfæhr udsatte Sag, Raabde Fogden i Rette og Declarerede derhos at Berge Flyensfæhr haver været hos ham og betalt paa sin part 2 Rd: men ej videre. hvorfore hand for at spare disse arme folck fra Omckostningen udbad sig af Retten at den seniste ting faldne Rettens eragtning nu maatte fornyes.

Eragted

Da Fogdens Hr: Kamer Raad Juels forlangende Allene sigter til at Conservere de for indstefnte og frie dem fra Omckost: saa bliver den paa Somertinget faldne Eragtning herved igientaget og Comfirmeret.

Derefter blev fogdens Sædvanlige tingsVidne af 10 poster bestaaende foretaget og examineret og hvor paa Almuens svar falt saaledes til 1, 2, 3, 4 og 5 post som sædvanl: til 7. post med de Omspurgte personer er ingen forAndring skeed, til 8. post LænsM: Mads Godøen bruger 1 løb smør i Store Godøen Land Lægd, til 9. og 10. Nej, her paa blev tingsVidne udstæd.

Af hans Maj:ts Strøegods ½ løb ½ hd: i Nedre Klepe, og 1 pd: Sr: ¼ hd: i HøySæter er efter Almuens sigende ingen første bygsler falden eller kand Ventes siden same ligger øde, herom blev tingsvidne udstæd.

Ligesaa svarede Almuen at ingen af dem vil Give meere i Græsleje af Kleppe end 64 s: mens af Høysæter inted, ligesom og at Kleppe liger i Lands Lægd District, mens ej i Lægd herom blev tingsvidne udstæd.

Den tingskydsende Almue svarede at dennem af Fogden og Sorensk: er betalt i tingskyds penge 4 s: per mil til hver mand som har skydsed, og hvorpaa tingsvidne blev udstæd.

Odels og Selfejer Mandtallet blev derpaa Oplæst og med vedkomendes Adkomster Confereret, og befantes same saa Rigtig at ingen kunde sige noged derimod, thi blev tingsvidne udstæd.

Restancen paa Landskatten stoer 1054 Rdr: 1 Mrk: 1 s: og paa Extraskatten fra 1te Octobr: 1767 til Septb: udgang 1769 stoer (ope rum) blev af alle uimodsagt. derpaa tingsvidne udstæd.

1769: 213

Følgende Laug Rettes mænd blev opnefnt til at besidde Retten næstkomende Aar sc: Peder Kateness, Johannes Malcheness, Lars ibm: Johannes Nedre Lunde, Peder Grimsland, Niels Nedre Dalland, Ole Øvre Dalland og Niels Gierstad.

Derefter læst
1te \Isach/ Torbiørnsens skiøde til Lars Erichsen paa 2 pd: 10 ½ Mrk: Sr: ¼ Vog korn i Lie for 103 Rd: dat: 5 Octob: 1769.
2de Lars Erichsens Skiøde til Isach Torbiørnsen paa 2 pd: 10 ½ Mrk: Sr: ¼ Vog korn i Lie for 136 Rd: dateret 7 Octob: 1769.

Som ingen efter 3de Ganges udraab noget i Retten hafde at forrette blev Retten for Skibredet ophæved.

Anno 1769 den 9 October blev Retten til Almindelig Høste Skatte og Sageting Sadt paa tingstædet Lundervig med Ous Skibredes Almue og Retten betient med efterskrevne Otte Edsorne Laug Rettes mænd saasom Anders Koldal i stæden for Lars Holmefiord, Mons Johansen Hafschaar, Peder Diderichsen Sørvold, Hans Lassesen Nedre Bouge, Salamon Bouge, Friderich Tvedt, Hans Lundervig i stæden for Anders Helland, Johannes Olsen Helland. Overværende udj Retten Stædets Foged Hr: Kamer Raad Juel med LænsM: og meenige tingsøgende Almue;

hvornæst aller og underdanigst blev læst de Kongel: Forord: og høy øvrigheds foranstaltninger som til bekiendtgiørelse er Andkomen og i denne Protocol extraheret,

derefter følgende Particulaire documenter
1te Constorial!! (Consistorial) Raad Gielmeidens bygsel brev til Corperal Ole Nielsen paa 18 Mrk: Sr: ¼ hud ½ g:skind i Gaarden Walle. dateret 1 Junj 1769.
2det Ole Wintzensen Fladeragers Odelsmangel paa ½ løb Smør ½ hud i Frøland som Anders Larsen [ejer, bruger og beboer]? dat: 2 Octobr: 1769.
3de Engel Engelsen Berges transport Obl: til Jaen Leganger paa 200 Rd: imod pant 1 pd: 8 mrk: Smør 2 Giedskind i Øvre Dahlen dat: 22 Septb: 1769.
4de Hans Larsen Goupholms Obl: til Engel Gitlesen Kalild (Kolleid/Kolle) paa 40 Rd: imod pant 1 pd: Smør i Goupholm dat: 9 Octob: 1769.

5. Skiftteb: efter Niels Omundsen som ejede 1 pd: 10 mrk: Smør i Reigstad for (ope rum) dateret 14 Julj 1769.
6te Brithe Olsdatter Reigstad med fleere deres skiøde til Lars Nielsen paa 1 pd: 5 6/7 mrk: Smør i Reigstad for 62 Rd: 3 Mrk: 12 s: dat: 9 Octob: 1769.

Den af Engel Hansen Miaaness mod Nichlas Hatvig Andlagde Sag blev paaRaabt og Møtte hoved Citanten Engel Miaaness for Retten og til kiende Gav at have indstefnt sin Contrapardt Nicholai Hatvig for de 3 Rd: 3 Mrk: hand Ræster {til} paa hvad hand kiøbte efter Citantens huustrue jtem at betale Process Omckost: til at beviise sin Sags Rigtighed indleverede hand sitt Skiftte brev og Auctions Forret: holdet efter hans Salig huustrue Christen!! (Christie) Hansdatter. hvornæst hand vilde forneme om den indstefnte møder og hvad hand til Sagen Svarer.
Den indstefnte Nicolaj Hatvig mødte og tilstoed lovlig stefnemaal ligesom hand og indleverede et brev fra LænsM: Hans Giøen som Constitueret Skiftte Forvalter udj bemelte Stervboe hvori den indstefnte{s} befales at udbetale til Præsterne de 3 Rd: 3 Mrk: for den Afdødes begravelse hvilcke er de samme som nu paastefnt er. og

1769: 213b

hvorfor hand synes det er ubilligt at betale pengene paa 2de Stæder. bemelte brev blev saavitt det om denne Materie handler oplæst.
Citanten Declarerede at det som af den indstefnte er udbetalt er ej skeed efter hans Ordre. {til} [thi]? paastoed hand dom efter Stefnemaalet.
Contra Citan[t]en var og med dom fornøyet og kunde hand ej begribe at hand nu igien skulde betale det hand efter Sin Øvrigheds Ordre engang har betalt.

Afsag!! (Afsagt)

Citantens paastand ved denne Sags Andlæg og Stefnemaal er at blive tildømt de 3 Rd: 3 Mrk: hand meener at have til gode hos den indstefnte for de Vahrer hand kiøbte efter Citantens huustrue til hvilcket at beviise hand i Rette førde Skiftte og Auctions Forret: efter sin huustrue; Den indstefnte derimod meener at blive befriet for dette paastefnte krav efterdie hand efter Skiftte Forvalterens Ordre udj same stervboe følgelig det i Rettelagde brev pengene forlængst haver udbetalt. betragter nu Retten denne Sag pro et Contra da sees klarlig at indstefnte Nicolaj Hanssen Hatvig pengene efter sin Fader som Andordnet Skiftte-Forvalter efter den indstefntes!! (Citantens?) huustrue hands Ordre haver udbetalt og hvorfore det vilde blive høyst ubilligt at hand nemlig Contra Citanten nu paa nytt pengene skulle udbetale. thi kiendes og dømes for Rett at indstefnte Nicolai Hansen Hatvig bør og skal for Citantens Søgemaal udj denne Sag frie at være. mens Citantens Rett bliver ham Resserveret mod Hans Engelsen Giøen som den der haver Givet Ordre til den indstefnte at udbetale pengene. Det paadømte udreedes og efterkomes efter lovlig Adfærd.

Eragted

formedelst Aftenens paakome bliver Retten til i morgen ophæved.

Anden dagen den 10 Octobr: blev Retten atter satt paa be:te tingstæd og betient med det i Gaar andførte Laug Rett i Fogdens overværelse

hvorda for retten fremkom de 2de Dannemænd Knud Pedersen Ytre Tysse og Ole Aalland som beklagelig Gav til kiende at her udj Skibredet i Samnangers Kircke Sogn paa huusMands pladsed Norbøe findes et Spedalsk Qvindemenniske af Nafn Marrithe Monsdatter, som ej allene saa sterckt med same Sygdom er behefted at ingen hende af frygt for sygdomen udj

huused vil have. men end ogsaa at hun aldeeles inted til sin indlemelse udj hospitaled er ejende og i hvilcken andledning de tilspurgte den tingsøgende Almue om dette deres

1769: 214

Andragende ej er Rigtig. og hvortil samtlige Almue svarede at dennem ligesaavel er bekiendt sygdomens Virkelighed som hendes slette Omstændigheder, Og hvorfore de saa meget meere bad at dette Syge menniske jo før jo heller maatte indkome udj hospitalet efterdie ingen findes som hende udj huused vil have. og hvorfore hun maae lide største nød. herom var Knud Tysse og Ole Aadland tingsVidne begiærende som blev bevilged.

derefter læst
1te Sr: David M Colds bygsel brev til Ole Pedersen paa et huusmands plads under Gaarden Revsvold (Røsvold/Rosvold) dat: 4 Maj 1769.
2det Knud Pedersen Tysses Skiøde til Sønnen Hans Knudsen paa 22 ½ mrk: Smør ¼ hud i Yttre Tysse for 60 Rdr: dateret 10 Octob: 1769.
3de Dito til Sønnen Knud Knudsen paa 1 pd: 21 mrk: Sr: ½ hud i Yttre Tøsse for 120 Rd: dat: 10 Octob: 1769.
4de Ole Engelsen Steenslands Contract med broderen Hans Engelsen om indl: Rett til ½ løb Sr: ½ hud ½ g:skind i Stensland dat: 9 Octob: 1769.
5. Hans Knudsen Sævilds Vilkaars brev til faderen Knud Hansen dat: 10 Octob: 1769.
6. Knud Pedersen Tysses skiøde paa 1 pd: 5 ¼ mrk: Smør i Høysæter til Peder Johansen {paa} for 60 Rd: dat: 10 Octob: 1769.
7. Ole Hanssen Steensland med fleere deres skiøde til Hans Engelsen paa 1 pd: 3 mrk: Sr: ½ hd: ½ giedskind i Gaarden Stensland for 166 Rd: 3 Mrk: dat: 10 Octob: 1769.

Derefter blev Fogdens Sædvanlige tingsVidner Examineret og hvorpaa Almuens svar faldt saaledes til 1, 2, 3, 4, 5 post Nej til 6te at herudj Skibredet er ej Andre Sauger end Tøsse Saug hvorpaa bord skæres, til 7. Nej til 8. at LænsM: Hans Lundervig bruger heele Gaarden Lundervig af skyld 2 løber Smør Land Lægd til 9. og 10. Nej herpaa blev tingsVidne udstæd.

Den tingskydsende Almue svarede paa tilspørgende at saa mange af Dem som haver skydset Fogden og Sorenskriveren Rigtig er bleven betalt 4 s: per Mil for saalangt de haver skydset. herom blev tingsVidne udstæd.

Odels og Self Ejer Mandtallet blev Examineret og med de vedkomendes Adkomster Confereret og befantes samme Ganske Rigtig thi blev tingsVidne der paa udstæd.

Restancen paa Landskatten stoer 205 Rd: 4 Mrk: 8 s: og paa Extraskatten 1te Octob: 1767 til Septb: udgang 1769 stoer (ope rum) blev oplæst og af alle uimodsagt, og hvorpaa tingsVidne blev udstæd.

Jngen nye Laug Rett var at udnefne til næst komende aar.

Som ingen efter 3de Ganges udraab vilde Gaae i Rette blev Retten for Skibredet Ophæved.

Anno 1769 den 12 Octob: blev Almindelig Høste Skatte og Sageting holdet paa tingstædet Haavig og Retten for Strandvigs Skibredes Almue betiendt med efterskrevne Otte Edsorne Laug Rettes Mænd Nafnlig, Torbiørn Hauge, Rasmus Wig, Reinert Tuft, Jan Qvale, Lars ibm: Ole Nortvedt, Engel og Joen Haavig.

1769: 214b

Overværende udj Retten Stædets Foged Hr: Kamer Raad Juel med LænsM: og menige tingsøgende Almue

hvornæst Aller og underdanigst blev læst de kongel: Forord: og høy øvrigheds foranstaltninger som her til bekiendtgiørelse er Andkomen og udj denne Protocol extraheret.

Derefter følgende Particulaire Documenter saasom
1te Torbiørn Eliassens og Johannes Eliassens Store Wig[s] Contract om Storevig dat: 4 Martj 1769.
2. Christie Endresdatter Storevig med fleere Deres skiøde til Johanes Eliassen paa ½ løb Smør i Storevig for 40 Rd: dat: 4 Martj 1769.
3de extract af Skifttebreved efter Christie Michels datter som ejede udj Gaarden Biøndahl Ytre Thun 2 pd: 6 mrk: Sr: for 81 Rd: og i Indre Thun 1 pd 3 mrk: Sr: for 54 Rd: som er udl: som pante bogen udviser dat: 29 Maj 1769.
4. Eftte[r] Ole Joensen som ejede i Gaarden Foer 2 pd: 15 mrk: S:ør ¾ hud ½ giedskind etc: for 189 Rd: og Jndre Leqvens Laxevog for 50 Rd: som saaledes er udl: som Pandte bogen udviiser dateret 16 Julj 1769.

Formedelst inted til Publication fremkom og Fogden med Skatternes hævelse Giorde Anfang blev Retten til i morgen ophæved.

Anden dagen den 13 October blev Retten atter sadt paa be:te tingstæd Haavig og betiendt med det Gaars dagen Andførte Laug Rett i Fogdens, Laug Rettens og Almuens overværelse.

Ole Bergesen Sundfiord hafde til dette ting tiid og Stæd med {Skrifttlig} [Mundtlig]? Stefnemaal ladet indstefne Jaen Knudsen Nedre Echeland for Skyldig værende 180 Rd: med Renter fra 11 Octob: 1764 til betaling skeer følgel: Obl: af 11 Octob: 1762. derfor dom at lide og bet: Process Omckost: {alt ef}
Jndstefnte Jaen Knudsen Nedre Echeland mødte icke for Retten ej heller nogen paa hands Veigne
thi fremstod Stefne Vidnerne Ole og Berge Haldorssønner som ved Ed bekreftede at den indstefnte lovlig er {ind}stefnt saaledes som incaminationen ommelder.
Citanten i Rettelagde en \til/ den indstefnte indretted lovl: opsigelse under 5 Junj 1769 med den indstefntes paateignede forckyndelse af 8 Junj næst efter som blev oplæst.
Procurator Giøen paa Citantens Veigne lod tilføre at hand begiærede at den lovlig Stefnte og udeblivende Jaen Knudsen Echeland maatte Gives Laugdag til næste ting at møde og Svare til Sagen.

Eragted

Den lovlig Ste[f]nte Jaen Knudsen Nedre Echeland Som nu ej møder Gives Laug dag til næste ting at møde med sit fornødne tilsvar i denne Sag, alt saa fremt hand ej vil vente at der da omendskiønt hand ej møder bliver feldet dom over ham saaledes som Sagens natur kand medføre.

1769: 215

Engel Torjulsen Brathuus haver til dette ting tiid og Stæd ladet indstefne Eendeel Vidner som skal forcklare at det Creatur hvis huud blev sendt til Jngvald Ourdahl var Spedalsk saa ingen deraf noged kunde Nytte.
Vidnerne Johannes Olsen Kalvenesse, Niels Hansen Brathuus, og Anna Johansdatter ibm: Mødte alle for hvem Eedens forcklaring af Domeren blev forelæst med formaning til Sandheds udsigende.
1. Vidne Johannes Olsen Kalveness aflagde Eed og provede at i fior høst i Skorrens tiid blev Vidnet forlanget af Engel B[r]athuusses kone at hand skulde Gaa op for at hielpe at flaae den omtalte Qvige, der komende var Creaturet som hafde tomlet udfor allerede Stucket og dræbt, Vidnet begynte derfor tilligemed de Andre her indstefnte Vidner og flaa Creaturet og kunde Vidnet icke see at Creaturet var Spedalsk forinden de aabnede bugen paa det, mens da det var Giort blev de var at Creaturet var spedalsk Saa inted deraf blev nytted uden huden. hafde ej videre at prove uden dette at huuden var sent til Selgeren.
2. Vidne Niels Hansen B[r]athuus aflagde Eed og provede i et og alt med første Vidne dog med dette tillæg at hand var \med/ den som Stack den omrørte Qvige efter same hafde faldet udfor et lidet brodt. huden blev sendt til Ingvald Urdahl. hafde ej videre at prove.
3. Vidne Anna Johansdatter Brathus aflagde Eed og provede i et og alt med de forrige Vidner undtagen med den forandring at hun ej var med da Creaturet blev stucken, mens dette veed Vidnet at intet blev nytted uden huuden, som blev sent til Selgeren Jngvald Urdahl. hafde ej videre at prove.
Giøen som Fuldmægtig begiærede paa Engel Brathuus Veigne at {hand} Som Vidnerne enstemig har forklaret at dette paatalte best var beskadiget af den sleme Spedalsk Syge Saa begiærede hand at hans Principal maatte meddeeles hvad denne Sinde er Passeret og det som et tingsvidne, der blev bevilget.

Anders Olsen Nedre Hage haver til dette ting tiid og Stæd med Mundtlig varsel haver ladet indstefne Samson Engelsen Berge for Skyldig værende 21 Rdr: derfor dom at lide og bet: Process Omckostninger.
Jndstefnte Samson Engelsen Berge mødte icke for Retten ej heller paa hands Veigne nogen thi fremstod Stefne Vidnerne Ole og Berge Ytre Røe som ved Eed bekreftede at den indstefnte er Stefnt lige efter incaminationen og det lovlig.

1769: 215b

Citanten forlanged Andstand i Sagen for at i Rettel: Skiftebreved efter Sin formand Knud Hage hvorefter hand for[d]rer det paastefnte.
Eragted
Sagen udsettes til næste ting til hvilcken tiid Citanten paalegges at fremkome med noget lov gyldigt til sin Sags styrcke, ligesom og den indste[f] nte forelægges til same tiid at indkome med sit tilsvar i Sagen.

Den af Haldor Hansen Berhofde af Liuse kloster Gods mod Kaare Andersen Hougervold, og Johannes Johansen ibm: samt Opsiderne paa Gaarden Haaland, Ole Olsen og Guldbrand Johansen til næst afvigte Somerting Andlagde tingsVidne Sag blev paaraabt, hvorda mødte Procurator Giøen som til kiende Gav paa Haldor Berhofdes Veigne at hand til dette ting tiid og Stæd i Continuation af det forrige have[r] ladet indstefne ovenmelte Sine Grander til at

paahøre følgende Vidner sc: Marthe Johansdatter Kilen og Asbiørn Olsen Eidestøe for hvem Edens forcklaring af lov bogen blev forelæst med formaning til Sandheds udsigende.

Af de indstefnte mødte Alle undtagen Karie Hougervold som tilkiendegav at de er lovlig Stefnt ligesom de og har indstefnt Eendeel Vidner i denne Sag.

Citanten tilstod at være Stenfet!! (Stefnet) at paahøre Contra Citanternes Vidner.

Citanternes Vidner

1. Vidne Marthe Johansdattr: Kilen gl: 28 aar Føed paa Hougervold {tiente} Opholdt Sig der til hendes 16 aar siden tiendte hos Andre Godt folck Aflagde Eed og provede at i den tiid hun var hos sin Fader Johannes Houervold Gick Berhofde Mænds Smaler og Gields bester udj den Saa kalde bygde hauge hvor de Gick i Rolighed for hendes Fader mens de Andre Grander paa Haaland og Hougervold kiørte dem bort en og Anden Gang høst og vaar. veed og ej om Hougervold og Haalands Mænd for Græsningen nød nogen bet: hafde ej videre at prove.

2. Vidne Asbiørn Olsen Eidestøe gl: 36 aar føed paa Indre Røe hvor hand opholdt sig til hand var 22 aar siden tiente paa Berhofde i 2de aar paa Giøen i 3 aar og siden {i} boet paa Eidestøe aflagde Eed og provede at i de 2de Aar hand tiente paa Berhofde Gick Berhofde Smaler og Creaturer Vaar og høst i den Saa kaldede Bygde hage uden at blive Giaget!! (jaget) af Haaland og Hougervolds Opsidere veed og ej om Berhofde mænd betalte noget derfor, dog Saag hand at Hougervold mænd hafde Qvernestøe udj Berhofde Elven. mens om Berhofde mænd fick noget derfor, eller om det var for Creaturene Gick i hagen veed vidnet ej. hafde ej videre at vidne.

1769: 216

Contra Citanternes Vidner

1te Vidne Elling Endresen Ossen Gl: imod 90 aar fød paa Øvre Boelstad hvor hand var til hands alders 6 aar, siden været paa Holdhuus næste Gaard med Hougervold og Haaland der opholdt hand sig til hand var 40 aar siden den tiid været saa langt i fra at hand intet veed om tvistighederne mellem Hougervold Haaland og Berhofde aflagde Eed og provede.

Procurator Giøen lod tilføre at som dette for Retten fremstillede Vidne ej allene er af en høy alder, saa det kand være Venteligt og mæstendeelen øyensiunlig og ligesom Gaar i barndomen Saa Protesterede Comparenten imod hands Vidnes byrds aflæg, at det ej maatte af Retten Ansees hvad enten det bliver mod eller med. Vidnes Forcklaring faldt saaledes at i den tiid han opholdt sig paa Holdhuus Maatte Berhofde mand Give til Hougervold og Haalands Mænd for den tilladelse at faae Sine Smaler udj Bygde haugen, mens Sneen laag i Berhofde Marck et aar til Hougervold en Smale og det Andet aar en Smale til Haalands Mænd, efter den tiid opbyggede Hougervold og Haalands Mænd Qvern udj Berhofde Elv og fick dertil Aarlig 100 band af Berhofde Marck for Same tilladelse sc: at Berhofde Smaler skal de!! (skulde?) faae Gaae i Bygde haugen mens Sneen laag i Berhofde marck. Eftter den tiid som nu er henimod 50 aar veed Vidnet ej hvorledes det er tilgaaet hafde ej videre at prove.

2. Vidne Johannes Olsen Sielbrict gl: 67 aar føed paa Aase hvor hand opholdt sig til sit 14 aar derefter tiente omckring til sit 36 aar derefter boet paa Kiøn nærved de tvistede Gaarder hvor hand boed i 20 aar nu 9 aar siden aflagde Eed og provede at i den tiid hand boede paa Kiøn {at} da hand omtrent 10 aars tiid hafde boet paa Kiøn blev hand af Hougervolds Mænd tilkaldet at høre paa hvad en gl: kone af Nafn Siri som al sin tiid hafde opholdt sig paa Hougervold, sagde som var dette at Berhofde Mænd var saaledes forened med Hougervold og Haalands Mænd at hand skulde Give dem paa hver Gaar[d] en Smale hver andet aar for den tilladelse at have sine Smaler vaar og høst i Bygde hagen derforuden Skulde og Hougervold og Haalands Mænd have friehed at hente nødder i et støcke Marck Berhofde tilhørig. hafde ej videre at prove.

3. Vidne Ole Johansen gl: 24 aar fød paa Hougervold hvor hand opholdt sig til hand var 15 aar siden tiente omkring i Bygden og paa Berhofde i 2 ½ aar aflagde Eed og provede

1769: 216b

Giøen lod tilføre og Gav Retten til kiende at dette Vidne er kiødelig broder til Contra Citanten {til} Johannes Hougervold altsaa paastod Comparenten at dette Vidne maatte ej Andtages mens blive avvist. paa tilspørgende svarede Vidnet at hand er kiødelig broder til Johannes Hougervold.

Eragted

Da vidnet Self haver tilstaaet at være kiødelig broder til Contra Citanten Johannes Hougervold, Altsaa kand hand til Vidnes byrds {andtagelse} \aflæg/ i denne Sag ej af Retten Andtages.

4. Vidne Asbiørn Joensen gl: 20 aar fød paa Haaland hvor hand opholdt sig til hand var 16 aar, siden tiente hist og her aflagde Eed og provede at i den tiid hand var hiemme hos Sin Fader Joen Haaland blev Berhofde Mænds Creaturer Smalen undtagen dreven af Hougervold og Haalands Mænd af Bygde haugen vaar og høst naar de kom der ind dog bad Vidnes Fader Aldrig Vidne[t] Giage dem, hafde ej videre at prove.

Giøen begiærede dette Passerede sig beskreven som et tings Vidne.

Contra Citanterne var og derom begiærende og sluttede altsaa tingsvidnet paa deres side.

Eragted

Formedelst Aftenens paakome bliver Retten til i morgen ophæved.

den 14. Octob: blev Retten atter sadt og betiendt paa Gaarden Haavig med det her andførte Laug-Rett.

hvorda blev læst

1te Peder Nielsen Biøndahl med fleere Deres skiøde til Hans Hansen Hiertager paa 2 pd: 1 mrk: Smør i Biøndahl Ytre Thun for 73 Rd: 3 Mrk: dat: 13 Octob: 1769.

2. Peder Nielsen Biøndahl med fleere deres Skiøde til Engel Hansen paa 1 pd: 1 mrk: Smør i Biøndahl Jndre Thun for 55 Rd: Dat: 13 Octob: 1769.

3de Brithe Baarsdatter Østefiords Obl: til Baar Gitlesen Østefiord paa 66 Rd: imod pant 1 pd: 12 mrk: S:ør 1/3 hud i Gaarden Store Balleseim dat: 13 Octob: 1769.

Fogdens Sædvanlige tings Vidner blev derpaa E[x]amineret og hvorpaa Almuens svar faldt saaledes til 1, 2, 3, 4, 5 post Nej til 6. Post at med de Sauger som herudj Skibredet findes er ingen forandring Sked til 7. Nej til 8. at LænsM: Hans Giøen bruger (ope rum) Land Lægd til 9. og 10. Nej. herpaa blev tingsVidne udstæd.

Opsiderne paa de\n/ Affeldte Jord{er} Declarerede at dennem er Godtgiord Skatten for det affeldte, ligesom og Almuen declarerede at Jorderne!! ej saa meget er forbædret at derpaa noget kunde lægges herom blev tingsVidne udstæd.

Den tingskydsende Almue svarede at dennem Rigtig er bleven af Fogden og Sorenskriveren betalt for hvad de dennem har skydsed sc: 4 s: per mil derpaa tings

1769: 217

Vidne udstæd.

Odels og Self Ejers Mandtallet blev Examineret og med Vedkomendes Adkomster Confereret hvilcket befantes saa Rigtig at det af Alle blev uimodsagt derpaa blev tings Vidne udstæd.

Restancen paa Landskatten stoer 133 Rd: 2 Mrk: 15 s: og paa Extraskatten fra 1te October 1767 til Septb: udgang 1769 stoer (ope rum) blev examineret og af Alle uimodsagt hvorpaa tings Vidne blev udstæd.

Som ingen efter 3de Ganges udraab vilde Gaae i Rette blev Retten for Skibredet ophæved.

Anno 1769 den 16 October blev Almindelig Somer Skatte og Sage ting holdet med Strandebarms Skibredes Almue paa tingstædet Øvre Waage og Retten betiendt med efterskrevne Otte Edsorne Laug Rettes mænd Nafnlig. Torbiørn Gougsvig, Peder Aarsand, Hendrich Diubland (Gjuvsland), Paal ibm: Godschalch Giære, Hans Diupland, Lars Bache, og Hactor ibm: Overværende udj Retten Stædets Foged Hr: Kamer Raad Juel med LænsMand og meenige ting søgende Almue.

hvornæst Aller og underdanigst blev læst de kongel: Andordninger og høy øvrigheds forandstaldtninger som her til bekiendtgiørelse er Ankomen og udj denne Protocol extraheret.

Der efter følgende Particulajre documenter saasom
1te Proustinde Gelmeuydens fredlysning paa Thole Gaards Støel eller Somer udmarck dat: 21 October 1763.
2. Anders Sverchesen Berges Gavebrev til Datteren Anna Andersdatter og mand Ole Johansen paa ½ løb Smør ½ huud i Berge etc: dat: 16 Octobr: 1769.
3de Haaver Aadnesen Berges bygselbrev til Lars Ludvigsen paa 1 pd: 3 mrk: Sr: 3/8 huud i Gaarden Øye dat: 16 Octob: 1769.
4. Skifttebrev efter Tosten Jsachsen som ejede 2 pd: 6 mrk: Sr: ½ hud i Giære for 72 Rd: som er Udlagt som pante bogen udviser dat: 20 Julj 1769.
5te Do: efter Peder Baarsen som ejede 2 pd: 12 mrk: Sr: ¾ hud i Tvedt for 130 Rdr: 3 Mrk: der er udlagt som Pandte bogen udviiser dat: 22 Julj 1769.

fremstod for Retten Severin Andreæ Heiberg paa Sviger moders og Egne Veigne Producerende Skrifttlig stefning Contra danneM: Tosten Haaversen Breche, saa lydende og vilde ervarte om Sagvolderen møder.
Den indstefnte mødte og tilstod lovlig Stefnemaal.
Citanten bad sig af Retten følgende Spørsmaal til Sagvolderen Tosten Haaversen Breche at maatte ved Retten forelægges ham til Giensvar. 1te Om hand icke den omstefnte Dato blev befunden udj Næfring!! (nævring/nævertaking) borckning og hugster udj Thole udmarcks Skoug. Responso den indstefnte meente det var i hans egen marck. 2de Om icke Sagvolderen da hand udj same sin Gierning og Arbejde blev Grebet af 3 Mænd, declarerede med en slags fortrydelse og vemodighed

1769: 217b

denne hans begaaede forseelse med declaration at hand vel viiste Gud bædre disværre at hand ej hafde hugget barcket eller nævret i sin egen Ejendom. Responco at hand ej viste Andet end hand arbejdede paa sin Egen Ejendom. 3tio Om ej Sagvolderen med bøn og beklagelse

baade Andholte hos de 3de mænd om sin øxe Sig tilbageleveret saa og tillige med enstendige ord, bad at same trende mænd eller ingen af Dem vilde melde for Heiberg denne hans forseelse og Gierning, men meget meere fortie den same da hand eller[s] saae sig ulyckelig om det skulde Gaae efter strenghed og derfore paa den og same tiid udlod sig Personlig at vilde indfinde sig hos Citanten om muelig at faae den Sag deborteret og bielagt. Responco ja. mens da hand kom hiem fick hand at høre at det var paa hans egen Ejendom, og forbød hans Grander ham at Gaae til Heiberg om forlig. 4to hvormange aar hand har benytted Sig \af/ og hugged paa same Enemercker, og om hans Grander ham Vitterlig, har hugget paa same stæd, paa hvilcket siste af Qvestionen Citanten frafaldt Svar paa, naar Sagvolderen ickun herudinden vilde melde Sin Sandhed Sig self angaaende. \Res:/ Nej har Aldrig hugget udi denne sin formente Ejendom.

Citanten for at bespare Vidtløftighed og Omckost: saa meget muelig fremstillede for den ærede Rett de 3de Mødende Vidner som dog icke henhører til dette Verneting deres Edelige Possition og forcklaring efter foranførte til Sagvolderen Givne Qvestioner og er da det første Vidne

Lars Erichsen Thole som efter Aflagt Eed Vandt til 1. Qvestion, jo og mener Vidnet same var Tholes Marck efter som hand haver hørdt til 2. Qvest: at Contra Citanten sagde {det} hand viste det ej var hans Ejendom mens mente det var Solbiørgs Marck, til 3. Qvest: ja. hafde ej videre at prove.

2. Vidne Torchel Michelsen Thole aflagde Eed og provede til 1. Qvestion: ja \og/ veed ej Andet af end det var i Tholes udmarcks skoug. til 2. Qvest: Ligesom Andet Vidne. til 3de Qvest: ja hafde ej videre at prove.

begge disse vidner til haabe, bad Citanten under forhen nu aflagde Eed [maatte] tilspørges om de icke for Skiftte Skeede af deres Ejer, fellig og nu det siste afhørdte Vidne bestandig og med Sickerhed af Ejendomen som Lejlendinger har været borcket og hugget efter deres fornødenhed udj denne Marck.

1769: 218

til denne Qvestion svarede de jo.

Dernæst fremstod 3 Vidne Siur Larsen Moe og efter aflagt Eed svarede paa de 3 første Qvestioner saaledes sc: til 1te Qvestion jo blev befunden hvor de Andre Vidner har forcklaret men om det var i Toles Ejendom veed Vidnet ej til 2. Qvestion Ligesom de Andre Vidner. til 3. Qvest: ja. hafde ej videre at prove.

Eftter Saavel indstefnte Tosten Haaversen Breches forAnførte tilstaaelse i hvor mislige og tvetydige end Citanten forefandt same, som og aflagde Vidnes byrde af Vidnerne om det paastefnte udbad Citanten sig {og} nogle faae timer at betencke Sig til indlæg i denne Sag og i Rettesettelse des angaaende.

Eragted

Den forlangte Andstand bevilges.

Eftter af Retten tilladte tiid indfandt Sig Citanten med sit Endelige indlæg, hvorunder Sagen til Rett viisdom!! (Rettviis dom) hand mundtlig udbad sig afskeediget. Indl: af dags dato blev oplæst.

Den indstefnte Declarerede og lod tilføre at hand paastaaer det Citanten skal beviise hands Ejendoms Rett til den marck hvori hand sc: den indstefnte haver hugget.

Citanten derimod Replicerede, at saavist hand Rette snor \i/ hans kongl: Majest:s lov andførdt udj det i Retten indlagde indl: neml: Norsk l: 5 b: 6 C: 5 Art: bliver ham som nødSaget til denne Sags Søgning et Beneficium Jurjs saa velsindig for denne Mands Adskillige omstendigheder hvoriblandt komer till: enfoldighed, men paastaael: derhos i den tancke at den indstefnte hvorvel forsildig vil blive det var at hand uden Citantens høyeste

aarsag for denne høy lovede Rett er indkaldet. skulle hand være S…d.(?) og i Stand til at kunde bevise adkomst til brug som hævd paa dette omstefnte, da uagte[d] hand og paa sin side haver indladt Sagen til Dom og kiendelse, dog naar hand nu inden Retten Declarater Sig i Reflection af hans tilførte lovlig nock, som lov byder at kalde og overbeviise mig om det paa hands side nødvendige til sin befrielse her udinden vil afvarte alt hvad hand nu inden Retten uden videre forhaling, kand agte at ansøge. iøvrigt Refererede Citanten Sig til sit nu forhen i Sagen indgivne.

1769: 218b

Den indstefnte svarede Endnu som før at {indstefnte} \Citanten/ bør beviise Sigtelsen. var i øvrigt ligesom Citanten fornøyet med Rettens kiendelse.

Afskediget

Det er unegtelig at det i Rettelagde Stefnemaal viiser at denne Sags Citant haver ved same beskyldet den indstefnte at hand tyvagtig har indgaaet i Citantens formente Ejendom, der at hugge med videre, Ligesaa unegtelig som dette er ligesaa unegtelig er det og ej imod lov hvad den indstefnte haver paastaaet nemlig at Citanten bør beviise sin Ejendoms Rett til den marck hvorudj hugget er skeed. den af Citanten allegerede 5 art: udj 5 bogs 6 Capt: kand af Retten ej Ansees at hendhøre til Andre end ham Self, som den der haver paaberaabt Sig at det er hands Marck, og dertil den ende ført 2de formodnings Vidner, \i betragtning af og/ Foruden alt dette er denne \Sag/ af den Natur at den ej herinden tinge mens paa aastæden bør afgiøres, hvor Andviisning i følge lov skal skee saavel om \det/ aavirked i sig Self som hvor same skeed er, og hvor skiftterne Gaar, Thi bliver denne Sag altsaa til Aasteden henvist om Citanten Sig trøster til den der at Andlægge, og vil det da værred ventelig Retten tillige paaskiønner, hvoe denne ting Sags beckostnings bør betale i henseende den oplysning Retten {og} \om/ same ventelig da bekomer.

Det Passerede begiærede Citanten Sig beskreven.

Eragted

formedelst aftenens paackome bliver Retten til i morgen ophæved.

Anden dagen den 17 October blev Retten atter Sadt og betient med det Gaars dagen Andførte Laug Rett i Fogdens LænsMandens og Almueens nærværelse.

Den af Knud Fosse mod Christie Larsdatter Andl: Sag dette aars Somerting blev paaRaabt, og Svarede parterne at de Allerede er forligt Saae de ingen Dom i denne Sag begiærer.

den af Knud Fosse mod Knud Rise til næstl: Somerting Andlagde Sag blev paaRaabt og Svarede Citanten at Knud Rise er Rejst saa langt her fra at Citanten siunes Sagen er ej værd at paatale.

Goschalch Pedersen Giære lod Andviise fellen af en Voxen biørn som af ham er Skiødt i Thornes dahlen, og hvorfore Fogden leverede ham Skudpenge 2 Rigsdl:

læst til Mortification

1te Niels Siursen Solbergs Obl: til Johannes Johansen Børsem paa 99 Rd: dat: 26 Maj 1756.

2. Niels Siursen Solbiørgs Obl: til Hans Johansen Furreberg paa 51 Rd: dateret 17 Octob: 1766.

3. Niels Siursen Solbiørgs Obl: til Anders Larsen Sandvig paa 130 Rdr: imod pandt ½ løb Sr: ½ hud i Solbiørg dat: 17 Octob: 1769.
4. Jan Galtungs bygselbrev til Peder Andersen med huustrue Guro Michelsdatter paa et huusMands plads Skippevig kaldet dat: 17 October 1769.

1769: 219

5te Lisbet Rasmusdatter med forM: Hans Giøen Deres skiøde til Hans Rasmuss!! Store Linge paa ½ løb Smør i Gaarden Store Fosse for 120 Rdr: dat: 17 October 1769.
6te Hans Rasmussen Store Linges Skiøde til Sisselle Pedersdatter paa ½ løb Smør i Store Fosse for 120 Rd: dateret 17 October 1769.
7de Hr: Kamer Raad Juels fred lysning paa Aachre og Øjerhafns Skougeteig dateret 21 Maj 1769.

Derefter blev Fogdens Sædvanlige tingsvidner examineret og hvorpaa Almuens Svar faldt saaledes neml: paa det af 10 poster bestaaende saasom til 1te 2, 3, 4, 5 post nej til 6. post at med de Sauger herudj Skibredet findes er ingen forandring skeed, til 7. Nej til 8. at LænsM: Hans Andersen bruger udj Gaarden Øvre Waage (ope rum) Land Lægd, til 9, og 10 Nej, herpaa blev tingsVidne udstæd.

Opsidderne paa de Affeldte Gaarder declarerede at denne[m] Skatterne for det Affelte er Godtgiort Ligesom og Almuen declarerede at Gaarderne ej saa meget er forbædret at de taaler noget paalæg. herom blev tingsvidne udstæd.

Den tingskydsende Almue svarede at dennem Rigtig af Fogden og Sorenskriveren er bleven bet: 4 s: per mand hver mil for hvad de haver skydsed, hvorpaa tingsvidne blev udstæd.

Odels og Self Ejer Mandtallet blev examineret og med de Vedkomendes Adkomster Comfereret hvilcke befantes saa rigtig at ingen hafde noget at erindre derimod, thi blev tingsvidne udstæd.

Restancen paa Landskatten stoer {og paa} 148 rd: 2 mrk: 6 s: Og paa Extraskatten fra 1 October 1767 og til Septbr: udgang 1769 stoer (ope rum) blev oplæst og af Alle uimodsagt, og hvorom tingsvidne blev udstæd.

Som ingen viidere efter 3de Ganges udraab behøvede at Gaae i Rette blev Retten for Skibrede[t] ophæved.

Anno 1769 den 25 October blev Retten i følge Skiftte dicition af 19 Julj h: a: Sadt paa Gaarden Hovland udj Opdahls Skibrede og Tysness Præstegield og Retten betiendt med efterskrevne {Otte} \Sex/ Edsorne Laug RettesM: som dertil af Fogden Hr: Kamer Raad Juel opnef[n]te ved LænsM: Mads Godøen som og var tilstæde hvilcke samtlige Laug Rett alle var meget veel bekiendt om denne Gaards Herlighed som i følge bemelte Skiftte Dicition skal taxeres og er same Laug Rettes Mænds Nafne følgende sc: Halsten Johansen og Siur Knudsen Tysnes, Thor Knudsen Tvedt, Petter Hendrichsen ibm: Torchel Axelsen Wee, Torbiørn Jonsen Dalland.
hvilcke alle tillige med Sorensk: begav sig ud paa Marcken for at kaste et Øye paa Gaarden og dens underl: [herligheder]? der komen besaa mand først dens skoug som er temelig vel Voxtrende. dernæst dens Enge og Agerland som ickuns i henseende til Gaardens store skyld

er Ganske maadelig. Og {kunde same} Endelig dens huuse som er saa meget slette at de {ej} snart ej er beboende for nogen, minst af dem som er uden for Bondestanden.

1769: 219b

J henseende til Alle med Gaarden værende omstændigheder og i sær denne at saasnart same falder i u-Priviligerede Folckes hender maae af den svares Alle Skatter endskiøndt den i henseende til sin Godhed ej kunde svare for dem blev af Os samtlig efter Aller nøyeste betenckning og overlæg med hin Anden taxeret for den Suma tolv hundrede Rigsdaler, dog {kunde} kand vii den ej derfor taxere u!! uden med de vilckaar at Sagen med sine Privelegier følger med.

Anno 1769 den 10 Nobr: blev Almindelig Høste- Skatte og Sageting holdet med Qvindherres Skibredes Almue, og Retten paa Møgslebust!! (Myklebust) betiendt med Eftterskrevne Otte Edsorne Laug Rettes Mænd sc: Jon Ludvigssen Møchlebust, Johannes Jonsen Tvedt, Ole Olsen Store Dahle, Samson Thorsen Stueland, Iver Abelsen Helvig, Anders Ludvigssen Lille Møglebust, og Joen (Jaen) Tronsen Røsseland, samt Mathis Christophersen Store Fusch: Overværende udj Retten Stædets Foged Hr: Kamer Raad Juel med LænsM: og Meenige tingsøgende Almue,

hvornæst Aller og underdanigst blev læst De kongel: Allernaadigste Forord: og høy øvrigheds Ordre som til bekiendtgiørelse er Anckomen og i denne Protocol extraheret,

jtem
kongel: Allernaadigst Forord: om Guldreckernes Arbejde maae ej være af Ringere Gehalt end 15 lødig 13 green, dat: 4 October 1769.
2. Stifttamtmandens brev til Fogden om det unge Mandskabs undvigelse dat: 3 Octob: 1769.
3. Stifttampt: brev af 20 Octob: med indl: tryckt placat af 3 Octob: om slagte handl: som udfare fra Bergen.

derefter følgende Particulaire Documenter, saasom
1te Hans Hansen Lille Dahles Obl: til Hans Jngebrictsen Tufte paa 42 Rd: imod pandt 2 pd: 6 mrk: Smør i Lille Dahle dat: 10 Nobr: 1769.
2det Ole Rasmussen Scharvethuns Obl: til Hans Thommessen Hiortheland paa 70 Rd: imod pandt 18 mrk: Smør i Scharvethun og 4 kiør dat: 10 Novembr: 1769.
3de Anders Samsonsen Biellands Obl: til Jaen Thorsen Røsseland, paa 98 Rd: imod Pandt 1 pd: 3 mrk: Smør ½ hud i Gaarden Bielland Dat: 10 Novembr: 1769.

Hr: Bergskriver Niels Hunth og Hans Hansen som Ejere af Gaarden Lille Dahle haver ved Mundtl: Stefnemaal indkaldet Clement Roalstvedt til at lide Dom fordie hand[s] hund og folcke jager Citanternes Creaturer samt fordie hand ej holder sin Giærdesgaard ved lige, derfor alt at lide Dom til undgieldelse og Process Omckost: at erstatte jtem at paahøre Vidner, og Vilde Citanterne forneme om den indstefnte møder.
Den indstefnte mødte icke efter paaraab ej heller nogen paa hans veigne,
thi fremstod Stefne Vidnerne Ole Olsen og Ole Albrichtsen Liustvedt som ved Eed beckreftede at de den indstefnte lovlig haver Stefnt saaledes som incaminationen ommelder.
Citanten fremstillede sine Vidner til Examen og Eeds aflæg og hvoraf fremstod

1te Vidne Jacob Knudsen Lille Dahle Aflagde Eed og provede: at hand ej allene har hørt, mens end ogsaa tildeels seet at den instefntes bøe Gar haver icke været holdt udj lovlig tiid i lovl: stand, ligesom hand sc: den indstefnte og har sagt at hand baade har og skal jage Citanternes Creaturer udj udmarcken endskiøndt same er felles, og ingen Gierder i den opsadt. hafde ej videre at prove.

1769: 220

2. Vidne Ole Olsen Store Dahle aflagde Eed og provede: at hand haver besigted den indstefntes bøegar og befunden same efter sit skiøn uloflig og lagere!! (lavere?) end Andre Folckes Giærder der i Dahlen, henseen[de] jagingen veed Vidnet dette at da Lille Dahle Mænd udj Kongens Høye Nafn forbød den indstefnte at jage Deres Creaturer svarede hand at hand baade hafde og skulde jage Dem. vidnet veed og at det er i felles udmarck same skeer. hafde ej videre at prove.

Eragted

Den lovlig Stefnte mens udeblevne Clemens Roalstvedt Gives hermed Laug dag at møde til næste ting med sit fornødne tilsvar i denne Sag.

Ole Olsen Store Dahle hafde til dette ting tiid og Stæd med skrifttlig Stefnemaal under 23 Septb: h: a: indstefnt Clemens Roalstvedt fordie hand haver optaged endeel mercke Steener som efter forlig imellem Citanten og ham var nedsatt med meere som stefnemaalet indeholder der blev oplæst.

Den indstefnte mødte icke og ej [heller] nogen paa hans veigne

thi fremstod StefneVidnerne LænsM: Røchart!! (Richart) Møchlebust, Hactor Møchlebust, og Jaen (Joen) Hansen ibm: som Alle veed Eed bekreftede at de nu paa 6 ugen!! (uger) siden lovlig haver Oplæst for den indstefnte det i Rettelagde Stefnemaal.

Citan[t]en fremstillede sine Vidner til examen og Eeds aflæg og fremstod

1te Vidne Jacob Knudsen Lille Dahle aflagde Eed og provede at hand veed dette ja var og self med Citanten og hans Crontrapart!! da de i Vaarvinden dette aar ej allene blev foreened mens end og {veed} ned satte endeel marckesteene udj et støcke Marck Teigen kaldet, og skulle disse mercke steene efter same tiid blive Dem til Regel og efterlevelse endskiønt Citanten hafde nogen skade deraf, Disse Marcke steene er nu optaget og haver den indstefnte self tilstaaed at hand tog dem op af bøen hafde ej videre at prove.

2. Vidne Halvor Tørrissen Aflagde Eed og provede at hand veed at Citanten Gick til den indstefnte og spurgte om hand ville være med ham og nedsette endeel marckesteener udj det støcke Marck Teigen kaldet, hvor til den indstefnte svarede at hand vilde det giærne derpaa Gick de og hafde de 2de Mænd neml: Deponenten og det forrige Vidne med og ned satte endeel marckesteener som efter Vidnes skiøn gick noget ind paa Citanten, disse mercke steener ved Vidnet at den indstefnte haver optaget, uagted de var saavel foreened at De tackede hinanden den tiid Mercke steenerne i Vaar blev nedsatt. Citanten tilspurgte Vidnet hvad den indstefnte svarede da hand sagde til ham efter at bemelte Merckesteener var nedsatt, at nu vilde de være uden al Dispute, hvortil Vidnet svarede at den indstefnte sagde, Gud skee lov for det nu er Giordt, det skal Rett holdes, vii veed hvad vii Giør hvercken er Eg eller du noget barn. hafde ej videre at prove.

3. Vidne Hans Hansen Lille Dahle aflagde Eed og provede at Citanten tilspurgte den indstefnte om hand hafde opkast de af Dem efter foreening ned satte merckesteene hvortil den indstefnte svarede ja, hafde ej videre at prove.

1769: 220b

Eragted

Den lovlig stefnte Clemen[s] Roalst[v]edt Gives hermed Laugdag at møde med sit fornødne tilsvar i denne sag.

Samson Knudsen Nedre Døsselland!! hafde til dette ting tiid og stæd med mundtlig Stefnemaal ladet indstefne Torger Jsachsen Døsseland fordie at hand haver hugget en older og en hæg paa Citantens Ejendom derfor dom at lide og at betale Process Omckost: samt at paahøre Vidner.

Den indstefnte mødte og tilstod lovl: stefnemaal mens paastod at det omtvistede træe er en Gar konge og følgelig ihvorvel det er paa Citantens bøe dog tilhøre ham som paa den stæd Giærer og holder det tillige.

Citanten fremstillede sine Vidner til Eds aflæg og fremstod

1. Vidne LænsM: Richart Møchlebust Aflagde Eed og provede at det omtvistede træe stod ej Allene paa {den} Sag-Søgerens bøe mens end ogsaa langt fra Gahren at det var over en Sæhlansk Alen fra Garen, hvad træet egendtlig kunde være værd veed Vidnet icke, dog siunes hand at en Rigsdl: som Citanten mente den var værd ej er ubilligt hafde ej videre at prove.

2. Vidne Harrald Halvorsen Møglebust Aflagde Eed og provede i et og Alt som første Vidne uden forandring.

Derefter blev parterne saaledes foreened at den indstefnte skal betale 4 Mrk: 8 s: for olderen og 1 Rd: 12 s: i Omckostninger hvormed sagen blev ophæved.

LænsM: Richart Møchlebust, Erich ibm: Lars ibm: Lars Larsen ibm: Encken Anna Nielsdat:, Harrald ibm: Ole Hansen Kiærland, Paal Kiærland, Ole Samsonsen ibm: Anders Houeland, Abel ibm: Helge Ø[v]re Døsseland, Svend Johansen ibm: Samson Nedre ibm: og Torger ibm: Halvor Øvre Fedt, Encken Lisbet ibm: hafde samtlig til dette ting tiid og Stæd med Mundtlig Stefnemaal ladet indstefne Gabriel Østensen og Jaen Christensen hvoraf den første boer som lejlending og er hans Jord Frue Krigs Comissaire Dahls tilhørig, fordie de skal have foretaget sig et usædvanlig fiskende i ælven derfore Dom at lide og erstatte Process Omckostninger.

De indstefnte mødte icke ej heller nogen paa Deres Veigne

thi fremstod Stefne Vidnerne Tarrald!! (Harrald) Halvorsen Møchlebust og Lars Larsen ibidem som ved Eed bekreftede at de lovlig haver Stefnt Gabriel Østensen og Jaen Christensen mens Ej Frue Dahl som Ejer af den første pardt eller hendes Laugværge.

Afskediget

Da Andlæggerne af denne Sag som haver Stefnt Jaen Christophersen!! (Christensen) og Gabriel Østensen Nedre Fedt ej haver i Agtaget at Stefne den Sistes Jord Ejer Velbyrdige Frue Dahl, og saaledes forbiegaaet hvad loven udj 3 bogs 14 Capt: 29 art: Allernaadigst befaller, da dog sagen er Andlagt om en Ejendom hvorom mueligens ej uden ved siun og Granskning kand faaes den Rette Oplysning, Altsaa bliver Sagen som ulovlig Andlagt henviist indtil lovlig stefnemaal udstædes hvori Frue Dahl som ejer tilligemed Laugværge maae være indbegrebne.

1769: 221

Fogden Hr: Kamer Raad Juel Gav til kiende at hand paa Justitziens Veigne haver indstefnt Willum Larsen Lille Dahle for 6 Rd: hand Ræster paa sine Lejermaals bøder Der for at lide Dom.

Den indstefnte mødte icke ej heller nogen paa hans Veigne

thi fremstod Stevne Vidnerne Harrald Halvorsen Møchlebust, og Lars Larsen ibm: som ved Eed bekreftede at den paaGieldende er lovlig Stefnt og svarede hand at hand vilde Rejse med de Ræsterende 6 Rd: til Fogden Hr: Kamer Raad Juel.

Eragted

Den lovlig Stefnte Willum Larsen Lille Dahle Gives Laugdag til næste ting med tilsvar i Sagen, og i fald hand ej til same tiid enten haver fornøyet Hr: Actor eller da møder, Gaar dom i Sagen efter hans egen tilstaaelse for Stefne Vidnerne.

Lars Larsen Fugleberg, Joen Jensen og Hactor Joensen ibem: samt Halvor Olsen ibm: Gav til kiende at de til dette ting tiid og Stæd med Mundtlig Stefnemaal haver ladet Jndstefne, Lars Joensen Scharvethun, Gabriel Olsen og Ole Rasmussen, for ulovlig jag paa de {indstefntes} \Citanternes/ Creaturer i felles Marck, ligesom og Lars Joensen Scharvethun i sæhr til at lide dom fordie hand tog Lars Larsen Fuglebergs horse og sadt den ind i fra den ene dags aften og til den Anden dags Efttermidag klocken 5 uden at Give den mad, Enhver at lide Dom som vedbør og betale Process Omckostninger.

Af de indstefnte mødte ingen

thi fremstod Stefnevidnerne Hans Thufte, og Rasmuss paa Værcke som veed Eed bekreftede at de indstefnte er lovlig Stefnt som inCaminationen ommelder.

Citanterne begiærede Sagen udsatt til næste ting for at føre Vidner.

Eragted

Den af Citanterne begiærte Udsettelse bevilges, og haver De til næste ting at stefne sine Vidner.

Farten Olsen Øye lod oplyse Myndtl: Jngeborg Thorsdat: Arf 6 Rd: 4 Mrk: 13 s: som ingen mod Retter!! (Renter) vilde have thi blev same i en skindpung forM: under forsegl: tilleveret,

Ligesaa blev Anna Thorsdatters 6 Rd: 15 s: levered ForM: Lars Johansen Naterstad forseiglet.

Derefter læst følgende DocuMenter saasom

1te Anders Pedersen Echelands Odels Lysning paa sine 5 børns Veigne sc: Peder, Jacob, Brithe, Gresselle og Marrithe deres Veigne til 1 løb smør i Helvig som Pededer!! (Peder) Andersen bruger Dateret 10 Nobr: 1769,

2det Brynnild Nielsen Scho[r]pens skiøde til Niels Olsen Schorpen paa halve Onerems kircke med alt underl: for 100 Rd: Dat: 10 Nobr: 1769.

3de Siur Aadnesen Nedre Hameraagers Obl: til Hans Jngebrictsen Tufte paa 32 Rd: 3 Mrk: 8 s: mod pandt 2 pd: 6 mrk: smør i Hameraager dat: 10 Nobr: 1769.

4. Frue Morill(?) (Maren?) Dahls bygselbrev til Knud Monsen paa 3 Spd: Smør i Liustvedt dat: 6 Nobr: 1769.

5te Joen Øre med fleere deres skiøde til Johannes Hendrichsen paa 1 pd: 4 mrk: Sr: ½ hud i Store Echre for 46 Rd: dateret 3 Martj 1769.

6. Aase Svendsdatter Møchlebust med fleere deres skiøde til LænsM: Søren Møchlebust paa

1769: 221b

1 løb 1 pd: smør for 98 Rd: Dat: 11 Nobr: 1769.

7. Niels Rasmussen Rostens (Røstens/Rausteins) Grundeseddel til Torger Thorsen paa et plads under Rosten kaldet Slotted (Skotted?) dat: 10 Nob: 1769.

8. Ole Nielsen Onerems skiøde til Jørgen Andersen paa 12 mrk: smør i Sunde for 20 Rd: Dateret 11 Nob: 1769.

Eragted

Formedelst Aftenens paakome bliver Retten til i Morgen ophæved.

Anden dagen [den 11 Novbr:] blev Retten Atter sadt paa bemelte tingstæd og betient med det Gaars dagen Andførte Laug Rett.

hvorda blev {læst 1te} foretaget Fogdens sædvanlige tingsVidner blev foretaget som udj et og Alt blev lige som for Waags ting er Andført.

Som ingen efter 3de Ganges udraab noged paa tinged haver at bestille blev Retten for skibredet ophæved.

Anno 1769 den 13 Nobr: blev Almindelig Høste Skatte og Sageting holdet paa tingstædet Gielmervig og Retten med Schonevigs Skibredes Almue betiendt med efterskrevne Otte Edsorne Laug Rettes Mænd sc: Johannes Handeland, Ole ibm: Mads Ersland, Ole Ness, Torbiørn Sandvig, Lars ibm: Halvor Hauge, og Omund Ersland. Overværende udj Retten Stædets Foged Hr: Kamer Raad Juel med LænsM: og Meenige tingsøgende Almue.

hvornæst aller og underdanigst blev læst de kongel: Allernaadigste Andordninger og høy Øvrigheds foranstaldtninger som her til bekiendtgiørelse er Anckomed, og udj denne Protocol extraheret.

Videre

Stifttamtmandens brev til Fogden betreffende at de paa landet som bekomer ForM:skab fra Bergen skal af deres Myndtl: kræve Afkald naar de ere Myndige, under straf 1 á 2 Rd: maanedl: i forsømelse tiiden dateret 6 Nobr: 1769.

Den {ind} nogen tiid mellem Erich Tvedt og Torchel Nesses Arvinger Andlagde Sag blev paaRaabt og hvortil Parterne svarede at de saaledes er forened at Tørchel (Torchel) Nesses Arvinger skal betale til Erich Tvedt 5 Rd: og hvormed Sagen haver sit forblivende.

Den mellem Ole Olsen Dahlen og Johannes Omundsen ibm: sistl: Somerting Andlagde Sag blev paaRaabt og svarede parterne at de saaledes med hinanden er forligt at de af {Ole} \Johannes/ Dahlen mod hans Grande faldne ubetenckte udtalte ubekvems ord ej skal kome bemelte {Johannes} \Ole/ Dahlen til minste hinder paa ærlige Gode nafn og Rygte paa hvilcket hand Aldeeles inted haver at sige, og tilbyder sig af de paa Sagen Anvente Omckostninger at betale 5 Mrk: Og hvorved Sagen Altsaa mellem Dennem ophæves. Hvilcket deres forlig de begiærede af Retten ved dom Confirmeret.

Afsagt

Det mellem parterne inden Retten indgangne forlig skal følgelig lov, udj Alle dens Ord Clausuler og Puncter ved magt at stande.

Den af Ole Sandvold mod frue Dahl Andlagde Sag som sistl: Somerting blev incaminered, mens som ingen af Parterne efter paaRaab mødte Aldtsaa beror med Sagen.

1769: 222

Peder Pedersen Toftekalven som ejer og beboer af Gaarden Toftekalven Nommer 8 under Skaanevigs Skibrede Lehnes Gods {beligend} af skatte skyld 1 pund Smør mens af Landskyld ½ løb smør, fremkom for Retten og beklagelig Gav til kiende at dagen den 22 Julj indeværende Aar, opkom paa hans Gaard en for ham høyst beklagelig Jlds Vaade hvorved Alle hans {paa} huuse blev lagt udj Aske, saa at han desformedelst er sadt udj Største Armod, og som hand tencker med Allerunderdanigst Andsøgning at nedgaae om nogle aars friehed for \Extra og Land/ Skatt {og Landskyld} saa var hand af Retten begiærende at dette hans Andragende maatte for den tingsøgende Almue med Laug Rett oplæses for at faae Deres svar om ej same medfører {den} Sandhed, Eftterat dette Almuen var forelæst svarede de samtlig tilligemed LænsM: og Laug-Rett at de Altforvel er bekiendt saavel at huuserne paa Toftekalven den ommelte tiid blev lagt i Aske som og at bemelte Peder Pedersen derved er sadt i de Omstendigheder at hand med kone og børn neppe Ejer de klæder de siuler sig udj.
Det Passerede begiærede Peder Toftekalven sig som et tingsvidne beskreven meddeelt, som ej kunde negtes.

Derefter læst følgende Particulliere!! (Particulaire) Documenter saasom
1te Lieut: Willum Friman Dahls {frasigelse} \Skiøde/ brev til Lars Christiansen Leichness paa 1 ½ løb smør i Leichness dessens Odel Dateret 20 April 1765.
2det Lieut: Willum Dahls skiøde til Lars Christiansen paa 3 løber smør i Leichness for 570 Rdr: dateret 8 Nobr: 1768 med videre paateigning om hiemel af same dato,
3de Lieutenant Willum Dahls hiemels brev Om Odels Retten til 3 løber smør i Leichness til Lars Christiansen Leichness dat: 30 Septbr: 1769.
4de Lars Christiansen Leichnesses Skiøde til Jaen (Joen) Larsen paa 1 ½ løb smør i Leichness for 380 Rdr: dateret 2 Julj 1769.
5. Johannes Siursen Qvandahls skiøde til Tørchel Diuve paa 2 ¼ mrk: Smør i Gaarden Diuve for 1 Rd: 5 Mrk: 4 s: dat: 20 October 1769.
6. Johannes Larsen Jndre Bouges Obligation til Klockeren Elias Pedersen Ness paa 200 Rdr: imod pandt !!imod Pandt!! 2 løber smør i Jndre Bouge dateret 1 Octobr: 1769.
7. Lars Christiansen Leichnesses Obligation til Erich Rasmussen Tvedt {imod} paa 300 Rd: imod pandt 1 ½ løb smør i Leichness dateret 13 Nobr: 1769.
8. Jaen (Joen) Larsen Leichnesses Obligation til Erich Rasmussen Tvedt paa 250 Rd: imod pandt 1 ½ løb smør i Leichness dateret 13 Nobr: 1769.
9de Johannes Omunsen Heglands Obligation til Ole Omundsen Hegland paa 100 Rd: imod pandt 2 pd: 6 mrk: Smør i Hegland dateret 13 Nobr: 1769.
11te!! Elias Pedersen Nesses bygselbrev til Erich Haldorsen paa 1 ½ løb smør i Leichness dateret 2 Nobr: 1769.
12. Johannes Omunsen Dalens Obl: som udstæd til Anders Olsen Storhoug paa 90 Rd: mod pandt 2 pd: 6 mrk: Smør i Hegland og Dateret 3 Julj 1767 er betalt efter Qvittering af 21 Julj 1769 og hvorfore same blev Mortificeret.
13de de Messieures C: L: Dahl og H: F: Dahls Odels Lysning til 3 løber smør 2 huder i Tungesvig dat: 16 Octobr: 1769.

1769: 222b

Eragted
Formedelst aftenens paakome bliver Retten til i Morgen ophæved.

Anden dagen den 14 Nobr: blev Retten atter sadt paa bemelte tingstæd Gielmervig og betiendt med det Gaars dagen Andførdte Laug Rett i Fogdens og LænsMandens nærværelse.

Mons Larsen Skoemager mødte i Retten paa sin fader Lars Mathisens og hans Grande Arne Aslachsens Ebne[s Veigne] og i Rette æskede den fra sistleden somerting til nu udsatte Sag Contra Johannes Jobsen Ebne et brudt forbud betreffende.

Den instefnte som forelagt mødte icke efter paaraab ej heller nogen paa hans Veigne undtagen hans Svoger Ole Ness som Declarerede at hand ej er frisk.

Stef[ne] Vidnerne Mons Schaalness og Lars Nord Ebne bekreftede ved Eed at Rettens Laugdag er ham lovlig forckyndt.

Citanterne fremstillede sitt Vidne Elias Christophersen som under aflagd Eed forcklarede: at hand \og/ same tiid som Lars Steensen Nor-Ebne har omproved, var {de} med Arne Ebne hos den indstefnte hvor da Aadne Ebne spurgte den indstefnte om hand hafde formeent tienist pigerne Deres at have kalverne i kalve træet, hvortil hand svarede ja, dernest tilspurgte Aarne ham hvem som Gav ham lov at opsette {har} Garen hvortil hand svarede at han hafde tilladelse af kame!! (Kammer) Raaden. hafde ej videre at prove.

Citanterne indleverede en Reigning under dato 14 Nobr: 1769, som blev oplæst. Dernest lod tilføre at i fald de ej faar deres Omckostninger efter Reigningen paastaar de [betaling]? efter lovens 1te bogs 19 Capt: 17 Art: J øvrigt paastod Dom i Sagen.

Eragted

Paa det den Naturlige billighed udj Sagen kand blive fuldt og Johannes Ebne /: der efter sigende af hans sviger søn Ole Ness ej er frisk :/ icke skal have Aarsag at besverge sig over Rettens overiilelse ved Dom, hvorved muelig hand kunde betages lejlighed til forsvar, Altsaa udsettes sagen til næste ting til hvilcken tiid Johannes Ebne ufejlbarlig haver at møde med alt det hand agter fornøden paa sin side i sagen at fremføre; Og i fald same ej skeer bliver udj denne Sag da ufejlbarlig feldet en saadan dom, som Rett efter Sagens Natuur kand medføre.

Niels Larsen Gorm beskicked Jncassator udj Stervboet efter afg: Christian Hunth Gav til kiende at hand paa Stervboes Veigne hafde til dette ting tiid og Stæd med mundtlig Stefnemaal ladet

1769: 223

Jndstefne Monsr: Iver Bøchmand til at lide Dom for de 10 Rd: hand til Dito Stervboe skylder samt Processens og Jncasator Rejse og fortærings bekostning skadesløs.

Den indstefnte Jver Bøchmand mødte icke eftter paaRaab men lod svare at hand holder dug og disk paa Baroniet Rosendals Gods.

Eftter Rettens tilspørgelse svarede samtlige Almues mænd at den indstefnte boer [paa] Baronies Grund.

Afskediget

Da den indstefnte ej Sorterer under denne Jurisdiction kand ligesaa lidet Stefnevidnerne afhiemle Stefnemaalet som om same var Rigtig den indstefnte paaleges at møde mens sagen bliver fra denne Rett bortvist.

Ole Johansen Tielflot hafde til dette ting tiid og stæd med mundtlig Stefnemaal ladet indstefne Ole Johansen Ness fordi hand skal have ladet indføre udj sit Skiøde meere udj Nesvaagens Mackrellevog end hand med Rette tilkomer derfor Dom at lide, paahøre Vidner og betale Process Omckostninger.

Den indstefnte mødte og tilstod lovlig stefnemaal, og paastod i øvrigt for dette søge!! (søgemaal) at blive befriet efterdie hand meener ej meere at have indførdt end som under hans Ejendom i Gaarden henhører.
Citanten Declarerede at have indstefnt denne gang Vidned Johannes Tørchelsen som hand begiærede førdt.
Vidnet Johannes Tørchelsen mødte for Retten og Eftter aflagdt Eed provede: at hand saa lenge hand kand erindre ej veed Andet end at afgangne Tørchel Ness og Citanten haver brugt halft om halft i den omtvistede Vog, mens enten Citanten Gav noget aarlig, eller hafde kiøbt same veed Vidnet icke. Vidnet er nu 30 aar gl: hafde ej videre at prove.
Dernæst fremstillede hand Vidnet Niels Tielle som aflagde Eed og provede: at hand hørdte engang at Tørchel Ness{es Arving} sagde at Ole Tielflot hafde Gived ham 5 Rd: for \1/2 p: i/ Fiske Vogen, veed og at de haver brugt Vogen tilsamen mens Om Citanten brug[t]e ¼ part eller ½ part veed Vidnet icke hafde ej videre at prove.
Citanten begiærede sine!! (sin) Sag udsadt til mæste!! (næste) ting for at føre fleere Vidner, og Jndleverede et indl: i sagen af 13 Nob: 1769, som blev oplæst.
Den indstefnte begiærede og paastod at Citanten skal beviise sigtelsen, ligesom hand og fremlagde sin Fader og Far faders skiøde paa ½ deel udj den omtvistede Vog af 22 Decbr: 1721.

1769: 223b

Eragted

Den begiærte Andstand som af Citanten forlanget bliver hermed bevilget, til næste ting, til hvilcken tiid hand haver at indstefne sine nødig agtende Vidner til sagens styrcke.

Niels Nielsen Ytre Bouge og Niels Olsen Øfstebøe som Andordnet Formynder for Aagaathe Aschelsdatter Wig Gav tilkiende at de til dette ting tiid og Stæd med mundtlig Varsel haver ladet indstefne Lars Nielsen Wig fordie hand nægter at fremviise eller fra sig levere det skifttebrev som er efter bemelte uMyndiges bæsteFader Siur Wig, derfor dom at lide og betale Omckostninger samt at paahøre Vidner.
Jndstefnte Lars Wig mødte icke for Retten ej heller nogen paa hans Veigne
thi fremstod Stefnevidnerne Anders Storhoug og Michel Bouge som under Eed ej allene afhiemlede Stefnemaales Rigtighed mens end og declarerede at den indstefnte sagde at hand ej hafde fleere {Vidner} en!! Skifttebrever end hand self hafde betalt.
Citanterne fremstillede Deres Vidner til Examnen og Eds aflæg og fremstod først
Vidnet Aamund Tvedt aflagde Eed og provede at hand en gang i høst fulgte Citanterne til Lars Wig for at begiære skifttebreved Allene til underRetning for den (dem?) som Formyndere uden engang at vilde have det med sig, hvortil Lars Wigs kone tillige med Mand sagde at de hafde skifttebreved mens leverede same ej fra sig for (før) den uMyndige blev Giftt. hafde ej videre at prove.
2. Vidne Christen Sunde aflagde Eed og provede i et og alt som første Vidne uden forandring.

Eragted

Sagen udsettes til næste ting, til hvilcken tiid den lovlig Stefnte Lars Nielsen Wig forelegges {til} At møde Sagen at tilsvare.

Videre læst
Lars Christiansen Leichness [oprettede Contract]? med Smeden Lars Erichsen Berg dateret 31 Octobr: 1769.

2de Anders Storhouges skiøde til Wier Olsen paa 18 mrk: smør i Braaskaatt for 36 Rd: dat: 14 Nobr: 1769.

Derefter blev Fogdens sædvanlige tingsVidner Examineret og hvorpaa Almuens svar faldt saaledes til 1, 2, og 3 post nej til 4. Nej til 5. Nej til 6te At med Saugene er ingen forandring skeed uden denne at paa Wisekiær Saug er dette aar slet ingen bord skaaren til 7de at her ingen af de omspurgte Personer er Andre end Jens Walen paa Giæstgiverstædet Tofte Vogen. til 8. at LænsM: Christopher Gielmervig bruger 2 løber 2 pd: Smør Landlæg, til 9. og 10. Nej herom tings Vidne udstæd.

1769: 224

Den tingskydsende Almue svarede at dennem Rigtig er betalt 4 s: per mil hver Mand som haver skydset Fogden og Sorensk: paa dette aars tinge. herom tingsvidne udstæd.

Odels Mandtallet blev examineret og af Alle uimodsagt hvorpaa tingsVidne blev udstæd.

Paa hans Maje:ts {Ødeliggende} \beholdne/ Strøegods 12 mrk: smør i Grønning og 12 mrk: smør i Blaateig er ingen bygsler falden hvorom tingsvidne blev udstæd. Ligesaa og om det Ødeliggende.

Landskatts Restansen stoer 426 rdr: 3 mrk: 7 s: og Extraskatten stoer (ope rum) blev oplæst og af Alle uimodsagt og hvorfore tingsvidne blev udstæd.

Til at betiene Retten tilkomende aar blev udnefnt følgende Nye Laug Rettes mænd!! (navn manglar)

Anno 1769 den 17 Nobr: blev Almindelig Høste ting holdet paa tingstædet Fittie [for Etne Skibredes Almue] og Retten betiendt med efterskrefne Otte Edsorne Laug Rettesmænd Nafnlig Lars Lunde, Abraham Liusness, Joen Biørch, Erich Wingie, Torche[l] ibm: Rasmus Øvre Ness, Lars Osness, Lars Udstunen!! (Udstuen). Overværende udj Retten Stædets Foged Hr: Kamer Raad Juel med LænsM: og meenige tingsøgende Almue,

hvornæst Aller og underdanigst blev læst de kongelige Andordninger og høy øvrigheds Ordre som her til bekiendtgiørelse er Ankomen og udj denne Protocol extraheret.

Derefter følgende Particulliere!! (Particulaire) [Documenter] saasom først
Tierrand Jngebrichtsen Westøes skiøde til Ole Johansen Ulveness paa 1 løb smør 1 hud i Westøe for 440 Rd: dat: 26 Junj 1769.
2det Ole Johansen Ulvenesses Obligation til Hr: Capitain Niels Dahl paa Capital 300 Rd: imod Pandt 1 løb smør 1 hud Dateret 1 Octobr: 1769.
3de Madele Olsdatter med Laugværge og fleere Deres skiøde til Rasmus Rasmussen Øvre Ness paa halve Grindems annex kircke etc: for 136 Rdr: dateret 15 Nobr: 1769.
4de Erich Tollefsen Sieldahls skiøde til Sønnen Osmun Erichsen paa 1 løb 15 ½ mrk: Smør 8 spand korn i Sieldahl for 200 Rdr: dat: 17 Nobr: 1769.
5te læst til udslettelse Erich Sieldahls Obl: til Helje Rasmussen paa 200 Rd: efter Qvitering af 11 Nobr: 1767.

6te Skifte breved efter Ingeri Christophersdatter som ejede 2 pd: 18 mrk: Sr: i Grindem for 40 Rd: som er Udl: som Pandtebogen viiser dat: 23 Feb: 1769.
7de Dito efter Brithe Johansdr: som ejede 2 løber 2 huder i Bircheness for 216 Rd: som er udl: som Pandte bogen udviiser. dat: 25 Feb: 1769.
8de Dito efter Lars Abelsen som ejede 1 pd: 15 ½ mrk: smør ½ tønde korn i Kaldem for 30 Rd: Udl: som Pandte bogen viiser dat: 31 Maj 1769.

Niels Gudmundsen af Ryefylche Fogderie Mødte paa sin Fader Gudmund Straatvedts Veigne og Gav til kiende at de til dette ting tiid og Stæd med Mundtlig Stefnemaal haver ladet indstefne Tørris Nielssen for 11 Rd: penge og 4 Voger korn derfor dom at lide og betale Omckost:
Den indstefnte Tørriss Nielsen Haaim Mødte for Retten og tilstod lovlig Stefnemaal mens af fordringen ej meere end 1(?) Rd: 2 Mrk: 8 s: hvilcket hand haver indeholdt af den aarsag at Citanten var hans beskickede Formynder og hos ham sit Formynderskab haver til gode

1769: 224b

Dog har hand ham for same ej Stefnt. og derfore begiærede sagen udsatt til næste ting.
Citanten begiærede Dom.

Afsagt

Citantens Paastand ved Sagens Andlæg og Stefnemaal er at faae sig tildømt 11 Rd: og 4 Voger korn som hand siger den indstefnte til ham skylder. den indstefnte derimod benegter ej fordringen uden hvad kræves over 11 Rd: 2 Mrk: 8 s: {som} mens {paa} declarerer at hand haver indeholdt disse penge paa Grund der udaf at Citanten som hans beskickede ForMynder indesidder efter hans sigende med endeel ham tilhørende Arve midler hvilcket hand nu ej hafde Stefnt ham for og derfore begiærede Sagen udsatt, Citanten derimod begiærede Dom. betragter Retten nu denne sag saa sees lettelig hvorover ensstemende dens Natur er med lovens 5 b: 13 Capt: 5 art: hvilcke{t og} Articul meged vel kand Passe i denne sag og til dom følges. Altsaa kiendes og Dømes for Rett at den indstefnte Tørris Nielssen Haaim bør betale til Citanten de tilstaaede 11 Rd: 2 Mrk: 8 s: jtem udj Processens Omckost: 2 Rd: 4 Mrk: 8 s:, Femten dage efter denne Doms lovlige Forckyndelse under videre lovlig Adfærd. hvad sig den indstefntes kraf hos Citanten Gudmund {Haaim} \Straatvedt/ betreffer da bør hand /: siden hand nu ej hannem hafde Stefnt :/ at Søge hannem for det Verneting hvorunder hand Sorterer.

Tosten Torgersen Ouestad Gav til kiende at hand til dette ting tid og Stæd med Skrifttlig Stefnemaal af 13 Septb: 1769 hafver ladet indstefne Morje!! (Marie?) Gudmundsdatter Fittie med Mand Zacharias Johansen Fittie lige efter Stefnemaaled som blev oplæst.
De{n} indstefnte tilstod ej lovlig Stefnemaal
thi fremstod Stevne Vidnerne Jver Tierrandsen og Halvor Gundegiær som ved Eed bekreftede at de i dag 14 dage [siden] lovlig for Jndstefnte Moria Fittie haver oplæst det i Rettelagde Stefnemaal.
{Den} Citanten fremstillede sine Vidner til Examen og Eeds aflæg og fremstod
1te Vidne Tierrand Erichsen Giære aflagde Eed og provede at nu just et aar siden hørdte Vidne[t] at der oppe i Zacharias Fitties Stue faldt endeel ord imellem den Jndstefnte og Citanten betreffende at Citanten hafde loved dem en Copie af den Ob[e]rhofrettes Stefning som udstæd i den Sag som mellem den Jnstefnte og broder søn ventilertes blev udstæd, hvilcken de ej hafde bekomed, dette var da som meldt aarsag til Ordvexling, og faldt da af en af de indstefnte disse ord mod Citanten at hand var en Skalck eller Skielm, dog kand Vidnet

ligesaa lidet erindre sig hvad for et af disse ord det var som hvem af de indstefnte det var som sagde det. hafde ej videre at prove.

1769: 225

2. Vidne Johans Siggesen aflagde Eed og provede i et og alt som første Vidne dog med denne Forandring at Citanten benægtede {ej} at have loved nogen Copie af den omprovede Oberhof Rettes Stefning Mens at LænsM: Svend Fittie skulle skaffe det. Zacharias Fittie {kalte} <Sagde> da \at/ Citanten \er/ en Skelm og bedrager siden hand ej hafde skaffed hans kone Copie af bemelte høye Stefning, da hand stefnte Dem mens hand ej var hieme. hafde ej videre at prove.
Citanten paastod Dom.
de Jndstefnte benægtede det af Vidnerne udsagde mens begiærede Sagen udsadt til at føre Vidner.

Eragted

Citantens paastand om denne Gang at faae Dom kand ej følges {imod} saasom de indstefnte efter lovens bydende haver Grundet deres forlangende om udsettelse \paa dette nemlig/ for at føre Vidner. Altsaa udsettes Sagen til næste ting.

Ole Ohnesteen Gav til kiende at hand til dette ting tiid og Stæd, med Mundtlig Stefnemaal haver ladet indstefne Halvor Thesdahl fordie hand haver Reved Næver paa Citantens Ejendom derfor dom at lide som vedbør med Process Omckostningers erstattelse.
De indstefnte mødte icke efter paaRaab ej heller nogen paa hans Veigne
thi fremstod Stefnevidnerne Jens Julleschaar og Engebrict Jversen som ved Eed bekreftede at de lovlig haver Stefnt Halvor Tesdahl som incaminationen ommelder.
Citanten fremstillede sine Vidner til Examen og Eds aflæg.
1. Vidne Thor Olsen Aflagde Eed og provede at i somer St: Hans dags tiider var Vidnet i Citantens Marck for at Rive næver, saag da at den instefnte var og i Marcken og Rev næver, ja talede end og med ham dog ej derom, nogle dage derefter kom Citanten med 2de mænd til Vidnet for at spørge ham om hand hafde Reved alt det som i marcken var Reven, hvorpaa Vidnet Gick og hviste baade hvor hand hafde Reved, som hvor den indstefnte kom fra med sin børre Næver som hand hafde Reved. hafde ej videre at prove.
2. Vidne Mathias Larsen Aflagde Eed og provede at hand var med Citantens Søn Lars for at tilspørge den indstefnte paa hvad maade hand Rev næver i Citantens Marck. derpaa den indstefnte svarede at hand {indste} svarer ej derpaa denne gang, {me} Citantens Søn Sagde da ja saa Stevner Vii dig til første ting, dertil den indstefnte Sagde du faar saa at giøre. hafde ej videre at prove.
Vidnet Ole Joensen mødte icke.
Citanten begiærede Sagen udsadt.

Eragted

Sagen udsettes til næste ting til hvilcken tiid den lovlig Stefnte Halvor Tesdahl haver at møde Sagen at tilsvare. Ligesom og Vidnet

1769: 225b

Ole Joensen forelegges til same tiid at møde for sit Vidnes byrd i Sagen at aflægge, saafremt hand vil undgaa sine Fals maals bøder. Det vil og paaligge Citanten at indkome med bevislighed om Skadens værd til same tiid.

Carl Philup Du Wahl Gav til kiende at hand til dette ting tiid og Stæd med Mundtlig Stefne maal haver ladet indstefne Ole Sille for æreRørige ord mod Citanten derfor dom at lide og betale Process Omckostninger.

Den indstefnte mødte icke efter paaraab ej heller nogen paa hans Veigne

thi fremstod Stevne Vidnerne Jens Juleskor og Jngebrict Jæresskiøen!! (Gjerdesjøen) som ved Eed bekreftede at de lige efter incaminationen haver Stefnt Ole Sille over for 14 dage siden.

Citanten fremstillede sine Vidner til examen og Eds aflæg.

1. Vidne Peder Monsen Øyer aflagde Eed og provede: at for omtrent 6 uger siden hørdte Vidnet at indstefnte Ole Sille sagde til Citanten det hand hafde Stiælet fra ham et kiæde eller hæste maal hafde ej videre at prove.

2. Vidne LænsM: Svend Fittie aflagde Eed og provede i et og alt som forrige Vidne uden forandring.

3. Vidne{t} befantes saa beskiencket at hand ej af Retten kunde i aften Andtages.

Eragtet

Retten ophæves formedelst Aftenens paakome til i morgen.

Anden dagen den 18 Nobr: blev Retten Atter sadt paa bemelte tingstæd og betiendt med det i Gaar andførte Laug Rett.

hvorda Citanten fremstillede sit Vidne Zacharias Fittie som efter aflagt Eed provede at same tiid som de Andre Vidner har omproved hørdte Vidnet den indstefnte Sagde til Citanten du har Staalen fra mig et hæste maal som en tyv og en skielm, Og tilstod Citanten hand hafde maaled, som faaet af den indstefnte. hafde ej videre at prove.

Citanten paastod dom.

Eragted

Citantens paastand om denne Gang at faae dom kand som lovstridig ej følges mens Citanten følgelig lovens allernaadigste forskriftt udj 1 b: 4 Capt: 32 art: Gives Laug dag til næste ting, for da at møde med sit fornødne tilsvar i Sagen

Siur Jermundsen Tesdahl Gav tilkiende at hand til dette ting tiid og Stæd med mundtlig Stefnemaal haver ladet indstefne Ole Sille for Skields ord derfor Dom at lide og betale Omckost:

Den indstefnte mødte icke efter paaraab ej heller nogen paa hans Veigne,

thi fremstod StevneVidnerne Jens Juleskor og Jngebrict Jærsskiøen som ved Eed bekreftede at de for over 14 dage siden lovlig haver Stefnt den paagieldende efter incaminationen.

Citanten fremstillede sine Vidner til Examen og Eeds aflæg.

1769: 226

1. Vidne Zacharias Fittie aflagde Eed og provede at omtrent 8te dage efter Michelie dette aar hørdte Vidne[t] at den indstefnte Sagde til Citanten ude paa Marcken ved Giærsskiøen at hand var en Fant og en kieltring, og syntes Vidnet at den indstefnte da var noget beskiencket. hafde ej videre at prove.

2. Vidne LænsM: Svend Fittie Aflagde Eed og provede i et og alt som første Vidne uden forandring.

Citanten tog sig alt fornødent Resserveret.

Eragted

Sagen udsettes til næste ting til hvilcken tiid den lovlig Stefnte Ole Sille forelægges at møde med sit formendte Nødige til sin Sags Styrcke.

Jocum Althan boende paa Wae i Rette æskede den fra sistleden Somerting til nu {Andlagde} \udsatte/ Sag mod Pigen Marthe Olsdatter.
den indstefnte mødte og tilstod lovlig Stefnemaal mens ej at hun til Citanten lovlig er hyret.
Citanten fremstillede sit Vidne i Sagen Brithe Olsdatter som efter aflagt Eed forcklarede at hun hafde i Comission af Citanten at hyre den indstefnte til det næst komende foraar til hvilken ende hun modtog penge, da hun der efter fandt sin søster tilspurgte hun hende om hun hafde løst at tiene hos Citanten dertil den indstefnte svarede at hun ingen løst hafde at tiene hos Citanten, jmidlertiid fick hun dog Søsteren at imodtage hyrepengene paa den maade at i fald hun skulde end nu som før ingen lyst have skulde hun levere pengene tilbage same Aften, dette efterkom den indstefnte ej mens beholdt hyrepengene fra Michelie til 8te dage for Juel.
Den indstefnte benegtede at have imodtaged hyrepengene paa den maade at levere dem tilbage same aften mens naar de fantes igien og til den ende beholdt dem saalenge ligesom hun og end nu som før Declarerer ej at have lyst at tiene hos Citanten men vil blive hos hendes huusbonde Siur Hardeland fra hvis tieniste hun ej haver frasagt sig.
Parterne begiærede Dom.

Afsagt

Naar betragtes \de i/ denne Sag som Citanten Jocum Althan mod Pigen Brithe Olsdatter haver Andlagt frem komne bevisligheder, da sees Ganske klarlig at ej den Rette omgangs maade er brugt, thi først er den indstefnte ej af Citantens udsendte bud, det førdte Vidne hyret med God villie mens efter same Vidnes sigende ligesom overtalt til at imod tage hyre pengene, som hun beholdt efter sin sigende til hun beleylig kunde faae dem tilbage sendt, for{u} det Andet haver den indstefnte

1769: 226b

vedblevet herinden Retten det same som hun til søsteren da den saa kaldede hyre skeede skede!! haver sagt nemlig ej at have lyst at tiene hos Citanten, {me} og endelig for det 3de ej ifølge Forordningen opsagt sin tieniste hos hendes huusbond Siur Larsen Hardeland mens baade først og sist Declareret at vilde tiene hos ham. Altsaa saavel eftter disse som de fleere Omstendigheder der af Sagen kand udtræckes kiendes og Dømes for Rett at Pigen Brithe Olsdatter skal for Citantens Søgemaal i denne Sag frie at være mens have friehed at vedblive sin tieniste hos Siur Larsen Hardeland. Det paadømte efterleves under lovlig Adfærd.

LensMand Svend Erichsen Fittie Gav til kiende at hand efter Given Fuldmagt af 25 Octob: 1769 af de 2de Mænd Ole Westrem og Poul Hallanger hafde til dette ting tiid og Stæd med skrifttlig Stefnemaal af 25 Septb: 1769 {haver ladet} instefne[t] Carel Philup Du Wahl ligesom Stefnemaaled ommelder. Fuldmagten og Stefnemaalet blev et efter Andet oplæst. dernæst i Rette lagde {de} \LænsM:/ den lovlige opsigelse under 18 Nob: 1768 som blev oplæst.
Den indstefnte mødte icke efter paaRaab ej heller nogen paa hans Veigne
thi fremstod StefneVidnerne Jens Julleskaar og Tosten Øvestad!! (Auastad) som ved Eed bekreftede at de for meer end 14 dage siden lovlig haver Stefnt Carl Du Wahl som Stefnemaaled ommelder.
Derefter i Rettelagde {Citanten} \LænsM:/ den af Carl Du Wahl udstæde Obligation af 17 Junj 1769 (1768?) som blev oplæst.
Derefter paastod {d} Dom til betaling, Retters erholdelse og Processens Omckostningers erstattelse.

Eragted

Sagen udsettes følgelig lovens 1 b: 4 Capt: 32 art: til næste ting til hvilcken tiid den lovlig Stefnte Carl Du Wahl haver at møde {til} med sit fornødne tilsvar i Sagen, ligesom det og vil paaligge Citanterne same tiid at fremstille opsigelse Vidnerne for at bekrefte opsigelsens Rigtighed.

Den af Steen og Jens Axdahl mod Johannes Østrem forhen aflagde Sag blev paaRaabt og forlangede parterne at Sagen uagtet derudj til dette ting lovlig er Stefnt, til næste ting maatte beroe, siden den paagieldende er i Hardanger.

Eragtet

Den af Citanterne forlangte udsettelse bevilges.

Fogden Hr: Kamer Raad Juel Gav til kiende at hand paa Justitiens Veigne haver Stefnt Pigen Anna Siursdatter for begangne Lejermaal med Soldat Jaen (Joen) Siursen Støle, derfor at lide Dom til bøders udredelse.

Den indstefnte mødte icke efter paaraab ej heller nogen paa hendes veigne
thi fremstod Stevne Vidnerne Jens Juleskor og

1769: 227

Ingebrict Jversen som ved Eed bekreftede at de for meer end 14 dage [siden] lovlig haver indstefnt Anna Siursdatter som incaminationen ommelder.

Eragted

Sagen udsettes til næste ting til hvilcken tiid den lovlig Stefnte Anna Siursdatter forelegges at møde Sagen at tilsvare. Ligesom Hr: Actor til same tiid behagendtlig i Retten vilde Producere den fornødne Præsteangivelse om dette Lejermaal.

Den af Even Moe mod Ellef Siursen Andlagde Sag betreffende den Syge koe blev paaRaabt og Declarerede Parterne at de er bleven forligt.

Den af LænsManden Svend Fittie mod Ole Sille og fleere Andlagde Sag blev af parterne Declareret at være forligt og blev de derom haandræckt for Retten.

Derefter læst følgende Documenter, saasom først

Ove Johansen Grindems Obl: til Zacharias Horland paa 54 Rd: imod pandt 2 pd: 6 mrk: i Grindem dat: 17 Junj 1769.

2de Johannes Ovesen Grindems skiøde til Ove Johansen paa 32 mrk: Smør i Grindem for 32 Rd: dat: 17 Junj 1769.

3de Siri Joensdatter med fleere deres skiøde til Tierrand Jngebr: paa 2 pd: i Øchland for 200 Rd: dat: 17 Nobr: 1769.

4de Niels Nielsen Biørgens Obl: til Siri Pedersdatter Mæland paa 40 Rd: imod pandt 2 pd: 6 mrk: Smør i Biørgen dat: 18 Nobr: 1769.

5te Ma{dell}\rithe/ Johansdatter med fleere deres skiøde til Hans Siursen paa 1 løb Smør i Grønsdahl for 84 Rd: dat: 18 Nobr: 1769.

6te Hans Siursen Grønsdahls Obl: til Erich Haldorsen Nere Ness paa 80 Rdr: imod pandt 1 løb smør i Grønsdal dat: 18 Nobr: 1769.

7de Ole Siursen Birchenesses skiøde til Hendrich Echeland paa ¼ pardt i Giære kircke etc: for 50 Rd: dat: 18 Nobr: 1769.

8de Tørchel Winge med fleere deres skiøde til Johannes Gundersen paa 2 pd: 9 6/7 mrk: Smør i Sille for 72 Rd: dat: 26 Nobr: 1768.

9de Hr: Hegelunds bygselbrev til Helje Olsen paa 2 pd: 8 ¼ mrk: Smør 5/8 hud ½ tønde korn i Kaldem dat: 17 Nobr: 1769.
10de Ole Brendelands bygselbrev til Ole Siursen Bircheness paa 8 mrk: Smør i Helland dat: 4de Decembr: 1768.
11te Biørn Pedersen Wees bygselbrev til Sergant Jacob Friderich Weltzin paa 1 løb 18 mrk: Smør i Kambe dateret 17 Nobr: 1769.
12te Kamer Raad Juel paa Lectoratet i Christiansan!! dens veigne [dens bygselbrev]? til Omund Erichsen Sieldahl paa ½ løb smør i Karelstalachen!! (Karildstads Backe/Kaldestadbakken, daglegnavn Østebø) dateret 17 Nobr: 1769.

Derefter blev Fogdens Sædvanlige tingsVidner Examineret og hvorpaa Almuens svar faldt som Sædvanlig.

Restancen paa Landskatten stoer 329 rd: 3 mrk: og paa Extraskatten stoer (ope sum) blev oplæst og af Alle uimodsagt.

Som ingen efter 3de Ganges udraab behøvede at Gaae i Rette blev Retten for skibredet ophæved.

1769: 227b

Anno 1769 den 20 Nobr: blev Almindelig Høste Skatte og Sageting holdet med Fieldbergs skibredes Almue blev holdet paa Gaarden Killesvig og Retten betiendt med efterskrevne Otte Edsorne Laug Rettes mend Nafnlig Torchel Dreggerness, Tierrand Sæbøe, {O} Hans Fatland, Ole Sundness, Knud Siøvangen, Omund Nerevig, Lars Tvedt, Hans Hixdahl. Overværende udj Retten Stædets Foged Hr: Kamer Raad Juel med LænsM: og menige tingsøgende Almue.

hvornæst Aller og underdanigst samt hørsomst blev læst de kongelige Allernaadigste Andordninger og høy øvrigheds foranstaltninger som her til bekiendtgiørelse er Andkomen, \og/ udj denne Protocolle forhen extraheret.

Derefter følgende Particulliere!! Documenter, saasom
1te Jngebrict Johansen Romses Obl: til Ole Thorsen Giære paa 200 Rdr: imod Pandt 2 løber 18 mrk: Smør i Romsøe dateret 20 Nobr: 1769.
2det Joen Joensen Weastads skiøde til Halvor Simonsen Sæbøe paa Odels Retten til 1 løb Smør i Sæbøe, for 20 Rd: dateret 20 Nobr: 1769.
3de Lars Halvor Magrethe og Siri Joensbørns Odels Lysning til 1 løb Smør 1 hud i Søre Øvrebøe dat: 20 Nobr: 1769.
4. Guro Michelsdatter Tvedt med fleere Deres skiøde til Aalv Thorsen paa 1 løb 12 mrk: Smør 1 hud i Hetland for 170 Rd: dateret 20 Junj 1769.

Den af Thor Kaathe mod Niels Dyrness seniste ting Andlagde og til nu udsatte Sag blev paaraabt, hvorda Citanten mødte og Declarerede, at der i Sagen ej til dette ting er Stefnt. Altsaa beror Sagen.

Brithe Larsdatter Salland!! (Svalland) i Rette æskede sin fra seniste ting til nu mod Jens Alne Andlagde Sag betreffende Ee[n]deel Skieldsord mod Citantjnden.

Den indstefnte Jens Alne tilstod lovlig Stefnemaal, og Declarerede ej at vide noged af det paastefnte. har og ej noget at sige paa Citantindens Gode nafn og Rygte.
Citantjnden fremstillede sine Vidner til examen og Eeds aflæg og hvoraf fremstod
1te Vidne Torbiørn Nedrevig aflagde Eed og provede: at Mandagen for Juel (Jull) avvigte aar hørdte Vidnet at der i kroe huused paa Wigevigen blev talt disse Ord {til} \af/ den indstefnte til Citantinden efter at hun hafde hi\l/ssed ham, jeg haver Ond troe til dig du haver været i min fiøs. {Aflagde} hafde ej videre at prove.
2. Vidne Jens Hansen kunde siden hand var beskiencked ej af Retten tages i Eed og hvorfore Sagen til [i] morgen beror.

Johannes Larsen Øvre Houge hafde til dette ting tiid og Stæd med mundtlig Stefnemaal ladet indstefne drengen Tollef Siursen fordie hand løb af Citantens tieniste den 13 Augustj da dog hans Aar ej var ude for (før) Vorfrue Messe 1770, derfor Dom at lide som vedbør og betale Processens Omckostninger.

1769: 228

Jndstefnte Tollef Siursen mødte icke ej heller nogen paa hans veigne
thi fremstod Stefne Vidnerne Rasmuss Biøe (Bioe) og Lars Knudsen indBiøe (indBioe) hvoraf ej fleere mødte end den første som ved Eed bekreftede at hand og Lars Knudsen lovlig haver indstefnt den paagieldende i Faderens paahør.

Eragted

Jndstefnte Tollef Siursen forelægges at møde til næste ting Sagen at tilsvare, Ligesom det og vil paaligge Citanten same tiid med et par Vidner at beviise sit Andragende for at forekome den ulovlighed der kunde flyde af den indstefntes benegtelse.

Thurj Tallachsdatter Aarvig hafde med skrifttlig Stefnemaal af 4 Nobr: 1769 ladet indstefne Ingebrict Halvorsen Udbiøe (Udbioe) for hvad Dito Stefnemaal indeholder hvilcket blev i Rettelagt og oplæst.
Den indstefnte Ingebrict Halvorsen Udbioe mødte for Retten og tilstod lovlig Stefnemaal.
Vidnerne som Citanten hafde indste[f]nt mødte undtagen Jens Hafnen som var beskienckt. for de mødende blev Eedens forcklaring af lov bogen forelæst med formaning til Sandhed[s] udsigende.
1te Vidne Johannes Jensen Aarvig aflagde Eed og provede at den paaste[f]nte horse var Aldeeles icke den minste feil med den tiid hun nu St: Hans tiid dette aar blev overleveret til den indstefnte som skulde have hende at indloe sin Gaard med hafde ej videre at prove.
2. Vidne Elias Andersen Aarvig aflagde Eed og provede i et og alt som første Vidne uden forandring.
3. Vidne Christopher Olsen aflagde eed og provede først ligesom de Andre dernæst at hand tilligemed Rasmuss Børsem var i høst efter korn skurren hos Jngebrict Udbioe for at besigte den paastefnte hoppe siden det Rygte kom at same var beskadiget, der komende befandt de horsen i den tilstand at hun var sprengt eller sletten. hafde ej videre at prove.
Siden de øvrige Vidner nu ej møder beror med sagen til i morgen.

Eragted

Formedelst Aftenens paakome bliver Retten til i morgen ophæved.

Anden dagen [den 21 Novbr:] blev Retten Atter satt og betiendt med dette Gaars dagen Andførdte Laug Rett.

1769: 228b

hvorda den af Brithe Olsdatter Svalland fra i Gaar til i dag Opsatte Sag blev paaRaabt mens som Vidnet Jens Hafnen end nu befantes saa drucken kunde hand ej til Vidnes Aflæg admiteress.

Derefter Declarerede Citantjnden at hun til dette ting hafde indstefnt Vidnerne Tørchel Svendsbøe og Pigen Karj Baarsdatter Pladset som begge Sorterer under Fiære Skibredes ting laug.

Stevne Vidnerne Gulleich Svalland og Anfind ibm: bekreftede ved Eed at de for omtrendt 2 ½ uge siden haver indstefnt alle ovenmelte til dette ting.

Uden Eed forcklarede Vidnet \Jens Hafnen/ at den omprovede tiid hørte hand ej Andet end at den indstefnte sagde til Citantinden at {de} du haver udlatt føllet af Stalden.

Afsagt

Citantjnden Giver {en} ved {sine 2de} sit førdte Vidne{r} tilstreckelig tilkiende at den indstefnte Jens Alne haver med ubekvems ord overfaldet hende paa Pladsed Wigevigen, ligesom hand og nu her for Retten haver kaldet hende en Fandte kierring. thi kiendes og dømes for Rett at de af Jens Alne mod Brithe Olsdatter Svalland faldne ord bør som død og Magtesløs at Ansees og ej kome hands til minste fornærmelse paa ærlige Gode Nafn og Rygte, Ligesaa {tildømes} tilfindes Jndstefnte at betale for sin ubetencksome tale 2 Rdr: til Fieldbergs Præstegields fattige og huusarme endskiøndt hand {vel} skulde slippet med den halvedeel ifald hand ej for Retten hafde declareret at være fuld den tiid det skede hvorom her søges, udj Process Omckostninger betaler Jens Alne til Brithe Olsdatter 3 Rd: Det paadømte udredes 15 dage efter denne Doms lovlige forckyndelse under videre lovlig Adfærd.

Den af Jngebrict Halvorsen Udbioe mod Jaen (Joen) Samsonsen Ned i Stuen Andlagde Sag betreffende 2de fløttede Mercke Stene blev paaRaabt og mødte Citanten som Declarerede at hand i same Sag til dette ting haver Varslett Contraparten til at lide dom paahøre Vidner og betale som vedbør.

Den indstefnte mødte og tilstod lovlig Stefnemaal.

Citanten fremstillede Sine Vidner til Examen og Eeds aflæg.

1te Vidne Tollef Olsen Aflagde Eed og provede indted til Sagens Oplysning. Uden dette at den indstefnte Sagde Citanten Giørde som hand syntes.

2. Vidne

Derefter Declarerede Citanten at siden hand nu haver hørdt sit ene Vidne og det Andet Vidne er et barn under 15 aar vil hand lade denne Sag falde.

1769: 229

Den af Thurj Aarvig mod Jngebrict Udbioe Andlagde Sag som fra i Gaar til i dag udsatt blev paaRaabt.

hvorda den indstefnte mødte og begiærede Sagen udsadt for at føre Vidner.

Eragted!

Sagen udsettes til næste ting til hvilcken tiid den indstefnte haver at Stefne sine paaberaabte Vidner. Ligesom og Thurj Aarvig haver med Vidner at beviise først i hvad Stand den paastefnte øg nu befindes udj, dernæst hvad øgen kunde være værd da den kom fra Aarvigen, Og skal den indstefnte til Sagens udrag lovlig underholde Øgen mod den Regres som lovlig ved Sagens udrag kand Eragtes.

Thor Kaathe hafde til dette ting tid og Stæd med Mundtlig Stefnemaal ladet Jndstefne Ole Johansen Ulveness for endeel Skieldsord og at paahøre Vidner taale dom og betale som vedbør.

Den indstefnte mødte icke efter paaRaab ej heller nogen paa hans Veigne

thi fremstod Stefne Vidnerne LænsM: Tollef Killesvig og Gabriel Dahlen som ved Eed beckreftede at de lovlig haver Stefnt Ole Ulveness som incaminationen ommelder.

Eragted

Den lovlig Stefnte Ole Ulveness forelægges at møde til næste ting Sagen at tilsvare, Ligesom og Citanten til same tiid bør med Vidne beviise sit Andgivende.

Gabriel Steensen Dahlen i Rette æskede sin fra seniste ting udsatte Sag Contra Thor Giærevig, et formynderskab betreffende.

Thor Giærevig svarede som Mødende at hand Aldrig haver <hvercken> solgt eller kiøbt. Jndleverede ellers skiftebreve{ne}d som forhen.

Parterne begiærede Dom.

Afsagt

Ved Gabriel Stensen Dahlens Udstæde Stefnemaal mod Thor Giærevig, vil hans paastand blive, at hand som Andordnet ForMynder for Myndtlingen Marthe Colbensdatter, maatte overleveres in Nathura, hvad bemelte Myndtlinger!! er Arffalden, hvori blandt er ¼ part i Fieldbergs hoved kirke med underliggende herligheder; For nu dette sit Søgemaal at beviise, haver hand i Retten Produceret Skiftte breved efter bemelte Myndtlings forældre, som tydelig viiser at hun er udlagt en Fierdepardt i Fieldbergs hoved kircke. Den instefnte Thor Giærevig derimod haver ved Skiøde af dato 25 Nobr: 1749. solgt til Afg: Anders Dahlen bemelte kirckepardt, og hafde den u-Myndige derefter Allene for sine hos ham tilgode havende penge, som en Sort Forsickring

1769: 229b

udj det solgte, indtil der, efter bemelte Anders Dahlen den 19de og 20. Septbr: 1753, blev holdt Skiftte, da same ¼ pardt i kirken atter blev Udlagt til den u-Myndige for hendes fordring, derefter haver Thoer Giærevig Atter ved skiøde af dato 23 Nobr: 1765. solgt den til be:te Anders Dahlens Datter Karj Andersdatter; Foregivende at hand da, ej kunde Andsee et saadandt Udlæg, for Andet end en forsickring, til den uMyndige for hendes tilgodehavende penge, og som noget der stod Anders Dahlens Datter til løsning, men naar saadant skulde have Stæd, burde det Retteligst have skeed, forinden det ved skiftted blev udlagt, og icke efter en saa lang tiids forløb, nemlig 12 á 13 aar efter Udlægget var skeed, og hvortil ingenstæds udj loven er medhold, men saadant udlagt Gods, forbliver de vedkomendes sande Ejendom, betragter nu Retten Parternes Paastand, og de i Rettelagde beviisligheder, jtem dette: at Myndtlingen Marthe Colbens Datter, Alle tiider haver sadt sig imod, hendes ForMynders foretagende, med at afhende same hendes Arvede Ejendom, Saa sees lettelig at den Rette Omgangs Maade, ej af ForMynderen Thor Giærevig haver væred brugt, endskiøndt hand til sin befrielse {og paaRaab} og undskyldning, fremckomer med paaRaab om, en hans uMyndiges tilbringt fordeel, ved det Giorde sahl, Mens at de paa hendes kirke pardt udgivne skiøder er imod lov, viiser lovens Allernaadigste forskriftt udj 5 b: 3 Capt: 21 art: hvilcken art: særdeles tydelig befaller, i hvad tilstand en uMyndig skal befindes i; forinden hun med næste frenders Raad sin Jord maae afhende, mens Aldrig Giver forMynder friehed til, at handle med en uMyndiges {Jord} Gods efter eget tycke, endskiøndt en fordeel i henseende til indkomst, for den uMyndige kunde siunes at flyde deraf. Thi kiendes og Dømes for Rett at de af ForMynderen Thor Giærevig paa den uMyndige Marthe Colbensdatters Veigne, paa hendes {Ejen}\Arve/de ¼ part i Fieldbergs kirke udgivne skiøder, bør, som død Magtesløse, og

ugiorte at Ansees, og Aldeeles icke kome kiøberen til nogen nytte, mens den uMyndige Marthe Colbens Datter bør følgelig lov, beholde Self hendes efter sine Forældre Arvede Andeel i kircken, for den same Suma som den hende efter Dem blev paalodnet, i hvem og hendes forMynder bliver, hvad sig det øvrige som den umyndige haver Arved betreffer, da som indted derom inden Retten er bevislig giordt, bortfalder den post af sig self. Processens Omckostninger ophæves paa begge siider. Det paadømte efterkommes under lovlig Adfærd.

1769: 230

Derefter læst
skifttebreved efter Johanness Hansen som Ejede 1 mrk: Smør ¾ hud i Gaarden Weastad for 49 Rd: som er udl: som Pandte bogen udviiser dateret 20 Septbr: 1769.

Fogdens sædvanlige tingsVidner blev examineret og hvorpaa Almuens svar faldt som sædvanligt,
Videre svarede Almuen at Opsiderene paa Gaarden Jndbioe Rigtig er Godtgiordt det sædvanlige for det Affeldte.
foden!! (for den) Øeliggende!! (Øde-) Gaard af Halsnøe Closters Gods Øvre Axland No: 35 vilde ingen Give meere end Græsleje 1 Rd: og udredning 40 s:
om Alt tingsvidne Udstæd.

Eftter 3de Ganges udraab indfandt sig ingen som behøvede Rettens assistense hvorfor efter at Landskatten stor 620 rd: 2 mrk: 5 s: og Extraskatte Restancen stoer (ope rum) var oplæst og Rigtig befunden og tingsvidne derom udstæd blev Retten for skibredet ophæved.

Anno 1769 den 23de Nobr: blev Almindelig Høste Skatte og Sageting holdet paa Leervigen med Føyens Skibredes Almue og Retten betiendt med efterskrevne Otte Edsorne Laug Rettes Mænd Nafnl: Jørgen Teigland, Omund Grønaass, Helje Spidsøen, Jørgen Hille, Faltin Røgsund, Helje Børøen, Østin Biønvig, og Samuell Teigland, Overværende udj Retten Stædets Foged Hr: Kamer Raad Juel med LænsM: og menige tingsøgende Almue,

hvor næst Aller og underdanigst samt hørsomst blev læst de kongl: Andordninger og høy øvrigheds Ordre som til beckiendtgiørelse er Andkomen og udj denne Protocol extraheret.

Der efter følgende Particulliære Documenter saasom
1te Michel Brandvigs pengeMangels 2 Lysning til Gaarden Lønning dat: 25 Junj 1759.
2det Greschal Andersen Thornesses skiøde til Lars Jørgensen Tiong paa 17 ¾ mrk: smør i Tiong for 39 Rd: 3 Mrk: dat: 23 Nobr: 1769.
3de Johanness Mathisen Lønnings skiøde til Michel Pedersen paa 3 ½ mrk: Smør i Lønning for 4 Rd: 4 Mrk: dat: 23 Nob: 1769.
4de Hr: Hertzbergs bygsel seddel til Johanness Siversen paa ½ løb smør i Teigland dat: 20 Nobr: 1769.
5te Lars Omundsen Grønaasses bygsel seddel til Claus Nielsen Grindem paa 1 pd: 3 mrk: Smør 1 1/8 Vog korn i Grønaass dat: 23 Nobr: 1769.

Eragted
Formedelst Aftenens paakome bliver Retten til i Morgen ophæved.

Anden dagen den 24 Nobr: blev Retten Atter sadt paa bemelte tingstæd Leervigen og betiendt med det Gaars dagen Andførdte Laug Rett i LænsManden Fogden og Almuens overværelse.

Den fra sistleden somerting andlagde og til nu udsatte Sag som Wentileret mellem Anders Seiervaag, Contra Elias og Gunder Sovold!! (Søvold) blev paaRaabt og hvortil Parterne svarede at være forligt.

Johannes Walen i Rette æskede sin fra seniste ting udsadte Sag Contra Heine Ersland et krav betreffende sin kones arf.

1769: 230b

Den indstefnte mødte icke efter paaRaab ej heller nogen paa hans Veigne,
thi fremstod LænsM: Johannes Lønning og Ole Endvæhr som ved Eed bekreftede at Heine Ertzland til dette ting i Sagen er lovlig Stefnt som svarede at hand paa ForMynderskabet haver betalt 14 Rd: og veed hand Aldeeles ej af skiftte breverne hvorefter kræves.

Eragted

Forinden Citanten kand vente at faa Dom udj denne Sag vil det paaligge ham at fremckome med den fornødne underretning i Retten, om sin huustrues Arf, hvormeget den er, efter hvem, og hvad tiid den er falden. i øvrigt forelægge[s] Heine Ertzland at møde til næste ting med sit tilsvar i Sagen.

Atter læst
1te Ole Gilgies bygsel brev til Aarsten Olsen paa 1 pd: 3 mrk: Smør i Giellie dat: 14 Martj !!14 Martj!! 1769.
2. Nathanael Olrich med fleere deres Grunde seddel til Bertel Jngebrictsen paa begge Løcklinge holmerne dat: 23 Nobr: 1769.
3. Salemon Habestads skiøde til sønnen Michel paa ½ løb 18 mrk: smør i Nordre Habbestad for 99 Rd: dat: 23 Nobr: 1769.
4. Gunder Halvorsen Søre Sæles skiøde til Stephen Pedersen paa 13 ½ mrk: smør 18 s: penge {dat:} for \26 – 1 – 8/ 24 Nobr: 1769.
5te Jens Hertzbergs bygsel brev til Østen Nielsen paa ½ løb smør ½ hud i Spidsøen dat: 9 Nobr: 1769.

Hans Roalsen Peterteigen hafde til dette ting tiid og Stæd med Mundtlig Stefnemaal ladet indstefne Berent Mathisen Sæter for ulovlig beskyldning, derfor at paahøre Vidner og taale Dom som Vedbør med Process Omckostninger.
Den indstefnte Bærent Sætre Mødte icke efter paaraab ej heller nogen paa hans Veigne
thi fremstod Stefne Vidnerne LænsM: Johannes Lønning og Ole Endvæhr som ved Eed beckreftede at de for meer end 14 dage siden lovlig haver indstefnt be:te Berent Sætre som incaminationen ommelder.
Vidnerne mødte.
1te Vidne Niels Aadneness aflagde Eed og provede at i sommer efter St: Hans tiid i brølluppet hos Helje Spidsøen helst stod brøllupped paa Mæchebachen, hvorda Vidnet hørte at den ind!! indstefnte kaldte Citanten for en Gare bicke og efter at Citanten derpaa hafde ligesom taget, siger den indstefnte naar du er saa stoer mand at du tager paa dette hvi Giør du dig ej klar fra det snack som Gaar om bøygden om det Garn du tog fra Lars Spidsøen og som de tog fra dig med Brandesunds bryggen hafde ej videre at prove.

2. Vidne Lars Larsen Lillebøe aflagde Eed og provede i et og alt som første Vidne uden forandring.

Eragted

1769: 231

Den lovlig Stefnte Bærent Mathisen Sætre forelægges til næste ting at møde med sit nødig agtende tilsvar i denne Sag.

Sr: Jens Hertzberg {hafde ti} Mødte for Retten og tilstod {lov} at hand maatte begiære den Sag hand siste Somerting hafde Andlagt udsatt til næste ting.

Derefter læst
1te Sr: Gorms med Tørris Bielland Oprettede Contract dat: 23 Nob: 1769.
2det Hr: Hertzbergs bygselbrev til Ole Carlsen paa ½ løb smør i Mehuus dat: 28 Octob: 1769.
3de Thomass Sørensen Ørenesses bygsel brev til Knud Pedersen paa 7 ½ mrk: i Mægebachen etc: Date[ret] 24 Nobr: 1769.
4de Knud Pedersen Øchlands {skiøde} \Obl:/ til Lars Erichsen Nedreness paa 90 Rd: imod Pandt 2 pd: 6 mrk: smør i Øchland Dateret 24 Nobr: 1769.
5te Erich Walvatnes bygselbrev til Lars Hansen paa 1 pd: 5 mrk: Smør i Nysæter paa 5 aar dat: 24 Nobr: 1769.

Niels Larsen Gorm Mødte for Retten og Gav til kiende at hans Svoger Erich Mathisen Walvatne ved skrifttlig Stefnemaal dat: Walvatne den {20} 27 Octob: 1769 hafde ladet til dette ting tiid og Stæd indstefne bondeM: Salemon Knudsen Aarschoug for ærerørige og Grove beskyldning som faldt i Barselet paa Gaarden Aalland imod ham i hans fraværelse, hvorfore hans broder LænsM: Johannes Mathisen Lønning var nødsaget at skyde til Vidne Aathe Andfindsen og Peder Andfindsen Aalland, tillige med Mads og Friderich Watne alle Sorterende under dette Føyens Skibrede samt Jens Fittie af Waags skibrede. foranførte Vidner Sorterende heraf Skibrede er Stefnt til at aflegge Deres sandfærdige Forcklaring om beme:te errørige og horde!! (haarde) beskyl: under lovens Falsmaal. Jligemaade Gav Gorm til kiende at Contraparten allene er Stefnt at Anhøre Vidnerne til et lovskicket tingsVidnes erholdelse i øvrigt hafde ladet Stefne med Reservation til hans Rette Forum der at lide dom for dito beskyld: og at erstatte Omckost: i Allem….(?) (Allemaader?) det i Rettel: Stefnemaal blev derpaa oplæst.
Den indstefnte mødte icke efter paaRaab ej heller nogen paa hans Veigne
thi fremstod Stevnevidnerne Torbiørn Bielland og Jens Leervig som ved Eed beckreftede de paateignede forckyndelses Rigtigheder saavel for den indstefnte som Vidnerne.
Sr: Gorm lod tilføre at som hand nu merckede hvercken den paastefnte eller Vidnerne møder saa begiærede hand paa Citantens Veigne Vidnerne forelagt, ligesom hand og self i Agtager at Stefne den paagieldende dem at paahøre.

Eragted.

1769: 231b

De lovlig Stefnte Vidner Otte Aalland, Peder Olland, Mads og Friderich Watne forelegges som lovlig Stefnt at møde til næste ting for deeres Vidnes byrd i Sagen at aflægge, alt saafremt de vil undgaae deres Fald maals bøder, lige saa vil det paaligge Citanten ved lovlig varsel at indstefne Salamon Aarschoug Vidnerne same tiid at paahøre.

Citanten begiærede Laug dagen beskreven og leverede 12 s: til ..(?)

Fogden Hr: Kamer Raad Juel Udj Rette æskede den fra seniste ting udsatte Sag Contra Ægtegiftt mand Knud Pedersen Øchland Lejermaal med Encken Marthe Olsdatter betreffende.

Den indstefnte mød[t]e [og] tilstod lovlig Stefnemaal og begiærede en lemfeldig Dom.

Fogden efter at hand hafde indleveret kundskabslisten fra Sogne Præsten Hr: Hertzberg samt Registerings forret: holdet hos den skyldige dat: (ope rum) paastod Dom.

Afsagt

Det er indstefnte Knud Pedersen Øchland med den i Rette lagde kundskabsliste fra Sogne Præsten Hr: Hertzberg fuldkomen overbevist at hand som ægtegiftt Mand haver begaaet Lejermaal med Encken Marrithe Olsdatter, thi kiendes og dømmes for Rett at hand ej Allene skal hendbringes til Fogderies arrest huus for der at hensidde i 8 dage paa Vand og brød, men end og betale sine dobbelte Lejermaalsbøder med 24 Rd: dog som det af den i Rette lagde Registerings forretning tilfulde er oplyst at hand intet ejer, henstilles det til høy øvrigheds forandstaltning hvorledes same bøder skal afsones. Det paadømte udredes under lovlig Adfærd.

Fogden i Rette æskede sin fra seniste ting udsatte Sag Contra Marthe Olsdatter Lejermaal betreffende med Egtegiftt Mand Knud Pedersen Øchland, og indleverede hand præsten Hr: Hertzbergs kundskabs liste hvorefter hand paastod Dom.

Afsagt

Jndstefnte Marithe Olsdatter er fuldkomen overbevist at have begaaet Lejermaal med Ægtegiftt Mand Knud Pedersen Øchland, hvorfore herved kiendes og for Rett dømmes at bemelte Marthe Olsdatter skal betale sine Lejermaals bøder med 6 Rd: ligesom hun og, saasnart hendes barn bliver 1 aar gl: skal henbringes til Fogderies arrest huus for der at sidde paa Vand og brød 8 dage. Det paadømte udredes under lovlig Adfærd.

1769: 232

LænsMand Iver Knudsen Gram lod paa sine Børn Marthe Kistine og Lisbet Carnuthe, samt Deres børns Veigne lyse pengemangel til 1 løb 1 pd: 23 19/25 mrk: i Øchland med alt underl: liggende [i] Findaas Præstegield og Bremness Sogn, ligesaa til 2 pd: 15 mrk: Sr: i Breche i Dito Sogn, videre til Gaarden Dyvigen i Storøens Præstegield skyldende 1 løb 1 pd: 12 mrk: Sr: nock til 3 løber smør i Gaarden Øvre Grindem i Muster Sogn, hvilcket Alt de Agtede, saa snart de penge kand erholde som deres Odel at indløse. LænsM: begiærede herom Rettens attest, som blev bevilget.

End videre læst

Skifttebrev efter Christopher Pedersen som ejede 18 mrk: Smør i Ytre Røgsund for 48 Rd: som udl: som Pandtebogen udviiser dat: 20 Octob: 1769.

2. læst til Mortification Bent Olrichs Obl: til Jaen Simon Cramer paa 100 Rd: dat: 13 Febr: 1749.

Eragted

Retten bliver til i morgen ophæved.

3de dagen den 25 Nobr: blev Retten atter sadt med det den 23 Andførte Laug Rett.

hvorda Fogdens sædvanlige tings Vidner blev examineret og svarede Almuen paa det af 10 poster bestaaende som sædvanligt, og hvorpaa Tings Vidne blev udstæd,

af hans Majestets beholdne Strøgods Gaarden Sæle, No: 146 er falden bygsel af 1 pd: smør 1 pd: Fisk. Derpaa Tingsvidne udstæd,

Opsideren af Gaarden Sætre Knud Pedersen er Rigtig Godtgiordt Leilending, Proviant og Leding af 1 pd: 21 mrk: Smør i Gaarden Sætre med 2 Rd: 5 ¼ s: for dette som siste aar. hvorpaa Tingsvidne blev udstæd.

Om tingskydsen som Sædvanlig.

Restancen Paa Landskatten stor 415 Rd: 4 mrk: 8 s: og paa Extraskatten stor (ope rum) Rd: blev oplæst og af alle uimodsagt,

Odels og self ejer Mandtallet blev ligesaa oplæst etc: og af Alle uimodsagt og blev Altsaa paa begge deele tingsvidne udstæd.

til at betiene Retten som Laug Rett næst komende aar blev følgende nye udnefnt saasom, Hans Pedersen Siglevold, Peder Madsen Ørevig, Helge Knudsen Echeland, Kiolf Bertelsen ibm:, Faltin Larsen Noteland, Erich Erichsen Totland, Jens Nielsen Spidsøen, og Steene Endresen Berøen hvilcke alle nu aflagde Eed.

Som ingen efter 3de Ganges udraab hafde noget med tinget i Retten at forrette, blev Retten for Skibredet ophæved.

Ao: 1769 den 27 Nobr: blev Almindelig Høste Skatte og Sageting holdet paa Leervigen med Fiære skibredes Almue og Retten betiendt med efterskrevne Otte

1769: 232b

Otte!! Edsorne Laug Rettes Mænd sc: Hans Fion, Hans Færaass, Ole Øvre Wahlen, Lars ibm: Ole Tvedt, Gunner Ulverager, Ole Framness og Ole Lindaass Overværende udj Retten Stædets Foged Velædle og Velbyrdige Hr: Kamer Raad Juel med LænsM. og Meenige ting søgende Almue,

hvornæst Aller og underdanigst blev læst de kongelige Forordninger og høy-Øvrigheds Ordre som til bekiendtgiørelse er andkomen og her foran i Protocollen extraheret.

Derefter følgende Particulaire Documenter saasom
1te Ole Larsen Flaadens skiøde til Lars Olsen paa ½ løb smør ½ huud i Flaaden for 100 Rd: dateret 12 Decebr: 1768.
2. Johannes Olsen Øvre Wihofdes skiøde til Niels Johansen paa ½ løb Smør ½ hud ½ tønde korn 64 s: penge i Wihofde for 64 Rdr: dateret 27de Nobr: 1769.
3de Tollef Haagensen Feraasses bygselbrev til Hans Olsen paa 18 mrk: Smør 4 ½ Spand korn i Færaass dateret 27de Nobr: 1769.

4. Skifttebrev efter Tollef Houeland, som ejede 1 løb 1 pd: smør 1 tønde korn 6 s: penge [i ??] for 153 Rd: 3 mrk: 12 s: som er udlagt som Pandtebogen udviiser dateret 23 Augustj 1769.

Eragted

Formedelst Aftenens paakome bliver Retten til i morgen ophæved.

Anden dagen den 28 Nobr: blev Retten atter sadt paa be:te tingstæd og betiendt med det Gaarsdagen Andførdte Laug Rett.

hvorda LænsM: Jver Gram lod paa sine børn og børne børns Veigne lyse Deres Odel og Pengemangel til 1 løb 23 mrk: Smør med over bygsel til ½ løb Smør alt i Gaarden Fagerland i Fiære Skibrede, den de som sit Odel tencker saasnart penge kand erholdes fra Ejerne at indløse. LænsM: begiærede det Passerede sig beskreven meddeelt som blev bevilget.

Fogden Hr: Kamer Raad Juel i Rette æskede den paa Justitziens veigne mod Ægtegiftt mand Baar Øvrebøe Andlagde Sag Lejermaal med Marthe Samsons Datter betreffende.

Den indstefnte mødte icke efter paaRaab ej heller nogen paa hans Veigne

thi fremstod Stevne Vidnerne LænsM: \Gregorius/ Tollefsen Echeland og Torbiørn Larsen Wige som ved Eed bekreftede at de lovlig haver indstefnt Baar Øvrebøe som melt for Lejermaalet, som dertil indted Svarede mens pigen som opholder sig i Christiansans Stift Declarerede at hun ingen anden ved af {end} som Fader til barnet end Baar Biordahl, og lovede hun da at møde, for,!! for Retten at bekiende paa ham, og sagde hun end videre at det fortrød hende hun ej mødte i Somer.

1769: 233

Fogden Hr: Kamer Raad Juel Declarerede at som ingen møder denne Gang hand og ej endnu haver faaed den fornødne Kundskabs liste fra Præsten Hr: Heiberg saa maatte hand forlange den indstefnte Baar Biordahl forelagt til næste ting.

Eragted

Den lovlig Stefnte Baar Biordahl forelægges til næste ting at møde Sagen at tilsvare.

Fogden Hr: Kamer Raad Juel Gav til kiende at hand paa Justitziens Veigne hafde til dette ting tiid og Stæd ved mundtlig Stefnemaal ladet indstefne den uComfirmerede Knud Johansen for begangne Lejermaal med Pigen Jnger Olsdatter derfor at lide efter lov og Forordninger.

Den indstefnte mødte icke efter paaraab ej heller nogen paa hans veigne

thi fremstod Stevne Vidnerne LænsM: Gregorius Echeland, og Torbiørn Larsen Wig som ved Eed bekreftede Stefnemaales Rigtighed.

Fogden maatte i mangel af kundskabs liste begiære Sagen udsatt.

Eragted

Sagen udsettes til næste ting og forelægges den lovlig Stefnte Knud Johansen da at møde for at svare til Sagen.

Derefter læst

1te Hr: Peder Hertzbergs bygsel brev til Tørris Johansen paa et plads i Eltrevaags udmarck mod 3 mrk: aarl: dat: 13 Sept: 1769.

2. Johannes Engelsen Strømøens skiøde til Aanen Fransen Sveen paa 1 pd: 18 mrk: smør i Sveen for 28 Rd: dat: 24de Nobr: 1769.

3de Svend Evensen Naattelands skiøde til Simon Johansen Søre Waage paa 18 mrk: Smør 3 Vætter korn i Nordre Mølstre og 3 mrk: Smør i Mølstre berget for 300 Rd: dat: 28 Nobr: 1769.
4. Anna Nielsdatter Bues skiøde til Johanness Simonsen paa 9 mrk: Smør ½ hud i Bue for 27 Rdr: dateret 28 Nobr: 1769.
5te Simon Johansen Søre Waages bygselbrev til Johannes Andersen paa 3 vætter korn i Nordre Mylstre dat: 28 Nobr: 1769.

Sæbiørn Eltrevaag lod opbyde Myndtlingen Jaen (Joen) Heljesen Mylstres Arf stoer 8 Rd: 3 Mrk: 12 s: med forspørsel om nogen dem mod Renter og Sufficant pandt vilde Andtage, mens som ingen indfandt sig blev de under forseigling tilbage leveret.

Ligesaa Myndtlingen Endre Heljesens til Ole Knudsen Bue, og Myndtlingen Helje Heljesens til Ingebrict Bioe hver 8 – 3 – 12 s:

Dernæst blev Fogdens Sædvanlige tingsVidner Exami:

1769: 233b

saasom til Posterne i det af 10 bestaaende som sædvanligt. derpaa tingsvidne udstæd,

paa hans Majest:s beholdne Strøegods i Gaarden Flatness er dette aar ingen første bygsel falden derom TingsVidne udstæd,

paa hans Majesteds Ødeliggende Strøe Gods i Flatness er ej meere dette aar beckomed end 1 Rd: Gresleje hvorpaa Tingsvidne idstæd.

Odels og Self-Ejer Mandtallet befantes Rigtig, Tingskydsende Almue svared at dennem Rigtig af Fogden og Sorensk: er betalt 4 s: hver mand per mil de har skydset herom tingsvidne udstæd.

Landskatten stoer 642 rd: 2 mrk: 7 s: og Extraskatt Restancen stoer (ope rum) blev oplæst og af Alle uimodsagt, derom tingsvidne udstæd,

til at betiene Retten som Laug Rett næst komende Aar blev følgende nye Laug Rett udnefnt saasom Lars Flaaden, Hans Haaversholm, Thomas Førde, Niels Wiehofde, Poul Nordre Mylstre.

af Det Øde liggende Halsnøe Closters Gods saasom Hovde, Møchlevold, Østvig, Østre Braatvedt, Nordre Apeland, og N: Wihofde, hvis samtlige beboere Declarerede at have nødt Alle de dem accorderede frieheder, derpaa Tingsvidne udstæd.

Eftter 3de Ganges udraab Gick ingen i Rette og hvorfor same blev for skibredet ophæved.

Anno 1769 den 29 Nobr: blev Almindelig Høste Skatte og Sageting holdet med Waags Føyens og Fiære Skibreders Halsnøe Closters Gods og Retten paa Sørhuglen betiendt med efterskrevne Otte Edsorne Laug Rettes Mænd Nafnlig Tosten og Peder Nordhuglen, Paal Houcheness, Thor Bortvedt (Børtvedt), Ole Lille Brandvig, Mons Rosbøe (Rasbøe/Røsbøe),

Niels Tvedt, og Johannes ibm:, Overværende udj Retten Stædets Foged Hr: Kamer Raad Juel med LænsM: Jver Gram og meenige tingsøgende Almue, hvornæst aller og underdanigst blev læst de kongel: Forord: og høy øvrigheds Ordre som til beckiendtgiørelse er Anckomen og udj denne Protocol extraheret,

derefter følgende Particulliære Documenter. saasom
1te Anna Johansdatter med fleere [Deres] skiøde til Ole Olsen paa 2 pd: 6 mrk: Smør uden bygsel i Gaarden Hetlesæter {til} for 81 Rd: dateret 24 Nobr: 1769,
2de Hans Larsen Dahles Obl: til Christopher Søreide paa 150 Rd: mod pandt i ½ løb smør ½ hud i Dahle dat: 27 Nobr: 1769.
3de Michel Monsen Landes Obl: til LænsM: Knud Rydland paa 40 Rd: mod pandt ½ løb smør ½ hud i Lande dat: 12 April 1769.
4de Endre Larsen Landes Obl: til LænsM: Knud Rydland paa 40 Rd: mod pandt ½ løb smør ½ hud i Lande dat: 12 april 1769.
5te Lars Johansen Landes Obl: til LænsM: Knud Rydland paa 40 Rd: mod pandt ½ løb smør ½ hud i Lande dat: 12 april 1769.
6te Tarrald Nielsen Landes Obl: til LænsMand Knud Rydland mod pandt /: for 40 Rd: Capital :/ ½ løb smør ½ hud i Lande Dat: 12 april 1769.
7de Johnas Olsen Buddes bygsel brev til Rasmus Jørgensen paa 18 mrk: fisk i Lodden dat: 12 Augustj 1769.

Thomas Grov lod Opbyde 6 Rd: 4 mrk: i en lærres pung hans Myndtling Brønnelle Halvorsdatter tilhørig med forespørsel om nogen dem mod Rente og Sufficant pandt vilde have, mens som ingen indfandt Sig blev same under Forseigling ForMynderen tilbageleveret.

1769: 234

Lars Larsen Grindem, og Bertel Omundsen Echeland jtem Lars Omundsen Grønaass hafde til dette ting tiid og Stæd med Mundtlig Stefnemaal ladet indstefne Jens Hertzberg for ærerørige beskyldninger Derfor Dom at lide Dom!! og betale Omckostninger.
Den indstefnte møte icke efter paaRaab ej heller nogen paa hans Veigne
thi fremstod Stevnevidnerne Jver Gram og Jens Lervig som ved eed bekreftede at de i lovlig tiid haver indstefnt Jens Hertzberg efter inCaminationen og at paahøre Vidner.
Citanten fremstillede sine Vidner
1te Vidne Helje Knudsen Echeland aflagde Eed og provede at 16de Søndag i Trinnitatis hørdte Vidnet at der i et huus strax neden for Mujster kircke hørte Vidnet disse ord den indstefnte siger til Sag Søgeren det var ej Rett at J ej skulde Give mig meere end 30 Fisk da i dog kaste de 1000 Fisk for mit land, dertil Lars Grindem som en af de {indstefnte} \Sagsøgerne/ svarede hafde vii kasted paa Waagen eller et opryddet stæd skulde i have faaet meere mens nu det var paa et stæd som var uopryddet og hvor Vii Roer Vor nod i stycker kunde det ej skee, Den indstefnte siger dertil det var ej den første baad Fisk i NodeMænd haver stiælet fra Os, i stiæler hvor i Rejser hafde ej videre at prove.
2. Vidne Tosten Endresen Haavig aflagde Eed og provede i et og alt som første vidne uden forandring.

Eragted

Den lovlig stefnte Jens Hertzberg forelægges at møde til næste ting med sit fornødne tilsvar i denne mod ham Andlagde Sag.

LænsManden Jver Gram mødte paa Jonons!! (Jonas) Olsen Budde i Espevæhr hans Veigne /: der nu er syg :/ og Gav til kiende at same Budde hafde til dette ting tiid og Stæd ved Mundtlig Stefnemaal ladet indstefne Pigen Jnger Nielsdatter fordie hun ej vil indtræde udj tieniste hos Citanten til hvem hun lovlig haver hyret sig. {eller} derom at høre Dom som vedbør og at betale Omckost: og i mangel af at træde i tieniste betale Sagsøgeren hans deraf havende skade.

Den indstefnte Jnger Nielsdatter mødte icke og ej ingen paa hendes veigne

thi fremstod Stefnevidnerne Anders Horland (Hovland) og Thron ibm: som ved Eed bekreftede at den indstefnte i lovlig tiid er indstefnt at lide efter inCaminationen.

Jver Gram paa Citantens Veigne indleverede hans indlæg af 28 Nobr: 1769 som blev oplæst.

Eragted

Den lovlig Stefnte Jnger Nielsdatter forelægges at møde denne mod hende Andlagde Sag at tilsvare; Ligesom og Citan[t]en Jonas Budde

1769: 234b

til same tiid haver at beviise sit Andgivende søgemaal, saafremt hand vil undgaae de ulovligheder, som flyder af om same ej da lovlig beviises.

Eragtet

Formedelst aftenens paackome bliver Retten til i morgen ophæved.

Anden dagen den 30 Nobr: blev Retten atter sadt med det i Gaar Andførte Laug Rett.

Derefter Fogdens sædvanlige tingsVidner foretaget hvor med ingen forandringer er skeed undtagen at Obsiderne af Gaarden Hage, Niels Johansen, Gabriel Rejnersen og Johannes Nielsen er for dette som første aar Godtgiordt skatten af Deres brug i be:te Hage, formedelst den skade de led af Jldsvaade. herom tings Vidne udstæd,

Restansen paa sland!! (Land)skatten stor 181 rd: 4 mrk: 15 s: og paa Extraskatten stoer (ope rum) blev oplæst og af Alle uimodsagt thi blev tingsvidner derom udstæd.

Som ingen vilde efter 3de Ganges udRaab Gaae i Rette blev same for Skibredet ophæved.

Ao: 1769 den 1 Decb: blev Retten til Almindelig Høste ting sadt paa tingstædet Sioe og Retten betiendt med efterskrevne Otte Eedsorne Laug Rettes Mænd for Schonevig og Opdahls skibredes Halsnøe Closters Gods sc: Ole Sandvold, Johannes Røen, Baar Opsanger (frå Kvinnherad sk.r.?), Tørris Mehuus, Halvor Waage, Siur Houe, Colbeen Biørgen og Poul Echeland i hvis svaghed LænsM: Torjer Sioe [mødte],

hvornæst Aller og underdanigst blev læst de kongel: Allernaadigste Forordninger og høy Øvrighed[s] foranstaltninger som til bekiendtgiørelse er Anckomen, og i denne Protocol Extraheret.

Derefter følgende Particulliære Documenter saasom

1te Christopher Pedersen Gielmervig med fleere Deres Oprettede Contract med Lambrict Larsen Tielle om Gaarden Tungesvigs beboelse dat: 19 Decbr: 1768.

2de Lars Nielsen med fleere Deres skiøde til Siur Larsen paa 2 pd: 12 mrk: Smør i Sveland for 50 Rd: Dat: 1 Decbr: 1769.
3de Capt: Dahls bygselbrev til Lars Johansen paa 1 pd: 12 mrk: Smør i Røen dat: 9 Januarj 1769.
4de Johannes Erichsen Sundvords skiøde til Joen Nielsen Tvedt paa 1 pd: 3 mrk: Smør i Tvedt ved Horland (Hovland) for 60 Rd: dat: 1 Decbr: 1769.
5te Johanness Samsonsen Rørvigs bygselseddel til Johannes Michelsen paa 1 løb Smør i Aarthun dat: 2 Decbr: 1769.
6te læst til Mortification Mons Jørgensen Sioes Obl: til Sr: Jens Kahrs paa 76 Rd: 3 Mrk:
7de Mons Jørgensen Sioes Obl: til Jomfr: Maren Hunth paa 76 Rd: 3 Mrk: mod pandt 1 løb 1 pd: smør udj Gaarden Sioe dat: 8 Nobr: 1769.
8de Ole Johansen Hillestads {Ski} Vilckaars brev til Marrithe Tollevsdatter dat: 2 Decbr: 1769.
9de Jver Erichsen Øvstebøes Obl: til Samson Poulsen Bouge paa 240 Rd: imod Pandt 1 løb smør ½ hud i Øfstebøe dat: 2 Decbr: 1769.

Fogdens sædvanlige tingsVidner blev derpaa Examineret og hvorpaa Almuens svar faldt som sædvanligt.

1769: 235

den tingsøgende Almue svarede at dennem Rigtig er bet: 4 s: per miil for den vej de har skydsed Fogden og Sorenskriveren.

Restansen paa Landskatten stoer 518 rd: 1 Mrk: 13 s: og paa Extraskatten stoer (ope rum) blev oplæst og af alle uimodsagt.

Som ingen efter 3de Ganges udraab indfandt sig i Retten blev same for skiberedet ophæved.

Året 1769 er herved til endes.

Tingbok nr. I. A. 39 1766-1772 for Sunnhordland
Året 1770

(1770: 235)

Anno 1770 den 23de Januarj blev Retten udj følgende Dellinqvendt Sag sadt paa det Ordinaire tingstæd Bechervig alt i følge har!! Velbaarne Hr: Stiftts befallingsMand Petersens Ordre af Dato 15 Decbr: 1769 og Retten betiendt med Eftterskrevne Otte Edsorne Laug-Rettes Mænd som af Stædets Foged dertil Opnefnt Nafnlig Salamon Aarschoug, Knud Driveness, Jens Fittie, Niels paa R!! Yttre Rabben, Lars Fagerbache, Ole Rembereide og Ole Fittie samt Hermond Driveness, Ovenmelte Ordre blev derpaa Oplæst.
Fogdens Fuldmægtig Johan Schmidt mødte for denne Rett paa hans Principal Velædle og Velbr: Hr: Kamer Raad og Foged Juels Veigne og til kiendegav at da be:te hans Principal udj Skrivelse af 22 Octob: afvigte aar fra SognePræsten til Sunds Præstegield Velærværdige Hr:

Nathanael Sunde er vorden tilmeldet at Pigen Marthe Johansdt: Dybevog skal af sin kiødelige Fader broder Anders Østens: Otteraaen {være} \er/ besvangret og i den Andledning har Sogne Præsten bemelte Hr: Sunde tilskicket Pigen de 2de Vidner Sr: Hendrich Christie og Klockeren Østen Hansen Strand for at høre hendes beckiendelse, herandgaaende, For hilcke!! (hvilcke) hun da har tilstaaed dette dillictum, Saa efter Embedes medfør haver be:te hans Principal til dette Extra-ting tiid og Stæd Skrifttlig laded indkalde bemelte Marthe Johansdatter Dybevog for her inden Retten at blive Examineret om hun ej endnu vil vedstaae den beckiendelse som hun da {i} \for/ de 2de tilskickede Vidner har tilstaaed. hvornæst hand vilde forneme om den indstefnte møder da hand nermere tog sig Reservered det for\n/ødne at tilføre de bemefnte!! (benefnte) Documenter blev derpaa Oplæst.
Den indstefnte \Mødte/ Delinqvendtinde Marthe Johansdr: Dybevaagen saavelsom hendes Fader Johannes Østensen Dybevaagen mødte begge for retten og tilstod lovlig Varsel; Ligesom og Delinqvendtjnden herinden Retten uden baand og [Fængsel]

1770: 235b

Giorde følgende utvungne beckiendelse nemlig at hun i sit Alders 12 aar kom til sin Fader broder Anders Østensen Otteraaen for at tiene hos ham. Da hun var i sit 13 aar overfaldt hand hende med Magt for at faae hende til at bedrive utugt med sig, hvilcket hun nægtede ham og for at undgaae hans ugudelige forsett med Raab og skrig søgte at blive befried, ved det hun tenckte at faae hielp ved Andre folckes Anckomst, hvilcket slog hende feil, siden det var paa en Gaard hvor ingen boede saa nær omkring, derefter tvang hand {saaledes} en og Anden Gang til same for hende dis beklageligere Gierning, og stædse brugt disse Ord at ifald hun enten Rejste fra ham eller sagde det Passerede til noged Menniske skulde hand Giøre en ulycke paa hende. Vorfruemisse tider {dette Aar} \1769/ befallede hendes Fader hende at kome hiem hvor hun da strax efter merckede hos Sig at være bleven ved bemelte sin Fader broder besvangret. og {har} \kom/ hun {maat} \i October a: p:/ lerede Giordte barsel{seng}. Paa Rettens tilspørgende svarede Dellinqvendtjnden at være i det 15 aar gl:
Fogdens Fuldmægtig som nu havde hørdt Dellinqventjndens Reene udsagn merckede hvor Aldeeles overensstemende det er saavel med det af præsten Hr: Sunde attesterede og af formelte Christie og Strand udj begivendheder indste[f]nte Vidnes byrd til bemelte Hr: Sunde. fandt dog fornøden at i Rettelægge bemelte Christies og Strands til ham i dag indløbne beedigede Vidnes byrd der blev oplæst. Af det Andførdte er da denne Sag saa Aldeeles Oplyst at hand ej fandt Andet i henseende til Dellinqvendtjnden at Andføre end at beggiære!! Dom over hende efter Allernaadigste forskriftt udj Lovens 6 b: 13 C: 14 Art:
Derefter lod bemelte Schmidt tilføre at uagted det er fuldkomen vist at denne Dellinqvendtjndes Far broder Anders Østensen Otteraaen som hende besvangred haver er bort rømt saa vilde hand dog {for} i Rettelægge den hans \Principal/ tilkomne underRetning {om} \at/ bemelte {undvigte} Anders Østensen Virckelig er bortrømt og til den Ende indleverede et brev fra Obriste \Hr:/ Schact til Stiftts befallingsM: Petersen afladt {Skrivelse af} \den/ 28 Octob: 1769 som blev Oplæst.

1770: 236

\J følge brev fra Hr: Stiftt befallingsmand Petersen af 15de Xbr: 1769/
Den af Fogden{s} beskickede Defencor LænsManden {LænsMand} Knud Larsen Rydland som fra først til nu ved Forretningen havde været tilstæde og hørdte hvad Passeret, {kunde} \hafde/ ej Andet at lade tilføre end dette: At Retten Gunstig vilde tage i betragtning ej allene den \haarde/ Omgangsmaade hendes Fader broder haver brugt med hende forinden Gierningen skeede, mens end og hendes spæde ungdom og uoplyste tilstand, da hun ej endnu

har opnaaed den Alder at kunde i følge Forord: Gaae til Comfirmation hvilcket Alt hand haabede naar af Retten Gunstig blev taged i Overvejelse skulde tilbringe hende en lemfeldig dom, den hand fastelig efter Omstendighederne {til}\paa/stod og dermed sluttede sin tilførsel og indlod Sagen Dom.

Det same udbad og Faderen til Dellinqventjnden.

Paa Rettens tilspørgende svarede samtlig at Deljnqventjnden Aldeeles indted er Ejende. Og har hun til denne tiid Allene tiendt hos Sin Fader broder hvor hun tiente som Giedtle Pige.

Actors Fuldmægtig paastod Dom.

Derefter blev af den Ganske Rett saaledes kiendt Dømt og

Afsagt

Fogden Velbr: Hr: Kamer Raad Juel, som paa Justitziens Veigne haver Andlagt denne mod Dellinqventjnden Marthe Johansdr: Dybevog i dag ventilerede Sag, følgel: i Rettelagd Stefnemaal dateret og for hende forckyndt den 18de Decebr: a: p: (anno preterito/avvigte år) paastaar efter sin Proceduur Dom over hende, for hendes begangne forseelse, samleje med sin Faderbroder Anders Østensen Otteraaen, efter lovens bydende udj 6 b: 13 C: 14 art: Dellinqventjndens beskickede Defencor LænsM: Knud Larsen Rydland, paastaar derimod, efter de befundne Omstendigheder i Sagen, som hand siger er disse: At Dellinqventjnden Marthe Johansdr: ej allene ved tvang af hendes Faderbroder, er dreven til at begaae den af hende begangne Gierning med ham; mens end og at hun er af en saa spæd Alder, at hun langt fra ej kunde Giøre sig begreb om, en saadan straf som hun nu ved et seenere Given lys, er overtydet om, at følge paa hendes forseelse, og hvorfore hand som melt fastelig paastod forlindring i straffen. Efter Dellinqventjnden Marthe Johansdatter Dybevogs Reene tilstaaelse er og bliver det soleklart at hun haver begaaet Lejermaal med sin kiødelige Faderbroder Anders Østensen Otteraaen; ligesaa klart som dette er, ligesaa klart er det og, at det ved hendes

1770: 236b

Defensor Andførte, ej kand befrie hende fra den straf, som lov foreskriver, at paa saadan Gierning, som af hende begangen skal paafølge, og hvorom lovens 6 b: 13 C: 14 art: tydelig handler Thi kiende og Døme Vii hermed for Rett at Dellinqventjnden Marthe Johansdatter Dybevog, bør, for den af hende begaaede Barne Afling, med sin kiødelige Faderbroder Anders Østensen Otteraaen, følgelig nock Allerhøyst bemelte 14 Art: udj Lovens 6 b: 13 Capt: miste sit liv og hendes hoved afhugges med Sværd. Det paadømte efterkomes under lovlig Adfærd.

Ao: 1770 den 23de April blev Retten udj følgende Aastæds tings Vidne Syns og Taxations Forretning, Sadt paa Gaarden Lille Dahle udj Qvindherres Skibrede og Præstegield bel: og Retten betiendt med efterskrevne Otte Edsorne Laug Rettes mænd sc: Joen Fransen Røsseland, Ole Samsonsen Kierland, Anders Hendrichsen Houeland, Johans Monsen Store Fusch, Poul Johansen Kierland, Svend Johansen Øvre Døsseland, Jon Tørrissen Lille Fousk og Richart Møglebust overværende udj Retten Skibredets LænsM: Richart Sørensen Møglebust som Laug Retted med sig til Stædet bragte.

For Retten fremckom Bergsk: Niels Hunth og tilkiendegav, at som den Mandhafte Soldat Willum Larsen haver behaged at udstæde et Stefnemaal der skal indeholde at hand som holder sig for OdelsM: til den/n/e Gaard Lille Dahle vil same indløse med videre: hvilcken bemelte Odels Sag som af Willum Larsen er Anlagt skal saavidt mig beckiendt foretages i morgen; Saa haver jeg for nogenledes at see mig sadt i fornøden forsvars Stand ved Lovl: Stefnemaal af 27de Febr: h: a: indstef\n/t saavel bemelte Willum Larsen som hans Fader Lars Nielsen til

at møde mig for denne høystærede Rett for at biva/a/ne ej allene et aastæds tingsvidne hvorved hand haaber at faae oplyst i hvad Stand jeg Gaarden haver Anna[mmet] til hvilcken ende jeg haver indstefnt de 2de her for Retten mødende Vidner Hans og Gabriel Lille Dahle, Men end og at være overværende ved en lovlig Syns og Taxations Forret: over Gaardens huuser og Engeland, med videre, efter Stefnemaales formeld, som herved med sine paateigninger om forckyndelsens Rigtighed i Rettelægges, med ærbødigst begiær same maae oplæses. Vil i øvrigt forneme om de indstefnte møder, og hvad de til Sagen har at svare, da naar saadant er skeed jeg nærmere vil i agtage det fornødne.

1770: 237

Procurator Johan Reutz indfandt sig paa indstefnte Willum Larsen Lille Dahles Veigne, som agtede unødig paa denne tiid at indlade sig med formeening og erindring, om den i Stefnemaalet paaberaabte Contract, opretted imellem Citanten Sr: Hunt og Willum Larsens Fader Lars Nielsen; Ligeledes holdt Comparenten ogsaa paa dette Stæd og for denne tiid unødig at indlade sig med den af Citanten paastaaede erstadtning for den af ham foregivne forbedring paa huuser Jord og ager med videre som forventelig vil blive saare liden eller ingen efter lov, i betragtning at ingen lovlig Syns eller Taxatio[ns] Forret: er bleven tagen af Citanten da hand tiltrædde Gaarden, Men om dette og meere forbeholder Comparenten sig nermere at vil handle i Morgen da hoved og Odels Sagen falder i Rette. Jmidlertiid benegtede Comparenten alt ubeviislig som Stefningen indbefatter og vil for det første forneme hvorledes Citanten under denne Forret: videre maatte ville opføre sig, og hvad hans indstef[n]te vidner kunde vilde udsige under hvilcke Forklaringer Comparenten forbeholdt sig fornødne erindringer og Contra qvestioner.
Bergsk: Hundt paastod Forret: fordtgang og fremstillede sine Vidner for hvem Eedens Forcklaring af Dom/m/eren blev forelæst med formaning til Sandheds udsigende.
1te Vidne Hans Hansen Lille Dahle 39 aar Gl: boede her paa Gaarden før Bergsk: Hunth kom her, aflagde Eed og provede, til de foresatte Qvestioner som bestaar i følgende 1te Om det icke tilfulde er vidnet beckiendt at ej fleere huuser var eller befantes paa den ham af Lars Nielsen tilckiøbte Gaardepart i Lille Dahle ved Gaardens Annamelse og tiltrædelse i Aared 1766 end efterskrevne, {sc:} og om dermed icke var saadan beskaffenhed som følger 1te en gl: Røgstue med vedbygt kaave eller kamer 3 al: langt og en udsval af Stander verck med forraadnet hun bord og nævertag, 2det et vedbygt vedesiul bestaaende af 4 Raadne Stolper og helle tag samt nogle forraadnede hun til bordtag, 3de en gl: og Aldeeles forraadnet floer med vedbygt møge skiul, 4de en Lade af Størrelse som det der paa end nu værende tag viiser, med et skraasiul i søndre brøst, af forraadned Standerverck, og bordtag, til hæstestald

1770: 237b

5te en forraadne[d] somer floer eller Smale huus med helle tag paa Stølen staaende. Vidnet svarede saaledes: til første post om Røgstuen med det hosheftede: at Røgstuen er den same som nu staar undtagen at der er sadt Nydt bordtag siden, og kaaven er bordte, tilforn var der bordtag i nederste brøst men nu er der icke. Under denne første Post tilspurgte Procurator Reutz Vidnet om den omvundne Stue icke Ganske vel kunde have staaed i same stand indtil nu som den var da Citanten tiltrædde Gaarden, og om icke Vidnet veed at de fornødne bord eller huuner som derpaa kand være sadt i Sr: Hunthes tiid icke er taged af Gaardens skoug med de øvrige træe Materialier som til dette og de Andre huusers vedligeholdelse kand være forbrugt. Vidnet svarede at huused kunde nock i den stand det var til nu \have/ værede staaende. mens hvor bord taged som nu er for, er komen fra veed Vidnet ej. betreffende 2det vedskyggen svarede Vidnet at den kunde nock maaskee bleven staaende, dog var den

ene stolpe og bordtaged Ganske forraadnet. den er nu borte og en nye af Bergsk: opsadt. 4.!! (3.) Møgskudt og floer staar endnu i same stand, undtagen Baaserne og Gulvet er taged bordt, dog sagde vidnet at de nock tilligemed huused kundet bleven staaende til nu. 4. Laden med taged, Staar end nu i same stand tilligemed Stander vercket, og behøvede bordtaged i søre brøst Reparation kunde dog have staaed til nu men slett, mens den er nu forbædret. skraasiuled med taged som den tiid var til Stald kunde til nu have Staaet, men behøvede bordtag og Standerverck, {som var} saasom same var Raade[n]t. 5te Somerfloren eller Smalhuused staar i same Stand endnu undtagen baaserne og Gulved er bordtaged. Be[r]gsk: tilspurgte Vidnet om hand veed at hand modtog fleere end de nu opregnede huuse ved Gaardens Annamelse. hvortil Vidnet svarede nej. Procurator Reutz for den indstefnte tilspurgte Vidnet om der icke og Stod en senge boe et Stabur og et Jldhuus paa Gaarden da Citanten tiltraade den, som tillige var i lovfør Stand og om icke Citanten har ladet fløtte same huuser fra deres gl: tomt op paa det Stæd Høgstølen kaldet som alt beboes af Willum Larsens Fader Lars Nielsen. Vidned svarede ja. 2det om icke den nye huusevaaning som Citanten har ladet opsette

1770: 238

Uden for de Ordinaire bønder eller Gaardens huuser ere opbygd paa nye tomp[t], hvor ingen huuse tilforn har staaed, Neml: midt i den bæste Gaardens Ager Storageren kaldet og om icke till: de Andre huuse til Bonde bruged, er bleven fløtted, fra deres gl: Stæd og ned til Citantens Nye Vonings huus alt indpaa formelte Storager. Vidnet svarede at følg[ende] huuse er opsatt paa Storageren 1. Vaanhuused, 2. Røgstuen, 3de Jldhuused og skyggen. 3de Om icke Vidned veed at Gaarden i henseende til denne Storager med huusers Opbyggelse der paa, samt ved idelig Gang merckelig er bleven forverred og har laged en Anseelig skade i Citantens tiid, i det minste paa 8 tønder korn som der paa kunde afles. Vidned svared at hand ved der er skeed skade paa Ageren men hvor meged de!! (der?) kunde afles paa same veed vidnet ej. Citanten i anledning af de af Monsr: Reutz fremsatte Qvestioner som alle upaastefnt fandt derved at erindre følgende Vidnet at tilspørge: 1. Om icke de Andførte huuse sc: Boen, Stabured og Jldhuused af selgeren under kiøbet var Resserveret og sig forbeholden og Altsaa ham uden ansvar, Vidnet svarede at hand veed ej om deeres handel, mens dette veed hand at Bergsk: brugte det halve brug et aar mens de{t} 3de huuse Stod men forinden bergsk: tog mod heele Gaarden var bemelte 3de huuse fløttet af selgeren Lars Nielsen. 2de Om Vidnet icke er beckendt, at Bergsk: Hundt i Stæden for det tab som Gaarden efter sigende skal være tilføyet ved den bort tagne ager, har Andlagt og opbrudt, nye ager. Res: at Bergsk: haver paa 2 Stæder opbrudt Ager men om det svarede til det som er taged af Storageren veed Vidnet ej. Til sist spurgte Reutz dette Vidne om han veed og med Sandhed kand forcklare at nogen virckelig eller nyttig forbædring er Giordt i Sr: Huntes tiid enten paa Ager eng eller i udmarcken ved skoug og deslige, men om ej same derimod findes i s[l]ettere tilstand nu end i den tiid. Vidnet svarede at hand ej just veed om det omspurgte, men veed dog dette at bergsk: haver ladt kiøre tøe paa Bøen, om skougen veed Vidnet icke. Vidnet blev derpaa fra Retten demiteret.
2. Vidne Gabriel Hansen Lille Dahle 29 aar gl: været her paa

1770: 238b

Gaarden før bergsk: kom. Aflagde Eed og provede: til første Qvest: at Røgstuen som end nu staar hafde den tiid kun Raade[n]t bor{tag} hun og nævertag, tror icke det kunde have staaet til nu uden Reparation, 2. Vede siuled kunde ej staaed til nu uden serdeeles Reparation siden bordtaged og {de} sær den ene Staven var meged forraadnet. om floren

som forrige Vidnet. om laden ligesaa. Stallen, Somer floren Staar endnu, saavidt hand veed i same Stand. og til Qvest: om bergsk: modtog fleere huuser end ovenmelte svarede Vidnet som det forrige. til ProCurator Reutzes 1te Contra Qvest: svarede Vidnet ligesom det forrige, til 2de Qvest: ligesom forrige Vidne. til 3de ligesaa. til Citantens første Qvest: om de 3de huuse sc: Boen Stabured og Jldhuused svarede Vidnet ligesom det forrige. til 2de ligesaa, til Sr: Reutzes siste Qvestion svarede Vidnet ligesom det forrige Vidne.

Procurator Reutz da han fornam at Citantens intention Gaar ud paa At faa taxeret af de Opnefnte mend saaavel hans eged opbygde vaanhuus uden for bonde brugets huuse saavelsom og ventelig endeel Ringe forbædringer som hand kand have Giordt paa endeel af bønderhuuserne, ved sames forfløttelse uden fornødenhed, og i Andre maader da sist b:e huuser burde have staaed paa deres forrige Stæd og sines forfløttelse altsaa fornemelig er skeed for hans egen Comoditet skyld; fandt Andledning at exipere sig fra same taxation som OdelsM: Willum Larsen Aldeeles uvedkomende; thi Willum Larsen forlanger ingen Andre huuser [taxeret]? ved Gaardens Overleverelse til ham, uden de som fantes da Hr: Hunth tiltraade Jorden, følgelig bliver det uMuelig for Willum Larsen, enten at betale de nye opbygde huuser, ej heller de Andre forbædringer som ej er komen Jorden til nytte; ligesom \ingen lov/ hannem dertil forpligter, og Altsaa overlod han det ene med det Andet til sitanten at bestyre taxationen saaledes som hand finder for Godt uden videre Andsvar for Willum Larsen, til hvilcken ende Comparenten ogsaa begav sig fra denne forret: og i øvrigt Reserverede det videre fornødne til i morgen ved hoved Sagens i Retteførelse.

Til sist tilstod Procurator Reutz paa de indstefntes veigne lovlig Stefnemaal.

1770: 239

Derpaa blev de paa Gaarden nu befindende huuse \med videre/ taged under Øyesiun til taxation saaledes.

1. Vaanhuuset dertil at oprydde plen, og Grave kielder, siden at bygge, og dertil at skaffe timer!! (tømmer), sperrer, bord, og lægter, Steen og leer, med kalck, og panner, snicker Arbejde, Tagsteen, Smed Arbejde, og Maling, med Arbejds Løn, førsel, kiørsel, og kosthold med Øvrige her unefnte ting, som dertil er medgaaet, Ansees i Alt af verdie i den stand det nu her er Staaende 500 Rd: 4 Mrk: 12 s:

2. Jldhuused med bagerovn, skorsteen, og en stoer indmured Gryde, Ansaa vie!! (vii) at være værd saaledes som same nu her staar, for 30 Rd:

3de den forfløttede Borgestue, med tilbygt vede Siul, jtem den forbædring paa Stuen er skeed, Ansaae vii at være værd 8 Rd:

4de Floer, Lade, og hæste Stald, Andsaae vii af verdie, ibereignet Alt dertil medgaaende, i den stand same nu staaer 60 Rd:

hauge Gierdet med der til gaaende 1250 Støer, item Reer, pæler, med videre, og Arbejdsløn med port, og videre Anseer vii af verdie som det nu staar 10 Rd:

Endelig forføyed Retten sig ud paa Gaardens Eng i følge med Vidnerne for at besigtige de forbædringer som efter Vidnernes sigende af Hr: Bergsk: Hunth skal være skeed, same befant vii at bestaae i 3de optagne Agrer, item endeel optagne Veiter, paa Agrene Anseer vii at behøve 1 ½ tønde korns udsæd, Arbejde Taxeres at have kosted 6 Rd:

Som inted meere blev os til besigtelse Anviist overslog vii det Taxerede og befandt at same beløb 614 Rd:

hvortil komer denne forret: Omckost:

Stemp: papiir til denne Forretning	1	8
Sorensk: skyds med 3 Mand til Stædet	1	
2 dages diet	1	2

1 dags Forretning	3				
Skydsen tilbage	1				
Forret: beskrivelse og forseigling	1	2	8		
Laug Retted hver 1 Mrk: 8 s: og					
LænsM: 2 Mrk: er	2		8	10 Rd:	8 s:

Hr: Bergsk: Hunth som inted videre havde at erindre ved Forretningen, begiærede same slutted og sig beskreven meddeelt.

1770: 239b

Ao: 1770 den 24de April blev Retten udj følgende Odels sags afhandling sadt paa Gaarden Lille Dahle udj Qvindherres Skibrede og Præstegield bel: og Retten betiendt med efterskrevne Otte Edsorne Laug Rettes Mænd Nafnlig Joen Ludvigsen Lille Møglebust, Samson Larsen Store Omvig, Petter Andersen Helvig, Anders Ludvigsen Lille Møglebust, Harrald Haldversen Store Møglebust, Johannes Joensen Tvedt, Jver Abelsen Helvig og Torjer Jsachsen Nedre Døsseland. Overværende udj Retten Skibredes LensMand, {.. ..} Richart Sørensen Møglebust som Laug Retted med sig til Stædet bragte.

Hvorda fremstod for Retten Procurator Johan Reutz og i Rettelagde en af OdelsManden til denne pardt udj Gaarden Lille Dahle Willum Larsen udstæd Stefning imod Hr: Bergsk: Niels Hunth dateret 14 Nobr: a: p: hvorved Citanten søger dom til same Gaards afstaaelse og Ryddig giørelse følgel: lovens forskriftt og Stefningens videre indhold. Stefnemaalet blev i Rettelagt og oplæst. Hvorhos Comparenten Gav tilckiende i stæden for de udj Stefningen omelte 54 Rd: har Vidnesfast anbudet bergsk: de fulde 200 Rd: efter hans skiødes udviis og endnu her for Retten anpresenterer same følgelig loven udj Guld og Anden klingende Myndt.

{Hr:} Bergsk: Hunth Mødte og tilstod lovlig Stefnemaal i øvrigt benegtede ej at imodtage Løsnings sumen saafremt same opløb foruden de 200 Rd: til saa meged som de paa Gaarden skeede beckostninger opløber sc: 624 Rd: 8 s:

Citanten fremstillede dernæst 2de Vidner Lars Jonsen Scharvethun og Jacob Knudsen Lille Dahle med begiær de maae (maatte) Andtages til Edelig Forcklaring om icke Citantens Fader Lars Nielsen haver ejed og beboed denne Gaard udj meere end hevds tiid til hand for 4 aar siden borgsolgte!! (bort-) den til Bergsk: og om ej Citanten er bemelte Lars Nielsens ælste Søn, samt om icke denne Jordepart forhen har væred et gl: Odel hefted af deres forfædrer.

Vidnerne fremstod for Retten for hvem Edens forcklaring af domeren blev forelæst med formaning til Sandheds udsigende.

1te Vidne Lars Joensen Scharvethun imod 70 aar fød her

1770: 240

nerved paa Gaarden Store Dahle og opholdt sig her i kircke Sogned sin Ganske tiid aflagde Eed og provede: at dette paaStefnte brug i Lille Dahle er et gl: Odel hefded saavel af Lars Nielsen som hans forfædrer og at Willum Larsen som Citant i denne sag er Lars Nielsens æste!! (ælste) søn hafde ej videre at prove.

2. Vidne Jacob Knudsen fød og opfød her tet ved samt boed her paa Gaarden Lille Dahle i 12 aar aflagde Eed og provede i et og alt som forrige Vidne.

Videre svarede Hr: Hunth paa Citantens Fuldmegtiges tilspørsel at hanem forinden Stefnemaal udgig!! (udgick) blev tilbuded de 200 Rd: hvortil han da svarede at være villig same at imodtage naar han tillige nød erstadtning for de paa Gaarde parten Anvente

beckostninger med Vaan og Andre huuse alt efter lov og den imellem ham og selgeren Lars Nielsen Oprettede Contract.

Citantens Fuldmægtig besluttede Sagen derpaa, og fremlagde et skrifttlig indlæg det hand for Retten begiærede Oplæst, tilligemed den derudj paaberaabte Copie af Orriginal skiødet som tillige til Conference blev anviist med begiær om sames paateigning af Retten og dets tilbageleverelse.

Bergsk: Hunth Mødte og i Rettelagde det af ham i sagden!! (Sagen) forfattede Contra Stefnemaal dateret 27 Febr: 1770 som efter forckyndelsens paaskriftt den 6te Martj næst efter findes at være for vedkomendes bopæl lovlig oplæst hvilcket hand begiærede for Retten oplæst og acten tilførdt paastod dernæst at sagen maae blive udsadt til dette aars somerting for Qvindherres Skibrede til hvilcken tiid hand ventes at faae af Retten beskreven den i Gaar over Gaardens huuse og forbædringer holdte Siun og taxations Forretning, da han til same tiid Resserverede sig sit videre tilsvar udj Sagen.

Procurator Reutz tog til Gienmele efter Contra Stefningen for Willum Larsen, ligesaa mødte medstefnte Lars Nielsen som ligeledes tog til Gienmele saavel, efter hoved som Contra Stefnemaaled, som ellers Sagde at hand som en enfoldig M/an/d fortryder paa den Contract hand har Giordt.

Procurator Reutz for hoved Citanten ansaa den af Contra Citanten heel uventelig forlangte Anstand baade ubillig og imod lov.

1770: 240b

Ubillig derudj at hoved Citanten som en Fattig Mand derved skal bebyrdes med stoere (større?) beckost: ved hans Fuldmægtiges Anden Rejse til Tingstædet, uden hvis nærværelse hand icke self som en enfoldig mand kand forsvare sig imod alle de indvendinger som Contra Citanten ventelig agter at fremføre, og ulovlig derudj at loven ingenstæds vil at Odels Processen ved ubillige Opsettelser skal forlenges; Men tver[t]imod udj 5te bogs 3de Capt: {10} 5te og 10 art: paabyder sagernes paadømende strax paa Stædet og Odelsgaarden, Hvortil komer at den paaberaabte Forret: som i Gaar blev holden og slutted Gierne uden saadan Opsettelse kunde blive beskreven og hefted ved begge acters beskrivelse; Thi Protesterede Comparenten kraftigst imod den begiærte Anstand, under alle lovlige forbeholdenheder af hoved Citantens Rett, med Resservation af Ancke om Retten imod formodning Anstanden skulde bevilge, som var alt det Comparenten i den begivenhed kunde udrette. Ellers Anmerkede Comparenten dette besynderlige at Contra Citanten for denne tiid Sup..meres(?) at i Rettel: den af ham paaberaabte Contract, som hand efter anseelse fornemelig søger at helde sig til imod hoved Citanten og hans Rett; Thi maatte hand i den andledning og for engang at afgiøre sagen med alle, over same Contract, hvoraf Comparenten er forsiuned med Copie, Giøre følgende Andmerckninger 1te er den i henseende til første og Fierde post Ganske urimelig og Contradictorisk, naar udj den først post meldes at de 200 Rd: skulde forblive staaende paa Renter hos Contra Citanten til hoved Citantens tieniste, da dog pengene allerede er Annamed, og derimod bliver i fierde post meldet {at} om huusers erstadtning som icke kand have lovlig Stæd. 2do Er Contracten ulovlig derudj at same er skreven paa ½ Rd: Ste pp (Stemplet papir) imod forord: af 23 Januarj 1719 da den tver[t]imod lyder paa 200 Rd: og burde være skreven paa 1 Rd: Stemp pp No: 2, endelig for det 3de kand same Contract aldrig med nogen lov eller minste rimelighed være eller blive udj denne Odels Sag, til nogen forbindelse for Oels!! (Odels) Manden Willum Larsen, da loven me….(?) ingen galne Contracter her vil blive til følge, og altsaa Ansaa Comparenten same Contract af det slags som 5 bog 1te Capt: 2 art: ommelder neml: at være imod lov og ærbarhed

1770: 241

Thi igientog hand sin forrige paastand om uopholdelig dom i Sagen under benegtelse af alt hvad Contra Citanten kunde vilde fremføre som strider imod Comparentens Proseduur og med igientagen Protest imod opholdet.
Hr: Bergsk: Hunth paastod end nu som \før/ udsettelsen til den forlangte tiid og indleverede en beskickelse af 1 Octobr: 1769 som blev Oplæst.

Eragted

Siden Retten ej kand indsee hvad skade det kan blive {hvad} for {Parterne} \hoved Citanten/ i denne Sag, hvad enten Sagen udsettes eller der udj Gaar dom denne sinde, Allerhelst da dette tilstøder, at om dom nu blev afsagt, kunde ventelig ingen Anden Styre Gaarden dette aar, end som den, der allerede nu haver begyndt med dyrckningen. Altsaa bliver denne Sag til den 16de Maj førstkomende udsadt, {til} efter Hr: Bergsk: Hunthes forlangende, til hvilcken tiid Hr: bergsk: uden minste forevending, haver at i Rette føre alt det fornødne til sin Sags Styrcke, da der ha[n]d enten same skeer eller icke, skal Gaae dom den fastsatte tiid, paa Gaarden Øfre Waage, som om someren er det Ordinaire tingstæd for dette skibrede, Og forbeholder Retten sig da at kiende, i hvorhvidt denne Opsettelse er Grundet eller ej {og} til fornødenhed for bergsk: og hvem Omckost: i saa tilfelde bør svare.

Anno 1770 den 27de April blev Retten \Sadt/ paa det Ordinaire tingstæd Leervigen 7 Mil sønden for Bergen i følge saavel Hr: StifttsbefallingsMand Petersens Resolution af 29 Martj h: a: samt den mod Knud Olsen og Ole Knudsen af Gaarden Bue udstædde Stefning og den der paa skeede beramelse, Alt til en Gieste Rettes holdelse udj en mod beme:te Mænd Andl: Confications Sag og Retten betiendt med efterskrevne 3de af LænsM: Gregorius Echeland efter Hr: Kamer Raad Juels Ordre til ham af 6 Martj dette aar Opnefnte Laug Rettes mænd sc: Engel Johansen Strømøen, Omund Jonsen Øchland og Gunder Johansen Miaaness. Overværende udj Retten Skibredes LænsM: Gregorius Echeland som Laug Retted med sig til Stædet bragte.
Hvorda for Retten fremstod Kongl: Maj:ts Procurator Johan Reutz paa Velædle og Velbyrdige Hr: Kamer Raad og General Told forvalters ..(?) Hans Ramsarts (Ramshards) Veigne i Bergen

1770: 241b

Og i Rettel: en af ham udvircket Stefning til i dag imod bønderne og Opsidderne paa Gaarden Bue Knud Olsen og Ole Knudsen betreffende endeel hos Dem udj Deres Nøst eller node Boe forefundne 70 secker ufortoldede og til Confication Andholdte Caffe Bønner alt følgel: Stefningens videre indhold, til et tingsVidnes erholdelse, og i fornøden tilfelde til Doms lidelse hvorved tillige var indstefnt til Vedermele ej alle[ne] Confications Giøreren Extra Toldbetienten udj Bergen Sr: Hendrich Fasmer, men end og til Vidnesbyrds aflæg i tilfelde. toldboe Vægterne i Bergen Bertel Arnaldussen, Hans Siversen, Joen Jensen Garnes og Peder Rud..(?) som alle Personlig mødte og vedtog lovl: Varsel, Hvorefter Comparenten for det første vilde forneme de indstefnte og nu mødende Bue Mends declaration til Protocollen om de efter Stefningens indhold og Deres egen Andbydelse kand og vil Præstere Eeden eller icke, som det høyl: General Toldkamer og Comerce Collegium desuden har paalagt dem udj skrivelse til Citanten af 23 Decb: a: p: hvilcken in orriginalie blev anvist og Copie deraf fremlagt til indlemelse i Acten.

De mødende Bue mænd vedtog lovlig Stefnemaal, og efter at Camerets brev af 23 Decembr: a: p: var Dem forelæst og Eeden dem betydet Declarerede De {som} til et svar paa det de skulde Afleg[ge] Eed paa at de var villige til Eeden.

Hvor paa Domeren viisede den yngste ud fra Retten og der paa formanede {ham} \den ælste/ til Sands!! (Sandheds) udsigende Gav hannem tiid at betencke sig forelæste atter Eeden for ham, og meged nøye betydede ham dette hand skulde Sverge paa da alt dette var skeed og atter hannem en tiid blev Gived, Aflagde \b:e/ Knud Olsen Bue sin Corporlige Eed paa Spørsmaaled i Camerets brev.

i Alle deele blev ligeledes Omgaaet med Ole Knudsen Bue og hvorpaa hand aflagde sin Corporlige Eed.

Procurator Reutz begiærede det Passerede sig som et tingsVidne beskreven meddeelt og frafaldt stefnemaales videre Jndhold.

1770: 242

Ao: 1770 den 3 Maj blev Almindelig Somer Skatte og Sageting holdet paa Tingstædet Godøesund med Waags Skibredes Almue holdet og Retten betiendt med efterskrevne Otte Edsorne Laug Rettes mænd Nafnlig Anders Jacobsen Heiemarchen, Ole Jacobs: ibm: Hans Andersen Aarland, Mons Lars: ibm: {Ole} Casten Lars: ibm: Ole Rasmussen Saatendahl, Jørgen Jsachsen Kuvig, og Johannes Simonsen Helland, Overværende udj Retten Stædets Foged Hr: Kamer Raad Juel med LænsM: Knud Rydland og Meenige Tingsøgende Almue,

hvornæst Allerunderdanigst og hørsomst blev læst de Kongelige Allernaadigste Forord: og Høy Øvrigheds Ordre som her til beckiendtgiørelse er Andkomed saasom

1te Forord: om Søe Enroleringen i Norge, dat: 1te Febr: 1770.

2det om Suckeret fra St: Croix dat: 23 Januarj 1770.

3de om Guld trækker Arbejde dat: 4de Octobr: 1769.

4de Om Ulden Manufacturerne i Kiøbenh: dat: 11te Octob: 1769.

5. Om Mynten paa de Kongl: Americanske Ejland dat: 20 Martj 1770.

6te Placat om nærmere bestemelse om Saug brugernes bestemelses tiid til Andgivelsen om deres Siørsel dat: 27 Febr: 1770.

6te!! Do: hvorved den 763de i Krigs art. breved for Land tienisten igientages, dat: 19 Octob: 1769.

7. Placat om Høyeste Rett for 1770, dat: 13 Octob: 1769.

7de!! Stifttes brev til Hr: K: Rd: Juel hvorved tilckiendegives et Kongl: Rescript af 29 Octob: 1762 om OberForM: afkald i Bergen for Arf som er falden paa landet, etc: dat: 6 Nobr: 1769.

8de efterlysning om {en} Landløberen Johannes Pedersen dat: 14 Nob: 1769.

9de et Dito hvorved {Aller fo} Comuniceres et Kongl: [?] af 20 Septb: 1769 hvori fastsettes at funden Gods som er Vrag skal bortselges, etc: dat: 15 Nobr: 1769.

10de et Dito hvorved Comunicer[es] at hans Kongl: Maj:t den 1te hujus {er bleven} \har/ befriet for den Personelle Extraskatt Skoleholderne saalenge de det er, dat: 22 Nobr: 1769.

11te et Dito om uorden at faae hemed i henseende Landsoldaten som tiener uden for Lægderne, dat: 20 Decb: 1769. og den deri lagde Placat af Sessionens deputerede udstæd dat: 7 Decbr; 1769.

12te et dito hvori meldes at det Danske Cancellie har Giort erindring om at Retterne ej i Agtager at Andholde det som paa ustempl: forinckomet og burde i følge Forord: være paastempled dat: 2 Januarj 1770.

13de et Dito om Skiftter efter de som vel haver staaet i Millitair tieniste men har faaed afskeed og staaer dog i Reglement hvem same skal forrette, Statthold: brev dat: 16 Decb: 1769 og Stifttes af 8 Januarj 1770.
14de et Dito hvori Comuniceres at de ej for 3 Mrk: i Consumtion af horn Qvæged kand befries endskiøndt andsøgning derom var nedsendt dateret 2 Martj 1770.
17de!! et Dito hvorved Comuniceres et Kongl: Recript af 20 Feb: om Qvernerne, dat: 19 Martj 1770.
18. et Dito om eftersøgning efter en Svensk af nafn Johan Ehrenstrøm dat: 21 Martj 1770.
19de et Dito hvorved meldes Rente Cameres Ordre af 24 Martj som befaller at funden hval skal maales efter sin fulde lengde fra ende til ende dat: 9de April 1770.

Derefter Andre Particullaire Documenter saasom
1te Peder Hamres bygsel brev til Niels Johansen paa 9 mrk: lax 22 ½ mrk: fisk i Gaarden Kalve dateret 3 Maj 1770.
2. Knud Olsen Sandtorvs dito til Lars Andersen paa 1 pd: 10 ½ mrk: Sr: i Hougeland dat: 3 Maj 1770.
3de Hr: Palludans dito til Ole Andersen paa ¼ løb ¼ huud i Nordfonden dateret 13 Febr: 1770.

1770: 242b

Fogden tilckiendegav at da hannem dette aars Vinter fra LænsM: i Waags Skibrede Knud Larsen Rydland, skrifttlig var Andmeldet at der paa Gaarderne Kalve og Hilde var indbierged en død funden hval hvilcken han efter Embeds medfør med de 2de Mænd Lars Simonsen {Remer} Hafstad og Ole Mortensen Remereide hafde maalet og efter hans tilsendte Forret: den hand nu herved i Retten Producerede skulde holde 13 ½ alen, i hvis andledning som hvalen saaledes ej skulde holde mere end dette andførdte maal, hand i Andledning af Lovens 5 bogs 12 C: 1 art: fandt sig beføyet hvalen til finderne at overlade; Men paa det derom Maales Rigtighed kunde haves den nøyere oplysning og beckreftelse befalede hand LensM: at hand tilligemed de medhafte mænd til dette somerting skulde møde for om forretningen at aflægge et lovlig tingsVidne, til hvilcket og de samtlige findere var tilsagt at møde, for end ogsaa af dennem at Gives den tilbørlige forcklaring hvor hvalen af dennem blev fundet, hvorefter hand da forlangede først at de nærværende biergere maatte Give sin forcklaring og dernæst LænsM: og den tilstædeværende Ole Mortensen Remereide maatte aflægge sin Eed.
Samtlige findere fremstod for Retten og declarerede de sc: Johannes \Niels:/ Kalve, Hans Kalve, Halvor Niels: Hille, Wintziens Nielsen Hille, Siur Halvors: {og} at de den 14de Febr: dette aar fandt denne hval udj aaben søe i en fiord kaldet Pape fiorden uden at hand Rørde ved noged land, hvorefter de med videre Folcke hielp indbragte ham til Gaarden Kalve som tilhører BondeM: Peder Hamre,
Dernæst fremstod LænsM: Knud Rydland og efter aflagt Eed forcklarede at som hand var tilckiendegived af Biergerne, om denne fundne hval Rejste hand ud og maalede ham fra ørebened tet ved hovedet og til den yderste ugge eller finde tet ved sporen og befandt da hvalen at være 13 ½ allen lang, forresten befandt[es] hvalen gamel forraadnet og meged bederved, maatte ellers herved tillige tilckiendegive at hand som LænsM: foretog denne maalning saaledes som hannem efter gl: Sagn skal være forklared, at dens maalning sædvanlig har været skeed, saaledes som af hanem er foretaged, og uden hand udj loven ej for sig forefandt nogen serdeles forskriftt, formente udj denne sin behandling som bygged paa Gl: erfaring at have været Grundet.

Fogden maatte atter igientage at han i Andl: af den ham tilckomne Forret: ej nogen videre Forret: ved Sorensk: og mænd kunde foretage, men saasom han nu efter en fra høy Øvrighed under 9de April sistl: tilckomen høye skrivelse den hand nu herved til

1770: 243

denne Forret: Producerede, maae forneme at udj følge det høyl: Rentte Camer skrivelse af 24 Martj næst forhen at den Rette fortolckning om de findende hvales maalning saaledes skal forstaaes at hoved med stiert derunder skal forstaaes saa maatte hand af Retten forlange at LænsM: med den medhafte Mand Ole Remereide under deres Eed maatte forcklare hvad maal ungeferlig hovedet og stierten kunde have, hvortil hand svarede at fra snude beenet og til hvor de begynte at maale omtrent kunde være 5 alen, dog var den heele underste deel forraadnet og borte af hovedet, og {det} uden for det de maalte ved stierten meener hand var 1 alen.
Ole {Haavers:} \Mortens:/ Remereide aflagde eed og provede i et og alt som LænsManden betreffende Hvalen og dens lengde samt forraadnelse.
Fogden i Andledning af denne forcklaring som hand maatte formercke at denne fundne hval med hoved og Stert!! (Stiert) inbegrebet vil have holdet over 18 al: det vil altsaa paa det høye Rente kamer anckome hvad Pretention det finder for godt at der paa hans Maj:ts Vigne!! (Veigne) skal eller kand Giøres, men paa det at der om alt kan være den fuldkomne og Rette Oplysning saa vilde han at de nu nærværende findere maatte forklare først hvad de og medhavende biergeres paastand kand være i henseende til deres paastand med biergning og videre Andeet om de kan Give nogen forcklaring eller siøn, hvad findings specket de 2de favner paa hver kant firskaaren kunde beløbe sig eller være af verdie, 3. hvorledes de med hvalen sig haver forholdet, til hvem de haver solgt same og for hvad pris.
Samtlige bergere svarede hertil at de 5 tog andre 17 Mand til sig og bagserede ham ind til land imod ½ mil, hvicket saavel hindrede dem fra Arbejde mit i bæste Fiskeds tiid, som satte dem udj livsfare udj det da indtrufne haarde vejr og Storm, for hvilcket arbejde dee!! (de) saavel hafde den dag som siden udj nogle dage jtem Natte vagt og belægning med kal og Andre touver, var deeres!! Aller minste 2 Rd: hver Mand, endskiøndt same ej forslog mod det tab de hafde ved at hindres fra deres fiske, som da paa det bæste tilgick, til Andet svarede: at da findings specket tilligemed det øvrige af hvalen var meged forraadned kunde de ej taxere det høyere end til 8 á 10 Rd: til 3. svarede at efter LænsM: holdte Forret: blev de forenede med beboeren i Haachelsund Abraham Erichsen at han for den ganske hval saaledes som den fantes skulde Give den Suma 100 Rd:, dog

1770: 243b

med disse forord og vilckaar at naar hand ved dens Oparbejdning ej blev skadesløs de paa kiøbe Sumen skulde Giøre et billigt afslag. kiøberen bem:te Abraham Erichsen var tilstæde og maatte tilstaae denne sluttede handel, men saasom hand ved kiøbet ej kunde see hvalen mere end paa den øverste side, saa maatte hand nu declarere og formercke at ved dens Oparbejdning paa den underste side noged var beskadiged, hand saae sig altsaa ej Andet end et tilstræckelig tab; Men saasom hand endnu med dens virckning ej er bleven ferdig og klar saa var det ham umuelig at kunde sige hvormeged det virckel: tab kunde blive men forbeholdt sig same nærmere at tilckiendegive.
LænsMand og med hafte mænd paastod for deeres hafte umage med Rejse og forret: mit i fiskes tiid i minste 6 Rdr:
Fogden begiærede denne Forret: slutted og sig som et tings vidne beskreven meddeelt.

Derefter læst følgende documenter saasom først

Jertru Willums Dr: med fleere deres skiøde til Lars Omundsen paa 10 2/3 mrk: Smør 3/8 hud i Remereide for 32 Rd: 3 Mrk: dat: 3 Maj 1770.
2. tingl: et udtog af Protocollen om Houcheness Mænds forlig den 20de Septb: 1769, {dat:}

Eragted
formedelst aftenens paackome bliver Retten til i Morgen ophæved.

Anden dagen den 4de Maj blev Retten atter sadt paa bemelte tingstæd Godøesund og Retten betient med det i Gaar Andførte Laug Rett.

Jens Jsach Holch indfandt sig for Retten paa Sr: Ole Tosches Veigne der nu i Bergen er en Borgerlig Mand, og tilforn haver været Ejer af Fittie Gaard, i Waags Skibrede, og same Gaard ved tienere imedens hand den hafde, styrede og brugte, Gav til kiende at bemelte Sr: Ole Tosche{s} haver ved udstæd Cit{u}ation dateret 2 April indeværende aar, indkaldet Anders Mortensen, der i sin ungdom og slette omstendigheder haver af Ole Michelsen Tossch!! i bemelte Anders Mortensens uselhed været andtaged til opklædelse, med videre som Stefnemaaled og de førende Vidners forcklaring skal oplyse, til et tingsVidne, Stefnemaaled blev i Rettelagt og oplæst.
Procurator Holch begiærede dernæst at den Respective Domer vil behage ved paaRaab efter Contra parten, paaraabe Vidnerne efter Stefnemaales indhold paa det at Holch {kand} tilligemed den Respective Domer kand vide til visse hvem møder.
Den indstefnte Anders Mortensen mødte icke efter paaraab ej heller nogen paa hans Veigne;
Thi blev dem under Eed paa Stefnemaalet skeede forckyndelse, Oplæst.
For de mødende Vidner blev Eedens forcklaring af lov bogen

1770: 244

forelæst med formaning til Sandheds udsigende og hvoraf fremstod
1te Vidne Knud Larsen Remerejde var svag og mødte icke.
2. Vidne Salamon Knudsen Aarschoug aflagde Eed og provede til de af Sr: Holch fremsatte spørsmaal som er følgende 1te Om det ej er vidnet beckient at Ole Michelsen Tosche tilligemed hans huustrue den tiid de hafde Gaarden Fittie Andtog denne indstefnte Anders Mortensen i bedrøvelige Omstendigheder, den tiid han var 6 til 7 aar gl: 2det Om, da bemelte Ole Tosche med huustrue Andtog ham om hand da ej var fattig, \næsten/ nøgen og Gick om bøygden og betlede. 3de Om Vidnet ej veed, at bemelte Anders Mortensen var usel i Andre maader, og fuld af Luus og Saar i hovedet, saa at hand maatte springe beckhuen, 4de Om ej vidnet veed, at Ole Tosche og huustrue Strax skaffede ham Gode og fornødne klæder, lod hovede[t] Giøre ferdig og frie for Jldrød skurv og lus, men end og fremdeeles saalenge han var hos dem forsiunede ham med Gode klæder og føde 5te om icke viidnet!! er beckiendt at Ole Tosche lod ham Gaae i skole for at lære at læse og faae kundskab i sin Kristendom, 6te om vidnet ej veed, at Anders Mortensen medens han var hos Ole Tosche uagted Alt dette, stædse var uvørren, trodsig, og siødesløs, saa at hand ej kunde fortiene føden, end sige meere, og om da icke Sr: Ole Tosche med huustrue hafde stoer møye og fortrædelighed af ham, 7de Om vidnet ej veed at da Sr: Ole Tosche med huustrue forlod Gaarden Fittie, tog den[n]e Anders Mortensen med sig til Bergen, 8de Om ej Ole Tosche saavel paa Landet som i Byen forskaffede ham forsvarlig klæde og føde, og af dem fremholdet til Confirmation, 9de Om vidned ej veed, hvorlenge {Vidnet} Anders Mortensen var hos Ole Tosche i alt, 10de Om det icke er Vidnet beckiendt at Land officerene da Anders Mortensen var komen lidt til Verdighed tog ham af Sr: Ole Tosches tieniste, hvorlenge Officerene hafde ham, og hvorfore de igien lod ham kome til Ole Tosche 11te

Om Vidnet kand forklare at Anders Mortensen kunde i den tiid hand var hos Tosche fra først til sist Giøre nogen fuld eller hal[v] karls Arbejde, eller om han var duelig til at tilslaae en fiæring. 12te Om ej Vidnet er beckiendt at Anders Mortensen omtrendt den tiid siste store brand var i Bergen, Reent bordt rømede {ud} fra Ole Tosche uden opsigelse.

1770: 244b

Vidnet svarede da paa de fremsadte Qvestioner under forrige aflagde Eeds kraft saaledes til 1te Qvest: jo, til 2. Qvest: jo, til 3de Qvest: jo, og holdt en kone for at hielpe ham og befrie ham fra sin usselhed, til 4de Qvest: jo, til 5. Qvest: jo, til 6te Qvest: jo, til 7. Qvest: jo til 8de Qvest: jo, til 9. Qvest: omtrendt 9 til 10 aar, til 10de Qvest: jo, og hafde Officerene ham ej meere end omtrent ½ aar og ladde ham Gaae for sin uduelighed. til 11te Qvest: jo, og kunde hand i Al den tiid hand var hos Tosche paa Fittie ej fortiene maden mindere klæde men aldrig løn, og beckom hand det hand nød af Tosche af bare bar\m/hiertighed, og naar ej Toskes Godhed havde været vilde ingen mand haft bemelte Anders Morten[sen] som altiid siug i sit huus, uden stoer betaling, til 12te Qvest: jo har hørdt det omspurgte som en sandhed. hafde ej videre at prove uden dette at hand kiendte saa meged bemelte Anders Mortensen at hand vist veed hand ej med billighed kunde fortiene eller burde have en skilling for sin tieniste hos Tosche.

2. [Vidne] Ole Christophersen Fittie Syg, ej tilstæde.

3. Vidne Erich Ørjansen Hovland ligesaa.

4. Vidne Lars Monsen Aarbøe aflagde eed og provede til de fremsatte 12 Qvest: i et og alt som første Vidne uden et ords forandring.

5te Vidne Niels Jngebrictsen Aalfonden aflagde Eed og provede i et og alt som første Vidne til de fremsatte Qvestioner, dog med dette tillæg at i de 2de aar hand tiente {der} \hos Toske/, var Anders Mortensen lige saavelsom i den øvrige tiid ej værdt Maden.

6te Vidne Endre Larsen Rembereide aflagde Eed og provede til de fremsatte 12 Qvest: i et og alt som første Vidne.

7. Vidne Jacob Nielsen Hafnen aflagde Eed og provede til de fremsatte 12 Qvest: uden forandring som første Vidne.

8de Vidne Michel Monsen Lande aflagde Eed og provede i et og alt til de foresatte \12/ Qvest: som første Vidne.

9. Vidne Tarrald Nielsen Lande {aflagde ej tilstæde} \aflagde Eed og provede i et og alt til Qvest: som første Vidne./

10. Vidne Johannes Størchsen Schomsness aflagde Eed og provede i et og alt som første Vidne uden forandring paa de fremsatte 12 Qvest:

11te Vidne Knud Johansen Tofteland aflagde Eed og provede til de fremsatte \12/ Qvest: ligesom første Vidne uden forandring, dog med dette tillæg, at da Anders Mortensen kom til Tosch[e] hafde han en gamel hose om halsen, og mest ingen klæder paa sig, Tosches kone tog strax en Serck og Giorde ham Skiorte af, og Gav ham Andre klæder. naar hand blev sendt æren siulte hand sig og lagde sig at sove {og} saa de maatte lede efter ham. hafde ej videre at prove.

1770: 245

12. Vidne Jngemon Jonsen Wespestad aflagde Eed og provede til de fremsatte Qvestioner i et og alt {med} \som/ første Vidne. med dette tillæg at ingen torde viise {ham} \And: Mortensen/ nogen stæds fordie hand siulte sig og lagde sig borte i Marcken, hvorved hand paaførte Sr: Tosche og huustrue baade alteration og bryderie.

Holch efter dette Passerte, begiærede, tingsVidnet slutted og sig beskreven meddel[t] det forderligste den Respective Domer kan det afstæd kome; Thi denne selfsame Anders Mortensen hvis udyden man nu haver hørdt, haver søgt Sr: Ole Tosche for ubillig Løn, og formedelst bemelte Anders Mortensens Citation til ham er geraadet i Process.

Jens Jsach Holch fremstillede sig for Retten og Gav til kiende at ham som Procurator var overdraged at erværve et lovlig Tingsvidne, paa hvem der kunde være og blive Fuldkomne Arvinger efter en i Holland ved døden afg: ung karl og Matros Gunder Halvorsen, overdragelsen til mig som Procurator er skeed af den afdødes Stif Fader Lars Sachariassen Risøen som tillige Sisterede sig for Retten, med begiær at der maatte af den Respective Domer imodtages de lovforsvarlige beviiser og vidnes byrds førelse at hans nemlig Matrosens Rette moder Barbro Abrahams Datter end nu lever og er Giftt med omelte Lars Sachariassen, 2de at hand har efterladt sig 2de fuldsøskende en broder og en Søster, Broderen ved Nafn Mathias Halvorsen Giftt og boende paa Gaarden Synstabøe i Sundhordlehns Fogderie Findaas Præstegield Føyens Skibrede og Bremnes kircke Sogn, Søsteren Aagaathe Halvorsdatter Giftt med Bertel Olsen Stensbøe i Dito Fogderie, Sogn, Skibrede og Præstegield. Dernæst til dis Stercker[e] Oplysning i Sagen indleverede han Præsten Hr: Hertzbergs Attest, som virckelig vil kome overeens med Vidnernes udsigende, Præste attesten blev derpaa oplæst.
For Vidnerne blev Eedens forcklaring af lov bogen forelæst med formaning af Domeren til Sandheds udsigende og fremstod
1. Vidne Salamon Knudsen Aarschoug aflagde Eed og provede at hans Fader var Halvor Gundersen Bielland, som nu er død, mens hans Moder Barbro Abrahams Datter lever og nu er Giftt med Lars Sachariassen Risøen, ligesaa har bemelte Matros efterladt sig Fuldbroderen Mathias Halvorsen Synstabøe og fuldsøsteren Aagaathe Halvors Datter Giftt med Bertel Olsen Steensbøe

1770: 245b

havde ej videre at prove.
2. Vidne Niels Willumsen Schaalevig aflagde Eed og Vidnede i et og alt som første Vidne uden Forandring.
Holch begiærede TingsVidned slutted og sig under fuld forseigling paa Lars Sachariassen Risøens Veigne beskreven meeddeelt.

Jens Jsach Holch Opholdende sig i Engesund mødte for Retten og Gav tilckiende at hand er bleven høyst nødtvungen at indstefne Ole Mehamer, der skal være halv Ejere til Fittie kirke, fordi hand sc: Holch meged ilde af bemelte Mand er behandled hvilcket Stefnemaalet dateret 19 Martj indeværende aar tydelig og sandfærdig forcklarer, hvilcket han i Rettelagte som blev oplæst. Holch for at Oplyse denne Sag i Conformite af hans Stefnemaal fremlagde den udj Stefnemaaled paaraabte beskickelse, dateret 20 Nob: 1769, som hand begiærede Oplæst med Ole Mehamers svar forckyndt for ham den 28 Nob: næst efter og den 29 for Samson Mit Engevig af beskickelse Vidnerne Salamon Aarschoug og Niels Schaalevig. beskickelsen blev oplæst og lyder saaledes.
Holch begiærede at beskickelsens!! Vidnerne skulde afhiemle Deres beskickelses Rigtige forckyndelse, og den {be}skeede paateignelse.
De indstefnte Mødte icke efter paaRaab ej heller nogen paa hans!! (deres) Veigne
thi fremstod StefneVidnerne Salamon Aarschoug og Niels Willumsen Schaalevig som ved Eed beckreftede at de for de paaGieldende lovlig haver oplæst det i Rettelagde Stefnemaal for 6 á 7 uger siden. Beskickelse{n} Vidnerne Salamon Aarschoug og Niels Schaalevig

bekreftede efter afladt Eed beskickelsens lovlige forckyndelse og den der paa skeede paateignelse.
Holch indleverede den af ovenmelte 2de Mænd sc: Salamon Aarschoug og Niels Schaalevigs attest om i hvad Stand de fandt Stolen den 6 Decb: 1769 som de ved Saligheds Eed beckreftede.
Holch omendskiøndt det icke Giordes nødig, saa vil hand dog {frem}\be/viise at han er mere berettiged til at have Stæd i den omtvistede Stol end en fremed, eller efter han sc: Kircke Ejerens sigende Aldeeles ingen, og derpaa fremlagde en skrifttlig forcklaring dateret 8 Januarj 1770 af Knud Larsen Remereide som formedelst sin Svaghed, er i følge lov i Eed [taged] af 2de Edsorne mænd sc: Salamon Aarschoug og Niels Schaalevig, bemelte Vidnes byrd blev oplæst. Salamon Aarschoug og Niels S\ch/aalevig beckreftede same med Eed. under same Eeds kraft forcklarede de at de haver afhørdt et Svagt Vidne af nafn Methe Hans D: Kalsund som er 82 aar gl: som under Eed for dem forcklarede, at Løche Larsen har ejed denne omtvistede stol som siden Stædse haver fulgt Holches kones Famillie til denne tiid.

1770: 246

Holch bad den Respective domer at hand vil tilspørge disse 2de Vidner {at} \om icke/ Lars Madsen haver boed i Engesund \og/ efter hans død Sønen Løche Larsen [og hustrue]? Dorthe Evensdatter Knor, og om icke [de] tillige [er] beckiendt at der imellem Løche Larsen og Dorthe Knor skeede Testamente med Kongl: aprobation, 2det om ej beckiendt at da Løche Larsen døde {om} hans Encke gifttede sig med Jochom Roggen, som var Citantens Væhr Fader og om ej beckiendt at der mellem Dorte Knor og Jocom Roggen blev opretted Testamente og hvorved til sist {blev} Citantens huustrue blev eneste arving, hvorpaa Vidnerne aflagde Eed. og svarede den største deel af Laug Retten at det var dennem og beckiendt.
Citanten i henseende til at den Siste post i Stefnemaalet lyder paa at der skal skee indsigelse og paastand inden Retten saavitt deres Maj:ts tilckomende bøder, vedkomer, hvilcket Holch vedstod og begiærede at Domeren i følge lov vilde have hans Majestet i huuckomelse, og da Ole Mehamer ej møder langt minder Respecterede denne Rett eller lyst lovlig forfald, men ligesom ved hans udeblivelse reens!! (reent?) som før viser sig ublue og ej vil honere, deels at sige Gud eller Deres Maj:ts Ordre viiser bem:te Ole Mehamer at hand tilbinder sig Sag alt efter sigtelse, og til den ende paastod Holch Dom i andledning af det forderligste, Thi saafremt at Holch skulde blive opholdet ved Doms afsigelse denne tiid saa komer hand og hans Famillie at lide stoer skade at icke kan kome i kircken for at dyrcke Gud, langt mindre tør understaae sig lengere ligesom bettelviis igge sig Stoel og sæde i Guds huus efter lov venter Holch Ole Mehamer bliver dømt {Ole} som den der voldelig har forseet sig.

Eragted

Da lovens Første bogs 4 Capt: 32 art: tydelig siger at om en lovlig er Stefnt Skrifttlig eller Mundtlig og hand hvercken self eller hans Fuldmægtig møder for sin tilbørlige {O}Under eller Over Domere uden hand haver lovlig forfald og det nøyagtig beviises, da legges hannem af domeren Lavdag for til næste ting, Altsaa bliver Sagen til næste ting udsadt og de Stefnte Ole Mehamer som Sagvolder og Samson Mit Engevig herved paalagt at møde. og i fald da ej møde skeer Afsiges dom i Sagen efter dens beskaffenhed, og saaledes som Lov og Forordninger item den Naturlige billighed kand medføre. Jmidlertiid kand Retten ej til Sagens udfald tillade Citanten at benytte sig af den omtvistede Stol som Ole Mehamer har igienlæst.

1770: 246b

Fogden tilckiendegav at som hand foruden den til de Almindelige ting skeede paackræving af den Allern: paabudne Extraskad!! (-skatt) fra 1 Oct: 1767 til Septb: udg: 1769 end og adskillige gange ved de beckickede!! (beskickede) LænsMand!! (-Mænd) haver ladet paackræve bemelte skatt, Saa i henseende at derpaa {…} deels inted har og deels ej alt vorden betalt, Saa haver hand efter høste ting[et] sistavvigte aar maatted tillagt de beskickede LænsM: efter en aprobation som {der}paa Restansen af Høy Øvrighed var Gived i følge den senere Allern: Forord: af 31 Januarj 1769, at {foranstalte} \Giøre hos/ de Ræsterende følgel: Forord: forskriftt den lovlige udpantning og da hanem altsaa fra de beskickede LænsM: for Lehnes og Halsnøe Closters Gods i dette Skibrede sc: Knud Rydland og Jver Gram er indkomed deres holdte executions Forret: hvorved udj de skyldiges Jorder da ej andet hos dennem ved at følge Forord: har været at finde, er Giordt lovlig udpantning og Jndførsel saasom

Nordre Engevig Clemed Ræsterende 2 Rd: i Skatten derfor Giort indførsel i Jorden for 3 mrk: Smør á 4 Mrk: Mrk:en

Remereide Mons, 4 Rd: i Skatten og 1 Mrk: i Omckost: 6 mrk: Sr: á 4 Mrk: Poul 2 Rd: 1 Mrk: [i Omckost:] derfor 3 Mrk:r á 4 Mrk: {Endre 2 Rd: og 1 Mrk:} Ole 4 Rd: og 1 Mrk: derfor 6 Mrk: Sm: á 4 Mrk: Encken Brithe nu Giftt med Simon 2 Rd: 5 Mrk: 8 s: og 1 Mrk: derfor 3 Mrk: Sr: á 4 Mrk:

Wig, Lars Larsen Rest: 4 Rd: Og 1 Mrk: derfor 6 Mrk: Sr: á 4 Mrk: {Niels}

Store Wig Ole 2 Rd: derfor 3 Mrk: Sr: á 4 Mrk:

Dahlen Niels 4 Rd: og 1 Mrk: derfor 6 Mrk: Sr: á 4 Mrk:

Hatlevig Johanness 2 Rd: og 1 Mrk: derfor 3 Mrk: Sr: á 4 Mrk:

Tangen Johanness 4 Rd: og 1 Mrk: derfor 6 Mrk: Sr: á 4 Mrk:

Sætrevig Ole 4 Rd: og 1 Mrk: derfor 6 Mrk: [Sr:] á 4 Mrk:

Fattigmandshafn Lars 2 Rd: derfor 3 Mrk:r á 4 Mrk:

Strømøen Loche (Løche) 4 Rd: og 1 Mrk: derfor 6 Mrk: Sr: á 4 Mrk:

Torsdagsøen Ole 2 Rd: derfor 3 Mrk: Sr: á 4 Mrk:

Wolden Aschiel 4 Rd: og 1 Mrk: derfor 6 Mrk: Sr: á 4 Mrk:

Hafnen Jacob 1 Rd: derfor 1 ½ Mrk: Sr: á 4 Mrk:

Brevig Giært 2 Rd: derfor 3 Mrk: Sr: á 4 Mrk:

Horstad Encken Christie nu Giftt med Lars Christophersen 2 Rd: og 1 Mrk: derfor 3 Mrk:r á 4 Mrk: Lars Simonsen 4 Rd: derfor 6 Mrk: Sr: á 4 Mrk:

Helleland Ole Ellingsen 4 Rd: og 1 Mrk: derfor 6 Mrk: Sr: á 4 Mrk:

Bache Thor 2 Rd: og 1 Mrk: derfor 3 Mrk: Sr: á 4 Mrk:

af forrige Halsnøe Closters Gods

Lande Endre 4 Rd: og 1 Mrk: derfor 6 Mrk: Sr: á 4 Mrk:

Tofteland Thomas 4 Rd: derfor 6 Mrk: Sr: á 4 Mrk:

Og som hand nu til dette ting tiid og Stæd havde indstefned disse samtlige skyldige Ejere til at modtage dom til Comfirmation paa den skeede indførsel samt at svare Omckost: Saa vilde hand nu for det første høre hvilcke af de indstefnte møtte og hvilcke icke paa det at Stefningen for de siste kunde blive afhiemled og denne[m] Gives Laugdag til næste Rett

af de indstefnte mødte følgende saasom Simon Remereide, Ole ibm:, Lars L: Wig, Niels Dahlen, Ole Sætrevig, Løche Strømøen, Askild Wolden, Ole Sætrevig!!, Jacob Havnen, og Thomas Tofteland, som samtlige tilstod ej Allene lovlig Stefnemaal men end og at Jndførselen

1770: 247

som Andførdt hos dem er skeed derhos Declarerede at indted skulde være bædre for dennem, end at de denne paakrævede skatt kunde betale, Men som de Alle ere beckiendte fattige mænd, de fleeste ud af dennem at sidde paa saadane yderlige smaa Jordeparter, saasom 9, 10, 12 á 15 mrk:, De haver mindre til føden end til skatten at kunde betale, de her i Jorderne fast lidet eller inted ejende, De haver yderlig stræved skatten at faae laant men inted kunde, det staar nu i kongens villie og naade hvad med dennem skal skee, skal udpantede Andeele selges det vil Gaae fra Deres Creditorer og Dem som haver betroed dem at kunde sidde paa deres Jorder, følget er altsaa Reent for dem at de ej mindre maa fra Jorderne end som Levebrødet og fast Giøres til omgaaende betlere.

De øvrige hos hvem indførsel er Giordt Mødte icke thi fremstod LænsM: Knud Rydland og Jngebrict Fonden jtem LænsM: Jver Gram og Niels Huglen veed Eed at alle de udeblevne indførte er lovlig Stefnt.

Fogden begiærede Dom over de mødende og for de udeblevne lovlig Laugdag.

Afsagt

Det er {med} af fogden Hr: Kamer Raad Juels skeede Proseduur at erfahre, at hand ved LænsM: Knud Rydland, og LænsM: Jver Gram, og deres Medhafte mænd, haver ladet Giøre indførsel i de{res} \Bønders/ Jorder, som her forand er opreigned, for den Restance de indesidder med, af den kongl: Allern: paabudne extraskatt, hvilcket de nærværende self tilstaar, som de nu og tillige haver declareret sig, at være lovlig Stefnt til dette ting, at modtage dom til Confirmation, at de Marcker Jord hvori indførsel er skeed, skal tilhøre hans Kongl: Majest:, saaledes: at af hvad det bliver solgt for den Kongel: Pretention skal afbetales med paaløbende lovlige Omckostninger, {Thi} \Saa/ kiendes og Dømes for Rett at {det af} \den hos/ de indbemelte skeede Jndførsel, skal for saavidt de som sig her for Retten indfandt betreffer, ved Magt at Stande, og de{t} Marcker Gods som hos en hver efter Specificationen og Deres Restances Storhed er Giordt indførsel i, tilhøre Hans Kongel: Majest: til Restancens afbetaling, med paadragende Omckostninger; Dog i fald en eller Anden skulde have lovlig tinglyst Pante Obligation paa nogen Jord hvorudj nu indførsel er skeed, og same Obl: er af elldre!! Dato end skatten er Gamel til, forbeholdes denne Deres

1770: 247b

Rett, saavitt Lov og Forordninger kand tillades, \Det paadømte udredes efter/ Hvad sig de betreffer som efter Specificationen er skeed indførsel hos for Ræsterende extraskatt og som nu ej møder da Gives dennem herved Laugdag til næste ting.

Jens Jsach Holch indfandt sig i Største ydmyghed for Retten og gav til kiende at hand til dette ting tiid og Stæd haver indkaldet Samson Mit Engevig fordi hand nemlig Citanten Holch siunes at være meged fornærmed og overiled af den selfsame mand fremlagde Citation dateret 19 Martj 1770, som hand i Rettelagde og begiærede oplæst.

Den indstefnte Mødte icke efter paaraab ej heller nogen paa hans Veigne

thi fremstod Stefne Vidnerne Salamon Aarschoug og Niels Schaal{sness}\evig/ som ved eed beckreftede at de for omtrent 6 uger siden lovlig oplæste det i Rettel: Stefnemaal for den indstefnte.

Holch indleverede den i Stefnemaaled ommelte Besigtelse over stolen som ligeledes blev oplæst som dateret 6 Decbr: 1769. hvilcken Salamon Aarschoug og Niels Schaalevig med Eed bekreftede at være Rigtig. Og tilstaar Samson Mit Engevig at have slaged det paastefnte laas for og bederved Citantens gl: laas Ligesom hand og sagde og tilstod at have beskyldt Sr: Holch at hand skulde sagt Samson Mit Engevig paa en søndag skal have slaged laased for kircke Stolen.

Citanten Holch i henseende til at hand mercker Samson Mit Engevigens udeblivelse efter paaraab fra Retten saavel ventelig vil blive ligesom at Contraparten self tilbinder sig Sag, og icke vil honerere deres Maj:ts Lov at møde og lyse lovlig forfald, langt mindre at møde og modtage hans self egen og Gode villie tilstaaede at vilde forlige sig for og med Holch saa Giver det alt Citanten Holch Andledning at paastaae extempore dom efter Citation og følge af Lov, da vel ventende den Respective Domer med Laug Rett forstandige vil skiøne at Holch med sin kone og Myndige børn i mangel af Doms afsigelse, maae daglig Greme sig, og icke faae tilladelse at søge Guds huus for sig og sine. Ervartede den Respective Domers siønsomhed.

Eragted

Den lovlig Stefnte S{alam}\ams/on Mit Engevig forelægges at møde til næste ting med sitt fornødne tilsvar udj denne mod ham a{f}\nd/lagde sag.

1770: 248

Derefter læst følgende documenter saasom

1te Hr: Jan Nielsen Wenvigs skiøde til Sr: Hendrich Christie paa Stædet Qvalvaagen med videre mod 800 Rd: dat: 28 Julj 1768,

2det Salamon Aarschougs skiøde til Torrald (Tarrald?/Torvald?) Knudsen paa ½ løb ½ hud i Gaarden Tvedt mod 93 Rd: dat: 4 Maj 1770.

3de \Jens/ Jngebrict\s:/ Schaars skiøde til Jngebrict Larsen [paa] 18 mrk: smør i Schaar for 30 Rd: dateret 4 Maj 1770,

Johannes Nielsen Kalves skiøde til Erich Arnesen paa 18 mrk: smør for 27 Rdr: dat: 4 Maj 1770.

4de Thomas Jacobsen Lille Tuftelands Obl: til Brithe Olsdatter Rydland paa Capital 20 Rd: mod pant ½ løb i Lille Tufteland og 4 proCto: Renter dat: 4 Maj 1770,

5. Paal Christophersen Lille Schomsnesses skiøde til Lars Asbiørnsen paa ½ løb ½ hud i Schomsness for 40 Rd: dat: 4 Maj 1770.

Den af Christopher Pedersen Waage mod Aarent Monsen Troland sistleden høste ting andlagde sag blev paaraabt og hvorpaa Parterne svarede saaledes at være forligt at Christopher Waage skal beckome 3 Rd: 2 Mrk: og hvormed sagen ophæves.

Som ingen videre noged med tinged inden Retten hafde at forrette blev Retten efter 3de Ganges udraab for skibredet ophæved.

Anno 1770 den 5 Maj blev Almindelig Somer Skatte og Sageting holdet paa Tingstædet Godøesund \med Opdahls Skibrede/ og Retten betiendt med efterskrevne 8te Edsorne Laug Rettes mænd sc: Niels Dalland, Peer Katteness, Mons Katteland, Peder Grimsland, Lars Malcheness, Johanes ibm: Niels Siursen Nedre Gierstad, Johannes Nedre Lunde, Overværende udj Retten Stædets Foged Hr: Kamer Raad Juel, med LænsM: Mads Godøen og Meenige tingsøgende Almue.

Hvornæst Allerunderdanigst blev læst de Kongel: Forord: og Høy Øvrigheds Ordre som her til beckiendtgiørelse er Andkomen og forhen i denne Protocol Extraheret.

Derefter Andre Particulliære documenter saasom

1te Hr: Bruns bygsel brev til Matz Endresen paa ½ løb smør ½ hud i Drange og 1 pd: i Sørdahlen dat: 30 Aug: 1769.
2de Mons Olsen Anduglens Obl: til Michel Brandvigen paa 60 Rd: mod pandt ½ løb S:ør i Anduglen Og 4 proCto: dat: 5 Maj 1770.
3de Lars Sæe med fleeres skiøde til Johannes Jacobsen paa 1 pd: Sr: ½ buckskind mod 33 Rd: i Gaarden Sunde dateret 5 Maj 1770.
4de Ole Larsen Onereims Obl: til Lieut: Johan Koren Dahl, paa 40 Rd: imod pandt 3 Spand Smør i Onerem og 4 proCto: Rente dateret 10 Martj 1770.
5te Siur Michelsen Opdahls Skiøde til sønen Anders Siursen paa 2 pd: 6 mrk: Sr: i Opdahl for 54 Rd: dat: 6 Maj 1769.
6te Sr: Christian og Henning Dahls pengemangel paa 3 løber Sr: i Houcheness og 2 løb 18 mrk: Sr: i Øchland dat: 16 Octobr: 1769.
7de Hans Hanssens pengemangel paa ½ løb i Nedre Kleppe dat: 5 Maj 1770.
8de I: F: R: Schunnemands Dito paa Ræfskaar dateret 23 April 1770.

1770: 248b

Procurator Krag (Knag?) for Capt: Schønemand mødte og i Rettel: hans Stefning til TingsVidnes erholdelse mod Hr: Holstforst Schrøder om hvorledes hand har indrømet den Gaard hand skal have kiøbt \som/ af Capt: nu som hans Ejendom beboes hvorefter Comparenten Krag begiærede Stefningen af Kalsmændene maatte afhiemles at den for vedkomende er lovlig forckyndt, og derefter Vidnerne fremckaldet. Det i Rettel: Stefnemaal blev derpaa Oplæst.
Hr: Hols Forste Schrøder Møtte for Retten og tilstod lovlig Stefnemaal, Declarerede dernæst at hand ej nægter at have oplucked Vinduet paa den Gaard Ræfschaar for at faae sitt tøy indførdt {der} \saasom h/an/d ej slap igiennem dørren/ hvilcket hand siuntes at have Rett til siden hand same Gaard paa Offendtl: Auction hafde kiøbt og det paa den maade at hand same skulde tiltræde fardag dette aar, hvorfra Capteinen vilde hindre ham ulovlig, i øvrigt benegtede alt ubeviist som Maatte siges om hans Opførsel mod Capt:
Procurator Krag fandt fornøden paa Capt: Veigne at sige mod holstForstens Protocollation dette: hvorvitt holst Forsten har kiøbt Gaarden Schaar lovlig eller ej samt at Capt: har forbudet ham lovl: Leverance end sige Natte herberge den omtvistede tiid, hvercken har hand eller kand beviise hvorfore Comparenten Krag allene for denne sinde i Rettel: skrifttlige spørsmaale som i sagen ere Citerede hvorefter hand forbeholdt videre sin Rett naar same var afgiordt. Qvest: blev oplæst.
Vidnerne Mødte {og} for hvem Eedens forcklaring af domeren blev forelæst med formaning {af Domeren} til Sandheds udsigende.
1te Vidne Lars Nielsen Siglevig aflagde Eed og provede til de fremsatte Qvestioner saaledes saasom til 1te Qvest: ja. til 2de Qvest: saag at holst: same tiid tog sin haand igiennem et huul hvori en Ruude hafde staaed og luckede krogerne af, Gick saa derind. til 3de Qvest: nej veed ej derom til 4. Qvest: Nej til 5. Qvest: Nej til 6te Nej. hafde ej videre at prove.
2. Vidne Peder Mortensen Heie aflagde Eed og Vandt saaledes til 1. Qvest: ja til 2. Qvest: saag det omspurde til 3de Qvest: nej, til 4. Qvest: nej til 5te nej til 6te nej. hafde ej videre at prove.
3. Vidne Synneve Danielsdatt: aflagde Eed og provede /: hun tiener ellers hos Capt: :/ til de foresatte spørsmaal saaledes til

1770: 249

1te Qvest: ja til 2. Qvest: nej saag det omspurgte icke til 3de at holstFørst Schrøder satte de 2de kister som var i Stuen ud i Gangen og \træ/bordet og forsæded satt hand paa Marcken, til 4de Qvest: veed ej meere af det omspurgte end at hun hørdte saadane Ord falde af Holst Førsten som er en tysk Mand som hun siuntes var en kieltring og hund hvilcked hand sagde til Capt: 5te jo, til 6te nej holst Førsten tilspurgte Vidnet om hun ej er beckiendt at hand i fior sommer var der paa den Auction som blev holdt hos Capt: og kiøbte Gaarden saaledes at hand skulde tiltræde og bruge hand dette aar.

Procurator Krag fandt fornøden følgel: lov og billighed at modstaae holst førstens spørsmaal i henseende hand allene er Citeret at anhøre vidner og ej at spørge dem om noget som Angaar sagen, men derimod har hand friehed same Vidner at lade indkalde til en anden tiid for at faae sin Sag oplyst.

Procurator Krag fandt fornøden at begiære den høyst ærede Domer vilde og examinere nu tilstædeværende Godvillige Vidner alt efter hans Stefnemaals formeld, og tilspørge dem sc: Lieut: Molrup (Mølrup) om hand ej har hørdt Hr: Holst første Skrøder har sagt til Capt: i hans daglig Stue det hand skuld[e] skyde ham for hode[t]. {For} \.../ Vidnet Jens og Andor spørges om de ej har hørdt det holst Førsten med trudsel har forbuden Capt:[s] folck ej at dørcken!! (dørcke) Jorden.

Vidnet Lieut: Mølrup Vidnede under aflagt Eed at siertorsdag dette aar da Vidnet sadt hos Capt: kom holst Førsten ind i dagligstuen og siger til Capt: at hand skulde strax flytte fra Gaarden, hvortil Capt: tiede i stil, derpaa siger {Capt:} Holst Førsten at i fald Capt: ej strax flyttede skulde han kiøre ham ud paa hovedet. hafde ej videre at prove.

Procurator Krag frafaldt de 2de siste Vidner, som paaberaabte {det} sig det de ej forstod holstFørsten.

Procurator Kragh begiærede Tings Vidne[t] til om Mandag udsadt, som af Retten blev bevilget.

Lars Nielsen Fladerager hafde til dette ting tiid og Stæd med mundtlig Stefnemaal ladet indstefne Ole Øchland nu Kongsvig fordie hand skal have solgte!! ham en løb smør i Øchland, i Opdahls skibrede og Thysness Præstegield \som hand ej kand hiemle ham derfor dom at lide og betale Omckost: og høre Vidner/ om hvilcken begivenhed hand begiærede de i dag mødende Vidner maatte vorde tilspurgte 1te om ej Vidnet har hørdt at Citanten Lars Fladerager har ac-

1770: 249b

corderet og tilkiøbt sig 1 løb smør i Øchland af da værende Ejer Ole Øchland, og hand derpaa har faaet 8 Rd: haand penge 2de Om vidnet veed eller kand sige at Citanten Lars Fladerager har paa nogen maade faaet disse haandpenge igien, eller og om Lars Fladerager har beholdt det hand kiøbte hvorefter Comparenten Krag Erbødigst paastod {den} Stefnemaalet afhiemlet.

1te Vidne Carl Holme aflagde Eed og provede til de foresatte Qvest: saaledes til 1. Qvest: ja til 2. Qvest: nej veed ej om Lars Fladerager har faaet sine haandpenger igien, mens veed at Lars Fladerager ej fick den løb i Øchland.

2. Vidne Johannes Luren frafalt Citanten
og begiærede Sagen udsadt til om Mandag, som Retten bevilgede.

Fogden tilckiendegav at hand til dette ting tiid og Stæd følgel: foregaaende execution og udpantning, alt i følge af den seenere Allern: Forord: af 31 Januarj 1769 for Ræsterende Extraskatt fra 1 Octob: 1767 til Septb: udg: 1769 havde ladet indstefne de vedkomende til at

modtage dom ej allene til Comfirmation paa den hos dem skeede indførsel og betale Omckost: og er same følgende sc:
{Torbiørn Færevog 4 Rd: og Omckost: 8 s; derfor 4 ½ mrk: Sr: for Jørgen ibm: 4 Rd: Og 8 s: derfor 4 ½ mrk: Sr: Niels ibm: 4 Rd: Og 8 s: derfor 4 ½ mrk: Sr:}
{Størch Amland 4 Rd: og 8 s: derfor 4 ½ mrk: Sr:}
{Peder og Knud Lien hver 4 Rd: og 8 s: derfor 4 ½ mrk:r}
Berge Flyensfæhr 4 Rd: og \1 Mrk:/ 6 s: derfor 5 mrk: Sr: Niels ibm: 4 Rd: og 1 Mrk: 6 s: derfor 5 mrk: Sr: Berge Botelsen 4 Rd: og 1 Mrk: 6 s: der[for] 5 mrk: Sr: Christen ibm: 4 Rd: og 1 Mrk: 6 s: derfor 5 mrk: Simon 4 Rd: og 1 Mrk: 6 s: derfor 5 mrk: Sr: Jacob ibm: 4 Rd: og 1 Mrk: 6 s: derfor 5 mrk: Encken Karj 2 Rd: og 1 Mrk: 6 s: derfor 2 ½ mrk:
Store Giøvog Torger 4 Rd: og 8 s: derfor 5 mrk: Sr: Elling 4 Rd: og 8 s: der[for] 5 mrk:
Mit Giøvog Michel 4 Rd: og 8 s: derfor 5 mrk:
Øvre Giøvog Ole 4 Rd: og 8 s: derfor 5 mrk: Sr: Johannes 4 Rd: og 1 Mrk: 6 s: derfor 5 mrk: Christopher 4 Rd: og 1 Mrk: 6 s: derfor 5 mrk:
{Store} \Lille/ Braatetvedt Peder 4 Rd: og 1 Mrk: 6 s: derfor 5 mrk: Sæbiørn 4 Rd: og 1 Mrk: 6 s: derfor 5 [mrk:] Sr:
Gielland Lars 4 Rd: og 8 s: derfor 5 mrk: Encken Jngeborg 2 Rd: og 8 s: derfor 2 ½ mrk:
Opdahl Jacob 4 Rd: og 1 Mrk: 6 s: derfor 4 ½ mrk: Siur 4 Rd: og 1 Mrk: 6 s: derfor 4 ½ mrk:r Størch 4 Rd: og 1 Mrk: 6 s: derfor 4 ½ mrk:r
Dahlen Lars 4 Rd: og 1 Mrk: 6 s: derfor 5 mrk: Sr:
Andersland Jacob 4 Rd: og 1 Mrk: 6 s: derfor 4 ½ mrk: Hans og Peder 1 Rd: 5 Mrk: 8 s: og 1 Mrk: 6 s: derfor 2 ½ mrk:
Hollekim Knud 4 Rd: og 10 s: derfor 2 mrk: Sr:
Reisem Anders 4 Rd: og 1 Mrk: 6 s: derfor 4 ½ mrk: Lars 4 Rd: og 1 Mrk: 6 s: derfor 4 ½ mrk: Sr:
Drange Jacob 4 Rd: og 8 s: derfor 4 ½ mrk:
Leithe Anders 4 Rd: og 1 Mrk: 6 s: derfor 5 mrk:
Kleppe Thomes og Knud hver 4 Rd: og 8 s: derfor 5 mrk: Sr:
Klubben Johannes 3 Rd: og Niels 4 Mrk: Lejlendinger, jord indførsel i Gaarden tilhørende Ejeren Jacob Nesse 5 mrk:
Thornes Niels 4 Rd: og 8 s: derfor 5 mrk: {Jens 2 Rd: og 8 s: derfor 2 mrk:}
{Fladerager Lars 2 Rd: 1 Mrk: 8 s:}
Tvedt Encken Karj 2 Rd: og 1 Mrk: 6 s:
Wevatne Encken Giertru 2 Rd: og 8 s: derfor 2 mrk: Torbiørn 4 Rd: og 8 s: derfor 5 mrk:

1770: 250

!!derfor 2 mrk: Sr:!!
Sunde Jacob 3 Rd: 1 Mrk: derfor 5 mrk:
Tvedt Hans 4 Rd: og 1 Mrk: d:!! (derfor) 6 mrk: og Niels 4 Rd: der[for] 6 mrk:
Alle ovenmelte Mødte og tilstod lovlig Stefnemaal i Øvrigt Declarerede det som de Mødende for Waags Skibrede lod tilføre.
Fogden paastod dom.

Afsagt.

Afsigten ligesom for de mødende for Waags Skibrede.
Søre Holme Samson 4 Rd: og 1 Mrk: 6 s: derfor 6 mrk: Sr:

Tvedt Petter 4 Rd: og 1 Mrk: 6 s: derfor 6 mrk: Encken Lisbet 4 Rd: og 1 Mrk: 6 s: derfor 6 mrk: Joen 4 Rd: og 1 Mrk: 6 s: derfor 6 mrk:
disse Mødte icke thi Afhiemlede Tosten Schorpen og Mons Flache at de er lovlig Stefnt,

Eragted,

ovenmelte som ej møder Gives Laugdag til næste ting.

Derefter læst følgende saasom
1te Skifte breved efter Sæbiørn Jacobsen hvis Jordegods i Færevog er udl: som Pandte bogen udviiser dat: 23 Septb: 1769.
2de Johannes Schunemand Dorthea Schunemand og Kirsten Schuneman deres Declaration dat: 5 Maj 1770.
3de Sverche Hansen Hiertnesses skiøde til Johannes Erichsen Sundvor paa 1 pd: 6 mrk: Sr: i Gaarden Lille Giersvig for 60 Rd: dat: 5 Maj 1770.

Eragted

Formedelst Aftenens paakome bliver Retten til om Mandag ophæved.

Mandagen den 7 Maj blev Retten atter sadt paa bemelte ting stæd og betiendt med det forhen indførte Laug Rett.

For Retten fremckom Bondemanden Willum Haagensen som Ejer og beboer Af en part udj Gaarden Hegland Matriculs Nomer 94 under Opdahls Skibrede og Tysnes Præstegield hvilcken part skylder i skatt 2 pd: 12 mrk: Sr: og i Landskyld ½ løb Sr: ½ huud Og becklagelig Gav til kiende at der natten til den 12 Decebr: næst avigte aar overGick hans Gaard en ulyckelig Jldebrand saa at hans Stue huus Stabured og Jldhuused derved blev lagt i Aske med Alt hvad derudj befantes, saa at hand leed et langt betydeligere tab end om alle hans udhuuse tillige hafde Afbrendt, naar han Allene hafde faaet Reddet det boeskab som med de i Askelagte huuse tillige blev opbrent. Som hand nu Allerunderdanigst tencker at Andsøge hans kongl: Maj:t om Allernaadigst eftergivelse i nogle aar for Extra og Andre skatter Saa tilspurgte hand LensM: og Laug Rett med Meenige Almue Om dennem ej er beckiendt at dette hans Andragende forholder sig Rigtig. Hvortil de samtl: svarede ja, med tillæg at uagted skaden ej i henseende huuserne kand kaldes Total, siden floer løe og smalehuus Stod igien, er hand dog Total for Willum Haagensen som derved er bragt i de yderligste omstendigheder.
Det Passerede begiærede Willum Haagensen sig som et tings vidne beskreven og forseigled meddeelt.

Skibredes LænsMand Mads Christophersen Store Godøen fremkom for Retten og tilckiendegav at herudj Skibredet paa huusMans pladsed Schorpetvet findes en Mand af nafn Mads Joensen som ej al[lene]

1770: 250b

med den spedalske Siugdom sterckt er befengt, mens end og til sin indlemelse udj Bergens Hospital, Aldeeles indted er ejende; Herom tilspurgte LænsM: Laug Retted og Almuen om dette Andragne ej er Rigtig; Hvortil de svarede, Att!! dennem ligesaa vel er bekiendt bemelte Mats Jonsen Schorpetvedts Siugdom som at hand Aldeeles indted er ejende ynskede derfore indtet heller end at hand jo før jo heller i hospitalet maatte blive indlemed siden ingen vil have ham i sitt huus.

LænsM: begiærede det paserede beskreven og med fuld forseigling fra Retten udstæd, som blev bevilget.

Den af Ole Gierstad mod Morten og Lars Gierstad Andl: Sag blev paaRaabt, og som ingen mødte beroer med Sagen.

Derefter læst følgende Documenter saasom
1te Prost Renords bygselbrev til Torbiørn Olsen Waage paa ½ løb 1 pd: 3 mrk:r Smør ½ og ¼ hud i Gaarden Nedre Humlevig dateret 7 Nobr: 1769.
2det Hr: Baars Dito til Ole Jensen paa 1 løb Sr: i Store Konsvig!! (Kongsvig) dat: 1 Maj 1769.
3de Hr: Capt: Niels Dahls Skiøde til Siur Johansen Øchland paa 1 pd: 3 mrk: Sr: 3/8 hud i Gaarden Øchland for 100 Rdr: dat: 1 Maj 1770.
4de Sølfæst Tostensens Obl: til Erich Aachre paa 50 Rd: imod pandt 1 løb i Store Sætre og 4 proCto: Renter dat: 7 Maj 1770.

Den af Hr: Capt: Schunemand med Hr: Holst Først Schrøder And: tings vid: sag blev paaraabt hvorda Procurator Krag Mødte og Presenterede for Retten Vidnet drengen Peder som ej siste Rettes dag Møtte thi bad Comparenten Krag dette Vidne maatte vorde tilspurgt 4, 5, og 6. Qvest: af de spørsmaale hand tilforne i Rettel: siden Vidnet maaskee indted veed om de forrige.
Vidnet Peder Johansen Møtte for hvem Eden med forcklaring blev forelæst, med formaning til sandheds udsigende derefter forcklarede han under aflagt Eed saaledes sc: til 4de Qvest: ja, til 5te Qvest: nej til 6te Qvest: nej.
Fra Vidnet Dorthe Schunemand {og} en Datter af Capt: og en kone til Lieut: Flinches(?) blev indleveret et skrifttl: Vidnes byrd af dags dato som blev Oplæst.
Hvorefter Procurator Kragh begiærede Tingsvidnet slutted og sig under fuld forseigling beskreven meddeelt og hvortil hand leverede 24 s: til Stemp: pp ir(?) (papir).

Den af Lars Fladerager mod Ole Kongsvig Andlagde sag som fra løverdag til i dag udsadt blev paaraabt, hvorda Procurator Krag Mødte paa Citantens Veigne og begiærede det {udeblevne} \nu mødende/ Vidne Ole Saug mæster maatte vorde paaraabt og tilspurgt de forhen inden Retten Protocollerede Qvestioner.
Ole Saugmæster mødte og under aflagt Eed forcklarede {at} at {hvad} han tilforn {høste} Somertinged 1766 Udj denne Sag {dømt} \Vidnet/ haver {som lyder saaledes} da dom i sagen af dene Rett blev afsagt.
Den indstefnte Mødte for Retten og tilstod lovlig Stefnemaal

1770: 251

i øvrigt vilde ej svare til sagen saasom der tilforn er Dømt af denne Rett.
Procurator Krag begiærede paa Citantens Veigne sagen udsatt til næste ting, da hand videre Resserverer sig Reservanda.

Eragted

Da der i denne Sag tilforn {for} af denne Rett er bleven {paa}dømt saa bliver Sagen hermed fra Retten avviist, saasom Domeren holder sig til den i sagen {forhen} feldede Dom. den Lars Fladerager om hand havde meent sig foruretted i lovlig tiid burde have indstefnt.
Procurator Krag fandt fornøden over Rettens afsagde kiendelse at Ancke, Allerhelst da hand har begiært sagen udfløtted til næst holdende høste ting hvorda hand forbeholdt at indkome med sin Oplysning til hvad ende og paa hvad Grund denne sag fra Lars Fladerager er bleven

paastefnt; Men da Retten denne kiendelse haver afsagt bliver Citanten sin Rett betagen ellers begiærede Comparenten Krag det passerede in forma beskreven paa behørig Stempled papiir.

Procurator Holch mødte for retten for Christie Anders Dr: Giftt med Johannes Haagensen Rolseide og Gav til kiende at bem:te Christie Anders Datter haver til dette ting tiid og Stæd med mundtl: Stefnemaal indkaldet pigen Brithe Peders Datter Opholdende sig paa Gaarden Opdahl fordie der skal bæres tvivl om at bemelte Brithe Peders Dr: vil forholde et Lindl: plag som Christie Anders Dr: haver mist udj et brøllup paa Gaarden Watne, Ligeledes er bemelte Brithe indvarslet at være Andsvarl: for sieldsord og Andre beskyldninger, som hun haver begiegned ommelte Christj Anders Dr: med, om alt at høre Vidner der under lovens falds maal er indvarslet deres sandhed at udsige og paa fornødne Qvest: at svare, Og derefter at Brithe Peders Dr: maae forvente at lide Dom efter lov. Og betale Processens Omckost: skadesløs.

Den indstefnte mødte ej Self mens paa hendes Veigne, LænsM: Mads Godøen som tremending til den indstefnte Brithe Peders Dr: Opdahl som begiærede Stefnevidnerne maatte afhiemle hvorledes de har Stefnt.

Stefnevidnerne Jacob Thoe og Jacob Opdahl fremckom for Retten og under Eed {forcklarede at} /: Holch begiærede at Stefne vidnerne under same Eed [maatte] forcklare, hvem der fra først af udgav, Ordre til dem at udføre dette Stefnemaal, og Om det ej var efter LænsM: Mads Godøens tilstyrede bud til dem :/ forcklarede at de 4de Paaske dag efter at Christie Rolseide den 3de havde hilsed dem fra LensM: Stevnede Brithe

1770: 251b

Peders Datter Opdahl {at} Contra i den sag hun mod Christie Rolseid hafde i høst at Brithe skulde paahøre Vidner om det same Plag og om siels (skields) ord imod Christie, samt videre beskyldninger mens ej at lide dom og betale Omckost.

Vidnerne som indstefnt er, er Anna Peders Datter Opdahl, Marthe Olsd: Opd[ahl,] Ole Opdahl, Brithe Ørjands Dr: Malcheness, Karj Jacobsd: Opdahl, \Ole/ Anderss: Ertzvæhr, Ole Monsen ibm: Størch Knuds: Opdahl, {og Marrithe} for de mødende Vidner blev Edens Forcklaring af lovbogen dennem forelæst med formaning til Sandheds udsigende.

Jens Jsach Holch Maatte til kiende give at der i blant disse vidner var et Vidne ved nafn Brithe Ørjansdr: Malchenes der var lovlig Stefnt men hafde lovl: forfald, i henseende til at hun nylig hafde lagt i Barselseng mens ej Giort sin kirckegang, som Gav Andledning til at Comparenten paa Citantjndens Veigne, maatte henfare og aftage same Vidne i Eed ved 2de lov faste Mænd, Jon Thomassen Brotetvedt og Samson Johansen Teigland, vidnes udsigende blev i Rettel: af denne indhold.

{Vidnet} Marthe Olsdr: Opdahl aflagde Eed og vandt at i somer 8 dage efter SefteSoch var Vidnet tillige med parterne i denne sag i et brøllup paa Gaarden Watne, hvorda Christie Rolseide hafde mist et plag, dette vilde Christie see efter og siden Vidnet hafde sitt tøy i same bome som Brithe Peders Dr: vilde hun tillade det men Brithe icke, og laag sig derfore over Bomen og begyndte at vilde Græde, saa {…..} \Christie/ ej fick see. Holch tilspurgte Vidnet om ej Vidnet erindrer at da de Gick til siøs, om ej Christie Rolseide fandt et Lindl: plag, same strax opraabede hvem der Ejede det, de da vilde indfinde sig og om icke da Brithe Pedersdr: hengick til Christie og tog plagget fra hende, 2de om Vidnet ej kand forcklare om hun ej har seet ved hiemckomst[en] noged fremed plag hos Brithe Peders Dr:, Vidnet svarede til 1te Qvest: nej. LænsM: paa den indstefntes Veigne benegtede denne Qvest: paa Grund deraf at det ej henhører til Sagen. Holch finder icke fornøden stoert at føre nogen Opstackula herom men paastaar i kraftigste maade at Vidnet maa svare paa Alle de Qvest: som Vidnet efter Holches begiær til Sorensk: i følge Forord: bliver tilspurgt. Thi ellers naar den ene Qvest:

efter den Anden som lovl: bliver formeerede skulde uden Grund afslaaes, saa Giorde ej heller lovens tilladelse nødig hvor en hver vidne efter Stefnemaal maae og skal svare paa haabende Domeren ej nægter same.

1770: 252

til 2. Qvest: nej Holch spurgte Vidnet for det 3de Om Vidnet ej veed hvad Passeret kand være siden den tiid om same plag hvortil Vidnet svarede nej.
{2.} Vidnet Ole Opdahl aflagde Eed og provede inted til Sagens Oplysning.
Vidnet Karj Jacobs Dr: Opdahl aflagde Eed og provede til de foresatte Qvest: til 1te Qvest: nej til 2. Qvest: nej, mens om brøllupped som Marthe Ols Dr: Holch tilspurgte dette Vidne om icke kand forcklare {om} \at/ Alle de i Brøllupped Gav Christie Rolseide lov at see hos sig efter Plagget og at hun af ingen blev nægte[d] uden hos Brithe Pedersdr: svar: veed inted derom.
Vidnet Ole Anderssen Ertzvæhr aflagde Eed og provede at nu dette paaske et aar siden hørdte vidnet paa Gaarden Rolseide at Brithe Peders Dr: eller hendes Moder Dordie Opdahl hvem af toe(?) veed vidnet ej sagde det løgst du som en udygd, mens veed ej hvem Ordene blev sagt til. Holch tilspurgte vidnet om der var fleere end de 3 nemlig Christie, den indstefnte og Moder tilstæde den tiid, \V:/ svarede nej. Holch spurgte Vidned, om ej den indstefnte og Moder kom til Rolseide, og om icke der kom bud ind fra dem til Christie Rolseide at hun skulde Gaae ud de vilde tale med hende og om Vidnet ej hørdte talen faldt om et Lindl: plag, til det omspurgte svarede nej.
Vidnet Ole Monsen Ertzvæhr aflagde Eed og provede, at nu Anden dag Paaske et aar siden var vidnet paa Rolseide hørdte da, at der kom bud fra Brithe Opdahl og Moder at Christie skulde kome til dem de vilde tale med hende, der paa Gick Christie ud, og hvorpaa begyndtes et heelt trattel eller skielderie, i mellem dem hvorpaa Brithe Opdahl eller moder siger {til Christie} det løgst du som en udygd, mens om det Var til Christie Rolseide eller icke veed hand ej. Vidnet Raabte vilde Christie saae Giøre det, kunde det kome dem ilde at staae paa en hellig Aften, veed og at Disputen var om et plag. hafde ej videre at prove.
Vidnet Størch Knudsen Opdahl afla[g]de eed og provede at et aar for denne siste paaske var Vidnet paa Rolseide, spurgte da Christie om det var sandt at hun afvendte Frieren fra Brithe Opdahl, bad derhos Christie ej skulde tale om saadant. Christie benegted At hun ej viste om saadant. hafde ej videre at prove.
Holch forestillede at foruden de Mødende var og indstefnt Vidnet Anna Holchilm(?) som endskiøndt hun hafde faaed lovl: Varsel kunde han!! (hon?/hun) dog formedelst alderdom og Svaghed ej møde, hvorfor hand tog

1770: 252b

sig Resserveret at afhøre hende med 2de Mand i følge Lov, begiærede i øvrigt Sagen udsadt til næste ting for at begiegne sagen med fornøden Continuation Stefning.
LænsM: paastod dom.

Eragted

Sagen er af den beskaffenhed at den maae til næste ting udsettes paa det ingen af de vedkomende sig over Rettens overilelse med dom skal kunde besverge, Mens ifald de da ej iagtager sin Sags tarv, feldes saadan dom som efter indkomen Oplysning og Sagens natur kand paafølge.

Eftter 3de Ganges opraab indfandt sig ingen som med Retten noged hafde at udrette blev same for skibredet ophæved.

Anno 1770 den 9 Maj blev Almindelig Somer Skatte og Sageting holdet med Ous \og Strandvigs/ Skibrede\r/s Almue paa tingstædet Lundervig og Retten betiendt med Eftterskrevne Otte Edsorne Laug Rettes mænd sc: Jsach Johans: Aalland, Engel Engels: Nordre Holmefiord, Lars Peders: Søre ibm:, Johannes Ols: Totland, Knud Peders: Ytre Tøsse, Hands!! (Hans) Engels: Nordre Holmefiord, Hans Lundervig i Stæden for Hans Yttre Tøsse, Salamon Tostens: Øvre Bouge i Stæden for Hans Aadland. Overværende udj Retten Stædets Foged Hr: Kamer Raad Juel med meenige tingsøgende Almue og LænsM: Hans Lundervig \samt Hans Giøen/

Hvornæst Aller og underdanigst samt hørsomst blev læst de kongel: Forord: og Høy Øvrigheds Ordrer som paa forrige tinge ere læste og her foran i denne Protocol extraheret.

Derefter læst følgende Particullaire documenter, saasom
1te Proustinde Legangers bygselbrev til Lars Larsen paa 1 pd: Sr: 12 mrk: skind i Gaarden Særvold dat: 5 Maj 1770.
2. Hr: Consistorial Raad Gelmeuydens Dito paa et Plads Særvolds Wigen kaldet til Lars Larsen dateret 8 Martj 1770.
3de Knud og Samuel Giæres Dito til Peder Hansen paa et Plads Arnevig kaldet dateret 5 Januarj 1770.
4dr Anders Siursen Koldals bygselbrev til Sønnen Hans Andersen paa ½ løb ½ hud i Gaarden Coldahl dateret 9 Maj 1770.
5te David Colds Dito til Hands!! (Hans) Friderichsen paa 1 pd: 6 mrk: Sr: ¼ hud i Gaarden Tvedt dat: 19 April 1770.
6te Erich Nielsen Dybevigs Obl: til Lars Siursen Østensøe paa 130 Rdr: imod pandt 1 pd: Sr: i Dybevig og 3 proCto: Renter dat: 9 Maj 1770.
7de Hans Hansen Ollands Obl: til Lars Olsen Helland paa 80 Rd: imod Pandt ½ løb Sr: ½ hud i Gaarden Aalland og 4 proCto: Renter dat: 9 Maj 1770.
8de Anders Erichsen Sandvigs Obl: til Mons Siursen Klepe paa 60 Rd: imod pandt 1 pd: 27 mrk: Sr: ½ hud i Sandvig med Schrubbeness og 4 proCto: Renter dateret 9 Maj 1770.

1770: 253

Fogden til kiendegav at som de af ham udskickede Mænd LænsM: Hans Lundervig, Hans Hansen Udschot, og Johannes Olsen Helland var blant andre Stæder paa Gaarden Grønsdahlen for at kræve og i mangel af Penge at udpandte for Ræsterende kongel: Extraskatt indtraf det hos den Dannemand Johannes Bessesen Grønsdahl at da de der kom og vilde Giøre paakraf og udPandtning for samme skatt siger bemelte Mands huustrue Sesselle Knuds Datter endeel ubeqvems ord til dem, hvorfore hun er Stefnt at lide Dom til undgieldelse og paahøre Vidner, og hendes Mand Stefnt til Vedermæhle.
Den indstefnte Mødte icke !!mødte icke!! efter paaraab ej heller nogen paa Deres Veigne {mens paa} \undtagen/ Sesselle Knuds Datters Fader Knud Tøsse som vedtog icke lovlig Stefnemaal.
Thi fremstod Stefnevidnerne Johans Tvedte og Peder \P:/ Langel: som ved Eed beckreftede at de for meere end 14 dage [siden] haver indstefnt ovenmelte kone med Mand efter inCaminationen.
Fogden fremstillede sine Vidner

1te Vidne Hans Udschaat aflagde Eed og provede at for omtrent 14 dage for næste Juel udrejste Vidnet tillige med det 2de Vidne og LænsM: Hans Lundervig paa udpantning og i blant Andre Gaarder kom og til Grønsdahl der komende begiærede de hos Manden Johanness Bessessen Grønsdahl de 2 Rd: de krævede efter Ordre i Extraskatt der paa siger hand han hafde ingen penge, men viiste Dem til floeren med sigende hand hafde ej uden kiør, derpaa siger de det er varer de var forbuden at Pandte, derpaa siger hand han hafde saa mange Senge klæder hand kunde legge en Mand i som kom om de vilde Pandte Dem, derpaa siger de nej det er nødvendige ting saa spurgte De om hand ej Gav sin kone kiæde paa halsen da hun var brud, derpaa siger han jo, spurgte derpaa Om de ej kunde faa see same, derpaa siger hand enten de seer det eller ej var det Godt for Panten, derpaa kom konen ind, og skrev da LænsM: kiædet, hvorpaa hun siger de skriver som Abekatter alle samen. hafde ej videre at prove.

2. Vidne Johansen!! (Johannes) Olsen Helland aflagde Eed og provede i et og alt som første Vidne uden forandring.

Knud Tøsse som den Jndstefntes Fader begiærede Sagen udsadt til næste ting paa Grund af at sagen efter hans formeening ej forholder sig i alt saaledes som Vidnerne har forklaret, mens

1770: 253b

forhaabede ved Vidner paa den indstefntes Veigne at faae Sagen udvicklet og oplyst til hendes bæste.

Eragted

Sagen udsettes til næste ting, til hvilcken tiid de Jndstefnte haver at iagtage det fornødne til sin Sags bæste eller i mangel deraf at lide Dom efter Sagens beskaffenhed.

Fogden hafde til dette ting tiid og Stæd med Mundtlig Varsel ladet indstefne Lars Johansen og Brithe Olsdatter hvilke som løse og ledige Mennisker haver med hverandre aflet Barn og det for (før) den første har Gaaed til Confirmation derfor dom at lide efter Lov og Forordninger.

De indstefnte Mødte icke ej heller nogen paa Deres Veigne

thi fremstod Stefnevidnerne Johannes Tvedt og Peder Peders: Langeland som ved Eed bekreftede at de er lovlig indstefnt som incaminationen ommelder.

Eragted

De lovlig Stefnte Lars Johansen og Brithe Olsdatter forelegges til næste ting at møde med tilsvar i denne mod dem Andlagde Sag, til hvilcken tiid Fogden Hr: Kammer Raad Juel vilde fremckomme med den fornødne Præste Angivelse.

Eragted

Retten bliver formedelst at det lider langt paa Aften til i morgen ophæved.

Anden dagen den 10 Maj blev Retten atter sadt for bemelte Skibreder og betiendt med det Andførte Laug Rett paa Lundervigs tingstæd.

Hvor da Procurator Hans Giøen Mødte og Gav til kiende same skeer paa Knud Windenesses Veigne der til dette ting tiid og Stæd ved mundtlig Stefnemaal haver ladet indstefne Encken Karj Niels Datter Berge der efter kongel: Confirmeret Testamente er eneste arving efter Hendes Mand Engel Berge for 26 Rd: hendes Sal: Mand var skyldig til Citanten, derom dom at lide og betale Processens Omckost: desligeste at Andhøre Vidner som haver afhørdt sitanten Sigtelsen under Eed bekrefte siden hand er saa svag at hand sig ej for Retten kunde

indfinde. bemelte Vidner som er Joen Olsen Foer og Niels Joensen Windenes er Stefnt under Lovens Falds maal same at forcklare og til fornødne spørsmaal at svare.
Den indstefnte Mødte icke efter paaraab men paa hendes veigne indfandt sig Sergeanten Hendrich Synnestedt!! (Synnestvedt)

1770: 254

som hendes Laugværge og paastod Skrifttlig beviis for fordringen thi i fald same ej befindes benegter hun fordringen Ganske og i tilfelde vil aflegge Eed paa at kraved er hende uvitterlig.
Giøen lod tilføre at hand siuntes at de Giordes ej nødig at besvare Synnesterdts!! (Synnestvedts) fremsatte declaration, men paastod at de indstefnte Vidner maatte Edfæstes og afhøres.
1te Vidne Joen Olsen Foer aflagde Eed og provede at nu om Mandag var Vidnet tilligemed Niels Joensen Windeness hos Knud Windenes hvor da bemelte Knud Windenes som er Ganske Siug dog under fuld fornuft Aflagde for dennem sin saligheds Eed med opragte fingre at hand efter al Handel skulde have til gode hos Engel Berge 26 Rdr: hvilcke hand sagde dem skeede paa denne maade at Engel Berge og Citanten hafde handel samen med Creature som Gick i Engel Berges hauge hvorda, da de Om høsten skiftede deres fortieniste, blev af Citantens hovedstol udestaaende 26 Rd: i Bergen, hvilcked Engel Berge siden indkrævede og som Knud Windenes ej just trengte derom haver de staaed siden den tiid hos Engel Berge som nu død.
2. Vidne Niels Joensen Windeness aflagde Eed og provede i et og alt som første Vidne uden forandring.
begge Vidnerne sagde under forrige Eeds kraft at Knud Windenes Giorde same Forcklaring Mandagen for Paaske, med tillæg at hand derpaa baade vilde Anname det hellige Alterens Sacramente og død hvad dag Gud vilde kalde ham.
Giøen lod tilføre at i Andledning af de enstemige Vidners Forcklaring er det nock baade sandfærdig og oprigtig, at Knud Windenes hafde til gode hos nu afdøde Engel Berge de paastefnte 26 Rd: saa paastod Comparenten at Encken Karj Berge bør same udrede og betale saavelsom Processens Omckost: at betale efter Rettens Gode siønsomhed, hvorefter hand paastod dom.
Synnestvedt paa den indstefntes Veigne paastod pengene at være forfalden siden kraved er over 20 aar gl:
Giøen Protesterede imod Sygnestedts!! (Synnestvedts) Giorde paastand som allene kand Ansees til udflugter og penge spilde, udj de øvrige Referede sig til sit forrige.

1770: 254b

Synnestvedt Reffererede sig Og til sitt tilførdte.

Eragted

Sagen er af den beskaffenhed at den maae udsettes til næste ting, saasom den indstefnte ved Laugværge haver declarered kraved at være over 20 aar gl:, hvorfore hende herved til same tiid Gives Laugdag hvor hun da lovlig haver at beviise sitt Anddragende, Thi i mangel deraf bliver Ej allene dom feldet efter Sagens beskaffenhed mens Processens Omckostninger komer at Gaae paa hende for Opholdet.

Fogden tilckiendegav at hand for Ræsteren[de] Extraskatt fra 1 Octobr: 1767 til Septbr: udgang 1769, i mangel af mindelig betaling haver ved LænsM: Hans Lundervig og Hans Hans!! Hanssen Udschaat, og Johannes Olsen Helland Giordt udpandtning hos Ole Evensen

Todtland i 2 mrk: Sr: i hans paaboende Gaard \og i et Sølf kiæde 2 Rd:/ for Skatt 4 Rd: og 1 Mrk: derfore dom at lide og betale Omckost:
den indstefnte mødte icke
thi fremstod, Johannes Tvedt og Peder Peders: Langeland,

Eragted

den indstefnte Gives Laugdag til næste ting, til hvilcken tiid hand endelig maae have Retted for sig ifald hand vil undgaae dom og videre Omckostninger.

Derefter læst følgende Documenter saasom
1te læst til Motification!! Ole Hansen Steenslands Obl: til Ole Joensen Foer paa 135 [Rd:] som er betalt efter Qvitering af 10 Maj 1770.
2det Anders Torjulsen Børdahlens Obl: til Johannes Andersen Jurland(?) (Jarland?) paa 150 Rd: imod 4 proCto: Renter og ½ løb Smør ½ giedskinds Pandt i Gaarden Børdahlen dat: 9 Maj 1770.
3de Knud Pedersen Yttre Tøsses Skiøde til Anders Torjulsen Børdahlen paa 18 mrk: Sr: ¼ giedskind i Gaarden Børdahlen for 60 Rd: dat: 9 Maj 1770.
4de Knud Knudsen Yttre Tøsses Obl: til Joen Olsen Foer paa 60 Rd: imod Pandt 22 ½ mrk: Sr: ¼ hud i Gaarden Yttre Tøsse og 4 proCto: Renter dateret 9 Maj 1770.
5te Hans Engelsen Steenslands Obl: til Peder Thomessen Langeland paa 100 Rdr: imod 3 proCto: Renter og ½ løb Sr: ½ hud ½ giedskinds underpandt i Gaarden Steensland dateret 10 Maj 1770.

Strandvig Skibrede Ligesom førmelt. 10 Maj 1770

hvorda Publiceret foruden kongel: Forord: og Høy avrigheds Ordre som forhen.

Dernæst følgende Particulliære Documenter saasom
1te Torbiørn Olsen Henanger med fleere deres skiøde til Johannes Olsen paa 1 løb smør ¾ hud i Gaarden Henanger Dateret 9 Maj 1770.
2det Johannes Chri-

1770: 255

stophersen Lille Wigs Obl: til Hans Wintzensen Windeness paa 200 Rd: imod 4 proCto: og pandt 1 pd: 17 7/8 mrk: Sr: i Gaarden Lille Wig med første Prioritet og 2 pd: 6 mrk: Sr: med Anden prioritet i same gaard dat: 10 Maj 1770.
3de Johannes Olsen Henangers Obl: til Niels Ellingsen Opsahl paa 120 Rd: imod 4 proCto: {og} Renter og 1 løb Sr: ¾ hud i pandt i Henanger dat: 10 Maj 1770.
4de Hr: David Christies Obl: til Hr: Peter Blydt paa 90 Rd: imod 4 proCto: og Pandt i noged Sølf dateret 3 April 1770.

Eragte[d]

Formedelst indted videre fremckom bliver Retten til paa Mandag ophæved.

Mandagen den 12 Maj blev Retten atter sadt paa bemelte tingstæd Lundervig med det Andførdte Laug Rett.

Derefter læst følgende Documenter saasom
1te Haldor Engelsen Meehuuses Obl: til Knud Knudsen Nerness paa 70 Rd: imod 4 proCto: og underpandt ½ løb ½ hud i Gaarden Meehuus dateret 12 Maj 1770.

2det Niels Hansen Brathuusses Skiøde til \Engel/ Torjulsen Brathuus paa 2 pd: 6 mrk: Sr: udj Gaarden Hafschaar for 164 Rd: dat: 12 Maj 1770.
3de Dito til den same paa ½ løb ½ hud udj Gaarden Aalland for 141 Rdr: dateret 12 Maj 1770.
4de Steen Hansen Sælsvolds Obl: til Sverche Hansen Hiertness paa 99 Rd: imod Pandt 18 mrk: Sr: ¼ hud ½ faarskind udj Gaarden Sælsvold og 3 proCto: Renter dat: 12 Maj 1770.

Procurator Hans Giøen mødte paa Ole Bergensen!! Sundfiords Veigne og i Rette æskede den fra seniste ting udsadte Sag Contra Joen (Jaen) Knudsen Nedre Echeland Gield betreffende.
Den indstefnte Joen Echeland mødte icke efter paaraab ej heller nogen paa hans Veigne;
Thi fremstod, Stefne Vidnerne Ole og Berge Haldorssønner Røe som med Eed beckreftede lovlig Stefnemaal for den indstefnte forckyndt.
Giøen paa Citantens Veigne begiærede Dom for Capital Renter og Process Omcksotninger efter at hand hafde i Rettel: Obligationen som blev oplæst.

Afsagt

Det er med den i Rettelagde Obligation dateret 11 October 1762 beviist at Jndstefnte Joen Knudsen Nedre Echeland er skyldig til Citanten Ole Bergesen Sundfiord den Suma 180 Rdr: med Renter fra 11 Octobr: 1764 som nu den indstefnte ej hvercken seniste ting eller nu haver Giordt nogen indsigelse mod det paastefnte; Saa kiendes og dømes for Rett at bemelte Jaen (Joen) Knudsen Nedre Echeland bør indfrie sin udgivne Obl: af 11 Octobr: 1762 med paadragne Renter fra 11 Octobr: 1764 til betaling skeer \alt/ efter Obl: Jndhold med 4 proCto: jtem udj Processens Omckostninger ibereigned doms

1770: 255b

Løsning 3 Rd: 2 Mrk: Det paadømte udredes og efterkomes 15 dage efter denne Doms lovlige Forckyndelse under videre lovlig Adfærd.

Fogden hafde til dette ting tiid og Stæd i mangel af mindelig betaling ladet indstefne følgende for Ræsterende Extraskatt hos hvem indførsel er skeed indførsel!! i Jorden for saasom
Dag Rossaas Ræsterende Ræsterende!! Extraskatt 4 Rd: og 2 Mrk: 4 s: derfor 6 mrk: Sr:
Kleppe Michel 2 Rd: derfor 3 mrk: Sr:
Thomre Johanness 4 Rd: og 2 Mrk: 4 s: derfor 4 mrk: Sr:
Eide Omund 2 Rd: og 1 Mrk: 8 s: derfor 2 mrk: Sr:
Engel Sørtvedt som Ejer for Siri og Hans Refne paa deres vegne at svare 4 Rd: og 3 Mrk: derfor i hans Jord Refne 4 ½ mrk: Sr:
De indstefnte mødte icke efter paaraab
thi afhiemlede Stefnevidnerne ved Eed Stefnemaales Rigtighed.

Eragted

de ovenmelte etc: Gives Laug dag til næste ting at svare for sig i denne Sag og i mangel af mindelig betaling da at lide Dom efter Forordningen.

Som ingen indfandt sig for Retten efter 3de ganges udraab blev Retten for Skibreded ophæved.

Ao: 1770 den 14 Maj blev Almindelig Somer Skatte og Sageting holdet paa Gaarden Øvre Waage med Strandebarms Skibredes Almue og Retten betiendt med efterskrevne otte Edsorne Laug Rettes mænd sc: Helge Brynnelsen Houge, Lars Larsen Schage, Mons

Brynniels: Lie, Berge Hansen Schage, Peder Johans: ibm: Brynniel Erichs: Houge, Paal Odsen Hamerhoug, og Paal Dybsland. Overværende udj Retten Stædets Foged Hr: Kamer Raad Juel med Lænsmand Hans Waage og meenige ting søgende Almue.

Hvornæst Aller og underdanigst blev læst de kongel: Allernaadigste Forord: og Høy øvrigheds Ordre som til beckiendtgiørelse er Ankomen og forhen i denne Protocol extraheret.

Derefter følgende Particullaire documenter saasom
1te Rasmus Pedersen Ohmes declaration at hans slegfred barn Joen Rasmussen skal være hans Arving dat: 14 Maj 1770.
2. Lars Nielsen Tangeraass Skiøde til Torjer Torjersen paa ½ løb smør ½ hud i Grønning for 90 Rd: dat: 14 Maj 1770.
3de Torjer Torjersen Grønnings Obl: til Peder Nielsen Ness paa 60 Rdr: imod 4 proCto: Renter og ½ løb smør ½ huds underpandt i Grønning dat: 14 Maj 1770.
4de Hr: Lieut: Jan Koren Dahls skiøde til Peder Andersen Schippervigen paa ½ løb smør i Gaarden Bache for 230 Rd: dat: 14 Maj 1770.
5te Peder Andersen Schippervigs Obl: til Lieut: Johan Koren Dahl paa 100 Rd: imod pandt ½ løb Smør i Bache og 4 proCto: Renter dateret 14 Maj 1770.
6te læst til ud-

1770: 256

slettelse Torjer Torjersen Grønnings Obl: til Lars Nielsen Tangeraass paa 84 Rd: som er betalt efter Qvitering af 14 Maj 1770.
7de Knud Knudsen Nernesses Declaration om hvorledes forholdes skal med Odels Retten og Gaardens Deeling efter hans død dat: 14 Maj 1770.
8de Erich og Hactor Aachres skiøde til Helje Sielness paa 2 Voger 2 pd: i Strandebarms konge korn tiende for 28 Rd: Dateret 14 Maj 1770.
9de Johannes Pedersen Nettelands Grunde seddel paa en Nøste toft paa Gaarden Boland til Peder Johansen Schage uden betaling dat: 14 Maj 1770.

Eragted

Formedelst inted fremckom for Retten blev same til i morgen ophæved.

Tirsdagen den 15 Maj blev Retten atter sadt for same skibrede med bemelte Laug Rett paa Dito Stæd.

Som ingen efter 3de Ganges paaraab hafde noged i Rette at føre blev same for Skibreded ophæved.

Ao: 1770 den 15 Maj klocken 1 Efter Middag blev Almindelig Somer Skadte og Sageting holdet med Qvindherres Skibredes Almue paa Tingstædet Øvre Waage og Retten betiendt med efterskrevne Otte Edsorne Laug Rettes mænd sc: Samson Larsen Store Omvig, Torjer Jsachsen Døsseland, Johans Joensen Tvedt, Ole Samsonsen Kierland, Petter Andersen Helvig, Joen Ludvigsen Lille Møglebust, Anders Lydvigsen!! ibm: Harral Halvorsen Store ibm: Overværende udj Retten Stædets Foged Hr: Kamer Raad Juel med LænsM: Richart Muglebust!! og meenige tingsøgende Almue.

Overværende udj Retten som meldt \etc:/ Hvorda Aller og underdanigst blev læst de kongelige Forord: og høy Øvrigheds Ordre som her til beckiendtgiørelse er Andkommen og udj denne Protocol extraheret.

Den af Hr: Bergsk: Hundt og Hans Hansen Lille Dahle mod Clemens Roalstvedt til seniste høste ting Andlagde Sag blev paaraabt.
Hvorda Parterne mødte for Retten og Declarerede saaledes at være foreened at de paa begge sider skal inden den i loven foreskrevne tiid, skal have sin Gierdes Gaar udj lovlig Stand jtem fraholde sig at jage hver andres Creaturer. forseer nogen af Parterne sig herimod skal de betale til Sogne[t]s Fattige 1 Rd: som skal leveres præsten. Dette Deres forlig begiærede de ved Rettens dom Confirmeret.

Afsagt

Følgelig Lovens Allernaadigste forskriftt udj 5 bogs 1 Capt: 1te og 2 art: skal Parternes inden Retten indgangne forlig udj alle dens Ord ved Magt at stande under den fastsatte og anden lovlig Straf.

1770: 256b

Den af Ole Olsen Store Dahle mod Clement Olsen Roalstvedt i høst andlagde Sag blev paaRaabt, hvortil Parterne svarede at de ere forligte og hvorfore Sagen ophæves.

Fogden declarerede at den af ham mod Willum Larsen Lille Dahle Andlagde sag er ophæved.

Lars Larssen Fugleberg, Joen Jensen og Hagtor Joensen ibm: og Halvor Olsen ibm: i Rette æskede deeres mod seeniste ting udsatte Sag mod Scharvethun Mænd og Declarerede dernæst at de med Gabriel Olsen, og Ole Rasmussen er forligt, saa at de nu Allene fører den paastefnte Sag mod Lars Joensen Scharvethun.
Den indstefnte Mødte og tilstod lovlig Stefnemaal.
Citanterne fremstillede sine Vidner til examen og Eeds aflæg.
1te Vidne Harrald Halvorsen Møglebust aflagde Eed og provede at hand har seet indstefnte Lars Joensen Scharvethuns kone og folck, baade med huuer (huner?) og Stocker haver Jaged Citanternes Creaturer saavel i felles udmarck, som og naar de kom paa deres bøe uagted det var efter den tiid de har slupped Bøe alle mand alt henimod Juletiider, endskiøndt der aldrig haver værred haaegaar mellem Dem hafde ej videre at prove.
2. Vidne Lars Olsen Møglebust aflagde Eed og Vidnede at nu for en kort tiid siden da hand med Lars Larsen Møglebust var og Stefnede \Cont:/ Citanten siger hans huustrue siger hun hafde Jaged og skulde Jage indtil de fick op haagaar. hafde ej videre at prove.
3. Vidne Lars Larsen Møglebust aflagde Eed og Vandt i et og alt som Andet vidne uden forandring.
4. Vidne Hans Jngebrictsen Tufte aflagde Eed og forcklarede at i høst i korn skorren hørdte han Lars Fugleberg siger til den indstefnte at hand hafde taged hans horse og satt den ind, dertil svarede den indstefnte at øgen skulde staaed lengere, Vidned veed i øvrigt Ej hvem øgen indsatte eller om hun fick mad mens hun stod inde. hafde ej videre at prove.
5te Vidne Rasmus Jensen paa Værcked aflagde Eed og provede i et og alt som 4. Vidne uden forandring.
2. og 3. Vidne aflagde under forrige Eeds kraft denne forklaring at de hørte omprovede tiid at den indstefntes huustrue Sagde hun tog Lars Fuglebergs øg [og] indsadte.
Den indstefnte {mødte} og!! begiærede Sagen udsadt {til udsetning} paa Grund deraf at hand vil holde Aastæds Sag for at faae Opsatt Skifttes Gaard og haae Gar.

1770: 257

Citanterne begiærede Dom.

Afsagt

Citanterne haver ved sine førte Vidner tilstreckelig Oplyst, at Contra Citanten Lars Joensen Scharvethun, ved Folck haver Jaged deres Creaturer, saavel i felles udmarck, som og paa Bøen alt henimod Julle tiider; Ligesaa haver og Lars Fugleberg beviist, at \Contra/ Citantens huustrue haver indsadt hans øg, som og Contra Citanten inden Retten haver tilstaaed, at {have} \være/ skeed fordie de frygtede for øgen vilde springe ind paa bøen og Giøre skade, skiøndt hand ej har beviist øgen dertil var vandt, Thi kiendes og Dømes for Rett at Jndstefnte Lars Joensen Scharvethun, bør, for eftertiiden endtholde sig fra at Jage enten self, ved sine Folck, eller huuer, Citanternes Creaturer i felles udmarck, eller paa bøen, efter den tiid alle mand haver slupped bøe, og for den tiid hand {same} \denne ulovl: Jaging/ haver brugt skal hand betale til Sogne[t]s fattige og huus Arme 2 Rd: og udj Processens Omckost: til Citanterne 3 Rdr: Det paadømte udredes og efterkomes under lovlig Adfærd hvad sig {hans} \den Jndst:/ paastand betreffer, henseende den forlangte Aastæds sag, hvorved hand tencker at faae, opdømt Skifttes og haaegar, da forbeholdes hannem herved sin Rett efter Lov og Forordninger.

Lars Larsen Fugleberg hafde til dette ting tiid og Stæd med Mundtlig Stefnemaal ladet indstefne Lars Joensen Scharvethun for ulovlig beskyldninger derfor at lide Dom til bøders udredelse, Processens Omckostninger og paahøre Vidner.

Den indstefnte Mødte og tilstod ej allene lovlig Stefnemaal mens end og at hvad hand haver sagt skeede udj hastighed og har hand indted at sige paa sitanten men bad ej Vidner over hand maatte føres eller Dom Gaae erbød sig i øvrigt at betale 1 Rd: 3 Mrk: {t}i{l} Omckost: til St: Hans tiid, hvormed Citanten var fornøyet og hvorfore sagen beroer, dog paa Condition at i fald ej de 9 Mrk: betales til St: Hans tiid staaer Sagen lige aaben.

Derefter læst følgende Documenter saasom

1te Hr: Bergsk: Hunths Obl: til Proustinde Gelmeuyden paa 200 Rd: imod Pandt ½ løb Sr: ½ huud i Lille Dahle med paastaaede huuse og 4 proCto: Renter Dat: 18 Octobr: 1769.

2de Halvor Nielsen Berges Obl: til

1770: 257b

Johannes Joensen Tvedt og Knud Knudsen Naterstad paa 54 Rd: 1 Mrk: 8 s: imod Anden Prioritet i 1 ½ løb smør ½ hud i Berge og 4 proCto: Renter dat: 11te Nobr: 1769.

3de Tørchel Nielsen Kaldestads skiøde til Aadnal Andersen paa 2 ½ Spand korn i Gaarden Kaldestad for 150 Rd: Dateret 14 Decbr: 1769.

4de Skiftte brev efter Hr: Capt: Segelche hvis Ejendom udj Gaarden Nedre Sandvig er udlagt som Pandte bogen udviiser dateret 19 Junj 1769.

5te Hr: Lieutenant Jørgen Wilhelm v: Westerbergs Obl: til Knud Knudsen Neerness, Hans Thomessen Jorteland og Erich Pedersen Aachre paa 300 Rd: imod pandt i Gaarden Sandvig og andre effecter dateret 10 Maj 1770.

6te Christopher Thorsen Lille Echres skiøde til Mathias Christophersen paa 1 pd: 12 mrk: Sr: i Lille Echre Dat: 15 Maj 1770 for 150 Rd:

Ao: 1770 den 16 Maj blev den fra udsettelse den 24 april til idag udsatte Sag foretaged paa tingstædet Øvre Waage og Retten betiendt med det self same Laug Rett som da betienede Retten og her foran er indførdt, i begge Parters Overværelse.

Bergsk: Hunth fremstod for Retten og til kiendegav at da han til sagens beramede tægtedag paa Aastæden vel var færdig med sit indlæg og paastand udj Sagen men formedelst at den af ham Reqvirerete og af Retten fuldførdte besigtelse ej kunde blive Gived Reenskrived var det at hand maatte begiære Sagen forflytted som hannem af Retten blev bevilged, hvilde altsaa for det 1te udj Retten indlevere det indlæg som han som meldt med sine paaberaabte bielager hafde færdig, og hvilcket alt hand begiærede ej mindre udj Retten oplæst end det udj agten maatte vorde inddraged, haabende at same ligesaameged oplyser Sagens Rette natur og beskaffenhed, som igiendriver al den Raisonnement som det har behaged hans Vederparts forskrevne Procurator at frem føre, men dernæst finder hand forgodt endvidere at tilføre følgende: som en dicteret besvarelse til hvad bemelte Procuraor baade mundtlig i Protocollen kand have dicteret, som i bemelte sit indlæg har andførdt, Hvad Contracten i sig self angaar da maae det bliver!! paa min vederpartes side en underlig Proceduur at hand vil Raisonere om den skyldighed, er den icke skreved, indgaaed, og underskreved af hans egen Fader en Myndig Mand, os begge andgieldende, haver han icke paastaaed den 1te Postes opfyldelse og det erholdt, og naar hand i det maa Gielde for ham hvorfore skal den ej Gielde for mig, i dens 4. post maae det ej falde en hver fornoftig i Øynene at saadant ickun er at vilde sette, blaan duuser (dunster) for Folck, at mand ej skulde see, hvad ret var, mand skal snacke meged, for den enfoldige, mand trecker sine penge, og enten saae det har Grund eller icke hvad vii siger da ligemeged

1770: 258

Videre Contracten i 1te Post haver haft minste hensigt om de 200 Rd: udbet: men her skulde skaffes end!! (en) Gaard i stæden for den som nu var solgt, dette har jeg og ofte sagt at vilde opfyldet men forgiæves og da det ej kunde skee saa at jeg med et og paa bæste maade kunde blive skildt med den byrde var jeg hæst(?) (høst?/høyst?) tilfreds mæd!! at udbet: de 200 Rd: efter Skiødet, Videre handler Contracten icke Om nogen penge og derfore efter Lov og Forordning vil have al sin Gyldighed og lovl: være skreved og indretted. Dernæst betreffende al den suuck som baade mundtl: og skrifttl: er indkomen udj Retten andgaaende den af mig, paa Gaarden og dens huuse andvente beckostning, saa og mæst det at saadant ickun som snack Refuterer sig Self, saa vil jeg der til kortelig svare, hvor har loven nogen stæd forbuden at OdelsM: maae selge sin Giord!! (Jord) og det med alle de forblindelser som hannem behager, den lovens art: troer jeg endnu aldrig nogen haver seed, og hvor er det da icke stridende, som min vederpardt vil kalde ej allene mod lov men end og erbarhed, hans Fuldmægtig maae Giøre sig et eged begreb om det man kalder Erbarhed. Mon jeg skal troe at alle de Jorder som er i landet, {som} \ickun/ skal være for bonden, maae Andre Folck og icke boe paa landet, Odels Rettens herlighed veed Mand den er at igien løse men naar jeg selger min Jord, med den …..(?) den forbindelse, hvor har loven forbudet det, og maae icke den som da vil kalde sig Odelsmand efter nogen blive forbunden at svare til alle de forbindelser som den selgende har fundet for godt at paalegge i denne hensigt er den i Retten Producerede Contract imellem min vederpartes Fader og mig indretted Ligesaalidet som den da imod loven vil være forfatted, ligesaalidet vil den i anden hensigt have tabt sin gyldighed, og naar den for min vederpart, i sin første Post er antaged for God og søgt Opfyldt er det da icke underligt at den i sin 4. post ej for mig maae Ansees Gyldig, en Procurator Raisonnement, som ickun hos dem vil have Stæd, det videre snack hvorledes jeg har bygged paa Gaarden med meere agter jeg neppe svarverdig; Thi naar en mand er bleven en lovlig Ejer og en lovl: Contract med mere har bestyrcked sin Ejendoms Rett, saa var det meged at man icke maatte

giøre den Disposition og indrettning med sine huuse som mand vilde og nødvendigheden tilsagde. Min Paastand bliver da fremseeles i Continuation med mit indlæg at naar min vederp[art] imod det af ham, underskrevne skiøde skulde Ansees som nogen Odels LøsningsM: til Jorden, hand maatte ved dom blive tilfundet ej allene at løse Gaarden efter den priis skiødet indeholder men end og efter Contracten som fuldkomen maae agtes som

1770: 258b

Gyldig: at erstatte mig alle de af mig paa Gaardens samtl: huuse og videre andvente Omckost: og i øvrigt at erstatte mig Processens Omckost: med de i Jndl: melte 16 Rd: hvormed sagen saaledes paa min side indlades under Rettens lovforsvarlige dom.
de allegerede Documenter blev oplæst.
Willum Larsen Lille Dahle var og ved!! (med) dom fornøyed.
Denne Forret: Omckost: bereignes saaledes: Skyds tilstædet 1 Rd: 1 dags forret: 3 Rd: 2 Dages Diet penge 1 Rd: 2 Mrk: Skyds fra Stædet 1 Rd: Laug Retted hver 1 Mrk: er 1 Rd: 2 Mrk: LænsM: 2 Mrk: for denne dag 3 Rd: Laug Retted hver 2 Mrk: LænsM: 2 Mrk: 8 s:

Afsagt

Siden Laug Retted ej kunde blive Eenige med Sorensk: om dommens afsigelse; forbeholdt Sorensk: Sig at tilføre sine tancker naar først Laug Retted haver afsagt deres Dom. Vii Laug Rettes mænd udj denne Sag dømer saaledes: at Contracten er ugyldig, saavitt som Odelsmand betreffer og derfor skal Willum Larsen løse Gaarden for 200 Rd:, fra Niels Hunth som til første Fardag skal Røddiggiøre og fravige de paastefnte ½ løb smør ½ huud i Lille Dahle mod at Willum Dahle derforuden betaler 8 Rd: for borgestuen og 60 Rd: for floer, lade og hæste Stald eftersom de viise mænd haver vurdered ham for. De øvrige poster bortfalder og Process Omckost: Ophæves. Det paastefnte udredes efter lovlig adfærd. Sorensk: som hafde paahørdt Laug Rettes afsagde Dom udj denne Sag, viidste ej hvorlede hand skulde ansee Dem; Thi skulde han betragte Dem som kloge Mænd og Domere i Sagen, tenckte hand ej de hafde understaaed sig at underkiende en lovlig indretted undersk: og tingl: Contract, af en Fader indgaaed, den en Søn efter Sorensk: formeening i alle deele burde efterleeve aller helst da den paa Skiøded og Skiødet paa den Grunder sig. Skulde Sorensk: dermed slippe Andførte tancke om Laug Retted andsaa han ej forunderligt alt hvad de hafde Giordt; Sorensk: som er betaged at være Domer i denne Sag vil derfor ej Opholde sig med vidtløftig Re…onering(?) (Raisonering?) om alt i Sagen Passeret er men allene andføre sin tancker som her i bestaar, at han siunes Rettelig og lettelig at see at Citanten Willum Larsen Lille Dahle til de paastefnte ½ løb smør ½ hud i Gaarden Lille Dahle er og bliver den rette Odels mand, og følgelig nermere at beboe Gaarden end Cont: Cit:

1770: 259

Men ligesaae {lidet} \Rett/ som dette er ligesaa Rett siuntes hand og det er at Citanten som Søn ej kand Arve Odelen paa bædre maade og med bædre vilckaar end Faderen efterlader sig ham. Som nu Citantens Fader Lars Nielsen Lille Dahle ved Contract af 11 Nobr: 1765 som lovl: tingl: {same} \næste/ dag utryckelig i dens 4. post, haver fastsatt at saavel vaanhuus som andre huse og hvad ellers derpaa i Andre tilfelde bliver Andvendt, skal af den som OdelsMand vil kaldes og indløsning paastaar foruden kiøbe Sumen betales, Hvilcken Contract i ingen tilfelde kand ansees efter Citantens Forcklaring; Thi først nevner ej Contracten som Contract, om 200 Rd: mens siger at de 200 Rd: som efter Opredted skiøde for Gaarden skal betales maae hos Contra Citanten blive staaende med videre, Andet er det en Contract, som frievillig af de Contraherende paa et offendtlig ting er indgaaed,

underskreved, forseigled og lovlig tinglyst. Contra Citanten haver {og} ved den i Rettelagde huuse besigtelses Forret: ej allene beviist med vidner i hvad Stand hand andtog Gaarden, mens end og ved det videre i {Sagen} same Forret: Oplyst i hvad Stand Gaarden med huuser nu befindes. Thi formeenede Sorensk: at Niels Hunth burde Rydig giøre for Citanten Willum Larsen de paastefnte ½ løb smør ½ hud i Lille Dahle til første fardag 1771 mod at Willum Larsen i følge skiødes og Contractens indhold betalte til Contra Citanten først de 200 Rd: efter skiøde \af 11te Nobr: 1765/ dernæst de 614 Rd: efter Contracten eller Rettere den derpaa Grundede og holdte Forretning af 23 April 1770 Ligesaa ..ene(?) (mener?) Sorensk: at den af Citanten paastefnte Post om \bønder/ huusenes henflyttelse paa det Stæd de forhen Stod, jtem Contra Citantens om Renters svarelse af Citanten af de 200 Rd: kiøbe Sum skulde bortfald, endelig hafde Sorensk: den tancke at Citanten {skulde} \burde/ betale første Rettes holdelse paa Lille Dahle i denne Sag med 8 Rd: og Contra Citanten Besigtelses Forret: Omckost: 10 Rd: 8 s: og denne siste tegte dags Omckost: med 6 Rd: 8 s:, jtem alle øvrige Poster at bortfalde. Dette alt var da ickuns Sorensk: tancke som tilførdt til nærmere overvejelse af {en} Ober domere om Sagen skulde blive forfulgt igiennem Retten, men langt fra ej som nogen virkelig dom i Sagen, siden Laug Retted over stemnede ham og alle var enige udj deres tilførte Dom. af Cit: lev[er]ed 4 Mrk: 8 s: til Stemp: pp: og bet: Omckost: 6 Rd: 2 Mrk:

1770: 259b

Ao: 1770 den 18 Maj blev Retten udj følgende Odelsags afhandling Sadt paa Gaarden Leersteen i Strandebarms Skibrede og Retten betiendt med efterskrevne af Stædets Foged Hr: Kamer Raad Juel Opnefnte Otte Edsorne Laug Rettes mænd sc: Lars Larsen Schage, Helje Brynnillsen Hauge, Brynnild Eilefsen ibm: Paal Aadsen Hafneraass, Hans Erichsen Dybsland, Peder Johansen Schage, Paal Christiansen Dybsland, og Mons Brynielsen Lie, Overværende udj Retten Skibredes LænsMand Velag[t]bare Hans Andersen Øvre Waage som Laug Retted med sig til Stædet førde.

For Retten fremstod Procurator Hans Giøen og andmelte dette: at hand møder for Citanten Tørchel Jsachsen Hiertager nu boende i Strandvigs Skibrede der til denne Reqvirerte og beramede tægte dag haver ved skrifttlig Stefnemaal ladet indstefne Stiffaderen Niels Joensen Leersteen, for at imodtage efter forrige tilbydelse, lovlige Løsnings penge 60 Rd: for ½ løb 9 mrk: Sr: her i Gaarden Leersteen, som er Citantens Retmessige Odel og Aasæde, det paaberaabte Stefnemaal lagde han i Rette som vidtløftigere forcklarer om sagens Rette beskaffenhed dateret 30 Nobr: 1769 og lyder saaledes.

Den indstefnte mødte og tilstod lovlig Stefnemaal, Declarerede dernæst at den tid Citanten bød penger siger hand til ham at hand kand flytte til Gaarden og med Pengene hastede icke for at løse Godsed det kand de altiid Giøre haver ellers ej Stefnt Contra i Sagen.

Citantens Fuldmægtig lod tilføre at denne af Contra Parten Giorde Declaration kunde ej tiene Citanten til nogen slags efterrettelighed; Altsaa nøddes Citanten til at Andlægge Sag imod StifFaderen, paa det hand derefter kunde vide sig at Rette paastod i øvrigt at med Sagen maatte fortfares.

Dernæst lagde Citantens Fuldmægtig i Rette et Skifttebrev efter Citantens FarFader afg: Tørchel Jonsen dat: 26 Ap: 1725, som forklarer om odele[n]s oprindelse, for det 2det i Rettel: hand Skiftte brev efter Citantens Fader Jsach Tørchelsen dateret 31 Maj 1758, som nærmere forcklarer baade om Odel og Aasæde, 3de indleverede et Skifttebrev efter Citantens FaderM: {Da} Marthe Jsachsdr: dat: 20 og 21 Ap: 1739. og 4de et Skiøde udgived {af} til Citantens Fader Jsach Tørchelsen af de den tiid værende Ejere dat: 13 April 1734.

Vilde dernæst tøve lidt, for at høre hvad hans Principals Vederpardt Protocollen haver at lade tilføre.

1770: 260

Den indstefnte lod tilføre at Alle de beviiser fremførdt er ansaae hand ej fornøden thi ingen nægter at jo Citanten er den Rette Odels baarne her til Gaarden. Paastod i øvrigt at hannem maatte tildømes at bruge de 1 pd: 21 mrk: Smør i Gaarden Leersteen som hans huustrue Citantens Moder paa Skiftted efter hendes Mand Jsach Torchelsen den 31 Maj 1758 er udlagt. Thi uden det kand hand ej leeve og end nu mindre føde sine mange Stif Børn Citantens Søskende.

Citantens Fuldmægtig lod tilføre at hand fandt sig beføyet at Protestere imod Contrapartens tilførsel, at {han} det ej maatte kome hans Principal til nogenslags nackdeel eller sinckelse, at hindre hans Odels Rettes Løsning, i det øvrige vilde hand ej Opholde Retten med nogen vidtløftig Proceduur men fremlagde sitt skrifttlige indlæg af denne dags dato som blev Oplæst og lyder saaledes.

Den indstefnte lod tilføre at hand ej veed hvad der vil siges med det indkom[n]e Jndlæg; Thi hand kand aldrig troe han bliver fradømt hvad hans kone haver Arved, og mindre Dømt i saa urimelige Omckostninger. Skulde saa være at hand efter Dom skal kome at fravige Godsed er hans kraftige paastand dette først at nyde udj aarlig vilckaar paa sin huustrues veigne 3 kiørs {fo} 3 gieder og 3 Souvers foster og 3 tønder hafre korn, samt frit huus, 2de at blive frie for alslags Processers Omckostning.

Citantens Fuldmægtig fandt fornøden at Protestere imod dette af Contraparten fremsadte, saasom det var Citanten umuelig som en ung mand der ej kand have de kræfter at hand af denne Gaard kand svare noged kaar eller saadane slags udgiftter, allerhelst da Gud haver Velsignet Contraparten at hand kan føde sig og huustrue, uden at trenge til Citanten, saa Comparenten paastod \paa/ sin Principals Veigne at han Ganske og aldeeles maae blive befriet for Contrapartens paastand udj det øvrige Reffererede han sig til sitt forrige og paastod Dom.

Den indstefnte paastod at nyde hvad han haver ladet tilføre og var i det øvrige fornøyet med Dom.

Omckost:

Skyds tilstæded med 3 Mand 5 Mile 1 Rd: 1 Mrk: 8 s: ligesaa tilbage 1 Rd: 1 Mrk: 8 s: 2 dages diet 1 Rd: 2 Mrk: 1 dags forret: 2 Rd: Jncamination 5 Mrk: 4 s: er

		6 Rd:	4 Mrk:	4 s:
de 8 Laug Rettes mænd hver 2 Mrk: 8 s:		3	2	
LænsM:			3	
foruden beskrivelse om nogen forlanger acten	Er	10	3	4

1770: 260b

Afsagt

Denne Sags Citant Tørchel Jsachsen Hiertager, som mod sin StifFader Niels Joensen Leersteen, haver udstæd sin Odels Stefning dat: 30 Nobr: 1769, paastaar ved same at blive tildømt de 1 pd: 21 mrk: Smør som hans Moder, den Jndstefntes {Moder} \Huustrue/ Marrithe Giersdatter, efter sin første Mand Citantens fader, er bleven paalodnet, paa Grund deraf, at same er hans Rette Odel, hvilcked hand med de i Rettelagde beviisligheder, meener at beviise, ligesom hand og paastaar, at nyde udj Processens Omckostninger 34 Rdr: Mod dette Protesterede den Jndstefnte, formeenende at hans huustrue ej kand frakiendes, det Gods, hende paa Skiftted efter sin første mand er udlagt til Ejendom, og om saa skeede, paastod

hand at nyde i minste 3 kiørs, 3 Souvers, og 3 Gieders forster, jtem frit huus, udj aarlig vilckaar, samt nu befrielse for denne Processes Omckostninger. Betragter nu Retten Parternes Paastand, og de i Rettelagde beviisligheder, saa sees lettelig at Citanten Tørchel Jsachsen Hiertager er den Rette Odelsbaarne til de paastefnte 1 pd: 21 mrk: Sr: som hans moder, efter hans Fader haver arved, og følgelig nærmere at beboe same, tilligemed hans øvrige indløste Ejendom udj Gaarden Leersteen, end den Jndstefnte; Ligesom og Retten siunes at den Jndstefntes paastand om Vilkaared er ligesaa ubillig som lovstridig; Thi Retten er af den tanke, at hver mand er pligtig, at føde og forsørge sin kone, uden baade at ligge sig Self, med kone, ligesom til leje og utaalelig byrde paa Andre, ja til udarmelse for Dem som dermed blev belessed; Vel indseer Retten denne billighed, at om Jndstefnte Niels Joensen Leersteen ved døden skulde afgaae, og hans nu havende kone, da som en kiødelig Moder til Citanten endnu skulde leve, burde hos ham hafe noged at leve af. Altsaa af disse og de fleere i Sagen befundne Omstendigheder kiendes og Dømes for Rett at Jndstefnte Niels Joensen Leersteen, bør for Citanten Torchel Jsachsen Hiertager, at Rydig Giøre Gaarden Leersteen, til næst komende fardag 1771, og den Jndstefnte Niels Joensen for hans kones Ejendom, at modtage af Citanten de 60 Rdr: same er vurdered for, følgelig Skifttebreved af 31 Maj 1758, som holdet efter Citantens Fader. Ligesaa tilfindes den Jndstefnte at betale til Citanten udj Processens Omckostninger 18 Rdr: Endelig tilfindes Citanten at udreede til sin Moder, om saa skede at hun skulde blive Encke, udj aarlig Vilckaar 1 koes 2 Souvers og 2 Gieders forster jtem 2 ½ tønde Godt hafre korn, og fritt huus, veed og

1770: 261

tilsiun, som hende aarlig, da om hun blev Encke her af Gaarden skal svares. Det paadømte udreedes og efterkommes under lovlig adfærd.

Ao: 1770 den 18de Maj blev Retten udj følgende undersøgning og examinations Forret: sadt paa huusMandspladset Flatesvig under Gaarden Ness bel: udj Strandebarms Skibrede og Præstegield bel: i andl: af det sig der den 16de hujus ombragte Qvinde Menniske Brithe Tollefsdr: og Retten betiendt med efterskrevne 8te Edsorne Laug RettesM: sc: Lars Larsen Schage, Helje Brynnelsen Houge, Brynnield Ellefsen ibm: Paal Aadsen Hafneraass, Hans Erichsen Dybsland, Peder Johansen Schage, Paal Christiansen Dybsland og Mons Brynielsen Lie, Overværende udj Retten paa Stædets Foged Velædle og Velbr: Hr: Kamer Raad Juels Veigne som for nærværende tiid er paa Somertingene udj Hardanger Skibredes LænsMand Hans Andersen Waage,

1te Vidne Peder Pedersen Ness aflagde Eed og provede at den sig self Ombragte huus Qvinde Brithe Tollefsdatter haver i en 3 aars tiid været saa siugelig sær paa Forstanden at hun i same siste 3de aar for alle og enhver haver viist sig i hendes tale som et Galt Menniske, indtil nu hun efter Vidnes Meening Giorde af med sig den 16de eller natten til same, ved at hugge sig med en øx i siden, og slaed sig i panden hafde ej videre at prove.

2. Vidne Niels Pedersen aflagde Eed og Vandt aflagde i et og alt som første Vidne uden forandring.

Forret: Omckost: Sorensk: Skyds til stædet 1 Rd: 1 Mrk: 8 s: fra Stædet 1 Rd: 1 Mrk: 8 s: 2 Dages diet 1 Rd: 2 Mrk: dags Forret: 2 Rd: Fogden 1 dags Forret: 2 Rd: Skyds og diet 2 Rd: 8 Laug Rett á 1 Mrk: 8 Mrk:!! (s:) LensM: 1 Mrk: 8 s: tils: 11 Rd: 2 Mrk: 8 s:

Afsagt

Det er med {det} førte Vidner fuldkomen bevist at den sig self ombragte Brithe Tollefsdatter haver udj en tiid af 3 aar været ligesom uden for sig Self, og at det drab hun sig self haver

tilføyet ventelig er skeed udj same, Thi kiendes og Dømes for Rett at Brithe Tollefsdatter Flatesvig skal begraves udj Sogne[t]s kircke Gaard med andre brave bønderFolck, dog uden nogen Sermonie af Sang eller klockers klang. Og som hendes arvinger tilfalder det som \efter/ hende bliver at arve saa skal Rettens Salario deraf betales med 11 Rd: 2 Mrk: 8 s: og hun inden 8 dage fra dødsfaldet begraves under Straf som vedbør. Det paadømte udreedes efter lovlig adfærd.

1770: 261b

Ao: 1770 den 22 Maj blev Retten udj følgende Giæste Rettes Sag sadt paa Skibshafnen Bømelhafn og Retten betiendt med \3de/ af Fogden Hr: Kamer Raad Juel Opnefnte Laug Rett sc: Niels Larsen Waage, Helje Endresen Worland, Anders Gundersen Worland, den {af} \til/ Hans Høy Velbaarenhed {til} \om/ denne Giæste Rettes holdelse skeede Reqvisition eller Memorial med høyb:e herres derpaa teignede Resolution dat: begge 14 hujus, bleve derpaa Oplæst.

Hvorda for Retten, som i hans Majestets Høye Nafn var sadt, indfandt sig Niels Larsen Gorm som af Høy Øvrighed var tilladt at møde og svare udj en af hans beslegted Nathanael Mathisen og Ole Lydersen, mod Skiber Jocum Schmul Andlagt Sag og tilckiendegav, at bem:te Nathanael Mathisen og Ole Lydersen havde til denne beramede Jæste!! (Giæste) Rett, og tægte dag, efter lovl: indretted og forckyndt Stefnemaal, ladet Jndstefne Skiber Jocum Schmul fordie hand ej vil betale Dem, de efter lovl: indretted Contract, dateret 1. Decbr: 1769 belovede 400 Rd:, for at Optage og i standsette hans herpaa Stædet forulyckede Gallias Skib, Albertus kaldet, jtem til at imod tage dom, ej allene til den, den 1 Maj h: a: skeede \lovl:/ Arrestes Confirmation men end og til at Opfylde de derefter lovl: indrettede forliger eller beviiser af 2 Maj h: a:

De omelte Documenter indleverede han i Retten, med begiær de maatte Oplæses og acten tilføres.

Vilde dernæst forneme om den Jndstefnte, eller nogen paa hans Veigne møder, og hvad de til Sagen haver at svare, da han nermere Reserverer sig, alt fornødent at paastaae og tilføre.

Den Jndstefnte mødte icke efter paaraab ej heller nogen paa hans Veigne \mens hans Søn Erent Gustav Schmul svarede hand ej var ombord eller veed hvor hand er/

thi fremstod Stefne Vidnerne Erich Erichsen Lønning og Søren Hansen Lønning som med Eed beckreftede {at} \hvad/ de paa Stefningen under deers!! (deres) hender haver paateignet.

Documenterne blev derpaa Oplæst.

Gorm som nu paa Citanternes Veigne maatte mercke at den Jndstefnte hvercken møder self eller haver sendt nogen paa sine Veigne at svare til denne Sag, som hand dog efter Comparentens formeening maatte viide af, eller vente sig, Thi naar Retten Gunstig vil overveje og betragte at den 1 Maj h: a: skeede den forhen indl: lovl: arrest og den paafølgende 2 Maj indgick Citanterne det forlig som oplæst er Allene for at befrie Skipperen for omckost: med Giæster[e]t {og vid} saa kunde i saa fald ej arresten Sveckes ved det Citanterne Gav Skiberen den tiid til omraae som beviisene eller forligene af bemelte 2 Maj indeholder, Og hvorfore hand {allene} for det første vil fremstille til Eeds aflæg, om bemelte beviisers Rigtighed

1770: 262

Ej allene sig Self mens end og, Rasmus J{oen}\orren/sen Lother og Arne Joensen Nesse.

Eftter beviiserne var dem forelagt og nøye forklaret Aflagde saavel Sr: Niels Larsen Gorm som Rasmus J{oen}\orgen/sen Lother og Arne Joensen Nesse deres Saligheds Eed at same

den 2 Maj h: a: i Skiber Jochum Schmuls Cahytte blev indgaaet mellem bemelte Skibber og Nathanael Mathisen og Ole Lydersen. Gorm lod tilføre at hand for at i agt tage alle formalliteter og forekome alle disputer, vilde ej som hand kunde paastaae nemlig Dom denne Rettes dag, tog sig derfore Resserveret at {lade} tilføre sin øvrige paastand og Reigning i morgen til hvilken tiid hand begiærede Sagen udsadt.

Eragted

Den lovlig Jndstefnte Giæst, Skiber Jocum Schmul Gives hermed Laugdag til i morgen \klocken 10 formiddag/ at indkome med sitt fornødne tilsvar i denne mod ham Andlagde Giæste Rettes Sag, eller i mangel deraf [at] taale \lovl:/ dom efter Sagens beskaffenhed.

Gorm begiærede Laugdagen beskreven og {dertil} leverede penge til Stemp: papiir.

Anden dagen den 23de Maj blev denne Giæste Rettes Sag atter {sadt} \foretaged/ paa bemelte Stæd \Bømelh:/ klocken 10 Formiddag og betiendt med det Gaars dagen Andførte Laug Rett.

Hvorda indfandt sig Niels Larsen Gorm paa Citanternes Veigne og indl: den faldne Rettens foreleggelse med sin paateignede forkyndelse. hvilde dernæst forneme om den Jndstefnte møder.

Den Jndstefnte mødte icke, ej heller nogen paa hans Veigne

thi fremstod Erich, og Søren Lønning som ved Eed beckreftede hvad de paa Laugdagen haver teignet. Laugdagen blev opl:

Gorm indfandt sig og Declarerede at som Capt: eller Skiber Schmuhl endnu ej møder, og Sagen er af saa Reen beskaffenhed, at derimod inted kand siges saa indleverede han sin skrifttlige Reigning af dags dato. Paastod dernæst dom efter Stefnemaaled og de indkomne beviisligheder og Protesterede imod al udhaling der ickun komer hans Principaler til skade. Reigningen blev derpaa oplæst.

Eragted

Paa det Skiber Jocum Schmuhl ej med nogen Sort billighed sig over Retten skal kunde besverge, at han med dom blev overiilet, Altsaa Gives hannem herved Laugdag til den 25 Maj \førstk:/ klock[en] 9 formiddag, {til} hvilcken tiid hvad enten hand da møder eller ej, Dom udj Sagen bliver feldet.

Gorm som meged uventelig maatte forneme at Retten mod

1770: 262b

hans Paastand Sagen haver udsadt til den 25de maatte foruden at forbeholde sig tiltale over Domerne for udsettelsen tage sig Reserveret at besvare alt hvad den tiid fra den Jndstefntes side kand indkome leverede i øvrigt 12 s: til Stemp: p: og begiærede Laug dagen beskreven.

3de Rettes dagen den 25de Maj blev Retten Atter sadt paa Bømelhafn og Retten betiendt med det Andførdte Laug Rett.

Gorm Mødte for Retten som var sadt i hans Maj:ts høye Nafn, paa Citanterness Veigne og indleverede den af Retten sist udstæde Laugdag, med paateigned lovl: forckyndelse {som blev oplæst}

Den Jndstefnte blev dernæst paaraabt mens mødte icke og ej heller nogen paa hans veigne

thi fremstod Rasmus Jørgensen og Arne Joensen Nesse som med Eed beckreftede hvad de paa Laugdagen haver teignet. Laugdagen blev Oplæst.

Derefter paastod Gorm paa Citanternes Veigne, da Capt: Jocum Schmuhl icke endnu, enten self Persohnlig møder, eller nogen paa hans Veigne endelig Dom, efter den af ham siste Rettes dag Giorde i Rettesettelse og paastand efter Stefnemaales Jndhold, sc: 1te At Arresten kiendes for at være lovl:, 2de At Capt: Jocum Schmuhl bliver tilfunden at bet: til

Citanterne, Nathanael Mathisen 172 Rd: og til Ole Lydersen 228 Rd:, tilligemed Renter af Sumen for begge, som er 400 Rd: dansk Courant klingende Myndt, fra 16 hujus {til} som var den udrundne tiid, {fra} \som/ Capt: Jocum Schmuhl hafde forbundet sig til at den Andførte Suma i det lengste skulde have væred betalt til Citanterne, efter hans afsistl:!! (af sistl:) 2 Maj til den udstæde forliger eller beviiser indtil betaling skeer, 3de paastaar hand at den i Retten indl: Reigning af 23 Maj for Omckost: {ved Sagen} Capt: maatte tilfindes at bet: efter dens indhold med 71 Rd: 2 Mrk: 8 s: 4de paastaar hand endnu at Capt: maae blive tildømt at bet: i omckost: formedelst Ophold og tiidsspilde saavel for Comparenten som Citanterne og Rettens underholdning og forphlegning i 2de dage i minste 10 Rd: 5te Ligesaa vilde Retten self behage at tilføre dens Gebyhr Reise og diet penge med videre efter kongel: Forordninger, saavel for sig Self som Laug Rett, J øvrigt Protesterede imod al videre Ophold og udsettelse, men end nu som før paastod Dom.

Forret: Omckost: bereignes saaledes

3 Mands skyds fra Gaarden Ness her hid som er 8 mil á 8 s: pr: Man[d]	2		
2 dages diet paa henrejsen 1 Rd: 2 Mrk: 3 dages forret: 6 Rd:	7	- 2	
Skydsen hiem med 3 Mand 5 mil	1	- 1	- 8
Fogden for Laug Rettes Opnefnelse som sædvanligt	1		
3 Laug Rett i 3 dage á 3 Mrk:	1	- 3	
	13	- 0	- 8

1770: 263

	13	- 0	- 8
Stemp: pp: til forret: 4 Mrk: 8 s: beskrivelse 1 Rd: 1 Mrk: 12 s: og seglet 1 Mrk: 4 s: er	2	- 1	- 8
	15 Rd: 2 Mrk: 0 s:		

Derefter blev udj denne Sag af den Ganske Rett saaledes kiendt, Dømt og

Afsagt

Ved den Giæste Rettes Stefning som af Nathanael Mathisen og Ole Lyders: Holm, mod Skiber Jocum Schmuhl er udstæd den 17 hujus og lovl: forckyndt med Aftens Varsel paa hans Skiib, der ene og allene efter Deres formeening, kan Andsees for hans Rette boepæl herudj landet, vil Deres paastand være at blive tildømt, hvad de efter Skiberens Reene beviiser dat: 2 Maj h: a: siger de hos ham tilgodekomer sc: Nathanael Mathisen 172 Rdr: og Ole Lydersen Holm 228 Rdr: hvilke beviiser de siger er udstæd af Skiberen paa Grund af Deres med ham oprettede Contract om hans Gallias Skibs Optagelse som herpaa hafnen hafde forulycked, hvilcken Contract er dat: 1 Decbr: 1769 saa og for at faae Confirmeret en Arrest De paa Skibet haver erværved for at see sig betrygged for Deres penger; Arrest Forretningen som af 2de Mænd skeede den 1te Maj er af Fogden Confirmeret og Rattificeret den 19 Maj h: a: Endelig er og Deres paastand at nyde erstattelse for de penge de haver Andvent, ej allene for at faae Deres Sag mod Skiberen lovl: udførdt, men end og for den tiidsspilde og sinckelse De formedelst hans ulovlige ophold; med pengenes betaling, haver lidt; Skiberen i hvis Cahytte Stefningen og Laugdagene lovlig er forckyndt, haver værken Self eller ved Andre Mødt og svared til Sagen, eller ved ombord værende Folck, ladt sige hvor hand Opholdt sig, eller hvad lovlig forfald han hafde. Betragter nu Retten Citanterness Paastand og Conference hvorvidt de med de under Skiberens egen haand i Rette komne beviiser er overensstemmende, hvilcke beviiser som underskreven til Vitterl: af Sr: Niels Gorm, Rasmus Jørgensen Lotter, og Arne Joensen Nesse, er inden Retten af same Vitterl: Mænd, beedigede at være Rigtig. Saa seer Retten lettelig at Skiber Jochim Schmuhl er skyldig de Andførte Sumer til Citanterne;

Ligesom og Retten lettelig mercker at Skiberen holder sig borte, for at udhale tiiden med pengenes betaling. Tager Retten videre i overvejelse 1te at Skiber Jochim Schmuhl her paa Stædet ingen Anden boepæl haver end sit førende Skib, og derfor som Giæst er at Ansee, og Loven siger, at Stefninger og Laugdage skal med 2de mænd læses for den Stefnendes boepæl for (før) Solen Gaar ned. 2de At Skiberen, hver Gang hand merckede Citanterne vilde søge ham, kunde saaledes som nu, flacke om, for ej at lade sig finde, i tancke derved at faae, om mueligt, deres søgemaale spildte, hvilcked Aldrig har lovs eller billigheds medhold. 3de At Skibet efter Contractens Jndhold af 1 Decbr: 1769, er af Citanterne Optaget

1770: 263b

ligger baglased (baglasted), og med sine segl underslaged, her for bryggen, Allene Rored, efter Arrestens formeld er frataged. 4de At ved Arresten er indted forseed, og det Ringe Ophold, som skeed er, {med} \for/ sames hastige Confirmation med Dom, er komen af det forlig Skiberen om pengenes betaling til den 16 Maj, paa ære og Honeur indgick med Citanterne, Thi strax same var udrunden, blev deres Stefning udstæd, til Arrestens Confirmation og pengenes betaling med videre. 5te at Citanternes Paastand for erlidte Skade ved Processen, Deres tiids spilde etc: er noged ubillig, Enskiønt Skiberen er ene og allene skylden dertil. 6te Citanternes paastand om Renter i en Reen Gields sag er Ganske lovlig. Betragter nu Retten som meldt, Alt Andførdte, med langt fleere udj Sagen befundne Omstendigheder Saa kiendes og Dømes for Rett at den paa Skibed lagde Arrest skal som lovlig Giordt ved Magt at Stande, og Skiber Jochim Schmuhle, bør og skal betale 1te til Nathanael Mathisen efter beviised af 2 Maj, 172 Rdr: 2. til Ole Lydersen Holm ligesaa efter beviised af 2 Maj, 228 Rdr:, 3de til Dem begge for de bekostninger, De formedelst hans skyld er komen i, ibereigned Rettens underholdning /: Og Rettens Salario efter bereigningen, hvilcked siste Citanterne skal Giøre forskud til :/ i alt 80 Rdr:; Altsaa tilsamen som Skiber Jochim Schmuhl herved bliver Dømt at betale 480 Rdr: Dansk Courant, foruden 4 proCento Renter af de 400 Rdr: fra Domens lovlige forckyndelse til betaling skeer. Det paadømte udreedes og efterkommes næste 3de Sole mercker efter denne Doms lovlige forckyndelse under videre lovlig Adfærd.

Ao: 1770 den 13 Junj blev almindelig Somer Skatte og Sageting holdet [for Fielbergs og Schaanevigs Skibreders Almue] paa tingstædet Sioe og det med Lehnes og Halsnøe Closters Gods og Retten betiendt med eftersk: 8te Edsorne Laug Rettes mænd sc: Johannes Øvre Sæbøe, Johannes Nedre Tofte, Peder Lande, Hendrich ibm: Tollach Sæbøe, Helje Sætre, Søren ibm: Aadne Ebne, Overværeudj!! (Overværende) udj Retten Stiftts befallingsM: Høy Velbaarne Hr: C: Pedersen, samt Stædets Foged Hr: Kamer Raad Juel, med LænsM: og meenige tinge!! tingsøgende Almue.

Hvornæst aller og underdanigst blev læst de Kongel: Forord: og Høy Øvrigheds Ordre som til beckiendtgiørelse er Andkomen og udj denne Protocol extraheret jtem Videre
1te Stifttes brev til Fogden om en bort løben Slave dat: 5 Junj 1770.
2. Dito til Fogden om en disenteret Grenader dat: 5 Junj 1770.

Derefter følgende Particulleire Documenter saasom
1te Lars Larsen Wiches Obl: til Forvalter Søren Elcher paa 200 Rdr: imod pandt 1 løb 2 pd: Sr: i Gaarden Wiche dat: 30 Septbr: 1769. og 4 proCento.

Ole Tielflaat mødte for Retten og i Rette æskede sin fra seeniste ting udsatte Sag mod Ole Ness betreffende en omtvi-

1770: 264

sted kaste vog.
Den instefnte mødte icke efter paaraab ej heller nogen paa hans Veigne
thi fremstod Stefnevidnerne Peder Giermervig!! (Gielmervig) og Mons Schaalness som med Eed beckreftede at de for meere end 14 dage [siden] haver Stefnt Ole Ness udj denne sag til Dom og at paahøre Vidnerne Madella Ness, Tollef Ness, Hans Molness, og Aadne Ebne. som alle stefnt lovl:
Citanten fremstillede de mødende Vidner til Forcklaring og Eds aflæg.
1. Vidne Aadne Ebne aflagde eed og forcklarede at hand for 18 aar siden tiente hos Citanten Ole Tielflaatt 5 aar veed da at den indstefntes Stiffader brugte med Ole Tielflaat ½ om ½ udj den omtvistede vaag uden nogen trette, og betal: til hver andre men hvad de fick deelte de ½ efter han Rejste derifra har hand ej hørdt Andet end de har brugt det ligedan, til nu denne sag blev anlagt hafde ej videre at prove.
2. Vidne Tollef Ness aflagde eed og provede at hand som nu 26 aar gl: og fød samt opfød paa Gaarden Ness veed dette at Citanten og hans Fader Tørchel Ness brugte half[t] om halft udj den omtvistede Vaag uden nogen Disputte eller afgiftt til hverandre, viidere sagde vidnet at have hørdt at Citanten skulde have kiøbt halvedeelen udj Vaagen af Vidne[t]s fader Tørchel Ness for 5 Rdr: hafde ej videre at prove.

Eragted

Sagen udsettes til næste ting, efter Citantens forlangende og den nu 2de Gange lovl: Stefnte Ole Ness forelegges at møde med sit fornødne tilsvar udj denne Sag. Ligesaa forelegges Vidnerne Madele Ness, og Hans Molness som lovlig Stefnte, at møde til næste ting for deres Vidnes byrd udj Sagen at aflegge saa fremt de vil undgaae deres Faldsmaals straf om udeblivelse skeer.

Erich Tvedt hafde til dette ting tiid og Stæd med mundtlig Stefnemaal ladet indstefne Lars Lechness for Skyldig værende 300 Rdr: efter Obl: foruden Renter derfor Dom at lide og betale Omckost:
Den indstefnte mødte icke ej heller nogen paa hans Veigne
thi fremstod Stefnevidnerne Peder Gielmervig og Mons Schaalness som med ed beckreftede at de for meere end 14 dage [siden] lovl: haver Stefnt Lars Lechness som inCaminationen ommelder, og det i hans kones paahør.
Citanten paastod Dom.

Eragted

Den lovlig Stefnte Lars Lechness Gives Laugdag til næste

1770: 264b

ting, for at indkome med sit for[n]ødne tilsvar udj denne mod ham Andlagde Sag. Ligesaa paalegges Citanten at bevise det Obligations Sumen lovlig er opsagt, jtem at i Rettel: Orriginal Obl: hvorefter skal dømes lovgemes.

Eragted

Formedelst aftenens paackome bliver Retten til i morgen ophæved.

Anden dagen den 14 Junj blev Retten atter sadt og betiendt med det gaars dagen andførte Laug Rett i de i gaar Andførte Persones overværelse.

Mons Larssen Skomager mødte \paa etc:/!! og i Rette æskede den fra seniste ting udsadte Sag mod Johannes Ebne, et brudt forbud betreffende.
Johannes Ebne mødte icke efter paaraab ej heller nogen paa hans vejgne,
thi spurgte Domeren efter Stefnevidnerne. Hvortil Mons Larsen svarede at der ingen varsel til dette ting er skeed paa Grund deraf at der først lovlig er Stefnt og sigden!! (siden) Gived Laugdag som og lovlig forckyndt og Sagen nu til dette ting udsadte til Dom den hand nu paastaar uden ophold.

Eragted

Det skulde ej mangle at der nu efter Rettens seniste eragtning skulde blive feldet Dom udj Sagen, mens da denne store formalitet indløber at den indstefnte ej til dette ting er varslet, saa tør Retten ej understaa sig at felde Dom denne sinde; Thi en der bliver søgt og ej til Alle ting en Sag bliver udsadt varsles lovlig, kand ej vide om de der søger ham haver forladt Sagen eller ej, og altsaa icke setter sig i den forsvars stand som kand behøves; hvorfore Sagen til næste ting udsettes og i fald til same ting lovlig Varsel gives skal det icke mangle at Retten skal efterleve den siste ting faldne Eragtning, ved at felde Dom udj Sagen.

Derefter læst følgende Particulliære documenter saasom
1te Thor Nielsen Fatlands Skiøde til Sønnen Niels Thorsen paa 2 pd: 15 mrk: Smør i Gaarden Fatland for 60 Rd: dat: 13 Junj 1770.
2. Siri Lars Datter Wiche med Mand Siur Wiche Deres skiøde til Ørje Larsen paa 2 pd: Smør i Wiche for 48 Rd: dat: 13 Junj 1770.
3de Lars Sæveredie!! (Sævereide) med fleere Deres skiøde til Lambrict Larsen paa 1 pd: 22 mrk: Smør i Tungesvig og 9 mrk: Smør i St…d(?) Øde for 179 Rd: 1 Mrk: 12 s: dat: 14 Junj 1770.
4de Lambrict Larsen Tungesvig med Christopher Gielme[r]vig og fleere oprettede Contract dat: 14 Junj 1770.
4de!! Skifttebrev efter Lars Olsen Wiche hvis Ejendom i Wiche er udl: som Pandte bogen ommelder dat: 18 Septbr: 1769.
5te Aamund Iversen Glaamens Skiøde til Iver Erichsen Øfstebøe paa 12 mrk: Smør i Glaamen for 40 Rd: dat: 14 Maj 1770.
6te Peder Olsen Rullestads Skiøde til Østen Johansen paa 1 pd: 20 mrk: Smør udj Rullestad for 200 Rd: Dat: 14 Junj 1770.
7de Østen Johansens Obl: til Peder Rullestad paa 290 Rd: imod pandt 1 pd: 20 mrk: Smør i Rullestad og 4 proCto: Renter dat: 14 Junj 1770.

1770: 265

Peder Gielmervig og Christen Sunde mødte for Retten og tilckiende gav at de til dette ting tid og Stæd med Mundtlig varsel haver ladet indstefne Rasmus Thorsen Boye (Boge/Bauge) for ulovlige beskyldninger derfor at lide Dom betale Omckost: og høre Vidner.
Den indstefnte mødte icke efter paaraab ej heller nogen paa hans veigne
thi fremstod Stefnevidnerne Anders Storhoug og Lars Sunde som ved Eed beckreftede at de lovlig haver Stefnt Sagvolderen som inCaminationen ommelder.
Citanterne Sagde at deres vidner Biørn Biørnesen Ferevig, og Karj Ferevig nu ej møder hvorpaa Stefne vidnerne afhiemlede same med Eed.

Eragted

Den lovlig Stefnte Rasmus Thorsen Boye (Boge/Bauge) forelegges til næste ting at møde med tilsvar i Sagen og Vidnerne paalegges under lovens Faldsmaals straf at møde deres Vidnes byrd udj Sagen at aflegge.

Fogden Hr: Kamer Raad Juel tilckiendegav at hand til dette ting tiid og Stæd haver Stefnt endeel Almues mænd for Ræsterende Kongel: Extraskatt sc: Ole Lundahlen 4 Rdr: derfor 8 mrk: Smør Johannes Hegland 4 Rdr: derfor 4 mrk: Smør derfor at modtage Dom til Confirmation paa udpandtningen som skeede af Peder Gielmervig, Mons Skaalnes, og Aadne Ebne paa Lundahlen og af Anders Storhoug, Christen og Lars Sunde [paa Hegland]? og pengenes betaling.

Af De indstefnte mødte ingen undtagen Johannes Hegland som begiærede udsettelse tilstod ellers lovlig Stefnemaal. Ole Lundahlen mødte ej, thi afgiemlede!! (afhiemlede) Stefnevidnerne Peder og Christopher Gielmervig Stefnemaalens Rigtighed.

Eragted

Sagen udsettes til næste ting og Ole Lundahlen, med Johanes Hegland forelegges til same tiid at møde med tilsvar i Sagen.

Fogden til kiendegav at have Stefnt følgende for Ræsterende Landskatt hos hvem og derfor udpandtning er skeed sc: {Niels og} Michel Lundahlen for 5 Rd: 5 Mrk: 9 s: derfor 2de Røgstuer, Ole Lundahlen 3 Rd: 1 Mrk: 5 s: derfor 4 mrk. Smør, Johannes Hegland 16 Rdr: 4 Mrk: 13 s: derfor 18 mrk: Smør.

De indstefnte mødte icke

thi fremstod Stefnevidnerne Peder Gielmervig og Aadne Ebne som beckreftede Stefnemaales Rigtighed med Eed.

Eragted

De lovlig Stefnte Michel og Ole Lundahlen samt Johannes Hegland forelegges til næste ting at møde med sit tilsvar i Sagen.

Af det usolgte Halsnøe Closters Gods er ej fleere bygsler faldne end af Gaarden \yttre/ Boge \No: 27/ som Lejlendingen Michel fragick for fattigdom, og Anders Andersen igien beckom for fuld bygsel og Støvlehud. Derpaa tingsvidne udstæd.

1770: 265b

Som ingen efter 3de Ganges udraab, hafde noged at i Rette føre blev same for Skibredet ophæved.

Ao: 1770 den 16 Junj blev Almindelig Somer Skatte og Sageting sadt med Etne Skibredes Almue blev holden {med} paa Tingstædet Fittie og Retten betiendt med efterskrevne Otte Edsorne Laug Rettes mænd sc: Godschalch Siold, Christopher Grindem, Lambrict ibm: Haldor Sande, Erich Qvamen, Halvor Echrem, Tørris Øyen og Erich Sille. Overværende udj Retten Stædets Amtmand, Stiftt amt manden HøyVelbaarne Hr: C: Petersen jtem Stædets Foged Hr: Kamer Raad Juel med LænsM: og meenige ting søgende Almue.

Hvornæst Aller og underdanigst blev læst de Kongel: Forord: og Høy øvrigheds Ordre som til beckiendtgiørelse er Andkomen og forhen i denne Protocol extraheret. jtem

Stifttes brev til Fogden af 8 Maj 1770 om 2000 tønder hafre som er opsendt af kongen til undset: og skal selges for 7 ½ Mrk: per tønde.

Ole Ohnesteen i Rette æskede sin fra seniste ting udsadte Sag Contra Halvor Tesdahl endeel næver betreffende.
Den indstefnte mødte og tilstod lovlig Stefnemaal mens benægtede at have Reved noged næver i Citantens Skoug.
Citanten fremstillede Vidnerne Halvor Gundegiær og Peder Olsen til Eds aflæg om hvorledes de haver Taxeret den skeede skade.
1te Vidne Halvor Gundegiær aflagde Ed og provede at i fior sommer strax efter St: Hans tiid var vidnet efter tilkaldelse af Citanten Ole Ohnesteen i hans skoug for at besigtige den skader!! (skade) der var skeed med næver Rivning, Der komende besaag Vindnet same og efter skiøn Taxerede det Reevne for omtrent 2 voger mens veed ej hvem same reev hafde ej videre at prove.
2. Vidne Peder Olsen aflagde Eed og provede i et og alt som første vidne uden forandring.
Citanten begiærede Sagen udsadt til næste ting.

Eragted

Sagen udsettes til næste ting efter Citantens Forlangende til fleere Vidners førelse.

Den af Carl Du Wahl mod Ole Sille seniste ting \andl: og/ udsadte Sag blev paaraabt og hvortil parterne svarede at være forligt.

Siur Jermund Tesdahls Andl: Sag mod Ole Sille som fra seniste ting udsadt blev paaraabt hvortil Citanten sagde at være forligt.

LensM: Svend Fittie havde til dette ting tiid og Stæd med Mundtl: Stefnemaal ladet indstefne Peder Monsen for Skyldig værende 17 Rd: derfor Dom at lide og betale Omckostningerne.
Den indstefnte mødte icke efter paaraab ej heller nogen paa hans veigne
thi fremstod Stevnevidnerne Jens Juleskaar og

1770: 266

Ingebrict Jversen som ved ed beckreftede at de lovlig haver Stefnt den paagieldende efter inCaminationen som Sagde det skal altiid lage sig.
Dene Sags Citant begiærede Sagen udsadt for at føre Vidner.

Eragted

Citantens forlangende ved udsettelse til næste ting bevilges, saaledes at hand \til/ same tiid maae indstefne sine nødig agtende Vidner til Sagens styrcke. Ligesaa forelegges den indstef[n]te Peder Monsen til bemelte tiid at møde med sit tilsvar i Sagen.

Thor Larsen Østrem mødte paa sin Moder Helge Østrems Veigne som til dette ting tiid og Stæd haver indstefnt Johannes Østrem fordie hand skal have hugget nogle Gar konger \og/ {derfor} hand kiører over Deres bøe i en nye af ham optagen vej for alt dom at lide, og betale Processens Omckost: samt paahøre Vidner.
Den indstefnte mødte og tilstod lovlig Stefnemaal, derhos sagde at hand ligesaalidet haver hugget Gar kongerne, som optaget nogen ulovlig vej.
Den indstefnte fremstillede sine vidner til Ed og Forcklaring
1te [Vidne] Jochum Althan aflagde Eed og provede at for kordt tiid siden kom hand gaaende, blev saa bedet af Citanten at besee endeel Garkong Stuer som træerne var afhugget, saae da at der var hugget nogle Oldrer som til deels staar midt i Garen og til deels paa begge

sider deraf. Ved dog ej hvem same haver hugged, spurgte derefter den indstefnte om hand same har hugget, hvorpaa hand svor same ej at have Giordt hafde ej videre at prove.
2. Vidne Knud Andersen aflagde eed og provede i et og alt som første Vidne uden forandring.

Eragte[d]

Sagen udsettes til næste ting, og Citanten paalegges, med vidner at beviise {sin} Sigtelsen.

Siur Joensen Støle Gav til kiende at hand til dette ting tiid og Stæd med mundtlig Stefnemaal haver ladet indstefne Karj Lars Datter Østrem for ulovlig beskyldning mod Citantens huustroe Synneve Rasmusdatter, derfor dom at lide som vedbør, paahøre Vidner og betale Omckostningerne.
Den indstefnte mødte icke Self men broderen Thor Larsen Østrem tog til Gienmele og vedtog lovlig Stefnemaal.
Citanten fremstillede sine Vidner til Eds aflæg og examen for hvem Edens forcklaring blev forelæst med formaning til Dennem af Domeren om Sandheds udsigende den de lovede at efterkomme.

1770: 266b

1. Vidne Marthe Larsdatter aflagde Eed og provede at i fior noget lit for St: Hans dags tiider sagde Vidnet til den indstefnte Karj Lars Datter Østrem om hun ej vilde Rejse til Synneve Rasmuss Datters bryllup hvortil hun svarede nej, derpaa siger Vidnet horfore!! (hvorfore) da hvorpaa hun sagde det var ej mætere bruden hun Gaar som en flæckte bicke, deroppe et barn haver hun haft og et Gaar hun med, Vidnet siger da hvem haver Giordt de barne, dertil den den!! indstefnte svarede ..in(?) manden (hinmanden?) veed det eg veed Johannes haver Giordt det. hafde ej videre at prove.
2. Vidne Aagaathe Hansdatter aflagde Eed og provede at paa same tiid Forrige Vidne har omproved var dette Vidne noget derfra hørdte da de hafde nogen tale mellem sig, hvorfore hun spurgte hvad det var, dertil hun nemlig den indstefnte siger det var om Synneve Østrem, et barn har hun haft og et Gaar hun med men hvorpaa Siur som nu Manden ej hafde Giordt nogen af dem men sagde at hvide hvem same hafde Giordt den hun dog ej nefnte saavit som Vidnet erindrer. hafde ej videre at prove.
Den indstefntes broder paa sin Søsters veigne declarerede at hun haver hørdt saadan tale for sig af løse Folck, sagde i øvrigt at hun ej haver andet en!! (end) ære og Godt at sige om den indstefntes huustrue bad i øvrigt om en mild dom.
Citanten begiærede Dom.

Afsagt

Citanten haver ved sine 2de Vidner fuldkomen oplyst at indstefnte Karj Larsdatter skamelig haver beskyldet hans huustrue for at have haft barn med Anden end han, Thi kiendes og dømes for Rett at Karj Larsdatter Østrem for hendes Kaade mund, sig self til Rettelse og Andre Romtalende til exempel bør betale til Bergens tugthuus 1 Rd: og Sognes fattige 1 Rd: jtem udj ProCessens Omckost: til Citanten 2 Rd: 1 Mrk: 8 s: ligesom og de ord som taled er ej skal kome Citanten Siur Joensen Støles huustrue til minste forcklejnelse paa ærlige Gode nafn og Rygte. Det paadømte udredes 15 dage efter domens forckyndelse under videre lovlig Adfærd.

LensM: Svend Fittie Mødte og gav tilckiende at kiøbmanden Samson Krøger udj Bergen haver til dette ting tiid og Stæd med mundtlig Varsel ladet indstefne Peder Monsen for Skyldig værende 10 Rd: 1 Mrk: 8 s: for beckomne korn Vahrer, \efter i Rettel: Reig: dat: 12 Ap: 1770/ derfor dom at lide og betale ProCessens Omckostninger.

1770: 267

Den indstefnte mødte icke efter paaRaab ej heller nogen paa hans Veigne
thi fremstod Stevnevidnerne Jens Juleskaar og Jngebrict Iversen Giærssøen som ved Ed beckreftede Stefnemaales Rigtighed.

Eragted

Sagen udsettes til næste ting og den lovlig Stefnte Peder Monsen forelegges \til/ same tiid at møde med sit tilsvar i Sagen.

Eragted

Formedelst aftenens paackome bliver Retten til paa Mandag ophæved.

Mandagen den 18 Junj blev Retten atter sadt og betiendt med det Andførdte Laug Rett i de formelte personers og Almuens nærværelse.

Thor Østrem havde til dette ting tiid og Stæd med mundtlig Stefnemaal ladet indstefne Siri Knudsdatter for Sields ord, derfor Dom at lide og betale Processens Omkostninger, samt paahøre Vidnerne Peder Østrem, Niels Jacobsen og Torbiørn Rasmussen.
Den indstefntes Mand mødte og vedtog hand sc: Johanness Østrem lovlig Stefnemaal, benegtede i øvrigt Sigtelsen.
Af Vidnerne mødte ingen undtagen Niels Jacobsen hvorfore Stefnevidnerne Jens Juleskaar, og Jngebrict GiærdsSøen som ved Ed beckreftede at Vidnerne Peder Østrem og Torbiørn Rasmussen er lovl: Stefnt til Vidnes byrds afleggelse i sagen.
det mødende Vidne Niels Jacobsen aflagde Eed og provede at i fior i slaattens tiid hørdte Vidnet den indstefnte sagde til Citanten at hand vilde Giøre hendes Datter til en hore, og det var indted andet hand tragtede efter. hafde ej videre at prove.

Eragted

Sagen udsettes til næste ting og de lovlig Stefnte Vidner Peder Østrem og Torbiørn Rasmussen forelægges at møde til same tid for deres Vidnes byrd udj Sagen at aflægge, saafremt de vil undgaae deres Faldsmaalds bøder 10 Rdr:

Christen Frette som Laug værge for Ingeborg Fittie Gav til kiende at hand til dette ting tiid og Stæd, med Mundtlig Stefnemaal haver indkaldet Johannes Olsen Østrem for Skyldig værende 50 Rd: foruden Renter som vedbør dependerende af hans Jorde kiøb derfor Dom at lide og betale Processens Omckostninger.
Den indstefnte Johanness Østrem Mødte og tilstod lovlig Stefnemaal. paastod i øvrigt at Ingeborg Fittie skulde hiemle det hun haver solgt.
Citantinden indleverede en Revers dateret 14 Junj 1768, som lyder paa 150 Rd: hvorpaa de 100 Rd: er betalt og Ræster 50 Rdr:

1770: 267b

Den indstefnte paastod at de selgende skal kiøbe Odelen til ham og naar saae er vil hand betale \de skyldig værende 50 Rd:/ var i øvrigt fornøyet med Dom.
Citanten paastod Dom.

Afsagt

Det er med i Rettelagt beviis eller Reverss af 14 Junj 1768, fuldkomen beviist at Citantinden Ingeborg Fittie skal have de paastefnte 50 Rdr: hvorom ingen benegtelse er skeed, Thi kiendes og Dømes for Rett at Jndstefnte Johanness Olsen Østrem bør betale til Citantinden de

paaStefnte 50 Rdr: jtem udj Processens Omckostninger 2 Rdr: hvad sig Renter betreffer da bortfaller same siden Domeren ej efter Revers tør {til}døme den skyldige at betale same. Endelig betreffende Odelen som den indstefnte paastaar den selgende skal skaffe ham; da bortfalder den post som upaastefnt denne sinde, men hans Rett Reserveres til belejlig tiid og Stæd. det idømte udredes og efterkomes 15 dage efter denne Doms lovlige forckyndelse under videre lovlig adferd.

Hr: Heggelund som Sogne præst her til Etne Menighed hafde til dette ting tiid og Stæd med Mundtlig Stefnemaal ladet indkalde Carl Pphilup!! du Wahl som boer paa Støle eller Uhren, for skyldig værende 10 Rd: 1 Mrk: 12 s: derfore Dom at lide og betale ProCessens Omckostninger.
Den indstefnte mødte icke ej heller nogen paa hans Veigne
thi fremstod Stefnevidnerne Erich Sille og Jens Juleskaar som ved Ed beckreftede lovlig Stefnemaal.
Fra Sogne Præsten blev indleveret et skrifttlig indlæg af dags dato som blev oplæst.
Eragted
den lovlig Stefnte Carl du Wahl forelegges at møde med tilsvar i sagen næste ting, eller i mangel af indsigelse at taale Dom.

Den af Ole Wæstrem og Paal Hallanger af Hardanger mod Carl du Wahl seniste høste ting andlagde og til nu udsadte Gields sag blev paaraabt, hvorda paa Citanterness Veigne mødte LænsM: Svend Fittie og indl: et mellem \Part:/ indgangen Contract dat: 6 Junj 1770, som blev oplæst. Videre Declarerede hand at de og saaledes er aftalt at ifald ej pengene til Stefne tiid i høst bliver betalt, skal den skyldige Stefnes og lide dom til betaling og videre. {Udbad sig og af den Respective Dommer at alt hvad som i denne sag er Passeret maatte gives saa fremt mueligt var beskreven.}

Den af Tosten Øuestad!! (Ouestad/Auastad) mod Marie Fittie Andlagde Sag blev paaraabt og hvortil parterne Declarerede for Retten at være forligt.

1770: 268

Zacharias Fittie hafde til dette ting tiid og Stæd indstefnt Tierran Moe til at paahøre et lovlig tingsVidne hvorved hand tencker at faae Oplysning om det slagsmaal og de skiendsord bemelte Tierrand Moe som boer paa en fremet Jurjsdiction mod ham har forøvet, hand er til den ende Stefnt at paahøre Vidnerne Marj Michelsdatter, Niels Rabben, og Siur Jacobsen.
Tierran Moe Møtte icke ej heller nogen paa hans veigne
thi fremstod Stefnevidnerne Jens Juleskaar og Jngebrict Giærdssøen som ved ed afhiemlede lovlig Stefnemaal. under same ed forklarede de at have Stefnt til Vidner i sagen foruden ovenmelte Siur Rabben.
1te Vidne Siur \Torgers:/ Rabben aflagde eed og provede at i Vinter Jule tider saae hand at Zacharias Fittie kom udaf en Stue paa Giære Ole Thorsen tilhørig, strax efter kom Tierrand Moe løbende og var vred og vilde i fære med ham og slaae ham mens saag ej de kom samen, hafde ej videre at prove.
2. Vidne Niels Brunsen!! Rabben aflagde Eed og provede at: den omprovede tiid, sadt Vidnet med Tierrand Moe og nogle andre udj en Stue paa Giære, hvorda Zacharias Fittie inckom, strax derpaa Rejste Tierrand Moe sig og vilde i fære med og slae Zacharias Fittie, lovede derhos at vilde vrie halsen om paa ham, hvorpaa Zach[a]rias maatte røme ud, og Tierrand Moe løb efter, saae dog ej at de kom samen og slost hafde ej videre at forklare.

Zacharias Fittie begiærede Sagen udsadt og vidnerne til næste ting forelagt.

Eragted

De lovlig Stefnte Vidner Marj Michelsdatter og Siur Jacobsen, forelægges til næste ting at møde Deres Vidnes byrd udj Sagen at aflægge og i mangel deraf at betale Deres Falds maals bøder. hvad sig den indstefnte Tierrand Moe betreffer da kand dene Rett ej paalegge ham at møde, mens vel føre Vidner over ham og hans Gierninger naar hand er lovlig Stefnt.

Derefter læst

1te Siur Tesdahl med fleeres skiøde til Halvor Johnsen paa 1 pd: 3 ¼ mrk: i Gaarden Kolden for 15 Rd: dat: 16 Junj 1770.

2de Hr: Heggelunds bygselseddel [til] Halvor Johnsen paa 1 pd: Sr: i Kolden dateret 18 Junj 1770.

3de Tierrand Øchland og Halvor Gundegiærds Contract om et Stølsbejte paa Kracke Stølen dateret 16 Junj 1770.

Eftter tilspørgelse blant Almuen Om Første bygsel paa hans Majestets Gods dette aar var falden svarede Samtl: nej.

Som ingen efter 3de Ganges udraab vilde gaae i Rette blev Retten for skibredet ophæved.

1770: 268b

Anno 1770 den 18 Junj blev Almindelig Somer Skatte og Sage ting holdet paa tingstædet Fittie og Retten for Fieldbergs Skibredes Almue betiendt med det same Laug Rett som for Etne Skibrede er Andførdt, i overværelse af Stifttes Høyeste Øvrighed og fleere da nefnte personer.

hvornæst Aller og underdanigst blev læst de Kongel: Ordre og videre som her Andkomen og forhen Extraheret.

Thor Kaathe mødte og i Rette æskede sin fra seniste ting mod huusM: Nils Dyrness Andlagde Sag 7 aars Ræsterende Kircke Rettighed betreffende. siden Declarerede at ej denne men Michel Blochhuus og Michel Hougen derfore til dette ting er Stefnt. hvilcke icke mødte og hvorfore \af/ Stefnevidnerne det ene fremstod nafnlig Morten Dyrness som ved Ed beckreftede at de er lovlig Stefnt {men} Stefnevidnet Lars Pedersen Wich.

Eragted

Da denne Sags Citant ej med 2de Stefnevidner kand afhiemle Stefnemaales Rigtighed, over de indstefnte, kand {Retten} \Domeren/ ligesaaligdet!! (ligesaalidet) forelegge {sig} De Stefnte at møde til næste ting som nu at felde Dom over Dem; Mens Citantens Rett Resserveres i alle deele naar lovlig Stefning skeer og afhiemles i Sagen over de paagieldende.

Johanness Larsen Øvre Houge begiærede at den af ham mod Tollef Siursen Andlagde Sag, seniste høste ting maatte til næste ting beroe uagted der nu er lovlig Stefnt.

Eragted

Den forlangte udsettelse bevilges.

Den af Thurj Aarvig mod Jngebrict Udbioe Andlagde Sag seniste høste ting, om en hoppe, blev paaraabt og hvortil parterne svarede at være Forligt.

Jacob Elcher i Rette æskede sin mod Steffen Hustvedt havende Sag 4 Rd: 5 Mrk: 8 s: Gield betreffende og i Rettel: sin Reigning som blev oplæst.
Den indstefnte declarerede at være lovlig Stefnt ligesom hand og tilstod Fordringen den hand med det første Sagde at vilde betale.
Citanten paastod Dom.

Afsagt

Citanten haver ved i Rettelagt Reigning Giordt sin paastand til betaling for til gode havende penge hos Jndstefnte Steffen Huustvedt, \hvilcket/ den indstefnte Self tilstaar at være skyldig; Thi kiendes for Rett at Steffen Huustvedt bør betale til Citanten Jacob Elcher de paaStefnte 4 Rd: 5 Mrk: 8 s: jtem udj Processens Omckostninger 2 Rd: 3 Mrk: 8 s: næste 15 dage efter denne Doms lovlige Forckyndelse under videre lovlig Adfærd.

1770: 269

Derefter læst følgende documenter saasom
1te læst til Mortification Jacob Nielsen Tesdahls Obl: til Lieut: Wilhelm Dahl paa 180 Rd: som er betalt efter Qvitering af 26 Febr: 1769.
2. Skifttebrev efter Ole Thorsen hvis Ejendom i Norem, blev udl: som Pandte bogen udviiser dat: 30 Augustj 1769.
3de Dito efter Johannes Hansen hvis ejendom i Weastad er udlagt som Pandte bogen udviiser dat: 20 Septbr: 1769.
4de efter Simon Colbensen hvis ejendom i Berge er udlagt som Pandte bogen viiser dat: 25de Augustj 1769.
5te Mathias Roe med fleeres skiøde til Gouthe Knudsem!! (Knudsen) paa 1 løb 1 pd: 19 ½ mrk: Smør i Nerem for 96 Rd: 1 Mrk: 8 s: dat: 18 Junj 1770.
6te Mathias Larsen Roas skiøde til Erich Thomessen paa 1 løb 1 pd: 21 mrk: Smør ½ tønde korn i Stangeland {date} for 225 Rdr: dat: 18 Junj 1770.
7de Ole Steenslands Contract med sine Stifbarn dat: 5 Martj 1770.
8de Jacob Nielsen Tesdahls skiøde til Aasar Garretun paa 1 løb 18 mrk: Smør 1 tønde korn {for} i Tesdahl for 402 Rd: dat: 18 Junj 1770.
9de Ingeborg Frøndsdahls skiøde til Sønnen Christen Knudsen paa 2 løber Smør 1 hud i Frøndsdahl for 599 Rd: dat: 18 Junj 1770.
og 10de Christen Knudsen Frøndsdahls Vilckaars brev til moderen Ingeborg Frøndsdahl dat: 18 Junj 1770.

Eragted

Formedelst aftenens paackome ophæves Retten til i morgen.

Anden dagen den 19 Junj blev Retten atter sadt og betiendt med det Gaards dagen Andførte Laug Rett i de Andførte Personers og Almuens nærværelse.

hvorda efter indted fremckom, Fogdens tingsVidne om første bygsler blev taged, og tilspurgte Retten i den Andledning Almuen om nogen dette aar var falden hvortil samtlig svarede nej. derpaa blev tingsvidne udstæd.

Som ingen indfandt sig efter 3de Ganges udraab at vilde Gaae i Rette, blev Retten for Skibredet Ophæved.

Ao: 1770 den 21de Junj blev Almindelig Somer Skatte og Sage ting holdet med Føyens Skibredes Almue paa Leervigen, og Retten betient med efterskrevne Otte Edsorne Laug Rettesmænd Nafnlig Hans Siggervaag, Peder Ørevig, Jens Spidsøen, Helje Echeland, Erich {E} Totland, Tosten Noteland, Kiøl Echeland, [og] Steen Berøen. Overværende udj Retten Stifttbefallingsmand Petersen, Fogden Kamer Raad Juel, LænsM: og menige tingsøgende Almue.

Hvornæst Aller og underdanigst samt hørsomst blev læst de kongl: Forord: og Høy øvrigheds Ordre som til beckiendtgiørelse er Anckomne og udj dene Protocol extraheret.

Eragted

Som indted til Publication fremckom og Fogden med Skatternes hævelse Giorde begyndelse blev Retten til i morgen ophæved.

1770: 269b

Anden dagen den 22 Junj blev Retten atter sadt paa bemelte tingstæd og Retten betiendt med foranførdte Laug Rett i de Alle Andførtes nærværelse.

{Heine Ertzland} \Johans Johansen/ i Rette æskede sin fra seniste ting udsadte Sag mod Heine Erdsland et formynderskab betreffende.

Den indstefnte mødte icke efter paaraab

thi fremstod Stefne Vidnerne Johannes Lønning og Ole Endvæhr som ved Ed bekreftede Laug dagens lovlige forckyndelse.

Citanten i Rettelagde de Skiftte breve hvorefter hand kræver det paastefnte saasom efter Skifttebrev af 19 Junj \17?? (173?)/ tilfaldt hans huustrue Anna Knudsdatter 5 Rd: 2 Mrk: 9 ½ s:, efter Skifttebrev af 13 Decbr: 1734, 2 Rd: 1 Mrk: 11 ½ s: og efter 1 Dito 22de Augustj 1753, 1 Rd: 3 Mrk: 2 s: beløbende sig i alt med Renter til den Suma 16 Rd: 4 Mrk: 3 s: derpaa betalt efter Citantens Sigende 11 Rd: 4 Mrk: 3 s: Ræster saa 5 Rd: hvorom Citanten paastod Dom.

Afsagt

Citanten haver ved de i Rettelagte 3de Skifttebrever fuldkomen beviist at for hans huustrue Anna Knudsdatter var til Formynder Andordnet Dannemanden Heine Ertzland, der paa Formynderskaberne efter bereigningen endnu skal Ræste 5 Rd: herimod haver den indstefnte, skiøndt det nu er 3de ting Sagen er fore indted lovlig beviist, mens meged meere ved sin forbiegaaelse at lade i Rette kome noget til sit bæste og forsvar i Sagen, ladet sagen hvile paa sig til Ansvar. Thi kiendes og Dømes for Rett at Heine Ertzland skal betale til Citanten Janness!! (Johanness) Johansen den endelige Ræst af Citantens kones tilkomende Arve midler med lovlig intress(?) (interesse?/renter?) bereignet til 5 Rdr: jtem udj Processens Omckostninger 4 Rd: Det paadømte udredes 15 Dage efter denne Doms lovlige Forckyndelse under videre lovlig Adfærd.

Hans Roalsen Peterteigen i Rette æskede sin fra seniste ting udsatte sag mod Bærent Sætre skieldsord betreffende.

paa den indstefntes Veigne mødte broderen LænsM: Johannes Lønning og vedtog lovlig Stefnemaal begiærede i øvrigt Sagen udsadt til næste ting for at føre vidner.

Citanten paastod Dom.

Eragted

Den af Contra parten forlangte udsettelse til næste ting bevilges, dog saaledes at i fald hand da ej indkomer med sine beviis til sin Sags Styrcke, feldes Dom efter den Allerede indkomne Oplysning.

Lars Grindem med fleere i Rætte æskede sin fra seniste ting udsadte Sag som Andlagt mod Jens Hertzberg, betreffende Sield[s]ord.

Den indste[f]nte mødte og tilstod lovlig Stefnemaal, declarerede ellers at som hand saa sent blev Stefnt hand ej kunde Stefne Contra i Sagen, begiærede derfore Sagen udsadt til næste ting for at føre Vidner, ligesom hand og udbad sig Copie af Citanternes Vidners Forcklaring.

1770: 270

Citanterne paastod Dom.

Eragted

Contra Citantens forlangende om udsettelse kand hannem icke negtes \til næste ting/, dog med de Vilckaar, at hand da som det 3de ting, ufeilbarlig haver at indkome med sit fornødne, Sagen til bæste paa sin side, thi i mangel deraf feldes dom efter den Oplysning, Retten i Sagen haver faaet.

Lars Langeland havde til dette ting tiid og Stæd ved mundtlig Stefnemaal ladet Jndstefne Pigen Helga Olsdatter fordie hun haver taget hyre penger af Citanten mens ej komed udj hans tieniste.

Den instefntes moder Brithe Joensdatter Wedraljer(?) mødte og tilstod lovlig Stefnemaal begiærede udj øvrigt Sagen udsadt til klocken 3 i eftermiddag da hun vil beviise hendes datter fick Atter boe!! (bud) fra Citanten at hand ej vilde have hende.

Eragted

den forlangte udsettelse bevilges til klocken 3 i eftermiddag.

Fogden hafde til dette ting tiid og Stæd ved Mundtlig Varsel ladet indstefne Pige Malene Michelsdatter for begangne Lejermaal med drengen Steener Larsen der ej haver gaaed til Confirmation derfore Dom at lide som vedbør.

Den indstefnte tilstod lovlig Stefnemaal og forseelsen i sig self dernæst og at hendes barn nu er ½ aar gl: udbad i øvrigt en naadig dom.

Afsagt

Med den indstefntes Reene {beviis} tilstaaelse er det fuldkomen beviist at hun Malene Michels Datter haver begaaed Lejermaal med den uConfirmerede Dreng Steener Larsen. Thi kiendes og Dømes for Rett at hun i følge lov skal betale til Actor Fogden Juel sine Lejermaals bøder med 6 Rd:, jtem i følge Forordningerne henbringes først til nærmeste LænsM: at sidde paa Vand og brød i 8 dage og dernæst henføres til Bergens Manufactur huus for der at Arbejde 6 Maaneder. Hvilcken Corporlig Straf hun dog ej skal udstaae for hendes barn bliver et aar gl: Det paadømte udredes efter lovlig Adfærd.

Fogden hafde til dette ting tid og Stæd ved mundtlig Stefnemaal ladet indstefne drengen Steener Larsen for begangen Lejermaal med pigen Malene Michels Datter for hans Confirmation derfor at lide som vedbør.

Den indstefnte tilstod lovlig stefnemaal, forse[e]lsen, og bad om naade da hand endnu er uConfirmeret.

Afsagt

ligesom næste Dom med tillæg hand ej skal udstaae den Corporlige Straf for!! (før) han er Confirmeret.

Sr: Jonas Budde begiærede den mod pigen Jnger Nielsdatter seniste ting Andlagde sag, til næste ting udsadt, siden der nu ej er Stefnt.

Eragted

Udsettelsen bevilges.

1770: 270b

Derefter læst følgende

1te Hr: Hertzbergs bygselseddel til Jacob Clausen paa ½ løb i Teigland dat: 21 Nobr: 1769.

2. Hans Aallands dito til sønen Hans paa ½ løb i Aalland dat: 21 Junj 1770.

3de Mortificeret Ole Absalonsen Deggernesses Obl: til Gunder Boxness som bet: efter Qvitering af 22 Julj 1769.

4de Anders Landerøens med fleeres skiøde til Thomass Grov paa 18 mrk: Smør ½ hd: i Grov for 42 Rd: dat: 22 Junj 1770.

5te Ole Reinertsens og Ole Absalonsens oprettede Contract om Skougen paa Deggreness dat: 22 Junj 1770.

6te Knud Stues Obl: til Jacob Onereim paa 88 Rd: imod pandt ½ løb Smør i Stue og 4 proCento Renter dat: 22 Junj 1770.

7de Halvor Dyvigs skiøde til Sønen Jacob paa 1 pd: Smør i Peterteigen for 36 Rd: dat: 22 Junj 1770.

8de Dito til Sæbiørn Pedersen paa 1 løb Smør 1 hud i Dybevig for 80 Rd: dat: 22 Junj 1770.

9de Hr: Hertzbergs bygselbrev til Jørgen Colbensen paa 2 pd: Smør i Gaarden Erdsland dat: 9 Nobr: 1769.

10. J: L: Ryssels bygselseddel til Knud Pedersen paa 7 mrk: Smør i Mægebachen dat: 20 Januarj 1770.

11te Salamon Aarschougs skrevne forlig til Erich Walvatne dat: 18 April 1770.

Den af Lars Langeland mod pigen Helge Olsdatter Andl: sag som i morres inCamineret og til nu udsadt blev paaRaabt

hvorda den indstefntes moder mødte og fremstillede en ung uConfirmeret dreng som stod og vævede for Retten \noged hvoraf/ indted til Sagens Oplysning.

Citanten benegtede det omrørte atter boe som noged der aldrig fra ham var sendt.

Parterne {var} \paastod/ begge {med} Dom {fornøyet}

Afsagt

i hvorlidet denne Sag \end/ er Oplyst, saa seer dog Retten soleklart at pigen Helge Olsdatter haver taged hyre penge af Citanten Lars Langeland, der efter fixered ham ved ej at kome i hans tieniste, paaberaabende sig et atter bud fra Citanten, det hun ej haver beviist. Thi kiendes og Dømes for Rett at hun skal betale til Citanten ¼ aars løn bereignet til 1 Rd: jtem udj Process Omckost: 2 Rd: Det paadømte udredes efter lovlig Adfærd. Skulde Helge Olsdatter ellers kunde lovlig overbeviise nogen at have væred skyld i de Omckostninger hun nu er komen i forbeholdes hendes lovl: tiltale til same person.

Jens Jsach Holch indfandt sig for den Respective Rett for Janeche Olsdatter der {til} for en tiid har tient hos Gunder Monsen Siøvold og til kiende gav at have paa hendes Veigne som en umyndtling har ladet indstefne be:te Gunder Siøvold først at betragte fordie at hun haver

faaed forlov at Rejse til sine Vener ja Reent at sige hos Fader og moder, dernæst da, at ved Adskillige Contrarie, fick bemelte Janica lov at fare derhen. Rejsen af hende skeede med permission af hendes hosbonde og

1770: 271

Madmoder Guro Jansdatter, den tiid at hun tog afskeed med dem blev som Ventelig hendes Ringe deel klæder og en liden klæd kis[te] staaende efter hende, {hvori i det} kisten uplucket, ustucket og ubrecket, hvori var i minste 5 Rd: men efter en føye tiid hun kom hiem igien, befandt hun at kisten var brækket og pengene borte.

Den indstefnte Gunder Siøvold mødte icke

thi fremstod Stefne Vidnerne Ole Endvæhr og Tosten Løchhamer som ved Eed bekreftede Stefnemaales Rigtighed.

Citanten som maatte mercke den indstefnte mødte icke fremviste den Ciste!! (kiste) i Retten som brecked og hvoraf pengene blev bort taged, same blev af Retten taged i Øyesiun og befantes af Laug Retted saaledes beskadiged at same med et Jærn er bleven Opbrægt.

Procurator Holch lod tilføre at maatte da aller billigst begiære den Respective Domer vil Give den indstefnte Laugdag til næste ting, saaledes at i fald hand ej møder binder han sig til Sagen, og Vil hun Giær[n]e aflegge Eed paa at kisten var ubrecked \da/ hun Rejste hiem til sine forældre mens var brecked og pengene borte da hun kom igien.

Eragted

Sagen udsettes til næste ting og den lovlig Jndstefnte Gunder Monsen Siøvold forelegges at møde med sit fornødne forsvar, saafremt han vil undgaae denne mod ham Andlagde Sag og det deraf flydende.

Eragted

formedelst Aftenens paackome bliver Retten til i morgen ophæved.

Tredie dag [den 23 Junj] sattes Retten ligesom formeldt.

Fogden tilckiendegav at da hand i henseende til den indestaaende Restance af den allern: paabudne Extraskatt fra 1 Octob: 1767 til Septb: udg: 1769 følgel: de ergangne høye Ordres, at lade Giøre udbandtning!! udj de vedkomende Resterendes paaboende Gaarder saa haver hand nu til dette ting tiid og Stæd, til den Giordte indførsel ved Dom at faae Confirmeret Jndstefnet de vedkomende Ejere som ere følgende saasom

Øchland Biørne for 2 Rd: og 8 s: der[for] 2 mrk: Sr:

Rometvedt, Opsideren Helje for 4 Rd: \og 1 Mrk: udp: 4 mrk: Sr: Joen ligesaa Thron ligesaae Johansen!! Re: 4 Rd: om!! (og) 2 Mrk: derfor 4 mrk:

Mæland Ole Jng: 4 Rd: og 1 Mrk: d: 4 mrk: Sr:

Aandeness \Lars/ 2 Rd: \2 Mrk:/ d: 2 Mrk: Sr:

Totland Sæbiørn 2 Rd: og 1 Mrk: 8 s: d: 2 ½ mrk: Erich 4 Rd: 1 Mrk: 8 s: de: 4 ½ mrk: Michel 2 Rd: og 1 Mrk: d: 2 ½ mrk:

Grindem \Johaness/ 4 Rd: og 1 Mrk: d: 4 mrk: Sm:

Hage Niels 4 Rd: og 8 s: d: 6 mrk: Gabriel og Johanness ligesaa.

Otterøen Lars E: Ejeren Lars Stue Stefnt som Ejer for Gaarden og den Resterende Skatt 4 Rd: og 1 Mrk: der: 6 mrk:

Og vilde forneme om disse samtlige Ejere møder og tilstaar lovlig Stefnemaal.

1770: 271b

Samtlige tilstod lovlig Stefnemaal og derhos Giorde denne Declaration at det aldeeles icke hos denem maatte Ansees for nogen slags uvillighed, at de dene paackrevede skatt ej betalede, men de kunde, med største Sandfærdighed, som de haabede at baade LænsM: og den øvrige Almue med denem kunde bevidne at det ickun hos denem bliver den blotte uformuenhed og fattigdom som den eneste og Retteste aarsag. De skal kaldes Ejere men Gud bædre dessverre, de ejer lidet derudj men alt kiøbt med fremede penge, de fleste af Dennem har det gaaet saaledes med, at de disse Jorder for hvilcke de skal kaldes Ejere, har værede nødde til af deres forrige Ejere at kiøbe, saafremt de ellers ej skulde blevet huusvilde, betragtes nu denne Omstendighed med dem, at de i stæden for den forhen betalte Landskyld nu maae betale {Renter} den meged større Rente, som for adskillige vel overgaar den forrige Landskyld 3 á 4 gange Saae er saadant Allene nock ej allene at sette dem i vanmagten, men end og fast at bringe dem i yderligheder, De seer nock dette forud, at skal det kome til den yderlighed med dem, at de nu udpantede Jordeparter, fra deres Jorder skal vorde bortsolgte, Saa bliver det for dennem strax det Rene følge at de som udj deres Jorder haver forpandtning, denne for deris til gode havende vil forfølge, deres visse Ruin er derfor altsaa ligesom for døren. De indfalder derfor med den inderligste Suck og Graad, den de nu for Retten for den Høye Øvrighed maae felde, at han af sin naade for den Allernaadigste konge vil værdige at tale deres Sag, det er allene det som de attraaer at den yderlige fattige maae blive hiulpen.

Fogden paastod Dom.

Hr: Stiftts befallingsmanden som herved i egen høye Persohn var tilstæde, forsickrede de indstefnte og den tilstæde værende Almue, at hand, hvad sig den fattige Angaaer fuldkomen skal andtage sig hans tarv og trang og same for hans Kongelige Majested Allerunderdanigst forestille.

Afsagt

Af Fogden Hr: Kamer Raad Juels skeede Procedur erfahres at hand til dette ting haver indstefnt de her foran Specificerede og Opreignede Bønder for Ræsterne!! (Ræsterende) Extraskat fra 1te Octob: 1767 til Septb: udgang \1769/ ja hos dem ladet Giøre indførsel, saaledes at same mrk: Gods som {hos} \i/ hvers \gaard er/ Giordt indførsel i, skal tilhøre hans Kongel: Majestet til Skattens afbet: med paagaaende lovlig Omkost:

de samtlig

1770: 272

Stefnte mødte alle og tilstod lovlig Stefnemaal. Thi kiendes og dømes for Rett at den Indførsel som skeed er skal ved magt at Stande og det hos en hver udpantede efter den skede Opreignelse og deeres Restanses Stoerhed skal tilhøre hans Kongel: Majested til Skattens og de lovlige Omckost: betaling; Dog i fald en eller Anden skulde have lovl: tingl: Pandte Obl: af elder dato end skatten er o..(?) til og det paa de same Jorder hvori nu indførsel skeed er, da forbeholdes denem deres Rett saavitt Lov og Forord: tillader. Det paadømte etc:

paa ligemaade lod Fogden i same Andledning i Rette falde Sag mod følgende sc:

Ole Almaass for 4 Rd: og 2 Mrk: der[for] 4 mrk: Sr: Sæbiørn ibm: 4 Rd: og 2 Mrk: d: 4 mrk: Sr:

Watne Friderich 3 Rd: og 1 Mrk: 8 s: d: 3 mrk: Sr: Mads 4 Rd: og 1 Mrk: 8 s: d: 4 mrk: Sr:

Melchevig Johanes 4 Rd: og 1 Mrk: d: 4 mrk: Sr:

{Øchlan} Folgerøen Anders 4 Rd: og 1 Mrk: 8 s: d: 4 mrk: Sr:

Alsvaag Lars 3 Rd: og 1 Mrk: 8 s: d: 3 mrk: Sr:

Øchland Jochum 4 Rd: og 1 Mrk: d: 4 mrk: Sr:

Thormosæter Aadnes Encke 2 Rd: og 8 s: d: 2 mrk: Sr:

Ertzland Heine 4 Rd: og 1 Mrk: 8 s: d: 4 mrk: Sr:
Berge Raaald (Roald) 1 Rd: og 1 Mrk: d: 2 mrk: Sr:
Westvig Jacob 2 Rd: d: 3 {2} mrk: Sr:
Grov Omun 4 Rd: og 1 Mrk: d: 6 mrk:r
Raasbøe Mons 4 Rd: og 1 Mrk: d: 6 mrk: Sr:
Sætrevig Poul 4 Rd: og 1 Mrk: d: 6 mrk: Sr:
De indstefnte Mødte icke efter paaraab Thi afhiemlede LænsM: Jver Gram og Johanes Lønning under Eed Stefnemaales Rigtighed.

Eragted

De lovlig Stefnte Gives hermed Laug dag til næste ting.

Fogdens sædvanlige tingsVidner om over bygsel blev derpaa Examineret og Svarede \Almuen/: at deraf ej fleere dette aar er falden end at 2 pd: 6 mrk: i Møchlevold ?3 mrk: i Eide 2 pd: 6 mrk: i Urrang, 1 løb 1 pd: 10 mrk: i Lørhamer er bort bygslet for Fuld bygsel haver for bygsel tilbygslet i Gaarden (Mrkn: mange innskutte oplysningar, med ein uklar samanhang)
derpaa Tingsvidne udstæd.

Som ingen efter 3de Ganges udraab indfandt sig udj Retten blev same for Skibredet Ophæved.

Ao: 1770 den 25 Junj blev Almindelig Somer Skatte og Sage ting sadt paa {bemelte} Tingstædet Leervigen og Retten betiendt for Fiære Skibredes Almue med efterskrevne Otte Edsorne Laug Rettes mænd sc: Ole Flaaten, Peder Ulverager, Halvor Wig, Paal Mylstre, Niels Wihofde, Lars Bratestøe, Ariel Aversdahl og Zacharias Hage. Overværende udj Retten Stædes Høyøste!! (Høyeste) Øvrighed Hr: StifttsbefallingsM: Petersen, Fogden Kamer Raad Juel LænsMand og meenige tingsøgende Almue.

Hvornæst aller og underdanigst læst de Kongel: Forordninger og Høy øvrigheds Ordre som her til beckiendtgiørelse er Andkomen og forhen udj denne Protocol extraheret.

Fogden i Rette æskede den fra seeniste ting udsatte Sag mod Baar Biørdahl der som ægtegiftt mand skal have besvangret et ugiftt Qvindemenniske ved nafn Marthe Samsons Datter derfor at lide som vedbør.

1770: 272b

Den indstefnte tilstod lovlig Stefnemaal, paastod ellers at den udj Bars[els]eng nedkom[n]e pige Marthe Samsonsdatter skulde møde her for Retten og med ed paalagt ham denne beskyldning, sagde ellers han var frie.
Fogd[en] hertil Replicerede at hvad sig hans paastan[d] angaar at barne Moder[e]n Marthe Samsonsdr: med nogen Eed skal Godtgiøre sin beskyldning, saa vil saadant udj loven ej finde nogen medhold, eller Grund. Eftter Sagens natur, da den indstefnte er en ægtegiftt Mand, samt Jordebrugende Mand, Saa i andledning af den Aller: Forord: [af] 6 Decb: 1743 skulde i henseende til de i faldende bøder af boes lod eller Formue hans boes tilstand være lovl: undersøgt, Men saasom den indstefnte tilbyder at aflægge sin Eed, saa bliver det fornøden at same efter Rette[n]s eragtning maae blive hannem paalagt, hvorvitt han same vil aflegge, eller ej, da derefter Actor nermere vil indkome {paa} med sin i Rettesettelse.

Den indstefnte vedblev sin forrige paastand.

Eragted

Det er med den indkomne præste Attest fuldkomen Oplyst, at Marthe Samsons Datter haver Declarered, at hun til det barn hun i Barsel sen[g] noged for Pinsie forgangen aar {udj Barsel seng} nedkom med, ej veed nogen anden Barne Fader, end Jndstefnte Baar Biørdahl, hvorfore hans tilførte om hendes møde \og Sigtelse/ for Retten med eed, som ulovlig frafaldes; Mens han sc: Jndstefnte Baar Biørdahl paalegges herved i følge lov at befrie sig fra sigtelsen med sin Eed, og det saaledes at hand ej paa Fulde 40 uger for Marthe Samsons Datters barns fødsel forgangen aar, har haft legemlig omg[i]engelse med hende; Da Retten siden videre skal iagtage det fornødne i Sagen.

Derefter lod den indstefnte tilføre at hand finder Sig saa overbeviist i sin Samvittighed om at være skyldig i hvad han er Stefnt for, at han same for Retten vil Reent ud beckiende.

Fogden begiærede Sagen udsadt for at faa Seqvestreret og undersøgt den indstefntes boe.

Eragtes!! (Eragted)

Sagen udsettes til næste ting, da Fogden til same tiid vilde behagendtlig faae den indstefntes Formue lovlig undersøgt.

1770: 273

Omund Pedersen Sachastad af Ryfylche hafde til dette ting tiid og Stæd med Mundtlig Stefnemaal ladet Jndstefne Jngemund Emberland fordie hand haver bytted med ham en hoppe som ej befantes saae God som den Jndstefnte Sagde da han udlod den derfor dom at lide paahøre Vidner og betale Process Omckostninger.

Den indstefnte mødte og tilstod lovlig Stefnemaal.

Citanten fremstillede sine Vidner til Examen og Eds aflæg For hvem Edens Forcklaring blev forelæst med formaning af Dommeren til Sandheds udsigende.

1te Vidne Erich Erichsen aflagde Eed og provede: at forgangen aar noged før St: Hans tiid {kiøbte} \bytted/ Omund Sachastad en horse af Jngemon Ømberland som Jngemon sagde var lydesløs undtagen hun var noged Hæstgal, derefter da Horsen kom til ham og de efter at have kiørdt 4 las med hende en lidet stycke vej merckede da icke noged men {strax} \efter/ de hafde slupped hende om Garen og de vilde tage hende fat kunde ingen faae hende uden de var 3 til 4 Mand, og saae Gick det hver gang, efter de da hafde trækked denne møye med hende i 3 uger sendte de den tilbage mens Jngemon {s…} \Sente øgen/ igien {med øgen} same aften, Citanten sente da øgen Atter tilbage, hvorpaa den Jndstefnte sente den tilbage Marcke bil (Marckebil) i høst, morgenen efter sente Citanten den med det 2. Vidne tilbage, og efter den tiid haver øgen ej komed til Citanten. De var under accorden saaledes forened at denne paastefnte øg skulde være [værd]? 7 Rd: mens den som Jngemon fick, 6 Rd: hvorfore Citanten betalte 1 Rd: mellem bytted, Citanten solgte eller[s] sin øg med det lyde at hun sprang Garen. hafde ej videre at prove uden dette at Citanten maatte leje øg hele someren igiennem viste dog ej hvad det kostede.

2. Vidne Elie Johansdatter aflagde Eed og provede i et og alt som første Vidne uden forandring.

Den indstefnte lod tilføre at hand solgte øgen med det lyde han var ond at tage, tilbød og at Citanten skulde prøve horsen for han kiøbte hende begiærede i øvrigt Sagen udsadt til næste ting for at indstefne Vidnerne.

Citanten indleverede et Skrifttlig indlæg dateret (ope rum) 1769 paastod derefter uopholdelig Dom. Indlegged blev derpaa Oplæst.

Eragted

Sagen udsettes til næste ting.

Derefter blev parterne saaledes forligt at Ingemon Ømberland skal betale til Omun Sachastad 7 ½ Rdr: til Michels [dag]?

1770: 273b

dette aar og hvorpaa de bleve haandragt. begiærte saa same Deres forlig vet!! (ved) Rettens Dom Confirmeret.

Afsagt

Parternes inden Retten indgangne forlig \skal/ følgelig lovens 5 bogs 1 Capt: 2 art: udj Alle dens ord og meninger ved magt at Stande under Straf som vedbør.

LensM: Gregorius Echeland fremstod for Retten og til kiendegav at herudj Skibredet paa huusMands Pladset Røgevaagen findes et spedalsk Qvinde menniske ved nafn Karj Monsdatter som ej allene med den Spedalske Siugdom Sterckt er befengt mens end og til sin indlemelse aldeeles indted er ejende; J andledning heraf blev Almuen og Laug Retted tilspurgt om dette Andragende forholder sig saa i sandhed; Hvortil samtlig svarede at dennem alt for vel er beckiendt sames Rigtighed saa de inted hellere ynsker end hendes hastige indlemelse.

Det paserede begiærede LænsM: som et tingsvidne beskreven som af Retten blev bevilged.

Haldor Røe og Aanen Emberland lod opbyde 31 Rd: 2 Mrk: 4 s: Myndtl: Johannes Johansen tilhørig mens som ingen dem mod Renter og Sufficant pandt vilde Andtage blev same i en skindpung forseigled og ForM: tilbagelevered.

Fogden hafde til dette ting mundtlig ladet indstefne pigen Sirj Gundersdatter for begangne lejermaal med soldat Thomes Johansen forrinden de begge hafde Gaaet til Confirmation, derfor dom at lide efter Lov og Forordninger.

Den indstefnte mødte icke efter paaraab ej heller nogen paa hendes Veigne;

Thi fremstod Stefnevidnerne LænsM: Gregorius Echeland og Torbiørn Wiche som ved Eed beckreftede lovlig Stefnemaal.

Eragted

Den lovlig Stefnte Siri Gundersdatter forelegges til næste ting at møde med tilsvar i Sagen, Ligesom og Fogden da vilde i Rettelegge den fornødne præste attest.

Derefter læst

1te Skifttebrev efter Elling Ingebrictsen hvis Ejendom i Kind er udlagt som Pandte bogen udviiser dat: 22 Augustj 1769,

2. efter Anna Nielsdatter hvis ejendom i Framness er udlagt som pandte bogen udviiser dat: 6 Junj 1769,

3de Declaration fra Mad:(?) i Kiernagelen om nogen huuser paa Øchland dat: 19 Decbr: 1769.

4de Fogden Juels bygselbrev til Niels Nielsen paa 1 løb ½ hud i Gaarden Bieland dat: (ope rum) 1770.

Eragted

Formedelst Aftenens paackome bliver Retten til i morgen ophæved.

1770: 274

Anden dagen den 26 Junj blev Retten atter sadt paa bemelte tingstæd med det formelte Laug Rett i de Andførte personers overværelse.

Fogden til kiendegav ligesom for Føyens Skibrede at have Stefnt følgende for Extraskatt sc:
Øvre Wiehofde Johanness 4 Rd: og 1 Mrk: d:!! (derfor) 8 mrk: [Smør],
Breisteen!! (Breistig?) Niels 4 Rd: og 1 Mrk: d: 8 mrk:
Brocheness Knud 4 Rd: og 1 Mrk: d: 8 mrk:
Wiche Joen 4 Rd: og 1 Mrk: d: 8 mrk:
Wichen Halvor 4 Rd: og 1 Mrk: d: 6 mrk:
{Biordahl} \Øvrebøe/ Baar 4 Rd: og 1 Mrk: d: 6 ½ mrk:
Lien Johanness 2 Rd: 4 Mrk: og 1 Mrk: d: 5 mrk: Sr:
Løvaass Lars 4 Rd: og 1 Mrk: d: 8 mrk:
Feraas Elling 4 Rd: og 1 Mrk: d: 12 mrk:
De indstefnte Mødte, og tilstod lovlig Stefnemaal, lod i øvrig[t] tilføre hvad for Føyens Skibredes Almue tilførdt er.
Fogden begiærede Dom.

Afsagt

Ligesom for Føyens Skibrede.

Fogden hafde paa ligemaade Stefnt følgende sc:
Øchland Jacob 4 Rd: og 1 Mrk: d: 6 mrk:
{Svend} Tvedteskoug Aslach 4 Rd: og 1 Mrk: d: 8 mrk:
Lien Christen 4 Rd: og 1 Mrk: d: 6 mrk:
De indstefnte Mødte icke efter paaraab thi fremstod Stefne Vidnerne LænsM: Gregorius Echeland og Torb[i]ørn Wiche som ved Eed beckreftede Stefnemaales Rigtighed.

Eragted

De lovlig Stefnte Gives hermed Laug dag til næste ting.

Derpaa Fogdens tingsVidner examineret om overbygselen hvoraf ej mere dette aar er falden end at Thron Erichsen haver tilbygslet sig Johannes Larsens brug 2 pd: 6 mrk: i Møchlevold for fuld bygsel. Derpaa tingsVidne udstæd.

Eftter 3de Ganges udraab vilde ingen indfinde sig i Retten hvorfore same for Skibredet blev Ophæved.

Ao: 1770 den 3de Julj blev Retten udj følgende Aastæds sags afhandl: sadt paa Gaarden Nedre Waage i Opdahls Skibrede og Tysness Præstegield og Retten betiendt med efterskrevne Otte Edsorne Laug Rettes Mænd Nafnl: Hans Siursen Teigland, Tørchel Axelsen Wee, Mads Johansen Flache, Halsten Johansen Tysness, Ole Olsen Anduglen, Tørbiørn (Torbiørn) Erichsen Wevatne, Tosten Knudsen Singelstad, og Halsteen Johansen Møchlestad. Overværende udj Retten LænsM: Mads Godøen og paa LænsM: Tørjer (Torjer) Sioes Veigne var nærværende LænsM: Richart Møglebust som Laug Retted med sig til Stædet bragte.
Hvorda for Retten fremckom Jsach Olsen, Jens Jensen, Jsach Tørbiørnsen (Torbiørnsen) og Hans Ovensen alle af Gaarden Lie, Johannes Johansen og Anna Olsdatter af Gaarden Miit Waage, Ole Christophersen Nedre Waage, Mathias Olsen og Christopher Christophersen Aarbache, samt Lars Johansen Øvre Waage \jtem Niels Niels: Mæland/ og til kiendegav at have til denne beramede tægte dag indstefnt Haagen Salamonsen Solem fordie han vil formene Dem at Sætre med deres

1770: 274b

Mælcke Kreaturer paa et Stæd Dalsæter lien kaldet, med videre som det Skrifttl: Stefnemaal af 21 Nobr: 1769 indeholder som med sine paateigninger blev oplæst og lyder saaledes.
Den Jndstefnte mødte og tilstod lovlig Stefnemaal dog ej self mens paa hans Veigne BondeManden Anders Opdahl som i Rettel: sit i Sagen forfattede Contra Stefnemaal af 18 Maj 177[0] som ligeledes blev Oplæst.
hoved Citanterne tilstod Contra Stefnemaales lovlige forkyndelse.
Contra Citanten paastod at hand maae formercke at Joen Johnsen og Salamon Johansen Mæland, Christopher Larsen Møchlebust samt Ole Hendrichsen Øvre Waage som haver underteignet hoved Stefnemaaled og altsaa som hoved Citanter Andl: sagen og ført dem i Omckost: ved Stefningens forckyndelse paastod at de nu ej maae udgaae og forlade Sagen mens vedblive som før.
De oven melte 4 svarede at de ej haver lejlighed at være med i sagen endskiøndt de haver underskreved hoved Stefnemaalet.

Eragted

Retten skal ved Endelig dom, ligesaavel som under Sagens {opp} ventilation iagtage alt lovligt i henseende John og Salamon Mæland, Christopher Møchlebust og Ole Øvre Waage som har underskreved hoved Stefnemaaled mens nu frafaldet Sagen.
Citanterne fremstillede sine Vidner til Examen for hvem Edens Forcklaring af lov bogen blev forelæst med Alvorlig Formaning til Dem af Domeren til Sandheds udsigende den de lovede at ville efterkome.
1te Vidne Thore Knudsen Tvedt 67 aar fød i Sandvigen i Qvindherred boed paa Gaarden Tvedt her i naboelauged 37 aar søskend og barn!! (søskenbarn?) til en af hoved Citanterne sc: Jens Lie, Aflagde Eed og provede at hand haver hørdt af sin væhrfader Anders Nielsen Tvedt som døde for over 20 aar siden og var over 80 aar da han døde, at hand sagde at Solems Ejendomen kom ej lengere end til Sælvæggen et Stæd Souve sæter kaldet hafde ej videre at prove.
2. Vidne Christie Hansdatter Mæhland noged over 70 aar gl: fød paa Gaarden Mæland her tet ved opholdt sig der sin Ganske tiid søster til hoved Citanten Joen Mæland aflagde Eed og proved: at hun i den tiid hun opvoxte veed at hendes bæstemor Sætred paa Dalsæter lien, hendes Moder derimod Sætred der ej men hafde dog sine kiør der og bar Mælcken hiem aften og Morgen mens i hendes egen tiid har ej andre væred paa stølen med Melcke Creaturer end Nedre Waage som dog Stølede paa et Stæd under Biønshie hvor de hafde Stølshuus, mens til sist bar de melcken hiem hvilcket dog er over

1770: 275

20 aar siden. Videre sagde hun at det Stæd hendes Moder bar Melken fra kaldes Grasdahlen. hafde ej videre at prove uden dette at heele Waags bøygden paa en tiid af over 20 aar ej haver komed af hieme hagen (haugen) med deres melcke kiør mens Lie hafde sæter paa Sælhoug, Mæland paa Ørdahlen Mitvaage paa Uhre sæter i Krackels bræcken og Nedre Waage {i Dahlsæter} paa Langedahlen.
3de Vidne Lars Tørbiørnsen (Torbiørnsen) Giærstad aflagde Eed og provede at være 73 aar gl: fød paa Møglebust her tet ved opholdt sid!! (sig) der til sit 24 aar nu 49 aar siden og i den tiid boer paa Gaarden Giærstad her i Præstegieldet, Fader til Christopher Møchlebust en af hoved Citanterne, provede at hans Fader Torbiørn Møchlebust saavel i den tiid hand var hieme som noged derefter hafde sine Gield og kiøbe bester item øgen i Dalsæter Marcken men Melcke Creaturerne hafde han i hieme Marcken, mens hans bæsteMor Fader hafde som

den tiid boede paa Lie sætrede over 20 aar i Dals sæter lien hvilcked hans Fader fortalte ham, ligesom og at de øvrige af Waags bøygden i forrige tiider Stølede i Dalssæter lien, J hans tiid da han var hieme brugte ingen uden Nedre Waage al sæter med sine Melcke kiør i Dalsæter lien mens efter han Rejste fra Møglebust har de ej sætred der endskiøndt sæterhuused stod i behold paa et Stæd Nedre Waag …el(?) under Biønshie, videre sagde hand at have seed siu sæter tofter paa Dahlsæter som hans Fader og bæsteFader sagde vaas(?) (Waags) bøygden hafde brugt i forrige tiider, ligesom og at skiftte skulde gaae af Groe vatne efter elven i Dalsæter Vatned deraf [ejede]? Waags bøygden paa Østre og Lundebygden paa Wæstre og nordre side videre fra Dalsæter Vatne og følger Elven til imod Solem sæter, derfra til Løvaaen videre derfra til Jldskars bæcken heraf [ejede]? Waagsbøyden paa Østre og Solemsmanden paa Nordøstre side lovede i morgen at Anviise aastæderne. sagde videre at SolemsM: Creaturer Gick og Ræckte paa begge sider af vandet.

4. Vidne Jver Pedersen Elsagernesse 68 aar gl: fød paa pladsed Espevigen her nærved, aflagde eed og provede, at han ej er [i] slegt til nogen af parterne, at have hørdt af sin Salig kone Anna Richarsdatter at Solems Ejendom Gick saaledes fra Jlscharsbæcken til Lomkiønen derfra til Sælvæggen, deraf ejede SolemsManden paa Søre side og Waagsbøygden paa Nordre Side, SolemsM: hafde sine Melcke kiør hieme udj hieme Marcken mens alle Jæld og kiøbe bester samt bocker hafde de med lov af Waags bygden i Dalsæter lien. lovede at viise Aastæderne.

5te Vidne Ole Christophersen Giællefald 58 aar fød paa Berge her nær ved aflagde ed {og provede} at være svoger til Jsach Lie og i blads(?) forvamt(?) til Ole Nedre Waage, provede at Waags bygdens Ejendom Gick fra fra!! Bærs Egnen og til Jldskared nord fra Jldskaret til Dalsæter

1770: 275b

Vatne derfra lan[g]s Vadtne[t] hvor det Gaar til en elf komende af Groe vatne, veed ej om hvor Waags bøygden haver Sætred med sine Melcke Creaturer, mens hørdte at de i gl: tiid haver sætred i Dalsæter lien, mens Nedre Waags sætre stod {i} \under/ Biønshie i lien \i hans Faders tiid/ hvor de dog ej det hand veed haver sætred i hans tiid. lovede at vise aastæderne.

6te Vidne Guldbrand Nielsen Berge 40 aar fød paa paa!! Berge hvor hand boer her nær ved, søskende barn til hoved Citanten Jsach Lies huustrue aflagde eed og provede at han haver hørdt af sin fader at Waags bygdens ejendom Gaar fra Jldskar til Dalsæter Vatne langs med elven deraf Waags bygden [ejede] paa nor[d] Østre side og Solems paa Wæstre side, betreffende Sætrebrug i Dalsæter lien haver han hørdt af sin Fader at \Nedre/ Waage haver Støled paa et Stæd under Biønshie mens i hans tiid har det ej skeed. Næver og borck har Waags bygden Reved i Dalsæter Marcken, og skal efter sigende Solems Manden have faaet lov af Waags bøgden der{til} at Rive næver og borck. Waags bygden haver altiid haft sine Gield kreaturer i Dalsæter Marcken Ligesom og Solems Mandens bester. lovede at Anviise aastæderne.

7. Vidne Ole Nielsen Berge fød paa Schartvedt for 64 aar siden opholdt sig her i naboe lauged den hele tiid, søsken og barn (søskenbarn) til hoved Citanten Jsach Lies \huust:/ aflagde Eed og provede: i et og alt med 6. Vidne {uden} \dog med/ forandring, {dog} at hand ej veed eller haver hørdt at Solems Manden har haft noged brug med borck eller næver Rivning i Dalsæter marcken, kand ej erindre at Nedre Waage haver sætred i Dalsæter lien mens saae deres Sæter boe staae paa et Stæd {under} \under/ Biønhie i lien, at for omtrendt 40 aar siden var Vidnet med en Anden i Dalsæter lien og huggede noged biørck, som Tørbiørn (Torbiørn) Nedre Waage og Sæbiørn Mit Waage beslog og tog fra dem, Solems Manden baade talede med dem og saag det huggede mens Rørte det icke. Engang saag han

nogle Støle i Dalsæter lien, som hans Fader sagde ham Waagsbygden hafde ….(?) lovede at viise aastæderne.
8. Vidne Ørje Olsen Midahlen 7? (76?) aar gl: fød paa Berge her nær ved og holdt sig her udj Naboelauged sin heele tiid aflagde eed og provede, at hoved Citanten Jsach Olsen Lie haver hans søster Datter til ægte, jtem til Contra Citanten i Andet og tredie [leed beslegted], Vidnede end videre at Skiftted mellem Waags bygden og Solem begynder i Jlskar, derfra langs Jlskars bæcken i Dalsæter vandet, har og hørdt at Waags bøygden har Ejed paa nordre og Østre side og Solems Manden paa Sør og Wæst til Jldskars bæcken, 2. skiftte Gaar fraa!! Dalsæters Væstre kant til Groe vatne langs ælven; har og hørt al sin tiid at Waagsbygden har ejed Dalsæter lien, veed og at for omtrendt 30 aar siden haver Nedre Waage Mand Samson sætred under Biønshie paa et Stæd Nedre Waags Sæter kaldet, mens ingen af de Andre haver sætred i hans tiid;

1770: 276

dog haver hand hørdt at paa Dalsæter skal have staaed 9 sætre som skal have tilhørdt Waagsbøygden. Haagen Solem haver Gaaed udj Dahlsæter lien tillige med Vidned self og Reved næver og borck, mens om Solems Mand haver bedet [om] lov af Waags bygden veed Vidnet icke dog har vidnet all tiid haft lov, Waags bøygden har haft sine Gield bester og øger udj den omtvistede Marck, mens Solems Mandens Creaturer har alle Ræcked i lien selfstyrt mens ej bleven melcked der, saavitt han veed, har og hørdt at en pige som nu for 3de aar siden kom fra Solem hvor hun tiente 6 aar sagde at aldrig haver været befalt at Mælcke Solems Mands bester i Dalsæter Marcken sagde og at Solems M: Jagede og slog Waags bygdens bester naar de kom paa Deres støl omtrent 40 aar siden i Vidnes brøllup hørte Vidnet at Salam!! (Salamon?) Solem bad Lars Lie om forladelse fordie hand hafde tiltalt og tvisted med Niels Mæland, om noged næver som Niels Mæland hafde Reved i Dalsæter lien og var Lars Lie fornøyed med forliged ligesom og Tørbiørn Nedre Waage. Vidned \til/kiøbte sig og tilladelse at hugge biørck {af} i Dalsæter lien af Waagsbygderne, Halvor Bræche bad for 7 aar siden endskiøndt han døde for imod 20 aar siden Christopher Aarbache om lov at hugge brende i Dalsæter marcken, men fick ej lov, lovede at anviise aastæderne,
9. Vidne Marrithe Erichsdatter Korsnesse 54 aar fød paa Gaarden Hamerhoug heri Sogned, aflagde Eed og provede at være i nærmeste 3de led til Citanten Christopher Aarbache, Vidnede at hendes bæsteMor var hos sin Fader Ole Lie hvor hun Gick paa Dalsæter lien og Sætrede fra hun var 15 aar til hun var 36 aar gl: derefter som encke Melckede 4 kiør paa Dalsæterlien, hafde ej videre at prove Thi blev hun fra Retten forløved.
10. Vidne Joen Hansen Breche gl: 60 aar fød paa paa!! Gaarden Wattendahl her tet ved, Syskend og barn (syskendbarn) til Citanten Ole Nedre Waage aflagde Eed og provede at baade for og i hans tiid haver han og fleere faaed lov af Waags bøygden at hugge brende ved udj Dalsæter Marcken hvilcket og Solems Manden haver Giordt mens om hand har lov ved vidnet icke, Skiftterne Gaar saaledes fra Jlskar i Dalsæter Vandet derfra i Groe Vatned langs Elven, hvilcked han har hørdt af Aadne Wattedahl først, og siden af mange den af forrige Vidne omprovede Halvor Bræche er død for 13 á 14 aar [siden], veed ej at Waags bygden haver brugt Sæter støl i Dalsæter Marcken i hans tiid. lovede at viise Stæderne.
11te [Vidne] Sisselle Samsonsdr: Schorpetvedt 55 aar fød her paa Gaarden ej [i] selgt!! (slegt) til nogen af parterne aflagde Eed og provede at hun hørte efter sin Fader at skiftted Gaar fra Jldskar i Sælvæggen derfra nord Løv aasen videre nord Blanckeberlien deraf Waagsbøygden [ejede]? Østre parten og Solem den Wæstre parten hendes Fader Samson Nedre Waage hafde Sæter under Biønshie kallen i Dalsæter marcken efter hun blev fød dog ej som hun kan mindes ligesaa har hun hørdt at Waags bøygden i forrige tiider haver Støled i Dalsæterlien, Solems Mandens Creaturer Gick i Dalsæter; Øvre og Mit Waage

1770: 276b

mænd Reev næver og borck i Dalsæter Marcken. lovede at anvise Skifterne.
12te Vidne Ole Larsen Natvigen aldrig 72 aae gl: fød her paa Aldland aflagde eed og provede: at have hørdt skiftterne Gaar ligesom de første Vidner forcklared haver, kand ej viise skiftterne blev altsaa fra Retten forløved.
13de Vidne Ole Andersen Siellevig aflagde Eed og provede at være 40 aar gl: fød i Espevig her nær ved, sagde at dene somer 18 aar siden var vidnet i høst arbejde paa Solem hvorda Vidnet tilligemed Contra Citantens Søn jagede saavel Solems som Andre Gaarders Creaturer fra Wattedahls Sætre og hen til Groe Vatne norefter Dalsæter Marcken, tog saa der 30 bocker og kiørte til Tysness Saaten; hvilcke bocker hvad Solem tilhørig hafde ej videre at prove blev altsaa af Retten demiteret.
14. Vidne Johanness Erichsen Hamerhoug gl: 67 aar gl: afl: ed og provede at være lidt i slegt til Ole Nedre Wa\a/ges børn, sagde ellers at hans Moder som opaled paa Mit Waage fortalgte at hun i sin ungdom nogle aar for hun blev Giftt bar Melck fra Mit og Nedre Waage Støl og sagde hun at der da ingen trætte var men de viiste ej andet end Stølen var Vaage tilhørende ved i øvrigt inted og blev der fra af Retten permiteret at Rejse.
15. Vidne Salamon Haagensen Solem aflagde ed og provede inted til sagens Oplysning.
Nogle af Citanternes Vidner mødte endnu icke.

Contra Citanterness Vidner

1te Vidne Karj Sæbiørns Datter Næsbiørn gl: 40 aar gl: fød her i Mit Waage næste Gaard, ved ej [i] slegt til nogen af parterne aflagde ed og provede at for 28 aar kom hun og tiente paa Solem hos Haagen i 4 aar for budeje i same tiid Gick Melcke kiørne ligesaavel som Gield besterne hvor de vilde, og Melckede hun kiørne hvor de traf dem enten det var i Dalsæter Marcken eller hieme og hørdte {de} \hun/ ingen trætte derom, Waage bøygden Stølte der ej i den tiid, hafde ej videre at prove ligesom hun og ej veed hvor skiftterne Gaar.
2. Vidne Anna Larsdatter gl: 35 aar fød paa Singelstad her i Præstegieldet ej [i] slegt til nogen af parterne tien[te] hos Haagen Solem nu i 15 aar aflagde Eed og provede, at i den tiid hun haver tient paa Solem haver hun som budeje Mælcked Solems kreature i Dalsæter lien hvor hun haver fundet Creaturerne enten nær eller langt fra uden nogen dispute for nu, Solems Mand haver komed med næver og borck i fra Dalsæter lien, ligesom og hugget kulleved og brendt kul i Dalsæter lien, veed dog ej hvor Skifterne gaar hafde ej videre at prove.

1770: 277

3. Vidne Jngeborg Qvalvaagen gl: 65 aar fød paa Gaarden Tofte i Ølves bygden boed paa Mit Waage 10 aar nu 32 aar siden ej [i] slegt til nogen af parterne !!af parterne!! aflagde Ed og provede at i de 10 aarene hun bo[e]de paa Mit Waage kom hun ej med sine \Melcke/ Cre[a]turer lengere end her op i {da} Waags Fieldet \paa et Stæd Krackeli bræcken/ men ej i Dalsæter Lien, dog Gick hendes og Andre Gield bester hvor de vilde, Mit Waage tog et aar en Jægteslagt og lod Gaa i bejte i Dalsæter Marcken uden betalning til Solems Mand veed ej om skifterne, har dog hørt at Dalsæter har hørdt Wogbygden til. hafde ej videre at prove.
4. Vidne Jsach Baarsen Qvalvaagen gl: 72 aar fød paa Lie her næst hos opholdt sig her i naboelauged sin hele tiid, ej [i] slegt til nogen af parterne aflagde Eed og provede: alt ligesom næst forrige vidne uden forandring.
5te Vidne Ole Tørrissen Steigen gl: over 70 aar fød i Studsvig her i Præstegieldet boed paa Berge her nærved i 2 aar nu over 40 aar siden ej slegt til nogen af Parterne afl: eed og provede at i den tiid han boede paa Berge melckede hans kone paa Fieldet, bemelte hans

kone sagde tiidt at da hun tiente paa Needre Waage, hvorda Nedre Waage Mænd hafde sit Sæter paa Waags Fieldet og som broderen bo[e]de paa Solem bad han søsteren fløtte med Sætred ned i Dalsæter lien for Væhr og Vinds skyld. hafde ej videre at prove veed og ej hvor skiftterne gaar.

6. Vidne Anders Jsachsen 23 aar gl: fød paa Omerem!! (Onerem) heri naboe lauged tiente hos Haagen Solem 4 ½ Søster Søn til hoved Citanten Jsach Lie aflagde Eed og provede at i den tiid hand haver tient paa Solem har deeres Melcke og Andre kreaturer Gaaed i Dalsæter lien og haft Ræde Runt om vandet, har og Reeved næver og borck i Dalsæter lien ligesom og hugged veed der, Waags bygden har og Reved næver og borck der, Skiftterne ved han ej om. hafde ej videre at prove.

7. Vidne Niels Salamonsen Wattedahl gl: 43 aar fød paa Solem hvor hand opholdt sig til han var 27 [aar] gl: siden boed paa Wattedahl, broder til Contra Citanten og [i] slegt til 2 af Hoved Citanterne afl: Eed og provede at hans Fader sagde at Samson Nedre Waage fick lov hos hans Fader Mons Solem, at sette Sæhle huus under Biønslie!! (Biønshie?) i Dalsæter lien, Solems Manden Rev naar hand vilde næver og borck i Dalsæterlien, lige det same Giorde og Waags bøygds mænd dog saag hand det ej, skiftterne veed han ej Waags bøygden stølte paa Østre side af Waags {bygden} \Fieldet/ men kom ej i Dalsæter Marcken, Solems Melcke kiør kom hver Godværsdag i Dalsæter Marcken og blev de melcked hvor de fandt dem. hafde ej videre at vidne.

8. Vidne Guro Salamonsdatter gl: 46 aar fød paa Solem hvor hon (hun) opholdt

1770: 277b

sig til hun var 25 aar siden boed her paa Møglebust, er søster til Contra Citanten og kone til hoved Citanten Christopher Larsen Møglebust aflagde Eed og provede at i den tiid hun var paa Solem Gick Solems Melcke kiør i Dalsæter Marcken hvor de blev Melcket hvor de fandt dem, Solems Mand huggede veed, Rev næver og borck udj Dalsæter men om hand dertil hafde lov veed Vidnet ej, hørdte icke den tiid Waags bygden hafde Rett udj same Marck, mens eftter hun kom til Møglebust at boe veed vidnet at baade hendes Mand og Andre haver Reved næver og borck udj Dahlsæter lien; hørdte og hendes fader sagde at Solems Mand hafde Gived Nedre Waage Mand lov at flytte Sæter i Dalsæter lien. skiftterne veed Vidnet indted om. hafde ej videre at prove.

Derefter i Rette lagde Contra Citanten et tingsVidne dat: 5te October 1769 som blev Oplæst og skal ved acten annecteress.

9de Vid[ne] Sæbiørn Tørrissen Sandshagen var siug hvorfore Contra Citanten med de 2de Mænd Lars Bræche og Ole Siolde hafde ladet ham tage i Ed og var hans forcklaring som de nu med Deres Ed beckreftede denne, som det skrifttlige Vidnes byrd af dags dato lyder der blev oplæst.

hoved Citanterness

16. Vidne Ole Jngebrictsen Siolde gl: 65 aar fød i Borgen her i {Sognet} Gieldet, væred paa Siolde næste Gaar[d] med Solem 43 aar slegt i 2 og 3 led til hoved Citanten Ole Nedre Waage aflagde Eed og provede i et og alt som hand i høst efter det i Rettel: TingsVidne haver proved med tillæg at Solems Manden haver hugged, Reved næver og borck i Dalsæter lien uden at spørge Waags bygdens Mænd derom, Waags bygderne har og Reved næver og borck i Dalsæter Marcken uden lov af Solems Mand, men vidnet har faaed lov af Waags bøygderne {at hugge} at hugge der, SolemsManden haver ej allene som melt hugged ved mens end og brendt kul i Dalsæter lien om skiftterne sagde Vidnet at have hørdt de skal begynde i Jlskar becken ved dog ej hvor de gaar. hafde ej videre at prove.

17. Vidne Lars Halvorsen Breche gl: 46 aar fød og opholdt sig paa Breche sin Ganske tiid, søster Søn til Ole Nedre Waage aflagde Eed og provede at hans Fader huggede sin Ganske

tiid omtrent i 50 aar ved udj Dalsæter lien dog altiid med Waags bygdernes vidende og lov, og huggede hvor de vilde dog ej om Jldskar elven og haver Solems \Mand/ altiid hugged til felles med dem hvor hand vilde, dog uden lov. hafde ej videre at prove ligesom hand og ej veed hvor skiftterne gaar hans Fader døde 12 til 13 aar siden.

1770: 278

Contra Citantens

10. Vidne Karj Salomonsdatter 50 aar gl: søster til Contra Citanten og kone til Niels Mæland som er en hoved Citant aflagde eed og provede at Solems Manden hafde sine Melcke og andre Creaturer i de 23 aar hun var hieme udj Dalsæter lien og melcked de hvor de traf Creaturerne, Næver, borck og vedhug brugte de ubehindred i Dalesæter lien, Mons Solem vidnes bæsteFader hafde en søster som boede paa Nedre Waage denne sagde Vidnes Fader at bemelte Mons Solem Gav lov at sette Støels huus i Dalsætter lien i hendes barendom saag vidnet Mercke til dene Støl dog blev det af ingen den tiid brugt, Salamon Solem hugde Jægte ved i Dalsæter lien og for de pengene de fick der for kiøbte de 1 Qvige af {Samson} Nedre Waage Mand, vidnet ved og at Waags bygderne ubehindret River næver og borck, i Dalsæterlien mens komer der ej med Melcke besterne, om skiftterne ved vidnet ej hafde icke meere at prove.

Under forrige eds kraft forcklarede Ørje Middahlen at et aar omtrent 15 til 16 aar siden betalte hand tilligemed Haagen Solem, Ole Siolde og Ole Nedre Waage {betalte} til Lie Mænd fordie de skulde ej fortrenge Dem med Creaturer i Fieldet hver 1 Mrk: 8 s:

Ole Siolde sagde under forhen efter aflagde Eed aldrig at have betalt noged for Creaturers Græsning.

Contra Citanterne begiærede at Retten vilde Observere hvor Qvackelagtig Ørje Middahlen sine forclaringer er thi først har hand forcklared at Halvor Bræche bad Christopher Aarbache om lov at hugge veed i Dalsæter lien for 7 aar siden, da dog 2de andre vidner har vidnet at Halvor Bræche døde for 12 til 13 aar siden, dernæst at Ole Solde!! (Siolde) betalte en ort til Lie Mænd for Creaturers Græsning i Fieldet det Ole Siolde benegter.

LænsM: Richart Møglebust aflagde Eed og provede at han var med og førde nogle Creaturer her til landet som Lie Mænd {og} tog imod ligesom og Salamon Solem og kiørte Dem i Fieldet hørt og af en gl: kone som fød paa Øvre Waage at hun sagde at da hun var paa Øvre Waage og liden, melcket hun paa Dalsæter, er nu død og var over 80 aar gl: haver ej videre at vidne.

Citanterne i Rettel: Extract af 1667 aars Matricul over endeel Gaarder som blev Oplæst.

Eragted

Formedelst aftenens paakomme Ophæves Retten til i Morgen.

1770: 278b

Anden dagen den 4 Julj blev Retten atter sadt paa bemelte Gaard Øvre Waage og betiendt med det i Gaar Andførte Laug Rett i Parternes og Vidnernes nærværelse.

derpaa begav Retten sig udj Marcken i følge med parterne og Vidnerne og Opgick man først et Stæd Skorre Stølen kaldet hvor Øvre Waage skal have haft sin hieme støl i gl: tiid og var same paa Østre side af Fieldet derfra Nordvæst til Langedahlen hvor en gl: støls toft siuntes og skal Nedre Vaage der have Stølet hvilcket og er paa Østre side af Fieldet et lidet stycke der fra laag eller viiste et Stølstoft Uhre Støle kaldet som Vidnet Lars Gierstad sagde at Needre Waage brugte at ligge i om natten for den lange vej skyld, et stycke derfra bent i Øst opgick vii et Stæd Krackels bræcken kaldet {bent i Øst} hvor 2de Sæl tofter viiste som af

Mit Waage skal have væred brugt, hvilcket alt ligger paa Østre side af Fieldet, videre Gick vii derfra til Jldskarred sydvæst fra Krackels bræcken hvor Vidnerne Lars Giærstad, Ole og Guldbrand B{ræche}\erge/, forcklarede at skiftterne Gick efter den der Rindende Elv bent i Wandet Dalsæter Vatne kaldet Ligesaa sagde nemlig Vidnerne Lars Giærstad, Tore Tvedt. Ole Giellefald, Ole og Guldbrand Berge, Jver Espevig, Ole Siolde, Joen og Lars Breche samt Sisselle Schorpetvedt det same men Sæbiørn Sandshagen vidnede at skiftterne Gick {i}fra Gyttels Elven i Biønhie brunen dog sagde han at have hørdt det af en prototcol!! oplæst paa tinged men self ej kiendt i Fieldet. Vidnerne Ole Siolde, Lars Singelstad, Ørje Thoe, Hans Waage, Anders Solei (Solli) og Anna Solei (Solli) forcklarede Alle at Solems Mand hafde haft sin frie Rægster til Dalsæter lien paa Begge sider af Dalsæter vandet med sine Melcke og Andre kreaturer, ligesom og haft frie hugst næver og borcke Rivning i Dalsæter lien, Vidnet Hendrich Olsen Siolde efter aflagt Eed sagde og det de siste Vidner har forcklared dog med dette tillæg at hand naar han og Fader huggede udj Dalsæter lien holdt de Waags bygderne for Ejere af same lie og hiemels mand dertil, Vidnerne Lars Giærstad, Sisselle Scorpetvedt, Forcklarede end viidere at Skiftterne Gick fra Jlskar becken til Lauaasen derfra til Solems sætre, Thore Tvedt derimod sagde det Gick til et Stæd Souve sætre kaldet, ligesaa sagde de flæste Vidner at skiftterne Gick fra Dalsæter vandets Nord Østre Ende bent op Elven i et Vand Grovatne kaldet, paa dette Skifttes Østre side ligger Dalsæter lien og befandt vii paa Dalsætere 7 Støls tofter som Lars Gierstad andviiste Os viidere Gick vii derfra og befant i same lie 2 nye opbygde sæl {paa} tet veed Trygle Elven hvilcke sæl Mit og Nedre Waage Mænd haver nyliglig!! (nylig) Opsadt, ligesaa var og nylig Opbygdt nye sæl paa de gl: sæltofter paa Dalsæter som af {Js} Lie Mænd Opsadt. derfra Gick man mit i lien

1770: 279

under Biønshie hvor befantes nogle gl: stocker i Jorden af et Sæter huus noged sør fra de Andførte første 2 nye Støls huuse Endelig Gick Mand der fra tilbage igien Øst om Fieldet hvor vii befandt noged ned i hieme Marcken 5 Sæter huus tofter hvor Waags bøygden til deels skal have haft deres hieme Støler.

Vidnerne aflagde derpaa om det Andførdte deres Saligheds Eed.

Derefter bad Retten Parterne forlige sig og til den ende Gav dem tiid at betencke sig, men de kom igien med svar de kunde ej foreenes.

Contra Citanten bad Retten nøye tage udj overvejelse at de flæste af de Vidner hoved Citanterne haver førdt og i dag opgaaed skiftterne er til dem beslegted formenede og paastod derfor deres udsigende og andviisning ej til dom maatte følges.

hoved Citanterne bad tilføre at de synes underligt hvad Contra Parterne haver tilførdt saa som endeel Vidner som vel er førdt kand være [i] slegt til en eller anden mens ej til de alle, paastod derfore dom efter deres Vidnes byrd.

Parterne paastod Dom.

Denne Forretnings Omckost: Andføres saaledes

3 Mands skyds tilstædet 4 Miil 1 Rd: 1 dag die[t] penge paa hen Rejsen 4 Mrk: 2 dages Forret: 3 Rd: skyds tilbage 1 Rd:	5	4	8
Laug Rett hver 4 Mrk: 8 s: LænsM: Mads Godøen 3 Mrk: og Richart Møglebust 4 Mrk: Mænds Opnefnelse til Fogden 1 Rd: er	7	1	8
tilsamen	13 Rd:	0 Mrk:	0 s:

foruden domens løsning om forlanges.

Parterne lod tilføre at som den Kongel: Forordning af dato 31de Martj 1719 befaller at i Alle Aastæds sager skal skee afRidsning for (før) dom Gaar, saa da saadant koster utaalelige penger for Dem, de og meener at der kand gaae lige Retferdig dom i Sagen bad de ærbødigst

de for same kand blive befried; Thi om de end hentede en fra Bergen som same skulde tage, hvar!! (var) de ej vis paa om det blev Rett Giordt eller icke.
Contra parterne paastod i Process Omckost: i allerminste 20 Rd: hoved Citanterne paastod Omckost: af Contra parterne.
Derefter blev udj denne Sag af den Ganske Rett saaledes Kiendt Dømt og afsagt.
Naar Retten nøye betragter Parternes paastand efter Deres i Rettelagde Stefnemaaler og overvejer dernæst Deres førdte Vidner og beviisligheder i Sagen; Saa Kiendes og Dømes for Rett 1te at Skiftterne mellem Waagsbygden og Solem skal begyndes i Jldskar og følge Elven ned i Dahlsæter {Marcken} Vandet derfra bent op Vandet og følger saa den Elv som Render

1770: 279b

Fra Gro Vatne og ned i Dalsæter Vandet, af denne Streckning skal Waagsbøygden tilhøre den {Wæstre} \Østre/ og Solem den Væstre pardt. 2det Dalsæter lien skal saaledes bruges at Solems Manden deri skal have friehed at hugge hved!! (ved) Rive næver og borck dog ingen af deelene til upligt for skougen under tilbørlig Straf, Ligesaa skal Waagsbygdens Mænd have friehed at Rive næver og borck der, og som de formedelst Vejens lengdes skyld ej kand kome og hugge der Self skal de have friehed med felles samtycke at Give lov til Andre der at hugge dog ej til upligt under Straf; betreffende bejted i bemelte Dalsæterlie da skal Solems Mand deri have friehed at bejte saavel med Melcke som Andre Creaturer, dog ej til minste fortrengsel for Waags bøyden hvis beboere skal have friehed deri at Opsette alle slags bester som de føder om vinteren og ej Melker om Someren, og derforuden have friehed at Gresse enten for sig Self eller Andre, et Voxe Gield best af nøds Creatures for hver Teig Jord, eller heelt brug de haver og Styrer. 3de skal Solems Mand ej understaae sig at kome ovenom Dalsæter lien i Waags Fieldet med noged slags Creaturer under straf som den der indgaar i Andres herlighed uloves, Ligesaa maa han ej understaae Sig at Jage eller slaae Waags bygdens bester som nu tilladt er, naaer de Gaar i Dalsæter lien, men om hand same Giør og det ham lovlig Overbeviises skal hand bøde for hver gang 1 Rd: til Justitz Cassen. 4de Waags bygden skal ej have friehed at kome i Dalsæter lien med sine \Melcke/ Creaturer, men de som deri haver bygged Stølshuuser skal same under 2 Rd: Straf dette aar bort flytte. Waags bygderne kand derimod Opbyge sil!! (sig?) Sæhl hvor de vil, naar de Allene holder sine Melcke kiør fra Dalsæter lien. Udj Process Omckostninger betaler hoved Citanterne 6 Rd: 3 Mrk: Contra Citanten ligesaa 6 Rd: 3 Mrk: Det paadømte udredes under lovlig Adfærd.

Ao: 1770 den 30 Julj blev Retten udj følgende huusebesigtelses Forretning sadt paa Gaarden Solaass udj Strandvigs skibrede og Præstegield bel: og Retten betiendt med efterskrevne 6 Edsorne Laug-Rettes Mænd sc: Niels, Axel og Johannes Sielbrict, Ole og Guldbrand Haaland samt Johanness Hougervold. Overværende udj Retten Skibredets LænsM: Engel Giøen.
For Retten fremstod Procurator Hans Giøen og Gav til kiende at hand møder for Citanten Ole Mortensen Solaass, der til denne Reqvirerte tægte dag haver ved skrifttl: Stefnemaal ladet indstefne Samson, Engel, Ole og Hans Knudsønner Echel:(?) (Echeland?) paa egne og de myndige og umyndige børns veigne efter Rasmus

1770: 280

Møgster, for at overvære en lovlig huusebesigtelses Forret: over de nu paa Gaarden Solaas befindende huuse i hvad stand de nu er samt videre som Stefnemaaled Ommelder, som hand i Rettel: der blev oplæst datert 10de hujus.

De Jndstefnte mødte icke efter paaraab ej heller nogen paa Deres Veigne

thi fremstod Stefnevidnerne Ole og Berge Haldorsønner Yttre Røe som med Eed beckreftede Stefnemaales Rigtige og lovlige Forckyndelse for de benefnte Personer i lovl: tiid.

Citantens Fuldmægtig begiærede at Retten vilde behage at tage de herpaa Gaarden værende huuser i Øyesiun, og derefter taxere manglerne under Aabods fald. Derpaa begav Retten sig først til

Røgstuen hvor mangled tag og bordtag til hvilcket siste vil 6 ½ tylt bord paa 6 al: koster i alt med kiørsel førsel kosthold og Arbejds løn 6 ½ Rd: tage!! (Taget) koster at i standsette 6 ½ Rd:		13 Rd:		
2. Jldhuused kand ej staae blev derfor taxered 2 Rd: et nytt i Stæden, menes omtrent at koste naar det af Stave opbygges		18	3	
3de Stabured koster at i Standsettes med tilbehør		8		
4de en floer befantes saa gl: og liden at den ej kand nyttes blev derfore taxered 4 Rd: en nye timred Dito koster i Allerminste med timer tag og videre		65	3	
5te et Møge skudt koster at Opbygges, som fornøden er siden ingen nu findes		10		
same møge skudt skal og tiene til hæste stal den gl: hæste stal som fantes taxeres for 4 Mrk:				
6te Smale huused befantes i den stand at det ej kand blive staaende blev altsaa Anseed af verdie 4 Mrk: et nyt i Stæden vil koste		24		
7de en udløe befantes og er for slaatternes vidtløftighed fornøden, den befantes saa forældet den ej kand blive staaende {blev altsaa} uden med Reparationer som i minste koster		8		
8de Senge boe befantes ej men endelig behøves og vil paa 9 alens lengde i minste koste nye at Opsette		40		
9de Løen {koster med} \behøver/ 4 støcker Stav lejer, 9 plancker til svalen 14 Spærrer, 60 vaager næver, 6 tylter lange og 5 tylter Samfengne bord, 5 torv hald, 18 stycker Oplenger, til dørrer og laaser samt Arbeijds løn i alt		43	1	8
Suma den Taxerede Aabod		230 Rd:	1 Mrk:	8 s:
Derfra Afgaar de gl: huuse		7	2	
Jgien beckostningerne paa huuserne		222 Rd:	5 Mrk:	8 s:

1770: 280b

Til Aaboden ommelte	222	5	8 s:

hvortil komer denne Forretnings Omckostninger

Stemp: papir	1 Mrk:	8 s:	
1 dags forretning	2		
Skyds til og fra stædet	3		8
1 dags diet penge	4		
fogden for Opnefnelsen /: forhen betalt :/	1		

beskrivelsen og Seglet	1	3			
LænsM:		3			
Mændene	2	3	11	3	

Fuldmægtigen Giøen fandt fornøden at lade tilføre, At som hand fornam at ved Forret: saavit var avangeret, saa vilde hand paastaae, at Om nogen slags Pretention her paa Gaarden skeede, vilde hand formode at Retten behageligst vilde tilfinde løsningsM: at hand maatte blive tilfunden ej allene at bet: den omckostning og Reparation som taxeret er men end og at betale denne Rettes holdelse tilligemed Procurator Salario og Rettens underholdning som af Citanten udlagt og beckostes i det allerminste med den Suma som her udføres 30 Rdr: udj det øvrige begiærede hand at denne Rettes behandling maatte blive ham beskreven meddeelt under Rettens fulde forseigling.

Af de oven Andførte paastaaede 30 Rd: Anføres	18	3	
Suma alle Omckostningerne	252	5	8

For ovenmelte 252 Rd: 5 Mrk: 8 s: Gives itzige eller Eftterkomende Ejere herved Regress til den eller De som Løsning til dette Gaardebrug vil paastaae, Altsaa fremt (Alt saafremt) kand beviises de nu taxerede Omckostninger paa huuserne og {videre} er bleven Andvent.

Som ingen videre forretningen hafde at lade tilføre blev same slutted.

Anno 1770 den 28de Augustj blev Retten udj følgende Aastæds Sags Afhandling Sadt paa Gaarden Fladerager i Opdahls Skibrede og Tysness Præstegield beligg: og Retten betiendt med efterskrevne Otte Edsorne Laug-Rettes Mænd sc: Hans Siursen Teigland, Guldbrand Christophersen Wattendahl, Halsteen Johansen Tysness, Ole Johansen Høviskeland, Jørgen Johansen Kongsvig, Siur Knudsen Tysness, Isach Olsen Lie, og Ørje Olsen Middahlen, Overværende udj Retten Skibredes LænsM: Mads Godøen som Laug-Retted med sig til Stædet bragte.

For Retten fremstod Steen Olsen Fladerager og til

1770: 281

kiendegav at hand til dette ting tiid og Stæd, med {mun} \Skrifttl:/ Stefnemaal af Dato 12te Maj 1770 haver indkaldet Lars Nielsen Fladerager fordie han vil overtræde deres gl: Skouge Skiftte og hugge ind paa Citanten med videre som Stefnemaaled indeholder hvilcked han i Rettelagde, der blev Oplæst.

Den indstefnte mødte og tilstod lovlig Stefnemaal, Declarerede dernæst at have begiegned Sagen med Skrifttlig \Contra/ Stefnemaal af dato 8de Augustj h: a: som hand begiærede Oplæst.

Citanten fremstillede følgende vidner /: og tilstod Contra Stefnemaales lovlige {Stæfnemaal} forckyndelse :/ Nafnlig Ole Koste, Ole Botnen, Johannes Tvedt, Knud Støle, Hans Samuelsen Dahle, Jacob Qvalvaagen, Johannes Luren, Christopher Holme, Christopher Øchland, Marrithe Jacobsdatter og Ole Kleppe samt Lars Reisen (Reisem) for hvem Edens forcklaring blev forelæst med formaning til Sandheds udsigende, den de lovede at efterckome.

1te Vidne Ole Coste gl: 77 aar fød paa Lande paa Halsnøen værred her nær ved paa Gaarden Koste boende 37 aar aflagde Eed og provede ej [i] slegt til nogen af parterne, at have adskillige Gange af Sal: Knud Fladerager hørdt at Skiftterne mellem Citanterness brug og Contra Citantens Gick efter Elven ned i Gaase vandet derfra ned igiennem elven til Ørevigen, har aldrig hørdt Andet end at Steen og de paa denne part i Fladerager haver brugt paa Wæstre og Contra Citanten paa Østre side af dette skifte uden nogen Dispute til nu paa

kordt tiid, Vidnet sagde ellers, Ganske at viide at for en Ruum tiid siden var bæste Skoug paa Contra Citanterness side, og den paa Citantens side minst og slettes!! (slettest?) blev i den tiid kaldet lim(?) (liin?) ved skoug. som {ble} Vidnet hørdte af Contra partens Fader og broder. hafde ej videre at prove men lovede at Anviise aastæderne.
  2. Vidne Ole Botnen gl: 64 aar Fød paa Gaarden Botten hvor han boer, i svogerskab med Contra Citanten aflagde Eed og provede at skiftterne Gaar fra Kastels Vanne i fieldet ned i Giennem Elven til Gaase Vandet, der {fra} af skulde Citanten eje paa Wæsttre og Contra Citanten paa Østre side, har Aldrig hørdt andet end at de haver brugt Skougen hver paa sin side af elven uden trette, indtil nu, hørdte ellers \Cont:/ Citantens broder sagde at de paa den side kunde faaed et slagte best i mellem bytte. lovede at anviise skiftterne hafde ej videre at prove uden at hand skal have hørdt at et ælgl: skiftte i Skougen skulde gaae efter høyeste Espeaasen.

1770: 281b

  3de Vidne Johanness Tvedt gl: 50 aar fød paa Nordbust her ner ved, tiendte hos Knud Fladerager 2 aar nu 22 aar siden, ej [i] slegt til nogen af parterne aflagde Eed og provede at i de 2 aar han tiente her brugte Knud og Steen paa Wæstre og Contra Cit: paa Østre side af Elven og Gick skiftterne fra Kastels Vandet i Gaasevandet, har ej hørdt andet en!! (end) hver haver brugt det saaledes i Rolighed og freed uden trette til nu for et aar [siden], provede ellers at det første aar hand tiendte her, saag da at \Cont:/ Citanten og hans Fader ophuggede omtrent 3000 stav paa Wæstre side af elven, men om han var feldt paa Væstre side veed Vidnet ej, ellers faldt Contra Citantens kiørslevej tildeels Giennem skougen over ælven paa denne siide, saag og at Stavene var kiørdt til Stæden den var ophugged.
  4. Vidne Knud Støle gl: 43 aar for!! (fød?) paa Gaarden Søreide her i naboelauged, tiente hos Knud Fladerager 3 aar nu 19 aar siden aflagde Eed og provede, ej [i] slegt til nogen [af] parterne, Vidned at i den tiid hand tiente her huggede Citanterne paa denne Væstre side af Elven paa et Stæd Orme hollene, og Sandsmette skotte kaldet sin meste hugst, fordie de frygtede at De paa Contra parternes side skulde kast(?) Skougen samen, Vidnet hørdte og at en paa Contraparternes side boende Mand kaldet Peder Michels: sagde at hand hafde Ancke i at de paa Citanterness side hafde for meged Skoug, men de holdt sig dog stricte hver paa sin side af Elven som komer af Kastels Vandet og Gaar i Gaasevandet. for 9 aar siden en gang hand var hos Lars Fladerager fortalgte Lars ham at have hugged 2 træer Væsten i Bechen, Gav og Comparenten lov at hugge et træe paa same side, som vidnet og Giorde veed dog ej om hand her til hafde lov af Citanterne, for Resten veed Vidned icke uden at hver efterlevede skiftterne, og holdt sig paa sin side af Elven, og at de paa Citanternes side hafde fortryd i det hug Lars Giorde. lovede ellers at viise stæderne.
  5te Vidne Hans Samuelsen Dahle Dahle gl: 45 aar fød paa Amland her i naboe lauged, tiendte hos Knud Fladerager 6 aar og hos Peder i 2 aar nu 22 aar siden ej [i] slegt til nogen af parterne, aflagde Eed og provede: at i den tiid hand tiente hos Knud Gick skiftterne fra Kastels Vandet til Gaase vandet efter elven og holdt ligesaa vel Contra parterne sig paa sin Østre som Citanterne \sig/ paa Væstre uden at nogen huggede det Aller ringeste paa den Anden har ej hørdt at de siden har været i nogen trette samen om skougen, mens saag at den omprovede

1770: 282

Stav var hugged {og} paa Østre side af Elven og kiørdt over og veed ej det minste træe var hugged af Contra parten paa Væstre side. lovede at Andviise skiftterne.

6te Vidne Jacob Qvalvaagen gl: 52 aar fød paa Schaar i Langnuen tiendte hos Steen og Knud Fladerager 6 ½ aar nu 25 aar siden aflagde Eed og provede, ej slegt: at i den tiid hand tiente her etc: i et og alt som forrige Vidne, undtagen at hand ej viste om Staven. lovede etc: Vidned sagde ellers at Contra Cit: broder Tørbiørn (Torbiørn) {bød} \vilde hafve af/ Citanterne 30 Rd: i bytte mellem skougen.

7. Vidne Christopher Holme 41 aar gl: fød {for} \paa/ Giællefald her i Sognet, ej slegt til nogen af parterne aflagde Eed og provede: at i fior høst en dag var Vidnet med Comparenten i Marcken hvorda Lars Fladerager bad ham hugge nogle træer med sig paa Væstre side af Elven hvorda Vidnet huggede 3de træer og Lars nogle stycker, Lars sagde da at \have ancke i/ skougen, Fordie Citanterne hafde bædre skoug, end han, {og videre}. Men {nogle} baads ved stock hoggede de ej den tiid. Vidned sagde ellers at han i Vinter udkiørte endeel træer {paa} dog hvormeged der af var hugged paa Væstre side veed Vidnet ej. hafde etc:

8. Vidne Johanness Luren gl: 58 aar fød paa Øchland i Opdahls Sogn tiente hos Knud Fladerager 4 aar nu 40 aar siden ej slegt aflagde Eed og provede som Vidnerne 5, og 6te om skiftterne og brugte Knud og Steen paa Wæstre og Contra Cit: paa Østre side i de 19 aar hand som huusM: her har boed, har det ligeledes væred brugt uden disputte indtil nu. Alt hvad som haver væred tilfelles har væred brendeved, hatleskoug og hendte nødder samen, men furre skougen har væred skiftt i hieme marcken og al slags skoug op i Marcken, om skiftterne som de forrige Vidner efter elven hafde ej etc:

9de Vidne Lars Reisen gl: 38 aar fød paa Andersland her i Sognet, tiendte 4 aar hos Knud og 4 aar hos Lars Fladerager \nu 12 aar siden/ ej slegt til nogen af parterne aflagde ed og provede: at i den tiid hand tiendte her kom ingen over ælven men saavel Citanten som Contra Citanten holdt sig elven efterRettelig same elf komer af Krackels vand og Gaar i Gaasevandet derfra Gaar skiftted fra Gaasevandet ned becken i vicken og ned i Store vandet, Ellers saag vidnet at der laag en deel hugged timmer paa Væstre side af elven ned imod Store Vandet som Lars sagde hand hafde hugged, mens samme

1770: 282b

timer blev liggende og Raadnede bort, ligesaa sagde Andre og at Lars hafde hugged det. lovede at viise Aastæderne etc:

10de Vidne Ole Kleppe gl: 33 aar fød paa Kleppe, tiente Steen Fladerager 1 ½ aar nu 4 aar siden, ej slegt, aflagde eed og vandt, at i den tiid hand tiente hos Knud Fladerager, hørdte han at skiftterne Gick efter elven, og kom ej Citanterne paa Østre eller Contra Cit: paa Væstre side, hand var og med sin huuspond!! (-bond) og huggede oven i Sansmette skotte paa Væstre side af Elven, og sagde da gl: Knud Fladerager vii maae hugge her med skiftterne for vii nyder det ej hvor som er, men nevnede ej hvem de ej nød det for. hafde ej videre at prove.

11te Vidne Hans Mæland aflagde eed og provede at nu i vaar var Vidnet med Niels Thaarness (Thoorness) efter Steen Fladeragers begiær {var Vidnerne} Oppe i Marcken mellem Mit Vatne og Fieldet saalangt som Skoug var, talgte da der 57 Stuer af fyrre træe samfængt timer og Stave træe, veed ej hvem same huggede men saag det var paa væstre side af elven.

12. Vidne Niels Toorness aflagde Eed og provede i et og alt som 11te Vidne uden forandring.

Citanten Declarerede at det Skiftte efter elvene skal være skeed parterne ved forlig {for} imellem for omtrendt 36 aar siden. men Contraparten sagde det er 35 aar siden.

Eragted

Retten bliver til i morgen Ophæved formedelst aftenens paackome.

Anden dagen den 29de Augustj blev Retten atter sadt og betiendt med det Gaarsdagen Andførdte Laug-Rett i begge Parters overværelse.
Contra Citanten fremstillede sine Vidner til Examen og Eeds aflæg og hvoraf fremstod.
1. Vidne Lars Jacobsen Fræet over 78 aar væred her paa Fladerager over 20 aar og tient hos Knud 8 aar for ej slegt til nogen af parterne aflagde Eed og provede: at have hørdt at gl: Anders Koste sagde til Ole Øchland at skiftte Gich i skougen {Gick} fra Brattes Elven i Øspaasen de øvrige skiftter veed vidnet ej ellers er dette vidne ej at Agte efter Citanterness Protest siden hand som boer her i 20 aar siger hand ej veed om de nye skiftter. hafde ej videre at prove.

1770: 283

2. Vidne Hans Nielsen Møllevigen 65 aar gl: fød paa Holme her tet ved ej slegt til nogen af parterne aflagde Eed og provede at for omtrent 24 aar siden var vidnet i Marcken efter en nagle borre, saag da at Lars Hugde paa Væstre side af elven, spurgte derpaa Lars hvad hand {hafde og} hugde paa hvortil hand sagde det var Staburs timer, mens inted veed hand om enten Knud og Steen viiste deraf den tiid, men siden har hand hørdt at de har Ancket derpaa, har og hørdt at Skiftterne skulde Gaae efter de elver de flæste vidner har proved om. hafde ej videre at prove.
3de Vidne Jacob Johansen Kongsvig gl: 41 aar fød paa Drange her i Sognet, tiendte hos Peeder Fladerager 3 aar nu 12 aar siden, [i] slegt noged til Steens kone aflagde Eed og provede: at det første aar hand tiendte hos sin Moderbroder Peder Fladerager kom hand og Saag {bemelte Peder} \Lars huggede/ huggede!! paa Væstre side af den elf de flæste vidner har Vidned om, sagde da hugge de her hvortil hand svarede ja, det huggede var 3 eller fire træer, men om hand huggede fleere veed vidnet ej, veed ej om Knud og Steen viiste deraf, men 6 aar bag efter kom Vidnet igien og blev hans Morbroder af Lars ombedet at Vidnet maatte kome og kiøre med ham i Marcken, hvorpaa de kiørdte af den Væstre siden en hel deel timer!! (tømmer), hvilcket Vidnet fortalgte Knud hvortil hand sagde Lars er vandt at Giøre det. har ellers hørt at Skiftterne Gick efter Elven som de fleste skiftter!! (Vidner) har omproved lovede etc:
4de Vidne Ole Michelsen Opdahl 60 (66?) aar gl: fød paa Gaarden Opdahl aflagde Eed og provede, [i] slegt til Steens kone Aflagde eed og provede: at da skiftted i skougen var skeed mellem Knud og Steen paa en[e] og Niels og Torbiørn paa den Anden side, kom Steen og Knud Op til Opdahl til Vidnes Fader og fortalgte ham at der var en haug, hvor stod nogle store træer hvilcked Niels og Torbiørn tragtede efter; hvorpaa de tog saa meged videre af Voxter skoug som kunde gaa derimod, og vilde de ej bytte tilbage om de fick 30 Rdr: Vidnes broder Peder fortrød al sin tiid det Skoge skiftte som var indgaaed og som Gick efter det!! (de) Elver de flæste Vidner haver om proved. Og sagde de at skiftted blev Giordt hieme. Vidned er ellers Faderbroder til den ene Contra partens Stif søn Michel Pedersen. lovede etc:

1770: 283b

5. Vidne Tosten Jacobsen Eide {gl:} 35 aar gl: fød paa Torness her i Sognet, ej slegt: aflagde Eed og vandt at have hørdt af sin Fader engang de var i Marcken og skulde lauve da vidnet sagde Gud Give vii ejede den Espaasen, hvor paa hans Fader sagde den ejer de i Fladerager, og sagde han end videre skiftterne Gaar mellem de paa Fladerager fra Bratels Elven i {Lo…}\Øsp/aaesen hafde ej videre at prove.
6. Vidne Ole Mevatne gl: 50 aar, fød paa Mevatne her i Sognet ej slegt Aflagde Eed og provede inted til Sagdens!! (Sagens) Oplysning. hvorfore han af Retten blev demiteret.

7. Vidne Anders Hovland gl: 38 aar fød paa Landerøen heri Sognet tiente hos Steen Fladerager 18 aar nu 11 aar siden, slegt i 2det led til Steen Fladerager, og lit i slegt med Contraparterne aflagde Eed og provede at i de første aarene hand kom til {Lar} Steen var de i Marcken og hugde ned i Marcken et stæd kaldet Noren i Gielnaate Bæcken hvor efter Lars sagde de hafde hugged en tyldt paa ham, og sagde hand saa mange træer hugger jeg igien, men om hand Giorde det veed Vidnet ej, efter en hver hafde Gaard i Marcken Gav Steen og Knud til de Andre et stycke Marck, hvorefter Vidnet og Knud Støle huggede Sex Syv las hvoriblandt vist 6 fyrrer og kiørte det til en stemegaar til en Qvern, hørdte ej trette derom siden men Lars og Peder siuntes ej vel derom. Skiftterne Viste hand have hørdt Gick efter Elvene, og {eng} \kom/ ej Citanterne paa Østre side, men Contra Cit: Lars Reev engang næver paa Væstre side hvor til Vidnet siger det holder jeg ej for Godt at du River her, hvortil Lars siger her har jeg Reeved og her River jeg, hvilcket hand fortalgte til Knud og Steen som deri siuntes aaf…(?) dog kom det ej viidere, og hugde Lars somtiid noged og somtid lidet der oppe i Marcken, dog viste Steen og Knud ej altiid deraf. hafde ej videre at prove.

8. Vidnet Knud Støle forcklarede end videre under forrige Eed at for omtrendt 16 aar siden blev han spurgt af Peder Fladerager om hand hafde hugged de træer som blev førdt til Qverne stemmen, i hæst hagen efter Knuds Ordre, hvortil hand svarede ja, videre nefnte Peder icke.

9. Vidne Johannes Gierstad gl: 26 aar fød paa Reisen her i Sognet, ej slegt til nogen af parterne aflagde Eed og provede

1770: 284

at nu i Vaar 9 aar siden begiærede Lars Fladerager Vidnet at kiøre timer med ham, som hand og Giorde, bemelte timer tog han neden om Sandsmette skouge, og kiørdte det til Gaasevandet, og blev 2 Rod stocker kiørdt af Væstre side som der var feldt, men hvor det øvrige var feldt veed vidnet ej, men de 2 stocker sagde Lars hand hafde feldt, paa Væstre side. hafde ej videre etc:

10. Vidne Peder Bratetvedt gl: 32 aar fød paa Møglestad her i sognet, ej slegt til nogen af parterne aflagde Eed og provede ligesom næst forrige undtagen at hand var med Lars og huggede oven i Sandsmette skaattene 4 træe som hand vil Andviise Retten ved ej om Lars hafde eller tog sig lov til same men sagde det var et trette stycke hvor de 2de furrer var hugged, hafde ej videre at vidne.

næst forrige Vidne sagde under forrige eds kraft og det same at have hørdt det var et trette stycke.

11te Vidne Christopher Johansen fød paa Heie heri Sognet tiendte hos Knud Fladerager 8 aar ej slegt til nogen af parterne aflagde ej!! eed og provede, at i den tiid hand tiente her kom ej Knud og Steen Østom elven som Gaar fra Kastels Vandet i Gaasevandet Ligesaa kom ej de Andre Væstom undtagen Lars som engang huggede en furre og engang en æsp, hvilcket Knud og Steen hafde fortraadt i, og Gav de Ordre til at hugge alt som kunde naae dobbel borcke bred paa Væstre side af Elven fordie de frygtede Lars huggede det bort i fra dem. lovede at viise skiftterne.

12te Vidne Carl Holme gl: 28 aar fød paa Høviskeland, her i Sognet, tiente hos Steen Fladerager 2 aar og hos Ole 1 aar nu 5 aar siden, ej slegt, aflagde Eed og provede i et og alt som forrige Vidne undtagen at hand ej veed om æspen, og viste hand ej Andet end Elven var Rette skiftte. Citanterne kom ej {Væst} \Øst/ om og Contraparterne ej Væst om elven. lovede at viise skiftterne.

13de Vidne Joen Rønholm, gl: 50 aar fød paa Søreide her i Sognet, tiendte hos Knud Fladerager 2 aar og hos Torbiørn 2 aar, i Svogerskab med Lars Fladerager saa de haver hver sin søster til ægte, aflagde eed og provede, at engang der opkom en trette imellem Steen og Knud, mod Lars og Torbiørn, saaledes

1770: 284b

at Knud og Steen beskyldte Lars og Torbiørn at de hafde taged 3 træer fra dem, derefter blev de saaledes forligt at de skulde have Deres part i hæstehagen for beskyldningen. Om skiftterne hørdte hand at de skulde Gaae i Espaasen til Brattis Ejed og Elven. om hugged viste han ej.
Contra Parten erindrede at første Vidne Ole Kostees søn Knud Nordbust haver arved en part i hoved Citanternes skoug, som hand endnu ejer, og derfor Andsaa Faderen som et villigt Vidne. Og ellers sagde at de flæste vidnerne haver værede hoved Citanternes tienere.
Dette vil Retten Observere, at Salig Knud og Steen Fladerager efter Vidnernes egen Forcklaring, for det meste har værede uvidende om at Lars Fladerager haver hugget furre træer paa deres den væstre side af Elvene, og om endskiøndt, de har seed at der har værede hugged, og ved lejlighed {ha} deels nogle aar bagefter har hørdt, at hugget haver værede skeed af Lars Fladerager, har de dog ej nogen sinde \tord/ {at} Andlegge sag, siden de ej har kundet overbeviise bemelte Lars, at have værede den der haver hugget, og kunde enhver som vilde, indsnige sig i Andre men[d]s skoug, paa Stæder hvor ingen saag dem, og hugge aar efter Andet, og skulle saadane Folck, ej siden naar deres Gierninger bliver Aabenbared, af Retten blive forbudet, da var det bæst efter min mening, at hver man[d] i landet kunde Gaa i Andres skouge at stiæle naar saadane Gierninger ej kunde blive anseed og Straffed.
Hoved Citanterne fremstillede Vidnet Anders Pedersen Reisen gl: 52 aar fød paa Nordbust her i Sognet tiente hos Torbiørn Fladerager 1 aar nu 31 aar siden ej slegt til nogen af parterne aflagde Eed og provede at i den tiid hand som meldt tiente her var Skougen skiftt og holdt hver sig paa sin side af Elven mellem Kastels Vandet og Gaase vandet, og engang kom Knud Fladerager til ham og sagde hand ej maatte Rive næver væst om ælven, hørdte ællers aldrig nogen trætte eller misfornøyelse paa nogen om skiftterne i skougen. hafde ej videre at prove.
Derefter forføyede Retten sig udj Marcken for at Opgaae de omprovede skiftter i følge med Vidnerne og begge parter. Der komende Gick vii først til den Elv som

1770: 285

komer fra Kastels Vandet ned i Gaase vandet, og begyndte Vii at Gaae ifra Gaasevandet Op efter ved elven, hvor paa Væstre side, Lars Fladerager denne sags Contra Ct: til deels haver hugged efter nogle af Vidnernes udsagn. Vidnerne Hans Dahle og Jacob Qvalvaag, sagde: den første at den foromprovede Stav var komen over ælven fra Østre side, og den siste at hand ej viste at noged af Contrap: {blev} hugged paa Væstre side af elven. Over halvedeelen Op ved Elven mellem Gaasevandet og Kastels Vandet, blev Os foreviist, tet paa Væstre side af elven, det stæd Sandsmette skaatte kaldet, hvor Vidnerne Peder Braattetvedt, og Knud Støle kiørte timer fra, efter Cont: C: Larses forlangende, mens viiste ej hvor same var feldt; Ligesaa viiste Anders Hovland Os, at noged neden i dette Sandsmette skaatt, paa væstre side af Elven, Reev Lars Fladerager Næver og huggede ved; Jacob Kongsvig \og Hans Møllevig/ viste os Og et Stæd væsten og noged fra Elven, hvor Lars Fladerager huggede 3 eller 4 furre træer \og mere/. Oppe paa Sandsmette skaatte viiste Jacob Kongsvig Os at bemelte Lars hafde hugged endeel furre paa Væstre side af Elven, siden Gick vii bent op til Kastels Vandet. Vii Gick derfra efter Vidnerne Tosten Eides, og Lars Fræes, samt Ole Bottens Vidnes byrd, til et Stæd høyeste Æsbaasen kaldet, liggende i en nord væst fra Kastels Vandet, hvor befantes en stoer steen, hvorudj lignede et kors at være hugged, om denne steen haver dog ingen af Vidnerne Forcklared, fra denne Aass skal skiftted efter bemelte 3de Vidners sigende, \gaa/ lige i en Nord væst til Bratis Ælven, efter gl: segn. Vii Gick derpaa neden om

Gaasevandet, og følgte den ælv som Rinder derfra i Store Vandet hvor ælven omtrent 2/3de parter ned tager en krog i Øst, hvor skiftted slipper ælven, og gaar beent ned over Rusten, ned til Store Vandet, paa et stæd Skifttes næssed {og} \eller/ Skifttes Vidne \kaldet/, efter Vidnerne Hans Dahle, Jacob Qvalvogen, og Anders Hovlands sigende hvor paa Retten forføyede sig hiem, hvor vidnerne Aflagde sin Eed om deres Andviisnings Rigtighed.

Hoved Citanten paastod Retten vilde tage i betragtning den Omgang Lars haver brugt udj deres skoug, og foruden at hand maae dømes at betale det hugne efter Rettens skiøn hand og maae Ansees med Volds bøder for sin ulovlige hugst

1770: 285b

samt betale bøder for den beskyldning hand tillagde hoved Citanten at hand skulde have Ruinered Contra partens skoug, samt udj Process Omckost: ninger!! at betale til hoved Citanten i det minste 36 Rdr: paastod i øvrigt dom til skiftte og udstreckning i skougen efter de førte Vidnet!! forcklaring og indlod under Rettens Lovforsvarlige Dom [i] denne Sag.

Contra parten lod tilføre at hand forundrer sig over hoved Citanterness ulovlige paastand, da han langt meere har Aarsag som hand og paastaar at hoved Citanten maa kome i bøder fordi hand haver udhugged det stycke de nu tretter om, Processens Omckost: paastod han med 20 Rd: erstadted, ligesom hand og paastod at skiftterne maatte Gaae efter deres førte 3 vidners forcklaring og indlod Sagen under Rettens dom.

Parterne bad dernæst Retten at de maatte blive som Fattige Folck forskaaned for at beckoste Afrisning som i Forord: af 31 Martj 1719 befalled er, thi først veed de ingen som same kand tage, og om de end med stoer beckostning fick en der til hafde [de]? ingen forstand paa om det blev Rett Giordt, ja kunde langt meere Giøre skade dog forbeholdt De sig same at til veje bringe om sagen skulde Gaae ind for høyere Retter; Thi for dene Rett behøves det langt fra ej, baade fordie at Retten self haver opgaaed skiftterne, og fordie Retten ligesaa Retferdig kand døme om de ej har afRisning som om de hafde den.

Derpaa paastod parterne Dom

Formedelst aftenens paackome bliver Retten til i Morgen Ophæved.

3de Dagen den 30te Augustj blev Retten atter sadt og betient med for indførte Laug-Rett i Parternes overværelse.

denne Forretnings Omckos: Andføres saaledes

Skyds til stædet		1	
2 Dages Diet		1	2
3 dags Forretning		4	
Skyds fra stædet		1	
Laug Retted i 3 dage hver 1 Rd:		8	
LænsM:		1	

	Er	16	2

Foruden Forretningens beskrivelse med Stemp: pp: og forsegling, som hver betaler der same begiærer og nu her ej kand blive Andførdt.

1770: 286

Om hieme Marcken Declarerede Parterne ej at have nogen trette men paa Alle sider vil holle sig de \for/ Oprettede korser og Mercker efterRettelig.

Derefter blev udj denne Sag af den Ganske Rett saaledes kiendt, Dømt og

Afsagt.

Ved hoved Citanten Steen Olsen Fladeragers udstæde hoved Stefnemaal af 12te Maj h: a: vil hans paastand være, at faae sin Skoug, fra sine Naboers udskiftt, saaledes at de gamle nu over 30 aar hæfdede Skoge Skiftter skal staae ved magt, og sin Contrapart, som efter hans sigende, udj Skougen over disse Skiftter, med hugst skal være indgaaed, feldt i Mulct, Skades erstattelse og Process Omckostninger, alt efter Stefnemaales og Procedurens videre indhold. Contra Citant: paastaar derimod, ved i Rette komed Contra Stefnemaaled af 8de hujuss ligesaa at faae Skougen udskiftt, som den, der efter hans sigende Aldrig tilforn haver været deelt, jtem at faa hoved Citanten at erstadte ham, den fornermelse som ved hugst og beskylling med videre skal være skeed, og betale Process Omckostninger etc: Betragter nu Retten Parternes i Rette komne beviisligheder som bestaar i Deres Vidners Forcklaringer, og Confererer same med de Os udj Marcken af same Vidner, foreviiste Skiftte streckninger, saa sees meged lettelig, hvorledes skiftted langt over i hæfds tiid haver Gaaed, og kand det Aldrig krængcke same hæfd, at Lars Fladerager Adskillige Gange udj Fieldmarcken haver {hugged} indsneged sig at hugge paa Citantens Ejendom, hvilcket vel tildeels haver været hoved Citant: beckiendt, og til deels ej, Og de naar same for det mæste en lang tiid, efter saadant hug skeed er, har faaed det at vist, har siuntes, det ej var en kostbar Aastæds sag værd, Allerhelst da ej Alle tiider haver tilstræckelig kundet overbeviise Contra Cit: at have været den [som] skaden haver Giordt, siden Marcken ligger saa Afbagelig og til Fields at det kand være lange tiider imellem at Citanterne der haver noged brug; Og skulde saadant Give hævd, vilde Mange ved ulovlig hugst i Andres skouge hafve hæfdet sig et indgreeb. Men nu da en saa betydelig og kiendelig skade ved 57 træers nedfeldelse, og bort førelse skeede af Contra Citant: haver Hoved Citanten ej vilde lade være upaatalt, men derfore som formelt paastefnt same. Af disse faae Andførdte, men langt fleere udj Sagen befundne Omstændigheder, kiendes og Dømes

1770: 286b

For Rett, 1te at Skiftted udj Field marcken skal begyndes i Kastels Vandet, {skal same} \Og/ følge Elven ned til Gaasevandet, fra Gaasevandet, skal Skiftted følge Elven som Rinder til Store Vandet indtil den der værende bugt, hvor Skiftted tager væst om ælven og ned et Stæd, Skifttes næs og ned Skifttesvig, J hvilcken Skiftes vig og næs, med Rust, Opsettende korser og Merckesteener skal viise Stræckningen. Af denne deele stræckning skal hoved Citanten tilhøre det som væsten om ælven og skiftted ligger, og de paa Contra Citant: side det som ligger Øst om, 2det skal Contra Citanten, saavelsom hoved Citanten, stricte og ubrødelig holde sig hver paa sin side {og} efterrettelig de korser og beviisligheder som udj deres hieme skoug, dem i mellem er Opsadt, Og det i Alslags skoug, af furre og Louv ved, Siden de begge haver her for Retten Declareret ej derom at have nogen Disputte, eller om foruRettelse der fordt Vidner. 3de betaler Contra Cit: Lars Fladerager for de 57 nedfeldte træer væst om ælven {af} i Field marcken efter Rettens skiøn, til hoved Citanten 6 Rd: 4de udj Process Omckostninger betaler hoved Citanten 4 Rd: 2 Mrk: og Contra Citant: Lars 12 Rfr: 5te De øvrige paastefnte poster som alle ubeviiste bort falder af sig Self. Det paadømte udreedes og efterkomes {ef[t]er lov} under videre lovlig Adfærd.
Contra Citanten begiærede Domen beskreven.

Ao: 1770 den 4de Septb: blev Retten udj Følgende Odelsag sadt paa Gaarden Grønning udj Strandebarms Skibrede og Præstegield og Retten betiendt med efterskrevne Otte Edsorne Laug RettesM: sc: Joen Heljesen Brue, Hans Rasmussen Berge, Peder Johansen ibm: Ole Johans: Jbr: Torjer Mathis: Giære, Niels Siursen Solbiørg, Hans Torjers: Brue og Lars Niels: Teigland Overværende udj Retten Skibredes LænsM: Hans Andersen Øvre Waage.

Hvor da for Retten Mødte Niels Samsons: Tangeraass som ForM: for Brithe Endres Dr: og til kiendegav at afve!! (hafve) til denne beramede tægte dag og tiid ved Skrifttlig Stefnemaal under dato 15 Novbr: 1769 haver ladet Jndstefne Aslach Joensen Grønning til at Ryddiggiøre 2 pd: 6 mrk: Smør i Gaarden Grønning hvortil hun er Odels berettiged med mere som paastefnt efter Stefnemaales indhold, som hand i Rettel: der blev Oplæst.

Paa den indstefnte Aslach Joensen[s] Vejgne [mødte Procurator Giøen] som vedtog

1770: 287

lovl: Stefnemaal, dernæst Gaav!! (Gav) hand sc: Giøen Retten tilkiende at hans Principal Axlach!! (Aslach) Grønning haver ladet former[e] Sagen med Contra Stefnemaal af 22 Febr: næst forløben som hand i Rettel: der blev Oplæst og lyder saaledes.

hoved Citanterne tilstod lovlig Stefnemaal. Jndleverede dernæst {de Dernæst} de Documenter hvormed de mener at beviise Citantindens Odel.

Procurator Giøen lod tilføre paa Contrapartens Veigne at hand for at forekome vidtløftighed og Mange beviisers i Retteførelse vil ej negte Citantinden hendes uDisputerlige Odel men paastod at afvarte Sagens videre freme.

i slig Andledning blev document: tilbage levered og for Vitl: bliver de ej i Act indrag:

Niels Tangeraas paastod dernæst Dom efter hoved Stefnemaaled paa den uMyndiges veigne, og benegtede alt derimod stridende; dog tog han sig Resserveret al lovlig tilsvar og beviis {paa} \mod/ hvad som kand i Rette føres af hans vederpart.

Fuldmægtigen Giøen lod til!! tilføre at h/an/d J Rettel: en huusebesigtelses Forret: af 25de Julj 1757 som viiser tydelig i hvad Stand Gaardens huuse den tiid var udj og udbad dernæst at Retten vilde behage at tage Gaardens nu værende huuser under lovl: Øyensiun og besigtelse til Taxation efter deres nu befindende Omstendigheder. Og naar same er sked vil hand nermere fremckome med sin paastand.

Citantinden og de paa hendes Veigne Svarede at de holder den holdte besigtelse af 25de Julj 1757 alt for høyt opskrued og mere end huusene er værd, saa og at der er fleere huuser paa Gaarden end den egendtlig behøver, og altsaa paastod for sames løsning at blive befried. Overlod i øvrigt Sagen til Rettens lovlige skiøn.

Retten begav sig derpaa til Gaardens høelade som det første huus hvorom den gl: Forret: taler, same befantes af nye Opbygd med en floer eller fæehuus inden i, hvilcket nu af Retten blev taxeret for 30 Rd:
derfra til Stuen som af nye var Opbyg[d] med tilsadt Jldhuus og vedSkyggse som blev taxeret med det videre tilheftede for 42
Stabured som nytt befantes blev Taxeret 16
---
88 Rd:

1770: 287b

88 Rd:
gl: floreren!! (floren) befantes end nu i den gl: Stand
Smalhused ligesaa
Senge boen ligesaa Og behøves ej den nye.
det Opsatte Nye nøst Ansaa Retten for Odlingen ufornøden.
den paa den forrige Huusebesigtelse medgaaende 14 2 4

Omckostninger 102 2 4
afgaar for den gl: høelades halvepart 2 Rd: 1 Mrk:

gl: Buen	1				
Jldhuused det gl:		1	8		
Staburet	2			5 Rd: 2	8
	---			---	
Jgien				96 Rd: 5 Mrk: 12 s:	

Procurator Giøen Gav Retten tilckiende at da Selgeren Lars Olsen Grønning solgte denne nu paaAnckede Gaarde part til Axlach Joensen, da under same kiøb, solgte hand den her paa Gaarden befindende troe og Stouvre som bem:te Lars Olsen sig self hafde forsiuned med, vilde Altsaa paastaae at benefnte troe og Stuvr!! (Stouvr) Maatte for eftertiden tilhøre Aslach Joensen.

Niels Tangeraass paa den uMyndiges Veigne paastod at ej allene den ommelte troe og Stouvr var taged udj Gaardens Skoug men end og videre som af Contrapart[en] solgt til fremede.

Giøen lod tilføre at hans Principal Axlach Joens: haver ladet indstefne 2de Vidner sc: Arne Tangeraas og Ole Børsem for at Giøre Forcklaring om Jordens forandring i brugs tiiden af Lars Olsen og Axlach Joensen, med viidere de veed.

De 2de Vidner aflagde derpaa deres Eed og provede; at de ej kand sige Andet end at denne parts beboere haver væred flittig og arbejdet paa Jorden til dens forbædring, og afler de nu mere end før, dog hvor meged det er veed de ej, og om udmarcken ved de ej hafde ej videre at prove.

Citantjndens ForMynder begiærede følgende Vidner afhørdt Johans Børsem, Lars Øvre Houchaass, Arne Børsem og Hans Riise til Oplysning om Jordens forbædring i Skoug og bøe siden den kom fra …..(?) linnie.

De provede derpaa under aflagt Eed at Skougen imidlertiid meere haver sveckes end forbædres i den omspurgte tiid. Bøen ligesaa.

1770: 288

Procurator Giøen lod tilføre, at som hand ej vilde spilde den kostbare tiid for at lade tilføre nogen Vidtløftig Proceduur saa hafde han i des andledning forfatted sin Skrifttlige deduction af denne dags dato som hand i Rettel: med begiær den maatte Oplæses og Acten tilføres.

Derpaa Aflagde ForMynderen og Myndtlingen begge sin Corporlige Eed at de vil løse det til Myndtlingens Odel og ej til nogen Anden benegtede i øvrigt alt ulovligt tilførdt.

Giøen lod tilføre at som hand nu haver fornumed at QvindeMenisked Br[i]the Endres Dr: tilligemed ForM: Niels Torgeraass!! (Tangeraass) begge haver aflagt sin Corporlige Eed at hun vil løse Godsed sig self til Odel eje og beboelse, Saa paastod Conparenten!! at nu værende Opsidder Axlach Joensen maae beholde Godsed til besidelse indtil saalenge at Myndtlingen det self vil bruge og Andtage hvor da han sc: Axlach Joensen uden viidere Opsigelse skal Ryddig giøre Gaarden hvor om alt hand indlod Sagen til doms.

Citanterne begiærede dom efter Stefnemaaled.

Denne Forret: Omkost:

Skyds tilstædet		1	3
2 Dages diet penge		1	2
1 Dags Forret:		2	
Skyds hiem		1	3
Fogden for Opnefnelsen		1	
Laug-Retted		2	
LænsM:			2

	Er	9	4

Derefter blev udj denne Sag Af den Ganske Rett saaledes kiendt, Dømt, og Afsagt.

Niels Torgeraass!! (Tangeraass) som ForM: for Brithe Endres Dr:, haver ved det udstædde Stefnemaal af 15de Novebr: a: p: paastaaed, at den uMyndige skal tildømes hendes sande Odel, de paastefnte 2 pd: 6 mrk: Sr: i Grønning for 120 Rdr: som skal betales til den Citerede Aslack Joensen Grønning, med meere som Stefnemaaled udviiser. Contraparten paastaar derimod, efter sit Contra Stefnemaal, af 22de Febr: h: a:, at Odels Pretendenten skal betale ham, Ager og Skougs Forbædring, paasettende huuser efter den holdte besigtelse, og de derforuden Opbygde, som ej i forretninger er Ommeldt, med meere. Betragter nu Retten alle Af Parterne med og

1770: 288b

Mod fremførdte, og beviislig Giordte, paastande, da seer Retten meged vel, at Gaarden er i henseende huuse, nu i bædre Stand, end den tiid det fra Myndtlingens Broder blev Solgt for 120 Rd:; ligesaa seer Retten og, at der paa Gaarden nu er Opsadt fleere huuse, end en Fattig Odels Mand kand trenge om, endelig Opserverede Retten og at den paastand Contraparten haver Giordt, om erstadtning for Jordens forbædring, maae henfalde, ved de af hoved Cit: førdte sterckere beviis. af disse og fleere i Sagen iagtagne Omstendigheder, Kiendes og Dømes for Rett. 1te At Aslach Joensen Grønning, bør for Odels Citantinden Brithe Endres Dr: /: der inden Retten haver aflagt sin Corporlige Eed, at vil løse det paastefnte sig til Odel, og ej til nogen Anden, :/ Ryddig giøre de 2 pd: 6 mrk: Sr: i Grønning til næste fardag 1771, mod at Citantjnden betaler foruden løsnings pengene 120 Rd:, ogsaa efter Rettens skiøn, den nye Opbygde floer og lade med 30 Rdr:, for Stue huused med det videre hos hefted 42 Rdr:, for det nye Stabur 16 Rd:, og for de Omckost: som nødvendig udgick, for de som ejede Godsed, da den holdte huuse besigtelse forretning skede, af frygt for løsning i tiiden 14 Rd: 2 Mrk: 4 s:, tilsamen som Odels Pretendenten til Aslach Joensen Grønning bør betale, /: naar de gl: huuse i formelte Forretning taxerte, nu nu!! fra dette brug skildte Afgaar :/ i alt 217 Rdr: 1 Mrk: 12 s:, 2de De gl: huuse som i den holdte besigtelse er nefnte, og end nu her paa Gaarden befindes, Annamer Odels Pretendenten i den tilstand de nu er, uden at betale noged til Contraparten, der var pligtig at holde Dem vedlige saa lenge de kunde staae. 3de Det nye Nøst, den nye Senge boe, og Qvern huused, Ansaa Retten som ufornøden for Odels Pretendenten, hvorfore Aslach Joensen same til frie Raadighed skal beholde; dog saaledes at de her fra Gaarden efter næst komende fardag at Reigne maae være fraflytted inden 3 aar, uden de lengere med OdelsM: villie kand blive staaende. Udj Process Omckost: betaler Citantjnden 4 Rd: 5 Mrk: og Contra parten ligesaa 4 Rd: 5 Mrk: de øvrige Poster bortfalder. Det paadømte udredes under lovlig Adfærd.

1770: 289

Ao: 1770 den 6te Septbr: blev Retten udj følgende huusebesigtelses Forret: sadt paa Gaarden Store Fosse udj Strandebarmss Skibrede og Præstegield beliggende Og Retten betiendt med efterskrevne 6 Edsorne Laug RettesMænd sc: Anders Kierrevig, Ole Schogesal, Lars Engedahlen, Haaver Tvedt, Niels Lille Linge og Arne Berge Overværende udj Retten Skibredes LænsM: Hans Andersen Øvre Waage,

Følgelig Dito Gaard Ejer Ole Endresens begiær, der til denne tiid haver indkaldet OdelsM: at overvære en lovlig huusebesigtelses Forret: som hand vil ærværve, til sickerhed for Sig i tiiden om løsning skulde skee til det brug han Ejer af skyld {1 løb} \1 pd: 20 mrk: Sr: ½ hd:/ følgel: i Rettel: skiøde af dato 3de Martj 1769.

Paa OdelsM: Veigne mødte Johannes Pedersen Store Linge og Anders Berge som vedtog lovlig Stefnemaal.

Derpaa begav Retten sig ud at tage Gaardens huuse under Øyesiun, og Gick vii først til Røgstuen som befantes udj God stand, med hos hefted skygge med helle tag \nu værd 27 Rd:

2. Senge boen befantes i den stand at den nu er værd 10 (16?) Rdr:

3de floren befantes af værdie 15 Rdr:

4de Løen 12 Rdr:

5te Smalhuuset nere paa houen 2 Rd: 2 Mrk:

6te et gl: Stabur 1 Rd: 3 Mrk:

\1 gl: Stue 1 Rdr:/

7de en Mottinge skudt 3 Mrk:

8de Smien 1 Rdr:

9de Qvern med huus 6 Rdr:

Dette var huusernes værdie nu forinden noged af ham sc: kiøberen noged er bleven bekosted og Repareret, og hvad fleere huuser som i tiiden findes, \og er fornødne/ samt for hvad meere disse Andførdte huuser i indløsnings tiid, kand blive vurderet, derfor Gives Ejeren eller hans efterkomere Regress til Dem som Odel beviiser og indløsning paackomer liggesom og for denne forretnings Omckost:

Stemp: pp: 1 Mrk: 8 s: Skyds til Stædet 1 Rd: 3 Mrk: diet 1 Rd: 2 Mrk: dags Forret: 2 Rd:	5	0	8
Skyds tilbage 9 Mrk: beskrivelse og Seglet 5 Mrk: Fogden for Opnefnelse 1 Rd:	3	2	
Og for Rettens underholdning	6		
Laug Rettes hver 1 Mrk: 4 s: LænsM: 2 Mrk:	1	3	8

koren!! (korn) Stour befantes ej

Som ingen viidere noged Forretningen hafde at Anføre blev same slutted og til endebragt.

Ao: 1770 den 1 Octobr: blev Almindelig Høste Skatte og Sage ting holdet paa ting Stædet Bechervig og Retten for Waags Skibredes Almue betient med efterskrevne Otte Edsorne Laug Rettes Mænd Nafnlig Anders Jacobsen Heiemarch, Hans Anders: Nore Aarland, Jørgen Jsachsen Kuvigen, Johannes Simonsen Helland, Mons Larsen Søre Aarland, Casten Lars: Nore Aarland, Ole Jacobsen Heimarch, og Ole Rasmussen Saatendahl

1770: 289b

Overværende udj Retten Stædets Foged Hr: Kamer Raad Juel og LænsM: Knud Lars: Rydland

hvornæst Aller og underdanigst blev læst de kongel: Allernaadigste Forordninger og Høy Øvrigheds Ordre som her til bekiendtgiørelse er Anckomen hvilcke ere følgende saasom

1te Forord: om fremdeles Extra paabud af Geistlig og Verslig betientes Gage og Anden Embeds indkomst dat: 12 Junj 1770.

2. Do: om Dovnings(?) Friehed og Frie skyds for Officerene dat: 30 Maj 1770.

3. Stifttes brev til Fogden Juel at Sundhord og Hardanger Fogderie skal udbetale i Dellinqventpenge og for De med Wenerisk Syges Cur i Norhord len 247 Rd: jtem for Spedalske Syge 183 Rd: dateret 29 Augustj 1770,

4. Do: hvorved Comuniceres kongel: Resolution af 30 Julj h: a: der forbyder Auctions Forvaltere at tage Salario af hvad som er udpanted for Skatter. Dateret 29 Augustj h: a:
5te Do: hvorved til kiendegives at hans Kongel: Majested har under 10 Augustj h: a: tilladt at den hos Almuen indestaaende extra skat til 1 Octob: 1767 skal være ukræved til nærmere Ordre. dat: 30 Augustj 1770.
6te Dito at ingen videre forlindring for nærværende tiid kand skee om skatten dat: 3 Septb: h: a:
7. Do: Lysning efter et bortrømt QvindeM: fra Stavanger som har begaaed tyverie dat: 17 Septbr: 1770.

Derefter Andre Particulliære Documenter saasom
1te Joen Evensens Privilegier paa Færesund dateret 15 Decbr: 1767.
2de Johannes Olsen Hatlevigens Skiøde til Torrald (Tarrald) Johansen paa 1 pd: 6 mrk: Smør i Hatlevig for 75 Rd: dat: 1 Octob: 1770.
3de læst til Mortification Johannes Hatlevigens Obl: til Niels Titzlevold som er betalt efter Qvitering af 1 Octob: 1770.
4de Mons Johansen Remereides Obl: til Johannes Johansen paa 46 Rd: mod pant 23 ½ mrk: Smør 7/24 hud i Remereide og 4 proCto: Renter dat: 1 Octob: 1770,
5te Abraham Olsen Tosches bygselseddel til Rasmus Helgesen paa en øe kaldet Store Siglen dateret 12 Septb: 1770.

Jachob Hærreøen paa egne og Samtlige Hærreøens Mænds beboere Gav til kiende at have med Mundtlig Stefnemaal tild(?) kaldet Walhamer Mændene Johannes Larsen, Jon Christophersen og Tosten Svendsen fordie de setter Smale udj deres udmarck {efter} \imod/ gl: brug derfor dom at lide til at fraholde sig same ulovl: og at betale Processens Omckost:
De indstefnte mødte og tilstod lovlig Stefnemaal, paastod i øvrigt ej anderledes at have brugt Deres bejte nu end det altid har været brugt.

Citanterness Vidner.

1te Vidne Jacob Erichsen Stongeland aflagde Eed og provede at Walhamer Mænd, tildeels haver haft sine Smaler i Hævrøe marcken, og til deels paa Holmer og Øer, uden nogen trette indtil nu paa nogle aar, men at de nu jo haver fleere Smaler end tilforn er en Sandhed, Walhamer mand har ellers self en trang hage, dog Gaar de over 2 Mands mærcker før de naar Hævrøe Marck, hafde ej videre at prove.
2. Vidne Johannes Olsen Kalsøen gl: 66 aar har boed paa Hærreøen 40 aar aflagde Eed og provede, at i den tiid han boede paa Hærreøen var der alle tiider trætte med Walhamer

1770: 290

Mænd om Smale bejted, saa at naar Walhamer Mænd kiørte Dem i hagen kiørte Hævrøe Mænd dem tilbage. Walhamer Mænd hafde den tiid ej mange smaler. provede i øvrigt som Første Vidne.
Contra Citanterne begiærede Sagen til næste ting udsadt for at føre vidner.

Eragted

Sagen udsettes til næste ting efter Contra Citanterness forlangende.

Procurator Niels Gorm mødte for Retten og Gav tilckiende at Opsidderne af Gaarden Windness Salomon Jacobsen, Niels Nielsen og Morten {Jørgen}\Biørn/sen, havde været nødsaged at indstefne Opsidderne af Gaarden Heiemarch til dette ting, med Mundtlig Stefnemaal sc: Ole Jacobsen, Anders Jacobs: Erich Olsen og Peder Jacobsen formedelst de ved forbud af 2de Mænd, hafde ladet Giøre beslag paa 12 tylter og 11 støcker Saug timer, som

de hafde kiørdt af Deres Marck og til søs, Men da bemelte Opsiddere af Gaarden Heiemarch icke hafde forfuldt det Giorde forbud, saa hafde Citanterne været beføyed at faae sit med Rette tilhørende og i Deres skoug huggede timer tilbage, hvorpaa imellem Opsidderne af Gaarden Heiemarch og Citanterne er bleven slutted følgende forlig, 1te at Heiemarchs Mænd betaler til Citanterne for de 12 tylter og 11 støcker Saug tømer tilligemed der paa Andvente beckost: den Suma 44 Rd: Skriver etc: som Skal betales inden Martj maane[d]s udgang 1771, 2de At Skiftted i Skougen imellem Windenes og Heiemarchs Skoug skal tage sin begyndelse fra Fieldet kaldet Geite klosteret, og lige i vandet som det af formænder tilforn har været brug[t], saa at Windness Mand tilhører paa Søre Side og Heiemarchs Mand paa Nordre side.

Jens Jsach Holch mødte for Retten og i henseende til seniste Rettes dags afsagde forelæggelse, haver hand ladet same forelæggelse for Ole Mehamer lovl: forckynde ved Salomon Aarschog og Christian Kieholmen, hvilcket de med Eed bekreftede.
Ole Mehamer tilstod og lovlig Stefnemaal men sagde at hans vidner mødte ej før i Morgen.
Holch i henseende den stercke Anger hand haver over baade han hans huustrue og børn, lider ved Ole Mehamers selfgiorde tiltag, kand være ventende høyst beklagelig, Thi hver Gang Guds tieniste skeer saa er Holch, saavelsom hans hustrue og Fattige børn rent udeladt fra Guds huus. Ole Mehamers paaraab om nogen beskickelse til at størcke hans Sag, da bliver de icke sterckere end at Holch Self skal tilstaae alt, 1te At Ole Mehammer haver idelig pucked(?) siden hand blev half kircke ejer at frem

1770: 290b

kome med mine Adkomster, dette haver hand deels ved kircken hvor ligesom snart trued mig at jeg Søn og hellig dager Holch kunde have, i blant Andet en Løverdag da det var Faste Prædicken skal Ole Mehamer have indfundet sig i Gastgiver huused hos Sr: Bugge, tilspurdte den søgende kircke Almue som hafde været ved kircken, og der Ansøgte for at Recolliere om icke der kunde være 2de Mænd, der vilde Gaae med ham til Holch, disse 2de Mænd efter Ole Mehamers Sagn skal være Johanness Tranøen og Lars Rissøen, at fortelle al Sandferdighed, da var Johanes Tranøen og spiste hos Holch og i medens Holch og Johannes Tranøen, med Holches huustrue og børn spisede med Lars {Øen} Risøen komer Ole Mehamer i følge som siger til Holch, hvad beviisligheder haver J til Stolen, da svarede Holch jeg haver sagt eder det tilforn, og den tiid Lars Rissøen hørdte det Gick han bordt; Holch forestille!! at skulde Gaae til Alters Søndagen, kom hand icke stort ved, Ole Mehamers Papirer som icke kunde læse skriftt, hvorover da Ole Mehamer truede at hand skulle sidde laas for stolen [til]? tros for Holch og hand har Mand for sig. For at Giøre Sagen kort indleverede Holck sin Skrifttlige deduction under dato 1 Octob: 1770 som blev Oplæst. dette alt er efter Holches egen dictat.
Holch indlod sagen under Dom.

Eragted

Sagen udsettes til i Morgen efter Ole Mehamers forlangende.

Jens Jsach Holch efter forrige tiltale til Samson Mit Engevig Gav til kiende at den seniste Rettes faldne forelæggelse er ham lovl: forckyndt
Den indstefnte mødte og tilstod lovlig Stefnemaal.
Holch da hand dette hørdte for at korte Sag[en] indleverede han i Retten sit Skrifttlige Jndlæg under dags dato, som blev Oplæst.
Samson Mit Engevig svarede at hvad han haver Giordt det er skeed efter Ole Mehamers og Ludvigs Bugges begiær. Var i øvrigt fornøyet med Dom.

Holch vil med største Colsindighed, udbede at den Respective Domer Observerer af Holches deduction at Samson er Giernings Manden og et medhold med Ole Mehamer, siden det er Holches Sag uvedkomende, saa vil det blive Samson søger sin Regress hos sine Opsiddere. og paastod derfor Dom over ham.

Eragted

Sagen Optages til Doms til i Morgen Formiddag.

Eragted

Formedelst Aftenens paackome bliver Retten til i Morgen Ophæved.

Anden dagen den 2 Octobr: blev Retten atter sadt paa bemelte tingstæd for Do: skibrede med det Andførte Laug-Rett

hvorda læst

1te Ole Mehamers bygsel seddel til Berge Hansen paa 1 pd: Sr: i Gaarden Remereide dat: 1 Octob: 1770.

2. Knud Remereides Dito til be:te Mand paa 1 pd: 6 mrk: Smør i Do: Gaard dateret 2 Octobr: 1770.

3de Sorenskriver Hesselbergs Skiøde til Sr: Niels Gielmond (Gielmand) paa Østre Bogholmen (Bagholmen) og videre dateret 30te Julj 1770.

4de Sr: Niels Gielmons Obl: til Sr: Michael Olrich paa 400 Rd: mod 4 proCto: Renter og Pandt i Østre Bogholmen etctra(?) (etc:) dat: 18 Augustj 1770.

1770: 291

5te Peder Hamres bygselseddel til Elias Ellefsen paa 18 mrk: Sr: ¼ hud i Torrang dat: 10 Septb: 1770.

6te Skiftte brev efter Anna Olsdr: Klepsvig hvis Ejendom i Klepsvig er udl: som pante bogen udviiser dat: 30 Maj 1770.

7. Do: efter Karj Monsdr: Øchland hvis Ejendom i Øchland er udl: som Pante bogen udviiser dat: 1 Junj 1770.

8. Do: efter Anna Jonsdr: hvis Ejendom i Tongen (Tangen) er Udl: som Pandte bogen udviiser dateret 3 Junj 1770.

9. Do: efter Anna Nielsdr: Hilde hvis Ejendom i Hilde er udl: som pandte bogen udviiser dat: 30 Maj 1770.

10de Sr: Hendrich Christies Obl: til Jomfr: Malene Schmidt paa 300 Rd: imod [Pandt] i Møgster Østevold og Fie..(?) (Fiell?) kircke i Sunds Præstegield og 4 proCto: Renter dat: 26 Augustj 1768.

11. Sverch[e] \Hiertness bygsel seddel til Zacharias/ Hansen paa 1 pd: 21 Mrk: Smør i Huusevig dat: 28 Septb: 1770.

Joen Hansen Møgster hafde til dette ting tiid og Stæd med Mundtlig Stefnemaal ladet indkalde Niels Eliassen Møgster fordie han nu i Somer haver æreski[e]ndt hans kone Siri Andersdr: derfor dom at lide og Vidner at paahøre.

Den Jndstefnte Mødte og tilstod lovlig Stefnemaal sagde i Øvrigt ej at vide af det omste[v]nte.

hoved Citanten Declarerede at have indstefnt til Vidne i denne Sag Johannes Kalve, Marthe Rasmusdr: Møgster, Brithe Monsdr: Møgster, af disse Mødte ingen undtagen Undtagen!! Johannes Kalve.

Thi fremstod Stefnevidnerne LænsM: Rydland og Ole Nordfonden som ved Eed beckreftede at de udeblevne vidner er lovlig Stefnt.
Det Mødende Vidne Johannes Kalve aflagde Eed og provede at nu i Somer for (før) slotten kom Vidnet med Contraparten og Jon Møgster med deres koner fra et brøllup med!! (ved?) Haachelsund hvorda at de vilde Roe efter Lars Kleppes baad, hvortil Joens kone siger vil de Roe efter baaden da set mig paa land saa vil jeg Gaae til Foor land(?) saae faar jeg altiid føre, hvorover den indstefnte Niels Møgster blev vred og siger til hende, Gack Fanden i vold, hvortil hun svarede Gack self Fanden i vold, derpaa siger Niels Møgster eg setter fa[n]den paa dig du Racker tæve hafde ej videre at prove.

Eragted

Sagen udsettes til næste ting og de lovlig Stefnte Marthe RasmusDr: Møgster og Brithe Monsdr: Møgster forelægges under deres Falsmaals Straf 10 Rd: til næste ting at møde deres Vidne i Sagen at aflægge.

Den af Sr: Holch mod Samson Midt Engevig Andlagde og til i dag Optagne Sag blev paaraabt, hvortil Parterne Svarede at de er bleven forligt saa at Sagen Ophæves.

Den af Sr: Holch mod Ole Mehamer til i dag udsadte Sag blev paaraabt hvortil parterne Svarede: at de Saaledes er bleven forligt at Sr: Jens Jsach Holch med kone og børn

1770: 291b

skal have friehed at benytte sig af den Omtvistede Stole Stæd i Fittie kircke saalenge de Opholder sig i Fittie Sogn, dog saaledes at de Giver Sr: Ludvig Bugge med Famillie Ruum hos sig i same Stol, og maae ingen af Deres tienere Gaae der ind Dem Venlig Holch og \Bugges/ Famillie til fortrengsel; lige [saa] skal Ole Mehammer betale til Sr: Jens Holch for den nu ham paaførdte Sag 15 ½ Rdr: og det inden 6 uger fra Dato. Jøvrigt skal Alle mellem parterne faldne Ord mens sagen har Staaed i Process, være at Anse[e] som død og Magtesløs.

Niels Eliassen Møgster til kiendegav at have til dette ting tiid og Stæd indstefnt Joen Hansen Møgster med huustrue Siri Anders Dr: fordie de haver bundet sine Svin i hans Ager, 2de fordie hun har komed i hans Grande Knud Møgsters huus og slaged ham, 3de fordie hand haver slaast med Citantens dreng i Citantens Stue og der ved udjaged Citantens Smaae børn \natte tiid/ 4de fordie engang Citantens Fader sente ham noged Fisk tog Contra parten noged deraf uden lov, om alt at lide dom og paahøre Vidnesbyrd af Mons Møgster, Knud Møgster, Johanness Møgster, Aagaate Olsdr: ibm: Colben Hansen ibm: Mons Danielsen Salthellen.
Den indstefnte tilstod lovlig Stefnemaal men benegtede beskyllingerne.
Af vidnerne Mødte
1. Vidne Mons Tørchelsen Møgster aflagde Eed og provede til den første paastefnte post nej, til 2de post nej, til 3. Qvest: nej til 4. Qvest har aldrig hørdt det uden af hoved Citanten self. hafde ej videre at prove.
2. Vidne Knud Møgster aflagde Eed og provede til 1. Qvest: at i fior da Ageren var skiær[t], hafde Contraparten bundet sit svin saaledes at uagted stocken hvori det tou var fæsted Svined stod bundet efter, \stod/ paa Contrapartens bøe naaede dog Svined med halve toug ind i Citantens Ager, dog eftersaa hand ej skadens storhed, 2de at i forre!! (førre/forrige) aar i Julen Vidned kom fra Nøshiller, kom Citanten fra sin fader, hvorda Vidnet Gav ham er krus øl, derpaa siger Citanten det Giør mig ont jeg ej skulde faae den fisk min fader sente mig, i det same komer Contraparten ind, og de komer i dispute hvorpaa Contra Cit: siger nu staar jeg udskendt!! (udskiendt/udskemdt) for en brav mand, i det same komer

konen ind, og Gick frem til bordet hvor Citanten sadt og skientes med hin anden derpaa komer øl af krused paa bordet men enten Citanten slog det ned eller den indstefntes kone veed vidnet ej, men dette ved han at Contrapartens kone siger du kand Rejse hiem og slost med dine Forældre som du er vandt til. til 3. Qvest: nej til 4. besvared under 2. hafde ej videre at prove.

At de øvrige Vidner er lovlig Stefnt bevidnede med Eed Lars og Jacob Fagerbache.

Eragted

De lovlig Stefnte Johannes og Colben Møgster samt Aagaathe Olsdr: ibm: og Mons Salthellen forelegges under lovens Fals Maal

1770: 292

at møde Deres Vidnes byrd i Sagen at aflægge paa næste ting.

Derefter blev Fogdens Sædvanlige tingsVidne examineret og var ej udj det af 10 Poster bestaaende Andet svar af Almuen at beckome end sedvanlig undtagen til 7. post hvortil Almuen svarede at med de Omspurgte Personer er ej nogen forandring sked uden at i Stæden for Afg: Poul Olrich i Bogholmen er komen en ved nafn Niels Gielmond, og at Jon Evensen har faaed Privilegium at fall holde fornødne ting for Rejsende i Færesund. herom tingsVidne udstæd.

Den tingskydsende Almue svarede som sædvanlig. derom tingsVidne udstæd.

Odels Mandtalled blev uimodsagt, Ligesaa Landskatte Restancen stor 174 Rd: 2 Mrk: 5 s: og Extraskatte Restancen stor (ope rum) hvorom tingsVidne udstæd.

Til at betiene Retten som Laug Rett næstkomende aar bliver Simon Remereide, Lars ibm: Jacob Driveness, Joen Kalsøen, Mons ibm: Lars Kleppe, Jacob Kalve og Johanness Mælingen.

Som ingen efter 3de ganges udraab vilde Gaae i Rette blev same for Skibredet Ophæved.

Ao: 1770 den 4 Octobr: blev Almindelig {Somer} \Høste/ Skatte og Sage ting holdet paa tingstædet Godøe Sund med Opdahls Skibredes Almue og Retten betiendt med efterskrevne Otte Edsorne Laug-Rettes Mænd, sc: Johannes Tvedt, Niels Dalland, Mons Katteland, Lars Malcheness, Peder Grimsland, Johannes Malcheness, Peder Katteness og Johanes Lunde i hvis Stæd sadt LænsM: Mads Godøen. Overværende udj Retten Stædets Foged Hr: Kamer Raad Juel med LænsM: Mads Godøen og menige ting søgende Almue;

Hvornæst Aller og underdanigst blev {hol} læst de Kongel: Forord: og høy øvrigheds Ordre som til beckiendtgiørelse er Andkomen og forhen udj denne Protocol extraheret.

Derefter læst følgende Particuliære Documenter saasom

1. Skiftte breved efter Rosmunde Olsdr: Espevig som ejede udj Gaarden Espevig ½ løb Smør 1 Giedskind for 135 Rd: som er udlagt som Pandte bogen udviiser dat: 5 Julj 1770,
2. Prosten Renords bygselbrev til Johannes Willumsen paa 1 løb Smør 1 hud i Waage dat: 5 Maj 1770.

2.!! Joen (Jaen) Marriagers dito til Jens Jensen paa ½ løb ½ hud i Lie dat: 14 Octobr: 1768.

3de Ole Siellevig med fleres skiøde til Torbiørn Pedersen paa 1 pd: 6 mrk: Sr: 1 Giedskind i Espevig for 117 Rd: dat: 4 Octobr: 1770.
4de Ole Christophersen Nedre Vaages bygselbrev til Hans Torbiørnsen paa ½ løb Smør 1 Gi[e]dskind i Espevig paa 12 aar dat: 4 Octobr: 1770.

Procurator Rasmus Kragh Mødte for Retten og tilckiendegav at hand møder Paa Velædle og Velbyrdige Hr: Capit: Schunemans Veigne der ved Skrifttlig Stefnemaal af 26 Maj 1770 har ladet indstefne Hr: Holst-Første Schrøder og \Sr:/ Niels Frorup (Frørup) til Vedermæle. Stefnemaaled lagde han i Rette som ble Oplæst.
Procurator Jens Jsach Holch som Andtagen for Jnspec-

1770: 292b

[teur] og Holtz første Christopher Schrøder mødte for Retten og Gav tilckiende at saavit som hans Principal Schrøder kand være vedkomende i dene Sag, ved at have nødt lovl: kald og Varsel det vedtog Holch paa sin Principals Veigne, men da Holch ved Stefnemaales Oplæsning finder og haver Mangt og meged, hvorover Adskillige tiltaler til hans Princip[a]l..(?) kunde skee, Saa tog hand dem paa sin Principals Veigne Reserveret, og dernæst begiærede at den Respective Domer nøye agter, at her er en til Vedermæle indstefnt, som hand ej veed enten de haver faaed lovlig kald eller ej, langt mindre kand vedtage de under Stefnemaaled Andførte kalsmænd som lovlige, begiærede Stefnemaaled derfore afslaaed, paa det at det ved nytt Stefnemaal af Capt: Schunemand lovligere kand [blive]? forfrisked, og ervartede derpaa Rettens eragtning.
Procurator Kragh svarede mod Hr: Holtz Første Schrøders Fuldmægtig Procurator Holches urimelige paastand dette: At siden hand møder for Retten for holsførsten som Fuldmægtig men ej beviist nogen Fuldmagt for Frorup (Frørup), med Sagen at have at bestille; Saa bliver det ham uvedkomende at Raisonere om hvorledes Stefningen mod Frorup er forckyndt siøndt Frorup dog er lovlig Varsled ved byens Andorndede!! kalsM: at møde her til stæde hvilcket af i Rettel: Stefnamaal dets paateigning beckreftes. men at holst Førsten er lovl: Stefnt det kand vel ej Holch negte, Altsaa paastod Comparenten den af Holch Giorde paastand Aldeles vorder til side sadt og ellers at Holst Førstens paateigning paa Stefningen paastod han enten af Holst Førsten Self som tilstæde, eller hans Fuldmægtig, maatte Expliceress, Allerhelst same paateigning sigter til lutter Onskab og Malvie(?) (Maledide? = forbannelse), og ellers Reserverede sin Rett.
Holch veed i sig Self at den Respective Domer ved dette sc: at hvor fleere Personer er indlemed i en Stefning, forinden alle i Stefnemaaled nefnte møder, og er lovlig Stefnte, og i den Andledning Refererede Holch sig til sit tilførdte.
Kragh her imod maatte erindre at i hans i Rettel: Stefnemaal er allene nefned Hr: Holst Første Schrøder, og eller Nils Frorup som bor i Bergen og da Holch møder for Holtz førsten saa begiærede han at Sr: Frorup maatte blive paaraabt om hand møder.
Eftter paaraab mødte hvercken Sr: Frørup eller nogen paa hans Veigne.
Procurator Krag begiærede ellers at {nogle} \2de/ Vidner som Godvillig møder maatte blive tilladt for Retten at aflægge Vidnes byrd i følge Stefnemaaleds indhold til hvilcken Ende

1770: 293

hand begiærede dette Spørsmaal dem tilspurgt Om Vidned ej er vidende at holst Førsten Sr: Schrøder 3 Pintsedags aften sistl: da Capit: laae heftig Syg tog og bemegtigede sig Capit: Spiskamer og Staburs nøgel og beholdt dem til næst komende torsdags eftermiddag saa at

hvercken Capit: eller hans Folck kunde midlertiid faae nogen Spise men maatte laane mel af hans naboer.

Holch benegtede alt indtil den v[e]ntende Eragtning er Gaaed.

Krag i medhol[d] af lov paastod hans Vidner førde, som eller[s] Protesterede mod Rettens nægtelse.

Eragted

Vel indseer Retten dette at De {over} som For Sr: Niels Frorup hafde forckyndt det i Rette lagde Stefnemaal bør same personlig for Retten afhiemle, og hvorfore Retten og ved sin endelige eragtning naar forelæggelse skal skee vil Opservere men \mod/ Hr: Holtz første Schrøder {som} hvis Fuldmægtig har Declarered lovlig forckyndelse for; kand og maae hoved Citanten føre alle sine lovlige Vidner og beviisligheder i Sagen, da Stefnemaaled for ham som melt lovlig er forckyndt.

Krag paa Grund af Eragtningen begiærte Vidnerne fremckaldet.

1. Vidne Hr: Lieut: Mollerup (Møllerup) aflagde Eed og provede til Qvest: ja.

2. Vidne Barbro Olsdr: aflagde Eed og provede til Qvest: ja.

Holch i henseende til icke allene af Ste[v]nemaalerne men end og af hvad som fornemeligst denne Rettes dag er tracteret Contra hans Princital!! Saa kunde Holch icke finde noge[n] udgang til forsvar for nærværende tiid; Hhi!! (Thi) hand kand icke have tilladelse at fremsette Qvest: for Vidnerne siden Sagen icke ved Contra Stefning er begiegned, begiærede derfor Sagen til næste ting Udsadt, for at begiægne Sagen med Contra Stefnemaal, begiærede dernæst den Respective Domer vilde lade ham faa beskreven alt mellem Capit: og Holst førsten Passeret.

Procurator Krag næst at igientage sit forrige om at holst Førsten maatte vorde paalagt, Aller helst siden han er her tilstæde, eller hans Fuldmægtig Procurator Holch at Explicere eller udtolcke holst Førstens nede[r]drægtige og ham liggnende, paateigning paa den af Comparenten i Rettel: Stefning hvorefter han paastod Sagen udfløtted til

1770: 293b

nu om Løverdag.

Holch er agnoceret af den Respective Domer at være forsvar at tale i Retten for Hr: Schrøder, dette ene holder han sig til og i den Andledning hvad en paaskriftt skal være Graved eller klored, skal og Aldeeles ej maae kome hans Principal til last. Alt bliver da dette, at Krags barnagtige Pretention, er dette lige som barnet kand have kloret noged som inted Menniske kand begribe, men paastod allene udsettelsen bevilged.

Krag siøndt han vel kunde have aarsag paa Holches Protocollation at svare meged, men da han icke har lært væver Professionen, saa vilde han ej binde sig med Holch om same.

Eragted

Eftter hoved Citantens begiær udsettes Sagen til Løverdags eftermiddag klocken 2.

Procurator Niels Gorm Gav tilckiende at han ved mundtlig Stefnemaal haver ladet indkalde Gastgiver Encken i Neshafn, Madame Johanne Salig Peder Olsens til at lide Dom for de til Borger og bager i Bergen Jores Jertz Resterende 14 Rd: 1 Mrk: samt at erstatte Processens Omckostninger skadesløs.

Den indstefnte mødte icke efter paaraab ej heller nogen paa hendes vejgne

thi fremstod Stefnevidnerne Johanes Madsen og Ole Notvig som ved Eed bekreftedede!! Stefnemaales Rigtighed,

Gorm begiærede Laugdag og den lovlig Stefnte forelagt.

Eragted

Konen udj Neshafn {beg} Som lovlig Stefnt forelægges at møde til næste ting med sit tilsvar i denne Sag. Ligesaa paalegges Citanten til same tiid at i Rette kome med sin Reigning, at Retten deraf kand see hvorfore det paastefnte kræves, hvorefter skal dømmes hvad Rett er.

Procurator Niels Gorm mødte for Retten og Gav til kiende at hand paa Borger og handelsM: Sr: Peder Baades Veigne hafde ved Mundtlig Stefnemaal ladet indkalde bondeM: Jver Poulsen Nordbust til at lide Dom for 13 Rd: 3 Mrk: 12 s: {til at lid} som han er skyldig bemelte Sr: Baade, for beckomed korn varer og Spansk Salt efter Reigning af 28 Junj 1768, som han i Rettel: samt at erstatte Processens Omckost: skadesløs.
Den indstefnte mødte icke efter paaraab ej heller nogen paa hans Veigne
thi fremstod Stefne Vidnerne Johannes Madsen og Ole Notevig som afhiemlede ved Eed Stefnemaales Rigtighed.

Eragted

Sagen udsettes til næste ting og den lovlig Stefnte Jver Poulsen Nordbustad forelægges til same tiid at møde med hvad han agter nødig i denne mod ham andlagde Sag at svare.

1770: 294

Johan Koren Schmidt som beslegted til Sr: Hendrich Kriistie!! (Christie) mødte for Retten og til kiendegav at bemelte Christie hafde til dette ting indkaldet med {Mundt}\Skriftt/lig Stefnemaal konen udj Neshafn Johanne Marie Aarre Sal: Ole Pedersen[s] til at lide Dom for Skyldig værende 42 Rd: 3 Mrk: og at betale Process Omckostninger. Stefnemaaled dat: 10 Septbr: 1770 blev Oplæst.
Den indstefnte mødte icke efter paaraab ej heller nogen paa hendes Veigne
thi fremstod Stefnevidnerne Lars og Jacob Fagerbache som veed Eed beckreftede Stefnemaales Rigtighed.
Sr: Schmidt i Rettel: derpaa Debitors til Citanten udstædde haand for pengene dateret 2 Decbr: 1769 som blev Oplæst.

Eragted

Sagen udsettes til næste ting, til hvilcken tiid konen udj Neshafn Johanne Sal: Olsens forelægges som lovlig Stefnt at møde med sit tilsvar i Sagen.

Niechlas Hansen Hatvig møder paa sin Fader Hans Engelsen Giøens Veigne /: som nu er syg og sengeliggende :/ der som bøygde Procurator er overdraged af Sr: Severin Andreas Heiberg at i Rette kalde hans Sag mod Capitain Schunnemand der efter lovl: Opsigelse ej har vildet infrie sin udstædde Obl: af dato 30 April 1749, og derfor ved Mundtlig Stefnemaal er indkaldet ej allene at lide dom til at betale det Resterende med 75 Rd: 5 Mrk: med Renter fra 18 April 1770 til betaling skeer, jtem at betale Processen[s] Omckostninger. Opsigelsen under 23 Maj 1770 med sin paateignelse blev tilligemed Obl: Oplæst.
Capt: Schuneman Mødte icke ej heller nogen paa hans Veigne
thi fremstod Stefnevidnerne Ole Notvig og Johannes Madsen som ved Eed beckreftede at Capt: lovlig er Stefnt. Ligesaa Mødte Opsigelses Vidnerne mødte ej nu til beroe med Sagen til i morgen efter middag.

Halsten Johansen Tysness mødte paa egne og de øvrige Tysness beboere sc: Sogne Præsten Hr: Baar og Siur Knudsen Deres Veigne der til dette ting tiid og Stæd med Mundtlig Stefnemaal haver ladet indstefne beboerne af Gaarden Store Giersvig Christopher Madsen, Jsach Olsen, Wermun Jngebrictsen, Abel Colbensen og Jørgen Eliassen fordie de bejter med

Deres Smaler og haver Qvæg i Tysness Marck, samt at fraholde sig same efter forventende Dom og betale Process Omckostninger.
De indstefnte mødte og tilstod lovlig Stefnemaal.
Citanterne fremstillede Sine Vidner til examen og Eds aflæg.
1. Vidne Lars Giærstad gl: 73 aar aflagde Eed og provede at noged over 21 dage siden var Vidnet tilligemed Ole Notevig efter Tysness beboeres

1770: 294b

forlangende paa Gaarden Store Giersvig og tilspurgte beboerne, om de vilde betale Tysnes beboere for bejte eller og ej med Deres levende kome der, thi i Mangel deraf fick de Stefning til tinged hvortil Store Giersvig Mænd svarede, de vil bruge bejted som tilforn. hafde ej videre at prove.
2. Vidne Ole Notvig Aflagde Eed og provede i et og alt som forrige Vidne uden forandring.
Parterne begiærede Sagen udsadt for at føre sine beviiser at bejted altiid har lagt under Gaarden, ligesom og de som er lejlendinger vil Anmelde denne Sag for Deres Ejere.
Hoved Citanterne paastod Dom.

Eragted

Sagen er af den natur at den maae til næste ting udsettes baade fordie Contraparterne kand faae føre sine beviisligheder til Sagens styrcke paa sin side, som og fordie Hoved Citanterne ej i følge lov har iAgtaged at varsle sine Contraparters Ejere; Og hvorfore dette Stefnemaal Rent hafde bleved afslaged i fald ej Contraparterne self hafde taged til Gienmæle.

Eragted

formedelst Aftenens paakome bliver Retten til i morgen Ophæved.

Anden dagen den 5. Octobr: blev Retten for Do: Skibrede for!! (paa) same stæd sadt og betiendt med det Gaarsdagen Andførte Laug Rett.

Jens Jsach Holch indfandt sig for Retten og Gav til kiende at han i henseende til som Andtagen Procurator for Christie Bolseide!! (Rolseide), Contra Brithe Pedersdr: Opdal efter forrige tiltale til bemelte Brithe, Producerede paa Christie Rolseides Veigne et Skrifttlig udstæd Stefnemaal dat: 13 Septbr: 1770 som hand begiærede Oplæst.
Holch dernæst forestillede at da seniste Rettes dag, Sagen blev udsadt og Holch i des andledning, for at faae Sag Oplyst, haver begiegned Sagen med Continuations Stefning, her vilde Observeres nøy[e] Holches forestillelse som er dette, for at faae upartiske kaldsM: haver maat Søgt Torbiørn Lille Heie og Hans Reisen for at forckynde det udvirckede Stefnemaal, icke derfor at forbie gaae LænsM: eller at Giøre ham inpas i hans inckome, Aller helst den Respective Domer Self Observerer at LænsM: Mads Godøen blev Agnoceret og er Brithe Opdahls forsvar, saa vil Holch formode i fald noged skulde falde Contrær!! (Contrari?) ved hans udtagne mænd at domeren icke andet end at tage Stefnevidnerne i forklaring.
LænsM: paastod {Læns} Stefnepengene efter Rechriptet forinden kaldsM: afhiemle Stefnemaaled.
Holch Disputerede indted men efter LænsM: er betalt begiærede han kalsM: at afhiemle Stefnemaaled.

1770: 295

Stefnevidnerne Torbiørn Heie og Hans Reisen forcklarede at nu i Morgen komende 3 uger [siden]? var de paa Opdahl hos den indstefnte og Moder for at forckynde det i Rettel:

Stefnemaal, hvortil de indstefnte svarede de ej vilde holde StefneM: for Gyldig, siden det ej kom fra Sorensk: og LænsM: maatte Altsaa Gaa da de indstefnte ej vilde holde Holchs StefneMaal for Gyldig og burde Holch ej være Procurator og ingen Stefne for Christie. Mandagen efter kom de igien dog ej Hans Rejsen som om det forhen {Passerte} \tilførte/ aflaag!! (aflagde) sin Eed :/ men Torbiørn Heie og Johanness Ertzvæhr og forckyndede Stefnemaales Rigtighed. Ligesaa aflagde Torbiørn Heie Eed paa det første.

Holch dernæst for at kome til hoved Sagen saa i Rettel: han først en Edelig forcklaring tagen af en ældgl: kone Anna Størchsdatter boende paa Hollechim der formedelst Vandførhed og Alderdom icke seniste Rettes dag eller nu kunde møde er dissaarsage at til sig tage 2 Laug-RettesM: Christen Joensen og Johannes Mons: begge boende paa Gaarden Lande, er Offendtlig tog Anna Størchs Datters Rene Forcklaring, den Holch i Rettel: og er undersk: af Dem ved paaholden pen af Holch, som begiærede same som dat: 7 Maj 1770 Oplæst.

De 2de Mænd Mødte ej som skulle afhiemle dette Stefnemaal.

Holch begiærede dernæst at Domeren vilde behage at Andtage i Eed de Andre indstefnte vidner og til underret: fremleverede i Retten et skrifttl: instrument med Qvest: til Vidnerne som den Respective Domer dem tilspørger efter de har Giort sin hele forcklaring, Qvest: dat: 5te Octob: 1770 blev Oplæst.

2. Vidne Karj Knudsdatter mødte ej thi frafaldt Holch Vidnet.

3. Vidne Marthe Olsdr: har forhen aflagt Sin Eed i denne Sag, lod sige hun ej hafde mere at forcklare, og derfor ej mødte, men Holch begiærede Vidnet forelagt til næste ting at svare paa flere Qvest:

4. [Vidne] Barbro Ørjans Dr: mødte ej.

5. [Vidne] Johanness Pedersen aflagde Eed og provede: til Qvest: nej til 2. nej til 3. Nej til 4. nej til den Qvest: Om han ej har fornomed at Brithe haver haft et fremed plag eller hørdt det af Andre sige og hvor hun er komed til det. Vidnet svarede at han ej har hørdt det af Andre end af Christie Rolseide.

Derefter blev parterne saaledes forligt at alt hvad i denne Sag passered er skal være død og Magtesløs, saa at hvad af ubetencksomhed af Christie Rolseide mod Brithe Pedersdatter kand være talt om det omtvistede plag skal ej kome hende til minste fornermelse paa ærlige Gode nafn og Rygte, ligesaa skal det ej kome Christie Rolseide til fornærmelse om noged paa hende af Brithe Pedersdr: og moder er talt, Processens Omckost: ophæves paa begge sider, om hvilcket alt parterne blev haand rægt.

1770: 295b

LænsM: Mads Godøen Gav tilckiende at han i følge brev af dato 12 Septb: 1770 Jndløben ham fra Abraham Erichsen Hachelsund har ladet indkalde Hans Hansen Reisen lige [e]fter bemelte brevs indhold hvilked han i Rettel: som blev Oplæst.

Den indstefnte Mødte og tilstod lovlig Stefnemaal.

Eragted

Sagen udsettes til næste ting, og Citanten paalegges at beviise Sit Andgivende. breved blev paa forlangende levered Contra St:

Procurator Holch mødte for Retten og til kiendegav at han paa Jndspecteur Schrøders Veigne mødte der til dette ting hafde indstefnt Michel Fladerager og Jens Olsen der for hvad Stefnemaaled indeholder dat: 14 Septb: h: a: som han i Rettel: som blev Oplæst.

De indstefnte mødte og tilstod lovlig Stefnemaal.

Citanten begiærede sine Vidner fremkaldet til Examen og Eeds aflæg.

1. Vidne Abraham Bruntvedt aflagde Eed og provede at i somer in Julj var Vidnet med holstFørsten paa Fladerager for at eftersee Saugen, hvorda holstFørsten vilde beslaa Saugen, da kom 2de Stener paa Saug taged kastende dog veed vidned ej hvem same Giorde derpaa Gick holstFørsten ud af Saugen hvorda de indstefnte tilligemed nogle Andre drenge stod nærved opi en klejv, derpaa kom torv og steen efter Citanten og en klomp traf Citanten i hode {Gick} hvorfor Citanten Gick ind i Qvern huused og var ½ time, derfra Gick holst førsten tilbage og i baad.

Holst førsten benegtede at vilde Giøre nogen beslag paa Saugen.

2. Vidne Elling Larsen aflagde Eed og Vidnede: at hand var paa den same tiid som forrige vidne har forcklared paa Fladerager Saug, hvorda Holstførsten var, der, Vidned Saag da at Jens Fladerager kastede 2 Stene paa Saugtaged mens holstførsten var inde paa Saugen og de Jndstefnte med fleere drenge stod i for omprovede kleiv.

Holch som Fuldmægtig for Hr: Schrøder finder sig lidt ufornøyelig ved disse Vidners Forcklaring, dels kunde han synes at de kunde agnosser[e]s for Gyldig deels icke, men da her er en andl: Sag som er af betydelighed, saa begiærede han Sagen udsadt til næste ting for at begiægne Sagen og at forfriske den ved Continuations Stefnemaal og deri have sig Reserveret alt det fornødne.

Contraparterne Resessverede!! (Reserverede) sin Rett.

Eragted

Sagen udsettes til næste ting efter hoved Citantens Forl:

Derefter læst følgende Documenter

Niels Groteides (Grøteides) bygselseddel til Peder Mortensen paa 2 pd: 6 mrk: Sr: i Groteide dat: 5 Octobr: 1770.

2. Jørgen Olsens pengeM: til 1 ½ løb Smør etct: i Gaarden Lille Giersvig dat: 5te Octobr: 1770.

3de \Jens/ Johan{es}\sen/ Elsagers Skiøde til Morten Knudsen paa 1 løb Smør i Elsager for 96 Rd: dateret 4 Octob: 1770.

4de Jsach Olsen Lies Obl: til Brynild Nielsen Schorpen paa 52 Rdr: imod pandt ½ løb Smør ½ Giedskind, i Lie og 4 proCto: Renter dat: 5 Octobr: 1770.

5te Steen Fladera-

1770: 296

gers Declaration om Odels Go[d]ses deeling i Fladerager etc: dat: 27de Augustj 1770.

De i Hr: Heibergs Sag mod Capit: Schuneman brugte Opsigelse Vidner{ne} Torbiørn Joensen Dallan[d] og Samson Johansen Teigland mødte og afhiemlede Opsigelsens Rigtighed.

Eragted

Siden det med lovlige Vidner er beviist at Opsigelsen af Hr: Heiberg Rigtig er sked, og Capt: Schuneman ej møder Altsaa Gives hannem herved Laugdag til næste ting til at møde med sit lovlige tilsvar i Sagen thi i Mangel deraf Afsiges Dom efter Sagens beskaffenhed.

LænsM: Mødte og til kiende Gav at Omund Hachestad hafde til dette ting tiid og Stæd med mundtlig Stefnemaal ladet indstefne Johanness og Axel Dahlen til at betale sin Ræsterende Landskyld og den paabudne Extraskatt, eller i mangel deraf at {fr} have sin bygsel forbrudt, om alt at lide dom og bet: Processens Omckostninger.

paa Jndstefnte Johannes Dahlens Veigne mødte Sønen Jens Elsager som Svarede at hans fader som er over 90 aar, er syg og haver inted at betale med.

Jndstefnte Axel Dahlen Mødte icke ej heller nogen paa hans Veigne

thi fremstod Stefnevidnerne Ole Nothevig og Johanness Madsen som ved Eed beckreftede Stefnemaales Rigtighed.

Eragted

Sagen udsettes til næste ting, og Axel Dahlen som nu ej efter lovlig Stefning Mødte, forelægges til same tiid, ligesaa paalægges hoved Citanten Omun Hachestad at i Rette kome med sin Reigning, paa det Retten deraf kand erfare hvad enhver kræves og bør betale{s}

Eragted

Formedelst Aftenens paackome ophæves Retten til i Morgen.

tredie dagen den 6te Octobr: blev Retten atter sadt paa bemelte tingstæd og betiendt med foranførte Laug Rett.

hvorda læst

1te {paaskiftt paa} Johanness Monsens paaskriftt paa LænsM: Godøens Obl: der er 20 aar gl: dat: 5 Maj 1770.

2. Jbbe Jensens med fleere[s] skiøde til Karj Jacobsdr: paa ½ løb {12 mrk:} Smør i Opdahl for 60 Rd: dat: 6 Octobr: 1769.

3. Lieu: Molrobs (Mølrobs/Møllerups) Obl: til sine børn paa 155 Rd: 5 Mrk: 2 s: imod pandt 2 Priorite i Wernøen af skyld ½ løb Smør ½ hud dat: 6 Octob: 1770.

Procurator Krag i Rettel: for Capitaine Schuneman i den fra den 5 til nu udsadte Sag et skrifttlig indl: {dat:} og derudj paaberaabte bilager fra lit: A: til C: hvorefter han Reserverede sin Rett naar de indkaldte er indkomen med hvad de Agter at sige.

Holch [mødte]? paa Schrøders Veigne og hørdte saa vel Sorensk: Som

1770: 296b

hans Samlede Laug Rette, at Krag som Procurator for Schoneman (Schøneman) declarere[de] han vilde have sagen udsadt for at bruge efter formening videre hvad som hans paastand kand være og derfor talede dette holder Holch sig efter Krags declaration i følge lov at alt hvad som for Rett bliver talt maae og være agnosserlig vil saa tencke at domeren lader sagen blive Opsett paa nytt paa Capt: Schonemans egen beckost: og derpaa ervartede Rettens eragtning.

Procurator Krag fandt fornøden uden Procurator Holches Sigende at faae sagen udsadt siden det er en følge efter lov at Sr: Frorup (Frørup) i Bergen som til denne Sag er Stefnt og ej har mødt maatte han paa den Grun[d] ervarte for ham Laugdags forelæggelse.

Eragte[d]

Sagen udsettes til næste ting efter saavel Hr: Capitaine Schunemands som Hr: Holst Først Schrøders begiær. Dog paatager Retten sig ej at {fore}\paa/lægge Sr: Niels Frorup udj Bergen at møde her for Retten til næste ting, siden der ej er beviist med 2de Vidner {som} \her/ for {nogen} Retten, at hand er lovlig Stefnt, eller med tings Vidne fra Bergen, om Stefningens lovlige forckyndelse for ham, thi den paateigning som efter sigende af de 2de i Bergen beskickede kals Mænd skal være skeed, kand ej for lovlig Andsees, uden same Personer afhiemlede det inden en siddende Rett hvorved forckyndelsens Rigtighed kunde blive bevidnet.

Procurator Krag har lenge forhen begrebet at forckyndelsen for Sr: Niels Frorup bør være lovlig afhiemlet, som han til determineret tiid Sagen falder i Rette skal drage omsorg for, altsaa vedblev han Rettens Eragtning at lovlig varsel og Laug dag for Frorup bør i Rettelægges.

De om Høsten Almindelige tingsVidner blev examineret og hvormed ej det minste var at Observere forsaavit dette Skibrede Angick.

Som ingen efter 3de Ganges udraab vilde Gaae i Rette blev Retten for Skibredet Ophæved.

Ao: 1770 den 8de Octob: blev Retten til Almindelig Høste Skatte og Sage ting holdet [for Ous Skibredes Almue] paa tingstædet Lundervig og Retten betiendt med efterskrevne Otte Edsorne Laug Rettes Mænd sc: Jsach Aalland, Engel Nordre Holmefiord, Lars Søre ibm:, Johannes Todtland, i hans stæd sadt Ole Houcheness, Knud og Hans Tysse, Hans Engelsen Nore Holmefiord i hans Stæd Hans Lundervig, og Hans Aalland. Overværende udj Retten Stædets Foged Hr: Kamer Raad Juel med LænsM: Hans Lundervig og menige ting søgende Almue.

Hvornæst aller og underdanigst blev læst de Kongelige Forord: og høy Øvrigheds Ordre som her til beckiendtgiørelse er Anckomed og udj denne Protocol extraheret.

1770: 297

Engel Engelsen Aarvig mødte for Retten og tilckiendegav at han møder paa sin Far Fader Hans Giøens Veigne der nu er syg, hvilcken som Procurator for Tosten Hamre var overdraged at udføre den sag bemel[te] Tosten Hamre efter skrifttlig Stefnemaal dat: 20 Septb: 1770 hafde Andlagt mod Niels Hansen Berge, bemelte Stefnemaal blev i Rettel: og Oplæst.

Den indstefnte mødte icke efter paaraab ej heller nogen paa hans Veigne

thi fremstod Stefnevidnerne Ole og Berge Haldorssønner Yttre Røe som ved Eed beckreftede Stefnemaales lovlige forckyndelse.

Citanten fremstillede Lars Gierstad og Torbiørn Waage som har væred beskickelse vidner i Sagen om nu afdøde Engel Berge vilde Afgiøre sagen i mindelighed. beskickelse Vidnerne declarerede derpaa under aflagt Eed at omtrent 2 aar siden var de hos Engel Berge og tilspugte ham om hand vilde betale Tosten Hamre de 10 Rd: hand hafde lagt i Hand penge paa Øvre Dahlen hvortil Engel Berge svarede at dersom Tosten Hamre kunde beviise at Elven Gick saaledes som hand foreGav skulde hand faae sine haand penge tilbage, men ellers ej.

1. Vidne Ole Engelsen Øvredahlen aflagde Eed og provede: at her ingen stæds i heele Sundhordlehn Tager saadant Væhr og vin[d] som paa Øvredahlen, og at den nedom huuserne Rindende Elv opvoxer til deels saaledes at det og har Gaaed en hel Alen op paa høestaaled i laden. hafde ej videre at prove.
2. Toer (Joen?) Olsen aflagde Eed og provede: i et og alt som næst forrige v:
3. Engel Olsen aflagde Eed og provede: i et og alt som de 2de næst forrige Vidner.
4. Anders Olsen og Karj Niels Dr: mødte ej, endskiøndt Stefnevidnerne under forrige Eed vidnede at de var lovlig stefnt.

Citanten fremstillede Vidnet Halsten Tysness som efter aflagt Eed provede at være med Tosten Hamre da kiøbet blev indgaaed, og hørdte han da hvercken at Engel Berge sagde Elven samt væhr og vin[d] Giorde skade, eller at Tosten Hamre spurgte derom. hafde ej videre at prove.

Citanten begiærede de udeblevne Vidner forelagt at møde til næste ting.

Eragted

Den Jndstefnte Niels Hansen Berge Gives hermed Laug dag til næste ting at indkome med sidt tilsvar i Sagen. Ligesaa paalægges Vidnerne Karj Nielsdatter og Berge og Anders Olsen som nu lovlig Stefnte, at møde til næste ting Deres Vidnes byrd udj Sagen at aflægge, saafremt de vil ungaa deres falds maals bøder.

Ole Hansen Sundøen hafde til dette ting tiid og Stæd med mundtlig Stefnemaal ladet indstefne sin naboe

1770: 297b

Johanness Sundøen fordie hand skal have slaged {her} \korn/ paa hans [Ager] derfor Dom at lide paahøre Vidner og betale Omckost:
Den indstefnte mødte og tilstod lovlig Stefnemaal.
Citanternes!! (Citantens) Vidner
1. Vidne Benonie Jensen Sundøen aflagde Eed og provede at han paa forlangende besaa den skade der var sked paa Citantens Ager i høst saag da at i den ene ende \paa Ag:/ var korned nedslaged i længde 22 fod og i Brede 1 ½ fod hvorpaa Vidnet mente omtrendt hafde staaed en stoer korn eller 10de parten af en tønde, men hvem same hafde Giordt veed vidnet ej. hafde ej videre at prove uden dette at indstefnte Johannes Sundøen sagde Citanten hafde spad paa ham.
2. Vidne Ole Baarsen Sørstrønen aflagde Eed og provede i et og alt som forrige vidne uden forandring.
Den indstefnte benægtede Sigtelsen.

Eragted

Sagen udsettes til næste ting efter hoved Citantens begiær, for at føre fleere Vidner.

Velærværdige Hr: Gerhard Gielmuyden mødte for Retten og var begiærende den Respictive Domer vilde tilspørge Almuen om følgende Poster 1te Om Almuen har noged at udsette paa ham i de 7 aar han har væred Cappellan propersona til Ous Præsteg: 2. Om hans Levnes Opførsel i blant Almuen udj same tiid har væred dem til forargelse, eller væred dem nogen sinde til Anstødssen!! (Anstødelse?) 3de Om han med sit liv og levned har nedreved, det han med sin lærdom har Opbygt, 4de Om icke hans Levnet og Vandel i blant Almuen, i allemaader har svared til hans lærdom. Derpaa svarede den samtlige ting søgende Almue saaledes saasom til 1. post, at de Aldeeles indted haver paa ham at udsette men særdeeles ælsker ham og tacker ham for hver dag han har væred deres lærer. til 2. post nej men meged mere til daglig Opbyggelse. til 3de post som til næst forrige. til 4de post jo alle tiider.
Hr: Gerhard Gielmuyden begiærede det passerede sig som et tings Vidne beskreven meddeelt under Rettens fulde forseigling som ej kunde nægtes.

Fogden til kiendegav at hand paa Justitziens Veigne havde indstefnt Lars Johansen Hou!! (Houg?/Houge?) for begangne lejermaal med pigen Brithe Olsdr: Breche af Wosse Præstegield, og det forinden han har Gaaed til Confirmation.
Den indstefnte Mødte og tilstod lovlig Stefnemaal samt forseelsen og bad om lemfeldig Dom.

Afsagt

Med den indstefntes Rene tilstaaelse er det beviist at han Lars Johansen Hou!! har forinden han er Comfirmeret begaaed lejermaal med pigen Brithe Olsdr: Breche. Thi kiendes og Dømes

1770: 298

for Rett at han skal betale til Actor Hr: Kamer Raad Juel sine lejermaals bøder med 12 Rd:, jtem hen bringes først til LænsManden at sidde 8te dage paa Vand og brød og dernæst til det Bergenske Tugt og Manufactur Huus at arbejde udj et halft aar. Alt i følge \lov og/ de derom udgangne Forordninger. Det paadømte udredes efter lovlig Adfærd.

Fogden hafde ligesaa ladet indstefne Pigen Brithe Olsdr: for begangne lejermaal, med den uConfirmerte dreng Lars Johansen Hou!!, derfor dom at lide efter lov og forordninger.
Den indstefnte som nu Anden Gang lovlig Stefnt mødte ej og ingen paa hendes veigne thi fremstod Stefnevidnerne Johannes Tvedt og Peder Langeland som ved Eed beckreftede at den paagieldende er lovlig Stefnt.
Fogden i Rettelagde Præste attest under dato (ope rum) som blev Oplæst.

Afsagt

Det er med den i Rettelagde præste attest beviist at Brithe Olsdatter haver begaaed lejermaal med den uConfirmerede Lars Johans: Hou. Thi kiendes og Dømes for Rett at hun skal betale til Actor Hr: Kamer Raad Juel sine lejermaals bøder med 6 Rd:, jtem hen bringes først til LænsM: for der at sidde paa Vand og brød i 8te dage dernæst til det Bergenske tugt og Manufactur huus at Arbejde udj ½ aar, dog skal hun den paalagde Corporlige Straf ej udstaae forinden et aar efter hun Giorde barsel, alt i følge lov og forordninger. Det paadømte udredes efter lovlig Adfærd.

Eragted

Formedelst Aftenens paackome bliver Retten til i morgen Ophæved.

Anden dagen [den 9 Octobr:] blev Retten atter sadt paa bemelte tingstæd Lundervig og Retten betiendt med det Gaars dagen Andførte Laug Rett.

hvorda læst

1. Hans Andersen Coldahls Skiøde til Nicolai Hansen Giøen paa 1/6 pardt udj Fuse Annex med alt underl: for 65 Rd: 3 Mrk: 12 s: Dateret 8 Octob: 1770.
2. Peder Johansen Høysæters Obl: til Monsr: Johan Leganger paa 99 Rd: imod pandt 2 pd: 10 ½ mrk: Smør i Høysæter og 4 proCto: Renter dateret 25 Augustj 1770.
3de Hans Knudsen Sævilds Obl: til Hans Erichsen Dahle paa 60 Rd: imod pandt ½ løb Smør 1 Giedskind i Sævild og 4 proCto: Rente dat: 8 Octobr: 1770.
4de Mortificeret Ole Nielsen Nordbøes Obligation til Niels Monsen Waage paa 70 Rd: Obl: Dat: 12 Maj 1751 og Qvit: 9 Octobr: 1770.
5te Ole Nielsen Nordbøes Skiøde til sønen Niels Olsen paa ½ løb Smør [i Nordbø] for 99 Rd: dat: 9 Octobr: 1770.
6te Knud Pedersen Yttre Tøsses Grunde seddel til Ole Olsen paa et plads Barmen kaldet dat: 9 Octob: 1770. \mod 2 Rd: aarl: afgiftt/

Den af Fogden mod Sisselle Knudsdr: Grønsdahlen seniste høste ting Andl: Sag blev paaraabt. hvortil Fogden svarede at Sagen saaledes er forsonet at den indstefnte skal betale 1 Rd: til Sognes fattige og 4 Mrk: 8 s: i Omckost: og hvormæd Sagen Ophæves.

1770: 298b

Mons Olsen Gaugstad hafde til dette ting tiid og Stæd ladet indstefne Steen Steensen Boge til at fravige den Gaarde part i Boge som han beboer hvilcken part Citanten haver tilkiøbt sig af

Engel Berge med fleere og nu som bodslidsM: vil beboe, om alt at lide Dom til fravigelse til næste fardag mod at Anname bygsel efter loven og betale Proces Omckost: og paahøre Vidner.

Den indstefnte Mødte ej icke heller nogen paa hans Veigne

thi fremstod Stefnevidnerne Engel Holmefior og Jsach Aalland som veed Eed beckreftede at de for mer end 14 dage [siden] haver indstefnt den paagieldende efter incaminationen.

Citanterne!! (Citanten) fremstillede sine Vidner.

1. Vidne Hans Holmefiord aflagde Eed og provede at omtrent en Maane[d] for Jul var Vidnet tilligemed Salamon Boge Eftter Mons Gaugstads begiær for at udsige den indstefnte fra Jorden til dette aars foraar, hvortil den indstefnte siger han vilde ej svare. siden har de og været hos ham 2de Gange om det same og altiid tilbudet ham bygsel efter loven ligesom og første omprovede Gang ½ teig i Jorden i brug et aar, men han sagde han vilde taale dom. paa tilspørgende svarede Vidned at Citanten ingen tilholds Stæd haver uden hand komer til Boge som hand derfore har kiøbt hafde ej videre at prove.

2. Vidne Salamon Boge aflagde Eed og provede i et og alt som første Vidne dog med dette tillæg at Mons Gaugstad tilbød den indstefnte paa Alle billige og lovlige Maader hvilked den indstefnte Afslog men vilde lade det Gaae til doms.

Eragte[d]

Sagen udsettes til klocken 3 i efter middag da Dom i denne Sag skal blive Afsagt.

Klocken 3 efter middag blev denne Sag atter foretaged og blev da feldt saadan

Dom

Naar Retten \nøye/ betragter Citantens Paastand og tager under lige betragtning de førdte Vidner i Sagen Saa vil det ej falde Vanskeligt at indsee, hvorledes at den indstefntes {pag} handel Allene Gaar ud paa at udhale tiiden for Citanten for Self at sidde paa den Jord hand {self} er overbevist om inted at have med at bestille, naar hand faar sin bygsel igien efter loven, ej at tale om de Mange Gode tilbud Citanten uagted han som ejer efter lovlig tinglyst skiøde self er huusvil[d] {har}, for at afgiøre Sagen i mindelighed {tilbudet} \har Giordt/ den indstefnte, Steen Steensen Boge, som nu efter lovlig Stefnemaal og 3de udsigelser ej har vilde mødt for {at} ved den lejlighed atter at udhale Sagen, Men da Sagen er af den beskaffenhed at ifald

1770: 299

Udsettel[se] skeede Gick det hele næst komende aar bort forinden Mons Olsen Gaugstad kunde kome at tiltræde sin virkelige Ejendom i Boge. Thi Kiendes og Dømes for Rett at indstefnte Steen Steensen Boge skal til Rette fløtte tiid 1771 Ryddig giøre og fravige det brug udj Gaarden Boge som Citanten Mons Olsen Gaugstad Ejer mod at bemelte Mons Gaugstad leverer ham nu for Jul i 2de Mænds overværelse i bygslepenge 10 Rdr: hvilcke Mænd da og skal lovlig udsige ham til næste aars Rette fløtte tiid. Skulde indstefnte end nu ej vilde forlade Gaarden, maae hand vente sig den straf der overgaar Dem som sidder {og} \paa eller/ bruger uhiemlet Jord. Det paadømte udredes efter lovlig Adfærd. Ligesom og udj Processens Omckost: 3 Rdr:

Fogdens Almindelige tingsVidner bleve Examinerede og udj et og alt befunden og besvared saaledes som Ved seniste Høste tings holdelse for Ous Skibrede er Andførdt.

Landskatte Restancen stoer Rd: Mrk: s: og Extraskatt Restancen stoer Rd: Mrk: s: blev Oplæst og af Alle uimodsagt.

Som ingen efter 3de Ganges udraab vilde Gaae i Rette blev same for Skibredet Ophæved.

Ao: 1770 den 10 Octobr: blev Retten udj følgende huusebesigtelse ForRetning sadt paa Gaarden Fuuse Resederende Cappellans Gaard udj Ous Præstegield og Strandvigs Skibrede bel: Følgelig den Residerende Cappellan Hr: David Werner Christies til høyVelbr: Hr: Stiftts befallings M: Petersen indgivne Reqvisition af 19 Martj og høy bemelte herres derpaa grundede og Fogden og Sorensk: tilskrevne brev af dato 30 Martj 1770 som blev i Rettel: og Oplæst. Retten blev da betiendt med eftterskrevne 6 Edsorne Laug Rettes M: af Strandvigs Skibreede sc: Torbiørn Houge, Haldor Leigland, Anders Houge, Joen Houge, Niels Sieldbrict og Axel ibm: Overværende udj Retten Stædets Foged Hr: Kamer Raad Juel. Ligesaa Mødte og paa Afg: Hr: Hans Astrups børns Veigne Deres Moderbroder Velædle Monsr: Johan Leganger som vedtog paa egne og medForMynderes Veigne lovl: Varsel.

Derpaa blev med besigtelsen Giordt begyndelse og foretog vii Os først Gaardens Udhuuse, men forinden same blev taged udj Øyesiun fremstod for Retten Hr: Christie og til kiendegav at da han som Allernaadigst beskicked Residerende Cappellan her til Ous Menighed, nu haver indtrædet i kaldet og derved maae forneme at Gaarden Fuuse for den Residerende Cappellan er som en bestandig Præstegaard, saa haver han Agted det fornødne, at der over de for Gaarden værende huuse maatte tages en lovl: besigtelses Forret: og til den ende Reqvireret den nu værende Rett. Han troede at i henseende til de Gaarden tilkomende og tilhørende saackaldede udhuuse han baade(?) hafde kundet med hans Salig Formands Arvinger om

1770: 299b

den Aabod som der af kunde falde komed til forening, som og at der betreffende same, ej kand blive nogen tvistighed, men hvad som hanem synes mæst at kunde kome under ventilation og et paaskiønnende vil blive Andgaaende de saackaldede Vaanhuuse ej allene i henseende til hvilcke same egendtlig skal være, men end og som han troer, at det ved besigtelsen, vil befindes at det saakaldede vaanhuus nu formedelst ælde vil være, som i den stand at det er lidet mere end som det kand beboes, ja om det efter Reparation en liden tiid kand blive bestaaende, hvorledes da skal forholdes med den fornødne Vaaning igien hvilcken han Aldrig kand troe, vil være en pligt eller et paaliggende, at den mand, i hvis tiid saadan Vaaning af ælde forgaar, det af hanem igien skulde opbygges.

Til Rettens Oplysning vilde han nu for det første fremlegge den besigtelses Forret: som er Passeret efter den afdøde Cappellan Hr: Fasting og da Sogne Præsten Hr: Leganger, efter kongel: Allernaad: tilladelse Andtog sig at bestyre kaldet for saavidt en Residerende Cappellan vedkom, ældere(?) eller senere Forretning haver han icke. af den vil den høyst ærede Rett behagendtlig erfare, hvad det egendtlig saakaldede Vaanhus skal være, og udj hvilcke Værelser bestaaende, men forinden at han kunde udlade sig med videre tancker, maatte i forvejen bede at Retten vil tage i Øyesiun og beskrive dets Omstændighed.

Derpaa begav Retten sig at besigtige Gaardens Udhuuse som præst efter Anden vedkomer at vedligeholde og Gick vii først til

[1.] høe laden

som mangler 5 store bielcker eller lobetter 15 alen lang ansees

at koste her paa Stædet	6 Rd:		
3 løestaver 8 alen lang	3		
2 ½ tylt sperrer 14 alen lang	7	3	
8 tylter bord á 4 Mrk: 8 s:	6		
1 tylt torvelle og Sømdregle 12 alen lang	1	3	
7 smaa løe staver 7 al: lang	1	4	8

6 tylter Samfeng bord	2					
60 Voger næver á 1 Mrk: 6 s:	13	4	8			
Arbejdsløn og kosthold	10					
16 plancker til loven 13 all: lang	3	4		55	1	

1.!! (2.) Borge Stue befantes meged Gamel, og i sær udj den ene ende meged forRaadned, men som same nu er temelig stoer og vel kand tiene om den bliver Giordt noged mindre saa ansaag Retten at naar af den Gamle skal bruges alt hvad nyttes kand behøves end nu efter vores skiøn følgende

1 ½ tylt timer 11 alen lang	9					
1 ½ tylt sperrer 9 alen lang	2					
4 tylter bord á 2 Mrk:	1	2				
2 tylter Do: á 3 Mrk:	1					
30 Voger næver á 1 Mrk: 6 s:	6	5	4			
Arbejdsløn og kosthold	9					
brun trøe 1 stock 12 alen lang		2		29	3	4
				84	4	4

1770: 300

				84	4	4

3de den nederste floer

Mangler 2 svilstocker	1					
2 bejte skie		1	8			
4 bielcker 13 al: lang	2	4				
8 Oplenger til same bejte skie		3				
8 tylter bord til bord klædning	2	4				
24 Voger næver á 1 Mrk: 6 s:	5	3				
krogte (krøgte?) torvalde 10 støck		2	8			
1 storm band og toe smale dregle		2				
Arbejds løn	3			16	2	

4de den nederste!! floer

behøver 3 Sval stocker	1	4				
2 støcker bejtskier		1	8			
3 Vaager draabe næver		4	2	2	3	8

5. Jldhuused befantes i den tilstand at same ej kand blive staaende men blev i den stand same nu befantes Taxeret for 3 Rd: et nytt i stæden ansaaes for at vil koste 16 Rd:

altsaa tilbage som udføres				13		

6te et baade nøst

mangler 7 tylter Samfeng bord til bordkledning á 2 Mrk:	2	2				
30 Voger næver til tag á 1 Mrk: 6 s:	6	5	4			
4 torv væller med kroger		4		9	5	4

Derefter forføyede Retten sig til Vaanhuuset Præstehuused kaldet for at tage same udj Øyesiun, dette huus bestaar af 1 daglig stue med gl: sprocken bielægger kackelofn, samt 3 fag gl: Vinduer udj, ved denne stue er 2de Camrer udj det ene er et kielderskab med afdeling,

videre et kiøcken og Spise Cammer med en liden stue hos kaldes Ame stuen hvori er ingen ofn nock 2de Melcke boer alt under et tag, under dette huus er mured kielder. Siden dette huus er en meged gl: bygning saa at baade timered er meged bedærved, dørrer og Vinduer sær brøstfeldige saa at huused neppelig uden en føye tiid kand blive staaende, thi Ansaae Retten sames Værdie i den stand det nu befindes for 36 Rd: Men som huused maae blive staaende saalenge det kand, naar det bliver forsiuned med de fornødne Reparationer Andsaae Retten at følgende vil medgaae til dets forbædring sc:

1 ½ tyldt tømer 12 al:	3					
3 ½ tylt sperrer 11 all: lang	7					
30 tylter bord til Suetag	10					
100 legter		5				
1 tylt Ræcker 12 all:		3				
15 tylter bord til bord klædning	5					
Gode bord til 3 dørrer 2 tylter á 2 Mrk: 8 s:		5				
5 tylter Gode bord til lemer á 2 Mrk: 8 s:	2		8			
2 nye Vindue Ramer		1				
6 Rueder á 8 s:		3				
1 nye Vindue karm med videre træverck, i Amestuen	1					
Arbejdsløn	14			44	5	8
				171	2	8

1770: 300b

	171	2	8
bieslaged uden for Præste huused Mangler 3 tylter Gode bord	1	1	8
til kielderen ligesaa 3 tylter bord	1	1	8
	173	5	8

Hr: Christie maatte fremdeles til kiendegive at som Retten nu vil have seet og erfared tilstanden i alt med det {nu} saackaldede Vaanhus, besigtelses Mændene vil have skiøned at det vel saaledes er, at same er meged forældet, men det dog aldrig saaledes er at saalenge huus kand henge samen, det dog end nu en tiid kand beboes, men ved daglig tilsiun og Reparation, men som heraf vil følge at efter kort eller lengere tiid det dog vil blive at denne Vaanhusebygning, engang vil forgaae, saa bliver det spørsmaal hvorledes med dets Opbygning igien skal forholdes, som formeldt, !!haabede han!!, haabede han at det icke kunde blive ham en pligt det at opfylde; den i Rettel: Forret: viiser inted desangaaende; hand har heller icke kunde bragt det til Oplysning, eller erfaring, hvorledes nogen sinde denne Vaaning er komed til Præstegaarden og hvilked de nu tilstædeværende besigtelses Mænd, de gl: deriblandt, end icke veed, derom noged at have hørdt; Thi indstillede han til Rettens skiøn og paadømende, dette sit forslag, med den Reparation, {med} denne gl: huuseVaaning nu er tildømt bliver den paa tomten staaende, saa lenge skee kand, og af mig med den fornødne tilsyn fremdeeles holder vedlige, saaledes som dens Omstændigheder kand udfordre; Men om i hans tiid skulde indtreffe, at den endelig maatte nedrives og en fornøden bolig igien Opsettes, da sames Værdie at maatte Taxeress. dens Suma indgaar da udj den nye Opsettende Vaaning, men saasom den videre paagaaende bekostning ej kand blive hans, da hans Efttermand at blive Anseed pligtig at Bonificere ham det overskud som han der til kand have Andvendt, og det efter lovlig Vurdering, om ej derom kand kome til mindelig foreening, Hvilcken bekostning saaledes kunde følge Mand efter Mand, siden her indted er som

forbinder nogen mand, at i hvis tiid Vaanhuused af ælde er forgaaed, det paa hans beckostning {paa} af nytt skal igien Opbygges; hvilcked hans forslag han haaber at finde Rettens biefald, og ingen eftermand at kand være til Prejudice, i vidrig fald paastaar allene at blive Ansvarlig til den værdie som disse gl: huuse, ved et afflyttende af ham lovlig kand blive Taxeret, for, og hvis værdie nu allene er Sadt for den Suma 36 Rdr:

Hr: Christie tilspurgte dernæst Monsr: Leganger om her til Præstegaarden følger noged Jnventarium, eller til Jldhuused nogen kiedel, Gryde, tørcke helle eller videre, jtem til Præste huused Mere end den ene ofn; Hvortil Monsr: Leganger svarede at ligesaa lidet som den gl: Forret: viiser at skal være ligesaalidet er der og undtagen allene den i Stuen beskrevne ofn.

Som ingen videre hafde Forret: at tilføre bliver denne

1770: 301

Forret: Omckost: saaledes Andførdt

Fogden for Mænds Opnefnelse Skyds diet og dags Forret: Andføres her {med} efter hans eged forlangende ej mere end	4	
Sorensk: 3 Mands skyds til Stædet 6 mil á 6 s:	1	3
2 dags diet penge	1	2
1 dags Forret:	3	
Skyds hiem igien	1	3
Stemp: pp: beskrivelse og Forseigling	2	1
6 Laug-Rettes Mænd for 2de dags Forret: med Rejse á 3 Mrk:	3	
	---	---
	16	3

Derefter blev udj denne Sag af den Ganske Rett saaledes kiendt Dømt og Afsagt

Af den i Rettelagde Forretning under dato 7 Nobr: 1736, bliver dette at erfare, at den til Præstegaarden henhørende Vaanhuuse bygning, skal være efter same Forret: udj lovfør stand; Eftter den tiid som same har staaed, sees at same er vel meged forældet, men kand dog endnu en tiid beboes, helst naar den nu Taxerte Suma derpaa vorder Andvendt. Den Residerende Cappellan Hr: Christie, haver serdeles forestilled, at naar det kunde indtreffe, at denne Vaaning formedelst sin ælde, ej meere var beboelig, hvor til sames Opbygning skulde være Andsvarlig; Hvorudj, naar Retten tager i betragtning, forbe:te i Rettel: forret:, inted findes: som derom Giver Oplysning, kaster da Retten sin betragtning derhen, hvem der af førstningen kand have beckosted dene Vaaning, da bliver saadant siult, og ej at udfinde, vilde Retten derimod falde paa den tancke, at hvem der af kaldet haver frugten skal Andskaffe {den} en nye bygning naar behøves, vilde same blive ubillig, men som paa den ene side: herfor ej er nogen Speciell lov, og det paa den Anden side: maae ansees betenckeligt, at hvad som af ælde forgaar, og ej kand hen reignes til nogens forsømelse, skulde lægges paa den Mand, i hvis tiid et saa forældet huus maatte nedrives, vilde Ansees til en for betydelig byrde; Thi kiendes og Dømes for Rett at hvad Præste huused, eller det saackaldede Vaanhuus betreffer, der i sig Self nu er Vurdered for 36 Rdr:, og dens Reparation til den Suma 47 Rd: 2 Mrk: 8 s:, da skal same paa tuften blive staaende, til beboelse saalenge skee kand, hvorpaa skal Andvendes: først den Suma som nu derpaa er lagt, og siden af beboeren saaledes at tilsees som lov befaller, men naar saa skeer, at same huus formedelst ælde ej lengere kand blive staaende, da dens værdie at Taxeress, og indgaae i den nye opsettende bygning, der bliver i Conformite af Forrige Forret: og det øvrige af beboeren at beckostes, men som saadant paa hans beckostning ej allene bør Gaae, da hannem, af hans eftermand at Boenificeress, hvad videre derpaa kand være beckosted, efter forening eller lovlig Taxation,

og i den henseende, at denne beckostning ej kand Gaae paa en eller næst efterfølgende Mand, da Successor efter Successor skal Godtgiøre den overskydende tillagde Suma, alt efter lovlig

1770: 301b

Vurdering, naar ej mindelig forening kand hielpe. J øvrigt hvad de Andre saa kaldede udhuuser Angaar, da som det af Retten Ansees, at saadane huuse bestandig formedelst den af Gaarden faldende Afl, bør være i lovfør stand, saa skal Salig Hr: Hans Astrups Stervboe i alt efter indbemelte Specificerede Taxation, svare til Hr: David Werner Christie den Suma 126 Rd: 3 Mrk: hvortil komer hvad paa Vaanhuused er lagt med 47 Rd: 2 Mrk: 8 s: Af denne Forret: Omckost: betaler Hr: Hans Astrups Stervboe 11 Rd: og Hr: Christie \ickun/ 5 Rd: 3 Mrk: siden hand mens forretningen varede har underholdt Retten. Altsaa tilsamens som Sal: Hr: Hans Astrups Stervboe tilfindes, at udrede den Summa 184 Rd: 5 Mrk: 8 s: Som det og er Oplyst, at til denne Capellans Gaard indted inventarium følger, Saa bliver Hr: Christie for alt Ansvar til efterMand befriet, naar han allene leverer den gl: brustne bielægger ovn som staar i Stuen fra sig, og derforuden betaler de Mangler, der i hans tiid bliver paa huusene, Det paadømte udredes efter Lovlig Adfærd.

Ao: 1770 den 11te Octobr: blev Retten til Almindelig Høste Skatte og Sage ting holdet paa tingstædet Haavig med Strandvigs Skibredes Almue og Retten betiendt med efterskrevne Otte Edsorne Laug RettesM: sc: Lasse Hammersland, Joen Joen!! (Jøen?/Gjøn?), Størch Røe, Ole Solaass, Niels Biøndahl, Siur Aachre, Elling Siørsand, og Ole Hage. Overværende udj Retten Stædets Foged Hr: Kamer Raad Juel, med menige ting søgende Almue,

Hvorda Aller og underdanigst blev læst de Kongel: Allernaadigste Forord: og høy øvrigheds Ordre som til beckiendtgiørelse er Andkomen, og forhen i denne Protocol Extraheret.

Derefter læst følgende Particulliere Documenter, saasom
1te Peder Svensen Tombres Skiøde til Anders Gundersen paa 16 mrk: Smør 1/3 hud i Tombre for 120 Rd: dat: 11 Octobr: 1770.
2. Anders Gundersens Vilckaars brev til Peder Svend[s]en og huustrue, dateret 11 Octobr: 1770.
3de Anders Gundersens Obl: til Hans og Tørchel Poulsønner Kilen paa 80 Rd: imod 4 proCto: Renter og pandt 16 mrk: Smør 1/3 hud i Tombre dat: 11 Octobr: 1770.
4de Hans, Niels, Engel og Jan Biøndahl deres Grunde seddel til Heine, Johannes og Torbiørn Henanger paa 4 parten i Biøndahls Saug Grund deres livs tiid med!! (mod?) 12 s: aarlig betaling dat: 11 Octobr: 1770.
5te Sr: Johan Legangers Skiøde til Hr: David W: Christie paa endeel huuse paa Fuuse Præstegaard mod 168 Rdr: betaling dat: 4 Maj 1770.
6te Hr: David W: Christies Obligation til Sr: Johan Leganger paa 650 Rd: imod 4 proCento Renter og pandt i endeel huuse, paa Fuuse Præstegaard med videre dateret 7 Junj 1770.
7de Ole Aarres Obl: til Jngeborg Kaar[e]sdr: paa 15 Rd: imod 4 proCto: Renter og 9 mrk: Smør i pandt i Aarre dateret 11te Octobr: 1770.

Eragted
Formedelst Aftenens paackome bliver Retten til i Morgen Ophæved.

1770: 302

Anden dagen den 12te Octobr: blev Retten Atter sadt paa bemelte ting stæd Haavig og betiendt med det Gaars dagen Andførte Laug-Rett.

Hvorda den Personelle Cappellan til Ous Præstegield Hr: Gerhard Gieldmeuyden fremckom for Retten, og med ærbødig begiær, bad at de selfsame Qvestioner maatte frem settes for denne Almue som [for] Ous Skibredes Almue blev fremsadt og efter same skeed var faldt Deres svar saaledes til 1 Post at de har snart ad hvercken ondt eller Godt at sige paa ham, til de øvrige 3 poster som Ous Almue svared haver. herom efter forlangende tings Vidne Udstæd.

Erich Gundersen Fuuse hafde til dette ting tiid og Stæd, med Mundtlig Stefnemaal indstefnt Torjuls Larsen Kiøn for skyldig værende 1 Rd: 2 Mrk: 8 s: Derfor dom at lide og betale Processens Omckostninger.
Den indstefnte mødte ej icke heller nogen paa hans Veigne
thi fremstod Stefnevidnerne Ole og Berge Haldorsønner Yttre Røe som ved Eed beckreftede at Torjuls Larsen Kiøn er lovlig Stefnt efter indCaminationen, til dette ting, hand svarede ellers at hand hafde Reigning imod Erich Fuse som hand vilde {Stefne} Qvitte i de 1 Rd: 2 Mrk: 8 s: som hand tilstod at være skyldig, Thi hand hafde lært ham at være tambour og hafde Anden handel om en Jomer.

{Eragted} Afsagt

Som den indstefnte \Torjuls Lars: Kiøn/ for de 2de brugte Stefne Vidner i Sagen lovlig haver tilstaaed de paastefnte 1 Rd: 2 Mrk: 8 s: at være skyldig til Citanten Erich Gundersen Fuuse, men derhos Sagt at have Contra Pretention mod Citanten. Thi kiendes og Dømes for Rett at Jndstefnte Torjuls Larsen Tiøn!! (Kiøn) bør betale til Erich Gundersen Fuuse de paastefnte 1 Rd: 2 Mrk: 8 s: jtem i Process Omckostninger ibereigned Domens løsning 2 Rd: 1 Mrk: Det paastefnte udredes næste 15 Dage efter denne Doms lovlige forckyndelse under videre lovlig Adfærd. Skulde ellers Torjuls Kiøn trøste Sig at beviise sin andgivne Pretention hos Erich Fuuse da forbeholdes hannem sin Rett til lovlig Søgemaal.

Ole Olsen Lille Houge hafde til dette ting tiid og Stæd, ladet indkalde Hans Jonsen Holdhuus fordie han vil tilægne sig et Stycke slagter bejte Ocke (Øcke) Fieldet kaldet som al tiid haver fulgt Lille Hougen (Houge) sc: den 5 Pardt derom at paahøre Vidner til et tingsVidnes erværvelse.
Den indstefnte mødte ej, icke heller nogen paa hans Veigne;
Thi fremstod StefneVidnerne Hans Giøen og Hans Biøndahl som ved Eed beckreftede at de for mere end 14 dage siden lovlig har indstefnt Hans Jonsen Holdhuus at paahøre

1770: 302b

Alle Mødende vidner.
1. Vidne Kaare Hougervold mødte ej.
2. Vidne Johanness Hougervold gl: 37 Aar fød og Opholdt sig nær ved Lille Hougen sin lives tiid Aflagde Eed og provede at Care!! (Caare/Kaare) Hougervold i nogle aar lejede det omtvistede bejte Øycke fieldet kaldet af Ole Lille Hougen, same bejte ligger under Lille Hougen og Holdhuus hvilcke Gaarder tilforn haver været under et men nu er Separeret og veed Vidnet ej Andet end bejted hører dem begge til hafde ej videre at prove.

3. Vidne Guldbrand Haaland 56 aar fød og Opholdt sig her i naboelauged sin Ganske leve tiid, aflagde Eed og provede i et og alt som Andet vidne uden forandring hafde ej videre at prove.
4. Vidne Anders Drageide gl: 65 aar fød og Opholdt sig paa Drageide sin hele tiid, som ligger her i Naboe lauget aflagde Eed og provede at i den tiid hand boede paa Lille Houge i 5 aar nu omtrendt 15 aar siden brugte han baade haugen!! (hagen?) i Øycke fieldet og Skougen udj alt, sin 5 part uden nogen trette, hafde ej videre at prove.
5. Vidne Omund Eide mødte icke.

Eragted

denne tingsVidne Sag udsettes til næste ting og den indstefnte Hans Jonsen Holdhuus forelægges at møde til næste ting med tilsv: ligesaa forelægges Vidnerne Kaare Hougervold og Omund Eide at møde til same tiid deres Vidnesbyrd i Sagen at aflægge, saa fremt de vil undgaae deres falds maals straf.

Ole Olsen Lille Hougen hafde til dette ting tiid og Stæd med Skrifttlig Stefne Maal indkaldet Kaare Andersen Hougervold fordie hand haver bortaged et af Citanten huggede træe i Hougervolds Skoug som ligger under kircken hvilcket Citanten mente som kircke ejer at have Rett til siden træet skulde være at Reparere Haalandsdahls kircke med, med videre som Stefnemaaled indeholder som hand i Rettelagde der blev Oplæst og var dateret 20 Septb: 1770.
Den indstefnte mødte icke efter paaraab ej heller nogen paa hans Veigne
thi fremstod Stefnevidnerne Ole og Berge Haldorsønner Yttre Røe som ved Eed beckreftede at de for meer end 14 dage [siden] for den indstefnte lovlig haver Oplæst det i Rettelagde Stefnemaal.
Eftterat skrifttlig Stefnemaal for Retten var Oplæst, lod Fogden Velbr: Hr: Kamer Raad Juels Fuldmægtig Lorentz Thorsen, efter Given Fuldmagt fra Procurator Hans Giøen udj hans Svagheds forfald tilføre, at den Respective Rett vilde først behage

1770: 303

at tage beskickelse Vidnerne i Eed, at forcklare hvad de hafde og udsige mod den indstefnte saavidt Sagen Andgaar.
1. Vidne Hans Hansen Giøen aflagde Eed og provede at da hand beskickede Caare Hougervold for Ole Lille Hougen siger Vidnet til Caare Hougervold hvorledes har du baaren dig ad med Ole Lille Hougen, {hvor}\s/om klager du har slaged hilsen!! (helsen) af ham, dertil Caare svarede fick han noged var det vel beckomen, men han fick for lide, hvorpaa Vidnet siger til den indstefnte hvorfore tog du øxen fra Citanten, den indstefnte siger da skal man ej tage øxen i fra en tyv, han skal ej saa let faae han igien hafde ej videre at prove, uden at det passerede i Vaar.
2. Vidne Størch Røe aflagde Eed og provede i et og alt som første Vidne med hvilcket hand fulgte paa beskickelsen dog med dette tillæg at han hørdte og den indstefnte sige at Sønnen maae have Giordt det \omspurgte/ hand viste ej deraf, ligesom hand og sagde at hand ej viste at Ejeren hafde hugged furren, det kunde ligesaa snart værred en Anden. hafde ej videre at prove.
Dernæst da beskickelse Vidnerne var Qvestioneret og Respo…(?) (Respons?/Svar) derpaa Gived, begiærede Citantens forsvar ærbødigst at lov: 6 bogs 14 Capt: 1 art: maatte udj denne Sag af den Respective Domer tages i betragtning, efter Stefnemaales forcklaring der icke Andet Ansees, end jo Citanten er sked, vold, begiærede derpaa Vidnet Johannes Hougervold derpaa taged i Eed.

3de Vidnet Johanness Hougervold aflagde Eed og provede at være tilstæde hos den indstefnte da de forrige Vidner var der, hørte da at den indstefnte siger til de forrige Vidner at han har hørt at Ole Hougen har loft at slaa hilsen af hans Søn, Anders og derpaa kunde han skaffe Vidner, men nu mener hand at han{d}s \søn/ er bleven saa passe kar hand kand værge sig Self, og om saa var at Ole Lille Hougen har faaed noged \banck/ som omspurgt er, saa var det for lide, og icke veed jeg and[e]t siger den indstefnte end naar en tyv komer i Marcken plejer man tage øxen i fra \ham/ hafde ej videre at prove.

Citantens Forsvar tog sig Reserveret om hand kunde siunes det var fornøden at fløre!! (føre) flere vidner og videre til sin Sags styrcke.

Eragted

Sagen udsettes til næste ting og den lovlig indstefnte Kaare Andersen Hougervold forelægges til same tiid at møde med sit nødig Agtende tilsvar i denne Sag \mod ham andl:/

Procurator Hans Giøen lod til kiende Give at hand efter Fuldmagt paa Sr: Severin Heibergs Veigne udj Hardanger har ladet indstefne Hans Jonsen Holdhuus for skyldig værende

1770: 303b

350 Rd: med Renter 5 proCto: {fra} som Ræster til 5 Nobr: 1769 med 7 Rd: og siden til betaling sker, følgel: i Rettel: Obl: Dateret 5 Nobr: 1764, til at liide dom til Obl: og Renters betaling og Processen at tilsvare, Obl: indl: han i Retten der blev Oplæst.

Den indstefnte mødte icke ej heller nogen paa hans Veigne

thi fremstod StefneVidnerne Ole og Berge Haldorssøner Yttre Røe som ved Eed beckreftede at de for mere end 14 dage [siden] lovlig haver indstefnt Hans Holdhuus som inCaminationen lyder.

Der efter til kiende gav Giøen at denne Obl: efter Sr: Heibergs forlangende paa sin Sviger moders Veigne er lovlig for Hans Holdhuus Opsagt den 11 Septbr: 1769. ved de 2de Mænd Ole og Berge Haldorssøner Yttre Røe efter den i Rettel: Opsigelse af 9 Septb: næst forhen som blev Oplæst.

Opsigelses Mændene beckreftede Opsigelsens Rigtighed med Eed.

Eragted

Sagen udsettes til næste ting, og den lovlig indstefnte Hans Jonsen Holdhuus forelægges at møde same tiid, med hvad hand agter nødig at svare til Sagen.

Derefter læst

1. Joen Nedre Echelands Obl: til Jngemon Røyrene paa 200 Rdr: imod 4 proCto: Renter og pandt ½ løb Smør ½ hd: i Nedre Echeland Dateret 12 Octobr: 1770.
2. Willum Hatletvedt med fleres skiøde til Elling Olsen paa 11 1/24 mrk: Smør i Hatletvedt etc: for 16 Rd: Mrk: s: dateret 12 Octobr: 1770.
3. Elling Olsen Hatletvedts Obl: til Niels Sieldbricht paa 21 Rd: 3 Mrk: 8 s: imod 4 proCto: Renter og pandt 11 1/24 mrk: Smør og videre i Hatletvedt dateret 12 Octobr: 1770.

4de Engel Haavigs pengemangel paa 18 Mrk: Smør ¼ hud ½ giedskind i Hatletvedt dat: 12 Octobr: 1770.

5te Mortificeret Joen Echelands Obl: til Ole Femanger efter Qvit: af 12 Octobr: 1770.

Eragted

Siden det lider paa Aftenen bliver Retten til i morgen Ophæved.

tredie dagen den 13 Octobr: blev Retten atter sadt paa bemelte tingstæd Haavig og betiendt med det foran førte Laug-Rett

Hvorda Fogdens Sædvanlige tingsVidner blev examineret og hvorpaa Almuens svar faldt som sædvanlig.

Landskatte Restancen stoer (ope rum) og Extraskatt Restancen stoer (ope rum) blev Oplæst og af Alle uimodsagt, hvorom tingsVidne udstæd.

Som ingen efter 3de Ganges udraab vilde Gaa i Rette blev same for Skibredet Ophæved.

Ao: 1770 den 15 Octob: blev Almindelig Høste Skatte og Sage ting holdet paa Gaarden Øvre Waage med Stranderbarms!! Skibredes Almue og Retten betiendt med efterskrevne Otte Edsorne Laug RettesM: Nafnlig Helje Houge, Lars Schage, Berge ibm: Mons Lie, Peder Schage, Bryniel Houge, Paal Hamerhoug, og Paal Dybsland. Overværende udj Retten Stædets Foged Hr: Kamer Raad Juel med LænsM: og menige tingsøgende Almue;

hvorda Aller og underdanigst læst de kongel: Forord:

1770: 304

og høy øvrigheds Ordre som til beckiendtgiørelse er Anckomen og i denne Protocol extraheret.

Peder Andersen Bache hafde til dette ting tiid og Stæd med Mundtlig Stefne Maal ladet Jndstefne Sergeant Jaen (Joen) Galtung til at betale ham de penge hand tog for det plas Schippervig som Citanten skulde beboe, men som han udsagde Citanten strax efter og ej vil betale ham de Ræsterende 14 Rd: 3 Mrk:, paastaar hand Dom over ham til betaling og Processes Omckost:

Den indstefnte mødte {icke ej heller nogen paa hans Veigne thi} og sagde at hand ej veed {den indstefnte} Citanten skal have noged hos ham tilgode, thi hvad hand modtog for pladsed har hand leveret tilbage; Sagde ellers at have begiegned Sagen med Skrifttlig Contra Stefnemaal dateret 1 Octob: 1770 som blev i Rettel: og Oplæst.

Hoved Citanten tilstod Contra Stefnemaales lovlige Forckyndelse.

Citantens Vidner

1. Vidne Samson Tostensen Grotness aflagde Eed og provede, at nu i Vaar var Vidnet efte[r] Peder Baches forlangende med ham hos den Jndstefnte, hvorda Citanten sagde hand vilde Giøre Rejgenskab om Rettigheden, men vilde først have de 12 Rd: 5 Mrk: hand skulde have hos Contra Ct: hvortil Contra Ct: sagde ingen penger haver jeg taget og ingen svarer jeg til, Citanten siger da det Eeders kone har faaet eller J er det same. Galtung siger da har du Vidne paa hvor meged du leverede, Citant: siger jeg betalte det fordie jeg vilde være vis paa plased, Contra Ct: siger da haver du ej faaed plased og bygsel seddel, kand jeg der til du ej vilde være, Citanten siger da hvor skulde jeg blive naar J kom ej et half aar efter jeg var komen til Pladsed og sagde mig ud med 2 Mand. hafde ej videre at prove.

2. Vidne Godschalch Jversen Kysness aflagde Eed og provede i et og alt med første Vidne, dog med dette tillæg, at den Jndste[f]ntes huustrue siger, det var en Gave hun fick hun leverer det ej tilbage, hørdte og Citant: sagde det var 12 Rd: 5 Mrk: hvortil Galtun[g]s kone inted svarede.

3. Vidne Gods[ch]alch P: Giære aflagde Eed og provede at omtrendt 4 aar siden var Vidnet med Citanten hos Galtung, der komende begiærede Citanten at faae pladset bygsled, hvortil

den indstefnte siger de hafde bygslet det til Guro Michelsdr:, Citanten svarede saa vil jeg have mine penger \10 Rd:/ igien, dertil Galtun[g]s kone siger du faar ingen penger igien thi du Gav mig Dem, Citanten siger jeg gav de ej paa Anden maade end at vil være hvis!! (viis) paa Pladsed. Galtun[g]s [kone]?

1770: 304b

siger end videre at naar de saaledes Qvackler, og Citanten ej vil tage pigen skal ingen af Dem faae pladsed og Pengene skal i Fattig kassen.
Citanten indl: et skrifttlig Vidnes byrd under (uden?) Dato som blev Oplæst.
Citanten begiærede at som de nu er forened saaledes at Galtun[g] skal betale ham 5 Rd: til Allehelgens Dags tiider dette aar at sagen dermed maatte ophæves.

bonde Manden Omun Eide fremckom for Retten og til kiendegav, at som Procurator Hans Giøen der var Gived i Commission fra Sr: Severin Heiberg i Hardanger at føre en sag mod Tosten Bræche, nu er syg og desaarsage overlevered ham Sagen at inCaminere. thi i Rettel: han et Skrifttlig Stefnemaal dat: 25de Augustj 1770 som blev Oplæst.
Den indstefnte mødte og tilstod lovlig Stefnemaal, men declarerede dernæst, at som Stefningen kun en føye tid for tinged blev ham forckyndt, kunde hand ej faae ContraStefne hoved Citanten, og føre sine beviis, maatte derfore begiære sagen til næste ting udsadt.
Omund Eide i Rettel: et indl: af dato 14 Octob: 1770. med derudj paaberaabte Documenter, som blev Oplæst.
Derpaa paastod Omund Eide Dom.
Den indstefnte paastod end nu som før Sagen udsadt for at føre Vidner.

Eragted

Paa det den indstefnte ej med billighed skal kunde klage at Retten med Dom haver overiled ham; Altsaa Udsætted Sagen til næste ting, og den Jndstefnte paalægges at i Rette føre alt hvad han tencker kand tiene Sagen til størcke paa sin Side.

Helje Traa og Arne Berge, haver Jndstefnt, Michel Siur Torbiø[r]n Rasmus og Torbiørn Ohme til at paahøre Vidner om der nogen sinde haver været Giærdes Gar i Mællem Gaarden Giære og Ohme, Alt til et tingsVidnes erholdelse.
De 5 Ohme Mænd Mødte og tilstod lovlig Stefnemaal.
Helje Traa og Arne Berge fremstillede sine Vidner.
1. Vidne Niels Torbiørn[sen] Ohme gl: 68 aar fød og Opfød samt boed paa Jndre Ohme Af sin tiid ej slegt til nogen af parterne aflagde Eed og provede at hand hvercken har hørdt eller ved at der har været Skifttes Gar i Mellem Yttre Ohme og Giære for nu da Yttre Ohme Mænd nu for omtrent 10 aar siden Giærede op i Støls bejte et stycke men i ner Marcken har staaed Gar over i 35 aar. hafde ej videre at prove.
2. Vidne Anders Døsvig gl: 55 aar fød paa Kysness opholdt sig

1770: 305

her i Bygden 47 aar, ej slegt aflagde Eed og provede i et og alt som første vidne uden forandring.
3. Vidne Ørje Schogseide 66 aar gl: Opholdt sig her i Bygden til nu for 15 aar [siden]? provede efter aflagd Eed ligesom forrige Vidner uden forandring.
De indstefnte Ohme Mænd Declarerede at de og haver stefnt Helje Traae, Arne Berge og Encken Giertrue at paahøre Deres Vidner. hvortil de indkaldte sagde at være lovlig stefnt.

1. Vidne Niels Ohme har forhen aflagt Ed sagde end videre paa Ohme Mænds tilspørgende, at i hans ungdom Gick ej Creaturerne <fra Giære> saa meged ind paa Ohme Ejendom som nu nylig for (før) Garen blev Opsadt. hafde ej videre at prove udj!! (uden?) at skiftted mellem Giære og Yttre Ohme begyndes i Giære Ness derfra i en stor sten Ørne stenen kaldet videre til Støche klev berged, endelig uden i stenen og i blecken i Ørnaatte, deraf ejer Giære paa yttre og yttre Ohme paa indre side.
2. Vidne Lars Schogesal gl: 54 aar fød paa Yttre Ohme broder til den ene af Ohme Mænd Michel, aflagde Eed og provede aldrig at have hørdt nogen Gar at have Gaaed i lien for nu, veed og at Creaturene ej hafde vændt sig saa meged ind paa Ohme fra Giære som nylig for Garen blev Opsadt, om skiftterne som næst forrige.
3. Vidne Torbiørn Giære gl: 57 aar fød paa Ytre Ohm[e] og Opholdt sig her i bygden al sin tiid Rejste fra Ohme for 35 aar [siden] aflagde Eed og provede at da han var paa Ohme kom Ohme og Giære Mænds Creature ej samen men hver holdt sig paa sin ejendom, dog holdt Yttre Ohme Mænds Creature sig under et stæd Ornaat i Skougen, men Gæres!! (Giæres) Creature holdt sig uden for og i Ornaat paa Giæres Ejendom og i Fieldet paa deres egen Marck. Skiftterne veed han ej, men dette at der ej den tiid var Gaar i lien.
4. Vidne Anna Torbiørns Dr: gl: imod 50 aar fød paa Yttre Ohme hvor hun Opholdt sig til hun var 30 aar faster til begge Torbiørnnerne paa Ohme aflagde Eed og provede at i den tiid hun var hieme holdt ligesaavel Ohme Mænds Creaturer sig paa sin Marck som Giæres Creaturer sig paa sin saa den enes kreaturer ej Giorde den Anden forfang, men i høyeste Field Gick de til deels samen, de Stølede og hver paa sin Støl. Skiftterne veed hun ej om men Garen var ej den tiid.
Vidnet Ørjan Schogseide sagde paa tilspørgende ej at viide om Skiftterne.
tings Vidned blev der paa efter begiær slutted.

1770: 305b

Torjer Giære og Encken Giertrue Giære har ladet indstefne Michel Olsen Yttre Ohme fordie han har ladet Deres Creature Deres!! (Drives?) paa en Søndag derfor at lide Dom og betale Omckost;
Den indstefnte Mødte og tilstod lovlig Stefnemaal for sig og hans kone Maddelle Michels Dr: som til Vidne er indstefnt.
Citantens Mødende Vidne Torbiørn \And:/ Yttre Ohme aflagde Eed og provede: at i Somer eftter St: H: tiid Gick Vidnet med Michel Ohme efter Smalen da mødte de Giære[s] bester, og Mødte dem saa de Gick op det sædvanlige Ræcke til Fieldet siden de var indkomen i Ohme Marck. hafde ej videre at prove uden at besterne ej blev slaged.

Eragted

Vidnet Maddelle Michelsdatter som lovlig Stefnt forelægges under lovens Falds Maal at møde til næste ting for sit Vidnes byrd i Sagen at aflægge.

Michel Olsen Ohme og Joen Rasmussen hafde til dette [ting tiid og Stæd] indstefnt Anna Jsachs Datter for ærrørige ord, derfor Dom at lide og betale Omckost: bøder og paahøre Vidner.
Paa den indstefntes Veigne Mødte hendes ForM: som vedtog lovlig Stefnemaal.
Citanterne fremstillede sine Vidner.
1. Vidne Jsach Siursen aflagde Eed og provede at i Somer for St: H: tiid hørdte da at indstefnte Anna Jsachs Datter siger Diævelen Regerer Docker Ohme Fanter de kand Gaae ner paa Røeklevene og see handærene(?) dockers \paa furrene de har hugged/, der var da ej Andre en Citanterne og Vidnerne,

2. Vidne Synneve Anders Dr: Aflagde Eed og provede i et og Alt som første Vidne uden forandring, dog Ropte Citanterne til den indstefnte efter hende i Qvel mødte og kom du til pas vii skal spille med Gompen din du Røe, dette nafn Røe komer af at den indstefnte har Røtt haar.

første Vidne laag under forrige Eds kraft og den forklaring af at de sagde de vilde spille med Gompen hendes.

3. Vidne Elsebe Olsdr: aflagde Eed og provede i et og alt som første Vidne.

Derpaa blev Parternes Paastand Dom og Hr: Lieutnant Segelche som mødte paa Soldaten Joen Rasmussens Veigne bad Dommeren nøye betragte 1. Vidnetz forcklaring og indlod sagen [til/under] Dom.

Afsagt

Naar Retten betragter denne Sag, og De førte Vidner, saae sees lettelig, at Citanternes hujen, Raab, og brugte ord, har været snart at det mæste, som har aarsaged de ord talte af den indstefnte

1770: 306

Anna Jsachs Datter, hvorfor hun nu sigtes, {hvor}\Der/fore Retten saa meged meere maae Considerere Aarsagen til Ordene: som Ordenes Graavhed mod Citanterne, Af saa befatted sag kiendes og Dømes for Rett at \den/ indstefntes Ord som faldne Mod Michel Ohme, og Joen Rasmussen skal ansees som Død, {og} Magtesløs, og utalte: og ej kome Dem til nogen fornærmelse, men den indstefnte for sin overilede tale, \at/ betale til Sognes Fattige 2 Mrk: og i Processens Omckostninger 1 Rd: 1 Mrk: 8 s: Det paadømte udreedes og efterkomes 15 Dage efter Domens lovlige forckyndelse under videre lovlig adfærd.

Derefter læst følgende Documenter saasom

1te Mortificeret Baar Jensen Tvedts Obl: til Hans Hansen Waage paa 120 Rd: som er bet: efter Qvitering af 9 Junj 1770.

2. Marrithe Siurs Dr: Øvre Brues Declaration om Odeles Deling i Øvre Brue mellem hendes børn dat: 5 Septb: 1770.

3de Asbiørn Nielsen Breæbnes pengeM: paa 1 løb i Breæbne dat: 15 Octobr: 1770.

4de Haaver Tvedt med fleeres Skiøde til Knud Pedersen paa 1 løb 1 pd: 13 2/?? mrk: Smør 1 ½ hud [i Tvedt] for 198 Rd: 5 Mrk: 2 2/7 s: dat: 15 Octobr: 1770.

5te Knud Pedersen Tvedte[s] Obl: til Haaver Tvedt med fleere imod pandt 1 løb 2 pd: 1 ½ hd: i Tvedt for 189 Rd: 3 Mrk: 4 s: og 4 proCto: Renter dat: 15 Octob: 1770.

6te Knud Pedersen T[v]edtes Vilckaars brev til Haaver Tvedt og huustrue dateret 15 Octobr: 1770.

7de Peder Store Torsses!! (Fosses) Vilckaars brev til Lars store Fosse og huustrue dateret 15 Octobr: 1770.

8de Arne Haaversen Berges Skiøde til Sønnen Haaver Andersen paa 1 pd: 15 mrk: Smør ½ hud i Berge for 65 Rd: 5 Mrk: 12 s: dat: 15 Octob: 1770.

9de Knud Pedersens bygsel brev til Anders Jacobsen paa 2 pd: 12 mrk: Smør ¾ hud i Tvedt. Dat: 15 Octobr: 1770.

10. Lars Houchaases <Skiøde> til Ludvig Olsen paa 1 pd: 20 mrk: Smør i Øvre Houchaass for 62 Rd: dat: 15 Octob: 1770.

Eragted

Formedelst Aftenens paackome bliver Retten til i Morgen Ophæved.

Anden dagen den 16 Octobr: blev Retten atter sadt paa bemelte tingstæd Øvre Waage med det i Gaar Andførdte Laug Rett.

Hvorda læst
1. Hr: Lieut: Dahls Skiøde til Heine Andersen paa ½ løb Smør i Bache for 230 Rd: dat: 16 Octob: 1770.
2. Udsletted Hans Rises Obl: til Samson Aasand!! (Aarsand?) paa 50 Rd: som er betalt efter Qvitering af 15 Octob: 1770.
3de Hans Rises Skiøde til Anders Kiærrevig paa ½ løb Sr: ½ hud i Rise for 90 Rd: Dat: 15 Octob: 1770.
4de Anders Kiærrevigs bygselbrev til Hans Pedersen paa ½ løb Sr: ½ hud i Rise dat: 15 Octob: 1770.
5te Hans Andersen Øvre Waage og Peder Nesses Contract med Anders Døsvig Dat: 16 Octob: 1770.
6te Anders Døsvigs bygselbrev til Hactor Arnessen paa 2 pd: 6 mrk: Smør ¾ hud i Breæbne dat: 16 Octobr: 1770.
7de Peder og Heine Baches Wilckaars brev til Jver Bache Dateret 16 Octob: 1770.
8de Lars Andersen Nedre Waages Skiøde til Anders Larsen paa 1 pd: 3 mrk: Sr: ¾ hud i Nedre Waage for 60 Rd: Dateret 16 Octobr: 1770.
9de Jon Galtungs bygsel

1770: 306b

eller Grundeseddel til Joen Joensen paa Pladsed Schippervig under Torrness dat: 16 Octob: 1770.
10de Heine Baches Obl: til Erich og Hactor Aachre paa 100 Rd: imod pandt ½ løb Smør i Bache Dateret 16 Octob: 1770.
11te Niels Solbiørgs penge Mangel paa ½ løb Smør i Nedre Brue Dateret 16 Octobr: 1770.

Godschalch Giære Andviiste fellen af en af ham Dræbt biørn hvorfore Fogden betalte ham 2 Rd:

Fogdens tings Vidner blev examineret og hvorpaa Almuens svar [faldt} som sædvanlig. der om tingsVidne udstæd.

Landskatte Restancen stoer (ope rum) og Extraskatte Restancen stoer (ope rum) blev Oplæst og af Alle uimodsagt.

Som ingen efter 3de Ganges udraab vilde Gaae i Rette blev same for skibredet Ophæved.

Ao: 1770 den 9 Novembr: blev Almindelig Høste Skatte og Sage ting holdet paa tingstædet Møglebust med Qvindherres Skibredes Almue og Retten betiendt med efterskrevne Otte Edsorne Laug Rettes Mænd sc: Svend Døsseland, Anders Hougland, Ole Naterstad, Morten Kaldestad, Lars \Ols:/ Møchlebust, Lars Larss: ibm: Hachtor Fugleberg, Ole Kierland. Overværende i Retten stædets Foged Hr: Kamer Raad Juel med Læns[M:] og Menige tingsøgende Almue;

hvornæst aller og underdanigst blev læst de kongel: Allernaadigste Andordninger og høy Øvrigheds Ordre som til beckiendtgiørelse er Andkomen og udj denne Protocoll extraheret.

videre læst
Forord: om høyeste Rett for aaret 1771. Dateret 12 Octobr: 1770.
2de Stifttamt: Petersens beckiendtgiørelse om \Fiske/ tiendens forpagtning dat: 20 Octobr: 1770.
Stifttes brev af 3 Nob: h: a: hvorved Comuniceress et Kongel: Reschript af 12 Passato om at indted Pransport!! (Transport) Obl: skal staae ved magt som af ForM: udgives og er hans Myndtl: tilhørig, uden Obl:s ForM: paateigning.

Derefter følgende Particulliære documenter saasom
1te Jaen Mariagers bygselseddel til Ole Haldorsen paa 3 pd: Smør i Onereim dat: 28 Martj 1770.
2de Sr: Henning Dahls dito til Erich Thomessen paa paa!! ¾ løb Smør ¾ huud i Liustvedt dat: 7 Novebr: 1770.
3de Mortificeret Samson Rørvigs Obl: til Hr: Chrigs Comissaire Mathias Dahl paa 100 Rd: som er bet: efter Qvit: af 9 Novb: 1770.
4de Samson Rørvigs Skiøde til sønen Johanness paa 2 pd: 6 mrk: Smør i Rørvig for 115 Rd: dat: 9 Noveb: 1770.
5te Johannes Rørvigs Obl: til Frue Marie Dahl paa 50 Rd: imod pandt 2 pd: 6 mrk: Smør i Rørvig dat: 9 Noveb: 1770 og 4 proCto: Rente.
6te Samson Rørvigs Do: i alt ligedan og dat:
7de Mortificeret Østen Omvigs Obl: paa 150 Rdr: til Lieut: Niels Dahl som er betalt efter Qvit: af 9 Noveb: 1770.
8de Østen Ohmvigs Skiøde til Johanes Rasmussen paa 1 løb Smør 1 huud i Lille Ohmvig for 296 Rd: dat: 9 Novebr: 1770.
9de Johannes Rasmussen Lille Ohmvigs Obl: til Harrald Møglebust paa 150 Rd: imod pandt 1 løb Smør 1 hud

1770: 307

i Lille Omvig og 4 proCto: dat: 9 Noveb: 1770.
9de!! Mortificeret Ole Olsen Biellands Obl: til Hr: Japhet Hegelund paa 250 Rd: efter Qvite[ring] af 9 Novbr: 1770.
10de Frue Marie Dahls Skiøde til Lars Olsen Bielland paa 1 pd: 16 ½ mrk: Smør i Bielland for 105 Rd: dat: 9 Novem: 1770.
11. Lars Olsen Biellands Obl: til Frue Marie Dahl paa 90 Rd: imod pandt og 4 proCto: Renter, panted 1 pd: 16 ½ mrk: Smør i Bielland dat: 9 Novembr: 1770.
12. Lars Friderich Undahls pengemangel paa Nedre Feedt i Uskedahlen dat: 8 Junj 1770.

Eragted

Retten Ophæves til i morgen.

Anden dagen den 10 Novembr: blev Retten Atter sadt paa bemelte tingst[æd], med de Andførdte Laug Rett.

For Retten fremckom Dannemanden Joen Ludvigssen Lille Møglebust og ungkarl Godskalck Joensen Tvedt med Declaration at som bemelte ungkarl vel udj nogen tiid haver fried til Joen Møglebustes Datter og af hende med forældre faaed løfte paa ægteskab med hende, men hun

en og Anden Gang derimod haver viist sig \siden/ ligesom uvidelig(?), endskiøndt hun Andtog Gaver som brugeligt blant bønder, indtil hun nu for nogen tiid Reent haver Declareret at hun ej kand Elske bemelte Persohn; Saa da han nu derved siuntes sig fickseret \og fornermet/ hafde hand til dette ting Andlagd en Sag til Vidners førelse og videre lov forsvarligt; hvilcket Alt nu saaledes er forened at Joen Møglebust udbetaler til Godskalck Tvedt nu herfor Retten i Reen klingende Myndt \et/ Hundrede Rigsdaler. og skal Altsaa Alle tvistigheder samt Godskalck Tvedts formentlige Pretention om pigen Ales Joensdr: være Ophæved, {og det saaledes} \med tillæg/ at ligesaa lidet som Godskalck Joensen Tvedt noged haver at udsette til forcklejnelse paa Joeen!! (Joen) Ludvigsen Lille Møglebust hans kone Brithe Knudsdr: og D: Ales Joensdr: lige saa lidet haver og de noged at udsette paa bemelte Godskalck Joensen Tvedt, men de tacker og ærer Alle hinanden for hver dag de hin anden kiendt haver. {Men} \dog/ som fornefnte Brithe Knudsdr: og Ales Joensdr: nu ej her for Retten er tilstæde da skal de ….rcke(?) dag for Juel indfinde sig i Godskalck Joensen Tvedtes Logemente med 2de Mænd, for Reent ud at Declarere og Give ham sin haand paa {han} \at de/ ej noget paa ham haver at udsette, da hand og skal sige de det same til Dem hvormed all deres tvistighed \skal/ Ophæves og blev de \om alt/ for Rett: haandræckt.

1770: 307b

Fogdens Sædvanlige tingsVidner blev examineret og var ej den minste forandring dermed i aar.

Landskatte Restancen stoer (ope rum) og Extraskatte Restancen stor (ope rum) blev Oplæst og af Alle uimodsagt.

Som ingen efter 3de Ganges udraab vilde Gaae i Retten blev same for skibredet Ophæved.

Ao: 1770 den 12 Novembr: blev Almindelig Høste Skatte og Sage ting holdet paa tingstædet Gielmervig [for Schaanevig Schibredes Almue] og Retten betiendt med efterskrevne Otte Edsorne Laug-RettesMænd sc: Tollef Svelland, Halvor Waldre, Ole Tindahlen, Knud Aaseim, Mons Schaalness, Niels og Lars Tielle og Anders Storhoug Overværende udj Retten Stædets Foged Hr: Kamer Raad Juel med LænsM: og menige ting søgende Almue;

hvor næst aller og underdanigst blev læst de kongel: Forord: og høy øvrigheds Ordre som til beckiendtgiørelse er Andkomen og i denne Protocol extraheret.

Ole Tielflaat i Rætte æskede sin fra seniste ting Udsadte Sag mod Ole Ness en omtvisted part i en Fiskevaag betreffende.
Den indstefnte mødte og tilstod lovl: Stefnemaal Declarerede dernæst at hand tilægner sig slett inted af en Andens Ejendom, men hand har modtaged det skiøde han har faaed.
J øvrigt var begge parter med Dom fornøjet.

Afsagt

Citantens Paastand ved Sagen og dens førelse, er ej meere end Allene, at befries fra den ulejlighed at miste de[n] ¼ part af den fiskevaag Næsvaagen kaldet, som er indførdt udj den Jndstefntes skiøde, den {han} \Citanten/ Rigtig af den indstefntes \Stif/ Fader haver kiøbt, Jndstefnte Ole Ness paastaar derimod, at blive befried for alt Andsvar, siden hand

Simplimente haver modtaged hvad han ved skiøde {af dato} er bleven Ejer af, og ej i nogen maade er skyldig i same, Men naar Retten nøye betragter Alt med og mod i Sagen fremførdt, saa falder intet lettere udj Øyesiun en!! (end) den Jndstefntes Declaration til Protocollen at Citanten ham det paastefnte omtvistede skulde beviise, hvilcket nødvendig maatte Give aarsag til denne vidtløftige Sag, da dog \den/ Jndste[f]nte meged vel viiste at meere stod indførdt udj hans skiøde end, under den part i Ness egentlig tilhører. Altsaa af disse og fleere Omstendigheder kiendes og dømes for Rett at Ole Johansen Nesses Skiøde paa Ness skal Ansees som død Magtesløs og Ganske ugyldig for saavidt den omtvistede ¼ part i Ness Fiskevaag betreffer; hvilcken skal tilhøre Ole Johansen Tielflaat til frie og ufravindelig Ejendom, udj Processens

1770: 308

Omckost: betaler Ole Ness til Citanten 5 Rdr: ibereigned Domens løsning og forckyndelse. Det paadømte udredes næste 15 dage efter domens lovl: forckyndelse under videre lovlig Adfærd.

Peder Gielmervig og Christen Sunde i Rette æskede deres Sag, som for ubeqvemsord Andlagt mod Samson Thorsen Boge,

Den Jndstefnte mødte icke

Thi Afhiemlede Ole Tindahlen og Mons Schaalness ved Eed at han er lovl: Stefnt, og sagde hand da, at afvigte Schiertorsdag da der var samled paa Færevig endeel Folck, kom den Jndstefnte og saag folcked bejamred sig for de skulde Marsere!! (Marsjere) ud, derpaa siger han og Græd ej det staar ej paa det er allene LænsM: og Christen Sundes Ordre.

Vidned Biørne Biørnesen blev af Citanterne fremstilled som eftter aflagt Eed provede: at nu Skiertorsdag da vidnet kom fra kircken hiem til Færevig saag han bedrøved ud for han hafde hørdt at han skulde Morchere!! (Marsjere) ud, derpaa da Moderen hørte det begyndte hun at Græde, i det same kom den Jndstefnte ind og spurgte ham hvad det var. hvorpaa de Fortalgte ham det, der til han siger de skulde ej være Ræd Orderen var hvercken fra Lieut: eller nogen, men LænsM: og Christen Sunde hafde funden det {op..de} talte saa meged med kircken. hafde ej videre at prove uden at være 20 aar.

Citanterne \indl: et brev fra Hr: Lieut: Westeberg dat: 9 Ap: 1770 som blev Oplæst og/ paastod dom.

Afsagt

Ligesaa fuldkomen som LænsM: Peder Gielmervig har beviist med i Rettel: brev af 9 April 1770, at have haft Ordre for sig at tilsige det Manskab over 17 aar, at møde paa Gielmervig 2 paaskedag, ligesaa fuldkomen har hand og beviist, \at/ den Jndstefnte skulde have sagt: at hand med Christen Sunde skulde taged Orderen fra sig self; Naar nu Retten allene tager denne Omstendighed i Sagen i Overvejelse, at de af den Jndstefnte faldne ord, mueligens vare talt for at trøste den fattige Encke hand kom ind til, den han saag var bedrøved for sin Søn, som blant Andre hafde faaed Ordre at møde paa Gielmervig, mens ej saa meged for at tillægge Citanterne, noge{t}\n/ beskyldning, fritager same ham vel noged, dog ej Ganske, siden det er ventelig at Citanterne vilde søge sig befried for det tillagte, Af saa befatted sag, dømes for Rett {at} \at de af/ Jndstefnte Samson Thorsen Boge faldne Ord, skal ej kome Citanterne til Allerminste Prejudice, men den Jndstefnte for sin ubetencksome tale, bøder til Sognes fattige og huus arme 2 Mrk: og i Processens Omckost: betale ibereigned doms løsning 2 Rd: 4 Mrk: Alt næste 15 dage efter domens forckyndelse under videre lovl: Adfærd.

1770: 308b

Christen Sunde tilkiendegav at have til dette ting indstefnt Karj Færevig for ulovlige beskyldninger, derfor dom at lide betale Omckostninger, paahøre Vidner og lide Dom.
Den indstefnte mødte ej, men sønen paa hendes veigne som saaledes med Citanten forenede sig at hans Moder skal betale denne Sags Omckost: ligesom og at de talte Ord ej skal kome Citanten til fornermelse i nogen maade, men ifald hun herefter skulde tale ham til forklejnelse skal denne sag staae lige aaben. derpaa blev de haandræckt.

Anders Storhoug paa Erich Tvedts Veigne i Rette æskede den fra seniste ting udsadte Sag mod Lars Christiansen Lechness, Gield betreffende. Obl: lagde han i Rette same som dateret 13 Novembr: 1769. blev Oplæst.
Den Jndstefnte mødte icke ej heller nogen paa hans veigne
thi fremstod Stefnevidnerne Ole Tindahlen og Mons Schaalness som ved Eed beckrefted Stefnemaales Rigtighed.
Citanten fremstillede Opsigelse Vidnerne Peder Gielmervig og Torbiørn Axland som ved Eed beckreftede at de noged {for} \efter/ Juel afvigte aar Opsagde Lars Lechness de paastefnte penge.
Citanten paastod Dom.

Afsagt

Siden Citanten med Opsigelse vidnerne lovlig haver bevisst at have Opsagt Jndstefnte Lars Leichness, den paastefnte Capital efter i Rettel: Obl: Altsaa kiendes for Rett at Lars Lechness bør betale til Citanten Erich Tvedt de paastefnte 300 Rd: med Renter fra 2 Novembr: 1769 til betaling skeer, jtem udj Processens Omckost: 2 Rd: 3 Mrk: Det paadømte udredes efter lovlig Adfærd.

Lars Friderich Undahl mødte paa sin Fader Jens Undahl[s] Veigne som til dette ting tiid og Stæd, med mundtlig Stefnemaal haver ladet Jndstefne Siur Millieteigen for Skyldig værende 31 Rd: 3 Mrk: 8 s: med Renter fra 14 Junj 1765 til betaling sker, derpaa i Rettel: han Obl: som dat: 14 Junj 1763 som blev Oplæst.
Den Jndstefnte mødte ej,
thi fremstod Stefnevidnerne Ole Tindahl og Mons Schaalness som ved Eed beckreftede Stefnemaales Rigtighed.

Eragted

Sagen udsettes til næste ting, og den lovlig Stefnte Siur Millieteigen forelægges til same tiid at møde, ligesom og Jens Undahl paalægges at beviise at Obl: lovl: er Opsagt.

Eragted

formedelst Aftenens paackomende Ophæves Retten til i morgen.

Anden dagen den 13 Novembr: blev Retten atter sadt paa bem:te tingste[d] og betiendt med det Gaars dagen Andførte Laug Rett.

hvorda læst
1. StifttbefallingsM: bevilling til Jver Bøchmand paa at

1770: 309

holde kroe huus etc: i Aachrevigen. dat: 24 Aug: 1770.

2. Mortificeret Abraham Rafdahls Obl: til Anders Storhoug paa 41 Rd: 3 Mrk: 8 s: som er bet: efter Qvit: af 13 Novembr: 1770.
3de Abraham Rafdahls Obl: til Hactor Tielmeland paa 60 Rd: imod pandt 2 pd: Smør i Tielmeland og 4 proCto: dat: 12 Novembr: 1770.
[4de] Tørriss Holmedahls bygselbrev til Wier Siursen paa 1 pd: 3 mrk: Smør i Wiche dat: 12 Novemb: 1770.

Fogden Hr: Kamer Raad Juel hafde til dette ting Jndstefnt Anna Johansdr: for begangne lejermaal med Ole Johansen derfor at lide som vedbør.
Den indstefnte mødte ej, og ingen paa hendes Veigne
thi fremstod Mons Schaalness og Ole Tindahlen som ved Eed beckreftede Stefnemaales Rigtighed.

Eragted

Sagen udsettes til næste ting og den lovlig Stefnte Anna Johansdr: forelægges same tiid at møde, ligesom og Fogden haver at i Rettelægge den fornødne Præste Attest.

Mons Larsen Skomager mødte paa sin Fader Lars Math[i]esen og Arne Aslachsens Veigne og i Rette æskede den mod Johannes Jobsen Ebne Andlagde og udsadte Sag et forbud som af ham brudt betreffende og leverede et Indl: \af/ dags Dato som blev Opl:
Den Jndstefnte mødte icke, ej heller nogen paa hans Veigne
thi fremstod Stefnevidnerne Mons Schaalnes og Ole Tindahlen som ved Eed beckreftede at den indstefnte lovl: er Stefnt til Doms og videre at modtage denne sinde i bemelte Sag.
Citanten begiærede Dom.

Afsagt

Naar Retten med Agtsomhed, Giennemseer, Citanterness Stefnemaal, og Jndlæg, samt betragter deres førte beviisligheder i Sagen, da sees Ganske klarlig, at Citanten!! Johanness Jobsen Ebne, haver efter Vidnerne Steen Nord Ebne, og Elliass Christophersens Vidnes byrd, brudt det forbud, som ved kongens Foged Hr: Kamer Raad Juel, efter Citanterness forlangende, i hans M: Høye Nafn hafde Giordt, betreffende et kalvetræes Gars nedrivelse, hvilcked Forbud ved Dom blev Confirmeret d: 16 Junj 1767.
Den indstefnte som efter nu 4 tilstefnte ting, ej har mødt, eller født det Allerminste til hielp for sig i Sagen, har derved ligesom stiltiende paadraged sig den Ganske Sag, og alt deraf flydende; Altsaa bliver efter disse og de fleere i Sagen befundne Omstendigheder, kiendt og Dømt, at Johannes Jobsen Ebne, skal være pligtig at Bonificere Citanterne Lars Mathisen og Arne Axlachsen Ebne, det af ham brudte Forbuds Omckostninger med Gres leje

1770: 309b

og videre deraf Dependerende, saavelsom denne Processes Omkostninger, ibereignet Domens løsning, i alt med 15 Rd:; hvilcket skal udredes næste 15 dage efter denne Doms lovlige forkyndelse, under videre lovlig Adfærd.

Ole Omunsen Dahlen haver til dette ting tiid og Stæd indstefn[t] Johannes Omundsen Dahlen for Skyldig værende 100 Rd: med paaløbne Renter derfor dom at lide og betale Omckost:
Den Jndstefnte mødte ej, icke heller nogen paa hans Veigne,
Thi fremstod Stefnevidnerne Christen og Lars Sunde som ved Ed beckreftede at de først over for ¼ aar [siden]? lovlig haver Opsagt Johannes Omundsen Dahlen, pengene og dernæst Stefnt ham lovl: til dette ting at lide dom derfor og betale Omckost:

Eragted

Den lovlig Stefnte Johanness Omundsen Dahlen, paalægges at møde til næste ting, med sit fornødne tilsvar i Sagen, ligesom og Ole Omundsen Dahlen paalegges at i Rettelægge Obligationen in orriginalie same tiid.

Læst
Ole Flesjes Obl: til Christoper Johansen og flere {mod} paa 50 Rd: mod pandt 18 mrk: Smør i Flesje og 4 proCto: Renter Dateret 13 Novb: 1770.

Fogdens sædvanlige tingsVidner blev examineret og hvorpaa Almuens svar faldt som Sædvanl:

Peder Toftekal[v]en sagde at have nødt Godtgiørelse for dette aars Skat af sin Gaard som afbrendte.

Restancen paa Landskatten stoer (ope rum) og paa Extraskatten stoer (ope rum) som blev oplæst og af Alle uimodsagt.

Som ingen efter 3de Ganges Opraab, indfandt sig i Retten blev same for Skibredet Ophæved.

Ao: 1770 d: 16 Novemb: blev Almindelig Høste Skatte og Sage ting sadt paa tingstædet Fittie med Etne Skibredes Almue og Retten betiendt med efterskrevne Otte Edsorne Laug-Rettes Mænd sc: Tierrand Flaaten, Erich Sille, Erich Qvamen, Halvor Echren, Haldor Sonde!! (Sunde?), Godschalch Siøld (Siold), Christopher Grindem, Tørris Øgen!! (Øye?), overværende udj Retten Stædets Foged Hr: Kamer Raad Juel, med LænsM: og menige tingsøgende Almue;

hvornæst Aller og underdanigst blev læst de kongel: Forord: og høy Øvrigheds Ordre som her til beckiendtgiørelse er Andkomne og i denne Protocol extraheret.

Derefter følgende Particulliere Documenter saasom
1te Prosten Renords bygselbrev til Even Gudmundsen paa 1 løb Smør 1 huud i Mæland dateret 16 Octob: 1769.
2. Rasmus Øvrenesses Skiøde til Godskalck Siold paa halve Grindems Annex kircke med underl: for 136 Rd: dat: 16 Nob: 1770.

1770: 310

3. Godskalck Siolds bygselbrev til Rasmuss Øvreness paa ¼ løb Sr: ½ vog korn [i ??] dat: 16 Novembr: 1770.
4de Hr: Hegelunds Grundeseddel til Usmund!! (Osmund) Christensen paa et plads dat: 16 Nobr: 1770.
5. Siur Haaims Obl: til Lars Olsen Øvre Sævereide paa 52 Rd: 3 Mrk: mod pandt 6 mrk: Smør 1 hud i Haaim dat: 16 Nobr: 1770.
6te Zacharias Løvereides Skiøde til Elias Christophersen paa 2 ½ løb Smør ½ huud i Løvereide for 200 Rd: dat: 16 Novembr: 1770.
7de Eliass Christophersens Obl: til Zachariass Løvereide paa 200 Rd: imod pandt 2 ½ løb Smør ½ hud i Løvereide dat: 16 Novemb: 1770.

8de Elias Christophersens Vilkaars brev til Zacharias Løvereide og huustrue dat: 16 Novemb: 1770.
9de Helje Thorsdat: med fleere[s] skiøde til Thor Larsen paa 1 pd: 22 1/6 mrk: Smør <i ??> for 138 Rd: 3 Mrk: dat: 16 Novemb: 1770.
10de Karj Ryg med fleres Skiøde til John Stene paa 1 pd: 18 mrk: Smør i Ryg for 42 Rd: dat: 16 Novemb: 1770.
11te Hr: Hegelunds bygselbrev til Hugne Tierrandsen paa ½ løb Præsteboels Gods i Rome (Rame) dateret 16 Novembr: 1770.

Eragted
Formedelst Aftenens paackome Ophæves Retten til i morgen.

Anden dagen den 17 Novembr: blev Retten Atter sadt paa bemelte tingstæd Fittie og betiendt med det i Gaar Andførte Laug Rett.

Den af Hr: Hegelund mod Carl Duval!! (du Wahl) Andl: Sag blev paaraabt og hvor til Erich Sille paa Hr: Hegelunds Veigne svarede, at sagen saaledes er forligt, at i fal[d] Carl Duval bet: for (før) Stefnetiid til Somer tinged ophæves Sagen, men i mangel deraf nyder Sagen sin fremgang til doms paa Anstundende Somerting. leverede i øvrigt et indl: fra Hr: Hegelund dat: 16 Novemb: 1770 som blev Oplæst.
Eragted
Sagen beroer paa den Andførte maade til næste ting.

Thor Østrem i Rette æskede den fra seniste ting udsadte Sag mod Siri Knuds Dr: Skields ord betreffende.
Den indstefnte mødte ej og ingen paa hendes Veigne
thi fremstod Stefnevidnerne Jens Juleskaar og Jngebrict Jversen som ved Eed beckreftede Stefnemaales Rigtighed.
Citantenss Vidne Torbiørn Rasmussen aflagde Eed og provede ligesom Vidnet Niels Jacobsen i Somer proved haver samt og at de skede same tiid, Vidnet er ellers en søn til den Jndstefnte hafde ej videre at prove.
Afsagt
Ved de 2de Vidner som ført i denne Sag, er det Oplyst at Sirj Knudsdr: haver sagt til Citanten, at han Vilde Giøre hendes Dr:!! (Datter) til hore, og at det var inted Andet hand tragted efter, hvilcket hun dog ej haver beviist; Thi kiendes og Dømes for Rett, at den Jndstefnte Siri Knudsdr:, bør for sin Romtalenhed og kaadmundhed betale til det Bergenske tuckt og Manufactur huus 2 Rd:, og til Sognes Fattige 2 Rd: samt udj Processens Omckost: 2 Rd: 3 Mrk: Ligesom og de faldne Ord, ej skal komme Citanten til minste forcklejnelse paa ærlige Gode nafn og Rygte, Det paadømte udredes efter lovlig Adfærd.

1770: 310b

Thor Østrem Mødte og i Rette æskede den af hans Moder Helge Østrem mod Johannes Olsen Østrem Andlagde Sag,
Johanness Østrem møtte ej efter paaraab, ej heller nogen paa hans Veigne
Thi fremstod Stefnevidnerne Jens Juleskaar og Jngebrict Jversen som ved Eed beckreftede Stefnemaales Rigtighed dog har de ej Stefnt paa Garckongerne denne gang.
Citanten fremstillede sine Vidner.

1. Vidne Johans Træet aflagde Eed og provede at Johanness Østrem haver taged op en nye Vej over Citantindens bøe endskiøndt han uden hasard kand sleppe frem paa sin egen E..(?) (Eng?/Ejendom?) hafde ej videre at prove.
2. Vidne Peder Østrem aflagde Eed og provede i et og alt som første Vidne uden forandring.
Citanten paastod Dom.

Afsagt

Som denne Sags Citantinde vel ved Sagens første Jndstefning hafde Aflagt den saavel om endel Gar konge træers omfeldning, som om den nye Veis Optagelse; Saa da hun ved denne Siste Stefning haver forbiegaaed at Stefne om Gaar kongerne; Saa bliver same forbie gaaed, og allene ved dom at Andgiøre om Jndstefnte Johannes Østrem skal have friehed at bruge denne nye Vej eller icke; Som nu Vidnerne i Sagen haver Declareret at den Jndstefnte kand slippe frem paa sin egen Ejendom med hvad han ventelig fra den kan.(?) (kant?) behøver; Altsaa kiendes og Dømes for Rett, at Johanness Olsen Østrem ej for eftertiiden maae understaae Sig at kiøre paa Citantindens Ejendom, men med sin fornødne kiørsel at fare over sin egen Marck, uden han vil Andsees som den der Giør indgreb i Andens ejendom uloves. Udj Processens Omckost: betaler Johaness Østrem 2 Rd: 3 Mrk: til Citantinden. Det paadømte udredes og efterkomes næste etc:

den af Ole Ohnesteen mod Halvor Tesdahl Andl: Sag seniste høste ting som udsadt til nu blev paaraabt og declarerede parterne at være forligt.

Thor Larsen Østrem hafde til dette ting tiid og Stæd med Mundtl: Stefnemaal ladet Jndstefne Johanness Olsen Østrem fordie han for Retten i somer sagde hand skulde beviise Citanten overer!! (over) at han vilde Giøre sin Stifdr: Synneve til hore. derfor dom at liide og bet: Omckost:
Den Jndstefnte mødte ej, og ingen paa hans Veigne
thi fremstod Stefnevidnerne {Christopher Grindem og Halvor Eechrem} Jens Juleskaar og Jngebrict Iversen som beckreftede Stefnemaales Rigtighed ved Eed.
Citanterness Vidner.

1770: 311

1. Vidne Christopher Grindem aflagde Eed og provede at nu i somer da den Sag var paaStefnt af Citaneten!! mod Helje Østrem {at} om de beskyldninger mod Citanten at hand vilde Giøre den Jndstefntes Stifdr: Synneve til hore siger Citanten til den \nu/ Jndstefnte kand du beviise mig over at jeg har Gaaed hende for nær enten paa Vej eller Vejestie; hvortil den Jndstefnte siger det skal jeg Giøre hafde ej videre at prove.
2. Vidne Halvor Eech[r]em aflagde Eed og provede i et og alt som første Vidne uden forandring.
Citanten paastod Dom.

Eragted

Den lovlig Jndstefnte Johanness Østrem Gives Laugdag til næste ting at indkome med sit fornødne tilsvar i Sagen.

Zacharias Fittie i Rette æskede sin fra seniste ting mod Tierran Moe Andlagde Sag.
Den Jndstefnte tilstod lovlig Stefnemaal.
Citanten fremstillede sine Vidner.
1. Vidne Siur Jacobsen aflagde Eed og provede ligesom Siur Tørrissen Rabben forcklared haver uden forandring.

Vidnerne Niels Trulsen Giære og Marje Michelsdr: Møt[t]e ej
hvorfor Stefnevidnerne Jens Juleskaar og Jngebridt Jversen aflagde Ed paa at de er lovlig Stefnt.
Citanten begiærede Sagen udsadt til klocken 3 i eftermiddag da han venter Vidnerne.

Eragted

Sagen udsettes til klocken 3 i eftermiddag.

Tierrand Moe hafde til dette ting tiid og Stæd Skrifttlig ved Stefnemaal af 1 Novebr: h: a: ladet Jndstefnte!! Zachariass Johansen Fittie for ulovl: beskyldninger derfor dom at lide og betale Omckost: samt at høre Vidner. Stefningen blev Oplæst..
Den Jndstefnte mødte og tilstod lovlig Stefnemaal men vil ej svare til Sagen siden han ej haver faaed Copie af Stefnemaaled.
Citanterness!! (Citantens) Vidner.
1. Vidne Peder Monsen aflagde Eed og provede: at nu seniste Juel da Ole Torsen Giørde!! beg: til sin kone, var vidnet, parterne i Sagen og flere, hvorda Zachariass Fittie beskyldte sin kone Marie Fittie som og var der tilstæde at hun var en hore for Tierrand Moe, hafde ej videre at prove uden at Zacharias var meged beskiencket.
2. Vidne Tørchel Dreggerness aflagde Eed og provede i et og Alt som første vidne uden forandring.
3. Vidne Ole Halvorsen declarerede at hand tiente paa Fittie for 3 aar siden da det Passerede hvorpaa han er Stefnt at forcklare thi kunde Retten ej Andtage ham.

Eragted

Den lovlig Stefnte {Tierrand Moe} Zacharias Fittie forelægges at

1770: 311b

møde til næste ting med sig!! (sitt) fornødne tilsvar i Sagen siden hans paaRaab om ej at have nødt Copie af Stefningen; paa ingen maade kand befrie ham for møde, som den der ej haver lovens medhold i sit forlangende for underrette.

Den af LænsM: Svend Fittie mod Peder Monsen seniste Somer ting Andlagde Sag 17 Rd: Gield betreffende er saaledes forligt at at!! lænsM: skal have den Jndstefntes huuse i forsickring, og begiærede dette forlig ved Dom Confirmeret.

Afsagt

Parternes Jndgangne forlig skal følgelig lov ved magt at stande.

Den af Samson Krøger mod Peder Monsen seniste Somer ting Andlagde Sag 10 Rd: 1 Mrk: 8 s: Jeld!! (Gield) betreffende blev paaraabt; og Svarede LænsM: Svend Fittie at sagen Saledes!! er Ophæved at i fald ej pengene bliver betalt til Stefne tiid næstkomende Somer skal dom paa Somer tinget afsiges. og altsaa beror med Sagen denne Sinde.

Peder Østrem hafde til dette ting med mundtlig Stefne Maal Jndstefnt Ole Ohnesteen for Skyldig værende 1 Rd: 1 Mrk: 14 s: derfor dom at lide og betale Omckost:
Den Jndstefnte mødte og tilstod lovlig Stefnemaal men ej at der er lovlig krævet.
Citanten fremstillede sine Vidner.
1te Vidne Thor Østrem aflagde Eed og provede: at nu 3 aar siden solgte Ole Ohnesteen 5 naut i Byen til hvis tal Peder Østerem laante ham 5 ort men ved ej om han fick dem igien.
den Jndstefnte tilstod for Retten at han haver Rigtig laant 5 ort som Omproved er hos Citanten, mens ved ej Rettere end same er betalt.

2. Vidne Zachariass Sille mødte icke thi fremstod Stefnevidnerne Jens JuleSchaar og Jngebrict Jversen som ved Eed bekreftede at vidnet var lovlig Stefnt.

Eragted

Sagen udsettes til næste ting og Vidnet Zacharias Sille forelægges under Falds Maals straf at møde sit vidnes byrd i Sagen at aflægge.

den mellem Zacharias Fittie og Tierrand Moe Andl: sag som udsadt fra i Formiddag blev paaraabt hvorda Citantens Vidne Niels Trulsen Giære aflagde Eed og provede at foromprovede tiid saag vidnet at Citanten og den Jndstefnte kom fra Ole Torsens Stue og var vrede hvorda Vidnet spurgte Dem hvad der fattes dertil den Jndstefnte siger Om Citanten, hand beskylder mig for Konen sin hvorpaa de falt overende men enten de skuede hver andre eller ej ved Vidnet icke, de Gick derefter i Vidnes huus hvor den Jndstefnte nogle Gange

1770: 312

Greb efter Citanten men kom ej samen at slaast, hafde ej videre til sagens Oplysning at prove uden at han saag noged derefter at Citanten var bloede og den Jndstefnte kom efter og hvilde!! (vilde) have ham fadt dog skeede det ej, og veed Vidnet icke hvor fra bloeds Aarsag kom som Citanten gav fra sig.

Vidnet Marje Michels Dr: Aflagde Eed og provede at for omvundne tiid kom hun og Citantens kone Marje Fittie Gaaende af Ole Thorsens Stude!! (Stue) og ud hvor de da Mødte Citanten som var bloede derpaa siger hans kone hvorledes er du bleven bloede, dertil siger Citanten det haver Tierrand Moe Giordt din hore; og i det same skuede hende bort til et Skab som stod i Gangen. hafde ej videre at prove.

Citanten begiærede end nu et par timers delation som Retten bevilgede.

Den af Ole Wæstrem og Poul Hallanger mod Carl Duvahl Andl: Gields sag blev paaRaabt. hvorda LænsM: Mødte og i Rettel: en Continuations Stefnind!! (Stefning) dat: 22 Octobr: h: a: som blev Opl:

Den Jndstefnte mødte og tilstod lovlig Stefnemaal, men derhos Declarerede at som det nu er første Gang han møder i Sagen, maae han formercke 2de Store Formalliteter, først at Fogden Juels Skriver karl Monsr: Thomsen har Skreved StefneMaaled, /: hvilcked han \og/ nu offentlig for Retten tilstaar :/ dernæst at LænsM: Svend Fittie haver førdt Sagen udj Retten efter en Fuldmagt som Aldrig er underskreved af Pand[t]haveren Self, men mueligens af bemelte Monsr: Thomsen, {Self} eller efter hans begiær. Thi paastod han udsettelse for at beviise ligesaavel sit Anddragende, som hvor \u/lovlig Deres behandling er, og haver været i Sagen, Allerhelst i det at Fogdens Skriver karl Thomsen, tvert imod lov haver Skreved Stefningen.

LænsM: {Citanten} Svend Fittie paa Citanterness Veigne Protesterede mod al udsettelse, som Allene haver udseende til udflugt og pengespilde, men begiærede Dom, og i øvrigt indl: et indl: {et indl:} dat: dags dato som blev Oplæst.

Eragted

J hvorvel Sagen er saa Reen i henseende til Pretentionerne af Citanterne Ole Wæstrem og Paal Hallanger at derudj ej kunde mangle Dom denne sinde for Obligations Sumen med Ubetalte Renter og lovlige Omckostninger; Saa tør dog ej Retten betage Jndstefnte Carl Duvahl, at fremføre og beviise sin paaberaabte Rett

1770: 312b

mod behandlingen i Sagen, særdeles da han {lig} haver Declareret, at den til LænsM: Svend Fittie Givne Fuldmagt Aldrig er underskreved af {hoved} hans Creditorer, ligesom han og med lov tencker at beviise den liden Rett Monsr: Thomsen som en Skriver karl hos Fogden Hr: Kammer Raad Juel haver at skrive Stefninger for Folck; Thi bliver sagen til næste ting udsadt, dog {saaledes} \paa den Maade/ at i fald ej Carl Duval til same tiid Giør beviislig sit Anddragende falder Dom udj Sagen, i hvad han end og da vil forebringe, uden han tydelig kand beviise Sagen har været dreved uden hans Creditorers Vidende da Sagen Reent bliver Ophæved.
LænsM: Svend Fittie begiærede alt i denne Sag Passeret sig beskreven og leverede i Retten 4 Mrk: 8 s: til Stemp: pp:

Zachariass Fittie[s] Sag mod Tierrand Moe blev atter paaraabt; hvortil Zachariass Fittie svarede at han vil have Extrating, til at Afgiøre alt mellem Tierran Moe og Sig Passeret ved Dom udj.

Eragted

Paa den ene Side er det ej Retten tilladt at berame extra ting uden Ordre af høyere øvrighed, og paa den Anden side hører Tierrand Moe ej under denne Jurjsdiction; Thi bliver Citantenss urimelige begiær hermed afslaaed som noged der af denne Rett ej kand skee.
Zachariass Fittie begiærede det Passerede beskreven engang i Vinter.

Derefter blev Fogdens sædvanlige tingsVidner examineret og hvorpaa Almuens svar faldt som sædvanligt.

Landskatte Restansen stoer (ope rum) og extraskatte Restansen stoer (ope rum) blev oplæst og af Alle uimodsagt.

Som ingen efter 3de Ganges udraab vilde Gaae i Rette blev Retten for Skibredet ophæved.

Ao: 1770 den 19 Novemb: blev Almindelig Høste Skatte og Sage ting holdet paa tingstædet Killesvig med Fieldbergs Skibredes Almue {blev holdet} og Retten betiendt med efterskrevne Otte [Edsorne] Laug Rettes Mænd Nafnlig Johannes Roa, Erich Rye, Siur Kaatebøe, Rasmuss Stongeland, Torchel ibm:, Halvor Egge, Baar Hamre, og Lars Jxdahl!! (Axdahl?). Overværende udj Retten Stædets Foged Hr: Kammer Raad Juel med LænsM: og menige tingsøgende Almue

hvornæst aller og underdanigst blev læst de kongel: Forordninger og høy Øvrigheds Ordre som paa de forrige tinge læste og i denne Protocol extraheret.

Derefter læst følgende Particulliere Documenter saasom
1te Gouthe Domessness Skiøde til Ole Stensland, paa 1 løb Smør 1 bucksk:

1770: 313

i Steensland for 98 Rd: Dateret 12 Martj 1770.
2. Jngebrict Romsøe med flere [deres] Skiøde til Tørriss Aldvaldsen paa 23 mrk: Smør i Ulveness for 45 Rd: Dateret 19 Nobr: 1770.
3de Colben Tindelands Skiøde til sønen Knud paa 1 løb Smør 1 huud i Tindeland for 98 Rd: dateret 19 Nobr: 1770.

4. Hr: Karses Skiøde til sin kiæriste Rebeche Christine Koren, paa 1 løb Smør 1 huud i Nordhuus for 75 Rd: dat: 15 Augustj 1770.
5te Engel Aarvigs bygselbrev til Tørbiørn (Torbiørn) Tollachsen paa ½ løb Smør 1 buckskin[d] i Fodsøl Dateret 19 Novebr: 1770.
6te Madame Erlands Dito til Christopher Christophersen paa 1 løb Smør i Dueland Dat: 27 Septbr: 1770.
7. Steffen Lille Giærevig med fleere [deres] Skiøde til Johanniss Tørrissen paa 2 pd: Smør i Nordre Berge for 84 Rd: dat: 19 Nob: 1770.
Mortificeret Niels Houges Obl: til Gunder Sandvig efter Qvit: af 1 Octob: 1770.

Eragted
Formedelst Aftenens paackome Ophæves Retten til i Morgen.

Anden dagen den 20 Nobr: blev Retten Atter sadt paa bemelte tingstæd og betiendt med det Gaars dagen Andførdte Laug Rett for Dito Skibrede.

Ole Fatland hafde til dette ting tiid og Stæd med Mundtlig Stefnemaal indkaldet Engebrict Arnevigen for Skyldig værende 43 Rd: 2 Mrk: derfor dom at lide og betale Omckost:
Den Jndstefnte mødte icke efter paaraab ej heller nogen paa hans Veigne
thi fremstod Stefnevidnerne LænsM: Tollef Killesvig og Tørchel (Torchel) Dreggerness som ved Eed beckreftede Stefnemaales Rigtighed, ligesom og at den Jndstefnte Declarerede for dem at være det paastefnte skyldig som han vil betale med tiid og lejlighed.
Citanten begiærede Sagen udsadt til næste ting da han vil i Rettelægge den Jndstefntes egen haand for penge.
Eragted
Sagen udsettes til næste ting og den lovlig Stefnte Jngebrict Arnevig forelægges at møde til same tiid, med sit fornødne tilsvar i denne Sag.

Joen Nielsen Westre Eide hafde til dette ting tiid og Stæd, med mundtlig Stefnemaal ladet indkalde Steffen Huus{tvedt}!! (Huustvedt) for Skyldig værende 2 Rd: 5 Mrk: 8 s: derfor at lide Dom og betale Process Omckost.
Jndstefnte Steffen Hustvedt mødte ej og ingen paa hans Veigne
thi fremstod Stefnevidnerne Ole Skaffer og Johanness Dørem som ved Eed beckreftede Stefnemaales Rigtighed; ligesom de og Declarerede at den paagieldende ej var hieme mens hans kone Declarerede at de lovl: var skyldig det paastefnte.

1770: 313b

Eragted
den lovlig Stefnte Steffen Huustvedt Gives Laugdag til næste ting at møde med sit fornødne tilsvar udj denne mod ham andlagde sag.

Thor Kaathe i Rette æskede sin fra seniste ting udsadte sag mod Michel Blochhuuss og Michel Hougen som de der ej paa nogle aar haver betalt kircke Contingenten til Fieldberg kircke.
Stefnevidnerne var absente og var den ene den same som i somer og ej Mødte sc: Lars Pedersen Wiche.
Afskeediget
Siden Stefnevidnet Lars Pedersen Wiche hvercken i Somer eller nu haver mødt, endskiøndt han som Stefne Vidne begge Gange har væred brugt, og Sagen des aarsage haver maat Gaaed

overstyr siden de ej haver kunde bleved forelagt som ej Stefnemaal haver eller kunde bleved afhiemled for, Altsaa bliver han herved tilfunden at betale til de{n}tte {….pelige} \Sogns fattig/ Casse 1 Rd: som skal udredes efter lovlig Adfærd. Og skal desuden Citanten Thor Kaathe have lige Rett til de Jndstefnte huusMænd der ej vil betale hvad Fieldbergs kircke tilkomer.

Johanness Torjersen Nordre Berge hafde til dette ting tiid og stæd med lovl: Stefnemaal indkaldet Jngeborg Frønsdahl for Skyldig værende 2 Rd: til afg: Simon Berge hvis Encke han haver ægted.

Jndstefnte Jngeborg Frønsdahl mødte ej og ingen paa hendes Veigne; {thi} nu mødte Tørriss Fafnebøe paa den Jndstefntes Veigne som i Rettel: et indl: af 16 Nob: 1770 som blev Oplæst.

Citanten sagde ellers at have indstefnt som Vidne Christen Knudsen som nu ej mødte og for hvem StefneVidnerne Endre Berge og Jacob Bratland som ved Eed beckreftede lovl: Stefnemaal.

Eragted

Vidnet Christen Knudsen paalægges under falsMa[a]leds straf at møde for sit Vidnes byrd i Sagen af at lægge og Jndstefnte Jngeborg Frønsdahl ham at paahøre alt til næste ting. Ligesaa paalegges Og Citanten med fleere end et paaberaabt Vidne at beviise sigtelsen.

Procurator Niels Gorm Mødte for Retten og gav tilkiende at han efter forlangende af Citanterne Magrethe Larsdr: Myren og Ole Giermuss: Thyse paa sin huustrue Anna Larsdr: Veigne samt Karj Larsdr: Colbenshoug deres Veigne som deres Andtagne Fuldmægtig, haver ved skrifttlig Stefnemaal af 20 Octobr: h: a: ladet Stefne Wier Hugnessen Tvedt til dette ting tiid og Stæd, for at Anhøre Vidnerne Tørriss Larsen Fafnebøe, og huustrue Guro Erichsdr: samt pigen Gurj Thorsdr: Hetland, deres Edelige Forcklaring, Andgaaende 40 Rd: som ovenmelte Wier Tvedt skal have beckomed til laans af den afdøde Niels Larsen Hetland som ved ulyckelig hendelsen blev paa skiøen!! (sjøen) sistl:

1770: 314

26 Januarj da hand skulde Rejse paa Vaarfiske, hvoraf den indstefnte for nogen tiid forud skulde have faaed endeel af pengene, og Ræsten skulde han have faaed forinden dødsfaldet skede, derefter at lide dom for disse Omtvistede 40 Rd: alt efter min i Retten nærmere Giørende paastand og i Rettesettelse, til Skadesløs betalings erholdelse samt at erstatte denne Citanterne paaførte Processes Omckost: Stefnemaaled lagde han i Rette som blev Oplæst.

Den Jndstefnte Mødte og tilstod lovlig Stefnemaal, sagde ellers at han Aldeeles indted til den afdøde var skyldig, langt mindere en saadan paastefnt Suma.

Citantens Vidner blev fremckaldet og fremstod først

1. Vidne Tørriss Fafnebøe aflagde Eed og provede at at!! i Fior Vaar talte Vidnet med den afdøde Niels Larsen at hand vilde gierne være i lag til byen med bemelte Niels og den Jndstefnte, som skulde Rejse til byen strax efter Vinden!! (onna), men becklagde sig at han ej hafde penge og bad Niels Larsen laane sig noged, hvortil han siger nej hand kunde ej siden hand hafde loved noged \til/ Manden paa Tvedt og er der ej fleere Mænd paa Tvedt og ej fleere Tvedt i Bygden.

2. Vidne Gurj Thorsdr: Hetland aflagde Eed og provede at, have hørt af den afdøde at hand sagde !!at hand sagde!! Wier Tvedt vil laane penge af mig og noged haver hand faaed og noged skal han faae, dette blev sagt paa Hetland i Vidnet sin Moders Stue men hvorlenge det er siden erindrer Vidnet ej, og inted hvor mange penge det var.

Vidnet Guro Erichsdr: Fafnebøe Mødte ej thi fremstod StefneVid: Gunder Lunde og Tollef Killesvig som ved Eed beckreftede at Vidnet er lovlig Stefnt.
Citanten begiærede Sagen udsadt og begiærede Vidnet forelagt samt Reserverede sig fleere Vidner at føre i Sagen.

Eragte[d]

Sagen udsettes til næste ting og Vidnet Guro Erichsdr: Fafnebøe forelægges at møde under falds Maalds straf sit Vidnes byrd i Sagen at aflægge og Wier Tvedt hende at paahøre.

Johanness Øvre Houge frem æskede sin sag som andlagt mod Tollef Siursen fordi han løb af hans tieniste faar!! (før?) aared var ude etc:
Jndstefnte Tollef Siursen mødte icke ej heller nogen paa hans Veigne
thi fremstod Stefnevidnerne Petter Killesvig og Rasmus Paalsen som veed Eed beckreftede Stefnemaales Rigtighed.
1. Vidne Lars Olsen aflagde Eed og provede at den Jndstefnte Gick af Citantens tieniste mellem slaatten og skorren endskiøndt han ej var ude med aared for Vorfru Misse tiider efter, men hvad aarsag det var for ved Vidnet ej. hafde ej videre at prove.
2. Vidne Richart Jversen aflagde Eed og provede {at} ligesom forrige Vidne.

1770: 314b

Citanten paastod dom declarerede at skulde Give ham 3 Rd: løn og 3 Rd: i klæder.

Afsagt

Med de 2de Vidner er det fulckomen Oplyst at Drengen Tollef Siursen haver ulovlig og i URett tiid {beta} gived sig af Citantens tieniste thi kiendes og dømes for Rett at han skal betale til Citanten ¼ aars løn med 1 Rd: 3 Mrk: og til den Congel: Cassa ¼ aars løn med 1 Rd: 3 Mrk: samt udj Processens Omckost: til Citanten 3 Rd: ibereignet Dommens løsning. Skulde ellers Citanten saaledes have han[d]let med Jndstefnte Dreng Tollef Siurs: at han har været nød at forlade hans tieniste, Reserveres hans Rett til lovlig søgemaal mod Citanten. Det paadømte udredes næste 15 dage etc:
Citanten begiærede Domen besk: og leverede 1 Mrk: 8 s: til [Stemp:] pp:

Fogden Hr: Kamer Raad Juel hafde til dette ting jndstefnt den uConfirmerede Ole Larsen Stongeland for begangne lejermaal med pigen Siri Olsdr: derfor dom at lide efter lov og Forord:
Den indstefnte mødte [og] tilstod lovl: StefneMaal forseelsen og bad om {lovl:} \naadig/ Dom.
Fogden indl: Præsten Hr: Karsess Attest af 31 Decbr: 1769 som blev Oplæst declarerede dernæst at hvad bøderne er Andgaaende da er han bleven derfor fornøyet.

Afsagt

Det er saavel med i Rettelagt præste Attest som med den Jndstefntes Rene tilstaaelse \bevist/ at han sc: Ole Larsen Stongeland haver begaaed lejermaal med afdøde pige Siri Olsdr: forinden han i sin daabes pagt er Confirmeret; thi kiendes og dømes for Rett at bemelte Ole Larsen Stongeland ifølge Forord: af 8 Junj 1767 skal henføres til nærmeste LænsM: for der at sidde paa Vand og brød \8 dage/ dernæst ifølge Forord: af 2 Septb: 1745 henbringes til Bergens tuckthuus at Arbejde ½ Aar. hvad sig bøderne Angaar da bliver same her ej at nefne siden Fogden derfor har Declareret sig fornøyet. Det paadømte udredes efter lovl: Adfærd.

Videre læst
Skiftte breved efter Torbiør Knudsdr: hvis Ejendom i Asche er udl: som pante bogen udviiser dat: 14 Julj 1770.

2. Do: efter Niels Hansen hvis Ejendom i Espeland er udlagt som pandte bogen udviiser. dat: 2 Nobr: 1770.
3de Thor Olsen Store Giærevigs Skiød[e] til sønen Ole paa 1 løb Smør 1 huud i St: Giærevig for 108 Rd: Dat: 20 Nobr: 1770.

Fogdens Sædvanlige tingsVidner blev examineret hvorpaa Almuens svar faldt som sædvanligt.

Landskatte Restancen stoer (ope rum) og extraskatte Restansen stoer (ope rum) blev Oplæst og af Alle uimodsagt.

Som ingen efter 3de Ganges udraab vilde Gaae i Rette blev same for Skibredet Ophæved.

1770: 315

Ao: 1770 den 22 Nobr: blev Almindelig Høste Skatte og Sageting holdet paa tingstædet Leervigen med Føyens Skibredes Almue og Retten betiendt med Eftterskrevne Otte Edsorne Laug-Rettes Mænd sc: Stener Berøen, Jens Spidsøen, Kiølf Echeland, Erich Totland, Fortin (Fartin) Notland, Peder Ørevigen, Hans Siggervaag, og Helje Echeland, Overværende udj Retten Fogden Hr: Kammer Raad Juel med LænsM: og meenige tingsøgende Almue;

Hvornæst Aller og underdanigst blev læst de Kongel: Forord: og høy øvrigheds Ordre som til beckiendtgiørelse er andkomne og forhen i denne Protocoll er Extraheret.

Derefter læst
1. Skifttebreved efter Janiche Joensdr: hvis Ejendom i Sætre blev Udlagt som Pandte bogen udviiser dat: 16 Martj 1770.
2. Do: efter Abelone Olsdr: hvis Stervboe Ejede i Gaarden Otterøen hvad pandte bogen udviiser dateret 3 April 1770.
3de Do: efter Ole Colbensen hvis Ejendom i Alsvaag blev Udlagt som Pante bogen udviiser dat: 19 Martj 1770.
4de Do: efter Siur Erichsen hvis Ejendom i Habbestad blev udl: som pante bogen udviiser dat: 24de Septb: 1770.
5. Do: efter Marj Størchdr: Siøvold, hvis Stervboe ejede i Gaarden Siøvold hvad Udl: er som pandte bogen udviiser dat: 1 Martj 1770.
6te Lieut: Wilhelm F: Dahls bygsel seddel til Lars Knudsen paa 3 Spand Smør i Gaarden Solhoug dat: 23de Septbr: 1770.
7de Salomon Habestads dito til Lars Gunders: paa 2 pd: 8 mrk: Smør i Sortland dat: 22 Nobr: 1770.
8de Sr: Nielss Gorms Grunde seddel til Gunder Axelsen paa huusMands pladsen Heien paa Høylands bøe dat: 22 Nobr: 1770.
9de Otte Aallands Skiøde til Peder Andphindsen paa 1 løb Smør i Tvedte for 200 Rd: Dat: 22 Nobr: 1770.

Eragte[d]
Formedelst aftenens paakome ophæves Retten til i Morgen.

Anden dagen den 23de Nob: blev Retten atter sadt paa bemelte tingstæd Leervigen og betiendt med det Gaards dagen Andførte Laug Rett for Do: Skibrede.

hvorda den af Hans Roalsen Peterteig forhen mod Bærent Sætre Andlagde Sag blev paaraabt, betreffende Skields ord,
Procurator Gorm mødte paa Bærent Sætres Veigne og gav til kiende at han var forened med hoved Citanten Hans Peterteig paa følgende maade, sc: hvad han er Stefnt for skal være talt af ham som i druckenskab, kand ej erindre same, og veed ej heller nogen Grund dertil men Declarerede at hand icke ved Andet om Hans Peterteig, end alt det som ærligt Kristeligt og sømeligt er, skal ej heller Andet sige om ham, end det som Skickeligt er, til de Fattige betale[r] Contra Citanten 4 Mrk: og i Processens Omckostninger 3 Rd: 2 Mrk:

1770: 315b

Citanten Declarerede at hand med det Andførdte er fornøyet, dog saaledes at i fald Bærent Sætre enten efter kordt eller lang tiid yttrer sig med noget til Hans Petterteigens Skade eller nachdeel skal denne Sag staae hannem lige aaben, og blev altsaa Sagen hermed Ophæved.

den af Janiche Olsdr: mod Gunder Monsen Siøvold seniste ting Andlagde Sag, blev paaraabt og hvortil parterne svarede at de er forligt.

Mons Aarstensen Alsvaag hafde til dette ting tiid og Stæd med Mundtlig Stefnemaal ladet indstefne Anna Andersdr: Alsvaag for ubeqvems Ord mod Citan[ten]s huustrue Molfri Johansdr: derfor at lide Dom og paahøre Vidner samt betale Omckost:
Den Jndstefnte mødte ej men paa hendes Veigne hendes Mand Lars Grønaass som vedtog lovlig StefneMaal.
Citanten fremstillede Vidnet Tosten Erichsen Alsvaag [som] aflagde Eed og provede at han haver fortalgt Citanten hvad han nu er indstefnt at skal Vidne med ham.
Eragted
Det!! (Da) Vidnet er en Ancklager i Sagen bliver han følgelig lov fra Retten bortviist.
Citanten begiærede Sagen udsat til næste ting.
Eragted
Sagen udsettes til næste ting, og haver han sc: Citanten da da!! at føre sine Vidner; Ellers Maa Citanten vel tage sig vare om han ej beviiser Sagen.

Derefter læst,
Jens Wiches og Jacob Collevaags bygselseddel til Joen Tørchelsen (Torchelsen) paa ½ løb Smør i Wiche dat: 23 Nob: 1770.
2de Ole Olsen Synstabøes do: til Sønen Ole paa ½ løb Smør i Synstabøe dat: 23 Nob: 1770.
3. Niels Stoutlands Do: til Colben Tørrissen paa ½ løb Smør ¼ hud i Stoutland dat: 23 Nob: 1770.
4de Heine Ertzlands Do: til Ole Godschalchsen paa 2 pd: Smør i Erdsland dat: 12 Julj 1770.
5. Christen Mæland med flere deres bygsel brev til Clement Pedersen paa 1 pd: 6 mrk: Smør i Alsvaag dat: 23 Nob: 1770.
6te Hans Fatland med fleres skiøde til Ole Erichsen paa 2 pd: 6 mrk: Smør i Habbestad for 84 Rd: 3 Mrk: 8 s: dat: 23 Nobr: 1770.
7. Johannes Grindens (Grindems) dito til Endre Pedersen paa 12 mrk: Smør i Øvre Grindem for 12 Rd: dat: 23 Nob: 1770.
8de Roar Berges bygsel seddel til Sønen Hanss paa ½ løb Sr: i Berge dat: 23de Nobr: 1770.

9de Niels Breches Dito til Anders Nielsen paa 1 pd: 3 mrk: Smør i Øchland med Andeel i underl: laxevog dat: 23 Nobr: 1770.
10de Ingebrict

1770: 316

Holmess Do: til Sønen Rasmuss paa ½ løb Smør i Holme dat: 23 Nobr: 1770.
11te Hr: Hertzbergs Do: til Joen Wiche paa 12 mrk: Sr: i Giøsøen og ½ laxe vaag dat: 23 Nob: 1770.
12te Bent Sønstabøes Do: til Jochum Mehuuss paa 1 pd: Smør i Geitung dat: 23 Nob: 1770.

Eragted

Retten Ophæves til i Morgen.

3. dagen den 24 Nob: blev Retten Atter sadt som i Gaar nefnt.

Hvorda for Retten fremstod Procurator Gorm og gav tilckiende, at Wier Hugnessen Tvedt af Ølens Sogn, hafde ladet indstefne Ole Giermuss: Thyse til at svare paa den Beskyldning, af be:te Ole Thyse og med Citanten Andlagde Sag, for de 40 Rd: som bemelte Wier Tvedt skal være skyldig til den afdøde Niels Lars: Hetland, men da be:te Wier Tvedt icke haver indfundet Sig til at kalde Sagen i Rette den siste tingdag; Saa paastod Gorm i følge lov, bemelte Wier Tvedt at maae tilfindes at bet: Kost og tæring, til Citant: med Procurator i de 3de dage de haver Gaaed her paa tinged for at forsvare sig mod ham.

Fogden tilspurgte den tilsøgende Almue om dennem med LænsMand og Laug-Rett er beckiendt hvorledes Knud Pedersen Øchlands formue er, og om han kand udrede de bøder han formedelst det af ham i sit Ægteskab {i dømte} begangne lejermaal blev idømt, siden hand nu for Retten ickun byder 6 Rdr: Hvortil den samtlige Almue svarede at de kiender meged vel hans lejlighed at han inted Ejer, veed og dette at han haver laant de 6 Rd: hun!! (han) nu vil levere, Fogden maatte da som under aftingning modtage bemelte 6 Rdr:
Det Passerede begiærede Fogden beskreven som et tings Vidne, der blev bevilged.

Derefter læst
Fogden Juels Fred lysning paa Gaarden Hidschens Ejendeele. Dateret 24 Nobr: 1770.
2. Sorenskr: Hesselbergs Auctions skiøde til Zacharias Fittie paa 1 løb 1 hud i Kyvigen for 1018 Rd: dat: 24 Nobr: 1770.
3. Rasmuss Tvedte med fleres bygselseddel til Zacharias Kyvig paa ½ løb Smør ½ hud i Kyvigen Dateret 24 Nobr: 1770.

Fogdens tingsVidner blev examineret og hvormed ingen Forandring er skeed.

Landskatte Restansen stoer (ope rum) og Extraskatte Restansen stoer (ope rum) blev Oplæst og af alle uimodsagt.

Som ingen efter 3de Ganges udraab vilde gaae i Rette blev Retten for Skibreded ophæved.

Ao: 1770 den 26 Nobr: blev Almindelig Høste Skatte og Sageting holdet paa tingstædet Leervigen med Fiære Skibredes Almue og Retten betiendt med efterskrevne Otte

1770: 316b

Edsorne Laug Rettes Mænd sc: Gunder Miaaness, Lars Flaaden, Thomes Førre, Johannes Rinden, Hans Haaversholm, Tierrand Berge, Peder Ærvesvaag, \og/ Svend Stoupe. Overværende udj Retten Stædets Foged Hr: Kamer Raad Juel, og LænsM: med meenige tingsøgende Almue.

hvornæst aller og underdanigst blev læst de kongel: Forord: og høy øvrigheds Ordre som til beckiendtgiørelse er Anckomen og i denne Protocol extraheret.

Derefter følgende Particulliære Documenter saasom
1te en Byetings dom feldet i Bergen mellem Hr: Peder Hertzberg som Præst til Findaass og Ejer af endeel kircker i same Præstegield mod Hans Schultz tiende Forpagter. At be:te Hr: Hertzberg skal uMolesteret nyde Præstens og kirkens Andeele Fiske tiende dat: 18 Decbr: 1769.
2de Skifttebreved efter Gunelle Jacobsdr: hvis Stervboe Ejede 1 løb Smør i Stoupe og 18 mrk: Smør 1 Giedskind i Espeness, som er udlagt som Pante bogen udviiser dat: 8 Augustj 1770.
3de Do: efter Aarent Joensen som ejede 1 løb Smør 1 huud i Hougsgiærd der er udl: som Pandte bogen udviiser dat: 7 Aug: 1770.
4de [Do: efter] Hans Halvors: som ejede 1 løb Smør 1 huud i Svendsbøe der er udl: som Pante bogen udviiser dat: 10 Aug: 1770.
5te Do: efter Johanness Johansen som ejede 2 løber Smør i Sundførre og ½ løb i Fiskevaagen hvilcked er udl: som Pandte bogen udviiser dat: 9 Augustj 1770.
6te Do: efter Johannes Johansen som ejede i Gaarden Trovaag 10 Rd: 1 Mrk: der er udl: som Pante bogen udviiser dat: 11 Aug: 1770.
7de Do: efter Johannes Aanensen Biørgen som ejede ½ løb Smør ½ huud i Biørgen der er udl: som Pandte bogen udviiser. dat: 8 Aug: 1770.
8de Siur Hovlands Skiøde til Anna Godschalchsdr: paa 2 mrk: Sr: 1/3 huud i Espevig for 14 Rdr: dat: 28 Nobr: 1770.
9de Samson Nordschoug med fleeres skiøde til Hans Johansen paa 18 mrk: S:ør i Kind for 33 Rdr: dat: 26 Nobr: 1770.
10. Tierran Sæbøe med fleres Skiøde til Svend Stoupe paa ½ løb Smør i Stoupe og 13 ½ mrk: Smør i Espeness for 74 Rd: 1 Mrk: 8 s: dat: 26de Nobr: 1770.
11te Halsten Møchlevold med fleere Deres Skiøde til Andphind Biørgen paa 1 pd: 10 ½ mrk: Smør 1/3 huud i Biørgen for 93 Rd: dat: 26 Nobr: 1770.

Eragted

Formedelst aftenens paackome bliver Retten til i Morgen Ophæved.

Anden dagen den 27 Nob: blev Retten Atter sadt paa bemelte tingstæd Leervigen for Fiære Skibrede og betiendt med forbemelte Laug Rett.

Torchel Svendsbøetongen hafde til dette ting tiid og stæd med Mundtlig Stefnemaal ladet indkalde Tørbiørn (Torbiørn) {Knud}\Siur/sen Nedrevig, fordie han ej vil Giøre Reigenskab for det som

1770: 317

var efter Citantens Moder Marrithe Erichsdr: derfor Dom at lide og betale Processens Omckostninger.
Den indstefnte Torbiørn Siursen Nedrevig mødte ej efter paaraab ej heller nogen paa hans Veigne;
Thi fremstod Stefnevidnerne Torbiørn Wiche og Christen Domesness som ved Eed beckreftede StefneMaales Rigtighed lige efter incaminationen.
Citanten indleverede det efter Faderen Niels Torchelsen Passerede skifttebrev af dato 29 Junj 1757 hvorefter hans Moder tilfalt 34 Rd: 3 Mrk: declarerede dernæst at der foruden Skifttebreveds indhold og var 1 koe 1 kiste endeel klæder og videre; Sagde i øvrigt at han sc: Citanten haver haft sin Salig Moder i 6 ½ aar og den Jndstefnte som har hans Søster, hafde ickun hende i 4 ½ aar, derforuden har Citanten udl: for hende 2 Rd: i Extraskatt og 1 Rd: 4 Mrk: til Præsten.

Eragted

Den Jndstefnte Torbiørn Siursen Nedrevig Gives hermed Laugdag til næste ting, og Citanten paalegges ligesaa at i Rettelægge, en Opteignelse paa hvad efter hans Moder befantes, som ej staar i hendes Man[d]s skifttebrev.

Fogden hafde til dette ting tiid og Stæd ladet indstefne Siri Knudsdr: For begangne lejermaal med drengen Thomes Johansen forinden nogen af dem hafde Gaaed til Confirmation, derfor at lide som vedbør.
Den indstefnte mødte [og] tilstod lovlig Stefnemaal, forseelsen i sig Self og bad om naadig dom.

Afsagt

Med Jndstefnte Siri Knud[sd]atters Reene tilstaaelse er det beviist at hun som uConfirmeret haver begaaed lejermaal med den uConfirmerede Soldat Thomes Johansen thi kiendes og dømes for Rett at hun 1te i følge lovens 6 bogs 13 Capt: 1 art: skal betale til Actor Hr: Kamer Raad Juel sine lejermaals bøder med 6 Rd:, 2. i følge Forord: af 8 Junj 1767 henbringes til Skibredes LænsM: for der at sidde paa Vand og brød i 8 dage og 3de i følge Forord: af 2 Septb: 1745 henføres til Bergens tuckt og Manufactur huus for der at arbejde 6 Maaneder; dog skal hun den Corporlige Straf ej udstaae forinden næste paaske er forbie. Det paadømte udredes efter lovlig Adfærd.

Fogdens tingsVidner blev examineret Og hvormed ingen forandring, dette aar er skeed thi blev tingsVidne Udstæd.

1770: 317b

Landskatte Restancen stoer (ope rum) og extraskatte Restancen stoer (ope rum) blev Oplæst og af alle uimodsagt.

Retten blev derpaa for skibredet Ophæved siden ingen efter 3de Ganges Opraab vilde Gaae i Rette.

Ao: 1770 den 28de Nobr: blev Almindelig Høste Skatte og Sageting holdet paa tingstædet Sørhuglen med Føyen og Waags Skibreders Halsnøe Closters Almue og Retten betiendt med efterskrevne Otte Edsorne Laug RettesM: sc: Ole Eide, Paal Houcheness, Ole Wold, Dag

Hovland, Truls Lørhamer, Thomess Grov, Lars Wold, og Hans Tvedt. Overværende udj Retten stædets Foged Hr: Kamer Raad Juel med LænsM: og menige tingsøgende Almue.

Hvornæst aller og underdanigst blev læst de kongel: Forord: og høy Øvrigheds Ordre som her til beckiendtgiørelse er Anckomed og forhen i denne Protocol extraheret.

Ligesaa læst
den Kongel: Forord: om endeel hellig dages afskaffelse dat: 26 Octobr: 1770.

Derefter læst følgende Particulliære documenter saasom
1te Mads Lille Bøes Skiøde til Sønen Hans paa ¼ løb Smør ½ huus i Øvre Lillebøe for 88 Rd: dat: 22 Nob: 1770.
2. Thomass Grovs Do: til Anders Jacobsen paa ¼ løb Smør ¼ hud i Grov for 39 Rd: dat: 28 Nobr: 1770.
3. Anders Grovs Obl: til Salamon Windeness paa 30 Rd: mod Pandt ¼ løb Smør ¼ hud i Grov og 4 proCto: dat: 28 Nob: 1770.
4. Niels Callevogs (Collevogs) bygsel seddel til Sønen Jørgen paa ½ løb Smør ½ hud i Collevog dat: 28 Nobr: 1770.

Eragted
Formedelst Aftenens paackome Ophæves Retten til i Morgen.

Anden dagen den 29 Nob: blev Retten Atter sadt og betient paa Sørhuglen med Andførte Laug Rett.

Retten paaRaabte den af Bertel Grønaass med fleere mod Jens Hertzberg Andlagde Sag blev paaraabt, og fremckom for Retten parterne hvorda Jens Hertzberg, med dennem forligte sig saaledes at hvad af ham er talt, hvoraf denne Sag haver Rejst sig, er talt af ham i Ubesindighed, og ej skal kome Bertel Grønaas med de fleere til nogen fornermelse, ligesaa Hertzberg og betalt dem 2 Rd: 3 Mrk: for Deres Omckost: og hvorpaa de blev haand Rægt med begiær at Domeren vilde beckrefte Deres forlig.
Afsagt
Følgel: lovens 5 bogs 1 Capt: 1 art: skal Parternes inden Retten indgangne forlig ved Magt at stande.

1770: 318

Joen Knudsen Søre Rønholm hafde til dette ting tiid og Stæd med Mundtlig Stefnemaal ladet indstefne Biødne Nordre Rønholm, fo[r]die han haver slaget Citantens Søn Knud Derfor at lide Dom og betale Omckost: og paahøre Vidner og at afskaffe en bisk hun[d].
Den indstefnte mødte og tilstod lovlig Stefnemaal,
Citantens Vidner Mødte og hvoraf fremstod
1te Vidne Hans Nordre Rønholm aflagde Eed og provede at nu i høst kom Citantens Søn Knud Gaaende forbie Nordre Rønholm for at see efter en smale, og bar et toug i haanden, hvorda hunden kom ud og vilde paa bemelte Knud, som værgede sig for hunden med touged, i det same kom Jndstefnte Biødne og tiltalede ham fordj han slog efter hunden og derpaa begyndte de lit at kieckles, derpaa slog Biødne til Citantens Søn, med en aare løb han hafde i haanden hafde ej videre at prove.

2. Vidne Niels Nordre Rønholm aflagde Eed og provede i et og alt som første Vidne uden forandring, dog med dette tillæg at Jndstefnte Biødne siger til Citantens Søn Knud skulde faae meere en anden Gang {af}.
3. Vidne Johannes Haberg aflagde Eed og provede at den omprovede hun[d] er et skadelig best haver bedt Comparenten i læggen og til blods.
den Jndstefnte begiærede Sagen udsadt for at føre Vidner.

Eragted

Sagen udsettes til næste ting efter indstefnte Biødne Rønholm[s] forl: at føre Vidner. Dog skal den omtvistede hun[d] af Biødne Rønholm dette aar eller i seeniste til næste ting under 1 Rd: Straf nedsiunckes, til Sickerhed for Alle Mennisker som er nød at Gaae forbie Nordre Rønholm.

Fogdens Sædvanlige tingsVidner blev Examineret og Alle befunden Rigtig, hvorfore tingsVidne blev Udstæd.

Landskatte Restancen stoer (ope rum) og Extraskatte Restancen stoer (ope rum) blev efterseed, Oplæst, og af alle uimodsagt.

Som ingen efter 3de Ganges udraab, blev seet i Retten [blev Retten]? for Skibredet Ophæved.

Ao: 1770 den 30 Nob: blev Retten [holdet] paa tingstædet Sioe med Opdahls og Schaanevigs Skibredes Halsnøe Closters Almue, og Retten betiendt med efterskrevne Otte Edsorne Laug

1770: 318b

Rettes Mænd Anders Tufte, Helje Sætre, Johannes Tofte, Hendrich Lande, Johanness Sæbøe, Tollach ibm: Søren Sætre, og Peder Lande. Overværende udj Retten Stædets Foged Hr: Kamer Raad Juel med LænsM: og Meenige tingsøgende Almue.

hvornæst aller og underdanigst blev læst de Kongel: Forord: og høy øvrigheds Ordre som til beckiendtgiørelse er Ankomen og udj denne Protocol forhen Extraheret.

Derefter læst følgende Particulliære Documenter saasom
1te Abraham Hvidevolds Skiøde til Sønen Johanness paa 2 pd: 6 mrk: S:ør ½ huud i Hvidevold for 90 Rdr: dat: 30 Nobr: 1770.
2. Ole Siellevigs Do: til Johaness Andersen paa 2 pd: 6 mrk: S:ør 1 buckskind [i ??] for 40 Rdr: dat: 30 Nobr: 1770.
3de Anna Nielsdr: med flere Deres skiøde til Torbiørn Torbiørnsen paa 13 ½ mrk: Smør i Scho…(?) for 20 Rd: Dat: 30 Nobr: 1770.
4. Steffen Kiørpings Do: til Lars Olsen Wiche paa 1 løb Smør i Wiche for 80 Rd: dat: 30 Nobr: 1770.

Eragted

Formedelst Aftenens paakome Ophæves Retten til i Morgen.

Anden dagen den 1 Decbr: blev Retten atter sadt paa bem:te tingstæd og betiendt med det Gaars dagen Andførte Laug Rett.

Johannes Samsonsen Rørvig hafde til dette ting indstefnt Johans Michelsen Aarthun fordie han haver bortaged en koe som Citanten hafde kiøbt af Anders Aarthun og derefter sat ha..(?) satt i Fieldet, og lejed jetlebarn til. Derfor at lide Dom som vedbør og betale Omckostninger.
Den Jndstefnte Mødte og tilstod lovlig StefneMaal sagde ellers at have solgt koen til Mads Erdsland, og tog han koen af Citantens Dreft efter Mads Erslands forlangende.
Anders Aarthun Mødte og tilstod at have solgt den Omtvistede koe til Citanten, hvilcken koe Comparenten hafde kiøbt af Mads Ertzland.
Citanten Declarerede at have betalt for koen til Anders Aarthun 5 Rd: 3 Mrk:

Afsagt

J hvor meged Jndrøred end denne Sag er, saa er dog dette bleven Øyensiunlig for Retten at see, efter hvad Jndstefnte Johanness Aarthun self for Retten har tilstaaed sc: at han haver bortaged den paastefnte koe af Citantens Dreft, vel mueligens efter Mads Ertzlands forlangende; Men som same Andragende for Retten ej er bleven Oplyst, og Anders Aarthun desuden haver Declarered først at have kiøbt koen af Mads Ertzland og dernæst at have solgt den til Citanten, Mod hvilcket intet er fremførdt, Saa kand Retten langt fra ej falde paa den tancke at Mads Ertzland skulde have for-

1770: 319

langed at den Jndstefnte skulde taged koen fra Citanten; Og om end saa var, er det noged som er Citanten uvedkomende men bliver at afgiøre mellem Jndstefnte Johannes Aarthun og Mads Ertzland; Thi kiendes og Dømes for Rett, at Johanness Aarthun skal betale til Citanten koens værdie med dens kiøbe Sum 5 Rd: og 3 Mrk: samt i Omckost: in alles 2 Rd: som skal udredes næste 15 dage efter denne Doms lovl: forckyndelse under videre lovlig Adfærd. Dog Resserveress den Jndstefnte sin Rett mod Mads Eritzland, om han kand beviise {han} \Mads Ertzl:/ haver været aarsag i at koen blev taged fra Citanten.

Lars Trunhiem fremkom for Retten med ærbødig forlangende at det maatte Gives tilkiende for den samtlige Almue, at han fredlyser den sin Andeel skoug, som der er tvist med Amlands Mænd om, saaledes at i hvem det og er som hanem i sin Andeel skoug fornærmer, maae de vente sig Al den straf som loven siger den skal lide som indgaar uden lov i Andres ejendom.

Fogdens Sædvanlige tingsVidner blev Examineret, og hvormed ingen forandring var forefaldet siden forgangen aar; thi blev derom og om ting skydsen TingsVidne udstæd.

Landskatte Restancen stoer (ope rum) og Extraskatte Restancen stoer (ope rum) blev Oplæst og af alle uimodsagt, Thi blev derom tingsVidne udstæd.

Som ingen efter 3de Ganges udraab indfandt sig udj Retten, blev same for Skibredet Ophæved.

Så er året 1770 herved ferdig.

Tingbok nr. I. A. 39 1766-1772 for Sunnhordland
Året 1771

(1771: 319)

Ao: 1771 d: 15de April blev Retten udj følgende huusebesigtelse Forret: sadt paa Gaarden Kyvigen udj Føyens Skibreede og Storøens Præstegield bel: for at holde en lovlig huusebesigtelse Forret: her paa Gaarden, alt efter Ejeren Zacharias Johansens forlangende og paa Grund af hans StefneMaal under Dato 27de Febr: 1771 hvorved han haver indstefnt Sr: Wilhelm Schmidt som nærmeste OdelsM: at overvære forret: paa egne og øvrige Odels Mæn[d]s Veigne. Retten blev da betiendt med eftersk: 6 Edsorne Laug Rettes M: sc: Niels Hage, Michel Brandvig, Halvor Lunde, Anders Lundemansdværch!!, Ole Watne og Otte Holland. Saa var og tilstæde paa LænsM: Johannes Lønnings Veigne Lars Stue. det allegerede StefneMaal blev derpaa Opl:

Retten begav sig derpaa at besigtige de forefundne huuse efter

1771: 319b

den stand de nu befindes sc:

1 gl: Vaan huus med Pandetag hvorudj er 8 Værelser og Gang med Vinduer, der oven paa 1 arck med vinduer, og udj huuset 4 kackel ofner. dette huus befantes meget gl: dog kand det vel udj lang tiid blive staaende paa dette Stæd, men skal det Rives, flyttes, og igien opbygges, er det saa Godt som af {ingen} \liden/ værdie, derfore blev det Taxeret for som det stod \for/ 300 Rdr:

1 Do: med Pandetag hvorudj er 1 stue med 3 fag Vinduer og ovn, med loft over, Taxeret derpaa Manglerne for	20 Rd:
1 timret hæste Stald med Pandetag Mangler til	10
1 borgestue med Pandetag og Svale alt af timer opsadt og stave Jldhuus med bryge Pande og videre alt uden \bort (borte?)/ kand ej i stand settes med mindere end Suma	13
1 timbret Stabur med Pandetag Mangler til dets i stand settelse	5
1 timret Smalhuus med torvetag uden bordtag kan ej blive sadt i God stand med mindre end	6
1 stave Løe med torvetag, Mangler Meged saavel i henseende til tag som bordtag og videre kand derfor ej bereigne dens i stand settelse for Mindre end	20
1 timret floer med torvetag er saa slet at der paa Nordre side snart ingen sperrer er, Mangler Meged Næver bordtag og videre, blev derfor paalagt til dens i stand settelse	25
1 Qvern huus befantes, dog Manglet kal!! (kvernekall) og slaag for	2
1 stave Nøst med torvetag befantes i den stand at same snart ad ej kand staae, stavlejerne er det eneste brugelige deraf, dette Nøst bliver altsaa ej sat udj brugelig Stand Ringere end med	10
	---
fleere huuse befantes ej. Suma paa de befundne brøstfeldigheder	111 Rd:

hvortil komer denne Forret: Omckost:

Stemp: [papir] til denne Forretning		1	8
Skyds til stædet med 3 Mand		4	8
Diet penge		4	
Skyds hiem		4	8
1 dags Forretning	2		
Forretnings beskrivelse og Segl	1	1	8
Fogden for Laug-Rettes Opnefnelse	1		

de 6 Laug-Rettes M: hver 2 Mrk:	2			
LænsM: for sin uMage		3		
Suma Omckostningernes beløb	9	1	9	1

for alle ovenMelte Taxerte brøstfeldigheder og denne Forretnings
Omckostninger der udj alt er 118 Rd: 1 Mrk:

1771: 320

foruden Rettens underholdning og Stefne penge, Gives Ejeren her af Gaarden Kyvigen, Zacharias Johansen, Regres til og hos den som indløsning i tiiden kunde vilde paastaae naar han allene kand beviise at huuserne har nødt til forbædring hvad der til er udtaget.

Efter at huusebesigtelsen saaledes var til Endebragt fremkom for Retten Zacharias Johansen og tilckiendegav at han haver indvarslet sine næromgrænsende Naboer paa alle sider, for at Opgaae med ham skiftterne mellem denne gaards Ejendeele, og disse, saavel paa bøen som udj udmarcken, paa det han som en fremed Mand kand vide sin gaards Grenser og tilliggender og om Mueligt at faae paa bøen opsadt haaeGaar og udj udmarcken Skifttesgahr. Disse hans Naboer som til nu indvarslet er dog ej Stefnt at lide nogen Dom, enten til Gahrens opsettelse, Omckostningers svarelse, eller noged andet lovtvingelig; Thi tog han sig Reserveret at søge en hver af sine Naboer ved lov og Dom en anden gang, som enten nu viiser ham urigtige skiftter, eller findes uvillig at opsætte efter andpart gaar eller skifttesgar mellem sig og ham, Og som i denne Andledning var det han bad Retten vilde tage denne gaard[s] skield og skiftter udj Øyesiun og anføre dets beliggende.

Eragted

denne forlangte Forretning bliver i Morgen foretaget da dagen nu er næsten under og som det er en Forret: der er aparte Huuse bes: skal same allene til denne annecteres:

Anno 1771 Den 16 April blev efter Forlangende og den i gaar faldne Eragtning Retten atter sadt paa gaarden Kyvigen udj Fyens Skibrede og Storens Præstegield for at Opgaae Skifterne mellem denne Gaard og de nærværende saa vel paa Bøe som i udmarck, Retten blev da betient med følgende Laug Rættes Mænd sc: Salomon Aarschoug, Jens Fittie, Niels Hage, Michel Brandvig, Halver Lunde, Anders Lundemandsværch, Ole Wattne, og Otte Aalland,

Af de indstefnte Mødte følgende Sr: Paust hvis bøe grenser imod denne Gaards bøe paa Nordre side og hvis udmarck er felles, Nedre og Øvre Rometvets Mænd, Eschelans Mænd og Forlands Mænd. som alle tilstod lovlig varsel. ligesaa var og indvarslet til denne Forretning Odelsmænd!! (-mand) Sr: Wilhelm Smidt som icke Mødte.

Retten begav sig derpaa at Opgaae skifterne paa bøen mellem øvre og nedre Kyvigen som begyndte i giærdes gaarden ved en liden Ask lit Norden for ladens Norderste Nov bent fra Støls bærgets Norderste kant derfra beent i en stor steen lige ved kiørsel vejen noget lit(?) neden for floren derfra ned beent udj en stor Eeg vorfra!! skiftet gick igiennem et hatle kiær og ned udj en older stue tet ved en vejte paa Nordre side af kiørsel veien følger saa vejen saa langt den Ræcker fra Enden paa denne vejte gaar det til en older tæt ved søen. Rætten gick derfra udj sør for at tage de ved Søen mellem øvre Rommetvet og Kyvigen værende bøe skiftte udj Øyesyn der kommende befandt man at skifttet begyndte ved Søen lit norden for Elven var en Paale blev nedsadt, derfra lige op udj en older stue og lige der fra op udi en høy tue, derfra lige op Eftter ælven til hvor en paale blev nedsadt Videre udj en hatel busk paa Søre side af gange vejen hvor fra det gick eftter bæcken til hvor en paale blev nedsadt der

1771: 320b

fra over Ælven til en Ditto paale, videre til en older tet ved en overGroet Apel stue. af denne heele stræckning ejer Kyvigen paa nordre og øvre Rommetveit paa søre side, fra bemelte apel stue gick skifttet op udj en sten under nogle hatle stuer og blev ved steenen en paale nedsat skifttet gick derpaa bort udj en gam/m/el haa{r}\e/gars moe op udj en torv benck derfra i 1 bierck paa en hou mellem 2de dale, derfra op efter haaegaren udi 1 torvgar, hvorfra det Gick op i den nederste biercks øverste side, hvor noget oven for blev nedsadt en paale hvorfra Gick til en hattel hvor en paale blev nedsadt, derpaa udj 1 steen tet ved en liden sølje, endelig til en gammel biærck staaende i gamle bøegaren fulgte saa den gamle bøegar indtil den nu brugelige bøegar. udmarcken mellem Nedre Rommetveidt og Kyvigen ligger saaledes at dens skiftter begyndes i bøegars krogen i en liden beck derfra til et Stæd Hans Hillerren et høyt biærg hvorfra det Gick til et stæd Aasleed kaldet hvorfra det følger den gamle Gars moe til et stæd heder Lille huusRyggen derfra til Store huusRyggen videre til en stor furre nock til et stæd Aarre stegen Her begynder Nedre Eschelands udmarck mod Kyvigen fra Ditto Aare stegen nordost Eftter en Gammel Garmoe og høy Ruste i en gammel bierckestue, derfra til Eschelands Dahlen hvor siges et led har været nu modtager Forland mod Kyvigen og gaar skifttet i udmarcken fra bemelte leed og følger den gamle Garmoe til Skifttesgars Myren derfra til Skifttesgars led endelig tvert over en aas hvor ligger 3de steene hvor staar en bierck, hvorfra det gaar lige i søen norden i Hundeskaaren. Alle granderne blev saaledes aftalt at hvær skal Giære Eftter sin andeel udj Skifttesgaren og tage ved hos sig self, men den som ej haver Garen ferdig inden 2 aar skal være skyldig i alle Omkostninger som deraf flyder om Rætten kaldes hiem. Haaegaren mellem Rommetveterne og Kyvigen skal og eftter deres vedtagelse opsettes og være færdig i seneste til haabejtes tiid 1772, og hvor af hver giærer eftter andeel i Jord, Garsveden tager hver hos Sig. de Disputer mellem Nedre Kyvige Mand og Øvre Kyvige Mand paatog de at afgiøre i mellem sig Self uden videre trætte. Ageren paa Kyvigen befantes meget slet og de fleste vejter var tilgroet saa derpaa mange bekostninger maa nedlægges forinden same kan komme i stand hvilcket neppe kand skee med 50 á 60 rd:

Denne dags ForRetning koster som Sacharias Kyvigen betaler 1 rd: skyds og diet bliver ej at beregne. Laug Rettet er af bemelte Zacharias betalt.

som ingen noget videre Forretningen havde at lade tilføre blev sam/m/e sluttet.

Ao: 1771 d: 2 Maj blev Almindelig Somer Skatte og Sageting holdet paa tingstædet Bechervig med {Opdahls} \Waags/ Skibredes Almue og Retten betiendt

1771: 321

med efterskrevne Otte Edsorne Laug-Rettes Mænd Nafnligen Lars Kleppe, Jacob Driveness, Mons Lille Kalsøen, Joen (Jaen) ibm:, Johanes Mælingen, Simon RemeRejde, Lars ibm:, Jacob Kalve. Overværende udj Retten Stædets Foged Hr: Kamer Raad Juel, og LænsM: Knud Rydland.

Hvornæst aller og underdanigst blev læst følgende kongel: Forord: og høy Øvrigheds foranstaltninger saasom

1te Patent om høyeste Rett for aaret 1771 dat: 12 Octob: 1770.

2. Forord: om nogle Fæst og hellig dages deels ophævelse og deels henleggelse til at forcklares paa Andre tider dat: 26de Octob: 1770.

3de Forord: hvorved alle Sorter korn Vahrer forbydes at udføre dat: 5 Nobr: 1770.
4de Forord: om de frieheder som de nyder der fører levende fisk til Kiøbenhafn dat: 27de Decbr: 1770.
5te Do: om tilladelse at indtræde i ægteskab i visse nærslegtede Grader, uden kongebrev. dat: 27de Decbr: 1770.
6te kongel: Act om Geheime Conseils ophævelse dat: 27de Decembr: 1770.
7de Om nøyere bestemelse ved Odels Retten. dat: 14 Januarj 1771.
8de Do: om General Først amtets Ophævelse dat: 14 Januarj 1771.
9de Placat om told af høe og hamp dat: 21de Januarj 1771.
10de Forord: {om} \hvorved/ den, den 13de Febr: 1767 om Renters nedsettelse til 4 proCento ophæves. dat: 23de Januarj 1771.
\11te/ Forord: hvorved straf dicteres for Den som begaar told svig dat: 25de Feb: 1771.
12te Placat hvorved bøger som indføres saa og Søe Corter skal være toldfrie. dat: 25de Martj 1771.
13de Placat angaaende hastige Rednings Midler for dem som ved ulyckelige hendelser synes at være livløse dat: 25de Septb: 1770.
14de Stiftes brev hvorved Comuniceres et kongel: Recript at bøder til Publiqve ting kand exeqveres efter aar og dag dat: 12 Octob: og Stiftes brev 15 Nobr: 1770.
15. Do: hvorved Comuniceres Kongel: Recript af 25 Martj at Retten ej skal have Gebyhr af sager Fogderne er nød {p}at andlæge for bøders skyld, uden saa er den skyldige ved Executionen befindes vederheftig. Stiftes brev dat: 13 April 1771.
16. Stiftes brev om 2000 tønder havre som er Opsendt til Bergen. dat: 7 Januarj 1771.
16. \og 17. Do: dat: 9 Martj 1771, hvorved til kiendegives en kongel: Ordre at alle Supliqver skal skrives paa Stemplet papir.
18de Do: om en bort Rømt Soldat dat: 26 Martj 1771.
19. Do: om at da seniste Jlds Vaade var i Bergen blev meget bortstaaled som skal efterledes dat: 9 April 1771.

Derefter Andre Particulliære breve, saasom
1te Hr: Palludans bygselseddel til Joen Knudsen paa ½ løb ¼ hud i Gaarden Lierbøe dat: Kaarevigen d: 6 Decbr: 1770.
2. Dito til Salomon Christophersen paa ½ løb Smør ¼ huud i Sør Fonden dat: 4de April 1771.
3de Sr: Hendrich Christies Dito til Mons Lars: paa 3 Mrk: 10 s: i Penge i Gaarden Nedre Waage dat: 2 Martj 1771.
4de Hans Olsen Houchaasses Do: til Sønen Hans Hansen dat: 6te Octob: 1770.
5te Mortificeret Sr: Poul Olrichs Obl: til Sr: Jochum Hynnemør paa 1190 Rd: dat: 6 Nob: 1767. som er betalt efter Qvit: af Sr: Jocum Hønnemør underskreved.
6te en Do: af be:te Olrich udstæd til Sr: Michael Olrich paa 300 Rd: dat: 7 Nob: 1767. som er bet: efter Qvit: af Michel Olrich underskreved.
7de Salamon Aarschougs bygselbrev til Ole Gabrielsen paa 1 løb Smør i Remereide dat: 30 Octobr: 1770.
8. Peder Hamres Do: til Michel Larsen paa 18 mrk: Smør ¼ huud i Torrang dat: 2 Maj 1771.
9de Lars Søre Aarrelands Skiøde til Sønnen Michel paa ½ Vog fisk 3 s: penge i Søre Aarreland for 51 Rd: dat: 2 Maj 1771.

1771: 321b

Jacob Hævreøen paa egne og de øvrige Hævreøe Mænds Veigne i Rette æskede sin fra seniste ting til nu udsadte Sag mod Wahamer!! (Walhamer) Mænd et omtvisted Smale bejte betreffende.

Johannes Walhamer Mødte paa egne og de øvrige Valhammer Mænds Veigne og tilstod lovlig Stefnemaal.

Jacob Hærreøen tilckiendegav at have indstefnt følgende Vidner Brithe Johansdr:, Marrithe Olsdr:, Maddelle Jacobsdr: og Anna Albrictsdr: af hvilcke møder de 2de siste og hvoraf fremstod.

1. Vidne Anna Albrictsdr: gl: 64 [aar] aflagde Eed og provede: at i hendes ungdom Gick ej uden nogle faae af Walhamer Mændenes Smaler, i Hævreøe Marck, og var derom alle tiider trætte ellers ligger der Pladser i mellem Hærreøens Udmarck og Walhamer[s] Udmarck og er Walhamer Marck udgiærdet for sig Self. Vidnet veed og dette at Hævrøe Mændene efter at de hafde fredlyst sin udMarck blev budet betaling af Walhamer Mændenes koner Brithe og Marj og bød \de/ betaling saavel for sine som børnenes Smaler. Hævreøens Udmarck er og Jndhegnet. hafde ej videre at prove.

2. Vidne Maddelle Jacobsdr: gl: 54 aar, aflagde Eed og provede i et og alt som forrige Vidne dog med den forandring at Johannes Walhammers kone Marj ingen Penge Bød for at smalerne skulle Gaae i Hærrøe Mænds udmarck.

for de udeblevne Vidner Brithe Johansdr: og Marrite Olsdr: at de er lovlig Stefnt, Vidnede under Eed Anders Forland og Lars Fagerbache.

Contra Citan[t]ernes Vidner

1. Vidne Jacob Olsen Stolmevogen 60 aar gl: aflagde Eed og provede at have tient paa Hævreøen over for 30 aar [siden]?, og Gick der da nogle Smaler i Hærreøens Marck som tilhørte Walhamer Mænd dog var det broderen som boede paa Walhamer og Søsteren paa Hærreøen. hafde ej videre at prove.

Monsr: Hendrich Christie lod tilføre at hand møder paa egne og sin Moders Veigne som Ejer af Hærreøen (Hævreøen), og paastod Dom udj denne Sag, og det saa meget mere som hans Ejende Stæd Qvalvaag, ligger midt i Mellem Walhamer og Hævreøens Marck. skulle mod formodning Sagen udsettes tog han sig Reserveret at lade tilføre hvad fornøden eragtes en anden Gang.

Salamon Aarschoug Mødte og lod tilføre at det er gl: hævd under Walhamer at have {dem} \sine Smal:/ i Hærreøens Marck. Peder Hamre mødte ved sin Søn Salamon og paastod som Salamon Aarschoug har ladet tilføre. begge disse ere ejere i Gaarden Walhamer.

Parterne begiærede Dom.

Eragted

Sagen optages til Doms til i Morgen klocken 8te formiddag.

Sr: Hendrich Christie tilkiendegav at han til dette ting tiid og Stæd ved Mundtlig Stefne Maal haver ladet indstefne Bendt Mejer

1771: 322

fordi han ej vil levere en kircke koe som han slagted 1767 om høsten og som han ved en anden efter brugelig skick skulde opynge i 3 aar. hvilcken ham var lovl: Opsagt 8te uger for Michaelie hvilcken Bent Mejer ej vil levere tilbage paa Grund af at den ej blev ham opsagt 12 uger for Michaelie. Om alt at lide dom og betale Omckost: samt det tab han kand Reigne sig af Melcken den Ganske vinter.

Den indstefnte Mødte icke efter paaraab

thi fremstod Stefne Vidnerne Anders Forland og Lars Fagerbache som ved Eed beckreftede at Bendt Mejer er lovlig Stefnt saaledes som inCaminationen ommelder. Og sagde Bent Mejer at han vil levere koen, men den var ej opsagt i lovlig tiid.

Eragted

Sagen udsettes til næste ting og den lovlig Stefnte Bendt Mæjer forelægges at møde til same tiid med sit fornødne tilsvar i denne Sag.

Fogden tilspurgte den tingsøgende Almue, om de icke er fornøyet med siden frie Skyds er tilladt udj alle Kongel: forret: at oprette en saadan Skyds Casse hvoraf en hver som forrettede nogen skyds og same med seddel fra den han hafde Skydsed beviiste, kunde nyde sin betaling igien, det falt da(?) saa meget billigere at en hver ligemeget dertil Contribuerer, end som det nu kand Gaae og gaar, at de som boer nærmest ved skyds skifterne oftest medtages, da derimod de som boer nogle mile tilsides, saa Godt som Ganske sidder frie, hvilcket haver sin Grund derudj at hvad som ved frie skyds skal frem, taaler inted ophold, og altsaa inted kand bie til en Skaffer Rejser nogle mile og tilsiger den i skyds som det efter touren da tilkomer. En saadan Skyds Casse var det Fogden vilde lade Oprette som den der for nogle aar siden har været udj Fogderiet og hvorved dette blev i agt taget, at naar som for Exempel en hver et aar indskiød 8 s: og same ej medgick da et andet aar at erlægge mindre. Directionen herover paatog Fogden sig. Og hvormed Samtlige Almue Declarerede sig fornøyet naar det bliver paa den foed den forrige Skyds Casse var Oprettet.

Eragted

formedelst aftenens paackome bliver Retten til i Morgen ophæved.

Anden dagen den 3 Maj blev Retten atter sadt paa bemelte tingstæd Bechervig med de i Gaar anførdte Laug-Rett for Waags Skibreede.

Hvor da udj den Sag som andlagt imellem Hævreøe (Hærreøe)

1771: 322b

Mænd paa den ene side og Walhamer Mænd paa den Anden side betreffende Smale bejte i Hævreøens Udmarck, som til nu optaget til Doms, blev saaledes Kiendt Dømt og

Afsagt!

Jacob Hævreøen med de fleere Hævreøe Mænd som haver Jndstefndt Gaarden Walhamers beboere, fordie De skal have foretaget sig at lade sine Smaler Gaae i Hævreøens Udmarck, paastaar ved sit Stefnemaal at faae Walhamer Smaler deri fra med videre. Walhamer Mænd derimod siger at de haver haft Deres Smaler til Bejte udj Hævreøens udmarck langt over hævds tiid. Betragter nu Retten de udj Sagen førdte Vidner, da sees dette at den første Omprovede tiid som Walhamer Mænd har haft sine Smaler i Hærreøe Udmarck, er skeed med Hærreøe Mænds tilladels, og at ventelig det siden Continuerede brug har Grundet sig paa den første tilladelse skiøndt Walhamer Mænd ved tiidens lengde har efterladt at bede om tilladelse, og derved gived aarsag til den altiid vedvarende trette som omproved er. Vidnerne har og forcklaret at Walhamer har sin udmarck indhegnet for sig self og Hævreøen sin, samt at disse 2de udmarcker, ligger et Godt støcke ifra hinanden, saa at Andre brug og Ejendomme, ligger derimellem, over hvilcket smalerne maae drives naar skulde til Hævreøens Marck. Hvilcket alt Giver Grund til at bruget maae tage sin begyndelse af en sær tilladelse som altsaa ej kand hefdes, men maatte ansees som en forlæning. Thi hæfd paa ulovlig brug haver aldrig medhold i lov. Af disse og fleere i Sagen befundne Omstendigheder Kiendes og Dømes for Rett, at Walhamer Mænd, skal holde sine Smaler fra Hævreøe Udmarck for eftertiden, uden

de vil Ansees som de der voldelig indgaar i Andres Ejendom u-loves. Prosessens Omckostninger Ophæves paa begge sider. Det paadømte {udredes} \efterkomes/ efter lovlig adfærd.

Fogden Hr: Kamer Raad Juel hafde til dette ting indkaldet finderne af den hval, hvorom tings vidne blev taget seniste Somer ting paa Godøesund d: 3 og 4 Maj 1770. sc: Johannes Hille, Hans Kalve, Halvor Hille, Wintzens Hille, og Siur Halvorsen for at aflægge Eden efter Rente kamerrets brev af 15de Septb: 1770 om de fandt hvalen udj aaben søe eller ej.
Samtlige Vidner fremstod derpaa og aflagde Deres Saligheds Eed paa, at den, af dem den 14 Febr: 1770 fundne hval, ej Rørede ved noget land da de fandt den i den saa kaldede Papefiord.
herom forlangede fogden tingsVidne som blev bevilget.

Den af Niels Møgster mod John Hansen ibm: seniste høste ting Andlagde og til nu Andlagde Sag blev paaraabt, hvortil Parterne svarede de var forligt.

Ligesaa blev svaret til den Sag Joen Møgster Andl: mod Niels ibm: seniste høsteting.

1771: 323

Johanes Nordejde fremckom for Retten og til kiendegav at i hvor vel hand ved Mundtlig Stefnemaal hafde ladet Jndstefne Bendt Mejer fordie hand haver komed til Citanten og taget et Garn som tilhørdte hans Fader fra ham, Saa maatte han dog lade Sagen dette ting beroe siden ingen Vidner denne sinde Mødte. og hvorfor han og ingen incaminations penge betalte.
Holch paa Bent Mejers side Mødte, og var fornøyet nogenledes med Johanes Nordeides forckerte!! (forcklarte?). Men da under StefneMaalet er saadane haarde beskyldinger som icke ad protocollum er af hoved Citanten tilckiendegived, saa maatte det vedblive og settes en prove (prøve) paa om Johannes Nordeide med nytt StefneMaal vil Citere, Bent Mejer til næste ting, da Holch paa Mejers Veigne tager sig Reserveret sin tiltale til Citanten. in Suma overalt saavel icke allene for hans ulovlige Citation, men for hans ubevislige forestillinger, hvorover Holch tager sig til næste ting Reserveret at anhøre om Citanten vil vedblive sidt Galne forsett eller ej.

Eragted

Det af Citanten begierte bliver hermed bevilget.

Fogden tilckiendegav at som h/an/d efter seniste høste tinges afhold haver udgivet til LænsM: for Skibr: sin Specification paa dem til Sept: udg: 1770 udestaaende Extraskatt bereignet fra primo Octob: 1767 Med ordre at h/an/d same Restance først mindeligen skulde paakræve, men naar same ej blev bet: da derfor i følge den senere Allern: forord: af 31 Januarj 1769 at giøre den lovl: udpandtning, Og som hanem i den hensigt nu var tilckomen hans skeede Forret: haver h/an/d til dette ting tiid og Stæd ladet i[n]dkalde ej allene de samtlige Selfejere, udj hvis Jorder at(?) derfor Skatte Restancen er skeed dene udpantning, men end og de Ejere af Bonde Standen udj hvis Ejende Jorder for Restancen for de paasidende lejlendinger ligeledes er giort denne udpandtning. Bemelte Jndstefnte er da efterfølgende sc:
Sandvig Ole 3 Rd: udp: 3 ½ mrk: Sr:
Tofteland Anders R: 2 Rd: Om[kost:] 1 Mrk: udp: 3 mrk: Sr: Ole 6 Rd: om: 1 Mrk: udp: 9 mrk: Sr: tilhørende Niels Lars: Aarbøe,
Remereide Paal 2 Rd: [omk:]? 2 Mrk: udp: 3 mrk: Sr: Endre 2 Rd: og 1 Mrk: 3 mrk: Sr: Ole 6 Rd: og 2 Mrk: udp: 9 mrk: Sr: Simon 4 Rd: 5 Mrk: 8 s: og 2 Mrk: 6 ½ mrk: Sr:

Wich Lars Lars: 6 Rd: og 2 Mrk: 9 mrk: Sr:
Tvedte(?) Knud 6 Rd: og 2 Mrk: ud: 9 mrk: Sr: tilhører Salomon Aarschoug,
{Store} Fittie Hans 6 Rd: og 2 Mrk: udp: 9 mrk: Sr: Ole Christophersen 6 Rd: og 2 Mrk: ud: 9 mrk: Sr: Ole Johansen ligesaa, Jens ligesaa, Rasmus ligesaa, Sæbiørn 2 Rd: 4 Mrk: og 1 Mrk: udp: 4 mrk: Sr:
Kuvigen Jørgen 2 Rd: og 1 Mrk: ud: 3 mrk: Sr:
Hatlevig Johanes 3 Rd: og 1 Mrk: ud: 4 ½ mrk: Sr:
Fattigmandshafn Lars 4 Rd: og 1 Mrk: udp: 6 mrk: Sr:
Strømøen Løche 6 Rd: udp: 9 mrk: Sr:
Nolden!! (Volden) Aschel 6 Rd: og 2 Mrk: 9 mrk: Sr:
Hafnen Jacob 3 Rd: 4 ½ mrk: Sr:
Brevig Jert 2 Rd: og 8 s: 3 mrk: Sr:
Hofstad Lars Christens: 2 Rd: og 1 Mrk: 3 mrk: Sr: Peder ligesaa Lars Simons: 6 Rd: ud: 9 mrk: Sr:
Helleland Peder 2 Rd: og 1 Mrk: 3 mrk: Sr: Ole Peders: 2 Rd: og 2 Mrk: udp: 3 mrk: Sr:
Stochen Omund 6 Rd: udp: 9 mrk: Sr:
Østevold

1771: 323b

(Østevold) \Elias/ Niels\s:/ {Olsen} 6 Rd: og 1 Mrk: udp: 9 mrk: Sr: Halvor 4 Rd: og 1 Mrk: 12 s: 6 mrk: Sr: Lars Ols: 6 Rd: og 1 Mrk: 12 s: 9 mrk: Sr: Lars Knuds: 4 Rd: 6 mrk: Sr:
Øchland Jorden tilhører Peder Hamre og børn.
Øchland Johanes 6 Rd: og 1 Mrk: udp: 9 mrk: Sr: Tosten 3 Rd: 4 Mrk: og 1 Mrk: udp: 5 ½ mrk: Christian 6 Rd: og 1 Mrk: 12 s: udp: 9 mrk: Ejer Knud Bachesund.
Torrang Lasse død. Haagen 6 Rd: og 1 Mrk: 9 mrk: Jver 6 Rd: og 1 Mrk: 12 s: ud: 9 mrk:
Houcheness Ole 4 Rd: og 1 Mrk: 6 mrk: Sr: Hans 2 Rd: og 1 Mrk: 8 s: 3 mrk: Sr:
Sandvig Tomas 6 Rd: og 1 Mrk: og!! (udp:) 9 mrk: Sr: Lars 6 Rd: og 1 Mrk: udp: 9 mrk: Sm: Ejer Berge Femanger.
Kalve Mons 6 Rd: og 8 s: 9 mrk: Sr:
Lille Kalsøen Hans Nielsen 6 Rd: og 8 s: 9 mrk: Sr: Mons 6 Rd: og 8 s: 9 mrk: Sr: Ole 6 Rd: 8 s: 9 mrk: Sr: tilhører Knud Remereide. Albrict 5 Rd: og 8 s: 7 ½ mrk: Sr: Ole Nielsen 6 Rd: og 8 s: 9 mrk: Sr: John Niels: 6 Rd: og 8 s: 9 mrk: Sr:
Walhamer Tosten 5 Rd: 1 Mrk: 7 ½ mrk: Sr: Jahn (John) 4 Rd: og 1 Mrk: 6 mrk: Sr:
Schomsness Jngemoe 6 Rd: og 8 s: 9 mrk: Sr: Lars 2 Rd: 5 Mrk: og 8 s: 4 ½ mrk:
Tofteland Knud 2 Rd: og 8 s: 3 mrk: Sr: Thomes 6 Rd: 8 s: 9 mrk: Sr:
Nordre Rønholm Biørne 2 Rd: og 8 s: 3 mrk: Sr: Salemon Aarschoug ejer. Niels 6 Rd: og 8 s: 9 mrk: Sr: Hans 6 Rd: og 8 s: 9 mrk: Sr:
{Wenvig}(?) Som alle er Stefnt at lide Dom til Confirmation paa den skede indførsel samt at svare Omckostninger saavidt de betreffer som nu Møder for de Andre maatte han forlange Laug dag til næste ting. de mødende er følgende Simon Remereide, John og Mons Lille Kalsøen. de øvrige Mødte alle inted denne Gang og for hvem LænsMand Knud Rydland med Mædhafte Stefne Vidner sc: Ole Fonden, Christopher Østevold og Aadne Pirholmen Afhiemlede lovlig Stefnemaal.
De Mødende lod tilføre at i fald Dom dennem skal over Gaae, og hans Majested virckelig som til Ejendom tilfalde det udpantede Gods, seer de sig snart icke mueligt at boe i landet mindre at Skatte og skylde, men maae forlade huus og Gaard bad derfor om Naade at slippe.

For de mødende blev afsagt denne dom see pag: 247. og for de udeblevne blev Gived Laug dag.

Derefter læst
Sr: Jan Jonsen (Jansen) Frøchens Skiøde til Daniel Christpinesen paa Westre Bagholmen for 450 Rd: dateret 10de April 1771
[2de] Kongel: bevilling til Dito paa at holde kroehold udj Westre Bagholmen dateret 9 Septb: 1769.
3de Dito Daniel Westre Bagholmens Obl: til Sr: Hans Blydt Hind paa 85 Rd: mod pandt i Westre Bagholmens huuse dat: 13de April 1771.

Fogdens Restanse Register paa Extraskatten til Septb: udgang 1767. blev examineret og i alle deele Rigtig befunden. herom tingsVidne udstæd.

Som ingen efter 3de Ganges udraab vilde Gaae i Rette blev samme for Skibreedet ophæved.

Ao: 1771 d: 4 Maj blev Retten sadt paa tingstædet Bechervig til Almindeligt Somer Skatte og Sage tings holdelse med Opdahls

1771: 324

Skibreedes Almue, og Retten betiendt med Eftterskrevne Otte Edsorne Laug-Rettes Mænd sc: Erich Onereim, Hans Reisen (Reisem), Hans Botten, Ole ElsAger, Mads Drange, Peder Schor, Salamon Mæland, og Engel Middahlen. Overværende udj Retten Stædets Foged Hr: Kamer Raad Juel med LænsM: og menige tingsøgende Almue.

Hvornæst aller og underdanigst blev læst de kongel: Andordninger og høy øvrigheds Ordre \som/ blev for Waags Skibrede Extraheret.

Derefter følgende Particulliære Documenter saasom
1te Skifte forret: efter Rosmunde Olsdatter Espevig som ejede ½ løb Sr: 1 g:skd: for 135 Rd: som er udl: som Pante bogen udviiser Dat: 5 Julj 1770.
2de Dito efter Anna Sæbiørnsdr: Færevog som ejede 1 pd: 15 ½ mrk: Sr: ½ hud for 100 Rd: som udl: til Torjer Opdahl. dat: 1 Septb: 1770.
3de Do: efter Tørchel (Torchel) Johansen Lande som ejede 2 pd: 8 ½ mrk: Sr: for 33 Rd: er Udl: til LænsM: Mads Godøen for gield dat: 8 Sept: 1770.
4de Skiøde af Knud Kleppe paa 1 pd: Sm: 1/3 hud i Kleppe til Jørgen Olsen for 76 Rd: dat: 4 Maj 1771.
5te Erich Aachre og Peder Nesses Skiøde til Knud Nordbust paa 2 pd: 6 mrk: Smør i Øvre Beltestad for 200 Rd: dat: 6 Nobr: 1770.
6te Mons Store Heies Odels skiøde til Halsten Møchlestad paa sin Rett i Møchlestad dateret 4 Maj 1771.
Jver Nordbustes Obligation til Fogden Hr: Kamer Raad Juel, paa 220 Rd: er bet: efter Qvitering af Creditor dat: 4 Maj 1771, er udsletted.

Procurator Giøen Mødte for Retten og til kiende gav at han Møder paa Sr: Severin Andreas Heybergs Veigne, der efter forrige tiltale og Rettens forelæggelse har Jndvarslet Hr: Capit: Schunemand, til det nu forestaaende Somer ting for at lide Dom til betalings erholdelse for

skyldig værende Capital Stoer 70 Rd: med Renter til betaling skeer. alt efter den siste i Rettelagde Pandte Obligation, samt at erstadte Processens Omckostning skadesløs.
Hr: Capitaine Schunemand Mødte ved sin Søn Johanness, som vedtog lovlig Stefnemaal. og derpaa indleverede sit indlæg af dags dato som lyder saaledes.
Giøen lod tilføre at hand hafde ej noged mod det i Rette lagde indlæg at erindre, men i Rettel: sin Reigning over denne Sags Omckost: dat: denne Dags Dato, hvilcken lyder saaledes. Dernest paastod, at den 2de Gange lovl: Stefnte og nu mødende Capt: Schunemand bør i følge lov betale til Citanten de paastefnte 70 Rd: med Ræsterende Renter til bet: skeer. alt efter Hr: Capt: Schunemans udstæde Obl: indhold samt de medgaaende Omckost: at tilsvare efter i Rettel: Reigning: hvorefter Comparenten uden lengere ophold paastod Dom.

1771: 324b

Afsagt

Med i Rettelagde Obligation af dato 30 April 1749, og 1 April 1769, beviises, at til 18de April 1770 er Hr: Capitaine Schunemand efter den paa Obligationen senere skede paateigning skyldig til Sr: Severin Andreas Heyberg Capital 70 Rd: og Renter 5 Rd: 5 Mrk: med videre Renter fra same tiid. Thi kiendes og Dømes for Rett: at Hr: Capitaine Schunemand bør indfrie denne sin Obligation til Sr: Severin Andreas Heyberg med Capital 70 Rd: og forfaldne Renter til 18 April 1771 med 9 Rd: 2 Mrk: samt videre lovlig Rente til betaling skeer. Udj Processens Omckost: betaler Hr: Capit: Schuneman til Citanten ibereignet Doms løsning 8 Rd: 4 Mrk: Det paadømte udreedes næste 15 dage efter denne Doms lovlige forckyndelse under videre lovlig Adfærd.

Monsr: Johannes Schuneman Mødte paa sin Fader Hr: Capt: SchuneMands Veigne og til kiendegav at den Sag mellem hans Fader og holst-Først Schrøder er ej til dette ting paastefnt, bad derfor om Andstand til næste ting.

Eragte[d]

Det af Citanten forlangte bliver hermed bevilget.

Den af Hr: Holst først Schrøder mod Michel og Jens Fladerager seniste Høste ting blev paaraabt, og hvortil blev svaret at der paa same ej til dette ting er Stefnt.

Den af Abraham Haachelsund mod Hans Reisen seeniste ting Andlagde Sag, blev paaraab[t], hvortil parterne svarede at være forligt.

Den af Sr: Jorert (Jores) Jertz mod konen udj Neshafn seniste høste ting [Andlagde Sag] blev paaraabt og hvortil Citanten svarede at Sagen i mindelighed er afgiordt.

Den af Sr: Hendrich Christie mod konen udj Neshafn Madame Johanne Aarre seniste ting Andlagde Jelds Sag blev paaraabt hvortil Citanten ved Fuldmægtig Smidt lod tilføre at med sagen beror til næste ting.

Procurator Gorm Mødte og æskede den af Sr: Petter Baade siste Rettes holdelse for Opedahls Skibrede paa Godøesund indstefnte Sag Contra Jver Poulsen Nordbust. Jndleverede derefter Laugdagen som af Retten udstæd.
Den Jndstefndte Mødte og tilstod lovlig Stefne Maal, Declarerede dernæst at han aldrig har handlet med Kiøbmanden Sr: Petter Baade undtagen 1 tønde Graa Erter for 2 Rd: 5 Mrk: og som hand Ræsted paa hamp 1 Mrk: hvilcke 3 Rd: han forlængst haver betalt. Og hvad en Anden haver udtaget i hans nafn kand han ej svare for.

1771: 325

Procurator Gorm kunde ej finde nogen billighed udj den Jndstefntes forebringende; Thi det kand ej andet ansees for end en løs tale. men Refererede sig til sitt Stefnemaal og den af ham seniste Rettes dag i Rettel: Reigning hvor det klarlig befindes og beviises hvad han haver faaet for de 13 Rd: 3 Mrk: 12 s: Thi paastod han at Jver Poulsen bliver tilfunden at betale det paastefnte tilligemed Process: Omckost: efter nu i Rettel: Reig: dat: 4 Maj 1771.

Contra Citanten paastod befrielse Dom og tilbøde sin Eed, den Citanten ej vilde modtage.

Eragte[d]

Sagen Optages til Doms til i Aften klocken 8 da Dom skal afSiges i denne Sag.

Fogden tilckiendegav at som hans Kongel: Majest: Udj Gaarden Nedre Kleppe No: 58 i Opdahls Skibrede er ejende af det beholdne Strøe Gods af aarl: Landskyld ½ løb ½ hud som i lang tiid har lagt øde og deraf ej meer end aarlig Gres leje 4 Mrk: har været betalt. Saa i andledning af indfaldende Omstendigheder finder han sig Andlediget denne Øde Plads nu inden tinget at opbyde og det paa følgende Vilckaar 1te Om h/e/r findes nogen som sig dette øde brug vil Andtage til bebyggelse og beboelse kunde det hannem med visse aars friheder af Skatter og Landsk: blive tilstaaet. eller om der er nogen af de nu paa bemelte Gaard tillige boende Opsiddere der enten ene for sig eller Conjunctin vil Andtage sig denne Øde pardt, for de deraf svarede skatter eller Landsk: Rettigheder. eller om der er nogen af de derom boende naboer sig same vil Andtage. Hertil Svarede ingen endskiøndt Fogden tilbød den end og til sist for 4 Mrk: 8 s: til 1 Rd: aarlig Afgiftt. Thi forblev same ved de 2de brug udj Nedre Kleppe mod den sædvanlige afgiftt 4 Mrk: Herom begiærede Fogden et lovlig tingsvidne, som blev bevilget.

Udj Sagen mellem Sr: Petter Baade og Iver Nordbust som til nu Optaget blev saaledes kiendt Dømt og

Afsagt.

Sr: Petter Baade som kiøbmand i Bergen paastaar ved sit Søgemaal at faa Jndstefnte Jver Poulsen Nordbust tildømt at betale ham, skyldig værende Penge for beckomne Vahrer efter i Rettelagte Reig: af 28 Junj 1768, sc: 13 Rd: 3 Mrk: 12 s: hvilcke Vahrer, hvorfor kræves, skal være leveret Baar Davidsen Søgnetvedt af Hardanger, efter begiær paa den Jndstefntes Veigne; Jndstefnte Jver Poulsen Nordbust Andmelder derimod, at han ej har forlanged det minste hos Citanten ved Baar Søgnetvedt, har heller aldrig handlet mere med

1771: 325b

Kiøbmanden Petter Baade end for 3 Rd: som er ham betalt saa at han nu inted er ham skyldig det hand med Eed vil beckrefte Hvilcken Eed Citanten ved Fuldmægtig Procurator Gorm har Protesteret [imod] og ej vil modtage, men paastod Dom. Betragter nu Retten det i Sagen Passerede paa alle sider, saa sees 1te at foruden at Kiøbmanden Sr: Petter Baade ej har i agt taget hvad Forordningen af 16 April 1681 den 2. Capt: 7 art: befaler, nemlig at Giøre afreigning med sin formente Debitor inden aares udgang. 2de Har hand ej heller beviist hvorvit hans Kiøbmands bog er Autoriseret eller icke, og med sitt Rette Sort Stemplet papir forsynet, hvortil komer 3de at de Vahrer som nu betaling søges for er begiært af og leveret til Baar Danielsen Søgnetvedt paa den Jndstefntes Veigne, uden at kand Godtgiøres hvorvit Baar Søgnetvedt var berettiget at modtage Vahrerne. Thi Kiendes og Dømes for Rett at Jndstefnte Jver Poulsen Nordbust skal for det paastefnte frie at være. Med saa skel hand kand og aflægger den erbudne Eed. Hvilcken Eed i følge Forord: af 5 Nobr: 1723 ej af denne

Rett kand Andtages, siden derimod fra Citantens side er Giort indsigelse, uden saa er, at Citanten efter denne Doms Afsigelse den vil acceptere. Men skulde Jver Nordbust derimod, da ej kunde aflægge den erbudne Eed, tilfindes han at betale det paastefnte med 13 Rd: 3 Mrk: 12 s:, samt i Omkostninger for denne Rett 8 Rd: 2 Mrk: 4 s: som da bliver at udrede efter lovlig Adfærd.
Citanten benegtede Aldeeles den erbudne Eed, men begiærede Den ergangne Dom beskreven, og hvortil han leverede 4 Mrk: 8 s:

Betreffende Fogdens tilspørgende om Skydsen, svarede dette Skibredes Almue ligesom ved Waags Skibrede er Andførdt. hvorom tingsVidne udstæd.

Eragted

Formedelst aftenens paackome blev Retten til i \over/ morgen ophæved.

Mandagen d: 6 Maj blev Retten atter sadt paa bemelte ting stæd Bechervig og betiendt med det for Gaards dagen andførdte Laug Rett.

Dernæst læst som siden i Løverdags Anckomen
1te Forord: om at indgaae i ægteskab uden kongel: bevilling i Med(?) alle som ej Guds lov forbyder dat: 3 April 1771.
2de Do: at Supliqver som nogen vil indgive til kongen eller Collegier og Departement skal skrive eller lade skrive den paa Stemp: [papir] samt lade Øvrigheden paa stædet Ercklære der paa for (før) den afsendes. dat: 3 April 1771.

Halsten Johansen Tysnes i Rette æskede den fra seniste ting til nu udsatte og af ham med de fleere Tysnes beboere Andlagte Sag mod Store Giærsvig Mænd et af de siste brugeligte

1771: 326

bejte mod lov i Tysnes Marck i Rettel: dernæst {sit} \det/ i Sagen forfattede Continuations StefneMaal dat: 3 April 1771 som blev oplæst.
Procurator Niels Gorm mødte paa Contraparternes side vedtog lovlig StefneMaal og i Rettel: den ham tilsendte Fuldmagt fra Velædl: Frue Proustinde Marj Sal: Leganger dat: 27 April 1771 som blev Oplæst. Dernæst i Rettel: den af Velbemelte Frue Proustinde paa egne og øvrige medEjere udj Gaarden Store Giersvig deres Veigne udstæde Skrifttlige Stefnemaal dat: d: 9 April 1771, imod Tysnes Præstegaards beboere Halsteen Johans: og Siur Knudsen, til at Anhøre Vidner Lars Dahlen, Ole Notvig, Jens Reisen, Thomes Gielland, Ole Axelsen Ertzvæhr, Peder Olsen ibm: og Niels Giersvig Deres Edelige forcklaring om det Omtvistede Fæebejte at anhøre. Stefningen lyder saaledes. samt at lide Dom saavel til befrielse for tiltale samt Process Omckost: Skadesløs at erstatte tilligemed undgieldelse for beskyldninger.
Citanterne vedtog \C:/ Stefnemaales lovlige forckyndelse. indleverede dernæst 2de Skrifttlige Vidnes byrd sc: 1te fra Frue Proustinde Christie hvil!! (hvis) Sal: Mand var Proust og Sogne Præst til Thysnes samt boede paa Citanternes Gaard over i 20 aar dat: 27 Martj 1771. 2de Hr: David Christies Dito dat: 27 April 1771, bemelte Hr: Christie er opfød paa Dito Gaard samt i Mands alder har vered Capell: i kaldet og opholdt sig der i Mange aar. bemelte Vidnes byrd lyder et efter andet som følger.
Procurator Gorm paa Contra Citanternes side kunde icke Ansee de i Retten producerede saackaldede attester siden de ej er med Eed beckrefted for at være Gyldig imod han[s] Principaler i ligemaade melder ej attesterne om det forlig som skal være indgaaet af Giærsvigs Opsiddere om det haver været med Ejernes villie og tilladelse. Thi lejlendinger

haver ej friehed at indgaae Contract eller bortgive noget af Ejerens Rettighed som har lagt under en Gaard i hævdstid eller meer.
Af Citanternes Vidner fremstod.
1. Vidne Lars Giærstad 74 aar gl: opholdt sig i 53 aar nær ved Gaarden Giærstad aflagde Eed og provede: at hand ved smalerne og Andre Creaturer fra Store Giærsvig har Gaaed i Tysnes Marck i Beite, men om de har betalt derfor eller ej, veed Vidnet ej, har dog hørdt det af Niels Øvre Gierstad, at Store Giærsvig Mænd har svared 2 dags Arbejde til Tysnes beboer, men om det er skeed med Deres Ejeres vidne!! (vidende?) Ved han ej. Om Someren har dog ej Store Giærsvig Mand haft noget bejte i Tysnes Marck. hafde ej videre at prove.
2. Vidne Johanes Nielsen 26 aar gl: Aflagde Eed og provede: at have hørt i denne Somer af Contra Citanten Wermund at hand svarede:

1771: 326b

til Citanten Halsten, at Giærsvig Mænd Giorde 2de Dags Arbejde til Præsten for Vinter bejted i Tysnes Marck. hafde ej videre at prove. vidste og ej om saadant forlig var ejerne beck:
3. Vidne Ole Notevig 74 aar boed nær Tysnes 55 aar. aflagde Eed og provede: at Sal: P[r]oust Christie Mange Gange var i færde med Store Giærsvig Mænd at de skulde Give dags Arbejde for Vinter bejted i Tysnes Marck, men om de Gav det veed Vidnet ej, dette veed han at Prousten lod opgiærde Gaard mellem sin og Contraparternes udmarck, hvor i var Grind som Vidnet efter Proustens Ordre sat laas for hvilcket hele led blev nedkasted dog veed Vidnet ej af hvem. Garen har staaed alle tiider, og staar endnu. Vidnet veed ej om Store Giærsvig Mænds Ejere vidste noget deraf. hafde ej videre at prove.
Af Contra Citantens Vidner Mødte
Procurator Gorm lod tilføre at han vil sine Vidner til besvarelse maa forelægges følgende Qvestioner sc:
1. Vidne Lars Dahle i Opdahls Sogn gl: 70 aar, tiendte paa Tysnes i 3 aar og paa G[i]ærstad 3 aar nu 30 aar siden aflagde Eed og provede til de foresatte Qvest: saaledes: til 1te Qvest: ja saavidt h/an/d erindrer. til 2. Qvest: veed inted om. til 3de Qvest: har aldrig hørdt Giærsvig Mænd bet: noget for bejted. til 4. Qvest: ja: til 5. Qvest: At Giærsvigs Opsiddere saavit han veed ej har betalt noget til Tysness for Vinter bejted. til 6te Qvest: veed Vidnet inted om.
2. Vidne Ole Notvig har tilforen aflagt sit Vidne i denne Sag.
3. Vidne Jens Resen (Reisen/Reisem) 70 aar gl: opaled i Lille Giærsvig aflagde Eed og provede: til 1. Qvest: ja saalenge erindre kand. til 2. Qvest: ja: dog om de hafde tilladelse veed Vidnet ej. til 3. Qvest: har Aldrig hørdt noget derom. til 4. Qvest: ja! til 5. Qvest: har aldrig hørdt det skeede for bejted. thi hele bygden hialp ham. til 6. Qvest: svarede Vidnet at have hørdt af sin Fader at Tysness beckom Saaten af Store Giærsvig, mod det omtvistede Vinter bejte.
4. Vidne Thomas Gielland gl: 63 aar fød og Opaled nær ved Store Giærsvig. Aflagde Eed og provede til 1. Qvest: ja, alt mens Vidnet kand erindre. til 2. Qvest: veed inted om. til 3. Qvest: har Aldrig hørdt noget der for har væred betalt. til 4. Qvest: ja, hele Almuen har hiulped Præsten, uden tvang. til 5. Qvest: veed ej det var for bejted. til 6. Qvest: ved ej derom.
5. Vidne Ole Axelsen Ertvæhr gl: 72 aar været i Store Giærsvig 17 aar nu 18 aar siden. aflagde Eed og Vidnede til 1. Qvest: ja. til 2. Qvest: tog some tiider en brage børre. til 3. Qvest: har Aldrig hørdt der blev betalt noget. til 4. Qvest: ja. til 5. Qvest: at det var ej for bejted. til 6. Qvest: har hørdt det var for Saaten som skal være byttet

1771: 327

fra Store Giærsvig.
6. Vidne Peder Olsen Ertzvæhr aflagde Eed og provede at være 34 aar, har tient 21 aar i Store Giærsvig nu 5 aar siden. til 1. Qvest: ja alle tider. til 2. Qvest: ja some tiider lidt bracke. til 3de Qvest: nej. til 4de jo hele bøygden. til 5te Qvest: som til en hielp. til 6. Qvest: veed inted derom.
7. Vidne Niels Clemensen gl: 24 aar tiente i Store Giærsvig 13 aar nu 1 aar siden aflagde Eed og provede til 1. Qvest: ja saa lenge kand erindre. til 2. Qvest: jo some tider tog brage men veed ej de bad om lov af Tysness Mænd. 3de Qvest: nej. til 4. Qvest: jo som en Villighed {af} \for/ Præsten. til 5. Qvest: for en hielp. til 6. Qvest: veed inted om.
Procurator Gorm paa sine Principalers Veigne hafde afbeviist med 6 enstemige Vidner at Giersvig Opsiddere og deres formænd alle tiider haver haft sit Vinter bejte i Tysnes Marck, saa paastod h/an/d Dom for be:te Tysnes Opsideres videre tiltale, tillige med at de maa blive tilfunden at bet: til Justitz Cassen og de fattige for Giorde beskyllinger imod Dem. samt at erstadte Dem denne Processes Omckost: med 12 Rd: og i øvrigt paastod Dom.
Citanterne begiærede Dom.

Eragted

Sagen optages til Doms til i eftermiddag klocken 5 da Dom skal afsiges.

Omund Hachestad Mødte for Retten og i Rette æskede den mod Johannes og Axel Dahlen seniste høste ting andlagde og til nu udsadte Sag betreffende Ræsterende Landskyld og Extraskatt. samt i Mangel af bet: at uddømes fra deres brug. og betale deres Rettigheder samt omckost: efter i Rettelagt Reigning af dato 5 Maj 1771. ligesaa beviste Citanten at have bet: for de indstefnte Extraskatt til Septb: udg: 1769. 8 Rd: samt sagde at Fogden nu kræver for et aar.
De Jndstefnte mødte og vedstod lovlig Stefnemaal Declarerede ellers at have betalt afvigte aars Landskyld for 1770 af Axel Johansens brug med 7 Mrk: som ejeren tilstod.
Parterne begiærede begge Dom.

Eragted

Sagen skal [ved]? dom afsiges klocken 5 i eftermiddag.

Fogden til kiendegav at hand til dette ting tiid og Stæd med Mundtlig Stefne Maal haver ladet Jndstefne Mads Endresen Drange, og Jnger Siursdr: Drange for Fortilig Samenleje. derfor Dom at lide og betale som vedbør.
Jndstefnte Mads Drange Mødte og tilstod lovlig Stefne Maal samt forseelsens Rigtighed.
Fogden paastod Dom.

Afsagt

Mads Endresen Drange og huustrue Inger Siursdr: som med hin anden har begaaet fortiilig samenleje bliver herved tilfunden

1771: 327b

i følge lov at betale til hans Majestets Cassa han 4 ½ lod sølf og hun 2 ¼ lod Sølf bereignet tilsamen til 3 Rd: 2 Mrk: 4 s: som skal udreedes efter lovlig Adfærd.

Johannes Johansen Midtvaage og Synneve Aagesdr: ligeledes Stefnt for fortilig {Stefne} \lejer/ Maal at lide Dom.
De Jndstefnte Møte ej og ingen paa Deres Veigne thi fremstod allene det ene Stefnevidne. Nu Mødte broderen Salamon Johansen og begiærede Sagen udsadt.

Eragted

Sagen udsettes til næste ting og Johannes Midtvaage samt Synneve Aages Dr: forelagt at møde med tilsvar i Sagen. Ligesaa paalegges Fogden at bevise sigtelsen med Præste attest.

Udj den Sag mellem Tysnes og store Giersvigs beboere betreffende et smale beite som til nu til Doms optaget blev saaledes Kiændt Dømt og

Afsagt

Tysness beboere, Vellerværdige Hr: Baar, Halsten Johansen og Sieur Knudsen haver ved Deres saavel Mundtlige hoved Stefnemaal, som Skrifttlige Continuations Stevnemaal under Dato 3 April 1771. paastaaet, at faae Store Gierdsvigs beboere til at fraholde sig det Vinter bejte de har efter Citanternes sigende tiltaget sig udj Tysnes Marck; samt at betale bøder, Processens Omckostninger og videre. Contra Citanterne paa sin side paastaar derimod, ved i Retteckomed Contra Stevnemaal af 9de Pasato, foruden at blive tilfundet at beholde bejte, ogsaa at faae Citanterne i bøder med mere efter Stefnemaales Jndhold. Betragtes nu af Retten, de Pro et Contra fremckomne bevisligheder, da vil inted falde lettere at see, end at de samtlig fuldkom/m/en oplyser at Store Gierdsvig Mænd stædse har brugt Vinter bejte udj Tysnes Marck, eendeel af dem, vil end og ligesaa Givet tilckiænde Andledning til denne Rettighed, om bejted andre om brendevedhugst udj Dito Marck. Saa at der allene vil blive dette til overs for Citanterne, hvorpaa de og muelig har Grundet Sagens Andlæg, sc: at nu afgangne Provst Christie, som Sogne Præst til Tysnes Eengang havde foretaget sig at lade sætte laas i det led som var i den Gar som staar imellem parternes udmarck, uden at kunde bevise hvorvit Prouvsten hertil havde Rett; men dette bevises dog, at leedet blev nedbrut, og bruget som forhen. Af disse og flere Omstændigheder Kiændes og Dømmes for Rett, at store Giærdsvigs beboere skal have frihed om vinteren at bejte med sine Creature i Tysnes udmarck; men om someren Gandske og Aldeeles at entholde sig derfra, uden de vil ansees som de der Voldelig indgaar i Anden Mands Marck uden tilladelse. Brænde Veed maa store Gierdsvigs bebore ey hugge af noget slags end icke bracke, udj Tysnes Marck, uden de vil ansees som skoug tyv, som maatte beviises for eftertiden der at Hugge. Processens Omckostninger bliver eftter Omstændighederne ophævet. Det paadømte eftterckomes under videre lovlig Adfærd.

Udj Sagen mellem Aamund Hachestad og hans lejlændinger Johanns og Axel Dalen blev saaledes Kiændt Dømt og

Afsagt

Omun Hachestad som ejer af Gaarden Dahlen i Opdahls Skibrede, har ved Mundtlig Stevnemaal Citeret sine lejlendinger Johanes og Axel Dahlen fordie de ej har betalt sin Landskyld og de[n] paabudne Extraskatt, hvilcket siste Citanten med Fogden Hr: Kammerraad Juul[s] Qvitering af 24de October 1770 beviiser at have betalt for dem til Septb: udg: 1769 med 8 Rd:, ligesom han og nu er advaret af Fogden at betale dette aars Extraskatt. Derfor at lide Dom til betaling og undvigelse fra Gaarden, med Processens Omckostningers erstattelse, De indstæfnte har Mod Citanten udj Sagen inted at

1771: 328

fremføre, uden at Deres Fattigdom er saa stoer de ej paa nogen maade Magter at betale det krævede. dette Erindrede dog Axel Dahlen at han havde betalt sin Landskyld for afvigte aar med 7 Mrk: hvilcket og Citanten vedtog som Rigtigt. Naar nu Retten tager udj overvejelse paa den eene side Den for.indelse(?) der hefter paa de indstævnte efter deeres bygsle seddlers tilhold og paa den anden side hvor ubilligt det var om en Eier skulde betale 2 rd: i Extraskat aarlig for en lejlænding som han nyder 7 Mrk: i Landskyld af i lige tiid; ey at tale om den næsten frugtesløs Capital som for Eieren viler!! (hviler) i saadan Ford: Altsaa bliver i

andledning af det andførte og mere i denne Sag saaledes Kiændt Dømt og Afsagt at leilændingerne Johannes og Axel Dahlen, skal betale til Citanten Aamun Hachestad tilbage Extraskatten som af ham udlagt til September udgang 1769 hver 4 rd: item det Ræsterende til same tiid 1770 hver 2 rd: samt udj Processens Omckostninger ibereignet Doms løsning hver 3 rd: 4 Mrk: 8 s: ligesom og Johannes Dahlen bør betale den for 1770 Ræsterende Landskyld med 7 Mrk:; Saa at hvad Johanes Dahlen i alt herved tildømes at betale til Citanten bliver 10 rd: 5 Mrk: 8 s: og hvad Axel Dahlen skal betale bliver 9 rd: 4 Mrk: 8 s: hvilcket skal udredes efter lovlig Adfærd men skulde mod formodning ved Execution hos dennem inted findes da haver desto Johanes og Axel Dahlen sin bygsel forbrudt. Og maae i saa fald, merbemelte Omund Hachestad bort bygsle dens brug, som ej kand betale, til hvem han vil. leverede 4 Mrk: 8 s: til Stemp: p: maae hastig expideres.

Fogden tilkiendegav at følgende er Stefnt for Extraskatt, hos hvem indførsel er skeed udj Jordene sc:

Hofdenes Jacob 6 Rd: og 4 s: udp: 6 mrk: Sr: tilhører Joen Hoiortaass!! (Hiortaass),

Femarchen Lars 6 Rd: og 1 Mrk: udp: 6 mrk: Sr: tilh: Steen Fladerager.

Eversvig Joen 2 Rd: og 6 s: udp: 2 mrk: tilh: Johannes og Endre Haaland.

Kobbersvig Johanes 6 Rd: og 1 Mrk: Udp: 6 mrk: Sr: tilh: Do: paa Haal:

Landerøen Anders 2 Rd: og 4 s: udp: 2 mrk: Sr: tilh: Knud Tøsøen(?) Encken Anna 3 Rd: 2 Mrk: og 14 s: udp: 3 ½ mrk: tilh: Ole Gaalten.

Flyensfæhr Hans 5 Rd: 4 Mrk: og 10 s: udp: 5 ½ mrk: Sr: tilh: Salamon Windeness.

Nedre Brundtvedt Knud 6 Rd: og 14 s: Udp: 6 mrk: Sr: tilh: Engel Balleseim. Engebrict 2 Rd: og 8 s: udp: 2 mrk: Sr: tilh: Niels Opsahl.

Houchefæhr Larses Encke 4 Rd: 2 Mrk: og 8 s: Og Elling og kone 4 Rd: og 14 s: udp: tils: 8 mrk: tilh: Anders Nordre Tofte, Knud Houchefæhr 3 mrk: 10 s: udp: 1 mrk: Sr: tilh: Anders Nordre Tofte.

Aase Morten 6 Rd: og 1 Mrk: 4 s: udp: 6 mrk: Sr: Peder 6 Rd: og 1 Mrk: 4 s: udp: 6 mrk: Sr: tilh: Jver Aaseim,

Erritzvæhr Anders 6 Rd: og 12 s: udp: 6 ½ mrk: Sr: Ole Monsen 6 Rd: og 12 s: udp: 6 ½ mrk: Johanes Jsachs: 2 Rd: 5 Mrk: 12 s: udp: 3 mrk: Ole Axelsen 6 Rd: og 12 s: udp: 6 ½ mrk: Sr: tilh: Johannes Rolsem, og Præsten.

Lille Giærsvig Encken Bornie 3 Rd: og 12 s: udp: 3 mrk: Sr: Christopher 2 Rd: og 4 s: udp: 2 mrk: Sr: Ole 2 Rd: og 8 s: udp: 2 mrk: Sr: tilh: Johanes Sundvor,

Store Giærsvig Jsach 2 Rd: og 4 s: udp: 2 mrk: Sr: tilh: Torbiørn Henanger.

Siglevig Lars 1 Rd: 4 Mrk: og 14 s: udp: 2 mrk: tilh: Sverche Hiertness.

Nedre Klepe Johanes 5 Rd: 2 Mrk: udp: 5 ½ mrk: tilh: Johanes Tronøen (Tranøen),

Nesse eller Klubben Niels 2 Rd: 4 Mrk: og 4 s: udp: 3 mrk: Sr: tilh: Jacob Nesse,

Grøteide Bæret 1 Rd: 1 Mrk: og 4 s: udp: 1 mrk: Sr: Morten 5 Mrk: 4 s: udp: 1 mrk: Sr: tilh: Niels Siglevig.

Lande Joen 2 Rd: og 4 s: udp: 1 ½ mrk: tilh: Niels Lille Godøen

Kierrefiord Oles Encke 4 Rd: 2 Mrk: udp: 4 ½ mrk: Sr: Tørchel (Torchel) 3 Mrk: 4 s: udp: 1 mrk: tilh: Heglands Opsiddere.

Gripne Erich 6 Rd: og 4 s: udp: 6 mrk: Sr: tilh: Johanes Sundvor. Johanes Gripne 5 Rd: 2 Mrk: 12 s: udp: 5 ½ mrk: Sr: tilh: Johanes Sundvor.

Malcheness Lars 3 Rd: udp: 3 ½ mrk: {tilh:} Jens 6 Rd: og 12 s: udp: 6 ½ mrk:, Johanes 6 Rd: og 2 s: udp: 6 ½ mrk: Niels 6 Rd: udp: 6 ½ mrk: Simen 3 Rd: udp: 3 ½ mrk: Hans 6 Rd: og 4 s: udp: 6 ½ mrk: Sr: tilh: Guro Femanger og Sverche Hiertness.

Korsness Hans 6 Rd: og 4 s: udp: 8 mrk: Sr: tilh: Lars Lars!! Øjorden.

Aarbache Christopher 6 Rd: 14 s: udp: 7 mrk: Sr: tilh: Hans Echeland.

1771: 328b

Aarbache Mathias 2 Rd: og 4 s: udp: 2 ½ mrk: tilh: Sverche Hiertness.
følgende Self Ejere er og Stefnt.
Ferrevog Sæbiørns Encke 1 Rd: 10 s: udp: 1 mrk: Sr: Torbiørn 2 Rd: og 8 s: udp: 2 mrk: Sr: Jørgen 2 Rd: og 8 s: udp: 2 mrk: Sr:
Lille Amland Hans 5 Rd: 2 Mrk: 10 s: udp: 5 mrk: Sr: Niels 6 Rd: og 1 Mrk: 4 s: udp: 6 mrk: Sr:
Store Aml: Størch 2 Rd: \1 Mrk: ? s:/ udp: 2 mrk: Sr:
Lien Peder 6 Rd: og 8 s: udp: 6 mrk: Sr: Knud 6 Rd: og 10 s: udp: 6 mrk: Sr:
Flyensfæhr Christen 2 Rd: og 2 Mrk: udp: 2 mrk: Sr: Berge Siurs: 2 Rd: 1 Mrk: 12 s: udp: 2 mrk: Sr: Niels ligeledes Berge Botels: 6 Rd: 1 Mrk: 14 s: udp: 6 mrk: Sr:
Øvre Flyensfæh[r] Simon 2 Rd: 1 Mrk: 14 s: udp: 2 mrk: Sr: Jacob 6 Rd: 2 Mrk: udp: 6 mrk: Sr: Encken Karj 3 Rd: 1 Mrk: 2 s: udp: 3 mrk: Sr:
Søre Giøvog Torjer 2 Rd: 10 s: udp: 2 mrk: Sr: Elling ligeledes, Ole ligesaa,
Øvre Giøvaag Ole 6 Rd: 1 Mrk: 2 s: udp: 6 mrk: Sr: Christopher 2 Rd: 1 Mrk: 2 s: udp: 2 mrk: Sr:
L: Braattetvedt Joen 2 Rd: 10 s: udp: 2 mrk: Sr:
Store Do: Peder 2 Rd: 1 Mrk: 12 s: udp: 2 mrk: Sr: Sæbiørn ligesaa.
Gielland Lars 2 Rd: 1 Mrk: udp: i bøxel Retten
Opdahl Jacob 2 Rd: 1 Mrk: 12 s: udp: 2 mrk: Sr: Siur ligesaa, Størch ligesaa,
Wermedahl Axel 2 Rd: 10 s: udp: 2 mrk: Sr:
Dahlen Lars 2 Rd: 10 s: udp: 2 mrk: Sr:
Haaim Ole 4 Mrk: udp: 1 mrk: Sr:
Andersland Jacob 2 Rd: 2 Mrk: udp: 2 mrk: Sr: Peder 1 Rd: 2 Mrk: 9 s: udp: 1 mrk: Sr:
Rejen (Reisem?) Anders 2 Rd: 1 Mrk: 14 s: udp: 2 mrk: Sr: Lars ligesaa, Johanes 2 Rd: 10 s: udp: 2 mrk: Sr:
Nedre Drange Johanes 4 Rd: 8 s: udp: 4 mrk: Jacob 2 Rd: 8 s: udp: 2 mrk: Sr:
Leite Anders 2 Rd: 10 s: udp: 2 mrk: Sr:
Kleppe Thomes 2 Rd: 10 s: udp: 2 mrk: Sr:
Nesse Encken og Niels 1 Rd: 1 Mrk: udp: 1 ½ mrk: Sr: Jacob 3 Rd: 3 Mrk: udp: 3 ½ mrk:
Tornes Niels 2 Rd: udp: 2 mrk: Jens og Johanes 1 Rd: 3 Mrk: 12 s: udp: 2 mrk:
Fladerager Lars 4 Rd: 2 Mrk: 2 s: udp: 4 mrk: Sr:
Tvedt Encken Karj 1 Rd: 1 Mrk: 6 s: udp: 1 mrk: Sr:
Nordbust Jever(?) (Jver?) 6 Rd: 1 Mrk: 4 s: udp: 6 mrk: Sr:
Nore Holme Christopher 6 Rd: 8 s: udp: 6 mrk: Sr:
Høvischeland Jens 6 Rd: 1 Mrk: 8 s: udp: 6 mrk: Sr: Ole 2 Rd: 8 s: udp: 2 mrk: Sr: Thomas 4 Rd: 10 s: udp: 4 mrk: Sr:
Teigland Hans 2 Rd: 8 s: udp: 2 mrk: Sr: Ørje ligesaa Samson ligesaa Anders ligesaa,
Yttre Wee Johanes 2 Rd: 1 Mrk: 4 s: [udp:] 2 ½ mrk: Gutorm 4 Rd: 5 Mrk: 8 s: udp: 5 mrk: Sr: Hans 6 Rd: 1 Mrk: 4 s: udp: 6 mrk: Sr:
Indre Wee Tørchel (Torchel) 2 Rd: 1 Mrk: udp: 2 mrk: Sr:
Lande Johanes 2 Rd: 8 s: udp: 2 mrk: Sr: Christen ligesaa.
Nedre Jerstad Morten 2 Rd: 8 s: udp: 2 mrk: Sr: Lars ligesaa. Niels ligesaa.
Humlevig Ole 2 Rd: 10 s: udp: 2 mrk: Lars ligesaa, Niels ligesaa,
Øvre Lunde Rasmus Gunders: 4 Rd: 8 s: udp: 4 mrk: Sr: Rasmus Lars: 6 Rd: 8 s: udp: 6 mrk: Sr: Ole ligesaa,
Nedre Lunde Johanes 2 Rd: 8 s: udp: 2 mrk: Sr: Encken Karj 3 Rd: 8 s: udp: 3 mrk: Sr:
Bache Bertel 6 Rd: udp: 6 mrk: Sr:

Kateland Mons 2 Rd: 8 s: udp: 2 mrk: Sr:
Øchland Ole 6 Rd: 1 Mrk: 4 s: udp: 6 mrk: i bygsel Rett Joen ligesaa. Niels 2 Rd: 8 s: udp: 2 mrk: Sr:
Wevatne Encken Giertrue 1 Rd: 4 s: udp: 1 mrk: Sr: Tørbiørn (Torbiørn) Johans: 2 Rd: 4 s: udp: 2 mrk: Sr:
Gripne Clemed 2 Rd: 8 s: [udp:] 2 mrk: Sr: Halvor 4 Rd: 4 Mrk: udp: 4 ½ mrk: Sr:
Katenes Lars 2 Rd: 8 s: [udp:] 2 mrk: Sr: Peder ligesaa
Collehafn Rest: 5 Rd: 1 Mrk: taget hele pladset.
Røen Niels 6 Rd: 8 s: udp: 6 mrk: Sr:
Stigen Ole 6 Rd: 8 s: hele Gaarden.
Hamerhoug Siur 6 Rd: 1 Mrk: 4 s: udp: 6 mrk: Sr:
Møchlebust Christopher 2 Rd: 1 Mrk: 4 s: udp: 2 mrk: Sr:
Lien Jsach Ols: 2 Rd: 8 s: udp: 2 mrk: Sr:
Berge Guldbrand 3 Rd: 8 s: [udp:] 3 mrk: Sr:
Mæland Jon 2 Rd: 1 Mrk: 10 s: udp: 2 mrk:
Wattedal Guldbrand 2 Rd: 8 s: [udp:] 2 mrk: Sr:
Klette Erich 2 Rd: 12 s: udp: 2 mrk: Sr:
Schartvedt Anders 2 Rd: 12 s: udp: 2 mrk: Sr:
Onerem Ole Larsen 2 Rd: 8 s: udp: 2 mrk:
Elsager 6 Rd: 8 s: udp: 6 mrk:
Barmen Christopher 2 Rd: 8 s: udp: 2 mrk:
Breche Lars 2 Rd: 12 s: udp: 2 mrk: Joen ligesaa
Schaten Johanes 6 Rd: udp: 6 mrk:
De Jndstefnte vedtog alle lovlig StefneM: og Declarerede som: etc:
Afsagt
som paa Pag: 244 er Andførdt.

1771: 329

Restancen paa Extraskatten til Septb: udgang 1767, hvorover liste blev i Rettel: blev Examineret og Rigtig befunden derom tings Vidne udstæd.

at Willeum (Willum) Hegland haver nødt Godt Giordt 2/3 deele af skatten som en Brandlidende, som det første aar derom tingsVidne udstæd.

Som ingen efter 3de Ganges paaraab vilde Gaa i Rette blev Retten for Skibredet ophæved.

Ao: 1771 d: 8 Maj blev almindelig Somer Skatte og Sageting holdet paa tingstædet Haavig og Retten for Ous \og Strandvigs/ Skibrede\r/s Almue betiendt med Eftterskrevne Otte Edsorne Laug RettesM: sc: Lasse Homeland(?) (Horneland?), Siur Aachre, Ole Hage, Engel Haavig, Størch Røe, Elling Siørsand, Ole Solaas og Jan (Jon) Giøen, Overværende udj Retten Stædets Foget Hr: Kamer Raad Juel med LænsM: Hans Hansen Lundervig \og Hans Engelsen Giøen/ og Meenig tingsøgende Almue.

Hvornæst aller og underdanigst blev læst de kongelige Andordning[er] og høy øvrigheds Ordre som her til beckiendtgiørelse er anckomen og i denne Protocol extraheret.

Derefter læst følgende Particulliære Dochumenter saasom
1te Engel Brathusses Skiøde til Steen Stensen paa ½ løb Smør ½ huud i Gaarden Aadland for 240 Rd: dateret 28 Nobr: 1770.
2de Engel Brathuses Dito til Hans Lundervig paa 2 pd: 6 mrk: Sr: ½ hud i Lundervig for 144 Rd: dat: 8 Maj 1771.
3de Steen Aadlands Obl: til Hans Dahle paa 80 Rd: imod pandt 4 proCto: og ½ løb ½ hud i Aalland dat: 8 Maj 1771.
4de Mons Hafschaars Obl: til Brithe Windeness paa 90 Rd: imod pandt 2 pd: 13 mrk: Sr: i Hafschaar og 4 proCto: Renter dat: 8 Maj 1771.
5. Hr: Meldahls {Obl:} Bygselbrev til Lars Olsen paa ½ løb ½ hud i Sæle dat: 20de Febr: 1771.
6te Hr: Capit: Pritziers Dito paa ½ løb 18 mrk: Sr: i Molde til Anders Hansen dat: 8 Maj 1771.

For Retten fremckom Procurator Hans Giøen og Gav til kiende at han møder for Citanten Tosten Hamre der til dette ting tiid og Stæd haver efter forrige tiltale og Rettens forelæggelse med Mundtlig Stefning ladet indstefne Niels Hansen Berge at lide Dom til betalings erholdelse for skyldig værende 10 Rd: som hans formand hafde oppebaaret samt Processen at tilsvare, udj det øvrige frafaldt han Cari Nielsdr: Berge og Anders Olsen Øvre Dahlen deres vidnes byrds aflæg saasom Sagen tilforn er Oplyst af de forhen førdte Vidner. Dernæst vilde han afvarte om den indstefnte møder.
Den indstefnte mødte og tilstod lovlig Stefnemaal, paastod dernæst at i fald Citanten hafde haft noget at kræve burde det skeed hos afg: Engel Berge, til med siger han at det var haandpenge paa et kiøb som Citanten fragick, og hvorfor de er forbrudt.
Fuldmægtig Giøen lod tilføre: at den af Citanten tilførdte Declaration kunde ej ansees til nogen styrcke i sagen paa deres side

1771: 329b

Men hellers kunde Ansees til Sagens forvildelse. sagde dernæst at i Andledning af de førte Vidner som tydelig haver forcklaret om Gaarden Øevre!! Dahlens beskaffenhed ej allene om de stercke og usædvanlige Vandfald som Andstøder paa Gaardens huuse, og derved Giør stoer skade paa Høe og korn. desligeste den der faldende Stercke Vind som er saa usædvanlig at beboerne derover bær frygt for huus og hiem. Altsaa paastod Comparenten at Jndstefnte Niels Hansen Berge som nu er kommen i ægteskab med afdøde Engel Berges hustrue bør ved dom tilfindes at betale til Tosten Hamre de paastefnte 10 Rd: samt Process Omckost: at tilsvare for 2de Gange indstefning i Sagen, i det minste med 5 Rd: paastod dernæst Dom.
Dertil Niels Berge svarede, at h/an/d mod dette uventende og imod den skeede Procedur har at anmelde, at Gaarden Øvre Dahlen alle tiider har været beboet, ja Gived meere for end hvad Tosten Hamre skulde betale. har derfor indstefne[t] Niels og Halvor Giemdahl at beviise sin tale.
Giøen lod tilføre at som Contraparten ej har Stefnt hverken Citanten eller hans Fuldmægtig at paahøre Vidnerne saa paastod Comparenten at de indstefnte Vidner bør {som ulovlig} afviises: vedblev i øvrigt sin paastand om dom.
Contra Citanten lod tilføre at da han self i denne Sag ej blev Stefnt for (før) siste Stefne dag fick han ej lejlighed at Stefne Contra. forlanger derfor sagen udsadt for at føre disse og flere Vidner i Sagen.
Giøen paastod Dom.

Eragted

For at følge den billighed som Ret er, bliver Sagen til næste ting udsadt, og Niels Berge paalagt da at føre sine Vidner og lovlig Stefne sin Vederpart at paahøre same thi mangler {same} \dette/ til næste ting, bliver dog feldet dom efter indkomen Oplysning.

Den af Ole Sundøen, mod Johanes Sundøen seniste høste ting andlagde Sag, blev paaraabt hvortil parterne svarede at være forligt.

Fogden til kiende gav at da LænsM: Hans Lundervig var og krævede Extraskatt for Mons Arnesen Røe overfaldt han LænsM: med skields Ored!! (Ord) derfor er han Stefnt at lide Dom som vedbør og paahøre Vidner.
Den Jndstefnte mødte ej
thi fremstod Stefnevidnerne Engel Qvernes og Niels Goupholm som ved Eed beckreftede Stefnemaales Rigtighed efter incaminationen.
Vidnet Johanes Olsen Helland aflagde Eed og provede at nu i høst var Hans Udskaatt og vidnet i følge med LænsM:, for at kræve

1771: 330

Extraskatt, eller i Mangel af at faae penge da at Giøre udpandtning i Gaarderne da de nu kom til Mons Røe og krævede var han ej tilstæde, hvorpaa de biede intil han kom hiem, da han nu var her inkomen siger LænsM: til ham jeg har ordre fra Kamer Raad Juel at kræve Extraskatt, hvortil Mons Røe siger det er fias de farer med saadane ordre kand de skrive self hafde ej penge kunde de Rejse fanden i vold. hafde ej videre at prove.
2. Vidne Hans Udschaat mødte ej.

Eragted

Sagen udsettes til næste ting og den lovlig Stefnte Mons Røe forelægges at møde til same tiid. ligesom og Hans Udschaa[t] forelægges at aflægge sit Vidnes byrd same tiid, under faldsmaals straf.

Eragted

formedelst Aftenens paackome ophæves Retten til om Fredag.

Fredagen d: 10de Maj blev Retten atter sadt paa bemelte tingstæd Haavig, for Ous Skibreedes Almue, og betiendt med de foranførte Laug Rettes Mænd i Fogden og LænsM: overværelse.

Fogden tilckiendegav at hand til dette ting tiid og Stæd med Skrifttlig StefneMaal af 6 Pasato har lade[t] indStefne Hr: Consistorial Raad Gielmuyden som SognePræst til Ous fordie han som Benificiarius ej vil betale endeel Jordskatter for sine lejlendinger. bemelte Stefnemaal blev i Rettel: og Oplæst saalydende.
Den indstefnte mødte ej og ingen paa hans Veigne skiønt han har paateignet Stefningen som lovlig forckyndt.
Fogden i Rettel: dernæst 2 Attester fra LænsM: at de Rigtig hos lejlendingerne har kræved den nu søgende skatt, men ej beckomed same. bemelte beviser lyder saaledes.
Derefter i Rettel: Fogden sit Skriftlige indlæg i Sagen af dags dato som blev oplæst. indlod saa sagen under dom med Reservation at besvare alt hvad for maatte indkome fra Hr: Consistorial Raad Gielmeuydens side.

Eragted

Sagen udsettes til næste ting og Hr: Consistorial Raad Gielmeyden forelagt at møde til same tiid med hvad han agter nødig at svare i denne mod ham andlagde Sag.

Strandvigs Skibreede

Dernæst læst følgende Dochumenter saasom

1te Hr: Gerdt Gelmeydens bygsel seddel til Jacob Johansen paa 18 mrk: Sr: ¼ hud i Hougervold dateret 25 April 1771.

2. Proustinde Legangers dito til Engel Joehansen!! paa

1771: 330b

1 ½ Spd: Smør 1 ½ Giedskind i Gaarden Schattun dat: 7 Maj 1771.

3de Sr: Jan Legangers Do: til Joen Joensen paa ½ løb ½ hud i Dalland dat: 4de Maj 1771.

4de Mortificeret Haldor Sævereides Obl: [til] Anders ibm: dat: 1 Maj 1750 paa 70 Rd: som er betalt efter Qvit: af 10 Maj 1771.

5. Dito Hans Holdhuuses [Obl:] til Proustinde Gielmeuyden paa 350 Rd: som er Dat: 5te Nobr: 1764. hvilcke Er bet: efter Qvit: af 10 Maj 1771.

6te Joen Joensen Liothuns (Liøthuns) Skiøde til Anders Olsen paa ½ løb Smør 1 Giedskind i Liothun (Liøthun) for 164 Rd: dat: 10 Maj 1771.

7de Steen Stensen Aadlands dito [til] Ole Johansen paa 1 pd: 5 ½ mrk: Smør i Berge For 160 Rd: dat: 10 Maj 1771.

8de Haldor Sævereides Obl: til Hans Windenes paa 70 Rd: imod pandt ½ løb Smør ½ huud i Sævereide og 4 proCto: Renter dat: 10 Maj 1771.

9de Hans Holdhuses Skiøde til Aslach Grønning paa 1 pd: 15 mrk: Sr: ½ hud i Holdhuus for 280 Rd: dat: 10 Maj 1771.

10de Hans!! (Aslach?) Holdhuses Obligation til Aslach!! (Hans?) Holdhuus paa 120 Rd: imod 4 Rd: Renter og pandt 1 pd: 15 mrk: Sr: ½ hud i Holdhuus Dat: 10 Maj 1771.

11te Hr: Christies med fleeres Fred lysning paa Fuse field dat: 10 Maj 1771.

Eragted

formedelst aftenens paackome bliver Retten til i morgen ophæved.

3de Dagen d: 11 Maj blev Retten som formelt Atter sadt paa Haavig.

Den af Ole Olsen Lille Houge mod Hans Holdhuus seniste høste ting Andlagde tingsVidne sag om et bejte blev paaraabt hvortil Parterne svarede at med denne Sag maae beroe til høsten da en fremmed mand er indkomen paa Halve Holdhuuss.

Eragted

Det forlangte bevilges.

Den af Ole Lille Houge mod Kaare Hougervold seniste høste ting andlagde sag blev paaraabt. hvortil Parterne svarede at være forligt.

Den af Sr: Heiberg mod Hans Holdhuuss seniste høste ting Andl: Jeld Sag, blev paaraabt hvortil Parterne svarede at være forligt.

Om Skydsen Declarerede disse Skibreders Almue ligesom Opdahls og Waags Skibreeders Almue lod tilføre. hvorom tingsVidne blev udstæd.

Fogden hafde til dette ting indkaldet følgende til Doms lidelse for Ræsterende Extraskatt

Bouge Johanes og Ole hver 2 Rd: og 24 s: udp: 6 mrk: Smør i Boge tilhører Niels Opsahl.

Sævereide Anders 2 Rd: og 28 s: udp: 3 mrk: Sr:

Hougen, Ole 3 Rd: og 28 s: udp: 4 mrk: Sr: i Aachre
Selsvold Steen 4 Rd: og 28 s: udp: 6 mrk: Sr:
Røssaas Dag 6 Rd: og 28 s: ud[p] 8 mrk: Sr:
Opsal Niels Olsen 2 Rd: og 20 s: udp: 2 Mrk: Sr: tilhører Morten Giærevig.
Opsahl Johanes 1 Rd: og 20 s: udp: 1 mrk: Sr: i Opsahl.
Wandvig Hans 2 Rd: og 28 s: udp: 3 mrk: Sr:
Berge Jon 2 Rd: og 28 s: udp: 3 mrk: Sr:
Thomre Johanes 6 Rd: og 4 Mrk: udp: 6 mrk: Sr: Bryniel 2 Rd: og 24 s: udp: 2 mrk: Sr:
Indre Røe [?] 5 Rd: 1 Mrk: Ole 6 Rd: og 24 s: Kari Torjuls!! 3 Rd: og 1 Mrk: Nielses Encke 1 Rd: 3 Mrk: og 1 Mrk:
Lille Hougen 4 Rd: Ole Olsen og 24 s:
Renevig!! (Rennesvig?) Anders 6 Rd: {og 8 s:}
Kilen Hans Poulsen 1 Rd: og 48 s:
for disse !!med og fra!! (fra og med?) Jndre Røe er giort

1771: 331

udp: i Haalandsdahls kircke.
Berlandstvedt Nielses Encke 2 Rd: 4 Mrk: 8 s: og 24 s: udp: 4 mrk: Sr: tilhører Jon Berhofde.
Aarre Abraham 2 Rd: og 24 s: udp: 2 mrk: Sr: Ole Olsen 1 Rd: 12 s: og 24 s: udp: 1 ½ mrk: Sr:
Eide Omund 4 Rd: og 48 s: udp: 4 mrk: Sr:
Berge Samson 4 Rd: og 40 s: udp: 5 (6?) mrk: Sr: tilhører Torjuls Brathuuss.
De indstefnte tilstod Alle lovlig stefnemaal, deres skylds Rigtighed og beklagede Deres Omstændigheder samt bad om {en tid} delation.
Fogden paastod Dom.

Afsagt

Domen læstes efter den som indførdt er pag: 247.

Derefter læst
Ane Holthe med fleres Skiøde til Sverche Hiertnes paa 1 Gravstæd i Strandvigs kirke for 40 Rd: dat: 11 Maj 1771.

Som inted videre var at Observere blev Retten for Skibredet Ophæved.

Ao: 1771 d: 13 Maj blev almindelig Somer Skatte og Sage ting holdet [paa tingstædet] Øvre Waage [med Strandebarms Almue] og Retten betiendt med Eftterskrevne Otte Edsorne Laug-Rettes Mænd sc: Peder Ness, Jens Grønevig, Knud Schaar, Torbiørn Øfsthuuss, Gitle \Gierdts:/ Mundem, Torbiørn ibm: Gitle Siurs: ibm: Niels Furhofde. Overværende udj Retten Stædets Foged Hr: Kamer Raad Juel med LænsM: Hans Lundervig!! (Waage?) og menige tingsøgende Almue.

Hvorda Aller og underdanigst blev læst de kongel: Forord: og høy øvrigheds Ordre som til beckiendtgiørelse er anckomen og i denne Protocol extraheret.

Hvorda for Retten fremckom Procurator Hans Giøen og æskede i Rette den tilforn Jndstefnte og udsadte Sag Andlagt af Sr: Severin Heiberg Contra Tosten Breche, Angaaende endeel Skoug hugst som Contraparten skal have øved udj Citantens med Rette tilhørende Ejendoms Marck med meere som StefneM: ommelder, som h/an/d i Rettel: dat: 16 passato som blev Oplæst.

Den indstefnte mødte og tilstod lovlig Stefnemaal, declarerede dernæst at have Jndstefnt Sr: Heiberg at paahøre sine Vidner udj denne Sag, samt at lide Dom efter beskaffenhed.

Giøen paa Sr: Heibergs Veigne vilde ej andtage lovlig Stefnemaal;

thi fremstod Stefnevidnerne LænsM: Hans Waage og Anders Svindland som ved Eed beckræftede Stefnemaales Rigtighed.

Contra Citantens Vidner.

1. Vidne Samson Jacobsen Bræche omtrendt 96 aar boed paa Bræche i 70 aar aflagde Eed og provede:

Giøen fandt fornøden at Protestere imod alle de af Tosten Breche Jndstefnte Vidner, saasom det ej er en ting Sag men henhører til Aastæderne hvor tvistighederne er om, Altsaa paastod han at Vidnerne maatte fra Retten vorde afviist til en nye og lovligere behandling.

1771: 331b

Tosten Breche paastod sine Vidner førdte.

Giøen Refererede sig til sit forrige.

Tosten Breche ligesaa.

Eragted

Retten kand ej negte Citanten udj hans lovlige Paastand at faae de Jndstefnte Vidner fra Retten bordtviist; Allerhelst da lov i saa tilfelde tydelig siger at vidner, som skal forcklare om Ejendome udj Skoug og Marck, skal afhøres paa Aastæden, siden opgaae de{t} Omtvistede stæder, og derefter aflægge Eed paa deres Andviisning. Thi bliver Tostens!! Breches samtlige Vidner i denne Sag, ej her for Retten admiteret, Men saa fremt Tosten Breche tencker at benytte sig af disse Vidner til styrcke udj Sagen paa sin Side, maae han hiem kalde Retten til et Aastæds tings Vidnes erholdelse paa Aastæden, til hvilcket Sr: Heiberg lovlig maatte indkaldes for at paahøre Vidnerne.

Giøen lod tilføre at han ej vil Opholde Retten med lang Procedur, for ej at spilde tiid, lagde derfor i Rette sin Skrifttlige deduct[ion] af dags dato som blev Oplæst,

Tosten Breche begiærede Sagen Udsadt paa Grund at holde Retten hiem til et Aastæds tingsVidnes holdelse.

Giøen lod tilføre: at den af Tosten Breche Giorde paastand, maatte ej ansees, med mindre han stiller nøyagtig Caution for Sagens medgaaende Omckost:, da Contrapartens paastand er allene til udflugter, og for at føre Citanten i Omckost:, serdeeles da han har haft tiid nock, til at Sagen kunde paa en slags maade blive afgiordt, udj det øvrige paastod han dom.

Den indstefnte paastod sit forrige.

Eragted

Sagen udsettes til næste ting, til hvilcken tiid Tosten Breche haver at see sig erhverved det fornødne Aastæds tingsVidne. Og bliver Citantens paastand om Caution, som ubillig udj en saa uoplyst Sag, herved afslaged. Skulde Tosten Breche ej til næste ting i Rettelægge, alle sine formendte bevisligheder, bliver Dom udj Sagen Alligevel feldt, efter beskaffenhed.

Torsten Haaversen Bræche hafde til dette ting tiid og Stæd med Mundtlig Stefnemaal ladet Jndstefne Sr: Severin Andreas Heiberg til at paahøre endeel Vidner om de ord som han sagde til Citanten da den Marckegangs Forretning holdtes paa Fieldet imellem Strandebarm og Hardanger næst-

1771: 332

leden 31de Julj Alt til et lovligt tings Vidnes erholdelse.
Jndstefnte Heiberg mødte ej, men ved en liden seddel beviisede Citanten at Stefningen for Hr: Heiberg lovlig er forckyndt. hvilcket bemelte Heiberg self d: 5 April h: a: har skreved, skiøndt han deri exiperer foro.
Citanten fremstillede sine Vidner.
1. Vidne Peder Larsen Store Fosse aflagde Eed og provede: at da den Forret: holdtes paa Fieldet mellem Strandebarm og Qvam af Hr: Cansellie Raad Fleischer sistl: 31 Julj komer Heiberg Gaaende til Tosten Breche og siger til ham du skal være min Skouge tiug, og jeg skal kiøle blod i dig, derpaa skiød Tosten til Vidne, og spurgte saa Heiberg paa hvad maade han vilde kiøle blodet paa ham, dertil Heiberg siger, jeg skal kiøle det paa en Stæd hvor det ej skal blive saa hidsig, som det er men blive kaaldere, Gick saa fra Citanten, og noget efter komer igien og siger at hand vilde kiøle det med kongens lov og Rett. hafde ej videre at prove.
2de Vidne Lars Torbiørnsen Store Fosse aflagde Eed og provede i et og alt som 1te Vidne uden forandring.
3de Vidne Johanes Torbiørnsen Store Fosse aflagde Eed og provede i et og alt som de 2de forrige Vidner uden forandring.
4. Vidne Siur Larsen Fosse aflagde Eed og provede: i et og alt som de forrige Vidner uden forandring.
Tosten Breche begiærede Tingsvidnet slutted og sig beskreven meddeelt.

Den af Torjer Giære mod Michel Ohme seniste høste ting Andlagde og til nu udsadte Sag, blev paaraabt hvortil Parterne svarede at være forligt.

Peder Pedersen Lille Fosse hafde til dette ting tiid og Stæd med Mundtlig Stefnemaal ladet indstefne Ole Olsen Lille Fosse til at holdet!! (holde) et forlig han indgick med Citanten om Gaarden Lille Fosses Afstaaelse, derom at paahøre Vidne og taale Dom, med Processens Omckostningers erstattelse.
Den indstefnte mødte og tilstod lovlig Stefnemaal declarerede dernæst at have Stefnt Contra i sagen saaledes at Citanten har ville tvunget forlig af ham. derom at paahøre Vid[n]er, taale dom og bet: Omckost:
Citanten tilstod Contra Stefnemaales lovlige forckyndelse fremstillede dernæst sine Vidner til Examen og Eeds aflæg.
1te Vidne Torjer Knudsen Siufsæter aflagde eed og provede

1771: 332b

at noget for Juel nu i Vinter kom Vidnet til lille Fosse i Citantens Moders stue hvor Jndstefnte Ole Lille Fosse kom ind og siger at Peder og han havde været samen at vilde forlige sig om Gaarden Lille Fosse, hvortil Vidnet siger til Ole om hans Moder viste noget Om det, derpaa siger Ole nej, Vidnet bad derfore hand skulde tale med sin Moder og høre hvad hun vilde raae ham til hvilcket han og Giorde, efter Citantens begiær fulgte Vidnet mæd!! (med), til Brue same dag, der komende bad den Jndstefntes Moder sin Søn at forlige sig med Citanten, hvorpaa den Jndstefnte paastod at boe paa \Lil:/ Fosse i 8 aar paa sine Egne penge hvilcket Citanten ej vilde. til sist blev de saaledes foreened at Ole Lille Fosse Skulde Give Peder Skiøde paa Gaarden, \paa dette Somerting/ hvorimod Peder Skulde Give ham Obligation for pengene og Skrifttlig Contract at hand maatte sidde der i 6 aar, men fick han

Anden Raad skulde han Rejse derifra tilforn. Peder vilde derpaa have det skriftlig same Aften men dertil svarede Ole det kan altiid skee, paa Somertinged skulde de Giøre det. siger videre han hafde ej tenckt at bryde noged forlig, hafde ej videre at prove.
2. Vidne Jaen Brue aflagde Eed og provede inted til Sagens Oplysning.
2.!! Vidne Haljer (Holjer) Philipussen aflagde Eed og provede inted til Sagens Oplysning.
3. Vidne Hans Brue aflagde Eed og provede: at same Aften som første Vidne har omproved kom Ole og Peder Lille Fosse ind i {Citantens} \Vidnes/ stue og begiærede en Gang dricke, og da der den hafde beckomed siger Torjer Siufsæter nu er Ole og Peder Lille Fosse forligt, hvortil Ole Lille Fosse siger ja nu stod det mig fridt for at Søge Sag men eg har for vel streved for mine Penge. derpaa opreignede de forliget i hans Stue saa baade han og hans folck hørte det, og var de i alt som Torjer Siufsæter har forcklaret. hafde ej videre at prove.
4. Vidne Ole Hansen aflagde Eed og provede i et og alt som næst forrige Vidne uden forandring.
5. Vidne Lars Fosse aflagde Eed og provede at noget for Juel var Vidnet bort kaldet tillige med Ole Jndres: Fosse til Lille Fosse af Peder fordie han vilde hafe!! (have) det Skrifttlig af Ole Fosse om deres forlig der komende fortalte Peder Vidnet alt deres forlig ligesom de forrige vidner har forcklaret med tilspørgende til Ole om det ej var saa dertil Ole siger Du veed det best Self

1771: 333

hvorpaa Peder siger har eg lagt et ord til eller taget i fra saa sig det nu, dertil Ole svarede det er vist saa som du siger, du er meget vantvilig, det skal skee naar Vii komer paa tinget. Dertil Vidnet siger det kan være det same enten det skeer skriftlig eller ej for tinget. hafde ej etc:
6. Vidne Ole Store Fosse aflagde Eed og provede i et og alt som næst forrige Vidne uden forandring.
Contra Citantens Vidner.
1te Vidne Lars Fosse har forhen aflagt Eed, og declarerede inted videre at have at forcklare.
2. Vidne Ole Fosse declarerede ligesaa.
Den Jndstefnte begiærede Sagen til næste ting udsadt for at føre fleere Vidner.

Eragted

Sagen udsettes til næste ting efter Jndstefnte Ole Lille Fosses forlangende. For at føre fleere Vidner.

Derefter læst følgende documenter saasom
1te Hans Furhofdes Obl: til Gitle Gierts: Kierrevig paa 70 Rd: imod pandt 2 pd: 6 mrk: Sr: i Furhofde, denne Obl: er bet: efter Qvit: af 13 Maj 1771.
2. Morteficeret en Dito til same Mand af bemelte Hans Furhofde udstæd paa 91 Rd: 5 Mrk: 10 s: imod pandt i same Gaard. pengene er bet: efter Qvit: af 13de Maj 1771.
3de Anders Peders: Dorvigs (Dørvigs) (Døsvigs?) Skiøde til Peder Joensen paa 1 løb ½ hd: i Mit Børsem for 60 Rd: dat: 13 Maj 1771.
4de Sisselle Store Fosses Obl: til Anders Berge med fleere paa 34 Rd: 4 Mrk: 8 s: imod 3 proCto: Rente og 1 pd: Sr: i pandt i Store Fosse dat: 13 Maj 1771.
5. Anders Mundems Skiøde til Gitle Giærtsen paa 2 pd: 6 mrk: Sr: ½ hd: i Mundem [for] 72 Rd: dat: 13 Maj 1771.
6. Marj Netteland med fleere[s] Skiøde til Gabriel Knudsen pa[a] 16 mrk: Sr: i Netteland for 28 Rd: dat: 13 Maj 1771.
7. Jen(?) (Jens?) Rørvigs Skiøde til Sønen Torbiørn paa 2 pd: 15 mrk: Sr: ½ hud i Rørvig for 250 Rd: dat: 13 Maj 1771.

8. Hans Furhofdes Skiøde til Niels Leersteen paa ½ løb ½ huud i Furhofde for 400 Rdr: dat: 13 Maj 1771.
9. Torbiørn Biellands Skiøde til Rasmus Tveidte paa 10 mrk: Sr: i Giærsteigen for 30 Rd: dat: 23de Nobr: 1770.
10de Hactor Aachres Skiøde til Erich Aachre og fleere paa 21 mrk: Sr: i Røen for 21 Rd: dat: 8 Octobr: 1770.
11. Anders Svindlands Skiøde til Ole og Jver Øyerhafn paa 4 Voger konge tiende i Strandebarm for 60 Rd: dat: 13 Maj 1771.
12. Peder Børsems Obl: til Niels Schaale paa 60 Rd: mod 2 proCto: og pandt 1 løb Sr: ½ hd: i Mit Børsem dat: 13 Maj 1771.
13de Peder Nesses Skiøde til Sønen Peder paa 2 pd: 19 ½ mrk: Sr: i Øye for 67 Rd: 3 Mrk: dat: 9de Maj 1771.
14de Guldbrand Nedre Waages bygsle Seddel med Revers til Lars Herlogsen paa 12 mrk: Smør i Sieldness: dateret 13 Maj 1771,
15de Skiftebreved efter Marrithe Olsdatter hvis Giordegods!! i Store Fosse er udlagt som Pandte bogen udviiser dateret 21de Martj 1771.

1771: 333b

formedelst Aftenens paackome Ophæves Retten til i Morgen.

Anden dagen d: 14 Maj blev Retten atter sadt paa bemelte tingstæd med det i Gaar Andførte Laug-Rett.

Ejerne og beboerne paa Eftterskrevne Gaarder her i Strandebarms Skibreede nemlig Hans Hansen Ytre Ohme, Michel Olsen ibm: Endre Baarsen Indre Ohme, Hans Olsen ibm: og Ørjans Baarsen ibm: Jtem Anders \Ped:/ Dorvig (Dørvig) (Døsvig?) fremstod for Retten og til kiende Gav at som vel de Deres Gaarder tilliggende Skouge ickun er af liden betydenhed, men naar de enten til huusfornødenhed eller Andet fornødendt brug, skal faae sig Skaaret nogen Stock, saasom til baads bord, Hvilcke Baade forferdigelse er et med det, som kand kaldes til Deres Lives Ophold, haver de ej anden lejlighed, end der med at maae Søge over den her værende \store/ His fiord, til de udj Skibredet værende Sauger, som foraarsager dem ej mindre tids spilde end som hasard, og som der da paa Odels Gaarden Ytre Ohme dens Grund, findes en beqvem lejlighed, hvor de formeener at kand faae sig Opsadt en liden flom og becke Saug, og dertil er sindet at søge kongel: Allernaadigst bevilling, dog Skougerne ickun at blive til Deres, og de nærmere liggende Gaarders egen huusfornødenhed som icke kand fastsettes, men ickun saaledes at k/an/d blive som Deres fornødenhed det kand udkræve; thi er det at de nu herinden Retten vilde søge Almuens tilstaaelse og svar paa disse efterfølgende Poster. 1te Om det icke falder dennem som boer paa denne side af Fiorden ubelejligt og hazarderligt at kome til de nærmeste Sauger med den Ringe Saug bords stock, som de til Deres huus fornødenhed af deres Skouger k/an/d udvircke. 2de Om Almuen icke k/an/d vide at der paa den meldte Odels Gaard Ytre Ohme dens Grund findes en beqvem lejlighed til at faae Opbygt en liden Flom og becke Saug. 3de At da de ved denne Saug ickun Søger at faae Skur til Deres og de nærmeste liggende Gaarders egen huusfornødenhed, og ingen lunde til udførsel, det kand være nogen af de Andre Saug-Priviligerede til nogen fornermelse og er da de Gaarder, som til denne Sag kand trenge, neml: først bemelte Gaard Ytre og Jndre Ohme, samt Døsvig, dernæst Wigen, Aase, Børsem, Lomedahlen og Bache, som alle ere frie Odels Gaarder undtagen udj Indre Ohme er en Ringe deel Benificeret Gods

til Bergens Bispestol, og i Ytre Ohme ligesaa Læctoratets Gods i Bergen. Paa hvilcket alt de et lovlig tings Vidne begiærede.
Almuens svar paa de fremsadte Poster falt saaledes til 1te post at det falder de paa den saa kaldede Ohme side heel besværligt at kome til Saugerne over fiorden. til 2. post jo, til 3de at det ingenlunde k/an/d være andre Saug ejere til Ringeste fornærmelse, men derimod til stoer hielp for de andførte Gaarder.
Tingsvidne blev derpaa Slutted.

1771: 334

Svend Larsen Øyerhafn fremstod for Retten og tilkiendegav, at som han vel fandt sig Misfornøyede over endeel ord som Giert Andersen K[i]errevig hafde sagt, til og om ham, sist afvigte 25de Octobr:, Saa hafde han som i Des andledning indstefnt ham til dette ting, for at paahøre Vidner og taale Dom efter beskaffenhed, men som han med sig Self veed, at de indstefnte Ord skeede som i overilelse, og det i en tiid da hand tillige var noget besk[i]encket, vilde han ej just søge sig en fornøyelse udj den indkaldte Giært Andersens store fortræd, i den andledning fandt han sig vel paa sin side trøsted ved at en hver kunde vide det som sagt var, ej medførde sandhed, Men som ordene var sagt udj et Offendtlig Selskab, maatte han nødsages at faae en Declaration af den indstefnte, at han for Retten offendtlig declarerer, at han inted paa Citanten haver at sige, men tacker han ære og Godt for hver dag de hin anden kiændt haver. hvilcket Giært Andersen og sagde tog ham i haanden paa, og til desmere sickerhed lod tilføre, at ifald hand nogen sinde ved ord eller tale anrører ogen!! soldat!! paa sit nafn til forcklæjnelse skal denne Sag staa lige aaben. hvormæd tvistighederne blev Ophæved.

Om Skyds Cassens Oprettelse svarede dette Skibrede som de forrige Skibreeder har Anførdt.

Nu (14 Maj 1771) begyndte Qvindherres Skibrede paa Dito Stæd med same Laug Rett.

læst
Frue Dahls med fleeres Chautionist for Fogden Dahl til Kongen, som i Pandte bogen indførdt pag: 485 dateret 1769.

Som ingen efter 3de Ganges udraab hafde noget i Retten at bestille blev same for Skibredet ophæved.

Anno 1771 d: 14 Junj blev Almindelig Somer Skatte og Sage ting holdet paa Tingstædet Giælmervig i Schaanevigs Skibrede og Retten betiendt med efterskrevne Otte Edsorne Laug RettesM: sc: Anders Storhoug, Mons Schaalness, Ole Tindahlen, Tollef Selland, Niels og Lars Tielle, Halvor Waldre og Christen Sunde. Overværende udj Retten Stædets Foged Hr: Kamer Raad Juel med LænsM: Christopher Gielmervig og meenige tingsøgende Almue.

Hvornæst aller og underdanigst blev læst de Kongel: Forord: og høy Øvrigheds Ordre som til beckendtgiørelse {og} er ankomen og udj denne Protocol forhen Extraheret tilligemed og
1te Forord: om Gields Sagers Aadministration dat: 8 April 1771.

2de Do: om tyvers Straf af 27 April 1771.
3. Do: om Rugs indførsel dat: 6 Maj 1771.
4. Do: om frie Oplag for alle kiøbstæder. dat: same dato.

1771: 334b

Helje Sieldness og Erich Aacher af Strandebarm hafde til dette ting tiid og Stæd med Mundtlig Stefnemaal ladet indstefne Kittel Sandvigen for Skyldig værende 230 Rd: med Renter derfor Dom at lide og betale Omckost:

Jndstefnte Kittel Sandvig mødte icke efter paaraab og ingen paa hans Veigne

thi fremstod Stevnevidnerne Hans Molness og Niels Torralsøen (Tarralsøen) som beckreftede Rigtig Stefnemaal over Contra Citanten som inCaminationen ommelder.

Citanterne fremstillede Opsigelse vidnerne Peder og Ole Nordhuus som ved Eed beckreftede at de for 1 ½ aar siden lovlig haver Opsagt Kittel Sandvigen den nu paastefnte Capital.

Eragted

Den lovlig Jndstefnte Kittel Sandvig Gives Laug dag til næste ting at indkome med sit fornødne tilsvar i Sagen. og paalægges Helje Sieldness og Erich Aachre at i Rette lægge Orriginal Obligationen same tid.

Derefter læst

1te Mortificeret Peder Torjersen Teigland[s] Obl: til Lars Olsen Sævereide, paa 160 Rd: som er bet: efter Qvit: af dags dato.

2. Marthe Madsdr: Do: til same Lars Sævereide paa 24 Rd: efter Qvit: af dags dato.

3de Marrithe Madsdr: Teiglands Skiøde til Peder Olsen paa 2 løber Smør i Teigland for 184 Rd: dateret 14 Junj 1771.

4de Peder Olsen Teiglands Vilckaars brev til Encken Marrite Madsdr: Teigland dat: 14 Junj 1771.

5te Peder Olsen Teiglands Obl: til Lars Olsen Øvre Sævereide paa 200 Rd: imod pandt 2 løber Smør i Teigland dateret 14 Junj 1771.

6te Ole Wiersen Fiæres Skiøde til Christopher El[i]assen paa 1 pd: Smør i Fiære For 209 (299?) Rd: dat: 14 Junj 1771.

7de Ole Wiersen Fiæres og Christopher Eliassen Nesses med hinanden oprettede Contract dat: 14 Junj 1771.

8de Christopher Eliassen Nesses bygsel seddel til Ole Wiersen paa 1 pd: i Fiære dat: 14 Junj 1771.

9de Hr: Lieut: Willum Dahl: Obl: til Sr: Johan Schmidt paa 400 Rd: imod pandt 4 ½ løb Smør \i Handeland/ dat: 16 April 1771.

10. Siur Siursen Kalvigens Skiøde til Peder Knudsen paa 1 pd: 18 mrk: Smør i Kalvigen for 24 Rd: dat: 23de Decbr: 1770.

11te Lars Aarthun med fleeres skiøde til Wier Knudsen Matre paa 1 pd: ¾(?) mrk: Smør i Store Wig for 36 Rd: dat: 14 Junj 1771.

Eragted

Formedelst aftenens paackome Ophæves Retten til i morgen.

Anden dagen d: 15 Junj blev Retten atter sadt paa bemelte ting stæd Gielmervig og Retten for Schaanevigs Skibreedes Almue betiendt med det i Gaar andførte Laug-Rett.

Den af Sr: Jens Undahl mod Siur Millieteigen seniste høste ting andlagde sag blev paaraabt. hvortil Anders Storhaug paa Sr: Undahls Veigne lod tilføre at der paa til dette ting lovl: er stefnt hvilcket den indstefnte lovlig tilstod og Ræster det

1771: 335

paastefnte med 6 aars Renter. begiærede ellers Sagen udsadt til høsten da han vil skaffe penge.
Citanten paastod Dom.

Afsagt

Med i Rettelagt Obligation af 14 Junj 1763 beviiser Citanten at Jndstefnte Siur Millieteigen Skylder ham 31 Rd: 3 Mrk: 8 s: med Renter 4 proCto: fra aars dagen 1765. hvorimod den Jndstefnte inted har at indvende; thi kiendes og Dømes for Rett at Siur Millieteigen skal indfrie bemelte sin udstædde Obligation med Renter fra 14 Junj 1765 til betaling skeer og derforuden betale udj Processens Omckost: ibereignet Domens løsning 2 Rd: 3 Mrk:, som alt skal udreedes næste 15 dage efter denne Doms lovlige forckyndelse under videre lovlig adfærd.

Ole Omundsen Dahlen i Retteæskede sin fra seniste ting udsatte sag som Andlagt mod Johannes Omundsen Dahlen eller Hegland Gield betreffende.
Den indstefnte mødte og tilstod lovlig stefnemaal sagde og ingen Renter at være betalt.
Citanten i Rette lag[d]e Obl: dat: 13 Nobr: 1769. og skal Renterne begynde i Martj 1769.
den Jndstefnte begiærede Sagen udsadt for at skaffe penge til høsten.
Citanten paastod Dom.

Afsagt

Med i Rettelagt Obligation af 13 Nobr: 1769 vil sagen Oplyses at Jndstefnte Johanness Omundsen Dahlen skylder til Citanten 100 Rd: med 4 proCto: Renter fra Martj same aar til betaling skeer. hvilcket den indstefnte og tilstaar. Thi kiendes og Dømes for Rett at Jndstefnte Johannes Omundsen Hegland skal indfrie sin Obligation med Resterende Renter til betaling skeer. Udj Processens Omckost: betaler den Jndstefnte 2 Rd: 3 Mrk: ibereignet Doms løsning. hvilcket alt udreedes næste etc:

Johannes Knudsen Ambland hafde til dette ting tiid og stæd med mundtlig Stefnemaal ladet indkalde Lars Biønsen Trundhiem fordie han ej vil holde en Skifttes Gaar mellem deres udmarck vedlige, men indkomer med sine Creature i Amlands Marck til Skade. Derfor Dom at lide og betale Omckost:
Den Jndstefnte Lars Trundhiem mødte ej og ingen paa hans veigne
thi fremstod Stevnevidnerne Tollef Selland og

1771: 335b

Erich Furdahl som ved Eed beckreftede at den Jndstefnte lovlig er Stefnt som incaminationen ommelder. Stefnevidnerne Declarerede under same Eeds kraft at de i aar har besigted Garen og befandt same langt fra ej i lovlig stand, hvortil den Jndstefnte siger at han ej vil Giøre siden Gahren ej staar paa et Rett Stæd. denne Gaar ved de lenge har staaet paa det stæd den nu staar men om det er 20 aar.

Eragted

Sagen udsettes til næste ting, og den lovlig indstefnte Lars Thrundhem Paalegges til same tiid at indkome med sitt tilsvar i sagen, ligesaa paalegges Citanten med Vidner om den omtvistede Gar har staaed paa det stæd den nu staar i 20 aar.

Fogden Hr: Kamer Raad Juel hafde til dette ting tiid og stæd med mundtlig Stefnemaal indkaldet Pigen Aless Olsdr: Hamersland for beg: lejermaal med Siur Siurs: Qvandahl derfor at lide Dom.
Den indstefnte mødte icke men broderen Siur Hammersland som for hende vedtog lovlig Stefnemaall.

Eragted

Sagen udsettes til næste ting og den lovlig stefnte Aless Olsdr: forelægges til næste ting at møde.

ligesaa hafde Fogden indstefnt Jacob Aschelsen for beg: lejermaal med Pigen Guro Andersdr: derfor som ægtegiftt mand at lide Dom, og betale som vedbør.
Den indstefnte Mødte tilstod forseelsen men begiærede anstand i Sagen til næste ting da han tencker at søge kongens naade.

Eragted

Sagen udsettes til næste ting.

ligesaa indstefnt Guro Andersdr: for beg: lejermaal med Egtegiftt Mand Jacob Aschildsen Derfor Dom at lide.
Den indstefnte Gurj And:r mødte ej og ingen paa hendes Veigne.
thi fremstod Stefnevidnerne Hans Molness og Niels Tarralsøen som ved Eed beckreftede stefnemaales Rigtighed.

Eragted

Sagen udsettes til næste ting og den lovlig stefnte Gurj Andersdr: forelægges da at møde med tilsvar i sagen. til same tid vil det behage Hr: Actor at i Rettel: den fornødne Præste Attest.

den af Fogden mod Anne Johansdr: seniste ting andl: Sag blev paaraabt hvortil blev svared der paa ej er stefnt nu.

Eragted

med denne Sag beror.

1771: 336

Fogden hafde følgende Jndstefnt for Extraskatt og derfore lade[t] indføre udj deres Gaarder
Lars Trundhiem 6 Rd: og 1 Mrk: 4 s: derfor 12 mrk: Sr:
Ole Schaalness \Landsk:/ 6 Rd: og 1 Mrk: 4 s: derfor 12 mrk: Sr: og extrask: 2 Rd: derfor 4 mrk: Sr:
Iver Øfstebøe for Glaamen Aamun Landsk: 4 Rd: 1 Mrk: 3 s: de: (derfor) 12 mrk: Sr: ..(?) 2 Mrk:!! Extrask: 6 Rd: \[og]? 1 Mrk: 4 s:/ derf: 18 mrk: Sr: for sig Self Extraskatt 6 Rd: [og]? 1 Mrk: 4 s: udp:(?) (derfor?) 12 mrk: Sr:
Johannes Hegland Extrask: 6 Rd: [og]? 1 Mrk: 4 s: derfor 12 mrk:
De Jndstefnte mødte ej, og ingen paa Deres Veigne, thi beckreftede LænsM: Peder Gielmervig og Mons Schaalness lovl: stefnemaal over Dem.

Eragted

De for Ræsterende Extra og Landskatt til dette ting lovlig Stefnte gives Laug dag til næste ting.

Om Skyds Cassens Oprettelse svarede dette Skibreedes Almue ligesom ved de forrige Skibreeder er andførdt hvorom tings Vidne blev udstæd.

Extraskatte Restancen til 1te Octobr: 1767 blev oplæst og Rigtig befunden. derpaa tings Vidne udstæd.

Som ingen videre vilde Gaae i Rette blev Retten for Skibredet ophæved.

Ao: 1771 d: 17 Junj blev Retten til almindelig Somer tings holdelse med Etne og Fieldbergs Skibreders Almue og Retten betiendt med efterskrevne Otte Edsorne Laug-Rettes M: sc: Ole Lien, Siur Rødne, Steffen Hustvedt, Wier Tvedt, Niels Nielsen og Niels Siursen Dørem, Johannes ibm: Siur Eide, Overværende udj Retten Stædets Foged Hr: Kamer Raad Juel med LænsM: og menige ting søgende Almue.

Hvornæst aller og underdanigst blev læst de kongel: Andord: og høy Øvrigheds Ordre som til bekiendtgiørelse er anckomen og i denne Protocol Extraheret.

Fogden Hr: Kamer Raad Juel hafde til dette ting indkaldet Ole Johansen Wettestøe fordie han skal have Giordt som et Opstøy udj kircken i Etne Præstegield for nogen tiid siden da han fulgte et par brudfolck. derfor at lide Dom og betale Omckost:

Den Jndstefnte mødte og tilstod lovlig stefnemaal, Declarerede at have begaaet den paastefnte forseelse, \og/ efter Rettens sigende at vil udgielde!! (undgielde?) som en fattig Mand.

Retten tilspurgte derpaa De af Almuen som var tilstæde i kiærcken da det bulder og Allarm skeede af den indstefnte og hvorledes det forholdt sig; hvor til de svarede: at den indkaldte var da bulderet skeede meget besk[i]encket, men dog ej brugte nogen ord hvercken til forargelse {eller} for Gud eller menniske, sagde ellers at han var en fattig Mand.

Afsagt

For den skeede Allarm som indkaldte Ole Johannes!! (Johansen) Wettestøe haver begaaet udj Jiære kircke i Etne for nogen tiid siden,

1771: 336b

hvorom dette er Oplyst at han da same skeede var meged {til} beskienked, bør til nogenledes Rettelse for sig self, og andre til Excempel betale til sognes fattige og huus arme 2 Rd: og til Retten udj Gebyhr 5 Mrk: 4 s: foruden videre paafølgende Omckost: i fal[d] han ej mindelig Retter for sig ved at afbetale det idømte.

Derefter læst

Skifttebreved efter Ove Grindem hvis ejendom i Grindem saaledes er udlagt som Pandte bogen udviiser dateret 6 Martj 1771.

2. Do: efter Christie Joensdr: hvis Ejendom i Rame er udlagt som Pandte bogen udviiser dat: 6 Martj 1771.

3de Recktor Boalts bygselbrev til Peder Pedersen paa 2 pd: Smør i Gaarden Stene dat: 19de Octob: 1770.

4de Biskob Arentz dito til Svend Stensen paa 2 pd: 12 mrk: Sr: i Gravelsæter dat: 8 Martj 1771.

5te Knud Aasems afkald til Ole Thorsen Giære for Maddelle Eliassdatters Vackes arf dat: 17 Junj 1771.

Den af Hr: Hegelund mod Carl Duval seniste høste ting andlagde sag blev paaraabt hvortil parterne sagde at være forligt.

Paal Hallanger i Rette æskede sin og Ole Westrems Sag mod Carl Du Wahl som for nogen tiid siden Andlagt Og begiærede han dom i sagen med Renter og omckostninger.
Carl Du Wahl mødte og tilstod at han ej kan beviise hvad han seniste lod tilføre og derfore nu underkastede sig en lovl: Dom.

Afsagt

Med i Rettelagt Obligation dateret 17 Junj 1768 beviiser Citanterne at have til gode 300 Rd: og atter 30 Rd: 2 Mrk: 8 s: efter same Obligations indhold med lovlige Renter af de 300 Rd: fra Obligationens dato til betaling skeer. Mod dette haver den indstefnte inted indvendt men allene ladet tilføre om Omgangs maaden med sagens behandling af Citanterne ved Sr: Thomsen hvilcket han nu inted bevist om, men lod sagen Gaae til Doms. Thi vil Retten ej helder opholde sig med Resonement om dette: sc: Sr: Thomsens Omgangs maade i sagen og hvorvidt han kunde være berettiget at føre same, Men efter de omstendigheder som i Sagen findes nu, kiendes og Dømes for Rett, at Carl Philup du Wahl skal infrie sin Obligation af 17 Junj 1768 saaledes at han foruden de 330 Rd: 2 Mrk: 8 s: skal betale Renter af de 300 Rd: fra Obligationens dato, og af de 30 Rd: 2 Mrk: 8 s: fra 17 Nobr: 1768 begge til betaling sker samt udj Processens Omckostninger 6 Rd: 3 Mrk: 8 s: som alt skal udreedes efter lovlig adfærd.

Derefter læst
Zacharias Kyvigens Skiøde til Svend Fittie paa 1 løb Smør i Fittie for 150 Rd: dat: 20 Maj 1771.
2. Svend Fitties Obl: til Hr: Capt: [?] paa 500 Rd: mod pandt 4 løber Smør i Fittie og 5 p:Cto: Renter dat: 20 Maj 1771.
3de Mortificeret LænsM: Fitties Obl: paa 200 Rd: til Capt: Dahl af 1 Junj 1768.
4. Zacharias Hovlands Skiøde til Johannes Ovesen paa 2 pd: 6 mrk: Smør i Grindem for 54 Rd: dat: 17 Junj 1771.
5te Johannes Ovesens Obl: til Zacharias Hovland paa 54 Rd: mod pant 2 pd: 6 mrk: Smør i Grindem Og 4 proCto: dat: 17 Junj 1771.
6te Zachariass

1771: 337

Kyvigens Skiøde til Siur Abelsen paa 1 løb 1 pd: 9 mrk: Smør 7/12 tønde korn i Tesdahl for 332 Rd: dat: 13 Januarj 1771.
7de Zacharias Kyvigens skiøde til Ole Jversen paa 1 løb Sr: ½ tønde korn Udj Sieldahl for 88 Rd: dateret 23 Januarj 1771.
8de Ole Jversen Sieldahls Obl: til Christen Hansen Frette paa 99 Rd: mod 4 proCto: og pandt 1 løb S:ør ½ tønde korn i Sieldahl dateret 23 Januarj 1771.
9de Joen Poulsen med fleeres skiøde til Joen Siursen paa 1 pd: 14 mrk: Smør i Rome (Rame) for 43 Rd: 2 Mrk: dat: 17 Junj 1771.
Mortificeret Ove Johans: Grindems Obl: til Zacharias Hovland paa 54 Rd: dat: [??] 177[?]

Eragted

Formedelst aftenens paackome bliver Retten til i morgen ophæved.

Anden dagen [d: 18 Junj 1771] blev Retten atter sadt med det i Gaar anførdte Laug Rett paa dito Stæd.

Erich Rasmussen Tvedt Hafde til dette ting tiid og Stæd med Mundtlig Stefnemaal ladet indstefne Halvor Erichsen Gundegiær for Skyldig værende 90 Rd: efter Obligation af 16 Nobr: 1764. med Resterende Renter 8 Rd: 4 Mrk: 8 s: Og Processens Omckost: at tilsvare.
Jndstefnte Halvor Gundegiær mødte og tilstod lovlig Stefnemaal samt Gieldens Rigtighed.
Citanten paastod Dom.

Afsagt

Jndstefnte Halvor Gundegiær tilfindes herved at indfrie sin Obligation af 16 Nobr: 1764 med hoved Sum 90 Rd: og Resterende Renter til nu 8 Rd: 4 Mrk: 8 s: med videre Renter til betaling skeer. samt udj Processens Omckost: 2 Rd: 3 Mrk: ibereignet Doms løsning. Det paadømte udreedes efter lovlig adfærd.

Tierran Moe i Rette æskede sin fra seniste ting til nu udsatte sag mod Zacharias Fittie, beskyldninger betreffende.
Zacharias Fittie mødte men benegtede at han er stefnt til dette ting i denne sag.
Stefnevidnerne Jens Juleskaar og Jngebrict Jversøen!! (Iversen? Iversøen ligg i Vågs sk.r.) afhiemlede ved Eed at de for meere end 14 dage [siden] lovlig haver indstefnt ham til Doms i denne sag og det i hans pige Christie Joensdr: paahør.
Citanten paastod Dom.
Men den Jndstefnte begiærede Sagen udsadt til næste ting for at føre Vidner.

Afsagt

Med de førdte Vidner er det tilstræckelig oplyst at Jndstefnte Zacharias Johansen Fittie Meget Graavelig haver beskyldet Citanten Tierrand Moe at han hafde hans kone til hore. Zacharias Fittie har her imod inted Reelt haft at erindre men allene ved unyttige udflugter vil søge at udhale sagen, tagende sig ej var, at om udsettelse skeede, blev de vidner han muelig vilde føre i Sagen over aar og dag Gamel. Thi kiendes og Dømes for Rett at Jndstefnte Zacharias Johansen skal betale til nogenledes Rettelse for sig self i denne skamelige Sag, og andre saadane

1771: 337b

sindede Mennisker til Exempel betale til det Bergenske tugthuus 5 Rd: og til Etne Præstegields fattige og huus arme 5 Rd: jtem udj Processens Omckost: ibereignet Doms løsning 3 Rd: hvilcket alt skal udreedes og efterkomes næste 15 dage efter denne Doms lovlige \adfærd!! (forckyndelse) under videre lovlig adfærd./ [Og den] beskyldning som Zacharias har lagt paa Tierran Moe skal altsaa som ubeviist bort falde.
begge Parter begiærede sagen til næste Uge om muelig beskreven og de leverede hver 4 Mrk: 8 s: til Stemp: pp:

Tierran Gudmundsen Moe hafde til et tings Vidnes erholdelse Stefnt Zacharias Johansen Fittie nu boende paa Gaarden Kyvig i Storøens Præstegield, til at paahøre Endeel Vidner om æreløse beskyldninger som den indstefnte har lagt paa Citanten.
Den indstefnte benegtede lovlig Stefning.
Af Stefnevidnerne Mødte LænsM: Svend Fittie som ved [Eed] beckreftede at han og Ole Knudsen var og stefnte Zacharias Fittie for mere end 14 dage siden i denne sag hvorpaa han aflagde Eed.

Eragted

J Sagen kan denne Gang ej føres nogen Vidner forinden stefneM: med 2de Mænd bliver afhiemlet over Citanten!! (den Jndstefnte?), som og bør have 4 ugers varsel siden han nu bor uden for ting lauget altsaa udsettes sagen til næste ting.

Thor Østrem i Retteæskede sin fra seniste ting udsadte sag Contra Johannes Østrem beskyldning betreffende.
Jndstefnte Johannes Østrem mødte ej
thi fremstod LænsM: Svend Fittie og Ole Knudsen som ved Eed beckreftede Stefnemaales Rigtighed.
Citanten paastod Dom.

Afsagt

Johannes Østrem som efter Vidnernes sigende har loved at vilde overbeviise Citanten at han vilde Giøre hans Stifdatter til hore har same ej efter løfte beviist ja end icke førdt det minste til hielp for sig udj Sagen Thi kiendes og Dømes for Rett at han skal betale til Bergens tugt huus 2 Rd: til Etne Songs!! (Sogns) fattige 2 Rd: og udj Processens Omckost: 3 Rd: som alt skal udreedes efter lovlig Adfærd. Og skal det ej kome Thor Østrem til minste forklejnelse hvad Johannes Østrem haver sagt om ham.

Niels Kambe hafde til dette ting tiid og Stæd med Mundtl: Stefnemaal ladet Jndstefne Johannes Olsen Østrem for ærerørige beskyldninger derfor at lide Dom og betale Omckost: samt paahøre Vidner.
Den indstefnte Mødte ej og ingen paa hans Veigne
thi fremstod Stefnevidnerne Jens Juleskaar og Jngebrict Iversen som ved Eed beckreftede Stefnemaales Rigtighed.
Citantens Vidner
1te Vidne Baar Tørchelsen (Torchelsen) Giære aflagde Eed og provede: at han med Siur Torgelsen var efter forlangende hos Eriche!! (Erich) Sille og tilspurgte ham

1771: 338

om han vilde tilstaae at han hafde været udj Præstegaarden og tilsagt Præsten at han af Johannes Østrem var fortalgt at Pigen Marrithe Larsdatter Østrem var med barn som Niels Kamboe og Peder Monsen Øyen hafde giordt. hvilcket Erich Silde svarede ja til. hafde ej videre at prove.
2. Vidne Siur Torgelsen aflagde Eed og provede udj et og alt som første Vidne uden forandring.
3. Vidne Zacharias Erichsen aflagde Eed og provede at 4de dag Juel i Vinter kom Johannes Østrem Gaaende i Gienem Gaarden og vilde tale med Erich Sille, mødte da Datteren Siri som sagde hendes Fader var nere paa Fittie. hvor paa Johannes Østrem vilde Gaa til Fittie i det same kom Vidnet ud, hvorda Johannes Øst[rem] Spurgte om de hafde mange Fæsterøl hos dem neder i bygden, der til Vidnet svarede nej, end hos dem der oppe dertil han svarede jo vii har baade Fæsterøl og barsel, hvortil Vidnet siger saa, det ved jeg ej af, Johannes siger dertil jo, hvem er det da, det er den lille Fante Marte hun er ful under henderne. da siger Vidn[et] Gud bevare Os det er jo ej saa lenge siden hun skulde blive forloved, at hun nu er med barn hvem har jort!! det da, hertil siger Johannes det har den vetle Fante Peder i Hagen, og Kamboe Niels Giordt hvilcke begge er Giftte mender. hafde ej videre at prove.

Eragted

Sagen udsettes til næste ting og Johannes Østrem paalegges at møde til same tiid for at anføre sit andragende i denne Sag.

Peder Pedersen Stene hafde til dette ting Jndstefnt Lars Madsgaard for Skyldig værende 11 Mrk: derfor dom at lide og betale omckost:
Jndstefnte Lars Madsgaard Mødte ej

thi fremstod Stefne Vidnerne Jens Juleskaar og Jngebrict Iversøen!! (Jversen?) som ved Eed beckreftede lovlig Stefnemaal.

Eragted

Den Jstente!! (Jndstefnte) Lars Madsen!! (Madsgaard?) paalegges at møde til næste ting for at sige hvad han har at erindre i denne Sag.

Den af Peder Østrem mod Ole Ohnesteen seniste høste ting andlagde sag blev paaraabt hvortil blev svared at der paa ej til dette ting er Stefnt. Altsaa beror Sagen.

LænsM: Svend Fittie i Rette æske[de] den fra seniste Høsteting til nu udsadte og af Samson Krøger mod Peder Monsen andlagde jelds!! sag. hvor udj han paastod Dom og eller sagde at paa Gielden er bet: 4 Rd:

Den Jndstefnte mødte icke

thi fremstod Jens Juleskaar og Jngebrict Jversen som ved Eed beckreftede lovlig Stefnemaal.

Afsagt

Peder Monsen Hagen som nu 3de Gange lovlig Stefnt men ej har mødt har derved paadraged sig den Ganske Sag. thi tilfindes han at betale til Citanten {det} \Ræsten af det/ paastefnte med 6 Rd: 1 Mrk: 8 s: og udj Pro-

1771: 338b

cessens Omckostning 3 Rd: ibereignet doms løsning hvilcket alt skal udredes og efterkomes under videre lovlig adfærd.

Fieldbergs Skibrede

Procurator Gorm mødte for Retten og begiærede Sagen maatte foretages som er Jndstefnt af Ole Giermundsen Thyse med fleere Contra Wier Hugnesen Tvedt andgaaende de 40 Rd: han skal have laandt af Niels Hetland førend han blev, da han skulde fare paa vaar Fiske afvigte aar, og derpaa i Rettel: den af Retten siste Rettesdag næstl: 19 Nobr: Givne Eragtning og Laug dags foreleggelse som er lovlig forckyndt saavel for det da udeblivende Vidne Guro Erichsdr: Tørris Fafnebøes huustrue. Jrettelagde dernest sine Skrifttlige Qvestioner til Vidnet med Reservation at fremckome med fleere enten mundtlig eller Skrifttlig om han fandt det fornøden. begiærede dernæst Vidnet taget i Eed.

Den indstefnte mødte og tilstod lovlig Stefnemaal erbød sig i øvrigt at beviise sin uskyldighed med Eed.

Vidnet Guro Erichsdr: aflagde Eed og provede: at hun ej hørdte den tale mellem Afdøde Niels Hetland og hendes Mand Tørris Fafnebøe, men hørdte at Niels Hetland vilde have 2 Rd: de var ham skyldig og som de bad om fordrag, siger han at hand vilde sette penge i en Jord. og at Wier Tvedt og skulde faae noget hos ham. til 2. Qvest: Nej. til 3. Qvest: Nej. til 4. Qvest: nej. hafde ej videre at prove.

Citanten begiærede Sagen udsadt til Continuations Stefning og flere Vidners førelse.

Eragted

den begiærte udsettelse bevilges til næste ting.

Den af Jane Nielsen Westre Eide seneste høste ting mod Steffen Huustvedt andlagde Jelds sag blev paaraabt, hvortil Citanten lod svare at med sagen beror til næste ting.

ligesaa blev svared til Sagen mellem Johannes Nordre Berge og Jngeborg Frønsdahl.

Steffen Lille Giærevig hafde til dette ting tiid og Stæd med Myndtlig!! Stefnemaal Jndstefnt Christie Jversdatter Store Giærevig for ulovlige beskyldninger. derfor at lide dom, betale Omckost: og paahøre Vidner,

Den Jndstefnte mødte ej og ingen paa hans veigne

thi fremstod Siur Eide og Ole Rabben som ved Eed beckreftede Stefnemaales Rigtighed.

Citantens Vidner

1. Vidne Gurj Osmundsdr: Fielle aflagde Eed og provede: at i fior i slaattens tiid en dag Vidnet og den indstefnte Gick og Ragede høe siger den Jndstefnte til Vidnet om hun ej hafde hørdt at Steffen Myren stal 3 Rd: i Niels Espelands bryllup og Datteren Guro stal 18 s: hvortil Vidnet svarede at det hafde hun aldrig hørdt og forundrede sig derover.

1771: 339

hafde ej videre at prove.

2. Vidne Anna Halvors Dr: Store Giærevig aflagde Eed og provede at i f[i]or en søndag strax efter St: Hans tiid kom den indstefnte til Vidnet i hendes huus, og fortalgte at Steffen Giærevig stal 3 Rd: af Niels Espelands brudegaver og Dr:!! (Datteren) stal 18 s: men hendes datter siger den indstefnte Giorde efter og aabenbarede hvem det var som hun fortalgte Niels Espeland, som blev vel fornøyet derover hafde ej videre at prove uden at hun lerte at Giøre efter hos Sal: Madame Kahrs hvilcket det første vidne og beckreftede.

Eragted

Sagen udsettes til næste ting og den lovlig Jndstefnte Christie Jversdatter Store Giærevig forelægges at møde same tiid med sit fornødne tilsvar udj Sagen Vidnet Anna Espeland!!

Derefter læst

1te Præst Kohrs(?) (Kahrs?) bygselbrev til Siur Hougeland paa ½ løb Smør 2 Voger korn i Øchland. dat: 28 Decbr: 1770.

2. Skifte breved efter Karj Andersdatter Dahlen som ejede ¾ parter i Fieldbergs [??] for 600 Rd: der er udlagt som Pandte bogen udviiser dateret 10 April 1771.

3de efter Gunder Sandvig og Huustrue som ejede 2 løber Smør i Sandvig for 300 Rd: der er udlagt ligesaa dat: 12 April 1771.

Fogden i andledning at et ham fra Høylovlige Rentekamer [mottatte ordre]? under dato (ope rum) fandt fornøden at tilspørgde!! dette oprette[de] Laug-Rett med LænsM: hvad de som kiendte Mænd vilde Taxere den Jordepart Qvamen No: 23 i Etne Skibrede der skylder af Skatt 6 mrk: og i Landskyld 18 mrk: Smør som en tiid lang af Gaarden Oppeims beboere i Fieldbergs Skibrede har væred brugt. Der til de samtlig svarede at som dette Jordstycke ligger udj Gaarden Oppeims udmarck og aldrig har væred beboet, udj Mands minde, og altsaa ej er forsiunet enten med huuse eller andre saadane ting. men allene seer ud som et stycke udmarck. kunde de ej Taxere det høyere end for 3 Mrk: Marken, eller in høyeste 10 Rd: Og tilbød {sig} da Niels Stensen og Niels Tørrissen Oppeim sig som kiøbere. herom tings vidne udstæd.

Om Skyds Cassens Oprettelse svarede disse Skibreeders Almue som de forrige har ladet tilføre.

Eragted

Formedelst aftenens paakome ophæves Retten til i morgen.

3de Dagen d: 19 Junj blev Retten atter sadt paa tingstædet Gielmervig og betiendt med det forhen andførdte Laug-Rett.

Ole Olsen Fattlands mod Jngebrict Arnevig seniste høste ting Andlagde Gields sag blev paaraabt. og hvortil blev svared at uagted der nu var stefnt maae de dog begiære anstand i Sagen til næste ting.

Eragted

Den begiærte Andstand bevilges hermed.

1771: 339b

Fogden hafde til dette ting ladet indstefne for Resterende Extraskatt følgende hos hvem og indførsel er skeed i Gaarderne sc:

Hustvedt Steffen 6 Rd: og 12 s: udp: 6 mrk: Smør
Søre Berge Ole 6 Rd: og 12 s: udp: 6 mrk: Sr: Endre 5 Rd: og 12 s: udp: 5 mrk: Sr:
Nedre Houge Lars 6 Rd: og 12 s: udp: 6 mrk: Sr:
De Jndstefnte mødte ej og ingen paa Deres Veigne
thi fremstod Stefne Vidnerne Ole Rabben og Peder Killesvig som ved Eed beckreftede Stefnemaales Rigtighed over den!! (de) indstefnte.

Eragted

De lovlig for Extraskatten Jndstefnte som nu ej møder Gives hermed Laug dag til næste ting. og i fald de da ej møder maae de vente at det udpantede Gods falder kongen til Ejendom.

Fogdens tings Vidne om den Extraskatt til 1767 til Octobr: blev examineret og Rigtig befunden.

Formedelst at ingen efter 3de Ganges udraab vilde Gaae i Rette blev Retten for Skibredet ophæved.

Ao: 1771 d: 21 Junj blev almindelig Somer Skatte og Sageting holdet paa tingstædet Leervigen og Retten for Føyens Skibreedes Almue betiendt med efterskrevne Otte Edsorne Laug RettesM: sc: Haldor Nesse, Peder Grutle, Steffen Selle, Rasmus Staveland, Jens Endvæhr, Knud Mæchebachen, Lars Kulleseide, og Daniel Stochvig Overværende udj Retten Stædets Foged Hr: Kamer Raad Juel og den Constituerede LænsM: Lars Stue,

hvornæst aller og underdanigst læst de kongel: Forord: og høy Øvrigheds Ordre som her til beckiendtgiørelse er Anckomen og udj denne Protocol extraheret.

Derefter følgende Particulliere Documenter saasom

1te Niels Larsen Stoutlands Gavebrev til sønen Paal paa ½ løb Smør ¼ huud i Stoutland dat: 14de Febr: 1771.
2de Do: til sine 2de Døttre Anna og Marj paa ligesaa meget af same dato.
3de Ole Johansen Nordhuglens Skiøde til Johanes Olsen paa ½ løb Smør ½ huud i Nordhuglen for 54 Rd: dat: 5 Decbr: 1770.
4de Helje Spidsøen med fleres Skiøde til Erich Larsen paa 10 ½ mrk: Smør i Mæchebachen og 4 ½ mrk: Smør i Echornenesse for 25 Rd: dat: 21 Junj 1771.

4de!! Michel Baarsen Totlands Obl: til Reinert Reinertsen Schimeland paa 98 Rd: mod pandt ½ løb Smør ½ huud i Totland Og 4 proCto: dat: 21 Junj 1771.
5te Sr: Christopher Cramers bygsel brev til Johannes Johansen paa 9 mrk: Smør [i] Tverderøen Dat: 21 Junj 1770.
6te Svend Berøen med fleres Do: til Lars Haavig paa en Øe kaldet Strømøen af skyld 1 pd: Smør dat: 21 Junj 1771.
7de Lars Alsvaages med fleres bygsel brev til Aadne Olsen paa 27 mrk: Sr: 3/8 hud i Søre Mæland dat: 12 Martj 1771.
Mortificeret 2de Dagfind Haaversens Oblig: til Fogd: Juel og Sorensk: Hesselberg som er betalte.

Eragted

formedelst aftenens paakome bliver Retten til i morgen ophæved.

Anden dagen d: 22 Junj blev Retten atter sadt og betiendt med det Gaards dagen andførte Laug-Rett med bemelte Skibreede.

Procurator Niels Gorm mødte for Retten og Gav til kiende, at Lars Gundersen Sortland hafde til dette ting tiid og stæd ved skrifttlig Stefnemaal af 27 Maj 1771 ladet indstefne Giestgiver Sr: Rasmus Falch til at anhøre Vidnerne Axel Larsen Sortland og tienstep: Karj Selle(s?)vigen, samt Jngevold Endresen Sæle

1771: 340

og Thomes ibm: Deres Edelige Forcklaring at udsige paa den {ærerørige og} Grove blodskams beskyldning som bemelte Sr: Falch har paalagt ham, at han skal have haft legemlig Omgiengelse med Pigen Brithe Aadnesdr: Mæling, som tilforn hafde aflet barn med hans broder Joen Gundersen Gaaseland, derefter at lide dom for saadan en usandfærdig og løgnagtig beskylling samt at erstatte ham denne paaførdte Processes Omckost: skadesløs i alle maader. det allegerede Stefnemaal blev derpaa Oplæst.
Jens Jsach Holch indfandt sig for Retten paa Sr: Falches Veigne, og for at korte skrivning i Sorensk: Protocoll, tilstod Stefnemaales lovlige forckyndelse for hans Principal og dernæst tog sig Resserveret som han og venter at have frie tilladelse til at fremsette Qvestioner til Citantens Vidner allerhelst siden sagen ved Contra Stefning af hans Principal Sr: Rasmus Falch er begiegned skal og naar Citantens Vidner afhørdt er i Retten fremlægges under Reservation som før.
Gorm var begiærende den Respective Domer ville tage vidnerne til Forcklaring.
1. Vidne \Axel/ Larss: Sortland aflagde Eed og provede at omtrendt 14 dage for \sistl:/ Paaske kom Lars Gundersen og tilspurgte Falch om han vilde tilstaae den beskylding han hafde lagt paa ham sc: at have haft legemlig Omgiengelse med Pigen Brithe Aadnesdr: Mæling som tilforn var besaaved af hans broder. dertil svarede Sr: Falch at han baade vil tilstaae at have sagt det, og vil beviise det. Holch tilspurdte Vidnet om icke han nogen sinde har seet eller veed om Lars Gundersen, og Brithe Aadnesdr: har søgt seng samen og hvad tiid og Stæd. 2de Om icke han har bleved advared af Axel som er vidne at det var usømeligt og at det ej Gaar an at Citanten søger seng med hende. 3de Om ej vidnet kand forklare at han haver hørdt {af} Brithe Aadnes Dr: sige at hun var frugtsomelig og tiltalede Axel den hun hafde udvaldt sig /: til sist :/ at han maatte see derhen at blive fæst med hende, i andledning af hvad han hafde Giordt. videre Qvestioner tog han sig Resserveret. Gorm tog sig alt lovlig Resserveret. til 1te Qvest: jo har 2de Gange seed de har lagt samen, dog i sine fulde klæder, en gang, en dag og engang et somers dim, dog veed ej om de hafde

omgiengelse samen. til 2. Qvest: har en gang sagt det til Citanten at han ej maatte søge seng med \hende/, for han kunde faae et ondt ord derfor. Dertil Citanten siger, Gudbevare mig derfra det skal jeg aldrig giøre eller tencke. til 3de Qvest: jo, men var ej vist. Holch hafde icke for nærværende tiid [mere]? at tilspørge vidnet men bad Domeren have i erindring at h/an/d

1771: 340b

naar Contra StefneM: fremlægges Maa tillades at have dette Vidne under nye examen. Vidnet forcklarede {derpaa} \videre/ at have hørdt {det} af Sr: Falch, at {den indstefnte} \Citanten/ hafde med Pigen Brithe Aadnesdr: barn som hun Gick med og var l[e]vende. hafde ej videre at prove.

2. Vidne Karj Selleviig aflagde Eed og provede at have hørdt at Sr: Falch har beskyldt Citanten \at/ hafde haft barn med hende. til 1. Qvest: nej. til 2. Do: nej. til 3. Qvest: jo har hørdt Falch og Axel har sagt at hun var med barn ved ham sc: Axel men vilde ej lade sig fæste for han hafde hørdt hvorledes det Gick med den beskyldning med Lars Gundersen. hafde ej videre at prove uden dette at en aften begiærede Citanten at {vidnet} \Brithe Aadnesdr:/ maatte Rejse med ham med Mackrelle noden siden {han} alle tider {Brithe} \Karj/ plejede Rejse med.

beskickelse Vidnerne Jngevold og Thomes Sæle aflagde Eed at for nog{le}\en/ {aar} \Tiid/, Gick de efter Citantens begiær til Sr: Falch {hvor} \som/ de {da} fant ham i Nøsted da siger Citanten til Falch om han vilde tilstaae den beskyldning han hafde lagt paa ham hvor til Falch svarede {hvad} \at/ det han hafde sagt vilde han staae med, derpaa Gick de op i stuen, hvor da den Jndstefnte Falch paastod at Citanten hafde lagt paa Brithe Aadnes Dr: men Citanten {siger} \Sagde/ nej dertil, hvorpaa Falch svarede at hans øyen var ingen Fitte, {vorpaa han} \videre/ fortalte \han/ at i Fioer høst laag {Falch} \han/ i den ene side paa note buen og Citanten med Brithe i den anden side, derpaa Lars Ropte paa Falch men h/an/d lod som h/an/d Sov, hvor{til} da da Falch ej svarede gav han sig at have legemlig omgengelse med Pigen og da en hun!! (hund) knærcket siger Lars du maae hoste vel, hvortil Pigen svarede du kand nock gie(?) paa det har ingen med. hvilcket alt er Falches egne ord. dette veed Vidnerne at Citanten \har/ tient hos Falch.

Holch da hoved stefnemaaled var inCamineret og de derudj nefnte vidner førdte fremlagde han paa Sr: Falches Veigne det skrifttlige Contra stefnemaal af 5 hujus, som blev oplæst.

hoved Citanten tilstod Contra Stefnemaales lovlige Forckyndelse.

Gorm begiærede den Respective Domer vilde Observere at det i Rettel: Contra Stefne Maal indeholder en nye beskyldning som Citanten icke er vedkomende at svare til; Thi paastod han Contra Stefne Maalet afviist til lovlig behandling. men hvad deri af StefneMaaled henhører til denne sag vedtager han.

Holch Declarerede at den Respective Domer self seer af hoved Stefne Maalet at det er begyndt og fulendt med utidige og horde!! (haarde) beskyllinger, dette har Givet hans Principal Andledning at forfægte og forsvare sig lov følgelig. Thi Comparenten Holch siunes det skulde falde ham uRimelig at en domer skulde afviise et Contra StefneMaal at same Contra StefneMaal ej allene skal viiser!! (viise) og være til forsvar om urimeligheder om onde og sleme Meniskers opførsel

1771: 341

men end og hvad som af bemelte Lars Gundersens Omgang i hans tieniste hos Falch er skeed alt vented da Holch i andledning af de{res} afhørdte svage Vidner som ej kunde eller burde møde, fra hvem han har erværved skrifttlige Vidnesbyrd som h/an/d begiærede maatte

antages, ja end videre de vidner som i Stefnemaaled er nefnt og de Godvillige. thi h/an/d forestillede om Sagen blev afslaaen vilde det ankome paa hele sagens forlis og hans Principal skulde ligesom en der først ulovforsvarlig trengende Mand af sine ugudelige Tienere lide store fortræder og forliser Og icke see nogen assistence af Retsindig Øvrighed. J den andledning vil og haabede han, at Contra Stefnemaaled andtages og vidnerne afhøres.

Gorm henstillede til Rettens skiøn om han skal være forbunden at svare til Contra Stefnemaales hele indhold.

Holch Reffererede sig til sitt forrige.

Eragted

Det ligger soleklart at see, at udj Contrapartens Contra Stefnemaal af 5 hujus, er indførdt en nye Sag, foruden den som her skal forsvares efter hoved Stefnemaalet. Altsaa k/an/d Retten ej negte Procurator Gorms billige paastand at faae den deel af Contra Stefnemaalet som ej vedkomer denne Sag af Retten bordt viist. {Altsaa} \Thi/ bliver den deel af Stefning[en] {maalet} fra Retten bordtviist til nyt og lovlig StefneMaal da derfore bør være et hoved StefneMaal tiel!! (til) Sags Gienge.

Holch i andledning af Rettens Kiendelse fremlagde {sine} først et af Falches Moder Alida Ermine Falch forfattet skrifttlig Vidnes byrd som af hende self underskreved, dat: 20 Junj 1771. som blev oplæst.

Gorm paa Citantens Veigne forestille[de] den Respective Rett at det indkomne skrifttlige Vidnes byrd af Falches Moder, ej maatte Andtages for gyldig i denne Sag. ej heller er det indkomne Vidnes byrd Conform lov. tji paastod han at same vidne som ugyldig maatte ansees.

Holch \svarede at h/an/d / Holder sig stadig til lovens 1 b: 13 Capt: 4 Art: Videre i Rettel: Holch En af Jørgen Støle Giorde forcklaring og Eds aflæg i de 2de lovfaste vidners overværelse Anders Folgerøen og Peder Ørevig. dateret 21 Junj som blev oplæst. {hvilcke} \oven meldte Anders Folg: og Peder Øre:/ ved Eed bekreftede at Jørgen Støle har forcklaret som vidnes byrdet lyd:

Gorm Protesterede mod det fra Jørgen Støle i Rette komne skrifttlige vidnes byrd, paa Grund af at han eller Principal ej var Stefnt at paahøre Vidnet da det blev afhørdt.

Vidnet Brithe Weøen aflagde Eed og provede til disse Qvestioner 1te Om Vidnet nogen tiid har seet Lars Gundersen har haft samenleje med Brithe Aadnes Dr: naar og hvor. 2. at vidnet skal forcklare

1771: 341b

alt hvad hun veed er skeed mellem bemelte Lars Gundersen og Brite Aadnesdr: mens de tiente hos Falch. til 1. Qvest: nej men saag engang de laae og Qvilte i en løe samen. Vidnet bad dem ligge i stuen hos sig hvilcket Pigen icke vilde. til 2. Qvest: veed ej om Deres handel men veed at Lars Gundersen har ofte hated og skiendt paa hende,

Holch i andledning af Stefnemaales indhold holder sig efterrettelig den ergangne Rettens kiendelse. frafaldt sine Vidner som nu stefnt. Men begiærede sagen udsatt til næste ting, da h/an/d icke allene skal fremckome med nytt Stefnemaal, mod Lars Gunders: i denne Sag saavel om beskyldningen om samenlejet, samt og det forlis om klæderne. og alt ham vedkomende. Thi Holch finder at sagen ej nu kand dømes paa siden Brithe Aadnesdatters sag maae først tracteres.

Gorm var for denne Gang med udsettelsen fornøyet.

Eragted

Sagen udsettes til næste ting, og Sr: Falch paalægges at bevise denne ublue beskyldning \han har paalagt Citanten/, ligesaa maae det og Observeres at {ved} \i/ det ommelte nye

Stefnemaal ej blive[r] indlemet mere end denne sag efter Rettens forrige Eragtning som her(?) atter igientages.

Told betienten Sr: Sivert Efge fremckom for Retten og begiærede at hannem et lovskicket tings Vidne maatte meddeeles om hvorvidt det er bekiendt eller ej at han haver Optaget de 2de Pladser ved Muster hafn han beboer {elle} af øde eller ej, saa og om han ej tilhører de huuse han derpaa har opsadt. hvorom alt han fremstillede de 2de Vidner Reinert Reinertsen Schimeland og Bertel Omundsen Grønaass som ved Eed beckreftede at bemelte Sr: Sivert Efge nu nock en 27 aar har beboet de 2de pladser Musterhafns Østre og Wæstre Plads og opsadt huuse derpaa for egen Reig: samt optaged Pladserne af Øde og er Derfore efter deres formening den som bør nyde Rydnings Rett dertil efter lov og Forordninger. Herom tilspurgte Sr: Sivert Efge om dette ej tillige var Almuen bekiendt. hvortil de samtlig svarede ja! efter Sr: Sivert Efge hafde i Rettel: en skrivelse fra Hr: Hertzberg til ham af 24 Septb: 1765 og en bygsle seddel af 22 Decb: 1770. som blev oplæst begiærede han disse Documenter i tingsVidnet inddraget derefter same slutted og sig under fuld forseigling beskreven meddeelt. som blev bevilget.

Procurator Jens Isach Holch mødte for Retten og gav tilkiende at han til dette ting tid og Stæd med Skrifttlig Stæfnemaal paa Sr: Falches veigne har ladet indstefne Brithe Aadnesdr: Mæling fordie at hun da hun tiente hos Sr: Falch lod forckome en stoer deel fine lind klæder som hende til Vadskning var leveret. Stefne Maalet som dateret 15 (ope rum) dette aar blev oplæst saalydende.
Procurator Gorm paa den indstefntes veigne mødte og tilstod lovl:

1771: 342

stefnemaal.
Sr: Holch indleverede et \efter det/ Skrifttlige Stefnemaals indhold, indlagt Skriftlig Vidnes byrd fra Citantens Moder dat: 20 Junj 1771 som blev oplæst.
Gorm Protesterede mod dette vidnes udsigende som Moder til Citanten, og om det end bliver anseed kand det dog ej skade Den indstefnte siden det allene lyder paa at klæderne enten er bortstaalen eller bordt flydt.
2. Vidne Axel frafaldt Citanten.
3de Vidne Brithe Weøen aflagde Eed og brovede!! (provede) at hun seer der Mangler nu klæder i Falches huus men veed ej hvor af bleven, har allene hørdt at pigen Brithe Aadnesdr: har faaet endeel klæder i Vask som kom bordt, hafde ej videre at prove.
4. Vidne Karj Sælevig aflagde Eed og provede: at forgangen aar noget for disse tiider leverede Sr: Falches Moder den indstefnte endeel klæder at Vadske og Vidnet og nogle, som de alt kogte i en kiedel af disse klæder kom for det mæste alle klæder bordt thi efter de var kogt bar de Dem til Elven og begyndte at bancke Dem paa et stæd hvor floden kunde Gaae oppaae, da nu de hafde bancket nogle af klæderne Gick Vidnet paa stalen, og efter hun kom igien siger Brite at hun hafde lagt stampen ful med fine klæder og slaget Vand paa. om morgenen var stampen borte, og fantes ej men da de Rejste for at lede derefter fandt de den bordt over Fiorden og deri fantet!! (fantes) 1 pude væhr 1 Natthue en hallick (hollick) og et blaat forcklæde stampen som blev i Retten anviist mente Vidnet ej kunde berge saa mange klæder som blev borte. hafde ej videre at prove uden at den indstefnte var befallet at bære klæderne op til Store Vandet siden de altiid mistede af dem ved elven ved søen.
5. Vidne Haldor Nielsen paa 17 aar hafde ej Gaard eller var teignet til Comfirmation. forcklarede uden eed at same aften de omprovede klæder blev vasked saa vidnet at Vandet Gick op over lackene hvorpaa han Raabte til Drengen Lars at de maatte Redde lackene dertil

Lars svarede at naar de først var vaade hafde de ingen nød. af de andre klæder vidste han inted af forinden da han Gick saag han en stamp næsten fuld med klæder staae over for lackene til hvilcken floden ej var komed hafde ej videre at prove. men lovede i tiiden at vilde beckrefte same med Eed.

Holch fandt fornøden for denne Sags Oplysning at faae sagen til næste ting udsadt saavel for at føre vidner som at formere Sagen med Continuations Stefning

1771: 342b

Gorm vilde ej nægte den begiærte Andstand.

Eragted

Sagen Udsettes til næste ting efter Hoved Citantens forlangende for at føre flere vidner.

For Retten fremkom den beskickede Procurator Sr: Niels Larsen Gorm og Gav til kiende at herudj Skibredet findes 2de Spedalske Menisker et Mandfolck ved nafn Omund Omundsen Rometevedt!! (Rometvedt) og et Qvindfolck ved nafn Barbro Endresdatter Sæv….gen(?) (Sæverhagen?) som begge med den Spedalske siuge sterckt er behefted, og foruden same hvercken noget har arved eller i andre maader er ejende hvilcket hand vilde andrage til besvarelse af Almuen. da de saa høylig trenger om indlemelse i Hospitalet.

Her til den samtlige Almue svarede at de alt formeget er bekiendt ovenmelte 2de Menniskers slette tilstand Saavel i henseende til Formuen som siugdomen. bad derfore at bygden maatte skilles(?) (stilles?) med Dem saasnart mueligt.

Herpaa Sr: Gorm begiærede tings vidnet slutted og under Rettens fulde forseigling som blev bevilget.

Eragted

formedelst aftenens paakome ophæves Retten til paa Mandag.

Mandagen d: 24 Junj blev Retten atter sadt paa bemelte ting stæd for forbemelte Skibreede og med de Andførdte Laug Rett.

Om Skyds Cassens oprettelse svarede dette Skibredes Almue ligesom de forrige Skibreders Almue svared haver og som ved Waags Skibreedes ting laug andførdt er.

Derefter læst

1te Contract paa 3 aar mellem Almuen og Engelsk manden Joen Kitlemæster om humer Fiskende dat: 19 Junj 1771.

2. Skifttebreved efter Madame Bergithe Reimers hvis Stervboe ejede 1 pd: 9 mrk: Smør i Folgerøen med huuse og endel øer som alt er udlagt som Pandte bogen udviiser dat: 5 Martj 1770 og 21 Febr: 1771.

3. Dito efter Sirj Jacobsdr: Tvedte hvis stervboe ejede 1 løb Smør i Tvedte som er udlagt til Pandthaveren Sr: Henning Dahl dat: 6 Decbr: 1770.

4de Dito efter Brithe Olsdr: Ertzland som ejede 2 pd: Smør i dito Gaard der er Udlagt som Pandte bogen udviiser dat: 22 Augustj 1770.

5te Hr: Hertzbergs bygsel brev til Ole Salamonsen paa 1 pd: 21 mrk: Smør i Notland dat: 25de Febr: 1771.

6te Dagfund!! (Dagfind) Haaversens Obl: til Hr: Kamer Raad Juel paa 48 Rd: imod pandt [i] en huusebyg: paa Kaarevigs Grund. 5 proCto: dat: 22de Junj 1771.

For Retten fremstod Studiosos Andreas Christie og Maatte paa sin Moder Proustinde Christies V[e]igne, som itzige Ejer for Gaarden Orning Gaard til kiende give, at som hun ved Fogden Hr: Kamer Raad Juel er vorden tilsagt og paakræved at hun ved det høy lovlige Rente kamer skulle indløse den kongel: bevilling som allernaadigst er udstæd for den paa bemelte hen!! (hendes?) Gaard værende Saug, i følge den Forret: som over Saugen i aaret 1757 er Giordt, var hun til sames opfyldelse velvillig, dog dette i den andledning maatte forestille, at saasom bemelte Gaard af hende først i aaret 1759 er

1771: 343

vorden tilhandlet, vil det ansees som at denne udgiftt hende ej kand vedkome, da Gaarden uden saadan heftelse af hende er vorden kiøbt, men derimod som hun og kand forestille sig at det vil være fornøden, at den paa Saugens brug ved Gaarden haves den kongel: Allernaadigste bevilling, maatte hun Og tillige foredrage, at saasom ved skoug og saug bruget nu paa nogle aar er skeed den merkelige Forandring, at efter Sundhords toldstæds Ophævelse, den forhen brugte hugst med Bielcker og mindre smaae last, ligesom til det mæste er Ophæved, og der anvendes mere omsorg og omhyggelighed med, til skougenes bædre øconomie, at det tømer som kand hugges bliver Opskaaret udj bord, hun i den andledning maae finde at der fra adskillige skoug Gaarder, bliver søgt til hendes Gaards saug, men formedelst at det paa Gaarden bevilgede Qvantum er saa utilstreckelig, maae mange derover være i forlægenhed, og savne det Gode som de af deres Skougers Rette andvendelse kunde have, og til hvilcket at forekome hun er sindet allerunderdanigst at ansøge hans Kongel: Maj:t at et paa Saugen efter nærværende fornødenhed, for Skoug ejerne Convenable Qvantum hende allernaadigst maatte forundes, og derpaa at koste den forventende kongel: bevilling. til hvilcken Ende, for dettes Rigtighed fuldkomen at Oplyse, hun inden Retten et tings vidne er begiærende og i den hensigt disse Spørsmaale lod fremsette 1te Om det icke Almuen er beckiendt at efter toldstædets ophævelse, her paa landet der med skouge bruget er skeed denne forandring, at hvad som hugges, mest søges at skiæres i bord imod at det i Bielcker ved toldstædet forhen blev udførdt. 2de Om icke Skoug Ejerne ej mindre søger til den paa hendes Gaard værende saug, end som oftest den maae forlade formedelst at bordskurren formeget er indskrencket. 3de Om icke Saugens Qvantum til udførsel bord, efter saadan beskaffenhed nu kunde settes til 2000 bord de her værende Skouge uden skade.
  paa disse spørsmaal faldt Almuens svar saaledes til 1te ja forholder sig Ganske Rigtig. til 2de lige saa. til 3de ja men mener 2000 bord til udførsel er forlidet i henseende til skougenes nu værende tilstand.
  Sr: Christie begiærede tingsVidnet slutted og sig under Rettens fulde Forseigling beskreven meddeelt som blev bevil:

Fogeden Hr: Kamer Raad Juel tilkiende gav at som hannem fra Tørbiørn (Torbiørn) Christophersen er tilmeldet hvorledes at der fra hanem omtrendt nu et aar siden er bortstaalet 3 Rd: 4 Mrk: 9 s: af Gunder Ottesen Stue. thi hafde Fogeden i denne andledning ladet paa Justitziens veigne indkalde Den/n/e Gunder Stue til at

1771: 343b

[lide] Dom og paahøre Vidner udj denne Sag.
  Den Jndstefnte mødte ej og ingen paa hans Veigne
  thi fremstod Stefne Vidnerne Lars Stue og Jens Skaffer som ved Eed bekreftede Stefnemaales Rigtighed.
  Citantens Vidner.

1. Vidne Lars Pedersen Stue aflagde Eed og provede at nu omtrendt et aar siden var Vidnet med Knud Stue og tilspurgte den indstefnte om han vilde tilstaae at han hafde staalet fra Torbiørn Christophersen de bordte blevne penge. dertil den indstefnte siger ja Vidnet spurgte da hvad som forførdte ham der til og hvor mange pengene var, dertil den Jndstefnte siger Fanden forførdte ham \dertil/ og det som han stal var 3 Rd: 4 Mrk: 9 s: hafde ej videre at prove.

2. Vidne Knud Stue aflagde Eed og provede i et og alt som 1te Vidne uden forandring.

Eragted

Sagen udsettes til næste ting og den lovlig Jndstefnte Gunder Ottesen Stue forelægges at møde med tilsvar i denne mod ham andlagde Sag.

Fogden hafde Jndstefndt følgende til Doms lidelse for Ræsterende Extraskatt hos hvem udpantning i Gaarderne var skeed saasom

Nordhuglen, Samson 2 Rd: udp: 2 mrk: Sr: Herman 4 Rd: og 1 Mrk: udp: 4 mrk:

Nedre Escheland Hans 2 Rd: og 1 Mrk: udp: 2 mrk:

Tvedte Tørbiørn (Torbiørn) 5 Rd: 3 Mrk: og 1 Mrk: 8 s: udp: 5 mrk: Sr: Aanen 4 Rd: og 1 Mrk: udp: 4 mrk: Sr: i Aalland,

Hougeland Størch 2 Rd: og 1 Mrk: Udp: 2 mrk: Sr:

Rometevt!! (Rometvet) Helje 2 Rd: og 1 Mrk: 8 s: Udp: 2 mrk: Thron, Joen og Hohanes!! (Johanes) ligesaa,

Lunde Aslach 4 Rd: udp: 4 mrk: Sr:

Lundemandsværch [?] 2 Rd: og 1 Mrk: udp: 2 mrk:

Øchland Rasmuss 2 Rd: 1 Mrk: udp: 2 mrk: Sr: Gudmund ligesaa Brynnill 3 Rd: og 1 Mrk: udp: 3 mrk:

Watne Mads 6 Rd: og 1 Mrk: udp: 6 mrk: Sr: Fridrich 5 Rd: og 1 Mrk: udpd: 5 mrk: Sr:

Jsdahl Iver 6 Rd: og 1 Mrk: udp: 9 mrk: Sr:

{Wicheness Encken}

Almaas Sæbiørn 6 Rd: og 2 Mrk: udp: 6 mrk: Sr: Ole ligesaa

Mælevig(?) Johaness 6 Rd: og 1 Mrk: udp: 9 mrk:

Grønaass Lars 2 Rd: og 1 Mrk: udp: 2 Rd:!! (mrk:) Omund ligesaa Knud ligesaa.

Øvre Grindem Lars 2 Rd: 1 Mrk: udp: 2 mrk: Sr: Lars Olsen og Johannes ligesaa.

Notland Jert 4 Rd: og 1 Mrk: udp: 4 mrk: Sr: Sæbiørn 3 Rd: og 1 Mrk: Udp: 3 mrk: Sr: Michel 2 Rd: og 1 Mrk: 8 s: udp: 2 mrk: Sr: Svend 3 Rd: og 1 Mrk: udp: 3 mrk: Sr: Erich 2 Rd: 1 Mrk: Udp: 2 mrk: Sr:

{Sætret(?) Bærent}

I Haavig Tosten 2 Rd: og 1 Mrk: Udp: 2 mrk: Sr:

Ytre Røgsund Wallentin 2 Rd: 5 Mrk: 8 s: og 1 Mrk: Udp: 3 mrk: Sr:

I: Røgsund Encken 4 Rd: 3 Mrk: og 1 Mrk: Udp: 5 mrk:

Stochen Abraham 6 Rd: og 1 Mrk: Udp: 6 mrk: Sr:

Berge Roar 4 Rd: og 1 Mrk: Udp: 6 mrk: Sr: Siur 6 Rd: og 1 Mrk: Udp: 9 mrk: Sr:

Holme Salamon 3 Rd: og 1 Mrk: Udp: 3 mrk: Sr:

Yttre Saxeide Gunder 2 Rd: 1 Mrk: 8 s: Udp: 2 mrk: Sr:

Nychling Niels 2 Rd: og 1 Mrk: Udp: 2 mrk:

…ndøen(?) (Lindøen?) Hans 2 Rd: og 1 Mrk: udp: 3 mrk: Sr:

Ersland Jens 2 Rd: og 1 Mrk: 8 s: udp: 2 mrk: Sr:

Tormesæter Aadnes Encke 3 Rd: og 1 Mrk: Udp: 3 mrk: Sr:

Aanden..(?) (Aandenes?) Niels 2 Rd: og 1 Mrk: 8 s: Udp: 2 mrk: Sr: Lars ligesaa,

Gillie Ole Hans: 3 Rd: og 1 Mrk: Udp: 3 mrk: Sr: Ole Isachsen 3 Rd: og 1 Mrk: 8 s: udp: 3 mrk: Sr:

Tylchenes!! (Fylchenes) Niels 2 Rd: og 1 Mrk: Udp: 2 mrk: Sr: {Willum} Hans 4 Rd: 1 Mrk: 8 s: udp: 4 mrk: Sr:
Tormoesæter Joen 2 Rd: og 1 Mrk: Udp: 2 mrk: Sr:
Mæland Christen 2 Rd: og 1 Mrk: Udpd: 2 mrk: Sr: Ole og Joen ligesaa Samson 4 Rd: og 1 Mrk: Udpd: 4 mrk: Sr:
Sundstabøe Bendt 12 Rd: 2 Mrk: udp: 12 mrk: Smør.
Alsvaag Lars 3 Rd: 2 Mrk: udp: 3 mrk: Sr:
Sortland Peder 2 rd: 1 Mrk: udp: 2 mrk: Smør Ole ligesaa.
Økland Juchum 6 rd: 1 Mrk: udp: 9 mrk: Smør Knud ligesaa Gunder 2 rd: og 1 Mrk: udp: 3 mrk: Sr: Lars 5 rd: og 1 Mrk: udp: 8 mrk:er Smør.

1771: 344

Sæverud Peders Enke 1 rd: 3 Mrk: 8 s: og 1 Mrk: udp: 2 mrk: Sm: Simon 2 rd: 1 Mrk: udp: 2 mrk: Sm:
Skippevig Peder 4 rd: og 1 Mrk: udp: 4 mrk: Sm:
Huuse Peder 4 rd: og 1 Mrk: udp: 4 mrk: Sm:
Lunde Halver 2 rd: og 1 Mrk: ud: 2 mrk: Sm: Torbiørn ligesaa. Peder 1 rd: 3 Mrk: udp: 2 mrk: Sm:
Ørevig Peder 5 rd: og 1 Mrk: udp: 5 mrk: Sm:
Børtvedt Berge 2 rd: 1 Mrk: 8 s: udp: 2 mrk: Sm:
Branvig Ole 2 – 1 – 8 udp: 3 mrk: Sm:
Rosbøe Mons 6 – 1 – 0 udp: 9 mrk: Sm:
Tvedt Anders 2 rd: og 1 Mrk: 8 s: udp: 3 mrk: Smør. Johannes, Niels og Hans hver ligesaa.
Hage Niels 2 rd: udp: 3 mrk: Sm: Gabriel og Johannes hver ligesaa.
Grov Thomas 2 rd: og 1 Mrk: udp: 3 mrk: Sm: Halver ligesaa. Aamund 6 rd: og 1 Mrk: udp: 9 mrk: Sm:
Næss Ole 2 rd: og 1 Mrk: 8 s: udp: 3 mrk: Sm:
Sætrevig Paul 6 rd: og 1 Mrk: udp: 9 mrk: Sm: Enken 3 rd: og 1 Mrk: udp: 4 mrk: Sm:
Otterøen Roar 5 rd: 1 Mrk: udp: 7 mrk: Sm:
Hovland Niels 2 rd: og 2 Mrk: udp: 3 mrk: Sm: Siur ligesaa. Dag dobbelt.
Volden Lars 6 rd: og 1 Mrk: udp: 9 mrk: Sm:
Eide Aslach 2 rd: og 2 Mrk: udp: 3 mrk: Sm: Aamund 2 rd: og 1 Mrk: udp: 3 mrk: Sm: Holger 6 rd: udp: 9 mrk: Sm:
Urang Samson 3 rd: og 3 Mrk: udp: 5 mrk: Sm: Karls Enke 5 rd: udp: 8 mrk: Sm:
Klubbenæsset Erich 6 rd: ud: 6 mrk: Sm:
Ørevig Ole 6 rd: og 1 Mrk: udp: 6 mrk: Sm:
Steensbøe Bertel 6 rd: og 1 Mrk: udp: 9 mrk: Sm: Abraham ligesaa.
Mæland Siur 4 rd: og 1 Mrk: udp: 6 mrk: Smør.
Jngen af disse her indstefnte indfandt sig for Retten efter Paaraab, thi blev Stevne Vidnerne indkaldte, som afhiemlede Stevnemaalets Rigtighed med Eed.

Eragted.

De for Resterende Extra-Skatt lovlig indstevnte gives herved Laugdag til næste Ting.

Fogden tilkiendegav at som han ved anteignelse udj hans aller underdanigste Reignskab for aaret 1769 er bleven paalagt ved tings vidne nermere at oplyse den skyld, som af Gaarderne Eide og Urrang det forrige Halsnøe Closters Gods, udj aaret 1769 er vorden bordt bygslet; Thi tilspurgte h/an/d den nu til stædeværende Almue om same sig ej saaledes forholder. No:

11 Eide til Helje Hansen forrige Søren Knudsens af aarlig landskyld 18 mrk: Sr: ½ buckskind. No: 14 Urrang John Jngebrictsen

Rasmus Larsen, Carl Endresen

Men herved til Oplysning falder at i denne Gaard var et Øde brug af aarlig landskyld ½ løb Sr: ½ hud, hvilcket af dens forrige lejlending Jacob Hynnemør blev opsagt, og de paa Gaarden forhen værende lejlendinger overtalet til same at modtage, uden bygsel, som og er skeed, saa at deres brug altsaa enhver for sig blev 2 pd: Sr: 2/3 hd: Hvilcket er alt den skyld, som i denne Gaard blev bordt bygslet, dog uden nogen bygsels erlæggelse Hvilcket af Almuen blev beckrefted.

Herom Fogden begiærede et lovskicket tingsvidne som blev bevilget.

derpaa læst

et Stiftes brev om nogle Falske 24 s: dat: 25 Maj 1771.

2. Hertzbergs bygselbrev til Peder Olsen Watlien paa ½ løb Sr: ½ hud i Gaarden 4 Martj 1771 dateret.

Fogdens tingsVidne om den Ræsterende Extraskatt til Septbr: Udgang 1767 blev examineret og Rigtig befunden.

Som ingen efter 3de Ganges opraab vilde gaae i Rette blev same for Skibredet ophæved.

Ao: 1771 d: 26 Junj blev Retten til Somer tings holdelse sadt paa ting stædet Leervigen og Retten betiendt med efterskrevne Otte Edsorne Laug Rettes M: for Fiære Skibreede sc: Niels Breisteg, Steffen Lochne, Lars Wesvig, Niels Bielland, Johanes Bue, Samson Ohe, Ole Westvig, og Ole Flaaten, Overværende udj Retten Stædets Foged Hr: Kamer Raad Juel med LænsM: og Menige tingsøgende Almue.

Hvornæst aller og underdanigst blev læst de kongel: Forordninger og høye Øvrigheds Ordre som til beckiendtgiørelse er Anckomen og udj denne Protocol forhen extraheret,

Derefter læst følgende Particulliære Documenter

1771: 344b

1te Iengemon!! (Ingemon) \Emberland/ Jndleverede for 5 Helje Westvigs Pigebørn deres af Godsed(?) i Wisvig hver 2 Rd: 3 Mrk: er 12 Rd: 3 Mrk: som ingen vilde have og hvorfor de forseglet blev tilbageleveret.

2. Hr: Palludans bygselbrev til Anders Nielsen paa ½ løb Smør 1 Vog korn i Enstabøe dat: 6 Decbr: 1770.

LænsM: Gregorius Echeland tilkiendegav at han efter til hende komed brev af dato (ope rum) har indkaldet Torjer Olsen Lier for Ræsterende Landskyld og Extraskatt i den tiid han har som Lejlending sadt paa Lier, til Doms lidelse udj denne Sag med Processens Omckost:

Den indstefnte mødte og tilstod lovlig Stefnemaal men declarerede inted at have at betale med.

LænsM: i Rettel: Hr: Blyttes Reigning under dato 6 Septb: 1771 som blev oplæst.

Eragted

Udj denne Sag mellem Hr: Peder Blydt og Torjer Olsen Lier skal dom afsiges klocken 8 i Morgen forMiddag.

Spedalsk tings Vidne blev taeget for Karj Christensdatter Ulvebne, som er meget siug og fattig.

Fogden i Rette æskede den fra seeniste ting til nu udsatte Sag mod Baar Øvrebøe som sig udj Lejermaal hafde forseed med Pigen Marrithe Samson Dr: Derfor at lide Dom.
Den Jndstefnte mødte ej og ingen paa hans Veigne
thi fremstod Stefnevidnerne Gregoriuss Echeland og Torbiørn Wiche som afhiemlede ved Eed Stefnemaales Rigtighed.
Fogden i Rettel: den hos den Jndstefnte holdte undersøgnings forretning af dato 11te Augustj 1770 og aprob: 11 Maj 1771.

Eragted

Sagen optages til Doms til i Morgen formiddag klock: 8.

Fogden hafde til dette ting indkaldet Hans Heljesen Bue til doms lidelse fordie han som nu først er i sit 15de aar og ej Comfirmeret har besvangret pigen Christie Ellingsdatter.
Den indstefnte mødte ej og ingen paa hans Veigne
thi fremstod Stefnevidnerne Gregorius Echeland og Omund Nesse som veed Eed bekreftede Stefnemaales Rigtighed.

Eragted

Sagen udsettes til næste ting og den lovlig Stefnte Hans Heljesen Bue forelægges at møde til same tiid, da Fogden vilde i Rettelægge den fornødne Præste attest.

ligesaa hafde Fogden indstefnt Pigen Christie Ellingsdatter for begangne lejermaal med den uConfirmerede

1771: 345

Hans Ellingsen!! (Heljesen) Bue til at lide Dom efter lov og forord:
Den indstefnte mødte ej og ingen paa hendes veigne,
thi fremstod Stefnevidnerne Gregorius Echeland og [??] som ved Eed beckreftede Stefnemaales Rigtighed.

Eragted

Sagen udsettes til næste ting og den lovlig Stefnte Christie Ellingsdatter Gives til den tiid Laug dag, da Fogden vilde behage at i Rettelægge den fornødne Præste attest.

Torbiørn Nedre Wigs Sag mod Tørchel (Torchel) Svendsbøe blev paaraabt, men Citanten begiærede, at sagen til næste ting maatte beroe, som Retten bevilgede.

Eragted

formedelst aftenens paackome ophæves Retten til i Morgen.

Anden dagen d: 26!! (27) Junj blev Retten atter sadt paa bemelte Gaard med same Laug Rett for det Andførdte Skibreede.

Hvorda Torjer Olsen Lier der af Hr: Blydt til dette ting var indstefnt for Ræsterende Landskyld og Extraskatt. Og som nu efter den i Gaar faldne Eragtning \skulde lide dom/ bad

han maatte Gives tiid til næste ting da han vilde see at afbetale det paastefnte, og hvis som ej skeer, vil han taale Dom uden videre Stefning.

Eragted

Det begiærte bevilges og skal han fremviise Qvit: fra Cit: om h/an/d [vil]? befries fra Dom næste Ting.

Udj Sagen som af Fogden Andlagt mod Baar Øvrebøe der til i dag til doms var optaget blev saaledes Dømt og

Afsagt

Med Jndstefnte Baar Øvrebøes egen tilstaaelse vil det bevises at han som egtegiftt Mand har besvangret pigen Marte Samsonsdr: thi kiendes og dømes for Rett at Baar Øvrebøe skal betale til hans Majestets Cassa sine Lejermaals bøder med 24 Rd: dernæst hensidde hos nærmeste LænsM: i 8 dage paa Vand og brød, dog som det af den i Rettel: Undersøgnings forRet: af 11 Aug: 1770 sees at den indstefnte inted er ejende saa henstilles det til høy øvrigheds foranstaltning hvorledes han bøderne skal afsone. Det paadømte udredes efter lovlig adfærd.

Fogden hafde til dette ting indstefndt følgende for Ræsterende Extraskatt i hvis Gaarder er skeed udpantning saasom

Traawaas Endre 2 Rd: og 8 s: udp: 3 mrk: Sr:
Ulverager Reier 2 Rd: og 8 s: udp: 3 mrk: Sr: Peder \ligesaa/ og Gunder 3 Rd: og 8 s: udp: 3 mrk: Sr:
Breisten Niels 2 Rd: og 8 s: Udp: 2 mrk: Sr:
Wihofde Ole 2 Rd: og 8 s: Udp: 2 mrk: Sr:
Brocheness Knud 7(?) (2?) Rd: og 8 s: udp: 4 mrk: Sr:
Flaaden Niels og Lars 6 Rd: og 8 s: udp: 6 mrk: Sr:
Fage[r]land Samuel 2 Rd: og 8 s: udp: 3 mrk: Sr: Ole Niels: og Ole Povels: ligesaa,
Øchland Tørris 2 Rd: og 8 s: udp: 2 mrk: Jacob 6 Rd: og 1 Mrk: udp: 6 mrk:
Hogsgiærd Torvald (Tarrald?) 2 Rd: og 8 s: udp: 2 mrk: Sr: Aanens Encke 5 Rd: 4 Mrk: og 8 s: udp: 4 ½ mrk: Sr:
Espenes Tollef Ejer Svend Stoupe 2 Rd: og 8 s: udp: 3 mrk:

1771: 345b

Førde Thomas 3 Rd: 4 Mrk: 8 s: og 8 s: udp: 3 ¾ mrk: Sr: Rasmus 3 Rd: 2 Mrk: 8 s: og 8 s: udp: 3 ½ mrk: Sr:
Domesness Reinert 5 Rd: og 8 s: udp: 5 mrk: Sr:
Svensbøe Hanses Encke 5 Rd: og 8 s: udp: 5 mrk: Sr:
Flatness [?] 4 Rd: 5 Mrk: 8 s: og 8 s: Udp: 10 mrk: Sr:
Buevig Johanness 2 Rd: og 1 Mrk: udp: 1 ½ mrk: Sr:
Alendahl Ariel 2 Rd: og 1 Mrk: udp: 3 mrk: Sr:
Lindland Knud Ejer Hans Fioen 2 Rd: og 1 Mrk: udp: 4 mrk: Sr:
Tvedteschoug Aslach 6 Rd: og 1 Mrk: udp: 12 mrk: Sr:
Qvalvog Hans 2 Rd: og 1 Mrk: udp: 2 mrk: Sr:
Lien Johanes 2 Rd: og 1 Mrk: udp: 4 mrk: Sr: Christen 6 Rd: 1 Mrk: udp: 9 mrk: Sr:
Sven Aanen 2 Rd: og 1 Mrk: udp: 3 mrk: Sr:
Løvaas Lars 2 Rd: og 1 Mrk: udp: 4 mrk: Sr:
Færaas Elling 2 Rd: og 1 Mrk: udp: 6 mrk: Sr:
Hofde Aslach 2 Rd: og 1 Mrk: udp: 4 mrk: Sr: Thor ligesaa Ole \Bue/ ligesaa
Lochne Johanes 2 Rd: og 1 Mrk: udp: 4 mrk: Sr:

Lier Knud ligesaa
Emberland Jngemon ligesaa
Nunslie Hans 6 Rd: og 1 Mrk: Udp: 12 mrk: Sr:
Tvedte Knud 2 Rd: og 1 Mrk: Udp: 3 mrk: Hans ligesaa,
Aasbøe Johanes ligesaa
Westvig Heljes Encke 4 Rd: og 1 Mrk: udp: 4 mrk: Sr: og Ole 2 Rd: og 1 Mrk: udp: 2 mrk: Sr:
Af disse indstefnte mødte ingen thi beckreftede LænsM: Gregorius Echeland, Torbiørn Wiche og Omund Øchland Stefnemaales Rigtighed.

Eragted

Alle for Extraskatten lovlig indstefnte, Gives hermed Laug dag til næste ting, da dom i Sagen staar dem fore.

Derefter læst følgende Documenter saasom
1te Hr: Blytes Skiøde til Hans Nunslie paa ½ løb Smør 1 Vet korn i Lier {paa} \mod/ 110 Rd: dateret 30 April 1771.
2. Siur Hovland med fleres skiøde til Evind Heljesen paa 23 ½ mrk: Smør 7/12 huud i Gaarden Westvig for 38 Rd: 3 Mrk: dat: 28 Nobr: 1771!! (1770?).
3de Hans Nunsliens Obl: til Hr: Blydt paa 50 Rd: mod 4 proCto: og pant ½ løb Smør 1 Vet korn i Lier dat: 2 Maj 1771.
4de Iver Alendahlen med fleres skiøde til Zachariass Jacobsen paa ½ løb Smør 1 huud i Mæcheland for 204 Rd: dat: 26 Junj 1771.
5te Endre Olsen Bues Encke, hendes Gavebrev til sine børn og børnebørn paa en Suma af 91 Rd: 1 Mrk: 2 s: dateret 26 Nobr: 1770.
6te Reier Ulveragers Skiøde til Sønen Baar Reiersen paa 1 løb 1 pd: Smør 1 Vog korn i Ulverager for 100 Rd: dat: 15 Feb: 1771.
7. Siur Eidsvaag med fleres Skiøde til Tørris Reiersen paa 2 pd: 12 mrk: Smør i Hougeland for 70 Rd: dat: 18 Febr: 1771.
8de Tørris Reiersens Contract med Tollef Tollefsen Om OdelsRetten til Hougeland dat: 18 Febr: 1771.
9de Erich Aachres skiøde til {Peder} \Hactor/ Aachre paa ½ løb Smør i Houchaass for 36 Rd: dat: 8 Octob: 1771!! (1770?).
10. Kongeskiøde til Niels Heljesen paa 1 løb Smør 1 buckskind i Gaarden Gramshoug No: 28 for 106 Rd: 24 s: dat: 3 Junj 1771.
11te Do: til Ole Olsen paa 1 løb Sr: 1 hud i Øvrre!! Wahlen No: 26 for 75 Rd: dat: 27 Maj 1771.
12. Do: til Gunder Johansen paa ½ løb Sr: 6 Spd: korn i Miaaness No: 20 for 54 Rd: dat: 27 Maj 1771.
13. Do: til Knud Gundersen paa 2 løb Sr: 1 hud i Østvig for 135 Rd: dat: 3 Junj 1771.

Fogdens tings Vidne Om skyds Cassens Oprettelse biefaldt Almuen Ganske.

Extra Skatte Restansen til 1767 i Septbr: uggang!! (udgang) blev efterseed og Rigtig befun[den]

Som ingen efter 3de Ganges udraab vilde Gaae i Rette blev same for Skibredet ophæved.

1771: 346

Ao: 1771 d: 16 Julj blev Retten sadt paa Gaarden Bræche og bet: med eftersk: Otte Laug RettesM: Torjer Lille Fosse, Rasmus Ohme, Anders Døsvig, Johanes Børsem, Hans Linge, Ole Røen, Asbiørn Breebne, og Niels Linge efter {ind}\til/kaldelse af Tosten Bræche til et Aastæd tingsVidnes erholdelse.

Procurator Niels Gorm mødte for Retten og Gav til kiende at Tosten Haaversen Bræche haver ved Skrifttlig Stefnemaal af 5 Junj h: a: været nødsaget at lade Stefne Thole Gaards Opsider s:c Velædle Hr: Severin A: Heiberg som Aacton!! (Actor?) paa egne og de flere Opsideres Veigne til at høre de mødende Vi[d]ner som {her} paa Aastæden indfinder sig, for at aflægge deres Edelige Forcklaring, hvorledes Fylcke Skifted Gaar mellem Sundhord og {Hardanger} \Thole Gaard/, alt til et lovskicket Aastæd tingsVidnes erholdelse. hvorpaa han i Rettel: Stefnemaaled, der var bel: med behørig Stemp: pp: og lyder saaledes.

Paa Jndstefnte Velædle Sr: Severin A: Heibergs Veigne som hoved Citant i Sagen mødte Procurator Hans Giøen [som] vedtog paa sin Principals \og de fleres/ Veigne lovlig varsel. hvornæst Fuldmægtig [Giøen] vil haabe at icke de fremførdte Vidners udsagn bliver forkrencket, efterdie de førstes Vidner til de sistes paahør er ej bleved lovlig varselt!! (varslet), hvilcket uforbiegiengelig maatte skee i fald Cont: Citanten ved sine vidner intenderede at Culckaste det minste af hoved Citant: vidne\r/s{byrd har} forcklar{et}\ing/ og om saadant skulde paastaaes eller af Vidnerne fremfør{t}\es/, fandt Comp: fornøden at Protestere mod al Retterg: og vidners førelse indtil saalenge Sagen med alle formalliteter bliver indstefnt, om Cont: trøster sig dertil, og vil \da/ have sig Reserveret at svare til Sagen, i det øvrige vilde afvarte Rettens kiendelse, om de nu instefnte vidner skal antages.

Procurator Gorm Declarerede paa Citantens veigne, at hans hensigt icke er til at beskylde de af Hr: Heiberg førdte vidner, med paastod i følge lov at de her indstefnte og mødende Vidner maae afhøres, som han {og} indstillede til Rettens kiendelse.

af Retten blev saaledes

Eragted

Vel siunes det som den Jndstefntes paastand ved Fuldmægtig Giøen skulde have medhold udj lovens 1 b: 13 C: 13 og 14 art: saaledes: at de Vidner, den nu Jndstefnte førdte næstleden 31 Julj burde været Jndkaldet, at paahøre de vidner som nu skal føres, Men betragtes lovens egendtlige mening som oplyses ved de mange fleeres Art: i same Cap: da sees, at førdte Vidners Jndkaldelse til nye Vidners

1771: 346b

paahørelse, har ej Stæd, uden de første beskyldes for Falskt vidnes byrd, hvilcket i denne Sag ej er sked, da Citant: allene efter allegerte Cap:[s] 15 Art: har kaldet Retten paa Aastæden, for efter hans vidners prov og Anviisning at opgaae Fylckeskiftted mellem Thole Gaard i Hardanger og denne, altsaa tillades det Tosten Bræche, at føre sine Vidner, og saag Retten meget Gierne, at unyttige Formalliteter ej aarsagede, Rettens sinckelse, tidens spilde og Omckost:[s] forøgelse, da det dog er det Reelle i sagen, som egendtlig vil besteme og skaffe det Rette udfald.

Procurator Giøen lod tilføre at han tog sig all lovlig paaanke Reserveret over Rettens kiendelse og som han fornemer at vidnerne nu skal andtages, vilde han y[d]mygst begiære af Rett[en] at nu indstefnte Vidner bør nøy[e] examineres, om de er nær besvogret eller besleg[t]et til Cont: parten, saasom Comp: er ubekiendt om slegtskabet, lagde dernæst i Rette, den af hans Princip[al] tilforn udvirckede Aastæds tings vidne, af 31 Julj a: p: \og/ {hvor han} paastod \deri/ inted forckrencket.

Procurator Gorm forestillede at de Jndstefnte vidner som møder vil alle paa Aastæderne hvor anvis[ning] skal skee, møde og aflægge sit vidnes byrd. siøndt nogle af dem er heel bedaged.

Retten begav sig derpaa i følge med Tosten Bræche og hans Fuldmægtig samt alle vidnerne til Fields til følcke!! (Fylcke) Bytted mellem Thole i Hardanger og Sundhordlehn. Og mødte der til Jenmæhle!! (Gienmæhle) den Jndstefntes Fuldmægtig.
hvorda Citantens
1. Vidne Anders Sverches: Berge 76 aar gl: fød paa Berge i Strandebarm og opholdet sig her i Grenserne al sin tiid bodet!! (boed) i Stensdahlen i Hardanger 11 aar ej vitterl: slegt til nogen pardt, {aflagde Eed og} provede at Skiftted mellem Thole og Strandebarm Gaar fra Fagerfield hvor en mercke steen \staar/ Gaar derfra i Haars houg hvor Retten sadt \hvor og en Me:ste: staar/ derfra i Kaabe hougen hvor atter en den 3de Marckesten og endel: i Waldberg \næsten/ bent under Haugsteen som er den Rette og siste marckesteen. {hvilcket} hvidnet!! (vidnet) lige fra hvor Retten sadt anviste Mercke stenerne paa begge sider og efter lov afl: Eed. Sr: Heiberg lod ved Fuldmægtig tilspørge Vidnet om han viste at Hardanger og Sundhord har brugt ver!! (hver) sin side hvortil vidnet siger at vel Gaar {om} Creaturene om hin anden her i Fieldet, men de{t} Rette Skiftter gaar som Forcklaret er.
2. [Vidne] Lars Biørchenes 61 aar gl: fød paa Berge og opholdt sig her i Bygden sin hele tiid ja Boet 7 aar paa Store Foss[e] nu 30 aar siden ej slegt til nogen af Part: afl: {Eed} Forcklaring ligesom første Vidne uden forand: og anviste os {Skiftet paa} \Merckestenene her fra/ stædet som alle {paa} \{fra} paa/ dette Stæd kan sees derefter afl: Eed og blev demiteret.
3. [Vidne] Michel Lars: Tuft 59 aar gl: fød paa Tuften heri bygden og vel beck: om Skifterne aflagde vidnes byrd i alt som de første 2 Vidner uden forandring, og anviste Skiftterne, sagde ellers at nu 4 aar siden

1771: 347

slog \høe/!! Aadne Thole (høe) om disse Skiftter og da vidnet som da bode!! (boede) paa Thofte tiltalte Aadne Thole siger han vil du have Rett maae du have hem!! (hiem?) stefne, dette blev sagt for at Skreme vidnet som 1 fattig mand, aflagde {der}paa \sit Vidnes byrd/ Eed og blev derefter under same Eed tilspurdt af Giøen om han ej viste af fleere Kaabe houer hvortil vidnet sagde jo, den yderste Kaabehoug, kaldes af de flæste Kaabelie Hougen og deri staar ingen Mærckesten, som staar allestæd der hvor nu alle vidner har omproved.
4. [Vidne] Siur Lars: 50 aar fød paa Tuften ej slegt men opholdt sig al sin tid her i bøygden vel beckiendt om skiftterne som Gaar lige i alt og et som af de forrige vidner forcklaret er. og som han viste Retten herfra, ligesaa sagde han at have brugt det i 9 aar han bo[e]de paa Fosse nu 10 aar siden. afl: Eeden og blev demit:
5. [Vidne] Lars Tordal fød og opholdt sig paa Thordahlen her nærved, 66 aar ej slegt, vidnede i et og alt som de forrige uden minste forandring veed det saaledes i sin og Faders tiid og af Mande!! (Mange) andre som han har hørt, har været brugt. edfæstede vidnes byrdet og anviste Stædet herfra.
6. [Vidnerne] Johanes Torbiørnsen, Lars Torbiørnsen, Peder Larsen, og Johanes Johansen, alle boende paa Store Fosse Forcklarede at de har brugt alt (all) sin tiid de som gl: Mænd har boet paa Store Fosse med Bræche har brugt lige efter som de forrige vidne[r] har forcklaret. og har alt (all) sin tiid holdt sig efterret: de 4 Mærckest: sc: den [paa] Fager field, derfra i Haars houg, derfra i Jndre Kobbe houg og derfra i Waldberg bent under Hougsten hvorover Hougsteen staar som er endemercket. hvorpaa de anviste Skiftt[erne] og aflagde Eed.
Derefter begav Retten sig at begranske de omprovede Fylcke Skiftter og befandt at paa Fager Field som er det første Skiftte alle Jndstefnte Vidner har omproved, stod en Merckesteen derefter Gick Skiftted i Haars hougen hvor og en Merckesteen stod /: her var det Retten blev sadt, :/ nock derfra i Jnderste Kobbe hougen hvor og en Merckesteen staar, og endelig Gick Skiftted i Walberg hvor noget lidt fra ligger en Foss kaldet Waldberg Foss,

og saag at som beent {der} op fra \Waldberg/ liger!! (ligger) den af alle vidnerne omprovede Hougsten som er den siste \M:st:/ som skiller mellem Thole \eller Rettere Hardanger/ og Strandebarm, da nu Retten paa Horshoug ved t.nde(?) (tvende?) \Ret visende/ Compare!! (Comparenter?) besaag streckningen saag Retten solecklarck!! (soleklart) at streckningen fra Fager Field til Hougsten Gaar lige fra en Nord West til Sydost, \hvor imellem i lige bene linnie Haarshoug og indre Kaabbehoug ligger/ og omprovede alle vidner at Hardanger eller Thole {Mænd} tilhører det Nord og Østlige og Strandebarm, Bræche eller Sundhordleh[n] det Wæst og Sydlige.

{og da} Retten {da} forføyede sig \da/ til det træe Tosten Bræche hafde flæcket befantes at same stod i Wæst paa et stæd kaldes Kaabelie hougen over 400 Skridt fra Fylcke Skiftted, saa at {man meget let} \Retten ligesom/ merckede at de af Sr: Heiberg førdte Vidner \kand/ have taget feil fra Kobehougen til Kaabelie Hougen, og be-

1771: 347b

saag Retten Kaabelie hougen men befandt indted Mercke hvercken af Merckesteen eller andet end icke e{r}t mercke{t} i et træe.

Derefter forføyede Retten sig tilbage til Gaarden Bræche, hvorda Sr: Gorm i Rettel: et tings Vidne taget af Birckedomer Lamberg dat: 10 Nob: 1750 som blev oplæst.

Gorm begiærede tingsVidnet slutted og sig under fuld forseigling beskreven meddelt saa snart skee kand.

Giøen ligesaa og leverede 1 Mrk: 8 s: til Stemplet papir.

Anno 1771 d: 29 Julj blev Retten udj Følgende Aastæds Sags afhandling Sadt paa Gaarden Østrem (i Etne sk.r.) og Retten betiendt med efterskrevne Otte Edsorne Laug-Rettes Mænd sc: Lars Madsgaard, Ole Brønlund, Willum Osvog, Lars Osness, Hans Røvaassen (Rivaassen), Thor Fiøsne, Torjer Dynnebachen, og [? ?] Overværende udj Retten Stædets {Foge} LænsM: Svend Fittie som Laug-Retted med sig til Stædet bragte.

Hvor da Johannes Olsen Østrem hafde til dette Stæd og tiid med Mundtlig Stefnemaal indkaldet Gaarden Stenes beboere sc: Niels Siursen og Peder Pedersen fordie de vil negte {Dem} \ham/ at bruge en Høl som alle tiider han med Steene Mænd har brugt at kaste lax udj, og holdt nod til derfor at lide Dom til at Høllen skal være Fælles, og betale den deraf flodte (flødte) Skade og betale Omckostninger.

Steene Mænd mødte og tilstod lovlig Stefnemaal, og som De boer paa Rectoratets Gods og deres Beneficiarius er lovlig Advaret om denne Sag, indleverede \De/ et brev fra ham til Sorenskriveren dat: (ope rum) som blev Oplæst, Declarerede dernæst at have begiegnet Sagen med Contra stefnemaal, saaledes at Citanten skal paahøre Vidner og bet: Omckost: samt taale Dom efter Omstendigheder.

Citantens Vidner.

1. Vidne Aslach Grindem 78 aar gl: boed og væred imod 50 aar paa Grindem \her nær ved/ aflagde den Forcklaring at beboerne paa denne part i Østrem har med Stene beboere brugt den omtvistede Høl til at kastede lax udj saaledes: at beboerne paa dene pardt har holdt Nod, mod saavel at {holde} nyde for nod som land. lovede at anvise høllen.

2. Vidne Gregorius Sørem, gl: 50 aar fød og opfød her omckring samt boed paa Sørem 19 aar aflagde den forcklaring som forrige Vidne uden forandring, dog med tillæg at naar beboeren paa dene part i Østrem har ej har!! (haft) nodt har de haft omsorg at skaffe den mod at nyde lax for noden. lovede at anviise høllen.

3. [Vidne] Lars Grindem gl: 50 aar opfød her nærved hvor [han har] boet al sin tiid. aflagde den forcklaring som næst forrige vidne uden forandring lovede at anviise Stæden.

4. Vidne Peder Østrem gl: 50 aar boed her 22 aar aflagde {Eeden} forcklaring at de paa Stene og denne part i Østrem har alle tiider brugt den omtvistede Høl tilsamen, saaledes at naar beboerne

1771: 348

af dene part i Østrem har holdt nod har de nødt baade for nod og land men naar de har laandt nod har hver faaet sin landslod og de som ejede noden sidt aparte saaledes veed han det er brugt over i 28 aar, intil nu i fior denne dispute begyndte. lovede at Anviise Høllen.
5. Vidne Johanes Træet gl: 67 aar boet her nær omkring en 43 aar aflagde den forcklaring som de øvrige vidner uden forandring lovede at anvise Høllen.
6. Vidne Lars Siursen aflagde Eeed!! og forcklarede at Stene Mænd begiærede nod i Fior \paa Sørem/ imod Høsten at kaste i Høllen som nu omtvistes derpaa fick de nod og kastede i Høllen, i det same de da hafde kaste[d i] Høllen faaet noden paa land og hvilde!! (vilde) Hiem kom Citanten og LænsM: Riende derpaa Johanes siger til Stene Mænd hvor de hafde faaet den laxen ifra hvortil de siger de hafde faaet den i Høllen, hvorpaa Johanes spurgte hvorfor de hafde Giordt det svarede de de kaster [i] Høllen naar de vil men kaster aldrig med ham. Johanes Østrem tilbød dem da om de ej vilde de skulle bruge Høllen \nu som før/ svarede Stene Mænd, nej de vil kaste naar de vil uden at have ham med sig.
7. Vidne LænsM: Svend Fittie og Gregorius Sørem beckreftede med Eed hvad 6. Vidne har forcklaret ligesom i ord og alt som nærværende.
Contra Ci{ti}tanternes Vidner
1. Vidne Ole Thorsen Giære gl: 68 aar fød og opfød her udj Bøygden aflagde den Forcklaring at han ej noged veed om bruget i høllen men vil allene anviise hvor Elven Gick for (før) den Store Floden for 28 aar siden.
2. Vidne Torchel Moe gl: 60 aar fød og Opfød her nærved aflagde lige Forcklaring som næst forrige og vil viise Stædet.
3. Vidne Siur Testal!! (Tesdal) gl: 53 aar fød paa Sørem her nærved og opholdt sig her al sin tiid aflagde same Forcklaring som de 2de forrige Vidner og vil viise Stædet.
4. Vidne Johanes Træet aflagde under forrige Eed at i fior for Michalie, saag vidnet 2de øger og 2 Mænnisker 1 Mandfolck og 1 QvinFolck, at de stod ved høllen, men om de kastede udj høllen veed han ej, ej heller hvem det var, men veed Johannes Østrem den tiid var i Byen. hafde ej mere i den fald at Forcklare.
derefter forføyede Retten sig til den omtvistede høl, i følge med Vidnerne og Parterne, og anviiste alle Citantens vidner Os den omtvistede høl, der ligger hvor den har lagt, og været brugt udj over mere end 20 aar. Men Contra Citanterness Vidner viiste Os en dyb Grøft hvorledes Elven tilforn haver Gaaet, da same var længst hid fra Elvens nu havende Gang og paa Østrem saa at baade Elven med noged af Landet

1771: 348b

paa Østrem[s] Side, tilhører Stene Gaard, dog viste de inted om hvorledes bruget har været siden det store Ælve brud for 28 aar skeede. hvorpaa samtlige vidner en hver for sig aflagde Eden og blev demiteret.
Stene Mænd paastod dernæst at de vil have Skiftterne herefter saaledes, at baade Elven og Landet skal tilhøre Stene, til hvor Ælven Gick i forrige tiider og altsaa tilhøre Stene Mænd allene.
Stene Mænd fremstillede atter et vidne ved \Nafn/ Thron Thræet aflagde Eed og provede at i foior!! (fior) høst da Johanes Østrem var i Byen saag Vidnet en Aften stund i Maaneskind at noden var ude paa Høllen, og Johanes Østrems Stifsøn Ole Rasmussen var mæd de som

kasted, Veed og de inted fick da, men om de har kasted for eller siden der, veed vidnet ej, kiendte og ingen fleere af de med noden fleere end den hvorom forcklaret er.
Retten bad Parterne Forlige sig, Gav den!! (dem) til den ende 2 timer at betencke sig, men efter delateret tiid Declarerte De og begiærte Dom med ydermere begiær at de som Fattige Folck maatte slippe at koste Situations kart.
Omckostningerne er følgende
Skyds til stædet 3 Mrk: 1 dags diet penge 4 Mrk: Fogden for Laug Rettes Opnefnelse 1 Rd: 1 dags forret: 2 Rd: Skyds hiem 3 Mrk: Laug Ret 2 Rd: LænsM: 3 Mrk: beskrivelsen og Stemp: [pp:] bliver aparte.
Derpaa blev parterne saaledes Forligte at Skiftted mellem Stene og denne part i Østrem skal Gaae efter hvor elven har Gaaet tilforn og hvor nu Mærcke steener opsettes men Fiskeriet udj Ælven skal bruges herefter som tilforn felles, dog saa at de paa denne part i Østrem Skaffer nod, {da} mod at nyde \for/ noden, og betaler Stene Mænd Rættens Salario.
Derefter blev saaledes Dømt af den Ganske Rett: forliget skal ved magt at stande.
J andledning{er} deraf, begav Retten sig atter i følge med Vidnerne, til hvor Elven forhen haver Gaaed, mellem Stene og denne Part i Østrem, og begyndte vii et lidet stycke {af} \fra/ den Gamle Brue Ende ned hvor vii huggede et kors i en stoer steen, derfra i bendt linnie ned, blev opsadt 4 Marckestener, hvorpaa Skiftted Gick i Elven, fuldte Saa Elven et stycke, derefter optog paa en liden Grøn vold, og satte der en Merckesteen, atter der fra et lidet stycke ind paa Volden, den anden, og endelig derfra i en Gierdesgaard tet ved same den tredie. Alt hvad som ligger paa den side af Merckestenene mod Elven tilhører Stene Mænd, og skal derfore for eftertiden disse merckestener være det Rette Skiftte mellem Stene og Johannes Østrem[s] Andeel i Østrem. Ligesom og at Denne Forret:[s] Omckostninger skal betales af Stene Mænd hvilcket alt herved i følge lovens 5 bogs 1 Capt: 1 Art: bliver beckrefted, og under Excecution skal holdes følgelig Parternes inden Retten indgangne forlig og haand Reckning hvad Fiskeriet betreffer da skal

1771: 349

det stædse blive Fælles i hvor og Elven hen fløtter sig herefter.

Anno 1771 den 30de Septbr: blev Almindelig Høste Skatte og Sageting holdet paa Tingstædet Bechervig [med Waags Skibredes Almue] og Retten Betiendt med efterskrevne Otte Edsorne Laug-Rettes Mænd sc: Lars Klepe, Jacob Drivenes, Mons Lille Kalsøen, Joen ibm: Johanes Mæling, Simon Remereide, Lars ibm: Jacob Kalve. Overværende udj Retten stædets Foged Hr: Kamer Raad Juel med LænsM: og menige ting søgende Almue.
Hvornæst aller og underdanigst blev læst følgende Kongel: Forord: og andre høy Øvrigheds Ordre saasom
1te \Forord:/ om Justitziens promte administration i Gields Sager dat: 8 April 1771.
2. om Tyvers Straf dat: 27de April 1771.
3de Om almindelig Oplags friehed dat: 6 Maj 1771.
4de at alle Skibe som kome fra Øster Søen skal have Sundheds Passer. dat: 13 Junj 1771.
5te at al Straf for Lejermaal er Ophæved dat: 13 Junj 1771.
6te Placat om clausuler i Comissorier dat: 14 Junj 1771.
7. om en almindelig Jurjsdiction i Kiøbenhafn dat: 15 Junj 1771.
8. om fremed Korns Frie Jndførsel med den modererte Told til 1 Julj 1772, dat: 5 Aug: 1771.
9de om General Comerce Collegii Ophævelse dat: 18 Julj 1771.

10. om Brev Porto Friehedens Jndskrenckelse dat: 17 Junj 1771.
11te Om Procuratorernes Opførsel Ved Confications Sager etc: dat: 27 April 1771 og Stiftes Brev hvori Rescriptet laag var dat: 13 Maj 1771.
12te Rescript at det Solgte Halsnøe Closters Gods skal Sortere under Lehnes dat: 30 Maj 1771 og Stiftes Brev 15de Junj 1771.
13de Cabinets Ordre om et Finantz Collegio dat: 6 Junj 1771. og Stiftes Brev 29 Junj 1771.
14. Stiftes Brev om at Sundhord og Hardangers Almue skal betale 73 Rd: 6 s: til Schirpinge Post broes Reparation dat: 9 Julj 1771.
15. Dito at Almuen af Sundhord og Hardangers Almue skal betale i delinqvent Penge og for Veneriske Syge 147 Rd: og for Spedalske 112 Rd: dat: 2 Septb: 1771.
16de Cabinets Ordre af 15 Julj 1771 at alt som ej Strider imod Kongel: Forord: eller Resolution og udstædes af Geheime Cabinets Minister Struense under Cabinets Seglet skal adlydes som Kongen det hafde underskreved same Stiftes brev dat: 5 Augustj 1771.

Derefter andre Particulliære documenter saasom
1. Skifte breved efter Knud Larsen Remereide, hvis Faste Ejendele blev udlagt som Pandte bogen udviiser dat: 22de Maj 1771.
2. dito efter Mons Remereide hvis faste Ejendele blev udlagt som Pante bogen udviiser Dateret 20 April 1771.
3de Dito efter Hans Olsen hvis Ejendom i Houchenes er udlagt som Pandte bogen udviser dat: 27 Maj Anno 1771.
4de dito efter Siri Jacobsd: som ejede Gaarden Tvedt ved Osternesse som er Udl: som Pandte bogen viiser dateret 22 Maj 1771.
5te Brithe Nielsdatter Wevaags bygselbrev til Lars Johansen paa 12 mrk: Fisk i Wevaag dat: 30 Septbr: 1771.
6te Jørgen Olsen Søre Aarrelands dito til Ole Jørgensen paa ½ vog Fisk 3 skill: Penge i Søre Aarreland dat: 30 Septbr: 1771.
7. Niels Gielmonds (Gielmands) Obl: til Sr: David Cold paa 96 Rd: og til Sr: Diderich Lyder Schmidt paa 96 Rd: begge mod Pandt 2den Prioritet udj

1771: 349b

Østre Bagholmen etc: dat: 9 Augustj 1771.
9.!! Ole Anderssen Tossøen (Tøssøen), med flere[s] Skiøde til Salamon Pedersen Hamre [paa] 9 1/24 mrk: Smør 1/7 hud i Gaarden Torrang for 16 Rd: 6 s: dat: 4 Maj 1771.
10. Mortificeret Abraham Tosches Obl: til Knud Rydland paa 250 Rd: som er betalt efter Qvitering af 30 Septb: 1771,
11te Størch Nielsen Store Tuftelands Skiøde til Berge Johansen paa ½ løb Smør ½ hud i Tufteland for 63 Rd: dat: 18 Maj 1771.
12te Abraham Olsens Tosches Obl: til Lars Nielsen Westvig paa 250 Rd: mod 4 proCto: og Pandt i endel Øyer etc: datert 30 Septb: 1771.

Eragted

Formedelst aftenens paakome bliver Retten til i Morgen ophæved.

Anden dagen den 1. October blev Retten atter sadt og betiendt med det Gaars dagen andførte Laug-Rett for dito Skibreede.

Procurator Niels Gorm mødte for Retten og Gav tilkiende, {til} \at/ Borger af Bergen, og Priviligeret Giestgiver i Bechervig Sr: Hans Jacob Bugge hafde til dette ting tiid og Stæd ladet ved Skriftlig Stefnemaal dateret Bechervig den 10 Augustj h: a: Stevne Sr: Christian Spon boende udj Bergen til at anhøre endeel Vidner, som udj Stefningen er nafngivne tilligemed flere Vidner, som ej ere nafngivne som alle er Stefnt under Lovens Faldsmaal for at aflægge deres Edelige og Sandfærdige Forcklaring om Eders Handel og Omgang som J haver brugt paa Gaarden Møgster, i Waags Skibrede, i Toske Fiskeriets Tiid og der efter dette aar saavel ved dens indkiøbning som tilberedning, for hvis Reig: same er skeed efter Eders sigende og foregivende, til hvilcken Ende Kiøbmanden i Bergen Hr: Agent Benjamin Angel er Stefnt til Vedermæhle ifald noget skulde forefalde under Vidnernes Forcklaring ham angaaende; alt til et lovligt tingsVidnes Erholdelse for at afbeviise, det mit angivende til den Høye Øvrighed, medfører Sandhed. Derefter i Rettel: Gorm Stefningen som blev oplæst.

De indstefnte mødte ej men LænsM: Knud Rydland i Rettelagde fra Dem 2de indlæg dat: begge 20 Septb: 1771 som blev Oplæst. {hvori de} \udj disse indlæg/ Protesterer \de indstefnte/ mod vidners førelse paa Grund der af at dette ej er første ting hvortil Stefning kunde gives.

Procurator Gorm Protesterede mod den skeede indsigelse paa Grund af 1 Bogs 13 Capt: 23 Art: og begiærede {sine} \de mødende/ Vidner førte og afhørte.

Eragted

vel siger loven udj den af de indstefnte allegerede {lovens} 1 B: 13 Capt: 22 art: at vidner som nogen vil føre paa hvad en anden sagt haver skal det giøre paa Fersk fod og til første Ting, men icke des mindre giver den næste art: tilstræckelig tilladelse at naar dette icke er Skeed kand de føres derefter naar ej aar og dag komer der imellem. Altsaa tillades det Sr: Bugge at føre sine \lovl: Stefnte/ Vidner, i denne TingsVidne Sag, serdeles da de indstefnte har tilstaaet lovl: Stefnemaal.

1771: 350

Gorm dernæst i Rettel: hans Principals til Stift befallin[g]s Mand Petersen indgivne Memorial dat: 8 Maj 1771. med Hr: Agent Angels hosfølgende Ercklæring af næst føl: 22 Do: som med Stift befal: <høye> Resolution af same dato blev Oplæst.

Procurator Gorm lod tilføre følgende Qvestioner som han ærbødigst bad Vidnerne maatte svare paa sc: 1. Om Vidnet ej veed at Christian Spon opholdt sig i dette Foraars Taaske Fiskerie og lenge derefter paa Gaarden Møgster og der opkiøbte al den Fisk han kunde faae, og virckede same til klipfisk, 2do Om Vidnet ej har hørdt hvem Christian Spon foregav at han kiøbte Fisken for, enten til ham Self eller nogen anden i Bergen. 3de Om Christian Spon ej efter det Rette og Almindelige Toske-Fiskerie opholdt sig end da paa Møgster og kiøbte al den Fisk han kunde faae og virckede same til klipfisk. 4de Om Christian Spon ej med \lejede/ Baade eller med Jegt har ladet føre hiem til sig paa Møgster Rug, korn, Malt, Salt, og videre, for at overlade de Bønder han kiøbte Fisken af. og 5. Om Christian Spon opjagede prisen med 2 s: per vog baade for mig og andre.

Af Vidnerne fremstod

1. Vidne Knud Joensen Møgster aflagde Eed og svarede paa de fremsatte Spørsmaal saaledes til 1te Qvest: ja til 2. Qvest: at Christian Spon sagde at han kiøbte for sig og Hr: Agent Angel. til 3. Qvest: ved ej stort derom, men veed at han hafde en tynde Saltet Fisk, da han Rejste {og} opholdt sig \ellers/ paa Møgster indtil den 7de Maj lang Tiid efter det Rette Fiske. til 4. Qvest: veed ej derom. til 5te ja han gav med det mæste for at faae fisken. i {følge af} \andl: Svaret til/ 2. Qvest: {Svar} spurgte ?: Gorm vidnet, om Vidnet Self har anamet hos Hr: Agent Angel Penge eller verdie for den af Spon kiøbte fisk. \hvortil/ Vidnet

svarede Nej. i ligemaade tilspurgte Gorm Vidnet siden han hafde lejet Buerne og Nøsterne til Christian Spon, hvem han derfor har betalt. Responso Spon betalte ham. Vidnet blev derpaa demiteret.

2. Vidnet Niels Eliassen Møgster aflagde Eed og provede til 1. Qvest: ja kiøbte saa meget Fisk han kunde faae til han Rejste, til 2. Qvest: ja Spon Sagde han kiøbte for sig og Angel, ligesom og Vidnet sagde at Hr: Angel har sagt at Spon saltede for sig og ham. til 3de var til over 3 Maj og kiøbte saa lenge han var. til 4. Qvest: veed ej derom. til 5: Qvest: nej veed ej derom. Vidnet blev demiteret.

3. Vidne Johanes Møgster mødte ej.

4. Vidne Joen \Hans:/ Møgster aflagde eed og svarede saaledes til 1. [Qvest:]

1771: 350b

ja til 2. Qvest: som de andre vidner. til 3. Qvest: som 2. Vidne. til 4. Qvest: veed ej derom. til 5. Qvest: some tiider Gav Spon og some tider andre meere. Vidnet blev demiteret.

5. Vidne Mons Torchelsen Møgster aflagde Eed og provede til 1. Qvest: ja til 2. Qvest: som de forrige Vidner. til 3. Qvet: jo til i Maj Maaned. til 4. Qvet: veed ej derom. til 5. Qvet: som næst forrige Vidne: Vidne[t] blev demiteret.

6. Vidne Jacob Anders: Hævreøen aflagde Eed og svarede til \den/ 1. Qvest: som Gorm allene fandt fornøden at fremsette for ham sc: Om Christian Spon ej i Maj Maaned endnu kiøbte Fisk paa Hævreøen saalenge han kunde faae. Vidnet svarede dertil ja!

7. Vidnet Jacob Nielsen Hævreøen, aflagde Eed og svarede ligesaa til denne Qvest: ja.

Gorm begiærede det Passerede sig beskreven meddeel[t].

Hendrich Christie fremstod for Retten og begiærede for Almuen følgende Spørsmaal fremsadt til et lovl: tingsvidnes Erholdelse. 1te Om Almuen naar de har betalt Præstens og Kirckens Tiende til ham af alslags Fisk og tran, som de har førdt til Bergen at selge, til Kiøbmend, da ej har faaet hans beviis for same 2/3 deele, udj hvilcket har indførdt tallet paa Fiskevarerne, og hvormeget. kircke Sognets nafn hvor fisken har været fanget i, og under hvad Præstegield same kircke Sogn har lagt, deres Nafne som har indbragt Fiskevarerne tilligemed Deres Gaards Nafn, dato naar Seddelen har været udgivet, tilligemed aarstal Stædets Nafn hvorfra Seddelen u[d]givet, med hans som kircke Ejers Haand, og nu siden Placaten blev Udstæd, Signete under paa egne og SognePræstens veigne. 2do Om De nogen sinde paa Fiske bryggen i Bergen, har tvungen dem til at betale Præstens og Kirckens Tiende paa Nytt, naar de har vist Qvit: at same hieme til ham er betalt, og om de da ej har taget Beviised fra Dem, 3de Om de naar de har haft Beviised med sig for Præstens og Kirckens Tiende, da ej har været lengere Opholdt ved Fiske bryggen, end de som ej har haft saadant beviis med sig, og des aarsage været nød til at betale dem efter Paastand den fulde Tiende. 4de Om de ej paa Fiskebryggen har Sagt Aarsagen hvorfor de har paastaaed eller af-tvunget dem Præsten og Kirckens Tiende. og 5te Om det ej falder Almuen til mindre udgiftt at bet: de 2/3 parter tiende her hieme naar de bringer Fiskevarene til Byen, da same betales efter den Pris fisken bliver soldt for hieme, og ej efter hvad de faaer i Byen. og 6te Om det icke i Sig Self er ligesaa Beviislig som umueligt, at nogen tiende hæver være sig Præst eller kircke Ejer kand følge den Fiskende paa alle de Stæder hvor Fisken fanges og kand tages, om icke Fiskeriet saaledes

1771: 351

gaar til, saa deels langt ude paa haved, deels paa Fiordene, deels i indviger og Fiorder, snart at Reigne til nogle 100 stæder udj Præstegieldet, og følgelig om icke den Høyeste umuelighed for nogen tiende hæver, at hæve Tienden paa de Stæder Fisken tages og derhos om det da ej i saafald var lettere for den Fiskende Almue at betale sin Tiende til Kircken og Præsten paa hvisse beckveme Stæder som dertil kunde blive fastsatte, eller og de derom med Præst og kircke Ejere kunde foreenes.

til 1te Qvest: svarede Almuen ja. til 2. Qvest: ja almindelig Opholdt men Johanes Walhamer, Jacob Qvalvaag, Ole Hedemarchen, LænsM: Knud Rydland, Jacob Hedemarchen fremstod for Retten og hvoraf nogle declarerede at være bleven Opholdt og taget Seglet fra ved Fiskebryggen i Bergen, andre, at de har \maat/ betalt Opigien hvad de her hieme til Præst og kircke Ejer har betalt ja nogle af dem har og derefter faaed en af de her hieme betalte 2deele tilbage, saa at de dette fuldkomen har erfared at de i Bergen ej har vildet agte Præstens og Kircke Ejerens Seddel, Men i Serdeeleshed sagde Rasmus Rasmussen at han af 12 tønder Fisk hvoraf Præst og kirckes Part her hieme var betalt, og hvorpaa Seddel ham var meddelt med alle de Reqvisita som Placaten befaler, dog har maat betale ej allene kongens men og Præstens og Kirckens deel til Fiske tiende Forpagterne i Bergen saa at Seddelen ej blev agted i Bergen af Dem. til 3de Qvest: jo, ja der har og værred Dem som har værred opholdt i en af!! (á?) toe dage paa Fiske bryggen allene for Seddelens Skyld. til 4. Qvest: deels har de i Byen klaget paa at Sedlerne har værred for smaae og ulæselige, og deels adskilligt andet saa meningen har være[t] at de vilde have alle Tiendes deele der. til 5. Qvest: jo meget lettere. til 6te Qvest: jo. og ynskede meget at der kunde fastsettes nogle visse Stæder af Øvrigheden som kunde falde beqvemt for Almuen, og at de{res} sedler de af Præst og Kircke Ejer fick maatte ansees Gyldige i Bergen.

Christie begiærede tings vidned slutted og sig meddelt.

Ole Erichsen Eide fremstod for Retten og tilkiendegav at have med mundtlig Stefnemaal indstefnt Ole Jacobsen Hedemarchen for ulovlige Beskyldninger derfor at lide Dom og betale Omckost: og paahøre Vidner.

Den instefnte mødte og tilstod lovlig Stefnemaal.

Citantens Vidner.

1. [Vidne] Lars Colbensvig aflagde Eed og Vidnede at nu i Somer hørte han, at Ole Hedemarchen sagde Ole Eide var langfingred, men veed ej i hvad lejlighed det var talt siden han allene gick forbie i det same.

2. Vidne Hans Colbensvig aflagde Eed og provede lige som næste vidne uden forandring.

1771: 351b

Ole Hedemarchen gav tilckiende at have Contra Stefnt i sagen saaledes at han skal beviise sit andragende; og paahøre Contra Vidner som nu ej møder.

Citanten begiærede Sagen Udsadt.

Eragted

Sagen udsettes til næste ting efter begiær.

Sr: Hendrich Christie fremstod for Retten og til kiendegav at have med mundtlig Stefnemaal indstefnt Albrict Nielsen Hevreøen for at lide Dom fordie han imod Lovens 2 b: 22 C: 3 art: og Re[s]criptet af 24 Feb: 1703 hvilcket siste herhos Anviises har solgt og ladet bortføre lax og tart fra sig forinden han har andviist eller betalt Præste og kircke Tiende af same 2de at lide Dom fordie han imod Lov har taget en dreng til huuse uden min og moders som Ejer af gaarden deres vidende, hvorved Gaarden lider Skade ved Torvskiæring og Lyngriving, til

hvilcket at beviise Jacob Andersen og Jacob Niels: er Stefnt som vidner og endelig at lide dom til Omckost: og videre til Suma 5 Rd:
Den indstefnte mødte ej og ingen paa hans Veigne;
Thi fremstod Stevnevidnerne Lars Fagerbache, og Johanes Walhamer som Edfæstede Stefnemaales Rigtighed.
Citantens Vidner
1te [Vidne] Jacob Andersen Hævreøen aflagde Eed og provede: at Albrict Hævreøen har indtaget sin Værbroder Niels Olsen som en Svaglig og løs og ledig karl, dog uden at bruge noget af Jorden som til udSæd. men har brugt efter fornødenhed {til} af Torv og Lyng siden i Vaar han kom. hafde ej videre at prove.
2. Vidne Jacob Nielsen Hævreøen aflagde Eed og Provede i et og alt som første Vidne uden forandring, hafde ej videre at prove.

Eragted

Albrict Hævreøen gives hermed Laug dag til næste ting, at møde med sit fornødne tilsvar i Sagen.

Sr: Christie fremstod for Retten og lod anføre at han til dette ting har indstefnt med mundtlig Stefnemaal indstefnt!! Ingebrict Nielsen Hævreøen fordie han imod Loven og Re[s]criptet har Solgt og ladet bort føre lax og tart fra sig forinden han har {anvist eller} betalt Præste Tiende og til kircken af ham. 2de at betale Extraskatt som han efter bereigning af Fogden Hr: Kamer Raad Juel staar til Ræst med at bereigne fra 1 Octob: \1767/ til Dato, hvilcket Vii som ejere søges for, og i følge deraf efter hans bygsel seddel at have sin bygsel forbrudt og veed!! (ved) udviigelse fra Gaarden at betale den fornødne Aabod med videre Dom og til at betale Omckost: til 5 Rd:
Den indstefnte mødte og tilstod alle de paastefnte Poster og var ellers med Dom fornøyet, sagde og inted at have at betale med.

Eragted

Sagen optages til Doms til i aften klocken 5 slett.

Sr: Christie til kiendegav at han paa sin Svoger Hr: Nathanael Sunde Sogne Præst til Sunds Præstegield hans Veigne har indstefnt Abraham, Størch, Hans, og Lars alle af Colbensvigen til dette [ting] er indstefnt at lide dom til at betale den Extraskatt de indesidder med

1771: 352

fra 1 Octob: 1767 til dato, og i mangel af betaling, da at have sin bygsel forbrudt, og at betale alle Omckost:
De ind!! indstefnte mødte ingen af undtagen Abraham og Størch som paa egne veigne mødte og tilstod lovlig Stefnemaal. declarerede ellers inted at eje til Skattens betaling.

Eragted

Siden kun 2de af de indstefnte møder gives de alle i denne Sag indkaldte lovlig {Stefnemaal} \Laugdag/ til næste Ting.

Sr: Christie lod ligesaa andmelde at han paa Hr: Sundes veigne har indstefnt Rasmus Nielsen, og Rasmus Rasmussen, Ole og Niels alle af Drønen for Extraskatt i lige tiid og derfore at lide Dom i same andledning.
Jngen af de indstefnte mød[t]e men at de er lovlig Stefnt bevidnede Lars Fagerbache og Johanes Walhamer.

Eragted

alle 4 Beboerne paa Drønen gives herved Laug dag til næste ting at inckome med tilsvared i denne Sag.

Sr: Christie har ligesaa paa Egne og Hr: Sundes veigne indstefnt Ole, Jacob, Halvor, og Anders alle af Gaarden Hedemarchen fordie de har soldt Machrel og Sild til Sr: Hans Jacob Bugge, som bereignes til Suma 10 Rd: uden at betale Præstens og Kirckens Tiende som er 4 Mrk: derfor at lide dom til betaling Bøders udreedelse og Prosessens Omckost:
De indstefnte mødte og tilstod lovlig Stefnemaal, lige som de og tilstod at have solgt noget sild og Mackrel til Sr: Bugge uden at betale Tiende deraf q {og} x vil betale {Tiende} men ingen Omckostninger q mente i øvrigt ej at være forpligted at Rejse til Citanterne med tienden som de nu x
Citanten paastod Dom.

Eragted

klocken 5 skal Dom i denne Sag afsiges.

Eftter i Protocollen fastsadt tiid blev udj Sagen mellem Sr: Hendrich Christie og Ingebrict Hævreøen saaledes kiendt Dømt og

Afsagt

Citanten Sr: Hendrich Christie som ved sidt mundtlige Stefnemaal har søgt Ingebrict Hævreøen, først fordie han skal have bordtførdt lax og tart, uden at betale Tiende deraf, dernæst fordie han indesidder med 4 aars Extraskat som han ej har betalt, men som Sr: Christie og medejere kræves for, har derved paastaaed at faae ham tildømt, at vige fra sin Gaard, have bygsel forbrudt, betale Bøder og Omckost:, mod dette har den indstefnte ingen indvending giordt, men allene paaraabt sin uformuenhed, Thi kiendes og Dømes for Rett, 1te at Ingebrict Nielsen Hævreøen, skal da han ej har betalt

1771: 352b

nogen Tiende til Sr: Christie som Kircke Ejer, for den bort førte Lax og Tart, i Stæden for Tienden som Sr: Christie ej har beviist hvormeget skulde være, betale til Sognets fattige 1 Rd: 2de Da det er Beviist, at den indstefnte ej har betalt Extraskatt fra 1te Octob: 1767 til dato, saa tilfindes han herved, same med 8 Rd: at betale, og om skulde indtreffe han ej same til Martj Maaned 1772 hafde Clareret skal hans bygsel være forbrudt, og Ejerne tilladt hands brug til fremede at bordt bygsle, da det i saa fald følger af sig Self, at de paa Huuserne værende mangler, bliver ham til last, naar same beviises og til Doms forfølges. Udj Processens Omckost: betaler den indstefnte 3 Rd: som alt skal udreedes næste 15 dage efter Dome[n]s Forckyndelse etc:

Udj Sagen indstefnt af Sr: Christie paa egne og Hr: Sundes Veigne mod Hedemarchs Mænd blev saaledes Dømt og

Afsagt

Hedemarchs Mænd som af Sr: Christie paa egne og Hr: Sundes Veigne er Stefnt til Dom at lide med videre, fordie de ej har betalt Tienden af den Sild og Mackril de i Sommer Solgte til Sr: Hans Jacob Bugge, har derimod inted indvendt, uden at de ej mente at være forpligted at Rejse til Sr: Christie med Tienden, men han at burde søge det hos Dem, Dette er da vel en indvending, som er Rigtig, Men da Hedemarch Mænd ej siden paa andfordring har betalt same, saa Kiendes for Rett, at de bør betale en for alle og alle for en den paastefnte Tiende med 4 Mrk: til Præst og Kircke, og i Proses Omckost: 2 Rd: 4 Mrk: ibereignet Doms løsning. Det paadømte udreedes etc:

Mortificeret Johanes Walhamers Obl: til Knud Sandtorf paa 72 Rd: 3 Mrk: som bet: efter Qvit: af dags dato.

Den af Sr: Hendrich Christie mod Bendt Meyer seniste Somer ting andlagde og til nu udsatte Sag blev paaraabt hvortil Parterne svarede at være Forligt.

ligesaa blev paaraabt den af Johanes Nordeide mod Bendt Mejer Seniste ting andlagde og til nu udsatte Sag. hvortil ingen svarede eller mødte i Retten.

Fogdens Almindelige Tings Vidne af tie Poster blev Almuen forelagt og hvortil Deres Svar faldt som sædvanlig.

Restancen af Extraskatten stoer (ope rum) og af Lan[d]skatten stoer (ope rum) blev begge oplæst og af alle uimodsagt.

Den ting skydsende Almue tilstod alle Rigtig at have nødt 4 s: per mil i Tingskyds.

Fogden tilspurdte den tingsøgende Almue 1. om her i Skibredet er fleere Sauger end Rydlands. 2. Om same ej er fornøden for Rydland og Bøygden, 3. Om Rydland og Andgrensende Gaarders Skoug, ej uden Skade er tilstræckelig til det fastsatte Qvantum og 4. Om

1771: 353

der i Skibredet er fornøden flere Sauger, enten til Bøygds fornødenhed, eller til udførsel, hertil svarede Almuen til første Qvest: Nej, 2de Ja, 3de Ja 4de Nej de trenger alt formeget at faa Skaared en Stock til huus Fornødenhed for Dem, og maae fare lange veje dermed for at faae den skaaret, men til flere Sauger i Skibredet er ingen lejlighed. herom Tings vidne udstæd.

Som ingen efter 3de Ganges opraab vilde gaae i Rette blev Retten for Skibredet ophæved.

Ao: 1771 den 3de Octob: blev Almindelig Høste Skatte og Sage ting holdet paa Tingstædet Godøesund, med Opdahls Skibreedes Almue og Retten betiendt med efterskrevne Otte Edsorne Laug-Rettes Mænd sc: Ole Elsager, Erich Onnerem, Hans Reisen (Reisem), Salamon Mæland, Mads Drange, Engel Middahlen, Hans Botten, og Peder Schaar. Overværende i Retten Stædets Foged Hr: Kamer Raad Juel med LænsMand og menige tingsøgende Almue.

Hvornæst aller og underdanigst blev læst de Kongelige Andordninger og Andre Høy-Øvrigheds Ordre, som til beckiendtgiørelse er anckomed og forhen i denne Protocol extraheret.

Derefter læst følgende Particulliere documenter sc:
1te Ulrich Korens Skiøde til Porustinde!! (Proustinde) Christie paa 3/32 deele udj Tysnes Konge Korn Tiende etc: for 130 Rd: dat: 24 Septb: 1771.
2. Skifte breved efter Hr: Major Duvahl, hvis Ejendom i Hovland blev Udlagt som Pante bogen udviiser. dat: (ope rum)

3de Dito efter Brite Ols Datter hvis Ejendom i Reisen blev udlagt som Pandte bogen udviiser dat: 31 Maj 1771.
4. Dito efter Hans Nedre Helland, hvis Ejendom i Nedre Helland blev udlagt som Pandte bogen viiser dat: \1 Junj 1771./
5. Hr: Bircke dommer Lambergs Bevilling paa et Giæstgiverie og Kroehold paa Terøen dat: 23de Septb: 1758.
6. Capt: Grøndvold og Sleppegrel Deres udstædde Transport Obl: til Hr: Conrad Kruger i Bergen paa 1146 Rd: 4 Mrk: dat: 4 Septb: 1771.
7de Frue Majorinde du Wahls Obl: til Hr: Conrad Krug: (Kruger) paa 253 Rd: 2 Mrk: mod pandt i Hovland og Creat: etc: dat: 14 Septb: 1771.
8de Mortificered Hr: Capt: Schunemands Obl: til Fogden Andreass Heiberg paa 100 Rd: dat: 30 April 1749. som er betalt.
9de Ligesaa den til Abraham de Erpecom paa 150 Rd: dat: 15 Decbr: 1756 som er betalt efter Qvit: dat: 29 Junj 1771.
10de Ligesaa den til Sr: Niels Frorup paa 116 Rd: dat: 3 Maj 1768, som for saavidt hefted paa gaarden er betalt med 69 Rd: 1 Mrk: 2 s: efter Qvit: dat: 29de Junj 1771.
11te Sorensk: Hesselbergs Auct: Skiøde til Hr: Holst-Første Schrøder paa 1 pd: 6 mrk: Smør i Ræfschaar for 190 Rd: dat: 5 Maj 1770 Mod dette Skiødetets!! (Skiødets) tinglysning tilkiendegav Johannes Schunemand at maatte med Optencksomhed lade under Protest tilføre i Rettens Protocol at Skiødet nu fra Holst første Schrøder bliver Publiceret, som for 2de Tinge forhen burde

1771: 353b

væred skeed, derfor er det han Reserverer sig lovens Kraftigste ord pag: 780 et 39 art: og end nu den 43; at naar selgeren har beboet Godsed efter det var solgt i sit værge, maae ej Skiødets tinglysning gielde.

Monsr: Johannes Schunemand i Rette æskede den af hans Fader mod Holst-Første Schrøder Andlagde Sag, og i Rettel: Rettens seniste Eragtning, med paateignet lovl: Forkyndelse tilligemed et indl: af dags dato som et efter andet blev oplæst.
Procurator Gorm mødte paa Hr: Holdtz Første Schrøders Veigne og tilstod lovlig Stefnemaal, forestillede dernæst, at han nylig for 8 á 10 dage siden var andtaget som Procurator i dene Sag, og da formedelst tidens knaphed ej kunde faae udstæd, det behøvende Contra Stefnemaal; Thi begiærede han Sagen udsadt til næste ting da han vil fremkome med Contra Stefnemaal, naar han hafde faaed Copie af alt hvad forhen i Sagen var Passeret.
Schunemand paastod Dom.
Gorm formodede at hans Principal icke bliver overilet, men, at det blev ham bevilget Andstand,

Eragted

Foruden at Hr: Holtz Første Schrøder er en Fremed Mand her i landet, der ej saa lige kand vide dets love, blev han ej heller til Somer tinget Stefnt, saa at han vel kunde tænckt at Sagen havde blevet Ophæved, og da han nu vel til dette ting er {skeed} indvarslet skeede dog same saa seendt han ej fick lejlighed til Contra Stefning i Sagen; derfore vilde det falde uforsvarlig om han nu med Dom blev overilet, og hvorfore ham gives Laugdag til næste ting; Men Mangler det da, at han indkomer med alt det fornødne i denne Sag paa sin side, gaar der Dom i Sagen i hvad der og da paaraabes.

Procurator Gorm mødte For Retten og gav til kiende, det Holst førsten Sr: Christian Schrøder haver ved Mundtlig Stefnemaal til dette ting tiid og Stæd, ladet indstefne Hr: Capit:

Schunemands Arvinger, der opholder sig paa hans Ejende Gaard Refschaar til at afflytte og Ryddiggiøre Gaarden strax, efter de af han Givne ?de Opsigelser; Men da saadant icke er efterkomed, da at lide Dom efter loven, og efter Auct: Skiødets af dato 5 Maj 1770 dets 5 Post eller Condition, samt erstadte Processens Omckostning skadesløs.
Paa de indstefnte[s Veigne] mødte Johannes Schunneman, som tilstod lovlig Stefnemaal, men paastod derhos ej at ville svare til denne Sag for (før) Dom er gaaet i den hans Sal: Fader mod holst førsten hafde Andlagt.
Gorm i Rettel: Auct: Skiødet som blev Oplæst hvoraf han mente Klarlig sees i 5 Condition at Gaarden skulde og burde have væred overleveret og Ryddiggiort til holst førstens frie indrømelse fardag 1770, men da saadant icke er efterkomed af Hr: Capt: Self i hans levende live ej heller

1771: 354

af hans Arvinger til dato saa paastod Comparenten paa sin Princepals Veigne i følge lov at Arvingerne, maae blive tildømt strax at Ryddiggiøre og flytte af Gaarden, under tvang af execution, samt at erstatte Holstførsten denne paaførdte Processes Omckost: skadesløs med 12 Rd: og indlod Sagen dom.

Eragted

Sagen optages til Doms til i morgen klocken 9 Formiddag.

Den af Sr: Hendrich Christie Contra konen i Neshafn forhen Andlagde Gields sag blev paaraabt, men ingen svarede til Sagen.

Ligesaa blev den af Hr: Holst første Schrøder mod Michel og Jens Fladerager seniste andlagde Sag opraabt, men hvortil ingen svarede.

Lars Brynnielsen Tottelvig gav til kiende at han til dette ting tiid og Stæd med Mundtlig Stefnemaal haver indstefnt Ole Nielsen Langeland fordie en koe den indstefnte fick hos Citanten paa den maade at i fald han vilde kiøbe koen skulde han betale ham pengene til Kyndelsmisse dette aar, med 4 Rd: 4 Mrk: 8 s: men hvis icke da at føde den for betaling, denne koe som siden størtede hos den indstefnte vil han ej betale, derfor er han stefnt at lide Dom og betale Omckost:
Den indstefnte mødte ej og ingen paa hans veigne {men} \Thi/ {paa}\frem/stod StevneVidnerne Erich Onerem og Ole Elsager som med Eed beckreftede at de lovlig haver indstefnt Ole Langel[and] som incaminationen ommelder og at høre Vidner. Ligesom de og forklarede at han Sagde han har tilbøed Citanten half Skade men da han ej vilde modtage det maae Sagen have sin gienge.

Eragted

Sagen udsettes til næste Ting og den lovlig Jndstefnte Ole Nielsen Langeland forelægges til same tiid at møde med sit fornødne tilsvar i Sagen.

Fogden i Retteæskede den mod Johanes Mitvaage og Synneve Aagesdr: [andlagde Sag] betreffende fortilig samleje.
Den indstefnte mødte tilstod lovlig Stefnemaal, forseelsens Rigtighed men paastod at slippe.

Afsagt

Johannes Mitvaage og Synneve Aagesdr: som med hinanden haver begaaed fortilig Samleje, tilfindes herved efter Lovens 6 b: 13 Capt: 1 art: \at bet:/ han 4 ½ lod Sølf og hun 2 ¼ lod, tilsamen bereignet til 3 Rd: 2 Mrk: 4 s: som skal udreedes næste 15 dage etc:

Videre læst
1. Skiftebrev efter Johanes Jngebricts: som Ejede noget i Øvre Giøvaag der er Udl: som pandte bogen udviiser dat: 28 Maj 1771.
2. Ole Haaims Obl: til Johanes Rolseide paa 60 Rd: mod pandt 1 løb i Haaim og 4 proCto: dat: 3de Octob: 1771.
3de Hendrich Formon(?) (Formans?) bygselbrev til Tørbiørn (Torbiørn) Størchsen paa ½ løb Smør i Lille Heye dat: 20 Desebr: 1770.
4de Ole Nordtoftens Dito til Knud Larsen paa 2 pd: 6 mrk: Smør

1771: 354b

[i] Gaarden Houchefæhr dat: 3de Octob: 1771.

Eragted

Formedelst aftenens paackome ophæves Retten til i morgen.

Anden dagen den 4de Octobr: blev Retten atter sadt paa bemelte Tingstæd Godøesund, og betiendt med det i Gaar andførte Laug-Rett.

Hvor da udj den fra i Gaar til i Dag optagne Sag som andlagt af Hr: Holtz Første Schrøder mod Afg: Hr: Capitaine Schunemands Arvinger blev saaledes Kiendt Dømt og

Afsagt

Ved det mundtlige Stefnemaal, som Hr: Holst første Schrøder har ladet forckynde for afgangne Capitaine Schunemands Arvinger, er hans Paastand, ligesom og ved de af ham til Dem udstædde Opsigelser, at de skal vige fra hans Ejende Gaard Ræfschaar, som han sig paa Offentlig Auction haver tilforhandlet efter i Rettelagt Skiøde af 5 Maj 1770, hvis 5te Post af Auctions Conditionerne siger, at kiøberen skal tiltræde Gaarden Fardag 1770. Mod dette haver de indstefnte inted serdeles indvent, men ved Johanes Schunnemand allene ladet tilføre, at de som lovlig Stefnt, inted til denne Sag vil svare forinden Dom i den Sag som af Deres Fader var Andlagt mod Holst Førsten, først var feldet. Naar nu Retten betragter saavel Sagens Natur i sig Self, som hvad derudj Passeret er, saa vil det ej mindre falde i Begrebet, at Capitaine Schunemands Arvinger sidder Hr: Holst Første Schrøder til Ulejlighed paa Gaarden, som deres indvendi[n]g ej at svare til denne Sag, forinden Dom udj den af deres Fader Andlagde Sag var fældet, ej kand have nogen Grund til Udsettelse at udvircke; Men Holst førsten meget meere at have Aarsag, til at paastaae Dom efter hans hiemels brevs Udviis. Thi kiendes og Dømes for Rett at afgangne Capitaine Schunemands Arvinger, saa mange som paa Gaarden Refschaar sig Opholder, med Deres Tienere Børn og om fleere i Deres følge skal inden 3de uger efter denne Doms lovlige Forckyndelse vige fra Gaarden, med alt hvad de ejer og tilhører, Ligesaa skal de og en for alle og alle for een af Capt:[s] Arvinger betale udj Processens Omckostning ibereignet Doms løsning 7 Rdr: Hvilcket paadømte De som meldt haver at efterkome under Udkastelse, Excecution og videre lovens tvang.
Procurator Gorm begiærede Domen saa snart muelig beskreven.

Procurator Gorm mødte for Retten og gav tilckiende det han paa Kiøbmanden Sr: Peter Baades Veigne i følge den ergangne Dom paa Bechervigs Tingstæd, som da var holdet for Opdahls Skibreede hafde ladet indstefnt Jver Paulsen Nordbust til dette ting tiid og Stæd for at aflægge sin benegtelses Eed efter domens indhold for de 13 Rd: 3 Mrk: 12 s: samt i Processens Omckost: 8 Rd: 2 Mrk: 4 s: i mangel at han ej skulde trøste sig til at aflægge

1771: 355

Eed da ej allene at betale foranførdte men end og de anvente Omkostninger, saavel paa Domens indløsning, {saavel} som de til denne tiid og herefter medgaaende til Dom falder, hvorpaa Conparenten!! i Rettel: det Skrifttlige Stefnemaal dat: Lervigen den 2 Septb: 1771 som blev Oplæst.

Den indstefnte Iver Poulsen Nordbust mødte for Retten og tilstod lovlig Stefnemaal, samt tilbød end nu som før lovlig!! (følgelig?) Stefnemaalet at aflægge Eed at han inted har faaed af det paastefnte hos Peter Baade, men hos Baar Davidsen har han faaed noget Gods for Penge han deels sendte med ham og deels hafde til gode hos ham.

Procurator Gorm i Rettelagde en af ham udstæd Beskickelse til Baar Davidsen Søgnetvedt dat: Leervigen d: 20 Augustj 1771 hvorudj Baar Søgnetvedt tilstaar ved sit skriftlige svar af 28 August næst efter at han haver udtaget Godset hos Kiøbmanden Sr: Petter Baade og same leveret til Jver Poulsen med Tosten Hansen Herreie og Adam Magnussen. Thi Protesterede Gorm imod Edens Afleggelse men paastod at Contra Citanten Jver Poulsen maae tilfindes at betale efter Stefnemaales Jndhold, samt de videre Omckost: med 16 Rd: den i Rettel: Beskickelse blev Oplæst.

Da beskickelse Vidnerne nu ej møder maatte Procurator Gorm begiære Sagen til i efter middag klocken 5 udsatt, som Retten bevilgede.

Jver Poulsen Nordbust hafde til dette ting tiid og Stæd med mund[t]lig Stefnemaal indkaldet Knud Beltestad fordie han haver taget en Bue af Gaarden Nordbust, uagted der stod Bue før, og et Qverne huus da Citanten som Odelsmanden løste Gaarden af ham, endskiøndt han Gav ham imod 30 Rd: i overpenge derfor at lide Dom og betale Omckost:

Den indstefnte Knud Beltestad mødte og tilstod lovlig Stefnemaal, sagde dernæst at han ej tog andet huus end hvad som blev vedtaget i Contracten han indgick med Citanten da han løste, ligesom han og sagde at have stefnt vidner i Sagen.

Citanten sagde at han ej er Stefnt at paahøre nogen vidner.

Eragted

Sagen udsettes til næste ting, til hvilcken tiid Jver Nordbust haver at beviise hvad han haver paastefnt, ligesom og Knud Beltestad maae at Stefne Iver Nordbust til at paahøre sine Vidner saafremt han vil have dem afhørdt i Sagen.

Fogden Hr: Kamer Raad Juel tilckiendegav, at han i følge tilmeldelse fra Søe Capit: Budde har ladet indstefne følgende fordie de skal have deels nægted og deels væred Opsetsig mod ham i at skydse ham til Sessionen efter sit Meddelte Pads udj Kongl: Tieniste, derfor at lide Dom til undgieldelse, og Omckost:, samt at paahøre Vidner, de indstefnte ere følgende Ole Nesse, Knud Støle, Johanes Støle, Ole og Jens Høvischeland, Thomes ibm: Christopher og Carl Holme, Hans Ebland, Johannes og Elling Tvedt som alle mødte og tilstod lovlig Stefnemaal.

1771: 355b

Fogden indleverede 2de Skriftlige vidnes byrd et fra Giestgiver Encken Johannes!! (Johanne) Salig Olsens i Neshafn og et fra hendes søn Peder Olsens begge af 1te Octobr: 1771 som blev Oplæst.

Fogden fandt Andledning at tilspørge Skafferen, om ej det Forbud!! som kom (dvs: eit bud sendt i forveien) hafde det Søe Capt: meddelte Pads med sig, hvortil saavel Skafferen som de øvrige indstefnte enstemig sagde at Søe Capit: ej viiste dem Padsed forinden efter han hafde

slaget Skafferen, og da Skydsen hafde svared at de mente ej med ham at have at bestille og derfore paastod betaling, Men saasnart han viste Dem Padsed Gick de i baad strax og Skydsede ham. dette var anden dagen for Sessionen \som/ 2 mil derfra skulde holdes.
Fogden begiærede Sagen til næste ting udsadt.

Eragted

Eftter Hr: Kamer Raad Juels begiær udsettes Sagen til næste ting.

Eftter tilladt tiid, fremstillede Procurator Gorm de 2de Beskickelse Vidner Torbiørn Jonsen og Peder Hansen Dalland som ved Eed beckreftede deres paateignede svar paa Beskickelsen. Og begiærede Sagen udsadt indtil de kand faae Tings Vidne i Hardanger over den{ne} i Sagen implicerede Baar Søgnestvedt.

Eragted

Den forlangte Udsettelse bevilges herved.

Sten Olsen Fladerager haver til dette ting tid og Stæd indkalde[t] \Lars/ Niels\s:/ {Larsen} Fladerager fordie han Skal have slaget Høe om de Skifter Retten sadte op paa Bøen seniste Sagen var mellem ham og Granderne, ligesom og fordie han haver hugged ved udj den Marck hvorom de nu haver Sag til Laug tinget, om alt at lide Dom paahøre Vidner og betale Omckost: med Bøder.
Den indstefnte mødte ej og ingen paa hans Veigne.
Thi fremstod Stefnevidnerne Johannes Madsen og Lars Reisen (Reisem) som med Eed beckreftede Stefnemaalets Rigtighed lige efter incaminationen.
Citantens Vidner.
1te Vidne Jacob Kon[g]svig aflagde Eed og provede: at nu i somer var Vidnet og slog høe hos Steen Fladerager, hvorda Ole Stens Svoger bad ham og Johanes paa Luren see paa at Lars Fladeragers Søn hafde slaget om de Mærcker Retten hafde nedsadt men derimod slaget efter de som Lars self hafde nedsadt, hvor da Ole Fladerager siger at vilde de levere det slagne høe tilbage skulde de ej søge derpaa, men dette er ej skeed. hafde ej videre etc:
2. Vidne Iver Nordbust aflagde Eed og provede at nu i Somer bad Sten Fladerager og hans Svoger Ole at Vidnet og Hans Mevatne skulde gaae og see alt hvad Lars Fladerager hafde hugget i det stycke marck de trætter om for Laug-tinget der komende saag de saa stor mengde træer ned hugget at de laag i kors i Marcken og kunde ej telles, det var for det meste Barck som var flaad, Denne Skade Taxeret De ej men vil

1771: 356

ej haft saadan Skade for mange Penge sær da det var ung Biørck. hafde ej videre at prove.
Vidnet Hans \Joh:/ Mevatne og Hans Olsen samt Johanes Luren mødte ej.

Eragted

Lars Fladerager gives Laug dag til næste ting og de 3de Vidner etc: paalegges at møde til same tiid under Falds maalds straf.

Derefter læst
1. Iver Nordbustes Obl: til Peder Pedersen Ness og Erich Pedersen Aachre paa 310 Rd: imod 4 proCto: Rente og Pandt 2 løber 1 pd: 21 mrk: Smør i Nordbust dat: 12 Maj 1771.
2. Jens Johansen Høvischelands dito til Ole Salthellen paa 74 Rd: mod 4 proCto: og Underpandt 1 løb Smør ½ hud i Høvischeland dat: 4de Octob: 1771.
3de Niels Lille Godøens Skiøde til Axel Nielsen paa 2 pd: 6 mrk: Smør i Lande(?) for 82 Rd: dat: 4 Octob: 1771.

4de John Bergersen Kopre[s] bygsel brev paa 2 pd: 6 mrk: Smør i Opdahl til Giert Nielsen Bache dat: 4 Octob: 1771.

Eragted

Retten bliver til i Morgen Ophæved.

3de Dagen [d: 5 Octob:] blev Retten atter sadt paa dito Skibreede paa tingstædet Godøesund med det andførte Laug-Rett.

LænsManden Mads Godøen til kiendegav at han møder paa SognePræsten Velærværdige Hr: Baars Veigne der haver indstefnt Pigen Maddelle Ellingsdatter fordie hun ulovlig har gaaet af hans tieniste, og om Natte tiide bordtrejst af hans .aa(?) paa hans baad, og medtog et børre toug derfor at lide Dom som vedbør og betale Omckost:

Den indstefnte mødte og tilstod lovlig Stefnemaal forseelsen i sig Self og bad om lemfeldig Dom. declarerede ellers at hun Rejste af Tienisten fordie Præsten Slog hende og trægte hende efter haared.

Citantens Vidner

1. Vidne Giertrue Nielsdatter aflagde Eed og provede at nu i Somer Adskillige Gange Observerede De at Den indstefnte ej holdt sine Melcke koller saa Reene som hun burde, men lod dem lang tiid uvasked bordt staae, saa at Melcken alle tiider, ej kunde holde sig, der paa taler hendes Madmoder til hende med befalling hun skulde Giøre dem Reen, hvilcket hun da efterkom men da dette Skeede i kiøckenet tog hendes Madmoder hende i Armen og lede hende ud, med sigende hun skulde Vaske dem der. forhen om dagen hafde den Jndstefnte Bandt og skiendt sin Madmoder i Vidnes og Andres paahør, og om Natten Rejste hun bort paa Præ-

1771: 356b

sten hendes huusbonds baad og tog med sig et børre toug, siden har hun ej været i tienisten. Den indstefnte Spurgte Vidnet om hun ej viste Præsten og hans kone hafde slaged og trækket hende i haaret, hvortil Vidnet svarede nej, men at den indstefnte stedse har brug[t] stor mund deels mod de hun tiente hos og deels mod medtienerne. hafde ej videre at vidne.

2. Vidne Johanes Nielsen aflagde Eed og vidnede i et og alt som første Vidne, med tillæg at i Somer da et Svin var komen i Halstens Ager, bad Præsten dem Gaae ud og Jage Svined bordt, de gick da alle undtagen hun som var tegn til Opsetsighed. dog sagde Vidnet at han saag Præsten tog hende i Haaret, for dette om Grisen og Melcke kollerne, dog slog han hende ej. hafde ej videre at prove.

Afsagt

Mad det i Sagen Passerte, vil det ej allene Oplyses, at Pigen Maddelle Ellingsdatter Udj hendes tieniste har opførdt sig, usømelig, saavel ved efterladenhed i det hende tilkomende Arbejde, som {udj} \ved/ at bruge en utilbørlig Mund mod huusbond Madmoder og Medtienere. Den indstefnte har vel til sin Befrielse paaberaabt sig at hun er bleven slaget og ilde medhandlet, og derfore været nød ag!! (at) forlade sin tieniste. Men foruden at det ingen stæds i loven findes forbuden, at en huusbond og Madmoder, maae Rævse sine tienere, naar same ej skeer med Vaaben, og dem til betydelig skade, saa har hun heller inted i saa fald Godtgiordt. Thi haver Domerne allene at helde sig til Lov og Forordninger, for saavidt de kand med Grund hentydes til det i Sagen Passerte, og som efter dette bliver soleklart at see, at indstefnte Maddelle Ellingsdatter har sin Huusbond uavvidende og udj \u/Rette tiid forladt sin tieniste, Saa tilfindes hun herved at betale til {Sognets Fattige} \hans Maj:ts Cassa/ 4 Mrk: 8 s: og til den huusbonde hun forlod ligesaa meget alt i følge Lovens 3 bogs 21 Capt: 11 art:

ligesaa skal hun og efter Forord: af 9 Augustj 1754 settes udj Gabestocken ved Tysnes kircke, paa en Søndag naar der er Præcken, stracks Prædicken er ude for der andre ulydige tienere til Exempel, at staa udj 2de timer. \item bet: i Process Omckost: til Citant 2 Rd: iber: Doms løsning/ Det paadømte udreedes næste 15 dage etc:

Nock Pupliceret
Torbiørn og Peder Dallands Obl: til Ole Eldholm paa 41 Rd: 2 Mrk: mod pandt i deres løsøre og 4 proCto: Rente dat: 5te Octob: 1771.

Fogden maatte som i andledning af det seniste Somerting tagne tingsVidne, betreffende det Ødeliggende i Gaarden Kleppe No: 58 af skyld

1771: 357

½ løb Smør ½ huud som seniste ej med mere end 4 Mrk: aarlig Gresleje \var at faae bordt bygslet/ da som nu Jacob Konsvig sig har tilbudet at vilde bebygge same mod de første 8te aar kun at give 1 Rd: aarlig men siden fuld afgiftt. J den andledning tilspurgte Fogden den ting søgende Almue om nogen den paa bædre Vilkaar til Kongens Fordeel vil andtage hvortil de samtlig sagde nej herpaa begiærede Fogden et lovl: Tingsv:

Fogdens Sædvanlige TingsVidner af 10 poster blev examineret og hvorpaa svared faldt som sædvanlig.

Restansen af Extrask: stoer (ope rum) og af Landsk: stoer (ope rum) blev begge oplæst og af alle uimodsagt.

Den tingskydsende Almue tilstod Rigtig at være betalt med 4 s: per mil for hvad de har skydset.

Om Saugerne blev Almuens svar til de fremsatte 4 Qvest: saaledes, om Hope, Fladerager og Hovlands Saug. til 1te Qvest: Nej! 2de Ja! 3de Ja! og til 4de at da Ejeren af Fladerager Saug inden Retten haver forestillet, at der, foruden de Skouger som Saugen, efter forestaaende \er/ tillagt, der findes mange, deels fra Havet, og deels fra andre Stæder, hvis ringe Skouge, ej til nogen hvis Saug er lagt, og til same søges for at faae skaaret den Stock, som de haver, saa kand de ej andet end bevidne dette: at Saugen meget vel kand settes fra!! (for?) aarlig Skur til 2000 Bord til Udførsel og 500de til Bøygds fornødenhed. Om alt blev tingsvidner udstæd.

Som ingen efter 3de ganges opraab vilde gaae i Rette blev Retten for Skibreedet ophæved.

Ao: 1771 den 7de Octobr: blev Almindelig Høste Skatte og Sageting holdet paa Tingstædet Lundervig og Retten med Ous Skibreede betient med efterskrevne Otte Edsorne Laug-Rettes Mænd Nafnl: Lars Wafet, Knud Høysæter, Mons Hafschaar, Johanes Helland, Niels Goupholm, Lars Særvold, Siur Hage, Hans Lundervig for Hans Sævereid Overværende udj Retten Stædets Foged Hr: Kamer Raad Juel med LænsM: og menige tingsøgende Almue;

hvorda Aller og underdanigst blev læst de Kongel: Forord: og høy Øvrigheds Ordre som til beckientgiørelse er anckomen og i denne Protocol forhen extraheret.

Derefter andre Particulliere Documenter, saasom
1te Hr: Consistorial Raad Gielmeuydens bygselbrev til Svend Endresen Svendsdahlen paa ½ løb Smør 1/3 hd: i Yttre Tøsse dat: 13de Maj 1771.
2. Sr: David Colds dito til Lars Olsen Haaland paa ½ løb Smør ½ huud 3 Mrk: foer Penge i Refsvold dat: 23de Martj 1771.
3de Niels Monsen Waages dito til Johanes Nielsen paa ½ løb Smør i Gaarden Lien dat: 5 Octob: 1771.
4de Svend Endresen Svensdahlens Skiøde til Mons Johansen paa 1 pd: Smør ½ giedsk: i Svendsdahl: for 200 Rd: dat: 7de Octob: 1771.
5. Do: til Knud Høysæter paa lige Brug for lige Suma og af lige dato.
6te Hans Aalland med fleeres Skiøde til Torjels Goupholm paa 6 mrk: Smør i Goupholm for 24 Rd: dat: 7de Octob: 1771.
7de Torjels Goupholms Obl: til Hans Frøland paa 40 Rd: mod pant 15 mrk: Smør [i] Goupholm og 4 proCto: dat. 7de Octob: 1771.
8de Extract af Skifte breved efter Nicholaj Hatvig hvis Faste ejendeele er udlagt som Pante bogen udviiser dat: 8 Julj og 26de Septbr: 1771.

1771: 357b

Procurator Hans Giøen fremstod og æskede i Rette den tilforn saa tit og ofte indstefnte og udsadte Sag, andlag[d] af Tosten Brynielsen Hamre Contra Niels Hansen Berge betreffende 10 Rd: som Citanten haver leveret til Contra-Partens Formand, hvorom nærmere af Vidnerne tilforn er afbeviist i det øvrige vilde han afvarte om den Jndstefnte møder eller nogen paa hans veigne.
Den indstefnte mødte og tilstod lovlig Stefnemaal paastod i øvrigt at være befried for det paastefnte, deels fordie at Gaarden Øvredahlen (Øvre Dahlen) alle tiider har værred beboet, deels og fordie at den som fragaar sit kiøb har forbrudt sine haand Penge, lod i øvrigt andmelde at han mente de burde hafve kræft hans Formand i ægteskabet som den der Pengene self hafde modtaget, eller i minste have kræft ham self i mindelighed for (før) de stefnte ham, og hvorfore han formente sig frie for søgemaaled.
Giøen lod tilføre at den af Niels Berge andførte Paastand kunde ej i Lov eller Billighed have Stæd, men lagde dernæst i Rette sin deduction af dags dato som blev oplæst,
Den indstefnte var fornøyet med Dom og paastod at blive befried.
Giøen paastod Dom.

Eragted

Sagen optages til Doms til i morgen klocken 9 Formiddag.

Den af Fogden seniste Somer ting mod Mons Røe Andlagde Sag betreffende ubeqvems Ord mod LænsM: Hans Lundervig blev i Rette æsked og vidned Hans Udschaat fremstillet.
Den indstefnte mødte og tilstod lovlig Stefnemaal.
Vidnet Hans Udschaat aflagde Eed og vidnede ligesom Johannes Helland i høst uden Forandring.
Mandens store Fattigdom og deels Afsindighed blev af hele Almuen bevidned thi paastod Kamer Raaden til Omckost: og de Fattige 2 Rd: hvormed Sagen beror.

Den af Fogden mod Consistorial Raad Gielmeuyden seniste {Høste} ting andlagde Sag blev paaraabt, hvortil Kamer Raaden sagde at Sagen er i mindelighed afgiort.

Eragted

Da det lider paa Natten ophæves Retten til i Morgen.

Anden dagen den 8de Octob: blev Retten atter sadt paa bemelte tingstæd og for same Skibreede betient med det anførte Laug-Rett.

Hvor da udj den af Tosten Hamre mod Niels Hansen Berge Andlagde og til i dag til Doms Optagne sag blev saaledes kient Dømt og

Afsagt

Det Skrifttlige Stefnemaal som Tosten Hamre mod Niels Berge haver udstæd under 20de Septb: 1770 gaar derpaa ud, at han som har indladt sig i ægteskab med Engel Berges Encke, skal blive tilpligted, at betale de 10 Rd: bemelte Engel Berge modtog af Citanten, som haand penge for Gaarden Øvre Dahlen, om hvilcken de hafde

1771: 358

indladt sig i Kiøb, og hvorom Citanten siger at ingen Ulejlighed derved blev Nefnt; Den indstefnte har derimod til sin Befrielse andraget, at det var hans Formand i ægteskabet med hvem handelen var slutted, og, at han formente det var ham Citanten burde søgt og holdt sig til, tilmed paaberaaber han sig, at Gaarden Øvre Dahlen, hvis Kiøb Citanten fragick, baade har været, er, og bliver beboet, saa at naar Tosten Hamre ej vilde staae ved sit Kiøb, var det en følge, at haand Pengene var forbrudt, Dette andførte, naar det tilligemed Vidnerne og fleere Egentlige Beviiser i Sagen, tages i en nøye og tilbørlig Overvejelse, vil tydelig lade Retten insee, at da accorden mellem Sal: Engel Berge og Citanten om Gaarden Øvre Dahlen blev indgaaed, holdt den afdøde Siult for Kiøberen, Gaardens Fejl og Ulejlighed, som Vidnet Halsten Tysnes tydelig forcklarer, og hvilcket end meere beviises, af det svar bemelte afdøde, gav Beskickelse Vidnerne Lars Gierstad og Tørbiørn (Torbiørn) Waage, sc: at naar det blev Beviist, at, Gaarden var underkasted Vand Flom/m/e, og, at Væhr og Vind der tog til Skade, skulde Citanten faae sine Haand Penge tilbage, at nu dette Virckelig sig saaledes forholder, at Gaarden er underkasted dette Onde, er med 3de Enstemmige Vidner sc: Ole Engelsen Øvre Dahlen, John Olsen, og Engel Olsen beviist. Thi kiendes og Dømes for Redt: at Niels Hansen Berge som har ægted Engel Berges Encke, skal betale til Citanten Tosten Brynnielsen Hamre de paastefnte 10 Rd: Og som han ej efter første Stefnemaal indfandt sig til at afgiøre Sagen i Mindelighed, eller da at underkaste sig Dom, men faaed Sagen fra Ting til andet udhalet, bør han ligeledes at betale til Citanten i Omckost: 6 Rd: Hvilcke idømte 16 Rd:, skal udreedes, og efterkomes, næste 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse, under videre lovlig Adfærd.

Giøen begiærede Domen beskreven og leveret 4 Mrk: 8 s: til Stemp: pp: Niels Berge ligesaa og bet: 4 Mrk: 8 s:

LænsM: lod anføre at her i Skibredet er et Spedalsk M: ved nafn Magrethe Danielsdr: paa Totland i Samnanger Sogn og Ous Præstegield, som inted Ejer men er sterckt Spedalsk [at] ingen vil have hende i huused. derom tings vidne Udstæd.

Fogden Hr: Kamer Raad Juel hafde indstefnt Pigen Bornie Simonsdr: for beg: Lejermaal med Landværn og Egtegiftt mand Peder Høysæter derfor at lide Dom etc:

Den indstefnte mødte ej, med lod svare at hun vilde betale Bøderne, dette sagde hun til Stefnevidnerne, Hans og Tron Tøsse som ved Eed beckreftede at hun er lovlig Stefnt.

Eragted

Den lovlig Stefnte gives hermed Laug dag til næste ting.

Fogdens Almindelige tings Vidner af 10 Poster bestaaende blev examineret og hvortil Almuens svar faldt som sædvanligt.

om ting skydsen ligesaa,

TingsVidned om Saugerne falt ligesom for Waags Skibreede, og er ej fleere end Tøsse Saug.

1771: 358b

som ingen indfandt sig efter 3de Ganges opraab, i Retten blev same for Skibreedet ophæved.

Ao: 1771 d: 10 Octob: blev Almindelig Høste Skatte og Sage ting holdet paa Haavig med Strandvigs Skibreedes Almue og Retten betiendt med følgende Laug-RettesM: Jan (Jon) Qvale, Størch Røe, Engel Leigland, Joen Dalland, Engel Haavig, Joen ibm: Joen Jøen (Giøen), Engel Schaattun. Overværende i Retten Stædets Foged Hr: Kamer Raad Juel med LænsM: og Meninge!! tingsøgende Almue.

Hvorda Aller og underdanigst blev {hol} læst de kongel: Forord: og Høy Øvrigheds Ordre som til beckiendtgiørelse er anckomen, samt i denne Protocol forhen extraheret.

Derefter følgende Particullaire Documenter saasom
1te Extract af Skifttebreved efter Lars Hansen Hatletvedt hvis Ejendom i Hatletvedt blev Udlagt som Pante bogen udviiser dat: 13de Junj 1771.
2. Dito efter Herborg Endresdatter Biøndahl hvis Ejendom i Biøndahl blev Udlagt som Pante bogen udviiser dat: 10 Junj 1771.
3de Johanes Store Wigs Obl: til Wiencens Knudsen Windenes paa 40 Rd:, mod 4 proCto: Rente og Pandt 2 pd: 6 mrk: Smør i Store Wig dat: 10 Octob: 1771.
4de Niels Furhofde med fleere deres skiøde til Gitle Torchelsen paa ½ løb Smør ½ huud i Øvre Bolstad for 126 Rd: dat: 10de October 1771.

Eragted

Formedelst Aftenens paackome ophæves Retten til i Morgen.

Anden dagen den 11te Octobr: blev Retten atter sadt paa bemelte Tingstæd Haavig og betiendt med det Gaars dagen Andførte Laug-Rett.

Engel Johansen Store Balleseim hafde til dette ting tiid og Stæd med Mundtlig Stefne Maal ladet indstefnt Pigen Guro Olsdatter Refne fordie hun efter at \have/ modtaget fæste Penge, inted vilde træde i Tienisten men lenge bagefter sent Fæste Pengene tilbage, derfore at lide Dom og betale Omckost: samt paahøre Vidner.
Den indstefnte mødte ej efter paaraab ej heller nogen paa hendes Veigne;
Thi fremstod StefneVidnerne Hans Særvold og Joen Tuft som veed!! (ved) Eed beckreftede at den indstefnte lovlig til dette ting er indvarslet lige efter incaminationen.
Citanten begiærede Sagen til klocken 3 \i/ eftermiddag Udsadt.

Eragted

Det begiærte bevilges herved.

Procurator Giøen lod tilføre at han møder paa Hr: Johan Legangers Veigne \der/ som tilsiunsMand udj Sal: Hr: Hans Astrups Stervboe hafde til dette ting tiid og Stæd med Mundtlig Stefnemaal ladet indkalde Dag Røssaass for Ræsterende tiende til same Stervboe 1 Rd: 3 Mrk: derfor at lide Dom og betale Omckost.
Den indstefnte mødte icke og ingen paa hans veigne
thi fremstod Stefnevidnerne Hans Særvold og Joen Tuft som veed!! (ved) Eed beckreftede at de lovlig har indstefnt Dag Røssaas for Ræsterende tiende og Omckostninger.
Giøen som formerckede at den indstefnte ej møder var derfor

1771: 359

begiærende Laug dag for ham.

Eragted

Den lovlig indstefnte Dag Røssaass Gives herved Laug dag til næste ting, at indkome med sitt fornødne tilsvar i denne mod ham andlagde Sag.

ligeledes og af same, indstefnt Mundtlig Tørchel (Torchel) Nedre Hage for Tiend 3 Rd: 1 Mrk: 2 s: at lide Dom og betale Omckost: Reig: af 7 Maj 1771, blev Oplæst.
same Stefnevidner aflagde lige Eed etc:
Giøen begiærede Laug dag som ligeledes blev bevilget.

Eragtet

etc:

ligeledes og af same indstefnt Mundtlig Engel Miaaness for tiende 5 Rd: 1 Mrk: 12 s: at lide Dom og bet: Omckost:
same Stefnevidner aflagde lige Eed etc:
Giøen begiærede Laug dag som Bevilgedes.

Eragted

etc:

Joen Torbiørnsen Houge lod opbyde sin Myndtling Johannes Engelsen Balleseims Arvelod 37 Rd: men som ingen dennem for 5, 4 eller 3 proCto: vilde laane blev de udj en Skindpung forseigled og Formynderen tilbagelevered.

Lars Endresen Kysness hafde indstefnt Hans Hansen Giøen fordie han haver modtaget 4 Rd: for den Odels Rett i Store Houchaass som den indstefnte med Broder Samuel Sørdahl formente sig at have, og hvilcket ej sig saaledes forholdt, han beviiste med i Rettelagd Skiøde dateret 27de Martj 1748 ligesaa indleverte Citanten til Beviis at den indstefnte har modtaget Pengene, et Brev fra ham under hans haand dat: 18 Januarj 1765 som et efter andet blev Oplæst.
Den indstefnte Mødte ej og ingen paa hans veigne
thi fremstod Stefnevidnerne Ole og Berge Haldors: Yttre Røe og declarerede at de i lovlig tiid har indstefnt Hans Hansen Giøen i denne Sag som Sagde at det paastefnte Rigtig var oppebaared og var han fornøyet med at det ej var meere, sagde derhos saa galt engang tilforn har været giort som dette. vilde i øvrigt ej møde.

Eragted

den lovlig Stefnte Hans Hansen Giøen gives hermed Laug dag at indkome til næste ting med sit tilsvar i Sagen.

Ole Lille Hougen paa egne og Anders Drageides Veigne Mødte og tilckiendegav at de til dette ting tiid og Stæd med skriftlig Stefnemaal af 19de April 1771 haver indstefnt Hans Paulsen Kilen fordie at han har haft en Sag med dem om indløsning af Haalandsdahls Kircke, men da Sagen ved Laugtinget blev hiem vist og han siden den ej haver forfuldt, da at bet: den i Omckost:

1771: 359b

60 Rd: foruden denne Processes Omckost: Stefne Maaled blev Oplæst.
Den indstefnte mødte icke og ingen paa hans Veigne
thi fremstod Ole og Berge Haldorssønne[r] Yttre Røe som ved Eed beckreftede StefneMaales Rigtighed.
Citanten indl: et indlæg i Sagen under 5. Octob: 1771 som blev Oplæst.
Nu Mødte den indstefnte og tilstod lovlig Stefnemaal Paastod dernæst at være befriet for det paastefnte, paa Grund derudaf at han først vand den mod de Citanterne andlagde Odels Sag for hiem-Retten, Og blev tildømt 12 Rd: og dernæst for Laug tinget hvorfra Sagen til nye Behandling blev hiem viist blev Sagens Omckost: ophæved paa begge sider. siden kom den senere Odels Forord: som aarsagede at han ej lengere kunde forfølge Sagen var i Øvrigt med Dom fornøyet.

Eragted

Forinden {Sag} \Dom/ udj denne Sag kand feldes, haver Citanterne at producere den ergangne {hiem og Laugtings Dom} \Aastæds Act med dom og Afsigten af Laug tings Acten/ udj den Sag som af Hans Poulsen Kilen mod Citant: var andlagt, saasom de bliver det eniste som kand oplyse hvad Rett er udj denne Sag, og om den Jndstefnte Hans Kilen bør betale de nu paastefnte Omckostninger, ligesom og Citanterne haver at Give Retten en ordentlig Specificeret Reigning paa de paastefnte Omckostninger. Denne Sag bliver altsaa i mangel af det foranførte, til næste Ting Udsadt.

Eftter forhen fastsadt Tiid, blev den af Engel Store Balleseim mod Pigen Guro Olsdatter andlagde Sag, paaraabt hvortil Citanten svarede: at som den paagieldende ej \endnu/ møder maae han begiære Sagen til næste Ting Udsadt.

Eragted

Sagen udsettes til næste ting og den lovlig indstefnte Guro Olsdatter forelægges at møde med sit tilsvar i Sagen, ligesom og Citanten at beviise Sigtelsen.

Derefter læst:
først Samuel Sørdahl med fleere Deres bygselseddel til Sten Jonsen paa 1 pd: 3 mrk: Smør i Øvre Qvinfittevaagen!! dat: 11te Octob: 1771. (blant forsvunne navn i Strandvik er nemnd: Quernfituogh, nemnd sist i 1612)
2de Hans Echelands Skiøde til Sønen Engel Hansen paa ½ løb Smør ½ huud i Øvre Echeland for 108 Rd: dat: 26de Septn: 1771.
3de Sverche Hiertness og Steen Lygres med hin anden oprettede Contract om Lygre Saug dat: 11te Octob: 1771.
4de Sverche Hiertness Skiøde til Niels Engelsen paa 1 løb Smør i Revne for 228 Rd: dat: 11te Octob: 1771.
5te Marritte Haavigs Skiøde til Sønen Engel Haavig paa 18 7/12 mrk: Smør ½ huud i Haavig for 100 Rd: dat: 11te Octob: 1771.
6te sames Skiøde til Sønen Jan paa 1 pd: 12 7/12 mrk: Smør i Haavig for 100 Rd: dat: 11te Octob: 1771.

Eragted
Da det lider paa Aftenen ophæves Retten til i Morgen.

1771: 360

3de Dagen den 12te Octob: blev Retten igien sadt paa bemelte Tingstæd for same Skibreede og med de andførdte Laug-Rett.

Hvorda Fogdens Almindelige tings Vidner blev Examineret og faldt Almuens svar om det af 10 Poster bestaaende som Sædvanlig.

Om tingskydsen ligesaa.

Det om Lyg!! Saugerne Lygre, Femanger, Sundfiord, her i Skibreedet ligesaa.

Som ingen efter 3de Ganges udraab vilde gaae i Rette blev Retten for Skibreedet Ophæved.

Anno 1771 den 14de Octobr: blev Almindelig Somer Skatte og Sageting holdet paa tingstædet Øvre Waage med Strandebarms Skibreedes Almue og Retten betiendt med efterskrevne Otte Edsorne Laug Rettes M: sc: Peder Nielsen Ness, Gitle Giertsen Mundem, Gitle Siursen ibm: Torbiørn Jonsen ibm: Halvor Halvorsen Furhofde, Niels Joensen ibm: Jens Samsonsen Grønevig, Knud Engelsen Berthun. Overværende udj Retten Stædets Foged Hr: Kamer Raad Juel med LænsM: og menige ting søgende Almue.

Hvorda aller og underdanigst blev læst de kongel: Andord: og Høy-Øvrigheds Ordre som til bekiendtgiørelse er Anckomen, og forhen i denne Protocol extraheret.

Peder Lille Fosse i Rette æskede sin fra seniste ting til nu udsatte Sag Contra Ole Lille Fosse og begiærede Dom udj Sagen efter den Oplysning han allerede har skaffed. sagde i øvrigt lovlig at have Stefnt sin Vederpart til at modtage Dom etc:
Procurator Gorm, mødte paa Ole Lille Fosses Veigne og tilstod lovlig Stefnemaal derefter var begiærende at den Respective Domer vilde Oplæse af Protocollen hvad forrige session Peserede!! (Paserede) siden han var Fremed og ubekiendt i Sagen.
Gorm paa Ole Fosses Veigne maatte forestille den Respective Domer, at alle Vidnerne som er af Citanten førte, er i slegtskab og Svogerskab med {ham} \dem begge/, desuden er Tørjer (Torjer) Siufsæter ForM: eller med forM: (medforM:) med Faderen Ole Lille Fosse, saa om han hafde vildet indgaaed noget slags Forlig med Peder Lille Fosse, da var det tvert imod lovens bydende i 5 Bogs 3 Capt: 21 art: som ej tillader nogen ForM: at selg[e] møe!! Barne Jordegods, desuden kunde Ole Lille Fosse ej Contrahere om det han ej var ejende hvilcket Skifte breved efter hans Sal: kone nærmere udviiser som her i Retten til eftersyn indleveres og blev saavit indsincket(?) Oplæst. Videre i Rettel: Gorm Ole Lille Fosses Skiøde, hvoraf Tydelig kand sees at han er Rette sinde OdelsMand efter siste Forord: af 14de Januarj 1771 de: 1 p: endnu i Rettel: han et Gave brev, hvoraf klarlig sees det Ole Lille Fosse haver gived til sine Børn Odels Retten paa

1771: 360b

det om han skulde indtræde i noget nytt ægteskab da at ej Godset skulde falde i fremede hender men blive ved Qvidselen og i den nedstigende linnie efter forbet: Forord: 2 P: ej heller har Citanten afbeviist noged Forlig er Giort dem imellem enten Skriftlig eller Mundtlig; Thi formente Comparenten at faae frie kiendelse Dom for tiltalen og desuden Citanten at blive tilfunden at betale ham i Omckost: i minste 12 Rd:, hvorpaa han afvartede endelig Dom.
Citanten lod kortelig tilsvare, at han mener sin Sag er saa Fuldkomen Oplyst med de førte Vidner, at derpaa inted lovgyldig er at udsette, paastod derfor Dom efter sitt første Stefnemaal til at forliige[t] skal holdes og at betale Omckostninger.

Eragted

Sagen Optages til Doms til i Morgen Formiddag klocken 9 sl:

Niels Siursen Beche!! (både Breche og Bache ligg i Strandebarm sk.r., men Breche ligg nærast Houchaas) hafde til dette ting indstefnt Berge Houchaass fordie at nu i vaar da Citanten var sør paa Sandnes med den indstefnte kiøbte de 26 \t:/ korn hvorpaa den indstefnte betalte 20 Rd: 5 Mrk: og 17 Rd: 4 Mrk: 2 s: og strax efter da den indstefnte vilde paa en Rejse til begiærte han de Penger han haft!! (hafde?) lagt mere ud end Citanten, og hvorpaa Citanten leverte ham 3 Rd: 14 s: og mente de da begge det hafde været Rett, men da Citanten siden betenckte Sig og viste at den hele Suma skulde ej være Meere end 38 Rd: 3 Mrk: 2 s: og altsaa Citanten ej ad!! (at?) udlægge mere end de 9 Mrk: 4 s: herforuden paastaar Citanten ½ tønde korn som den indstefnte har mere end han ligesom og for nogle bunter(?) som staar dem i mellem. Om alt at lide Dom og aflegge Eeden eller og paahøre Citantens Eed om det paastefnte og betale Omckost:
Den indstefnte mødte ej men Niels Rise og Peder Børsem afhiemlede lovl: Stefnemaal over den indstefnte.

Eragted

Sagen udsettes til næste ting og den lovlig Stefnte Berge Houchaass paalegges at møde og Svare til Sagen.

Eragted

Retten ophæves til i Morgen.

Anden dagen den 15de October blev Retten atter sadt paa bemelte tingstæd med det andførte Laug Rett for dito Skibreede.

Hvorda udj den af Peder Lille Fosse mod Ole Olsen ibm: Andlagde og til nu til Doms Optagne Sag blev saaledes kiendt Dømt og

Afsagt

Citanten Peder Pedersen Lille Fosse som har indstefnt Ole Olsen ibm: har paastaaed at denne skal tilfindes at holde sit løfte, om Gaarden Lille Fosses afstaaelse til Citanten, siden han derom hafde indladt sig i Handel, og hvilcket Citanten vil Beviise med de i Sagen paa hans side førte Vidner etc: Den Jndstefnte Andfører derimod, at det Forlig

1771: 361

han indgick med Citanten blev han tvungen til, han har tillige nu denne Rettes dag, ladet andføre, til Rettens nærmere Overvejelse, om det kunde være ham tilladt, at selge hvad som paa Skifted efter hans Salig Huustrue Karj Pedersdatter den 7de Septb: 1770 til hans Skyldner og uMyndige Pigebørn var Udlagt, med videre. Betragter nu Retten dette af begge Parter andførte, og kaster derhos et Øye paa Beviislighederne, og det videre som er fremført for Dem, saa vil det Fuldkomen Oplyses at Jndstefnte Ole Olsen Lille Fosse har indladt sig i

Handel med Citanten, om hans Ejendom i Lille Fosse som Vidnerne Torjer Siufsæter, Hans Brue, Ole Hansen, Lars og Ole Store Fosse har forcklaret; Men foruden at disse Vidner, inted har nefnt for hvad Suma Gaarden til Citanten skulde overlades, og altsaa af den Jndstefnte kunde begiæres derfore hvad han siuntes, saa vil og dette især dertil kome, at det Gods som indstefnte Ole Olsen Lille Fosse har indgaaet Forlig Om, var for det meste udlagt til Fremmede, og altsaa noged, som \ej/ tilhørdte ham, eller stod i hans Magt at afhende Aller helst da deraf og var udlagt til hans 2de Døttre, og Lov siger i 5te Bogs 3 Capt: 21de art: udtryckelig at Møe Barns Jord icke maae selges, Af disse andførte, med flere i Sagen værende Omstendigheder kiendes og Dømes for Redt: at det Forlig som mellem Peder Pedersen og Ole Olsen Lille Fosse om de ½ løb Smør ½ huud i Lille Fosse {sk} som den siste paabor, var indgaaed, skal som død og Magtesløs Ansees; Men derimod tilfindes den Jndstefnte at betale til Citanten, for det ulovlige Forlig han indgick med ham hvoraf denne Process har Rejst sig, i alt ibereignet Processens Omckostninger 25 Rigsdlr: Hvilcket paadømte bliver at udreede næste 15 Dage efter denne Doms lovlige Forckyndelse etc:
Citanten begiærede Domen beskreven og leverede 4 Mrk: 8 s: til Stemp: Papir. Ole Lille Fosse ligesaa.

Derefter læst
1te Baar Ørjesen Yttre Ohme med fleeres skiøde til Ørje Baarsen paa 16 mrk: Smør i Yttre Ohme for 16 Rd: dat: 14 Octob: 1771.
2. bemelte Baar Yttre Ohme med fleeres Skiøde til Baar Siursen paa 1 løb 8 mrk: Smør ½ hud i Yttre Ohme for 98 Rd: dat: 14 Octob: 1771.
3de Brynniel Houg (Houge?) og Elias Levigs Contract dat: 13 Maj 1771.
4de Baar Siursen Yttre Ohmes Obl: til Anders Døsvig paa 130 Rd: mod 4 proCto: og Pandt 1 løb 8 mrk: Smør ½ hud i Yttre Ohme dat: 14 Octob: 1771.
5te Hans Zachariassen Houges PengeMangel paa sine Børns veigne til 2 pd: 6 mrk: Smør i Furhofde dat: 1 Octob: 1771.
6te Niels Furhofdes skiøde til Torchel Lersten paa ½ løb \9 mrk:/ Smør i Lersten for 60 Rd: dat: 14 Octob: 1771.
7de Baar Øfstefiords bygselbrev til Willum Roalsen paa 1 pd: 8 mrk: Smør 1/? (1/4?) hud [i] Wig dat: 14 Octob: 1771.
8de Aslach Joensen Grønings Skiøde til Brithe Endresdatter paa 2 pd: 6 mrk: Smør i Grøning for 237 Rd: 1 Mrk: 12 s: dat: 14de Octob: 1771.
9de Ole Olsen Lille Fosses Declaration til sine Børn dat: 14de Octob: 1771.
10de Peder Johansen med fleeres Skiøde til Jon Johansen paa 1 pd: 3 mrk: Smør i Nedre Brue for 60 Rd: dat: 14 Octob: 1771.
11te Peder Johansen med fleere[s] Skiøde til Rasmus Johansen paa 1 pd: 3 mrk: Smør [i] Bircheness for 51 Rd: 4 Mrk: 8 s: dat: 14de Octob: 1771.
12. Skifte breved efter Marte Siursdatter hvis Ejendom i Brue er Udl:!! Udlagt som Pandte bogen viiser dat: 2 Septb: 1771.
13de Do: efter John Holjersen

1771: 361b

hvis Ejendom i Brue er Udlagt som Pante bogen viiser dat: 3de Septb: 1771.

Procurator Gorm mødte for Retten og Gav tilckiende, {det} \at/ Tosten Haavers: Breche hafde paa nye indstefnt ved skriftlig Contra Stefning dat: Leervigen den 12te Augustj 1771 {ladet Stefne} Velædle Sr: Severin A: Heiberg der har andgived sig som Actor paa Egne og de fleere Opsiddere paa Gaarden Thole deres Veigne at anhøre det af ham paa Aastædet

Gaarden Bræche sistl: 16 Julj erværvede tingsVidne, derefter at modtage Dom til friekiendelse for Cit: tiltale og Satisfaction for den Grove og ærerørige Skoug tyveries Beskyld: som Citanten haver paalagt ham samt at erstatte ham dene Vittløftige og kostbare paaførte Og paatvung[ne] Processes Omckost: Skadesløs efter den inden Retten Skriftlige Giørende Paastand og i Rettesettelse med videre efter Stefnemaales Jndhold hvilcket han nu i Retten leverede som blev Opl: Derefter i Rettel: Gorm sit Skriftlige Jndlæg med det paaberaabte tingsvidne som et efter andet blev Oplæst.

Procurator Giøen som mødte paa Sr: Severin A: Heibergs veigne lod tilføre, det han fandt fornøden at Protestere imod de{t} af Sr: Gorm paa Tosten Breches Veigne i Rettel: Skriftlige Documenter at de ej maae kome hans Principal til nogen slags skade; dernæst paastod Comparenten, at Retten Gunstig vilde behage at give med Hoved Sagen andstand til næste ting, paa Grund deraf at hans Principal vilde føre fleere Vidner og mere beviis til Oplysning i Sagen, hvornæst hand vilde Reservere sig, Alle lovlig Reservanda og Benefisia imod vedkomende i sin tiid, i det øvrige vilde han begiære at Retten vilde give hans Principal \Udtog/ af alt hvad denne sinde er Passeret, {som han} \og/ vilde \han/ afvarte Rettens Biefald,

Gorm Protesterede af al kraft mod den forlangte andstand og udsettelse da Citanten nu i 2de aar har haft tiid til at føre {flere} \sine/ Vidner om same hafde fornødiges, hvilcket Comparenten nu ansaa som en udflugt for at føre hans Fattige Principal i videre ulejligheder og Omck: Thi paastod han denne Gang endelig Dom i Sagen efter forrige Paastand, tog sig ellers forbeholden al Reservation saavel til Domeren som Cit:

Giøen Refererede sig til sit forrige.

Gorm ligesaa.

Eragted

Endskiøndt Domeren uden hasard, meget vel kunde felde Dom i denne Sag, efter hvad hoved Citanten de forrige Rettes dager haver ladet føre til Protocols, saa dog for at ej det minste Skin skal blive til overs for nogen, at tencke Domeren vilde overile \nogen/ Part{erne} Med dom, saa bliver denne Sag til næste ting Udsadt; Men skulde det end da Mangle, og nogen af Parterne \lod/ paa nytt da indføre Paastand om udsettelse, maae de ej vente sig Andet end at der jo da efter indkomen Oplysning og Beviis kiendes og Dømes hvad Rett er.

nock læst

Siur Liøssaas(?) med fleeres Skiøde til Ole Olsen Aase [paa] 2 pd: 12 mrk: Smør i Øvre Brue for 120 Rd: dat: 15 Octob: 1771. P: Gorm lod tilføre at han møder paa Ole Olsen Lille Fosses Veigne der finder det fornøden at Protestere mod det tingl: Skiøde paa Grund af den kongel: Forord: af 14de April 1769 og det paa Grund deraf af!! (at) hans Sal:

1771: 362

Moder Marte Siursdatter som Odels Mand til Godsed hendes under (ope rum) udstædde Declaration og hvorfore hand fremviiser i Retten 60 Rd: til den halve Gaards indløsning, med tilspørgende om hans Broder som nu har løst vil modtage og give ham Skiøde med sig paa halvedelen, da han om ej det skeer maae, holde sig Forord: efterrettelig, og indtale sit Odel som ham er Gived ligesom han og tog sig Reserveret at paatale den omgang som af hans Broder mod hans Søskende er brugt ved indløsningen.

Ole Olsen {Lil} Aase benegtede at modtage de budne Penge.

Omund Paalsen Eide mødte for Retten paa sin Svoger Ole Aases Veigne og melte at han haver indstefnt hans Broder Ole Olsen Lille Fosse til at paahøre \endeel Vidner/ om der kand boe 2de Mænd paa det brug Salig John Holjersen og Marthe Siursdatter i Somer fradøde, Og om det ej stædse har væred et aastædse {derom at paahøre Vidner}

Gorm paa den indstefntes Veigne tilstod lovlig Stefnemaal og Reserverte sig Contra Qvest: til Vidnerne om det fornødiges.
Citanternes Vidner
1te [Vidne] Johanes Rasmussen Brue aflagde Eed og provede, at der vel ej kand boe 2de Mænd paa dette Brug uden det vilde blive trangt og lide at leve af for de begge, sagde og vide[re] der hafde {vel} i forrige tiid været 2de Mænd men nu ej paa 34 aar. hafde ej videre at p: uden ej at vide hvad enten Salig Marthe Brue fortrød hvad hun hafde Skriftlig loved Ole Lille Fosse eller ej.
2. Vidne Hans Torjelsen Brue aflagde Eed og provede ligesom første Vidne.
3. Vidne Hans Rasmussen Berge aflagde og Vandt som de næst forrige Vidner.
4. Vidne Peder Johansen Berge aflagde Eed og Vandt som de forrige Vidner dog vidste han ej at der hafde bo[e]d 2 paa bruget uden af et løst Rygte.
5. Vidne Holjer Philupsen aflagde Eed og Vandt: at den afdøde kone Marthe Siursdr: var ved sin Fulde Fornuft da hun indgick det løfte og lod skrive sin Villie om odelen til Nedre Brue saaledes at Ole Olsen Lille Fosse skulde have halvedeelen, med Ole Aase og engang da vidnet siger til hende Ælste! Det skulde \De/ ej have giort, og sette begge brødrene samen, hvortil hun svarede til Vidnet det komer ej dig veed dun!! (du?) faar ej noged deraf, ligesaa sagde han at have hørt af hende at da der boede 2de paa bruget hafde de hver sin udlade som staar endnu. hafde ej [etc:]
Omund Eide begiærede tingsVidnet slutte[d] og sig meddelt. Sr: Gorm ligesaa, og leverede de hver 1 Mrk: 8 s: til Stemp: pp:

1771: 362b

Tollef Iversen Tørvig lod Opbyde 5 Rd: 3 Mrk: 12 s: og en Sølfsked for 5 Mrk: som tilhører Myndtlingen Johans Iversen med spørsmaal om nogen dem vilde have men da dette Manglede blev de forseglet og tilbageleveret.

Samson Johansen Store Fosse lod Opraabe om OldelsM: til hans Brug i Store Fosse vilde indløse same efter Loven til aars udg: thi i Mangel deraf vilde han holde udstenings Forret: mellem sig og sine Grander, samt huusebesigtelse og forbædre Jorden.
Dertil OdelsM: svarede: at de ej magter til at indløse same og kand altsaa ej sicker svare derpaa nu.

Aslack Grønning hafde til dette ting indstefnt Lars Engedahlen for 8 Rd: han Ræster ham for Jorde pengene i Grønning derfor at lide Dom og betale Omckost:
Den indstefnte mødte ej og ingen paa hans Veigne
thi fremstod Stefnevidnerne Niels Rise og Peder Børsem som ved Eed beckreftede Stefnemaales Rigtighed og at den indstefnte siger at Aslach Grøning hafde boed paa Grønning i 3 aar allene for Skatten, ligesom og at han hafde 20 Rd: Rente frie i 1 ½ aar. hvorfor den indstefnte paastod Citanten skulde lide Dom etc:
{Eragted}
Citanten[s] Vidner Mødte.
1te Vidne Hans Rasmussen Linge aflagde Eed og provede at for 4 aar siden fulgte vidnet med Citanten og leverte Lars Engedahlen de om accorderte penge paa 20 Rd: nær, hafde ej videre at prove.
2. Vidne Johanes Linge Mødte ej.
Eragted

Jndstefnte Lars Engedahlen forelegges at møde til næste ting, Med sit fornødne tilsvar i Sagen.

Nock læst
Sr: Ole Brysmands Obl: til Anders Houchaass paa 40 Rd: mod 4 proCto: og Pandt [i] et huus paa Ivershus etc: dat: 3 Junj 1771.
2de Ole Østeshusses!! (Øvsthus i Strandebarm?) Skiøde til Sønen Anders paa 12 mrk: Smør 1 giedskind i Giære for 31 Rd: 3 Mrk: dat: 15 Octob: 1771.
3de Lars Øvre Waage med flere[s] Skiøde til Peder P: Ness paa 3 Vog: 1 pd: 15 ½ mrk: korn tiende for 35 Rd: 2 Mrk: 4 s: dat: 5 Octobr: 1771.

Derpaa blev Fogdens sædvanlige tings vidner Examineret og faldt Almuens svar til det af 10 poster bestaaende som Sedvanligt.

Om Tingskydsen ligesaa.

Fogden satte frem de 4 Qvest: om Saugerne som ved Waags Skibrede er Andførdt og faldt Almuens Svar saaledes, til 1. Qvest: Nej icke uden Ness, Femstenevig, Westvig, Kærevig, Svindland, Dybsland, Øyerhafn, Rørvig, Torsness, Kysness, Aarvig, Echenes, Netteland og Aachre, til 2de Qvest: Ja! til 3de Qvest: Ja! til 4de Qvest: da først Ejerne til efterskrevne Sauger saasom Anders Gierts: til Kærevigs Saug, Lars Erichs: Johanes Peders: og Gabriel Knuds: til Nettelands Saug, Erich og Hactor Aachre til Aachre Saug, Peder Peders: Ness for Ness Saug, Siur og Ole Øyerhafn, Anders Mundem, Gitle Nielsen Torrestevdt!! (Torrestvedt) for Øyerhafns Saug, hafde forestillet at deres eniste og mæste Nærings brug bliver af disse Deres Sauger

1771: 363

saa var de begiærende at paa denem maatte blive bevilget saadan Forhøyelses Qvantum saasom paa Kierrevigs Saug 100 Bord og dens Qvantum for eftertiden at blive 400 Bord til Udførsel og 100 til Bøygds Fornødenhed, Nettelands Saug 200 Bord og dens Qvantum alt til Udførsel 600. Aachre Saug 200 og dens Skur i alt til Udførsel 500. Ness 200 og altsaa i alt til Udførsel 600. Øyerhafns Saug 400. 1200 til Udførsel, og 400 til Bøygds Fornødenhed, og dernæst efterskrevne Opsiddere, saasom paa Gaarden Yttre Ohme, Hans Hansen og Michel Olsen Jndre Ohme, Endre Baarsen, Hans Olsen, og Ørjans Baarsen og paa Gaarden Døsvig Anders Pedersen at efter det Tings Vidne, som De i Retten andviiste, og fremlagde, om icke alt sig saaledes forholder, med en ringe Flom Saugs Opbyggelse, paa Gaarden Yttre Ohme, som der er andførdt, saaledes, at i henseende til fleere Saugers Opbyggelse, da veedste de icke fleere at kunde være Fornøden undtagen hvad sig andgaar den paa Gaarden Yttre Ohme, der for de andførdte Ejere for Deres Egne, og den videre Bøyde Hielp, vil de være fornøden, og hvad sig angaar den af de forbemelte Saug-Ejere forlangte Forhøyelse Qvantum, da kand Skougen som for en hver Saug er andførdt taale denne Forhøyelse, ligesom at andre, som ikkun kand have nogle faae Stocker, der da med Deres Skur kand blive hiulpen. Herom Tings Vidne Udstæd.

Som ingen efter 3de Ganges Udraab vilde gaae i Rette blev Retten for Skibreedet ophæved.

Anno 1771 den 12te Nobr: blev Almindelig Høste Skatte og Sage Ting holdet paa Tingstædet Møglebust med Qvindherres Skibredets Almue og Retten betiendt med efterskrevne Otte Edsorne Laug Rettes Mænd sc: Johanes Tvedt, Ole Store Dahle, Lars Fugleberg, Peter Helvigen, Aadnoe (Aadnal) Kaldestad, Ole Sunde, Iver Helvigen, og Harrald Møglebust. Overværende udj Retten Stædets Foged Hr: Kamer Raad Juel med LænsM: og Menige Tingsøgende Almue;

Hvornæst al {Børns Formue blev} \Tinges Sager/ [blev]? foretaged efter at de kongelige Allernaadigste Forord: og Høy-Øvrigheds Ordre bleve læst som forhen i denne Protocol er extraheret,

videre læst

1. Skifte breved efter Hans Hansen hvis ejendom i Lille Dahle blev udlagt som Pante bogen udviiser, dat: 9 Septb: 1771.
2. Dito efter Anna Niels Datter Waage hvis Ejendom i Waage blev udlagt som Pandte bogen udviiser dateret 4 Nobr: 1771.

3de Joen Røsseland med fleres Skiøde til Knud Knudsen paa 1 pd: 6 2/3 mrk: Smør i Waage for 92 Rd: dat: 5te Nobr: 1771.

4de Ole Samson!! (Samsonsen) Kierlands Skiøde til Joen Giertsen paa 9 ½ mrk: Smør 5/8 hud i Kierland for 47 Rd: 3 Mrk: dateret 12te Novebr: 1771.

1771: 363b

5te Samson Løvfalds dito til Ole Samsonsen Kærland paa ½ løb Smør ½ huud i Løvfald for 150 Rd: dat: 12te Novebr: 1771.

6te Samson Store Ohmvigs dito til Lars Olsen paa 1 pd: 13 ½ mrk: Smør 1 faarskind i Store Ohmvig for 60 Rd: dat: 12te Novebr: 1771.

For Retten fremstod Lieut: Meydel (Mejdel) og bad at følgende Spørsmaal maatte fremsettes for Almuen til Besvarelse af Dem 1te Om han ej er Officer som i lang tiid har tiendt i Kongel: Tieniste, men nu er sadt paa Pension. 2de Om han nu har andet at leve af end den ham Allernaadigst till: Pention og en Ringe slett Bonde gaard han sidder og Styrer, 3de Om han icke i de Nogle og tiuge Aar han har opholdt sig heri Skibbreede!! har opførdt sig saaledes som det kunde anstaa en brav Officer og Kristelig beboer i Landet. 4de Om hans Fattigdom ej er saa stor at han trenger til Kongel: Allernaadigst Befrielse for Extraskatt for Børn og Tienere, samt den ham paalagde Forhøyelse Extraskatt, saa at han som lever af Bonde Brug maatte nyde same Friehed som Bønder. Og 5te Om det ej vilde falde ham Høyst umuelig at svare den allerede paadragne Restance af same Skatt, som den hvis Omstendighed er slett, og sidder med 5 uforsørgede Pigebørn og en stoer Husholdning. hvortil samtlig tilstædeværende Almue svarede med Laug-Rette saaledes til 1te Qvest: Ja! til 2. Qvest: {Ja!} \Nej!/ til 3de Qvest: ligesaa!! (Meinast vel Ja), til 4. Qvest: at han trenger høylig der til. til 5. Qvest: som til næst forrige. Herom blev tings V: beg:

læst

Hr: Morsings bygselbrev til Niels Halvorsen paa ½ løb Smør 8 mrk: i Møglebuststad dat: 18de Octob: 1771.

Eragted

Formedelst Aftenens paackome ophæves Retten til i Morgen.

Anden dagen den 13de Nobr: blev Retten atter sadt paa bemelte Tingstæd Møglebust for Dito Skibrede og med same Laug-Rett.

Derpaa blev Fogdens Sædvanlige TingsVidner Examineret og faldt Almuens Svar til det af 10 Poster bestaaende som sædvanligt.

Om Tingskydsen ligesaa.

Fogden satte frem de 4 Qvest: om Saugerne, som ved Waags Skibreede er andførdt, og faldt Almuens Svar saaledes til 1te Qvest Nej icke uden (så kjem eit stort ope rum på linja) 2. Qvest: Ja. 3de Qvest: Ja. 4. Qvest: Nej herom TingsVidne udstæd.

Landskatte Restancen stoer (ope rum) og Extraskatte Restancen stoer (ope rum) blev oplæst og af alle uimodsagt, og hvorfor TingsVidne derom udstæd..

OdelsMandtallet blev oplæst og befunden rigtig, hvorom Tingsvidne udstæd.

Om Tingskydsen ligesaa.

Som ingen efter 3de ganges udraab vilde gaae i Rette blev Retten for Skibreedet ophæved.

1771: 364

Ao: 1771 den 16 Nobr: blev Almindelig Høste Skatte og Sage Ting holdet paa Tingstædet Gielmervig [for Schaanevigs Schibreedes Almue] og Retten betiendt med efterskrevne Edsorne Laug RettesM: sc: Lars Ebne \?/ og Lars Stensen ibm: Mons Schaalnes, Ole Waage, Lars Sandvig, Kittel Sandvig, Niels Tarraldsøen, og Hans Molness. Overværende udj Retten Stædets Foged Hr: Kamer Raad Juel med LænsMand og menige Tingsøgende Almue.

Hvornæst aller og underdanigst blev læst de kongel: allernaadigste Forordninger og høy øvrigheds Foranstaldtning som her til Beckiendtgiørelse er anckomen og i denne Protocol forhen extraheret.

Derefter følgende Particulliære documenter saasom
1te Konge Skiøde til Torjus Joensen paa 1 løb Sr: 1 hud i Mehus for 69 Rd: dat: 3 Junj 1771.
2. Dito til Knud Larsen paa 1 løb Smør 1 huud sc:(?) (i) Øvre Tofte jmod 108 Rd: Betaling dat: 3 Junj 1771.
3de dito til Helje Aschoutsen paa 1 løb Smør 1 hd: i Sætre paa!! (for) 108 Rd: dat: 3 Junj 1771.
4de Johanes Andersens dito!! (dito til J. A.?) paa 1 løb Sr: 1 hud i Øvre Sæbøe for 118 Rd: 3 Mrk: dat: 3 Junj 1771.
5. Dito til Lars Omundsen paa 1 l: Sr: 1 hud i Mæhuuss for 60 Rd: dat: 3 Junj 1771.
6. Dito til Haldor Gundersen paa 1 løb 2 pd: 6 mrk: Smør i Wattedahl!! (Vatnedal) med Lille Wattedahl!! (Vatnedal) for 149 Rd: 3 Mrk: dat: 3 Junj 1771.

Den af Helje Sieldness og Erich Aachre seniste Høste Ting Andlagde og til nu mod Kittel Sandvig andlagde og udsatte G[i]elds Sag blev paaraabt og hvortil Parterne svarede at være forligt.

Den af Johanes Knudsen Amland mod Lars Trundhiem seniste Somerting andlagde og til nu udsadte Sag blev paaraabt og hvortil Citanten svarede at der nu vel til dette Ting er lovlig Stefnt men som han mercker at hvercken den indstefnte eller vidnerne Ole Thrundhiem og Jnger Endresdr: Jndre Tungesvig møder maatte han begiære Sagen til næste Ting udsadt og de indstefnte forelagt at møde.
De indstefnte mødte ej
Thi fremstod Stefnevidnerne Tollef Svelland og Erich Furdahl som ved Eed beckreftede Stefnemaales Rigtighed.

Eragted

Lars Thrundhiem som nu 2de gange lovlig Stefnt i denne Sag gives hermed Laug dag til næste Ting. Ligesaa paalegges og Vidnerne Jnger Endresdr: og Ole Thrundhiem at møde for deres Vidnes byrd i Sagen at aflæge saafremt de vil undgaa deres Falds maals Straf.

1771: 364b

Den af kamer Raad Juel mod Alis Hamersland seniste Ting andlagde Sag blev paaraabt og hvortil Citanten svarede at Sagen er afgiordt ved Kongel: Resolution.

ligesaa blev svared, {imod} til den imod Jacob Aschelsen Andlagde Sag.

Fogden i Rette æskede den mod Guro Andersdr: andlagte Sag.
Den indstefnte mødte og begiærede Sagen til næste Ting udsadt paa Grund af at vilde Søge Kongen om Befrielse for Tugthuus Arbejde.

Eragted

Det begiærte bevilges hermed.

Lars Halvorsen Løvigenesse hafde til dette Ting indstefnt Brønnelle Nielsdr: Løvigen fordj hun haver beskyldt Citanten at han skulde have taget halm ifra hende mens hun var i kircke derfor at lide Dom betale Omckost: og paahøre Vidner.
Den indstefnte mødte ej
Thi fremstod Stefnevidnerne Niels Tarraldsøejen og Torbiørn Mortvedt som beckreftede Stefnemaales Rigtighed.
1. Vidne Lars Stensen Nord Ebne aflagde Eed og Provede at i fior vinter noged for Juel siger \Cnt:/ Citantinden at medens hun var i Kircken blev noged Halm bordte for hende. hvor paa Citanten Skiød til vidne. og hørdte han ingen beskyldning hafde ej videre at prove.
2. Vidne Aadne [Ebne] mødte ej.

Eragted

Jndstefnte Brønnille Løvigen gives hermed Laug dag til til!! næste ting, ligesom og Aadne Ebne under Lovens Falds maal at aflægge sidt vidnesbyrd i Sagen under Lovens Faldsmaal.

Aadne Aadne!! Løchelsøen hafde til dette ting indstefnt Ole Knap for ulovlig Beskyldning, derfor at lide dom og betale Omckost: samt paahøre Vidner.
Den indstefnte mødte icke men Stefne Vidnerne Helje og Søren Sætre mødte og afhiemlede lovlig Stefnte.

1. Vidne Joen Johansen aflagde Eed og Provede, at nu for nogle uger siden da Begravelsen blev holden efter en ved nafn Berthe Kabelen (Kobelen) siger Ole Knap at han skulde ved Procurator Rasmus Krag beviise at hun klipte eller Skar Halen af

1771: 365

kiørene. hafde ej videre at prove.
2. Vidne Just Pedersen Eide aflagde Eed [og forcklarede] i et og alt som første vidne dog med dette tillæg at det var Rasmus Krags kiør og Niels Gorm og Rasmuss Krag var vidner for ham.
3. Vidne Mons Jørgensen Sioe aflagde Eed og provede at same Tiid som de andre vidner har omproved saag Vidnet at Ole Knap tog Citanten i Brøsted og siger at han skulde faa Citanten bordt med sin Hale stærdt. og at han skulde skaffe ham Ren dom derpaa hos Rasmus Krag.
4. Vidne Wiching Madsen Sioe aflagde Eed og provede at!! det same som andet vidne uden Forandring.

Eragted

Ole Knap som lovlig Stefnt gives hermed Laugdag til næste Ting at møde med sit tilsvar i Sagen.

Derefter læst
1te Haldor Wattendahls Obl: til Niels Tvedt paa 99 Rd: imod 5 proCto: Rente og Pandt 1 løb 2 pd: 6 mrk: Smør i Wattendahl dat: 15 Nobr: 1771.
2. Erich Wiersen Nedre Sævereides Dito til Lars Olsen Sævere[i]de paa 50 Rd: imod Pandt 1 løb Smør \1 hd:/ i Nedre Sævereide og 3 proCto: Rente dat: 16 Nobr: 1771.
3. Britte Paalsdr: med flere[s] Skiøde til Ole Poulsen paa 1 pd: 18 2/5 mrk: Smør 1 bucksk: i Echel: for 90 Rd: dat: 16de Nobr: 1771.
4de Lars Mehuses Obl: til Halvor Waldre paa 60 Rd: mod 4 proCto: Rente og 1 løb Smør 1 hud i Pandt i Mehus dat: 16 Nobr: 1771.
5. Tørriss Mehuses dito til Omund Jndre Matre paa 69 Rd: mod 4 proCto: Rente og Pandt 1 løb Smør 1 hud i Mehus dat: 16de Nobr: 1771.
6te Johannes Øvre Sæbøes Obl: til Ole Simonsen Handeland paa 80 Rd: imod 4 proCto: Rente og Pandt 1 løb Smør i Øvre Sæbøe dat: 16de Nobr: 1771.
7. Knud Larsen Øvre Toftes dito til Frue Anna Juel paa 98 Rd: imod 5 proCto: og Pandt 1 løb Smør 1 hud i Øvre Tofte dat: 16 Nob: 1771.
8de Helje Sætres dito til Fogden Hr: Kamer Raad Juel paa 98 Rd: imod 5 proCto: Rente og Pandt 1 løb Smør 1 hud i Sætre date: 16 Nobr: 1771.
9de Sr: Jens Undahls Grundeseddel til Samson Lars: paa et Huus Mand Plads paa Wahlen dat: 23de Octobr: 1771.
10de Hr: Lieut: Willum Dahls Contract med Ole Sandvold om Dam stockerne til Handelands Saug dat: 10de Nobr: 1771.
11te Hr: Celius med fleres Bygsle Seddel til Johans Siursen paa 2 pd: 6 mrk: Smør ½ Buckskind i Endtvedt dat: 16 Nobr: 1771.

TingsVidnerne var for dette Skibrede i Aar ligesom næst forrige aar uden Forandring.

Landskatte Restansen stoer (ope rum) og Extraskatte Restancen stoer (ope rum) blev oplæst og af alle uimodsagt. derpaa tingsvidne udstæd.

1771: 365b

Med de i Skibredet værende Sauger var ingen Forandring men bliver ved forrige Skur. derpaa tingsV: udstæd.

Som ingen efter 3de ganges udraab \mødte/, blev Retten ophæved.

Anno 1771 den 19de Nobr: blev Almindelig Høste Skatte og Sage Ting holdet paa Tingstædet Fittie [med Etne Skibreedes Almue] og Retten betiendt med efterskrevne Otte Edsorne Laug Rettes Mænd Nafnlig Joen Ryg, Peder Halleland, Even Mæland, Svend Gravelsæter, Hugne Rame, Peder Stene, Halvor Ryg og Niels Stene Overværende udj Retten stædets Foged Hr: Kamer Raad Juel med LænsMand og menige tingsøgende Almue.

Hvornæst aller og underdanigst blev læst de kongel: Forord: og Høy-Øvrigheds Ordre som til Beckiendtgiørelse var anckomed og forhen i denne Protocol extraheret.

Derefter følgende Particulliere Documenter saasom
1te Capt: Salderens (Sebastian Saldern/Sallern) Obl: til Ole Ohnesten og Erich Qvamen paa 80 Rd: imod Pandt hans Huuse ved Etnesøen og 4 proCto: Rente dat: 14 Martj 1771.
2de Tørchel (Torchel) Fiøsnes Obl: til Ole Fatland paa 80 Rd: mod 4 proCto: Rente og Pandt i alt hans løsøre dat: 24de Septb: 1771.
3de Johanes Østrems dito til Lieut: Wilhelm Dahl paa 99 Rd: mod 4 proCto: og Pandt 1 pd: 21 mrk: Smør efter Aftag i Østrem dat: 27de Novebr: 1770.

Eragted

Formedelst aftenens paackomende ophæves Retten til i Morgen.

Anden dagen den 20 Nobr: blev Retten atter sadt paa bemelte Tingstæd Fittie for dito skibrede med det i Gaar andførte Laug-Rett.

Peder Stene {St} i Rette æskede den fra seniste Ting Udsadte Sag mod Lars Madsgaard Gield betreffende.
Den indstefnte mødte icke
Thi fremstod Stefnevidnerne Jens Juelskaar og Jngebrict Jversøen som ved Eed beckreftede Stefnemaaled.

Eragted

Eftter Omstendighed modtages Citantens Eed om kraves Rigtighed. Derpaa aflagde Citanten sin Saligheds Eed om kraves Rigtighed.

Afsagt

Med Peder Pedersen Stenes aflagde Eed er det Bevist at Lars Madsgaar er ham skyldig de paastefnte 1 Rd: 5 Mrk: Thi kiendes og Dømes for Rett at Lars Madsgaar skal betale til Peder Stene de paastefnte 1 Rd: 5 Mrk: med 2 Rd: 3 Mrk: i Omckost: ibereigned Domens Løsning, og det næste 15 Dage efter Domens Forckyndelse under videre Lovl: Adfærd.

LænsMand Christopher Gielmervig hafde til dette Ting indstefnt Thørchel (Thorckel) Johansen Fiøsne for skyldig værende 20 Rd: efter Revers af 15 Nobr: 1770 derfor at lide Dom og bet: Omckost:
Den Jndstefnte mødte ej,

thi fremstod Stefnevidnerne Jens Julskaar og Jngebrict Iverssøen som ved Eed beckreftede Stefnemaales Rigtighed. det allegerte Revers blev oplæst.

Eragted

den Jndstefnte Tørchel (Torchel) Johansen Fiøsne gives hermed Laug dag til næste ting at møde med sit fornødne tilsvar i Sagen.

1771: 366

Even Mæland hafde til dette ting indstefnt Haldor Aasen for laandte Penge 5 Rd: dernæst fordie han benyttede sig af en gl: lade som stod paa Aasen og af den med mere bygde en nye lade som han siden solgte for 6 Rd:, den gl: Taxeret 1 Rd: og endelig fordie han brugte Agrene paa Aasen 1769 og soldte kornet for 5 Rd: paa agerne uskaaret, og som af Pladsed alle tiider har væred svared 3 Rd: og han fick 2 Rd: for Græssed altsaa kun 1 Rd: i leje af Agerne tils: 7 Rd: derfor at lide Dom og bet: Omckost:

Den indstefnte mødte ej,

thi fremstod stefnevidnerne Jens Juelskaar og Jngebrict Jversøen som ved Eed beckreftede Stefnemaales Rigtighed, og declarerede at den indstefnte sagde at han vidste om Gielden, men derhos at han og Citanten ej hafde Giordt nogen afreigning samen.

Eragted

Den indstefnte Haldor Aasen gives herved Laug dag til næste Ting at indkome med sit fornødne tilsvar i Sagen, da han ifald han ej til Somertinged møder bliver anseed for skyldig i det paastefnte og maae lide Dom.

Erich Præstegaarden hafde til dette Ting instefnt Anders Udstunen (Udstuen) for Skyldig værende 10 Rd: derfor at lide Dom og bet: Omck:

Den indstefnte Mødte ej etc:

thi fremstod Stefnevidnerne Jens Juleskaar og Ingebrict Jversøen som veed!! (ved) [Eed] beckreftede Stefnemaales Rigtighed med tillæg at den indstefntes kone Britte Larsdatter tilstod Gielden men sagde hendes Mand hafde bundet den for (før) hun fick ham.

Eragted

Den indstefnte Anders Udstunen gives herved Laugdag at møde til næste ting med sit fornødne tilsvar i Sagen, thi i fald han ej møder bliver alligevel Dømt i Sagen.

Ole Thorsen Giære hafde til dette Ting indstefnt Gunder Norem for Skyldig værende Penge 20 Rdr: derfor at lide Dom og betale Omckost:

Den indstefnte mødte ej,

thi fremstod Stefnevidnerne Jens Juelskaar og Tosten Ouestad som veed Eed beckreftede Stefnemaales Rigtighed.

Eragted

den lovlig Stefnte Gunder Norem paalegges at møde til næste ting med sit tilsvar i Sagen.

Sogne Præsten til Etne Hr: Japhet Hegelund hafde til dette ting indstefnt Gunder Norem for skyldig værende 21 Voger korn tiende efter Skriftl: Stefnemaal af 3 Octobr: 1771. derfor at lide Dom efter værende korn Priss og betale Omckost:

Den indstefnte mødte ej

…(?) (thi) Stefnevidnerne Jens Juleskaar og Peder Hagen som veed Eed beckreftede Stefnemaales Rigtighed og at Manden ej var hieme da han blev Stefnt men konen.

1771: 366b

Hr: Hegelund indleverte derpaa et Skriftlig Jndlæg af 19de Nob: h: a: som ? ? (blev læst?)

Eragted

Gunder Norem som lovlig af Hr: Hegelund {efter} er indstefnt for Ræsterende Korn Tiende Men nu ej møder, gives herved Laug dag til næste Ting at møde med sit tilsvar i Sagen,

Den af Niels Kamboe mod Johannes Østrem seniste Ting andlagde og til nu udsadte Sag blev paaraabt, hvortil begge Parterne for Retten sig saaledes foreenede, at Jndstefnte Johannes Østrem Declarerede at de af ham mod Citanten talte Ord var skeed udj Overilelse og vilde han ej vedstaae same men bad Om Forladelse og ville betale Omckostningerne. Dette deres Forlig begiærede de med Dom Confirmeret.

Afsagt

Følgelig Lovens 5 Bogs 1 Capt: 1 og 2 art: skal Parterne[s] inden Retten indgangne Forlig ved Magt at stande og det saaledes at de af Johannes Østrem mod Niels Kamboe faldne Ord ej skal være ham til nogen Hinder paa hans ære eller skam i nogen maade, men Johannes Østrem skal betale denne Sags Omckost:

Thor Larsen Østrem mødte for retten og tilckiendegav at han møder paa sin Moder Helge Thorsdatters veigne som med Skriftl: Stefnemaal af 19 Aug: 1771 har ladet indstefne Erich Sille og Johannes Østrem for hvad Stefnemaale[t] indeholder som blev Oplæst.

Erich Sille mødte og tilstod lovlig Stefne Maal, men Johannes Østrem mødte ej

Thi blev for ham og vidnerne afhiemled lovlig Stefnemaal af Jens Juleskaar og Tosten Ouestad.

Af vidnerne fremstod

1. Vidne Baar Giære aflagde Eed og provede i et og alt ligesom han forcklarede i somer i den Sag mellem Niels Camboe og Johannes Østrem som indført pag: 338 overf:
2. Vidne Siur Giære aflagde Eed i et og alt som næst forrige vidne.
3. Vidne Johanne Michels Datter aflagde Eed og Provede inted til Sagens Oplysning thi blev hun demiteret.
4. Vidne Joen i Præstegaarden aflagde Eed og provede: at nu i Julen var Erich Silde i Præstegaarden og talte med Præsten men hvad han talte veed vidnet ej, derimod siger Erich Silde til ham at han hafde været hos Præsten og Stucket ham i Øret at Marthe Larsdr: Østrem gick med barn og 2de giftte Mænder hafde giordt det, saa at der blev ingen Fæsting af mellem hende og Jone Siursen Sørem, !!siden vaar vinde Menniske er alt giordt!! men Erich Sille nefnte ej efter hvis ord han gick, hafde ej etc:
5. Vidne Brønle (Brønele?) Siille aflagde Eed og provede: i et og alt som Sønen Zacharias Erichsen i Somer vidnede NB: see pag: 338. med tillæg: at Peder Øyen laag fleere Netter paa Østrem end hieme og at Anders Siurs: Grindem var ej mere frie for hende end Johanes Østrem for sin kone. Mend (Men) hendes

1771: 367

Mand Gick efter hans Ord til Præstegaarden hafde ej videre at prove.

6. Vidne Zacharias Erichsen aflagde Eed og provede det same som i Somer see Pag: 338.
7. Vidne Sirj Hansdatter aflagde Eed og provede at nu 4 dag Juel kom Johanes Østrem og vilde leje sig Folck til Ølen, hvor paa vidne[t] spurgte ham om hand vilde Rejse fra Fæsterøle[t], dertil han svarede jeg tror ej der bliver noged Fæsterøl af fordie hun Gaar med Barn siger børnene vores, Vidnet siger da Gud bevare Os! hvem har Giort det, dertil Johanes svarede: det har Peder i Hagen og Niels Kamboe giordt, Peder Gaar der saa tit, men Niels Kamboe, monne være i lag med Hende i Mælands Bryllupped. hafde ej etc:

8. Vidne LænsM: Svend Fittie aflagde Eed og provede i et og alt som næst forrige vidne dog med den Forandring at det var Nye aars Aften han hørdte det af Johannes Østrem dog med dette tillæg at Johannes Østrem siger Erich Silde vilde gaae til Præsten og sige at Marthe Larsdatter Østrem gick med Barn. og tiente da Joen Sørem som hun skulde have, hos Præsten. hafde ej videre at Prove.

9. Vidne Osmun Erichsen aflagde Eed og vidnede i et og alt som næst forrige Vidne uden Forandring.

Erich Sille var med Dom Fornøyet og Citanten paastod det:

Eragted

Endskiøndt Erich Sille har Declarerede!! sig fornøyet med Dom og Citanten paastaar same, saa dog da Johannes Østrem er en paagieldende i Sagen, og nu ej møder, maae Sagen til næste ting \udsettes/ paa det ej Johannes Østrem skal betages lejlighed at føre sine Beviis og vidner om han nogen har, til Forsvar for sig, Men skeer ei same til næste ting, feldes alligevel da, Dom efter den i Sagen allerede indkomne Oplysning. Og haver da Erich Sille at møde for at paahøre, om noget ham angaaende bliver nefnt i Domen.

nock læst

Konge skiøde til Halvor Erichsen paa 1 løb Smør 3 Voger Næver i Gundegiær for 67 Rd: 3 Mrk: dat: 15 April 1771.

2. Halvor Gundegiærs Obl: til Erich Tvedt paa 90 Rd: er bet: efter Qvit: af dags dato.

3de Halvor Gundegiærs Obl: til Abraham Lieusness paa 123 Rd: imod Pant 1 løb Smør 3 Voger næver i Gundegiær og 4 proCto: Rente dat: 20 Nob: 1771.

4de Mortificeret Hans Rivaasens Obl: til Jens Axdahl og Tosten Ousvog paa 100 (190?) Rd: som er bet: efter Qvit: af 6 Junj 1770.

Sogne Præsten til Etne Præstegield Hr: Japhet Hegelund hafde til dette Ting tiid og Stæd ladet indstefne følgende paa Benificeret Gods boende deels Lejlendinger og deels HuusMænd hvilke alle indesidder med den allernaadigst paabudne Extraskatt

1771: 367b

og for hvem Præsten haver maatt betale Skatten til Fogden Hr: Kamer Raad Juel, disse Skyldige ere følgende Niels Andersen 6 Rd: Peder Monsen 5 Rd: 1 Mrk: Joen Erichsen 6 Rd: alle huusMænd under Præstegaarden, Jocum Althan Wae 4 Rd: 2 Mrk: 9 s: Knud Wae 4 Rd: Godschalch MadsGaard 6 Rd: Lars ibm: 6 Rd: Johannes Waage 4 Rd: Johannes Berge 6 Rd: Jacob {Berge} \Kaldem/ 4 Rd: 1 Mrk: Helje ibm: 3 Rd: Iver Tierrandsen husMand under Hougen 6 Rd:

disse {Af de} indstefnte {Mødte} er stefnt at lide Dom til betaling for denne Skatt, eller i Mangel deraf at {betale} fravige Deres Gaarder og betale Omckost:

Af de indstefnte mødte Jocum Wae og Johannes Waagen som declarerede at de gierne vil betale naar de Magtede det og at de har betalt saalenge de kunde, men nu er det uMuelig at betale lengere.

For de udeblevne afhiemlede Jens Jueleskaar og Tosten Ougestad Stefnemaales Rigtighed.

Her: Hegelund derpaa indleverede en haand udstæd af Fogden at han hafde betalt skatten for de indstefnte til Septb: udgang 1771.

Eragted

De lovlig indstefnte Gives hermed Laugdag til næste ting, og vil Retten Raade Dem, at de betaler Skatten til same Tiid, thi Mangler same, kand det let hende, at de kand ansees for, at have forbrudt sin bygsel {forbrudt} og de at kome at forlade Gaarderne.

LænsM: Svend Fittie Mødte og tilckiendegav at Zacharias Fittie hafde indstefnt Carl Duval for Skyldig værende 22 Rd: 12 s: deraf laante penge 19 Rd: 5 Mrk: 4 s: til min Moder Skyldig som mig udl: 1 Rd: 5 Mrk: og til min Myndl: af same skyld 2 Mrk: 8 s: Derfor at lide Dom og bet: Omckost:

Den Jndstefnte mødte ej,

Stefnevidnerne Baar og Tiærand Giære beckreftede StefneM: Rigtighed.

Eragted

Den lovlig indstefnte Car[l] du Wahl give[s] hermed Laug dag til næste ting at møde med sit fornødne tilsvar i denne Sag eller da at taale Dom.

Nock læst

Hendrich Schinderlins Obl: til Hr: Lieut: W: Dahl paa 150 Rd: mod 4 ½ proCto: Renter 3de deelen i Gierde Kircke i Etne med underl: herl: samt Lille Echeland. dat: 12 Nobr: 1771.

Fogdens sædvanlige TingsVidner blev derpaa examineret og af alle uimodsagt, Land og Extraskatt Restansen blev ligesaa Oplæst og af de skyldige uimodsagt. af det ødeliggende strøe gods er ingen første bygsler falden dette Aar.

Som ingen efter 3de Ganges Ud-Raab indfandt sig i Retten blev same for Skibreedet ophæved.

Anno 1771 den 22de Nobr: blev Almindelig Høste Skatte og Sageting holdet paa Tingstædet Killesvig og Retten betiendt for Fieldbergs Skibreedes Almue med efterskrevne Otte Edsorne Laug-Rettes Mænd Nafnlig Ole Lien, Siur Rødne,

1771: 368

Steffen Hustvedt, Wier Tvedt (Tvædt), Niels Nielsen og Niels Siursen Dørem, Johannes ibm: og Siur Eide. Overværende udj Retten stædets Foged Hr: Kamer Raad Juel, med LænsMand og menige Tingsøgende Almue.

Hvornæst aller og underdanigst blev læst de Kongel: Forord: og Høy-Øvrigheds Ordre som her til Beckiendtgiørelse var anckomen og forhen i denne Protocol extraheret.

Derefter følgende Particulliære Documenter saasom

1te Ole Larsen Eides bygselbrev til Aanen Steffensen paa 2 pd: ½ mrk: Smør 10 Spand korn i Søre Stumo dat: 22 Nobr: 1771.

2. Konge Skiøde til Lisbet Nielsdatter paa 2 pd: 18 mrk: Smør [i] Jndbioe for 91 Rd: 4 Mrk: [dat: 3 Junj 1771]

3de Dito til Siur Aslachsen paa 12 mrk: Smør i Gundevaag for 30 Rd: dat: 29 Junj 1771, og det næst forrige af 3 Junj 1771.

4de Dito til Tørjer (Torjer) Siursen paa 2 løber Smør 2 Huder i Sundness for 300 Rdr: dat: 27de Maj 1771.

5. Dito til Christopher Nielsen paa 2 løber 1 Huud i Øvre Axdahl for 115 Rd: dat: 27de Maj 1771.

6. Anna Mechelborg Sal: Hr: Morten Russes Skiøde til Madame Erland Michelsens paa Aalunds og Wigebøgds Kircker for 200 Rd: dat: 21de Aug: 1771.

7de Knud Siøvangen med fleere[s] Skiøde til Steffen Knudsen paa ½ løb Smør 1 Giedskind i Siovangen (Siøvangen) {dat:} for 88 Rd: 1 Mrk: 4 s: dat: 23de Nobr: 1771.
8de Knud Siøvangen og Steffen Knudsens med hin anden oprettede Contract dat: 23de Nobr: 1771.
9de Borgille Ormsdat: med flere[s] Skiøde til Ander[s] Jørgensen paa 1 løb Smør 1 huud 1 giedskind i Gaarden Kiche for 123 Rd: 4 Mrk: dat: 14 Febr: 1771.
10de Christopher Nielsen Øvre Axdahls Obl: til Sr: Johan Koner(?) Schnid (Schmid?) paa 99 Rd: imod 5 proCto: og Pandt 2 løber Smør 1 huud i Øvre Axdahl dat: 20 Junj 1771.
11te Ole Sandvig og Tollef Udbioes Skiøde paa Johannes Gundersens Veigne til Torbiørn Gundersen paa 1 løb Smør i Sandvig for 150 Rd: dat: 22 Nobr: 1771.
12te Halvor Røgeness med sin Myndling Torbiørn Gundersen Deres Contract med den sistes Sødskende dat: 22 Nobr: 1771.
13de Rasmus Indbioe med fleere[s] Skiøde til Harrald Heljesen paa 2 pd: 6 mrk: Smør ¾ huud i Weastad for 115 Rd: 4 Mrk: 8 s: dat: 22 Nobr: 1771.
14. Harrald Heljesens Obl: til Proustinde Christie paa 100 Rd: mod Pant 2 pd: 6 mrk: Smør ¾ huud i Weastad og 5 proCto: Rente dat: 22 Nobr: 1771.
15de Konge Skiøde til Andphind Siursen paa 1 løb Smør 1 huud i Svalland for 108 Rd: dat: 3 Junj 1771.
16. Dito til Knud Tørchelsen (Torchelsen) paa 1 løb Smør 1 hud i Svalland for 108 Rd: dat: 3 Junj 1771.
17. Tørris Aldvaldsen Ulvenesses Obl: til Søsterne Herborg og Anna paa 90 Rd: mod 4 proCto: og Pandt 23 mrk: Smør i Ulveness dat: 22 Nobr: 1771.
18de Ole Torsen Store Giærevigs Wilckaars brev til Faderen Thor Olsen paa adskillig føderaad dat: 22 Nobr: 1771.
19de Konge Skiøde til Rasmus Paalsen paa 2 pd: 18 mrk: Smør i Jndbioe for 91 Rd: 4 Mrk: dat: 3 Junj 1771.
20. Rasmus Paalsen Jndbioes Obl: til Reinert Jensen Horneland paa 92 Rd: imod 5 proCto: Rente og Pandt 2 pd: 18 mrk: S:ør

1771: 368b

i Jndbioe dat: 22 Nobr: 1771.
21. Andphind Siursen S[v]allands Obl: til Hr: Kamer Raad Juel paa 130 Rd: mod 5 proCto: og Pandt 1 løb Smør 1 huud i Svalland dat: 22 Nobr: 1771.

Eragted

Formedelst Aftenens paackome ophæves Retten til i Morgen.

Anden dagen den 23de Nobr: blev Retten atter sadt paa bemelte Tingstæd Killesvig og betiendt med det i Gaar andførte Laug-Rett.

Steffen Lille Giærevigen J Rette æskede sin fra seniste ting mod Christie Iversdatter Store Giærevig andlagde og til nu udsadte Sag Ærerørige Ord betreffende og paastod Dom efter indkomen oplys[ning.]
Jndstefnte Christie Iversdatter Store Giærevigen mødte ej og ingen paa hans!! (hendes) Veigne
thi fremstod Stefnevidnerne Ole Rabben og Ole Giærevig som ved Eed beckreftede StefneMaales Rigtighed.

Afsagt

Det er unegtelig, at insee af Retten, at Christie Ivers Datter Store Giærevig haver fortalgt til Vidnerne Gurj Omundsdatter og Anne Halvorsdatter, at Steffen Myren haver taged 3 Rd: i Niels Espelands Bryllup, og hans Datter Guro 18 s: Dette have[r] den indstefn[te] indted Beviis imod, men ved sin Udeblivelse paadraget sig saavel Skyld i dette, som, at Christie Iversdatter Store Giærevig {sku} sin Datter skulde have lærdt at trølle!! (trylle eller trolle?) hos Salig Madame Kahrs. Af disse Omstendigheder Kiendes og Dømes for Rett, at Jndst: Christie Iversdatter Store Giærevig, bør sig Self til Rettelse og Velfortiendt Straf, samt andre saadanne ubetencksome Mennisker til {Rettelse} \Hielp i Etertancke/ i sin tale, betale til det Bergenske Tugt og Manufactur Huus 4 Rd:, og til Fieldbergs Præstegields Fattige og Huus arme 3 Rd:, item i Processens Omckost: ibereignet Doms Løsning til Citanten 3 Rd: J øvrigt skal de af Christie Iversdatter Store Giærevig faldne Ord, ej kome Citanten Steffen Huustvedt, og Salig Madame Kers (Kars), til nogen Forcklejnelse paa ærlige gode Nafn {og} Rygte, og eftermæle. Det paadømte udreedes næste 15 Dage efter denne Doms lovl: Forck:

Den af Joen Westre Eides Sag mod Steffen Hustvedt andl: Jelds Sag blev paaraabt hvortil Parterne svarede at være Forligt.

ligesaa blev svared til den af Johannes Nordre Eide mod Jngeborg Frønsdahl andlagde Sag.

Torbiørn Mortensen Wahlen hafde til dette ting indstefnt Johannes Øvre Houge for Skyldig værende 12 Rd: efter haand af 23 Septb: 1770 hvoraf Citanten tilstod at have faaed 1 Rd: 8 s: og Ræster 10 Rd: 5 Mrk: 8 s: derfor at lide Dom og betale Omckost:
Paa den indstefntes veigne mødte Svogeren Thor Kaate som

1771: 369

ej vedtog lovlig Stefnemaal
thi fremstod Stefnevidnerne Gabriel Dahlen og Petter Killesvig som ved Eed beckreftede Stefnemaales Rigtighed.
Thor Kaate paa den Jndstefntes veigne begiærede Sagen til næste ting udsadt paa Grund af at den indstefnte ej møder.

Eragted

For ej at betage den indstefnte lejlighed til Forsvar, saa bliver Sagen til næste ting \udsadt/; Men skulde da den indstefnte ej Beviise sitt andragende bliver feldet Dom efter indkomen Oplysning.

Lars Røgeness LænsMand for Wads Skibreede hafde til dette ting Tiid og Stæd med Mundtlig StefneMaal indstefnt Johannes Øvre Houge for Skyldig værende 49 Rd: 4 Mrk: 8 s: der ær!! (er) en Ræst paa den Caution han indgick for Jngebor Aarebøe og Osmus Jensen med Renter og Omckost:
Den Jndstefnte Mødte og tilstod lovlig stefnemaal og vedstod kraveds Rigtighed.
Citanten paastod Dom.

Afsagt

Af den indstefntes Rene tilstaaelse er det Beviist at han nu skylder de paastefnte 49 Rd: 4 Mrk: 8 s: til LænsMand Lars Røgenesse. Thi Kiendes og Dømes for Rett at han same skal betale til bemelte LænsMand med Renter fra det lovlige Søgemaal til Betaling skeer, samt udj Processens Omckostning ibereignet Domens Løsning, 2 Rd: Det paadømte udreedes og efterkomes næste 15 dage efter denne Doms lovlige [Forckyndelse.]

Reinert Knudsen Domesness hafde til dette Ting Tiid og Stæd med Skriftl: StefneMaal af 2 Nob: 1771 indstefnt sin Moder Ingeborg Frønsdahl fordie hun skal have brudt et Forlig hun indgick med Citanten og!! (om?) Gaarden Frønsdahls Afhendelse med mere Derfor at lide Dom og betale Omckost: StevneMaalet blev oplæst.
Den indstefnte mødte ej og ingen paa hendes Veigne
Thi fremstod Stefnevidnerne LænsM: Tollef Killesvig og Ole Rabben som ved Eed beckreftede StefneMaales Rigtighed.
Derefter fremstillede Citanten følgende af de indstefnte vidner saasom
1te Gabriel Wiland aflagde Eed og provede at nu imellem 3 og 4 aar siden hørdte Vidne[t] at Citanten siger til sin Moder da hun vilde løse hans Andeel i Gaarden, at han vilde være nærmest til Jorden naar hun vilde Oplade Jorden, hvortil hun svarede at hun vilde ej oplade Jorden til nogen hvercken han eller andre, men naar hun faldt fra, kunde de have Jorden for hende hvem som vilde, og bød Moderen Citanten Pengene den tiid, men han vilde nødig modtage Pengene, dog modtog han dem med ovenmelte Tale.

1771: 369b

nogle Dage efter gick vidnet med Citanten og bød hans Moder Pengene tilbage, som ej vilde modtage Dem. hafde ej videre at prove.
2. Vidne Giodschalch!! Echeland af Ryfylche Mødte ej.
3. Vidne Tollef Killesvig aflagde Eed og provede: at nu i mellem 3 á 4 aar siden da Moderen vilde løse Citanten af Frøndsdahl paastod han Contract at han vilde være den næste til Frøndsdahl efter hende[s] Død eller naar hun vilde Oplade Gaarden, [h]vilcket hun ej vilde finde sig udj, men altiid sagde, hun vilde beholde Gaarden saa lenge hun kunde styre same og ej oplade den til nogen, men efter hendes tiid kunde de trettes Om gaarden saa best de vilde. hafde ej videre at Prove.
4. Vidne Gabriel Dahlen aflagde Eed og Provede at nu 3 ½ aar siden da {hun} Den indstefnte hafde faaed Skiøde paa Frøndsdahl begiærede hun Citanten at underskrive, hvilcket han vægred sig udj men hun siger at hun ej vilde selge Jorden til nogen af sine Børn {hvem} \mens/ hun {vil} levde og kunde styre same.
Citanten derpaa paastod at være nærmest til Gaarden Frøndsdahl naar Moderen vilde selge, og altsaa skal den til hans Broder Christen Knudsen efter hans formening være ugyldig.

Eragted

Den lovlig Jndstefnte Encke Ingeborg Frøn[s]dahl gives hermed Laug dag til næste ting, at møde med sit fornødne tilsvar i denne Sag.

Derefter læst
1te Konge Skiøde til Lars Knudsen paa 2 pd: 18 mrk: Smør i Jndbioe for 91 Rd: 4 Mrk: dat: 3 Junj 1771.
2de Lars Knudsen Jndbioes Obl: til Gabriel Dahlen paa 91 Rd: 4 Mrk: mod 5 proCto: Rente og Pandt 2 pd: 18 mrk: Smør i Jndbioe dat: 2 Julj 1771.
3de Kongeskiøde til Jver Jversen paa 2 pd: 18 mrk: Smør i Jndbioe for 91 Rd: 3 Mrk: dat: 3 Junj 1771.

Med Tings vidnerne var for dette Skibreede dette aar ingen Forandring. Om Sagerne!! (Saugerne) ligesom ved Schonevigs Skibreede. Landskatte Restancen store (ope rum) og Extraskatte Restansen stoer (ope rum) blev ligesaavel som OdelsMandtalled Oplæst og af alle uimodsagt.

Som ingen efter 3de Ganges udraab vilde gaae i Rette blev Retten for Skibreedet ophæved.

Anno 1771 den 25de Nobr: blev Almindelig Høste Skatte og Sage Ting holdet paa Tingstædet Leervigen og Retten paa!! (med) Føyens Skibreedes Almue betiendt med efterskrevne Otte Edsorne Laug Rettes Mænd Nafnl: Halvor Nore Nesse, Peder Grutle, Daniel Stochvig, Steffen Sele, Rasmus Staveland, Jens Endvæhr, Knud Mæchebachen, Lars Kulleseide. Overværende udj Retten Stædets Foged Hr: Kamer Raad Juel med LænsM: Jver Grov og menige tingsøgende Almue.

Hvornæst aller og underdanigst blev læst de Kongel: Forord: og Høy Øvrigheds Ordre som her til Beckiendtgiørelse var anckomen og

1771: 370

forhen i denne Protocol extraheret tilligemed
Stiftes brev af 19 Nobr: hvorved Comuniceres en Cancelie Ordre \af 2 Do:/ at Faderen til et uægte barn skal betale til Opfost: 6 Rd: som Uden Dom skal udexeqveres.

Derefter følgende Particulliere Documenter saasom
1te Skifte brev efter Colben Bielland hvis Ejendom i Bielland er udl: som Pandte bog[en] udviiser dat: 7 Junj 1771.
2. Dito efter Bent Syndstabøe hvis Ejendom i Syndstabøe og Geitung er udlagt som Pandte bogen udviiser dat: 27de Augustj 1771.
3. Dito efter LænsM: Johannes Lønning hvis Ejendom i Lønning og Hisdahl er udlagt som Pandtebogen udviiser dat: (ope rum) 1771.
4. Hr: Palludans Obl: paa 200 Rd: til Sr: Wilhelm Schmidt mod 5 proCto: og Pandt 2 pd: 6 mrk: Smør ¾ hud i Thyse og 2 Sølf kroner etc: dat: 16de Julj 1771.
5. Mortificeret Brynniel Øchlands Obl: af 10 Decbr: 1768 paa 96 Rd: til Malene Schmidt er bet: efter Qvit: af 7 Julj 1771.
6. Dito den af ham til Hr: Lieut: Niels Dahl udstædde Obl: af 2 Januarj 1769 paa 100 Rd: er bet: efter Qvit: af 2 Octob: 1771.
7de Brynniel Øchlands Obl: til Knud Larsen Rydland paa 196 Rd: imod 5 proCto: og Pandt 1 løb 12 mrk: Smør 1 huud 1 ½ Spand korn i Nedre Øchland dat: 8 Septb: 1771.
8de Konge skiøde til Ole Jørgensen paa ½ løb Smør ½ huud i Gaarden Wold for 63 Rd: 4 Mrk: 8 s: dat: 3 Junj 1771.
9. Dito til Ole Goutesen paa 1 pd: 3 mrk: Smør ¼ huud ¼ Bucksk: i Gaarden Eide for 47 Rd: 4 Mrk: 14 s: dat: 29 Junj 1771.
10de Dito til Dag Ellingsen paa 2 pd: 6 mrk: Smør ¾ hud i Gaarden Mit Houeland (Houlland/Hovland) for 112 Rd: 3 Mrk: dat: 27de Maj 1771.
11. Dito til Anders Gundersen paa 2 pd: 6 mrk: Smør ¾ huud i Jndre Hovland for 112 Rd: 3 Mrk: dat: 27de Maj 1771.
12. Dito til Poul Andersen paa 1 pd: 3 mrk: Smør 3/8 huud i Gaarden Indre Hovland for 56 Rd: 1 Mrk: 8 s: dat: 3 Junj 1771.
13. Dito til Siur Thomessen paa 2 pd: 6 mrk: Smør ¾ huud i Gaarden Mit Hovland for 112 Rd: 3 Mrk: dat: 27 Maj 1771.
14. Dito til Thron Siursen paa 1 pd: 3 mrk: Smør 3/8 hud i Gaarden Jndre Hovland for 56 Rd: 1 Mrk: 8 s: dat: 29 Junj 1771.
15. Dito til Lars Larsen paa 2 løb[e]r Smør 2 Huder i Gaarden Nedre Grindem for 156 Rd: dat: 27de Maj 1771.

16. Dito til Lars Olsen paa ½ løb Smør ½ huud i Gaarden Wold for 63 Rd: 4 Mrk: 8 s: dat: 3 Junj 1771.
17. Dito til Omund Aslachsen paa ½ løb Smør ½ Huud i Gaarden Eyde for 63 Rd: 4 Mrk: 8 s: dat: 3 Junj 1771.
18. Dito til Helje Hansen paa 18 mrk: Smør ½ Buckskind i Gaarden Eide for 31 Rd: 5 Mrk: 4 s: dat: 29 Junj 1771.
19de Anders Folgerøen med fleere[s] Skiøde til Christopher Madsen paa 11 mrk: Smør i Folgerøen for 14 Rd: dat: 25 Nobr: 1771.
20de Poletie Mæster Broces Afkald til Otte Aalland for Jørgen Broce Krogs Arf med Renter 47 Rd: 2 Mrk: 6 s: dat: 28 Febr: 1771.
21. Dag Ellingsen Mit Hovlands Skiøde til Endre Jensen paa 1 Pund 3 mrk: Smør 3/8 hud i Mit Hovland for 60 Rd: dat: 25 Nobr: 1771.
22. Jens Hertzbergs Bygsle-Seddel til Sæbiørn Østensen paa ½ løb Smør ½ huud i Spidsøen dat: 29 Julj 1771.
23. Lars Grindems Skiøde til Johannes Jacobsen paa 1 løb Smør 1 huud i Gaarden Grindem for 78 Rd: dat: 25 Nobr: 1771.
24. Lars Larsen Grindem og Johannes Jacobsen ibm: Deres Obligation til Reinert Reinertsen Schimmeland paa 98 Rd: mod Pandt 2 løber Smør 2 Huder i Nedre Grindem og 4 proCto: dat: 25de Novebr: 1771.

1771: 370b

Fogden i Rette æskede den fra seniste Ting til nu udsadte og mod Gunder Stue Andlagde Tyv Sag.
Den indste[f]nte mødte og tilstod lovlig Stefne Maal samt Forseelsen i sig Self og bad om Naadig Dom.
Derefter blev udj denne Sag af den Ganske Rett saaledes Kiendt Dømt og

Afsagt

Med de førte Vidner Lars og Knud Stue er det fuldkomen beviist at den indstefnte Gunder Ottesen Stue har for dem tilstaaet at have opbrudt Torbiørn Christophersens Kiste og der udtaged 3 Rd: 4 Mrk: 9 s: dette har den indstefnte og self for Retten tilstaaed, og {allene} underkasted sig en Naadig Dom, han har ellers paaberaabt sig for vidnerne, at Fanden forførte ham, hvilcken undskyldning inted hielper i Rettergang og til Beviis derpaa Kiendes og Dømes for Rett at Gunder Ottesen Stue skal i følge Lovens forskriftt i 6 Bogs 17 Capt: 33 art: henbringes til Stædes eller Fogderies Arrest Huus for i følge same art: at Miste sin Huud, ligesom og offendtlig at bede den forargede Almue Om Forladelse, Hvilcken Dom bør at efterkomes under lovlig Adfærd.

Formedelst aftenens paackome ophæves Retten til i Morgen.

Anden dagen den 26 Dito (Novbr:) blev Retten atter sadt paa bemelte Tingstæd og for same Skibreede betiendt med det anførte Laug Rett.

Jacob Classen Teigeland hafde til dette ting Tiid og Stæd paa sin Moder Anna Jacobsdatters Veigne indstefnt {Omun Bertelsen Grønaass} \Samuel Aanensen Teigland/ fordie han haver slaged hans Moder og lagt ulovlig Beskylling paa hende derfor at lide som vedbør, og betale Omck:

Den indstefnte Mødte og tilstod lovlig StefneMaal, sagde ellers at have Contrastefnt hende til at lide Dom fordie hun haver taged høe og Haae fra ham og til at lide Dom og betale Omckost:

Contra Citanten tilstod lovlig Stefnemaal.

Citantens vidner

1. Vidne Omun Grøna[a]ss aflagde Eed og provede at nu 14 dage {siden} for Michelie en løverdag siger den indstefnte at Anna Jacobsdatter Teigland stal 2 fang Haae fra ham og stapte i sin Bøtte hver Aften og hver Morgen naar hun Gick paa Stølen, Mandagen efter var Vidnet med Niels Teigland og tilspurgte Samuel Teigland hvorfor han tog Bøtten fra Anna Teigland og hvorfor han slog hende, dertil den indstefnte siger han Giorde det fordie hun stal fra ham, den indstefnte siger derpaa hun har stollen fra mig og det skal du!! (hun?) lide(?) for, og viste derpaa Bøtten som han

1771: 371

hafde slaged Bunden af, og tilstod han hafde slaged hende 2 gange. Den indstefnte spurgte derpaa Lars Grønaas om han vilde være Anna Teiglands Forsvar hvorpaa han sagde ja men har hun Giordt det du beskylder saa for!! (faar) hun self lide derfor hafde ej videre at prove.

2. Vidne Niels Teigland aflagde Eed og provede i et og alt som første Vidne uden Forandring, u[n]dtagen at han ej hørdte hvad blev talt den løverdag 14 dage for Michelie. hafde ej videre at prove.

Contra Citantens Vidner

1. Vidne Peder Jørgensen aflagde Eed og provede at: nu i høst et aar siden kom Vidnet Gaaende med en ve[d]bør og saag da, at Anna Jacobsdatter Teigland gick ind i løen, hvorpaa Vidnet tenckte med sig mon hun er ør og vil tage Høe, saag da ind igiennem og blev var at hun drog hist og her i Samuel sit Høstaal med den Høyere!! (Høyre) haand, og stack det under den venstre Arm, saag derpaa Rundt omkring sig, men da hun ingen saag, Gick hun sin vej med Høed, og uagted at Jacob Teigland hendes søn og Samuel har lade samen saag vidned dog skinbarlig hun tog af Samuels Høe. hafde ej videre at prove.

2. Vidne Christie Jørgensdatter som ej hafde gaaed til Comfirmation aflagde denne Forcklaring at hun nu i Høst saag at Anna Jacobsdr: Teigland tog 4 gange Haae {og stapte} af Samuels Bøe som var slaged og laag underst i Bøtten hafde saa noget lidt tør haae self som hun laag øverst i Bøtten, og Gick dermed Nord paa stølen og gav en koe det. paa dette vilde vidnet naar hun hafde gaaed til Comfirmation giærne aflægge sin Saligheds Eed.

3. Vidne Holger Jonsen aflagde Eed og vidnede at, nu St: Hans tii!! tiider tog same Anna Jacobsdr: og Rev noged HøyMaal og Græss paa Samuel Teiglands Bøe, og balte noged sild i og Gav Kiørne. har ellers bleven viist af hende at hun var trutten efter slag som hun sagde Samuel Teigland hafde slaged Hende hafde ei videre at prove.

Contra Citanten fremviiste den Bøtte han tog fra hende den hun hafde taget Haae fra ham og stapped i Bøtten, tilstod og at han da gav hende 2de slag. og begiærte han sagen til næste ting udsadt.

Eragted

1771: 371b

Eftter Contra Citantens Forlangende udsettes Sagen til næste ting for at føre fleere vidner.

Mortificeret Bærent Sætres Obl: til Hr: Wilhelm Schmidt paa 80 Rd: dat: 4 Martj 1751 og bet: efter Qvit: af 12 Nobr: 1771.

Danniel Larsen Dahle hafde til dette ting tiid og Stæd indstefnt Jens Baltzersen Bortvedt for ulovlig Beskyldning, derfor Dom at lide og betale Omckost: samt at paahøre Vidner.
Den indstefnte mødte ej og ingen paa hans veigne
Thi fremstod Stefnevidnerne Lars Stue og Jens Skaffer som ved Eed beckreftede StefneMaales Rigtighed.
Citantens Vidner
1. Vidne Jens Olsen Watne aflagde Eed og provede at nu i sommer hørdte Vidnet at {Citanten} \den indstefnte/ siger at Citanten hafde Skudt hans Søsters Koe, siger derhos at hans Søster Anna Øchland som ejede Koen self hafde sagt det. hafde ej videre at prove.
2. Vidne Johannes Lillebøe aflagde Eed og provede inted til Sagens Oplysning, sagde ellers at Citanten tiente hos ham i 1 ½ aar, og er et Skickeligt Menniske. vidste ellers inted til Sagens Oplysning.
3. Vidne Lars Lillebøe aflagde Eed og vidnede inted til Sagens Oplysning.

Eragted

Sagen udsettes til næste ting og Daniel Larsen Dahl (Dahle) paalegges at bevise Sigtelsen.

Derefter læst
1te Ole Jngebrictsen Mælands Skiøde til Tollef Erichsen paa 1 pd: Smør i Mæland for 24 Rd: dat: 26 Nobr: 1771,
2. Hr: Hertzbergs Bygselbrev til Peder Jngebrictsen paa 18 mrk: Sr: ½ hud i Sætre dat: 25 Novebr: 1771.
3de Mads Mæling med fleere[s] Skiøde til Ole Sundstabøe paa 1 pd: 1 3/7 mrk: Smør i Sundstabøe for 38 Rd: 3 Mrk: 6 2/3 s: dat: 26 Nobr: 1771.
4. Britte Olsdatter med fleere[s] Skiøde til Jochum Mehuus paa 21 3/7 mrk: Smør i Geitung for 33 Rd: 2 Mrk: 9 2/7 s: dat: 26 Nobr: 1771.
5. Søren Øvre Nesses Bygsel seddel til Berge Nielsen paa 1 pd: 3 mrk: Smør i Øvre Ness dat: 26 Novebr: 1771.
6. Konge Skiøde til Joen Jngebrictsen paa 2 pd: (bpd:) Smør 2/3 huud i Urrong for 45 Rd: dat: 29 Junj 1771.
7. Konge Skiøde til Aase Larsdat: paa 2 pd: S:ør 2/3 huud i Urrong for 45 Rd: dat: 29 Junj 1771.
8. Joen Jngebrictsen Urrongs bygselbrev til Niels Baarsen paa 1 pund Smør 1/3 huud i Gaarden Urrong dat: 26 Nobr: 1771.
9. Joen Jngebrictsen Urrongs Obl: til Lars Erichsen paa 45 Rd: mod Pandt 2 pd: Smør 2/3 huud i Urrong og og!! 4 proCto: dat: 26 Nob: 1771.

Eragted

Retten ophæves til i Morgen.

3de Dagen den 27 Nobr: blev Retten atter sadt som i Gaar var Andførdt.

1771: 372

Tierrand Moe af Etne Skibreede hafde til dette ting tiid og Stæd ladet indstefne Zacharias Johansen Fittie \nu Kyvigen/ efter forrige tiltale for ulovlige Beskyldninger derfor at lide Dom paahøre Vidner og betale Omckost: efter Stefnemaal af 4de Nobr: 1771. som blev oplæst.
Den indstefnte mødte ej men Procurator Gorm paa hans veigne som vedtog lovlig Stefnemaal.

Citantens Vidner
1. Vidne Peder Monsen Øyen aflagde Eed og proved at i Fior Høst paa Tinged i Etne sagde den indstefnte til Citanten at han skulde have sagt at hans Salig Fader Johannes Fittie var en Tyv Skielm og Hore jager ligesaa beskyldte og den indstefnte Citanten at han hafde undsagt og vilde Dræbe ham, Vidnet sagde ellers at den indstefnte var noged beskienckt. hafde ej etc:
2. Vidne Thor Larsen Østrem aflagde Eed og provede {at} ej at vide mere i denne Sag, end at den indstefnte siger til Citanten du har og sagt du vil Dræbe mig og Raabte det til heele Almuen, hafde ellers noged i Hode[t]. hafde ej etc:
fra Klockeren Søren Skoge nu Fosse i Etne indleverte nu Citanten et Skriftlig vidnes byrd af 18 Nobr: 1771 som blev oplæst.
Citanten paastod Dom.
Procurator Gorm efter det bud som var komen til ham fra Zacharias Kyvigens Huustrue, maatte give tilckiend[e] at han ej var andtaged til nogen Fuldmægtig end nu i Sagen af Manden Self begiærede Sagen derfor til næste ting udsadt.

Eragted

Den Forlangte Anstand bevilges herved, og haver Zacharias Kyvigen da at anføre hvad han synes tienlig til sagens beste paa sin side.

Jens Jsach Holch paa Sr: Rasmus Falches Veigne mødte for Retten og efter forrige tiltale til Lars Gundersen æskede den imod ham andlagde Sag i Rette og til den ende og for at faa sagen til endelig Slutning indleverede et Skrifttlig Continuations Stefning af 4 Nobr: 1771 som blev Oplæst,
Den indstefnte mødte ved Procurator Gorm som for den indstefnte tilstod lovlig Stefnemaal.
Holch begiærede at vidnet Axel Larsen maatte tages under examen og svare paa følgende Qvest: 1te hvad som har bevæged ham til at lade sig fæste med Brite Aadnesdr: da han tilfor[n] var beckiendt at Lars Gundersen ald tiid søgte Seng med hende, om det er Skeed af Kierlighed eller andre aarsager.

1771: 372b

Responco inted uden Kierlighed har bragt det dertil.
Holch Dernæst begiærede at den Respective Domer i henseende til Lovens 1 B: 14 C: 6 og 7 art: vil behageligst finde forgodt at tage Lars Gundersen i Eed, om han kan ved same Eeds Sande udførsel fralægge sig at være frie og icke haft nogen legemlig Omgiengelse med Brithe Aadnesdatter aller helst da han adskillige Gange i sin Ungdom har søgt Seng med hende, Bad dernæst at siden Sagen er af en Høy betydning, at da den Respective Domer behageligst vil lade af Loven oplæse Eeden og under Gudelig Formaning tage den af ham.
Procurator Gorm mødte paa Lars Gundersens veigne og forestillede den Respective Rett at han haver opfyldt Lov: 1 B: 13 Cap: 1 art: med 4 enstemige vidner at Sr: Rasmus Falch haver paalagt ham {Ærerørige og} Grove Beskylling[er] at han skulde have haft Legemlig Omgiengelse med Pigen Brithe Aadnesdr: Da derimod {af} bemelte Falch eller Fuldmægtig hafver aldrig {vidnet eller} kundet {sige} \beviise/ saadan Gierning om ham, Hvad Procurator Holches i Dag tilførte, er angaaende, det han haver været Begiæred den Respective Rett vilde paalegge Lars Gundersen Sortland Benegtelses Eed, da formodede Comparenten i Følge Forordningen af 5 Noveb: 1723 \at/ saadan Begiæring og Paastand hafde ingen stæd men derimod at Rasmus Falch bliver tilfunden og Dømt, at giøre sin Mundtlige eller Skriftlige Declaration, at han ej andet veed, end alt det som Godt og Erligt er med Lars Gundersen, og haver indted mod ham eller hans opførsel at udsette, derforuden at blive tilfunden af Retten, \med/ tilstreckelig Mulct{eret}, saavel til Justitz Cassen som stædets Fattige for hans

ildegrundede og ubeviste beskylning desuden at erstatte Lars Gundersen denne paaførdte og paatvungne Process med 24 Rd: hvor om alt han afvartede Dom:
Procurator Holch paa Falches Veigne finder aldeeles icke at den af Gorm paaberaabte Forord: udj denne Post Svecker eller kulckaster vores allernaadigste af Holch citered Lov, Thi her kan icke Sag tracteres til Fuldkomenhed endskiøndt her er Skarpe og Stercke Formodninger, og findes her Formodning Maa Lov efterleves til den ende begiæred Holch som \for (før)/ at Lars Gundersen maae aflægge {af}\be/negtelses Eed eller og Hans Huusbond Falch, og derpaa aflagde Rettens

1771: 373

Kiendelse.
Gorm holdt sig til sit forrige og paastod Dom.
Eragte[d]
Sr: Holches paastand om at Lars Gundersen i denne Sag skulde aflægge Benegtelses Eed, er baade stridende mod Lov og Forordningen af 5 Novbr: 1723. Thi denne allmindelige Regel staar uRyggelig, at den som Sigter skal beviise, og i fald det ej var mod Procurator Holches Carracteer som Procurator, kunde Domeren forf[ø]res til at troe det Sr: Holch enten inted haver læst, eller og ej forstaaed ovenmelte Forordning. De Formodninger som han siger er i Sagen, maae uden tvivl ligge i Sr: Falches Øyen og Øren, siden ingen vidner har Beviist nogen virckelig forseelse, som af Lars Gundersen med (mod?) Brithe Aadnesdatter skal være skeed. Altsaa tillades hvercken Lars Gundersen eller Sr: Falch at aflægge nogen Eed i denne Sag, men Sr: Falch bør med vidner beviise Sigtelsen.
Procurator Gorm formodede at den Respective Rett er saa Gunstig, efter den skeede Paastand, at give endelig Dom i Sagen denne Gang.
Holch i andledning af den faldne Eragtning for nærværende tiid maatte forneme, ligesom fulckomen Sanhed icke ville kome for lysed, og da Sagen deels icke lengere kand opholdes, saa paastod Holch at den Respective Domer nøye iagtager hoved Stefnemaaled, dernæst for det andet betragter de førte vidner; Thi de forcklarer Offendtlig den ene efter den anden at Lars Gundersen idelig og alle tiider haver Søgt Seng med Brithe Aadnesdr: ja de haver seed dem i Seng samen og haver Bluddes(?) Ved deres Omgang, hans egen medtiener Axel haver Self advared Sagvolderen Lars Gundersen, at han nemlig Lars maatte endtholde sig fra hende. her af tillige med det videre bevislige erfares at Lars Gundersen haver overtræd Loven; Thi Loven befaller at fæste Folck icke, maae Søge seng Samen, langt mindre disse, allerhelst da han viiste at hans Broder hafde besvangret hende; den Retteste maade Lars Gundersen hafde brugt skulde værred at jage hende bordt Altsaa falder det af Fornødenhed at Lars Gunders: for sin ilde grundede opførssel, andre til exemp[el] maatte Ansees og da Lars Gundersen har opirred Falch

1771: 373b

som Huusbond, til Sagens andlæg Det ene med det andet haabede Holch Domeren tager under betragtning, paastod Retferdig Dom, og under same paastod Omckost: 12 Rd: og indlod sagen Dom.
Gorm vilde ej besvare Sr: Holches tilførte, men paastod Dom.
Eragted
Dom i denne Sag skal afsiges i aften for (før) Retten ophæves.

Holch paa Sr: Falches veigne i Rette æskede den mod Britte Aadnesdatter andlagde Sag om nogle bort komne linklæder, og da han mercke[de] at hun nu ej møder begiærede hende forelagt til at paahøre Dom til næste ting.

Eragted

Brithe Aadness: paalegges at møde til næste ting for at paahøre den Sag som Sr: Falch mod hende hafde andlagt. og begiærede Sr: Holch Laug dagen og bes: ..fte: k: b: (???)

\blev/ Udj Sagen mellem Rasmus Falch og Lars Gundersen Sortland blev saaledes Kiendt Dømt og

Afsagt

Det udstædde Hoved Stefnemaal i denne Sag, som udstæd af Lars Gundersen Sortland under 27 Maj 1771, gaar derpaa ud, at Rasmus Falch, skal have beskyldt ham for ublue Omgang med Pigen Brite Aadnesdatter, som tilforn hafde afled Barn med hans Broder Joen Gundersen Gaaseland, samt for denne Beskyldning at lide Dom, til Bøders udreedelse med meere. Den indstefnte Falch har derimod i sit Skriftlige Contra Stefnemaal af 5 Junj dette aar, andførdt adskilligt, saavel om den Omgang, han paastaar at have væred mellem Citanten og bemelte Brithe Aadnesdatter, som og om adskilligt denne Sag uvedkomende, hvorom Retten ej vil opholde sig. J det Continuations Stefnemaal fra Falch af 4 Nob: sistleden, anfører han at Beskyldningen mod Lars Gundersen saa godt som beviises, ved de stercke Formodninger i Sagen, saa at Lars Gundersen derfore burde paalægges Eed, om han er frie for Britte Aadnesdatter, Dette her anførdte, naar det tages under nøye overveielse, og Retten med lige Agtsomhed, igiennemseer beviiserne i Sagen, paa begge sider, falder det ej vanskeligt at indsee, at Rasmus Falch virckelig har beskyldt Lars Gundersen Sortland, for Legemlig Omgiengelse med Brithe Aadnesdatter, hvilcked Vidnerne Axel Larsen, Karj Selleness, Jngevold og Thomas Sæle tydelig forklarer, saa at de eniste vidner, som skulde siunes, at give en sort Mistancke, tilkiende, om Omgangen mellem bemelte Lars Gundersen og Brithe Aadnesdatter, er Falches Moder i sit Vidnes byrd af 20 Junj 1771, og Jørgen Støle i sit, under 21 Dito, hvilcke Vidner, dog ingen sinde har tordt gaaed Sagen nærmere i sit vidnes byrd, end at have seed dem lagt i en Seng samen.

1771: 374

Af disse \faae/ andførte, men ellers i Sagen værende mange Omstendigheder, sær den ublue Tale som Rasmuss Falch, ved alle lejligheder har fremførdt mod hoved Citanten, og hvorom Domeren holder det ej, sin umage værd at Raisonere; men lader ham at bruge sine Øyen og Øren til hvad han behager, dog med denne Advarsel, at han ej offendtlig taler, om alt hvad han seer og hører, paa det at det ej skal gaae ham ilde, efter Omstendighederne som meldt Kiendes og Dømes for Rett. at Rasmus Falch for sin Beskylling mod Lars Gundersen Sortland, som han ej har kundet beviise, skal til nogenledes Rettelse i sin Tale, betale til det Bergenske Tugt og Manufactur Huus 5 Rd:, til Findaas Præstegields Fattig Casse 5 Rd:; Og da han ej efter 2de Mindelige Tilbud har vildet afgiøre Sagen, men ladet det kome til Process, saa bør han at betale til Lars Gundersen 10 Rd: ibereignet Doms Løsning. Beskyldninge[n] som af Rasmus Falch er paalagt Hoved Citanten, skal altsaa som ubeviist bordtfalde og ej være til skade paa nockbemelte Lars Gundersens ærlige Gode Nafn og Rygte. De paadømte 20 Rd: udreedes og efterkomes næste 15 Dage etc:

Gorm begiærede Sagenen!! (Sagen?/Domen?) beskreven og bet: 4 Mrk: 8 s: Holch ligesaa men ej leverte til Ste[mplet] pp:

Mortificeret Hr: Wendelboes Obl: udstæd paa 402 Rd: 5 Mrk: 15 sk: til Johannes Nernes og fleere imod Pandt i Kaarevigen, er bet: efter Qvit: 26 Junj 1768, 28 Febr: 1769 og 25 Nobr: 1771.

Med de Almindelige Tings vidner var dette aar ingen Forandring. Om Saugerne ligesom for Schonevigs Skibreede Landskatte Restansen stoer (ope rum) og Extraskatte Restansen stoer (ope rum) blev ligesaavelsom Odelsmandtallet oplæst og af alle uimodsagt.

Som ingen efter 3de Ganges opraab vilde Gaae i Rette blev Retten for Skibreedet ophæved.

Anno 1771 den 28 Nobr: blev Almindelig Høste Skatte og Sage ting holdet paa Tingstædet Leervigen med Fiære Skibreedes Almue, og Retten betiendt med efterskrevne Otte Edsorne Laug RettesM: sc: Bendt Waage, Simon Ohe, Steffen Lochne, Hans Bue, Niels Bielland, Lars Westvig, Tørchel (Torchel) Svendsbøe, Og Anbiørn Ulvebne, Overværende udj Retten Stædets Foged Hr: Kamer Raad Juel, med LænsMand og menige ting søgende Almue

Hvornæst aller og underdanigst blev læst de Kongel: Forord: og Høy Øvrigheds Ordre som til Bekiendtgiørelse er anckomed, og i denne Protocol extraheret.

derefter følgende Particulliere Documenter saasom
1te Konge Skiøde til Hans Andersen paa 1 løb Smør 1 huud i Gaarden

1771: 374b

Wihofde for 67 Rd: 3 Mrk: dat: 3 Junj 1771.
2. Dito til Halsten Johans: paa 1 løb Smør 1 Huud i Gaarden Møchlevold for 84 Rd: dat: 27 Maj 1771.
3. Dito til Peder Svendsen paa ½ løb Smør i Gaarden Flatness for 40 Rd: dat: 29 Junj 1771.
4. Dito til Endre Bertelsen paa ½ løb Smør ½ huud i Gaarden Houge for 67 Rd: 3 Mrk: dat: 27de Maj 1771.
5. Dito til Tierrand Siursen paa ½ løb Smør uden bygsel i Gaarden Strømøen for 13 Rd: dat: 29 Junj 1771.
6. Hans Qvalvaagens Skiøde til sønen Steffen Hansen paa 2 pd: 6 mrk: Smør ½ huud i Gaarden Qvalvaag for 70 Rd: dat: 28 Novebr: 1771.
7. Halsten Møchlevolds Skiøde til Gunder Hansen Nesse paa 1 løb Sr: 1 hud i Gaarden Møchlevold for 97 Rd: dat: 28 Nobr: 1771.
8de Ole Øvre Wahlens Obl: til Jens Horneland paa 95 Rd: mod 4 proCto: og Pant [1]? løb Sr: 1 huud i Øvre Wahlen dat: 28 Novebr: 1771.
9de Niels Gramshougs Obl: til Jens Horneland paa 99 Rd: mod 5 proCto: og Pandt 1 løb Sr: 1 Bucksk: i Gramshoug dat: 28 Novebr: 1771.
10. Endre Houges Obl: til til!! Jens Horneland paa 60 Rd: imod 4 proCto: og Pandt ½ løb Sr: ½ huud i Houge dat: 28 Novebr: 1771.
11te Sævereid!! Flatnesses Obl: til Zacharias Mæcheland paa 50 Rd: mod 4 proCto: og Pandt 2 tønder korn i Flatness (Flotness) dat: 28 Nobr: 1771.
12. Knud Østvigs Obl: til Niels Titzlevold paa 150 Rd: mod 4 proCto: og Pandt 2 løber Smør 1 huud i Østvig dat: 28 Nobr: 1771.

Anders Jversen Nedrevig hafde til dette ting indstefnt Torbiørn Øvrevig for ubeqvems ord, og om Skiftterne mellem Øvre og Nedre Vig. derom at paahøre Vidner og lide som vedbør.
Torbiørn Øvre Wig tilstod lovlig Stefnemaal og sagde at hafve Contra stefnt efter Skriftlig Stefnemaal af 11 Nobr: 1771.
Citanten tilstod lovlig Stefnemaal.
Citantens vidner
1. Vidne Torjer Alne aflagde Eed og provede: at nu i Somer skulde vidnet og Goute Domesness skulde de legge Snor imellem den!! (dem) for at see om Skifterne gick beent, da de nu kom til Enden dermed blev Parterne Vred og siger da Torbiørn til Citanten du var værd at du skulde land lyses og at han med hans Folck var sladre Pack, og at han hafde Giordt Ran paa ham, men Torbiørn nefnte ej hvori Raned bestod, hafde ej videre at prove.
2. Vidne Goute Domesness aflagde Eed og provede i et og alt som første vidne uden Forandring.
fra Ole Baarsen leverede Citanten et vidnes byrd af 27de Nobr: 1771. som blev oplæst.
4. Vidne Andbiørn Ulvebne aflagde Eed og vidnede at da de

1771: 375

de!! i Somer kiecklede om Skifterne, siger Torbiørn Øvre Vig til Citanten du skal ej slippe for (før) du betaler den siste Skerv. hafde ej videre at prove.
Contra Citantens vidner
1. Vidne Endre Weastad aflagde Eed og provede at nu i Høst en Søndag kom Tørbiørn (Torbiørn) Øvrevig ind i Ole Baarsens Stue paa Wigevigen hvor Anders Nedrevig Sadt, da siger Anders Nedrevig der komer Medhielperen, hvorpaa de begyndte at kieckles og Siger Anders til Torbiørn du har lover at helle lesse mig, og siger Anders enten at der hafde væred Snackt, eller skeed Hor og Mor!! (Mord?) i Torbiørns Huus hvilcket af 2. Vidnet ej erindred. hafde ej videre at prove.
2. Vidne Christopher Sagen aflagde Eed og provede, at nu i Høst en Søndags Aften kom vidnet i Ole Baarsens Huus hvor begge Parterne var, og kiecklede om Skifterne i mellem Dem og tog Torbiørn sig under det beste han kunde, og allene siger ligesom Du lever saa Dør du dertil siger Anders at i Dit Huus er Skeed baade Hor og Mor!! (Mord?). derpaa Gick vidnet og Torbiørn, dette Skeede i Giæstgiver Huused hos Ole Baars: hvor Anders Sadt og var meged beskiencket.
Procurator Gorm som Laug værge for afg: Hr: Erland Michelsens Encke Madame Marje Rybshafn fandt fornøden at siden der er opkomen Tvistighed og uenighed imellem opsideren Torbiørn Thronsen Øvrevig og ops: Anders Jvers: Nedrevig som er hendes land bonde og beboer Enckegaarden, at denne Sag icke kunde afgiøres her for Retten, men at Torbiørn Thronsen Øvre Wig maatte paalegges at holde Aastæds Forret: for at afbeviise om hendes land bonde har foruretted ham og forventede han Rettens kiendelse.
Begge Parterne vilde have Sagen udsatt til næste ting for at føre flere vidner.
Torbiørn Øvre Wig vidste ej at have fornærmed sin næste vell(?) (vil?) ej heller for Alder Dom, holde nogen hiemstefning men den som Processen har begyndt bør og Self at andtage Sagen og han vil ej have den.

Eragted

Sagen udsettes til næste ting efter begge Parters begiær for at føre vidner, og bliver den deel af Sagen til Aastæden henvist, som andgaar Skield og Skifterne i mellem Øv[r]e og Nedre Vig, og kand det være Retten lige meged hvem han der andl:

1771: 375b

Torbiørn Siurs: Nedrevig havde ved Skriftl: [Stefnemaal] af 11 Novbr: 1771 indstef[n]t Anna Andersdatter for ærerørige Ord derfor at lide Dom bet: Omkost og bet: Bøder.
Faderen Anders Nedre Vig mødte og paa sin Daters veigne tilstod lovl: Stefnemaal.
Citantens vidner
1. Vidne Andbiørn Øvrevig aflagde Eed og provede at have hørdt paa de den tiid Stefningen ommelder og andre tiider at den indstefnte haver kaldt Citanten en Ære tyv, hafde ej [etc:]
2. Vidne Lisbet Pedersdr: aflagde Eed og provede alt det same som forrige vidne, med tillæg at hun Sagde hun vilde tilstaae det for en Offendtlig Rett Hafde ej [etc:]
indl: af 22 Nobr: 1771.

Eragted

Sagen udsettes til næste Ting og den indstefnte Anna Andersdatter paalegges at møde med sit tilsvar i Sagen.

Jørgen Ørevig lod opbyde sin Myndling fra Ølfernesses Arf 16 Rd: som efter[die] ingen vilde hafve [den] blev forseiglet tilbageleveret.

ligesaa Sæbiørn Eltrevaag for sin Myndtling Magrethe Olsdatter 7 Rd: 2 Mrk: 7 s: som blev forseiglet.

Hr: Blydt i Rette æskede den efter seniste ting udsadte Sag som mod Torjer Lie andlagt 9 Rd: 3 Mrk: 12 s: i Ræsterende Land\skyld/ og Extraskatt betreffende.
Den indstefnte mødte ej.

Afsagt

Som Seniste Ting af den indstefnte blev loved at Rette for sig udj Mindelighed ved at betale Hr: Blydt det paastefnte, og same nu ej er Skeed, saa da Hr: Blydt lovlig har beviist sin Fordrings Rigtighed med i Rettel: {Qvit: og beviiser} \Reig: hvorimod ingen Jndsigelse er skeed/ Thi kiendes og Dømes for Rett at Torjer Olsen Lier skal betale til Hr: Blydt de paastefnte 9 Rd: 3 Mrk: 12 s: og i Omckost: 2 Rd: 4 Mrk: 8 s: som skal udreedes efter lovl: [Adferd]?

Tron Torbiørnsen Weastad lod lyse sin Pengemanger!! (-mangel) til et under Gaarden \Øvre Vig liggende Plads/ Wigevigen kaldet, som han holder sig til Odels Mand til. og i tiiden vil indløse under Gaarden.

Fogdens Sædvanlige Tingsvidner blev derpaa examineret og faldt Almuens Svar om det paa 10 Poster som sedvanligt. derom Tingsvidne udstæd. om Tingskydsen ligesaa. Landskatte Restansen stoer (ope rum) og Extraskatte Restansen stoer (ope rum) blev oplæst og af alle uimodsagt. Odels Mantalet ligesaa.

Eftter 3de ganges Udraab vilde ingen gaae i Rette, Thi blev derfore Retten for dette Skibreede ophæved.

Og derved var året 1771 også ferdig.

Tingbok nr. I. A. 39 1766-1772 for Sunnhordland
Året 1772 (Dette året i denne tingboka inneheld berre ei Odelssak 21/4, Ekstrating 27/4, Sommertinget for Vågs skipr: 4/5, og del av ds. for Opdals skipr: 6/5)

1772: 376

Anno 1772 d: 21 April som var første Tirsdag efter Paaske blev Retten udj følgende Odelsags Afhandling sadt paa Gaarden Refschaar udj Opdahls Skibreede og Thysnes Præstegield bel: og Retten betiendt med følg: Otte Edsorne Laug RettesM: sc: Johanes Wee, Ole Øvre Homlevig, Tørbiørn (Torbiørn) Nedre Dalland, Ole \Niels:/ Øvre Gierstad, Sæbiørn Wee, Lars Øfr[e] Humblevig, Tørchel (Torchel) Wee, og Ole Anders: Øvre Gierstad. overværende udj Retten Skibred: LænsM: Mads Godøen som Laug rettet efter Fogden Hr: Kamer Raad Juels Ordre hafde opnefnt, og nu med sig til stædet bragte.

Procurator Kragh som Fuldmegtig for Johanes Schuneman Comparerede for Retten og i Rettelagde Stefning til denne Sag, som for vedkomende er paateignet at være lovlig forckyndt, hvorefter det blev oplæst og han afvartede hvad Holst-Først Schrøder eller anden paa hans veigne derimod hafde at fremckome med. J øvrigt naar saa er skeed forbeholdt Comparenten Schonemands Ret i videre Tilfælde.

Procurator Gorm mødte paa Holst-Først Schrøders veigne og tilstod at hans Principal er lovlig Stefnt, dernæst maatte udbede den respective Rett vilde behage at Observere Lovens 5 B: 3 C: {13} 5 Art: og 13 som ej er opfyldt.

Procurator Kragh hernæst presenterede 24 Rd: inden Retten til Løsnings Penge, paa det om Hr: Holst-Førsten same vilde modtage, men i Mangel heraf skal de ham blive levered naar paaæskes.

Procurator Gorm holdt sig Lovens 5 B: 3 Cap: 5 art: Eftterret: og derpaa indleverede sit skriftlige Jndlæg af dags Dato med de derudj paaberaabte Bielag som han begiærede oplæst.

Procurator Kragh som fornam de for hans Principal Johanes Schuneman andbudne Løsnings Penge inden Ret[ten] ej af Holst-Førsten vilde modtage, saa maatte han for denne sinde overlevere same igien til sin Principal.

Kragh fandt fornøden allene at vedblive hvad denne Sag er paastefnt om, sc: Citant: Johanes Schunemands Odels-Rett, hvad det øvrige Hr: Holst-Først Schrøder lader sig mercke med, er noged som under andre Procedurer ventileres; Altsaa hver paa sine stæder maae der blive paadømt, derfor er det Comparenten anvisede Cit: Johanes Schunemands Faders meddelte Skiøde som han paa denne Gaard af Hr: Lieut: Bager er medelt, hvilcket han ellers lod i Retten beroe indtil Dom i Sagen er afsagt, Skiødet er dat: 30 April 1749. Ligesom og i Rette lagde Johanes Schunemands Beskickelse til Holst Først[en] om at fravige denne Gaard og modtage Løsnings Penge dat: 30 Sepb: a: p: og endel: i Rettel: Skriftlig Jndl: af dags Dato hvortil han sig i alt Refererede. Sagde ellers: at Schunemand helder sig til Lovens Reene Grund at indtale sin Odel som umyndige ej for nærværende Tiid kand lade giøre, som icke strider imod seneste Forord: som om Odels-

1772: 376b

Ret: er udgangen hvilcket ovenbenef[n]te Jndlæg explicerer. de allegerede Documenter blev et efter andet oplæst. Thi Protesterede han under Reservation af al Ancke mod Rettens Negtelse, men heller haabed at vinde Lov grundet Dom.

Procurator Gorm vilde ej indlade sig med nogen Vidtløftighed i denne Sag, men Reffererede sig til den allegerede Lovens art: og Forord: af 14 Januarj 1771 d: 2 Art: vilde dernæst indlade denne Sag til den Respective Rettes endelig Kiendelse og paastod Dom.

Kragh ligeledes næst at Referere sig til sit forrige Submiterede Sagen, under negtelse af all modstridende Dom.

Sagens Omckost: er følgende

Skyds til Stædet med 3 Mand 5 Mil	1	1	8
2 Dags diet p:	1	2	
1 Dags Forret: hos Folck uden for Bondestanden	3		
Skyds Hiem	1	1	8
Fogden for Laug Rettes Opnefnelse	1		
LænsM:		3	
Laug-Rettet hver 2 Mrk:	2	4	
Er	11	1	

Eragted

Sagen optages til Doms til den 7 Maj om Efttermiddagen klock: 6, da den paa Tingstædet Godøesund skal afsiges, og haver parterne der at møde unden!! (uden) videre kal[d] og Varsel, for at paahøre Domen.

Anno 1772 Den 27de April eftter at Mig var bleven Jnsinueret Høy Welbaarne Hr: Stifttbefalings Mand Christian Petersens Constitution til Eet Extra Tings holdelse, til Eet Lovskicket Tings Vidnes Erholdelse Jmellem Kongel: Maj:tts Sorenskriver Welædle Abraham Hesselberg og Welædle og Velbyrdige Hr: Lieutenandt Berenhardus von Mældahl af det Trundhiemske Regiment, Betræffende hvorleedes De 2de Støcker Stemplede Papirer af No:r 2. som Sorenskriver Hesselberg skal have sadt sidt Navn og Signette paa in Blanco, er hannem frakom/m/en, hvilcken Constitution Lyder som følger. Jndfandt Jeg mig paa Tingstædet Gielmerwiigen J Schaanewiigs Skibreede, hvor da eftter Welædle og Welbyrdige Hr: Kam/m/er Raad og Foged Andreas Juels Opnefnelse var tilstæde eftterskrevne Eedsoerne 8te Laug-Rettes Mænd, Nemblig: Lars Mathiesen Søer Ebne, Torbiørn Halvorsen Maartvedt, Lars Steensen Nordre Ebne, Peder Christophersen Gielmerviigen, Ole Larsen Teigendalen, Peder Halvorsen Maartvedt, Hans Rasmusen Maalnæs, Niels Tørresen Taraldsøen, saa var og Lænsmanden Christopher Pedersen Gielmerviigen tilstæde.

Hvor da for Retten fremstod Abraham Hesselberg Sorenskriver j Sundhordlehn og til kiende Gav, at hand til dette beram/m/ede Extra Ting tiid og Stæd, med Lovlig Varsel haver Ladet Jndstevne Hr: Lieutenant Berenhardus Von Mældahl til at paahøre alle de Vidners Prov, som j det Rette lagde Skrifttlige Stevnemaal under 31te Decbr: a: p: t: er anførdt, saavel som andre Godvillige Mødende Vidner, alt for at faae oplyst, ved Eet Lovligt Tingsvidne, hvorleedes er tilgaaet med 2de Blanco Stemplede 1 Rdlrs: Papirer, af 1770 Aars Papir, som er Comparenten frakom/m/en, og ..ort(?) (hvor?) paastod Comparentens Haand og Seigl, Jae siden \at/ være befunden brugt, af den Jndstevnte; Det skrifttlige Stevnemaal Lagde Comparenten j Rette og begiærede at maatte oplæses og at!! (ad?) Acta føres. Hvoreftter formodes at den Jndstevnte bliver paaraabt for at erfahre om hand eller nogen paa hands Veigne møder, Stefnemaalet er af følgende Jndhold.

Den Jndstevnte blev paaraabt 3de Gange j følge Loven, Men Mødte icke ej heller nogen paa hands weigne.

Sorenskriveren som merckede at den Jndstevnte hvercken Møtte selv, eller nogen paa hands weigne, maae forjnden

1772: 377

nogen frem/m/e j Sagen kunde wenttes, faae afgiordt ved Een Rettens Eragtning om den kaldedes giordte Exeption, paa den j Rettelagde Stevning, kand have nogen Grund j Lov eller icke, paa det den Jndstevnte ej skal med billighed have j saa fald noget at Ancke over. Men

forjnden den/n/e Kiendelse af Retten paastaaes holder Comparenten det fornøden, at Protocolere sine Anmerckninger over den Jndstevntes paateigning. Den Jndstevnte tilstaar at Stevningen er ham forkyndt d: 17de Febr: h: a: af Een Soldat og Een Huusmand, hvilcket hand seer for Ugyldige siden de ej ere boesiddende, den/n/e Jnstantz finder icke medhold j Loven, da Loven j første Bogs 4de Capitl: 2 Artl: alleene siger, at Sagsøgeren skal Stevne dem som for Sagen er med 2de Mend, NB: Lovlige Personer som Staar for Ord og Eed før Soel Gaar Ned, hvilcket er skeed med saa Lang tiid som Lovens Nest følgende 9de Artl: befaler, Videre Protesterede den Jndstevnte mod Vidners afhørelse j sin fraværelse; Retten vil Lettelig Jndsee den/n/e Protestes U-Rigtighed, naar overvejes at Vidner skal afhøres jnden Aar om de skal Gielde, naar det skal angaae nogens Tale, og at det der for icke kand bie til den Lovlig Jndkaltes belejlige tiid, som maae skee!! (maaskee?) aldrig skal findes; Til sidst Exiperer den Jndstevnte Forum Ligesom hand skulle være Jndstevnt til at Lide Dom, men den/n/e Lille Fejl kand have mange Aarsager, maaskee og den/n/e at hand ej har forstaaet Stevningen, eller Læst Lovens 1ste bogs 2det Capitl: 22de Artl: Saaledes anmercket jndlod Comparenten den Jndkaldtes paateigning under Rettens Kiendelse med forbeholdenhed af sin Rett, saavel til Vidners førelse som til paaAncke til Retten, om den skulle billige Exeptionen.

Ertagtet!! (Eragtet)

Den af Jndstevnte Lieutenant Berenhardus \von/ Meldahl giorde Jndsigelse imod Stefnemaales Lovlige Forkyndelse for ham, Vidnernes afhørelse j Sagen og det Forum han er Stevnt til, er alt sam/m/en noged som ingen Stæds finder medhold j Loven; til at paahøre Vidner skal alle af hvad Stand han er Møde, hvor Vidnernes Værne Ting er, og disse igien tages under Examen j Lovlig tiid, om sam/m/e skal gielde paa Ord. Naar den Citerede hafde vildet giort hinder j Sagens frem/m/e, hafde det været Sickerst for ham, enten at gived et Jndlæg j Sagen med Exeption, eller ladet være selv at Skrive paa Stefningen, men nu da han anfører, at sam/m/e er ham d: 17de Febr: h: a: forkyndt ved Een Soldat og Een Huusmand, og begge er Personer som Staar for Ord og Eed, binder han sig selv, sær da han som inden Stifttet værende har faaed meer en Lovlig Varsel. Altsaa kan den giorde Exeption ej hindre Sagens fremgang, men Citanten Sorenskriver Hesselberg tillades, at Faae førdt sine Vidner, med hvad Videre han j Sagen paa sin side Siunes fornøden.

J følge den Lovgrundede Rettens Eragtning, paastod Citanten sine Vidner afhørdt, til hvilckets besvarelse han jndleverede j Retten sine skrifttlige Qwæstioner med Ærbødig forlangende, de maatte Protocoleres og paa Eenhver j Sær jndhentte Vidnernes Svar dog under forbeholdenhed af fleere Spørsmaal, om under deres Examen skulde findes fornøden, de j Rettelagde Qwæstioner Lyder saaleedes. Til hvis besvarelse han fremstillede Johan/n/es Gun/n/ersen og Ole Andersen for hvem Eedens Forklaring blev aflæst af Lov bogen med Formaning at sige sin Sandhed hvilcket de Lovede at eftterkom/m/e, og fremstod det første Vidne

Johannes Gunnersen som eftter aflagde Eed Provede saaleedes. Til 1ste Qwæstion Jae, til 2den Qwæstion, sagde Vidnet, at han veed hand fick, og haver hørt at han bekom 2de Støcker Stemplet Papirer, og Rejste omkring for at Laane Penge men fick ingen, men om de 2de smaae Sedler wiste Vidnet icke, Til 3de Qwæstion svarede Vidnet Jo, at have hørdt det omspurte baade af Lieutenanten og hans Kiereste. Til 4de Qwæstion Joe og skal Resten oplyses ved det sidste Spørsmaal. Til 5te Qwæstion Joe gandske som omspurdt er. Til 6te Qwæstion Joe har hørdt at hand haver benyttet sig af Papirerne og derpaa haver faaet Penge Laant. Til 7de Qwæstion veed inttet derom, Men troer ej at Lieutenanten havde Penge at Laane bort; Til 8de Qwæstion sagde Vidnet hand fant 2de Lack Støcker mellem Mødinge Skutten og Hæste Stalden j Kiørsel Vejen paa Sorenskriverens Gaard Millie, da Vidnet fandt dem, var der meere Papir, men hvad enten dette var Stempled eller icke

Skreven paa eller ej, er Vidnet Ubekiendt, Ligesaa om det var heele eller halve Arck, de Lack som Vidnet fandt var gandske besmusset af Skarn, og eftter at Vidnet havde haft dem i sit Giemme j Kort Tiid af 2 á 3 Dage og tillige hørdt at der blev meget Spurt og Leedt eftter de bortkom/m/ene Papirer, siger Jeg engang Jeg sad og Spiste, at Jeg havde 2de Aftryck som Jeg havde fundet, da dette blev hørdt, blev der Mig strax Spurdt hvor det var som Jeg fandt, hvor paa Jeg Leverede de 2de Støcker Lack, men til hvem veed Jeg icke, Strax dette var Passeeret Løber Lieutenant Meldahls Kiereste til ham S:c: den Jndstevnte og siger, Gudskee Tack, nu er Lacket af de Stemplede Papirer funden, som Sorenskriveren har bortkastet, og som de beskyldte os for at have.

2det Vidne Ole Andersen aflagde Eed og svarede til de foresatte Qwæstioner saaleedes, Til 1ste Qwæstion Jae, men Erjndrer icke just egentlig om det var 2den eller 3die Dag hand Rejste. Til 2den Qwæstion Joe, Men haver icke hørdt det, hvercken af Citanten eller Lieutenant Meldahl, Men vidste aldeeles inttet om de 2de omspurdte 2de smaae Sedler. Til 3die Qwæstion, Vidste Vidnet inttet om. Til 4de Qwæstion Joe haver hørdt det omspurdte, og haver seet Signetternes aftryck, men icke Egentlig veed om det var Sorenskriverens Signettes aftryck eller icke. Til 5te Qwæstion, Veed Vidnet inttet der om. Til 6te Qwæstion Joe haver hørdt det omspurte, men veed inttet videre derom. og Til 7de Qwæstioner!! svarede Vidnet weed jnttet der om, Men hørte at Lieutenanten beklagede sig for Penge.

Eftter saaleedes at have hørdt de Nærværende Vidners udsigende, jndleverede Comparenten 4re Eedfæstede Vidnesbyrd fra saadanne Personer som Lov j 1ste Bogs 13de Capitl: 4de Artl: befries fra Personlig Møde, med ærbødig begier at de maatte oplæses og til Acten føres, Nembl: Jomfrue Else Chatharine Hundtes under 25de Hujus, 2det Sogne Præsten Hr: Sæliuses under sam/m/e Dato, 3die Hands Søn Monsr: Hans Celiuses under 17de Hujus, og 4de Min Eedsoerne Fuldmægtig Monsr: Ulrich Koren som fremstillede sig for Retten og oplæste sit forfatte[de] Skrifttlige Vidnesbyrd under 25de Hujus der \er/ saaleedes Lydende, og derpaa med oprackte Fingere Eedfæstede sam/m/es Jndhold.

Efter saa Passeeret var J Rettelagde Comparenten Vidnet Kari Aamundsdatters Vidnes byrd, under denne Dags Dato der lyder saaleedes, og da Vidnet er icke af de Personer, som Loven befrier Personlig at møde, Men befantes Sengeliggende og saa Syg at hun ej j Dag kunde Personlig fremstille sig for Retten, jagttog Comparenten Lovens bydende og lod hende afhøres j de 2de Personers overværelse S:c: Johannes Aass og Joen Houen hvilcke begge bekræfttede ved Eed og opragte Fingre, at det j Rette lagde Vidnesbyrd var Rigtig eftter den Syges udsigende {Rigtig}.

Eftter disse Vidner afhørdt var, Jndfandt sig for Retten Welædle og Welbyrdige Hr: Lieutenant Johan Christian Rogenkam der ligeleedes var kaldet som Eet Vidne udj Sagen, og derfore oplæste sit skrifttlige Vidnesbyrd med Eed og oprackte Fingere eftter Loven, hvilcket Vidnesbyrd under dags Dato er af følgende Jndhold. Eftter at Comparenten havde hørdt dette Vidnes udsigende, fandt hand fornøden at tilspørge Vidnet under for aflagde Eeds Kraft, om det var bekiendt Jndstevnte Lieutenant Meldahl havde Penge at udlaane, og altsaa kunde Assisteere Mig med Eet Penge Laan af betydenhed, Vidnet svarede derpaa, som Mig blev sagt af andre, skulde hand have Laant hos Bønderne, Een og anden, 20 á 10 Rdr: til hands Rejses fortsettelse, og for Mig selv alletiider sig høyt beklagede, at hand ingen Penge havde, og ej vidste hvor hand skulle kom/m/e afstæd, tillige bad Mig, at Jeg skulde bede Min Søster Sorenskriverens Kiereste Mad:me Hesselberg, at betale den halve Skyds af hands Rejse fra Millie til Bergen, som og Rigtig skeede:

Da Comparenten nu saaleedes havde faaet ført sine Vidner, fand[t] hand fornøden at j Rette Lægge, Een Copie af De 2de

smaae Seddeler, hvor eftter den Jndstevnte skulle faae Laant Penge til Comparenten, hvilcke blev j Rette lagt og oplæst. End videre j Rettelagde Comparenten Eet Brev fra den Jndstevnte skrevet til Comparentens Koene d: 25de Febr: h: a: som han forlangede j Acten jnddragen og Oplæst. og var dette \brev/ Jndlagd udj Een Convelutte til hands Sviger-Fader Hr: Lieutenant Rogenkam, der tillige for Retten Declarerede at have faaet Eet brev fra den Jndstevnte af sam/m/e Dags Dato.

Comparenten lod forjnden dette Tingsvidne blev sluttet anføre, at hand vel kunde med at j Rette lægge adskillige Concepter af Breve skrevet saa vel til Hr: Obriste Repsdorph som den Jndstevnte, for at faae sine Papirer igien og Sagen Mindelig afgiordt, beviise, hvor liden Fornøyelse det er for ham, at see den/n/e Sag Ageret mod Een Person der havde tænck(?) sig saa nær j Familien som den Kaldede, og hvilcket Een hver Fornuftig Lettelig vil Troe. Lod derfor disse Breve, der kun vil skaffe Een widtløftig Act, og derhos inttet være til nogen Reel Styrcke j Sagen, være j sit Giem/m/e, og ej j Rette Lægges j den/n/e Tings Vidne Sag. Derjmod fandt Comparenten fornøden at j Rette Legge Een Verificered Copie af den Obligation som den Jndstevnte har ladet skrive, paa det Eene af det Stemplede Papir som blev borte, hvilcken er sadt som til Haandfaaet Pant hos Mæster Manden Sigr: Mølhausen j Bergen og hvor fra den/n/e Copie er hidsendt, bem:te Vereficerede Copie Dateret d: 6te Febr: 1770, begierede Comparenten oplæst og anmærckede tillige, hvor Kunstig Lieutenant Meldahl har vidst at Datere Obligationen d: 6te Febr: 1770, da dog Papirerne som ved Vidnerne oplyst er, ej blev ham leveret forhen j ligesaa langt j 1771. Ligesaa j Rettelagde Comparenten Brevet fra Mæster manden af 10de Augu: 1771, som til Acten henlegges. Og Endelig Een Copie af Eet saa kaldet Skadesløs beviis, Lieutenant Meldahl har givet nock bem:te Mæster manden om denne Obligations Jndfrielse fra ham med lige begier. Saaleedes vil det da Soele Klart sees, hvorleedes tilgaaet er med det af det bort komne Stempled Papirer!! (Papir) som er hos Mæster manden Sr: Mülhausen og det andet skal eftter den Jndstevntes Sigende, udj Skrivelsen af sidstl: 25de Febr: som allereede er jndraget være beroende hos Hr: General Adiuteur!! (Auditeur) Klingenberg j Trundhiem, og der skal kunde faaes paa første anfordring, Men hvor vidt hands angivende om dette Stemplede Papir er Rigtig vil tiden Lære, over alt naar Jndstefnte Lieut: Meldahl havde Skaffet de Stemplede Papirer tilbage jnden den/n/e Tings Vidnes Sags anlæg, havde Meget bryderie og omkostning, som nu haves, kunde være at undgaae.

Comparenten begierede Tings Vidnet sluttet og sig under fuld Forseigling fra Retten saa snart mueligt beskreven meddeelt dog alt under Reserwation af, at fremføre alt hvad Lovgyldigt endnu kunde haves eller faaes jmod den Jndstevnte, j henseende til de bort komne Stemplede Papirer, om den Jndstevnte, eller nogen anden skulle Formere noget Krav, eller kom/m/e med noget til Comparenten eller hands Arvingers skade j Tiid og Tilfælde, Lige som og sine Omkostningers Erstatning. og der paa Leverede 24 s: til det Stemplede Papir:

Eragtet

Tings Vidnet bevilges under Rettens fulde forseigling, saa snart skee kand.

Anno 1772 d: 4 Maj blev almindelig Somer Skatte og Sage Ting holdet paa tingstædet Godøesund med Waags Skibredes Almue og Retten betiendt med efterskrevne Otte Edsorne Laugrettes M: sc: Elias Torrang, Niels Drønen, Lars Schomsness, Ole Gabrielsen Fittie, Torval Hatlevig, Ole Gogseide!! (Gogsem?/Gougseim?), Tosten Troland og Anders Gresdahlen paa hans veigne sadt

1772: 378b

Knud Rydland. Overværende udj Retten Stædets Foged Hr: Kamer R: Juel med LænsM: og menige tingsøgende Almue

hvornæst aller og underdanigst blev læst følgende Kongel: Forord: og Høy Øvrigheds Ordre som til Beckiendtgiørelse er anckomen sc:

1. Forord: om Losserne fra Dragøe og i Sundet, som lotse Skibe fra Østersøen skal med Folcket holde Quarantaine etc: dat: 28 Octob: 1771.
2. Forord: om et Geheime Stats Raads Oprettelse med videre dat: 13de Febr: 1772.
3de Forord: hvorved den Forord: af 13 Junj 1771 ophæves og nu befales at det skal være ligesom med Straf for Lejermaale dat: 27 Febr: 1772.
4. Forord: hvorved tillades Skiber som forsiune sig med Latinsche Søe Pass at indtage Ladning paa fremede Collonier i America dat: 7 Januarj 1772.
5te Patent om Høyeste Rett dat: 3 Nobr: 1771.
6. Forord: om 2de Blusfhyrers Oprettelse dat: 26 Decbr: 1771.
7de Placat hvorved de d: 20 Nobr: 1744 og 29 Januarj 1745 udg: Forord: ang: dem i Herenhut og i Mæhrisk Brød: Menigheder igien kaldes. dat: 23 Decbr: 1771.
8de Forord: om Fremed korn Vahrers frie Jndførsel Sønden fields i Norge dat:!! \til/ 1780 udgang, dat: 26 Decbr: 1771.
9. Forord: om Justitz Cass: Jndtægters Forvalt: dat: 7 Januarj 1772.
19. Placat fra Stift befall: [Mand] Petersen hvorved Almuen tilholdes ej at oplægge men strax Saltes under Straf dat: 20 Febr: 1772.
11. Kongel: Re[s]cript Af 22 No: 1771 indl: i Stiftes Brev af 28 Decbr: 1771 hvorved befales at Excecution skal skee for ræsterende Fløt: til St: Jorges!! (Jørgens) Hosbital i Bergen.
12te Stiftes brev af 13 Martj 1772 hvori lagt Generalitetz Collegi Skrivelse til det Norske Camer af 22de Febr: 1772 at Soldatter som for Løsg[i]engerie forhen er Straffed med Fæstnings Arbejde skal nu straffes med Vand og Brød.
13de Stift[es] Brev af 25 Nobr: 1771 hvori Comuniceres det Danske Cancellies Foranstalt: at al Høflighed skal viises de Franske som vil maale saves(?) (haves?) lengde.
14de Stiftes Brev af 28 Martj 1772 hvorved Comuniceres en Kongel: Tilladelse at selge øl og Brendevin paa Excercitie Pladserne naar de kiøber det siste i nærmeste Kiøbstæd.
15de Stiftes brev af 27 Januarj 1772 hvorved Comuniceres Admiralitets Tilladelse af 9 dito for Søe folck at maae antage Tieniste med Grønlands fahrer.
16. Stiftes Brev af 31 Martj 1772 hvorved erindres om Bøderne til Vej Cassen af ulovl: Skoug hugst og Bordskiørsel efter Re[s]cript af 29 Julj 1768.
17de Stiftes Brev af 20 Martj 1772 hvorved lyses efter en bordt rømt Svenske.
18de Stiftes Brev af 10 Febr: 1772 hvorved Comuniceres en Kongel: Resolution hvorved befales \at/ alle Cabinets Ordre skal tilbage kaldes som er udgived siden 15 Septb: 1770.
19de Stiftes Trøgte {Sk} Skrivelse af 22 Febr: 1772 hvorved meldes at han efter det norske Camer Foranstalt: af 25 Januarj næst forhen, melder: og Comunicerer det Congel: Re[s]cript af 24 Feb: 1703 og Forpagt: Contracten til Sr: Dancer Cron(?), alt Fiske Tienden betreffende.
20. Stiftes Skrivelse af 18de April 1772 hvorved beckiendtgiøres det Norske Camers Skrivelse af 4de i same maaned om 4000 tønder korn som er opsendt til Bergens Stift til Hielp for den trengende Almue mod at de betale 16 ½ Mrk: foruden de videre

1772: 379

smaae Omckost: som end nu kan paaløbe. Fogden i andledning af den oplæste Høy Øvrigheds Foranstaltning og Skrivelse angaaende det af hans Maj:t opsente Hafre korn, det

den trengende Almue skulde overlades, fandt sig beføyet at tilspørge den tilstædeværende Almue at som han udj Høybe:te Ordre var befahled, ej allene efter Bøygdernes Trang, at Repartere og uddeele de 800 tønder Sundhord og Hardanger var paalod[net] men end og at forfatte og indsende en Liste Præstegields eller Sognevis over de af Almuens Mænd same Korn vilde modtage og saasom efter det ungefærlige Overslag som han af Fogd[eries] Almues tal sig kunde giøre, maatte han see at derpaa et hverdt Skibreede i Fogderiet prepter propter kunde tilkome mellem 40 á 50 tønder, at de nu vilde tilckiendegive hvilcke af dennem paa de oplæste Conditioner vilde modtage, da deres nafne kand blive andteigned og dennem siden skal vorde til kiende gived naar de kan og hvor de skal anname det. Herpaa var Fogden Almuens Svar forlangende.

Den tilstæde værende Almue svarede Saaledes: at de inderligst tackede hans Kongel: Majest: for den store Naade at han vilde tencke paa dem i denne landes store Brød Trang: helst endog at Haved for dennem er tilluckt og Fiskeriet aldeles mangler men af denne Kongel: Naade maatte de rent ud sige at de nu icke uden nøden dis hordere!! (haardere) skulle paaegaae, sig nu kan betiene deels formedelst deres store Fattigdom, og deels formedelst den høye Pris som derpaa er sadt nemlig 16 ½ [Mrk:] tønden med flere Omckost: formodentl: til 2, 4, 6 á 8 s: og det saa meged mere da de end nu hos Borgeren og Kiøbmanden i Bergen til denne tiid har kundet faaed same sort korn vahrer for ringe Bris!! (Pris) til 13, 14 á 15 Mrk: høyest 15 ½ Mrk: for hvilcket de har kunde faaed beste Hallansk (Hollandsk?) Hafre, de skulde derfore inderligst have ønsket at der i mellem den første opsendte Havre sc: for 8 Mrk: og denne for 16 ½ Mrk: maatte for dennem have væred en middels Pris, da vilde Almuen anseed sig meged at have væred hiulped, men nu nødsages de, at søge Borgeren hvor de for det faar(?) bædre Pris.

Fogden begiærede det Passerede beskreved som et Tingsvidne hvilcket Retten bevilgede.

Derefter læst følgende Particulliere documenter saasom

1te Sr: Mathisens Bygselbrev til Johanes Asbiørnsen paa 1 pd: Smør i Søre Driveness dat: 10 Octob: 1771.

2. Hr: Consistorial Raad Gelmeuydens Bygselbrev til Johanes Olsen paa 1 pd: Sr: ¼ hud ½ Giedsk: i Ugleness dat: 22 Feb: 1772.

3de Hr: Nathanel Sundes Dito til Ener Andersen paa 18 mrk: Smør i Santorv dat: 15 April 1772.

4. Biskob Arentz Bygselbrev til Simon Olsen paa 12 mrk: Smør i Westre Bagholmen dat: 15 Junj 1771.

5. Sr: Nathanel Mathisens

1772: 379b

Obl: paa 300 Rd: til Sr: Johan Leganger mod Pandt i Gaarden Stenevigen med flere Gaarder dat: 8 Decbr: 1770.

6te Jver Houcheness bygselbrev til Knud Larsen paa 1 pd: 18 mrk: Smør i Otteraaen dat: 4 Maj 1772.

derefter Sagerne foretaged

Hvorda blev i Rette kaldet den af Ole Eide seniste Ting andlagde Sag mod Ole Hedemarch Beskyllinger betreffende som til nu udsadt, hvortil blev svared at Ole Eide er død og altsaa Sagen ophæved.

den af Sr: Christie mod Jngebrict Hævreøen seniste ting andlagde og udsatte Sag blev paaraabt, men da ingen svarede blev Sagen beroende til Høsten.

den af Hr: Nathanael Sunde mod Drønens Mænd andlagde og til nu udsatte Sag blev paaraabt, og svarede da Ellias Torrang at Hr: Sunde bad med Sagen maatte beroe til Høsten siden hans Svoger Sr: Christie er Syg som skulde kalde Sagen i Rette.

ligesaa til hans Sag mod Colbensvigs Mænd.

Procurator Niels Gorm mødte for Retten og gav tilckiende det Borger og mæster Guldsmed i Bergen Sr: Hans Blydt Hind haver til dette Ting Tiid og Stæd ladet indstefne Daniel Christpinessen boende i Westre Bagholmen ved Skrifttlig Stefnemaal dat: Bergen d: 31 Martj 1772 som er ham lovlig forckyndt sistl: 13 April til at lide Dom for en til be:te Hund!! (Hind) udstæd Pante Obl: stoer 85 Rd: med Ræst: Renter dat: Bergen d: 30 April 1771 som er ham lovl: opsagt d: 1 Febr: sistl: og da han icke haver indfundet sig med Bet: saa var han nødsaget at indstefne ham til Dom samt at erstatte ham denne paaførdte og paatvungne Processes Omckost: Skadesløs. Comparenten i Rettel: Stefnemaaled som blev oplæst.
Den indstefnte mødte tilstod Opsigelse men negtede at være Stefnt.
Thi fremstod Stefnevidnerne Knud Rydland, Ole og Niels Titzlevold som ved aflagt Eed {og} bekreftede Stefnemaales lovlige Forckyndelse for den kaldede.
Procurator Gorm i Rettel: den af den indstefnte udstæde Orriginal Obl: med begiær den maatte paateigned tilbage leveres, men derimod den medfølgende Copie at forblive i Retten. dernæst i Rettel: han Opsigelsen af 7 Januarj 1772 som blev oplæst. Gorm fandt fornøden at tilspørge Stefnevid: om den Pandtsadte Brygger kiedel var endnu tilstæde. Stefnevid: svarede at den ej var tilstæde, men at den indstefnte tilstod den var solgt. Derefter i Rettel: Procurator Gorm Hr: Hins!! (Hinds) Skrifttl: Jndl: af 28 April som blev oplæst. Gorm paastod Stode!! Dom efter det i Rettel: Jndlæg, siden den indstefnte har taged til Gienmæhle.
den Jndstefnte tilstod ingen Renter at være betalt.

1772: 380

Afsagt

med i Rettelagt Obl: dat: 30 April 1771 beviser Citanten sit Krafs Rigtighed, hvorimod den indstefnte indted har indvendt men tilstaaed \baade/ at Ræste Renterne \og at Pengene er ham lovlig opsagt/, Thi kiendes og Dømes hermed for Rett at den lovlig indstefnte Danniel Christpinessen skal indfrie sin Obligation hos Citanten med Capital 85 Rd: og Renter deraf efter Obl: dato til Betaling skeer, item erstatte Citanten denne Processes Omckost: ibereigned Doms Løsning med 7 Rd: som alt skal udredes næste 15 dage efter denne Doms lovl: [Adfærd] Citanten leverede 4 Mrk: 8 s: til Stemp: pp:

Daniel Christpinessen mødte for Retten og i Rettel: Skriftlig Stefnemaal dat: 19 Martj 1772 mod Simon Olsen fordie han skal have tvunged sig ind paa Citantens Ejendom og vil benytte sig af Wæstre Bagholmen. Stefnem[aaled] lyder saaledes.
den indstefnte mødte og tilstod lovlig at være Stefnt dernæst i Rettel: sin af Hr: Biskob Arentz meddelte Bygselseddel som blev oplæst af dat: 15 Junj 1771.
Citanten begiærede Sagen til næste ting udsadt.

Eragted

det forlangte bevilges.

videre læst

Johanes Levaags Skiøde til Gurj Monsdat: paa 23 ½ mrk: Smør 7/24 huud i Remereide for 54 Rd: 4 Mrk: dat: 4 Maj 1772.
2. Sr: Jens Jsach Holchs Skiøde til Lars Monsen paa 18 mrk: Smør ¼ hud i Jversøen for 125 Rd: dat: 28 Martj 1772.
3de Prostinde Christies Bygselbrev til Ole Jens: paa 12 mrk: Smør i Stongeland dat: 14 April 1772.

Procurator Gorm mødte for Retten og gav til kiende det Sr: Hendrich Christie som Kircke-Ejer paa Østevold og Møgster Annec Sogner haver til dette Ting Tiid og Stæd paa egne og SognePræsten Hr: Nathanael Sundes veigne ladet indstefne Niels Olsen Lille Kalsøen og Søn Ole Nielsen for ræsterende fiske Tiende af Fisk som de haver solgt til Sr: Hans Bugge, Sr: Niels Hielmand, Bønder fra Fiordene og Byemen jtem hvad de self til eged Brug haver haft fra Octob: Maaneds Udgang til denne Tiid, {er} ligeledes er og Ole Nielsen stefnt for 5 Mrk: 5 s: han skyldede afg: Poul Olrich og 8 s: som endnu Ræster paa Nattehol[d], om alt at lide Dom til Bøders Udredelse betale det paastefnte og Omckost: at svare: alt skadesløs.
De indstefnte mødte ej efter paaraab og ingen paa hans veigne
Thi fremstod Stefnevidnerne Johanes Walhamer og Lars Fagerbache som ved Eed beckræftede Stefnemaalets Rigtighed efter incaminationen.

1772: 380b

Citanten paastod Dom.

Eragted

Ole Nielsen og Niels Olsen Lille Kalsøen gives hermed Laug dag til næste ting at møde med tilsvar i Sagen, ligesom og Citanten paalegges da, at i Rettelægge en ordentlig Reigning paa hvad han kræver.

Paa ligemaade har dito Christie indstefnt Niels Joensen og Joen Nielsen Lille Kalsøen for fiske Tiende, desuden er Niels {Olsen} \Joens:/ skyldig for vahrer hos Sal: Poul Oldrich 2 Rd: 1 s: og for 1 aars Nattehold 2 Mrk: 8 s: og Sønen Joen Nielsen for 3 aars Nattehold 1 Rd: 1 Mrk: 8 s: til at lide Dom paa same Maade.
de indstefnte mødte ej
Thi fremstod same Stefnevidner og aflagde ligesom ved de andre.

Eragted

som næst forrige.

paa same maade Stefnt Hans Nielsen og Albrict Michelsen Lille Kalsøen for Fiske Tiende som meldt og for hver sit aars Nattehold 2 Mrk: 8 s: til afg: Poul Olrich ligeledes Albrict stefnt for aparte Gield til Citanten 5 Mrk: 2 s: om alt at lide Dom som meldt.
ingen mødte
Stefnevidnerne sagde som formeldt.

Eragted

som formeldt.

Paa same maade indkaldet Ole Olsen og {sønen} Mons Johansen for Ræsterende fiske Tiende derfor at lide Dom etc:
ingen mødte etc:
St[e]vnevidnerne sagde som før.

Eragted

ligesom melt.

ligeledes indstefnt Ole Christophersen, Rasmus Nielsen, Niels Johansen og Rasmus Rasmussen alle af Drønen for Ræsterende Fiske Tiende fra afvigte St: Hans Tiid derfor at lide Dom til at svare same og betale Omckost:
de indstefnte mødte og tilstod lovlig Stefnemaal sagde tillige at de rigtig haver betalt Tienden af al den fisk de haver solgt og efter at have betalt Tienden til Christie og Præsten Hr: Sunde maatte de endnu betale alt i Byen paa nytt som kom derudaf at Tiende Sedlerne icke var rigtig indretted, hvorpaa de indleverede 2de liende!! (ligelydende?) Sedler paateigned af B: Møller d: 18de April 1772. som blev dem tilbage levered. og tilbød de Eed at de inted haver solgt uden at betale Tiende.

Eragted

Citanten Sr: Christie paalegges at beviise hvad han haver stefnt

1772: 381

disse Folck for til næste Ting.

paa lige maade indstefnt Johannes Asbiørnsen Driveness, Jacob og Lars ibm: for Ræst: fisketiende og Jacob derforuden for 4 aars Natte hold til Sal: Poul Olrich 1 Rd: 4 Mrk: derfor at lide Dom etc:
De indstefnte mødte ej.
Stefnevidnerne aflagde Eed etc:

Eragted

ligesom anden Sag her foran.

paa same maade Stefnt Niels Andersen, Ole Larsen, Niels Olsen og Lars Larsen Weivaag Stefnt for fiske Tiende etc:
de indstefnte mødte ej.
Stefnevidnerne mødte og aflagde Eed etc:

Eragted

som næst forrige.

ligeledes indstefnt {Endre} Johanes Johansen og Niels Johansen Rabben for Fiske Tiende etc:
de indstefnte mødte ej etc:
Stefnevidnerne aflagde Eed etc:

Eragted

som næst forrige.

ligeledes indstefnt Lars, og Johannes og Axel Stenevig for Fiske Tiende for alt at lide Dom etc:
de indstefnte mødte ej etc:
Stefnevidnerne aflagde Eed etc:

Eragted

Lagdagen som i næst forrige Sag.

Eragted

da det lider paa aftenen ophæves Retten til i Morgen.

Anden dagen d: 5 Maj blev Retten atter sadt paa bemelte Tingstæd for Dito Skibrede og med de anførte Laug-Rett.

Procurator Niels Gorm mødte for Retten og gav tilckiende: det han til dette Ting Tiid og Stæd ved mundtlig Stefnemaal haver efter Skrivelse fra Hr: Munstrer skriver Olai Kierrulf (Kærrulf) dat: 22 April 1771 der er Laugverge og Courator for afg: Sogne Præst til Storøen Hr: Jacob Wendelboes Moder og Sødsken ladet indkalde lejlendingen af det allernaadigste Benificerede Præstebols gods Erich Jacobsen Nordre Stochen, til at lide Dom, fordie i afg: Hr: Wendelboes Tiid end nu Ræsterende Kongel: allernaadigst paab: Extraskatt 2 Rd: 5 Mrk: som hans Arvinger haver maatted svare til Kongens Cassa efter Hr: Kam: Raad og Foged Juels derover forfattede Specification dat: Halsnøe Closter gaard d: 20 April 1771 og hans derfor Passerede Qvitering imod Regres til leilendingen efter den Kongel: Forord: samt at bet: denne Processes Omck: skadesløs i alle maader siden han ofte og i Mindel: haver været kræved, ja og loved at han same debet vilde bet: hvorfore, han ej heller er bleven stefnt førend til dette Ting, siden han nu viiser modvillighed og ej vil betale.

1772: 381b

Den indstefnte mødte ej efter paaraab og ingen paa hans veigne
thi fremstod Stefnevid: LensM: Knud Rydland og Ole Gabriels: Fittie som afhiemlede lovl: Stefnemaal over den indstefnte.
Citanten paastod Dom:

Eragted

Det er meged vel beckiendt at Kongen aller naad: har eftergived den paabud: Extraskat til Septb: Maaneds Udgang 1767, skal derfore den indstefnte Erich Jacobs: Nordre Stochen kunde tildømes at betale, maae Citant: i Rettel: Rente Kamerrets!! Skrivelse til Oplys: i denne Sag for at beviise Sal: Hr: Wendelboes Stervboe har udreedet det paastefnte, mod at hans Arvinger skulde nyde Regres til den indstefnte, og at derfore den indstefnte icke kand reignes blant de frietagnes Tal. derfore udsettes Sagen til næste Ting, da Citanten haver at i Rettel: Rente Camers befaling tilligemed Fog: Qvitering hvilcken siste skal bevise om det siste til Kongens Casse er betalt.

paa same Maade indstefnt Knud Michels: Lierbøe, for same Extrask: 1 Rd: 1 Mrk: derfor lide Dom etc:
Mødte ej, derfore afhiemlede Stefnevid: Eden, etc:

Eragted

som næst forrige.

ligeledes indstefnt Lars Monsen Aarbøe for Ræsterende Extraskatt paa same Maade 1 Rd: 5 Mrk: derfor at lide etc:
Stefnevidnerne aflagde Eed etc:

Eragted

ligesom næst forrige.

nock indstefnt Karj Johansdr: Søre Fonden for Ræst: Extrask: 2 Rd: 5 Mrk: derfor at lide Dom etc:
den indstefnte mødte icke etc:
Stefnevidnerne aflagde Eed etc:

Eragted

som næst forrige:

ligeledes indstefnt Ingebrict Baarsen Sørefonden for dito Skat 2 Rd: 5 Mrk: derfor at lide Dom etc:
Mødte icke derfore fremstod Stefnevidnerne Og aflagde Eed etc:
Eragted
ligesom forrige.

paa same maade indstefnt Christopher Salomonsen ibm: for Do: skatt 2 Rd: 5 Mrk: derfor at lide Dom etc:
Stefnevidnerne aflagde Eed etc:
Eragted
som ved de andre.

Fogden maatte i andledning af Andtegnelserne fra Rente Kamerret over hans Reingskab!! pro Ao: 1770 tilspørge den Samtl: Almue om dennem var beckiendt at Dellinqventjnden Marthe Johansdr: Dybevog som formedelst barneafling med sin Farbroder bordtrømte Anders Østensen Oteraaen ved endelig Dom \blev/ dømt til at gaae i Bergen Tugthuus paa visse aar, og(?)

1772: 382

noged var ejende, og hvorlenge hun i Arresten hensad, her til de samtlig med LensMand og Laug Ret svarede at {hun} de meged vel veed hun slet inted var ejende men i yderste Fattigdom, men i henseende til tiiden hun var hefted kunde de inted net erindre sig ved dog ej rettere end same varede 40 uger. herpaa Tings V: udstæd

nock læst
Gurj Sursdr:(?) (Siursdr:?) Tvedts Bygselbrev til Svend Olsen Brathen paa 12 mrk: Smør ¼ hud i Brathen dat: 5 Maj 1772.

Fogden indleverede i Retten et Mandtal over alle Jordebrugende Mænd \her i Skibredet/ der blev oplæst og Rigtig befunden og hvorom Tingsvidne udstæd.

Som ingen efter 3de ganges udraab vilde gaae i Rette blev Retten for Skibredet ophæved.

Anno 1772 d: 6 Maj blev almindelig Somer Skatte og Sage Ting holdet paa Tingstædet Godøesund med Opdahls Skibredes Almue og Retten betiendt med efterskrevne Otte Edsorne Laug-Rettes Mænd sc: Guld Brand!! (Guldbrand) Hvidevoldsness, Mons Flache, Mathies Mælan, Simon Flyensfæhr, Knud Løchhamer, Reinert ibm:, Joen Sunde, og Ole Sleteschoug paa vis veigne sadt LænsM: Mads Godøen,

hvornæst aller og underdanigst blev læst de Kongel: Forord: og høy øvrigheds Ordre som til beckiendtgiørelse er anckomen, og udj denne Protocol extraheret.

dernæst følgende Particulliere Documenter saasom
1te dog først forinden disse bleve læst, svarede Almuen om det opsendte korn, ligesom Waags Skibredes Almue svared haver og tilførdt er. De læste documenter er følgende:
1te Holst først Schrøders Obl: til Sr: Severin Heiberg paa 90 Rd: imod Pandt 1 pd: 6 mrk: Smør i Schaar med huuse etc: dat: 28 Junj 1771.

2de Johanes Rolseides Skiøde til Knud Olsen paa 2 pd: 12 mrk: Smør i Ertzvæhr for 99 Rd: 3 Mrk: dat: 2 Januarj 1771.
3de Ole Øvre Gierstads Skiøde til Sæbiørn Olsen paa 2 pd: 6 mrk: Smør i Øvre Gierstad for 54 Rd: dat: 6 Maj 1772.
4. Ole Øvre Giærstads Skiøde til Johannes Johansen paa Over bygsel retten til ½ løb Smør ½ hud i Øvre Gierst: for 24 Rd: dat: 6 Maj 1772.
5te Salomon Windenesses Bygselbrev til Niels Mortensen paa 2 pd 6 mrk: Smør ¾ hud i Øvre Flyensfæhr dat: 6 Maj 1772.

Lars Totlevig i Rette æsket sin fra seniste ting udsatte Sag Contra Ole Langeland en døe koe betreffende. {og} sagde at have ladet lovlig forkynde Laug dagen for sin Contra part.
Den indstefnte mødte ej efter paaraab
thi fremstod Stefnevid: Iver Nesse, Guldbrand Nesse som ved Eed beckreftede Laug dagens lovlige Forckyndelse.
Citanten paastod Dom.

Eragted

Sagen optages til Doms til i Morgen Formiddag klocken 9. siden det {nu} befindes den indstefnte vil møde til den tiid.

1772: 382b

den af Peter Baade mod Jver Nordbus[s] andlagde og udsadte Sag blev paaraabt, og begiærede Sagsøgeren at med sagen maatte beroe til Høste Tinged. som Retten bevilgede.

Den af Fogden andlagde Sag mod de som hafde negted Søe Capt: Skyds blev paaraabt, og begiærede da Fogden anstand til Høste Ting[et] som Retten bevilgede.

LænsM: Mads Godøen mødte for Retten og gav til kiende at at!! han efter Baar Davidsen Søgnetvedts Brev af 2 Martj h: a: haver til dette Ting Tiid og Stæd stefnt Jver Pulsen Nordbust at lide Dom for det gods som bemelte Baar Davidsen haver hiemførdt fra Kiøbmanden i Bergen Peter Baade til Jver Nordbust som da boede paa Gaarden Herrie for den Sum/m/a 13 Rd: 3 Mrk: 12 s: samt at bet: Skadesløs alle de Omckost: som allerede er medgaaed siden han haver negted for Retten, at han same gods ej haver faaed, da han derfor haver væred stefnt. tilligemed de Omckost: som nu vil med gaae, og at paahøre vidner efter Breves Jndhold som han i Rettel: tilligemed Reig: af 18 Januarj 1772 som et efter andet blev oplæst.
Den indstefnte mødte og tilstod lovlig stefnemaal, og tilstod at have annamed 5 ½ tønde korn 1 tønde Rug og 1 tønde Salt af Baar Søgnetvedt men ej {6 tønder korn} mere, bad heller aldrig Baar Søgnestvedt Borge noged Gods til ham men vel at kiøbe ham same, og naar han faar {sin} en ordentlig Reigning fra Baar Søgnestvedt paa alt deres mellem værende Handel, saa vil han give sin Reigning derimod, og dersom han da bliver noged skyldig vil han det rigtig betale.

Eragted

Af det Passerede i Sagen vil det erfahres at mellem Baar Danielsen Søgnestvedt og Jndstefnte Jver Nordbust har væred adskillig Handel, Jver Nordbust har tilbudet sig at afgiøre alt ved Reig[ning] og tillige betale om han skulde blive skyldig noged, det var derfore best Baar Søgnetvedt inckom med Reigning paa al deres samen Handel, at Retten deraf kunde oplyses, om det paastefnte af Jver Nordbust blev at udrede eller icke, aller helst da han paastaar at han ej har forlangt Baar Søgnetvedt Skuld[e] Borge, men vel kiøbe til ham det!! (de) paastefnte

vahrer, og altsaa {kreve} ansees som en skyld til ham og ej til Sr: Peter Baade. Sagen udsettes altsaa til næste ting, da Retten venter ovenmelte Reig[ning] om Citanten vild fordtsette forfølgningen.

Torjer Johansen Søre Giøvog hafde til dette [Ting] tiid og Stæd indstefnt Christie Olsdatter Callefos for ulovlige Beskyldninge[r] mod Citant[ens] Kone, til at lide som vedbør, betale Omckost: og paahøre Vidner

1772: 383

ligesaa og hendes Mand Hans Kallefos til Vedermæhle.
Den indstefnte mødte icke og ingen paa hans!! (hendes?) veigne;
Thi fremstod Stefnevidnerne Johanes Madsen, og Niels Nedre Dalland som med Eed beckreftede lovlig Stefnemaal lige efter incaminat[ionen]
Citantens Vidner
1. Vidne Ole Søre Giøvaag aflagde Eed og provede: at nu i vaar da nogle Rejste til Præstegaarden deriblandt baade Vidnet Parterne i Sagen og flere, da siger Jndstefnte Christie Kallefoss at det hun mister skylder hun ej Gud for, da siger Torjer Giøvaag hvem skylder du da for det, kanske du mener min kone med det siden hun gaar med krycker, hvortil den indstefnte siger hun er ej altiid saa laack som hun læst at være, hafde ej videre at prove.
2. Vidnet Elling Søre Giøvaag aflagde Eed og provede at same tiid paa Baaden som den anden har omproved hørdte da at da Citanten omspurgte om hun mente hans kone dermed, svarede den indstefnte hun er ej saa haldt som hun Hincker til, og at den tog det til sig som verdig er. hafde ej etc:
3de Vidne Lars Kallefoss aflagde Eed og provede: at have adskillige gange hørdt den indstefnte sige naar det er komen paa tale om modgang med Creaturerne, at det er ingen \anden/ som har giordt det med hendes Creature end Torjer Giøvaags Kone. hafde ej etc:
4. Vidne Sisselle Kallefos mødte ej.
Stefnevidnerne afhiemlede lovlig Stefnemaal under Falds maal for hende.
Eragted
den lovlig indstefnte Christie Kallefos paalegges at møde til næste Ting med sit tilsvar i Sagen, og Vidned Sisselle Kallefos haver da under Falds maals Straf at aflegge sit Vidnesb[yrd]

derefter læst
Jørgen Olsen Giersvigs Skiøde til LænsM: Johaness Sundvor paa Odels Rett til 1 ½ løb Smør i Giersvig for 46 Rd: dat: 6 Maj 1772.

Procurator Niels Gorm mødte for Retten og gav til kiende det giæstgiver Encken i Neshafn Madame Johane Sal: Peder Olsens haver været nødsaged at lade Stefne til dette Ting Tiid og Stæd, Ole Johansen Høvischeland, Thomes Nielsen ibm: Carl Nielsen Holme og Johanes Jacobsen Drange til at anhøre Vidnerne, Mads Endresen Drange, Elling Knudsen Tvedt og Ole Olsen Holme, som ere Stefnte under Lovens Falds Maal til at aflegge deres Edelige og Sandferdelige Forcklaring, om den Volsome og ulovlige Gierning som forbem:te indstefnte 4 Hoved Mænd haver øved imod hende sistl: 29 Martj da de uden Lov og Dom samt af egen Myndighed, ja og uden noged Lovl: giordt Forbud, tog sig for at opdrage hendes i Søen paa Søreidsvaagen udsadte

1772: 383b

Toskegarn med Tougerne der stod i løse Søen, og ej var belagt i noged land, som aldrig haver været forbudet hvercken i hendes Sal: Mands levende eller i hendes Tiid, haver og beholdt hendes Toskegarn tilligemed Tougerne de var udsadt med til denne Tiid, og derved forspildt hendes Fiske. til at lide Dom efter Loven samt at erstatte hende den af dem hende paatvungne og paaførdte Processess Omckostninger Skadesløs i alle maader.
De indstefnte mødte icke, og ingen paa deres veigne ej heller nogen af Vidnerne
thi fremstod Lars Reisen og Ole Ness som veed Eed beckreftede Stefnemaaled{s} Rigtig at være forkyndt baade for de indstefnte og Vidnerne efter incaminat:

Eragted

de lovlig indstefnte Ole Og Thomas Høvischeland, Carl Holme og Johanes Drange gives hermed Laug dag til næste ting at indkome med sit tilsvar i Sagen. Ligesaa haver og de Lovlig indstefnte Vidnerne Mads Drange, Elling Tvedt og Ole Drange!! (Holme) same tiid at møde for at aflegge sit Vidnes byrd i Sagen saafremdt de vil undgaae deres Falds maals Straf.

Jver Nordbust i Retteæskede den fra seniste ting til nu udsadte Sag andlagt af ham mod Knud Beltestad en Bue betreffende.
den indstefnte mødte og tilstod lovlig Stefnemaal.
Citantens Vidner
1te Vidne Ole Mevatne aflagde Eed og provede at da Contracten blev indgaaed mellem Knud Beltestad som da boede paa Nordbust og Jver som nu bor der blev de saaledes foreendte, at Iver som OdelsM: skulde give Knud 120 Rd: og skulde Knud beholde den nye Bue han hafde opbygd, derimod skulde Knud saalenge han blev boende paa Nordbust holde dem i den stand de da var Og boe som Selfejer til Jver self vilde tiltræe gaarden. hafde ej videre at prove.
2. Vidne Hans Mevatne aflagde Eed og provede: at same tiid det andet Vidne har sagt, var han der og hørdte da, at Jver skulde betale Knud 120 Rd: og skulde Knud boe der et aar. videre veed Vidnet ej at forklare, og som det baade den tiid saavel som nu har tabt meged paa Hørsellen, hørdte han icke heller hvad videre forening de indgick imellem hverandre.
3. Vidne Hans Olsen Mevatne \stefndt af Contrap:/ aflagde Eed og provede i et og alt som første Vidne uden Forandring, dog med tillæg at hans Fader for første Vidne sagde strax han kom fra Nordbust omprovede tiid, at Knud loved at holde Jorden ved lige inden og udengierds.
3.!! Vidne Anders Opdahl aflagde Eed og provede: at nu i vinter hented Citanten Vidnet og Ole Botten op, for at see de Huuse paa Nordbust Knud fra fløttede, og befandt da at 4 tylter Bordtags Bord som ej var forsvarlig og taxerte de dem til 6 alens Bord, paa Floren var 2de om-

1772: 384

far timer!! (timmer) bederved. 2de omfar paa Smal huused, paa Røgstuen \var/ stavlejen, nedre svillen og dørre stocken ganske raadden og 1 ½ tyldt Sperrer ganske Raadden, Jldhuused ganske ubrugelig, i Løen paa den side Knud Brugte var nogle draaber. de taxerte det ej i Penge da, icke heller var indstefnte Knud indkaldet at være ved deres Forret: hafde ej videre at pr[ove].
4. Vidne Ole Botten aflagde Eed og provede: i et og alt som næst forrige vidne uden Forandring. dog sagde vidnet paa tilspørgende af Citant: at Knud Nordbust nu Beltestad solgte en Bue som stod paa Nordbust da Knud kom der, men veed ej hvad han fick for den.
5. Vidne Hans Nordbust aflagde Eed og provede ligesom næste Vidne om den omspurgte Bue. hafde ej [etc.]
Contra Citantens Vidner

1, 2, og 3, Vidner er de same som allerede først af Citanten er førdt, og sagde de nu ej mere at vide.
4. Vidne Jacob Tvedt aflagde Eed og provede: først at han har Knud Nordbustes Søster Dr: (Søsterdatter) dernæst i Sagen saaledes. at det aar Iver Nordbust Skiødede Jorden Nordbust, fulgte Vidnet paa Baad med ham da kom det paa tale om Nordbust og Spurgte da Vidnet om Iver fick Skiøde paa hele Nordbust hvortil han sagde ja Vidnet siger da, saa(?) fick Knud bra Penge, dertil Iver svarede ja eg skal saa sige som skal legge dem ud, hvormeged er det siger Vidne[t], det er godt 100 Rd: og skal Knud \beholde den nye Bue og/ holde Huusene i den Stand de nu er, de er vel i God stand svarede vidned, dertil Jver svarede, han skal holde dem i den stand som de er.
paa Contra Citant: tilspørgende sagde vidnet Ole Mevatne under den aflagde Eeds kraft at den Bue Knud Nordbust solgte var taged indfulden paa lenge før Knud kom der, og stoe hun med støtte saa det var farlig for Creaturer at gaae ved den og bad Vidnet Knud tage Buen bordt om han vilde være sicker.
Citanten paastod Dom.
Cont: Citanten svarede at naar han neml: Citanten vil skaffe ham gaarden tilbage i den stan[d] den var da han rejste, vil han giærne levere pengene tilbage.
Citanten sagde han løste sin Faders Odel og det vil han ej miste.

1772: 384b

Contra Citanten begiærede Sagen udsadt til flere vidners førelse.

Eragted

Sagen udsettes til næste Ting efter Contra Citantens Forlangende men fører han da ej sine vidner, dømes i Sagen efter den allerede indkomne Oplysning.

læst
Jørgen Keppes!! (Kleppes?) Obl: til Willum Hegland paa 40 Rd: mod 4 proCto: og Pandt ½ løb Smør i Keppe!! (Kleppe?) og skyldnerens løsøre dat: 6 Maj 1772.
2. Jens Johansen Høvischelands Skiøde til Ole Jacobsen paa ½ løb Smør ¼ hud med Bygsel, og overbygsel til 4 ½ mrk: Smør ¾ s: i Penge [i ??] for 130 Rd: dateret 6 Maj 1772.
3de Christie Rolseide og ….(?) Belth deres med hinanden oprettede Contract dateret 6 Maj 1772.
4de Hans Morten[sen] Nordbustes Obligation til Hendrich Olsen Siolde paa 99 Rd: mod 3 Rd: 2 Mrk: i aarlig Rente og pandt 1 løb 9 mrk: Smør i Nordbust d: 6 Maj 1772.
5te Ole Langelands Gamle Obligation som Skreved aared 1768 men da blev bordte i Salig Hunthes Tiid og nu skreved paa nyt til Jacob Olsen Onnereim paa 110 Rd: mod 4 proCento Rente og Pandt 1 løb Smør i Langeland dat: 5 Octobr: 1771.
6te Axel Eldholms Skiøde til Niels Lille Godøen paa 12 mrk: Smør i Lille Godøen mod 12 Rd: dateret 6 Maj 1772.
7de Hr: Kamer Raad Juels Fred Lysning paa Gaarden Store Sætres Marcker og Beiter Dateret 6 Maj 1772.
8de Skifted efter Eli Aslachsdatter Berge hvis ejendom i Berge er udlagt som Pante bogen udviiser dateret 10 Septembr: 1771.

Derefter i Rettelagde Fogden Mandtalled over alle Jordbrugende Mænd herudj Skibreede[t], hvilked for retten tydelig oplæst, og som inted om dets Rigtighed var at erindre blev derpaa Tings vidne taged, som Retten beskreven under fuld Forsegling leverede tilbage til Fogden Hr: Kammer Raad Juel.

Eragted

Siden ingen som Sager haver, møder, og saaledes hvercken de udsatte Sager, eller de til Tinged nu nye indstefnte, kand foretages, videre end de aller[re]de fremme haver været, Fogden tillige med Skatternes modtagelse nu giør Begyndelse; altsaa ophæves Retten til i Morgen klocken 7 Formiddag, da Retten igien bliver sadt.

1772: 385

Denne Bog, som indeholder 384 Numererede, igiennemdragne og forseglede Blade, og derhos med sit behørige stemplede Papiir først og sidst er forsynet, Authoriseres hermed til een Ting-Protocoll for Welædle Hr: Abraham Hesselberg, Deres Kongl: Majestets Sorenskriver over Sundhordlehns Sorenskriverie, udi hvilken han rigtig haver at indføre Alt hvis for Hiemtings-Retten passerer, som ellers efter Hans Kongelige Majestets Lov og Forordninger indføres bør, og det saa tilforladelig, som han agter at tilsvare. Naar denne Bog er fuldskreven, haver han en Anden under vedbørlig Authorisation igien at udtage.

Bergen den 2den October Anno 1766. J E Scheel.

(Jørgen Erik Scheel)